PROCLI

PHILOSOPHI PLATONICI

OPERA,

E CODD. MSS. BIBLIOTH. REG. PARISIENSIS,

NUNC PRIMUM EDIDIT,

LECTIONIS VARIETATE ET COMMENTARIIS

ILLUSTRAVIT

VICTOR COUSIN,

PROFESSOR PHILOSOPHIÆ IN ACADEMIA PARISIENSI.

TOMUS QUINTUS,

CONTINENS TERTIUM, QUARTUM ET QUINTUM LIBRUM

COMMENTARII

IN PARMENIDEM PLATONIS.

PARISIIS,

EXCUDEBAT J.-M. EBERHART.

MDCCCXXIII.

ΠΡΟΚΛΟΥ

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

ΕΙΣ

ΤΟΝ ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΝ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

« Καί μοι εἰπέ· αὐτὸς σὺ οὕτω (1) διῄρησαι ὡς λέγεις; » χωρὶς μὲν εἴδη αὐτὰ ἄττα, χωρὶς δὲ αὖ (2) τὰ τούτων » μετέχοντα; καὶ τίς (3) σοι δοκεῖ εἶναι αὐτὴ ἡ ὁμοιότης (4), » χωρὶς ἧς ἡμεῖς ὁμοιότητος ἔχομεν (5), καὶ ἓν δὴ καὶ πολλά, » καὶ πάντα ὅσα νῦν (6) δὴ Ζήνωνος ἤκουες; ἔμοι γε, » φάναι τὸν Σωκράτην ».

Πρῶτον αὐτὸν ἀνερωτᾷ περὶ τῆς ὑποστάσεως τῶν εἰδῶν· εἰ οἴεται εἶναι τινὰ τῶν πολλῶν χωριστὰ αἴτια αὐτῶν, ἢ (7) καὶ αὐτὸς ἐπέβαλε τῇ ὑποστάσει τούτων τῶν πραγμάτων, ἢ (8) ἄλλου του ἤκουσεν, οὐ μάτην ποιούμενος τὴν τοιαύτην ἐρώτησιν, ἀλλ' ἐκεῖνο γνῶναι πάντως βουλόμενος, εἴτε δοξαστικῶς ἔχει περὶ αὐτὰ ὁ Σωκράτης ἐξ ἀλλοτρίων ναμάτων πεπληρωμένος, εἴτε νοερῶς αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν τούτου θέαν ἀνεγείρας καὶ κατὰ νοῦν ἐνεργήσας καὶ

(1) Sic Bekk. Editt. οὕτως.

(2) D. Deest. αὖ Editt. χωρὶς. δὲ τὰ τούτων αὖ.

(3) Bekk. Fisch. Thom. καὶ τί σοι. Stephan. vult καί τι σοι. Cui assentit Heindorf.

(4) C. D. αὐτὸ ὁμοιότης. Sic Fisch. Heindorf.—Bekk. αὐτὴ ὁμοιότης. Stephan. conjecerat: αὐτὴ ἡ ὁμοιότης. —

(5) Sic Editt. Steph. vult μετέχομεν.

(6) A. C. D. Deest νῦν. — Bekk. νῦν δή. Editt. δὴ νῦν.

(7) B. καὶ εἰ αὐτὸς.

(8) C. ἢ καὶ ἄλλου.

θεασάμενος πρὸ τῶν κατατεταγμένων μονάδων τὰς ἐξηρημένας, καὶ πρὸ τῶν μετεχομένων τὰς ἀμεθέκτους. Καὶ γὰρ εἰκὸς ἦν εἰς αὐτὸν ἥκειν λόγον, ὡς οἱ ἀμφὶ Παρμενίδην τοιαύτην τινὰ δόξαν ἔχουσι, καὶ τῇ δόξῃ πειθόμενον οὕτω λέγειν, ἀλλὰ οὐχὶ κατὰ οἰκείαν ἐπιβολήν. Οὐδὲν οὖν (1) ἄλλο πραγματεύεται διὰ τῆς ἐρωτήσεως Παρμενίδης, ἢ ὅπως αὐτὸν τὸν (2) νοῦν τὸν Σωκρατικὸν ἀνεγείρῃ καὶ παρασκευάσῃ πρὸς τὴν θέαν τῶν νοητῶν, αὐτὸν ἐκεῖνον προσκαλούμενος, ἀλλ' οὐ τὴν δόξαν τὴν ἐν αὐτῷ· νοῦ γάρ ἐστι θεάματα ἅπερ ὁ Παρμενίδης ἐκφαίνειν (3) μέλλει διὰ τῶν ῥηθησομένων λόγων. Καὶ δεῖ λαβεῖν ἐκ τούτων ἐχεγγυωτέρων ὄντων, ὅτι ἄρα οὐ μόνον τῶν ὁριστῶν (4) ἔσχεν ἔννοιαν ὁ Σωκράτης, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν χωριστῶν εἰδῶν· οὐδ', ὡς Ἀριστοτέλης φησὶν, ἐπήχθη ἂν εἰς τὴν ἐκείνων θέσιν ἐκ τῆς περὶ τοὺς ὁρισμοὺς διατριβῆς, ἀλλ' ὅτι διὰ θείαν ὄντως (5) ὁρμὴν, καὶ ταῖς ἰδέαις (6) αὐτὸς ἐπέβαλεν· ὅπου καὶ νεὸς ὢν, δῆλός ἐστιν ἐγηγερμένος εἰς τὴν ἐκείνων θεωρίαν αὐτὸς παρ' ἑαυτοῦ, τοῦτο ὃ πρὸς αὐτὸν (7) ὁ Παρμενίδης, πρῶτον ἠρώτησεν.

Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν λέξεων τοσαῦτα εἰρήσθω· μεταβατέον δὲ σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὴν τῶν πραγμάτων θεωρίαν. Τεττάρων τοίνυν ὄντων ἐν ταῖς περὶ τῶν ἰδεῶν ζητήσεσι προβλημάτων, πρώτου μὲν, εἰ ἔστι τὰ εἴδη· τί γὰρ ἄν τις καὶ περὶ αὐτῶν ἐπισκέψοιτο μὴ τοῦτο προδιομολογησάμενος;

(1) C. D. οὐδὲ νῦν.
(2) C. D. ὅπως ἂν τὸν νοῦν.
(3) B. ἐμφαίνειν.
(4) B. ὁριστικῶν.
(5) B. οὕτως.
(6) C. D. ἰδίαις.
(7) B. C. D. ὅπερ αὐτὸν.

δευτέρου δὲ, τίνων ἐςὶ καὶ τίνων οὐκ ἐςι τὰ εἴδη· καὶ γὰρ τοῦτο πολλὰς ἔχει διαμφισβητήσεις· τρίτου δὲ, ὁποῖα δή τινα ἔςι τὰ εἴδη, καὶ τίς ἡ ἰδιότης αὐτῶν· τετάρτου δὲ, πῶς μετέχεται ὑπὸ τῶν τῇδε, καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς μεθέξεως· τὰ μὲν ἄλλα πάντα μνήμης ἐνταῦθα καὶ σκέψεως πλείονος ἔτυχε, τὸ δὲ πρῶτον οὐδεμίαν ἔσχεν ἐξεργασίαν, ἴσως ἡμῖν αὐτὸ ζητεῖν ἀφέντος τοῦ Πλάτωνος. Εἰ δὴ δεῖ τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων διομολογήσασθαι, φέρε καθ' ἑαυτοὺς ἐπισκεπτόμενοι, θεωρήσωμεν διὰ ποίων ἄν τις λόγων κατασκευάσειε τὴν τῶν ἰδεῶν ὑπόθεσιν, καὶ ὡς εἰσὶ τοῖς τοῦτο μαθεῖν γλιχομένοις ἀποδείξειεν. Ἀρκτέον δὲ ἐντεῦθεν, τὸν κόσμον τοῦτον (1) τὸν φαινόμενον, λέγω δὲ (2) τὸν κόσμον, αὐτὸ τὸ σωματικὸν καθ' αὐτὸ, πότερον αὐθυπόςατον· τοῦτο γὰρ πρῶτον διαιρετέον· εἰ μὲν δὴ αὐθυπόςατός ἐςιν ὁ κόσμος ὅδε, πολλὰ καὶ ἄτοπα συμβήσεται· πᾶν γὰρ τὸ αὐθυπόςατον ἀμερὲς εἶναι ἀναγκαῖον, διότι πᾶν τὸ ποιοῦν καὶ πᾶν τὸ γεννῶν, ἀσώματόν ἐςι πάντως, καὶ γὰρ τὰ σώματα ποιεῖ ταῖς ἀσωμάτοις δυνάμεσι, πῦρ μὲν θερμότητι, ψυχρότητι δὲ ἡ χιών· εἰ δὴ τὸ ποιοῦν ἀσώματον εἶναι χρὴ, τὸ δὲ αὐτὸ ποιοῦν ἐςὶ καὶ ποιούμενον, γεννῶν τε καὶ γεννώμενον ἐν τοῖς αὐθυποςάτοις, εἴη ἂν τὸ αὐθυπόςατον πάντως ἀμερές· ὁ δὲ κόσμος, οὐ τοιοῦτος· πᾶν γὰρ σῶμα πάντῃ διαιρετὸν, ὥςε οὐκ αὐθυπόςατος. Καὶ ἄλλως αὖ τὸ μὲν αὐθυπόςατον πᾶν, καὶ αὐτενέργητόν ἐςι· πολλῷ γὰρ πρότερον τὸ ἑαυτὸ (3)

(1) C. D. τουτονί.
(2) C. D. γάρ.
(3) B. C. D. ἑαυτῷ.

γεννῶν, καὶ εἰς ἑαυτὸ πέφυκεν ἐνεργεῖν, διότι δὴ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ποιεῖν καὶ τὸ γεννᾷν, ἐνεργεῖν ἐστιν· ὁ δὲ κόσμος οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοκίνητος, σωματικὸς ὤν. Οὐδὲν γοῦν τῶν σωμάτων ὅλως ἅμα καὶ κινεῖσθαι καὶ κινεῖν πέφυκεν, οὐδὲ γὰρ ἅμα ὅλον ἑαυτὸ θερμαίνειν καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θερμαίνεσθαι· διότι μὲν γὰρ θερμαίνεται, οὔπω (1) θερμὸν ἂν εἴη, διότι δὲ θερμαίνει, θερμότητα ἂν ἔχοι, καὶ οὕτω τὸ αὐτὸ ἔσται καὶ οὐκ ἔσται θερμόν. Ὥσπερ οὖν καὶ (2) κατὰ τὴν ἀλλοίωσιν ἀδύνατόν τι τῶν σωμάτων ἑαυτὸ κινεῖν, οὕτω δὴ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην πᾶσαν κίνησιν· ὅλως δὲ πᾶσα σωματικὴ κίνησις παθήματι μᾶλλον ἔοικεν, ἡ δὲ αὐτόκινητος ἐνέργεια ἐστὶν ἄϋλος καὶ ἀμερής, ὥστε εἰ ὁ κόσμος σωματοειδής ἐστιν, οὐκ ἂν αὐτοκίνητος εἴη· εἰδὲ μὴ τοῦτο, οὐδὲ αὐθυπόστατος· εἰ δέ γε μὴ αὐθυπόστατός ἐστι, δῆλον ὡς ἐξ ἄλλης αἰτίας ὑφέστηκε. Τὸ γὰρ μὴ αὐθυπόστατον, πάλιν διττόν ἐστιν, ἢ τὸ κρεῖττον αἰτίας, ἢ τὸ καταδεέστερον. Καὶ τὸ μὲν κρεῖττον, ἔχει τι μεθ' ἑαυτὸ (3) τοιοῦτον ὅ ἐστιν αὐθυπόστατον· τὸ δὲ καταδεέστερον, ἐξ ἑτέρας αἰτίας ἤρτηται πάντως τῆς αὐθυποστάτου. Δεῖ τοίνυν καὶ τὸν κόσμον ἐξ αἰτίας ἄλλης εἶναι κρείττονος. Κείσθω τοίνυν ἡμῖν δεδειγμένον, ὡς ὁ κόσμος αἰτίας τινὸς ἤρτηται πρεσβυτέρας. Αὕτη δὴ οὖν ἡ αἰτία πότερον (4) κατὰ προαίρεσιν ποιεῖ καὶ λογισμόν, ἢ αὐτῷ τῷ εἶναι παράγει τὸ πᾶν. Εἰ μὲν δὴ κατὰ προαίρεσιν, ἄστατος ποίησις ἔσται καὶ ἀμφίβολος καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσα, καὶ ὁ

(1) C. D. οὕτω.
(2) C. D. Deest καὶ.
(3) B. ἑαυτὸ τὸ.
(4) B. C. πρότερον.

κόσμος οὖν ἔςαι φθαρτός· τὸ γὰρ ἐκ κινουμένης ἄλλοτε ἀλλοίως (1) αἰτίας γιγνόμενον, μεταβλητόν (2) ἐστι καὶ φθαρτόν· εἰ δὲ ἔςιν ἀΐδιος ὁ κόσμος, οὐ γὰρ δὴ τοῦτο νυνὶ πρόκειται ζητεῖν, αὐτῷ τῷ εἶναι ποιεῖ τὸ ποιοῦν. Καὶ γὰρ ὅλως πᾶν μὲν τὸ κατὰ προαίρεσιν ποιοῦν ἔχει τινὰ πάντως ποίησιν, ἣν αὐτῷ τῷ εἶναι ποιεῖ. Καὶ γὰρ ἡ ἡμετέρα ψυχὴ πολλὰ κατὰ προαίρεσιν ἐνεργοῦσα δίδωσιν ὅμως τῷ σώματι ζωὴν αὐτῷ τῷ εἶναι, καὶ, ὡς ἂν ἐπιτήδειον ᾖ τὸ ὑποκείμενον, πάντως διαζῇ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, καὶ μὴ προχεομένης. Εἰ γὰρ ἦν καὶ ἡ τοιαύτη ζωὴ τῆς ἡμετέρας ἠρτημένη προαιρέσεως, ῥᾳδίως ἂν ἐκ πάσης περιςάσεως διελύετο τὸ ζῶον, τῆς ψυχῆς ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς καταψηφιζομένης τῆς πρὸς τὸ σῶμα κοινωνίας. Οὐ πᾶν δὲ τὸ αὐτῷ τῷ εἶναι ποιοῦν ἔχει τινὰ καὶ προαιρετικὴν ἑτέραν ποίησιν· οἷον τὸ πῦρ θερμαίνει τῷ παρεῖναι μόνον, ἀλλ' οὐδὲν ποιεῖ προαιρετικῶς· οὐδὲ γὰρ ἡ χιὼν, οὐδὲ ὅλως τῶν σωμάτων, καθὸ σῶμα, οὐδέν. Εἰ τοίνυν τὸ αὐτῷ τῷ εἶναι ποιεῖν ἐπὶ πλέον ἐκτείνεται τοῦ προαιρετικῶς ποιεῖν, δῆλον ὡς ἀπό τινος ἥκει σεμνοτέρας καὶ ὑψηλοτέρας αἰτίας. Καὶ τοῦτο εἰκότως· ἀπράγμων γὰρ ἡ ποίησις τῶν αὐτῷ τῷ εἶναι ποιούντων ὃ ποιοῦσι. Δεῖ δὲ ἐπὶ τῶν θείων μάλιςα τὸ ἀπράγμον συγχωρεῖν· ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς ἀπραγμονέςερον καὶ ῥᾷον ζῶμεν, ὅταν ὁ βίος ἡμῶν θεῖος ᾖ καὶ κατ' ἀρετήν. Εἰ τοίνυν ἔστιν αἰτία τοῦ παντὸς αὐτῷ τῷ εἶναι ποιοῦσα, τὸ δὲ αὐτῷ τῷ εἶναι ποιοῦν ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ ποιεῖ οὐσίας, τοῦτό ἐςι πρώτως, ὅπερ τὸ ποιούμενον δευτέρως· καὶ ὅ ἐςι

(1) B. ἀλλοίας. (2) B. μεταβλητικόν.

πρώτως δίδωσι τῷ ποιουμένῳ δευτέρως, οἷον τὸ πῦρ καὶ δίδωσι θερμότητα ἄλλῳ, καὶ ἔςι θερμόν· ἡ ψυχὴ δίδωσι ζωὴν καὶ ἔχει ζωήν· καὶ ἐπὶ πάντων ἴδοις ἂν ἀληθῆ τὸν λόγον ὅσα αὐτῷ τῷ εἶναι ποιεῖ. Καὶ τὸ αἴτιον οὖν τοῦ παντὸς αὐτῷ τῷ εἶναι ποιοῦν, τοῦτό ἐςι πρώτως, ὅπερ ὁ κόσμος δευτέρως. Εἰ δὴ ὁ κόσμος πλήρωμά ἐςιν εἰδῶν παντοίων, εἴη ἂν καὶ ἐν τῷ αἰτίῳ τοῦ κόσμου ταῦτα πρώτως· τὸ γὰρ αὐτὸ αἴτιον καὶ ἥλιον καὶ σελήνην, καὶ ἄνθρωπον ὑπέςησε καὶ ἵππον, καὶ ὅλως τὰ εἴδη τὰ ἐν τῷ παντί. Ταῦτα ἄρα πρώτως ἐςὶν ἐν τῇ αἰτίᾳ τοῦ παντός, ἄλλος ἥλιος παρὰ τὸν ἐμφανῆ, καὶ ἄλλος (1) ἄνθρωπος· καὶ τῶν εἰδῶν ὁμοίως ἕκαςον. Ἔςιν ἄρα τὰ εἴδη πρὸ τῶν αἰσθητῶν καὶ (2) αἴτια αὐτῶν τὰ δημιουργικά, κατὰ τὸν εἰρημένον λόγον ἐν τῇ μιᾷ τοῦ κόσμου παντὸς αἰτίᾳ προϋπάρχοντα. Εἰ δέ τις λέγοι τὸν κόσμον ἔχειν μὲν αἰτίαν, οὐ μέντοι ποιητικήν, ἀλλὰ τελικήν, καὶ οὕτω τετάχθαι πάντα πρὸς ἐκείνην, εὖ μέν, ὅτι δίδωσι τὸ ἀγαθὸν ὡς αἴτιον προεςάναι τῶν ὅλων· λεγέτω δέ, πότερον δέχεταί τι ὁ κόσμος ἀπ' ἐκείνου, ἢ οὐδὲν κατὰ τὴν ἔφεσιν. Εἰ μὲν γὰρ μηδέν, διακενῆς ἡ ἔφεσις ἂν εἴη τῷ μηδὲν ἀπολαύοντι τοῦ ἐφετοῦ παντελῶς· εἰ δέ τι δέχεται παρ' αὐτοῦ, πάντως ἐκεῖνο πρώτως (3) ἐςὶν ὃ δίδωσι τῷ κόσμῳ ἀγαθόν (4), καὶ εἰ μὴ μόνον δίδωσι τούτῳ τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν δίδωσιν· εἰ δὲ τοῦτο (5), καὶ ὑποςήσει τὸ πᾶν, ἐπειδὴ καὶ πρότερον αὐτῷ τοῦ εἶναι ἐςὶν αἴτιον, ἵνα καὶ

(1) C. D. ἄλλος ὁ.
(2) C. D. τά.
(3) C. πρότερος.
(4) A. B. C. ἀγαθοῦ.
(5) B. τούτῳ.

κατ' οὐσίαν αὐτῷ διδῶ τὸ ἀγαθόν· καὶ ἥξομεν εἰς τὸν αὐτὸν λόγον· καὶ οὐ μόνον ἔσται τελικὸν ἐκεῖνο τοῦ παντὸς αἴτιον, ἀλλὰ καὶ ποιητικόν.

Δεύτερον τοίνυν ἐκεῖνον παραλάβωμεν τὸν λόγον (1), ὅς φησιν αὐτὰ μὲν τὰ φαινόμενα καὶ ἴσα καὶ ἄνισα, καὶ ὅμοια καὶ ἀνόμοια, καὶ πάντα (2) ἁπλῶς, ὅσα αἰσθητὰ μηδαμῶς ἔχειν ἑαυτοῖς πάντη τὴν προσηγορίαν ἐπαληθεύουσαν. Ποία γὰρ ἰσότης ἐν τούτοις πρὸς τὴν ἀνισότητα ἀναμεμιγμένη (3); ποία δὲ ὁμοιότης ἀληθὴς ἐν τοῖς τῆς ἀνομοιότητος ἀναπεπλησμένοις; ποῦ δὲ τὸ αὐτὸ κάλλος ἐν τούτοις, οἷς τὸ ὑποκείμενον αἰσχρόν; ποῦ δὲ τὸ ἀγαθὸν, ἐν οἷς τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἀτελές; ἕκαστον ἄρα τούτων τῶν αἰσθητῶν οὐκ ἔστιν, ὃ λέγεται ἀληθῶς· οὐκοῦν οὐδὲ τὰ οὐράνια σώματα εἰ θεωροίης· ἀκριβέστερα μὲν γὰρ (4) ἐκεῖνα τῶν ἐνύλων, ἀλλ' οὐδὲ ἐν τούτοις πάντη (5) τὸ ἀκριβές· οὔτε γὰρ κύκλος, οὔτε κέντρον, οὔτε πόλος ἐν διαστατοῖς δύναται εἶναι ἀκριβῶς· οἷς γὰρ ἡ φύσις ἐν τῷ ἀμερεῖ καὶ ἀδιαστάτῳ, πῶς ἂν εἴη ταῦτα ἐν τῷ διαστατῷ καὶ μεριστῷ πάντη τελέως; ἀλλ' ἥ γε ἡμετέρα ψυχὴ πολλῷ (6) καὶ ἀκριβέστερα καὶ καθαρώτερα (7) τῶν φαινομένων ἐπινοεῖν δύναται γεννᾷν· τὸν γοῦν φαινόμενον κύκλον ἐπιδιορθοῦται, καὶ λέγει καθ' ὅσον οὗτος ἀπολείπεται τοῦ

(1) A. ἥξομεν εἰς τὸν αὐτὸν λόγον, ὅς. —B. λόγον, καὶ οὐ μόνον ἔσται τελικὸν ἐκεῖνο τοῦ παντὸς αἴτιον, ἀλλὰ καὶ ποιητικόν· ὅς·

(2) A. C. D. πάντως.

(3) B.C.D. ἀναμεμιγμένοις.

(4) B. Deest γάρ.

(5) B. πάνυ.

(6) D. πολλά. B. Deest. Vid. p. 10, l. 14.

(7) B. καθαρώτερον.

ἀκριβοῦς, καὶ δῆλον ὡς ὁρῶσά (1) τι τούτου κάλλιον ἄλλο καὶ τελειότερον εἶδος· οὐ γάρ που μηδενὸς ἐφαπτομένη, μηδὲ εἴς τι καθαρώτερον βλέπουσα, τοῦτο μὲν οὔ (2) φησιν ὄντως εἶναι καλόν· τοῦτο δὲ οὐ πάντη ἴσον· αὐτῷ γὰρ τῷ λέγειν ταῦτα, δείκνυσιν ὡς ὁρᾷ τὸ πάντη καλὸν καὶ πάντη ἴσον. Εἶτα ἡ μὲν μερικὴ ψυχὴ (3) δύναται τούτων τῶν φαινομένων τελειότερόν τι καὶ ἀκριβέςερον ἀπογεννᾷν, καὶ θεωρεῖν ἐν ἑαυτῇ καὶ σφαῖραν ἀκριβῆ, καὶ κύκλον, καὶ καλὸν καὶ ἴσον, καὶ ἕκαςον προβάλλουσα τῶν εἰδῶν· ἡ δὲ τοῦ παντὸς κόσμου καὶ τῶν φαινομένων, κάλλιον οὔτε γεννᾷν οὔτε ὁρᾷν δύναται; καὶ πῶς ὁ μὲν τοῦ παντός ἐςι δημιουργός· ἡ δὲ μέρους τοῦ παντός; ἡ γὰρ μείζων δύναμις τελειοτέρων ἐςὶν οἰςική, καὶ ἡ ἀϋλοτέρα κίνησις κρειττόνων ἐςὶ θεωρημάτων (4) θεωρός. Πολλῷ ἄρα μείζω καὶ ἀκριβέςερα καὶ τελειότερα εἴδη (5) τῶν φαινομένων καὶ γεννᾷν καὶ νοεῖν δύναται πάντως ὁ τοῦ κόσμου ποιητής. Ποῦ οὖν αὐτὰ γεννᾷ καὶ ποῦ θεωρεῖ; δῆλον ὡς ἐν ἑαυτῷ· θεωρεῖ γὰρ ἑαυτόν, ὥςε αὐτὸς ἑαυτὸν θεωρῶν καὶ γεννῶν ἅμα, καὶ τὰ εἴδη τῶν φαινομένων ἀϋλότερα καὶ ἀκριβέςερα ἐν ἑαυτῷ καὶ γεννᾷ καὶ ὑφίςησι.

Τρίτον τοίνυν, εἰ μὲν μηδέν ἐςιν αἴτιον τοῦ παντὸς, ἀλλ' ἐκ ταυτομάτου πάντα, πῶς συντέτακται (6) πάντα ἀλλήλοις; πῶς δὲ ἀεὶ τὰ ὄντα ἐςὶ, καὶ ὡς ἐπὶ πολὺ καὶ γίνεται πάντα κατὰ φύσιν οὕτως, τῶν ἀπὸ ταυτομάτου πάντων ὡς ἐπ' ἔλασσον ὄντων; εἰ δέ ἐςιν αἴτιον ἕν τι

(1) C. ὁρῶσά ἐστί.
(2) C. τοῦτο μὲν οὖν φησιν.
(3) B. εἶτα ἡ λογικὴ ψυχή.
(4) C. D. νοημάτων.
(5) C. Deest εἴδη.
(6) C. πῶς οὖν τέτακται.

πάντα συντάττον, εἰ μὲν ἀγνοοῦν ἑαυτὸ, πῶς οὐκ ἄλλό τι ἔςαι πρὸ αὐτοῦ τὸ καὶ εἰδὸς ἑαυτὸ, κακείνῳ τοῦ αἰτίῳ εἶναι αἴτιον ὕπαρχον; ἔςαι γὰρ τῶν ἐν τῷ παντὶ γιγνωσκόντων ἑαυτὰ χεῖρον τὸ ἀγνοοῦν ἑαυτό· ἀλλὰ καὶ κρεῖττον· ὅπερ ἀδύνατον· εἰ δὲ γιγνῶσκον ἑαυτὸ, δῆλον ὅτι εἰδὸς ἑαυτὸ αἴτιον ὃν, οἶδε καὶ ὧν ἐςιν αἴτιον, ὥςε περιέξει κακεῖνα τὰ ἃ γιγνώσκει. Ἦ ἄρα νοῦς ἐςιν αἴτιος (1), ἢ καὶ συντάξει πάντα ἀλλήλοις· ἢ γὰρ δημιουργὸς τοῦ πάντος, τὸ δὲ πᾶν ποικίλον ἐςὶ, καὶ οὐ τῆς αὐτῆς μετέχει τὰ μέρη πάντα καὶ ἀξίας καὶ τάξεως· τίς ὁ τὴν ἀξίαν αὐτῶν μετρῶν, ἢ ὁ ὑποςήσας αὐτά; τίς δὲ ὁ τάξας ἕκαςον ὅπως ἔδει, καὶ ἐπὶ τῆς οἰκείας ἕδρας, ὡδὶ μὲν ἥλιον, ὡδὶ δὲ σελήνην, ὡδὶ δὲ τὴν γῆν, ὡδὶ δὲ τὸν μέγαν οὐρανὸν, ἢ ὁ παραγαγὼν αὐτά; τίς δὲ ὁ συντάξας πάντα, καὶ μίαν ἐξ αὐτῶν ἁρμονίαν ἀποτελέσας, ἢ ὁ καὶ τὴν οὐσίαν ἑκάςοις καὶ τὴν φύσιν δούς; Εἰ τοίνυν καὶ ἔταξεν αὐτὸς πάντα, καὶ τὴν ἀξίαν ἑκάςῳ ἀφώρισεν, οὔτε τὴν τάξιν δήπου τῶν πραγμάτων, οὔτε τὴν ἀταξίαν ἠγνόηκε· τὸ γὰρ οὕτω ποιεῖν ἀλόγου φύσεως ἦν, καὶ οὐ θείας αἰτίας, καὶ ἀνάγκης ἴδιον, ἀλλ' οὐ νοερᾶς προμηθείας· ἐπεὶ καὶ εἰ νοῶν ἑαυτὸν, οἶδεν ἑαυτόν, εἰδὼς δὲ ἑαυτὸν, καὶ τὴν οὐσίαν ἣν ἔλαχεν οἶδεν ὅτι ἀκίνητον αἴτιον ἐςὶ καὶ ἐφετὸν πᾶσιν, οἶδε καὶ οἷς ἐςιν ἐφετόν· οὐ γὰρ κατὰ συμβεβηκός ἐςιν ἐφετὸν, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν· ἢ οὖν ἀγνοήσει τί ἐςι κατ' οὐσίαν, ἢ τοῦτο εἰδὼς, εἴσεται καὶ ὅτι ἐφετόν. Καὶ μετὰ τούτου (2) γνώσεται καὶ ὅτι πάντα αὐτοῦ ἐφίεται, καὶ τίνα τὰ πάντα· τῶν γὰρ πρός τι τὸ μὲν

(1) B. αἴτιον.

(2) C. μετὰ τοῦτο.

ἕτερον ὡρισμένως εἰδέναι, τὸ δὲ ἕτερον ἀορίστως, οὐκ ἐπιστήμης ἴδιον, καὶ πολλῷ μᾶλλον οὐδὲ νοήσεως· εἰδὼς δὲ ὡρισμένως τὰ ἐφιέμενα αὐτοῦ, τὰ αἴτια αὐτῶν οἶδεν, ἅτε εἰς ἑαυτὸν βλέπων, ἀλλ' οὐ τὰ μετ' αὐτόν. Εἰδὲ μὴ μάτην ἕξει τὰ αἴτια τῶν (1) πάντων, ἀνάγκη δή που κατ' ἐκεῖνα πάντων ὁρίζειν τὴν τάξιν, καὶ οὕτως εἶναι πάντων ἀκίνητον αἴτιον, ὡς αὐτῷ τῷ εἶναι πᾶσιν ἀφορίζοντα τὴν τάξιν· καὶ οὕτως εἶναι πάντων ἀκίνητον αἴτιον. Πότερον δὴ (2) ὅτι ἔμελλε ποιεῖν πάντα ἐνόησεν αὐτὰ, ἢ διότι ἐνόει πάντα, διὰ τοῦτο ὑφίστησι πάντα· ἀλλ' εἰ, διότι ἔμελλε ποιεῖν πάντα, νοοίη πάντα, τὴν ἔνδον ἐνέργειαν καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν στροφὴν καταδεεστέραν ἕξει τῆς ἔξω προϊούσης, καὶ ἄλλων ἕνεκα τὴν γνῶσιν ἕξει τῶν ὄντων, καὶ τῶν δευτέρων χάριν εἴσεται τὰ ὄντα· εἰ δὲ ταῦτα ἄτοπα, τῷ νοεῖν ἑαυτὸν ποιητὴς ἔσται πάντων. Εἰ δὲ τοῦτο, τοῖς (3) ἐν αὐτῷ τὰ ἔξω παραπλήσια ποιήσει· τοιαύτη γὰρ ἡ κατὰ φύσιν τῶν πραγμάτων τάξις, τῆς μὲν ἔνδον ἐνεργείας ἠρτῆσθαι τὴν ἔξω προϊοῦσαν (4), τῆς δὲ παντελοῦς τῶν ἰδεῶν μονάδος τὸν ὅλον κοσμον, τῶν δὲ διακεκριμένων μονάδων τὰ ἐνταῦθα μέρη τοῦ παντός.

Τέταρτον δὴ (5) οὖν ἐπὶ τούτοις ἄλλο κατίδωμεν. Ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου γίγνεται (6), φαμὲν, καὶ ἐξ ἑκάστου τὸ ὅμοιον· πῶς οὖν γίγνεται καὶ κατὰ τίνα τρόπον; οὐ γὰρ ἂν που φαίης ἀπὸ ταυτομάτου τούτων

(1) B. Deest τῶν.
(2) B. δέ.
(3) B. Deest τοῖς ἐν αὐτῷ.
(4) C. ποιοῦσαν.
(5) B. δέ.
(6) A. B. γίγνεσθαι.

εἶναι τὴν γένεσιν· οὐδὲν (1) γὰρ μάτην ἡ φύσις ποιεῖ, οὐδὲ ὁ Θεός· καὶ ὅλως τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίγνεται, τὸ δὲ αὐτόματον ὡς ἐπ᾽ ἔλαττον. Εἰ δὴ μὴ ἐκ ταυτομάτου τοῖς ἀνθρώποις ἡ γένεσις, πόθεν ἂν εἴη; ἢ δῆλον ὡς ἐκ τοῦ σπέρματος ἐρεῖς· καὶ γὰρ ὁ πυρὸς καταβληθεὶς φύει τὸν ἄσταχυν, καὶ ἡ κεγχραμὶς τὴν συκῆν· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὖν ἐξ ἀνθρωπείου σπέρματος. Ἀλλ᾽ ἔγωγε οὐ τοῦτο ἠρόμην πόθεν ὁ τὶς ἄνθρωπος, ἐπεὶ τόγε ἐκ τοῦ σπέρματος γιγνόμενον οὐχὶ ἁπλῶς ἄνθρωπος ἐστὶν, ἀλλά τὶς ἄνθρωπος· ἀεὶ γάρ ἐστιν ἄνθρωπος· καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ σπέρμα σπέρμα (2) ἐξ ἀνθρώπου προελήλυθε. Κείσθω δ᾽ οὖν ἐκ σπέρματος καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ τὸ σπέρμα δυνάμεϊ τοὺς λόγους ἔχει καὶ οὐκ ἐνεργείᾳ· σῶμα γὰρ ὂν, οὐ πέφυκε τοὺς λόγους ἀμερῶς καὶ κατ᾽ ἐνέργειαν ἔχειν· τί οὖν τὸ ἔχον κατ᾽ ἐνέργειαν τοὺς λόγους; πανταχοῦ γὰρ πρὸ τοῦ δυνάμει τὸ κατ᾽ ἐνέργειαν ἡγεῖται· ἀτελὲς γὰρ ὂν ἄλλου δεῖται τοῦ τελειώσοντος (3). Ἡ τῆς μητρὸς φύσις, ἐρεῖς· αὕτη γὰρ ἡ καὶ τοὺς λόγους τελειοῦσα, καὶ διαπλάττουσα τὸ γιγνόμενον· οὐ γάρ που τὸ φαινόμενον εἶδος τῆς μητρὸς ποιεῖ τὸ βρέφος, ἀλλ᾽ ἡ φύσις, ἀσώματος οὖσα δύναμις καὶ ἀρχὴ κινήσεως, ὡς φαμέν. Εἰ τοίνυν ἡ φύσις ἐκ τοῦ δυνάμει μεταβάλλει τοὺς λόγους τοῦ σπέρματος εἰς τὴν κατ᾽ ἐνέργειαν διάπλασιν, αὕτη ἂν (4) ἔχοι κατ᾽ ἐνέργειαν τοὺς λόγους· διὸ καὶ ἄλογος οὖσα

(1) B. οὐδὲ.

(2) C. Deest σπέρμα.

(3) A. τοῦ τελείου ὄντος. C. D. τοῦ τελείως ὄντας.

(4) D. γάρ.

καὶ ἀφάντατος ὅμως ἐςὶ λόγων αἰτία φυσικῶν. Ἆρ᾽ οὖν ἡ μὲν ἀνθρώπων φύσις ἔχει τοὺς ἀνθρωπείους (1) λόγους, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἐν λέοντι τοὺς τοῦ λέοντος, οἷον τῆς κεφαλῆς, τῆς χαίτης, τῶν ποδῶν, τῶν ἄλλων τοῦ λέοντος μορίων; καὶ πόθεν ὀδόντος ἐκπεσόντος ἄλλος φύεται, μὴ τῆς δυνάμεως ἔνδον ἐνούσης τῆς ὀδόντας ποιεῖν δυναμένης; πῶς δὲ καὶ ἅμα μὲν ὀςοῦν, ἅμα δὲ σάρκα ποιεῖ, ἅμα δὲ τῶν ἄλλων ἕκαςα καὶ ἡ ἐκείνων φύσις; τὸ γὰρ αὐτὸ (2) κατὰ τὸ αὐτὸ τοσαύτην ποικιλίαν διοργανώσεως πλάττειν οὐκ ἂν δύναιτο, καὶ ταῦτα ἄλογος οὖσα κατὰ τὴν ἑαυτῆς οὐσίαν· ἀλλ᾽ ἄρα ἐν μὲν ζώοις ἡ φύσις ἔχει τοὺς λόγους, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν φυτοῖς; ἢ καὶ ἐν ἐκείνοις ἡ τάξις τῆς γενεσέως, καὶ οἱ βίοι τῶν φυτῶν δηλοῦσιν, ὅπως κατὰ τεταγμένας αἰτίας ἐπιτελοῦνται. Δῆλον οὖν ὡς (3) κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ ἐκείνων αἱ φύσεις προσειλήφασι (4) τοὺς φαινομένους λόγους· ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν μίαν ἀναδράμωμεν λοιπὸν φύσιν, ἢ τῆς γῆς, τῶν πάντων γεννητικὴν ὁμοίως, ὅσα γαῖαν ἐπιπνέει τε καὶ ἕρπει (5)· ταύτην τοίνυν οὐ πολλῷ πρότερον ἔχειν τοὺς τῶν φυομένων λόγους, ἢ πόθεν καὶ ἐφ᾽ ὧν μὴ ἐκ τοῦ ὁμοίου τὴν γένεσιν ἐπιτελουμένην ὁρῶμεν, οἷον τῶν ἐκ σήψεως· πόθεν δ᾽ οὖν ἐπὶ τούτων ἡ γένεσις; πῶς δὲ ἐν ταυτῷ τόπῳ, φυτῶν ἄλλοτε ἄλλα γένη φύεται, χωρὶς ἀνθρωπινῆς ἐπιμελείας; ἢ δῆλον ὡς τῆς ὅλης φύσεως λόγους ἐχούσης καὶ ποιητικὰς τούτων ἁπάντων ἐν ἑαυτῇ δυνάμεις. Καὶ τί δεῖ λέγειν; οὕτω γὰρ ἀνατρέχοντες, τὴν ἐν (6) ἑκάςῳ συςοίχῳ φύσιν περι-

(1) D. τοὺς ἀναγκαίους.

(2) C. D. τὸ γὰρ αὐτὸ τὸ κατὰ τὸ αὐτό.

(3) C. Deest ὡς.

(4) B. προειλήφασι.

(5) Hom. Odyss. Σ. 130.

(6) D. τὴν ἑκάστῳ.

ληπτικὴν τῶν ἐν αὐτῷ ζώων εὑρήσομεν· τὴν δὲ ἐν σελήνῃ τῶν ἐν πᾶσιν εἰδῶν· ἐκεῖθεν γὰρ ἡ πᾶσα κυβερνᾶται γένεσις. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῶν ἐνύλων φύσεων ἡ ἐξῃρημένη προείληπται μονάς· καὶ οὕτω δὴ διὰ τῶν σφαιρῶν ποιησάμενοι τὴν ἄνοδον, ἐπ' αὐτὴν ἥξομεν (1) λοιπὸν τὴν φύσιν τοῦ παντὸς, καὶ περὶ ταύτης ἐρησόμεθα, εἴτε ἔχει τὰ εἴδη, εἴτε μὴ, καὶ ἀναγκάσομεν ὁμολογεῖν τὸν ἀποκρινόμενον (2), ὡς καὶ ἐν ταύτῃ τῶν φαινομένων εἰσὶ πάντων οἱ λόγοι, καὶ αἱ ποιητικαὶ καὶ αἱ κινητικαὶ δυνάμεις· πάντα γὰρ ὅσα διὰ τῶν καταδεεστέρων ἐπιτελεῖται, κρεῖττον καὶ τελειότερον ἀπὸ τῶν ὁλικωτέρων ὑφίσταται. Πάντων οὖν οὖσα μήτηρ ἡ τοῦ παντὸς φύσις πάντων ἂν περιέχοι τοὺς λόγους· καὶ γὰρ ἄλλως ἄτοπον τὴν μὲν τέχνην μιμουμένην τοὺς λόγους τοὺς φυσικοὺς, κατὰ λόγους ποιεῖν, αὐτὴν δὲ ἄνευ λόγων καὶ ἄνευ τῶν ἔνδον μέτρων. Ἀλλὰ καὶ εἰ ἡ φύσις ἔχοι τοὺς λόγους, δεῖ τινα καὶ πρὸ ταύτης αἰτίαν εἶναι περιεκτικὴν ἄλλην τῶν εἰδῶν· ἡ μὲν γὰρ φύσις δύνασα (3) κατὰ τῶν σωμάτων οὕτως ἐν αὐτοῖς ποιεῖ οἷον εἰ τὸν τεχνίτην νοήσειας δύναντα κατὰ τῶν ξύλων, καὶ ἔνδοθεν αὐτὰ κοιλαίνοντα, εὐθύνοντα, τετραίνοντα, σχηματίζοντα. Τοιοῦτον γάρ τι πέπονθεν ἡ φύσις, συνδιαβαπτιζομένη τοῖς σώμασι, καὶ ἐνοικοῦσα τοῖς ὄγκοις (4) αὐτῶν, καὶ ἔνδον (5) ἐμπνέουσα (6) τοὺς λόγους αὐτοῖς (7) καὶ τὴν κίνησιν. Ἔδει γὰρ καὶ τοιαύτης τινὸς αἰτίας τοῖς ἑτεροκινήτοις ἣν ἄλογον μὲν

(1) B. ἵξομεν.
(2) B. ἀπορούμενον.
(3) B. δύναται.
(4) B. οἴκοις.
(5) C. D. ἔνδοθεν.
(6) C. D. συμπνέουσα.
(7) B. C. D. αὐτῆς.

εἶναι προσήκει, ἵνα μὴ ἀφίσηται (1) τῶν σωμάτων ἀεὶ τῆς συνοικούσης αὐτοῖς αἰτίας δεομένων, λόγους δὲ ἔχειν (2) αὐτῶν, ἵνα πάντα ἐν ὅροις τοῖς οἰκείοις δύνηται φυλάττειν, καὶ κινεῖν πάντα κατὰ τὸ προσῆκον. Ἡ δ' οὖν φύσις ἄλλων ἐςὶ καὶ οὐχ ἑαυτῆς, ἠλογωμένη (3) κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν. Δεῖ δὲ τὴν κυριωτάτην αἰτίαν ἐξηρῆσθαι τῶν ποιουμένων· ὅσῳ γοῦν ἐξήρηται τοῦ παιουμένου τὸ ποιοῦν, τοσούτῳ καθαρώτερον καὶ τελειώτερον ποιεῖ· καὶ ὅλως, εἰ ἄλογος ἡ φύσις, δεῖται τοῦ ἄγοντος αὐτήν. Ἀλλὸ οὖν τί ἐςι καὶ πρὸ τῆς φύσεως ἄγον (4) τοὺς λόγους, εἰς (5) οὓς δεῖ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πάντα τὴν ἀνάρτησιν ἔχειν. Ἀλόγοις γὰρ οἶμαι λόγοις ἐπιτρέψαι τὸ πᾶν, μὴ τῷ ὄντι ἄλογον ᾖ, ἢ οὐκ ὀρθόν. Ἀναγκαῖον τοίνυν ἐν ἄλλῳ τινὶ θέσθαι τοὺς λόγους εἰδήσοντι τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ γνωςικῶς ἅμα καὶ ποιητικῶς ἐνεργήσοντι· καὶ γὰρ ἄτοπον ἡμᾶς μὲν γινώσκειν τὸ πᾶν καὶ τὰς αἰτίας τῶν γινομένων, αὐτὸ δὲ τὸ ποιοῦν ἀγνοεῖν καὶ ἑαυτὸ καὶ τὰ ποιούμενα παρ' αὐτοῦ. Κρείττων ἄρα καὶ τῆς ἡμετέρας γνώσεως (6) ἔςαι καὶ ἐν τῇ αἰτίᾳ τοῦ κόσμου, καθόσον καὶ ἐκείνη μὲν οὐ γινώσκει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑφίςησι πάντα, ἡμεῖς δὲ γιγνώσκομεν μόνον. Εἰ δὲ γιγνώσκει τὰ πάντα τὸ δημιουργικὸν αἴτιον τοῦ παντὸς, εἰ μὲν ἔξω βλέπον, ἀγνοήσει πάλιν ἑαυτὸ, καὶ ἔςαι ψυχῆς μερικῆς καταδεέςερον· εἰ δὲ εἰς αὐτὸ βλέπον, ἐν αὐτῷ πάντα ἐςὶ νοερὰ

(1) B. C. D. ἀφίσταται.
(2) D. ἔχει.
(3) C. ἡ λεγομένη.
(4) C. φύσεως ἔχον ἄγον τούς. D. φύσεως ἔχον τούς.
(5) B. C. D. Deest εἰς.
(6) C. D. γνώσεως, ὡς ἔςαι.

καὶ γνωστικὰ τὰ εἴδη, καὶ οὐκ ἔξω καὶ ἐν τοῖς φαινομένοις μόνον.

Πέμπτον τοίνυν κἀκεῖνον (1) σκεπτέον τὸν λόγον· πάντα, φασὶ, τὰ ἐξ ἀκινήτου γενόμενα (2) αἰτίας, ἀκίνητα καὶ ἀμετάβλητα· τὰ δὲ ἐκ κινουμένης ἔμπαλιν, κινητὰ καὶ μεταβλητὰ, καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα. Εἰ δὲ τοῦτο, καὶ πάντα ὅσα ἀΐδια κατὰ τὴν οὐσίαν ἐστι καὶ ἀμετάβλητα, ταῦτα ἐξ ἀκινήτου γέγονεν αἰτίας· εἰ γὰρ ἐκ κινουμένης, ἔσται μεταβλητὰ, ὅπερ ἀδύνατον· πάντα οὖν τὰ ἀκίνητα ἐξ ἀκινήτου αἰτίας γέγονεν, εἴ περ καὶ γέγονε δηλαδή. Τὸν οὖν ἄνθρωπον ἁπλῶς, τὸ εἶδος αὐτὸ λέγω, καὶ τὸν ἵππον, αὐτὸ τὸ εἶδος, ἆρ' οὐκ ἐξ αἰτίας φήσομεν, εἴπερ καὶ ὁ σύμπας κόσμος ἐξ αἰτίας ὑφέστηκεν· ἐκ ποίας οὖν αἰτίας; ἆρα ἀκινήτου τινὸς, ἢ κινουμένης. Εἰ μὲν δὴ κινουμένης, ἐκλείψει ποτὲ τὸ ἀνθρώπειον εἶδος· πᾶν γὰρ τὸ ἐκ κινουμένης αἰτίας ὑποστὰν τῶν ἐκλείπειν πεφυκότων ἐστίν. Ἐρήσομαι δὲ τὸ αὐτὸ περί τε ἡλίου καὶ περὶ (3) σελήνης, καὶ περὶ ἑκάστου τῶν ἀστέρων· ἆρα καὶ ταῦτα ἐξ ἀκινήνου γέγονεν αἰτίας ἢ κινουμένης· εἰ γὰρ ἐκ κινουμένης, ἔσται μεταβολὴ τῆς οὐσίας καὶ ἐν τούτοις· εἰδὲ ἐξ ἀκινήτου καὶ ταῦτα καὶ πάντα ὅσα ἀϊδίως ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ εἴδη, ποῦ τὰ ἀκίνητα τούτων αἴτια; δῆλον γὰρ ὡς οὐκ ἐν σώμασι· πᾶν γὰρ σῶμα φυσικὸν κινεῖσθαι πέφυκεν· ἐν φύσει ἄρα προσεχῶς; ἀλλ' ἡ φύσις ἄλογος· δεῖ δὲ τὰ κυρίως αἴτια, νοερὰ εἶναι καὶ θεῖα. Τὰ ἄρα ἀκίνητα αἴτια τῶν εἰδῶν τούτων ἐν νῷ πρώτως ἐστί

(1) A. κἀκεῖνο.

(2) C. D. γινόμενα.

(3) B. Deest περὶ.

δευτέρως γὰρ ἐν ψυχῇ, καὶ τρίτως ἐν φύσει, καὶ ἐσχάτως ἐν τοῖς σώμασι. Πάντα γὰρ ἢ φαινομένως (1) ἐςὶν, ἢ ἀφανῶς, ἢ ἀχωρίςως τῶν σωμάτων, ἢ χωριςῶς· καὶ εἰ χωριςῶς, ἢ κατ' οὔσιαν καὶ κατ' ἐνέργειαν ἀκινήτως, ἢ κατὰ μὲν οὐσίαν ἀκινήτως, κατ' ἐνέργειαν δὲ κινητῶς. Ἀκίνητα οὖν ἐκεῖνα κυρίως, ἃ καὶ κατ' οὐσίαν ἐςὶν ἀμετάβλητα καὶ κατ' ἐνέργειαν, οἷα τὰ νοερά· δεύτερα δὲ τὰ ἀκίνητα μὲν κατ' οὐσίαν, κινητὰ δὲ κατ' ἐνέργειαν, οἷα τὰ ψυχικά· τρίτα δὲ τὰ ἀφανῆ μὲν, ἀχώριςα δὲ τῶν ἐμφανῶν, οἷα τὰ φυσικά· τελευταῖα δὲ τὰ ἐμφανῆ, καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὄντα, καὶ μεριςά· μέχρι γὰρ τούτων προϊοῦσα κατέληξεν ἡ τῶν εἰδῶν ὕφεσις.

Ἕκτον δὴ οὖν ἄλλον τρόπον ἀνασκεψώμεθα περὶ τῆς ὑποςάσεως τῶν εἰδῶν, ἀπ' αὐτῶν ὁρμηθέντες τῶν ἀποδείξεων· τὰς γὰρ ἀποδείξεις ἅπαντες (2) ἐκ προτέρων καὶ τιμιωτέρων (3) γίγνεσθαι πάσας ὁμολογοῦμεν, καὶ οὕτω τισὶ μέγα καὶ σεμνὸν ἡ ἀπόδειξις ἔδοξεν εἶναι, ὥςε καὶ τῆς διαιρετικῆς αὐτὴν μεθόδου κρείττονα θέσθαι. Κείσθω τοίνυν ὁμολόγημα κοινὸν, τὴν ἀπόδειξιν ἐξ αἰτίων εἶναι, καὶ φύσει τιμιωτέρων. Ἀλλ' ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις; ταῦτά ἐςι τὰ καθόλου· πᾶσα γὰρ ἀπόδειξις ἐκ τούτων· ταῦτα ἄρα αἴτια τοῖς ἐξ αὐτῶν δεικνυμένοις. Ὅταν οὖν ὁ ἀςρονόμος λέγῃ τοὺς ἐν οὐρανῷ κύκλους δίχα τέμνειν ἀλλήλους, ἐπειδὴ πᾶς μέγιςος κύκλος τὸν ὅμοιον διχοτομεῖ, πότερον ἀποδείκνυσιν, ἢ οὔ;

(1) C. φαινόμενα.
(2) A. B. πάντως.
(3) B. Deest καὶ τιμιωτέρων.

καί τοι ἀπὸ τοῦ καθόλου πεποίηται τὴν ἐπιβολήν. Πῶς δὴ εὑρήσομεν τὰ αἴτια ταῦτα τῆς ἐν οὐρανῷ τῶν κύκλων τομῆς καθολικώτερα αὐτῶν; ἐν σώμασι μὲν γὰρ οὐκ ἔστι· πᾶν γὰρ τὸ ἐν σώματι ὂν, μερικόν ἐστι· δεῖ δὲ ἐν ἀσωμάτῳ πάντως οὐσίᾳ· ἀνάγκη ἄρα τῶν φαινομένων προϋπάρχειν τὰ εἴδη, καὶ τούτοις αἴτια τοῦ εἶναι, καθολικώτερα αὐτῶν ὄντα καὶ δυνατώτερα. Ἔστι μὲν οὖν καὶ αὐτόθεν δῆλον, ὅπερ εἴπομεν, τῆς ἐπιστήμης ἀναγκαζούσης τὰ καθόλου τιθέναι καὶ οὐσιώτερα καὶ αἰτιώτερα τῶν καθ' ἕκαστα, προϋπάρχειν τὰ εἴδη, καὶ ἀπ' ἐκείνων εἶναι τὴν ὑπόστασιν τούτοις χωριστῶν ὄντων.

Εἰ δὲ βούλει, καὶ καθ' αὑτὸ σκέψαι πόθεν καὶ εἴ τις ἄλλος ἐπέβαλε τοῖς εἴδεσι, καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης πόθεν εἰς ἔννοιαν ἀφίκετο τῆς οὐσίας ταύτης. Ἔστι δὴ οὖν ἀνδρὸς εἰς νοῦν ἐπιστρέψαντος ἤδη, καὶ χωρίσαντος ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ συνθέτου, καὶ θεασαμένου τήν τε ψυχικὴν ζωὴν καὶ τὴν σωματικὴν διακεκριμένως, καὶ ὡς οὐδὲν θαυμαστὸν ἄλλο μὲν εἶναι τὸ ὑποκείμενον, ἄλλο δὲ τὸ μετεχόμενον ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ὂν, ἄλλο δὲ τὸ ἐξηρημένον καὶ ἀμέθεκτον εἶδος, ἡ τοιαύτη πτοία περὶ τὴν τῶν θείων τούτων μονάδων ὑπόθεσιν. Ὁ μὲν γὰρ πολὺς, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ἀναμίξας τῇ τοῦ συνθέτου ζωῇ, διακρῖναι τὸ μετεχόμενον καὶ τὸ ἀμέθεκτον ἀδυνατεῖ· τὸν γὰρ τὸ χωριστὸν θεασάμενον, καὶ (1) αὐτὸν εἰς δύναμιν προσήκει γενέσθαι τοιοῦτον, οἷον ἐξαναστάντα (2) τοῦ σώματος καὶ εἰς τὸ ἐν ἑαυτῷ χωριστὸν

(1) B. καὶ εἰς αὐτὸν. C. καὶ αὐτὸ εἰς. (2) B. ἐξαναστάντος.

ἀποβλέψαντα (1)· ὁ δέ γε σπουδαῖος τὸ ἦθος, ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν διάκρισιν τούτων θεασάμενος, μέτεισιν ἐπὶ τὰ ὅλα, καὶ πάντων τῶν μετεχομένων εἰδῶν προτέρας ἐπινοεῖ τὰς ἐξῃρημένας καὶ ἀΰλους μονάδας. Καὶ οὐκ ἐπὶ τούτων μόνων (2) οὕτως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς κινήσεως τὸν αὐτὸν ἄνεισι τρόπον, ὁρῶν τὸ μὲν σῶμα τοῦτο πᾶν κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ φύσιν ἑτεροκίνητον ὄν, καὶ δεόμενον κινήσεως ἀλλαχόθεν εἰς ταῦτα καθηκούσης, τὴν δὲ πρώτην καὶ κυριωτάτην κίνησιν ἐν τῷ κινητικῷ τῶν ὅλων· ἔχει γὰρ καὶ ἐκεῖνο τὴν τοῦ κινοῦντος κίνησιν, καὶ τὸ σῶμα τὴν τοῦ κινητοῦ, καὶ εἴδωλον ἡ ἐν τούτῳ κίνησις, τῆς ἐν ἐκείνῳ προϋπαρχούσης· ἐκείνη μὲν γὰρ τελεία κίνησις, ἐνέργεια γάρ· ἡ δὲ ἐν τούτῳ, ἀτελὴς ἐνέργεια· τὸ δὲ ἀτελές, ἐκ τοῦ τελείου τήν τε ὑπόςασιν ἔχει καὶ τὸ τέλειον· Καὶ μὴν καὶ ἐπὶ τῆς γνώσεως ἔςιν ἰδεῖν ἐσχάτην μὲν γνῶσιν τὴν τῶν σωμάτων, εἴτε αἰσθητικὴν αὐτὴν, εἴτε φανταςικὴν ἐθέλει τις προσαγορεύειν. Πᾶσα γὰρ ἡ τοιαύτη γνῶσις, ἀληθείας ἐςὶν ἄμοιρος (3), καὶ τῆς οὐσίας τῶν πραγμάτων οὐκ ἐφάπτεται, καὶ οὐδὲν θεωρεῖ καθόλου καὶ (4) κοινὸν, ἀλλὰ πάντα ἐσχηματισμένα, πάντα μεμορφωμένα, πάντα μερικά· τελειοτέρως (5) δὲ γνῶσις ἐςὶν ἡ ἀμόρφωτος, ἡ ἀσχημάτιςος, ἡ ἄϋλος, ἡ καθ' αὑτὴν οὖσα καὶ ἑαυτῆς, ἧς εἴδωλον ἡ αἴσθησις, ἀτελὴς οὖσα γνῶσις καὶ ἐν ἄλλῳ καὶ οὐχ ἑαυτῆς. Εἰ τοίνυν ἐπὶ τῶν

(1) B. ἀποβλέψαντος.
(2) B. C. D. μόνον.
(3) B. εὔμοιρος.
(4) C. Deest καὶ.
(5) D. τελειοτέρα.

κινήσεων οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν γνώσεων καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς, ἄλλο μὲν τὸ μέτεχον, ἄλλο δὲ τὸ μετεχόμενον, ἄλλο δὲ τὸ ἀμέθεκτον, ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν, ἄλλο μὲν εἶναι τὴν ὕλην, ἄλλο δὲ τὸ ἐν αὐτῇ εἶδος, ἄλλο δὲ τὸ χωριςόν. Οὐ γάρ που τὰ μὲν ἀτελῆ καὶ (1) ἐν ἄλλῳ ὄντα καὶ ἀμυδρῶς ὄντα πεποίηκεν ὅ,τε θεὸς καὶ ἡ φύσις· τὰ δὲ τέλεια, καὶ τελείως ὄντα, καὶ ἑαυτῶν ὄντα, οὐ παρήγαγεν· ἀλλὰ πολλῷ πρότερον ταῦτα ὑπέςησε, καὶ ἐκ τούτων τὰ ἀμυδρότερα καὶ μετεχόμενα καὶ ἐν τῇ ὕλῃ ὄντα. Διὰ ταύτας μὲν οὖν τὰς ἐννοίας καὶ Σωκράτης, καὶ εἰ δή τις ἄλλος, εἰς τὴν τῶν ἰδεῶν ἐνήγετο θέσιν, καὶ τὰ μὲν μετεχόμενα ὑπὸ τῶν καθ' ἕκαςα ἔλεγε· τὰ δὲ αὐτὰ καθ' αὑτὰ χωρὶς ὑφεςηκότα· μάλιςα γὰρ τοῦτο προσήκει τοῖς εἴδεσι τὸ χωρίς.

Εἰ δὲ δεῖ συντόμως εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τῆς τῶν ἰδεῶν ὑποθέσεως, δι' ἣν ἐκείνοις ἤρεσκε, λεκτέον (2) ὅτι ταῦτα (3) πάντα, ὅσα ὁρατὰ οὐράνια καὶ ὑπὸ σελήνην, ἢ ἀπὸ ταυτομάτου ἐςὶν, ἢ κατ' αἰτίαν. Ἀλλὰ ἀπὸ ταυτομάτου, ἀδύνατον· ἔςαι (4) γὰρ ἐν τοῖς ὑςέροις τὰ κρείττονα, νοῦς καὶ λόγος καὶ αἰτία καὶ τὰ ἀπ' αἰτίας, καὶ οὕτω τὰ ἀποτελέσματα κρείττω τῶν ἀρχῶν, πρὸς τῷ καὶ ὅ φησιν ὁ Ἀριςοτέλης, δεῖν (5) πρὸ τῶν κατὰ συμβεβηκὸς αἰτιῶν εἶναι τὰ καθ' αὑτά· τούτων γὰρ ἔκβασις τὸ κατὰ συμβεβηκὸς, ὥςε τοῦ ἀπὸ ταυτομάτου (6) πρεσβύτερον ἂν ἦν τὸ κατ' αἰτίαν, εἰ καὶ ἀπὸ ταυτομάτου τὰ θειότατα ἦν τῶν φανερῶν. Εἰ δὲ ἔςιν αἴτια πάντων,

(1) B. Deest καί.
(2) B. ῥητέον.
(3) C. Deest ταῦτα.
(4) A. B. ἔστι.
(5) B. δεῖ.
(6) C. D. τοῦ αὐτομάτου.

ἤ τοι πολλὰ ἔςαι καὶ ἀσύναπτα, ἢ ἕν· ἀλλ' εἰ πολλὰ, τί τὸ ποιοῦν ἓν τὸ πᾶν, οὐχ ἕξομεν λέγειν· καί τοι τὸ ἓν κρεῖττον τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ὅλον τῶν μερῶν· εἰ δὲ ἐςὶν ἓν τοῦ ὅλου καὶ ἑνὸς αἴτιον πρὸς ὃ συντέτακται πάντα, εἰ μὲν ἄλογον τοῦτο, ἄτοπον· ἔςαι γάρ τι πάλιν τῶν ὑςέρων τῆς πάντων αἰτίας κρεῖττον, τὸ κατὰ λόγον καὶ γνῶσιν ποιοῦν, εἴσω τοῦ παντὸς ὂν καὶ τοῦ ὅλου μέρος (1), ὃ ἐςιν ἀπ' αἰτίας ἀλόγου τοιοῦτον· εἰ δὲ λόγον ἔχον καὶ αὐτὸ γιγνῶσκον, οἶδεν ἑαυτὸ δή που τῶν πάντων αἴτιον ὂν, ἢ τοῦτο ἀγνοοῦν, ἀγνοήσει τὴν ἑαυτοῦ φύσιν· εἰ δὲ οἶδεν ὅτι κατ' οὐσίαν ἐςὶ τοῦ παντὸς αἴτιον, οἶδε καὶ οὗ αἴτιον· τὸ γὰρ ὡρισμένον εἰδὸς (2), θάτερον (3) οἶδεν ἐξ ἀνάγκης· οἶδεν ἄρα καὶ οὗ ἐςιν αἴτιον ὡρισμένως· οἶδεν οὖν καὶ τὸ πᾶν, καὶ πάντα ἐξ ὧν τὸ πᾶν, ὧν ἐςι καὶ αἴτιον· καὶ εἰ τοῦτο, ἤτοι εἰς ἑαυτὸ ἄρα βλέπον καὶ ἑαυτὸ γιγνῶσκον οἶδε τὰ μετ' αὐτὸ, λόγοις ἄρα καὶ εἴδεσιν ἀΰλοις οἶδε τοὺς κοσμικοὺς λόγους, καὶ τὰ εἴδη ἐξ ὧν τὸ πᾶν, καὶ ἔςιν ἐν αὐτῷ τὸ πᾶν ὡς ἐν αἰτίᾳ χωρὶς τῆς ὕλης.

Τοῦτο Ζήνωνι καὶ τοῖς τὰς ἰδέας τιθεμένοις ἤρεσκε· καὶ οὐχ οἱ μὲν ἄνδρες ἐκεῖνοι περὶ τῶν ἰδεῶν οὕτως ὑπέλαβον ὡς οὐσῶν, οἱ δὲ τὰ θεῖα σοφοὶ ἄλλον τρόπον, ἀλλὰ καὶ οἱ θεολόγοι ταύτης ἐγένοντο τῆς παραδόσεως. Ὁ μὲν γὰρ Ὀρφεὺς μετὰ τὴν κατάποσιν τοῦ Φάνητος, ἐν τῷ Διῒ τὰ πάντα γεγονέναι φησίν (4)· ἐπειδὴ πρώτως μὲν καὶ ἡνωμένως

(1) C. μέρους.

(2) B. εἶδος.

(3) B. θάτερον καὶ θάτερον οἶδεν.

(4) Jam hæc Procl. ad Timæum. Lib. 2. Vid. Hermann. Orphica. p. 456.

ἐν ἐκείνῳ, δευτέρως δὲ καὶ διακεκριμένως ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ πάντων ἀνεφάνη τῶν ἐγκοσμίων αἴτια· ἐκεῖ γὰρ ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη, καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὸς, καὶ τὰ ϛοιχεῖα, καὶ ὁ ἔρως ὁ ἑνοποιὸς, καὶ πάντα ἁπλῶς ἦν γεγονότα, Ζηνὸς δ᾽ ἐνὶ γαϛέρι σύῤῥα πέφυκε (1)· καὶ οὐκ ἠρκέσθη τούτοις μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν τάξιν τῶν εἰδῶν τῶν δημιουργικῶν παραδίδωσι, δι᾽ ἣν καὶ τὰ αἰσθητὰ τοιαύτην ἔλαχε τάξιν καὶ διακόσμησιν. Οἱ δέ γε θεοὶ περὶ τούτων ἐκφῆναι τὴν ἀλήθειαν ἀνθρώποις ἀξιώσαντες, καὶ τίς ἡ μία πηγὴ τῶν ἰδεῶν εἰρήκασι, καὶ ποῦ πρῶτον ὑπέϛη τὸ πλήρωμα τῶν ἰδεῶν, καὶ πῶς προϊὸν ἀφομοιοῖ τῷ πατρὶ τοῦ κόσμου πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, τά τε ὡς ὅλα καὶ τὰ μέρη. Οὐδὲν δὲ χεῖρον πλείονος ἕνεκα τῶν ἀκροωμένων περὶ τὸ δόγμα συμπαθείας, καὶ αὐτῶν μνησθῆναι τῶν ἐν τοῖς Χαλδαικοῖς λόγοις (2) κειμένων·

« Νοῦς πατρὸς ἐῤῥοίζησε, νοήσας ἀκμάδι βουλῇ (3)
» Παμμόρφους ἰδέας· πηγῆς δὲ μιᾶς ἀποπτᾶσαι (4)
» Ἐξέθορον (5)· πατρόθεν γὰρ ἔην βουλή τε τέλος τε·
» Ἀλλ᾽ ἐμερίσθησαν νοερῷ πυρὶ μοιρηθεῖσαι
» Εἰς ἄλλας νοεράς (6)· κόσμῳ γὰρ ἄναξ πολυμόρφῳ
» Προὔθηκεν (7) νοερὸν τύπον ἄφθιτον οὗ κατὰ κόσμον
» Ἴχνος ἐπειγόμενος μορφῆς μετὰ κόσμος ἐφάνθη
» Παντοίαις ἰδέαις κεχαρισμένος ὧν· μία πηγὴ,

(1) Vid. Herm. Orph. p. 457.

(2) B. C. D. χαλδιακοῖς λογίοις.

(3) A. C. βουλῆς.

(4) A. C. D. ἀποπτεῦσαι.

(5) A. C. D. ἐξέθορε. B. ἐξέθοραν. A. prima manus ἐξέθορε. Secunda ἐξέθορον

(6) B. C. εἰς νοεράς. A. D. εἰς νοερά.

(7) Codd. προὔθηκε.

» Ἐξ ἧς ῥοιζοῦνται μεμερισμέναι ἄλλαι ἄπλατοι
» Ῥηγνύμεναι κόσμου περὶ σώμασιν, κὶ περὶ κόλπους
» Σμερδαλέους, σμήνεσιν ἐοικυῖαι, φορέονται
» Τραποῦσαι (1) περί τ' ἀμφιπαρασχεδὸν (2) ἄλλυδις ἄλλῃ,
» Ἔννοιαι νοεραὶ, πηγῆς πατρικῆς ἄπο, πουλὺ
» Δραττόμεναι πυρὸς ἄνθος, ἀκοιμήτου χρόνου ἀκμῇ,
» Ἀρχεγόνους ἰδέας· πρώτη πατρὸς ἔβλυσε τάσδε
» Αὐτοτελὴς (3) πηγή (4) ».

Διὰ δὴ τούτων ἐξέφηναν οἱ θεοὶ καὶ ποῦ τῶν ἰδεῶν ἡ ὑπόστασις, καὶ τίς θεός ἐστιν ὁ τὴν πηγὴν αὐτῶν τὴν μίαν περιέχων, καὶ ὅπως ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης πρόεισι τὸ πλῆθος, καὶ πῶς ὁ κόσμος δεδημιούργηται κατ' αὐτὰς, καὶ ὅτι κινητικαὶ πάντων εἰσὶ τῶν κοσμικῶν συστημάτων, καὶ ὅτι πᾶσαι νοεραὶ κατὰ τὴν οὐσίαν, καὶ ὅτι παντοῖαι κατὰ τὰς ἰδιότητας εἰσί.

Καὶ πολλὰ ἄν τις ἄλλα περὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν θείων τούτων νοημάτων βαθύνας θεωρήσειεν· ἀλλὰ νῦν τόγε τοσοῦτον ἐν τῷ παρόντι ληπτέον, ὅτι καὶ οἱ θεοὶ ταῖς τοῦ Πλάτωνος ἐπιβολαῖς ἐμαρτύρησαν, ἰδέας τὲ καλέσαντες τὰς νοερὰς ταύτας αἰτίας, καὶ κατ' αὐτὰς τετυπῶσθαι τὸν κόσμον εἰπόντες. Εἰ τοίνυν καὶ οἱ λόγοι πείθουσιν ἡμᾶς πρὸς τὴν περὶ τούτων ὑπόθεσιν, καὶ οἱ σοφοὶ περὶ αὐτῶν συνηνέχθησαν, Πλάτων, Πυθαγόρας, Ὀρφεὺς, καὶ οἱ θεοὶ τούτοις ἐναργῶς ἐμαρτύρησαν, σμικρὰ φροντιστέον τῶν σοφιστικῶν λόγων, αὐτῶν ὑφ' ἑαυτῶν

(1) Sic Codd.
(2) Sic Codd.
(3) B. αὐταθαλής. C. D. αὐτοθελής.
(4) De his versibus vid. Otth. Heurn. p. 129, 130. — Fr. Patric. oracula Zoroastr. — Thom. Taylor. in Classic. Ephemerid. t. 17, p. 248.

ληλεγμένων, οὐδὲν ἐπιστημονικὸν οὐδὲ ὑγιὲς λεγόντων. Σαφῶς γὰρ οἱ θεοὶ εἰρήκασι καὶ ὡς ἔννοιαι τοῦ πατρός εἰσι· μένουσι γὰρ ἐν ταῖς νοήσεσι τοῦ πατρὸς· καὶ ὡς προέρχονται πρὸς τὴν τοῦ κόσμου δημιουργίαν· ῥοίζησις γάρ ἐστιν ἡ πρόοδος αὐτῶν· καὶ ὡς πάμμορφοί εἰσιν· ἅτε δὴ (1) πάντων τῶν μεριστῶν περιέχουσαι τὰς αἰτίας· καὶ ὡς ἀπὸ τῶν πηγαίων ἰδεῶν ἄλλαι προεληλύθασιν αἱ κατὰ μέρη κληρωσάμεναι τὴν τοῦ κόσμου δημιουργίαν, αἳ προσαγορεύονται σμήνεσιν ἐοικυῖαι, καὶ ὡς γεννητικαὶ τῶν δευτέρων εἰσίν. Ὁ μὲν οὖν Τίμαιος ἐν τοῖς νοητοῖς ἀπέθετο τὴν μίαν πρωτουργὸν αἰτίαν πάντων τῶν εἰδῶν· ἐκεῖ γὰρ τὸ αὐτοζωὸν, ὡς ἐν ἄλλοις (2) ἀπεδείκνυμεν· τὰ δὲ Λόγια τὴν πηγὴν τῶν ἰδεῶν ἐν τῷ δημιουργῷ προϋπάρχειν φασὶ, καὶ οὐ διέστηκε ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων, ὥς που τισὶν ἂν δόξειεν. Οὐ γάρ ἐστι ταυτὸν ἐγκοσμίων εἰδῶν ἐπιζητεῖν τὴν μίαν καὶ ὁλικὴν αἰτίαν, καὶ ἁπλῶς ἁπάσης τῆς σειρᾶς τῶν ἰδεῶν τὴν πρώτην ἔκφανσιν (3) θεωρεῖν, ἀλλὰ τῶν μὲν εἰς τὸν δημιουργὸν ἀναπέμπει τὴν περιοχὴν, τῶν δὲ ἐπ' αὐτὴν τὴν νοητὴν τάξιν τῶν θείων ἀφ' ἧς καὶ ὁ δημιουργὸς πληροῦται καὶ πάντες οἱ διάκοσμοι εἰδητικῆς οὐσίας. Καὶ διὰ τοῦτο, οἶμαι, καὶ τὰ Λόγια τὰς ἰδέας φασὶ ῥοιζουμένας ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν νοερᾶς πηγῆς καὶ μεριζομένας ἄλλυδις ἄλλας, προσρήγνυσθαι τοῖς τοῦ κόσμου σώμασιν· ὡς ἂν ἐν τῇ πηγῇ ταύτῃ τῶν ἐγκοσμίων τῆς αἰτίας περιεχομένης (4), καθ' ἣν μεμόρφωται πάντα τὰ ἐν τῷ

(1) B. μὴ.
(2) Vid. Procl. Ad Timæum.
(3) B. C. D. ἔκφασιν.
(4) C. προερχομένης.

κόσμῳ γενόμενα σύνθετα κατὰ τὴν δημιουργικὴν βούλησιν. Τὰ δὲ ἐν τῷ αὐτοζώῳ εἴδη κατὰ τὸν νοητὸν ὅρον ὑφεστηκότα, οὔτε κινεῖσθαι λέγεται ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος, οὔτε ἐνθρώσκειν τοῖς σώμασιν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ τῷ εἶναι πᾶσιν ἐνδιδόναι τὴν οὐσίαν. Εἰ τοίνυν τὸ δι' ἐνεργείας καὶ κινήσεως ὑφιστάνειν δεύτερόν ἐστι τῆς πρὸ τοῦ ἐνεργεῖν καὶ κινεῖσθαι ποιήσεως, δῆλον δήπουθεν ὅτι καὶ τῶν δημιουργικῶν ἰδεῶν ὑπερτέραν ἔλαχε τάξιν τὰ ἐν τῷ αὐτοζώῳ νοητῶς καὶ ἀκινήτως ἱδρυμένα. Καὶ διχῶς ἐστιν ὁ δημιουργὸς εἰδοποιὸς, καὶ κατὰ τὴν ἐν ἑαυτῷ πηγὴν καὶ κατὰ τὰς νοερὰς ἰδέας. Ἐκεῖ γὰρ αἱ ὁλικαὶ τῶν πάντων αἰτίαι, καὶ αἱ τέτταρες μονάδες· ἐκεῖθεν δὲ ἀρξάμεναι, δι' ὅλων φοιτῶσι τῶν θείων διακόσμων μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων, ὥστε καὶ τὰς τελευταίας (1) αὐτῶν καὶ αἰσθητὰς εἰκόνας ἔχειν τινὰ, τῶν μὲν ἐναργεστέραν, τῶν δὲ ἀμυδροτέραν ἀπεικασίαν.

Καὶ εἴ τις ἡμῶν ἐφέπεσθαι ταῖς θείαις προόδοις ἐστι δυνατὸς, ὄψεται πᾶν εἶδος αἰσθητόν, κἂν τῶν ἐν ὕλῃ τιθέντων περὶ τοῦ αἰσθητοῦ εἴδους τίς σκοπεῖν ἐπιχειρῇ, πάντων τὰς ἰδιότητας ἀποδεξάμενον (2). Αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ αὐτοκίνητον καὶ τὸ ἀΐδιον τοῖς αἰσθητοῖς εἴδεσιν οὐκ ἀλλαχόθεν πάρεστιν, ἢ ἀπὸ τῶν πρώτων εἰδῶν· ἐκεῖνα γὰρ αἰώνια πρῶτον, ἃ τοῖς ἐφεξῆς καὶ (3) δευτέρως ἀεὶ καὶ τρίτως ἐπορέγει τὴν μετάδοσιν· τὸ δὲ αὖ ἕκαστον εἶδος πλῆθος μὲν ὑπάρχει (4), ἀλλὰ κατ' ἀριθμὸν ἴδιον ὑφεστάναι καὶ συμπεπληρῶσθαι τοῖς οἰκείοις ἀριθμοῖς, καὶ διὰ τοῦτο (5)

(1) B. τελέας.
(2) A. B. D. ἀπομαξάμενον. C. ἀποδεξάμην.
(3) A. C. D. ἐφεξῆς δευτέρως.
(4) A. C. D. ὑπάρχειν.
(5) C. D. τούτων.

ἄλλο πρὸς ἄλλην τάξιν ἡμῖν ἀγνώςως καὶ ἀῤῥήτως ἀναφέρεσθαι θείαν, ἀπὸ τῆς ἀκρότητος ὑποδέχεται τῶν νοητῶν καὶ νοερῶν καὶ τῶν ἐκεῖ κρυφίως καὶ ἀφθέγκτως ὑφεςηκότων εἰδῶν· ὥσπερ δὴ καὶ τὸ (1) ἑνίζειν μὲν τὴν σκεδαςὴν (2) οὐσίαν, τοῖς δὲ κοινοῖς πέρασι τὴν ἀπειρίαν τῶν γεννητῶν ἀφορίζειν, ἀπὸ τῆς συνεκτικῆς τάξεως καὶ τῶν συνεκτικῶν (3) εἰδῶν. Τὸ δὲ πάντῃ τελεσιουργὸν τῆς ἀτελοῦς φύσεως, καὶ τὸ πάραγον (4) εἰς ἐνέργειαν τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν ὑποκειμένων, σχήμασι μὲν τὸ ἄσχημον, τελειότητι δὲ τὸ ἀτελὲς καταλαμβάνον, οὐκ ἀλλαχόθεν ἢ ἀπὸ τῆς τελεσιουργοῦ θεότητος καὶ τῶν ἐκεῖ προφανέντων εἰδῶν ἐπιδείκνυται. Καὶ μὴν καὶ καθόσον μὲν ἕκαςον εἶδος εἰς ἑαυτὸ συννεύειν ἐπείγεται καὶ ἐν ἑαυτῷ περιλαμβάνειν ἑνοειδῶς τὰ μέρη, κατὰ τοσοῦτον εἰκόνα φέρει τῆς ἀκρότητος τῶν νοερῶν καὶ τῆς ἀμερίςου τῶν εἰδῶν ὑποςάσεως, τῶν κατ' ἐκείνην τὴν τάξιν ἱδρυμένων· καθ' ὅσον δὲ αὖ (5) μετὰ ζωῆς πρόεισι, καὶ διὰ κινήσεως ὑφίςαται, καὶ ἐν κινουμένοις ἀκινήτως ἐκφαντάζεται, κατὰ τοσοῦτον (6) αὖ τῆς ζωογόνου μετείληφε σειρᾶς καὶ ἀποτυποῦται τὰς τῶν ζωογονικῶν εἰδῶν δυνάμεις· καθ' ὅσον δὲ αὖ μορφωτικὰ (7) τῆς ὕλης ἐςι, καὶ τεχνικῆς ἀπεργασίας δι' αὐτῆς τῆς φύσεως διηκούσης πεπλήρωται, λεπτουργίαν τε θαυμαςὴν ἐπιδείκνυται καὶ τὴν κατὰ λόγον εἰδοποιΐαν, ταύτῃ καὶ κατὰ

(1) Codd. τῷ.

(2) C. σκευαστήν.

(3) A. Suprà scriptum συνοχικῶν.

(4) A. C. D. προάγον.

(5) A. Deest δέ.

(6) A. δὲ αὖ.

(7) B. μορφωτά. C. μορφωτικάς.

τοσοῦτον τῶν δημιουργικῶν ἰδεῶν ἐμφάσεις παραδέχεται. Εἰ δὲ δὴ καὶ ἀφομοιοῖ τὰ αἰσθητὰ τοῖς νοητοῖς, καὶ εἰ διέκρινε τὰς οὐσίας αὐτῶν ταῖς κατὰ τοὺς λόγους ἐξαλλαγαῖς, δῆλον δὴ ὅτι ταῖς ἀφομοιωτικαῖς διακοσμήσεσιν ἀπείκασται τῶν εἰδῶν, ἀφ᾽ ὧν αἱ μερισταὶ πρόοδοι πεφήνασι τῶν ἐγκοσμίων, αἱ τὰ αἰσθητὰ περικαλύπτουσαι ταῖς ἀπὸ τῶν νοητῶν ἐμφάσεσι.

Καὶ μὴν καὶ εἰ ἕκαστον εἶδος ἐπὶ πολλὰ διήκει, κἂν ἔνυλον ᾖ καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν μορφὴν ἀφορίζῃ τὸ ἐκείνων πλῆθος, πῶς οὐχὶ κατὰ ταύτην τὴν δύναμιν, εἰς ἐκείνην ἀνήκει τῶν θεῶν τὴν τάξιν, τὴν ἀπολύτως ἐνεξουσιάζουσαν τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ κλήροις, καὶ πολλὰς ἀνέλκουσαν εἰς ἑαυτὸν μοίρας τῶν ἐν παντὶ θείων λήξεων; ἄνωθεν ἄρα προϊόντες ἀπὸ τῶν νοητῶν ἰδεῶν μέχρι τῶν τελευταίων, τὴν μίαν συνέχειαν τῆς ὅλης σειρᾶς θεορήσομεν· καὶ τίνας ἰδιότητας ἀφ᾽ ἑκάστης τάξεως τὰ αἰσθητὰ παρεσπάσατο, νοερῶς (1) διαιρήσομεν. Δεῖ γὰρ τὰ δεύτερα πάντα τῶν πρὸ αὐτῶν μετέχειν, καὶ οὕτως ἑκάστων ἀπολαύειν ὡς ἕκαστα τάξεως εἴληχε (2). Τοῦτο δέ ἐστιν οὐδὲν, ἀλλ᾽ ἢ κατ᾽ αὐτὰς τὰς τῶν θεῶν προόδους· ὁμοῦ γὰρ δὴ ταύταις· καὶ ἡ τούτων προέρχεται διακόσμησις οἰκείως ἐν ἁπάσαις ὑφεστηκυῖα, νοητῶς ἢ νοερῶς ἢ ὑπερκοσμίως· καὶ αὖ πάλιν συνεκτικῶς ἢ ζωογονικῶς ἢ δημιουργικῶς, ἢ κατ᾽ ἄλλην τινὰ θείαν ὕπαρξιν ἀφοριζομένην.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς πάλιν ἐμηκύνθη περὶ

(1) B. νοερὰς.

(2) C. D. ἔλαχε.

ταῦτα συμπαθείας, ἐπὶ δὲ τὴν τοῦ Πλάτωνος λέξιν τρεπτέον καὶ ἀναμνηςέον τῶν περὶ τῆς ὁμοιότητος δογμάτων, ἐπειδὴ καὶ νῦν ταύτης ἐμνημόνευσεν, ὅτι δύναμίς ἐςιν ἀφομοιωτικὴ (1) πάντων τῶν δευτέρων πρὸς τὰ νοητὰ αἴτια, καὶ συναγωγὸς ἀμφοῖν τοῖν ἄκροιν· ἔδει γὰρ τὴν πάντων πρόοδον ἐπιςρέφειν πάλιν εἰς τὰς οἰκείας αἰτίας. Καὶ ἐν μὲν αὐτοῖς τοῖς θεοῖς ἡ ἀφομοιωτικὴ τάξις τοῦτο ἀπεργάζεται, τὸ πλῆθος τῶν θείων ἑνάδων ἐπιςρέφουσα πρὸς τὰς ἑνιαίας αἰτίας· ἐν δὲ τοῖς εἴδεσι τὸ ὅμοιον ταύτην ἔχει (2) τὴν δύναμιν. Καὶ οὐ δεῖ θαυμάζειν εἰ διὰ τῶν αὐτῶν ὀνομάτων καὶ εἴδη σημαίνεται καὶ θεῶν τάξεις τινές. Ἔςι γὰρ ταῦτα καὶ ὡς ὅλα καὶ ὡς μέρη, καὶ ἑναδικῶς καὶ εἰδητικῶς, ἐπειδὴ δὲ τῆς ὁμοιότητος αὕτη ἐςὶν ἡ ἰδιότης, ἀφομοιοῦν τὰ δημιουργήματα τοῦ πατρὸς πρὸς αὐτὸν, εἰκότως δὲ καὶ ἀνομοιότης ταύτῃ συνέζευκται ὁμοφυῶς, ἵνα τὰ αὐτὰ καὶ διακρίνωνται ἅτε εἰκόνες ὄντα παραδειγμάτων. Οὔτε γὰρ τὰ ὅμοια μόνον εἰκόνες· ἐπειδὴ χωρὶς ἀνομοιότητος ἡ ὁμοιότης παράδειγμά (3) ἐςι καὶ οὐκ εἰκών· οὔτε τὰ ἀνόμοια μόνον· αὐτὸ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς εἰκόνος σημαίνει τὴν ἐοικυῖαν ἄλλῳ μορφήν. Δεῖ δὴ οὖν ἀμφότερα εἶναι καὶ τὸ ἀνόμοιον καὶ τὸ ὅμοιον, ἵνα εἰκὼν· ἄλλο ἄλλου γένηται. Διὰ δὴ τοῦτο, καὶ ταῦτα μέσην ἔχει τάξιν ἐν τοῖς εἴδεσιν, ὥσπερ ἡ ἀφομοιωτικὴ τάξις τῶν θεῶν μέση τῶν ἑνιαίων ἐςὶ καὶ τῶν εἰς πολλοὺς ὀχετοὺς προεληλυθότων· τὸ γὰρ

(1) C. ἀφομοιωματικὴ.

(2) A. ἔχειν.

(3) B. παράδοσις.

ἀφομοιοῦν μέσον ἐςὶ τοῦ τε πρὸς ὃ ἡ ὁμοίωσις καὶ τοῦ ὁμοιουμένου πρὸς αὐτό. Εἴ τις οὖν ἀνειμένην ταυτότητα τὴν ὁμοιότητα λέγει, καὶ ἀνειμένην αὖ ἑτερότητα τὴν ἀνομοιότητα, παραιτησόμεθα τὸν λόγον· οὐχὶ τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον ὑφίστασθαι τὰ εἴδη λέγοντες· ἴδιον γὰρ τῆς περὶ τὴν ὕλην ἀοριςίας τῶν εἰδῶν τοῦτο τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον· ἀλλ' ἕκαςον αὐτῶν μέτρον εἶναι, καὶ οὐσίαν ἰδίαν (1) ἔχειν, καὶ δύναμιν ἀφωρισμένην· πρὸς τῷ καὶ τὰ μὲν εἶναι τῶν οὐσιῶν καθὸ οὐσίαι, τὰ δὲ τῶν περὶ αὐτὰς ποιῶν καὶ τῶν δυνάμεων ὥσπερ ἄλλα τῶν ποσῶν, οἷον ἴσον φασὶ καὶ ἄνισον. Καὶ εἴ τις τὸ μὲν ὅμοιον παραγίγνεσθαι λέγοι θεόθεν, τὸ δὲ ἀνόμοιον ἀπὸ τῆς ὕλης, οὐδὲ τοῦτον ἀποδεξόμεθα τὸν λόγον, εἰ γάρ τις καὶ ἔςιν ἀνομοιότητος πόντος· ἀλλὰ τὸ ἐνταῦθα ἀνόμοιον εἶδος ὁ Πλάτων προσείρηκε καὶ παράδειγμα τῶν τῇδε ἀνομοίων, ὥστε περὶ ἄλλης ἂν ἐκεῖνοι ποιοῖντο τὸν λόγον ἀνομοιότητος· καὶ οὔτε τῆς ἐνταῦθα παραδεδομένης, ἢ εἴ τις ἐν τῇ σχέσει τὸ ὅμοιον ἀπολείποι καὶ ἀνόμοιον· οὐ γὰρ δὴ κατὰ σχέσιν ψιλὴν ὑφεςάναι τὰ δημιουργικὰ εἴδη, πλὴν εἰ τοῦτο λέγοιεν ὅτι σχέσιν δίδωσι τοῖς δευτέροις πρὸς τὰ πρῶτα, καὶ ταῖς εἰκόσι πρὸς τὰ παραδείγματα, τὸ ἀφομοιωτικὸν αὐτοῖς μαρτυρῶν. Ἴδιον γὰρ μάλιςα τῆς συζυγίας ταύτης, τοῦτο, καὶ συνάπτειν καὶ διακρίνειν τὰ πλήθη τῶν οἰκείων μονάδων, καὶ τὰς εἰκόνας τῶν ἰδίων παραδειγμάτων.

Ἔτι τοίνυν τὸ ἓν καὶ τὸ πλῆθός τί ἐςιν, εἴρηται μὲν καὶ πρότερον, λεγέσθω δὲ καὶ νῦν σαφέςερον, ὅτι δύο τῶν

(1) B. C. Deest ἰδίαν.

ὄντων ἀρχαὶ καὶ κατὰ τὸν Πλάτωνα μετὰ τὸ ἕν εἰσι, τό, τε πέρας καὶ τὸ ἄπειρον· καὶ πᾶς νοῦς ἐκ τούτων νοητός τε καὶ νοερὸς, καὶ ἀφομοιωτικὸς καὶ ἀπόλυτος, καὶ ἐγκόσμιος, καθολικός τε καὶ μερικός. Ἐπεὶ γοῦν καὶ ὁ δημιουργικὸς νοῦς μικτός ἐστιν, ἔχων ἐν ἑαυτῷ πέρας καὶ ἄπειρον, ταύτῃ ἂν λέγοιτο καὶ ἓν καὶ πλῆθος· τὸ γὰρ ἓν τὸ οὐσιῶδες, πέρας ἐστί· τὸ δὲ πλῆθος τὸ οὐσιῶδες τὸ ἐν τούτῳ ἄπειρον· ἐπεὶ καὶ τῶν σωμάτων τὸ εἶδος μεριστὸν (1) ἐστί, καὶ τὸ ἓν τὸ οὐσιῶδες τὸ ἐν τούτοις πέρας· τὸ δὲ μεριστὸν, τὸ ἄπειρον· ἓν οὖν καὶ πολλὰ, διότι καὶ αὐτὸς ἐκ πέρατος ἐστὶ καὶ ἀπείρου. Καὶ ὡς ἐκεῖνα, τὸ πέρας λέγω καὶ ἄπειρον, ἐν τοῖς νοητοῖς ἦν καὶ πρώτως (2)· οὕτω τὸ ἓν καὶ (3) πολλὰ ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ νοεροῖς ἐν τῷ ἐκεῖ ἀριθμῷ πρώτως, ὡς ἡ δευτέρα διδάξει πάντως ἡμᾶς ὑπόθεσις. Τὸ μὲν πέρας ὂν, καὶ ἀριθμοῦ, τὸ δὲ καὶ ἀριθμὸς τοῦ πέρατος καὶ τοῦ ἀπείρου, καὶ ἐν τῷ πλήθει ὁρωμένου καὶ ἐν τῷ συνεχεῖ, καὶ περιεκτικώτερον ὄντων τοῦ ἑνὸς καὶ τῶν πολλῶν· ταῦτα γὰρ ἐν ἀριθμῷ μόνον. Ἐπεὶ οὖν οὐδέν ἐστιν ἄλλο ἀριθμὸς, ἢ ἓν ὁμοῦ καὶ πολλὰ, τὰ πολλὰ δὲ ἄνευ τοῦ ἑνὸς ἄπειρον πλῆθος· καὶ τὸ ἓν ἄνευ τῶν πολλῶν ἀρχὴ ἀριθμοῦ, καὶ τὸ μὲν, οὔπω ἀριθμὸς, τὸ δὲ, οὐκέτι ἀριθμὸς· ὡς δ' οὖν ἐν τοῖς νοητοῖς πρῶτον πέρας ἐστὶ καὶ ἄπειρον, οὕτως ἐν τοῖς μετ' ἐκεῖνα τοῖς ἅμα νοητοῖς καὶ νοεροῖς τὸ ἓν καὶ τὰ πολλά. Οὕτως (4) ἐν τοῖς τρίτοις, τοῖς νοεροῖς, τὸ ταυτὸν

(1) Codd. εἶδος ἐστί. Supplevi μεριστόν.

(2) C. Deest καὶ πρώτως.

(3) A. τὰ λοιπά.

(4) B. Deest οὕτως ἐν τοῖς τρίτοις.. usque ad τὸ ἓν καὶ τὰ πολλά.

καὶ τὸ ἕτερον· προηγεῖται γὰρ τούτων τὸ ἓν καὶ τὰ πολλὰ, διότι, ταῦτα μὲν, ἀπολύτως ἐστιν ἃ ἐστιν (1)· ἐκεῖνα δὲ πρός τι· τινὸς γὰρ τὸ ἕτερον ἔστιν ἕτερον· καὶ τινὶ τὸ ταυτόν, ταυτόν· ἓν δὲ ἕκαστον ἐφ' ἑαυτοῦ, καὶ πολλὰ καθόσον ἕκαστον (2) ἠρίθμηται. Καὶ γὰρ πᾶν τὸ ἠριθμημένον καθ' ἑαυτὸ, τοιοῦτόν ἐστι· μᾶλλον δὲ τοσοῦτον· καὶ οὐ πρὸς ἄλλό τι λέγεται ἠριθμημένον τῶν ὄντων. Ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ταῦτα διήρθρωται μετρίως, ἐπὶ τὰ ἑξῆς μεταβατέον τοῦ Πλάτωνος.

« Ἦ καὶ τὰ τοιάδε, εἰπεῖν τὸν Παρμενίδην, οἷον δικαίου » τι εἶδος αὐτὸ καθ' αὑτὸ, καὶ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ (3), καὶ » πάντων αὖ τῶν τοιούτων; Ναὶ φάναι ».

Ὁ μὲν θεῖος καὶ δημιουργικὸς νοῦς, ἡνωμένως τὰ πεπληθυσμένα, καὶ ἀμερίστως τὰ μεριστὰ, καὶ ἀδιαιρέτως περιέχει τὰ διῃρημένα· τὸ δὲ πρῶτον διαιροῦν τὰ ἐν (4) ἐκείνῳ προϋπάρχοντα κατ' ἄκραν ἕνωσιν, ψυχή ἐστιν· οὐχὶ ἡ ἡμετέρα μόνον (5), ἀλλὰ καὶ ἡ θεία. Διότι γὰρ ἐν αἰῶνι μόνον τὰς νοήσεις ἱδρυμένας οὐκ ἔλαχεν, ἐφίεται δὲ τὴν ἀθρόαν ἐνέργειαν τοῦ νοῦ περιλαβεῖν, ὀρεγομένη τῆς ἐν αὐτῷ τελειότητος, καὶ τοῦ ἑνὸς ἐκείνου καὶ ἁπλοῦ τῆς νοήσεως εἴδους, περιθεῖ τε αὐτὸν καὶ περιχορεύει κύκλῳ, καὶ ταῖς μεταβάσεσι τῶν ἐπιβολῶν διαιρεῖ τὸ μεριστὸν τῶν εἰδῶν, καθορῶσα μὲν τὸ αὐτοκαλὸν χωρὶς, καθορῶσα δὲ τὸ αὐτοδίκαιον, καθορῶσα δὲ καὶ ἕκαστον τῶν ἄλλων, καὶ καθ' ἓν πάντα, καὶ οὐχ' ὁμοῦ πάντα νοοῦσα. Τρίτην γὰρ ἔχουσα τάξιν ἀπὸ

(1) C. Deest ἅ ἐστιν.
(2) B. Deest ἕκαστον.
(3) Sic Heindorf. Malè Thomps. Fisch. καλοῦ κἀγαθοῦ. Vid. Heindorf.
(4) B. Deest ἐν.
(5) B. μόνη.

τοῦ ἑνὸς, ὡς συλλήβδην εἰπεῖν, εἰκότως τοιαύτην ἔχει τὴν ἐνέργειαν· ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἓν μόνον ἐςὶ καὶ πρὸ νοήσεως· ὁ δὲ νοῦς ὡς ἓν πάντα νοεῖ, ἡ δὲ ψυχὴ καθ' ἓν πάντα ὁρᾷ. Ταύτῃ τοίνυν προσήκει τὸ διαιρεῖν πρώτως, ἥ τις τῆς ἐν ἑνὶ καὶ ἀθρόως (1) πάντων ἀπολειπομένη νοήσεως, τὴν καθ' ἓν πάντα νόησιν ἔλαχε τῷ μὲν πάντα, μιμουμένη τὸν νοῦν, τῷ δὲ καθ' ἓν ἔχουσα τὸ ἴδιον αὐτῆς· ἡ γὰρ διαίρεσις καὶ ὁρισμὸς ἐν ταύτῃ πρώτως ἐςί. Διὸ καὶ οἱ θεολόγοι τὸν μὲν νοῦν ἐν τοῖς σπαραγμοῖς τοῖς Διονυσιακοῖς ἀμέριςον προνοίᾳ τῆς Ἀθηνᾶς σώζεσθαι λέγουσι· τὴν δὲ ψυχὴν μερίζεσθαι πρώτως, καὶ ἡ εἰς ἑπτὰ γοῦν τομὴ ταύτης ἐςὶ πρώτης· οἰκεῖον οὖν αὐτῇ καὶ τὸ εἶδος τῆς διαιρετικῆς, καὶ τὸ θεωρεῖν μεταβατικῶς. Οὐ δὴ (2) θαυμαςόν ἐςιν οὐκ ἔτι, τῶν θείων εἰδῶν ὁμοῦ καὶ ἡνωμένως (3) ἐν τῷ δημιουργικῷ νῷ προϋφεςηκότων, τὴν ἡμετέραν ψυχὴν διῃρημένως αὐτοῖς ἐπιβάλλειν, καὶ νῦν μὲν τὰ πρώτιςα καὶ κοινότατα θεωρεῖν εἴδη, νῦν δὲ τὰ μέσην ἔχοντα τάξιν, αὖθις δὲ τὰ μερικώτατα καὶ οἷον ἀτομώτατα τῶν εἰδῶν. Ὅπου γὰρ καὶ τὴν θείαν ψυχὴν διαιρεῖν ἔφαμεν τὸ ἀμέριςον ταῖς μεταβατικαῖς αὐτῶν θίξεσι καὶ ἐπαφαῖς, τί ἂν εἴποι τις περὶ τῆς μερικῆς ψυχῆς, οὐχὶ πολλῷ πρότερον καὶ ταύτην μεριςῶς ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ διῃρημένως τῶν ὁμοῦ καὶ ἐν ἀλλήλοις (4) ὄντων; οὐδὲν οὖν θαυμαςὸν, ὡς ἔφαμεν, καὶ τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἄλλοτε ἄλλων εἰδῶν ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ ἑκάςην ἐρώτησιν οἷον ἐπαφὴν

(1) B. D. ἀθρόας.
(2) A. C. οὐδὲ.
(3) A. ἡνωμένων.
(4) B. C. ἄλλοις.

εἶναι τάξεως τινός. Ὡς γὰρ ὁ ἐν προφορᾷ λόγος τὸ ἓν καὶ ἁπλοῦν νόημα μερίζει, καὶ διεξοδεύει κατὰ χρόνον τὰς ἡνωμένας τοῦ νοῦ νοήσεις· τὰ μὲν οὖν πρότερον ἡμῖν θεωρούμενα εἴδη γενικώτατα ἦν καὶ κοινότατα, ἕν, πλῆθος, ὁμοιότης, ἀνομοιότης, στάσις, κίνησις, τὰ δέ γε νυνὶ προτεινόμενα πῇ μέν ἐστιν ἐκείνων δεύτερα, πῇ δὲ οὔ· καθάπερ (1) τὴν ἐνταῦθα ἀρετὴν πῇ μὲν καταδεεστέραν τῆς ψυχῆς, πῇ δὲ κρείττονα φαμὲν ὑπάρχειν· ὡς μὲν τελειοτικὴν αὐτῆς, κρείττονα· ὡς δὲ αὐτῆς τι οὖσαν, καὶ ἐν αὐτῇ ὑφεστηκυῖαν, καταδεεστέραν, οὕτω δὴ καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ δίκαιον, πῇ μὲν κρείττω τῶν οὐσιοποιῶν ἐστιν εἰδῶν, πῇ δὲ καταδεέστερα. Καθ' ὅσον μὲν γὰρ γενικώτατα (2) καὶ ταῦτα κεκοίνωκεν (3) ἐκείνοις· ἀλλ' (4) ἐκεῖνα μὲν τῷ εἶναι τὰ πράγματα (5) ὑφίστησι, καὶ τοῦ ὄντος ἐστὶ καθόσον αἴτια πρωτουργὰ τοῖς τῇδε· ταῦτα δὲ τῆς τελειώσεως αὐτῶν, τὸ μὲν δίκαιον μεχρὶ ψυχῶν, καὶ ταύτας διακοσμοῦν καὶ τελειοῦν, τὸ δὲ καλόν, καὶ τὰ σώματα καταλάμπον. Κάλλος γάρ φησιν ὁ ἐν Φαίδρῳ Σωκράτης, ταύτην ἔσχε μοῖραν ἐκφανέστατον (6) εἶναι καὶ ἐρασμιώτατον, δικαιοσύνης δὲ φέγγος οὐδὲν εἶναι ἐν τοῖς τῇδε ὁμοιώμασι· τὸ δὲ ἀγαθὸν πάντα τελειοῦν κατὰ τὴν ἰδίαν ἑκάστων οὐσίαν. Κατὰ μὲν γὰρ τὴν συμμετρίαν τὴν τοῦ εἴδους πρὸς τὴν ὕλην· συμμετρία μέν ἐστιν ὁπόταν κρατῇ τὸ κρεῖττον τῇ φύσει τοῦ χείρονος· κατὰ ταύ-

(1) C. D. καθάπερ γὰρ τήν.
(2) A. B. γεννητικώτατα.
(3) C. D. κεκοινώνηκεν.
(4) C. D. ἐκείνοις ἀλλήλοις ἀλλ'.
(5) C. D. τῶν πραγμάτων.
(6) B. ἐμφανέστατον.

την οὖν τὴν συμμετρίαν, τὸ καλὸν ἐναςράπτει τοῖς σώμασι· τὸ δὲ (1) ἀγαθὸν, κατὰ τὸ τέλειον, ὃ πᾶσι τοῖς εἰδοπεποιημένοις πάρεςιν, ὅταν τὴν ἀπὸ τῆς φύσεως ἔχῃ τελειότητα· πρώτιςον οὖν ἐν τῇ τριάδι ταύτῃ τὸ ἀγαθὸν, δεύτερον δὲ τὸ καλὸν, τρίτον δὲ τὸ δίκαιον. Καὶ οὐκέτι ταῦτα κατὰ ἀντίθεσιν ἔθηκεν, ἀγαθὸν, κακὸν, καλὸν, αἰσχρὸν, δίκαιον, ἄδικον, σαφῶς, οἶμαι, καὶ διὰ τούτων δεικνὺς, ὅτι τούτων ἰδέας εἶναι παντελῶς ἀπέγνωκε. Διὰ τί γὰρ τὰ μὲν πρότερα μετὰ τῶν ἀντικειμένων παρελάμβανεν, ὅμοιον ἀνόμοιον, ἓν πλῆθος, ςάσιν κίνησιν, ταῦτα δὲ χωρὶς τῶν ἀντικειμένων καὶ αὐτὰ καθ' αὑτὰ, εἰ μὴ τῶν μὲν (2) ἀγαθῶν ἰδέας εἶναι, κᾂν ἐναντία (3) εἶναι δοκῇ, οὐκ ἀπεγίνωσκε, τῶν δὲ κακῶν ἀνῄρει τὰς εἰδητικὰς αἰτίας;

Ἀλλὰ τοῦτο μὲν εἰσαῦθις ἡμῖν σκεπτέον· ὅτι δὲ καὶ τούτων ἔςιν εἴδη, δικαίου, λέγω, καὶ καλοῦ, καὶ ἀγαθοῦ, καὶ πάντων, ὥς φησι καὶ αὐτὸς, τῶν τοιούτων, οἷον σωφροσύνης, ἀνδρείας, φρονήσεως, εὕροις ἂν θεωρήσας, ὅτι πᾶσα ἀρετὴ, καὶ πᾶσα ἡ τελειότης (4) ἡ κατ' ἀρετὴν ἐξομοιοῖ πρὸς τὸ θεῖον ἡμᾶς, καὶ ὅσῳ ἂν ἡμῖν μᾶλλον ἐνυπάρχῃ, τοσούτῳ μᾶλλον ἐγγυτέρω γιγνόμεθα τῆς νοερᾶς ζωῆς. Εἰ τοίνυν ὁμοιοῖ πρὸς τὸν νοῦν ἡμᾶς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ ἑκάςη τῶν

(1) B. C. D. τὸ δέ γε ἀγαθόν.
(2) A. Deest μέν.
(3) C. ἐναντίας.
(4) B. ὁμοιότης.

ἀρετῶν, πάντως ὁ νοῦς ἔχοι ἂν τούτων παραδείγματα νοερά. Τὸ γὰρ ὅμοιον, ὅταν πρὸς τὸ κρεῖττον ὅμοιον λέγηται, τότε τὸ κρεῖττον ἔχει τοῦτο πρώτως ὃ λαβὸν τὸ καταδεέςερον, ὅμοιον αὐτῷ γέγονεν· ἢ γὰρ ἑνὸς εἴδους κοινωνῆσαν ἄλλο ἄλλῳ γίγνεται ὅμοιον, ὃ δὴ καὶ λέγεται ὁμοίως ὅμοιον· ἢ δευτέρως ὂν ὃ τὸ κρεῖττον ἐςὶ πρώτως, ὅμοιον ὡς εἰκὼν ἐκείνου προσονομάζεται.

Ἀνάγκη ἄρα πρὸ τῆς ψυχῆς, ἐν τῷ νῷ τὰ εἴδη τῶν ἀρετῶν εἶναι, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ καὶ τὸ ἀγαθόν· ἕκαςον δὲ τούτων πάλιν θεωρητέον διχῶς, τὴν πρώτην ἄλλως μὲν ὡς ἑνάδα θείαν, ἄλλως δὲ ὡς εἶδος νοερόν. Οὐ γὰρ τῆς αὐτῆς ταῦτα τάξεως· αὐτίκα τὸ δίκαιον ἄλλως μὲν ἐν τοῖς εἴδεσιν ὑφέςηκεν, ἄλλως δὲ ἐν τοῖς θεοῖς. Ἐνταῦθα μὲν γὰρ ἕν τι εἶδος, καὶ οὐ πάντα τὰ ἄλλα, καὶ μέρος ἄλλου, καὶ νόησιν ἔχον τὴν μέχρι ψυχῶν προϊοῦσαν· ἡ δὲ ἐν θεοῖς δίκη πάντα ἐςὶν ἰδίως ἑαυτῆς, καὶ ὅλον τί καὶ πρόεισιν ἄχρι τῶν ἐσχάτων ταῖς προνοίαις. Καὶ αὕτη μὲν ἀπὸ τῶν πρωτίςων ἄρχεται νοερῶν θεῶν· ἐκεῖ γὰρ ἀνεφάνη πρῶτον· τὸ δὲ αὖ δίκαιον, εἶδος ἐςὶν ἐν τῷ δημιουργικῷ νῷ, καθάπερ εἴπομεν· καὶ τὸ καλὸν δὲ, ἄλλο μὲν αὐτὸ τοῦτο ὡς εἶδος, ἄλλο δὲ ἡ ἑνὰς τοῦ θείου κάλλους. Καὶ αὕτη μὲν εἰς τοὺς θεοὺς ἐνεργεῖ καθὸ θεοί, καὶ ἄρχεται πρώτως ἀπὸ τοῦ νοητοῦ πρωτίςου· τὸ δὲ αὖ κάλον ἐν εἴδεσιν ἐςὶ καὶ περὶ τὰ εἴδη θεωρεῖται· τὸ δέ γε ἀγαθὸν, τί δεῖ λέγειν, ὡς ἄλλο μέν ἐςι τὸ οὐσιῶδες, ἄλλο δὲ τὸ ὑπερούσιον. Τοῦτο μὲν γὰρ καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν εἴρηται σαφῶς. Οὐκ ἄρα ἐπιταράττειν δεῖ τοῖς περὶ τῶν θεῶν λόγοις τοὺς περὶ

τῶν εἰδῶν· οὐδὲ τὸν τῶν μερικῶν εἰδῶν διάκοσμον εἰς ταυτὸν συγχεῖν πρὸς τὰς θείας ἑνάδας, ἀλλὰ θεωρεῖν ἐφ' ἑαυτῶν τοὺς θεοὺς ἀπὸ τῶν οὐσιῶν καὶ τοῦ πλήθους αὐτοὺς καθ' ἑαυτούς.

« Τί δὲ ἀνθρώπου εἶδος χωρὶς ἡμῶν καὶ τῶν οἷοι (1) » ἡμεῖς ἐσμὲν πάντων; αὐτό τι εἶδος ἀνθρώπου ἢ πυρὸς » ἢ καὶ ὕδατος; »

Πάντων τῶν ἀϊδίως ὄντων εἰδῶν ἐν τῷ παντὶ τὰς ἀκινήτους αἰτίας προϋφεςάναι χρή· τὸ γὰρ ἀκίνητον αὐτοῖς ὑπάρχει (2) τούτοις, διὰ τὴν αἰώνιον τῶν αἰτιῶν δύναμιν, ὥςε καὶ ἀνθρώπου καθὸ ἄνθρωπος, καὶ ἑκάςου τῶν ἀτόμων εἰδῶν ἔντε ζώοις καὶ ἐν φυτοῖς εἰσὶν αἰτίαι νοεραί, καὶ αἱ πρόοδοι πάντων ἐκεῖθεν, οὐκ εὐθὺς ἐπὶ τὰ γενητὰ ταῦτα καὶ ἔνυλα τῆς προόδου γενομένης. Οὐ (3) γὰρ ἦν θέμις τοῖς νοεροῖς καὶ αἰωνίοις καὶ ἀΰλοις ἔνυλα καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντα καθ' ἕκαςα καὶ ἀνόητα τὰ πολλὰ γεννᾷν, ἐπειδὴ πᾶσα πρόοδος δι' ὁμοιότητος ἀποτελεῖται, καὶ πρὸ τῶν πάντη διαςατῶν τῆς αἰτίας, τὰ συνημμένα πρὸς αὐτὴν καὶ ἀπεικαζόμενα πρὸς αὐτὴν ἐναργέςερον ὑφέςηκεν. Ἔςαι οὖν ἐκ τοῦ αὐτοανθρώπου καὶ οὐράνιός τις ἄνθρωπος, καὶ ἐμπύριος, καὶ ἀέριος, καὶ ἐνύδριος, καὶ τελευταῖος οὗτος ὁ χθόνιος. Καὶ αὕτη πᾶσα ἡ σειρὰ τοῦ εἴδους ἐςὶν ἀεί, διὰ τῆς ὑφέσεως εἰς τὸ μερικώτερον προϊόντος, ἑνάδος ἐξηρτημένη νοερᾶς, ἣν αὐτοάνθρωπον κεκλήκαμεν· ἄλλη δέ τις ἐκ τοῦ αὐτο-

(1) Thomps. ait: *Proclus legit* οἷον, *legendum verò censeo* οἵων. Utrumque malè.

(2) A. B. ὑπάρχον. C. ὑπάρχειν. D. ὑπάρχει.

(3) B. C, D. οὐδὲ γάρ.

ἵππου, καὶ λέοντος ὁμοίως, καὶ πάντων ζώων τε καὶ φυτῶν· Τὰ γὰρ ἀκίνητα αἴτια, πρὸ τῶν κατ' εἶδος ἀϊδίων (1), μόνον τὰ κατ' ἀριθμὸν ἀΐδια γεννᾷ, καὶ πρὸ τῶν ἐνύλων καὶ τῷ αἴσχει συμμιγῶν, τὰ τῷ καλῷ καὶ τῇ συμμετρίᾳ κρατούμενα· οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐκεῖ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ἡ γῆ, καὶ ὁ ἀὴρ, οὐκ εὐθὺς τὰ ἔνυλα ταῦτα ὑπέστησαν, ἀλλὰ πρὸ τούτων τὰ οὐράνια καὶ ἄϋλα στοιχεῖα· διὸ καὶ ἐν ἄλλοις (2), ἐκ τῶν τεττάρων ἔφαμεν εἶναι τὸν οὐρανὸν, οὐ τῶν ἐνυλοτάτων, ἀλλ' ἀϋλοτέρων στοιχείων, καὶ πρώτως ἐκ τῶν εἰδῶν ἀναφανέντων. Ὅλως δὲ, ὥσπερ ἕκαστος νοῦς πάντων ἐστὶ περιεκτικὸς, οὕτως ἐν πάσῃ σφαίρᾳ πάντα ἐστὶν οἰκείως, ἡλιακῶς μὲν ὡδὶ, σεληνιακῶς δὲ ἐν ἄλλῃ, ἐμπυρίως δὲ ἐν ἄλλῃ, καὶ χθονίως ἐν τῇ γῇ. Διὰ ταῦτα ἄρα καὶ ὁ Πλάτων εἰπὼν, τί δὲ ἀνθρώπου εἶδος χωρὶς ἡμῶν, ἐπήνεγκε καὶ τῶν οἷοι ἡμεῖς ἐσμὲν πάντων· δεῖ γὰρ τὸ νοερὸν εἶδος ἐξαίρειν ἀπὸ πάντων τῶν ἐγκοσμίων, εἴτε οὐράνιον ἄνθρωπον, εἴτε ἐμπύριον, εἴτε χθόνιον λέγοι τις. Πᾶς γὰρ ὁ τῇδε τῶν ἀνθρώπων ἀριθμὸς, κατὰ πολλὰς προόδους καὶ τάξεις ὑποβὰς, ἐξήρτηται τῆς ἑνάδος ἐκείνης τῆς νοερᾶς, ἣν αὐτοάνθρωπον προσειρήκαμεν· ὅτι πρώτη αἰτία καὶ πηγὴ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ σειρᾶς. Ὥσπερ δὲ αὕτη τῆς τῶν ἀνθρώπων, οὕτως ἄλλη πηγὴ καὶ ἑνάς ἐστι τοῦ πανταχοῦ πυρὸς, καὶ ἄλλη παντὸς τοῦ ἐγκοσμίου ὕδατος. Καὶ ὅτι μὲν μερικώτεραι τῶν προειρημένων μονάδες αὗται, πρόδηλον· καὶ ὅτι γε πασῶν τῶν ἐγκειμένων μερικωτάτη

(1) C. ἀιδίως.

(2) Vid. Procl. ad Timaeum.

καὶ οἷον ἄτομος ἡ τοῦ ἀνθρώπου, σαφές· οὕτω γὰρ ὥδευσεν ἀπὸ τῶν κοινοτέρων ἐπὶ τὰ μερικώτερα προϊὼν ὁ λόγος· τί δὲ ἐςὶ τούτων ἕκαςον, ἐν ἐκείνοις ἀναπλάττειν ἐπισφαλές· καὶ γὰρ ὅσοι τι περὶ τούτων εἰρήκασιν, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν ὕςερον ἠλέγχθησαν, οἱ δὲ οὐδὲν προσέθεσαν ἄλλο ἐκείνων σεμνότερον. Καὶ οὐ θαυμαςὸν τῶν μὲν κοινοτέρων ἡμᾶς τὰς ἰδιότητας λέγειν, τῶν δὲ μερικωτέρων μὴ ἐφάπτεσθαι ταῖς ἐπιβολαῖς· ἐπὶ γὰρ τὰς ἀτόμους καὶ τὰς ἰδίας πάντων διαφορὰς χωρεῖν, κρεῖττόν ἐςιν ἢ κατὰ ἀνθρώπειον νοῦν. Τὸ δὲ πάντη ἡ ἐπὶ πλεῖςον διατεινόντων, μᾶλλον ἡμῖν θεωρῆσαι δυνατόν.

« Ἐν ἀπορίᾳ, φάναι, πολλάκις δὴ, ὦ Παρμενίδη, περὶ αὐτῶν » γέγονα, πότερα χρὴ φάναι ὥσπερ περὶ ἐκείνων, ἢ » ἄλλως ».

Λεγέσθω μὲν καὶ λογικώτερον, ὥσπερ τινές φασιν, ὅτι τὸν Σωκράτην εὐλαβούμενος, πρὶν ἀπαρνήσεται, μεταξὺ τῆς τελέας ἀποφάσεως καὶ τῆς συγκαταθέσεως τὴν ἀπορίαν ἀνεῦρε. Καὶ γὰρ ἄτοπον ἦν, εὐθὺς μετὰ τὰς συγκαταθέσεις, ἐνεγκεῖν τὰς ἀποφάσεις, καὶ οὐδαμῶς ἀνδρὸς ἐπιςατικοῦ. Πρὶν οὖν ἀποφῆσαι περὶ τίνων, πρῶτον περὶ τούτων ἀπορεῖν λέγει τῶν νῦν αὐτῷ τεταγμένων (1), ὥςε πάλιν ἐνταῦθα τελέως ἀπαντᾶν συγκατατιθέμενον, ἀποροῦντα, ἀποφάσκοντα, κατὰ τὰ μέτρα (2) τῆς τῶν πραγμάτων ὑποςάσεως. Ὅσα μὲν γὰρ ἑώρα καὶ ἐν τοῖς θεοῖς ἀσωμάτοις καὶ σώμασι, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρατοῖς ἐμφαινόμενα, τούτων θαῤῥούντως ἀπετίθετο τὰ εἴδη,

(1) B. προτεταμένων. C.D. προτεταγμένων.

(2) B. μέρη.

τοιαῦτα δέ που τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον, κίνησις, ςάσις, ἓν, πλῆθος δίκαιον, καλὸν, ἀγαθόν· ὅσα δὲ ἐν θνητοῖς καὶ ἐνύλοις καὶ ἄλλοτε ἄλλως μεταῤῥέουσι, περὶ δὴ τούτων ἠπόρει. Πρὸς μὲν τὸ φθαρτὸν ἀποβλέπων, μήποτε οὐ κατ' εἶδος γέγονεν· ἀϊδίων γὰρ αἴτια τὰ εἴδη· πρὸς δὲ τὸ κατ' εἶδος ἀμετάβλητον, μήποτε καὶ τούτοις τῆς ἀμεταβλησίας ἐκεῖνα αἴτια· ὅσα δὲ καὶ ἐν τούτοις ἔςιν ἀτιμότατα καὶ φαυλότατα, οἷον θρὶξ, πηλὸς, ῥύπος, τούτων καὶ παντάπασιν ἀναιρεῖ τὴν εἰδητικὴν αἰτίαν. Ὁρᾷς οὖν πάλιν ὅτι καὶ τελέα συγκατάθεσις, καὶ ἡ ἐπίτασις, καὶ ἡ ἀπόγνωσις τοῦ Σωκράτους εὔλογος. Ἀλλὰ διατί, φαίης ἂν, τοσαύτη γέγονε τοῖς προελθοῦσι διαφορὰ, τῶν εἰδῶν ἡνωμένων ἀλλήλοις, ὥςε ἄπορον εἶναι μή που (1) καὶ οὐ θετέον εἴδη τινῶν ὧν ἐςιν εἴδη καὶ αἴτια νοερὰ πάντων; ἢ ὅτι διαφορὰ μὲν ἦν καὶ ἐκεῖ· οὐ γὰρ ὁμοταγῆ πάντα ἦν· τὰ δὲ ἐν ταῖς αὐτῶν αἰτίαις ἡνώμενα, πληθύνεται μᾶλλον καὶ διΐςαται κατὰ τὴν πρόοδον· καὶ οὐχ' ὅση τῶν ἔνδον ἡ διαφορὰ, τοσαύτη καὶ τῶν ἐκτὸς, ἀλλὰ πλείων καὶ μείζων ἡ τούτων ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις. Καὶ γὰρ ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ πολιτικοῦ πάντα ἐςὶν ἐννοηματικῶς, ὁ ςρατηγὸς, ὁ ῥήτωρ, ὁ ταξιάρχης, ὁ δῆμος· καὶ τῶν ἐννοημάτων πρὸς ἄλληλα (2) μικρά τίς ἐςι διαφορά· πάντα γάρ ἐςι ζωτικὰ καὶ ὁμοῦ συνυφεςηκότα ἐν τῇ τοῦ πολιτικοῦ διανοίᾳ, ἀλλ' ἔξω πλείςη διαφορὰ ςρατηγοῦ καὶ δημίου· καὶ γὰρ ἔνδον τὰ εἴδη μόνον ἦν, καὶ τὸ οἷον ὑποκείμενον μεριςὸν ὄν. Οὕτως ἄρα καὶ ἐν τῷ θείῳ νῷ πάντων νοητῶν ὁμοχρόνων ὄντων

(1) Fors. ἤπου. *qui et ubi.* (2) A.C.D. ἀλλήλας. B. ἀλλήλους.

ἐν τῷ κόσμῳ παμπόλλη τις ὤπται διαφορὰ θνητῶν πρὸς ἀθάνατα, καὶ ἀψύχων πρὸς ἔμψυχα, καὶ ἀλόγων πρὸς λογικὰ, πάντων ἐκεῖ καὶ αἰωνίων ὄντων καὶ ζώντων καὶ νοούντων. Συμβέβηκε δὲ καὶ τὴν ἡμετέραν αἴσθησιν, τῶν μὲν τὰ πρώτιςα θεωρεῖν δύνασθαι, τῶν δὲ τὰ ἔσχατα, καὶ διὰ τοῦτο πολλὴν ἐντεῦθεν (1) τὴν τῶν εἰδῶν διαφορὰν εὑρίσκειν· οὐ γὰρ τὸ πρώτως μετασχὸν ἀνθρώπου ὁρῶμεν, ἀλλὰ τὸ ἐσχάτως. Τοῦτο οὖν πρὸς τὸ πρώτιςον τῶν ἐν (2) τοῖς αἰσθητοῖς τοιούτων (3) θείων ζώων παραβάλλοντες, εἰκότως παμπόλλην ἐν αὐτοῖς τὴν διαφορότητα καθορῶμεν. Ταῦτα καὶ περὶ τούτων εἰρήσθω· γράφει δὲ ἑξῆς ὁ Πλάτων ταύτῃ·

« Ἦ καὶ περὶ τῶν δὲ, ὦ Σώκρατες, ἃ καὶ γελοῖα » δόξειεν ἂν εἶναι, οἷον θρὶξ καὶ πηλὸς καὶ ῥύπος ἢ » ἄλλο ὅ,τι (4) ἀτιμότατόν τε καὶ φαυλότατον, ἀπορεῖς » εἴ τε (5) χρὴ φάναι καὶ τούτων ἑκάςου εἶδος εἶναι χω» ρὶς ὂν ἄλλο αὐτῶν ἢ (6) ὧν ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα, εἴτε » καὶ μή ».

Τίνων ἐςὶ καὶ τίνων οὐκ ἐςὶ τὰ εἴδη, πρῶτον διασκεπτέον, ἵν' ἀπὸ τῆς καθόλου περὶ αὐτῶν θεωρίας, οὕτω καὶ τὴν τοῦ Πλάτωνος διάνοιαν ἐν τούτοις ἀνιχνεύσωμεν (7). Οὐ γάρ που σμικρὸς ὁ περὶ τούτων λόγος τῶν δεδημευμένων, ὥς πού φησί τις, καὶ μάλιςα

(1) A. C. D. ἐνταῦθα.
(2) A. C. D. Deest ἐν.
(3) C. D. τοιούτων τῶν θείων.
(4) Sic Cod. Vindob. Editt. ἀλλό τι.
(5) Ut Steph. conjecerat.
(6) Deleri voluer. Ficin. Steph. quibus repugnat Thomps. assentiunt Heindorf. Bekk.
(7) A. C. D. ἀνιχνεύσωμεν.

εἴ τις τοῦτον ἀνασκέπτοιτο τὸν τρόπον περὶ αὐτῶν· εἰ τῆς νοερᾶς οὐσίας ἐςὶ παράδειγμα δημιουργικόν· εἰ τῆς ψυχικῆς οὐσίας ἐςὶν εἴδη· καὶ εἰ ἓν ἢ πολλά· εἰ τῆς ἀλόγου ζωῆς ἐςι παραδείγματα, καὶ πῶς· εἰ τῶν φύσεων, καὶ ποσαχῶς· εἰ τῶν σωμάτων καθὸ σώματα· καὶ εἰ ἓν ἢ μετὰ τοῦ ἑνὸς καὶ τῶν πολλῶν· εἰ τῆς ὕλης· καὶ εἰ μὴ μόνον τῆς τῶν γενητῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν οὐρανίων ἔςι καὶ οὐκ ἔςιν· εἰ τῶν ζώων μὴ κατὰ γένος μόνον, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν ἀτόμων εἰδῶν, καὶ φυτῶν ὁμοίως· εἰ καὶ τῶν καθ' ἕκαςα εἴδη μετὰ τούτων· εἰ καὶ τῶν μορίων, οἷον ὀφθαλμοῦ καὶ δακτύλου καὶ τῶν τοιούτων· εἰ καὶ αὐτῶν τῶν τεχνῶν· εἰ καὶ τῶν κακῶν τελευταῖον. Ἐὰν γὰρ τούτοις ἐπέλθωμεν, ἕξομεν τελέαν τὴν περὶ αὐτῶν τούτων διδασκαλίαν, ἀφ' ἧς καὶ τὴν τοῦ Πλάτωνος διάνοιαν εὑρήσομεν. Ἀνάγκη οὖν, ἢ μόνων τῶν κατὰ φύσιν τὰς ἰδέας εἶναι, ἢ καὶ τῶν τούτοις ἐναντίων· καὶ εἰ μόνων τῶν κατὰ φύσιν, ἢ τῶν ἀϊδίων μόνων, ἢ καὶ ἑκάςου τῶν μὴ τοιούτων· καὶ εἰ τῶν ἀϊδίων, ἢ τῶν οὐσιωδῶν, ἢ καὶ τῶν ἀνουσίων· καὶ εἰ τῶν οὐσιωδῶν, ἢ καὶ τῶν ἀνουσίων· καὶ εἰ τῶν οὐσιωδῶν, ἢ τῶν ὅλων μόνον, ἢ καὶ τῶν μορίων· καὶ εἰ τῶν ὅλων, ἢ τῶν ἁπλῶν μόνων, ἢ καὶ τῶν συνθέτων ἐκ τούτων. Τούτων δὲ οὕτως διῃρημένων, δεῖ περὶ ἑκάςου ἐν τάξει διελθεῖν.

Οὐκοῦν ἑξῆς λεκτέον ὅτι τῆς νοερᾶς οὐσίας, εἴπέρ εἰσι νόες (1) ἀφ' ἑνὸς ὑποβεβηκότες, παραδείγματα τίθεσθαι οὐ χρὴ, κατάπέρ που καὶ πρότερον εἴπομεν· οὐ γάρ ἐςι παρά-

(1) C. D. εἰσι πλείονες νόες.

δειγμα, τοῦτο εἰκόνα ἀναγκαῖον εἶναι· τὴν δὲ νοερὰν οὐσίαν εἰκόνα λέγειν, ἁπάντων ἐστὶν ἀτοπώτατον· πᾶσα γὰρ εἰκὼν εἴδωλόν ἐστι, οὗ ἐστιν εἰκών· τὸ δὲ εἴδωλον ὁ Ἐλεάτης ξένος ἐν Σοφιστῇ διαῤῥήδην οὐκ ὄντως οὐκ ὂν προσείρηκεν. Εἰ οὖν ἡ νοερὰ οὐσία πᾶσα τῶν ὄντως ὄντων ἐστὶν, οὔτ' ἂν εἰκόνα αὐτὴν, οὔτ' ἂν εἴδωλον ὀνομάζειν πρέπει· καὶ γὰρ ὅλως μεριστῶς (1) ἐστι πᾶσα ἡ νοερὰ φύσις, καὶ αἱ πρόοδοι αὐτῆς διὰ ταυτότητος γέγονεν· ὅθεν δὴ καὶ ἀνεκφοίτητα τὰ δεύτερα τῶν πρώτων ἐστὶ, καὶ ταῦτα μερικῶς, ἃ τὸ ὅλον μερικῶς· δεῖ δὲ τῇ εἰκόνι, τῇ ὁμοιότητι συγκεκραμένην ἔχειν τὴν ἀνομοιότητα πάντως καὶ αὐτῆς εἶναι γνώριμον· διὰ δὲ τῆς ὁμοιότητος, ἐπιστρέφειν πρὸς τὸ παράδειγμα· οὐκ ἄρα εἰκὼν ἐστι καὶ παράδειγμα ἐν ταῖς νοεραῖς οὐσίαις, ἀλλ' αἴτιον μόνον καὶ τὰ ἐξ αἰτίας. Ὅθεν δὴ καὶ οἱ Θεολόγοι, πολλὰς θέμενοι πηγὰς ἐν τῷ δημιουργικῷ νῷ, μίαν τῶν πολλῶν εἰρήκασι τὴν τῶν ἰδεῶν. Οὐδ' ἄρα πάντα τὰ ἀπὸ τοῦ δημιουργοῦ προϊόντα κατὰ τὴν εἰδητικὴν αἰτίαν πρόεισιν, ἀλλ' ὅσα πλείονα πεποίηται τὴν πρόοδον, καὶ ὅσα μεριστὴν ἔχει τὴν οὐσίαν, ταῦτα κατ' ἐκείνην ὑφέστηκεν· αἱ δὲ ἄλλαι πηγαὶ νοερῶν εἰσὶ καὶ θείων ὑποστάσεων γεννητικαί. Τῆς γοῦν (2) νοερᾶς πάσης οὐσίας οὐκ ἀποθετέον ἐν τῷ νῷ παραδειγματικὸν, ἀλλ' αἰτίαν μόνον ἑνιαίαν καὶ θείαν.

Τούτου μὲν οὖν συντόμως ἀπηλλάγμεθα· τὸ δὲ δεύτερον, μετὰ τοῦτο σκεπτέον, εἰ τῶν ψυχῶν ἐστιν ἐν τοῖς εἴδεσιν αἰτία προτουργός (3)· καὶ πότερον ἓν, ἢ πολλά.

(1) C. μεριστός.
(2) C. D. τῆς δ' οὖν.
(3) C. D. αἴτια πρωτουργά.

Ἀλλ' ὅτι μέν ἐςί τις αὐτῶν ἐν τῷ δημιουργῷ μονὰς ἐν ᾗ πᾶς ὁ τῶν ψυχῶν ἀριθμὸς ἑνιαίως προείληπται, δῆλον ἔκ τε τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως καὶ τῆς τοῦ Πλάτωνος παραδόσεως· εἰ γὰρ ἡ ψυχὴ τὸ πρώτως ἐςὶ γεννητὸν καὶ τὸ πρώτως μεριςὸν, ἀνάγκη τὸ ἀμέριςον εἶδος προηγεῖσθαι τῶν μεριςῶν, καὶ τὸ αἰώνιον τῶν ὁπωσοῦν γεννητῶν· καὶ εἰ ὡς πρὸς αἰῶνα χρόνος, οὕτω ψυχὴ πρὸς νοῦν, καθὰ καὶ πρότερον εἴπομεν, εἰκὼν δὲ αἰῶνος χρόνος, ἀνάγνη καὶ ψυχὴν εἰκόνα εἶναι τοῦ νοῦ· καὶ εἰ ἐν τῷ ὄντι μὴ ζωὴ μόνον ἐςὶν, ὥς φησιν ὁ ἐν Φιλήβῳ Σωκράτης, ἀλλὰ καὶ ψυχὴν αἰτίαν ὑποτίθεσθαι παραδειγματικὴν τοῦ (1) προελθόντος ἀπὸ νοῦ (2) πλήθους τῶν ψυχῶν, καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν καὶ τὸν ἀριθμὸν ἑνιαίως προειληφυῖαν. Εἰ δὲ μὴ μόνον ἓν ἐςιν εἶδος ψυχῶν δημιουργικῶν, ἀλλὰ πολλὰ, μετὰ ταῦτα θεατέον. Ἐπεὶ γὰρ πᾶσαι ἀθάνατοι, καὶ ἑκάςης εἶναι παράδειγμα ἀναγκαῖον· ἀλλὰ τοσοῦτο πάλιν εἶναι τὸ προελθὸν πλῆθος, ὅσον τὸ μένον, ἀδύνατον. Εἰ τοίνυν δεῖ τὸ δοκοῦν διαῤῥήδην εἰπεῖν, τῶν μὲν θείων ψυχῶν πασῶν μετὰ τὴν μίαν ἰδέαν, καὶ ἄλλας διωρισμένας αἰτίας θετέον· ταύτας δὲ, κατά τινα πρόοδον εὔτακτον καὶ ὕφεσιν ἀπ' ἐκείνων γίγνεσθαι διὰ τῶν δαιμονίων ἐπὶ τὰς μερικὰς ψυχὰς τῆς φύσεως ληγούσης· οἷον ὃ λέγω, μονάς ἐςιν ἐν τῷ θείῳ νῷ παραδειγματικὸν τῶν ψυχῶν πασῶν, ἀφ' ἧς ἐῤῥύη τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἡνωμένως περιέχουσα τὸ μέτρον, ᾧ μέτρῳ πεπερασμένως (3) ἐςὶν ὁ τούτων ἀριθμός·

(1) Codd. ποῦ.
(2) C. ἀπὸ τοῦ.
(3) B. πεπερασμένον.

ταύτῃ δὲ τῇ μονάδι συμφυὴς δεύτερος ἀριθμὸς, διῃρημένος παραδειγματὸς (1) τῶν θείων ψυχῶν· ἑκάστης ἴδιον παράδειγμα καὶ εἶδος ἓν ἀφ' οὗ προῆλθον αἱ θεῖαι ψυχαὶ πρῶτον, εἶτα τὸ πλῆθος τὸ ἑκάστης σύστοιχον. Ἐκ γὰρ τοῦ τῆς ἡλιακῆς ψυχῆς παραδείγματος πρώτως μὲν αὐτὴ προῆλθεν ἡ θεία τοῦ ἡλίου ψυχὴ, δευτέρως δὲ πᾶσαι ὅσαι ἡλιακαὶ ψυχαὶ ἀγγελικαὶ, καὶ τρίτως ὅσαι δαιμόνιαι περὶ ἥλιον, ἐσχάτως δὲ ὅσαι μερικαί· πᾶσαι γὰρ πρὸς ἓν εἶδος ἀπεγεννήθησαν, διὸ καὶ συντάξεις εἰσὶ τῶν μερῶν πρὸς τὰ ὅλα, καὶ τῶν ὀπαδῶν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν, καὶ τῆς μιᾶς νοερᾶς αἰτίας αὐτῶν τὴν ἕνωσιν καὶ τὴν συνέχειαν αὐτῶν τῇ προόδῳ παρεχομένης· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῆς σεληνιακῆς ψυχῆς παράδειγμα γεννᾷ πρῶτον μὲν τὴν περὶ σελήνην θείαν ψυχὴν, ἔπειτα τὴν ἀγγελικὴν, ἔπειτα τὴν δαιμονίαν, ἔπειτα τὴν μερικὴν, καὶ πάντα τὸν τούτων ἀριθμὸν ἡ νοερὰ περιέχει μονάς· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ τῆς χθονίας ψυχῆς ἰδέα πρώτην ὑφίστησι θείαν τῆς γῆς ψυχὴν, ἔπειτα πάσας ὅσαι προσήκουσι τῇ μονάδι ταύτῃ κἄν τε ἀγγελικὰς κἄν τε δαιμονίας λέγῃς ἢ μερικάς· πᾶσαι γὰρ καθ' ἓν εἶδος ὑπέστησαν, τῆς ὑφέσεως σωζομένης. Καὶ δὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων θείων ψυχῶν ὁ αὐτὸς τρόπος. Ἑκάστη γὰρ ἔχει διακεκριμένην ἰδέαν· αἱ δὲ συνεπόμεναι αὐταῖς ἀγγελικῶν ἢ δαιμονίων ἢ μερικῶν ψυχῶν τάξεις τῆς μιᾶς ἰδέας μετειλήχασι, καὶ ὥσπερ ἡ μονὴ ἡ μία τῶν ἐκεῖ παραδειγμάτον ψυχικῶν τὴν μίαν

(1) A. B. διῃρημένη παραδειγματικήν.

ὑφέστησι τοῦ κόσμου ψυχὴν, οὕτως αἱ πολλαὶ μονάδες τὰς πολλάς· κἀκείνη μὲν ὅλον περιέχει τὸν ἀριθμὸν ἑνοειδῶς, αὗται δὲ τὰ μέτρα τῶν οἰκείων σειρῶν, ἡ μὲν τὸ τῆς ἡλιακῆς, ἡ δὲ τὸ τῆς κρονίας, ἡ δὲ ἄλλης τινὸς, ἐκ τῶν ἐκεῖ μέτρων ἐγκόσμιοι ψυχαὶ πρῶται φανεῖσαι, διατείνουσι τὸ ἓν τοῦτο εἶδος, ἄχρι τῶν τελευταίων τῆς αὐτῶν σειρᾶς ψυχῶν. Ὁ μὲν οὖν δημιουργικὸς νοῦς πρώτως καὶ εἴδη περιέχει τῶν θείων ψυχῶν, ἃς δὴ καὶ πρώτως ἀπεγέννησεν· ἕκαστον δὲ τούτων ἓν ἅμα καὶ πλῆθος ἐστί· πᾶν γὰρ ἔχει κατ' αἰτίαν τὸ πλῆθος τῶν ὑφ' ἑαυτὸ ψυχῶν· καὶ οὕτως ἑκάστη τῶν ψυχῶν κατά τι παράδειγμα οἰκεῖον ὑφέστηκε, καὶ πρώτως ἐστὶ τὰ παραδείγματα τῶν θείων ψυχῶν, ἐν οἷς τὰ εἴδη περιέχεται τῶν μερικωτέρων· ὅθεν οἶμαι καὶ ὁ Τίμαιος ὑποστήσας τὰς θείας ψυχὰς, καὶ μετὰ ταύτας τὰς μερικὰς γεννῶν, τὰ τούτων συμπληρωτικὰ γένη κατάλοιπα τῶν ἐν ἐκείναις γενῶν προσωνόμασε, καὶ ὑποστήσας αὐτὰς, ἔνειμέ τ' ἰσαρίθμους τοῖς ἄστροις· κατὰ γὰρ τὰ εἴδη καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς ἐν αὐτῷ, πεποίηται την διακοσμὴν αὐτῶν (1) ὁ δημιουργικὸς νοῦς. Διατί γὰρ τὰς δὲ μὲν ἡλίῳ προσένειψε, τὰς δὲ σελήνῃ, καὶ ἄλλας πρὸς ἄλλο; ἢ διότι τὰς μὲν κατὰ τὸ ἡλιακὸν εἶδος, τὰς δὲ κατὰ τὸ σεληνιακὸν ἀπεγέννησε· καὶ πᾶσαι μὲν πρὸς ἓν καὶ καθ' ἓν, ἀλλ' οὐχ' ὡσαύτως τοῦ εἴδους μετειλήχασιν. Εἶναι μὲν οὖν τάξιν τῶν εἰδῶν θετέον, πάσης δὲ ἁπλῶς εἶναι ψυχῆς εἶδος, μοναδικὴ δὲ πᾶσα καὶ καθ' ἕνα λόγον ἴδιον

(1) B. αὐτοῦ.

ὑφέστηκεν· οὐ γὰρ ὕλη διαφέρει ἄλλη ἄλλης, ἣ οὖν οὐδενὶ διοίσει τὸ παράπαν, ἢ οὐ κατ' εἶδος. Καὶ ἀνάγκη τὸ παράγον ἑκάστην, νοῦν παράγειν, ὥστε καὶ νοητὸν ἑκάστης εἶδος ἐν τῷ παράγοντι ὑπάρχειν. Ταῦτα καὶ οἱ Θεολόγοι νοήσαντες, ἄλλα μὲν τὰ ὁλικὰ τῶν ψυχῶν αἴτια φασίν, ἃ δὴ τὰς ὅλας αὐτῶν (1) ἀπογεννᾷ σειρᾶς, ἄλλα δὲ τὰ μερικά, παρ' ὧν αὐταῖς ἡ κατ' εἶδος προϋπάρχει διάκρισις, καὶ εἰς τὰς οἷον ἀτόμους ψυχὰς διαίρεσις.

Ταῦτα ῥητέα καὶ περὶ τούτων. Περὶ δὲ τῶν ἀλόγων ψυχῶν, ὅτι μὲν καὶ τούτων ἐστὶ παράδειγμα νοητὸν, δῆλον. Εἰ γὰρ εἰσιν ἐν ἄλλοις ἀθάνατοι, καὶ ἐν ταύταις τινές. Καλῶ γὰρ ἀλόγους, ἁπάσας τὰς δευτέρας ζωὰς, καὶ μεριστὰς περὶ τοῖς σώμασι· πόθεν τὸ ἀΐδιον αὐταῖς; ἀνάγκη περ ἀπό τινος ἀκινήτου καὶ νοερᾶς αἰτίας· πῶς δέ ἐστι, νυνὶ ῥητέον. Πάλιν δὴ καὶ τούτων μονάδα μίαν προτακτέον, καὶ ἰδέαν μίαν, εἴτε πηγαίαν φύσιν, εἴτε αἰσθητικὴν, εἴτε ὅπως οὖν αὐτὴν ἐθέλοις καλεῖν. Διὰ μὲν γὰρ τὴν γνωστικὴν ἰδιότητα, φαίη τις ἂν ἀπὸ τῆς μιᾶς δημιουργικῆς αἰσθήσεως ὑφεστάναι τὰς (2) ἀλόγους· διὰ δὲ τὴν ὄρεξιν, ἀπὸ τῆς φύσεως τῆς ἀκροτάτης καὶ πηγαίας, προϋπαρχούσης τῶν πολλῶν φύσεων. Ἀπὸ δ' οὖν τῶν αἰτίων τούτων πρόεισι τὸ ἐνταῦθα πλῆθος τῶν ἀϊδίων μὲν, ἀλόγων δὲ τῇ φύσει ψυχῶν, καὶ ἐν τοῖς ἀϊδίοις ὀχήμασιν οὐσῶν μεριστῶς κατά τινα ἀριθμὸν τὸν ἐν ἐκείνοις προϊδρύμε-

(1) B. αὐτῇ. (2) B. τοὺς λόγους.

νον, καὶ τὸ μέτρον ἐκεῖνο τό εἰδητικόν. Πᾶν γὰρ ἀΐδιον πλῆθος πεπέρασται· παντὸς δὲ πεπερασμένου πλήθους προϋπάρχει τὸ περατοῦν ταῦτα καὶ ἀριθμοῦν. Καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν λογικῶν ψυχῶν προέρχονται, μᾶλλον δὲ ἀπὸ τῶν ἐν ἐκείναις παραδειγμάτων. Διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐνταῦθα ταῖς λογικαῖς συνήρτηνται, διότι καὶ ἐκεῖ τὸ ἓν αὐτῶν μέτρον ὁμοῦ τοῖς πολλοῖς εἴδεσιν ἐκείνων ἀπογεννᾷ τὸν τούτων ἀριθμόν. Ἀλλ' αἱ μὲν θεῖαι ψυχαὶ, καὶ ὅσαι καθαραὶ, σώζουσι τὸν λόγον κἀνταῦθα καθαρόν· αἱ δὲ μερικαὶ χρῶνται καὶ ταῖς ἀλόγοις, συμπεπλεγμένην ἔχουσαι ζωὴν, οὗ μὲν κρατοῦντος τοῦ κρείττονος, οὗ δὲ πολλάκις δουλεύοντος. Ἐκ δὲ τῶν ἀϊδίων τούτων ἀλόγων ψυχῶν, αἱ ἄλλαι τὴν γένεσιν ἔλαχον ὅσαι θνηταὶ, κατ' εἶδος μὲν καὶ αὗται σωζόμεναι διὰ τὸ παράδειγμα τὸ νοερὸν, τῷ καθ' ἕκαστα δὲ ἀπολλύμεναι, διότι κἀκ τῶν νέων ὑπέστησαν θεῶν τῶν πρὸ αὐτῶν ἀλόγων ἐξ ἐκείνων ἀπογεννωμένων τῶν ἄνω ψυχῶν, συμπεπλεγμένης (1) αὐτῶν τῆς ποιήσεως πρὸς τὴν μονάδα πάσης αὐτῶν τῆς σειρᾶς. Ἔχουσι γοῦν τινὰ ἀναλογίαν, αἵ τε φθειρόμεναι πρὸς τὰς ἐνταῦθα θείας αἰτίας ἀφ' ὧν καὶ ὑφίστανται· καὶ αἱ ἀθάνατοι πρὸς τὰς ἐκεῖ τούτων εἰδητικὰς αἰτίας.

Τρίτον (2) δὴ οὖν τὴν φύσιν θεατέον, πῶς ἐπὶ ταύτῃ τὸ παράδειγμα θετέον. Οὐ χάρ που πυρὸς μὲν καὶ ὕδατος, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, καὶ κινήσεως εἶδος θησόμεθα, τῆς δὲ φύσεως, ἢ τούτων ἐστὶν αἰτία, τὴν νοερὰν αἰτίαν ἀφαιρήσομεν.

(1) C. D. συμπλεκομένης. (2) D. Τρίτην.

θεολόγοι δὲ καὶ πηγὴν αὐτῆς ἐν τῇ ζωογόνῳ θεῷ προϋπέστησαν· νώτοις γὰρ ἀμφὶ θεᾶς φύσις ἄπλετος ἠώρηται (1)· κατὰ Πλάτωνα δὲ ἐν τῷ δημιουργικῷ νῷ τὸ εἶδος αὐτῆς ἐροῦμεν εἶναι, τὸ παντὸς τοῦ φυσικοῦ ὀχήματος ὑποστατικόν, ὃ καὶ ὁ Τίμαιός φησι τὸν δημιουργὸν ἐπιδεικνῦναι ταῖς ψυχαῖς, τήν τε τοῦ παντὸς φύσιν αὐταῖς ἐκφαίνοντα, καὶ τοὺς εἱμαρμένους λέγοντα νόμους· ἐκεῖ γὰρ ἡ μία φύσις καὶ ἡ περιοχὴ τῶν εἱμαρμένων πάντων νόμων καθ' οὓς καὶ ἔταξε καὶ διεῖλε τὸ πᾶν· ὅλως γὰρ εἰ ὁ δημιουργός ἐστιν ὁ λέγων, εἰς ἑαυτὸν ἐπιστρέφει τὰς ψυχάς. Εἰ τοῦτο (2) τε ἐν ἑαυτῷ δείκνυσι τὴν τοῦ παντὸς φύσιν καὶ τοὺς εἱμαρμένους νόμους ὑπάρχοντας, ἐκεῖ οὖν τὸ ἓν εἶδος· παράγουσι δὲ καὶ αἱ χρώμεναι ψυχαὶ τὰς φύσεις τὰς ὑπ' (3) αὐτῶν ἐμπνεομένας· αὗται δὲ πάλιν αἱ ἀΐδιοι γεννῶσι τὰς μερικὰς καὶ ἐγχρονίους. Εἰ δὲ δὴ δεῖ τοὐμὸν εἰπεῖν, ἐν μὲν αὐτῷ τῷ δημιουργικῷ νῷ τὸ παράδειγμα τῶν φύσεων ἡνωμένων ἡγοῦμαι περιειληφέναι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, ὅσαι τὸ ἀΐδιον ἔλαχον· ἐν δὲ τῷ τοῦ σώματος εἴδους μόνῳ γεννητικῷ θεῷ, ὅστις ποτὲ οὗτος ὕμνηται τοῖς θεολόγοις, καὶ διῃρημένας εἶναι τῶν ἀϊδίων φύσεων αἰτίας· παρὰ τούτου γὰρ καὶ ὑφίσταται προσεχῶς καὶ ἀναζωπυρεῖται πᾶσα ἡ φυσικὴ τάξις καὶ ὁ τῶν φύσεων ἀριθμός.

Ἀλλ' ἐπὶ τὰ σώματα τῷ λόγῳ προελθόντες, ἆρ' οὐ καὶ τούτων ἐν μὲν τῷ δημιουργῷ τῷ πρώτῳ μίαν

(1) Jam hæc Proclus ad Tim. Vid. Orphic. Herm. p. 484. αἰώραται pro ἠώρηται.

(2) B. C. D. τοῦτο καὶ ἐν.

(3) B. C. D. ἀπ' αὐτῶν.

καὶ (1) ὁλικὴν αἰτίαν ὑποθησόμεθα, πάντα τὸν ἀριθμὸν τῶν ὁλικῶν περιέχουσαν σωμάτων· ἐν δὲ τῷ σωματουργῷ μετὰ τὴν μονάδα καὶ διακεκριμένας τῶν μερῶν αἰτίας; ἢ τοῦτο μόνον καὶ ἀναγκαῖον· ὁ γὰρ τὸ ἓν εἶδος τὸ κοσμικὸν περιέχων, αὐτός ἐστιν ὁ πρῶτος πατὴρ τοῦ παντός· τὰ δὲ δι' ἀνάγκην γιγνόμενα, τὰ μέρη λοιπόν ἐστι, ταῦτα δὲ καὶ τῆς σωματουργοῦ (2) δεῖται προνοίας. Ἐκεῖνο δὲ πρὸς τούτῳ δῆλον ὅτι, καθάπερ ἐπὶ τῶν ψυχῶν ἐλέγομεν, χρὴ καὶ ἐπὶ τούτων αἰτίας λέγειν τῶν θείων σωμάτων νοερὰς καὶ εἰδητικάς· τὰ γὰρ τῶν δαιμόνων καὶ τῶν μερικῶν ψυχῶν ὀχήματα τῶν αἰτίων τούτων μετέχει δευτέρως καὶ τρίτως· τὸ γὰρ εἶδος τοῦ ἡλιακοῦ σώματος γεννᾷ καὶ τὰ τῶν δαιμονίων (3) ψυχῶν ὀχήματα τὰ ἡλιακὰ καὶ τὰ τῶν μερικῶν· διὸ καὶ συντάττεται καθάπερ ἡ ψυχὴ πρὸς τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ ὄχημα πρὸς τὴν οἰκείαν σφαῖραν. Ὅλως δὲ, ἐπειδὴ πλῆθός ἐστι τῶν θείων αἰτίων, ἐν ἄλλοις ἄλλως ἀποθετέον τῶν αὐτῶν τὰς αἰτίας, οἷον ἐν μὲν τῷ σωματουργῷ θεῷ τὰς διωρισμένας (4) τῶν σωμάτων ὡς σωμάτων, ἐν δὲ ταῖς γεννητικαῖς ἀρχαῖς τῶν ψυχῶν, ψυχικῶς, ἐν δὲ τῷ δημιουργῷ τῶν ὅλων, ὡς ζώων, κατά τε τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα τὴν ὑπόστασιν ἐκεῖθεν δεχομένων.

Αὐτὴν δὴ οὖν λοιπὸν ἡμῖν τὴν ὕλην σκεπτέον, εἰ καὶ ταύτης ἐστὶν εἶδος, ἢ οὐ περὶ πάσης ὁ αὐτὸς λόγος. Ἀλλ' εἰ μέν τις λέγοι καὶ τὴν τῶν οὐρανίων σωμάτων

(1) A. C. D. Deest καὶ.
(2) C. D. σοματουργικῆς.
(3) B. D. δαιμόνων.
(4) B. δημιουργημένας.

ὕλην ἀνείδεον καὶ ἀσχημάτιστον, οὐδὲ ταύτης εἶδος ἂν εἴη τοῦ εἴδους τοιοῦτον. Εἰ δὲ ὄν, ἢ εἰδοπεποιημένον, ἢ εἶδος ἔσται· τὸ δὲ ἄῤῥυθμον καὶ ἀνείδεον, ὅμοιον εἶναι πρὸς τὸ εἶδος, ἀδύνατον. Εἰ δὲ τὴν οὐρανίαν ὕλην εἰδοπεποιῆσθαι τῷ αὐτῆς λόγῳ λέγομεν· καὶ γὰρ ἴσως ἀνάγκη καθάπερ ἐπὶ τῶν ψυχῶν καὶ ἐπὶ τῶν φύσεων καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων μὴ ἐκ τῶν ἀτελῶν ἄρχεσθαι τὴν δημιουργίαν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης εἶναι, πρὸ τῆς ἀνειδέου καὶ τὸ εἶναι ἀμενηνὸν ἐχούσης, τὴν εἶδος πῶς οὖσαν, καὶ ἐν ἑνὶ ὅρῳ καὶ στάσει θεωρουμένην· εἴη ἂν παράδειγμα καὶ ταύτης. Καὶ αὕτη μὲν διχόθεν ἂν ἔχοι τὴν γένεσιν, ἔκ τε τοῦ παραδείγματος κἀκ τῆς θείας αἰτίας μόνον· τὸ μὲν γὰρ νοερὸν πᾶν μετὰ τοῦ θείου ποιεῖ· τὸ δὲ θεῖον καὶ καθ' αὑτὸ προϊὸν καὶ ἄχρι τούτων ἃ μὴ ἔχει τὴν γένεσιν ἐξ (1) ἐκείνου· μετὰ δὲ τὰς ἁπλᾶς τῶν ὄντων ὑποστάσεις ἐπ' αὐτὰ τὰ ἐκ τούτων συγκείμενα τὸν λόγον προαγάγωμεν, λέγω δὲ ζῶά τε καὶ φυτά· καὶ γὰρ τούτοις πᾶσιν ἡ (2) τῶν νοερῶν παραδειγμάτων, διότι δὴ τούτων ἑκάστου οὐ γένος μόνον ἀλλὰ καὶ εἶδος συμπληροῖ τὸ πᾶν, καὶ ὁμοιότερον αὐτὸ πρὸς τὸ παράδειγμα ποιεῖ· καὶ γὰρ ὁ νοητὸς κόσμος πάντα περιέχει τὰ νοητὰ ζῶα, ὥσπερ ὁ φαινόμενος πάντα ὅσα θρέμματά φησιν ὁ Τίμαιος. Ἕκαστα ἄρα τούτων ὁμοίωται πρός τι νοερὸν εἶδος· ἀλλὰ τὸ μὲν αὐτοζῶον ἡνωμένως καὶ νοητῶς περιέχει τὰς τῶν ψυχῶν ὁμοῦ καὶ τὰς τῶν σω-

(1) B. Deest ἐξ.

(2) Sic Codd. Forsan excidit τάξις vel σεῖρα, nisi mavis referendum ἡ ad γένεσιν.

μάτων καὶ τὰς τῶν ζώων αἰτίας· ὡς γὰρ τῇ τετράδι τῶν ἰδεῶν πάντα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν συνήρηκεν, οὕτω καθ' ἕνωσιν τῶν τε ὡσανεὶ ἁπλῶν καὶ τῶν ὡσανεὶ συνθέτων τὰς διῃρημένας ἐν τοῖς νοεροῖς αἰτίας προείληφεν· ὅλως γὰρ τὸ καθόλου καὶ τὸ οὐσιῶδες ἐκεῖθεν· ἢ πόθεν αὐτῷ τὸ ἀνέκλιπτον, μὴ τῆς αἰτίας οὔσης αἰωνίου; πόθεν δὲ τὸ κοινὸν καὶ ἐπὶ πολλὰ διατεῖνον; τὰ γὰρ ἐκ τῆς κυκλοφορίας πάντα μερικά ἐστιν, ἐπειδὴ καὶ ἡ κίνησις αὕτη τοῦ οὐρανοῦ μερική πως ἐστὶν, ἐκ δὲ τοῦ μερικοῦ τὸ καθόλου γεννᾶσθαι, τῶν ἀδυνάτων ἐστίν. Ἕκαστον ἄρα εἶδος τῶν τε ζώων καὶ τῶν φυτῶν ἐκεῖθεν κατά τι παράδειγμα νοερὸν ὑφέστηκε· πᾶν γὰρ τὸ γιγνόμενον, καὶ πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ὑφεστὼς, εἰ μὴ ἓν εἴη πλήθους ἀνέμφαντον (1), ἐξ αἰτίας ἔχει τὸ εἶναι. Πόθεν οὖν τὰ εἴδη ταῦτα, καὶ ἐκ ποίας αἰτίας; ἆρα κινουμένης; ἀλλ' ἀδύνατον· ἐξ ἀκινήτου ἄρα, ἐπειδὴ καὶ ἀΐδιά ἐστι, τοιαύτην δὲ εἶναι τὴν νοερὰν φαμέν· ἐκείνη γὰρ ἐν αἰῶνι μένει τελέως· ἆρ' οὖν οὐ τῶν εἰδῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν καθ' ἕκαστα τὰ εἴδη θετέον, λέγω δὲ οἷον Σωκράτους καὶ ἑκάστου, μὴ καθ' ὅσον ἄνθρωπος ἀλλ' ᾗ ἰδίως ποιὸν ἕκαστος προβέβληται. Καὶ πῶς οὐκ ἀνάγκη τὸ θνητὸν ἀθάνατον εἶναι κατὰ τὸν λόγον τοῦτον; εἰ γὰρ πᾶν τὸ κατ' ἰδέαν γιγνόμενον καθ' αἰτίαν ἀκίνητον γίγνεται, πᾶν δὲ τὸ κατ' αἰτίαν ἀκίνητον ὑποστὰν ἀμετάβλητόν ἐστι κατὰ τὴν οὐσίαν, ἔσται ὁ Σωκράτης καὶ ἕκαστον τούτων τῇ οὐσίᾳ ἀεὶ ταυτὸν, καὶ αἰδίως ἱδρυμένον· ἀλλὰ ἀδύνατον.

(1) A. C. D. ἀνέμφατον.

Ἔτι δὲ ἄτοπον τὴν ἰδέαν ποτὲ μὲν εἶναι παράδειγμα τινὸς, ποτὲ δὲ μή· τὸ γὰρ αἰωνίως ὂν, πᾶν ὃ ἔχει, διαιωνίως ἔχει· καὶ τὸ παραδειγματικὸν οὖν, ἢ οὐχ ἕξει τὸ εἶδος, ἢ ἀεὶ ἕξει· τὸ γὰρ συμβεβηκέναι τινὰ λέγειν ἐν ἐκείνοις ἄτοπον. Εἰ οὖν παράδειγμα ἔϛαι, καὶ τὴν εἰκόνα δεῖ εἶναι· πᾶν γὰρ παράδειγμα εἰκόνος παράδειγμα. Εἰ δὲ ποτὲ μὲν ἔϛαι τὸ καθ' αὑτὸ, ποτὲ δὲ οὐκ ἔϛαι, καὶ τὸ παράδειγμα ποτὲ μὲν ἔϛαι παράδειγμα, ποτὲ δὲ οὔ· καὶ ἐν βραχεῖ μὲν ἔϛαι μορίῳ, τὸν δὲ ἄπειρον χρόνον οὐκ ἔϛαι· ὅλως δὲ τὸ ἔϛι καὶ οὐκ ἔϛι παρὰ μέρος τῆς οὐσίας ἐκείνης ἀλλότριον. Πῶς δὲ οὐ δεῖ πείθεσθαι καὶ τῷ Σωκράτῃ λέγοντι διὰ τούτων (1) πρὸς τὴν τῶν ἰδεῶν ἡμᾶς ἀναχθῆναι θέσιν, ἵν' ἔχωμεν τὸ ἓν πρὸ τῶν πολλῶν; εἰ γάρ ἐϛι καὶ τῶν καθέκαϛα εἴδη, πρὸ ἑνὸς ἓν ἔϛαι, μᾶλλον δὲ πρὸ τῶν πεπερασμένων τὰ ἄπειρα· τῶν γὰρ ἐν τῷ αἰσθητῷ πεπερασμένων ὄντων, ἐκεῖνα ἄπειρα ἔϛαι. Καί τοι τί τούτου γένοιτ' ἂν ἀτοπώτερον; τὰ γὰρ ἐγγυτέρω τοῦ ἑνὸς μᾶλλον πεπέραϛαι κατ' ἀριθμὸν, ἢ τὰ πορρώτερον, διότι τῷ ἑνὶ συγγενέϛερου ὁ ἀριθμός. Ἀλλ' ὅτι μὲν εἴδη τῶν καθ' ἕκαϛον ἀπολείπειν ἄτοπον, διὰ τούτων ὑπομεμνήσθω· ἐπειδὴ δὲ (2) πᾶν τὸ γιγνόμενον ἐξ αἰτίου γίγνεται τινὸς, καὶ τούτων αἰτίας θετέον, ὡς μὲν ἕν τι φάναι, τὴν τάξιν τοῦ παντὸς, ὡς δὲ καὶ πλείους αἰτίας εἰπεῖν, τὴν κίνησιν τοῦ οὐρανοῦ, τὰς μερικὰς φύσεις, τὰς

(1) B. τοῦτο.

(2) B. C. D. δὲ τὸ πᾶν τὸ γίγνόμενον.

ἰδιότητας τῶν ὡρῶν, τὰ κλίματα, τοὺς τούτων ἐφόρους· διὰ γὰρ τούτων ἁπάντων συμπήγνυται τὰ καθ' ἕκαςα, καὶ διὰ ταῦτα αἵ τε τῶν ὡρῶν μεταβολαὶ δρῶσιν εἰς αὐτά· τὸ γὰρ αἴτιον κινηθὲν, συγκινεῖ πως ἑαυτῷ καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ γενόμενον· καὶ αἱ τῶν ἐφόρων ἰδιότητες· ἄλλα γὰρ ἄλλοις καὶ σχήματα οἰκεῖα καὶ χρώματα, καὶ φωναὶ, καὶ κινήσεις· καὶ αἱ τῶν κλιμάτων διαφοραί· ἀλλοῖαι γὰρ ἐν τοῖς διαφόροις τόποις αἱ γενέσεις, καὶ αἱ μερικαὶ φύσεις, οὐ μόνον ἐκ τῆς ὅλης προϊοῦσαι φύσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τῶν σπερμάτων ἰδιότητος προσλαμβάνουσαί τι καὶ τυπούμεναι κατ' αὐτὴν τῷ δύνειν κατὰ τῶν σωμάτων, καὶ οἷον ἐκείνων εἶναι καὶ οὐχ' ἑαυτῶν. Ἔχομεν ἄρα καὶ ὅπως οὐ κατὰ παραδειγματικὴν αἰτίαν ὑφέςηκεν· οὐ γάρ ἐςι ταυτὸν κατ' αἰτίαν εἶναι, καὶ κατὰ παράδειγμα γεγονέναι. Τὸ γὰρ παράδειγμα, αἰτία Πολλαχῶς οὖν τὴν αἰτίαν λέγειν εἰώθαμεν, μιᾶς τῶν πολλῶν παραδειγματικῆς αἰτίας οὔσης.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων ἀρκέσει. Τῶν δὲ μορίων ἄρα καὶ αὐτῶν εἴδη φήσομεν, ὡς μὴ μόνον ἀνθρώπου παράδειγμα ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ δακτυλοῦ καὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ἑκάςου τῶν τοιούτων, ἀλλὰ διότι καθόλου (1) τούτων ἕκαςον καὶ οὐσία πάντως ἐςί, καὶ ταῦτα κατά τινα ἔςωσαν αἰτίαν· διότι δὲ μέρη καὶ οὐχ ὅλα τῆς ἀμερίςου καὶ νοερᾶς οὐσίας ἐςί, καταδεέςερα. Τὰ μὲν γὰρ μὴ μέρη μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅλα, κατ' ἐκείνην ὑφεςάναι τὴν οὐσίαν, οὐκ ἀτόπον· τὰ δὲ ὡς μέρη

(1) B. καθόσον.

μόνον, ἄτοπον. Τῶν γὰρ ὅλων ἐκεῖθεν ἡ γένεσις, ἐπεὶ καὶ τὸ ἑνοειδὲς πρὸ τοῦ πεπληθυσμένου, καὶ τὸ ὅλον πρὸ τοῦ μέρους ἐκεῖθεν. Μήποτε οὖν ὀρθῶς ἂν ἔχοι πάντων τῶν τοιούτων νοερὰ μὲν αἰτία μὴ λέγειν· πᾶς γὰρ νοῦς ἀμέριςος· τὰ οὖν ὅλα πρὸ τῶν μερῶν αὐτῷ θετέον μόνα, καὶ τὰ ἀμέριςα πρὸ τῶν μεριςῶν, ψυχικὰ δὲ καὶ φυσικά· τὸ γὰρ πρώτως μεριςὸν ἐν ψυχαῖς ἐςί, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν φύσεσιν. Ἔςι γοῦν ἐνταῦθα καὶ δακτύλου καὶ ὀδόντος καὶ ἑκάςου τούτων λόγος καὶ εἶδος· καὶ ἡ μὲν ὁλότης αὐτῶν ἐν νῷ προϋφέςηκεν, ἡ δὲ ἐν ἑνὶ περιέχουσα καὶ τὸ πλῆθος, ἐν ψυχαῖς, ἡ δὲ ζωτικῶς διελοῦσα τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ πλήθους, ἐν φύσεσιν· ἡ δὲ διαςηματικὴν ποιησαμένη τὴν διαίρεσιν, λοιπὸν ἐν σώμασι· καὶ εἴ με δεῖ τοὐμὸν εἰπεῖν, δαιμονίας εἶναι καὶ τούτων αἰτίας διωρισμένας οὐκ ἀπογνωςέον, ὡς δηλοῦσι καὶ αἱ ἐπικλήσεις τῶν ἐπὶ δακτύλου καὶ ὀφθαλμοῦ καὶ καρδίας τεταγμένων (1), θείας δὲ ἄλλως τῶν ὅλων καὶ ταῦτα περιεχόντων.

Ταῦτα καὶ περὶ τῶν μορίων εἰρήσθω μοι συντόμως· ἐπὶ δὲ αὖ τούτοις, τὰ συμβεβηκότα σκεπτέον. Ἆρα καὶ ταῦτα ἕξει ἰδέας, ἢ καὶ τούτων πέρι διττὸς ὁ λόγος; τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν τελειωτικὰ καὶ συμπληρωτικὰ τῶν οὐσιῶν ἐςιν, οἷον ὁμοιότης, κάλλος, ὑγίεια, ἀρετή· τὰ δὲ ὑφέςηκε μὲν ἐν ταῖς οὐσίαις, οὐ συμπληροῖ δὲ αὐτὰς οὐδὲ τελειοῖ, οἷον λευκότης, μελανία, πάντα τὰ τοιαῦτα· τὰ μὲν οὖν συμπληρωτικὰ τῶν οὐσιῶν καὶ τελειωτικὰ προηγουμένως ἕχει παραδειγμα-

(1) B. ἐπιτεταγμένων.

τικὰς αἰτίας, τὰ δὲ ἄλλως ἐπιγιγνόμενα τοῖς σώμασι, κατὰ λόγον γίγνεται καὶ οὐκ ἀπόχρη πρὸς τὴν γένεσιν αὐτῶν ἡ κρᾶσις τῶν σωμάτων, ἀλλ' ἔρχεται εἶδος ἔνδοθεν ἀπὸ τῆς φύσεως, οὐ μέντοι κατά τινα νοερὰν διωρισμένην αἰτίαν. Τὸ μὲν γὰρ ῥυσιῶδες καὶ τὸ τελεσιουργικὸν καὶ τὸ κοινὸν προσήκει τοῖς εἴδεσι· τὸ δὲ πάντων τούτων ἄμοιρον ἀλλαχόθεν καὶ οὐκ ἐκ τῶν πρώτων ὑφέστηκεν εἰδῶν· ἡ γὰρ φύσις δεξαμένη προϊοῦσαν εἰς τοὺς ὄγκους τὴν τῶν εἰδῶν διακόσμησιν, διεῖλεν ἀπὸ μὲν τῶν μερῶν τὰ ὅλα, ἀπὸ δὲ τῶν συμβεβηκότων τὰς οὐσίας· ἃ πρότερον ἥνωτο καὶ ἦν ἀμέριστα, ταῦτα ἀναπτύττουσα ταῖς ἑαυτῆς διαιρετικαῖς δυνάμεσι· καὶ γὰρ οὐδὲ ἦν δυνατὸν ἐκ τῶν ἡνωμένων εὐθὺς ὑποστῆναι (1) τὰ πάντῃ (2) διῃρημένα, καὶ ἐκ τῶν κοινοτάτων τὰ μερικώτατα, ἀλλ' ἐν ταῖς μεταξὺ φύσεσι κατὰ τὸν λόγον τῆς ὑφέσεως ἀναγκαῖον ἦν γενέσθαι καὶ τὴν διαίρεσιν. Καὶ σχήματος οὖν αἰτίαν θετέον, πάντων σχημάτων οἰστικὴν, καὶ ἀριθμῶν μονάδα μίαν, γεννητικὴν πάντων ἀριθμῶν· ὅπου γὰρ καὶ ἡ ἐνταῦθα μονὰς ἀρτία δείκνυται καὶ περιττὴ, καὶ πάντα ἔχουσα τὰ εἴδη καθ' ἕνωσιν, τί χρὴ φάναι περὶ τῆς μονάδος ἐκείνης; ἆρ' οὐχ ὡς πάντων ἑνοειδῶς ἐστιν αἰτία, καὶ ὡς τὸ ἀπειροδύναμον αὐτῆς γεννᾷ καὶ ἐν ἡμῖν τὸν ἄπειρον ἀριθμόν; καὶ πῶς οὐκ ἀναγκαῖον, εἴπερ καὶ ἡ ἐνταῦθα μονὰς ἐκείνης προῆλθεν εἰκών;

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν συμβεβηκότων λεκτέον· περὶ δὲ τῶν τεχνητῶν ἆρα καὶ τούτων εἴδη ῥητέον; ὁ δέ γε (3)

(1) D. ἀποστῆναι.
(2) A. C. D. πάντα.
(3) B. ὅ γέ τοι.

Σωκράτης ἐν Πολιτείᾳ φησὶ, κλίνης καὶ τραπέζης ἰδέαν οὐκ ὤκνησεν εἰπεῖν, ἢ καὶ ἐν ἐκείνοις τὸν ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ τεχνίτου λόγον ἰδέαν ἐκάλεσε, καὶ τοῦτον ἔφατο τὸν λόγον εἶναι Θεοῦ γέννημα, διότι καὶ αὐτὸ τὸ τεχνικὸν τοῦτο θεόθεν οἴεται δεδόσθαι ταῖς ψυχαῖς· τεκμήριον δὲ, τὸν γὰρ ποιητὴν τρίτον ἀπὸ τῆς ἀληθείας προσείρηκε, τῷ ζωγράφῳ τιθεὶς αὐτὸν ἀναλόγως, ὃς οὔ τινα κλίνην, ἀλλ' εἴδωλον ἐκείνης ποιεῖ. Καί τοι, εἴγε ἄλλο μέν ἐςι τὸ θεῖον εἶδος, ἄλλο δὲ ὁ ἐν τῷ γιγνομένῳ λόγος· δημιουργὸν γὰρ λέγει τοῦ τεχνητοῦ εἴδους τὸν Θεὸν, ὡς τὸν τεχνίτην τοῦ μερικοῦ ποιητήν· τέταρτος ἂν εἴη, οὐ τρίτος. Σκοπεῖν δὲ καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὁρῶ τὸν λόγον (1). Εἰ γὰρ ἐςιν ἐν νῷ καὶ τούτων εἴδη, πότερον ἀμέσως ἥξει ταῦτα ἐπὶ τὸ αἰσθητὸν, ἢ διὰ μέσης τῆς φύσεως; εἰ μὲν γὰρ ἀμέσως, ἄτοπον· οὐδαμοῦ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων τοιαύτη γέγονεν ἡ πρόοδος, ἀλλὰ τὰ ἐγγυτέρῳ τοῦ νοῦ πρῶτα μετέσχε τῶν εἰδῶν· εἰ δὲ διὰ μέσης τῆς φύσεως, διότι καὶ αἱ τέχναι μιμεῖσθαι λέγονται τὴν φύσιν· πολλῷ γὰρ πρότερον (2) ἕξει τῶν τεχνῶν ἡ φύσις τὰ εἴδη τῶν τεχνητῶν, εἴπερ καὶ ὁ νοῦς ἔςαι καὶ (3) τῶν τεχνητῶν ἡ φύσις αἰτία· πάντα δὲ τὰ ἐκ φύσεως γεγονότα ζῇ, καὶ αὔξησιν ὑπομένει καὶ γένεσιν, εἴπερ εἴη τῶν ἐν ὕλῃ γιγνομένων. Καὶ γὰρ ἡ φύσις ζωή τις ἐςὶ καὶ αἰτία τῶν ζώντων· ἀλλ' ἀδύνατον ζῆν καὶ αὐξάνεσθαι τὴν κλίνην, ἢ ἄλλο τι τῶν τεχνητῶν. Οὐκ ἄρα ἰδέαν ἔχει προϋπάρχουσαν, οὐδέ τι νοερὸν παράδειγμα

(1) B. C. ὁρωντὰ τὸν λόγον. (3) B. Deest καί.
(2) A. C. πρώτως.

τὰ τεχνητὰ τῆς ὑποςάσεως αὐτῶν. Εἰ δὲ δὴ καὶ τὰς ἐπιςήμας ἐθέλοι τις τέχνας καλεῖν, διαιρετέον οὕτως· τῶν τεχνῶν ὅσαι μὲν ἀνάγουσι τὴν ψυχὴν καὶ ὁμοιοῦσι πρὸς νοῦν, τούτων εἴδη θησόμεθα πρὸς ἃ καὶ οἰκειοῦσιν ἡμᾶς· ὁμοίως γάρ ἐςι σχῆμα καὶ ἡ νόησις τοῦ σχήματος, καὶ ἀριθμὸς καὶ ἡ τοῦ ἀριθμοῦ νόησις. Καὶ ἀριθμητικῆς οὖν καὶ μουσικῆς καὶ γεωμετρίας καὶ ἀςρονομίας εἴδη θήσομεν, εἰ μὴ τὰς δεδημευμένας λέγοι τις τούτων ἑκάςην, ἀλλὰ τὰς νοερὰς καὶ ποιητικὰς τῶν θείων εἰδῶν. Αὗται γὰρ δὴ καὶ ἡμᾶς συνάπτουσι πρὸς νοῦν, ὅτε οὐρανοῦ τε ὕπερ αστρονομῶμεν, καὶ τὴν νοερὰν ἁρμονίαν θεωρῶμεν, καθ᾽ ἣν καὶ ἀπεγέννησε τάς τε ψυχὰς καὶ τόνδε τὸν κόσμον ὁ τῶν ὅλων πατὴρ, καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐκεῖνον, ὃς ἐν πᾶσίν ἐςι τοῖς εἴδεσι κρυφίως τε καὶ διῃρημένως, καὶ τὸ σχῆμα τὸ νοερὸν, ὃ πάντων ἐςὶ τῶν σχημάτων γεννητικόν· καθὸ καὶ ὁ δημιουργὸς τόν τε ὅλον κόσμον περιφέρει, καὶ τῶν στοιχείων ἕκαςον κατά τι σχῆμα οἰκεῖον ὑπέςησε. Τούτων μὲν οὖν εἴδη θετέον, καὶ ὅσαι ἄλλαι ψυχῆς ἀναγωγοὶ, καὶ ὧν δεόμεθα καὶ εἰς τὸ νοητὸν ἀναδραμόντες· ὅσαι δὲ ψυχῆς εἰσὶ παιζούσης καὶ περὶ τὰ θνητὰ διατριβούσης καὶ τὰς ἀνθρωπίνας χρείας θεραπευούσης, τούτων οὐδεμίας εἶδός ἐςι νοερὸν· ἀλλ᾽ ἡ μὲν ψυχὴ τὴν δύναμιν ἔχει τὴν τῶν θεωρημάτων οἰςικὴν ἐν τῇ δόξῃ κειμένην, καὶ γεννᾷν τοιαῦτα καὶ κρίνειν πέφυκε· διακεκριμένα δὲ εἴδη τῶν τεχνῶν ἢ τῶν τεχνητῶν οὐδαμῶς ἐςί. Θαυμαςὸν δὲ οὐδὲν καὶ τὸ εἶναι τινὰς ἐν δαίμοσιν αἰτίας, οἳ καὶ ἔφοροι

λέγονται τῶν τεχνῶν οἱ μὲν ἄλλων οἱ δὲ ἄλλων ὑπάρχειν, καὶ ἀνθρώποις δεδωρῆσθαι ταύτας, καὶ ἐν θεοῖς συμβολικῶς εἶναι, οἷον χαλκείας εἶναι μέν τις δαίμων, Ἥφαιςος λεγέσθω προςάτης καὶ τὸ εἶδος ἔχων· αὐτὸς δὲ ὁ μέγας Ἥφαιςος συμβολικῶς ἂν λέγοιτο χαλκεύειν τὸν οὐρανὸν, καὶ ὑφαντικῆς ὡσαύτως Ἀθηναϊκή τις δαιμονὶς ἔφορος αὐτῆς τῆς Ἀθηνᾶς ἄλλως καὶ δημιουργικῶς ὑφαίνειν τὸν διάκοσμον τῶν νοερῶν εἰδῶν ὑμνουμένης.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν νοερῶν εἰδῶν ἡμῖν θεωρητέον· ὑπόλοιπον δέ ἐςι περὶ τοῦ τῶν κακῶν εἰπεῖν συντόμως, ὅτι καὶ ταῦτα χωρὶς παραδειγμάτων ὑπέςη θείων, διὰ δή τινας ἄλλας αἰτίας, ὡς ἐν ἑτέροις (1) εἴπομεν, παρυφιςάμενα. Πότερον οὖν οὕτω ῥητέον ἰδέαν τῶν κακῶν ὡς αὐτὸ κακὸν οὖσαν, ἢ ὡς τῶν διαςατῶν ἀμερὲς καὶ τῶν πεπληθυσμένων μοναδικὸν τὸ εἶδος, οὕτω καὶ τῶν κακῶν τὸ παράδειγμα ἀγαθόν. Ὁ μὲν γὰρ πρότερος λόγος οὐδαμῶς εὐαγὴς αὐτὸ τὸ κακὸν ἐν ἐκείνοις τιθέμενος, ἵνα μὴ παραδείγματα λέγοντες κακῶν ἐν θεῷ, καὶ αὐτὸν αἴτιον ἀναγκασθησόμεθα λέγειν τούτων, ὧν προεςήσατο τὰ παραδείγματα, καί τοι κἀὶ ἡμῶν, ὅταν πρὸς ἐκεῖνα βλέψωμεν, τότε μᾶλλον ἀγαθυνομένων. Εἰ δὲ λέγοι τις τῶν κακῶν τὸ εἶδος ἀγαθὸν, πότερον τῇ οὐσίᾳ μόνον ἐςὶν, ἢ καὶ τῇ ἐνεργείᾳ ἀγαθόν. Εἰ μὲν γὰρ τῇ οὐσίᾳ μόνον, ἔςαι κακοποιὸν, ὃ μὴ θέμις εἰπεῖν· εἰ δὲ καὶ τῇ ἐνεργείᾳ, δῆλον ὅτι καὶ τὸ γιγνόμενον ἀγαθόν. Τῆς γὰρ ἀγαθοποιοῦ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας τὸ ἀποτέλεσμα

(1) Vid. Commentar. in Timæum, et libellum *de mali subsistentiâ*. Tom. 1.

ἀγαθὸν οὐχ᾽ ἧττον ἢ τοῦ πυρὸς τὸ ἀποτέλεσμα θερμόν· οὐκ ἄρα τὸ κακὸν ᾗ κακὸν κατά τι παράδειγμα γέγονεν. Εἰ δὲ, ὡς ἐρεῖ καὶ αὐτὸς ὁ Παρμενίδης, ἑκάστη ἰδέα θεός ἐστιν, οὐδένα δὲ θεὸν (1) αἰτιατέον τῶν κακῶν, ὡς ἐν Πολιτείᾳ μεμαθήκαμεν, οὐδ᾽ ἄρα τὰς αἰτίας τῶν κακῶν αἰτιατέον θεοὺς οὔσας· τὰ δὲ παραδείγματα, ὧν ἐστὶ παραδείγματα, αἴτιά ἐστιν. Οὐδεμία ἄρα ἰδέα παράδειγμα κακῶν ἐστι, πρὸς οἷς καὶ ὁ δημιουργὸς, ὁ πάντα ἑαυτῷ παραπλήσια γενέσθαι βουλόμενος, καὶ ὁ πάντα ἐν τῷ αἰσθητῷ βουλόμενος γενέσθαι καὶ ὅσα ἐν τῷ νοητῷ, τὸ κακὸν οὐδαμῶς εἶναι βούλεται κατὰ δύναμιν, ὥς φησι ταῦτα πάντα ὁ Τίμαιος. Εἰ δ᾽ ἦν ἐν αὐτῷ παράδειγμα κακῶν, ὁ πάντα ἑαυτῷ βουλόμενος (2) ἐξομοιοῦν, παρήγαγεν ἂν καὶ τὸ κακὸν ὡς ἑαυτῷ παραπλήσιον. Ἀλλὰ μὴν οὐ βούλεται εἶναι τὸ κακὸν, βούλοιτο ἂν καὶ μὴ εἶναί τι τῶν ἑαυτοῦ παραδειγμάτων αὐτὸ τοῦτο παράδειγμα, καὶ οὕτως εἰς αὐτὸν ὁ λόγος ἀσεβῶν τὸν πατέρα τοῦ παντὸς οὐ παύσεται, μέχρις ἂν τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ἀπογνοὺς, ἐνταῦθά που τὰ τῶν κακῶν αἴτια καὶ παραδείγματα κατανοεῖν ἐθελήσειεν, ἐπεὶ καὶ κανών ἐστι τοῦ Τιμαίου, πᾶν τὸ πρὸς ἀΐδιον παράδειγμα γεγονὸς, εἶναι καλόν. Εἰ δ᾽ οὖν τὸ κακὸν πρός τι τοιοῦτον γέγονεν, οὐκ ἔτ᾽ ἂν αἰσχρὸν εἴη πάντως, ἀλλὰ καλόν· ὅτι δὲ πᾶν τὸ καλὸν ἀγαθὸν, δῆλον· ὥστ᾽ εἴη ἂν τὸ κακὸν ἀγαθόν. Τίς δ᾽ ἂν καὶ ποιοίη τὸ κακὸν, πρὸς τὸ παράδειγμα βλέπων; δεῖ γὰρ εἶναι τὸ παράδειγμα, τινὸς

(1) B. θεὸν κακὸν αἰτιατέον, ὡς. C. D. θεὸν αἰτιατέον, ὡς.

(2) B. βουλόμενος γενέσθαι καὶ ἐξομοιοῦν.

τοῦ πρὸς αὐτὸ ποιοῦντος. Εἰ μὲν γὰρ ὁ νοῦς, εἴη ἂν αὐτὸς αἴτιος τῶν κακῶν· εἰ δὲ ὁ ποιῶν ἐνταῦθα τὰ κακὰ γιγνώσκων, ἂν ποιοῖ (1) ταῦτα τῷ τὸ παράδειγμα γιγνώσκειν· εἰ δὲ μηδέτερος, οὐδ' ἂν παράδειγμα εἴη, τινὸς μὴ ὄντος τοῦ ποιοῦντος τῷ εἰς ἐκεῖνο βλέπειν.

Ἀλλὰ τῶν μὲν κακῶν ἅλις· δεδειγμένων δὲ τούτων, κεφάλαιον ἓν συλλαβόντες εἴπωμεν ὅτι τῶν καθολικῶν οὐσιῶν τὰ εἴδη καὶ τῶν ἐν τούτοις τελειοτήτων· οἰκειότατα γὰρ ταῦτα τοῖς εἴδεσι· τὸ ἀγαθὸν, τὸ οὐσιῶδες, τὸ ἀΐδιον, τὸ μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ἧκον αἰτίας, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὄντος, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὴν πρωτίστην τῶν εἰδῶν τάξιν· δευτέραν μὲν οὖσαν τοῦ αἰῶνος, τρίτην δὲ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὄντος, ἀνημμένην δὲ (2), ὡς πάντα τὰ ὄντα, τῆς τῶν ἀγαθῶν πάντων αἰτίας. Ἀπὸ τούτων οὖν τριῶν στοιχείων ἀφοριστέον, τίνα μὲν κατὰ παραδειγματικὴν νοερὰν γέγονεν αἰτίαν, τίνα δὲ ἐξ ἄλλων μὲν ἀρχῶν ὑφέστηκεν, οὐ μέν τοι πρὸς παράδειγμα νοερόν. Ἡ μὲν γὰρ θρὶξ, καὶ εἰ μόριον εἴη προηγούμενον, οὐκ ἂν ἐκεῖθεν εἴη· δέδεικται γὰρ ὅπως τὰ ὅλα ἐκεῖθεν καὶ οὐ τὰ μέρη· ὁ δὲ πηλὸς σύμμιξις ἐστὶ δύο στοιχείων ἀόριστος, οὐ κατὰ λόγον γενομένη φυσικὸν, ἐπεὶ καὶ ἄλλα μυρία συμπλέκειν κατὰ τὰς ἡμετέρας χρείας εἰώθαμεν, ἀλλ' οὐδὲν τῶν τοιούτων εἰς εἶδος ἀναφέρομεν· τέχνης γάρ ἐστιν ἢ προαιρέσεως ἔργα ταῦτα· ὁ δὲ ῥύπος, οὐδὲ, προηγουμένην ἔχων γένεσιν, ἐπισυνίστασθαι πέφυκε. Καί τοι γε τῶν πρὸ ἡμῶν τις καὶ λίαν δριμέως ἐπεχείρησε κατασκευάζειν ὅτι καὶ ῥύπου παράδειγμά ἐστίν· εἰ γὰρ

(1) B. C. ποιοίη.

(2) A. C. D. ἀνημμένην ὡς.

τοῦτο (1), καὶ ῥύπου· πᾶσα γὰρ κάθαρσις, ῥύπου τινὸς ἐςὶν ἀφαίρεσις, ἀλλ' ἡμεῖς καὶ τὴν κάθαρσιν (2) φαμὲν ἐν τοῖς εἴδεσιν εἶναι, καὶ οὐ διὰ τοῦτο ῥύπου νοερὸν εἶδος ἀποθησόμεθα. Καὶ γὰρ κακίας ἡ κάθαρσις· ἀλλὰ δέδεικται μηδὲν τῶν κακῶν ἐκκεῖσθαι ἀπογεννώμενον· πᾶς δὲ ῥύπος κακία τίς ἐςιν ἐκείνου πάντως, ᾧ παρυφέςηκε. Διὰ τοῦτο αὐτὸ οὐκ ἐκεῖθεν ταῦτα, διότι ἐκϐάσεις εἰσὶ καὶ ςερήσεις τῶν ἐκεῖθεν ὑποςάντων· καὶ γὰρ τὸ σκότος στέρησίς ἐςι φωτὸς, ἀλλ' ὁ ἥλιος αἴτιος ὢν φωτὸς, οὐκέτι καὶ τῆς ςερήσεως τοῦ φωτὸς αὐτὸς αἴτιος. Οὕτω δὴ οὖν καὶ ὁ νοῦς, γνώσεως αἴτιος ὢν, οὐκέτι καὶ τὴν ἄγνοιαν αὐτὸς ὑφίςησι, ςέρησιν οὖσαν γνώσεως· καὶ ψυχὴ ζωῆς οὖσα χορηγὸς, οὐχὶ καὶ ἀζωΐαν αὕτη δίδωσιν· ἐν γὰρ τοῖς δεχομένοις τὰς δόσεις τῶν πρώτων αἱ ςερήσεις παρυφίςανται τῶν διδομένων, ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς τὰς ἕξεις διδοῦσι προϋφέςήκασιν, ὡς' ἐκεῖθεν ἔχειν τὴν γένεσιν ὁμοίως ταῖς ἕξεσιν ὧν εἰσὶν αὗται ςερήσεις. Εἰ δὴ τὸν νοῦν γιγνώσκοντά τι ἀγαθὸν λέγοι τις καὶ τὸ κακὸν γιγνώσκειν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν αὐτῷ τιθείη τὸ κακόν. Εἴρηται οὖν ἐν τῷ Φαίδωνι μίαν εἶναι γνῶσιν τοῦ τε ἀμείνονος καὶ τοῦ χείρονος. Οὕτω δὲ καὶ ὁ ἐν Τιμαίῳ δημιουργὸς αὐτῷ πεποίηται λέγων· τὸ δὲ καλῶς ἁρμοσθὲν καὶ ἔχον εὖ λύειν ἐθέλειν, κακοῦ· διὰ γὰρ τούτου δείκνυται τὸ κακὸν εἰδώς. Λεκτέον ὅτι κακῶν μὲν παράδειγμα οὐδέν ἐςιν ἐν αὐτῷ, κακῶν δὲ γνῶσις καὶ αὕτη ἐςὶ παράδειγμα πάσης κακοῦ γνώσεως, ἣν τὸ λαϐὸν

(1) A. B. C. εἰ γὰρ τούτου. D. Εἰ δὲ τοῦτο.

(2) B. C. D. καθαρότητα.

ἀγαθύνεται. Καὶ γὰρ ἡ ἄγνοια κακὸν, οὐχ ἡ τῆς ἀγνοίας γνῶσις, μία οὖσα καὶ ἑαυτῆς καὶ τῆς ἀγνοίας· ὥςε πάλιν τὸ παράδειγμα οὐ κακοῦ, ἀλλ' ἀγαθοῦ, τῆς τοῦ κακοῦ γνώσεως. Ἐὰν γὰρ οὕτω λέγωμεν, οὔτε τῶν κακῶν ἰδέας εἰσοίσομεν, ὥς τινες τῶν Πλατωνικῶν, οὔτε μόνα τὰ ἀμείνω γιγνώσκειν τὸν νοῦν ἐροῦμεν, ὡς ἕτεροι διαδοξάζουσι· μέσοι δὲ ἀμφοῖν γενόμενοι, καὶ τὴν γνῶσιν αὐτῶν δώσομεν τῶν κακῶν, καὶ παραδειγματικὴν αἰτίαν οὐ δώσομεν κακὴν οὖσαν. Ὁ μὲν οὖν Παρμενίδης μαιευόμενος τὸν Σωκράτην, καὶ (1) προκαλούμενος τὰς ἐν αὐτῷ περὶ τούτων ἐννοίας, τοιαῦτα ἠρώτησε· μέλλει δὲ ἄρα ὁ Σωκράτης ἐπὶ τούτων καὶ λίαν ἀπογιγνώσκειν τὰ εἴδη τοιαῦτα λέγων.

« Οὐδαμῶς, φάναι τὸν Σωκράτην, ἀλλὰ ταῦτα (2) ἅπερ » ὁρῶμεν, ταῦτα καὶ εἶναι, εἶδος δέ τι αὐτῶν οἰηθῆναι εἶναι, » μὴ λίαν ᾖ ἄτοπον (3). Ἤδη μέν τοι ποτέ με καὶ ἔθραξε (4) » μή τι ᾖ περὶ πάντων ταυτόν. Ἔπειτα ὅταν ταύτῃ ἐγὼ » ἱστῶ (5), φεύγων οἴχομαι, δείσας μή ποτε εἰς ἄδυθὸν » φλυαρίαν (6) ἐμπεσὼν διαφθαρῶ. Ἐκεῖσε οὖν ἀφικόμενος » εἰς ἃ νῦν δὴ ἐλέγομεν (7) εἴδη ἔχειν, περὶ ἐκεῖνα πραγ- » ματευόμενος διατρίβω ».

(1) B. καὶ περὶ τούτων προκαλούμενος τὰς ἐν αὐτῷ ἐννοίας.

(2) Editt. ταῦτά γε.

(3) Thomps. ἄτοπον; alii ut nostri Codd.

(4) Cod. Vindob. ἐτάραξεν.

(5) B. στῶ. Sic Editt. — Cod. Vindob. ἐγὼ στῶ.

(6) B. D. μή ποτε εἴς τιν' (Sic Editt.) ἄβυθὸν φλυαρίας. Infrà p. 64. ἄβυθὸς φλυαρία.

(7) Sic Editt. C. D. ἔλεγον.

Ταῦτα ὁ Σωκράτης ἀποκρίνεται, πρὸς μὲν τὸ ἄζων καὶ εὐτελὲς καὶ ἔνυλον ἀποβλέπων τῶν ἠρωτημένων, οὐκ ἀξιῶν καὶ τούτων αἰτίας λέγειν, ἀλλ' ἐν μόνοις τοῖς ὁρατοῖς ἀπολιπὼν αὐτῶν τὴν ὑπόςασιν· πρὸς δὲ τὸ ἐν τοῖς καθ' ἕκαςα κοινὸν καὶ (1) ὑςερογενὲς ἀφορῶν, λογιζόμενος μήποτε καὶ τούτων εἶδος. Ὡς γάρ ἐςιν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς πηλοῖς ἓν ὑςερογενὲς κοινὸν ὁ πηλὸς, καὶ ἐπὶ ταῖς πολλαῖς θριξὶν ἓν εἶδος ἡ θρὶξ, ὃ καὶ κατηγοροῦμεν τῶν πολλῶν· οὕτω φαίη τις ἂν καὶ τῶν πολλῶν ἕν ἐςι τοιοῦτον ὑποςατικὸν τῶν πολλῶν. Τοῦτο δὴ οὖν θράττει τὸν Σωκράτην· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀπὸ τῶν ὁριςῶν ἐπὶ τὰ ὑςερογενῆ μετιὼν, εἶτα ἀπὸ τούτων ἐπὶ τοὺς ἔνδον λόγους, ἔπειτα ἐκ τούτων ἐπ' αὐτὰ τὰ νοερὰ εἴδη, καθάπερ εἴρηται ἐν Φαίδρῳ, λογίζεται μή ποτε καὶ ἐπὶ τούτων, ὥσπερ ἐςὶν ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς καθ' ἕκαςα μεταβαίνειν ἐπὶ τὸ ἐν αὐτοῖς ἓν, ἔπειτα εἰς τὸ ἐπ' αὐτοῖς κοινὸν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦδε δυνατὸν ἐπ' ἄλλο τι μετιέναι τὸ πρὸ αὐτῶν ἕν· ἀλλ' ὁρᾷ πάλιν ἐὰν τὸ τούτων ἀπόθηται εἶδος, κατὰ τὸν σωρείτην προϊὼν, ἀναγκασθήσεται πάντων εἴδη τίθεσθαι καὶ αὐτῆς τῆς ὕλης. Λοιπὸν καὶ αὕτη ἐςὶν ἡ ἄβυθος φλυαρία, εἰς ἣν τὸ ἐμπίπτον (2) διαφθείρεται, καὶ ἄζων γίγνεται καὶ ἀμενηνόν. Διὸ πάλιν ἀναςρέφει ἐπὶ τὰ ὅλα καὶ οὐσιώδη καὶ προηγουμένως ὑποςάντα καὶ συμπληρωτικὰ τοῦ παντὸς; καὶ περὶ ταῦτα ποιεῖται τὴν διατριβὴν, ὡς τούτων κατὰ τὰς

(1) C. D. καὶ τὸ ὑςερογενές.

(2) A. C. D, τὸ ἐνπίπτον.

εἰδητικὰς αἰτίας γεγονότων, τῶν δὲ ἄλλων ἐνταῦθα μόνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἔξω τῶν αἰσθητῶν.

« Νέος γὰρ εἶ, ἔτι φάναι τὸν Παρμενίδην, ὦ Σώκρατες, καὶ οὔπω σου ἀντείληπται φιλοσοφία ὡς τότε (1) » ἀντιλήψεται κατ' ἐμὴν δόξαν, ὅτε (2) οὐδὲν αὐτῶν ἀτι- » μάσεις· νῦν δὲ ἔτι πρὸς ἀνθρώπων ἀποβλέπεις δόξας » διὰ τὴν ἡλικίαν ».

Ταῦτα ὁ Παρμενίδης ἐπιπλήττων ἀποροῦντι τῷ Σωκράτῃ, δόξειεν ἂν τισιν αὐτὸς ἰδέας ἀποτίθεσθαι πάντων, καὶ ὅσα σμικρὰ καὶ ὅσα ἐνυλότατα καὶ ὅσα παρὰ φύσιν· τί γὰρ ἂν ἐπέπληττεν, εἰ μὴ καὶ τούτων αὐτὸς τὴν ὑπόστασιν τῆς εἰδητικῆς αἰτίας ἐξῆπτεν (3); ἐμοὶ δὲ δοκεῖ μὴ πρὸς τοῦτο πεποιῆσθαι τὴν ἐπίπληξιν, ἀλλὰ τοὺς ὡς σμικρῶν τούτων καὶ φαύλων ἀναίτιον ἡγησαμένους τὴν γένεσιν. Ὁ Παρμενίδης ταύτην αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν ἐπιδιορθοῦται, (4) τὸ ἀναίτιον οὐδαμῶς προσιέμενος· πᾶν γὰρ τὸ γιγνόμενον ὑπ' αἰτίου τινὸς ἐξ ἀνάγκης γίγνεσθαι φησὶ καὶ ὁ Τίμαιος· παντὶ γὰρ ἀδύνατον χωρὶς αἰτίου γένεσιν ἔχειν. Οὐδὲν οὖν ἐστιν οὕτως ἄτιμον καὶ φαῦλον, ὃ μὴ μετέχει (5) τοῦ (6) ἀγαθοῦ, κἀκεῖθεν ἔχει τὴν γένεσιν, ἐπεὶ, κἂν τὴν ὕλην εἴποις, εὑρήσεις καὶ ταύτην ἀγαθόν,

(1) A. B. C. ὅτε. — D. ὡς ἔτι. Et sic Editt. Maluerim Procli lectionem.

(2) B. τότε.

(3) A. B. ἐξῆπται.

(4) B. καὶ τὸ.

(5) C. D. μετέχειν.... ἔχειν.

(6) C. τοῦ αἰτίου ἀγαθοῦ.

κἂν αὐτὸ τὸ κακὸν εὑρήσεις καὶ τοῦτο μέτεχον ἀγαθοῦ τινὸς, καὶ οὐδὲ ἄλλως ὑποστῆναι δυνάμενον ἢ τῷ ἀγαθῷ χρωννύμενον, καὶ μεταλαμβάνον ἀγαθοῦ τινός. Ἀλλ' αἱ μὲν τῶν ἀνθρώπων δόξαι τὰ σμικρὰ καὶ εὐτελῆ τῆς θείας αἰτίας ἐξάπτειν ἐξαισχύνονται, πρὸς τὴν τούτων ἀποβλέπουσαι φύσιν, οὐ πρὸς τὴν ἐκείνης δύναμιν, καὶ ὅτι τῶν μειζόνων οὖσα γεννητικὴ, πολλῷ πλέον ἐστὶ καὶ τῶν ἐλασσόνων, ὥς που φησὶ καὶ ὁ Ἀθηναῖος ξένος. Οἱ δὲ ὄντως φιλόσοφοι πάντα ὅσαπερ ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ μεγάλα καὶ σμικρὰ προνοίας ἐξάψαντες οὐδὲν ἄτιμον οὐδὲ ἀπόβλητον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Διὸς ὁρῶσιν, ἀλλὰ πάντα ἀγαθὰ καθόσον ἐκ προνοίας ὑφέστηκε, καὶ καλὰ κατ' αἰτίαν γεγονότα τὴν θείαν. Ὅτι δὲ ὁ Σωκράτης ἀναιρῶν ἀπὸ τούτων τῶν σμικρῶν καὶ ἐνυλοτάτων τὴν εἰδητικὴν αἰτίαν, ἀνῄρει καὶ πᾶσαν αἰτίαν, ἔλαβεν ὁ Παρμενίδης ἐκ τοῦ προειπεῖν ἐκεῖνο (1), ὅτι ταῦτά ἐστι μόνον ἅπερ ὁρῶμεν· εἰ γὰρ (2) ἐπεσκέπτετο (3) ὡς οὐδὲν ἀναιτίως ἐστὶν, οὐκ ἂν ταύτην ἀφῆκε τὴν φωνὴν αὐτίκα· ἡ θρὶξ μὴ ἐχέτω μὲν παράδειγμα νοερὸν, ἐχέτω δὲ φυσικὸν λόγον αἴτιον. Ἄρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη μὴ ταύτην εἶναι τρίχα μόνον ἣν ὁρῶμεν, ἀλλὰ κἀκείνην τὴν ἐν τῷ λόγῳ τῆς φύσεως; δηλοῖ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ ἕνεκα καὶ τρίχας ποιοῦσα ἐν τοῖς ζώοις, καὶ οὐ μάτην οὐδὲ ταύτας ὑποστήσασα· καὶ ἡ ἔκλειψις ἡ τούτων παρὰ φύσιν διατιθεῖσα τὰ

(1). B. ἐκεῖνον.

(2) B. Deest εἰ γάρ.

(3) A. B. D. ἐπέσκεπται.

δεόμενα τῆς ἀπ᾽ αὐτῶν βοηθείας. Πάλιν ὁ πηλὸς, εἰ ἐκ τέχνης γέγονεν, ἔστιν αὐτοῦ τὸ εἶδος ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ τεχνίτου· εἰ δὲ καὶ πνεύματα ἄττα χαίρει τούτοις ῥύπῳ καὶ πηλῷ, πρὸς ἃ καὶ οἱ γόητες βλέποντες χρῶνται τούτοις εἰς τὰς ἑαυτῶν πράξεις, καὶ τῆς γοητείας διὰ τῶν δαιμόνων οὔσης, ὡς ἐν Συμποσίῳ μεμαθήκαμεν, τί θαυμαστὸν τοὺς χαίροντας αὐτοῖς δαίμονας ἔχειν τὰ εἴδη καὶ τούτων, ὡς καὶ τοὺς τῶν μορίων προστάτας τῆς ἰδίας τούτων περιγραφῆς τοὺς λόγους περιειληφέναι φαμέν; καὶ εἰ ἀπορήσειας δὲ τῶν προσεχῶν αἰτίων, ἐπ᾽ αὐτὴν ἀνάδραμε (1) τὴν μίαν τοῦ ὄντος αἰτίαν, ἀφ᾽ ἧς πάντα τὰ ὄντα προελήλυθε, καὶ ἐκείνην φάθι (2) καὶ τούτοις παρέχειν τὴν γένεσιν, ὡς μηδὲ τούτων ἀναίτιον εἶναι τὴν ὑπόστασιν. Καὶ ἴσως ἔπρεπε τῷ Παρμενίδῃ τῷ τὸ ἓν ὂν τὸ πρὸ τῶν εἰδῶν ὁρῶντι τὸ κατ᾽ αἰτίαν προτιθέναι τοῦ κατ᾽ εἶδος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐπιπλήττει τῷ Σωκράτει, μετὰ τῶν εἰδῶν ἀναιροῦντι καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν αἰτίαν, δέον μὴ κατ᾽ εἶδος μὲν αὐτὸν νοερὸν ὑποτίθεσθαι τὴν γένεσιν, κατ᾽ αἰτίαν δὲ πρεσβυτέραν τῶν εἰδῶν, ἐπεὶ καὶ ὅταν ἡμεῖς τὰ τεχνητὰ ποιῶμεν, ποιεῖ ταῦτα καὶ ὁ νοῦς· πᾶν γὰρ τὸ ὑπὸ τῶν δευτέρων γιγνόμενον μειζόνως ὑπὸ τῶν πρώτων ἀποτελεῖται, ἀλλ᾽ οὐκ εἰδητικῶς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὂν αὐτὸ μόνον. Καί τοί γε ἡμεῖς κατά τινας λόγους ἰδίους αὐτὰ ποιοῦμεν, ἀλλ᾽ εἰδοποιοὶ μὲν (3) ἡμεῖς ἐν τούτοις, οὐσιοποιὸς δὲ ὁ νοῦς, καὶ

(1) A. B. C. ἀνέδραμε.
(2) B. In orâ : φασί.
(3) B. μὲν καὶ ἡμεῖς.

ῶν εἰδοποιὸς ὁ νοῦς, οὐσιοποιὸς ἡ μονὴ τῶν ὄντων· κρείττων γὰρ ἐκείνη τῆς εἰδητικῆς πάσης αἰτίας. Καὶ (1) ὁ Σωκράτης οὖν πρὸς τὴν εἰδοποιὸν αἰτίαν τεταμένος (2) εἰκότως, οἷον ἀναίτιον αὐτῶν ὑπέλαβε τὴν γένεσιν, καὶ ὁ Παρμενίδης εἰς τὴν πρὸ τῶν εἰδῶν αἰτίαν ἀναδραμὼν, ἐκεῖθεν καὶ τούτοις τὴν οὐσίαν ἐκδιδομένην ἐθεώρησε· πάντα γὰρ τὰ ὄντα ἐκεῖθεν.

(1) A. C. ὡσαύτως καί. (2) B. τεταγμένος.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

« Τόδε (1) δ' οὖν μοι εἰπέ· δοκεῖ σοι, ὡς φῂς, εἶναι εἴδη
» ἄττα, ὧν τά δε (2) τὰ ἄλλα μεταλαμβάνοντα τὰς ἐπωνυ-
» μίας αὐτῶν ἴσχειν. »

Τοῦ Σωκράτους ἐν τοῖς πρὸς τὸν Ζήνωνα λόγοις τὰ εἴδη καὶ εἶναι καὶ μετέχεσθαι ὑπὸ τῶν τῇδε φαμένου, καὶ διὰ τούτων τῶν ἐνταῦθα μετεχομένων ἀναδραμόντος ἐπὶ τὴν ἐκείνων κοινωνίαν, ἤδη τινὲς ᾠήθησαν τὸν Παρμενίδην ὥσπερ ἀμυνόμενον τὸν Σωκράτην, καὶ τὴν κατὰ τοῦ Ζήνωνος ἐπίπληξιν πρὸς ἀμφοτέρας ἵστασθαι τὰς τοῦ Σωκράτους ἐννοίας καὶ πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῶν εἰδῶν καὶ πρὸς τὸν τρόπον τῆς μετοχῆς, καὶ διὰ μὲν τῶν προειρημένων ἁπάντων (3) ὡς οὐκ ἔστι τὰ εἴδη, διὰ δὲ τῶν ῥηθησομένων ὡς οὐ μετέχεται (4) ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, μονονουχὶ λέγοντα (5) σαφῶς ὅτι, καὶ εἴ τις αὐτοῖς ὕπαρξιν δοίη καὶ οὐσίαν, ἀδύνατός ἐστιν ὁ τῆς μετοχῆς αὐτῶν τρόπος· οὔτ'

(1) Sic Cod. Vindob. B. Τότε. C. D. Τόδε οὖν, ut Editt.
(2) C. D. Deest τάδε.
(3) B. C. D. ἀπαντᾶν.
(4) A. B. μετέχονται.
(5) C. λέγοντος.

ἄρα ἐςὶν, οὔτε, εἰ ἔστι, μετέχεται ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν. Ἐκεῖνοι μὲν ταῦτα ᾠήθησαν καὶ διά γε τῶν προειρημένων τοσοῦτον ἐπιδεδεῖχθαι πρὸς τοῦ Παρμενίδου ὡς οὐκ (1) ἔστιν εἴδη πάντων (2), ὡς καὶ αὐτῷ δοκεῖ τῷ Σωκράτει· οὐκ ἄρα ἔςιν εἴδη· καὶ τοῦτο πᾶσι δύνασθαι καὶ τὴν ἐπίπληξιν τὴν τοῦ Παρμενίδου τὴν πρὸς αὐτὸν, ἐπιδεικνῦντος ὡς οὐ δεῖ τὰ μὲν ἐκεῖθεν παράγειν, τὰ δὲ ἠυτοματισμένως, ἀλλὰ πάντα ἐξ ἐκείνων, εἴ περ ἐστίν. Ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ μὲν τῆς ἐπιπλήξεως διὰ τῶν πρόσθεν εἰρημένων ἐνεδειξάμεθα (3) τὸ δοκοῦν, ὑπὲρ δὲ τῆς πάσης μεταχειρίσεως τῶν λόγων τοσοῦτων φαμεν ὅτι τελεσιουργός ἐστιν ὁ τοῦ (4) Παρμενίδου λόγος τῶν τοῦ Σωκράτους ἐννοιῶν καὶ διαρθρωτικὸς καὶ ἐναγωγὸς (5), ἐπαινῶν μὲν τὰ ἀδιάστροφα αὐτοῦ νοήματα, τελειῶν δὲ τὰ ἀτελέστερα καὶ διαρθρῶν τὰ συγκεχυμένα· τεττάρων δὲ ὄντων προβλημάτων περὶ τὰς ἰδέας, ὡς διείλομεν, περὶ μὲν τοῦ, εἰ εἰσὶν, οὐδὲν διεξελήλυθεν ἅτε ἀποδεχόμενος τὴν ὑπόθεσιν, περὶ δὲ τοῦ, τίνων εἰσιν, ἀνακρίνει αὐτὸν, καταμανθάνων εἴτε πάντα ἐξάπτει (6) τῆς εἰδητικῆς ἀρχῆς ἢ καὶ ταύτης οἶδεν ἄλλην αἰτίαν προγενεστέραν (7)· καὶ ἡ ἐπίπληξις, ὡς προείπομεν, εἰς (8) ταύτην ἑώρα τὴν πρώτην αἰτίαν· διέξεισι γοῦν ἄνωθεν ἀπὸ τῶν ὁλικωτάτων εἰδῶν διὰ τῶν μερικωτέρων καὶ τῶν ἀτομωτάτων ἐπὶ ταῦτα λοιπὸν

(1) A. ut B. C. D. ὡς ἔςιν. Sed habet in orâ: Γρ. ὡς οὐκ ἔστιν.

(2) B. C. D. πάντων· ἀλλαμὴν οὐ πάντων, ὡς.

(3) B. ἀνεδειξάμεθα.

(4) A. C. D. ὁ Παρμενίδου.

(5) B. διαναγωγός.

(6) B. ἐξάπτων.

(7) C. D. πρεσβυτέραν.

(8) C. D. ὡς ταύτην.

ἃ μὴ κατ' εἶδος μὲν ὑπέστη νοερὸν, προῆλθε δὲ ἐκ τῆς μονάδος τῶν ὄντων ἁπάντων· καὶ οὕτως ἄνωθεν ἄχρι τῶν ἐσχάτων προχωρήσας, καὶ πάντα (1) ἐξάψας τῆς πατρικῆς αἰτίας, καὶ τελεσάμενος (2) τὴν τοῦ Σωκράτους περὶ τούτων ἔννοιαν, μέτεισιν ἐπὶ τὸ τρίτον πρόβλημα τὸ περὶ τῆς μετοχῆς, ἀνάπαλιν ἐνταῦθα μεταχειριζόμενος τὴν μαιείαν· πανταχοῦ μὲν γάρ ἐστι μαιευτικὸς ὁ τρόπος τῶν λόγων, ἀλλ' οὐκ ἐλεγκτικὸς καὶ πατρικὸς, ἀλλ' οὐκ ἀμυντικος, διαφέρει δὲ ὡς ὅπου μὲν ἄνωθεν ἄχρι τῶν τελευταίων προιὼν (3), ὅπου δὲ κάτωθεν ἀνατρέχων ἐπὶ τοὺς προσήκοντας λόγους ταῖς θείαις αἰτίαις, καθ' ἑκάτερα τῶν εἰδῶν τούτων τὸν Σωκράτην τελειῶν καὶ ἀνάγων, καὶ διαρθρῶν τὰς ἐν αὐτῷ περὶ τούτων ἐννοίας.

Ὁ μὲν οὖν τρόπος, ὥσπερ εἴρηται, τῶν λόγων τοιοῦτος προκλητικὸς τῶν αὐτοφυῶν (4) ἐννοιῶν, διαρθρωτικὸς τῶν ἀτελῶν, ἀναγωγὸς τῶν συνέπεσθαι δυναμένων ὄντως, τὴν πατρικὴν μιμούμενος αἰτίαν τὴν ἀπ' ἄκρας τῆς τῶν ὄντων ὑποστάσεως τὰ πάντα σώζουσαν καὶ τελειοῦσαν καὶ ἀνασπῶσαν ταῖς ἑαυτῆς ἀγνώστοις δυνάμεσι. Πάλιν δὲ ἡμῖν ἐπὶ τὴν τῶν πραγμάτων θεωρίαν τρεπτέον (5), καὶ ῥητέον τὴν μετοχὴν ταύτην τίνα καὶ ὅπως συμβαίνειν νομίζομεν, ἔπειτα οὕτω τὰ τοῦ Πλάτωνος ἐπισκεψώμεθα ῥήματα, τοσαῦτον προειπόντες ὅτι καὶ ἐνταῦθα ζητοῦμεν ὡς (6) ἐπὶ τῆς ἑνώσεως τῶν εἰδῶν

(1) A. B. πάντας.
(2) A. B. D. τελεωσάμενος.
(3) A. B. πρόεισιν.
(4) B. ἐναυτοφυῶν.
(5) B. ἐπιτρεπτέον.
(6) B. Deest ὡς.

καὶ διακρίσεως τὸ πῶς· μετέχεσθαι γὰρ, εἰ ἔστι τὰ εἴδη, πάντες ἂν φαῖεν (1)· πῶς δὲ μετέχοιτο ἂν ἀποροῦμεν, καὶ τοῦτο ζητεῖν τὸν Παρμενίδην ἐν τούτοις, ὡς ἐν ἐκείνοις τὸν Σωκράτην πῶς διακέκριται τὰ εἴδη καὶ ἅμα συγκέκριται, εἴπερ ἁπλᾶ ἐστι καὶ οὐχ οἷα τὰ ὁρώμενα (2), ἐφ' ὧν εὐπαράδεκτα ταῦτα πᾶσι. Τοῦτο δ' οὖν προειπόντες ἐπὶ τὸ προκείμενον ἴωμεν. Λεγέσθω μὲν οὖν καὶ ὅτι ταῖς εἰς τὸ κάτοπτρον ἐμφάσεσιν ἐοίκασιν αἱ τῶν νοερῶν εἰδῶν μεθέξεις· (ὥσπερ γὰρ ἐν ταύταις ἡ σχέσις καὶ ἡ θέσις εἴδωλον ποιεῖ τοῦ προσώπου θεωρεῖσθαι πρὸς τὸ κάτοπτρον, οὕτω δὴ καὶ ἡ τῆς ὕλης ἐπιτηδειότης οἷον ἀνατεινομένη πρὸς τὸν δημιουργικὸν καὶ (3) τὸν ἐν αὐτῷ πόρον, ἀναπληροῦται (4) παρ' αὐτοῦ τῶν εἰδῶν· λεγέσθω δὲ καὶ ὅτι προσέοικεν ἡ μέθεξις τοῖς τῶν σφραγίδων τύποις πρὸς (5) τοὺς κηρούς· καὶ γὰρ ἐκεῖνα, τὰ εἴδη λέγω, δίδωσιν ἴχνος τι ἑαυτῶν καὶ τύπον, καὶ οὐχ ὁ αὐτός ἐστιν οὗτος ὁ τύπος πρὸς τὴν σφραγίδα τὴν τὸν τύπον ἀπεργασαμένην, ὥσπερ οὐδὲ ἐκεῖ τὸ ἔνυλον εἶδος πρὸς τὸ ἄϋλον καὶ θεῖον, διαφέρει δὲ οὗτος ὁ τρόπος τοῦ πρὸ αὐτοῦ καθόσον τι ἐπιδείκνυσι πάθος περὶ τὴν ὑποδοχήν· οὐδὲν γὰρ ἐκεῖ πάσχει τὸ ἔνοπτρον αἰσθητῶς, ὡς ἐνταῦθα ὁ κηρός. Ὅθεν καὶ οἱ μὲν τὴν ὕλην ἀπαθῆ τηροῦντες ἐν τῇ μεθέξει τῶν εἰδῶν, κατόπτρῳ μὲν ἐκείνην ἀπεικάζουσιν, εἴδωλα δὲ τὰ εἴδη καλοῦσι καὶ ἐμφά-

(1) C. D. φαμέν.
(2) B. ὁράματα.
(3) A. τῶν ἐν αὐτῷ πόρων.
(4) C. D. ἀποπληροῦται.
(5) D. περί.

σεις· οἱ δὲ τὴν ὕλην πάσχειν νομίζοντες τυποῦσθαι φασὶν αὐτὴν, ὡς τὸν κηρὸν ὑπὸ τῆς σφραγῖδος, καὶ τὰ εἴδη πάθη τῆς ὕλης καλοῦσι· καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν πρώτην ὕλην βλέπουσιν, ἀπαθῆ τηροῦντες αὐτήν· παθοῦσα γὰρ ἀποίχοιτ' ἂν ἁπλῆ οὖσα, οὐ γὰρ ἔχει τὸ ἁπλοῦν ᾧ μὲν πάθοι, ᾧ δὲ μένοι· οἱ δὲ εἰς τὴν σωματότητα· ταύτην γὰρ τυποῦσθαι διὰ τῶν ποιοτήτων σωματικῶν οὐσῶν. Λεγέσθω δὲ αὖ καὶ ὅτι παραπλήσιά (1) πώς ἐστι ταῖς τῶν εἰκόνων ἀφομοιώσεσιν, εἴτε διὰ ζωγραφίας, εἴτε διὰ πλαστικῆς, εἴτε δι' ἄλλης τινὸς τέχνης· ὅμοια γὰρ ὑπὸ τῆς θείας δημιουργίας τὰ τῇδε γίνεται τοῖς θεοῖς μορφούμενα τοῖς εἴδεσι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ αἰσθητὸς ὅλος διάκοσμος εἰκὼν προσαγορεύεται τοῦ νοητοῦ, διαφέρει δὲ τοῦτο λέγειν ἢ τὰ πρότερα καθόσον τοῦτο μὲν διακρίνει τὸ ποιοῦν ἀπὸ τοῦ παραδείγματος, ἐκεῖνα δὲ ὡς ἑνὸς ὄντος ἀμφοῖν προῆγε τὴν ἀναλογίαν. Δεῖ δὲ αὖ εἰδέναι τοὺς τῶν πραγμάτων φιλοθεάμονας, ὅτι τούτων ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἀτελές ἐστι καθ' αὑτὸ, καὶ ἀδυνατεῖ μόνον παραστῆσαι ταῖς διανοίαις ἡμῶν τὴν ὅλην περὶ τῆς μετοχῆς ταύτης ἀλήθειαν. Πρῶτον μὲν γὰρ τὸ κάτοπτρον ὁρᾷς ὅτι διαστηματικὴν ἔχει τὴν ἐνέργειαν, δι' ἧς ὑφίσταται τὸ εἴδωλον· ἐν γοῦν ἀδιαστάτῳ γενέσθαι τοιαύτην ἔμφασιν ἀδύνατον, ἔπειτα αὐτὸ τὸ πρόσωπον εἰς τὸ κάτοπτρον ἐπιστρέφει, τῆς νοερᾶς αἰτίας εἰς ἑαυτὴν καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔξω βλεπούσης, εἰ δὲ καὶ δοκοῦσαν μὲν ἔχει μετάδοσιν τινὸς, οὐκ ἀληθῶς δὲ οὖσαν· πάλιν γὰρ ἐπ' αὐτὸ τὸ πρόσωπον γίνονται τῶν ἀκτίνων αἱ ἀνακλάσεις, ὡς ἂν φαῖεν οἱ μηδὲν (2)

(1) A. B. D. παραπλήσιον. (2) C. μηδέ.

ἀπὸ τῶν ἐνορώντων εἴδωλον ἐκπίπτειν (1) νομίζοντες. Δῆλον δήπουθεν ὅτι καὶ τοῦτο τῆς τῶν εἰδῶν ἐστι μεθέξεως ἀλλότριον· ἐπεὶ καὶ, εἰ ἔστιν, εἴδωλόν ἐστιν, ἐν τῷ ἐνόπτρῳ ἀπόῤῥοιαι γίνονται τοῦ προσώπου τινὲς εἰς τὸ ἔνοπτρον, ὃ δὴ τοῖς εἴδεσιν οὐ προσήκει· οὐδὲν γὰρ ἀπομερίζεται ἀπ᾽ ἐκείνων εἰς τὰ τῇδε, οὐδὲ ἀποῤῥεῖ (2), ἀσωμάτων ὄντων καὶ ἀμερίστων. Τὸ δεύτερον τοίνυν ὁ τῆς σφραγῖδος τύπος Στωϊκῶν ὑποθέσεσι προσήκει ταῖς σωματικῶς λεγούσαις τὰ ποιοῦντα ποιεῖν καὶ τὰ πάσχοντα πάσχειν· ὠθισμοῦ γὰρ δεδέηται καὶ ἀντιτυπίας καὶ ἐπερείσεως καὶ οὐκ ἄλλως γέγονεν· ἔδει γὰρ καὶ τὸ ποιοῦν ὦσαι καὶ τὸ πάσχον ἀντιτυπῆσαι, καὶ οὕτως ἐναποτεθῆναι τὸν τῆς σφραγίδος τύπον. Ἔπειτα ἔξωθεν καὶ ποιεῖ τὸ ποιοῦν καὶ πάσχει τὸ πάσχον, τὸ δὲ εἶδος δι᾽ ὅλου χωρεῖ τοῦ ὑποκειμένου, καὶ ἔνδοθεν εἰς αὐτὸ δρᾷ· καὶ γὰρ ἡ φύσις ἔνδοθεν μορφοῖ τὸ σῶμα καὶ οὐκ ἔξωθεν ὥσπερ ἡ τέχνη, καὶ ἐπὶ πᾶσιν αὐτὸ τὸ μετεχόμενον πελάζει τῷ μετέχοντι. Δεῖ δὲ τὰ εἴδη πάντων ἐξηρῆσθαι καὶ μηδενὶ συμμίγνυσθαι τῶν ἄλλων· εἰ δὲ καὶ εἰσδέχοιτό τι ἀπὸ τοῦ κηροῦ ἡ σφραγίς, πολλοῦ ἂν δέοι προσεοικέναι τοῖς εἴδεσιν, ὧν ἄχραντος ἡ οὐσία καὶ ἄδεκτος τοῦ ἀλλοτρίου παντός. Τὸ τρίτον τοίνυν τὴν ἀπὸ τῶν εἰκόνων ἀναλογίαν ἐπιπολῆς μὲν δήπου καὶ ταύτην ὁρῶμεν ποιοῦσαν τῶν εἰδῶν ὅλα τὰ ὑποκείμενα μορφούντων καὶ ἔνδοθεν· πρὸ δὲ αὖ τούτων διῃρημένον ἔχουσαν τό, τε παράδειγμα καὶ τὸ ποιοῦν· οὔτε γὰρ τὸ παραδειγματικὸν γεννᾷ τὸ ἑαυτῷ ὅμοιον, οὔτε τὸ ποιητικὸν ἑαυτῷ ἀπεικάζει τὸ

(1) D. εἰσπίπτειν. (2) B. C. D. ἀπορεῖ.

γιγνόμενον, τὰ δὲ θεῖα εἴδη παραδείγματά ἐστιν ὁμοῦ καὶ δημιουργικὰ τῶν ὁμοιωμάτων· οὐ γὰρ τοῖς κηροπλαστικοῖς ἔοικε τύποις, ἀλλ' ἔχει δραστήριον τὴν οὐσίαν καὶ ἀφομοιωματικὴν (1) πρὸς αὐτὰ τῶν δευτέρων δύναμιν. Ταῦτ' οὖν, ὅπερ εἴπομεν, ἅπαντα τὰς ἐμφάσεις, τὰς σφραγίδας, τὰς εἰκόνας λεκτέον μὲν τὴν πρώτην εἰς τὴν τῶν ἀτελεστέρων βοήθειαν, ἵνα σημήνωμεν διὰ πάντων ὅπως δι' ὁμοιότητος (2) ὑφέστηκε τὰ εἰδοποιούμενα τῆς (3) πρὸς τὰς ἰδέας· εἷς γάρ ἐστι τρόπος διὰ πάντων ὁ δι' ὁμοιώσεως ἀναφαινόμενος· ἰστέον γὰρ ὡς οὐδὲν ἐχούσας ἐπιστημονικὸν, οὐδὲ ἱκανῶς πάσας καταδραττομένας τῆς ἀληθινῆς μετουσίας τῶν θείων εἰδῶν. Ἔοικε δὲ καὶ ὁ Πλάτων διὰ ταῦτα ποτὲ μὲν εἰκόνας τὰ εἴδη λέγειν καὶ ζωγραφήμασιν εἰκάζειν, ποτὲ δὲ ἐκτυπώμασι, ποτὲ δὲ εἰδώλοις, ἐν Τιμαίῳ λέγων ὅτι τῷ δωδεκαέδρῳ διεζωγράφει (4) τὸ πᾶν ὁ Θεὸς, καὶ ὅτι ἐκτυποῦται ὑπὸ τῶν εἰδῶν τὸ πανδεχές, ἐν Σοφιστῇ δὲ ὅτι τὸ οὐκ ὄντως οὐκ ὂν εἴδωλόν ἐστιν, ὡς μηδενὸς τῶν τρόπων τούτων δυναμένου καθ' ἑαυτὸν περιλαβεῖν τὸν τῆς μεθέξεως τρόπον, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλό τι παριστάντος αὐτοῖς· ἴσως δὲ εἰ τὸν κυριώτατον τρόπον εὕροιμεν τῆς μετοχῆς, κατίδοιμεν ἂν καὶ ὅπη (5) τῆς ἀληθείας ἕκαστον τούτων ἐφάπτεται, τῆς ὅλης ἀποτυγχάνον ἰδιότητος.

Δεῖ τοίνυν πρὸς τὴν μετοχὴν ταύτην αἰτιᾶσθαι μὲν

(1) D. ἀφομοιωτικήν.

(2) B. ὁμοιότητα.

(3) A. B. τὰ εἴδη ποιούμενα τῆς.

(4) B. ἐξωγράφει.

(5) C. D. ὅποι.

τὴν αὐτῶν τῶν πρωτουργῶν καὶ θείων εἰδῶν δραστήριον δύναμιν, αἰτιᾶσθαι δὲ καὶ τὴν τῶν μορφουμένων κατ' ἐκεῖνα καὶ μετεχόντων ἐκεῖθεν εἰδοποιΐας ὄρεξιν· οὔτε γὰρ τὸ ποιητικὸν καὶ δραστήοιον τῶν εἰδῶν ἱκανὸν μόνον ἀπεργάσασθαι τὴν μέθεξιν· πανταχοῦ γοῦν αὐτῶν ὄντων ὁμοίως, οὐ πάντα μετείληφεν ὁμοίως οὔτε τὸ ὀρεκτικὸν τῶν μεθεξόντων χωρὶς τῆς ἐκείνων ποιήσεως· ἀτελὴς γὰρ ἡ ὄρεξις ἐστὶ καθ' ἑαυτήν· τὰ δὲ τέλεια καὶ γόνιμα τῆς εἰδοποιΐας ἡγεῖται. Τοῖς μὲν οὖν τὸν νοῦν τελικὸν αἴτιον ποιοῦσιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ δημιουργικὸν, ἐξ ἡμισείας ὑπάρχει τὸ ἀληθές· τὴν γὰρ ὄρεξιν ἀποδόντες τοῖς αἰσθητοῖς, ἀνεῖλον ἀπὸ τοῦ θείου τὴν τῆς ποιήσεως δύναμιν ἠυτοματισμένην ποιοῦντες τὴν τούτων ὑπόστασιν· πόθεν γὰρ τούτοις ἡ ὄρεξις ἢ ὅθεν καὶ ἡ ὕπαρξις καὶ τὸ εἶναι αὐτῶν, πῶς δ' ἂν καὶ ὀρέγοιντο τοῦ ἀγόνου, καὶ μηδὲν (1) εἰς αὐτὰ μήτε δυναμένου διδόναι μήτε διδόντος. Τοῖς δὲ ἐκεῖνο μὲν γόνιμον ποιοῦσι, ταῦτα δὲ μὴ ὀρεγόμενα ἐκείνου, πάλιν ἄλλως ἀτελὴς καὶ ἄτοπος ὁ λόγος· πρῶτον μὲν γὰρ πᾶν τὸ ποιοῦν εἰς τὸ παθεῖν πεφυκὸς ὑπ' αὐτοῦ ποιεῖ καὶ εἰς τὸ δυνάμενον αὐτοῦ καταδέξασθαι τὴν ἐνέργειαν, ὥςε καὶ ὁ δημιουργός τι τοιοῦτον ποιήσει, τὸ δὲ ἐπιτήδειον εἰς ὅτί ποτε (2) διὰ τῆς ἐπιτηδειότητος αὐτῆς ἑαυτὸ (3) προσάγει τῷ ποιῆσαι δυναμένῳ, τοῦτο (4) δὲ δι' ἐφέσεως· ἡ γὰρ προσέλευσις ὄρεξιν ἔχει τοῦ ᾧ πρόεισιν αἰτίαν, ἔπειτα

(1) B. οὐδέν.

(2) B. C. D. εἰς ὁτιοῦν.

(3) C. D. ἑαυτῷ.

(4) B. C. τοῦ δὲ

καὶ πάντα ἂν ὡσαύτως εἶχεν, εἰ κατὰ μόνην ἕκαστον ἐγίγνετο τὴν θείαν ποίησιν· ἐκείνης γὰρ ὡσαύτως ἑστώσης καὶ πᾶσι παρούσης, εἰ μὴ παρὰ τὴν τούτων ἐπιτηδειότητα γίγνοιτο τὸ διάφορον, πόθεν αὐτοῖς (1) ἡ ἐξαλλαγὴ καὶ τὸ τὰ μὲν ὡσαύτως ἀεὶ ἔχειν (2), τὰ δὲ ἄλλοτε ἄλλως; ἀνάγκη γὰρ τοῖς μὲν τὸ ὑποκείμενον ἀεὶ τοιοῦτον ὑπάρχειν, οἷον κατέχειν τὸ εἶδος καὶ ἀεὶ δέχεσθαι τὴν ἐκεῖθεν δημιουργίαν, τοῖς δὲ ἄλλοις ποτὲ μὲν ἐπιτήδειον πρὸς τῶν εἰδῶν μέθεξιν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν τῶν ἀντικειμένων· δυνάμει γὰρ πᾶν τὸ ὄν, ἐνεργείᾳ δὲ οὐδὲν, καὶ τῆς τοῦ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀναπεπλησμένον ἀοριστίας ἄλλοτε ἀλλοίους ὑποδέχεται λόγους πάντων μὲν ἀπολαύειν ἐφιεμένων, οὐ πάντων δὲ ἅμα μετέχειν δυναμένων. Τῆς δ' οὖν εἰδοποιΐας οὐ μόνον τὸ γόνιμον ἡμῖν τοῦ νοῦ τῆς δημιουργίας αἰτιατέον, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν τούτων ὄρεξιν καὶ τὴν ἐπιτηδειότητα τὴν διάφορον (3), δρᾷν δὲ ἐκείνην καὶ δέχεσθαι τὴν ὑποκειμένην φύσιν οὐκ ὤσεσι χρωμένην, ἀσώματος γάρ ἐστιν, οὐδὲ ἀορίστοις ὁρμαῖς, ὡς ἡμεῖς, ἀπαθὴς γάρ ἐστιν, οὐδὲ βολαῖς (4) τισὶ, τελεία γάρ ἐστιν, ἀλλ' αὐτῷ τῷ εἶναι. Διὸ (5) καὶ τὸ γιγνόμενον εἰκών ἐστι τοῦ ποιοῦντος συνδρόμου, τῆς νοήσεως ἐκεῖ πρὸς τὴν οὐσίαν ὑπαρχούσης, διὸ καὶ ὡς νοεῖ, ποιεῖ, καὶ ὡς ποιεῖ, νοεῖ καὶ ἀεὶ ἑκάτερον· διὸ καὶ τὸ γιγνόμενον ἀεὶ γίγνεται παρ' αὐτῆς· ὁμοῦ γὰρ τὸ ποιοῦντι

(1) B. αὐτῆς.
(2) C. D. μετέχειν.
(3) B. διαφοράν.
(4) B. C. βουλαῖς.
(5) B. Deest Διὸ.... usque ad ὑπαρχούσης.

πανταχοῦ τὸ γιγνόμενον· ὅθεν καὶ ἐν τοῖς κατὰ χρόνον ὑφισταμένοις ἐν τῷ ἐξαίφνης παραγίνεται τὸ εἶδος τῶν πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ποιήσεων (1), τὰ ἐμπόδια μόνον τῆς παρουσίας ἐξαιρουσῶν· καὶ γὰρ ἡ μὲν ἐξαίρεσις κατὰ τὸ νῦν μιμουμένη τὴν ἀθρόαν καὶ αἰώνιον τῶν πάντων γένεσιν διὰ τὴν ἐπιτηδειότητα τῆς ὑποδοχῆς. Πόθεν δὴ οὖν ταύτην· καὶ πῶς ἐγγενομένην· τοῦτο γὰρ ἑξῆς· ἐπισκεπτέον. Ἢ ἀπὸ τῆς πατρικῆς αἰτίας καὶ ποιητικῆς φήσομεν; πᾶσαν γὰρ τὴν ὑποκειμένην τῷ δημιουργικῷ (2) φύσιν, ἵνα τοῖς τα θεῖα σοφοῖς ἐπαναπαύσωμεν τὸν λόγον, παρήγαγε μὲν ὁ πατὴρ ὁ νοητὸς, ὅστίς ποτε οὗτος ἐστὶν, ἐμφάσεις δὲ εἰς αὐτὴν κατέπεμψεν ἄλλος πατὴρ ἅμα καὶ ποιητὴς, ὁλικῶς δὲ ἐκόσμησεν ὁ ποιητὴς ἔμπαλιν καὶ πατὴρ, συνεπλήρωσε δὲ διὰ τῆς μεριστῆς δημιουργίας ὁ ποιητὴς μόνον. Καὶ διὰ ταύτας τὰς τέσσαρας αἰτίας, ἄλλη μὲν ἡ πρὸ πάσης εἰδοποιΐας ὕλη πανδεχές (3) τι οὖσα καὶ ἄμορφον εἶδος, κατὰ τὸν Τίμαιον, ἄλλο δὲ τὸ δεξάμενον τὰ ἴχνη τῶν εἰδῶν καὶ πλημμελὲς καὶ ἄτακτον, ἄλλο δὲ ὁ ὅλος κόσμος καὶ ἐξ ὅλων ὑποστὰς πρὸς τὸ παντελὲς παράδειγμα καὶ μονογενὲς, ἄλλο (4) δὲ ὁ ἐκ πάντων συμπεπληρωμένως τῶν ἐν αὐτῷ ζώων καὶ πάντα τὲ καὶ θνητὰ τῶν διαφόρων ὑποστησάντων ταῦτα πρὸ τοῦ κόσμου παντὸς αἰτίων. Ἀλλὰ τίνα μὲν τὰ αἴτια ταῦτα θεολόγων διδάσκουσι παῖδες, καὶ διὰ ταῦτα ἄρα οὐ δεῖ σε θαυμάζειν πόθεν αἱ διάφοροι ἐπιτηδειότητες· τὰ γὰρ ἐνταῦθα δοκοῦντα εἶναι διατελέστερα τῶν ἀρχι-

(1) B. ποιήσεται.
(2) C. D. τοῦ δημιουργοῦ.
(3) A. B. C. πανδεχές τις.
(4) A. C. D. ἄλλος.

κρειττόνων ἐστὶ δυνάμεων ἐν ἐκείνοις ἀποτελέσματα διὰ τὴν ἐκείνων ἀπερίγραφον περιουσίαν ἄχρι καὶ τῶν τελευταίων προϊέναι δυναμένων (1), καὶ τῷ ἀρίστῳ (2) τῆς ἑαυτῶν φύσεως μιμεῖται τὴν ἐκείνων ἄῤῥητον ὕπαρξιν. Ἐκείνων δ' οὖν ἔχει τὰς ἐμφάσεις τὸ ὑποκείμενον, τό, τε ἓν λέγω καὶ τὰς πολλὰς καὶ διαφόρους ἐπιτηδειότητας, ἀφ' ὧν εἰς ἔφεσιν καθιστάμενα τῶν εἰδῶν καὶ τῆς ὑποπληρώσεως (3) τῶν δημιουργικῶν λόγων καὶ τῆς τοιαύτης συμπλοκῆς τὸν ἐμφανῆ κόσμον ὑπεδέξατο καὶ τῆς ὅλης μετέσχε ποιήσεως. Εἰ δέ γε πάλιν ἐπιποθοῖμεν ἰδεῖν τὸ συναγωγὸν τῆς τε δημιουργικῆς δυνάμεως καὶ τῆς τῶν δεχομένων ἐπιτηδειότητος, τὸ ἀγαθὸν εὑρήσομεν αὐτὸ πᾶσι (4) τῆς ἑνώσεως αἴτιον ὄν· καὶ γὰρ τὰ δεχόμενα δι' ὄρεξιν τοῦ ἀγαθοῦ πρόσεισι (5) τοῖς κοσμικοῖς αἰτίοις, καὶ τὰ δημιουργικὰ εἴδη διὰ τὸ ἀγαθὸν ποιεῖται τὴν εἰς τὰ δεύτερα πρόοδον, μιμούμενα τὴν τῶν ἀγαθῶν πάντων πηγήν, ἣ πάσας ὑπέστησε τὰς θείας διατάξεις διὰ (6) τὴν αὐτῆς ἀγαθότητα, εἰ θέμις εἰπεῖν. Ἔχομεν οὖν τριπλῶς ταύτας τὰς αἰτίας τῆς μετοχῆς· τῶν εἰδῶν τὴν ἀγαθότητα τὴν μίαν, τὴν δημιουργικὴν τῶν εἰδῶν δύναμιν, τὴν τῶν δεχομένων τὰς ἐκεῖθεν ἐλλάμψεις ἐπιτηδειότητα. Κατὰ δὴ ταύτας τὰς αἰτίας τῆς μετοχῆς γιγνομένης ὁρᾷς ὅπως καὶ τῇ ἐμφάσει καὶ τῇ ἀνακλάσει προσεικάζειν αὐτὴν δυνατόν· καὶ γὰρ ἡ

(1) B. δυνάμεων.

(2) A. B. D. ἀορίστῳ.

(3) C. D. A. καὶ τὸ τῆς ὑποπληρώσεως.

(4) B. C. D. πάσης.

(5) B. C. D. πρόεισι.

(6) C. διὰ τὴν ἑαυτῆς εἰ θέμις εἰπεῖν. D. διὰ τὴν ἑαυτῆς ἀγαθότητα εἰ.

ἐπιτηδειότης καὶ ἡ ὄρεξις τούτοις ἄνωθεν αἰτία γιγνομένη τῆς πρὸς ἐκεῖνα πάλιν αὐτοῖς (1) ἐπιστροφῆς καὶ τῇ σφραγίδι μέντοι τρόπον ἕτερον· ἡ γὰρ δραστήριος τῶν αἰτίων δύναμις ἴχνη τῶν εἰδῶν ἐνδίδωσι τούτοις καὶ τύπους φαινομένους ἀπὸ τῶν ἀφανῶν, καὶ τρίτον αὐταῖς εἰκόσιν. Ἔφαμεν γὰρ καὶ τὴν δημιουργικὴν αἰτίαν ἀμφοτέρων εἶναι συμπλεκτικήν· τοιοῦτον δέ τι καὶ ὁ τὴν εἰκόνα ποιῶν δρᾷ, συνάγει πως τό τε ὑποκείμενον καὶ τὸ παράδειγμα· τοῦτο γὰρ εὐεργὸν (2) ποιήσας ἀποτίθεται τὸν ἐκείνῳ προσόμοιον τύπον, ὥστε καὶ ταῦτα ἐφάπτεταί πη τῆς ἀληθείας· εἰ δὲ ἀδυνατεῖ τὸ ὅλον πρᾶγμα περιλαβεῖν ἕκαστον, οὐ θαυμαστόν· ταῦτα γὰρ πάντα μεριστὰ καὶ αἰσθητά· τούτοις δὲ ἀπερίληπτος ἡ τῶν ἀφανῶν καὶ θείων αἰτίων ἰδιότης, ἀλλ' ἀγαπητὸν, εἰ καὶ λόγῳ δυναίμεθα (3) δηλοῦν αὐτήν. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ὑπέμνησται (4) πολλάκις, ἀεὶ τὰ δεύτερα τῶν πρὸ αὐτῶν ἐξήρτηται, δῆλον ὡς τὰ μὲν οὐράνια τῶν θείων εἰδῶν ἐξάψομεν, κἀκεῖθεν ὑποδέχεσθαι τὴν σύμπασαν εἰδοποιΐαν φήσομεν, τὰ δὲ θνητὰ καὶ ἐκ τῶν οὐρανίων πολλὰ (5) καταδέχεσθαι ποικίλα (6) ἐν ταῖς γενέσεσι, καὶ οὕτω τὸν ὅλον κόσμον ἀπὸ τῶν ὅλων εἰδῶν τὴν φαινομένην πᾶσαν τάξιν εἰληχέναι καὶ τὸ ἓν εἶδος τὸ τῶν ἐν αὐτῷ πάντων συνεκτικόν.

Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τούτων· εἰωθότων δὲ θρυλλεῖν

(1) C. αὐτῆς.
(2) C. ἐνεργόν.
(3) C. D. δυνάμεθα.
(4) B. ὑπομέμνηται.
(5) D. πολλάκις. C. πολλήν.
(6) D. ποικιλίαν.

τρόπους τινὰς μετοχῶν τρεῖς, τύπωσιν, ἔμφασιν, ὁμοίωσιν· μετέχει μὲν γὰρ ὁ κηρὸς τῆς τυπουμένης μορφῆς ὑπὸ τῆς σφραγῖδος, δέχεται δὲ τὸ ὕδωρ τὰς τῶν ὁρωμένων ἐμφάσεις εἴδωλα, τάδε δοκοῦντα μὲν εἶναι, ὄντα δὲ οὐδαμῶς· καὶ τρίτον ὁμοιοῦται τῷ Σωκράτει πλαττόμενος ὁ κηρὸς ἢ γραφόμενος ὁ πίναξ, καὶ τούτων διενηνόχασιν ἀλλήλων προδήλων ὄντων. Ἤδη μέν τις τῶν πάνυ γενναίων κατὰ πάντας τοὺς τρόπους ἔφατο γίνεσθαι τὴν μετοχήν, καὶ γὰρ τυπωτικῶς (1) μετέχειν τὰ αἰσθητὰ τῶν εἰδῶν, ἀλλ' οὐ τῶν (2) φυσικῶν· οὗτοι γὰρ οἱ λόγοι δύνουσί (3) πως ὡς σφραγῖδες κατ' αὐτῶν, καὶ ἐμφάσεις δέχονται εἰδητικῶς (4) ἀλλ' ἀπὸ τῶν ψυχικῶν εἰδῶν· ὅθεν καὶ οἷον εἴδωλα γίγνεται ψυχῶν ζωοποιούμενα παρ' αὐτῶν τρανεστέραις ζωαῖς καὶ ὡς εἰκόνες ὁμοιοῦνται τοῖς εἴδεσι τοῖς νοεροῖς, ὡς καὶ ὁ Τίμαιος φησὶν εἰκόνα τοῦ νοητοῦ ζώου τὸ αἰσθητόν· δι' ἃ δή, φησιν, εἰκόνες μὲν ταῦτα τῶν νοερῶν εἰδῶν (5), ἔνοπτρα δὲ τῶν ψυχικῶν, τυπώματα δὲ τῶν φυσικῶν. Ἐμοὶ δὲ ἀστεῖα μὲν εἶναι καὶ ταῦτα δοκεῖ καὶ μάλιστα ὅτι πολλαχοῦ τὰ τρία ταῦτα συμπλεκόμενα θεωρεῖν ἔξεστιν αὐτίκα τοῦ σπουδαίου καὶ σώφρονος ἀνδρὸς τὸ σῶμα· φαίνεται δή που καὶ αὐτὸ καλὸν καὶ ἐράσμιον μεταλαμβάνον μὲν τοῦ φυσικοῦ κάλλους προσεχῶς καὶ ὑπ' αὐτοῦ τυπούμενον εἰς τὸν ὄγκον τὸν σωματικόν, ἐμφάσεις δὲ ἀπὸ τοῦ ψυχικοῦ κάλλους δεχόμενον ὡς ἴχνος ἐκείνου φέρον ἔσχατον διὰ μέσης τῆς ψυχῆς πρὸς (6) αὐτὸ τὸ

(1) C. τυπικῶς.
(2) A. B. C. D. Ἀλλὰ τῶν.
(3) A. δύνωσι. B. C. D. δήνουσι.
(4) B. εἰδητικοῦ.
(5) B. Deest εἰδῶν.
(6) C. D. πρὸς δὲ αὐτό.

καλόν· διὸ καὶ ἀπὸ τῆς ἐμφάσεως ταύτης τὸ εἶδος τῆς ζωῆς δηλοῦται σωφρονικὸν ἢ ἀνδρικὸν ὂν καὶ σεμνὸν ἤ τι τοιοῦτον ὁμοιούμενον, καὶ τὸ ἄγαλμα μὲν τὸ ἔμψυχον μετέλαβε μὲν τυπικῶς εἰ τύχοι καὶ τῆς τέχνης τοιῶσδε μεμορφωμένον τορνευούσης αὐτὸ καὶ ξεούσης καὶ ἐκτυπούσης, ἐμφάσεις δὲ ἔσχε ζωτικὰς ἀπὸ τοῦ παντὸς δι' ἃς καὶ ψυχοῦσθαι λέγεται, ὡμοίωται δὲ ὅλον πρὸς τὸν θεὸν οὗ ἐστιν ἄγαλμα. Τὰ γὰρ σύμβολα δι' ὧν ὁ τελεστὴς ᾤκισεν αὐτὸ (1) πρὸς τήνδε τὴν τάξιν ὅμοιον πρὸς ἐκείνην ἀπεργάζεται τῷ δημιουργοῦντι, τεταγμένος (2) ἀνάλογον τὴν εἰκόνα πρὸς τὸ παράδειγμα τὸ οἰκεῖον, κάλλιον δὲ ἴσως καὶ θεολογικώτερον μὴ διῃρημένως οὕτω λέγειν, ἀλλὰ τῶν νοερῶν εἰδῶν καὶ μετέχειν, ὡς παρόντων φάναι, τὰ αἰσθητὰ καὶ ἐμφάσεις δέχεσθαι, καὶ ὡς εἰκόνας ὁμοιοῦσθαι πρὸς αὐτά. Καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν αὐτοῖς τούτοις τὰ τῇδε μεταλαμβάνειν ἁπλῶς ἔφατο τῶν εἰδῶν ὡς ἂν τῶν πρώτων εἰδῶν κατὰ πάντας τοὺς τρόπους μετεχομένων ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν. Τρεῖς εἰσι μεταξὺ τάξεις θεῶν ἡ τῶν ἐγκοσμίων, ἡ τῶν ἀπολύτων, ἡ τῶν ἡγεμονικῶν· διὰ μὲν τὴν τῶν ἐγκοσμίων θεῶν τάξιν τυπικῶς (3) μεταλαμβάνειν τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν· οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ προσεχῶς αὐτοῖς ἐπιστατοῦντες· διὰ δὲ τὴν τῶν ἀπολύτων ἐμφάσεις δέχεσθαι· καὶ γὰρ οὗτοι πῶς μὲν ἐφάπτονται αὐτῶν, πῶς δὲ οὔ, καὶ ταῖς ἐξῃρημέναις ἑαυτῶν δυνάμεσιν εἴδωλα τῶν πρώτων παρέχονται ταῖς αἰσθητοῖς· διὰ δὲ τὴν τῶν ἀφομοιωτικῶν (4)· οὗτοι γάρ εἰσιν οὓς ἡγε-

(1) C. αὐτόν.
(2) C. τετραμένος.
(3) D. τυπωτικῶς.
(4) C. ἀφομοιωματικῶν.

μονικοὺς κεκλήκαμεν· ὁμοιοῦσθαι τὰ αἰσθητὰ τοῖς νοεροῖς· διὰ δὲ τὴν μίαν ἄρα δημιουργικὴν πηγὴν καὶ αἰτίαν καὶ ἡ τύπωσις καὶ ἡ ἔμφασις καὶ ἡ ὁμοιότης (1) γίνεται καὶ διὰ τὴν ἀγαθότητα αὐτῆς τὴν τελεσιουργὸν τῶν ὅλων.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων εἰρήσθω μοι συντόμως· ἐπὶ δὲ τὴν λέξιν μετὰ ταῦτα χωρητέον καὶ πειρατέον ἕκαστα προσβιβάζειν εἰρημένοις. Ἐξ ἀρχῆς οὖν οὕτω λεκτέον· τὸ μὲν δοκεῖ σοι προκαλεῖται τὸ δόγμα τὸ Σωκρατικὸν καὶ ἀνεγείρει πρὸς τὴν ἐπίβλεψιν αὐτὸν τὴν ἑαυτοῦ· συνεχέστερον γὰρ ἀτενίζων εἰς ταύτην τὴν περὶ τῶν ἰδεῶν (2) ὑπόθεσιν τελεωτέραν αὐτῆς ἐποιήσατο τὴν ἀντίβλεψιν (3)· τὸ δὲ ὡς φὴς κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν προάγοντός ἐστι τὸν λόγον· οὐ γὰρ τοῦτο πρόκειται νῦν ἐκεῖνον ἐκ τῶν αὐτοῦ θεῶν καταβάλλειν, ἀλλὰ ταῖς κοιναῖς ἀρχαῖς τὰς ἀκολούθους ἀποδείξεις ἀνευρεῖν· μαιεία γάρ ἐστι καὶ οὐκ ἔλεγχος, ὡς ἤδη πολλάκις ὑπεμνήσαμεν. Τὸ δὲ εἴδη εἶναι ἄττα αὐτοῖς προείρηται ὡς τινῶν τὰ εἴδη καὶ οὐ πάντων, οὐδὲ ὅσων αἴτιον τὸ ὄν. Οὐδὲ γὰρ τοσούτων τὸ ὂν ὅσων τὸ ἕν. Τὸ δὲ ὧν τάδε τὰ ἄλλα καὶ διὰ τοῦ τάδε τό, τε αἰσθητὸν καὶ μερικὸν αὐτῶν ἐδήλωσε καὶ διὰ τοῦ τὰ ἄλλα τὸ διῃρημένον. Πόῤῥω γὰρ ὄντα τῶν οἰκείων ἀρχῶν ἀπὸ μὲν τῆς ἐκείνων (4) ὁλότητος εἰς μερικὸν κατέληξεν, ἀπὸ δὲ τῆς ἑνώσεως αὐτῶν εἰς πᾶν προελήλυθε σκεδασμοῦ καὶ ἑτερότητος· ἐνταῦθα γὰρ τὸ Ἐμπεδόκλειον νεῖκος καὶ ὁ γιγαντικὸς πόλεμος, ἐκεῖ δὲ ἡ φιλία καὶ ἡ ἕνωσις καὶ ἡ ἑνοποιὸς τῶν ὅλων θεός.

(1) C. D. ὁμοίωσις.
(2) D. εἰδεῶν.
(3) D. ἀντίληψιν.
(4) C. ἐκείνου.

Καὶ μὴν καὶ τὸ τὰς ἐπωνυμίας τῶν εἰδῶν ἐκείνων ὥσπερ καὶ τὴν οὐσίαν μεταδίδοσθαι τοῖς τῇδε πάνυ δαιμονίως εἴρηται καὶ τῶν Πλατωνικῶν ἀρχῶν ἐπαξίως· ὅσοις μὲν γὰρ ἔδοξε θέσει τὰ ὀνόματα μόνον εἶναι, οὗτοι καὶ τῆς θέσεως τοὺς πολλοὺς κυρίους ἐποίησαν, καὶ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἔχειν τὴν ἀρχὴν τὰ ὀνόματα φασί· ταῦτα γὰρ ὑπόπτωτα τοῖς πολλοῖς ὄντα πρῶτα τετευχέναι τῶν οἰκείων ὀνομάτων, ἀπὸ (1) δὲ τούτων κατά τινας ἀναλογίας τοὺς ἐμφρονεστέρους ὀνόματα καὶ αὐτοὺς θέσθαι ταῖς ἐμφανέσιν οὐσίαις. Εἰ οὖν καὶ ὁ θεὸς λέγοιτο ζῶον ἀΐδιον παρ' αὐτοῖς, καὶ τοῦτο (2) ἐστὶ τὸ αἰσθητόν· τοῦτο μὲν πρώτως ἕξει (3) τὴν τοιαύτην προσηγορίαν, ἐκείνως δὲ δευτέρως, καὶ κατὰ ἀναλογίαν ἡμῶν τὴν ἐπωνυμίαν μεταφερόντων· οὐδὲν διαφέρον· εἴτε ζῶον τοῦτο καλοίη τις εἴτε καὶ ἄλλο ὁτιοῦν αὐτῷ θείη τὸ ὄνομα, προσαρμόττειν ἄλλα ἄλλοις λέγουσι πράγμασι καὶ ἕκαστον εἴκονα τινὰ φέρειν (4 τοῦ πράγματος ἐφ' ᾧ κεῖται, καὶ τάς τε τῶν στοιχείων (5) δυνάμεις καὶ τὴν σύνθεσιν (6) αὐτῶν τὴν τοιάνδε καὶ τὸν ἀριθμὸν ἄγαλμα δέδεικτο ποιεῖν ἕκαστον τοῦ τυγχάνοντος· εἶναι γὰρ τὸ πρᾶγμα τυγχάνον. Οὗτοι δή που καὶ τοῖς ἔμφροσιν ἀναθήσουσι τὴν τῶν ὀνομάτων εὕρεσιν, ὥς φησίν ὁ ἐν τῷ Κρατύλῳ Σωκράτης ὑπὸ τῷ διαλεκτικῷ τὰ ὀνόματα τιθέμενος (7), καὶ ἑκάστου πρώτως μὲν ἐπὶ τῶν ἀΰλων εἰδῶν κεῖσθαι, δευτέρως δὲ ἐπὶ

(1) B. ἀπὸ γάρ.
(2) C. τοῦτο δὴ τὸ αἰσθητόν.
(3) A. C. D. ἔξειν.
(4) B. φέρει.
(5) C. τῶν οἰκείων δυνάμεις.
(6) C. καὶ τὴν θέσιν.
(7) C. D. τιθέμενοι.

τῶν αἰσθητῶν· ἐπειδὴ γὰρ ἔμφρονες ὑπόκεινται καὶ διαλεκτικῆς ἀπολαύσαντες, δῆλον ὅτι γιγνώσκουσι τὰ ἄϋλα εἴδη καὶ ἀκριβῶς ὄντα ἅ ἐστι πρὸ τῶν ἐνύλων καὶ φαινομένων καὶ ὅτι μᾶλλον ἐκεῖνα καὶ ὀνομάζειν καὶ γινώσκειν ἢ ταῦτα δυνατόν· τὸ γοῦν ἐνταῦθα λεγόμενον ἴσον ἀναπέπλησται τοῦ ἐναντίου. Καθαρῶς οὖν ἴσον οὐκ ὂν πῶς ἂν ἔχοι κυρίως τὴν τοῦ ἴσου προσηγορίαν ὅμοιον ὡς εἴ τις τὸ πυροειδὲς ἐκάλει πῦρ μὴ σῶζον τὴν ἰδιότητα τοῦ πυρός, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος ἂν λέγῃς, οὐδὲ τοῦτο περὶ τοῦ αἰσθητοῦ κυρίως· ἐρεῖς γάρ, φαινόμενος ἄνθρωπος, πολλαχῆ, καὶ οὐκ ἄνθρωπος ἐϛι. Τὰ γοῦν μόρια τὰ ἐν αὐτῷ ἐξ ὧν ἐϛιν οὐκ εἰσὶν ἄνθρωποι· μοναχῶς οὖν ἄνθρωπος ὢν πολλαχῶς (1) οὐκ ἄνθρωπος ἐϛίν, ὁ δὲ αὐτοάνθρωπος οὐ πῆ μὴν ἄνθρωπος ἐϛί, πῆ δὲ οὔ, ἀλλ' ὅλος δι' ὅλου τοιοῦτος, καὶ ὅ, τι ἂν αὐτοῦ λάβοις ἄνθρωπος ἐϛίν, ὥσπερ (2) καὶ τὸ τοῦ καλοῦ πᾶν μέρος καλὸν καὶ τὸ (3) τῆς κινήσεως κίνησις. Ὅλως (4) δὲ οὐδὲν τῶν εἰδῶν ἐκ τῶν ἀντικειμένων αὐτοῖς ὑφέϛηκεν· οὔτε γὰρ ἐξ ἀνοήτων ὁ νοῦς, οὔτε ἐκ μὴ ζώντων ἡ ζωή, οὔτε ἐκ μὴ κινήσεων ἡ κίνησις, οὔτε καλὸν ἐκ μὴ καλῶν, ὥστε οὐδὲ ἄνθρωπος ἐκ μὴ ἀνθρώπων, οὐδὲ ἄλλο (5) οὐδὲν ἐκ μὴ τοιούτων οἷον αὐτό ἐστιν· ἦν γὰρ ἂν σύνθετον καὶ ἐπεισοδιῶδες ἔχον τὸ ἰδιώμα γεγονὸς ἐκ μὴ τοιούτων, οἷον αὐτὸ λέγεταί τε καὶ ἐστίν· ὁρᾷς οὖν ὅτι καὶ τὸ ἄνθρωπος ἐπὶ μὲν τοῦ νοεροῦ εἴδους λέγεται κυρίως, ἐπὶ δὲ τοῦ αἰσθητοῦ οὐ κυρίως οὐδὲ πάντη ἀληθῶς.

(1) B. πολλαχῶς ἄνθρωπος οὐκ ἔστι.

(2) C. D. ὥσπερ δὴ καὶ τοῦ καλοῦ.

(3) C. D. Deest τό.

(4) C. D. ὅλως γάρ.

(5) B. ἄλλων.

Τὰ (1) ἄρα ὀνόματα, εἴπερ ἐστὶν ἀγάλματα τῶν πραγμάτων λογικὰ, τῶν ἀΰλων ἐστὶν εἰδῶν πρώτως, δευτέρως δὲ τῶν αἰσθητῶν· ἐκεῖθεν ἄρα καὶ τὴν οὐσίαν ἔχει καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τὰ τῇδε, καθάπερ ἐν ἄλλοις τέ φησι καὶ ἐν τούτοις ὁ Πλάτων ἅμα (2) καὶ διὰ τῆς ἐπωνυμίας ἐνδειξάμενος ὅτι ἄρα καὶ τὸ ὄνομα τούτοις ἐπίθετόν ἐστιν ὥσπερ καὶ τὸ εἶναι ἐπισκευαστον, οἷον εἴ τις πρᾶγμα οὐ σεμνὸν ἐπιχειρεῖ σεμνῶς ὀνομάζειν, οὐ τὸ αὐτὸ δηλούσης αὐτῷ τῆς ἐπωνυμίας ἐπὶ τοῦ μὴ σεμνοῦ. Καὶ γὰρ ἐνταῦθα τὸ ἄνθρωπος, τὸ ὄνομα λέγω, ἄλλως μὲν ἄγαλμα τοῦ θείου λέγοις ἂν εἴδους, ἄλλως δὲ τοῦ αἰσθητοῦ. Καί τοι πολλοῖς τισιν ἔδοξεν ὁ Πλάτων τοῖς μὲν συνωνύμως, τοῖς δὲ ὁμωνύμως τὰ αὐτὰ κατηγορεῖν τῶν τε νοητῶν καὶ αἰσθητῶν· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τρόπον ἕτερον ὁμωνύμως λέγειν καὶ οὐχ ὃν ἐκεῖνοι προειλήφασιν· οὐ γὰρ οὕτως ὁμώνυμον τὸ ἄνθρωπος, ὡς ὄνομα ψιλὸν κατὰ δυοῖν πραγμάτοιν κείμενον, ἀλλ' ὡς ἀφομοιούμενον πρώτως μὲν ἐκείνῳ· δευτέρως δὲ τούτῳ, διὸ καὶ οὐ ταυτόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἐπὶ τοῦ νοητοῦ λέγωμεν καὶ ὅταν ἐπὶ τοῦ ἐνύλου· τὸ μὲν γὰρ θείου πράγματός ἐστιν εἰκὼν, τὸ δὲ αἰσθητοῦ, ἀλλ' οἷον εἴ τις αὐτὴν τὴν Ἀθηνᾶν ἰδὼν τοιαύτην οἵαν Ὅμηρός φησι,

Πέπλον (3) μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,

(1) B. τὰ ἄλλα ὀνόματα. (2) B. ἅμα δὲ καί.

(3) Homer. Il. Lib. V, v. 734. Sic autem Virg. Æneid, XI, v. 73 :

Quas illi, læta laborum
Ipsa suis quondam manibus Sidonia Dido
Fecerat, ...

Ποίκιλον, ὅν ῥ᾽ αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
Ἡ δὲ χιτῶν ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο.

Εἰ δ᾽ οὖν τις ταύτης τυχὼν τῆς θεᾶς ἐθέλοι γράψαι τῆς Ἀθηνᾶς ἧς εἶδεν εἰκόνα καὶ γράψειεν, ἕτερος δὲ τὴν Φειδίου θεασάμενος, ἐχέτω δὲ (1) σχῆμα ταυτὸν, ἐθέλοι καὶ αὐτὸς εἰς πίνακα τὸ εἶδος μεταγαγεῖν καὶ μετάγοι, δοκοῦσι μὲν αὐτῶν αἱ εἰκόνες τοῖς ἐπιπολῆς (2) οὐδὲν διαφέρειν· ἔχει δὲ ἄλλην μὲν ἔμφασιν ἡ (3) τοῦ τὴν θεὸν ἰδόντος· ἀπεψυγμένην δὲ ἀφομοίωσιν, ἅτε ἀψύχου πράγματος οὖσαν, ἡ (4) τοῦ τὴν χαλκῆν μιμησαμένου. Τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον, καὶ τὸ ἄνθρωπος ἐπ᾽ ἀμφοῖν λεγόμενον, οὐχ ὡσαύτως ἐστὶν ἀμφοτέρων εἰκών· οὗ μὲν γὰρ (5) ἐστι παραδείγματος εἰκὼν, οὗ δὲ εἰκόνος καὶ εἰδώλου εἴδωλον. Οὕτω καὶ ὁ ἐν τῷ Φαίδρῳ Σωκράτης τὸν ἔρωτα τὸ ὄνομα τότε μὲν ἄλλως ἐξηγήσατο, βλέπων εἰς τὸν θεῖον ἔρωτα, καὶ πτερωτὸν αὐτὸν εἰπών· τοτὲ δὲ ἄλλως, βλέπων εἰς τὸ εἴδωλον ἐκείνου, καὶ περὶ τὴν ῥώμην τῆς ἐπιθυμίας αὐτὸν ἔρωτα καλεῖσθαι λέγων. Ὥσπερ οὖν τὸ εἶναι οὐ ταυτὸν, οὕτως οὐδὲ τὸ ὄνομα ταυτόν· καὶ ὡς τὸ εἶναι τοῖς ἀκυρωτέροις ἀπὸ τῶν κυριωτέρων, οὕτω καὶ τὸ ὄνομα τοῖς δευτέροις ἀπὸ τῶν προτέρων. Ὅλως γὰρ, ἐπεὶ

(1) B. Deest δέ.
(2) B. C. D. ἐπιπολλοῖς.
(3) B. Deest ἡ.
(4) Deest ἡ in Coddss.
(5) B. Deest γάρ.

διὰ τῶν ὀνομάτων τὰς διακεκριμένας περὶ τῶν πραγμάτων ἐννοίας βουλόμεθα (1) σημαίνειν· ἡ δὲ διάκρισις καὶ ἄμικτος καθαρότης· ἐκείνοις ἂν ἐφαρμόζοι τὰ ὀνόματα πρώτως, ἀλλ' οὐ τούτοις ἐν οἷς πολλὴ πρὸς τὰ ἐναντία σύμμιξις ἐστὶ, τῷ λευκῷ πρὸς τὸ μέλαν, τῷ ἴσῳ πρὸς τὸ ἄνισον, τοῖς τοιούτοις. Ἐπεὶ καὶ εἴ τις θεῖτο τοὺς πολλοὺς ὀνοματοθέτας γεγονέναι, καὶ οὐ τοὺς σοφοὺς, φαίη ἂν καὶ τούτους ὁ Πλατων κατὰ τοὺς ἐν Γοργίᾳ ποιοῦντας (2) ἃ βούλονται, ὀνομάζειν μὲν ἃ δοκεῖ αὐτοῖς, μὴ ὀνομάζειν δὲ ἃ βούλονται· ὅταν γὰρ τουτὶ τὸ ἴσον καλῶσι πρώτως, ἄνοιαν (3) ἔχοντες ἁπλῶς ἰσότητος, ἐπιφέρουσι τούτῳ τὴν τοῦ ἴσου προσηγορίαν, καὶ οἴονταί μεν τοῦτο ὀνομάζειν· ἀποφέρονται δὲ ἐπὶ τὸ πρώτως ἴσον, ἐκεῖνο γὰρ μόνως ἴσον καὶ ἄνισον· ἀλλ' ὅτι μὲν τὰ ὀνόματα πρώτως ἐπὶ τῶν νοητῶν ἐστιν εἰδῶν, καὶ ἐκεῖθεν ἥκει μετὰ τῆς οὐσίας τοῖς αἰσθητοῖς, ἐκ (4) τούτων δῆλον· δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ταῦτα εἴρηται περὶ τῶν ὀνομάτων, ὧν ἡ ἡμετέρα ψυχὴ δύναται θεωρεῖν· ἐπεὶ πολλαὶ τάξεις εἰσὶ καὶ τῶν ὀνομάτων, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν γνώσεων· καὶ τὰ μὲν αὐτῶν θεῖα λέγεται, δι' ὧν οἱ καταδεέστεροι θεοὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν ὀνομάζουσι· τὰ δὲ ἀγγελικὰ, δι' ὧν οἱ ἄγγελοι ἑαυτούς τε καὶ τοὺς θεούς· τὰ δὲ δαιμόνια· τὰ δὲ ἀνθρώπινα. Καὶ τὰ μέν ἐστι ῥητὰ καὶ ἡμῖν, τὰ δὲ ἄῤῥητα, καὶ ὅλως, ὥσπερ ἡμᾶς ὁ Κρατύλος ἀναδιδάσκει, καὶ πρὸ τούτου (5) ἡ

(1) A. C. D. βουλόμενος.

(2) C. D. ποιοῦντας μὲν ἅ.

(3) B. ἔννοιαν.

(4) B. οὐκ ἐκ τούτων.

(5) B. τούτου καὶ ἡ.

ἔνθεος παράδοσις καὶ γνῶσις καὶ ὀνομασία διάφορος ἐστι καὶ ἐξῃρημένη τῆς ἡμετέρας παρ' αὐτοῖς τοῖς θεοῖς.

« Οἷον ὁμοιότητος μὲν μεταλαβόντα, ὅμοια· μεγέ-
» θους δὲ μεγάλα· κάλλους δὲ καὶ δικαιοσύνης, δίκαιά
» τε καὶ καλὰ γίγνεσθαι — Πάνυ γε, φάναι τὸν Σω-
» κράτην. »

Περὶ μὲν τῆς ὁμοιότητος εἴρηται καὶ πρότερον· ὅτι τοῦτο ἴδιον αὐτῆς, ἀφομοιοῦν τὰ δεύτερα τοῖς πρώτοις, καὶ τὸν ἕνα σύνδεσμον τῶν ὅλων συνέχειν· ὅθεν καὶ οὐχ ἁπλῶς συμβεβηκὸς τῶν τῇδε πραγμάτων, ἀλλὰ τελειωτικὸν τῆς ἑκάστων οὐσίας· τὸ γὰρ τέλειον ἑκάστοις παραγίνεται κατὰ τὴν πρὸς τὸ νοερὸν εἶδος ὁμοίωσιν. Ὡς γὰρ τέλος τῆς ψυχῆς ἐστιν ἡ πρὸς τὸν νοῦν ὁμοίωσις, οὕτω καὶ τῶν αἰσθητῶν ἐστι πάντων ἀγαθὸν, ἡ πρὸς τὰ νοερὰ καὶ θεῖα εἴδη ὁμοιότης. Τό, τε οὖν κοινὸν αὐτοῖς καὶ τὸ τελεσιουργὸν πόθεν, ἢ ἐκ τῆς νοερᾶς ὁμοιότητος, εἰ δὲ βούλει καὶ τὸ συμπληρωτικὸν τῆς οὐσίας; ἑκάστου γὰρ τὸ εἶναι κατὰ τοῦτο ἀφώρισται, τὸ ὁμοιοῦσθαι λέγω τοῖς νοητοῖς· καὶ διότι ἐκείνοις ὡμοίωται, διὰ τοῦτο δὴ καὶ ἔστιν ὅ ἐστιν ἕκαστον. Ὑπὲρ δὲ τοῦ μεγέθους εἰδέναι χρὴ τοὺς τῆς ἀληθείας φιλοθεάμονας, ὅτι οὐχ ἁπλῶς τοῦτ' ἐστι τὸ τῆς διαστάσεως αἴτιον· οὐδὲ γὰρ τοιοῦτον ἐστὶ τοῦτο τὸ μέγεθος, ὁποῖον γεωμετρῶν παῖδες λέγουσιν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ τὸ ὁπωσοῦν διαστατὸν, μέγεθος προσαγορεύουσιν, εἴτε

γραμμὴν, εἴτε ἐπίπεδον, εἴτε στερεὸν λαμβάνοιμεν (1)· ὁ δὲ Πλάτων, οὐ τὸ παντὸς διαστήματος αἴτιον εἶδος, μέγεθος προσαγορεύειν εἴωθεν, ἀλλ' ὃ τὴν καθ' ἕκαστον γένος ὑπεροχὴν παρέχει τοῖς πράγμασιν. Οὕτως ἄρα καὶ ἐν Φαίδωνι διὰ μὲν τὸ μέγεθος μέγα προσαγορεύειν εἴωθε, καὶ ἄλλο ἄλλου γίνεσθαι μεῖζον φησί· διὰ δὲ τὴν σμικρότητα, ἄλλο ἄλλου ἔλασσον· καί τοι καὶ ἐν τῷ ἐλάσσονι διαστήμα τι ἐστὶ, καὶ ἦν ἂν καὶ ἐν τούτῳ τὸ γεωμετρικὸν μέγεθος, ἀλλ' οὐ τοιοῦτο τὸ αὐτομέγεθος, ἀλλ' οἷον τὸ αἴτιον τῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἐξῃρημένης δυνάμεως, ἀπὸ θεῶν ἀρχόμενον (2) καὶ προϊὸν μέχρι τῶν ἐσχάτων. Οὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς ἐν Φαίδρῳ μέγαν ἡγεμόνα τὸν Δία προσείρηκεν, ὡς ὑπερέχοντα τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, καὶ ὄντα πάντων ἡγεμονικώτερον· ἐν δὲ τῷ Συμποσίῳ τὸν ἔρωτα δαίμονα μέγαν, ὡς τὴν ἀκρότητα κατειληφότα τοῦ δαιμονίου. Εἰ δὲ καὶ ψυχὰς εἰώθαμεν λέγειν, ὡς (3) μεγαλοψύχους τινὰς καὶ μεγαλόφρονας, εἴη ἂν τὸ μέγα καὶ ἐν ταύταις οἰκείως· καὶ ἄλλως, κατὰ τὸ μεγαλουργὸν καὶ μεγαλοπρεπές· διὸ καὶ ἐν Πολιτείᾳ ταῖς φιλοσόφοις φύσεσιν ἀπονέμει τὸ μεγαλοπρεπὲς, ὡς ὕψους καὶ μεγέθους ἀντεχομένας. Εἰ δὲ καὶ ἐν σώμασιν ἄλλο ἄλλου μεῖζον ἐστὶ καὶ ὑπερανέχον διὰ τὸ αὐτὸ μέγεθος, ὡς φησιν ὁ ἐν Φαίδωνι Σωκράτης, εἴη ἂν καὶ ἐν τούτοις τὸ μέγα, κατὰ τὴν αὐτῶν τάξιν. Ἄνωθεν ἄρα διήκει καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων·

(1) C. D. λαμβάνομεν.
(2 C. ἐρχόμενον.
(3) C. D. Deest ὡς.

ἐν μὲν θεοῖς, ἑνιαίως· τοῦτο δέ ἐστι κατὰ τὴν τῆς ἑνώσεως ὑπερβολὴν θεωρούμενον· ἐν δὲ δαίμοσι, δυνατῶς· τοῦτο δὲ ἐστι κατὰ τὴν δύναμιν· δαίμοσι γὰρ ἡ δύναμις οἰκεία, καὶ τὸ ἐν τούτοις μέγα τὸ δυνατώτερον ἐστίν· ἐν δὲ ταῖς ψυχαῖς, ζωτικῶς· κατὰ γὰρ τὸ ὑψηλότερον τῆς ζωῆς εἶδος, ἐν ταύταις ἐστὶ τὸ μεῖζον· ἐν δὲ σώμασι, διαστηματικῶς· ὅπου μὲν γὰρ ὑπεροχὴ (1) κατὰ τὴν ἕνωσιν, ὅπου κατὰ τὴν δύναμιν, ὅπου δὲ κατὰ τὸ εἶδος τῆς ζωῆς, ὅπου δὲ κατὰ τὸ πηλίκον μόνον καὶ τὴν διάστασιν, πανταχοῦ δὲ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα παρεχόμενον. Εἰ οὖν κοινόν ἐστι καὶ πανταχοῦ δῆκον, ἔχει προηγουμένην αὐτοῦ νοερὰν αἰτίαν.

Καὶ μὲν καὶ τὸ αὐτοκάλλος εὐμετρίας ἐστὶ χορηγὸν καὶ ἑνώσεως τοῖς εἴδεσι καὶ τῆς ἐρασμίου τελειότητος, ὃ καὶ ψυχαῖς δίδωσι τὸ ἐν αὐταῖς καλὸν, καὶ σώμασι προσλάμπει φέγγος ἀφ' ἑαυτοῦ καλλοποιὸν, οἷον ἄνθος ἐν αὐτοῖς ὂν, καὶ ἐποχούμενον τοῖς πολλοῖς εἴδεσι, καὶ τὸν λόγον τῶν ὑλικῶν αἰτίων ἐπικρατέστερον ποιοῦν. Δεῖ γὰρ τὴν ἐπικράτειαν τοῦ λόγου καὶ τοῦ εἴδους προηγεῖσθαι (2) τῆς τοῦ κάλλους παρουσίας· ὅθεν δὴ καὶ τὰ οὐράνια τῶν τῇδε μᾶλλον καλά· τὸ γὰρ εἶδος ἐκεῖ κρατεῖ τελέως τῆς ὑποκειμένης φύσεως· τὰ δὲ νοητὰ τῶν οὐρανίων μᾶλλον, εἴδη γάρ ἐστι μόνον. Ἐκεῖνο οὖν το πρῶτον (3) καλὸν στίλβον ἐναργέστατα καὶ τὸ κυρίως καλόν· τὸ γὰρ ἐνταῦθα συμμιγές ἐστι πρὸς τὸ αἶσχος. Ὡς γὰρ ἡ ὕλη καλοῦ μετέσχε διὰ τὸ εἶδος, οὕτω

(1) C. D. ἡ ὑπεροχὴ
(2) A. θεωρεῖσθαι.
(3) D. πρώτως.

τὸ εἶδος αἶσχους ἀνεπλήσθη διὰ τὴν ὕλην· αὕτη γὰρ αἰσχρὰ καὶ ἀκαλλής.

Λοιπὸν δὴ τὴν δικαιοσύνην εἴπωμεν (1) ὡς αὐτοπραγίας (2) τοῖς εἴδεσιν αἰτίαν· διὰ γὰρ ταύτην ἕκαστον ἐν ἑαυτῷ ἐστι καὶ ποιεῖ τὸ ἐπιβάλλον ἑαυτῷ· καὶ οὐ τὸ μὲν μέγεθος μικρὰ ποιεῖ, ἡ δὲ σμικρότης ὑπεροχὰς δίδωσιν, οὐδὲ ἡ μὲν ὁμοιότης διαιρεῖ τὰ δεύτερα τῶν πρώτων, ἡ δὲ ἀνομοιότης συνάγει καὶ ἑνοῖ, ἀλλ' ἑκάστη τῶν ἰδεῶν τὸ οἰκεῖον ἔργον ἀποπληροῖ, καὶ τὴν ἑαυτῆς ἐνέργειαν ἐνεργεῖ, καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἔστραπται, καὶ ἑαυτῆς ἐστι. Καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τῶν νοητῶν οὕτως, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ πᾶσαι αἱ δυνάμεις τὸ αὑτῶν ἑκάστη πράττουσι, καθάπερ φησὶν ὁ ἐν φαίδρῳ Σωκράτης. Καὶ ἐν ἡμῖν τότε δικαιοσύνη ἐστίν, ὅταν τὰ μόρια τὴν ἑαυτῶν ἐνέργειαν διασώζῃ καὶ τὸ σχῆμα τὸ ἑαυτοῖς πρέπον· καὶ ἐν πόλει παραπλησίως. Ἔστιν οὖν καὶ τὸ δίκαιον τελεσιουργὸν (3) τῆς ζωῆς τῶν ἰδῶν, καὶ κοινὸν καὶ διὰ πάντων διῆκον (4).

« Οὐκοῦν ἤτοι ὅλου τοῦ εἴδους ἢ μέρους ἕκαστον τὸ
» μεταλαμβάνον μεταλαμβάνει (5)· ἢ ἄλλη τις ἂν με-
» τάληψις χωρὶς τούτων γένοιτο; Καὶ πῶς ἄν; εἶπε. »

(1) B. C. D. εἴπομεν.

(2) B. αὐτοπραγματείας.

(3) C. τελεσιουργὸν τῶν εἰδῶν καὶ ζωῆς.

(4) C. D. διῆκον. Προηγεῖται δὲ ἄρα καὶ τοῦδε μία τὶς εἰκὼν νοερά, καθ' ἣν πάντα τὰ δίκαια λέγεταί τε δίκαια καὶ ἐστιν. « Οὐκοῦν ἤτοι.

(5) C. D. λαμβάνει.

Καὶ περὶ τὸν πρότερον λόγον καὶ περὶ τοῦτον τὸν νυνὶ προκείμενον, ὁρῶ τὴν αὐτὴν ἀμφισϐητήσιν οὖσαν τῶν ἐξηγήσεων. Αἵ τε γὰρ ἀποδεχόμεναι τὰ συνημμένα, τὰς προσλήψεις ἐπιῤῥαπίζουσι, καὶ αἱ τὰς προσλήψεις προσιέμεναι, τῶν συνημμένων ἀπογινώσκουσι. Τοῦ οὖν προτέρου λόγου τοιῶσδέ πως ὑπ' αὐτῶν συνθέντος, εἰ ἔστι τὰ εἴδη, πάντων ἐστὶ τὰ εἴδη, ἀλλαμὴν οὐ πάντων, ὡς σὺ φὴς, οὐκ ἄρα ἔστιν, αἱ μὲν ἀσπάζονται τὸ συνημμένον, ὅσαι πάντων ἰδέας ὑποτίθενται· τὴν δὲ πρόσληψιν οὐ προσίενται, καὶ διὰ τοῦτο τὸν Σωκράτην φασὶν ἐπιπεπλῆχθαι δικαίως ὡς οὐ πάντων ἰδέας τιθέμενον (1)· αὗται τὸν Παρμενίδην ἀποδεχόμεναι, τὴν δὲ Σωκράτους εὐλάϐειαν ἄκυρον τιθέμεναι· αἱ δὲ ἔμπαλιν, ἀσπάζονται μὲν τὴν πρόσληψιν, τὸ δὲ συνημμένον, ὡς οὐκ ὀρθὸν, ἀτιμάζουσι· τὸ γὰρ εἰ ἔστιν εἴδη, πάντων ἔστιν εἴδη, ψεῦδός φασι, τὸ δὲ ἀλλαμὴν οὐ πάντων, ἀληθές· αὗται τὸν μὲν Σωκράτην λίαν ἀποδεχόμεναι τῆς ἀρνήσεως, τὴν δὲ Παρμενίδειον ἐπίπληξιν ἀποϐάλλουσαι. Προείρηται δὲ ὑφ' ἡμῶν, ὅπως καὶ ἡ Σωκράτους ἄρνησις εὔστοχος, καὶ ἡ Παρμενίδειος ἐπίπληξις ἔνθεος· καὶ ὅπως, οὐ πρὸς ἀναίρεσιν τῶν εἰδῶν ἔϐλεπεν ὁ λόγος, ἀλλ' ἐξέτασιν μόνην τοῦ δευτέρου προϐλήματος. Πάλιν δὴ κατὰ τὸν δεύτερον τοῦτον λόγον τοῦ τρίτου προϐλήματος, ὄντα (2) τοιοῦτον, εἰ μετέχεται τὰ εἴδη ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἢ ὅλων αὐτῶν μετείληχε ταῦτα, ἢ μερῶν· ἀλλ' οὔτε ὅλων οὔτε μερῶν· οὐκ ἄρα μετέχεται· κατὰ (3) τοῦτον δὴ οὖν τὸν λόγον, αἱ μὲν τὸ συνημμένον ἐγκρικοῦ-

(1) D. ὑποτιθέντα.

(2) C. D. ὂν τὸ τοιοῦτον.

(3) A. D. καὶ.

σαι, ἀναιροῦσι τὴν πρόσληψιν, αἱ δὲ, ἀνάπαλιν. Αἱ μέν γε φασὶν ἀληθὲς τὸ, εἰ μετέχει τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν, ἢ ὅλων αὐτῶν, ἢ μερῶν μετέχειν· τοῦ γὰρ ὅλου καὶ μέρους οὐδὲν εἶναι μεταξὺ, διότι μέρος αὐτοῖς τὸ οὐχ ὅλον· τὸ δὲ ἀλλαμὴν οὔτε ὅλων οὔτε μερῶν, ψεῦδος· ὅλων γὰρ μετέχει. Πῶς γὰρ οὐχ ὅλος ὁ ἄνθρωπος ἐν ἑκάστῳ τῶν μερικῶν, καὶ ὅλον τὸ κύκνειον εἶδος, ἐν κύκνοις; καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. Αἱ δὲ ἀποσκορακίσασαι τὸ συνημμένον, ἀποδέχονται τὴν πρόσληψιν· οὐχ ὑγιὲς μὲν λέγουσαι τὸ, εἰ μετέχει τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν, ἢ ὅλων ἢ μερῶν μετέχειν· καὶ γὰρ ἄλλος τρόπος ἐστὶ μετοχῆς, φασιν· ὑγιὲς δὲ αὖ ἐκεῖνο τὸ ἀλλαμὴν οὔτε ὅλων οὔτε μερῶν μετέχει· τρόπον γὰρ ἄλλον μετέχει καὶ οὐ κατ' οὐδέτερον τούτων. Εἰ δὲ ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ἀμφοτέρων ἀμφότεραι καταψηφίζονται καὶ τοῦ Σωκράτους καὶ αὐτοῦ τοῦ Παρμενίδου, τοῦ μὲν ὡς σοφιζομένου, τοῦ δὲ ὡς ἀπατωμένου. Καί τοι γε (1) ὁ Παρμενίδης ἀπαγορεύει καὶ τῷ Σωκράτει μὴ πρὸς ἀνθρώπων ἀποβλέπειν δόξας, ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν· καὶ οὐδήπου παραπόδας αὐτὸς τῷ πιθανῷ παρακρούεται τὸν Σωκράτην τῆς τῶν πραγμάτων ἀληθείας ἀφιστάμενον. Μή ποτε οὖν ἄμεινον λέγειν ὅτι διὰ τῆς εἰς τὸ δευτέρον πρόβλημα γυμνασίας ἄνωθεν ἀπὸ τῶν ὁλικωτάτων εἰδῶν διὰ τῶν μεσῶν καὶ τῶν θείων ἀτόμων εἰς ταῦτα κατέληξε προϊών· ἃ τοιαύτην ἔχει τὴν φύσιν, οἵαν δι' ἀσθένειαν καὶ ὕφεσιν, μηδὲ εἰδητικὴν ἔχειν αἰτίαν· ἀλλὰ ἄλλως συντάττεσθαι τοῖς ἐκ τῶν εἰδῶν γενομένοις. Πάλιν

(1) B. καί τοι γε καὶ ὁ.

οὖν κάτωθεν ἂν εἴη ἐπὶ τοῦ τρίτου προβλήματος, δεικνὺς κατὰ τίνα τρόπον ἡ μετοχὴ γίνεται τῶν εἰδῶν· καὶ ὅτι οὔτε σωματικὴν οὔτε ἔνυλον οἰητέον τὴν μέθεξιν, οὔτε ἄλλην τινὰ τῶν προσηκουσῶν δευτέραις καὶ τρίταις καὶ μερισταῖς ὑποστάσεσιν, ἀλλά τινα τούτων ἐξῃρημένην, καὶ αὐτοῖς μόνοις προσήκουσαν τοῖς δημιουργικοῖς καὶ πρωτουργοῖς καὶ ἄλλοις εἴδεσι· τρόποι γὰρ οἶμαι πολλοὶ τῶν μετοχῶν εἰσίν· ἄλλως γοῦν θεοὶ μετέχειν λέγονται θεῶν· ἄλλως ἄγγελοι θεῶν· ἄλλως δαίμονες ἀγγέλων ἢ θεῶν· ἄλλως αἱ ψυχαὶ τῶν δαιμόνων ἢ τῶν ἀγγέλων ἢ τῶν θεῶν· ἄλλως τὰ αἰσθητὰ τῶν ψυχῶν ἢ κρειττόνων γενῶν, ἢ αὐτῶν τῶν θεῶν· ἄλλως σώματα σωμάτων. Δεῖ δὴ οὖν ἡμᾶς ἐξετάσαι ποῖόν τινα τρόπον (1) μετοχῆς ἐπὶ τῶν εἰδῶν ῥητέον, ἵνα τελέως καταδήσωμεν (2) τὸ τρίτον πρόβλημα· καὶ πρὸ πάντων εἰ σωματικὴ τῶν εἰδῶν μετάληψις (3), καὶ εἰ μετέχει τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν, ὡς ἂν (4) σῶμα μετέσχῃ σώματος. Τοῦτο δὲ πέφυκε διssῶς μετέχειν, ἢ γὰρ ὅλον εἰς ἑαυτὸ σπᾷ τὸ μετεχόμενον, ἢ μέρος· καὶ γὰρ ὅταν πεινῶμεν, ὅλου μετέχομεν τοῦ βρώματος· ἔλαττον γὰρ ὂν τὸ μετεχόμενον εἰς τὸ μεῖζον δύναται χωρεῖν· καὶ ἐπειδὴ συνέστημεν ἀπὸ τῶν ὅλων στοιχείων, μέρους (5) ἀπ' αὐτῶν ἑκάστου μετέχομεν· τὸ γὰρ ἐν ἡμῖν πῦρ (6) ἐκ τοῦ ὅλου, καὶ τὸ ὕδωρ ὁμοίως, καὶ τῶν λοιπῶν ἑκάτερον· καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ τῶν ὅλων

(1) B. τρόπον ἐπὶ τῶν εἰδῶν μετοχῆς ῥητέον.
(2) C. D. καταδησώμεθα.
(3) B. ἡ μετάληψις.
(4) B. ὡς ἂν τὸ σῶμα.
(5) A. B. C. μέρος.
(6) B. Deest πῦρ.

μετέχοντες, οὐ τὰ ὅλα ἡμῶν, ὡς φησὶν ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης. Οὐκοῦν ἐν ταῖς σωματικαῖς μεταλήψεσιν, ἢ ὅλου γίνεται ἡ μέθεξις, ἢ μέρους· εἰ δὲ μήτε ὅλου μήτε μέρους, οὐκ ἂν εἴη σωματικὴ τῶν εἰδῶν ἡ (1) μετάληψις· καὶ οὕτως ἐπ' ἄλλον μεταβήσεται τρόπον, καὶ αὖθις ἄλλον ἕως ἂν διελέγξῃ πάντας τοὺς μὴ προσήκοντας τῇ προκειμένῃ μηταλήψει τῶν εἰδῶν. Καὶ διὰ ταῦτα ἄρα καὶ ἐν τούτοις ἀνακινῶν τὸν Σωκράτην πρὸς τὴν τελευτέραν ἐπιβολὴν, ἐπήνεγκεν· ἢ ἄλλη τίς ἂν μετάληψις (2) χωρὶς τούτων γένοιτο· μαιευόμενος αὐτὸν καὶ ἐρεθίζων πρὸς τὴν θεωρίαν τῆς ἀσωμάτου μεθέξεως· ὁ δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀσωμάτων ὁρῶν, ἐνδίδωσι τῇ ἐρωτήσει, καὶ συμπρόεισι τοῖς ἐλέγχοις τῶν ὑποθέσεων· δείκνυται γὰρ, ὡς οὔτε ὅλων δυνατὸν οὔτε μερῶν μετέχειν, οὕτω τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν, ὡς τὰ σωματικὰ τῶν ὁμοίων, ἐπεὶ κατ' ἄλλον γε τρόπον δυνατὸν, ὡς δῆλον προϊόντες ποιήσομεν.

« Πότερον οὖν δοκεῖ σοι ὅλον τὸ εἶδος ἐν ἑκάστῳ εἶναι
» τῶν πολλῶν ἓν ὄν, ἢ πῶς; τί γὰρ κωλύει, φάναι τὸν
» Σωκράτην, ὦ Παρμενίδη, ἓν εἶναι. Ἓν ἄρα ὂν καὶ ταυ-
» τὸν (3) ἐν πολλοῖς χωρὶς (4) οὖσιν, ὅλον ἅμα ἔσται (5)·
» καὶ οὕτως, αὐτὸ ἑαυτοῦ χωρὶς ἂν εἴη. »

Εἴ τις μὴ σωματικῶς ἓν ἐξητάζει τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος

(1) B. Deest ἡ.

(2) B. μετάληψις τούτων χωρὶς ἂν γένοιτο.

(3) Sic Bekk. et Ast.-Editt. ταυτὸ

(4) Editt. καὶ χωρ.

(5) Vulgò ἓν ἔσται. Heindorf. et Bekk. ἐνέσται.

ἀλλ' ὡς προσήκει τοῖς νοητοῖς καὶ ἀΰλοις εἴδεσιν, ὄψεται καὶ ὅλου καὶ μέρους ἑκάςου τὰ τῇδε μεταλαμβάνοντα τοῦ σφετέρου παραδείγματος. Διότι μὲν γὰρ ἐκεῖνο τὸν αἰτίας ἔχει λόγον, ταῦτα δὲ ἐξ αἰτίας ἐςὶν, οὐδαμοῦ δὲ τὰ αἰτιατὰ (1) τὴν ὅλην ὑποδέχεται τῶν αἰτίων δύναμιν, οὐχ ὅλου τὰ τῇδε μετέχει τοῦ εἴδους· ποῦ γὰρ τὰς νοερὰς ἐκείνου ζωὰς καὶ δυνάμεις ὑποδέξασθαι δύναται τὸ αἰσθητόν; ποῦ δὲ τὸ ἑνοειδὲς αὐτοῦ καὶ τὸ ἀμερὲς ἐν ὕλῃ γενέσθαι δυνατόν; διότι δὲ τὴν ἰδιότητα σώζει τὰ τῇδε καθ' ἣν λέγεται τὸ ἐκεῖ δίκαιον, δίκαιον, ἢ τὸ καλὸν, καλὸν, κατὰ τὴν αὐτῶν δύναμιν, διὰ δὴ τοῦτο πάλιν τῶν ὅλων λέγοιτο ἂν μετέχειν, οὐ τῶν μερῶν· ἔςι γὰρ ἡ τοῦ καλοῦ ἰδιότης πανταχοῦ καὶ ἐν πᾶσιν, ἀλλ' ὅπου μὲν νοερῶς, ὅπου δὲ ἐνύλως. Καὶ δῆλον ὡς αἱ τῶν τελεωτέρων μεθέξεις μᾶλλον μετέχουσι τῶν πoῤῥώτερον (2), καὶ αἱ μὲν κατὰ πλείους δυνάμεις, αἱ δὲ κατὰ ἐλάσσους. Ἔςι γὰρ τὸ αὐτοκαλὸν εἶδος νοερὸν, ζωτικὸν συμμετρίας αἴτιον. Οὐκοῦν τὸ μὲν εἶδος καὶ τὸ συμμετρίας ποιητικὸν ὑπάρχει παντὶ καλῷ· τοῦτο γὰρ ἦν ἴδιον τοῦ αὐτοκάλλους, ὥςε τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ μετείληχεν ὅλης ἕκαςον· τὸ δὲ νοερὸν οὐκέτι παντὶ καλῷ πάρεςιν, ἀλλὰ τῷ ψυχικῷ· τὸ γὰρ ἐν ταύτῃ καλὸν ἑνοειδές ἐςιν· ἀλλ' οὐδέ γε τὸ ζωτικὸν ὑπάρχει παντὶ, ἀλλὰ τῷ οὐρανίῳ· καὶ εἴ τί (3) που τοιοῦτον ἐν τοῖς γεννητοῖς, ἔςι δὲ καὶ ἐν χρυσῷ καὶ ἐν λίθοις τισὶ τοῦ καλοῦ φέγγος. Οὐκοῦν τὰ μὲν καὶ τοῦ νοεροῦ καὶ τοῦ

(1) B. τὰ αἰσθητά.
(2) C. πoῤῥωτέρων.
(3) A. deest τί.

ζωτικοῦ μετέχει, τὰ δὲ τοῦ ζωτικοῦ χωρὶς τοῦ νοεροῦ, τὰ δὲ τῆς ἰδιότητος αὐτῆς τοῦ καλοῦ μόνης, καὶ τὰ ἀϋλότερα πλείους ὑποδέχεται δυνάμεις τῶν ἐνύλων, καὶ ὅλων ἄρα καὶ μερῶν μετέχει τὰ δεύτερα τῶν οἰκείων. Οὕτω μὲν οὖν λέγειν ἄξιον τοῖς πρὸς τὴν ἀσώματον οὐσίαν τῶν εἰδῶν ἀποβλέπειν δυναμένοις, τοῖς δὲ σωματικὴν τὴν (1) μετουσίαν οἰομένοις, ὡς οὔτε ὅλων οὔτε μερῶν μετέχειν ἐκείνων τὰ τῇδε δυνατόν· ἃ καὶ δεικνυσιν ὁ Παρμενίδης καθηγῶν τὸν Σωκράτην πρὸς τὴν εὕρεσιν τοῦ τρόπου τοῦ κυριωτάτου τῆς τῶν εἰδῶν μετοχῆς. Καὶ πρῶτον ὅτι οὐχ ὅλων· τοῦτο γὰρ πρῶτον καὶ ὁ Σωκράτης οὐδὲν κωλύειν ἔφατο τοὺς τιθεμένους· ἀλλ' ὅ γε Παρμενίδης ἤλεγξε τὴν θέσιν, ἐπαγαγὼν τε ὅτι ἕν τι καὶ ταυτὸν ἐν πολλοῖς χωρὶς οὖσιν ὅλον ἅμα ἓν ἔςαι (2)· τοῦτο δὲ πάντων ἀτοπώτατον. Ἔςαι γοῦν, αὐτοῦ τι χωρίς· εἰ γὰρ ὁ δάκτυλος οὗτος ἢ ἄλλό τι τῶν ἔν τινι ὄντων, εἴτε μέρος σωματικὸν, εἴτε δύναμις, ἐν πολλοῖς ἅμα εἴη χωρὶς οὖσιν, ἔςαι καὶ ἑαυτοῦ χωρίς· ἡ μὲν γὰρ δύναμις, ἡ ἐν ὑποκειμένῳ οὖσα, τῶν ὑποκειμένων ἔςαι καὶ ἑαυτῆς χωρίς· ἐν ἀμφοτέροις γάρ ἐςι, μηδετέρου χωρίζεσθαι δυναμένη· τὸ δὲ αὖ σῶμα τὸ ὅλον ὂν, ἐν τῷδε τῷ τόπῳ καὶ ἐν ἄλλῳ εἶναι ἀμήχανον· ἐν μὲν γὰρ ἑνὶ τόπῳ πλείω σώματα εἶναι, οὐκ ἀπέγνωςαι, τὸ δὲ αὐτὸ ἐν πλείοσιν εἶναι τόποις, ἀδύνατον· ἀδύνατον ἄρα σωματικῶς ὅλον ἐν πλείοσιν ὑποκειμένοις εἶναι. Σκεπτέον δέ (3) μοι καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἀκρίβειαν· οὐ γὰρ ἠρκέσθη

(1) B. Deest τήν.

(2) Ut vulgò scriptum.

(3) B. δή μοι.

τὸ (1) εἰπεῖν ὅτι πανταχοῦ τὸ ἕν, ἀλλ' ὅτι καὶ ταυτὸν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἐν πολλοῖς, ἀλλ' ὅτι καὶ χωρὶς, ἀλλ' ὅτι καὶ ὅλον καὶ ὅτι ἅμα ἓν ἔςαι· δυνατὸν γὰρ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο ἐν πολλοῖς εἶναι, ἀλλ' οὐ κατὰ ταυτόν· καὶ πάλιν ἐν συνημμένοις ἀλλήλοις, ταυτὸν, οἷον ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἀέρος, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀέρι, τὸ ἄϋλον καὶ θεῖον φῶς· καὶ πάλιν οὐχ ὅλον, ἀλλὰ μέρος (2) μὲν ἐν ἑτέρῳ, μέρος (3) δὲ ἐν τῷ λοιπῷ, κεχωρισμένων ἀμφοτέρων· καὶ πάλιν οὐχ ἅμα· κατ' ἄλλον γὰρ καὶ ἄλλον χρόνον ἐν διαφόροις τὸ αὐτὸ γίνεσθαι δυνατόν· καὶ ὅτι ἕν· ἔςαι γὰρ μὴ οὕτως ἔν τινι ὂν, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ δυνατὸν εἶναι εἶναι πανταχοῦ καὶ ἐν πᾶσιν ὁμοίως. Εἰ δὲ θέλεις (4) καὶ ἀποῤῥητότερον ἰδεῖν τὸ ἀκριβὲς, δίελε τὰ ῥήματα τοῦ Πλάτωνος, καὶ λέγε (5) τὸν τρόπον τοῦτον. Ἐπειδὴ τὰ εἴδη πρώτως ἐν τῷ πέρατι τῶν νοητῶν ὑφέςηκεν, ὡς ἐν Τιμαίῳ μεμαθήκαμεν, ἕκαςον δήπου τῶν πρώτων εἰδῶν καὶ ἕν ἐςὶ καὶ ὂν καὶ ὅλον· τοιοῦτον δὲ ὂν, ἐν πολλοῖς μὲν εἶναι ταὐτὸν χωρὶς οὖσι, δυνατὸν, καὶ ἅμα, ἀλλὰ ἐξῃρημένως, ὥςε πανταχοῦ τε εἶναι καὶ οὐδαμοῦ· καὶ πᾶσι παρὸν ἀχρόνως, ἄμικτον εἶναι πρὸς αὐτόν. Τὸ τοίνυν, ἓν ἔςαι, προσκείμενον ἐπ' ἀλλοτρίας ἕδρας τὸ εἶδος ποιοῦν, ἄτοπον ἀποφαίνει πάντη τὸν λόγον· διὸ καὶ ἐπήγαγε, καὶ οὕτως αὐτὸ αὑτοῦ χωρὶς ἂν εἴη· τοῦτο γὰρ οὐχ ὑπάρχει ταῖς πρώταις ὑποθέσεσιν· ὅτι ἕκαςον τῶν θείων ἐν αὐτῷ ὂν καὶ τοῖς ἄλλοις

(1) A. C. D. τῷ εἰπεῖν.
(2) D. μέρη. B. C. μέρει.
(3) B. μέρους. C. D. μέρει.
(4) C. D. θέλοις.
(5) B. λέγεται.

πάρεςι· καὶ τοῦτο αἴτιον τοῦ μὴ εἶναι ἐν πολλοῖς τὸ μὴ ἐν ἑαυτοῖς εἶναι· τὸ γὰρ ἄλλου γεγονὸς οὐχὶ καὶ ἄλλου δυνατὸν εἶναι. Τοιαῦτα μὲν ὁ Παρμενίδης· ἃ δὲ ὁ Σωκράτης ἐπιφέρει, λύειν πειρᾶται ταύτας τὰς ἐνςάσεις· εἰ δ' ὀρθῶς ἢ μὴ, δηλώσει προϊὼν ὁ λόγος. Οὐ γὰρ πρὸς τὸν τρόπον ςήσεται τῆς μεταλήψεως (1), ἀλλὰ φυλάξει τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, καί τοι τοῦ Παρμενίδου διὰ πολλῶν αὐτὸν ἀνακινήσαντος· καὶ γὰρ πρότερον διὰ τοῦ ἢ ἄλλη τις μετάληψις χωρὶς τούτων γένοιτο, καὶ ὕςερον διὰ τοῦ ἐπαγαγεῖν τὸ πῶς· οὐ γὰρ μάτην τὰ τοιαῦτα καὶ διαλεκτικῆς (2) ἕνεκα πρόσκειται συνηθείας, ἀλλὰ κινεῖ τὴν τοῦ μαιευομένου διάνοιαν πρὸς τὴν ἐπὶ τὰ τελειότερα μετάβασιν.

« Οὐκ ἂν εἴγε, φάναι (3), οἷον εἰ ἡμέρα εἴη μία καὶ ἡ
» αὐτὴ οὖσα, πολλαχοῦ ἅμα ἐςὶ, καὶ οὐδέν τι μᾶλλον αὐτὴ
» ἑαυτῆς χωρίς ἐςιν· εἰ (4) οὕτω καὶ ἕκαςον τῶν εἰδῶν (5)
» ἐν πᾶσιν ἅμα ταυτὸν εἴη. »

Οἴεταί τι διὰ τούτων ὁ Σωκράτης ἐξευρηκέναι πᾶσιν ἅμα χωρὶς οὖσιν ὑπάρχειν δυνάμενον· τὴν γὰρ ἡμέραν πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὸν αὐτὸν οὖσι μεσημβρινὸν ὑπάρχειν τὴν αὐτὴν ἅμα πολλοῖς καὶ χωρὶς οὖσιν. Οὐκοῦν εἰ τῷ μὲν ἡλίῳ πάλιν ἀνάλογον εἶναι τὸ ἀγαθὸν, ἡμέρᾳ δὲ τὰ εἴδη τῷ τε φωτί· καὶ γὰρ ταῦτα καταλάμπει τὸ τῆς ὕλης σκοτοειδὲς (6), καὶ ἔςι φῶς ἕκαςον, ὡς ἐκείνη, σκότος· καὶ τῷ τῆς οἰκείας ἀρχῆς ἐξημμένῳ, καὶ ταῦτα ἐξήρτηται τοῦ ἑνὸς, πάνυ με-

(1) B. μεταλήξεως.
(2) C. διαλεκτικοῦ.
(3) Sic Coddss. A. C. D. ut Cod. Tubing.—B. εἶναι φάναι.
(4) Ut Ald. Bas. 1. 2. Vid. 102. 103.
(5) Editt. ἓν ἐν π. Vid. 103.
(6) B. C. D. σκοτῶδες.

τρίαν ἂν φαίης (1) τὴν εἰκόνα. Διότι δὲ οὐκ ἐπέστησεν (2) ὡς οὐκέτι διασώζει τὸ ὅλον πολλοῖς ταυτὸν καὶ ἓν ὂν (3) παρεῖναι, ταύτῃ δὴ ὁ Παρμενίδης αὐτὸν διορθώσεται. Κἂν τε γὰρ ἡμέραν λέγῃς τὸ τοῦ χρόνου μόριον, οὐ πᾶσιν ὅλη πάρεστιν· ἄλλο γὰρ ἄλλῳ τὸ κατὰ κορυφὴν ἐστι σημεῖον ἀκριβῶς, τούτου δὲ διαφέροντος καὶ τὰ κέντρα πάντα διαφέρει· πρὸς γὰρ τοῦτο κἀκεῖνα πάντα ἀφώρισται· ἄν τε τὸν πεφωτισμένον ἀέρα, πολλῷ πλέον οὗτος οὐ πᾶσιν ὅλος (4) ἐστὶν, ἀλλὰ τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν ἄλλοις πλησιάζει καὶ ἄλλοις. Ἀλλ' ὁ μὲν Σωκράτης οὕτως ἐνέστη (5) πρὸς τὸν Παρμενίδειον λόγον· καὶ ὅτι μὲν ἐκ τοῦ Ζήνωνος λόγου τὸ παράδειγμα εἴληφε, δῆλον· ἐκεῖνος γὰρ δηλῶσαι βουλόμενος ὅπως τὰ πολλὰ μετέχει τινὸς ἑνὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἔρημα ἑνὸς κἂν διειστήκει (6) πορρωτάτω ἀπ' ἀλλήλων, εἶπεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ (7) λόγῳ μίαν οὖσαν τὴν λευκότητα παρεῖναι καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς ἀντίποσιν οὕτως, ὡς τὴν εὐφρόνην καὶ τὴν ἡμέραν. Οὐ διὰ τοῦτο μέντοι Σωκράτης πεποίηται τῷ παραδείγματι χρώμενος, ἵνα μὴ ὁ Ζήνων ἐλέγχηται ὑπὸ τοῦ καθηγεμόνος ὡς τὸ παράδειγμα μὴ προσῆκον λαβὼν τῇ τῶν εἰδῶν ὑποθέσει, ἀλλὰ ὁ Σωκράτης ἀντὶ Ζήνωνος, ὥς τινες ᾠήθησαν. Τί γὰρ ἐκώλυεν, εἰ μὴ ἠρέσκετο τῷ παραδείγματι, τὸν Παρμενίδην καὶ πρότερον ἐνδείξασθαι τῷ Ζήνωνι, καὶ ἐπανορθώσασθαι τὸ

(1) C. D. φαίνης.
(2) B. ἐποίησεν.
(3) A. ταυτὸν καὶ τὸ ὄν.
(4) C. ὅλως.
(5) B. C. ἀνέστη.
(6) C. διεστήκει.
(7) C. ἑαυτῷ.

παρόραμα πρὸ τῆς ἀναγνώσεως· ἀλλ', οἶμαι, Ζήνων ἐπὶ τοῦ ἐνύλου εἴδους τὸ παράδειγμα θείς, ὅπερ ἐςὶ κατ' ἀλήθειαν ἓν καὶ οὐχ ἓν μεριςῶς μετεχόμενον, ἅτε κατατεταγμένον καὶ οὐχὶ ἐφ' ἑαυτοῦ ὄν, τῷ τῆς ἡμέρας καὶ εὐφρόνης παραδείγματι τοῦ τοιούτου εἴδους ὀρθῶς ἐχρῆτο καὶ ἀνελέγκτως· ὁ δὲ Σωκράτης ἐπ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοῦ ἀμερίστου ὄντος καὶ ἑνὸς ἅμα παρόντος τοῖς πολλοῖς, οὐκ ὀρθῶς· διόπερ ὁ Παρμενίδης τοῦτον ἐπανορθοῦται μηκέτι φυλάττοντα τὸ ἓν καὶ ταυτὸν τοῦ εἴδους, διὰ τοῦ τῆς ἡμέρας τούτου παραδείγματος, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀμερίςου τὸ μεριστὸν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἑνὸς εἰσάγοντα τὸ ἓν ἅμα καὶ οὐχ ἕν· οἷον ἦν (1) ἡ λευκότης ἡ παρ' ἡμῖν οὖσα καὶ τοῖς ἀντίποσι. Καὶ γὰρ εἴρηται καὶ πρότερον ἡμῖν, ὅτι σκοπὸς ἦν τῷ λόγῳ τοῦ Ζήνωνος, οὐκ ἐπὶ τὸ τῶν χωριστῶν ἓν εἶδος ἀνάγειν διὰ τῆς πρὸς τὸ πλῆθος μάχης, ἀλλ' ἐπὶ τὸ συνὸν τοῖς πολλοῖς καὶ ἀχώριστον ὂν (2) ἀπ' αὐτῶν. Σωκράτης δὲ ὑπετίθετο τὸ εἶδος ἕτερον τοῦ ἐν ἡμῖν ὄντος; ὅπερ οὐκ ἂν οὕτως ὑφεστήκοι, ὡς τὸ λευκὸν παρά τε ἡμῖν καὶ τοῖς ἀντίποσιν· ὃ δὴ πρὸς τὴν ἡμέραν ὁ Ζήνων ἀπείκαζε καὶ τὴν εὐφρόνην. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν τοιοῦτον· πάλιν δὲ τὴν λέξιν θεωρητέον ἔχουσάν τι δυσδιάθετον. Καὶ πρῶτον δι' ὑπερβατοῦ τὸ ὅλον συναπτέον· φησὶ γὰρ ὁ Σωκράτης μὴ ἂν συμβῆναι τοῦτο τὸ ἄτοπον ὅ φησιν ὁ Παρμενίδης, εἴγε οἷον ἡμέρα εἴη, οὕτω καὶ ἕκαςον τῶν εἰδῶν ἐν πᾶσιν ἅμα ταυτὸν εἴη· δεύτερον δὲ τὸ, (3) εἰ

(1) D. ἦν καὶ ἡ.
(2) C. Deest ὄν.
(3) C. Deest δὲ τό.

ούτω διὰ τὴν ἐπανάληψιν οἰητέον ἔχειν τὸ, εἰ τοῦτο προκείμενον (1)· ἐν γὰρ ταῖς διὰ πλείονος ἀποδόσεσιν (2) αἱ ἐπαναλήψεις χρήσιμοι· τρίτον δὲ τὸ, μία καὶ ἡ αὐτὴ οὖσα πολλαχοῦ ἅμα ἐστὶ, μεταξὺ ῥηθὲν κατὰ ἀπόστασιν ἀκουστέον. Τὸν τρόπον ἐφερμηνευτέον καθ' ὃν ἡ μία μὲν πολλοῖς ἅμα πάρεστι· καὶ εἴτις οὕτως ἀκούει τῆς λέξεως, ὄψεται (3) τὸ ἐν αὐτῇ κάλλος οἷον γέγονεν ἔκ τε τῆς διὰ μέσου ῥήσεως κατ' ἀπόστασιν καὶ τῆς τοῦ ἀκολούθου πάλιν ἀποδόσεως κατ' ἐπανάληψιν.

« Ἡδέως γε (4) φάναι, ὦ Σώκρατες, ἓν ταυτὸν
» ἅμα πολλαχοῦ ποιεῖς· οἷον εἰ ἱστίῳ καταπετάσας πολ-
» λοὺς ἀνθρώπους φαίης ἓν (5) ἐπὶ πολλοῖς εἶναι ὅλον· ἢ
» οὐ τοιοῦτον ἡγῇ λέγειν;—Ἴσως, φάναι.—Ἦ οὖν ὅλον ἐφ'
» ἑκάστῳ τὸ ἱστίον εἴη (6) ἂν, ἢ μέρος αὐτοῦ ἄλλο ἐπ'
» ἄλλῳ; — Μέρος. »

Κατεῖδεν ὁ Παρμενίδης καὶ τὸ αὐτοφυὲς τῶν ἐννοιῶν τοῦ Σωκράτους, καὶ τὸ ἀτελὲς ἔτι καὶ ἀδιόρθωτον· καὶ τὸ μὲν ἀποδέχεται καὶ αὔξει, τὸ δὲ ἐπιδιορθοῦται καὶ τελειοῖ. Διότι μὲν γὰρ τὴν τοῦ ἑνὸς εἴδους ἐπὶ πάντα πρόοδον καὶ μίαν πάντων (7) παρουσίαν ἐφαντάζετο, διὰ τοῦτο φησὶν ἡδέως αὐτὸν ἓν ἐν πολλοῖς ὅλον ποιεῖν· τὸ ἡδέως ἐν ἴσῳ λέγων τῷ κατὰ φύσιν· οὐ γὰρ τὸ εὐήθως,

(1) C. D. προσκείμενον.
(2) C. δόσεσιν.
(3) D. ὄψεται τὸ ἐν αὐτῇ κάλλος γέγονεν.
(4) C. Ἡδέως τε.
(5) Ut Bekker. — Editt. φαίης ἐπὶ π. C. D. ἐν πολλοῖς.
(6) C. D. εἰς μίαν, ἤ.
(7) C. D. πανταχοῦ.

οὐδὲ τὸ γελοίως· ψυχῆς γάρ ἐστι τοῦτο τὴν ἐξῃρημένην ὁμοῦ καὶ πανταχοῦ παροῦσαν αἰτίαν φανταζομένης, καὶ εἰς λόγον ἤδη καὶ νοῦν ἐπιστρεφομένης. Καθ' ὁποίαν γὰρ ἂν ἐνεργῇ τις δύναμιν, τοιαύτην ὑπολαμβάνει καὶ τὴν φύσιν τῶν ὄντων· εἰ μὲν κατ' αἴσθησιν, μεριστὴν καὶ ἔνυλον δὴ ὁμοίως (1)· εἰ δὲ κατὰ λόγον μόνον, ἀμέριστον ἅμα καὶ μεριστήν· εἰ δὲ κατὰ νοῦν, ἀμέριστον μόνως. Διότι μὲν οὖν τὰς αὐτοφυεῖς ἐννοίας προὔβαλλε τῆς ψυχῆς ὁ Σωκράτης, τὴν μίαν καὶ παντελῆ πανταχοῦ παρουσίαν ὑπενόει τῶν νοερῶν εἰδῶν· διότι δὲ οὐ διήρθρου τὴν ἔννοιαν, ἀλλὰ διαστηματικὴν ὑπελάμβανε τὴν παρουσίαν, τὸ ἱστίον ὁ Παρμενίδης αὐτῷ παραφέρει (2), καὶ δείκνυσιν οὐκέτι ὅλον ἐν πολλοῖς ὂν (3), ἀλλὰ μέρεσιν ἑαυτοῦ τοῖς πολλοῖς ὁμιλοῦν· καὶ οὐκ εἶπεν ὅτι τοιοῦτόν τι ἡγῇ νοεῖν· οἶδε γὰρ τὴν ὠδῖνα τὴν ἐν αὐτῷ καὶ τὴν αὐτοφυῆ περὶ τούτων ἔννοιαν· ἀλλά τι τοιοῦτον ἡγῇ λέγειν, οἷον ὑπὸ τῆς φαντασίας ἀπατώμενος, καὶ ἄλλα μὲν νοῶν, ἄλλο δέ τι λέγων, ἅτε τὴν νόησιν τὴν ἔνδον μήπω διαρθρῶσαι δυνάμενος. Ὁ δὲ οὕτως ἀμφοτέροις κατεχόμενος, ταῖς τε αὐτοφυέσιν ἐννοίαις καὶ ταῖς φανταστικαῖς κινήσεσιν, ἀφῆκεν ἀποροῦντος φωνήν. Τὸ γὰρ ἴσως φάναι τοιοῦτον τί ἐστιν· οὔτε γὰρ ἁπλῶς οὕτως ἡγεῖται λέγειν, ἀνακινούμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ διαστρόφου περὶ τοῦ πράγματος ἐννοίας, οὔτε ἔχει τὴν διαστηματικὴν ἀποθέσθαι φαντασίαν· ὅθεν ἐνδοιάσας, πεποίηται τὴν ἀπόκρισιν· συνελαύνεται δ' οὖν λέγειν, ὅτι μερῶν ἐστιν ἡ μετου-

(1) A. B. C. D. ὅμως. A. in margine : γρ. ὁμοίως.

(2) D. περιφέρει.

(3) C. ἐν πολλοῖς ἓν, ἀλλ.

σία καὶ οὐχ ὅλων, τοῦ Παρμενίδου τὴν μετάβασιν ἀψόφῳ κελεύθῳ διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἱστίον παραδείγματος μηχανησαμένου πρὸς θάτερον μέρος τῆς διαιρέσεως· ὅθεν καὶ ἐπάγει ταυτί (1).

« Μεριστὰ ἄρα, φάναι, ὦ Σώκρατες, ἔστιν αὐτὰ τὰ » εἴδη, καὶ τὰ μετέχοντα (2) αὐτῶν μέρους ἂν μετέχοι· » καὶ οὐκέτι (3) ἐν ἑκάστῳ ὅλον, ἀλλὰ μέρος ἑκάστου ἂν » εἴη.—Φαίνεται οὕτω γε. Ἦ οὖν ἐθελήσεις (4), ὦ Σώ-» κρατες φάναι τὸ ἓν εἶδος ἡμῖν τῇ ἀληθείᾳ μερίζεσθαι; » καὶ ἔτι ἓν ἔσται;—Οὐδαμῶς, εἰπεῖν. »

Τὸ δεύτερον τμῆμα τῆς διαιρέσεως τοῦτο ἐστὶ δεικνῦον ὡς οὐδὲ μερῶν τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν μετέχειν δυνατὸν, τὸ ἀμέριστον τῶν εἰδῶν εἰς μέσον παράγον, καὶ διὰ τούτου τὴν προκειμένην παρακροῦον ὑπόθεσιν. Εἰ γὰρ ἀμέριστα τὰ εἴδη καὶ μονάδες, πῶς ἔτι μέρεσιν ἑαυτῶν, ὑπ' ἄλλων καὶ ἄλλων μετέχεται πραγμάτων, οἷον ὁ (5) ἄνθρωπος, εἰ ἓν ἐστι, πῶς μερίζεται εἰς πολλά; πῶς δὲ καὶ ἕκαστος ἡμῶν ἄνθρωπος λέγεται, ἀλλ' οὐ μόριον ἀνθρώπου, εἴπερ ἕκαστος ἡμῶν μόριον ἔχει καὶ οὐχ ὅλον; Εἰ δὲ καὶ ἡμεῖς ἀλλήλων κεχωρίσμεθα, καὶ ἐκείνου τὸ μὲν ἐν (6) ἐμοί, τὸ δὲ ἐν σοί, τὸ δὲ ἐν ἄλλῳ ἔσται, διαστηματικῶς πάλιν τῆς μεταλήψεως νοουμένης, πῶς ἓν μένει τὸ εἶδος, ὅ γε συνδιῄρηται ἡμῖν μεμερισμένοις ἀπ' ἀλλήλων. Οὕτω καὶ τὸ πῦρ οὐχ ἓν, οὗ μέρος μὲν ὡδὶ, μέρος δὲ ἐν ἄλλῳ· καὶ

(1) B. Ταύτῃ.
(2) D. τὸ μετέχον.
(3) C. οὐκέτι ἂν ἐν.
(4) Ut vulgò scriptum.
(5) B. Deest ὁ.
(6) D. ἐμμένει.

τὸ ὕδωρ ὁμοίως, καὶ ὁ ἀήρ. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν τῇ ἑαυτοῦ φύσει μεριστόν· τὸ δὲ εἶδος ἀμέριστον. Καὶ τοῦτο μὲν πλῆθος ἐστὶν, ἐπίθετον ἔχον τὸ ἕν· ἐκεῖνο δὲ, ἕν τι, περιέχον τὸ πλῆθος ἑνοειδῶς. Ἐπὶ γὰρ τῶν θείων, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄρχεται ἡ πρόοδος καὶ ἀπὸ τῆς ὑπάρξεως· ἐὰν γὰρ τὸ πλῆθος προϋποστῇ τοῦ ἑνὸς, ἐπεισοδιῶδες ἔσται τὸ ἕν. Τῷ (1) τε οὖν εἰπεῖν *μεριστὰ ἄρα αὐτὰ τὰ εἴδη*, καὶ τῷ ἐπενεγκεῖν *ἢ ἐθελήσει* (2) *τὸ ἓν εἶδος τῇ ἀληθείᾳ μερίζεσθαι*, πάνυ ἐντρεπτικῶς εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς καθίστησι τῆς ἀτόπου ταύτης ὑποθέσεως. Καὶ γὰρ εἰ τὸν τῇδε ἄνθρωπον καὶ τῶν εἰδῶν ἕκαστον τῶν ὑλικῶν μεριστὸν εἶναι φαμὲν, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ εἴδη τὰ ἄϋλα μεριστὰ φάναι, ἄτοπον· καὶ εἰ αὐτὸ τὸ εἶδος μερίζεσθαι φαμὲν μεριστῶς (3) ὑπὸ τῶν τῇδε μετεχόμενον, ἀλλ' οὐ τῇ ἀληθείᾳ μερίζεσθαι. Καὶ λάβοις ἂν ἀπὸ τούτων πῶς καὶ οἱ μῦθοι λέγουσι μερισμούς τινας καὶ σπαραγμοὺς θεῶν, ὅταν μεριστῶς αὐτῶν μετέχῃ τὰ δεύτερα κατανειμάμενα τὰς ἐν αὐτοῖς προϋπαρχούσας ἀμερίστους αἰτίας τῶν μεριστῶν· ὁ γὰρ μερισμὸς οὐκ ἐκείνων ἐστὶ κατ' ἀλήθειαν, ἀλλὰ τούτων περὶ ἐκείνους.

« Ὅρα γὰρ, φάναι, εἰ αὐτὸ τὸ μέγεθος μεριεῖς καὶ ἕκα-
» στον τῶν πολλῶν μεγάλων μεγέθους μέρει σμικρο-
» τέρῳ (4) αὐτοῦ τοῦ μεγέθους μέγα ἔσται, ἆρα (5) οὐκ
» ἄλογον φαίνεται (6); — Πάνυ γε, ἔφη. »

(1) B. τῷ γε.
(2) B. ἢ καὶ θελήσει.
(3) B. μεριστῶν.
(4) C. D. σμικρότερα.
(5) C. D. Ἀρ' οὐ κατὰ λόγον φανεῖται.
(6) B. φανεῖται. Sic Heindorf.

Τὸ μεριστὴν ὑποτίθεσθαι τὴν εἰδητικὴν οὐσίαν ἄτοπον ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ἰσότητος καὶ σμικρότητος ποιεῖται τὸν λόγον· διότι τούτων ἕκαστον περὶ τὸ πηλίκον ὁρᾶται. Τὸ δέ γε πηλίκον, οὐκ ἔχει τὸ μέρος οὐδαμῶς τῷ ὅλῳ ταυτὸν, ὥσπερ τῆς ποιότητος τὸ μέρος δοκεῖ τὴν αὐτὴν ἀποσώζειν (1) τῷ ὅλῳ δύναμιν· ὅθεν δὴ καὶ τὸ τοῦ πυρὸς μέρος κατὰ μὲν τὸ ποσὸν ἠλάττωται (2), σώζει δὲ κατὰ τὸ ποιὸν τὸν (3) τοῦ πυρὸς λόγον. Ἐπὶ μεγέθους (4) οὖν καὶ ἰσότητος εἰκότως καὶ σμικρότητος ἐλέγχει τοὺς μεριστὰ τὰ εἴδη λέγοντας, ἵνα ἐκ τοῦ μᾶλλον αὐτῷ προΐῃ ὁ λόγος. Εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα δόξαντα μεριστὰ εἶναι διὰ τὸ συνεισάγειν τὴν ἔννοιαν τοῦ πηλίκου, ταῦτα μὴ δύναιτο ἐν ἐκείνοις εἶναι μεριστὰ, πολλῷ δή που τὰ ἄλλα εἴη ἂν ἀμέριστα παντάπασιν, οἷς μὴ ὑπάρχει συνεισάγειν ἑαυτοῖς τὴν τῆς πηλικότητος ἔννοιαν· ὁποῖον τὸ αὐτοδίκαιον, τὸ αὐτοκαλὸν, τὸ αὐτοόμοιον καὶ ἀνόμοιον· ἃ δὴ τῷ αὐτομεγέθει συντάξας, ἠρώτα πῶς ὑπὸ τῶν τῇδε μετέχεται. Περὶ τούτων δ' οὖν εἰκότως ποιεῖται τὴν ἀπόδειξιν τῶν δοκούντων εἶναι πηλίκων, ἀλλ' οὐκ ἄλλων τινῶν· καὶ πρῶτον ἐπὶ τοῦ μεγέθους· ἔστω γὰρ σωματικῶς μεριστὸν τὸ μέγεθος· οὐκοῦν τὸ μέρος ἔλασσον τοῦ ὅλου· εἰ τοῦτο, καὶ τὸ ὅλον μεῖζον τοῦ μέρους. Ὥστε εἰ τὸ ἐνταῦθα μέγα μέρος τοῦ ἐκεῖ μεγάλου μεταλαβὸν μέγα γέγονε, σμικροτέρου μεταλαβὸν, αὐτὸ τοῦτο λέγεται μέγα· τὸ γὰρ μέρος τοῦ

(1) B. C. ὑποσώζειν.
(2) B. ἠλάττεται.
(3) B. C. Deest τὸν.
(4) C. D. μεγέθους δ' οὖν.

αὐτομεγέθους, ἔλασσόν τε καὶ σμικρότερον ἐστίν· ἀλλὰ κεῖται τὰ μὲν τοῦ μεγάλου μεταλαγχάνοντα, εἶναι μεγάλα· τὰ δὲ τοῦ σμικροῦ, σμικρά· τοῖς γὰρ μετέχουσιν ἔφαμεν ἀπ' ἐκείνων ἥκειν τὰς ἐπωνυμίας. Καὶ ὁ μὲν λόγος, τοιοῦτος· ἡμεῖς δὲ χωρὶς τῆς σωματικῆς διαιρέσεως αὐτὸ καθ' αὑτὸ νοοῦντες τὸ αὐτομέγεθος, ἆρ' οὐκ ἂν φαμὲν πλῆθος ἔχειν αὐτὸ καὶ μὴ ἓν εἶναι μόνον; εἰ δὲ πλῆθος ἔχει, ἆρα τῶν αὐτοῦ μερῶν ἕκαστον αὐτομέγεθος ἐροῦμεν, ἢ τοῦ μὲν ὅλου ἔλαττον, οὐδαμῶς δὲ σμικρόν; εἰ μὲν γὰρ καὶ τὸ μέρος (1) αὐτομέγεθος, οὐδὲν τοῦ ὅλου ἠλαττωμένον, ἐπ' ἄπειρον ἡ πρόοδος· ἕξει γὰρ καὶ τοῦτο τὰ αὐτά, καὶ τὰ τούτων μέρη τὰ αὐτά, καὶ (2) πάλιν τὰ τούτων μέρη τὰ αὐτά, ἀεὶ τῶν μερῶν τῶν αὐτῶν ὄντων τοῖς ὅλοις· εἰ δὲ τὸ μέγεθος ἕξει μέρη μεγέθη, τὸ ἓν ἐπίθετον ἔσται, καὶ τὸ ὅλον ἐκ μὴ προσηκόντων αὐτῷ μερῶν. Ἀναγκαῖον ἄρα τὰ οἷον μέρη τοῦ αὐτομεγέθους, μεγέθη μὲν εἶναι καὶ ὁμόχροα τῷ ὅλῳ· μὴ ὅπερ δὲ τὸ (3) ὅλον· καὶ γὰρ τὸ τοῦ πυρὸς μέρος πῦρ· ἀλλὰ μείζων ἡ τοῦ ὅλου δύναμις· καὶ οὔτε ἐκ ψυχρῶν (4) μορίων τὸ ὅλον, οὔτε ἕκαστον μόριον ἰσοσθενὲς τῷ ὅλῳ. Φέρε γὰρ εἰ τὸ αὐτομέγεθος ἔχοι δυνάμεις, τὴν μὲν ὑπεροχὴν ἐντιθεῖσαν (5) ἀσωμάτοις πρὸς ἀσώματα· καὶ γὰρ ἐν τούτοις ἔστι τί μέγεθος· τὴν δὲ

(1) B. μέρος αὐτῶν μέγεθος.

(2) C. D. Deest καὶ πάλιν τὰ τούτων μέρη τὰ αὐτά.

(3) B. C. τὸ ὅλον. D. τὸ ὅλον τῷ ὅλῳ. A. τῷ ὅλῳ.

(4) C. ψυχικῶν.

(5) D. ἐντιθεῖσαν. B. ἐντιθείσας. C. ἐντίθησιν. A. ἐντιθείς.

πρὸς σώματα σώμασι. Καὶ μέτρον ἄλλο τῆς ἐν τούτοις ὑπεροχῆς· οὐκ ἀνάγκη τοῦ ἑνὸς εἴδους τοῦ ἄμφω δυναμένου, καθ' ἕνα λόγον, ἑκατέραν (1) εἶναι τούτων ἐλάσσονα τῶν δυνάμεων· ἀλλὰ ἡ ἐλάττωσις οὐ σμικρὰν ποιεῖ (2) τὴν δύναμιν· ἀλλὰ καὶ ταύτην αὐτομέγεθος ἐν ἄλλοις καὶ ἐλάττοσι ταυτὸν δυναμένην ἐπιδείκνυσι· καὶ οὕτως κἂν ᾖ πολυδύναμον τὸ εἶδος, οὐκ ἐξίσταται τῆς οἰκείας ἰδιότητος ἐν τῷ πλήθει τῶν ἐν αὐτῷ δυνάμεων. Ταῦτα μὲν εἴτις νοερῶς ἐπιβάλοι τοῖς μέρεσιν ἐκεῖ καὶ τοῖς ὅλοις, εἰ δὲ σωματικὴν ὑπολαμβάνοι τὴν τοῦ μέρους ἀποδιάληψιν, περιπεσεῖται τοῖς ἀτόποις οἷς ὁ Παρμενίδης ἐπήνεγκε.

« Τί δέ; τοῦ ἴσου μέρος (3) ἕκαστον σμικρὸν ἀπολαβόν » τι ἕξει, ᾧ ἐλάττονι ὄντι αὐτοῦ τοῦ ἴσου, τὸ ἔχον ἴσον τῷ » ἔσται; Ἀδύνατον. »

Τὸ μὲν μέγεθος ἣν ἔχει δύναμιν ἐν ταῖς ἀσωμάτοις καὶ ταῖς σωματικαῖς ὑποστάσεσιν ὑπέμνησται διὰ τῶν προειρημένων, καὶ ὅτι τῆς ὑπεροχῆς πᾶσι καὶ τῆς ἐξῃρημένης τελειότητος εἴτε νοερᾶς εἴτε ζωτικῆς εἴτε διαστηματικῆς, τοῦτο ἐστὶ χορηγόν. Τὸ δὲ ἴσον, νῦν γὰρ πρῶτον κατωνόμασται, λεγέσθω τὸ τῆς ἁρμονίας καὶ τῆς ἀναλογίας ἅπασιν αἴτιον· ἀπὸ τῆς ἰσότητος γὰρ αἱ μεσότητες πᾶσαι πεφήνασιν, αἵ τε ψυχικαὶ καὶ αἱ φυσικαί, καὶ τέλος ἐστὶν αὐτῆς

(1) B. ἑτέραν.
(2) B. ποιεῖται.
(3) B. D. μέρους. Sic vulgò scriptum. At rectè post Schleiermacherum Heindorf. et Bekk. μέρος. — Ità de ἀπολαβόν τι pro ἀπολαβόντι.

φιλία καὶ ἕνωσις. Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ δημιουργὸς πάσαις χρῆται ταῖς μεσότησι διακοσμῶν τὸ πᾶν καὶ τοῖς δεσμοῖς τοῖς ἀπὸ τούτων, τοῖς ἀριθμητικοῖς, τοῖς γεωμετρικοῖς, τοῖς ἁρμονικοῖς, εἰ φαίης (1) τὴν μίαν τούτων νοερὰν αἰτίαν τὴν γεννητικὴν αὐτῶν καὶ κοσμητικὴν (2) ταύτην εἶναι τὴν ἰσότητα τὴν δημιουργικὴν, οὐκ ἂν ἁμάρτοις, οἶμαι, τῆς περὶ ταύτην ἀληθείας. Ὡς γὰρ ἡ ἐκεῖ μονὰς ὑπέστησε πάντα φυσικὸν ἀριθμὸν, οὕτως ἡ ἐκεῖ ἰσότης ἀπεγέννησε τὰς ἐνταῦθα πάσας μεσότητας· ὅπου γε καὶ ἡ ἐν ἡμῖν ἰσότης ἐστὶν ἡ γεννῶσα τὰς μεσότητας. Εἰ δὲ ἐν ταῖς εἰκόσιν οὕτω, πολλῷ πλέον ἐν τοῖς νοεροῖς εἴδεσιν ἡ ἰσότης γόνιμος ἐςὶ τῆς περὶ τὸν κόσμον προϊούσης ἁπάσης τῶν μεσοτήτων ποικιλίας· ἔστι μὲν οὖν ἡ ἰσότης καὶ τούτων αἰτία τοῖς ἐγκοσμίοις ἅπασιν· ἔστι δὲ αὖ καὶ τῆς συστοίχου καὶ ὁμοταγοῦς τοῖς οὖσι τάξεως χορηγός· ὥσπερ δὴ τὸ μεῖζον τῆς ἐξῃρημένης τελειότητος, τὸ δὲ σμικρότερον τῆς ὑφέσεως τῆς οὐσιώδους αἴτιον. Καὶ ἔοικεν ἐκ τῆς τριάδος τῶν εἰδῶν τούτων κεκοσμῆσθαι πάντα τὰ ὄντα, τοῖς μὲν ὑπερτέροις (3) αὐτὴν τὴν ὑπεροχὴν, τοῖς δὲ δευτέροις τὴν ὕφεσιν, τοῖς δὲ συστοίχοις τὴν ὁμοταγῆ κοινωνίαν παρεχομένης (4). Καὶ δῆλον ὅτι καὶ αἱ σειραὶ τῶν ὅλων (5) ἀεὶ ἀδιάλυτοι (6) κατὰ ταύτην ἀπεγεννήθησαν· πᾶσα γὰρ σειρὰ τῶν τριῶν δεῖται τούτων, ὑπεροχῆς, ὑφέσεως, συστοιχίας (7)· ὥστε εἴ τινές εἰσιν ἄνωθεν ἄχρι τῶν ἐσχά-

(1) C. φαίνεις.
(2) C. κοσμικήν.
(3) D. προτέροις.
(4) D. παρεχομένη. A. B. παρεχονένοις.
(5) B. ὄντων.
(6) A. ἀδιάκριτοι.
(7) B. καὶ συστοιχίας.

των ἑκάστου τῶν εἰδῶν πρόοδοι μετὰ τῆς κοινωνίας τὴν τῶν δευτέρων πρὸς τὰ πρῶτα σώζουσαι διάκρισιν, διὰ τούτων ἂν τῶν τριῶν ἐπιτελοῖντο, καὶ ταῦτα ἂν πᾶσι παρέχοι τοῖς εἴδεσι τὴν εἰς τὸ ἕκαστον ἑκάστου πρόοδον ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀκρότητος. Πάντως γὰρ καὶ τὸ αὐτοκαλὸν καὶ τὸ αὐτοδίκαιον καὶ ἕκαστον εἶδος ἡγεῖται σειρᾶς ἰδίας· καὶ ἔστιν ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι νοεροῖς ψυχικοῖς, ἔτι δὲ καὶ σωματικοῖς· καὶ ἐν ψυχαῖς ἄλλως ἐν ἄλλαις, θείαις, δαιμονίαις, ἀνθρωπίναις· καὶ ἐν σώμασιν ἄλλως ἐν ἄλλοις· οἷον τὸ καλὸν, θείοις ἢ δαιμονίοις ἢ καὶ τούτων ὑφειμένοις. Τίς μὲν οὖν ἐστιν ἡ ἰσότης, ἀπὸ τούτων δῆλον· σκόπει δὲ καὶ ἐπ' αὐτοῖς ὅπως ὁ Παρμενίδης ἐλέγχει τοὺς μέρος αὐτῆς σωματικῶς τὰ τῇδε ἴσα μετέχειν οἰομένους· μετεχέτω γὰρ εἰ τύχοι μέρους τῆς ἰσότητος ἀποδιαληφθὲν (1) τό δε τὸ αἰσθητόν· εἰ οὖν μέρους (2) μετέχει, δῆλον ὡς ἐλάττονος τοῦ ὅλου μετέχει τινός· εἰ δὲ τοῦτο, οὐκέτι τὸ τοῦ ἐλάττονος μετασχὸν, ἔλασσον ἐστὶν, ἀλλ' ἴσον· δεῖν (3) δὲ οὐχ οὕτως· κεῖται γὰρ ὅτι τὰς ἑαυτῶν ἐπωνυμίας δίδωσι τὰ εἴδη τοῖς αἰσθητοῖς. Οὐχὶ ἐλάττονος οὖν τί μετέχον (4), ἴσον προσρητέον, ἀλλ' ἔλασσον· οὐδὲ ἴσου ἔλασσον, ἀλλ' ἴσον· οὐδὲ μείζονος, ἴσου ἢ ἔλασσον, ἀλλὰ μεῖζον. Καὶ ὁρᾷς πάλιν ὅπως προῆλθεν ὁ λόγος ὡς ἐπὶ σωματικῆς μετοχῆς· τὸ γὰρ σμικρὸν ἀπολαμβάνοντι, διὰ τῆς ἀποδιαλήψεως ταύτης σωματικὴν ποιεῖ τὴν μετου-

(1) C. ἀποδιαλειφθὲν, τὸ δὲ τὸ αἰσθητόν. B. ἀποδιαληφθέν· τὸ δὲ αἰσθητόν.

(2) B. μέρος.

(3) C. δεῖ.

(4) C. μετέχουσιν.

σίαν· καὶ ἐν αὐτοῖς ἀποτίθεται τοῖς ἀμερίστοις καὶ ἀΰλοις εἴδεσι τὸν μερισμόν. Ἐπεὶ, εἴ γε αὐτὴν τὴν ἰσότητα καθ' αὑτὴν σκοποίης, ἔσται καὶ τὸ ἐν αὐτῇ μέρος ἰσότης· οὐ γὰρ ἐκ μὴ ἴσων τὸ ἴσον. Ἄλλο δὲ τὸ ἐπίθετον εἶδος, ὥστε ἔσται σύνθετον, ἀλλ' οὐχ ἁπλοῦν τὸ αὐτοΐσον· Ἀνάγκη ἄρα καὶ τοῦ αὐτοΐσου τὸ μέρος ἴσον εἶναι· μία γὰρ ἡ αὐτοϊσότης οὖσα πασῶν ἔχει τῶν ἰσοτήτων ἐν ἑαυτῇ τὰς αἰτίας· τῆς ἐν βάρεσι, τῆς ἐν ὄγκοις, τῆς ἐν πλήθεσι, τῆς ἐν ἀξίαις, τῆς ἐν γενέσεσιν· ὥστε ἕκαστον τῶν τοιούτων παντοδαπῶν ὄντων ἴσον τί ἐστι, τὴν δύναμιν ὑφειμένην ἔχον τοῦ ὅλου καὶ τὴν ἀξίαν. Κωλύει γοῦν οὐδὲν τοῦ ἑνὸς εἴδους πᾶσαν ἰδιότητα παράγοντος τῶν ἐν αὐτῷ δυνάμεων· τὴν μὲν γενναίαν ἄλλην καὶ ἐν ἄλλοις οὖσαν, τὴν δὲ ἄλλην· καὶ οὕτως ἰσότητας εἶναι πάσας πολλὰς ὑπὸ τὴν μίαν. Εἰ δὲ καὶ ἰσότητες πᾶσαι, καὶ ὑφειμέναι τῆς ἑαυτῶν ἑνάδος, καὶ τοῦτο πεπόνθασι διὰ τὴν τοῦ αὐτοσμικροῦ μετουσίαν, οὐ θαυμαστόν, τῶν εἰδῶν πάντων πᾶσι κοινωνούντων, Ἐπεὶ καὶ τὸ αὐτομέγεθος, καθόσον ἄλλων εἰδῶν ἠλάσσωται, μετέχει τῆς σμικρότητος, καὶ τὸ αὐτοσμικρὸν, καθόσον ἑτέρων ὑπερέχει, μετείληφε τοῦ αὐτομεγέθους· μετέχεται δὲ ἕκαστον ὑπὸ τῶν τῇδε, καθόσον ἐστὶν ὅ ἐστιν, ἀλλ' οὐ καθόσον κοινωνεῖ τοῖς ἄλλοις.

« Ἀλλὰ τοῦ σμικροῦ μέρος τίς ἡμῶν ἕξει. Τούτου δὲ » αὐτοῦ (1) τὸ σμικρὸν μεῖζον ἔσται ἅτε μέρους (2) ἑαυτοῦ

(1) Ut vulgò scriptum. (2) D. μέρη. Heindorf et Bekk. αὐτὸ.

» ὄντος. Καὶ οὕτω δὴ αὐτὸ τὸ σμικρὸν, μεῖζον ἔσται. Ὧ
» δ' ἂν προστεθῇ τὸ ἀφαιρεθὲν, τοῦτο σμικρότερον ἔσται,
» ἀλλ' οὐ μεῖζον ἢ πρίν. — Οὐκ ἂν γένοιτο, φάναι (1),
» τοῦτό γε. »

Πάλιν τὸ σμικρὸν, ὅτί ποτέ ἐστι, καὶ ἣν ἔχει δύναμιν, πρῶτον θεατέον. Ὡς γὰρ τὸ μέγεθος λέγομεν ὑπεροχῆς καὶ διαφερούσης ἀξίας εἶναι καὶ δυνάμεως ἐξῃρημένης αἴτιον πᾶσιν ὁμοῦ τοῖς οὖσι, καὶ τὸ ἴσον ἀναλογίας (2) πάσης καὶ ὁμοστοιχίας γεννητικόν· οὕτω δὴ καὶ τὸ σμικρὸν φαμὲν, εἰ μὲν βούλει, τῆς ὑφέσεως τῆς ἐν τοῖς εἴδεσιν ἅπασιν, εἰ δὲ βούλει, τῆς ἀμερείας καὶ συνοχῆς (3) καὶ τῆς εἰς αὐτὸ συννευούσης δυνάμεως ἐν ἑκάστοις χορηγόν. Διὰ τοῦτο γὰρ αἱ ψυχαὶ δύνανται χωρεῖν ἀπὸ τῆς ἐκτάσεως ἐπὶ τὸ ἀμέριστον (4) εἶδος τῆς ζωῆς, καὶ τὰ σώματα σφίγγεται καὶ συνέχεται ταῖς ἐν αὐτοῖς ἀμερέσιν αἰτίαις, καὶ ὁ σύμπας κόσμος εἷς ἐστι καὶ (5) ἐν ἑνὶ τῷ μέσῳ συννεύουσαν ἔχει τὴν ὅλην ζωήν· ἀπὸ τούτου καὶ οἱ πόλοι καὶ τὰ κέντρα καὶ αἱ πᾶσαι ἀμερεῖς τομαί, καὶ αἱ τῶν κύκλων ἐπαφαὶ, καὶ τὰ πέρατα τῶν δωδεκατημορίων, καὶ πάντα ὅσα ὁ δημιουργικὸς νοῦς ἀμερῆ μέτρα τοῖς μεριστοῖς ἐνεστήριξε. Τοιαύτην μὲν οὖν ἔχει δύναμιν ἡ αὐτοσμικρότης· ὁ δὲ παρὼν λόγος δείκνυσι καὶ ἐπὶ ταύτης ὅτι μέρους αὐτῆς σωματικῶς τὰ τῇδε μετέχειν ἀδύνατον. Εἰ γὰρ ἔχοι (6) τι μέρος ὅλως ἡ αὐτοσμικρότης, ἔσται μείζων τοῦ ἑαυτῆς

(1) C. τοῦτο, φάναι γε.
(2) C. ἀνάλογον πᾶσι.
(3) B. τῆς συνοχῆς.
(4) D. ἀμερέστερον.
(5) B. ἑνί.
(6) B. ἔχει.

μέρους· τὸ γὰρ μέρος τοῦ σμικροῦ, καθὸ μέρος, τοῦ ὅλου σμικρότερον. Ὥστε τὸ σμικρὸν τοῦ οἰκείου μέρους ὄντος σμικροτέρου δηλαδὴ μεῖζον ἐστίν· ἀλλ' ἀδύνατον μεῖζον εἶναι τὸ σμικρὸν ἁπλῶς· νῦν γὰρ αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν σμικρότητα θεωροῦμεν, οὐδὲν ἐφαπτόμενοι τῆς πρὸς τὸ μέγεθος αὐτῆς κοινωνίας. Τοῦτο μὲν οὖν ἓν (1) ἔδειξεν ἄτοπον ἀκολουθοῦν ταῖς αὐτὴν τὴν σμικρότητα μερίζουσιν ἐν αὐτῷ τῷ εἴδει θεωρουμένην (2)· ἕτερον δὲ ἐπὶ τῶν μετεχόντων ἐξεταζόμενον τοιοῦτον. Ἐπειδὴ γὰρ (3) τὸ αὐτοσμικρὸν διείλομεν, καὶ δέδεικται ὡς τοῦτο τὸ μέρος αὐτοῦ τοῦ ὅλου σμικρότερον ἐστί, δῆλον ὅτι ᾧ ἂν προστεθῇ (4), ταῦτο δὴ τὸ ἀφαιρεθὲν ἀπὸ τοῦ ὅλου σμικροῦ μέρος (5), ἐκεῖνο τὸ λαβὸν ταύτην τὴν προσθήκην, σμικρότερον ἔσται, ἀλλ' οὐχὶ μεῖζον ἢ πρότερον ἦν· τὸ γὰρ σμικροτέρου μεταλαβὸν, δεῖ γίγνεσθαι σμικρότερον· καί τοι γε ὁρῶμεν ὅτι τῷ μεγέθει τῷδε προστεθέν (6) τι σμικρότερον αὐτοῦ ὂν, ποιεῖ τὸ ὅλον μεῖζον. Οὐκ ἄρα δεῖ μερίζειν τὸ σμικρόν· εἰ γὰρ ἀμέριστον αὐτὸ φυλάττοις, οὐ δυνήσῃ τὸ ὅλον ὡς τὸ μέρος προσθεῖναι, τῷ καὶ οὕτω ποιῆσαι τὸ προσλαβὸν ἀντὶ σμικροῦ μεῖζον. Δέδεικται γὰρ ὅτι (7) ὅλον ἐν πολλοῖς εἶναι, ἀδύνατον. Ἔστι μὲν οὖν καὶ οὑτωσὶ τὴν ἐκκειμένην λέξιν ἑρμηνεύειν (8), ἔστι δὲ καὶ ὡς (9) ὁ ἑταῖρος

(1) C. οὖν ἂν ἔδειξεν.
(2) C. D. θεωρούμενον.
(3) C. B. Deest γάρ.
(4) D. προτεθῇ.
(5) B. μέρους.
(6) C. D. προστεθέντι σμικρότερον.
(7) C. Deest ὅτι.
(8) C. D. ἀφερμηνεύειν.
(9) D. ὡς ἑταίρως.

ἡμῶν ἐπέστησε Περικλῆς, ἐπ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὸ ὅλον θεωρῶν (1)· ᾧ γὰρ ἂν προστεθῇ τὸ ἀφαιρεθὲν τοῦ σμικροῦ μέρους, τοῦτο δεῖ γίγνεσθαι μεῖζον· ἀλλαμὴν τῷ καταλοίπῳ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ σμικροῦ διαιρεθέντος προστεθὲν, σμικρὸν ὅμως ἐποίησε τὸ ὅλον, ἀλλ' οὐ μεῖζον ἢ πρότερον· ἦν γὰρ σμικρὸν τὸ ἐξ ἀρχῆς εἶδος. Ἄτοπον ἄρα διαιρετὸν ἡγεῖσθαι τὸ σμικρόν· τὸ γὰρ ἀφαιρεθὲν ἀπ' αὐτοῦ μέρος, διότι μὲν ἔλασσον ἐστὶ τοῦ ὅλου, μεῖζον ἐκεῖνο πάντως ἀποφαίνει, διότι δὲ τῷ λοιπῷ προστίθεται, μεῖζον αὐτὸ τὸ τὴν προσθήκην λαβὸν ἀπεργάζεται· σμικρὸν δὲ οὐδετέρως εἶναι συμβαίνει τὸ πᾶν. Ταῦτα καὶ περὶ τοῦ δευτέρου τῶν ἐπενηνεγμένων ἀτόπων ῥητέον· ὃ καὶ ἔδοξε τισὶν οὕτω δυσδιάθετον εἶναι κατὰ τὴν λέξιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς νόθοις αὐτοῖς καταλέξαι τινὰς καὶ περιγράψαι (2) τῶν τοῦ Πλάτωνος ῥημάτων. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀφείσθω· ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς ὁ λόγος ἀφαιρέσεις τινὰς καὶ προσθέσεις παρεισφέρων, σωματικὴν εἶναι δηλοῖ τὴν ἐλεγχομένην μέθεξιν, γνώριμον. Καὶ οὐδὲν οἶμαι πρὸς τοῦτο δεῖ παρ' ἡμῶν πλείονος ὑπομνήσεως. Κοινῇ δὲ εἰρήσθω περὶ τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν, μεγέθους, σμικρότητος, ἰσότητος, μᾶλλον δὲ περὶ ἁπασῶν ὁμοῦ τῶν ἰδεῶν, ὡς ἀμερεῖς εἰσι, καὶ ὡς ἀσώματον ἔλαχον οὐσίαν. Τὸ γὰρ σωματικὸν πᾶν ὡρισμένον ὑπάρχον κατὰ τὴν διάστασιν, ἀδύνατον ὡσαύτως τὸ αὐτὸ παρεῖναι μείζοσι καὶ ἐλάττοσιν. Ἀλλαμὴν καὶ τὸ ἴσον καὶ τὸ μεῖζον, καὶ τὸ ἔλασσον, καὶ ἕκαστον τῶν ἄλλων

(1) C. θεωρεῖν.

(2) D. παραγράψαι.

ὁμοίως πάρεστι τοῖς μετέχουσιν, ὅπως ἂν ἔχοι διαστάσεως· ἀδιάστατα ἄρα πάντα τὰ εἴδη ἐστί· κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, καὶ τόπου παντὸς ὑπερίδρυται· πᾶσι γὰρ πανταχοῦ τοῖς μετέχουσιν ἀκωλύτως πάρεστι. Τὰ δὲ ἐν τόπῳ κρατούμενα, τῆς ἀκωλύτου ταύτης παρουσίας ἄμοιρα πέφυκε· μετέχεσθαι γὰρ ὑπὸ πάντων αὐτὰ τῶν ἐν διαφόροις τόποις τεταγμένων, ἀδύνατον. Ὡσαύτως γε, καὶ χρόνου παντὸς ὑπερήπλωται· πάρεστι γὰρ ἀχρόνως (1) ἅπασι καὶ ἀθρόως. Ἐπεὶ καὶ αἱ γενέσεις προπαρασκευαί τινές εἰσι τῆς ἐκείνων μεθέξεως, ὡς προείπομεν· καὶ αὗται μὲν ἐν χρόνῳ πάντως, τὰ δὲ εἴδη τοῖς ἐν γενέσει δίδωσι τὰς ἑαυτῶν μεθέξεις, οὐδὲν ὅλως προσδεόμενα (2) τῆς κατὰ τὸν χρόνον παρατάσεως, ἀλλ' ἐν αὐτῷ (3) τῷ νῦν ἀμερίστως· ὃ δὴ καὶ μιμεῖται τὴν αἰώνιον αὐτῶν ὑπόστασιν. Μὴ τοίνυν ἀπὸ τῶν μετεχόντων ἐπὶ τὰ μετεχόμενα μεταφερέτω τις ἢ τὸν χρόνον ἢ τὴν τοπικὴν περίληψιν, ἢ τὸν σωματικὸν μερισμόν, μηδ' ὅλως συνθέσεις ἢ διαιρέσεις σωματοειδεῖς ἐν ἐκείνοις ἐπινοείτω. Πόῤῥω γὰρ ταῦτα διέστηκε τῶν εἰδῶν τῆς ἁπλότητος τῆς ἀΰλου, τῆς καθαρότητος τῆς ἐν αἰῶνι συνεχομένης ἀμεροῦς ὑποστάσεως.

« Τίνα οὖν τρόπον, εἰπεῖν ὦ Σώκρατες, τῶν εἰδῶν
« σοι τἄλλα μεταλήψεται, μήτε κατὰ μέρη μήτε κατὰ ὅλα
» μεταλαμβάνειν δυνάμενα; »

(1) D. πάρεστι γὰρ ὁ χρόνος ἅπασι.

(2) D. προσδεόμεθα.

(3) C. τῷ νῦν ἀμερίστῳ ἀμερίστως.

Προκλητικός ἐστιν ὁ ὅλος (1) τύπος οὗτος τῶν λόγων, καὶ μαιευτικὸς τῶν τοῦ Σωκράτους ἐννοιῶν· διὰ τοῦτο καὶ οὐχ ὡς ἀγωνιστὴς, οὐδ᾽ ὡς νίκης ὀρεγόμενος ἐπήνεγκεν, ὡς οὐκ ἄρα μετέχει τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν, ἀλλ᾽ ἀνακινεῖ τὸν Σωκράτην καὶ προκαλεῖται τὸν ἐν αὐτῷ νοῦν εἰς τὴν τῆς κυριωτάτης μεθέξεως εὕρεσιν, καὶ διὰ τῶν ἀκυρωτέρων τόπων αὐτὸν περιαγαγὼν, ἐκεῖνον καταλείψει τὸν ὄντως προσήκοντα τῇ ποιήσει τῶν θείων εἰδῶν. Εἴρηται δὲ καὶ πρότερον ὅτι τοῖς μὴ σωματικῶς ἐκλαμβάνουσι τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος, ἀλλὰ προσφόρως ταῖς ἀΰλοις καὶ νοεραῖς οὐσίαις, ὀφθήσεται τὰ τῇδε καὶ ὅλων μετέχοντα τῶν εἰδῶν καὶ μερῶν. Καθόσον μὲν γὰρ ἡ ἑκάστου ἰδιότης χωρεῖ καὶ μέχρι τῶν τελευταίων ἐν τοῖς μετέχουσιν, ὅλων ἐστὶν ἡ μέθεξις· καθόσον δὲ οὐ πᾶσαι ὑποδέχεται τὰ δεύτερα τὴν τῶν αἰτίων δύναμιν, μερῶν ἐστιν ἡ μέθεξις· διὸ καὶ τὰ μὲν ὑψηλότερα τῶν μετεχόντων, πλείους ὑποδέχεται τοῦ παραδείγματος δυνάμεις, τὰ δὲ κοιλότερα, ἐλάσσους· ὥστε καὶ εἴ τινες ἄνθρωποι (2) κατ᾽ ἄλλας τοῦ παντὸς μερίδας κρείττους ἡμῶν ὑπάρχοιεν, καὶ τούτους μᾶλλον ἐγγὺς ὄντας τῆς ἀνθρώπου ἰδέας μᾶλλον αὐτῇ καὶ κατὰ πλείους δυνάμεις κοινωνεῖν. Ὅθεν καὶ ὁ μὲν οὐράνιος λέων, νοερὸς, ὁ δὲ ὑπὸ σελήνην, ἄλογος· ἐγγυτέρω γὰρ ἐκεῖνος τῆς τοῦ

(1) C. D. ὅλος ὁ τύπος.

(2) A. B. ἀνθρώποις. C. In margine : Καὶ ποῦ ἂν εἶεν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι, φλύαρε; ταῦτα πάντα ματαιότης καὶ φλυαρία σαφής.

λέοντος ἰδέας· ἥ γε μὴν ἰδιότης ἥκει μέχρι τῶν θνητῶν, δι' ἣν καὶ συμπαθεῖ τὰ τῇδε τοῖς οὐρανίοις· τὸ γὰρ ἓν εἶδος καὶ ἡ κατὰ τοῦτο κοινωνία ποιεῖ τὴν συμπάθειαν· καί τι δεῖ περὶ τούτων λέγειν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴν εἰ λάβοις τὴν σελήνην, θεὸν μὲν ὄψει τὴν οὐρανίαν, τὸ δὲ ἐνταῦθα σεληνιακὸν εἶδος ἐν λίθοις φυλάττον καὶ αὐτὸ τὴν οἰκείαν τῇ τάξει ταύτῃ δύναμιν, ὡς πέφυκεν αὐξόμενόν τε καὶ μειούμενον τεταγμένως· οὕτως ἡ μία ἰδιότης ἄνωθεν καθήκει μέχρι τῶν ἐσχάτων· καὶ δῆλον ὅτι διὰ τῶν μέσων· εἰ γὰρ ἔν τε θεοῖς καὶ ἐν λίθοις τὸ ἓν τοῦτο εἶδος, πολλῷ δή που πρότερον ἐν ταῖς μεταξὺ γενέσεσιν, οἷον δαιμόνων ἢ τῶν ἄλλων ζώων· σειραὶ γάρ τινες ἀπὸ τῶν νοερῶν θεῶν εἰς τὸν οὐρανὸν καθήκουσι, καὶ ἀπὸ τῶνδε πάλιν εἰς τὴν γένεσιν, καθ' ἕκαστον στοιχεῖον ἐξαλλαττόμεναι, καὶ μέχρι γῆς ὑφιστάνουσαι. Τούτων δὲ τῶν σειρῶν, τὰ μὲν ὑψηλότερα, μειζόνως μετέχει τῶν παραδειγμάτων· τὰ δὲ χαμαιζηλότερα, ἐλασσόνως, τῆς ἰδιότητος ἐπὶ πάντα τῆς μιᾶς ἐκτεινομένης, ἣ καὶ ποιεῖ μίαν τὴν ὅλην σειράν. Πάλιν δὲ καθ' ἕτερον τρόπον, εἰ βούλει, λέγωμεν, ὅτι καὶ ὅλων μετέχει τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν καὶ μερῶν· ὅλων μὲν, καθόσον ἀμέριστος αὐτῶν ἐστὶν ἡ ποίησις· διὸ καὶ ὅλη πανταχοῦ πᾶσιν ἡ αὐτὴ πάρεστιν ἑαυτῆς οὖσα πρότερον· ἔπειθ' οὕτω καὶ τὴν τῶν μετεχόντων οὐσίαν ἀποπληροῦσα τῆς οἰκείας δυνάμεως· μερῶν δὲ καθόσον οὐκ αὐτῶν ἐκείνων, ἀλλ' εἰδώλων μετέχει· τὰ δὲ εἴδωλα, μέρη τῶν οἰκείων ἐστὶ παραδειγμάτων· οὕτω γὰρ ἡ εἰκὼν ἔχει πρὸς τὸ παράδειγμα ἑαυτῆς, ὡς μέρος πρὸς ὅλον· καὶ εἴτις ἐπὶ ταύτης ἑστὼς τῆς ἐξ-

τήσεως γυμνάζει τοὺς προειρημένους λόγους (1), οὐδὲν ἀδύνατον φαίνεται τῶν πρότερον ἡμῖν ὡς ἀδυνάτων ἀπογεγραμμένων· ποῦ γὰρ ἀδύνατον, ὅλον ἐν πᾶσιν εἶναι ταυτόν· εἴ μοι νοοίης (2) ὅτι τὸ ἄϋλον καὶ νοερὸν εἶδος ἐν ἑαυτῷ ὂν καὶ οὐδὲν ἕδρας οὐδὲ τόπου δεόμενον, πᾶσι πάρεστιν ἐξίσου τοῖς μετέχειν αὐτοῦ δυναμένοις; ποῦ δὲ ἀδύνατον τὸ ἀμέριστον καθ' αὑτὸ καὶ ἓν προϋπάρχον εἶδος, μερίζεσθαι ἐν τοῖς μετέχουσι καὶ τὸν τιτανικὸν ὑπομένειν διασπασμόν; πῶς δὲ οὐκ ἀληθέστατον ὅτι τοῦ αὐτομεγέθους μετασχὸν, ἐλάττονος μετέσχε; τὸ γὰρ ἐν αὐτῷ μέγεθος διαστατὸν ὂν τοῦ αὐτομεγέθους εἴδωλον· τὸ δὲ (3) εἴδωλον μορίῳ δή τινι τοῦ παραδείγματος ἠλάσσωται· τί δὲ οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ αἰσθητὸν ἴσον, ἐλάσσονος ἐρεῖς αὐτοῦ τοῦ ἴσου μετασχὸν, ἴσον προσονομάζεσθαι; τὸ γὰρ ἐνταῦθα καλούμενον ἴσον, ἔλαττον τῆς τοῦ αὐτοΐσου δυνάμεως· πῶς δὲ καὶ τὸ εἴδωλον τοῦ σμικροῦ οὐχὶ σμικρότερον ἐκείνου, καθόσον ἀπολείπεται τῆς ἐκείνου τελειότητος; ἐκεῖνο (4) γὰρ τούτου μεῖζον, καθόσον τῇ δυνάμει τελειότερον· ὅλως δὲ ἕκαστον τῶν τριῶν ἐπεὶ καὶ ἐξήρηται τῶν μετεχόντων, καὶ μετρητικόν (5) ἐστι τῆς οὐσίας αὐτῶν, καὶ τῆς ὑφέσεως αὐτοῖς αἰτίαν ἐνδίδωσι, κατὰ μὲν τὴν ἐξῃρημένην ὑπερβολὴν, τῷ μεγέθει προσχρῆται, κατὰ δὲ τὴν μετρικὴν δύναμιν, τῷ ἴσῳ, κατὰ δὲ τὴν τῆς ὑφέσεως δόσιν, τῷ σμικροτέρῳ. Πάντα ἄρα συναπεργάζεται ἀλλήλοις τὴν εἰς τὰ δεύτερα ποίησιν· ἐπεὶ καὶ εἰ τὸ μὲν μέγεθος τὴν

(1) B. Deest λόγους.
(2) D. νοοίης.
(3) A. B. τὸ δή.
(4) C. D. ἐκεῖνο δέ.
(5) B. μετρικόν.

ἐπὶ πάντα διατείνουσαν παρέχεται δύναμιν, τὸ δὲ σμικρὸν τὴν ἀμέρειαν (1)· συμφύεται γὰρ (2) ἀλλήλοις· τό,τε γὰρ ἀμέριστον ἐπὶ πλείω διῆκον μειζόνως ἐστὶν ἀμερές, καὶ ἄμφω μειζόνως ἴσα ἐστὶν, ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ὑπάρχοντα μέτρα διαφερόντως· οὐδὲν ἄρα ἄτοπον οὐδὲ ἀδύνατον, εἰ καὶ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος τὸν προσήκοντα τρόπον ἐκλάβοις· ἀλλ' ἕπεται πάντα ταῖς ὑποθέσεσιν οἰκείως· ὅθεν οἶμαι καὶ ὁ Παρμενίδης συνεχῶς ἐπανερωτᾷ πῶς μετέχει τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν· καὶ πῶς τὸ ὅλον, καὶ πῶς τὸ μέρος ἐπ' ἐκείνων θεωρητέον· εἰς τὴν ἀληθεστάτην αὐτὸν (3) ἀνάγων ἐπιβολήν.

« Οὐ μὰ τὸν Δία, φάναι, οὔ μοι δοκεῖ εὔκολον εἶναι τὸ » τοιοῦτον οὐδαμῶς διορίσασθαι. »

Ἐν μὲν τῷ πρώτῳ προβλήματι τῷ τῆς ὑποστάσεως τῶν ἰδεῶν, οὔτε ὁ Παρμενίδης ὡς ἀτελοῦς τοῦ Σωκράτους ἀντελάβετο, οὔτε αὐτὸς ὅλως οὐδὲν εἶχεν ἀπορεῖν· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῷ περὶ τίνων εἰσὶν, ἠπόρει μὲν, ἀλλὰ ἐμμελῶς καὶ οὐ πάνυ σφοδρῶς. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τούτῳ, καὶ λίαν ἀπορεῖ διὰ τὴν βαθύτητα τοῦ σκέμματος· καὶ γὰρ οὐκ ἐνταῦθα μόνον ἡ βαθύτης δείκνυται τούτου τοῦ προβλήματος, ἀλλὰ καὶ ἐν Τιμαίῳ, λέγοντος αὐτοῦ τοῦ Τιμαίου τὴν ὕλην ἀπορώτατα μετέχειν τοῦ ὄντος· ὥστε εἰκότως δυσθέατος (4) φαίνεται τῷ Σωκράτει καὶ ἄπορος ὁ λόγος· καὶ οὐ (5) νέῳ μόνον, ὡς ἔοικεν, ὄντι, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτὴν τὴν τελευτήν·

(1) D. ἀμερίαν.
(2) B. C. Deest γάρ.
(3) C. D. αὐτήν.
(4) D. δυσδιάθετος.
(5) B. οὐ μόνον νέῳ, ὡς ἔοικεν.

λέγει γοῦν καὶ ἐν Φαίδωνι μὴ διϊσχυρίζεσθαι περὶ τοῦ τρόπου τῆς μεθέξεως τῶν εἰδῶν, τοῦ μεγάλου ἐκεῖ (1) καὶ τοῦ σμικροῦ μεμνημένος· καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ καὶ πρότερον εἴπομεν, καὶ ἐπὶ τούτου (2) καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων ζητήσεως (3) ἄξιον τὸ, πῶς· οἷον καὶ τὸν Σωκράτην ζητεῖν ἐλέγομεν ὅτε ἠρώτα πῶς διακρίνεται τὰ εἴδη αὐτὰ καὶ συγκρίνεται· συγχωρῶν μὲν ὅτι κἀκεῖνα πολλὰ ὄντα, πάντως ἥνωται καὶ διῄρηται, καὶ οὐκ ἔστιν ἑνώσεως ἀμέτοχα· πῶς δὲ ἁπλᾶ (4) ὧν τὸ συναμφότερον πέπονθε ζητῶν, καὶ εἰ ὁμοίως ὡς τὰ ὁρατὰ πολλὰ, ταῦτα γὰρ σύνθετα, καὶ οὐδὲν ἐπ' αὐτῶν σύγκρισιν καὶ διάκρισιν ὁρᾷν κατ' (5) ἄλλον καὶ δι' ἄλλων συνθέτων ὄντων· ἐπὶ δὲ τῶν ἁπλῶν πῶς τὸ κατ' ἄλλο ληπτέον καὶ ἄλλο δυσφορώτατον· ἐζήτει οὖν, πῶς καὶ (6) ἐπ' ἐκείνων ἄμφω δυνατόν· οὐκ εἰ ἔστι ζητῶν, ἀλλὰ πῶς ἐστιν· ὥσπερ καὶ ἐν τούτοις ζητεῖ ὁ λόγος, οὐκ εἰ ἔστι μέθεξις, ἀλλὰ πῶς ἐστίν· ὃ καὶ ὁ Σωκράτης φησὶ μὴ εἶναι συνιδεῖν εὔκολον, ὑπὸ τῶν ἐλέγχων περιαχθεὶς εἰς τὴν ἐπίστασιν τῆς τοῦ προβλήματος τούτου δυσκολίας· εἰ δέ γε (7) καὶ ἡ τοῦ ὅρκου πρόσθεσις μὴ μάτην, ἀλλά πως ἐνιδρύει τε αὐτὸν τῷ Θεῷ ὃν ὄμνυσι, κἀκεῖθεν εὔβατον αὐτῷ ποιεῖ τὴν θεωρίαν, οὐδὲ ταύτην ἂν εὕροις σκοπῶν ἀλλοτρίαν τῆς περὶ τῶν εἰδῶν ζητήσεως. Ἐν γὰρ τῷ Διῒ πρῶτον ἡ πηγὴ καὶ ἡ ἑνὰς ἀνεφάνη τῶν δημιουργικῶν ἰδεῶν, καὶ ὁ ὅλος αὐτῶν ἀριθμός· αὐτὸν οὖν ἐπικαλούμενος τὸν Δία, καὶ μάρτυρα

(1) C. D. μεγάλου καὶ ἐκεῖ.
(2) B. τούτων.
(3) B. ζητήσεων.
(4) B. ἁπλᾶ ὄντα τό.
(5) A. in margine. κατ' ἄλλο.
(6) B. Deest καί.
(7) B. ἡ δέ γε. C. οὐδέ γε.

τῆς αὐτοῦ ποιούμενος ἀπορίας, ἑαυτὸν ἐπιτήδειον ποιεῖ πρὸς (1) τὴν ὅλην θεωρίαν, καὶ ἀνάγει πρὸς τὴν χωριστὴν ἀπὸ τῶν φαινομένων αἰτίαν (2).

« Τί δὲ δή; πρὸς τόδε πῶς ἔχεις;—Τὸ ποῖον;—Οἶμαί σε » ἐκ τοῦ (3) τοιοῦδε ἓν ἕκαστον εἶδος οἴεσθαι εἶναι· ὅταν » πολλὰ ἄττα (4) μεγάλα σοι δόξῃ εἶναι, μία τις ἴσως » δοκεῖ ἰδέα ἡ (5) αὐτὴ εἶναι ἐπὶ πάντα ἰδόντι, ὅθεν ἓν » τὸ μέγα ἡγῇ εἶναι. — Ἀληθῆ λέγεις, φάναι. »

Ὅπως μὲν οὐχὶ σωματικὴν οἰητέον εἶναι τὴν μετάληψιν τῶν εἰδῶν, ἐπιδέδεικται διὰ τῶν εἰρημένων ἱκανῶς· ἐξ ὧν λάβοις ἂν ὅτι οὐ σωματικῶς, οὐδὲ ὤσεσι καὶ μοχλίαις αὐτῶν ἀναθετέον τὴν ποίησιν, οἷαι δὴ τῶν σωμάτων εἰσὶν αἱ κινήσεις. Εἰ δὲ τοῦτο, δῆλον ὡς ἀσώματός ἐστιν ὁ διάκοσμος τῶν εἰδῶν· ἐν Σοφιστῇ μὲν οὖν, ὅτι τὸ ἓν ἀσώματον ἐπέδειξεν ὁ λόγος· σῶμα γὰρ ὄν, καὶ αὐτὸ δεήσεσθαι τοῦ ἑνίζοντος· ἐνταῦθα δὲ ὅτι τὸ ὄντως ὂν καὶ τὰ (6) εἴδη τὰ νοερὰ ἀμερίστως ὑφέστηκε· ἐν δὲ Νόμοις, ὅτι αἱ ψυχαὶ ἀσώματοι διὰ τὴν αὐτοκίνητον ὑπόστασιν. Οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ πρὸ τῶν αἰσθητῶν διάκοσμοι τρεῖς, ὁ τῶν ψυχῶν, ὁ τῶν νοερῶν οὐσιῶν, ὁ τῶν ἑνάδων· οἷς δὴ πᾶσι τὸ ἀσώματον ἀποδέδωκε δι' αὐτῶν τῶν ἀνελέγκτων λόγων. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταύτῃ ἐχέτω· ἄνεισι δὲ ἐντεῦθεν ἐπ' ἄλλην τελειοτέραν ὑπόθεσιν ὁ Παρμενίδης· μήποτε γὰρ οὕτως τὰ τῇδε μετ-

(1) C. πρὸς τὴν ἄλλην.
(2) B. Deest αἰτίαν.
(3) C. D. Deest τοῦ.
(4) C. D. πολλὰ τὰ μεγάλα.
(5) Sic Bekk.—Heindorf. Fisch. Deest ἡ.
(6) C. Deest τὰ εἴδη.

ἔχει τῶν ἰδεῶν, ὡς τῶν φυσικῶν λόγων· ὁμοταγῶν μὲν ὄντων καὶ ὁμοφυῶν τοῖς μετέχουσιν, ἀσωμάτων δὲ ὅμως· ἡ γὰρ πρὸ ταύτης ἀπορία, σωματικὴν ἐλάμβανε τὴν μετοχὴν τῶν ἰδεῶν· ἄλλων μὲν οὐσῶν περὶ (1) τὰ ἐν ἡμῖν, σωματικῶν δὲ ὅμως· καὶ οὕτω παρουσῶν, ὡς σώματα δυνατὸν παρεῖναι σώμασιν ἄλλοις· ἄνεισιν οὖν ἐπί τινα λόγον ἀσώματον, ὃν εἰ ἐθέλοιμεν εἰς τὰ πράγματα βλέποντες (2) ἀφορίζεσθαι, φυσικὸν εἶναι θήσομεν, καὶ εἶναι τὸν τρόπον τῆς μετοχῆς, ἀσώματον μὲν, ἀλλ' ἔχοντά τι κοινὸν πρὸς τὰ μετέχοντα. Ἐὰν γὰρ πρὸς τῇ ἀσωμάτῳ μεθέξει, καὶ ἐκβεβηκότα πάντῃ τῶν μετεχόντων τὰ μετεχόμενα λάβωμεν, οὐκέτ' οὐδὲν λείποιτο περὶ (3) τῆς μεθέξεως ἄπορον· δύο γὰρ ταῦτα ποιεῖ τὴν ἀπορίαν, ὁ σωματικὸς τῆς παρουσίας τρόπος, καὶ ἡ πρὸς αὐτὰ κοινότης· πρὸς ἃ καὶ ὁ Σωκράτης βλέπων ἐν Φαίδωνι, διαπορεῖν ἔλεγεν εἴτε παρουσίαν δεῖ θέσθαι τῶν εἰδῶν εἰς τὰ μετέχοντα αὐτῶν, ὡς ἡ πρὸ τούτων ἔλεγε ζήτησις, εἴτε ὅλου μετέχει τοῦ εἴδους τὰ τῇδε, ζητοῦσα εἴτε μέρος ἑκάστου, εἴτε καὶ μὴ παρουσίαν· ὡς τοῦ ἑνὸς λόγου ἐν ταῖς χορδαῖς τοῖς συμφώνοις τὸν ποιοῦντα τῇ ἑτέρᾳ κινουμένῃ συγκινεῖσθαι τὴν λοιπήν· αὐτὴ γοῦν ἡ δευτέρα ζήτησις ὑπέθετο τὸ εἶναι (4) ἐν τοῖς μετέχουσιν εἶναι καὶ ὁμοταγὲς αὐτοῖς· διὸ καὶ ἐπὶ τούτῳ (5) πάλιν καὶ ἐκείνοις ὁμοίοις οὖσιν, ἄλλο τι (6) ἀναγκάζει

(1) A. B. παρά.
(2) B. ἀποβλέποντες.
(3) D. οὐδ' ἂν ἓν λείποιτο περί. C. οὐδ' ἂν ἐλλείποι τὸ περί. B. Deest περί.
(4) C. D. ὑπέθετο τό εἶδος.
(5) C. ἐπὶ τούτοις.
(6) B. ἀλλ' ὅτι.

τίθεσθαι ταὐτόν· ἄνεισιν οὖν ἐπὶ τὰς φύσεις· ὑπὲρ γὰρ τὰ σώματα καὶ τὴν φαινομένην διακόσμησιν τῶν εἰδῶν οἱ φυσικοὶ λόγοι καὶ αἱ φύσεις ἐτάχθησαν, δύνουσαι καὶ αὐ- ταὶ (1) κατὰ τῶν σωμάτων, καὶ οὐκ ἐξῃρημένως αὐτὰ συνέχουσαι· διὸ καὶ πάνυ συντάττονται (2) τοῖς αἰσθητοῖς εἴδεσιν οἱ φυσικοὶ λόγοι. Πῶς οὖν ἄνιμεν ἐπὶ τοὺς φυσικοὺς λόγους, αὐτὸς διδάσκει σαφῶς ὁ Παρμενίδης· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐν τοῖς καθέκαστα κοινῶν, ἐπὶ τὸ προσεχὲς αἴτιον αὐτῶν ἀνατρέχομεν, ὃ δή ἐστι πάντως εἶδος φυσικόν· ἰδόντες γὰρ πολλὰ μεγάλα καὶ ἐπὶ πάντα ταῦτα μίαν ἰδέαν διατείνουσαν, ἕν δή τι μέγα (3) ἡγούμεθα εἶναι, τοῦ μεγάλου τοῦ ἐν τοῖς καθέκαστα κοινόν· ὅτι δὲ περὶ φυσικοῦ εἴδους ὁ λόγος καὶ τῆς ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπ' αὐτὸ μεταβάσεως, δηλοῖ προστιθεὶς τὰ τοιαῦτα, τὸ οἴεσθαι, τὸ δόξει, τὸ δοκεῖ, τὸ ἡγῇ, τῶν τοιούτων ἕκαστον, ἃ μὴ ἔστι περὶ ἐπιστητῶν πραγμάτων λέγειν, ἀλλὰ περὶ φυσικῶν. Ὁμοίως οὖν καὶ ἐπ' ἀνθρώπων ῥητέον· ὅτι ὁρῶμεν τοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους, καὶ μίαν ἰδέαν ἐπὶ πάντα διατείνουσαν τὸν ἐν τοῖς καθέκαστα ἄνθρωπον, ὅθεν ἕνα ἄνθρωπον ἡγούμεθα ἐν τοῖς λόγοις προϋπάρχειν τῆς φύσεως, γεννητικὸν τοῦ φαινομένου· καὶ οὕτω τοὺς πολλοὺς μετέχειν τοῦ ἑνός, ὡς λόγου φυσικοῦ προελθόντος εἰς ὕλην, οὐδὲ τούτου χωριστοῦ τῆς ὕλης ὄντος, ἀλλ' ὡς προείπομεν, ἐοικότος τῇ σφραγίδι τῇ δυνούσῃ κατὰ τοῦ κηροῦ καὶ ἐν αὐτῷ τὸν ἐν αὐτῇ ἀποτιθεμένῃ τύπον καὶ ἐφαρμόζοντα τοῦτον πρὸς ὅλον τὸ (4) ἐπιτιθέ-

(1) B. αὗται τὰ τῶν.
(2) C. συνάπτονται.
(3) C. Deest μέγα.
(4) C. D. τὸ ἐντιθέμενον.

μενον εἶδος ποιούσῃ. Ἡ μὲν οὖν προσεχὴς μετάβασις ἀπὸ τῶν σωμάτων ἐπὶ τὰς φύσεις γινομένη τοὺς ἐν ταύταις λόγους ἐπιδείκνυσιν ἀπολειπομένους τῆς τῶν εἰδῶν πρωτουργοῦ καὶ ἀμίκτου πρὸς τὰ μετέχοντα τελειότητος· ληπτέον δὲ ἐκ τούτων ὅτι τὸ ἓν εἶδος, οὔτε κατὰ τὸ ὄνομα δεῖ μόνον κοινωνεῖν τοῖς πολλοῖς, ἵνα μὴ πάλιν διὰ τὸ κοινὸν ὄνομα ζητῶμεν (1) ἄλλο ἕν τι κοινὸν τῷ τε ἑνὶ καὶ τοῖς πολλοῖς, ὥσπερ (2) τῶν πολλῶν τὸ ἓν κοινόν· οὔτε συνώνυμον εἶναι χρὴ (3) τοῖς ἐν τοῖς ὑφ' ἑαυτὸ πολλοῖς, ἵνα μὴ πάλιν εἷς ὢν ἀμφοτέρων λόγος (4) ἕτερον ἀπαιτῇ τι κοινὸν ἐπ' αὐτοῖς· ἀλλ' ὡς εἴρηται πολλάκις ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἕν· ὃ γάρ ἐστι τὸ ἓν εἶδος πρώτως, τοῦτο τὰ ὑπ' αὐτὸ πολλὰ δευτέρως· καὶ οὐ δεῖ κοινότητα πάλιν ἄλλην ἐπὶ τούτων θηρᾶν· ἡ γὰρ κοινότης, ὁμοταγῶν μέν ἐστιν, οὐχ ὁμοταγὴς δὲ τοῖς ὧν ἐστι κοινότης· αὐτὸ δὲ τὸ ἓν ὑφ' ἑκάστου (5) τῶν εἰδῶν ὅταν λαμβάνωμεν, οὔτε δοξαστικῶς αὐτὸ χρὴ θεωρεῖν, οὔτε διανοητικῶς· οὐδὲ γάρ εἰσιν αὗται γνώσεις συμφυεῖς τῶν νοερῶν μονάδων, τῶν οὔτε δοξαστῶν οὔτε διανοητῶν, ὡς ἐν Πολιτείᾳ μεμαθήκαμεν· ἀλλὰ διὰ τῆς νοερᾶς ἐπιβολῆς θεάσασθαι προσήκει τὴν ἁπλῆν (6) καὶ ἑνοειδῆ τῶν οὐσιῶν ἐκείνην ὕπαρξιν· οὐδὲ δὴ κατὰ σύνθεσιν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πολλῶν ὑπάρχειν τὸ ἕν· οὐδὲ κατ' ἐπίνοιαν

(1) A. ἄλλο ἕν τι τῷ τε ἑνὶ καὶ C. D. ζητῶμεν ἄλλα, ὅτι κοινὸν τῷ τε ἑνὶ καὶ τοῖς πολλοῖς.

(2) B. Deest ὥσπερ τῶν... ἐν τοῖς ὑφ' ἑαυτὸ πολλοῖς.

(3) D. χρὴ τὸ τοῖς.

(4) D. λόγων.

(5) D. ἐφ' ἑκάστου.

(6) B. ἁπλῶς.

χωριστὴν οἰητέον· ἀλλ' ἐπείπερ ἀπὸ τἀγαθοῦ καὶ τοῦ ἑνὸς τῶν εἰδῶν προῆλθεν ὁ νοερὸς ἀριθμὸς, καὶ ἐν τῷ ἑνὶ διαφερόντως ὑφέστηκεν, οὐκ ἐξιστάμενος τῆς οἰκείας πρὸς τὴν ὑποστήσασαν αὐτὸν αἰτίαν, καὶ συγγενοῦς ἑνώσεως· ὅθεν καὶ ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης, ποτὲ μὲν ἑνάδας καλεῖ τὰς ἰδέας, ποτὲ δὲ μονάδας. Εἰσὶ γὰρ ὡς μὲν πρὸς αὐτὸ τὸ ἕν, μονάδες· διότι καὶ πλῆθός ἐστιν ἑκάστη καὶ ὄν τι οὖσα καὶ ζωὴ καὶ εἶδος νοερόν· ὡς δὲ πρὸς τὰ ἀπ' αὐτῶν παραγόμενα καὶ τὰς σειρὰς ἃς ὑφεστᾶσιν, ἑνάδες· πληθύεται (1) γὰρ τὰ μετ' αὐτὰς μεριστὰ γινόμενα, ἀπὸ ἀμερίστων ἐκείνων. Εἰ τοίνυν τὸ ἐν αὐταῖς ἑνιαῖον τῶν πολλῶν ἐκβέβηκε, δῆλον δήπουθεν ὅτι καὶ ἡ ἑνιαία τοῦ νοῦ γνῶσις ἱκανὴ πρὸς τὴν ἀντίληψιν ὑπάρχει τοῦ τῶν εἰδῶν ἑνός· ἐάν τε οὖν πλῆθος ᾖ τῶν μετεχόντων, οὐ πολλαπλασιάζει τοῦ μετεχομένου τὸ ἑνιαῖον· ἐάν τε μερῶν διαφορότητες, τηρεῖται τὸ ἀμέριστον τῶν εἰδῶν ἀμετακίνητον· ἐάν τε συνθέσεις, ἡ ἁπλότης ἀεὶ ὡσαύτως ἕστηκε τῶν νοερῶν εἰδῶν· οὔτε γὰρ συναριθμεῖται τοῖς ἑαυτῶν ἀποτελέσμασιν, οὔτε συμπληροῖ τὴν οὐσίαν αὐτῶν· εἰ γὰρ ἐν τῷ, τῶν γινομένων εἴη, οὐκέτ' ἂν ὡς ἀρχὴ αὐτῶν θεωροῖτο καὶ αἰτία γόνιμος· ὅλως γὰρ πᾶν τὸ τινὸς γενόμενον, ἁπλῶς αἴτιον ὑπάρχειν, ἀδύνατον· διότι δὴ τὸ ὡς ἀληθῶς αἴτιον, ἐξήρηται τῶν ἀποτελεσμάτων, καὶ ἵδρυται ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ χωριστῶς ἀπὸ τῶν μετεχόντων. Εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τὰ εἴδη τις ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τούτων (2) καὶ πάντῃ διῃρημένων ἐθέλοι μετα-

(1) C. πληθύνεται. (2) C. Deest τούτων.

βαίνειν, νοῦν μὲν ἀντὶ δόξης προϊστάσθω τῆς ὁδοῦ ταύτης ἡγεμόνα, θεάσθω δὲ ἕκαστον εἶδος ἀσύντακτον πρὸς τὰ τῇδε καὶ ἀμιγές· καὶ μήτε σχέσιν αὐτῶν τινὰ ἐπινοείτω, μήτε κοινὸν τῆς οὐσίας λόγον αὐτῶν τε καὶ τῶν πολλῶν, μήτε σύνταξιν ὅλως τῶν μετεχομένων πρὸς τὰ μετέχοντα θεωρείτω, συντεταγμένα (1) καὶ σωζόμενα διὰ τῆς πρὸς ἐκεῖνα συντάξεως. Εἰ δέ τις δόξῃ χρῆται πρὸς τὴν μετάβασιν, καὶ εἰδῶν ἀντιλαμβάνηται συμμιγῶν πρὸς τὰ τῇδε καὶ τοῖς ἐνύλοις λόγοις συναριθμουμένων, μόλις ἐπὶ τὴν φύσιν οὗτος ἄνεισι καὶ τὸν φυσικὸν διάκοσμον τῶν εἰδῶν· ὅθεν δὴ πάλιν ἐπὶ τούτοις ἄλλας ὁλικωτέρας μονάδας θεωρεῖ, καὶ ἑνώσεις ἑνώσεως μεταδιώκει, καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον οὐ παύεται πάσχων, ἕως ἂν ἐπ' αὐτὰ τὰ νοερὰ πέρατα καταντήσας, ἐν ἐκείνοις ἴδῃ τὴν τῶν εἰδῶν ἀφωρισμένην παραγωγὴν, τοῖς αὐθυποστάτοις, τοῖς ἁπλουστάτοις, τοῖς διαιωνίοις. Κατὰ πόδας οὖν ὁ Παρμενίδης τῶν μεριστῶν εἰδῶν ἐπιδείξας ὑπερηπλωμένα τὰ πρωτουργὰ εἴδη καὶ παντελῆ, δείκνυσιν αὐτὰ καὶ τῶν συμμιγῶν πρὸς ταῦτα συναριθμουμένων αὐτοῖς καὶ ὁπωσοῦν ἐξῃρημένα (2) κατὰ δή τινα θαυμαστὴν ὑπερβολήν. Ἐνταῦθα δὴ γενομένοις, ἄξιον ἄγασθαι τὴν ἐν τῷ Φαίδωνι τοῦ Σωκράτους ἐπίστασιν περὶ τῆς μεθέξεως τῶν εἰδῶν· οὐ γὰρ ἔτι διϊσχυρίζομαι, φησὶν, εἴτε (3) παρουσίαν, εἴτε κοινωνίαν αὐτὴν δεῖ λέγειν, εἴτε ἄλλην τινὰ παρὰ ταύτας. Ἐκ μὲν γὰρ τῆς πρώτης ἀπορίας τὴν παρουσίαν ἀδύνατον ἀποφαίνειν, δυνατόν, οὔτε ὅλων οὔτε

(1) D. συντεταγμένως σωζόμενα.

(2) D. ἐξημμένα.

(3) C. εἴ γε.

μερῶν (1) αὐτῶν τινῶν τοῖς μετέχουσι παρεῖναι δυναμένων· ἐκ δὲ τῆς δευτέρας ταύτης, τὴν κοινωνίαν τοὺς ὑποθεμένους διελέγχειν (2). Ἐὰν γοῦν ᾖ τι κοινὸν ταῖς ἰδέαις καὶ τοῖς μετέχουσιν αὐτῶν, ἡ ἐπ' ἄπειρον (3) μετάβασις ἕξει χώραν ἀπὸ τῶν τοῦ κοινοῦ μετεχόντων ἐπὶ τὸ κοινόν. Διὸ καὶ εἰκότως αὕτη πρὸς τὴν πρὸ αὐτῆς ἀπορίαν διάφορος· ἐκείνη μὲν γὰρ ἦν ὡς τοῦ εἴδους παρόντος τοῖς μετέχουσι καὶ αὐτοῦ ὄντος τοῦ μετασχεθέντος, αὕτη δὲ ὡς ἄλλου μὲν ὄντος παρὰ τὸ μετεχόμενον, πολλὴν δὲ τὴν πρὸς αὐτὸ κοινωνίαν ἔχοντος· διὸ ἐπ' ἐκείνοις μὲν ὁ ἔλεγχος, ἀπὸ τοῦ μήθ' ὡς ὅλον δύνασθαι παρεῖναι μήθ' ὡς μέρος ἑαυτοῦ διδόν, ἐπὶ ταύτης δὲ, οὐκέθ' ὁμοίως, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐν ἀμφοτέροις ἐπ' ἄλλο πάλιν ἀνάγειν ἑνὸς εἴδους καὶ τῶν πολλῶν κοινότερον· καὶ οὕτως ὁ τῆς μετοχῆς λόγος ὅτε ἀπὸ τῆς παρουσίας ἐλέγχεται, καὶ ὁ ἀπὸ τῆς κοινωνίας τρόπον ἕτερον· ὁ μὲν, ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς μετέχουσιν εἶναι, ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς μὴ εἶναι μὲν ἐν αὐτοῖς, κοινωνεῖν δὲ πρὸς τὰ μετέχοντα ὡρμημένος· μόνως δ' ἂν ἐπιστημονικὸν λόγον ἀποδοίη τις περὶ τῆς μεθέξεως, εἰ καὶ τῆς παρουσίας ἀφελὼν τὸ σωματοειδὲς, καὶ τῆς ἀσωματίας (4) τὸ κοινὸν, οὕτω πως θεῖτο μετέχειν τὰ τῇδε τῶν ἰδεῶν, ἀσωμάτως μὲν παρουσῶν τοῖς μεταλαμβάνουσιν, οὐχ ἑνὶ δὲ πρὸς αὐτὰ λόγῳ κρατουμένων, ἵνα καὶ πανταχοῦ ὦσιν αἱ αὐταὶ διὰ τὸ ἀσώματον, καὶ οὐδαμοῦ διὰ τὸ ἐξῃρῆσθαι τῶν μετεχόντων· ἡ μὲν γὰρ πρὸς τὰ μετέχοντα κοινότης ὑφαιρεῖ (5) τὴν

(1) B. μερῶν τινῶν αὐτῶν.
(2) B. διελέγχει.
(3) D. ἐπ' ἄπειρα.
(4) C. D. ἀσωμάτου.
(5) B. C. D. ἀφαιρεῖ.

ἐξῃρημένην ὑπεροχήν· δεῖ γὰρ εἶναι μὲν (1) κοινωνίαν, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁμοταγῶν, ἀλλ' ὡς μόνον εἰς ἐκεῖνα τῶν μετεχόντων ἀνηρτημένων, ἐκείνων δὲ τελέως ἀπ' αὐτῶν ἐξῃρημένων· ἡ δὲ σωματοειδὴς παρουσία τὴν πανταχοῦ παρουσίαν ἀμέριστον ἀφανίζει· τὰ γοῦν σώματά ἐστι, τὰ μὴ δυνάμενα ὅλα ἐν πολλοῖς εἶναι· τὰ δὲ καθ' αὑτὰ ἀσώματα, πᾶσιν ὅλα πάρεστι τοῖς μετέχειν αὐτῶν δυναμένοις· μᾶλλον δὲ, οὐκ αὐτὰ πάρεστιν ἐκείνοις, ἀλλὰ τὰ μετέχοντα αὐτοῖς· καὶ τοῦτό ἐστιν ὅπερ ὁ ἐν Φαίδωνι Σωκράτης ἠνίξατο λέγων, εἴτε παρουσίαν, εἴτε κοινωνίαν, εἴθ' ὁπωσοῦν αἰτίαν εἶναι τῆς μεθέξεως τῶν εἰδῶν, ἵν' ἑκατέρας ἀφέλωμεν τὸ τὴν ἀπορίαν ποιοῦν. Τὴν μὲν οὖν τοῦ ἐν Φαίδωνι Σωκράτους ἐπίστασιν, διὰ ταῦτα θαυμάζειν ἄξιον, ἐξ ὧν ἐμεμαθήκει νέος ὢν παρὰ τοῦ Παρμενίδου δύο τούτων ἀποριῶν ὡρμημένην· τὴν δὲ ἔνθεν (2) τοῦ Πλάτωνος ἐπιβολὴν, ὅπως προανεῖλε πάσας τὰς ὕστερον ἀποπτώσεις γενομένας τῆς ἀληθεστάτης περὶ τῶν εἰδῶν θεωρίας· ὡς γὰρ ὁ θεῖος νοῦς πάντα τὰ ἐσόμενα περιέχει κατὰ μίαν αἰτίαν, οὕτω τοι καὶ ἡ τοῦ Πλάτωνος, ὡς ἔοικεν, ἐπιστήμη πάσας προλαμβάνει καὶ θεραπεύει τὰς παραγραφὰς τῶν θείων δογμάτων, νέον εἰσαγαγοῦσα καὶ ἀγχίνουν ἀποροῦντα μόνον ἑκασταχοῦ περὶ ὧν οἱ μετ' αὐτοῦ ἠρέθισαν· πολλοὶ γὰρ δὴ σωματικοῖς λόγοις ἀνέθεσαν τὴν δημιουργίαν· καί τοι δέδεικται ὅτι τὰ εἴδη σωματικά τε εἶναι καὶ μετέχεσθαι σωματοειδῶς, ἀδύνατον· οὔτ' ἄρα γεννήματα τῆς ὕλης ὑποθε-

(1) B. Deest μέν. (2) B. C. ἔνθεον.

τέον εἶναι τὰ εἴδη καὶ βλαστήματα, καθάπερ τινές φασιν, οὔτε ἐκ τῆς συμμίξεως αὐτὰ τῶν ἁπλῶν στοιχείων ὑφίστασθαι συγχωρητέον· οὔτε τοῖς σπερματικοῖς λόγοις τὴν αὐτὴν ἔχειν οὐσίαν δοτέον· πάντα γὰρ ταῦτα σωματοειδῆ καὶ ἀτελῆ καὶ μεριστὴν αὐτῶν ἀποφαίνει τὴν ὑπόστασιν. Πόθεν οὖν τοῖς ἀτελέσιν ἡ τελειότης· πόθεν τοῖς πάντῃ σκεδαννυμένοις ἡ ἕνωσις· πόθεν τοῖς ἀεὶ γιγνομένοις ἡ ἀνέκλειπτος οὐσία παρέστη (1), εἰ μὴ προϋφέστηκε τῶν πάντων (2) ἡ ἀσώματος καὶ παντελὴς τῶν εἰδῶν διακόσμησις; Ἄλλοι δὲ αὖ τὸ ἐν τοῖς καθέκαστα κοινὸν ἠτιάσαντο τῆς διαμονῆς τῶν εἰδῶν· ἄνθρωπος γὰρ, ἄνθρωπον γεννᾷ· καὶ ἐκ τοῦ ὁμοίου τὸ ὅμοιον· δέοντος αὐτοὺς προσεπινοεῖν τὸ ἐν τοῖς καθέκαστα κοινὸν ὅθεν ὑφέστηκεν· οὐ τὸ γένος τοῦτό γε εἶναι δυνατὸν, ἔνυλον ὂν καὶ μεριστὸν καὶ οὐ παντελῶς ἀΐδιον· οὔτε ἐξ ἄλλης αἰτίας ὂν, ἐκκινουμένης εἶναι ταύτης καὶ μεταβαλλούσης (3)· ἦν γὰρ ἂν καὶ τοῦτο πάντῃ μεταβλητόν· καί τοι καθόσον εἶδος ἐστὶν, ἀεὶ μένει ταὐτόν· οἷον σφραγὶς ἡ αὐτὴ πολλοῖς ἐντεθειμένη κηροῖς, ἐκείνων μεταβαλλόντων, ἡ αὐτὴ μένουσα ἀνέκλειπτος ἐν τοῖς οὖσι κηροῖς· τί οὖν τὸ τὴν σφραγῖδα ταύτην ἀποτιθέμενον προσεχῶς (4); ἡ μὲν γὰρ ὕλη κατὰ τὸν κηρόν· καὶ ὁ τῇδε ἄνθρωπος, κατὰ τὸν τύπον· κατὰ δὲ τὸν δακτύλιον αὐτὸν τὸν δύνοντα κατὰ τῶν ὄντων, τί ποτε τάξομεν, ἢ τὴν φύσιν τὴν χωροῦσαν διὰ τῆς ὕλης, καὶ οὕτω τοῖς ἑαυτῆς λόγοις μορφοῦσαν τὸ αἰσθητόν· κατὰ δὲ τὴν χεῖρα τὴν τῷ δακτυλίῳ χρωμένην,

(1) B. πάρεστι.
(2) C. προϋφέστηκε τούτων πάντων.
(3) C. μεταλαβούσης.
(4) B. συνεχῶς.

τὴν ψυχήν· ἣ καὶ ποδηγετεῖ τὴν φύσιν· ἡ μὲν ὅλη, τὴν ὅλην, ἡ δὲ μερικὴ, τὴν μερικήν· κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν ἐκείνην τὴν διὰ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ δακτυλίου σφραγίζουσαν, τὸν νοῦν, ὃς διὰ ψυχῆς καὶ φύσεως τῶν εἰδῶν πληροῖ τὸ αἰσθητόν, αὐτὸς ὢν ὁ ἀληθινὸς σπόρος, γεννητικὸς τῶν λόγων, τῶν μέχρις ὕλης ῥυέντων. Οὐ δεῖ τοίνυν μένειν ἐπὶ τῶν καθέκαστα κοινῶν, ἀλλὰ ζητεῖν τὰς αἰτίας αὐτῶν· διατί γὰρ ἄνθρωποι (1) μὲν τῆσδε τῆς κοινότητος μετέσχον, ἄλλα δὲ τῶν ζώων, ἄλλης, ἢ διὰ τοὺς ἀφανεῖς λόγους; μία μὲν γὰρ πάντων μήτηρ ἡ φύσις· ἀλλὰ τίνα τὰ τῶν διωρισμένων ὁμοιοτήτων αἴτια, καὶ διατὶ κατὰ φύσιν λέγομεν τὴν γένεσιν, ὅταν ἐξ ἀνθρώπου ἄνθρωπος, ἢ ὅτι λόγος ἐστὶν ἀνθρώπων ἐν τῇ φύσει· καθὸ οἱ ἐνταῦθα ἄνθρωποι πάντες; οὐ γὰρ δὴ ὅτι γε ζῶον ἦν τὸ τεχθὲν, ἐπεὶ καὶ εἰλέων ἦν, ζῶον ἂν ἦν φυσικὸν, ἀλλ' οὐκέτι κατὰ φύσιν, ὅτι μὴ κατὰ τὸν ἴδιον λόγον. Ἄλλο ἄρα δεῖ πρὸ τῶν ὁμοίων εἶναι τὸ τῶν ὁμοίων αἴτιον, καὶ δεῖ διὰ ταῦτα ἀπὸ τῶν καθέκαστα κοινῶν ἐπὶ τοῦτο ἀνατρέχειν τὸ ἓν, τὸ προσεχῶς ὑποστατικὸν τῶν αἰσθητῶν, ἐφ' (2) ὃ καὶ αὐτὸς ὁ Παρμενίδης ἡμᾶς ἀνήγαγεν· ὅπως δὲ ἡμᾶς οὐκ ἀξιώσει μένειν ἐπὶ τῆς αἰτίας ταύτης, διὰ τῶν ἐφεξῆς ποιήσει δῆλον· καὶ γὰρ ἐὰν εἰς τὰς κοινότητας ταύτας ὄντως βλέποντες ἐθέλωμεν, ἀπὸ τούτων ὁρμηθέντες, τὰς ἰδέας ἀναπλάττειν, λήσομεν (3) ἀπὸ πάντων εἰς ἐκείνας ὁμοίως ἀνατρέχοντες, οὐ μόνον ὧν εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ ὧν οὐκ εἰσὶν, οἷον τῶν παρὰ φύσιν, τῶν παρὰ (4)

(1) B. οἱ ἄνθρωποι.
(2) B. ἐφ' ὧν.
(3) C. D. δεήσομεν.
(4) C. D. περὶ τέχνην, τῶν περὶ λόγον.

τέχνην, τῶν παρὰ λόγον, τῶν ἀνουσίων, αὐτῶν τῶν ἀνυποστάτων, τραγελάφων, λέγω, καὶ ἱπποκενταύρων· εἰσὶ γὰρ καὶ τούτων κοινότητες· καὶ οὕτω τῶν οὐκ ὄντων Ξήσομεν ἰδέας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτοις, τῶν ἀπείρων, οἷον τῶν ἀλόγων γραμμῶν· τῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς λόγων· ἄπειροι γὰρ καὶ αἱ ἄλογοι γραμμαὶ καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς λόγοι, ὧν εἰσὶ κοινότητες. Ἐὰν οὖν ἀπὸ τούτων ἰδέας τινὰς ἀναπλάττωμεν, πολλάκις τὰ ἄπειρα ποιήσομεν· καί τοι δεῖ τὰς ἰδέας τῶν ἀτόμων τῶν μετεχουσῶν αὐτῶν ἐλάττους εἶναι, πλειόνων ὄντων τῶν μετεχόντων ἑκάστης. Εἰκότως ἄρα διορθοῦται τὸν τρόπον τῆς ἐπὶ τὰς ἰδέας μεταβάσεως ὁ Παρμενίδης, ὡς οὐκ οὔσης ἐπιστημονικῆς ἐὰν ἀπὸ τῶν τῇδε γίγνηται (1) κοινοτήτων, ἀπὸ τῶν περὶ τῆς μεθέξεως ζητήσεων ὁρμηθείς· τὰς γὰρ κοινότητας ἄλλας ἀεὶ καὶ ἄλλας δυνατὸν ἐπινοεῖν, καὶ οὕτως ἐπ' ἄπειρον χωρεῖν· δηλοῖ δὲ τοῦτο διὰ τῶν ἑπομένων.

« Τί δ' αὐτὸ τὸ μέγα καὶ τὰ ἄλλα μεγάλα (2), ἐὰν » ὡσαύτως τῇ ψυχῇ ἐπὶ πάντα ἴδῃς, οὐχὶ ἕν τι αὖ μέγα » φανεῖται, ᾧ ταῦτα (3) πάντα ἀνάγκη (4) φαίνεσθαι; — » Ἔοικεν. — Ἄλλο ἄρα εἶδος μεγέθους ἀναφανήσεται παρ' » αὐτό τε τὸ μέγεθος γεγονὸς καὶ τὰ μετέχοντα αὐτοῦ, » καὶ τὸ ἐπὶ τούτοις ἀμφοῖν ἕτερον (5), ᾧ ταῦτα πάντα

(1) A. γιγνομένων.

(2) C. D. τὰ μεγάλα. Sic Editt.

(3) D. ᾧ κατὰ πάντα.

(4) C. ἀνάγκη μεγάλη φ. D. ἀνάγκη μεγάλα. Sic Editt. Vid. 134.

(5) Edit. καὶ ἐπὶ τούτοις αὖ πᾶσιν ἕτερον.

» μεγάλα ἔσται· καὶ οὐκέτι (1) δὴ ἓν ἕκαστόν σοι τῶν » εἰδῶν ἔσται· ἀλλ' ἄπειρα (2) τὸ πλῆθος. »

Ἔστι μὲν τὸ προκείμενον δεῖξαι τὴν ἀπὸ τῶν κοινοτήτων ἐπὶ τὰς ἰδέας, ὅπερ προείπομεν, μετάβασιν οὐκ (3) ὀρθῶς ἀναπλαττομένην, ἀλλ' ἐπανιοῦσαν εἰς ἄλλο τι καὶ ἄλλο πάλιν κοινόν. Διὸ καὶ ὁ Σωκράτης οὐκ ᾤετο κοινωνίαν αἰτίαν εἶναι, καθάπερ εἴπομεν, τῆς μετοχῆς· εἰ γάρ τι κοινὸν εἴη τῷ μετέχοντι καὶ τῷ μετεχομένῳ, πάλιν ἀπὸ τούτων ἐπί τι ποιησόμεθα τὴν μετάβασιν, τὸ τῆς κοινωνίας αἴτιον ἀμφοῖν, καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον ἡ ὁδός· οἷς γάρ ἐστί τι κοινόν, εἶναι δεῖ πρὸ αὐτῶν τῆς κοινωνίας αἴτιον. Εἰ δέ τινα καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἀπορίας ἐθέλοιμεν καρπὸν λαβεῖν τῆς ἀναγωγοῦ πρὸς τὰς ἰδέας θεωρίας, ἐννοήσωμεν, ὅτι διὰ ταύτης δεικνύοιτο ἂν τῆς ἐφόδου, καθάπερ εἴπομεν, τῆς ἰδέας τὸ ἰδίωμα, μήτε τοῖς σπερματικοῖς λόγοις ὂν ταὐτόν, μήτε τοῖς φυσικοῖς ὅλως, οἵ εἰσιν ὁμοταγεῖς τοῖς ὑλικοῖς, ἀλλ' ἕτερόν τι πρὸ τούτων ἀσύντακτον πρὸς πᾶν τὸ μερισθὲν παρὰ (4) τοῖς πολλοῖς· τὸ γὰρ ἓν τὸ ἐν τῇ φύσει, τὸ γεννητικὸν τῶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἰδῶν οὐ τοιοῦτον ἐστὶν οἷον ἐξῃρῆσθαι τῶν φαινομένων, ἀλλ' ἔχει κοινωνίαν παμπόλλην (5), ἐλαχίστην δὲ τὴν ἐξαλλαγήν· καὶ τοσαύτην τὴν κοινωνίαν, ὡς μηδὲν δοκεῖν τῶν ἐνύλων διαφέρειν ὅλως (6) εἰδῶν, ἀλλ' εἶναι καί τι ἔνυλον καὶ μεριστόν. Ὡς γοῦν ἡ φύσις αὕτη τῶν διοικουμένων ἀχώριστος, οὕτω δὴ καὶ οἱ λόγοι τῆς φύσεως ἀχώριστοι τῶν εἰδοποιουμένων εἰσίν·

(1) B. οὐκ ἔστι.
(2) C. D. ἄπειρον.
(3) B. οὐκοῦν.
(4) C. D. περὶ τοῖς πολλοῖς.
(5) C. παμπόλλων.
(6) B. ὅλων εἰδῶν.

οἷον εἰ νοήσειας αὐτὴν τὴν τέχνην μετὰ τῶν οἰκείων ὀργάνων οἷς χρῆται, δῦσαν κατὰ τῶν τεχνητῶν· καὶ ἃ νῦν ἔξωθεν ποιεῖ, ταῦτα ἔνδοθεν ἀπεργαζομένην. Ὁ δ' οὖν ἐν τῇ φύσει τοῦ μεγάλου λόγος ἅτε οὐκ ἐξῃρημένος τῶν ἐνταῦθα μεγάλων, ἀλλὰ συνδιαβαπτιζόμενος αὐτοῖς καὶ συντεταττόμενος, ἐπιποθεῖ τινὰ πρὸ αὐτοῦ φύσιν· ἀλλαμὴν μεγέθους αἰτίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν φαινομένων μεγάλων· ἡ γὰρ ὡς ἀληθῶς αἰτία πανταχοῦ τῶν ἀποτελουμένων ἐξῄρηται παντελῶς· ἐφ' ἣν καὶ ὁ Παρμενίδης ἀνάγει τὸν Σωκράτην. Καὶ τοῦτο μὲν ἀληθές· ὃ δὲ ἐπήνεγκεν ὡς ἄτοπον, τὸ καὶ ἄλλο αὖ ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἄλλο, καὶ ἄπειρα τὸ πλῆθος, οὐκέτι ἀληθές. Διὰ τοῦτο πρότερον μὲν ἔλεγεν ὡς ταῦτα πάντα ἀνάγκη μεγάλα φαίνεσθαι· δεῖ γὰρ εἶναι τινὰ χωριστὸν καὶ ἀφανῆ λόγον αἴτιον τῶν φαινομένων· ἐν δὲ τῇ ἀτόπου προσθήκῃ, φησί· καὶ οὐκέτι δὴ ἓν ἕκαστόν σοι τῶν εἰδῶν ἔσται· τὸ γὰρ σοὶ προσέθηκεν, οὐχὶ κάλλους ἕνεκεν ψιλοῦ (1), ἀλλ' ἐνδεικνύμενος ὅτι τῷ μή πω κατιδόντι ποῦ τὰ εἴδη πρώτως, ἀνάγκη ἀνιέναι ἐπ' ἄπειρον· ἐπεὶ δεῖ μὲν πρὸ τοῦ φυσικοῦ εἴδους εἶναί τι ἄλλο τὸ ψυχικόν, καὶ πρὸ τούτου τὸ νοερὸν, ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἄπειρον· ἔστι γάρ τις ἑνὰς μία τῶν ἰδεῶν ἀφ' ἧς πᾶσαι προῆλθον, ἧς ἐπέκεινα ζητεῖν ἄλλην οὐ δεῖ· τί γὰρ ἀνωτέρω δύναται χωρεῖν τῆς οἰκείας ἑνάδος; οὔτε γὰρ σῶμα ἔξω τοῦ παντὸς, οὔτε πρὸ τῆς οἰκείας μονάδος, οὔτε ἰδέα πρὸ τῆς ἑνάδος τῶν ἰδεῶν. Ὁρᾷς οὖν ὅπως καὶ ἀνήγαγεν ἡμᾶς ἐπὶ τοὺς ψυχικοὺς λόγους ἀπὸ τῶν φυσικῶν, καὶ παρεκελεύσατο μὴ ἐπ' ἄπειρον ἀν-

(1) D. ψυχρῶς.

ατρέχειν, ἀλλὰ ζητεῖν τὴν τῶν ἰδεῶν μονάδα μίαν· ἵνα μὲν γὰρ ᾖ ταὐτὸν ἐν τοῖς πολλοῖς καὶ διῃρημένοις πᾶσιν ἐπιθέον, ὁ φυσικὸς λόγος ἔχει χώραν προσεχὴς ὢν τοῖς πολλοῖς δεσμοῖς· ἵνα δὲ μένῃ τὰ μετέχοντα τῆς ἰδέας ἀεὶ καὶ μηδέποτε ἐκλείπῃ, δεῖ τινὸς ἄλλης αἰτίας, οὐκ ἐν αὐταῖς οὔσης ἢ κινουμένης, ἀλλ' ἐφ' ἑαυτῆς ἱδρυμένης, πρὸ τῶν κινουμένων ἀκινήτου, καὶ διὰ τὴν οἰκείαν σταθερότητα προξενούσης καὶ τοῖς κινουμένοις τὴν ἀνέκλειπτον μετοχήν· ταύτης γὰρ ἐφιέμενοι πάντες τῆς αἰτίας, οἱ μὲν τοὺς σπερματικοὺς (1) λόγους εἶναι τοιούτους θέντες, ἀφθάρτους αὐτοὺς ἐποίησαν, ὡς οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς· οἱ δὲ τὰ ἀκίνητα ὀρεκτὰ πρὸ πάντων ἔθεντο τῶν (2) ἐκτὸς κινουμένων, ὑφ' ὧν τὰ κινούμενα κινεῖσθαι, ὡς οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου. Πλάτων δὲ συναγαγὼν εἰς ἓν ἀμφότερα, νοεροὺς λόγους εἶναι τὰς ἰδέας ὑποθέμενος, τούτων ἀνῆψε τὴν πᾶσαν δημιουργίαν· οὔτε γὰρ οἱ σπερματικοὶ λόγοι σώζειν ἦσαν ἱκανοὶ τὰ γιγνόμενα, πρὸς ἑαυτοὺς οὐ δυνάμενοι συννεύειν καὶ ἑαυτοὺς συνέχειν, οὐδ' ὅλως τελειοῦν· ἀλλ' ἀτελεῖς ὄντες· δυνάμει γάρ εἰσι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ· πάντως (3) οὖν οὔτε τὰ ἀκίνητα ὀρεκτὰ, μόνως ὀρεκτὰ ὄντα, τῆς κατ' εἶδος ἦν αἴτια τῶν γιγνομένων ἐξαλλαγῆς. Ταῖς δὲ ἰδέαις ἄμφω προσῆν, καὶ νοεραῖς εἶναι καὶ ἀκινήτοις κατ' οὐσίαν, ἐν ἁγνῷ βάθρῳ τῷ καθαρῷ νῷ βεβώσαις (4) καὶ τελειωτικαῖς τῶν δυνάμει ὄντων, καὶ εἰδοποιίας αἰτίαις. Ὅθεν ἐπὶ ταύτας (5) ἀναδραμὼν τὰς ἀρχὰς, τούτων ἀνήρτησε τὴν σύμπασαν γένεσιν,

(1) C. D. τοὺς σπερματικοὺς μόνους εἶναι.

(2) B. C. D. τῶν ἀεὶ.

(3) C. D. πάντες.

(4) B. D. βεβαιώσαις.

(5) A. ἐπὶ πάντας.

καθά φησιν ὁ Ξενοκράτης, εἶναι τὴν ἰδέαν θέμενος αἰτίαν παραδειγματικὴν τῶν κατὰ φύσιν ἀεὶ συνεστώτων· οὔτε γὰρ ἐν τοῖς συναιτίοις ἄν τις αὐτὴν θείη, λέγω δὲ, οἷον ὀργανικοῖς, ἢ ὑλικοῖς, ἢ εἰδικοῖς (1), διόπερ αἰτίαν εἶναι πάντως· οὔτε τῶν αἰτίων, ἐν τοῖς τελικοῖς ἁπλῶς ἢ ποιητικοῖς· κἂν γὰρ αὐτῷ τῷ εἶναι λέγωμεν αὐτὴν δρᾷν, καὶ τέλος εἶναι τῶν γιγνομένων τὴν πρὸς αὐτὴν ὁμοίωσιν, ἀλλά τό τε κυρίως τελικὸν πάντων αἴτιον καὶ οὗ ἕνεκα πάντα πρὸ τῶν ἰδεῶν ἐστι, καὶ τὸ κυρίως ποιητικὸν, μετὰ (2) τὰς ἰδέας, ὡς πρὸς κριτήριον βλέπων καὶ κανόνα τὸ παράδειγμα· μέση γὰρ οὖσα ἀμφοῖν, τοῦ μὲν ἐφίεται, τοῦδέ ἐστιν ἐφετόν· εἰ δὲ δὴ τῶν κατὰ φύσιν ἐστὶν αἰτία παραδειγματικὴ συνεστώτων, οὔτε τῶν παρὰ φύσιν, οὔτε τῶν κατὰ τέχνην ἔστιν ἰδέα· καὶ εἰ τῶν ἀεὶ συνεστώτων, οὐδενὸς τῶν κατὰ μέρος γιγνομένων τούτων καὶ (3) ἀπολλυμένων. Ὁ μὲν οὖν Ξενοκράτης τοῦτον ὡς ἀρέσκοντα τῷ καθηγεμόνι τὸν ὅρον τῆς ἰδέας ἀνέγραψε, χωριστὴν αὐτὴν καὶ θείαν αἰτίαν τιθέμενος· ὁ δὲ Σωκράτης ἐν τούτοις ἀκούσας τοῦ Παρμενίδου λέγοντος, ἐὰν τῇ ψυχῇ σου ἴδῃς αὐτὸ τὸ μέγα καὶ τὰ πολλὰ ἕν τι σοι δόξει, καὶ ἐπὶ τούτοις εἶναι ἕτερον κοινὸν τῷ ἑνὶ καὶ τοῖς πολλοῖς, ἐντεῦθεν κινηθεὶς, ὑπέλαβε, μὴ ἄρα ἐν ψυχῇ τὰ εἴδη πρῶτον· καὶ οὕτω τὰ αἰσθητὰ μετέχειν τῶν εἰδῶν ὡς καὶ ψυχῆς. Ὅταν ἄρα τὴν τῶν ἰδεῶν τινὲς ὑπόθεσιν διασύρειν ἐπιχειρῶσιν, ἢ τὸν τρίτον ἄνθρωπον λέγοντες, ἢ τὸν ἐκ τῶν πολλῶν οὐτίδων ματαίως πλαττόμενον οὔτιν, ὡς ἐπινοούμενον, τὸν μὲν, ἐπὶ τῷ ἑνὶ εἴδει τοῦ

(1) B. εἰδητικοῖς.

(2) C. μετὰ τῆς ἰδέας.

(3) C. D. τούτων ἀπολλυμένων.

ἀνθρώπου καὶ τοῖς πολλοῖς, τὸν δὲ, ἐφ' ἑκάστῳ τῶν κατὰ μέρος οὐτείδων· ταῦτά τε καὶ πάσας τὰς τοιαύτας μεταβολὰς (1) ἐξελέγξομεν, τὴν εἰς ἄπειρον ἄνοδον τῶν ὁμοιοτήτων (2), ἐπὶ τῶν συντεταγμένα τὰ εἴδη τοῖς μετέχουσι, καὶ ὡς τὰ κοινὰ τοῖς πολλοῖς συναριθμεῖται τιθεμένων, χώραν ἔχειν λέγοντες, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῶν ἐξῃρημένα (3) καὶ χωριστὰ ἀπὸ τῶν πολλῶν αὐτὰ γεννητικὰ λεγόντων· τάς τε μεταβάσεις τὰς ἀπὸ τῶν διῃρημένων, οὐ διὰ στερήσεων, ἀλλὰ διὰ εἰδῶν καὶ ἐν εἴδεσι μέχρι τῶν ἀνυποστάτων καὶ πρώτων ἀποτελεῖσθαι συγχωροῦντες. Πῶς γὰρ ἂν διὰ τῶν ἀορίστων καὶ ἀνειδέων εἰς εἶδος καὶ πέρας καὶ ὅρον καταντήσαιμεν; ἀπὸ μὲν τῶν ἐνύλων εἰς τοὺς σπερματικοὺς λόγους ἀνιόντες, εὑρίσκομέν τι κοινὸν αὐτοῖς, τὸ ἀτελές· ἀπὸ δὲ τούτων εἰς τοὺς φυσικοὺς λόγους, τὸ σωματικὴν ἔχειν ἐνέργειαν· ἀπὸ δὲ τούτων εἰς τοὺς ψυχικοὺς, τὸ ἔγχρονον τῆς ποιήσεως· ἐὰν δὲ εἰς τὰ εἴδη τὰ ὡς ἀληθῶς ἀναδράμωμεν, οὐδὲν εὕρωμεν τοῖσδε καὶ ἐκείνοις κοινόν· τέλεια γὰρ ἐκεῖνα, καὶ παντελῶς ἀσώματος αὐτῶν ἡ ἐνέργεια, καὶ δι' αἰῶνος καὶ ἐπέκεινά ἐστι πάσης γενέσεως· ταῦτα γὰρ χαρακτηρίζει γένεσιν πᾶσαν, τὸ ἀτελὲς παρ' ἑαυτῆς, τὸ μεριστὸν, τὸ ἔγχρονον (4)· ὧν ἐκεῖνα καθαρεύοντα τῶν τῇδε πάντων ἐξήλλακται, μηδὲν ἔχοντα πρὸς αὐτὰ κοινὸν, ὡς οὐκέτι (5) δυνατὸν ἐπ' ἄλλο τι κοινὸν αὐτὸ ποιεῖσθαι τὴν μετάβασιν· ὅπερ ὁ Παρμενίδης λαβὼν, εἰσῆγεν

(1) B. C. διαβολάς.

(2) C. ὁμοιοτάτων.

(3) A. B. ἐπὶ τῶν ἐξῃρημένων.

(4) C. τὸ χρονικόν.

(5) C. ὥστ' οὐκέτι.

ἀπορίαν (1) διὰ τὴν κοινωνίαν δι' ἣν καὶ ὁ Σωκράτης ἀπορεῖν ἔλεγε περὶ τῆς μετοχῆς τῶν εἰδῶν. Ὥς περ οὖν ἐπὶ τῆς προτέρας ἀπορίας ἐλέγομεν, ὅτι τὰ εἴδη καὶ πάρεστι τοῖς μετέχουσιν αὐτῶν διὰ τῆς μεταδόσεως, καὶ οὐ πάρεστι διὰ τῆς χωριστῆς ὑποστάσεως, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας ἐροῦμεν, καὶ κοινωνεῖν τὰ εἴδη τοῖς μετέχουσι καὶ μὴ κοινωνεῖν· τῷ μὲν ἀφ' ἑαυτῶν ἐλλάμπειν αὐτὰ, κοινωνεῖν, τῷ δὲ ἀμιγῶς εἶναι πρὸς τὰ ἐλλαμπόμενα, μὴ κοινωνεῖν· ὥς τε οὐχ ἑαυτοῖς, ἀλλὰ τοῖς ἀπ' αὐτῶν παρεσπάσατο τινὰ ὁμοιότητα πρὸς αὐτά· διὰ δὴ τοῦτο λέγεσθαι κἀκείνοις (2) τοῖς ταῦτα δεξαμένοις διὰ τούτων τρόπον τινὰ κοινωνεῖν, καὶ εἶναι τὴν κοινωνίαν, οὐχ ὡς ἐν συνωνύμοις, ἀλλ' ὡς δευτέροις καὶ πρώτοις. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὕτως ἐχέτω· ὅτι δὲ καὶ ὁ Πλάτων ἄτοπον οἴεται τὴν ἀπειρίαν (3) τὴν κατὰ (4) πλῆθος, δηλοῖ καὶ ἐν τούτοις σαφῶς· οὔτ' ἄρα τῶν μερικῶν εἴδη κατ' αὐτόν ἐστιν· εἴη γὰρ ἂν ἄπειρα τὸ πλῆθος· οὔτε τὸ μέρος τῷ ὅλῳ ταὐτόν· ἕπεται γὰρ καὶ τούτῳ πάλιν ἡ κατὰ πλῆθος ἀμέρεια, πάντων ὁμοίως τῶν μερῶν εἰς ταὐτὸν τῷ ὅλῳ καθισταμένων· ἄλλον ἄρα τρόπον τὸ ἓν ἐκείνοις ἄπειρον ληπτέον κατὰ τὴν δύναμιν καὶ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος· οὐ (5) γὰρ ἦν θέμις εὐθὺς μετὰ (6) τὸ ἓν εἶναι τὸ ἄπειρον πλῆθος· τὸ γὰρ πεπερασμένον ἐγγυτέρω τοῦ ἑνός ἐστιν· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἐγγυτέρω μονάδος εἰσὶν, οἱ ἐντὸς δεκάδος τῶν ἐκτός· πόθεν (7) ἡ ἐν δεκάσι τετρὰς, ἡ ἀπὸ

(2) C. ἀπειρίαν.
(2) D. κἀκεῖνα.
(3) B. τὴν ἀπορίαν.
(4) B. D. τὴν κατὰ τὸ πλῆθος.
(5) C. D. οὐδὲ γὰρ ἦν.
(6) B. κατὰ τὸ ἕν.
(7) C. D. πόθεν γὰρ ἡ ἐν δεκάσι.

τῆς ἐν μονάδι; πόθεν δὲ ἡ πεμπτάς, ἡ τῶν ὅλων ἕκαστος δεκαδικῶν ἀριθμῶν, ἡ ἀπὸ τῶν μοναδικῶν; Τὰ ἄρα τῆς ἀρχῆς ἐγγυτέρω, τὸ μὲν πλῆθος ἔχει συνεσταλμένον, δύναμιν δὲ ὑπερηπλωμένην (1) τῶν ποῤῥωτέρω· καὶ τῷ μὲν ποσῷ πεπέρασται, τῇ δὲ παρουσίᾳ τῆς γεννητικῆς αἰτίας ἀπερίληπτα τοῖς δευτέροις ἐστὶ, κρατούμενα ὑπὸ τῆς ἑαυτῶν ἑνάδος, κρατοῦντα δὲ ἁπάντων τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν.

« Ἀλλὰ φάναι, ὦ Παρμενίδη, τὸν Σωκράτην, μὴ τῶν » εἰδῶν ἕκαστον ᾖ τούτων νόημα, καὶ οὐδαμοῦ αὐτῷ προσ» ήκῃ ἐγγίγνεσθαι ἄλλοθι ἢ ἐν ψυχαῖς (2)· οὕτω γὰρ ἂν ἓν (3) » γε ἕκαστον εἴη· καὶ οὐκ ἂν ἔτι πάσχοι ἃ νῦν δὴ ἐλέγετο. »

Ὅτι μὲν τὰ περὶ τῶν ἰδεῶν προβλήματα τέτταρα τὸν ἀριθμόν ἐστιν, εἴπομεν ἀρχόμενοι τῆς περὶ αὐτῶν θεωρίας· τεττάρων δὲ ὄντων, τὸ μὲν πρῶτον ὑπόκειται μόνον εἶναι τὰς ἰδέας, καὶ ἑτέρας εἶναι τούτων ἐν ἡμῖν· τὸ δεύτερον ἠρώτηται μόνον, τίνας (4) ταύτας εἶναι φαμὲν, χωρὶς ἀποριῶν· πλὴν ὅτι πρὸς τῷ τέλει τὸν ἐν τοῖς ὁρωμένοις μόνοις (5) ἐπί τινων ἱστάμενον ἐπεῤῥάπισε (6)· τὸ δὲ τρίτον ὅπερ ἦν περὶ τοῦ τρόπου τῆς μεθέξεως, ἐν ταῖς εἰρημέναις εὐθύνας δέδωκε δυσὶν ἀπορίαις, ἃς διακαθάραντες (7), ὃν ἔμπροσθεν εἴπομεν τρόπον, ἕξομεν ὅπως μετέχονται ὑπὸ τῶν τὰς ἐπωνυμίας αὐτῶν ἰσχόντων αἱ ἰδέαι· τὸ δὲ δὴ τέταρτον, ὅπερ ἦν ποῦ θετέον (8) αὐτὰς (9), ἐν αὐταῖς

(1) B. ὑπερηπλωμένον.
(2) Heind. Fischer. ἐν ψυχῇ.
(3) D. ἕν τε. Sic Heindorf. Fischer.
(4) B. C. D. τίνων.
(5) D. Deest μόνοις.
(6) D. ἀπεῤῥάπισε.
(7) B. G. D. διακαθήραντες.
(8) B. θετέον.
(9) B. αὐτός.

ἐξετάζεται ταῖς ἑξῆς ῥηθησομέναις δυσὶν, εἴτε ἐν ψυχαῖς, εἴτε καὶ πρὸ ψυχῶν, καὶ ῥηθήσεται τίνα τὰ ἑπόμενα ἄπορα καὶ ταύταις. Ὅτι (1) δὲ ἕπεται τὰ δεύτερα (2) ἀπορία στρεφομένη περὶ τὴν φύσιν, ἡδὲ (3) τρίτη μεταβαίνουσα ἐπὶ τὴν ψυχὴν, πάντη δήπου φανερόν· ὥστε κατὰ πόδας τοῖς τοῦ Παρμενίδου λόγοις, ἐπὶ ταύτην ἀνῆλθε τὴν ὑπόθεσιν. Ἐκείνου γοῦν αὐτὴν ἀπὸ φυσικῶν εἰδῶν χωρίζοντος, καὶ εἰπόντος ἐὰν τῇ ψυχῇ ἐπὶ πάντα ἴδῃς τά τε πολλὰ καὶ τὸ ἓν τὸ γεννητικὸν αὐτῶν, φανήσεταί σοι καὶ πρὸ τούτων ἄλλο ἕν, ὁ Σωκράτης τοῦτο μὲν τὸ ἓν ἐν ψυχῇ θέμενος, νόημά τε ψυχικὸν ἀποκαλεῖ τὴν ἰδέαν, καὶ τόπον αὐτῆς τὴν ψυχὴν ἀφορίζεται· τὸ γὰρ ἐν ψυχῇ εἶδος ἕν τε ἐστὶ καὶ ἀσώματον, καὶ οὐκ ἂν ἔτι πάσχοι ταὐτὰ τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένοις· ἐξῄρηται γὰρ τοῦτο (4) τῶν πολλῶν, οὔτε ὁμοταγὲς ὂν τοῖς πολλοῖς, εἴπερ τὰ μὲν ἐν ὕλῃ, τὰ δὲ ἐν ψυχῇ τὴν ὑπόστασιν ἔλαχεν· οὐ γάρ ἐστι τούτου (5) κοινότης κἀκείνων, ὡς ὁ εἰς τὴν ἀπορίαν ἄγων συνηνάγκαζε λόγος· οὔτε ὅλον ἢ κατά τι ἑαυτοῦ μέρος ἐστὶν ἐν τοῖς μετέχουσιν· ἵνα ἢ αὐτὸ (6) ἑαυτοῦ χωρὶς εἶναι δεικνύηται, ἢ μεριστὸν ὑπάρχειν. Διαφεύγει τοίνυν τὰς εἰρημένας ἀπορίας, καὶ διὰ τοῦτο οὐ πάσχει ταὐτὰ ταῖς ἔμπροσθεν ὑποθέσεσιν, ὥς φησιν ὁ Σωκράτης, νοήματος ὄντος ἑκάστου τῶν (7) εἰδῶν ὡς λόγος, καὶ μένοντος ἑνὸς ἔξω τῶν πολλῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἔχει πολλὴν ἀνάγκην, δι' ἣν ὁ Σωκράτης ἐν νοήμασι τισὶν

(1) B. ὅστις.
(2) C. D. τῇ δευτέρᾳ ἀπορίᾳ.
(3) B. ἤδε ἡ τρίτη.
(4) C. τούτου.
(5) A. B. τοῦτο.
(6) D. Deest αὐτό.
(7) C. D. τῶν εἰδῶν ὁ λόγος.

οὐσιῶσθαι τὰς ἰδέας ὑπέλαβεν· ὅταν δὲ λέγηται νόημα, μή τι (1) νοήσωμεν (2) αὐτὸν τὸν νοούμενον λέγειν, ὡς αἴσθημα φαμὲν τὸ τῇ αἰσθήσει ληπτόν, οὐδ᾽ (3) αὐτὴν τὴν νοοῦσαν νόησιν τὸ εἶδος νόημα κεκλῆσθαι, οὕτω νόημα λεγόμενον ὡς θεώρημά τι καὶ δόγμα ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐγγινόμενον περὶ τῶν δογματιζομένων καὶ θεοειδῶν πραγμάτων· Διόπερ ὁ Παρμενίδης αὐτὸν ἀναγκάσει τὰ νοούμενα μᾶλλον ἰδέας εἶναι· τοῦτο δ᾽ οὖν τὸ νόημα φησὶν ἐγγίνεσθαι ταῖς ψυχαῖς, διὰ τοῦ ἐγγίνεσθαι δηλῶν, μὴ εἶναι κατ᾽ οὐσίαν ἐν αὐταῖς· καὶ τοῦτό ἐστιν ὅπερ οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου φανταζόμενοι, τὸ ὑστερογενὲς εἶδος θρυλλοῦσιν, ἕτερον ὂν πάντῃ τοῦ ψυχικοῦ λόγου· λέγω δὲ λόγον ψυχικὸν, τὸν μένοντα κατ᾽ οὐσίαν ἐν αὐταῖς, εἰς ὃν βλέποντες, καὶ τὴν ψυχὴν πάντα εἶναι τὰ εἴδη φαμὲν, καὶ τόπον τῶν εἰδῶν τὴν ψυχὴν, οὐχὶ δυνάμει μόνον ἐνόντων, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ἀλλ᾽ ἐνεργείᾳ μὲν, κατὰ δὲ τὸ πρότερον εἶδος τοῦ ἐνεργείᾳ, ὡς αὐτὸς διορίζεται· τοῦτο δ᾽ οὖν τὸ ὡς νόημα λεγόμενον ὑστερογενὲς, ἕτερόν ἐστιν εἰκότως τοῦ οὐσιώδους λόγου. Τὸ μὲν γὰρ ὑστερογενὲς, ἀμυδρότερόν ἐστι τῶν πολλῶν, ἅτε ἐπ᾽ αὐτοῖς ὂν καὶ οὐ πρὸ αὐτῶν· τὸ δὲ οὐσιῶδες, τελειότερον· διὸ κἀκεῖνο μὲν ἧττον οὐσία τῶν πολλῶν, τοῦτο δὲ μᾶλλον καὶ οὐδὲ εἰπεῖν ὅσῳ τῶν αἰσθητῶν τελειότερον. Ὅτι δὲ οὐ μέχρι τῶν ὑστερογενῶν ἵστασθαι χρὴ, ἰέναι δὲ ἐπὶ τοὺς οὐσιώδεις λόγους, τοὺς ἔνδον ἐξ ἀϊδίου τὴν ὑπόστασιν εἰληχότας, πρόδηλον τοῖς εἰς αὐτὴν ἀποβλέπουσι

(1) B. C. D. μή τοι.

(2) C. D. νομίσωμεν.

(3) B. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ αὐτήν. C. D. ἀλλ᾽ αὐτήν.

τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν. Πόθεν γὰρ ἄνθρωπος μὲν τοῦτο δύναται ποιεῖν, λέγω δὲ, τὸ ἐκ πολλῶν ἰὸν αἰσθήσεων εἰς ἓν λογισμῷ (1) συναγείρειν, καὶ πρὸ τῶν φαινομένων καὶ διηρημένων ἀπ' ἀλλήλων τίθεσθαι τὸ ἓν καὶ ταὐτὸν καὶ ἀφανὲς εἶδος, τῶν δὲ ἄλλων ζώων τῶν θνητῶν τούτων ὅσα καὶ ἴσμεν, οὐδὲν θεωρεῖ τοιοῦτο (2) κοινόν; Οὐδὲ γὰρ ἔχει λογικὴν οὐσίαν, ἀλλ' αἰσθήσει χρῆται καὶ ὀρέξεσι καὶ φαντασίαις. Πόθεν οὖν αἱ λογικαὶ ψυχαὶ γεννῶσι ταῦτα (3) τὰ καθόλου, καὶ ἀνατρέχουσιν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὸ δοξαςὸν, ἢ κατ' οὐσίαν ἔχουσαι τοὺς τῶν πραγμάτων λόγους; ὥσπερ γὰρ τὸ ποιητικὸν ἔχει τῶν αἰσθητῶν ἡ φύσις τῷ τοὺς λόγους ἔχειν, καὶ πλάττει καὶ συνέχει τὰ αἰσθητὰ, τῷ (4) ἔνδον ὀφθαλμῷ τὸν ἔξω, καὶ δάκτυλον ὁμοίως καὶ ἕκαστον τῶν ἄλλων· οὕτω δὴ καὶ τὸ γιγνῶσκον αὐτὰ κοινῶς, τῷ τοὺς λόγους προειληφέναι θεωρεῖ τὰς κοινότητας αὐτῶν· οὔτε γὰρ παρ' αὐτῶν τῶν αἰσθητῶν λαμβάνει τὸ κοινόν· τὸ γὰρ ἐκ τῶν αἰσθητῶν λαμβανόμενον φάντασμα ἐστὶ καὶ οὐ δοξαστὸν, καὶ τοιοῦτον ὀφείλει μένειν ἔνδον, οἷον ἐλήφθη τὴν ἀρχήν, ἵνα μὴ ψεῦδος ᾖ καὶ τὸ μὴ ὂν, ἀλλ' οὐχὶ τελειότερον γίγνεσθαι καὶ σεμνότερον· οὔτε ἀλλαχόθεν γεννᾶται, ἢ ἀπὸ ψυχῆς. Καὶ οὐδή που φύσις μὲν γεννῶσα, λόγοις γεννᾷ καὶ μέτροις φυσικοῖς, ψυχὴ δὲ γεννῶσα οὐ λόγοις γεννήσει καὶ αἰτίαις φυσικαῖς. Εἰ δὲ ἡ μὲν ὕλη τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς ἔχει κοινὸν οὐσιῶδες ὂν, καὶ μᾶλλον οὐσία τῶν ἀτόμων· τοῦτο γὰρ ἀΐδιον, ἐκείνων δὲ ἕκαστον φθαρτόν,

(1) B. λογισμόν.

(2) C. D. τοῦτο.

(3) A. C. D. ταῦτα καθόλου.

(4) B. D. τῶν ἔνδον.

καὶ τὸ τί ἐστιν ἐκείνοις ἀπὸ τούτου· διὰ γὰρ τὸ εἶδος ἕκαστον (1) μετέχει τῆς οὐσίας· ἡ δὲ ψυχὴ μόνα ἔχει τὰ ὑστερογενῆ κοινὰ (2), πῶς οὐκ ἀτιμοτέραν τὴν ψυχὴν τῆς ὕλης ποιήσομεν, εἴπερ τὸ ἐν ὕλῃ κείμενον εἶδος τελειότερον, καὶ μᾶλλον οὐσία τοῦ ἐν ψυχῇ· τοῦτο μὲν γὰρ, αὐτὸ τοῦτο ὃ καὶ λέγεται ὑστερογενές, ἐκεῖνο δὲ ἀΐδιον· καὶ τοῦτο μὲν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, ἐκεῖνο δὲ συνεκτικὸν τῶν πολλῶν, καὶ γέννημα τοῦτο ἐκείνου; Τὸ γὰρ ἐν ἡμῖν φάντασμα κοινὸν, ἀπὸ τῆς εἰς τὸ καθέκαστα κοινὸν ἐπιβλέψεως ἔσχε τὴν ὑπόστασιν, διὸ καὶ φέρεται ἐπ' ἐκεῖνο· ἐὰν γὰρ ἀντέχεται τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς, καὶ οὐδὲν ἄλλο λέγεται εἶναι, ἢ κατηγόρημα, καὶ αὐτῷ τούτῳ εἶναι, τῷ (3) κατηγορεῖσθαι τῶν πολλῶν. Ἔτι τοίνυν τὸ καθόλου τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς, ἔλασσον αὐτῶν ἐστιν ἑκάστου· προσθέσεσι (4) γὰρ καὶ συμβεβηκόσι τισὶ πλεονάζει τῶν ἀτόμων ἕκαστον· τὸ δὲ ὑστερογενὲς περιληπτὸν (5) ἑκάστου τῶν πολλῶν· ὅθεν καὶ κατηγορεῖται τούτων ἑκάστου, καὶ ἐν ὅλῳ τούτῳ τῷ καθόλου τὸ καθέκαστον· οὐ γὰρ τοῦ ἐκεῖ κοινοῦ μόνον (6), ἀλλ' ὅλου ὑποκειμένου κατηγορεῖται τοῦτο τὸ κοινόν. Πῶς οὖν ἂν ἐκεῖθεν εἴη καὶ ἐκ τῆς ἐν τοῖς πολλοῖς κοινότητος ἀναπεπλασμένον; εἴτε γὰρ ἐξ αὐτῶν τῶν πολλῶν, ποῦ τοὺς ἀπείρους ἀνθρώπους ἴδωμεν, καθ' ὧν ἁπάντων ἐπιφέρομεν τὸ αὐτὸ κατηγορούμενον; εἴτε ἐκ τῆς κοινότητος τῆς ἐν τοῖς πολλοῖς, πῶς τῆς ἑαυτοῦ αἰτίας τοῦτο περιληπτικώτερον ἐστὶν; Ἀλλαχόθεν (7) ἄρα τοῦτο ὑφέστηκε, καὶ ἐξ ἄλλου παρεδέξατο

(1) C. ἕκαστα.

(2) B. κοινὰ, καὶ πῶς.

(3) A.C.D. τὸ κατηγορεῖσθαι.

(4) B. C. καὶ προσθέσεσι καὶ συμβεβηκόσι.

(5) C. D. περιληπτικόν.

(6) C. μόνου.

(7) C. ἀλλ' ὅθεν ἄρα.

ταύτην τὴν περιληπτικὴν ἑκάστου δύναμιν εἴδους· οὗ δὴ καὶ ἔστιν εἰκὼν, παρὰ δόξαν ὑποστὰν, κατὰ ἀνάμνησιν ἐκ τῶν φαινομένων τῆς ἔνδον ἀνακινουμένης αἰτίας. Ἔτι πρὸς τούτοις λέγομεν ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις ἐκ τῶν προτέρων ἐστὶ καὶ τιμιωτέρων καὶ καθολικωτέρων· πῶς οὖν τὸ καθόλου τίμιον, εἴπερ ὑστερογενές; ἐν γὰρ τοῖς ὑστερογενέσι τὸ καθολικώτερον ἀνουσιώτερόν ἐστιν· ὅθεν καὶ τὸ εἶδος μᾶλλον οὐσία τοῦ γένους. Ἀναιρετέον ἄρα καὶ τοὺς περὶ τῆς ἀληθεστάτης ἀποδείξεως κανόνας, εἰ μόνα τὰ ὑστερογενῆ καθόλου θήσομεν (1) ἐν ταῖς ψυχαῖς· οὐ γάρ που ταῦτα τῶν μερικωτέρων κρείττω, καὶ αἴτια καὶ πρότερα τὴν φύσιν· εἰ δὲ ταῦτα ἄτοπα, δεῖ πρὸ τῶν ὑστερογενῶν ὑφεστάναι τοὺς οὐσιώδεις λόγους, ἀεὶ μὲν προβεβλημένους καὶ δραστηρίους ἐν ταῖς θείαις ψυχαῖς καὶ ταῖς τῶν κρειττόνων ἡμῶν γενῶν, ἐν ἡμῖν (2) δὲ ποτὲ μὲν ἐπικαλυπτομένους, ποτὲ δὲ ἐνεργοῦντας· καὶ ποτὲ μὲν θεωρητικῶς μόνον, ποτὲ δὲ προνοητικῶς, ὅταν καὶ ἡμεῖς θεοῖς συνταλθέντες, μετ' ἐκείνων τὸν ὅλον κόσμον διοικῶμεν. Λεγέσθω μὲν οὖν, ἵν' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἔλθωμεν· τοῦτο δέ ἐστι τὸ ὡς ἀληθῶς εἶδος νόημα εἶναι· λεγέσθω τοίνυν εἶναι νόημα τὸ ὡς ἀληθῶς εἶδος· ἀλλὰ πρῶτον μὲν ὡς νόησις τοῦ ἀληθοῦς νοῦ, καὶ αὐτοῦ τοῦ πατρικοῦ, παρ' ᾧ καὶ τὰ ὄντα νοήσεις εἰσὶ, καὶ αἱ νοήσεις, τὰ ὄντα. Τὰς (3) γοῦν ἐν ἐκείνῳ πρώτως ὑφεστώσας ἰδέας ἡμῖν ἐφερμηνεύοντα (4) τὰ λόγια, κέκληκεν αὐτὰς ἐννοίας πατρικὰς, ὡς οὔσας δημιουργικὰς νοήσεις διὰ τὴν τῶν νοήσεων πρὸς τὰ νοούμενα μίαν ὑπόστασιν·

(1) C. θησόμεθα.
(2) B. ἡμῖν δή.
(3) A. D. τὰς γοῦν τὰς ἐν ἐκείνῳ.
(4) B. C. D. ἀφερμηνεύοντα.

λέγει γοῦν,

' Ἔννοίᾳ πατρὸς αἰθεύμεθα σ' εἰλιμένον (1) πῦρ·

οὐ γὰρ ὡς ἄλλαι ἄλλων εἰσὶν αἱ ἐκεῖ νοήσεις, ἀλλ' ὡς αὐταὶ ἑαυτῶν· διὸ καὶ ὄντως οὐσίαι καὶ ὄντως νοήσεις, καὶ ὁμοῦ ἄμφω, καὶ διὰ τοῦτο ἔννοιαι τοῦ πατρός. Μετὰ δὲ τὰς πατρικὰς ἰδέας ἐν πάσαις ταῖς μετὰ τὸν πατέρα νοεραῖς οὐσίαις κατὰ τὴν ὁμοιότητα τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἑκάστη πάλιν ἰδέα νόημά ἐστιν· οὐδὲ ἐν ταύταις ἢ τῆς ἐνεργείας οὔσης ἀνουσίου, ἢ τῆς οὐσίας ἀνενεργήτου, συναρίθμου δὲ τῇ οὐσίᾳ τῆς νοήσεως οὔσης· πλὴν ὅτι τοῖς μὲν συστοίχοις ἕκασται νοητοῖς εἰσι σύνδρομοι, τῶν δὲ ὑπερτέρων, νοήσεις μόνον, ἀλλ' οὐχ αἱ αὐταὶ τοῖς νοητοῖς ἐκείνοις, ἅτε ὑπερτέροις οὖσι τῶν νοούντων (2). Μετὰ δὲ πάσας τὰς νοερὰς οὐσίας ἐν ταῖς ἀεὶ νοούσαις ψυχαῖς νοήματα μέν ἐςι καὶ νοητὰ διεστῶτα ἀλλήλων, ὡς τὰ μὲν νοεῖν, τὰ δὲ νοεῖσθαι· τῶν μὲν νοήσεων, μεταβατικῶν οὐσῶν, τῶν δὲ οὐσιωδῶν ἐν αὐταῖς λόγων, ἀεὶ τῶν αὐτῶν μενόντων· ἐπὶ πᾶσι δὲ, ἐν ταῖς νοηταῖς (3) ψυχαῖς, διττὰ τὰ νοήματα. Τὰ μὲν γάρ ἐστι τῶν οὐσιωδῶν λόγων, τὰ δὲ τῶν (4) ἐκ πολλῶν ὄντων αἰσθήσεων εἰς ἓν λογισμῷ συναιρουμένων· ἀλλ' (5) οὐ διὰ τούτων φησὶν ὁ Σωκράτης ἐγγίνεσθαι τῇ ψυχῇ· τὸ γὰρ ἐγγινόμενον δῆλον ὡς οὐκ ἔνεστι κατ' οὐσίαν. Τοῦτο δὲ ἔσχατόν

(1) B. μονεία λεμένον C. D. μονευλιμένον. Hic versus deest in Collectione Oraculor. Patricianâ et Taylorianâ. *Classic. Journ.* T. 16. 17.

(2) C. τῶν νοημάτων.

(3) C. D. ἐν ταῖς μερικαῖς.

(4) B. τῶν πολλῶν ὄντων.

(5) B. ἀλλ' οὖν. C. D. ἀλλ' ἤ.

ἐστιν ἀπήχημα τῆς πρώτης νοήσεως, καθόσον τέ ἐστι καὶ καθόλου καὶ ἐν τῇ νοούσῃ ψυχῇ τὴν ὑπόστασιν ἔχον· τὰς δὲ τῶν οὐσιωδῶν λόγων προβολὰς νοήματα λέγοντες, καθ' ἃς γινώσκομεν ὅπως καὶ ἡ ψυχὴ πλήρωμα (1) πάντων ἐστὶ τῶν εἰδῶν, ἕτερον τρόπον νοήματα δεῖ λέγειν, καὶ οὐ τὰ ἐγγινόμενα αὐτῇ διὰ τῆς τῶν πολλῶν αἰσθητῶν προβολῆς· ὑφεστώτων γάρ ἐστιν ἐκεῖνα νοήματα, καὶ ἀεὶ ὄντων ἐν ἡμῖν, καὶ αὐτὰ τὰ ὄντως ὄντα ἐνεικονιζομένων. Καὶ ὅταν εἰς ταῦτα καταντήσωμεν, τηνικαῦτα τῶν ὄντως νοημάτων γινόμεθα πλήρεις, οὐκ ἐγγινομένων, ἀλλὰ προβαλλομένων (2) ὧν ἔχοντες ἠγνοοῦμεν· οὔτε δ' οὖν τοῖς παρά τισι καλουμένοις ἐννοήμασιν εἰς ταὐτὸν ἄγειν προσήκει τὰ νοήματα ταῦτα τὰ τῶν οὐσιωδῶν λόγων, κἂν ὅτι μάλιστα ἐπικοινωνῇ ταῖς προσηγορίαις· ἐνεργήματα γάρ εἰσιν ἐκεῖνα ἀπὸ τῶν φαντασιῶν ἀνεγειρόμενα· οὔτε τοῖς ἀσωμάτοις λεκτοῖς· ἀνυπόστατος γὰρ ἡ ἐκείνων οὐσία καὶ ἀμυδρὰ τοῖς τιθεμένοις αὐτὴν εἶναι διαδοξάζεται (3). Οὔθ' ὅλως τοῖς ἀνουσίοις ἐν ταῖς ψυχαῖς εἴδεσιν, ἀλλὰ τοῖς κατ' οὐσίαν ἐνυπάρχουσι καὶ συμπληροῦσιν αὐτῶν τὴν ὅλην ζωήν. Δεῖ τοίνυν ἀπὸ τῶν φυσικῶν λόγων, ὥσπερ εἴπομεν, ἀνατρέχειν ἐπὶ τοὺς ψυχικοὺς, οὐ τοὺς ὑστερογενεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοὺς οὐσιώδεις· καὶ γὰρ οἱ ὑστερογενεῖς, τούτων εἰσὶν εἰκόνες, οὐκ ἀπὸ τῶν πολλῶν αἰσθητῶν τεχθέντες· οὔτε γὰρ ἐπὶ πάντων ἐστὶ τῶν πολλῶν τὸ κοινόν· οὐ γὰρ ἐπὶ τῶν κακῶν τιθέμεθα τοὺς καθόλου λόγους, οὔτ' ἐπὶ τῶν μοναδικῶν, διότι μοναδικὰ παραιτούμεθα τὸ κοινὸν ἐννοεῖν· ἔνδοθεν

(1) A. C. ὅπως καὶ ἡ ψυχὴ πάντων.

(2) D. προσβαλλομένων.

(3) B. δοξάζεται.

ἄρα καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας ἡμῶν αἱ προβολαὶ γίνονται τῶν εἰδῶν, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν· πολλῷ γὰρ ἂν εἴη τὰ ἐπιστητὰ τῶν αἰσθητῶν ἀμυδρότερα. Νῦν δὲ ὡς ἐπιστήμη κρείττων αἰσθήσεως, οὕτω καὶ (1) τὰ ἐπιστητὰ τῶν αἰσθητῶν· τὰ δὲ καθόλου, ἐπιστητὰ, καὶ περὶ τούτων αἱ ἐπιστῆμαι. Ταῦτα ἄρα κρείττω καὶ σεμνότερα τῶν αἰσθητῶν ἐστιν· οὐ γὰρ ἔχει λόγον τὰ αἴτια καταδεέστερα τῶν αἰτιατῶν ὑπάρχειν· ἔνδον οὖν, ὥς περ εἴρηται, καὶ κατ' οὐσίαν ἔχομεν τὰ εἴδη· ταῦτα δὲ ἄλλως νοήματα ἐστὶ, καὶ οὐχὶ νοήσεις· ἐπειδὴ γὰρ γεννήματά ἐστι τοῦ νοῦ, νοήματα ἂν εἰκότως καλοῖτο ὡς ἀποτελέσματα τοῦ νοῦ, καθάπερ καὶ τέχνην καλοῦμεν τὸ ἀπὸ τέχνης, καὶ φύσιν τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως εἶδος· καὶ διότι δὴ πάντες οἱ ψυχικοὶ λόγοι τῶν θείων εἰδῶν ἐξήρτηνται καὶ τῆς ἐκείνων ἐφίενται νοήσεως, νοήματα ἂν καὶ ταύτῃ προσαγορεύοιντο. Λέγεται γὰρ νόημα καὶ τὸ νοητὸν αὐτὸ τὸ νοηθὲν, καὶ τὸ ἐνέργημα καὶ τὸ γνωστικὸν τοῦ νοοῦντος, ὥσπερ κίνημα τὸ ἐνέργημα τοῦ κινηθέντος. Ἀλλ' ἐν μὲν τῷ νῷ, καθάπερ εἴρηται, ταῦτα ἀμφότερα σύνεστιν ἀλλήλοις· τὰ δὲ ἐν ψυχῇ νοητὰ, πρὸς μὲν τὰ ἐν αὐτῇ, νοήματα ἂν καλοῖντο νοούμενα ὑπ' αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ εἴδη τὰ ὄντως νοητὰ, τὴν τῶν νοούντων ἔχει τάξιν, ὡς ἐκείνων ὄντων αὐτοῖς γινομένων· πανταχοῦ γὰρ τὰ νοοῦντα δευτέραν δεῖ τῶν νοητῶν εἰληχέναι μοῖραν· ἔχει δὲ οἰκείως ἡ τοῦ νοῦ φύσις πρὸς τὴν τῶν εἰδῶν θεωρίαν· εἰδοποιὸς γὰρ καὶ ἐν τοῖς ὅλοις ὁ νοῦς, ἥτε δημιουργία πᾶσα καὶ τὸ κάλλος τῶν φαινομένων καὶ ἡ τάξις διὰ τὴν τοῦ νοῦ βασιλείαν εἴργασται· καὶ οὔτε τὴν νοερὰν τις αἰτίαν

(1) A. B. οὕτω καὶ ἐπὶ τὰ ἐπιστητά.

ἀφεὶς, δυνηθείη ποτ' ἂν κατιδεῖν ὅπως ἡ τῶν εἰδῶν οὐσία προκατάρχει τῆς ὑποστάσεως τῶν ὅλων, οὔτε τὴν τῶν ἰδεῶν ὑπόθεσιν παριδὼν, διαφυλάξαι τὴν νοερὰν εἰς τὰ τῇδε ποίησιν. Συνέζευκται ἄρα ἀλλήλοις ὅ,τε νοῦς καὶ τὰ εἴδη· καὶ εἰς τὴν συγγένειαν ταύτην, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἀποβλέπων (1) καὶ ὁ Σωκράτης, τὰ εἴδη νοήματα ἀφωρίσατο· καὶ δῆλον ὅτι καθ' ἕκαστον νοῦν, οἰκείως ταῦτα ὑποθετέον, ὁλικῶς ἢ μερικῶς, ψυχικῶς ἢ νοερῶς. Ἀλλ' ὥδινε μὲν τὴν νοερὰν οὐσίαν, ἔθετο δὲ ἐν τῷ ψυχικῷ νῷ ταῦτα ἀεὶ γίγνεσθαι τὰ νοήματα, κάτωθεν διὰ τῶν προσεχῶν ἐπανιών. Καὶ γὰρ ἡ ψυχὴ, νοῦς ἐστιν ἀνειλημμένος, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ νοήματα τῶν πρώτων εἰκόνες· καὶ ὁ Παρμενίδης ἀπὸ τῶν ψυχικῶν τούτων νοημάτων μετάγει τὸν Σωκράτη λοιπὸν ἐπ' αὐτὰ τὰ εἴδη τὰ νοερὰ, λέγων οὕτως·

« Τί οὖν, φάναι, ἓν ἕκαστον ἐστὶ τῶν νοημάτων νόημα,
» οὐδενὸς (2) δέ; — Ἀλλ' ἀδύνατον εἰπεῖν. — Ἀλλὰ τινός;
» — Ναί. — Ὄντος ἢ οὐκ ὄντος. — Ὄντος. — Οὐχ ἑνός τινος
» ὃ ἐπὶ πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ (3) νόημα ἐπινοεῖ μίαν τινα οὖσαν
» ἰδέαν; — Ναί. — Εἶτα οὐκ εἶδος ἔσται τοῦτο τὸ νοούμενον
» ἓν εἶναι, ἀεὶ ὂν τὸ αὐτὸ ἐπὶ πᾶσιν; — Ἀνάγκη αὖ (4)
» φαίνεται ».

Ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς καθέκαστα κοινῶν ἀνέδραμεν ἐπί τι ἕτερον αὐτῶν προσεχὲς, οἷον ἔστι φυσικὸν εἶδος, εἶτα ἀπὸ τούτου λοιπὸν ἐπὶ τὸν ἐν ψυχῇ λόγον, ὅ ἐστι νοηματικὸν

(1) C. D. βλέπων.

(2) B. νόημα δὲ οὐδενός. Sic Fisch. Heindorf. Ast. Bekk. — C. νόημα οὐδενὸς, ἀλλ'.

(3) B. τὸ νόημα ἐπὸν, νοεῖ. Sic Fisch. Heindorf. Ast. Bekker. — C. D. ἐπινοεῖν.

(4) D. ἀνάγκη οὖν φ.

τινὸς τῶν ὄντων, οἷον τὸ ὑστερογενὲς ἐλαμβάνομεν, ὃ δὴ καὶ ὡς ἀληθῶς ἐγγίνεται ταῖς ψυχαῖς. Δεῖ δὲ ἐντεῦθεν καὶ εἰς αὐτὸ διαβαίνειν τὸ τοῦ οὐσιώδους λόγου νόημα, καὶ ἀπὸ τούτου λοιπὸν πρὸς αὐτὸ τὸ ὂν ποιήσασθαι τὴν (1) μετάστασιν, ἐφ' ἣν καὶ νῦν ὁ Σωκράτης περιάγεται διὰ τῶν Παρμενίδου μαιευτικῶν λόγων. Ἐπεὶ γὰρ ἔχομεν ὅτι ὁ ἐν ψυχῇ λόγος ἢ τινὸς νόημά ἐστιν, ἢ οὐδενός· ἀλλὰ τὸ μὲν μηδενὸς ὂν νόημα, διάκενόν ἐστι καὶ πλασματῶδες, οἷον εἴτις ἱπποκένταυρον ἢ τραγέλαφον ἐπιχειρεῖ νοεῖν, μᾶλλον δὲ εἴ τις σκινδαψὸν ἤ τι ἄλλο τῶν ἀνυποστάτων παντάπασι· τούτων γὰρ φαντασίαν γέ τινα λαμβάνομεν. Λείπεται ἄρα τινὸς εἶναι νόημα τὸν ἐν τῇ ψυχῇ λόγον· εἰ δὲ τινὸς, ἐρωτητέον πότερον ὄντος ἢ οὐκ ὄντος· δῆλον δὴ ὅτι περ ὄντος νόημά ἐστιν ὁ ἐν ψυχῇ λόγος· εἶτ' οὐ πολλῷ πρότερον ἐκεῖνο τὸ εἶδος ἐστὶν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ψυχικοῖς, τοῖς φυσικοῖς, ὃ δὴ τὸ νόημα νοεῖν φαμὲν, μίαν τινὰ οὖσαν ἰδέαν; πολλῷ γὰρ ἐκεῖνο εἰς τὸ εἶναι κυριώτερον τοῦ κατ' αὐτὸ νοήματος. Καὶ μὴν αὖ (2) τό, τε εἶδος καὶ τὸ νόημα πῶς ἑνὸς δύο εἴδη προέστηκεν. Εἰ δὲ τούτων δεῖ θάτερον εἶδος ποιεῖν, δῆλον ὅτι τὸ κυριώτερον ἂν εἴη εἶδος. Τοιοῦτον δὲ τὸ νόημα φαμὲν ἐπὶ πᾶσιν ὂν τοῦτο τοῖς ὑπὸ τοῦ ὀνόματος (3) ὡς ὁμοειδέσι νοούμενον· τοῦτο γὰρ τοῦ εἶναι τοῖς ὁμοίοις αἴτιον, ἀλλ' οὐχὶ τὸ νόημα τὸ τούτου νοητικόν. Οὐδὲ γὰρ τὸ νόημα τὸ περὶ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς ὅτι (4) πατὴρ, ἐμοῦ αἴτιον, ἀλλ' ὁ πατήρ· οὕτω καὶ ἐπὶ πάντων τῶν

(1) C. D. τὴν μετάβασιν.
(2) C. καὶ μὲν αὖ. D. καὶ μὲν οὖν αὖ.
(3) C. D. νοήματος.
(4) C. Deest ὅτι πατήρ.

αἰτίων, οὐ τὰ περὶ αὐτῶν νοήματα ὡς ἔστιν αἴτια τῶν κατὰ ταῦτα ὄντων, ἀλλ' αὐτὰ πρὸ τῶν νοημάτων, ἃ δὴ καὶ τοῦ ἀληθεύειν ἔστιν αἴτια τοῖς νοήμασι τοῖς λέγουσιν ἐκεῖνα τινῶν αἴτια ὑπάρχειν. Ὅσοι μὲν οὖν τὰς ἰδέας νοήσεις εἶναι ψιλὰς ὑπέλαβον, οὗτοι πᾶν νόημα τινὸς (1) εἶναι φάντες, ἀξιοῦσι τοῦ νοοῦντος εἶναι τὸ νόημα· καθάπερ ἂν εἰ λέγοις αἴσθημα μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὴν αἴσθησιν ἀκούων, τοῦ αἰσθητικοῦ (2) μόνον εἶναι· καὶ διὰ τοῦτο παραλογίζεσθαι φασὶ τὸν Παρμενίδην. Ὅσοι δὲ (3) νοήσεις τοῖς νοητοῖς συνδρόμους, οὗτοι καὶ τοῦ νοοῦντος εἶναι καὶ τοῦ ὄντος τὸ νόημα διορίζονται, πάντων ἡνωμένων ἀλλήλοις, τοῦ νοοῦντος, τῆς νοήσεως, τοῦ νοητοῦ· καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ὅπου καὶ ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν ταὐτὸν τῷ αἰσθητῷ φασὶ τὴν αἴσθησιν, τὸ αἴσθημα λέγοντες. Εἰ δὲ τὸ νόημα τοῦ νοητοῦ ἐστιν οὐ μόνον ἐν ἡμῖν ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ θείῳ νῷ καὶ ἀληθινῷ, δῆλον ὅτι ἐστὶ πρὸ τοῦ νοήματος τὸ νοητὸν, εἰς ὃ καὶ ἀπερειδόμενος ὁ ἐν ψυχῇ λόγος, νόημα ἐστί. Τὸ γὰρ ἀνειλεγμένον τῶν ἐν τῇ ψυχῇ λόγων, καὶ τὸ διῃρημένον καὶ τὸ μεταβατικὸν ἐν ταῖς ἐνεργείαις, ἱκανῶς ἐπιδείκνυσιν, ὅτι ἄρα ἄλλο ἐστὶ τὸ νοητὸν εἶδος, τὸ ἡνωμένως καὶ ἀδιαιρέτως τὴν αἰτίαν περιέχον πάντων τῶν λόγων· ὃ καὶ ἓν ἐκάλεσεν ἐν τούτοις καὶ ἐπὶ πᾶσι ληπτικὸν τῶν εἰδητικῶν διακόσμων, καὶ ὑπὸ τοῦ νοήματος ἔφατο νοεῖσθαι ὡς μίαν τινὰ οὖσαν ἰδέαν. Ἐκ δὴ τούτων λάβοις ἂν, ὅτι καὶ ἡ παντὸς (4) νοῦ νόησις καὶ προϋπαρχόντων τῶν νοητῶν· καὶ οὔτε νόησίς ἐστι ψιλὴ γνῶσις, ἀλλ' ὄντος τινός· οὔτε τὰ νοητὰ δεύτερα τῶν

(1) B. τινῶν.
(2) C. τοῦ αἰσθητοῦ.
(3) C. D. ὅσοι δὲ οὖν νοήσεις.
(4) B. ἡ τοῦ παντός.

νοούντων· οὕτω γὰρ ἂν αἱ νοήσεις εἶεν πρὸ τούτων, οὔπω ὄντων· ἢ τοιούτων πρὸ τῶν νοούντων τὰ νοητὰ, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ τῶν νοήσεων· αἱ γὰρ νοήσεις ἐν τοῖς νοοῦσιν εἰσὶν ἐξ ἀνάγκης, ὡς αἰσθήσεις ἐν τοῖς αἰσθανομένοις, καὶ πᾶσαι γνώσεις ἐν τοῖς γιγνώσκουσιν, ἀλλ' οὐκ ἔξω τῶν γινωσκόντων ἢ ἐν αὐτοῖς τοῖς νοοῦσιν· ἐπειδὴ οὐ μετὰ ταῦτα, ἵνα μὴ, πρὶν ἐκεῖνα ὑποστῇ, νοήσεις οὖσαι κατ' ἐνέργειαν, μηδενὸς ὦσιν. Ἀλλαμὴν εἰ πρὸ τῶν νοούντων τὰ νοητὰ, δεῖ καὶ ἐν αὐτοῖς εἶναι ἕτερον, διότι πᾶν τὸ νοοῦν, ἑαυτὸ νοεῖ, καὶ τὸ ἑαυτὸ νοοῦν, νοεῖ διὰ τῆς ἑαυτοῦ νοήσεως, οὐκ ἔξω ἑαυτοῦ βλέπον. Τοῦτό τε οὖν δεῖ λαμβάνειν ἐκ τοῦ Πλάτωνος (1) οὕτως εἰπόντος, ὅτι τὸ νόημα ἐστί, καὶ οὐ προσθέντος ὅτι τὸ ὂν ἔξω τοῦ νοήματος δι' ὅτι νοῦς, ὁ μὲν ἐστι μόνως ἑαυτὸν νοῶν, ὁ δὲ καὶ ἑαυτὸν καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ, τὰ δὲ μετ' αὐτὸν, οὐδεὶς εἰ μὴ τῷ τὰς αἰτίας αὐτῶν (2) ἔχειν. Τριχῶς γὰρ καὶ τὸ νοητόν, κατὰ μέθεξιν μὲν, ἐπὶ τοῦ τὰ πρὸ αὐτοῦ (3) νοοῦντος· καθ' ὕπαρξιν δὲ, ἐπὶ τοῦ ἑαυτόν· κατ' αἰτίαν δὲ ἐπὶ τοῦ τὰ μετ' αὐτόν (4). Καὶ ὅπου μὲν τὸ κατὰ μέθεξιν νοητὸν, ἔστι καὶ τὸ καθ' ὕπαρξιν· δεῖ γὰρ τὸ τὰ πρὸ αὐτοῦ νοοῦν, καὶ ἑαυτὸ νοεῖν· ὅπου δὲ τὸ καθ' ὕπαρξιν, οὐ πάντως τὸ κατὰ μέθεξιν· ὁ γὰρ πρώτιστος νοῦς ἑαυτὸν νοεῖ μόνον, οὐδὲν ἔχων πρὸ ἑαυτοῦ (5) νοητόν. Καὶ ὅπου μὲν τὸ κατ' αἰτίαν νοητὸν, ἐκεῖ καὶ τὸ καθ' ὕπαρξιν· ἐν γὰρ τῷ αὐτὸ ἑαυτὸ νοεῖν (6), καὶ τὰ μετ' αὐτόν τις

(1) C. D. τὸ τοῦ Πλάτωνος.
(2) C. αὐτόν.
(3) A. B. C. ἐπὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ.
(4) A. C. D. ἐπὶ τοῦ μετ' αὐτόν.
(5) B. πρὸ αὐτοῦ.
(6) C. D. τῷ ἑαυτῷ ἑαυτὸν νοεῖν.

νοητὰ δύναται νοεῖν· οὐχ ὅπου δὲ τὸ καθ' ὕπαρξιν, καὶ τὸ κατ' αἰτίαν νοητόν· εἴ τις εἴη τελευταῖος νοῦς, οὐδὲν ἔχων νοητὸν δεύτερον ὅπερ νοήσει, κατ' αἰτίαν ἑαυτὸν νοῶν, καὶ ἑαυτῷ νοητὸς ὤν. Ταῦτα δ' οὖν, ὅπερ ἔφην, θεωρήσειας ἂν ἐκ τοῦ φάναι τὸν Παρμενίδην τὸ νόημα ὄντος εἶναι τινός· ὃς καὶ τὴν δόξαν εἶπεν ἐν Θεαιτήτῳ τινός. Ὅθεν καὶ τὸ μὴ ὂν, ἀδόξαστον (1)· καὶ πᾶν τὸ γινώσκειν τί, καὶ οὐχὶ μηδέν· καὶ ὅτι τὸ ἓν μειζόνως πάρεστι τοῖς οὖσιν, εἰς αὐτὰ τὰ νοήματα ἀνήρτηται. Τὸ γὰρ ἐπὸν ἓν ἐπὶ πᾶσι τοῦτο παρέστησιν. Οὐκ ἄρα στησόμεθα ἀνιόντες ἀπ' ἄλλων εἰδῶν ἐπ' ἄλλα, πρὶν ἂν ἐπὶ τὰ ὄντως ὄντα ποιησώμεθα τὴν ἀναδρομήν. Κἂν γὰρ εὕρωμεν συμφυῶς ἡνωμένα τόν τε νοῦν καὶ τὰ νοητὰ, πλήρωμα ἔσται τῶν εἰδῶν κατὰ τὸ ἐν ἑαυτῷ νοητὸν, ὁ νοῦς· καὶ ὥσπερ νοῦν καὶ νοητὸν ἑνίζομεν ἀλλήλοις, οὕτω δὴ καὶ τὰ νοήματα τοῖς οὖσιν εἰς ταὐτὸν ἄξομεν (2)· ἐν αὐτῷ γὰρ ὢν ὁ νοῦς καὶ ἑαυτὸν νοῶν, ὁμοῦ δὴ καὶ τῶν νοητῶν ἐστι πλήρης. Καὶ ὥσπερ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς τὸ φαινόμενον ὁπωσοῦν ἓν, πλῆθός ἐστι κατ' ἀλήθειαν, οὕτω δὴ καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς τὸ δυοειδὲς τοῦ νοήματος καὶ τοῦ ὄντος ἑνιαίως ὑφέστηκε. Ψυχὴ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ἑαυτῆς νοημάτων ἐπὶ τὰ ὄντα μεταβαίνουσα ὡς ἀπ' ἄλλων ἐπ' ἄλλα μεθίσταται· τὰ δὲ νοῦ νοήματα, τὰ ὄντα ἐστὶ διά τε τὴν νοερὰν ἐπιστροφὴν καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν ἐκείνοις ταυτότητα.

« Τί δὲ δὴ, εἰπεῖν τὸν Παρμενίδην, οὐκ ἀνάγκη, εἰ » τἄλλα φῂς τῶν εἰδῶν μετέχειν, ἢ δοκεῖ (3) σοι ἐκ νοημα-

(1) B. εὐδόξαστον.

(2) A. B. C. D. ἀξιοῦμεν. In margine ἄξομεν.

(3) Bekk. Heindorf. Ut Fisch. δοκεῖν.

» των ἕκαστον εἶναι καὶ πάντα νοεῖν, ἢ νοήματα ὄντα ἀνό-
» ητα (1) εἶναι;—Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο, φάναι, ἔχει λόγον ».

Δύο λόγοις χρώμενος, μετάγει τὴν ὑπόθεσιν ἀπὸ τῶν ψυχικῶν νοημάτων ἐπὶ τὰ εἴδη τὰ νοητὰ, τούτοις ὄντα τοῖς νοήμασι νοητὰ, καὶ διὰ τοῦτο νοήμασι καλουμένοις. Προτέρῳ (2) μὲν τοῦ ἀπ' αὐτοῦ νοήματος (3)· τὸ γὰρ ὂν, νοηματικόν ἐστιν ὄντως. Ἐκεῖνο δὴ (4) οὖν τὸ ὂν ἐστι, τὸ κυρίως εἶδος· καὶ ὅ ἐστιν ἐπὶ πᾶσι τοῖς εἴδεσιν ἀεὶ ὂν καὶ ταὐτὸν καὶ ἓν καὶ ἤδη νοούμενον, ἀλλ' οὐχὶ νοοῦν μόνον· ὥσπερ τὸ νόημα τὸ ψυχικόν. Ὅτι μὲν γὰρ ἕτερα ἐστὶν ὡς νοοῦν νόημα τοῦ νοουμένου, δῆλον· ἢ οὖν ἄμφω εἴδη, καὶ δύο ἔσται τὰ πρῶτα, καὶ οὐκ ἔστι μία ἑκάστων ἰδέα· ἢ τὸ κυριώτερον τοῦ (5) νοήματος αὐτὸ τὸ νοούμενον· ὥστε τοῦτο ἂν εἴη τὸ εἶδος, ἀλλ' οὐ τὸ νόημα. Δευτέρῳ δὲ ἑτέρῳ τοιούτῳ, πᾶν τὸ νόημα, ᾗ νόημα, μετέχον νοεῖν ἀναγκαῖον· τὰ δὲ τῇδε μετέχειν τῶν εἰδῶν, ὥστε εἰ τὰ πρῶτα εἴδη εἴη νόημα, καὶ μετέχει τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν, ὡς νοήματα πάντα νοητικά· τὸ γὰρ τῆς νοήσεως ἥτις ἦν τὸ νόημα μετειληχὸς, νοεῖ· καὶ γὰρ τὸ τῆς ζωῆς, ζῇ, καὶ τὰ τοῦ ὄντος ἔστιν· οὐκ ἄρα τὰ εἴδη νοήματά ἐστιν, ἀλλὰ νοήματα τῶν κατὰ τὰς νοήσεις τεταγμένων· καὶ οὐδὲν ἄτοπον τὸ τῶν νοημάτων μετέχον, μὴ νοεῖν. Εἰ τοίνυν πάντα μὲν μετέχει τῶν εἰδῶν, τῶν δὲ νοήματων μὴ πάντα, οὐκ ἂν εἴη τὰ εἴδη νοήματα. Τῶν τριῶν γὰρ ἓν ἄν τι συμβαίνοι· ἢ μὴ μετέχειν

(1) C. D. νοητά.
(2) A. B. C. ποτέρῳ.
(3) C. τοῦ νοήματος. D. τὸ τοῦ. ἀπ' αὐτοῦ τοῦ νοήματος.
(4) B. ἐκεῖνο δέ.
(5) C. D. τὸ κυριώτερον δέ

τοῦ νοεῖν τὰ νοήματος μετέχοντα, ἢ μὴ νοήματα εἶναι τὰ εἴδη, ἢ τὸ ἀνόημα (1) μὴ μετέχειν τῶν εἰδῶν· ὧν τὰ δύο πάντως ἄτοπα· καὶ γὰρ πᾶν τὸ νοήματος μετέχον, νοεῖ· τὸ γὰρ νόημα δηλοῖ νόησιν· καὶ τὰ ἀνόητα μετέχει τῶν εἰδῶν, ὡς τὰ ἄψυχα, τοῦ ἴσου καὶ ἐλάττονος καὶ μείζονος, εἰδῶν ὄντων. Οὐκ ἄρα νοήματά ἐστι τὰ εἴδη, οὐδὲ ἐν νοήμασιν οὐσίωται, ἀλλ' ἐν νοητοῖς. Ἀναδράμωμεν οὖν ἀπὸ τῶν μεριστῶν ἐπὶ τοὺς ἀμερεῖς λόγους τῆς φύσεως, ᾗ μὴ ὑπάρχει τὸ νοεῖν τὰ πρὸ αὐτῆς· οὐ γὰρ μόνον ἀνόητος, ἀλλὰ καὶ ἄλογος ἡ φύσις καὶ ἀφάνταστος· ἀπὸ δὲ τούτων ἐπὶ τὰ νοητὰ τὰ ὑπερκείμενα τῶν φυσικῶν εἰδῶν, ψυχῆς ὄντα ἐνεργήματα νοητικῆς, κατὰ τὴν τοῦ Σωκράτους περὶ αὐτῶν θέσιν· ἐν ψυχῇ γὰρ εἶπεν αὐτὰ ἐγγίνεσθαι, καὶ εἶναι νοήματα ψυχῆς ὡς νοήσεις· ἀπὸ δὲ τούτων ἐπὶ τὰ ὄντως νοητά. Ταῦτα γὰρ αἴτια πάντων δυνατὸν εἶναι τῶν εἰδοπεποιημένων, ἀλλ' οὐχ ἅ ἐστι νοήματα μόνον· ὥστε καὶ εἰ ὁ δημιουργικὸς νοῦς κοσμοποιὸς λέγοιτο καὶ πάντων αἴτιος, κατὰ μὲν τὸ ἐν ἑαυτῷ νοητὸν, τοῦ εἶναι πᾶσιν ἐστὶν αἴτιος, κατὰ δὲ τὴν ζωὴν, μόνου δή που τοῦ ζῆν (2), κατὰ δὲ τὸν νοῦν, μόνου πάντως τοῦ νοεῖν. Δεῖ οὖν μὴ ἀπὸ τῶν νοούντων (3) ἄρχεσθαι τὰ πράγματα, ἀλλ' ἀπὸ τῶν νοουμένων, ἵνα πάντων (4) αἴτια ᾖ καὶ νοητικῶν καὶ μὴ νοητικῶν· πᾶσι γὰρ τὸ εἶναι κοινόν· τὸ δὲ νοεῖν, οὐ πᾶσι πάρεστιν· οὐκ ἄρα τὰ ψυχικὰ νοήματα πρῶτα ἐστὶ τῶν εἰδῶν, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τούτων νοούμενα, καὶ πρωτουργὰ, καὶ πᾶσιν

(1) B. τὸ ἀνόητον.
(2) A. B. τῆς ζωῆς.
(3) C. νοημάτων.
(4) C. πάντως.

αἴτια τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἑνώσεως καὶ τῆς τελειότητος. Ἐν δὴ τούτοις ἄξιον ἐφιστάνειν, διατί πάντων τῶν ἐν νῷ νοερῶς ὄντων οὐ πάντα νοεῖ τὰ τῇδε μετέχοντα τῶν εἰδῶν· καὶ διατί ζώντων ἐκείνων πάντων, οὐκέτι πάντα τὰ ὁμοιούμενα πρὸς ἐκεῖνα ζῇ. Καὶ λεγέσθω μὲν ὅτι καὶ ἡ τῶν ὄντων ὕφεσις ἀπὸ τῶν πρώτων αἰτίων ἄχρι τῶν τελευταίων ὑφιζάνουσα, τὰς τῶν ὅλων καὶ παντελείων οὐσιῶν ἀμυδροῖ μεθέξεις· καὶ ὡς διὰ πάντων ἡ δημιουργία διεξιοῦσα, πάντα ὑφίστησι κατὰ μέτρα διαφέροντα τῆς οὐσίας, καὶ οὐδὲ τοῦ αὐτοῦ εἴδους πάντα ὡσαύτως μετείληφεν, ἀλλὰ τὰ μὲν μειζόνως, τὰ δὲ ἐλασσόνως· καὶ τὰ μὲν κατὰ μίαν ὡμοιώθη τῷ εἴδει δύναμιν, τὰ δὲ κατὰ δύο, τὰ δὲ κατὰ πλείους· ὅθεν καὶ σειραί τινες ἄνωθεν ἐξεφάνησαν ἄχρι τῶν κάτω διατείνουσαι· λέγω, οἷον τὸ τῆς σελήνης εἶδος. Γενέσθω γὰρ ἐπὶ ταύτης ὁ λόγος· ὤφθη μὲν καὶ ἐν θεοῖς κατὰ τὸ ἓν τοῦ εἴδους (1) καὶ ἀγαθοειδές· πάντα γὰρ τεθέωται ἐκ τἀγαθοῦ, καθά φησιν ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης, διὰ τοῦ τῆς ἀληθείας φωτός· ὤφθη δὲ καὶ ἐν ἀγγέλοις κατὰ τὸ νοερόν, καὶ ἐν δαίμοσιν, εἰ βούλει, τοῖς διὰ νοήσεως ἀπεικονισαμένοις ἐκεῖνο τὸ εἶδος καὶ νοητικοῖς ὑποστᾶσι ζώοις, οὐκέτι νοερῶς, ἀλλὰ ζωτικῶς αὐτὸ μιμεῖσθαι δυναμένοις· καὶ πολλὴ περὶ τῶν σεληνιακῶν ἥξει (2) σοι ζώων θεωρία τὸν Ἆπιν Αἰγύπτιον, καὶ τὸν σεληνίτην ἰχθύν, καὶ πολλὰ ἄλλα ζῶα, τὰ μὲν ἄλλως, τὰ δὲ ἄλλως μιμούμενα τὸ οὐράνιον τῆς σελήνης εἶδος· ὤφθη δὲ καὶ ἐν λίθοις ἐσχάτως·

(1) C. D. τὸ τοῦ εἴδους.
(2) D. ἤδη.

ὥστε εἶναί τινα καὶ λίθον εἰς ἐκεῖνο τὸ εἶδος ἀνηρτημένον, αὐξήσεις τε καὶ μειώσεις ὑπομένοντα μετὰ τῆς ἐν οὐρανῷ σελήνης, καί τοι ζωῆς ἄμοιρον ὄντα. Πανταχοῦ (1) τοίνυν νόει μοι ταὐτόν· καὶ μὴ πάντα πάσας οἰηθῇς τῶν εἰδῶν ὑποδέχεσθαι τὰς δυνάμεις, ἀλλὰ μετὰ τῆς οἰκείας ὑφέσεως· τὰ μὲν πλειους, τὰ δὲ ἐλάσσους. Οὐχ ὅσα οὖν ἐστιν ἐν ἐκείνοις, τοσαῦτα καὶ ἐν πάσαις ταῖς εἰκόσιν ἔγκειται· μόνόν δέ ἐστι καθ' ἕκαστον εἶδος, ἐξ ἀνάγκης ἐν πάσαις φανταζόμενον, ὅπερ ἐστὶν ἰδίωμα τοῦ εἴδους αὐτοῦ, καθὸ τῶν ἄλλων διέστηκε· κἂν γὰρ πάντα ἓν τὰ εἴδη, τὸ ἐν ἑκάστῳ πρόχειρον ἕν τι πάντως εἶναι, τὸ καὶ ἀφορίζον αὐτοῦ τὴν ἰδίαν ὕπαρξιν, ἧς πάντα μετέχει τὰ κατ' αὐτὸ λαβόντα τὴν γένεσιν· καὶ αὕτη μὲν, μίαν ποιεῖ τὴν σειράν, ἡ δὲ τῶν πλειόνων δυνάμεων ἐν τῷ εἴδει καὶ τῶν ἐλασσόνων μέθεξις, τὰ πρῶτα καὶ μέσα καὶ ἔσχατα τῆς σειρᾶς ἀνέφηνεν, ὅπου μὲν ἄλλως, ὅπου δὲ ἄλλως τοῦ αὐτοῦ μετασχεθέντος· ὁ δὲ εἷς πατρικὸς νοῦς, πᾶσιν ἀφορίζει τὰ μέτρα τῆς μεθέξεως προλαβών· καὶ τὰς ἑκάστων (2) συντελείας πρὸς τὸν κόσμον, ἀρχάς τε καὶ μέσα καὶ τέλη τῆς ἑκάστου τῶν εἰδῶν σειρᾶς προλαβών, καὶ μέχρι πόσου φθάνειν ἀνάγκη τὴν ἰδιότητα τὴν ἀφ' ἑκάστου καθήκουσαν. Προσκείσθω δὲ τούτοις, καὶ ὅτι τῆς μεθέξεως διαφόρου γιγνομένης, πρῶται μὲν ἀπολείπουσι τὰ μετέχοντα αἱ ὑφειμέναι τῶν εἰδῶν ἰδιότητες· δεύτεραι δὲ, αἱ τούτων ὁλικώτεραι· πᾶσι δὲ ὁμοίως ἐμφανίζονται τοῖς ἀποτελέσμασιν αἱ πρωτουργοὶ καὶ τῷ ἑνὶ διαφερόντως συγγενεῖς· ἕκαστον γὰρ

(1) B. πολλαχοῦ. (2) C. ἑκάστῳ.

εἶδος, ἓν ἐςι καὶ πλῆθος· οὐχὶ κατὰ σύνθεσιν τοῦ πλήθους τὸ ἓν ἀποτελοῦντος, ἀλλὰ τοῦ ἑνὸς ὑφιςάντος τὰς ἐν αὐτῷ πολλὰς ἰδιότητας. Ἐκεῖνο μὲν οὖν ἑνοειδῶς καὶ ἔςι καὶ ζῇ καὶ νοεῖ, τὰ δὲ κατ' αὐτὸ (1) γεννώμενα, τὰ μὲν πάντων μετέχει τούτων, τὰ δὲ ἑνὸς μόνου τοῦ ὄντος· ἐπεὶ καὶ τοῖς εἴδεσιν αὐτοῖς, τὸ μὲν νοερὸν, τοῦ ἑνός, ἡ δὲ ζωὴ, ἐκ τῆς ἀμεθέκτου ζωῆς, τὸ δὲ ὂν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὄντος· ὥσπερ δὴ καὶ τὸ ἓν ἀπὸ τῆς ἐπέκεινα τῶν ὄντων ἑνάδος. Ταῦτα μὲν οὖν περὶ αὐτῶν εἰρήσθω τῶν δογμάτων· τῶν δὲ δύο λόγων οἷς χρώμενος, ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἐπ' αὐτὸ τὸ ὂν ἀνέδραμε, τὰ μὲν συνεπεράνατο διὰ τῶν ἐκκειμένων ῥητῶν, εἰπὼν ὅτι αὐτὸ ἄρα τὸ νοούμενον εἶδος ἔςαι, ἀεὶ ὂν καὶ ταὐτὸν ἐπὶ πᾶσι τοῖς εἴδεσι, καὶ τοῦτο πρεσβύτερον τοῦ ἐν ψυχῇ νοήματος· τὸ γὰρ νοούμενον, κρεῖττον, ὡς εἴρηται, τοῦ νοοῦντος· κᾄν τε γὰρ ψυχὴ τὸ νοοῦν, νοῦς δὲ τὸ νοούμενον, κρείττων ὁ νοῦς· κᾄν τε νοῦς μὲν τὸ νοοῦν, νοητὸν δὲ τὸ νοούμενον, κρεῖττον τὸ νοητόν. Τὸ δὲ δεύτερον ὅλον ἐξήτασεν εἰπὼν, ὅτι εἰ τὰ τῇδε μετέχει τῶν εἰδῶν, τὰ δὲ εἴδη νοήματα, τὰ τῇδε ἄρα μετέχει νοημάτων· τὰ δὲ νοήματος μετέχοντα, ἀνάγκη νοεῖν· εἰ δὲ νοήματα αὐτῶν μετέχοι, τοῦτο μὴ ἀναγκαῖον· οὐκ ἄρα τὰ εἴδη τὰ πρῶτα νοήματα. Καὶ οὗτος ὁ λόγος οὐ μόνον ἡμῖν ἐπιδείκνυσιν ὅτι οὐκ ἐν ψυχῇ τὰ εἴδη πρῶτον, ἀλλὰ καὶ ὅτι πρὸ νοῦ· καὶ γὰρ νοῦς νοῶν ἑαυτὸν (2) καὶ τὰ ἑαυτοῦ νοητὰ, καθὸ μὲν νοῦς, ἐφιέμενον ἐςί, καθὸ δὲ νοητὸν, ἐφετόν· τούτων δὲ, τὸ μὲν τἀγαθῷ μᾶλλον συγγενές, τὸ δὲ ἧσσον· ἐφετὸν γὰρ καὶ τἀγα-

(1) C. κατ' αὐτοῦ.   (2) B. πρὸ ἑαυτόν.

μάλιστα, καὶ διὰ τοῦ καταφαίνεσθαι καὶ μὴ φαίνεσθαι μόνον εἰπεῖν ἐνδειξάμενος, ὅτι διαφερόντως περὶ ταύτης τεθάῤῥηκε τῆς ὑποθέσεως. Τοῦτο δὲ διά τε τὴν ἑαυτοῦ πέπονθεν ὀξύτητα, καὶ τὴν τοῦ Παρμενίδου δύναμιν, τελαοῦσαν αὐτοῦ τὰς αὐτοφυεῖς περὶ τῶν θείων ἐννοίας· ᾧ καὶ δῆλος ἔστι μαιευτικὸς ὢν ὁ τρόπος τῶνδε τῶν (1) λόγων, ἀλλ' οὐχὶ καταγωνιστικός· οὐ γὰρ ἂν προκόπτειν ἐποίει τὸν προσδιαλεγόμενον καὶ ἀεὶ τελεώτερον γίνεσθαι ταῖς ἐπιβολαῖς. Τέλος γάρ ἐστι, μαιείας μὲν, ἡ πρόκλησις τῆς ἔνδον γνώσεως· ἀγῶνος δὲ, ἡ νίκη καὶ τὸ περιβάλλειν (2) εἰς πᾶσαν ἀμηχανίαν τὸν ἀποκρινόμενον. Εἰ τοίνυν καθ' ἑκάστην ἀπορίαν ἄνεισιν ὁ Σωκράτης καὶ τελειοῦται καὶ διαρθροῖ τὰς ἐν αὐτῷ περὶ τῶν πρωτουργῶν εἰδῶν ἐννοίας, μαιεύεσθαι μᾶλλον αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Παρμενίδου ῥητέον ἢ καταβάλλεσθαι, κἀκεῖνο τελειωτικὸν εἶναι τούτου μᾶλλον ἢ ἀμυντικόν. Ἀλλ' ὁ μὲν τρόπος τῶν λόγων, ὡς πολλάκις ὑπέμνηται (3), τοιοῦτός τίς ἐστι. Κατίδωμεν δὲ καὶ ὅπως προκέκοφε μὲν ἡ τοῦ Σωκράτους ὑπόθεσις, οὔπω δὲ ἔχει τὸ τέλειον. Ὅτι μὲν γὰρ νοερῶν ἀντελάβετο καὶ ὄντως παραδειγμάτων ὀρθῶς, καὶ ὅτι τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ἀφώρισεν, ἑστάναι προσειπὼν αὐτά, καὶ ἔτι τούτοις ὁμοιοῦσθαι τὰ ἄλλα· τὸ γὰρ γόνιμον καὶ τὸ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχον, ἴδιον ἔστι τῶν αἰωνίως καὶ ὄντων καὶ ἐνεργούντων εἰδῶν. Τὸ γὰρ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, ἀεὶ τοῖς πάντων θειοτάτοις προσήκειν μόνοις φησὶ καὶ ὁ Ἐλεάτης ξένος· καὶ τὸ

(1) C. D. τῶν λόγων πρὸς τὸν δὲ τὸν λόγον, ἀλλ'.

(2) A. B. παραβάλλειν.

(3) B. ὑπομέμνηται. D. ὑπέμνησται.

ἑστάναι οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ τὸ κατὰ ταὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν, τὸ μὲν ἐν Σοφιστῇ διορισάμενος. Εἰ οὖν τὰ εἴδη καὶ ὁ Σωκράτης ἑστάναι λέγει, τὰ δὲ ἑστῶτα κατὰ ταὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχειν ἐν Σοφιστῇ γέγραπται, τὰ δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντα εἶναι τὰ θειότατα τῶν πάντων ἐν Πολιτικῷ διώρισται, δῆλον ὅτι τὰ εἴδη θειότατα ἂν εἴη· καὶ οὐκέτι νοήματα αὐτὰ ψυχῶν, ἀλλ' ἐξῃρημένα πάντων τῶν τοιούτων. Ταῦτα οὖν ὀρθῶς τε καὶ ὅτι πρὸ τοῦ πλήθους ἐν αὐτοῖς ὑπέθετο τὴν ἕνωσιν· τὸ γὰρ ἐν τῇ φύσει, τὴν ἑνάδα τὴν μίαν αὐτῶν δεδήλωκεν. Εἴωθε γοῦν ὁ Πλάτων καὶ ἐπὶ τὰ νοητὰ φέρειν τοῦτο τὸ τῆς φύσεως ὄνομα. Λέγει γοῦν αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐν τῷ Φιλήβῳ, βασιλικὸν μὲν νοῦν, βασιλικὴν δὲ ψυχὴν, ἐν τῇ τοῦ Διὸς ὑπάρχειν φύσει· καὶ ὁ Τίμαιος· ἡ μὲν οὖν ζώου φύσις ἐτύγχανεν οὖσα αἰώνιος· καὶ αὐτὸς φύσιν λέγων τὴν μονάδα τῶν νοητῶν ἰδεῶν, καὶ ἑστάναι αὐτὴν διατεινόμενος, διὰ τοῦ φάναι αὐτὴν αἰώνιον εἶναι. Δηλοῖ δὲ τὸ ἑστὸς ἐκείνης μένειν ἐν ἑνὶ τὸν αἰῶνα, φασὶ, καὶ τὸν χρόνον κινητικὸν (1) εἶναι, καὶ (2) ἄλλα γενέσει τὴν ὑπόστασιν ἔχειν· ὥσπερ καὶ νῦν ὁ Σωκράτης τὸ γίνεσθαι τοῖς μετέχουσι τῶν ἰδεῶν ἀποδέδωκε. Τοιαύτη δ' οὖν καὶ ἡ νῦν λεγομένη φύσις ἑνὰς μία, καὶ ἡ περιοχὴ (3) τῶν νοητῶν εἰδῶν. Ταῦτα μὲν οὖν, ὡς ἔφην, ὡς ὀρθῶς· ὅτι δὲ τὸ παραδειγματικὸν ἰδίωμα μόνον ἀποδέδωκε τοῖς εἴδεσιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ τελεσιουργὸν καὶ τὸ φρουρητικὸν, ταύτῃ (4) δόξειεν ἂν ἀτελῶς ἔτι τῆς περὶ αὐτῶν

(1) B. κινητόν.
(2) B. C.D . καὶ ἅμα.
(3) B. D. καὶ ὑπεροχή.
(4) C. D. ταύτῃ δὲ δόξειεν.

ἀντιλαμβάνεσθαι θεωρίας. Ἕκαστον γὰρ εἶδος, οὐ παράδειγμα μόνον ἐστὶ τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ καὶ ὑποστατικὸν αὐτῶν· οὐ γὰρ ἄλλου δεῖται τοῦ παράγοντος πρὸς αὐτὰ, καὶ ἀφομοιώσαντος αὐτοῖς τὰ τῇδε, μένοντα αὐτὰ ἀργὰ καὶ ἀκίνητα καὶ δραστήριον οὐδεμίαν ἔχοντα δύναμιν, ἀλλ' ἐοικότα τοῖς ἐνταῦθα κηροπλαστικοῖς (1) τύποις· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ παράγει καὶ ἀπογεννᾷ τὰς ἑαυτῶν εἰκόνας· καὶ γὰρ ἄτοπον, εἰ οἱ μὲν ἐν τῇ φύσει λόγοι ποιητικὴν ἔχοιεν τινὰ δύναμιν, τὰ δὲ νοητὰ εἴδη τῆς τοῦ ποιεῖν αἰτίας παρῃρημένα τυγχάνοι. Οὐ μόνον ἄρα παραδειγματικόν ἐστι πᾶν τὸ θεῖον εἶδος, ἀλλὰ καὶ πατρικὸν, καὶ αὐτῷ τῷ εἶναι γεννητικὸν αἴτιον τῶν πολλῶν· καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τελεσιουργόν· αὐτὸ γὰρ τὸ ἐκ τοῦ ἀτελοῦς ἐπὶ τὸ τέλειον τὰ τῇδε παράγον (2) καὶ τὸ εὖ περιποιοῦν ἑκάστοις, καὶ τὸ τὴν ἔνδειαν αὐτῶν ἀποπληροῦν, καὶ τὴν ὕλην δυνάμει πάντα οὖσαν ἄγον εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν γίνεσθαι, πόσον ἦν δυνάμει πρὸ τῆς εἰδοποιΐας; ἔχει ἄρα καὶ ταύτην τὴν τελεσιουργὸν ἐν ἑαυταῖς τὰ εἴδη δύναμιν. Τί δὲ οὐχὶ καὶ τὴν φρουρητικήν; Καὶ πόθεν ἡ διακόσμησις μὲν ἡ τοῦ παντὸς ἀδιάλυτος, ἢ ἐκ τῶν εἰδῶν; Πόθεν δὲ οἱ ἑστῶτες λόγοι καὶ τὴν μίαν συμπάθειαν τῶν πάντων ἄρρητον (3) διασώζοντες, δι' οὓς ἀεὶ τέλειος ὁ κόσμος μένει, μηδενὸς εἴδους αὐτὸν ἐκλιπόντος, ἢ ἐκ τῶν ἑστώτων αἰτίων, ὥσπερ τὸ μεταβάλλειν ἐκ τῶν κινουμένων; Ἀλλαμὴν τῶν σωμάτων τὸ μεριστὸν καὶ τὸ σκεδαστὸν, οὐκ ἀλλαχόθεν ἢ ἀπὸ τῆς ἀμερίστου δυν-

(1) B. C. D. κοροπλαθικοῖς. ἄγον. C. D. περιάγον.

(2) A. In margine: περι- (3) C. D. τῶν ὅλων ἀρρήκτου.

άρεως σφίγγεται καὶ συνέχεται τῶν εἰδῶν. Αὐτὸ γὰρ καθ' αὑτὸ τὸ σῶμα διαιρετὸν, καὶ δεῖται τῆς συνεκτικῆς τῶν λόγων δυνάμεως. Εἰ δὲ καὶ τῆς (1) συνοχῆς ταύτης ἡ ἕνωσις προηγεῖται· πᾶν γὰρ τὸ συνεκτικὸν ἐν αὐτὸ πρότερον εἶναι δεῖ καὶ ἀδιαίρετον· εἴη ἂν τὸ εἶδος οὐ γεννητικὸν μόνον, ὡς εἴπομεν, καὶ φρουρητικόν τε καὶ τελεσιουργὸν, ἀλλὰ καὶ συνεκτικὸν καὶ ἑνωτικὸν τῶν δευτέρων ἁπάντων. Ἔδει τοίνυν, φαίη ἄν τις, μὴ πρὸς μίαν ἀπιδεῖν τῶν εἰδῶν δύναμιν ἀφομοιωτικὴν (2), ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας αὐτὸν ἐπισκέψασθαι (3) δυνάμεις, καὶ οὕτως ἀφορίσασθαι τὸν τῆς μετοχῆς τρόπον ὅστις ἐστίν· ὁμοίωσιν μὲν λέγοντα τὴν μέθεξιν, ὁμοῦ δὲ καὶ συνεκτικὴν τῶν ὁμοιωθέντων καὶ φρουρητικὴν, καὶ τελεσιουργόν· ὃ καὶ ὁ Τίμαιος διδάσκων, τέλειον τὸν κόσμον ἔφατο γενέσθαι καὶ ἄλυτον διὰ τὴν πρὸς τὸ παντελὲς αὐτοῦ ζῶον ἐξομοίωσιν. Μήποτε δὲ καὶ ὁ Σωκράτης ὁμοίωσιν τὴν γνῶσιν, τὴν μέθεξιν εἰπὼν, πάντα περιέλαβε· τὰ γὰρ ὁμοιούμενα τοῖς ἑστῶσιν, ἄλυτα ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ συνέχεσθαι ἐν τοῖς ἑαυτῶν λόγοις, καὶ φρουρεῖσθαι κατὰ τὴν οὐσίαν ὑπ' αὐτῶν. Ἢ οὐκ ἂν ᾖ ὅμοια τοῖς ἑστῶσι, τῇ ἀστάτῳ γενέσει συμφερόμενα, καὶ πάντη σκιδνάμενα ἀφ' ἑαυτῶν. Οὐδ' ἂν ἐκεῖνα ἀκινήτως εἴη παραδείγματα, μὴ ἄλλων ὄντα τοιούτων παραδείγματα, ἵνα καὶ ὅμοια ᾖ τοῖς ἀκινήτοις· ὅθεν οὐδὲ τῶν μερικῶς γιγνομένων ἐλέγομεν ἰδέας εἶναι, μόνων δὲ τῶν ἐν τοῖς γεννητοῖς καὶ ἀστάτοις ἀϊδίων. Μὴ οὖν τις ἡμῖν ὀνειδιζέτω τὸ ὄνομα τῶν παρα-

(1) A. τῇ συνοχῇ.

(2) A. In margine : τὴν ἀφομοιωτικήν.

(3) C. D. ἐπισκεψάμενον.

δειγμάτων ὡς μεταφορικόν· εἰς τὰ τῇδε παραδείγματα βλέπων, αἰσθητὰ ὄντα καὶ ἀδρανῆ ὑπάρχοντα, καὶ ἄλλων ἐπιδεῆ τῶν πρὸς αὐτὰ ποιούντων. Καὶ γὰρ ὁ Σωκράτης οὐχ ἁπλῶς εἶπε παραδείγματα τὰ εἴδη, ἀλλ' ὥς περ παραδείγματα· τοῦτο δὲ ἀναιρεῖ μὲν τῶν συνήθων ἡμῖν παραδειγμάτων τὴν ἄγονον καὶ ἀπεψυγμένην μορφὴν, ἐνδείκνυται δὲ τὴν πρωτουργὸν ἐν τοῖς εἴδεσι τῶν εἰκόνων γόνιμον ἀρχήν. Μηδ' αὖ διοικιζέτω χωρίς τό, τε παράδειγμα καὶ τὸ ποιοῦν, ἀλλ' ἐν ἑνὶ συλλαβὼν ἀμφότερα, θεωρείτω· καὶ γὰρ τὸ παράδειγμα κατὰ τὴν οὐσίαν αὐτὴν ὑφίστησι τὸ πρὸς αὐτὸ γιγνόμενον· καὶ τὸ ποιοῦν, αὐτῷ τῷ εἶναι ποιοῦν, καὶ πρὸς ἑαυτὸ τὸ γιγνόμενον ἀπεικάζον, καὶ δευτέρως ἐκείνῳ παρεχόμενον ὅσα ἐν αὐτῷ πρώτως ἐστὶν, εἰς τὴν τοῦ παραδείγματος καθίσταται καὶ αὐτὸ τάξιν· καὶ τὸ μέν ἐστι παραδειγματικῶς ποιοῦν, τὸ δὲ ποιητικῶς παράδειγμα ὄν. Ἴδιον γὰρ παραδείγματος μὲν, οἷον ἐστι ποιεῖν, ποιοῦντος δὲ, γένεσιν ἀντ' οὐσίας ἐργάζεσθαι. Διόπερ ἐν Φιλήβῳ μὲν πᾶν τὸ ποιοῦν, πᾶν τὸ γιγνόμενον ἔφατο γίγνεσθαι· ἐν Τιμαίῳ δὲ τὸ παράδειγμα εἰκόνος εἶναι παράδειγμα τινός· πρός τι γὰρ ἑκάτερον, τὸ μὲν πρὸς γένεσιν, τὸ δὲ πρὸς εἰκόνα λέγεται· ἔστι δὲ ὅμως ἐν ἑκατέρῳ τὸ λοιπόν· παραδειγματικῶς μὲν ἐν τῷ παραδείγματι τὸ ποιοῦν, ποιητικῶς δὲ τὸ παράδειγμα ἐν τῷ ποιοῦντι συνειλημμένον. Ἕνωσις ἄρα μία τό,τε παραδειγματικὸν αἴτιον ἐν ἐκείνοις συνάγει, καὶ τὸ ποιητικόν, πλὴν ὅτι, πολλῶν ποιητικὰ μέν ἐστιν αἴτια ὡς γεννητῶν, παραδειγματικὸν δὲ οὐκ ἔστι· τοιαῦτα γὰρ τὰ καθ' ἕκαστα· γιγνόμενα μὲν ᾗ καθέκαστα, οὐ μέν τοι παραδείγματα ἔχοντα ᾗ τοιαῦτα ἐστί. Μήτ' οὖν

διϊστάνωμεν ἁπλῶς τὸ παραδειγματικὸν καὶ τὸ ποιητικὸν, ἀλλὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, μήτε αὖ τὴν εἰς τὰ τῇδε τῶν παραδειγμάτων ἐνέργειαν προσδεῖσθαι λέγωμεν ἄλλων εἰδῶν, τῶν ψυχικῶν ἢ φυσικῶν. Ἐξῃρημένως γὰρ ἐκείνη πᾶσι πανταχοῦ πάρεστι· καὶ συνδεῖ μὲν τὰ δεύτερα τῇ γονίμῳ περιουσίᾳ τῶν θείων εἰδῶν, ἐκεῖνα δὲ τελέως ἀφ' (1) ἑαυτῶν ἐνδίδωσι τοῖς πᾶσι τὴν ὁμοίωσιν τῆς ὅλης οὐσίας.

« Εἴ τις (2) οὖν, ἔφη, ἔοικε τῷ εἴδει, οἷόν τε ἐκεῖνο τὸ » εἶδος μὴ ὅμοιον εἶναι τῷ εἰκασθέντι καθόσον αὐτῷ ἀφ- » ωμοιώθη; ἢ ἔστι τὶς μηχανὴ τὸ ὅμοιον μὴ ὁμοίῳ ὅμοιον » εἶναι;—Οὐκ ἔστι.—Τὸ δὲ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ ἆρ' οὐ μεγάλη » ἀνάγκη ἑνὸς τοῦ αὐτοῦ εἴδους μετέχειν;— Ἀνάγκη. — » Οὗ δ' ἂν τὰ ὅμοια μετέχοντα ὅμοια ᾖ, οὐκ ἐκεῖνο ἔσται » αὐτὸ τὸ εἶδος. — Παντάπασι μὲν οὖν. »

Τοῦ Σωκράτους ἑστῶτα παραδείγματα θεμένου τὰ εἴδη, καὶ τὰ τῇδε ὁμοιώματα καλέσαντος ἐκείνων, καὶ διὰ τοῦτο (3) καὶ τὴν μέθεξιν ὁμοίωσιν προσειπόντος, καὶ περὶ πάντα ταῦτα ἀτελέστερον δόξαντος ἐπιβάλλειν· οὔτε γὰρ τὰ εἴδη παραδείγματα μόνον, ἀλλὰ καὶ γεννητικὰ καὶ τελεσιουργικὰ (4) καὶ φρουρητικὰ τῶν αἰσθητῶν εἰσιν, ὡς εἴπομεν· οὔτε τὰ τῇδε ὁμοιώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ γεννήματα ἐκείνων καὶ φρουρούμενα ὑπ' ἐκείνων, καὶ πᾶσαν τὴν τελειότητα καὶ τὴν συνοχὴν ἐκεῖθεν κομιζόμενα· εἰ μὴ

(1) B. ἀφ' ἑαυτοῦ.

(2) D. τι. Sic Heindorf. Ast. Bekker.

(3) B. διὰ τούτων.

(4) B. τελεσιουργητικά.

ἄρα διὰ τῆς ὁμοιώσεως τῆς πρὸς τὰ ἑστῶτα τῶν γιγνομένων, καθάπερ εἴπομεν, πάντα ταῦτα συνήγαγεν ὁ τοῦ Σωκράτους λόγος. Τοῦ δ᾽ οὖν Σωκράτους οὕτω περὶ τούτου (1) διαταξαμένου, πάνυ θείως ὁ Παρμενίδης τὸ μὲν ἑστάναι τὰ παραδείγματα ταῦτα ἐν τῇ φύσει, καθάπερ ὁ Σωκράτης εἶπε, συγκεχώρηκεν, ὡς ἂν ἐστοχασμένως αὐτοῦ φθεγξαμένου τῆς νοερᾶς ὑποστάσεως αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰς πρώτας ἀπορίας περὶ τῆς μετοχῆς λύειν ἐκεῖνος ὑπέλαβε, τὴν ὁμοίωσιν εἰσαγαγών, καὶ τὴν καθ᾽ ὁμοιότητα μέθεξιν, ἀπαλλάττουσαν ἡμᾶς τῆς περὶ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος ἀπορίας, αὐτὸς τὴν πρωτουργὸν αἰτίαν τοῦ παραδείγματος καὶ ὁλικὴν ἐνδείξασθαι βουλόμενος, καὶ τὴν ἐπέκεινα πάσης ὁμοῦ τῆς πρὸς τὰ ὁμοιούμενα σχέσεως ἐπιδείκνυσιν. Ὡς εἰ τὸ αἰσθητὸν ὅμοιόν ἐστι πρὸς τὸ νοητὸν εἶδος, οὐ χρὴ καὶ ἀντιστρέφειν τὴν σχέσιν, κἀκείνῳ τοῦτο λέγειν ὅμοιον· ἵνα μὴ πρὸ τῶν δύο ὁμοίων ἀλλήλοις, ἕτερόν τι πάλιν ζητήσωμεν εἶδος, ἀμφοῖν τῆς ὁμοιότητος αἴτιον. Τὰ γὰρ ἀλλήλοις ὅμοια πάντως ταὐτοῦ τινος κεκοινώνηκε, καὶ δι᾽ ἐκεῖνο ταὐτὸν ἐν αὐτοῖς ὄν, ὅμοια λέγεται εἶναι. Τούτου γὰρ συγχωρηθέντος, ἀλλήλοις ὅμοια εἶναι τό,τε μεθεκτὸν καὶ τὸ μετέχον, τὸ παράδειγμα καὶ τὸ εἰκασθέν, ἔσται καὶ πρὸ τούτων ἄλλο τι τὸ ταῦτα ἀφομοιοῦν· καὶ τοῦτο ἐπ᾽ ἄπειρον. Πρὸς ἃ λέγειν ἔδει τὸν Σωκράτην τὸ ὅμοιον εἶναι διττόν· τὸ μὲν σύζυγον ὁμοίῳ (2) ὅμοιον, τὸ δὲ ὡς ὑφειμένον, πρὸς ἀρχέτυπον ὅμοιον· καὶ τὸ μὲν ἐν ταὐτότητι θεωρεῖσθαι λόγου τινὸς ἑνός, τὸ δὲ οὐ μόνον ἔχειν τὸ ταὐτὸν,

(1) D. περὶ τούτων. (2) C. ὁμοίως.

ἀλλ' ὁμοῦ καὶ τὸ ἕτερον, ὅταν οὕτως ᾖ ὅμοιον, ὡς ἀπ' ἐκείνου τὸ ταὐτὸν εἶδος ἔχον, ἀλλ' οὐ μετ' ἐκείνου. Ταῦτα δὲ λογικῶς μὲν προῆκται καὶ ἀπορητικῶς· εἰ δὲ ἀνάγειν εἰς τὰς πολλὰς τάξεις αὐτὰ τῶν εἰδῶν ἐθέλοις, εὕροις ἂν τὸ ἐν αὐτοῖς βάθος. Ἄλλα γὰρ τὰ φυσικὰ (1) εἴδη πρὸ τῶν αἰσθητῶν, ἄλλα τὰ ψυχικά, ἄλλα τὰ νοερά· καὶ οὐκέτι πρὸ (2) τούτων ἄλλα. Ταῦτα μὲν οὖν μόνως παραδείγματα, καὶ οὐδαμῶς ὅμοια τοῖς μετὰ ταῦτα, τὰ δὲ ψυχικά, καὶ παραδείγματα καὶ εἰκόνες· καὶ καθόσον εἰκόνες καὶ αὐτὰ καὶ τὰ μετὰ ταῦτα, ὅμοια ἀλλήλοις, ὡς πρὸς τὰ αὐτὰ ὑποστάντα τὰ νοερά· καὶ τὰ φυσικὰ ὁμοίως· μέσα γὰρ τῶν ψυχικῶν καὶ αἰσθητῶν, καὶ ἔστιν ὅμοια τοῖς αἰσθητοῖς, οὐχ ᾗ παραδείγματα αὐτῶν ἐστιν, ἀλλ' ᾗ ἄμφω εἰκόνες τῶν ὑπὲρ αὐτά ἐστιν· ἃ δὲ παραδείγματα μόνα ἐστίν, οὐκέθ' ὅμοια ταῖς εἰκόσι· τὰ γὰρ ταὐτόν τι πεπονθότα ὅμοιά ἐστιν· ἐκεῖνα δὲ οὐδὲν πέπονθε πρῶτα ὄντα. Καὶ ταῦτα μὲν φιλοσόφως· θεολογικῶς δὲ ἄλλον τρόπον. Ἄλλα γὰρ τὰ ἐν τῷ κοσμικῷ νῷ εἴδη, καὶ ἄλλα τὰ ἐν τῷ δημιουργικῷ· καὶ ἄλλα μέσα τούτων, τὰ ἐν τῷ μεθεκτῷ μέν, ὑπερκοσμίῳ δὲ ὄντι καὶ συνδέοντι τὰ ἐν τῷ κοσμικῷ νῷ πρὸς τὰ ἐν τῷ ἀμεθέκτῳ νῷ. Τοσαυταχῶς δὲ ὄντων αὐτῶν, ἐπί τινων μὲν ἡ κατὰ τὸ ὅμοιον σχέσις ἀντιστρέφει (3), ἐπὶ τινῶν δὲ οὐδαμῶς· οἷον ἐπὶ τῶν δημιουργικῶν· ἐπέκεινα γάρ ἐστι τῆς ἀφομοιωτικῆς τῶν εἰδῶν, ἣν εἴπομεν τοῦ μεθεκτοῦ μὲν εἶναι (4) νοῦ, ὑπερκοσμίου δὲ ὄντος. Τὰ μὲν

(1) B. C. τὰ φυσικὰ εἴδη τῶν αἰσθητῶν.

(2) C. πρὸς τούτων.

(3) D. ἀναστρέφει.

(4) A. Deest εἶναι.

οὖν ὑπὸ ταύτην ταττόμενα, καὶ ἀλλήλοις ὁμοιοῦταί πως καὶ τοῖς πρὸ αὐτῶν· τὰ δὲ τοῦ ἀμεθέκτου νοῦ εἴδη κρείττονά ἐστιν αὐτῆς· ὥς τε τὰ μὲν αἰσθητὰ, ὁμοιοῦσθαι ἐκείνοις, αὐτὰ δὲ τούτοις οὐκέτι· καὶ γὰρ εἰ καὶ ἐκεῖνα τούτοις, οὐκέτι που στησόμεθα, προελευσόμεθα δὲ ἐπ' ἄπειρον, οὐδαμοῦ τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμοιότητος εὑρεῖν δυνάμενοι. Τοῖς μὲν οὖν κάτωθεν ἀρχομένοις, δυνατὸν λέγειν καὶ τὰ νοερὰ ἐν τῷ παντὶ, καὶ τὰ ψυχικὰ ὅμοια ἀλλήλοις· ὅμοια, καθόσον ἅπαντα ταῦτα δεύτερα τῶν ἀφομοιωτικῶν (1) ἐστι νόων, καὶ οἷον ἀδελφὰ ἀλλήλων· τοῖς δὲ ἐπ' (2) αὐτὸν τὸν ἀμέθεκτον νοῦν ἀναδραμοῦσιν, οὐκέτι τοῦτο λέγειν δυνατόν· μεταξὺ γάρ ἐστιν ἡ ἀφομοιωτικὴ τάξις καὶ οὐκ ἀμφοτέρων κρείττων· μεταξὺ δὲ οὖσα, τὰ αἰσθητὰ μόνον ἃ ἐστι καταδεέστερα αὐτῆς, ὁμοιοῖ τοῖς νοεροῖς· ἀλλ' οὐκ ἔμπαλιν τὰ νοερὰ τοῖς αἰσθητοῖς· οὐ γὰρ θέμις τὸ δεύτερον διδόναι ἐπὶ τῷ προτέρῳ, οὐδὲ τὸ πρότερον ἐκδέχεσθαί τι ἀπὸ τῶν δευτέρων. Ἵν' οὖν ὁ Παρμενίδης ἐνδείξηται τῷ Σωκράτει ταῦτα τὰ παραδείγματα νοερὰ μὲν ὄντα, ἀλλ' ἐν τῷ ἀμεθέκτῳ νῷ πρὸ τῶν ἀφομοιωτικῶν νόων ἱδρυμένα, δείκνυσιν ὡς οὐ χρὴ τὴν σχέσιν ἀντιστρέφειν πρὸς τὰ τῇδε τῶν εἰδῶν· τοῦτο γὰρ ὑπάρχει τοῖς δευτέροις τῆς ἀφομοιωτικῆς αἰτίας, συνδεομένοις ὑπ' αὐτῆς, ἄνωθεν τὰς ἑαυτῆς ἐνεργείας ἐπ' ἄμφω διατεινούσης, τά τε ὁμοιούμενα καὶ τὰ οἷς ὁμοιοῦνται. Ταῦτα μὲν οὖν εἴρηται θεολογικῶς, τὰς πολλὰς τάξεις τῶν εἰδῶν ἡμῶν διαριθμουμένων, φυσικῶν, νοερῶν, καὶ τούτων, ὡς εἴπομεν, ἢ κατὰ τὸν μετεχόμενον, ἐγκόσμιον

(1) B. ἀφομοιωματικῶν.
(2) B. ἀπ' αὐτῶν. C. ἐπ' αὐτῶν.

δὲ νοῦν τεταγμένων (1), ἢ κατὰ τὸν μεθεκτὸν καὶ ὑπερκόσμιον, ἢ κατὰ τὸν ἀμέθεκτον νοῦν καὶ τὴν ἀφομοιωτικὴν τάξιν τῶν νόων ἐν τῷ ὑπερκοσμίῳ νῷ καὶ μεθεκτῷ τιθεμένοις, ὡς ἡ δευτέρα ποιήσει δῆλον ὑπόθεσις ἡμῖν, καὶ ὡς ἡ τῶν θεολόγων ἔνθεος φήμη περὶ τούτων ἐδίδαξε τοὺς γνησίως αὐτῶν ἀντιλαμβανομένους. Ἔξεστι δὲ ἄρα καὶ ἐπὶ μόνων τῶν εἰδῶν λαβοῦσιν ἡμῖν τὸ ὅμοιον αὐτὸ καὶ ἀνόμοιον, μέσα ὄντα τῶν τεγενικωτάτων καὶ τῶν ὡς ἐν εἴδεσιν ἀτόμων, φιλοσόφως ὁρᾷν, ὅπως τοῖς μὲν γενικωτάτοις ὑπηρετεῖ πρὸς τὰς ἀφομοιώσεις εἰς μόνα (2) δρῶντα τὰ μετέχοντα, ἀλλ' οὐκ εἰς ἐκεῖνα πρὸ αὐτῶν ὄντα· τοῖς δὲ ὡς ἐν εἴδεσιν ἀτόμοις συνεργοῦντα, καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς πρὸς αὐτὰ γιγνομένοις δίδωσι τὴν ἑαυτῶν μέθεξιν, ὁμοιότητος καὶ ἀνομοιότητος μεταδιδόντα (3)· ὥστε ἐπὶ τούτων εἶναι ἀληθὲς τὸ ἀντιστρέφειν τὸ ὅμοιον, οὐκ ἐπὶ πάντων, ὥστ' εἶναι ψεῦδος τὸ ἐπὶ πάντα ἁπλῶς τὴν ἐπιστροφὴν (4) ἐκτείνειν. Πῶς οὖν τοῦτο δείκνυσιν; Εἰ ὅμοια, φησὶ, τὰ τῇδε τοῖς εἴδεσιν, ὅμοια ἔσται καὶ τὰ εἴδη πάντως τούτοις· καὶ εἰδὼς ὅπῃ τοῦτο ψεῦδος ἐστὶν, ἐπανερωτᾷ πάλιν τὸν Σωκράτην, πρὸς τὴν διάρθρωσιν αὐτὸν ἀνεγείρων τῆς ὁμοιότητος· ἢ ἔστι τις μηχανὴ τὸ ὅμοιον μὴ ὁμοίῳ ὅμοιον εἶναι; ταύτῃ δὲ τῇ προτάσει (5) λαμβάνει πάλιν ἀκόλουθον, ὅτι τὰ ὅμοια, ἑνὸς ταὐτοῦ τε μετειληφεν εἴδους (6), καθ' ὃ ἡ

(1) C. τεταγμένον.

(2) C. εἰς μονάδα. D. δρῶν.

(3) B. ὁμοιότητα μεταδιδόντα. C. ὁμοιότητα καὶ ἀνομοιότητα.

(4) A. In margine : ἀντιστροφήν.

(5) D. τῇ πρώτῃ.

(6) B. C. εἴδη.

ὁμοιότης· ἔσται ἄρα τὶ πρὸ τῶν εἰδῶν ἄλλο εἶδος, ὃ κυριώτατον (1) ἐςὶ πάντων. Καὶ ὁρᾷς ὅπως εἰ μὲν ἐπὶ τῶν δευτέρων, ὡς εἴρηται, τῆς ἀφομοιωτικῆς τάξεως εἰδῶν ὁ λόγος ἐξετάζοιτο (2), καὶ εἰ ἐπὶ τῶν μετὰ τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον τεταγμένων μερικωτάτων εἰδῶν, θαυμαστὸν οὐδὲν, πάντα τὰ δεύτερα μετέχειν αὐτῆς τῆς ἀφομοιωτικῆς αἰτίας τελειοτέρας οὔσης αὐτῶν. Εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ἀμεθέκτων εἰδῶν, οὐκ ἀληθές· ἐφ' ὧν καὶ ὁ Παρμενίδης ἐλέγχει τὸν Σωκράτην· δεῖ γὰρ τὰ πρῶτα εἴδη μηδὲν ἔχειν εἶδος ἄλλο κρεῖττον· εἰ δὲ τοῦτο, μὴ ἀντιστρέφειν τὴν σχέσιν ἐπ' αὐτῶν· εἰ τοῦτο, μὴ εἶναι δεύτερα τῶν ἀφομοιωτικῶν· εἰ τοῦτο, νοερὰ ὄντα, καὶ ἀμέθεκτα εἶναι· ταῦτα γάρ ἐστι προσεχῶς ὑπὲρ τούτους τοὺς θεούς. Ἐροῦμεν οὖν ὅτι τοῖς πρώτοις εἴδεσιν ὅμοια τὰ τῇδε, συναπτόμενα αὐτοῖς διὰ τῆς ἀφομοιωτικῆς αἰτίας, ἀλλ' οὐκ ἔμπαλιν. Τὸ γὰρ ὅμοιον, ὁτὲ μὲν ὁμοίῳ ὅμοιον ἐστίν, ὅταν ἀμφότερα μετέχῃ τοῦ ἀφομοιοῦντος αὐτὰ ἀλλήλοις ἑνός· ὁτὲ δὲ παραδείγματι ὅμοιον (3)· ὅταν ἄλλο πρὸς ἄλλο τὸ ἀφομοιούμενον ᾖ, τὸ μὲν ὡς κρεῖττον, τὸ δὲ ὡς καταδεέστερον· καὶ τὸ μὲν ὡς παραδείγματι ὅμοιον, τὸ δὲ ὡς παράδειγμα ὁμοίου ὄν. Αἱ γοῦν δημιουργικαὶ ἰδέαι κρείττους εἰσὶ τῶν ἀφομοιωτικῶν, νοεραὶ (4), κατ' οὐσίαν οὖσαι, περὶ τὸν ἀμέθεκτον νοῦν λαχοῦσαι τὴν ὑπόστασιν, καὶ διὰ τοῦτο παραδείγματα μόνον, ὅμοια (5) δὲ οὐκ ἔτι

(1) C. D. κυριώτερον.

(2) ἐξετάζηται.

(3) B. C. παραδείγματα ὅμοια.

(4) A. B. C. νοερῶν κατ'.

(5) D. ὅμοιαι.

τοῖς μετ' αὐτὰ (1) γενομένοις. Τοῦτο μὲν οὖν δῆλον· τί δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος ἕκαστον, ἄρα ὅμοιον δεῖ λέγειν ἢ ἀνόμοιον τοῖς κατ' αὐτὸ (2) γενομένοις; Ἤδη γὰρ οἱ μὲν ἀνόμοιον εἰρήκασιν, οἱ δὲ οὐδέτερον· οὐδὲ γὰρ ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι τό τε ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον. Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τὸ ἀνόμοιον πρῶτον διελεῖν. Λέγεται γὰρ ἀνόμοιον καὶ τὸ ἀνομοιότητος μετέχον, καὶ τὸ ὡς ἀπόφασις λεγόμενον, ᾧ δὴ τὸ οὐχ ὅμοιον ταὐτόν ἐστιν· ἔπειτα διελόμενον εἰπεῖν, ὅτι τὸ μὲν ἀποφατικὸν, προσήκει τοῖς εἴδεσιν· αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐστὶν ὃ φαμὲν, ὡς οὐκ ἔστιν ὅμοια τοῖς αἰσθητοῖς, τούτων ἐκείνοις ὁμοιουμένων· τὸ δὲ, ὡς τοῦ τῆς ἀνομοιότητος εἴδους μεταλαβὸν, οὐ προσήκει· πάλιν γὰρ ἂν ταὐτὸ (3) πάθοιμεν ὅπερ ἐπὶ τῆς ὁμοιότητος, καὶ εἰς ἄπειρον ὁ λόγος προέλθοι. Ζητήσομεν γοῦν καὶ περὶ αὐτῆς τῆς ἀνομοιότητος εἴτε ὁμοία τοῖς μετέχουσιν αὐτῆς (4), εἴτε ἀνόμοιος, καὶ εἰ μὲν ὁμοία, πάλιν ἔσται πρὸ αὐτῶν ἡ ὁμοιότης· εἰ δὲ ἀνόμοιος, οὕτως ὡς οὐ κατ' οὐσίαν τῆς ἀνομοιότητος, πρὸ αὐτῶν ἡ ἀνομοιότης. Καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον· μόνον ὡς ἄρα ἀληθὲς, τὸ ἀνόμοιον εἰ ταὐτὸν καὶ (5) τὸ οὐχ ὅμοιον, ἀνόμοια τὰ παραδείγματα φάναι ταῖς εἰκόσι. Τοῦτο μὲν οὖν οὑτωσὶ διάλυσον· εἰώθασι δὲ ἀπορεῖν καὶ τὸ τοιοῦτον· ἆρα ὁ ἄνθρωπος ποιεῖ τὸν τῇδε ἄνθρωπον μόνον, ἢ καὶ ὅμοιον ἑαυτῷ ποιεῖ; Καὶ πότερον τὴν οὐσίαν αὐτῷ δίδωσι μόνην, ἢ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀφομοίωσιν; Εἴτε γὰρ τὴν οὐσίαν δίδωσι

(1) B. C. D. τοῖς πρὸς αὐτά. A. D. ταὐτὸν. B. C. ταὐτά.
(2) A. B. D. κατ' αὐτά.
(3) A. B. C. D. αὖ. —
(4) B. C. αὐτῶν.
(5) A. B. C. D. Deest καὶ.

μόνην, οὐ ποιεῖ ἑαυτοῦ εἰκόνα, μὴ ποιῶν ἑαυτῷ ὅμοιον· εἴτε καὶ τὴν ἀφομοίωσιν, τί λοιπὸν ἔτι τῆς ὁμοιώσεως ἔργον, ἀρκοῦντος ἑκάστου τῶν εἰδῶν ἑαυτῷ παραπλήσιον ἀποτελέσαι τὸ γινόμενον; Πρὸς δὴ τοῦτο φαίην ἄν, ὅτι τὰ εἴδη πάντα μετ' ἀλλήλων ἐνεργεῖ, καὶ ἅμα γεννᾷ· καὶ οὐ χρὴ διασπᾷν αὐτῶν τὰς ποιήσεις, ἀλλὰ μίαν καὶ ἀμέριστον ἐν αὐτοῖς σύμπνοιαν θεωρεῖν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος οὖν καθόσον μετέχει τοῦ εἴδους τῆς ὁμοιότητος, ἑαυτῷ ὁμοιοῖ τὸ γιγνόμενον, καὶ ἡ ὁμοιότης· καὶ μία ἡ ἐνέργεια αὐτῶν. Καὶ ὁ ἵππος ὡσαύτως· καὶ ἕκαστον ἐνεργεῖ καθ' αὑτὸ καὶ μετ' ἐκείνης· ἐκείνη δὲ συνεργεῖ πᾶσιν ὡς ἄλλη τις οὖσα πάντων, καὶ ποιεῖ καὶ ἄνθρωπον καὶ ἵππον· ἀλλ' οὐχ ᾗ ἵππος, οὐδ' ᾗ ἄνθρωπος, ἀλλ' ᾗ κοινὸν αὐτοῖς ἡ πρὸς τὸ παράδειγμα ὁμοιότης· ὥσπερ καὶ ἐκεῖνα ποιεῖ ἑκάτερον κατὰ τὴν οἰκείαν μόνον ἰδέαν, καὶ τὰ μὲν ἀνωτάτω τῶν εἰδῶν διὰ τοῦ ὁμοίου καὶ ἀνομοίου (1). Διὸ καὶ ταῦτα ἐστὶν ἐξίσου διατείνοντα ἐπὶ πάντα, κἂν τοῖς μὲν τὸν δι' ὧν παρέχῃ (2) λόγον ὡς κρείττοσι, τοῖς δὲ τὸν μεθ' ὧν ὡς καταδεεστέροις. Ἔτι δὲ προσεχέστερον εἴποις ἄν, ὡς ὁ μὲν ἄνθρωπος, ἑαυτῷ ἀφομοιοῖ τὸ γιγνόμενον, καὶ ὁ κύων, καὶ ἕκαστον τῶν εἰδῶν· ἡ δὲ ὁμοιότης αὐτὰς τὰς ὁμοιότητας ἀφομοιοῖ πρὸς ἑαυτήν· ὡς γὰρ οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀνθρώπου εἰκόνες, οὕτως αἱ πανταχοῦ ὁμοιότητες τῆς αὐτοομοιότητος. Καὶ διὰ μὲν τοῦ αὐτοανθρώπου ὁμοιοῦνται οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὸ τοῦ ἀνθρώπου νοερὸν εἶδος· διὰ δὲ τῆς ὁμοιότητος αἱ τῇδε πᾶσαι ὁμοιότητες ἀφομοιοῦνται πρὸς

(1) C. καὶ τοῦ ἀνομοίου. (2) D. παρέχηται.

τὸ οἰκεῖον παράδειγμα, λέγω δὴ τὸ τῆς ὁμοιότητος· καὶ τοῦτο ἔργον τῆς ὁμοιότητος, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἐνεργεῖν καὶ καθ' αὑτήν. Ἔστι γὰρ ἔν τινι, καὶ αὐτῆς ἔργον ἡ τῶν τῇδε ὁμοιοτήτων πρὸς ἑαυτὴν ἀφομοίωσις, καθ' ἣν ἑκάστη λέγεται εἰκὼν τῆς νοερᾶς ὁμοιότητος. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀνομοιότητος ῥητέον· καὶ γὰρ αὕτη πάσας ὁμοῦ τὰς ἀνομοιότητας τῶν μετεχόντων πρός τε ἀλλήλας καὶ τὰ μετεχόμενα, πάσας ὑφίστησι· μία οὖσα τὰς πολλάς, καὶ ἐξῃρημένη τὰς κατατεταγμενας.

« Οὐκ ἄρα οἷόν τέ τι τῷ εἴδει ὅμοιον εἶναι, οὐδὲ τὸ
» εἶδος ἄλλῳ· εἰ δὲ μή, παρὰ τὸ εἶδος (1) ἀεὶ ἄλλο ἀναφα-
» νήσεται εἶδος· καὶ ἐὰν ἐκείνῳ (2) τὸ (3) ὅμοιον ᾖ, ἕτερον
» αὖ· καὶ οὐδέποτε παύσεται ἀεὶ καινὸν εἶδος γιγνόμενον,
» ἐὰν καὶ τὸ εἶδος τῷ ἑαυτοῦ μετέχοντι ὅμοιον γίγνηται.—
» Ἀληθέστατα λέγεις.—Οὐκ ἄρα ὁμοιότητι τἄλλα τῶν εἰδῶν
» μεταλαμβάνει, ἀλλά τι ἄλλο δεῖ ζητεῖν ᾧ μεταλαμβάνει.
» —Ἔοικεν. »

Τὸ μὲν μήτε τὸ εἶδος ὅμοιον εἶναι τῷ μετέχοντι, μήτε τῷ εἴδει τὸ μετέχον, τὸ συναμφότερον τοῦτο ψεῦδος ἀπελέγχει, διὰ τὴν ἐπ' ἄπειρον πρόοδον· τὸ δὲ μηδὲ τῷ μετέχοντι. τὸ εἶδος, ἡ τοῦ Σωκράτους εἶχεν ὑπόθεσις, τὸ ὅμοιον ὁμοίῳ θεμένη πάντως ὅμοιον ὑπάρχειν· ὥστε καὶ τὸ συναμφότερον ὁμοῦ ψεῦδος ἐστὶ διὰ τὸ ἑπόμενον. ἄτοπον, καὶ τὸ ἕτερον διὰ τὸ ἕτερον κατὰ τὴν τοῦ Σωκράτους ὑπόθεσιν. Καὶ οὕτως ὁ Παρμενίδης εἰς ἔλεγχον περιάγει τὸν

(1) D. περὶ τὸ εἶδος. B. C. D. ἐκεῖνο. Sic Editt.
(2) A. in margine ἐκεῖνα. (3) Editt. τῳ.

λόγον, καὶ συνάγει λοιπὸν, ὡς οὐ διὰ τὸ ὅμοιον τὰ τῇδε μετέχει (1) πάντων τῶν εἰδῶν, ἀλλὰ δι' ἄλλην κυριωτέραν αἰτίαν· ἀληθέστερον εἰπών· ἡ γοῦν τῶν ὅλων ἑνοποιὸς αἰτία τήν τε δραστήριον δύναμιν τῶν εἰδῶν, καὶ τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν τῇδε συνάγει πρὸς τὴν μίαν τῆς δημιουργίας ἀποπλήρωσιν. Τὰ μὲν οὖν περικόσμια αἴτια πρὸς τὰ μετέχοντα αὐτῶν συμπλέκειν δύναται καὶ συνάπτειν τὸ ἀφομοιότερον (2) γένος τῶν εἰδῶν· τὰ δὲ πρώτιστα νοερὰ εἴδη καὶ τὰ τούτων μετέχοντα συνάγει κατὰ μεσότητα μὲν τοῦτο τὸ γένος, σχέσιν τοῖς δευτέροις πρὸς ἐκεῖνα παρεχόμενον, ἄνωθεν δὲ καὶ ἐξῃρημένως τὰ κρείττονα αὐτῶν, τά τε νοητὰ δήπου καὶ αὐτὸ τὸ ἑνωτικὸν τῶν ὅλων αἴτιον. Εἰ δὲ βούλει καὶ τρίτην ἄλλην τῆς ὁμοιότητος αἰτίαν τὴν ἐπιτηδειότητα λέγειν τῆς ὑποδοχῆς, οὐκ ἂν ἁμάρτοις τῆς ἀληθείας· διὰ γὰρ τὸ δυνάμει εἶναι ταύτην ὅ ἐστι κατ' ἐνέργειαν τὸ εἶδος, γίνεται τὸ γινόμενον τῷ εἴδει ὅμοιον. Ὥστε τρία τὰ αἴτια τοῦ ὁμοιοῦσθαι· τὸ μὲν κάτωθεν ὡς ὑποκείμενον· τὸ δὲ ἄνωθεν ὡς συναγωγὸν τῶν τελειούντων καὶ τελειουμένων· τὸ δὲ ἐν μέσῳ τούτων, ὡς συνδετικὸν τῶν ἄκρων. Ἔχει (3) οὖν ὅπη καὶ οὗτος ὁ λόγος ἀληθής· τὴν γὰρ μίαν κυριότητα αἰτίαν ζητῶν τῆς μετοχῆς, οὐ τὴν ὁμοιότητα φήσεις, ἀλλὰ τὴν καὶ αὐτῶν τῶν νοερῶν εἰδῶν ὑπερτέραν. Κρείττω ἄρα ταῦτα τὰ εἴδη τῶν κατὰ τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον ὑφεστηκότων· ὥστε, οὐ μόνον ἂν εἴη νοερὰ καθόσον ἐν νῷ προϋφέστηκε τῶν τε ψυχικῶν καὶ φυσικῶν καὶ αἰσθητῶν λόγων,

(1) C. D. μετέχειν.

(2) A. in margine τὸ ἀφομοιωτικόν.

(3) A. B. C. D. ἔχει.

ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἀμεθέκτῳ νῷ, καὶ ἐν τοῖς ἰδίως καλουμένοις νοεροῖς θεοῖς· καὶ μέχρι τούτων ἀνῆλθεν ὁ λόγος.

« Ὁρᾷς οὖν, φάναι, ὦ Σώκρατες, ὅση ἡ ἀπορία ἐάν τις » ὡς εἴδη ὄντα αὐτὰ καθ' αὑτὰ διορίζηται ; —Καὶ μάλα. » —Εὖ τοίνυν ἴσθι, φάναι, ὅτι ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδέπω ἅπτῃ » αὐτῆς ὅση ἐστὶν ἡ ἀπορία, εἰ ἓν εἶδος ἕκαστον τῶν ὄντων » ἀεί τι ἀφοριζόμενος θήσεις. — Πῶς δή ; εἰπεῖν. »

Ἐν δὴ τούτοις τὴν ἀπερίγραφον ταῖς ἡμετέραις ἐπιβολαῖς καὶ ἀπερωήγητον οὐσίαν ἐνδείκνυται τῶν θείων εἰδῶν· ἄπορος γὰρ ὁ λόγος τοῖς ὑποθεμένοις αὐτά, διορίσασθαι τήν τε οὐσίαν αὐτῶν καὶ τὴν τάξιν καὶ τὴν δύναμιν ἀκριβῶς, καὶ θεωρῆσαι ποῦ τέ ἐστι πρῶτον, καὶ ὅπως πρόεισι, καὶ τίνα τὴν ἰδιότητα καθ' ἕκαστον γένος λαμβάνει θεῶν, καὶ πῶς μετέχεται ὑπὸ τῶν ἐσχάτων, καὶ ἃς ὑφίστησι σειράς, καὶ ὅσα ἄλλα θεολογικώτερον ἄντις διασκέψοιτο περὶ αὐτῶν. Καὶ ταῦτα ὁ Παρμενίδης ἐνδεικνύμενος ἔφατο, μή πω δὲ (1) ἧφθαι τὸν Σωκράτην (2) τῶν περὶ ταῦτα ἀποριῶν· ἐθελήσει γὰρ οὐ μόνον κάτωθεν ἀρχόμενος ἀφορίσασθαι τὴν τάξιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἄνωθεν τὴν ἰδιότητα κατιδεῖν. Εἴρηται μὲν γὰρ περὶ τῶν φυσικῶν εἰδῶν, καὶ περὶ τῶν ἁπλῶς νοερῶν, καὶ περὶ τῶν ἰδίως νοερῶν· εἰρήσεται δέ τι καὶ περὶ αὐτῶν ἤδη τῶν νοητῶν καλουμένων καὶ νοερῶν, καὶ περὶ τῶν νοητῶν μόνων ὄντων τελευταῖον (3). Ὅπως δὲ διαλέγεται περὶ τούτων, καὶ ὡς ἐν προσχήματι τοῦ ἀπορεῖν, δῆλον τοῖς συνετωτέροις ἤδη κἀκ τῶν προειρημένων.

(1) A. in marg. μήπω γε.

(2) B. C. τῷ Σωκράτει.

(3) A. ὄντων τελευταίων. B. C. ὄντων καὶ τελευταῖον.

« Πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, φάναι, μέγιστον δὲ τόδε· εἴ τις » φαίη μηδὲ προσήκειν αὐτὰ γιγνώσκεσθαι ὄντα τοιαῦτα » οἷα φαμὲν δεῖν (1) εἶναι τὰ εἴδη, τῷ ταῦτα λέγοντι, » οὐκ ἂν ἔχοι (2) τις ἐνδείξασθαι ὅτι ψεύδεται, εἰ μὴ » πολλῶν τύχῃ (3) ἔμπειρος ὢν ὁ ἀμφισβητῶν (4) καὶ » μὴ ἀφυής, ἐθέλοι δὲ πάνυ πολλὰ καὶ πόῤῥωθεν πραγ- » ματευομένου τοῦ ἐνδεικνυμένου ἕπεσθαι· ἄλλως δ᾽ ἀπί- » θανος (5) εἴη ὁ ἄγνωστα ἀναγκάζων αὐτὰ εἶναι. »

Ὅτι μὲν παμπόλλων καὶ χαλεπωτάτων ἀποριῶν ἐστι πλήρης ὁ περὶ τῶν ἰδεῶν λόγος, δηλοῦσι καὶ οἱ μετ᾽ αὐτὸν μυρίους ὅσους κατατείνοντες λόγους· οἱ μὲν πρὸς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν, οἱ δὲ πρὸς τὴν θέσιν· καὶ τῶν τιθεμένων, οἱ μὲν ἄλλην, οἱ δὲ ἄλλην οὐσίαν αὐτῶν λέγοντες, καὶ περὶ τοῦ τίνων τὰ εἴδη, καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς μετοχῆς, καὶ περὶ ἄλλων διαφερόμενοι παντοδαπῶν περὶ αὐτὰ προβλημάτων. Οὐ μὴν ὅγε Παρμενίδης ἀνέχεται πρὸς τὸ πλῆθος ἀποφέρεσθαι τῶν ἀποριῶν, οὐδὲ εἰς ἀπέραντον μῆκος κατιέναι σκεμμάτων, ἀλλὰ δύο ταῖς μεγίσταις ἀπορίαις πᾶσαν περιλαμβάνει (6) τὴν ὑπὲρ αὐτῶν διὰ τῶν ἑπομένων ζήτησιν, δι᾽ ὧν ὡς οὔτε καταληπτὰ καὶ γνωστὰ ἡμῖν τὰ εἴδη δείκνυσιν, οὔτε γνωστικὰ καὶ προνοητικὰ τῶν αἰσθητῶν. Καί τοι μάλιστα διὰ τοῦτο (7) τὴν εἰδητικὴν οὐσίαν ἠγαπήσαμεν, ὅπως καὶ ὡς νοεροὶ περὶ ἐκείνην ἐνεργῶμεν.

(1) C. δεῖ.

(2) D. ἐντύχῃ.

(3) B. C. εἰ μὴ πολλῶν μὲν τύχοι. Sic Bekk. Fisch. Heindorf. Ast.

(4) A. Deest ὁ ἀμφισβητῶν.

(5) C. D. in margine: γρ. ἀλλὰ πιθανὸς ἂν εἴη. Sic Editt.

(6) D. παραλαμβάνει.

(7) C. διὰ τούτων.

καὶ τὰ αἴτια τὰ προνοητικὰ τῶν ὅλων ἔχωμεν ἐν αὐτῇ θεωρεῖν· εἰ δὲ μὴ γινώσκεται ὑφ' ἡμῶν, περιττὸν καὶ τὸ (1) λέγειν ὡς ἔστιν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτο ἴσμεν εἰ ἔςιν, ἀγνοοῦντες αὐτῶν τὴν φύσιν καὶ μὴ (2) ἄλλως αὐτοῖς ἐπιβάλλειν δυνάμενοι, μηδὲ ἔχοντες ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν οὐσίας πρὸς τὴν θεωρίαν αὐτῶν παρασκευήν. Ὥσπερ γὰρ ὁ νοῦν ἀνελὼν καὶ ἐπιςήμην (3) ἐκ τῶν ὄντων, περὶ οὐδενὸς ἀξιόπιςός ἐςι διατεινόμενος· οἷς γὰρ μόνοις τὰ πράγματα γνωρίζεται, τὴν τούτων δύναμιν ἀνῄρηκεν· οὕτω δὴ καὶ ὁ τὴν ἐν ἡμῖν γνῶσιν τῶν ἀρχῶν ἀνατρέπων, οὐκ ἀφίησιν ἡμᾶς ἐπιγινώσκειν οὐδ' εἰ εἰσίν· ὁμοίως γὰρ ἔχομεν πάντες περὶ αὐτὰς, εἴπερ μηδενὶ προσήκει τὸ γινώσκειν αὐτάς. Αἱ μὲν οὖν ἀπορίαι τοιαῦται. Συμβαίνουσι δὲ ἀμφότεραι διὰ τὴν ἐξῃρημένην οὐσίαν τῶν εἰδῶν, ἣν οὕτως (4) ἐξῃρῆσθαι νομίζομεν, ὡς ἀκοινώνητον εἶναι τοῖς δευτέροις· τὸ γὰρ οὕτως ἔχον, ἀλλότριόν ἐςιν ἡμῶν· καὶ οὔτε γνωςὸν ἡμῖν, οὔτε γνωςικὸν ἡμῶν. Εἰ δὲ τὸ ἐξῃρημένον τῶν εἰδῶν μετὰ τῆς ὑπεροχῆς εἶχε καὶ τὴν ἐπὶ πάντα παρουσίαν, ἥ τε γνῶσις ἐν ἡμῖν ἐφυλάττετο, καὶ ἡ ἐκείνης νοερὰ τῶν δευτέρων εἴδησις· εἰ γὰρ πᾶσι (5) πάρεστι, πανταχοῦ δυνατὸν αὐτοῖς ἐντυγχάνειν, ἑαυτὸν ἐπιτήδειον μόνον ποιήσαντα πρὸς τὴν ἀντίληψιν αὐτῶν· καὶ εἰ πάντα διακοσμεῖ, προείληφε νοερῶς τὴν τῶν κοσμουμένων αἰτίαν. Ἀναγκαῖον ἄρα τοῖς ταῦτα φυλάττειν τὰ δόγματα βουλομένοις, ἀσάλευτα καὶ ἐξῃρημένα τὰ εἴδη τίθεσθαι, καὶ διὰ πάντων διήκοντα. Καὶ ὁρᾷς ὅπως

(1) B. καὶ τοῦτο λέγ.

(2) A. C. in marg. μηδ' ὅλως.

(3) A. B. C. ἐπιστήμας.

(4) C. καὶ οὕτως.

(5) B. C. πᾶσι.

τοῦτο πάλιν ἀκόλουθον τοῖς μικρῷ πρότερον εἰρημένοις, ἐν οἷς δέδεικται τὸ ἄσχετον τῶν εἰδῶν. Οὔτε γὰρ τὸ δημιουργικὸν αὐτῶν τοιοῦτον ἐστὶν, οἷον σχετικὸν εἶναι πρὸς τὰ δεύτερα, οὔτε τὸ ἄσχετον καὶ ἐξῃρημένον τοιοῦτον, οἷον ἀκοινώνητον πρὸς τὰ τῇδε καὶ ἀλλότριον· ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶν ὃ καὶ πολλάκις φαμὲν, ὡς τὸ μὲν τέλεον καὶ τὸ ὅλον, ὁ Πλάτωνος διαφυλάττει λόγος· οἱ δὲ μετ' αὐτὸν, ἐξ ἡμισείας δράττονται τοῦ ἀληθοῦς· οἱ μὲν τὸ προνοητικὸν τῆς θείας αἰτίας μετὰ σχέσεως ἐνύλου φυλάττοντες, οἳ καὶ τὸ θεῖον διήκειν φασὶ διὰ τῆς ὕλης, οἱ δὲ τὸ ἄσχετον ἄνευ προνοίας ποιοῦντες, οἱ καὶ τὴν ποιητικὴν καὶ τὴν προνοητικὴν δύναμιν ἀναιροῦντες· ἀπὸ τῶν θείων χωριστὰ ἄττα τὰ νοητὰ λέγοντες, οὔτε δημιουργικὰ τῶν δευτέρων, οὔτε παραδείγματα, οὔτ' ἄλλως αἴτια· πλὴν εἴ τις ὡς ὀρεκτὰ λέγοι τῶν αἰσθητῶν· περὶ ἐκεῖνα γὰρ χορεύειν τὸν ὅλον οὐρανὸν, καὶ διὰ τῆς ὀρέξεως ἐκείνων τὸ μακάριον ἔχειν (1). Ἀλλ' ὅγε Πλάτωνος λόγος, καὶ τὸ προνοητικὸν τῶν ἄλλων τῶν θείων, εἰ δὲ βούλει (2), τῶν ἀκινήτων αἰτίων, ἄσχετον τηρεῖ, καὶ τὸ ἐξῃρημένον, γνωστικὸν τῶν δευτέρων καὶ προνοητικόν· καὶ οὔτε διὰ τὴν ἐπὶ πάντα παρουσίαν ἀναιρεῖ τὴν ἐξῃρημένην ὑπεροχὴν αὐτῶν, οὔτε διὰ τὴν ἄσχετον δύναμιν, τὴν προνοητικὴν ἐπιστασίαν. Ταῦτ' οὖν ὁμοῦ διασώζων, εἰκότως ἐν (3) τοῖς προτέροις λόγοις διὰ τῶν ἀποριῶν ἀπέδειξεν (4), ὡς ἄτοπον σχέσιν τοῖς παραδείγμασι διδόναι πρὸς τὰ μετέχοντα αὐτῶν· ἐν δὲ τούτοις, ὡς εἴ τις αὐτὰ τὰ εἴδη

(1) C. ἔχει.

(2) C. ὡς εἰ δὲ βούλει.

(3) D. ἐν μὲν τοῖς.

(4) B. C. ἐπέδειξεν.

φυλάττοι πάντῃ ἄσχετα, μὴ προςτιθεὶς ὅπῃ καὶ ἐξήρτηται καὶ διήκει διὰ πάντων, καὶ πανταχοῦ κατὰ τὴν πρόνοιαν ὄντα καὶ οὐδαμοῦ κατὰ τὴν ὑπόςασιν, οὔτε γνῶσις ἔςαι αὐτῶν παρ' ἡμῖν, οὔτε ἐκείνοις τῶν ἡμετέρων ἡ κατ' αἰτίαν ἐξῃρημένη νόησις. Ταῦτα δὲ πρὸς τοὺς τὰ νοητὰ μὴ ποιοῦντας αἴτια τῶν δευτέρων, ποιητικὰ λέγειν εἰώθαμεν· πῶς γὰρ ὁ οὐρανὸς ὀρέγεται τοῦ θείου, μὴ γενόμενος ἐκεῖθεν; Ἔσται οὖν οὕτω κατὰ (1) τύχην ἡ ὄρεξις, εἰ μὴ τὸ μὲν αἴτιον ἦν γεννητικὸν, τὸ δὲ ἐκεῖθεν εἶχε τὴν ὕπαρξιν· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν τοιούτων, εἰκότως ὀρέγεται τῆς ἑαυτοῦ πηγῆς καὶ αἰτίας τὸ γεννώμενον· καὶ κατὰ φύσιν ἐςὶ τὸ ἐπιςρέφεσθαι πρὸς τὴν ὑποςατικὴν ἑαυτοῦ καὶ νοητικὴν δύναμιν τὸ δεύτερον· ὅταν δὲ μὴ τὸ μὲν αἴτιον ᾖ ποιητικὸν, τὸ δὲ αἰτιατὸν, τί τὸ ποιῆσαν ὀρεκτὸν τῷ ἑτέρῳ τὸ ἕτερον; πῶς δὲ καὶ ὀρέγεται, μηδὲν ἐκεῖθεν δεχόμενον; Τὸ γὰρ ὀρεκτικὸν πᾶν, διὰ τεῦξιν τινὸς ὀρέγεται πάντως· ὃ εἰ (2) μὲν ἔχει, περιττὴ τοῦ παρόντος ἡ ὄρεξις, εἰ δὲ μὴ ἔχοι, διὰ τὴν λεῖψιν (3) οὗ μὴ ἔχει, πάντως ἐστὶν ὄρεξις· ὥςτ' εἰ μηδὲν ἀπὸ τοῦ ὀρεκτοῦ προςτίθεται (4) τοῖς ὀρεγομένοις, περιττὴ πάλιν ἡ ὄρεξις παρ' οὗ μηδὲν δύναται λαβεῖν. Πῶς δὲ καὶ τὸ ἔσχατον μόνον μιμεῖται τὸ πρῶτον; ἄγονον γὰρ καὶ τὸ ἔσχατον· τὰ δὲ μέσα πάντα, τούτου τε καὶ ἐκείνου, γεννᾷν ἐφίεται πάντα· καὶ γεννᾷν μὲν, κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἕκαστα τάξιν· τὸ γὰρ τῷ πρώτῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ (5) φύσιν ὑπάρχον, τιμιώτατόν ἐςι· τιμιώτατον δὲ ὂν, οὐκ ἂν τῷ μὲν ἐσχάτῳ ὑπάρ-

(1) A. B. C. κατὰ τὴν τύχην.
(2) C. ἢ εἰ μέν.
(3) D. λῆψιν.
(4) D. προύτίθεται.
(5) D. ἑαυτοῦ.

χόι, τοῖς δὲ μέσοις μὴ ὑπάρχοι, συγγενεςέροις οὖσι πρὸς τὸ πρῶτον· τὸ γοῦν ὀρεκτὸν ὑπάρχει τοῖς μέσοις, τῷ ἐσχάτῳ μὴ ὑπάρχον. Πῶς δὲ ἐκεῖνο μὲν ἀργὸν ἕστηκε καὶ ἀδρανές, ὁ δὲ οὐρανὸς οὗτος μιμούμενος ἐκεῖνο, τοσαύτην ἐπιδείκνυται τὴν δημιουργικὴν τῶν ὑπ' (1) αὐτὸν δύναμιν, ὥςε πᾶσαν αὐτοῦ κίνησιν καὶ πᾶσαν σχημάτισιν εἰς ὅλην τὴν γένεσιν δρᾷν, καὶ τρέπειν αὐτὴν καὶ παντοίοις λόγοις κατακοσμεῖν φυσικοῖς, διὰ πάντων ἐν τοῖς ςοιχείοις περιεχομένων ζώων, καὶ μέχρι τῶν φυτῶν καὶ τῶν ἀψύχων; εἰ μὲν γὰρ ἀγαθὸν τὸ μὴ γεννᾷν, διατί μὴ μεμίμηται τὸ πρὸ αὐτοῦ, θεὸς ὢν καὶ αὐτὸς, καὶ ὀρεγόμενος ἐκείνου τῆς μιμήσεως; εἰ δὲ μὴ ἀγαθὸν, πῶς ἐν ἐκείνῳ μὲν, τὸ μὴ ἀγαθόν, ἐν δὲ τῷ, τὸ ἀγαθόν; Πῶς δὲ καὶ ἡμεῖς ἐκεῖνο γινώσκομεν, μήτε ὑποςάντες ἐκεῖθεν, μήτε λόγων (2) μετέχοντες τῶν ὄντως ὄντων, ἀφ' ὧν ἡ ἐπιςήμη κατὰ ἀνάμνησιν; ἀσύναπτοι γὰρ ἐσόμεθα πρὸς ἐκεῖνο, καὶ ἀλλότριοι τῆς ἐκεῖθεν ὑποςάσεως, παρῃρημένοι. Πρὸς (3) οὖν τούτους, τοιαῦτα ἄττα ῥητέον· τὴν δὲ τοῦ Πλάτωνος ἔνθεον ἐπιβολὴν ἀγαςέον, προαναιροῦσαν διὰ τῶνδε τῶν ἀποριῶν ἅπασαν τὴν πλημμελῆ καὶ ἄθεον παρὰ (4) τῶν θείων εἰδῶν ὑπόνοιαν, κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν τὸν νοῦν ἀφομοίωσιν, ὃς πρὸ τῆς ὑποςάσεως (5) τῶν κακῶν, τὰς ἀναιρετικὰς δυνάμεις ὑπέςησεν. Ὅπως μὲν οὖν οὐ δεῖ τὸ γεννητικὸν τῶν εἰδῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸ γεννώμενον ποιεῖν, ἢ (6) τὸ παραδειγμα-

(1) B. C. D. ὑπ' αὐτῶν.

(2) A. B. C. D. λόγους. A. in marg. λόγων.

(3) B. ὕπερ οὖν. B. ὅπως.

(4) D. περὶ τῶν θ.

(5) D. παρυποςάσεως.

(6) C. Deest a ἢ.

ταιόν ἐν ῥοπῇ (1) τῇ πρὸς τὸ διοικούμενον (2), μετρίως ἡμᾶς διὰ τῶν ἔμπροσθεν λόγων ὁ Παρμενίδης ἀνέμνησε· πᾶσα γὰρ σχέσις ἄλλης δεῖται συναγωγοῦ τινὸς αἰτίας καὶ συμπλεκτικῆς· ὥςε ἔςαι πρὸ τῶν εἰδῶν εἶδος ἄλλο τὸ συνάπτον ἀμφότερα διὰ τῆς ὁμοιώσεως· τοῦ γὰρ ὁμοίου πρὸς τὸ ὅμοιον ἡ σχέσις. Ὅπως δὲ καὶ τὸ ἐξῃρημένον αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἀργὸν καὶ ἀπρονόητον, οὐδὲ ἀλλότριον τῶν δευτέρων· διὰ τούτων ἐπιδείκνυσι τῶν ἀποριῶν· Ἴσως γὰρ ἄν τις ἀπιδὼν πρὸς τὸ ἄσχετον αὐτῶν μόνον, εἴποι μήτε γινώσκειν τὰ εἴδη τὰ μετέχοντα αὐτῶν, μήτε γινώσκεσθαι ὑφ' ἡμῶν. Ταῦτ' οὖν διαπορῶν, εἰς ἐπίςασιν ἄγει τὸν Σωκράτην τοῦ τρόπου τῆς ἐξῃρημένης δυνάμεως τῶν θείων εἰδῶν· καὶ ὅπως μὲν συνάγει τὸ μηδὲ γινώσκεσθαι τὰ τῇδε παρ' ἐκείνων, ὕςερον ἡμῖν ἔςαι δῆλον· ὅπως δὲ ἡμεῖς ἐκεῖνα οὐ δυνάμεθα γινώσκειν, ἐθέλει πρότερον κατασκευάσαι· καὶ δείκνυσι πάνυ δαιμονίως λαβὼν, ὡς ἡ μὲν παρ' ἡμῖν ἐςιν ἐπιςήμη τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιςητῶν, ἡ δὲ θεία, τῶν θείων. τοῦτο δὲ, δοκεῖ μὲν ἀναιρεῖν ἡμῶν τὴν γνῶσιν τῶν θείων, ἔςι δὲ ὅπῃ καὶ ἀληθές ἐςι· καὶ οὐ καθ' ἕνα γε τρόπον, ἀλλὰ κατ' ἄλλο μὲν φιλοσόφως ἐπισκοποῦσι, κατ' ἄλλο δὲ θεολογικῶς· ἔςω γὰρ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιςήμη τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιςητῶν· τί οὖν κωλύει τὰ παρ' ἡμῖν ἐπιςητὰ, τῶν θείων εἰκόνας εἶναι, καὶ γινώσκειν ἡμᾶς τὰ θεῖα δι' ἐκείνων; ὥσπερ δὴ καὶ Πυθαγορείων παῖδες ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν σχημάτων, ἰνδάλματα τῆς θείας ἑώρων τάξεως, καὶ

(1) B. ῥοπῇ πρὸς τὸ δ. (2) C. διηγούμενον.

περὶ ταῦτα διατρίβοντες, οἷον ἐκτύπων τινῶν αἱρήσειν ἐπεχείρουν τὴν περὶ τῶν θείων γνῶσιν· τί δὲ θαυμαστὸν, εἰ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιστήμη λέγεται μὲν πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν ἐπιστητὸν, καί ἐστι τούτῳ σύζυγος· πρὸς ὃ γὰρ λέγεται, τούτῳ τέτακται σύστοιχος· δύναται δὲ, οὐχ ὡς σύστοιχος γνῶσις, ἀλλ' ὡς ὑφειμένη, καὶ αὐτοῖς προσιέναι τοῖς νοητοῖς; ἄλλαι γάρ εἰσιν αἱ σύστοιχοι γνώσεις πάντων, καὶ ἄλλαι αἱ κατὰ διάφορον τάξιν τεταγμέναι τῶν γνωστῶν· καὶ ἡ κρειττόνως αἴρουσαι τὴν καταδεεστέρων (1) φύσιν, ὥσπερ ἡ δόξα τὴν τῶν αἰσθητῶν, ἢ δευτέρως καὶ ὑφειμένως τὰ κρείττονα, καθάπερ ἡ δόξα τὸ ἐπιστητόν. Τὰ γοῦν αὐτὰ, καὶ ὁ ἐπιστήμων οἶδε καὶ ὁ ὀρθοδοξαστικός· ἀλλ' ὁ μὲν κρεῖττον, ὁ δὲ καταδεέστερον· οὐδὲν οὖν ἄτοπον καὶ τὴν ἐπιστήμην οὐ πρὸς τὰ ἐκεῖ λεγομένην ἐπιστητὸν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐν αὐτῇ καὶ ᾧ συζυγεῖ, καὶ ἐκείνῳ (2) δευτέρως (3) ἐπιβάλλειν, ἢ κατὰ τὴν αὐτῷ σύστοιχον ἐπιστήμην. Πῶς δὲ (4) οὐχὶ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων ἐν ἐπιστολαῖς, τὸ νοητὸν εἶδος λέγων δι' ἐπιστήμης μὲν μὴ εἶναι γνωστὸν, διὰ γνώσεως δὲ, δίδωσιν ἡμῖν ἐννοεῖν, ὅπως καὶ γνωστόν ἐστι τὸ εἶδος καὶ οὐκ ἐπιστητὸν ἡμῖν; ἀλλὰ νοήσει μετὰ λόγου περιληπτόν, ἔστι γὰρ ἐπιστημονικὴ γνῶσις συνθετωτέρα πρὸς τὴν νοερὰν ἐπιβολήν· νοῦς δὲ ὁ κυρίως θεατὴς τῶν εἰδῶν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ νοερὰ τὴν φύσιν ἐστί· τῷ δὲ ὁμοίῳ πανταχοῦ τὸ ὅμοιον γινώσκομεν· νῷ μὲν τὰ νοητά, δόξῃ δὲ τὰ δοξαστά, ἐπιστήμῃ δὲ τὰ ἐπιστητά. Θαυμαστὸν οὖν οὐδὲν, καὶ μὴ εἶναι

(1) A. D. τῶν καταδεεστέρων.
(2) D. ἐκείνων.
(3) B. δευτέρῳ.
(4) B. C. πῶς δὲ καὶ οὐχὶ ὁ αὐτὸς ὁ Πλάτων.

τῶν εἰδῶν ἐπιστήμην, καὶ ἔτι ἄλλην ὑπολείπεσθαί γνῶσιν αὐτῶν, οἵαν τὴν νόησιν εἶναι φαμέν. Εἰ δὲ κατ' ἄλλον θεολογικώτερον τρόπον ἐθέλοις λέγειν, ὅτι μέχρι τῶν νοερῶν εἰδῶν ἀναδραμὼν δείκνυσιν ὅτι τὰ τούτων ἐπέκεινα εἴδη ὄντα καὶ ἐξῃρημένα, οἷα δή ἐςι τὰ νοητά τε καὶ νοερὰ, κρείττω τῆς ἡμετέρας ἐςὶ γνώσεως· καθαρθείσας γοῦν τὰς ψυχὰς τελέως, καὶ συναφθείσας, καὶ ἑπομένας τοῖς δώδεκα ἡγεμόσιον, ἐπὶ τὴν ἐκείνων ἀνάγει θεωρίαν· ἴσως οὐκ ἂν ἁμάρτοις τῆς ἐνθεαςικῆς τοῦ Πλάτωνος. Τριτῶν γὰρ ὄντων τῶν πρὸ τῆς ὁμοιωτικῆς τάξεως εἰδῶν, τῶν μὲν νοερῶν, τῶν δὲ νοητῶν ἅμα καὶ νοερῶν, τῶν δὲ νοητῶν, αἱ μὲν νοεραὶ προσεχεῖς εἰσι τοῖς δευτέροις, καὶ διὰ τὴν ἐν αὐταῖς διάκρισιν, μᾶλλον ἡμῖν γνωςαί, καὶ διότι τὸ αἴτιον τῆς ἡμετέρας τάξεως συνῆπται πρὸς τὴν ἐνάδα τῶν τοιούτων ἰδεῶν· μετὰ δὴ πατρικᾶς διανοίας ψυχὴ ἐγὼ ναίω, φησὶ τὸ λόγιον· τοῦ Πλάτωνος εἰδότος ταύτην τὴν τάξιν, ὡς δέδεικται ἐν ἄλλοις· αἱ δὲ νοηταὶ καὶ νοεραί, κρείττους εἰσὶ τῆς μεριςῆς ἡμῶν τῶν κατατεταγμένων γνώσεως, ὅθεν ἴδιον αὐτῶν τὸ ἄγνωςον διὰ τὴν ἐξῃρημένην ὑπεροχήν· οὐ γὰρ δυνάμεθα νῦν προβάλλειν τὴν ἐν ἐκείνοις προσήκουσαν γνῶσιν. Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τούτων τῶν μέσων εἰδῶν· τοῦ Παρμενίδου δεικνῦντος ὡς οὐ πάντη δεῖ (1) τὰ νοερὰ εἴδη τῶν μετεχόντων ἐξαίρειν, οὐδ' οὕτως ὡς τὰ τῶν νοητῶν καὶ νοερῶν θεῶν· κρείττω γὰρ ἐκεῖνα πάντη τῆς ἡμετέρας γνώσεως· δεῖν δὲ τὰς εἰδητικὰς ἐνάδας ἃς (2) ὑποτιθέμεθα

(1) A. πάντῃ διά. B. C. πάντως δεῖ.
(2) A. Deest ἃς.

γνωςὰς εἶναι καὶ ὑφ' ἡμῶν. Δυνατὸν δ' οὖν καὶ φιλοσόφως καὶ θεολογικῶς μετιέναι τῶν προκειμένων τὴν ἐξέτασιν· φιλοσόφως μὲν, ὅτι οὐκ ἐπειδὴ τοὺς προειρημένους τρόπους τῆς μετοχῆς ἀνείλομεν, ἤδη καὶ πᾶς ἀνῄρηται τρόπος κοινωνίας τοῖς τε αἰσθητοῖς καὶ νοητοῖς· οὕτω γὰρ ἂν (1) γνωςὰ ἡμῖν τὰ γνωςικὰ ἡμῶν εἴη· τὸ γὰρ γνωςὸν καὶ τὸ γνωςικὸν κοινωνεῖ πως ἀλλήλοις· θεολογικῶς δὲ, ὅτι τὰς κρεττὰς ἰδέας (2) ἐξαίρειν δεῖ τῶν ἀποτελεσμάτων, ὡς τὰ ἐπέκεινα τὰς (3) ἀγνώςους ταῖς μεριςαῖς ἡμῶν ἐπιβολαῖς, ἀφ' ὧν καὶ αὗται προεληλύθασι. Ταῦτα μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, εἰρήσθω μοι τῆς ὅλης ἕνεκα τῶν προκειμένων θεωρίας. Αὐτὴν δὲ τὴν λέξιν ἐπισκοπούμενοι, φαμὲν, ὅτι δι' αὐτῆς ἐνδείκνυται, τίς μὲν ἐςιν ἀκροατὴς ἀξιόχρεως τῆς τούτων ἀκροάσεως, τίς δὲ ὁ περὶ τούτων διδάσκειν ἐπιτήδειος· δεῖ γὰρ δὴ τὸν μὲν ἀκροατὴν εὐφυΐᾳ διαφέρειν, ἵνα φύσει φιλόσοφος ᾖ, καὶ περὶ τὴν ἀσώματον οὐσίαν ἐπτοημένος, καὶ πρὸ τῶν ὁρωμένων ἀεί τι ἄλλο μεταθέων καὶ ἀναλογιζόμενος, καὶ μὴ ἀρκούμενος τοῖς παροῦσι, καὶ ὅλως τοιοῦτος, οἷον ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης ὑπέγραψε τὸν τὴν φύσιν φιλοθεάμονα τῶν ὅλων· ἔπειτα πολλῶν αὐτὸν ἔμπειρον εἶναι· καὶ οὐδήπου πραγμάτων ἀνθρωπικῶν· σμικρὰ γὰρ ταῦτα καὶ οὐδὲν προσήκοντα πρὸς τὴν ἔνθεον ζωήν· ἀλλὰ λογικῶν καὶ φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν θεωρημάτων. Ὅσα γὰρ ἡμῶν ἡ διάνοια θεωρεῖν ἐν τοῖς θεοῖς ἀδυνατεῖ, ταῦτα ἐν τούτοις ὡς ἐν εἰκόσι κατίδοι· καὶ κατιδὼν ἐπανα-

(1) B. C. ἂν οὔτε γνωςὰ ἡμῖν οὔτε γνωςικά. D. οὕτω γὰρ ἂν, οὕτω γνωςὰ ἡμῖν· οὕτω γνωςικὰ ἡμῶν εἴη.

(2) A. B. D. ἰδίω.

(3) D. τοὺς ἀγνώςους.

πεύσεται τῇ τούτων θεωρίᾳ, καὶ πιστεύσει καὶ τοῖς περὶ ἐκείνων λεγομένοις· λέγω δὲ, οἷον εἰ θαυμάζοι πῶς ἐν ἑνὶ τὰ πολλὰ, καὶ ἐν ἀμερεῖ πάντα, τὴν μονάδα ἐννοήσει· καὶ ὅπως ἐν αὐτῇ δείκνυται ὄντα πάντα καὶ ἄρτια καὶ περιττὰ, κύκλος τε καὶ σφαῖρα, καὶ τἄλλα εἴδη τῶν ἀριθμῶν· εἰ θαυμάζοι πῶς τὸ θεῖον αὐτῷ τῷ εἶναι ποιεῖ, τό,τε πῦρ θερμαῖνον, καὶ ἡ χιὼν ψύχουσα, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παραπλησίως· εἰ θαυμάζοι πῶς τὰ αἴτια πανταχοῦ πάρεστι τοῖς αἰτιατοῖς, ἐν τοῖς λογικοῖς θεάσεται τούτου πάντως εἰκόνα· τὰ γὰρ γένη πάντως κατηγορεῖται τούτων, ὧν (1) τὰ εἴδη κατηγορεῖται· καὶ οὕτως ἐφ' ἑκάστου πρὸς τὸ αὐτὸ τὸ θεῖον ἀποβλέπειν οὐ δυνάμενος, ἕξει διὰ τούτων ὡς εἰκόνων ἐκεῖνο θεωρεῖν. Δεῖ τοίνυν εὐφυΐαν εἶναι πρῶτον, ἥτις ἐστὶ συγγενὴς τοῖς ὄντως οὖσι, καὶ πτεροῦσθαι δυναμένη, καὶ ὥσπερ ἀσφαλῶν (2) πεισμάτων ἀντεχομένη τῶν περὶ τοῦ ὄντως ἐννοιῶν· ὡς γὰρ πρὸς ἕκαστον ἐπιτήδευμα δεόμεθα τινὸς παρασκευῆς, οὑτωσὶ καὶ πρὸς τὴν ἀναγωγὴν (3) εἰς τὸ ὂν γνώσεως εἰλικρινοῦς (4) δεόμεθα καὶ ἐκκεκαθαρμένης ἐπιτηδειότητος προϋπαρχούσης, ἣν (5) εὐφυΐαν ἄν τις ἀποκαλέσειεν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως ὡρμημένην τῆς τε ὅλης καὶ τῆς αὐτῶν τῶν εὐφυῶν λεγομένων ψυχῶν. Τούτων δ' οὖν παρεῖναι χρὴ τὴν τοιαύτην, ὡς εἴπομεν, εὐφυΐαν· ἔπειτα ἐμπειρίαν πολλῶν, ὡς εἴρηται, καὶ παντοδαπῶν θεαμάτων,

(1) A. C. Deest ὧν τὰ εἴδη κατηγορεῖται. D. ὧν τὰ εἴδη κατηγορεῖται· καὶ ταῦτα μὲν μετ' ἐκείνων· ἐκεῖνα δὲ καὶ ἄνευ τούτων· καὶ οὕτως.

(2) D. ἀσφαλῶν.

(3) D. ἀγωγήν.

(4) A.B.C. γνῶσιν εἰλικρινῆ. D. εἰλικρινοῦς.

(5) D. καὶ εὐφυΐαν.

δι' ὧν ἀναχθήσεται πρὸς τὴν ἐκείνων κατανόησιν· καὶ τρίτον, προθυμίαν καὶ τάσιν περὶ τὴν θεωρίαν οὕτως, ὥστε καὶ ἐνδεικνυμένου μόνου (1) τοῦ ἡγουμένου, δύνασθαι παρέπεσθαι ταῖς ἐνδείξεσι διὰ τὴν προθυμίαν, ἐπιτείνουσαν τὴν προσοχήν. Τρία δ' οὖν ἐστιν ἃ δὴ φησὶ χρῆναι (2) τῷ θεωρήσαντι ταύτην (3) τὴν φύσιν· εὐφυΐα, ἐμπειρία, προθυμία. Καὶ διὰ μὲν τὴν εὐφυΐαν, ἔσται τὴν περὶ τὸ θεῖον πίστιν αὐτοφυῶς προβεβλημένος· διὰ δὲ τὴν ἐμπειρίαν, ἕξει τῶν παραδόξων θεαμάτων (4) ἀσφαλῆ τὴν ἀλήθειαν· διὰ δὲ τὴν προθυμίαν, ἀνακινήσει (5) τὸ ἐρωτικὸν ἑαυτοῦ τὸ περὶ τὴν θεωρίαν, ἵνα δὴ καὶ ἐν τούτοις, πίστις ᾖ καὶ ἀλήθεια καὶ ἔρως, τὰ σώζοντα τὰς ψυχάς· κατ' ἐπιτηδειότητα τὴν πρὸς ἐκεῖνα τρία συνάπτουσαι. Εἰ δὲ βούλει, διὰ μὲν τὴν ἐμπειρίαν, ἕξει τοῦ γνωστικοῦ τῆς ψυχῆς ἐπιτηδειότητα· διὰ δὲ τὴν προθυμίαν, τὴν τοῦ ζωτικοῦ τάσιν εἰς ἐκεῖνα φέρουσαν· διὰ δὲ τὴν εὐφυΐαν, τὴν (6) ἀμφοτέρων προϋπάρχουσαν προκατασκευὴν ἐκ (7) τῆς προγενέσεως καὶ τῶν ὅλων εἰς αὐτὸν ἐνδεδομένων. Τὸν μὲν οὖν ἀκροατὴν τοιοῦτον εἶναι δεῖ καὶ ἀπὸ ταύτης τελειοῦσθαι τῆς τριάδος. Ὁ δὲ καθηγεμὼν πολλῷ πρότερον διὰ τούτων ὁδεύσας, οὐκ ἐθελήσει διὰ πολυλογίας ἐκφαίνειν τὴν θείαν ἀλήθειαν, ἀλλὰ πολλὰ δι' ὀλίγων ἐνδείκνυσθαι, νοήσεσιν ὅμοια φθεγγόμενος· οὐδὲ ἀπὸ τῶν συνεγνωσμένων καὶ προχείρων, ἀλλ'

(1) Deest μόνου.

(2) A. B. C. χρῆται.

(3) D. ταύτην προείρηται τὴν φύσιν.

(4) D. θεωρημάτων.

(5) C. ἵνα κινήσει.

(6) A.B.D. τῶν ἀμφοτέρων.

(7) C. D. ἐκ τῆς πρὸ τῆς γενέσεως.

ἄνωθεν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν ἐνικωτάτων τὰ πράγματα θεωρεῖν πόῤῥωθεν πραγματευόμενος, ἅτε ἐξιςάμενος τῶν παρόντων καὶ πρὸς τῷ θείῳ γινόμενος· οὐδὲ ποιήσεται λόγου, ὅπως ἂν λέγειν δόξῃ σαφῶς, ἀλλὰ καὶ ἀρκεσθήσεται ταῖς ἐνδείξεσι· δεῖ γὰρ τὰ μυςικὰ μυςικῶς παραδιδόναι, καὶ μὴ δημοσιεύειν τὰς ἀποῤῥήτους περὶ (1) θεῶν ἐννοίας. Τοιοῦτος μὲν οὖν καὶ ὁ ἀκροατὴς καὶ ὁ καθηγεμὼν ἐςὶ τῶν τοιούτων λόγων. Καὶ ἔχοις ἂν τὸν μὲν ἡγεμόνα τελείως τοιοῦτον αὐτὸν τὸν Παρμενίδην· ὅθεν καὶ λάβοις ἂν τὸν τρόπον καθ' ὃν ποιήσεται τοὺς λόγους, ὡς δι' ὀλίγων πολλὰ διδάξει, καὶ ὡς ἄνωθεν πραγματεύεται, καὶ ὡς ἐνδείξεται μόνον περὶ τῶν θείων· τὸν δὲ ἀκροατὴν, εὐφυᾶ μὲν καὶ ἐρωτικὸν, οὔπω δὲ τελέως ἔμπειρον· ὅθεν αὐτῷ παραινεῖ καὶ ὁ Παρμενίδης γυμνάσασθαι περὶ διαλεκτικὴν ἵνα ἐμπειρίαν προσλάβῃ τῶν θεωρημάτων· ἀποδεχόμενος μὲν αὐτοῦ τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν ὁρμὴν, προςιθεὶς δὲ τὴν τοῦ ἐλλείποντος ἐπανόρθωσιν. Καὶ τί τὸ τέλος τῆς τριπλῆς ταύτης δυνάμεως, εἴρηκεν αὐτός· τὸ ἀπαραλόγιςον (2) ἐν τοῖς περὶ τῶν θείων λόγοις. Ὁ γὰρ κατά τι τούτων ἐλλείπων, ἀναγκασθήσεται πολλὰ τῶν ψευδῶν ὁμολογεῖν, ἁπλῶς ἐφαπτόμενος τῆς τῶν πραγμάτων θεωρίας.

« Πῆ (3) δὴ, ὦ Παρμενίδη; φάναι τὸν Σωκράτην.—Ὅτι, » ὦ Σώκρατες, οἶμαι ἂν καὶ σὲ καὶ ἄλλον ὅςις αὐτήν (4) » τινα καθ' αὑτὴν αὐτοῦ (5) ἑκάςου οὐσίαν τίθεται εἶναι, » ὁμολογῆσαι ἂν πρῶτον μὲν μηδεμίαν αὐτῶν εἶναι ἐν

(1) D. περὶ τῶν θεῶν.
(2) B. C. παραλόγιςον.
(3) Sic Editt. C. Πῆ δέ.
(4) A. αὐτήν τι καθ'.
(5) A. Deest αὐτοῦ.

» ἡμῖν.—Πῶς γὰρ ἂν αὐτὴ καθ' αὑτὴν ἔτι εἴη; φάναι τὸν » Σωκράτην.—Καλῶς λέγεις, εἰπεῖν. »

Ἐπ' ἄλλας ἀπορίας μέτεισιν ἐντεῦθεν ὁ λόγος· ὧν ἡ μὲν, ἀφαιρεῖται τῆς ἡμετέρας ψυχῆς τὴν γνῶσιν τῶν ὄντως ὄντων, ἡ δὲ, τὴν τῶν θείων τῶν περὶ τὰ τῇδε γνῶσιν ἀνυπόστατον ἐπιχειρεῖ δεικνύναι· διὰ δὲ τούτων ἀμφοτέρων ἥτε πρόοδος ἡμῶν ἡ ἀπ' ἐκείνων ἀναιρεῖται καὶ ἐπιστροφὴ πρὸς ἐκεῖνα. Διεσπασμένα (1) δὲ ἀλλήλων ἀναφαίνεται τά τε δεύτερα καὶ τὰ πρῶτα· καὶ τὰ μὲν, ἄμοιρα τῶν πρώτων· τὰ δὲ ἄγονα τῶν δευτέρων· τὸ δὲ ἀληθὲς, ὅτι πάντα ἐν πᾶσιν οἰκείως ἐστί· κατ' αἰτίαν μὲν ἐν τοῖς πρώτοις, τά τε μέσα γένη τῶν ὅλων καὶ τὰ ἔσχατα· διὸ καὶ γινώσκεται παρ' αὐτῶν οὕτως, ὥσπερ καὶ ὑφέστηκεν ἐν αὐτοῖς· κατὰ μέθεξιν δὲ ἐν τοῖς μέσοις τὰ πρῶτα, καὶ ἐν τοῖς ἐσχάτοις ταῦτα ἀμφότερα· διὸ καὶ γινώσκουσιν αἱ ψυχαὶ τὰ ὄντα πάντα οἰκείως ἑκάστοις· δι' εἰκόνων μὲν τὰ πρὸ αὐτῶν, κατ' αἰτίαν δὲ τὰ μετ' αὐτάς· συμφυῶς δὲ (2) καὶ ὁμοστοίχως τοὺς ἐν (3) αὐταῖς λόγους. Τὰ μὲν οὖν ἄπορα ταῦτα προτείνεται μετὰ τὰ περὶ τῆς τάξεως τῶν ἰδεῶν δύο, τὰ πρὸ τούτων ἠπορημένα· διότι καὶ ὁ Σωκράτης, καὶ πᾶς ὅστις ἰδέας ἔθετο, διὰ τὴν γνῶσιν τὴν κατ' αἰτίαν καὶ ἐπιστημονικὴν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πάντων ἐπὶ ταύτην ἦλθε τὴν ὑπόθεσιν· διὸ καὶ σκώπτων τὶς αὐτοὺς, εἶπεν, ὅτι γνώσεσθαι (4) τὰ ὄντα ὑπέλαβον διπλασιάσαντες (5) αὐτά, νοητὰ νοήσαντες πρὸ τῶν

(1) A. B. C. διεσπαρμένα.

(2) A. B. συμφυῶς καὶ ὁμοστοίχ.

(3) D. ἐν ἑαυταῖς.

(4) C. γνώσεται.

(5) C. διπλασιάσαντος.

αἰσθητῶν. Καί τοι καὶ ὁ τοῦτο εἰπὼν, οὐκ ἄλλως ἀποδέδωκε τῆς ἀεικινησίας τῶν κύκλῳ κινουμένων τὴν αἰτίαν, ἢ τοσαῦτα ποιήσας τὰ ἀκίνητα πρὸ τούτων, ὅσα τὰ κύκλῳ κινούμενα. Τῆς δ' οὖν ἐπιστημονικῆς ἕνεκα τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πάντων γνώσεως, εἰς τὴν τῶν ἰδεῶν ἀνέδραμον (1) οὐσίαν· καὶ ἐπὶ τῆς τῶν κατὰ ταῦτα γιγνομένων πάντων προνοίας· διὸ καὶ οἱ ἀνελόντες τὰς ἰδέας, τὴν προνοητικὴν ἐπιστασίαν τῶν νοητῶν ἀνεῖλον (2). Τοιούτων δὴ, ὡς εἴρηται, τῶν δύο τούτων ἀπόρων ὄντων πρὸς τοὺς τὰς ἰδέας θεμένους δι' ἃς εἴπομεν αἰτίας, ἐν τούτοις τοῖς προσεχῶς ἐξεταζομένοις πρόκειται μὲν ἐπιδεῖξαι, πῶς τὸ μόνον (3) ἐξῃρημένας ὑποτίθεσθαι τὰς ἰδέας τῶν ὄντων, ἀγνώστους αὐτὰς εἶναι καταναγκάζει· κοινωνίας ἡμῖν οὐκέτι πρὸς αὐτὰς οὔσης, οὔτε γνώσεως εἴτε εἰσὶν εἴτε μὴ, καὶ εἰ μετέχονται, καὶ ὅπως, καὶ ἣν ἔλαχον τάξιν, εἴπερ μόνον ἐξῄρηνται καὶ μὴ πρὸς τῷ ἀσχέτῳ (4) καὶ αἰτίαι τῶν δευτέρων εἰσίν. Εἰς δὲ τὴν τούτου θεωρίαν, ἀξιώματα ἄττα προλαμβάνει καὶ κοινὰς ἐννοίας ὁ λόγος· καὶ πρῶτον ὅτι εἰ ἐξῄρηνται (5) πάντῃ καὶ καθ' ἑαυτὰς εἰσὶν, οὐδ' ὅλως εἰσί· πῶς γὰρ ἂν ἦσαν ἐξῃρημέναι πάντῃ καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων; τόπος γὰρ αὐτῶν ἐστιν ὁ νοῦς· οὐχ οὕτω τόπος, ὡς ἐκείνων ἕδρας δεομένων, καθάπερ τὰ συμβεβηκότα τῆς οὐσίας, ἢ τὰ ἔνυλα εἴδη τῆς ὕλης, οὐδ' (6) οὕτως τοῦ νοῦ περιέχοντος

(1) B. ἀνέδραμεν.

(2) D. ἀνεῖλον· ταῦτα μὲν ἐπιστρέφοντες εἰς ἐκεῖνα, ὡς ὀρεκτά· μηδὲν δὲ παρ' ἐκείνων ἥκειν εἰς ταῦτα λέγοντες· τοιούτων.

(3) B. C. τὸ μένον.

(4) B. ἀσχέτως.

(5) B. C. ἐξῄρηται.

(6) B. C. εἰθ' οὕτως.

αὐτάς, ὡς αὐτοῦ μέρη σεσωρευμένα κατὰ σύνθεσιν· ἀλλ' ὡς τὸ κέντρον ἐν ταὐτῷ (1) τὰ πολλὰ ἔχει πέρατα τῶν ἀπ' αὐτοῦ γραμμῶν, καὶ ὡς ἡ ἐπιστήμη τὰ πολλὰ θεωρήματα, οὐκ ἐκ τῶν πολλῶν οὖσα, ἀλλὰ πρὸ τῶν πολλῶν καὶ ἐν ἑκάστῳ ἡ πᾶσα· καὶ γὰρ ὁ νοῦς οὕτως ἓν πολλά ἐστιν ἀμερίστως, ἐν τῷ ἑνὶ τὸ πλῆθος ἔχων, ὅτι οὐκ ἦν τὸ αὐτὸ ἓν πρὸ πλήθους παντὸς ὑφεστώς, ἀλλ' ὁμοῦ καὶ ἓν καὶ πλῆθος. Οὕτως οὖν τῶν ἰδεῶν τόπος· εἰ οὖν ταὐτὸν ψυχὴ καὶ νοῦς, οὐκ εἰσὶν ἐν ἡμῖν αἱ ἰδέαι ὧν ἐστι τόπος ὁ νοῦς. Καὶ δῆλον καὶ ἀπὸ τούτων, ὅπως καὶ κατὰ Πλάτωνα τὸν νοητὸν κόσμον ἐξαίρειν δεῖ τῶν ψυχῶν, καὶ ὡς ἀεὶ τελεώτερος ὁ περὶ τῶν εἰδῶν γίγνεται λόγος, ἀνιὼν ἐπί τινας αὐτῶν ἑνικωτέρας ὑποστάσεις· οὐ γὰρ ἔτι σωματοειδεῖς αὐτὰς ἢ φυσικὰς, ἢ νοήματα τίθεται ψυχῶν· ἀλλὰ πρὸ τούτων πάντων· οὐ γὰρ εἰσί, φησίν, ἐν ἡμῖν, οὐδὲ σύστοιχοι ταῖς ἡμετέραις ἐπιβολαῖς. Εἴποις δ' ἂν φιλοσόφως μὲν, καὶ ὅτι ἐξήρηνται, καὶ οὐκ εἰσὶν ἐν ἡμῖν καὶ πάρεισι πανταχοῦ, καὶ μετέχονται ὑφ' ἡμῶν, μὴ ἐγγινόμεναι τοῖς μετέχουσιν· αὗται γὰρ ἐν ἑαυταῖς οὖσαι, πᾶσιν ἔγκεινται πρὸς μετουσίαν τοῖς ἀπολαύειν αὐτῶν δυναμένοις καὶ (2) ὁπωσοῦν ἐπιτηδείοις ἐντυγχάνειν πανταχοῦ παρούσαις αὐταῖς· δι' ὧν γὰρ ἔχομεν, κἀκείνων μετέχομεν· καὶ οὐχ ἡμεῖς μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ οἱ κρείττους ἡμῶν εἰκόνας ἐκείνων ἐν (3) ἑαυταῖς οὐσιώδεις κεκτημένοι, καὶ ταύτας προσάγοντες οἷον ἴχνη τῶν παραδειγμάτων οὔσας αὐτοῖς, γινώσκουσι κἀκεῖνα διὰ τού-

(1) D. ἐν αὐτῷ.

(2) D. καὶ τὸ ὁπωσοῦν ἐπιτήδειον ἐντυγχάνει.

(3) B. C. ἐν ἑαυταῖς.

των ὧν εἰσιν εἰκόνες· ἅμα γὰρ τήν τε οὐσίαν αὐτῶν νοοῦσι, καὶ ὡς ἄλλων εἰκόνες εἰσί· τοῦτο δὲ νοοῦντας, ἀνάγκη καὶ τῶν παραδειγμάτων ἐφάπτεσθαι ταῖς νοήσεσι. Θεολογικῶς δὲ, ὅτι τὰ ἐξῃρημένα τῶν νοερῶν εἴδη, παντελῶς ὑπερίδρυται τῆς ἡμετέρας τάξεως· αὐτῶν μὲν οὖν τῶν νοερῶν εἰδῶν ὁρῶμεν καὶ ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἰκόνας· τῶν δὲ νοητῶν ἡ οὐσία πάντῃ διὰ τὴν ἕνωσιν ἐξῄρηται καὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἄγνωςος καθ' αὐτήν· θεοὺς γὰρ πληροῖ καὶ νόας ἑαυτῆς· ἡμεῖς δὲ ἀγαπῷμεν ἂν τῶν νοερῶν ψυχικῶς μετέχοντες εἰδῶν. Δηλοῖ δὲ ταῦτα καὶ Πλάτων, ὅταν διττὸν μὲν ἡμῶν ποιῇ τὸν βίον, πολιτικὸν καὶ θεωρητικόν, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν διττήν· ἀνάγει (1) δὲ τὸν (2) μὲν τῶν βίων, εἰς τὴν τοῦ Διὸς πατρωνυμικὴν ἐπιςασίαν, τὸν (3) δὲ, εἰς τὴν Κρονίαν τάξιν καὶ τὸν νοῦν τὸν καθαρόν. Ἐκ γὰρ τούτων φανερὸν, ὅτι πᾶσαν ἡμῶν τὴν ζωὴν μέχρι τῶν νοερῶν ἀναπέμπει βασιλέων· ὁ μὲν γὰρ τούτων τὴν ἀρχήν, ὁ δὲ τὸ πέρας ἀφορίζει τῆς διακοσμήσεως ταύτης· ὅσα δὲ ἐςιν ἐπέκεινα τούτων, θεάματα φησὶ εἶναι ψυχῶν ἐνθεαζουσῶν καὶ μυουμένων ἐκεῖνα καὶ ἐποπτευουσῶν. Ὥςε καὶ οὕτως ἀληθὲς ἂν εἴη τὸ προκείμενον ἀξίωμα, τάξεως τινὸς ἐφαπτόμενον εἰδητικῆς. Ταῦτα μὲν περὶ τῶν πραγμάτων εἰρήσθω· κατὰ δὲ τὴν λέξιν, τὸ μὲν πῆ δὴ, ὦ Παρμενίδη, πάνυ σφόδρα θαυμάσαντος ἐςὶν ἐρώτημα (4) τοῦ Σωκράτους εἰ ἄγνωςον

(1) Coddss. ἀνάγκη.

(2) D. τὸν μέν τοι βίον. C. τὸν βίον.

(3) C. τὴν δέ.

(4) A. D. ἐστὶ τὸ ἐρώτημα.

τὸ νοερὸν εἶδος, καὶ οὔπω (1) συναισθομένου τῆς μεταβάσεως καὶ ὡς ὅλον διέξεισι τὸ πλάτος τῶν εἰδῶν ὁ Παρμενίδης, ἕως ἂν ἐπ' αὐτὰ τὰ πρώτιστα εἴδη καταλήξῃ προϊών. Τὸ δὲ πῶς γὰρ ἂν αὐτὴ καθ' αὑτὴν ἔτι εἴη, κατὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας εἴρηται· τὸ γὰρ ἐξῃρημένον πᾶν, ἑαυτοῦ ἐστι καὶ αὐτὸ (2) καθ' αὑτὸ, μὴ ὂν μήτε ἐν ἄλλῳ τῳ μήτε ἐν ἡμῖν. Ἔτι τοίνυν διὰ τῶν τριῶν τούτων τὴν ὅλην περὶ τῶν εἰδῶν ἀλήθειαν ἐξέφηνε· τοῦ ταὐτὸ, τοῦ καθ' αὑτό, τῆς οὐσίας· καὶ γὰρ τὴν ἁπλότητα αὐτῶν, καὶ τὴν χωριστὴν ὑπερβολὴν, καὶ τὴν ἐν τῷ εἶναι μόνον ἑστῶσαν τελειότητα, ταῦτα παρίστησιν· εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, μὴ ποιείτω ἐπ' ἐκείνων ἄλλο ἕκαστον, καὶ τὸ ἑκάστῳ εἶναι· οἷον οὐσίαν καὶ τὸ οὐσίᾳ (3) εἶναι, ἢ νόησιν καὶ τὸ νοήσει εἶναι· ταῦτα γὰρ ἐπὶ μὲν τῶν συνθέτων διώρισται καλῶς, ἐπὶ δὲ τῶν ἁπλῶν οὐδένα ἔχει λόγον. Εἰ οὖν μόνον ἐστὶν ἕκαστον, καὶ αὐτὸ μένειν ἐπὶ τῆς ἁπλότητος προσήκει (4) καὶ τῆς ἑνώσεως, ἀλλ' οὐχὶ τὰ ἴδια τῶν συνθέτων ἐπ' αὐτὰ μεταφέρειν. Λοιπὸν τοίνυν ἐπὶ τούτοις, τὸ καλῶς λέγεις· οὐχ ὡς ἄν τις εἴποι (5) ἐνειρωνευομένου καὶ ὡς οἷον ἀρχῆς ἐλέγχου δραξαμένου τοῦ Παρμενίδου λέλεκται νῦν· ἀλλ' ὡς ἀποδεχομένου τὴν αὐτοφυῆ τοῦ Σωκράτους ἐπιβολὴν καὶ τὴν ἔννοιαν τὴν περὶ τῶν θείων· καὶ γὰρ ἔστιν ἀληθὲς τὸ ληφθὲν ἀξίωμα καὶ τοῦ Τιμαίου λέγοντος διὰ τοῦτο τὸ ὄντως ὂν, μήτε εἰς ἑαυτό τι εἰσδέχεσθαι καθάπερ ἡ ὕλη τὸ εἶδος, μήτε ἄλλο σέπη ἰέναι, καθάπερ τὸ εἶδος εἰς τὴν ὕλην. Μένει τοίνυν

(1) C. οὕτω.
(2) C. Deest καὶ αὐτὸ.
(3) C. οὐσίαν.
(4) D. προσήκειν.
(5) D. εἰπεῖν.

χωριστῶς ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ μετεχόμενον, καὶ οὐ γίγνεται τῶν μετεχόντων, ἀλλ' αὐτὸ πρὸ τῶν μετεχόντων ὄν, δίδωσι καὶ τούτοις ὅσον δύνανται (1) λαβεῖν· οὔτε ὂν ἐν ἡμῖν· ἡμεῖς γὰρ μετέχομεν, οὐκ αὐτὸ, λαμβάνοντες· ἄλλο γὰρ τὸ ἐκεῖθεν ἰόν· οὔτε γιγνόμενον ἐν ἡμῖν· ἄδεκτον γάρ ἐστι τοῦ γίγνεσθαι παντός.

« Οὐκοῦν καὶ ὅσαι τῶν ἰδεῶν πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν αἳ
» εἰσιν (2), αὗται πρὸς αὑτὰς τὴν οὐσίαν ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ
» πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν, εἴτε ὁμοιώματα, εἴτε ὅπη δή τις
» αὐτὰ τίθεται, ὧν ἡμεῖς μετασχόντες (3), εἶναι ἕκαστα
» ἐπονομαζόμεθα· τὰ δὲ παρ' ἡμῖν (4) ταῦτα, ὁμώ-
» νυμα (5) ὄντα ἐκείνοις, αὐτὰ αὖ πρὸς αὑτά ἐστιν, ἀλλ'
» οὐ πρὸς τὰ εἴδη· καὶ ἑαυτῶν, ἀλλ' οὐκ ἐκείνων ὅσα (6)
» αὖ ὀνομάζεται (7) οὕτως.—Πῶς λέγεις; φάναι τὸν Σω-
» κράτην. »

Δεύτερον ἀξίωμα (8) συντελοῦν αὐτῷ, τοῦτο πρὸς τὴν τοῦ προκειμένου (9) θεωρίαν. Τὸ μὲν γὰρ πρότερον, ὅτι τὰ εἴδη οὐδαμῶς ἐν ἡμῖν, ἀλλ' ἐν ἑαυτοῖς· τοῦτο δὲ τὸ δεύτερον, ὅτι καὶ τὰ ἐνταῦθα ὡς πρός τι πρὸς ἄλληλα λέγεται, καὶ τὰ ἐκεῖ πρὸς ἄλληλα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὰ τῇδε· οὔτε τὰ τῇδε πρὸς τὰ ἐκεῖ· καὶ γὰρ τοῖς λογικώτερον ταῦτα σκοπεῖν εἰωθόσι, λέγεται καλῶς, ὅτι τὰ μὲν καθόλου τῶν πρός τι,

(1) B. C. D. δύναται.

(2) D. Deest αἳ εἰσιν.

(3) B. C. D. μετέχοντες. Sic Editt.

(4) C. παρ' ἡμῶν.

(5) D. ἐπώνυμα.

(6) D. ὅσα οὖν.

(7) D. ἐπονομάζεται.

(8) D. Δεύτερον ἀξίωμα τοῦτο συντελοῦν αὐτῷ, καὶ αὐτὸ πρὸς.

(9) B. C. παρακειμένου.

πρὸς τὰ καθόλου δεῖ ἀποδιδόναι, τὰ δὲ καθέκαστα, πρὸς τὰ καθέκαστα· τὴν μὲν ἁπλῶς ἐπιστήμην πρὸς τὸ ἁπλῶς ἐπιστητὸν, τὴν δὲ τινὰ ἐπιστήμην πρὸς τὸ τί ἐπιστητόν· καὶ τὰ μὲν ἀόριστα, πρὸς τὰ ἀόριστα, τὰ δὲ ὡρισμένα, πρὸς τὰ ὡρισμένα (1)· καὶ τὰ μὲν δυνάμει, πρὸς τὰ δυνάμει, τὰ δὲ ἐνεργείᾳ πρὸς τὰ ἐνεργείᾳ· καὶ μεσταὶ τούτων αἱ λογικαὶ πραγματεῖαι καὶ φυσικαὶ τῶν παλαιῶν. Εἰδ' οὖν ἐπὶ τῶν καθόλου καὶ τῶν καθέκαστα· γιγνέσθω γὰρ ἐπὶ τούτων ὁ λόγος· δεῖ μὴ προσίεσθαι τὴν ἐν ταῖς ἀποδόσεσιν ἐπαλλαξιν, πολλῷ δήπου μειζόνως ἐπὶ τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν εἰκόνων τῶν ἰδεῶν αὐτὴν οὐδαμῶς παραδεκτέον. Ἀλλὰ τὰ μὲν τῇδε, πρὸς τὰ τῇδε ἀποδώσομεν (2), τὰ δὲ ἐκεῖ, πρὸς τὰ ἐκεῖ· ταῦτα δὲ ἀληθῆ πάντως, ἐὰν ἕκαστον καθόσον ἐστὶν ὅπερ ἐστὶ θεωρῶμεν, ἀλλ' οὐ καθόσον ποιεῖ τι, ἢ γίγνεταί τι· ταύτῃ γὰρ ἀποδώσομεν ὡς μὲν γιγνόμενα, τὰ τῇδε πρὸς ἐκεῖνα, ὡς δὲ ποιοῦντα, ἐκεῖνα πρὸς τὰ τῇδε· καὶ ὡς μὲν εἰκόνας, ταῦτα πρὸς τὰς ἰδέας, ὡς δὲ παραδείγματα, τὰς ἰδέας τούτων. Ἐὰν οὖν λάβωμεν τὴν αὐτοδεσποτείαν, εἰ μὲν ᾗ δεσποτεία ἐστὶ λαμβάνοιτο, λεχθήσεται πρὸς τὴν αὐτοδουλείαν· εἰ δὲ ὡς παράδειγμα, πρὸς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τῇ δεσποτείᾳ. Καίτοι γε εἰώθαμεν μὲν δεσπότας ἡμῶν καλεῖν τοὺς θεοὺς, ὡς εἴη ἂν καὶ ἡ ἐκεῖ δεσποτεία λεγομένη, πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν δουλείαν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀληθὲς, διότι μετέχομεν τῆς αὐτοδουλείας πρὸς ἣν ἡ αὐτοδεσποτεία τὸν τῆς ἀποδόσεως εἶχε λόγον προηγούμενον. Καὶ ὁρᾷς ὅπως ἡ μὲν ἐκεῖ δεσποτεία καὶ ἡμῶν τοὺς κρείσσονας ἀποφαίνει δεσπότας, διότι μετέχομεν τῆς αὐτοδουλείας· ἡ δὲ παρ'

(1) C. ἀωρισμένα. (2) C. ἀποδώσωμεν.

ἡμῖν δεσποτεία λεγομένη πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν δουλείαν, οὐκέτι λέγεται καὶ πρὸς τὴν ἐκεῖ δουλείαν, διότι τὸ εἶναι τῇ ἐκεῖ δουλείᾳ, μὴ ὑπῆρχεν ἐκ τῆς (1) παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ἔμπαλιν· τὰ γὰρ τῶν κρεισσόνων ἄρχοντα, καὶ τῶν χειρόνων ἀναγκαῖον (2). Δεῖ οὖν, ὥσπερ εἴρηται, καθ' αὐτὰ μὲν ἐκεῖ λέγεσθαι πρὸς τὰ τῇδε. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ αὖθις· λάβωμεν δὲ ἐκ πασῶν τῶν ἀποριῶν, τί ἐστιν ἡ πρωτίστη (3) ἰδέα. Ἐκ μὲν τῆς πρώτης ληπτέον, ὅτι ἀσώματος· σῶμα γὰρ οὖσαν, οὔτε ὅλην οὔτε μέρος αὐτῆς μετέχεσθαι δυνατόν. Ἐκ δὲ τῆς δευτέρας, ὅτι οὐχ ὁμοταγὴς τοῖς μετέχουσιν· εἰ γὰρ ᾖ ὁμοταγὴς, ἕξει τι κοινὸν, ὅτι (4) ἄλλην ἰδέαν πρὸ αὐτῆς ἐπινοήσομεν. Ἐκ δὲ τῆς τρίτης, ὅτι οὐ νόημα ἐστὶν οὐσίας, ἀλλ' οὐσία καὶ ὄν· ἵνα μὴ τὸ μετέχον αὐτῆς, ᾖ γνώσεως μετέχον. Ἐκ δὲ τῆς τετάρτης, ὅτι παράδειγμα μόνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ εἰκών, ὡς ὁ ψυχικὸς λόγος· ἵνα μὴ ὁμοία οὖσα τῷ ἀφ' ἑαυτῆς, ἄλλην εἰσάγῃ πρὸ αὐτῆς ἰδέαν· καὶ γὰρ ὁ ψυχικὸς λόγος, οὐσία· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ παράδειγμα μόνως ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ εἰκών· οὐ γὰρ ἡ ψυχὴ οὐσία μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ γένεσις. Ἐκ δὲ τῆς πέμπτης, ὅτι νοητὴ οὐκ αὐτόθεν ἡμῖν, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν εἰκόνων αὐτῆς· οὐ γάρ ἐστιν ἡ ἐν ἡμῖν ἐπιστήμη πρὸς αὐτὴν σύστοιχος. Ἐκ δὲ τῆς ἕκτης, ὅτι νοητικὴ τῶν ἀπ' αὐτῆς δευτέρως καὶ τῷ ἑαυτὴν αἰτίαν οὖσαν εἰδέναι. Συλλήβδην οὖν ἡ ὡς ἀληθῶς ἰδέα ἐστὶν αἰτία (5) ἀσώματος, ἐξῃρημένη τῶν μετεχόντων αὐτῆς, οὐσία οὖσα ἀκίνητος, παράδειγμα μόνως οὖσα καὶ

(1) C. ἐκ τοῦ παρ' ἡμῖν.

(2) D. ἀναγκαῖον, οὐκ ἀνάπαλιν δεῖ.

(3) B. C. ἡ πρώτη.

(4) B. C. D. διότι.

(5) D. αἰτία σώματος.

ὄντως, νοητὴ μὲν ψυχαῖς ἀπ' εἰκόνων, νοητικὴ δὲ τῶν πρὸς αὐτὴν ὑφεστώτων κατ' αἰτίαν· ὥστε ἐκ πασῶν τῶν ἀποριῶν, τὸν ἕνα ὅρον πεφωράκαμεν τῆς ὡς ἀληθῶς ἰδέας. Εἰ οὖν τινὲς ἀντιλέγοιεν πρὸς τὰς ἰδέας, πρὸς τοῦτον ἀντιλεγέτωσαν τὸν ὅρον, ἀλλὰ μὴ λαμβάνοντες ἢ σωματικὰς αὐτῶν φαντασίας, ἢ ὡς ὁμοταγῶν τοῖς τῆδε οὐσῶν, ἢ ὡς ἀνουσίων, ἢ ὡς συστοίχων ταῖς ἡμετέραις γνώσεσιν· ἄλλον δέ τινα (1) τρόπον τοιοῦτον σοφιζόμενοι, λόγους πλαττέτωσαν· ἀλλ' ἐννοείτωσαν (2) ὅτι καὶ θεοὺς ὁ Παρμενίδης εἶπε τὰς ἰδέας εἶναι, καὶ ἐν καὶ ἐν θεῷ τὴν ὑπόστασιν αὐτὰς ἔχειν, ὥσπερ καὶ τὸ λόγιον (3)·

Νοῦς πατρὸς ἐρροίζησε νοήσας ἀκμάδι βουλῇ
Παμμόρφους ἰδέας (4)·

καὶ γὰρ ἡ πηγὴ τῶν ἰδεῶν θεὸς, καὶ ἐν θεῷ περιέχεται τῷ δημιουργικῷ νῷ· καὶ εἰ αὐτή ἐστιν ἰδέα πρωτίστη, ταύτης ἐστὶν ὁ ἀποδιδόμενος ὅρος, ἐκ τῶν ἀποριῶν τοῦ Παρμενίδου καλῶς ἠθροισμένος (5). Τούτου δὲ οὕτω ῥηθέντος, σκεπτέον πρῶτον μὲν εἰ ἔστι πρός τι, καὶ ἐν ἐκείνοις· ἔπειτα, πῶς ὁ λόγος ἀληθὴς οὗτος, καὶ ἐπὶ ποίων εἰδῶν· δεῖ γὰρ ἑκάστην τῶν ἀποριῶν προσάγειν ἡμᾶς φύσει τινὶ τῶν ὄντων. Ὅτι μὲν οὖν πρός τι λέγεται πολλαχῶς, λάβοις ἂν ἐξ ὧν πολλάκις λέγειν εἰώθαμεν· ἄλλως γάρ ἐστι πρός τι τὰ συμβεβηκότα πάντῃ, καὶ ὧν ἡ σχέσις μόνως ἀνούσιος, οἷον διπλάσιον, ἥμισυ, καὶ πᾶν

(1) B. ἀλλά τινα τρόπον τοιοῦτον.

(2) D. ἀλλ' ἐννοείτωσαν δὲ, ὅτι.

(3) B. C. τὰ λόγια.

(4) Coddss. ἔννοια pro νοῦς. —A. B. ἀκμάσι. C. ὄμμασι.—D. ἀκμάδι. Ut Taylorus in Collect. suâ Oracŭlor. Chald. Vid., p. 23.

(5) B. C. ἠθροισμένως.

τὸ τοιοῦτον, ἃ καὶ οἱ πολλοὶ μόνον θεωρεῖν λογικῶς εἰώθασιν· ἄλλως δὲ τὰ ὡς οὐσίαι καὶ ὧν οὐσιώδης ἡ σχέσις, οἷον ἐστὶ τὸ ἐν τῇ φύσει δεξιὸν καὶ ἀριστερόν· τὸ γὰρ ἐν τῷ ζώῳ δεξιὸν, οὐκ ἔστι ψιλῶς συμβεβηκός, ἀλλὰ λόγος οὐσιώδης, καθὸ (1) καὶ ἀρχὴ λέγεται κινήσεως τὸ δεξιόν, καὶ ἔχει τινὰς παρὰ τὸ ἀριστερὸν ἰδιότητας ἃς ἐκ τῆς φύσεως ἔλαβε. Δῆλον δὴ ὅτι διχῶς τὰ πρός τι, καὶ ἐπ' αὐτῶν μόνων τούτων· τὸ μὲν γὰρ κατὰ συμβεβηκὸς δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν παρὰ φύσιν ἐναλλαττόμενα διατίθεται· τὸ δὲ ἐν τοῖς ζώοις, ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν, ἐν οἷς κατὰ φύσιν ἡ σύστασις. Οὕτω που καὶ ὁ Τίμαιος τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν ἐν ταῖς κοσμικαῖς ἐτίθετο παραφοραῖς (2), δυνάμεις οὐσιώδεις ἐν αὐταῖς τιθέμενος, πρωτουργόν (3) τε καὶ δευτερουργὸν, καὶ ἡγουμένην καὶ ἑπομένην. Ἄλλον δὲ πάλιν τρόπον τελεώτερον καὶ τοῖς αὐθυποστάτοις οἰκειότερον, τὰ πρός τι λέγοιτο ἄν· ἐπ' ἐκείνων ἐφ' ὧν ἑκάτερον ἑαυτοῦ (4) ὂν πρότερον καὶ τοῦ λοιποῦ ἐστιν, ἐκείνου πάλιν ἑαυτοῦ πρότερον ὄντος· οἷον καὶ τὸ νοητὸν ἑαυτοῦ ἐστι, καὶ ὁ νοῦς ἑαυτοῦ· καὶ δι' αὐτοῦ τούτου ὅ,τε νοῦς πρὸς τὸ νοητὸν ἥνωται καὶ τὸ νοητὸν πρὸς τὸν νοῦν, καὶ ἕν ἐστι νοῦς καὶ νοητόν· καὶ ὁ μὲν ἐνταῦθα πατὴρ, εἰ καὶ κατὰ φύσιν ἐστὶ πατὴρ, ἀλλ' οὐχὶ ἑαυτοῦ ὢν, οὕτως ἔστιν ἄλλου πατήρ, ἀλλ' ὃ ἔστιν ἄλλου μόνως ἐστίν· ἐκεῖ δὲ εἴ τι ἐστὶ πατρικὸν αἴτιον, ἑαυτοῦ πρῶτον ἐστὶ τῆς οὐσίας πληρωτικὸν, ἔπειθ' οὕτω καὶ τοῖς δευτέροις τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ δίδωσι πρόοδον· καὶ εἴτι γέννημα

(1) D. καθ' ὄν.

(2) A. in margine περιφοραῖς.

(3) D. πρωτουργόν τι καί.

(4) B. αὐτοῦ.

ἑαυτοῦ ὄν, οὕτως ἀπ' ἄλλου πρόεισιν. Ὁπόταν δὴ οὖν ἐκεῖ τινὰ πρὸς ἄλληλα λέγωμεν, ἀφαιρετέον ἀπ' αὐτῶν τὰς ψιλὰς καὶ ἀνουσίους (1) σχέσεις· οὐδὲν γὰρ τοιοῦτον προσήκει τοῖς θεοῖς· ταυτότητα δὲ ἀντὶ τῆς σχέσεως παραληπτέον, καὶ πρὸ τῆς ταυτότητος ταύτης, τὴν ἑαυτοῖς ἑκάστου (2) ὕπαρξιν· ἕκαστον γὰρ ἑαυτοῦ πρῶτόν ἐστι, καὶ ἑαυτῷ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα ἥνωται· εἶδος γὰρ ἓν ἕκαστόν ἐστι καὶ τῶν πρός τι λεγομένων, οἷον τὸ δεξιὸν εἶδος οὐσιῶδες τοιᾶσδε (3) σχέσεως αἴτιον, καὶ τὸ ἀριστερὸν ὁμοίως· ὥστε εἷς τις (4) λόγος τοῖς τῇδε παρέχει οἷς ἂν ἐγγένηται τοιάνδε σχέσιν. Ἄσχετος οὖν ἐστιν ὑπόστασις ἐκεῖ, σχέσεως ὑποστατικὴ τινός· οὐ γὰρ ἄλλο τι ὂν πρότερον, ἢ δεξιὸν ἢ ἀριστερόν (5) ἐστιν ἐν ἐκείνοις· ὑπῆρξε δὲ ὅμως κἀκείνοις τὸ ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερὸν (6) πρὸς ἄλληλα λέγεσθαι, καὶ ἡνῶσθαι μᾶλλον ἢ ἄλλοις εἴδεσιν, ὅτι (7) μετ' ἀλλήλων ἐνεργεῖ πάντως, καὶ ὅπου ἂν θάτερον ᾖ, καὶ τὸ λοιπόν· τῶν γὰρ εἰδῶν, τὰ μὲν ἐξανάγκης χωρὶς ἀλλήλων ἐνεργεῖ, καθάπερ ὅσα τῶν ἐναντίων· τὰ δὲ ἀεὶ μετ' ἀλλήλων, ὅσα κἀκεῖ πρός τι λέγεται· τὰ δὲ οὕτως ἔχει, ὡς τὸ μὲν ἕτερον μετὰ τοῦ ἑτέρου πάντως μετέχεσθαι, μηκέτι δὲ ἀνάπαλιν, ἐφ' ὧν τὸ μὲν ὅλον ἐστὶ, τὸ δὲ μέρος. Ἡ οὖν κατὰ τὰς μεθέξεις κοινωνία τὴν τῶν ἐκεῖ πρός τι λεγομένων χαρακτηρίζει δύναμιν· καὶ ὅπερ ἐπὶ τῶν τῇδε ὄντων ἡ σχέσις, τοῦτο ἐπ' ἐκείνων ταυτότης· καὶ γὰρ εἰ, ὡς ἐν τοῖς ἑπομένοις

(1) D. ἀνοσίους.
(2) C. D. τὴν ἐν ἑαυτοῖς.
(3) C. καὶ τοιᾶς δε.
(4) C. εἴτις λ.
(5) D. τῷ ἐκδεξιῷ (leg. ἐκ δεξιῶν) καὶ τῷ ἀριστερῷ.
(6) A. D. τὸ ἐκδεξιῶν. B. C. τὸ ἐκδεξιὸν καὶ ἀριστερόν.
(7) A. D. εἴδεσιν· ἢ ὅτι.

μεθέξεται, πᾶν πρὸς τὸ πᾶν ὅλον ἐςὶν, ἢ μέρος, ἢ ταὐτὸν, ἢ ἕτερον, δῆλον ὅπως τὸ μὲν ὅλον καὶ μέρος ἐπ' ἐκείνων ὁρᾶται τῶν εἰδῶν ἐφ' ὧν μετὰ θατέρου μετέχεται θάτερον, οὐκ ἀνάπαλιν δέ· τὸ δὲ ἕτερον, διαφερόντως ἐπὶ τῶν ἐναντίων ὧν ἡ θατέρου παρουσία, τὸ λοιπὸν ἐξαφανίζειν φιλεῖ· τὸ δὲ ταὐτὸν ἐπ' ἐκείνων, ὧν ἀνάγκη τὴν μετοχὴν εἶναι κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα σύμπνοιαν· καὶ οὐ δυνατὸν μὴ οὐχὶ ἅμα ἄμφω καὶ παρεῖναι οἷς ἂν παρῇ, καὶ ἀπεῖναι ὧν ἂν ἀπῇ. Δεῖ τοίνυν ἕκαςον τῶν ἐκεῖ πρός τι καλουμένων ἕν τι νοεῖν εἶδος, σχέσεως μιᾶς ὑποςατικὸν, ἀλλ' οὐ σχέσει ὑποκειμένοις (1) ἔχειν, κἂν πρὸς ἄλληλα λέγηται διὰ τὴν μετ' ἀλλήλων κοινὴν ἔννοιαν, ὡς ὑπέδειξεν ὁ λόγος· ὅτι γὰρ ἐκεῖ τὰ πρός τι τοιαῦτα ληπτέον, καὶ οὐχ ὡς ἐπὶ τῶν ἐνταῦθα πραγμάτων, δῆλον· ἐνταῦθα μὲν γὰρ, τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ ὅμοιον, καὶ τὸ ἴσον τῷ ἴσῳ ἴσον, καὶ δύο πράγματα ἐςὶ τοὐλάχιςον τὰ ὅμοια καὶ τὰ ἴσα ἀλλήλοις· ἐκεῖ δὲ, μία ἡ ὁμοιότης καὶ μία ἡ ἰσότης (2), καὶ αὐτὴ ἑαυτῆς οὖσα καὶ οὐκ ἄλλου τινός· οὐδὲ ἐν διῃρημένοις οὖσα καὶ ἀπηρτημένοις, ἀλλ' ἐν ἑαυτῇ· τοιοῦτον γὰρ ἑκάτερον τῶν εἰδῶν, οἷον ἐν ἑαυτῷ τὴν οὐσίαν ἔχειν ἱδρυμένην, καὶ οἷον μοναδικὸν εἶναι, καὶ οἷον αὐτὸ εἶναι καὶ μὴ ἐν ἄλλοις· καὶ γὰρ οἰκειόταται (3) ἀρχαὶ τῶν εἰδῶν ὄντα καὶ πάντων τῶν ὄντων, τὸ πέρας (4) καὶ ἄπειρον· ἐν μὲν διῃρημένοις ὑποςῆσαι τὴν μονάδα τὸ πέρας, καὶ τὸ πλῆθος ἡ ἀπειρία· ἐν δὲ συνεχέσι τὸ πέρας, τὸ σημεῖον· ἡ δὲ ἀπειρία

(1) B. C. D. ὑποκειμένοις οὖσαν, κἂν.

(2) D. ἡ ἰσότης· ἑαυτὰ ἑαυτῆς.

(3) A. C. D. ἐοικόταται. B. ἐοικόται.

(4) B. C. τὸ πέρασμα.

τὴν διάστασιν· ἐν δὲ λόγοις τὸ πέρας τὴν ἰσότητα· τοὺς δὲ λόγους ἡ ἀπειρία· καὶ ἐν ποιοῖς τὰ πέρας τὴν ὁμοιότητα, τὴν δὲ ἀνομοιότητα ἡ ἀπειρία. Τὸ γοῦν μᾶλλον καὶ ἧττον τοῦ ἀπείρου γένους εἶναι, καὶ ὁ ἐν Φιλήβῳ Σωκράτης ἡμᾶς ἐδίδαξε· πανταχοῦ δὲ ἡ τοῦ πέρατος εἰκὼν τὴν τῆς ἀπειρίας καταλαμβάνουσα δόσιν, πεπερασμένα ποιεῖ τὰ τέως ἄπειρα κατὰ τὴν αὐτῶν (1) φύσιν· ἡ μὲν μονὰς, ἀριθμοῦσα τὸ πλῆθος, τὸ δὲ σημεῖον, ὁρίζον τὴν διάστασιν, ἡ δὲ ἰσότης τοὺς λόγους μετροῦσα· καὶ γὰρ λόγων ἐστὶν ἰσότης ἡ ἰσότης· ἡ δὲ ὁμοιότης, ἱστάνουσα τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, διὰ τῶν ὁμοίων ἐπιτάσεων καὶ ἀνέσεων. Μοναδικὸν οὖν ἐκεῖ τὸ ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον, πέρας ὄν, τὸ μὲν, ποιῶν, τὸ δὲ, λόγων ὡς τὸ σημεῖον συνεχῶν, ὡς ἡ μονὰς διῃρημένων. Τὰ τοίνυν ἐνταῦθα κατὰ σχέσιν, ἐκεῖ νοείσθω κατὰ ταὐτότητα· καὶ τὰ ἐνταῦθα πρὸς ἄλληλα μόνον, ἐκεῖ ὡς ἑαυτῶν ὄντα καὶ ἐν αὐτοῖς πολὺ (2) πρότερον, ἔπειθ' οὕτω κοινωνοῦντα καὶ τοῖς ἄλλοις· καὶ τὰ ἐνταῦθα ἀνούσια καὶ ἐπεισοδιώδη, ταῦτα ἐν ἐκείνοις οὐσιώδη· καὶ τὰ εἰρημένα ἀπὸ τούτων οἷς παραφύεται κατὰ μίαν αἰτίαν ἐκεῖ προϋπάρχοντα. Οὕτως οὖν ἐν τοῖς νοητοῖς τὰ πρός τι· λέγω δὲ οὕτως, οὐ κατὰ σχέσιν ψιλὴν, οὐδὲ κατὰ συμβεβηκός· ἀλλ' ἀπολύτως μὲν ἐν ἐκείνοις ἐστὶν ὅσα κατὰ σχέσιν ἐν τούτοις, καθ' αὐτὰ δὲ, ὅσα ἐν ἄλλῳ· κατ' οὐσίαν δὲ, ὅσα κατὰ συμβεβηκός· καὶ ἁπλῶς πάντα κρειττόνως ἢ ἐν τοῖς (3) ἀποτελέσμασιν· ἡ γὰρ τῶν γινομένων πρὸς τὰ ὄντα ὕφεσις, σχέσεις μὲν ἀπὸ τῶν ἀσχέτων, συνθέσεις δὲ ἀπὸ τῶν ἁπλῶν, καὶ ἐπεισοδιώ-

(1) D. κατὰ τὴν ἑαυτῶν φ. πρότερον.
(2) D. ἐν αὐτοῖς πάτερα (3) D. ἢ ἀπὸ τοῖς ἀπ.

διες ὑποςάσεις ἀπὸ τῶν κατ' οὐσίαν ὑπαρχόντων ἀνέφηνεν. Ἐκ δὲ τούτων, κἀκεῖνα συνορᾷν ἄξιον, ὅσα διοριζόμεθα πρός (1) τι· ὅτι (2) κατὰ νοῦν τὸν τοῦ Παρμενίδου, διῃρημένως· ἄρα καί τινων δοκούντων συμβεβηκέναι, δεῖ τίθεσθαι ἰδέας, ὅπου καὶ σχέσεων αὐτὸς (3) εἶναί φησι. Πλὴν ὅτι τῶν εἰς οὐσίαν ἢ τελειότητα συντελούντων πρώτως, ὧν ἐπεισοδιώδης ἐν ἄλλοις ὑπόςασις, τὰς ψιλὰς τῶν συμβεβηκότων ὑπάρξεις ἀνέφηνε· καὶ γὰρ αἱ σχέσεις (4) αἱ οὐσιώδης εἰσὶ πρὸ (5) τῶν ἀνουσίων· αἱ μὲν εἰς τὸ εἶναι συντελοῦσαι τοῖς μετέχουσι τῶν ἰδεῶν, αἱ δὲ, εἰς τὸ τελείοις (6) γίγνεσθαι· δεῖ γὰρ καὶ ὡς ὄντα καὶ ὡς τέλεια τὰ τῇδε μετέχειν ἐκείνων· διὸ καὶ διττὴ τῶν ἰδεῶν ἡ τάξις, ἡ μὲν οὐσιοποιὸς, ἡ δὲ τελεσιουργός· καὶ ταῦτα μὲν περὶ αὐτῶν εἰρήσθω τῶν δογμάτων. Κατὰ δὲ τὴν λέξιν, τὸ μὲν καὶ ὅσαι τῶν ἰδεῶν πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν αἵ εἰσιν, ἐνδείκνυται, ὅτι τῶν ἰδεῶν αἱ μὲν μᾶλλον διῄρηνται ἀπ' ἀλλήλων, φυλάττουσαι τὴν καθαρότητα τὴν ἑαυτῶν· αἱ δὲ ἥνωνται μᾶλλον ἀλλήλαις. Αὗται τοίνυν καὶ ἐφ' ἑαυτῶν εἰσι καὶ ἑαυτῶν, ἀλλ' οὐχὶ ἄλλων (7), οὐδὲ αὐτὸ τοῦτο μόνον ἀλλήλων. Τὸ δὲ ὁμώνυμα τὰ αἰσθητὰ τοῖς νοητοῖς εἶναι, πάλιν κατὰ τὴν Πλατωνικὴν εἴρηται διάταξιν, τὰ ὀνόματα τοῖς τῇδε παρ' ἐκείνων ἐφήκειν λέγουσαν, ὡς ἐν τοῖς ἀφ' ἑνὸς

(1) D. πρόσθεν.
(2) B. C. ὅταν.
(3) D. αὐτοῖς εἶναι φασί.
(4) C. αἱ σχέσεις ἀνουσιώδεις.
(5) B. πρὸς.
(6) D. τελείους.
(7) D. ἄλλων μόνου, οὐδέ.

καὶ πρὸς ἓν ὁμωνύμοις λεγομένοις (1)· ἃ δὴ καὶ Ἀριστοτέλους ἐστὶν, ὅτε τοῖς ὁμωνύμοις ὑπάγειν εἴωθε. Μηδεὶς οὖν τὸν αὐτὸν ὁρισμὸν ἀπαιτείτω τούτων τε καὶ ἐκείνων, ἀσυντάκτων ὄντων καὶ παντελῶς ἐκβεβηκότων ἀπὸ τούτων, ὥσπερ τὰ αἴτια τὰ ἐξῃρημένα τῶν αἰτιατῶν (2)· μᾶλλον δὲ μηδὲ ὁρισμὸν ἐπ' ἐκείνων ζητείτω τῶν ἁπλῶν πάντη καὶ ἀμερίστων εἰδῶν· συνθέτων γάρ εἰσιν οἱ ὁρισμοὶ, περὶ δὲ διαφορὰς στρέφονται τῶν κατατεταγμένων εἰδῶν· ἀλλὰ μόναις ταῖς καθαραῖς καὶ ἐνθέοις νοήσεσι τῆς ψυχῆς ἐπιτρέπομεν τὴν ἐκείνων ἐπιβολὴν, καὶ λέγομεν, ὡς ὁ Πλάτων διώρισεν ὁμώνυμα τὰ τῇδε τοῖς ἐκεῖ· καὶ οὕτως ὁμώνυμα, ὡς μετέχοντα ἐκείνων· διὸ καὶ ὁμοιότητα αὐτῶν προσείρηκεν, ὡς καὶ ὁ Σωκράτης ἔλεγεν, ἡνίκα τὰς ἰδέας παραδείγματα (3) ἔφατο ἑστάναι ἐν τῇ φύσει. Φυλάττων δὲ τὴν τῶν ἀποριῶν θέσιν, προσέθηκεν εἴτε ὀπηδή τις αὐτὰ τίθεται· μονονουχὶ λέγων, ὅτι δυνατὸν αὐτὰ καὶ ὁμοιώματα καλεῖν καὶ μὴ ὁμοιώματα, διττῆς τῆς ὁμοιώσεως οὔσης, καὶ ἢ ὁμοίου ἢ ἀνομοίου πρὸς παράδειγμα γιγνομένης.

« Οἷον, φάναι τὸν Παρμενίδην, εἴ τις ἡμῶν του (4)
» δεσπότης ἢ δοῦλός ἐστιν, οὐκ αὐτοῦ δεσπότου δήπου (5)
» ὅ ἐστι δεσπότης, (6) ἐκείνου δοῦλός ἐστιν, οὐδὲ αὐτοῦ δού-
» λου (7) ὅ ἐστι δοῦλος, (8) δεσπότης ὁ δεσπότης· ἀλλ'
» ἄνθρωπος ὢν (9) ἀνθρώπου ἀμφότερα ταῦτ' ἐστίν· αὐτὴ

(1) B. λεγόμενα.
(2) C. ἀπὸ τῶν αἰτιατῶν.
(3) D. παραδείγματι.
(4) B. D. τοῦ δεσπότου.
(5) D. Deest δήπου.
(6) A. B. C. δεσπότης ἢ δοῦλος.
(7) D. δοῦλος.
(8) A. B. C. D. δοῦλος ἢ δεσπ.
(9) A. D. ἄνθρωπος ὢν ἀμφ.

» δὲ δεσποτεία, αὐτῆς δουλείας ἐςὶν ὃ ἐςι, καὶ δουλεία (1) » ὡσαύτως, αὐτὴ δουλεία αὐτῆς δεσποτείας· ἀλλ' οὐ τὰ » ἐν ἡμῖν πρὸς ἐκεῖνα τὴν δύναμιν ἔχει, οὐδὲ ἐκεῖνα πρὸς » ἡμᾶς· ἀλλ' ὃ λέγω, αὐτὰ αὐτῶν καὶ πρὸς αὐτὰ ἐκεῖνά » τί ἐστι καὶ τὰ παρ' ἡμῖν ὡσαύτως πρὸς (2) αὐτά. Ἢ » οὐ μανθάνεις ὃ λέγω;—Πάνυ γε, εἰπεῖν τὸν Σωκράτην, » μανθάνω. »

Ὅπως (3) μὲν τὰ πρός τι νοητέον καὶ ἐπὶ τῶν εἰδῶν, ἐκ τῶν προειρημένων οἶμαι γεγονέναι δῆλον· εὕροις δ' ἂν καὶ τὸ δεσποτικὸν ἐκεῖ τοῦτο καὶ δουλικὸν ἰδίως θέμενος· τί γὰρ ἄλλο προσήκει τοῖς δεσπόταις, ἢ πάντῃ κρατεῖν τῶν δούλων καὶ πρὸς τὸ ἑαυτῶν ἀγαθὸν συντάττειν πάντα τὰ ἐκείνων; τί δὲ τοῖς δούλοις ἕτερον, ἢ κρατεῖσθαι μὲν ὑπ' ἄλλων, ὑπουργεῖν δὲ ταῖς τῶν δεσποτῶν βουλήσεσι; πῶς οὖν οὐ πολλῷ πρότερον ταῦτα καὶ ἐν τοῖς εἴδεσιν ἐστὶν, ἄλλων ὑπ' ἄλλοις τεταγμένων, καὶ τῶν μὲν δυνατωτέρων ὄντων καὶ χρωμένων τοῖς ὑφειμένοις, τῶν δὲ ὑπηρετούντων καὶ συνεργούντων ταῖς (4) τῶν ὑπερτέρων δυνάμεσι; Δύναμις μὲν οὖν ἐστὶν ἡ δεσπότου (5) χρηστική· καὶ ἡ δούλου (6) δύναμις ὑπηρετική· καὶ εἰσὶν ἄμφω κατ' οὐσίαν ἐκεῖ καὶ οὐ κατὰ τύχην, ὥσπερ ἐν ταῖς ἐκείνων εἰκόσιν· ἀπηχήματα γὰρ ἡ ἐν (7) ταύταις δεσποτεία καὶ δουλεία τῶν κατ' οὐσίαν εἰσίν. Εἰ δὲ μὴ μόνον φιλοσόφως ἐπὶ τῶν εἰδῶν ταῦτα θεωρεῖν ἐθέλοις, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῶν πρώτως τῶν θείων διακόσμων, πάλιν ἐκείνους ἐννόησον τοὺς νοεροὺς

(1) D. καὶ δοῦλος.
(2) B. C. D. πρὸς ἑαυτά.
(3) D. Πῶς.
(4) C. τὰς τ. ὑ. δυνάμεις.
(5) B. C. D. ἡ δεσποτεία.
(6) B. C. D. ἡ δουλεία.
(7) C. ἡ ἐνταῦθα δ.

ἅμα καὶ νοητοὺς, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς εἴδη· καὶ εὑρήσεις ὅπως ἀμφότερα ταῖς τάξεσιν ἐκείναις προσήκει τῶν εἰδῶν· μέσαι γὰρ οὖσαι πρώτως, κρατοῦσι μὲν τῶν δευτέρων ἁπάντων καὶ δεσπόζουσιν, ἐξήρτηνται (1) δὲ τῶν πρὸ αὐτῶν, καὶ πρὸς τὸ ἀγαθὸν τὸ ἐκείνων ἐνεργοῦσι, καὶ ἐκείνων (2) εἰσὶν ὃ εἰσι· πρῶται (3) γὰρ ἀπ' αὐτῶν ἐκφανεῖσαι, κρατοῦνται ὑπ' ἐκείνων καὶ μένουσιν ἐν αὐταῖς, ἄνωθεν δὲ κυβερνῶσι τὰς τῶν μεθ' ἑαυτὰς οὐσίας τε καὶ δυνάμεις. Ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν δευτέρων τάξεων, τὰ ὁλικώτερα δεσπόζει τῶν μερικωτέρων, καὶ τὰ μοναδικώτερα τῶν πεπληθυσμένων, καὶ τὰ ἐξῃρημένα τῶν κατατεταγμένων· οἷον καὶ ἐν τοῖς δημιουργικοῖς, γένεσιν ὁ Ζεὺς ἐπιτάττει ποτὲ μὲν Ἀθηνᾷ, ποτὲ δὲ Ἀπόλλωνι, ποτὲ δὲ Ἑρμεῖ, ποτὲ δὲ Ἴριδι· καὶ πάντες οὗτοι ταῖς τοῦ πατρὸς ὑπηρετοῦνται βουλήσεσι, κατὰ τὸν ὅρον τὸν δημιουργικὸν τὰς ἑαυτῶν προνοίας χορηγοῦντες τοῖς δευτέροις· ἐπεὶ καὶ τὸ ἀγγελικὸν φῦλον, καὶ πάντα τὰ κρείττονα γένη, δουλεύειν λέγεται τοῖς θεοῖς καὶ ὑπουργεῖν ταῖς ἐκείνων δυνάμεσι. Καὶ τί δεῖ λέγειν; ὅπου καὶ τὰ λόγια διαῤῥήδην ἐπ' αὐτῶν τῶν θεῶν τῶν πρὸ τῆς νοητῆς ἐκείνης καὶ νοερᾶς τάξεως χρῆται τούτοις τοῖς ὀνόμασι·

> Τοῖς δὲ πυρὸς νοεροῖς πρηςῆρσιν ἅπαντα
> Εἴκαθε δουλεύοντα πατρὸς πειθηνίδι βουλῇ (4)·

καὶ πάλιν·

> Ἀλλὰ καὶ ὑλαίοις ὅσα δουλεύει συνοχεῦσιν (5).

Οὗτοι δὴ οὖν πρὸς μὲν τοὺς πρὸ αὐτῶν, δουλεύειν εἴρη-

(1) C. ἐξήρηνται.
(2) B. C. ἐκεῖνο.
(3) B. C. πρῶτον.
(4) Vid. Collect. Oraculor. Chald. Classic. Journ. t. 18.
(5) Vid. Ibid.

νται (1), κἀκεῖνοι (2) τούτων δεσπόζειν· τῶν δὲ μεθ' ἑαυτοὺς, κρατεῖν ὡς δουλευόντων· δυνάμεων γὰρ, ὡς εἴπομεν, ὀνόματα ταῦτα πρωτουργῶν (3), καὶ δευτερουργῶν (4), ἐξῃρημένων, καὶ συντεταγμένων τοῖς ἀποτελουμένοις· τῶν μὲν τὸν ὑφ' ὧν, τῶν δὲ, τὸν δι' (5) ὧν λόγον (6) ἐν ταῖς κοιναῖς ἀπογεννήσεσιν ἐχουσῶν· ὅτι γὰρ καὶ κατὰ φύσιν ἐστὶ ταῦτα καὶ οὐ κατὰ τύχην μόνον, μάθοις ἂν καὶ ἐκ τῶν ἐν Φαίδωνι λόγων· τῷ γὰρ σώματι, φασὶ, δουλεύειν ἡ φύσις προσέταξε, τῇ δὲ ψυχῇ, δεσπόζειν. Εἰ οὖν καὶ ἐπὶ τούτων ἐστὶ ταῦτα κατὰ φύσιν, οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ καὶ τὴν αὐτοδεσποτείαν ἐκεῖ καὶ τὴν αὐτοδουλείαν ἀνάγοιμεν, τῶν θεολόγων χρωμένων τοῖς δε τοῖς ὀνόμασιν εἰς ἔνδειξιν τῶν τε κρατητικῶν καὶ τῶν ὑπουργικῶν (7) ἐν τοῖς θεοῖς δυνάμεων· ὥσπερ δὴ καὶ τὸ πατρικὸν ἐκεῖ καὶ τὸ μητρικὸν ἄλλως μέν ἐστι κατὰ τὴν ἰδιότητα τὴν θείαν, ἄλλως δὲ κατὰ τὴν εἰδητικὴν αἰτίαν, οὐ σχέσεως οὐδὲ ἐν τούτοις οὔσης ψιλῆς, ἀλλὰ γονίμου δυνάμεως καὶ οὐσίας θεοῖς πρεπούσης. Ἔστι μὲν οὖν καὶ παρ' ἡμῖν, ὥς φησί τις, τὸ δεσποτικὸν καὶ τὸ δουλικὸν· οὐ μόνον κατὰ τύχην, ἀλλὰ πρὸ τούτου καὶ κατὰ προαίρεσιν (8). Πολλῷ δὲ πρότερον ἐν τοῖς ὅλοις τὸ κατ' οὐσίαν δεσπόζον ἐστὶ καὶ δουλεῦον, ὡς ἐνταῦθα, κατὰ τὴν φύσιν, καὶ τὸ κατὰ τὴν βούλησιν, ὡς ἐνταῦθα, τὸ κατὰ προαίρεσιν, συντρεχούσης ἐκεῖ τῆς κατ' οὐσίαν δυνάμεως πρὸς τὴν βούλησιν τῶν δεσπο-

(1) B. C. εἴρηται.

(2) C. κἀκεῖνο.

(3) D. πρωτ. καὶ δευτέρους τῶν ἐξῃρ.

(4) B. C. Deest καὶ δευτερουργῶν.

(5) D. δι' ὄν.

(6) C. λόγων.

(7) B. C. ὑπερουργικῶν.

(8) D. τὸ κατὰ προαίρεσιν.

Σωκράτης, ἀναγαγὼν ἐπὶ τὰς νοερὰς καὶ νοητὰς τάξεις τὰς ὅλας ψυχὰς, καὶ θεωρεῖν αὐτὰς εἰπὼν ἐκεῖ αὐτὴν δικαιοσύνην καὶ αὐτὴν σωφροσύνην καὶ αὐτὴν ἐπιςήμην, τῇ μέσῃ τάξει τῶν θεῶν (1) τούτων συνουσιωμένας· ἐκεῖ δὲ καὶ τὴν ἀλήθειαν εἶναι τὴν ἀπὸ τῶν νοητῶν προϊοῦσαν καὶ πᾶσι τοῖς μέσοις γένεσι τῶν θεῶν ἐπιλάμπουσαν τὸ νοητὸν φῶς, ὁ αὐτὸς ἀφωρίσατο, καὶ συνῆψε τὴν ἐπιςήμην ἐκείνην πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐκείνην· καὶ δέδεικται κἀμοὶ καὶ τῷ ἐμῷ καθηγεμόνι ταῦτα, τὰς ἐν Φαίδρῳ τοῦ Σωκράτους ἐνθέους ἐπιβολὰς διερευνωμένοις. Εἰ τοίνυν καὶ ἐν τούτοις περὶ τῶν εἰδητικῶν διακόσμων τὸν λόγον ποιούμενος αὐτὴν ἐπιστήμην αὐτῆς εἶναι φησὶν ἀληθείας, οὐ θαυμαστόν· ἐκεῖ γὰρ καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ πάντα τὰ ἐν ἐκείνοις εἴδη μετέχει καὶ αὐτῆς ἐπιστήμης καὶ αὐτῆς ἀληθείας· τῆς μὲν νοερὰ τὰ ἐκεῖ πάντα ποιούσης· ἡ γὰρ αἰώνιος καὶ μονοειδὴς νόησις τῶν αἰωνίων, αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη· τῆς δὲ νοητά· τὸ γὰρ τῆς ἀληθείας φῶς νοητὸν ὂν, μεταδίδωσιν αὐτοῖς τῆς νοητῆς δυνάμεως. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τούτων πολλαὶ τάξεις τῶν μέσων εἰδῶν· τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστιν ἀκρότατα, καθάπερ φασὶ, καὶ ἑνοειδῆ καὶ νοητὰ, τὰ δὲ συνοχικὰ καὶ συνδετικὰ τῶν ὅλων, τὰ δὲ τελεσιουργὰ καὶ ἐπιστρεπτικὰ, διὰ δὴ τοῦτο μετὰ τὴν μίαν ἐπιστήμην καὶ τῶν πολλῶν ἐμνημόνευσεν· ἄνωθεν γὰρ πρόεισι διὰ πάντων τῶν γενῶν μετὰ τοῦ τῆς ἀληθείας φωτός· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἓν τὸ ἐν ἑκάστῃ τάξει, καὶ τὸ νοητὸν, ᾧ συνέζευκται καὶ νόησις. Ὡς οὖν ἡ ὅλη νόησις τοῦ ὅλου νοητοῦ, οὕτω καὶ αἱ πολ-

(1) B. θείων.

λαὶ νοήσεις, τοῖς πολλοῖς ἥνωνται νοητοῖς. Ταῦτα οὖν τὰ εἴδη τὰς νοήσεις ἡνωμένας ἔχει τοῖς ἑαυτῶν νοητοῖς, τελέως ἐξῃρημένα τῆς ἡμετέρας γνώσεως· τὰ μὲν γὰρ νοερὰ, καὶ εἰ ἐξῄρηται ἡμῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ προσεχῶς ἀπ' αὐτῶν ὑπέστημεν (1), ἔστι πως ἐν ἡμῖν, καὶ γνῶσις ἡμῖν τούτων ὑπάρχει, καὶ διὰ τούτων, τῆς ἀγνώστου καὶ τῶν θειοτέρων ὑπεροχῆς. Οὐ δεῖ δὲ λέγειν καθάπερ φασὶ τῶν τοῦ Πλάτωνος φίλων τινὲς τὴν θείαν ἐπιστήμην, αὐτὴν μὲν μὴ ἐπίστασθαι, τοῖς δὲ ἄλλοις τοῦτο παρέχειν ἀφ' ἑαυτῆς (2). ἕκαστον γὰρ τῶν θείων εἰς αὐτὸ πρώτως ἐνεργεῖ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ἰδιότητος ἄρχεται· καὶ τὸ ζωῆς (3) αἴτιον, ἑαυτὸ πεπλήρωκε ζωῆς· καὶ τὸ τελειότητος, ἑαυτὸ τέλειον ἀπεργάζεται. Καὶ τοίνυν (4) καὶ τὸ τοῖς ἄλλοις τοῦ γινώσκειν χορηγὸν, αὐτὸ πρὸ τῶν ἄλλων ἔχει τὴν τῶν ὄντων γνῶσιν· ὅπου καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιστήμη εἴδωλον οὖσα τῆς αὐτοεπιστήμης, τά τε ἄλλα γινώσκει, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἑαυτήν· ἥτις (5) ἐστὶν ἡ λέγουσα τί ποτέ ἐστιν αὐτὸ τοῦτο ἐπιστήμη· πῶς δὲ οὐχὶ τῆς αὐτῆς ἐστι δυνάμεως τὰ πρός τι, ὡς ἅμα ἐστὶν, ἅμα γιγνώσκειν; γιγνώσκουσα οὖν (6) τὰ ἐπιστητὰ, καὶ ἑαυτὴν γινώσκει ἐπιστήμην οὖσαν ἐκείνων. Ἀλλ' οὐδὲ τὰς ἄλλας ἐπιστήμας τῶν ἐπιστητῶν ῥητέον εἶναι, τὴν δὲ θείαν ἐπιστήμην, αὐτὸ τοῦτο ἐπιστήμην ἐπιστημῶν, ἀλλ' οὐκ ἐπιστητῶν εἶναι γνῶσιν, καὶ τοῦτο ἐξαίρετον ὑπάρχειν ἐκείνης· εἰ μὲν γὰρ ἄλλαι (7) ἐπιστῆμαι

(1) C. ὑπέστηκεν.
(2) C. ἐφ' ἑαυτῆς.
(3) C. τὸ τῆς ζωῆς.
(4) B. C καὶ ε ἰ τοίνυν.
(5) B. C. ἤ τις.
(6) B. C. αὖ.
(7) A. D. αἱ μὲν γὰρ αἱ ἄλ.

σύστοιχοι πρὸς τὴν μίαν εἰσίν, γιγνώσκοι ἂν αὐτὴν (1) καὶ τὰς ἐπιστήμας αὐτάς, καὶ τὰ σύζυγα αὐταῖς ἐπιστητὰ πάντα τῷ ἐκείνας γιγνώσκειν, διότι πρὸς ἄλληλα ἐστὶν ἅ ἐστιν· εἰ δὲ ἐξῄρηται τῶν πολλῶν ἡ μία καὶ οὐκ ἐπιστρέφει πρὸς αὐτάς, ἐν ἑαυτῇ κατ᾽ ἐνέργειαν ἕστηκε, καὶ ἔχει σύζυγον πρὸς ἑαυτὴν τὸ ἁπλῶς ἐπιστητόν· καὶ ὥσπερ ἡ γνῶσις αὐτῆς ἁπλῆ καὶ μονοειδής, οὕτω καὶ τὸ γνωστὸν ἐστι καὶ ἑνιαῖον καὶ περιεκτικὸν ἐκείνων ἁπάντων. Ἔστι μὲν οὖν ἡ αὐτοεπιστήμη, καὶ τοῖς μετέχουσιν αὐτῆς αἰτία τοῦ ἐπίστασθαι, καὶ ἑαυτῇ πολὺ πρότερον· οὐσία γάρ ἐστιν ἐν τῷ γνώσεως εἴδει καὶ ἑαυτῆς καὶ τοῦ ὄντος οὐσιωμένη· οὐ γὰρ ἕξις ἡ ἐκεῖ ἐπιστήμη, οὐδὲ ποιότης, ἀλλ᾽ ὕπαρξις αὐτοτελὴς ἑαυτῆς οὖσα καὶ ἐν ἑαυτῇ παγεῖσα, καὶ τῷ ἑαυτὴν γιγνώσκειν, τὸ πρώτως ἐπιστητόν, ὃ δή ἐστι τὸ ἁπλῶς ὄν, γιγνώσκουσα· πρὸς τοῦτο γὰρ σύζυγός ἐστιν, ὡς νοῦς ἁπλῶς πρὸς τὸ ἁπλῶς νοητόν, καὶ ἡ ἁπλῶς αἴσθησις πρὸς τὸ ἁπλῶς αἰσθητόν· αἱ δὲ πολλαὶ μετ᾽ ἐκείνην (2) αὐτοεπιστῆμαι, πρόοδοί τινές εἰσι τῆς μιᾶς, σύζυγοι πρὸς τὰ πλήθη τῶν ὄντων ὧν περιέχει (3) τὸ τῆς μιᾶς ἐκείνης ἐπιστήμης ὄν· καὶ τὸ ἓν πολλά ἐστι, καὶ ἡ ἐπιστήμη ὡσαύτως· καὶ τὸ μὲν ἑνιαῖον αὐτῆς, τῷ ἑνὶ τοῦ ὄντος ἥνωται, καὶ ἐκεῖνο γιγνώσκει καὶ τὸ αὐτῆς ἕν· τὸ δὲ πλῆθος, τὰ πλήθη τῶν ὄντων ἅπερ εἴληφεν ἐκεῖνο τὸ ὂν καὶ ἑαυτό· καὶ τὰ μέν εἰσιν οὐσίαι γνωστικαί, τὰ δὲ ὑποστάσεις γνωστικαί· καὶ μία (4) τούτων ἕνωσις προσήκουσα ταῖς ἁπλαῖς τῶν εἰδῶν ὑποστάσεσιν.

(1) B. C. αὐτή.
(2) C. D. μετ᾽ ἐκείνων.
(3) C. ὡς π.
(4) A. Deest καί.

« Ἡ δὲ παρ' ἡμῖν ἐπιστήμη, οὐ τῆς παρ' ἡμῖν ἀλη-
» θείας (1) εἴη, καὶ αὖ ἑκάστη ἡ (2) παρ' ἡμῖν ἐπι-
» στήμη τῶν παρ' ἡμῖν ὄντων ἑκάστου ἂν ἐπιστήμη
» συμβαίνοι εἶναι; — Ἀνάγκη. »

Μετέχομέν πως καὶ ἡμεῖς ἀληθείας, ἀλλ' οὐ ταύτης ἧς ἐκεῖνα τὰ εἴδη μετείληφεν, ἀλλὰ τῆς τῇ ἡμετέρᾳ τάξει παρὰ τῆς δημιουργίας ἐνδεδομένης· καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιστήμη, ταύτης ἐστὶ τῆς ἀληθείας. Εἰσὶ δὲ καὶ μερικώτεραι ταύτης γνώσεις, αἱ μὲν ἄλλο, αἱ δὲ ἄλλο γνωστὸν ἀνελίττουσαι· καὶ αἱ μὲν περὶ τὴν γένεσιν στρεφόμεναι καὶ τὴν ταύτης ποικιλίαν, αἱ δὲ τὴν ὅλην διερευνώμεναι φύσιν, αἱ δὲ τὰς ὑπερφυεῖς τῶν ὄντων ὑποστάσεις θεωροῦσαι· καὶ αἱ μὲν αἰσθήσεσι προσχρώμεναι, καὶ μετὰ τούτων τὸ σφέτερον ἔργον συμπεραίνουσαι, αἱ δὲ τῶν τῆς φαντασίας προσδεόμεναι μορφωτικῶν γνώσεων, αἱ δὲ τοῖς δοξαστικοῖς ἀρκούμεναι λόγοις, αἱ δὲ τὸν καθαρὸν λόγον αὐτὸν εἰς ἑαυτὸν ἐπιστρέφουσαι, αἱ δὲ εἰς τὸν νοῦν ἀνατείνουσαι τὸν ἐν ἡμῖν λόγον· ὑπὲρ ὧν καὶ ὁ ἐν Φιλήβῳ Σωκράτης ἀφορίζεται, τό,τε καθαρὸν αὐτῶν καὶ εἰλικρινὲς, καὶ τὸ μὴ τοιοῦτον διακρίνων, καὶ λέγων τὰς μὲν αἰσθήσεσι χρωμένας καὶ τοῦ εἰκότος ἀναπεπλησμένας, οὐ καθαράς, τὰς δὲ ἄνευ τούτων, οὔσας γνώσεις καθαρὰς καὶ ἀκριβεῖς. Ὅπου καὶ πασῶν τεχνῶν προὔθηκε τὰς τρεῖς, ἀριθμητικήν, μετρικήν (3),

(1) B. παρ' ἡμῖν ἂν ἀλ. Sic Editt.

(2) A. in marg. ἡ δὲ παρ' ἡμῖν.

(3) C. Deest μετρικήν.

στατικήν, καὶ τούτων ἄλλας τὰς φιλοσόφους τῶν παρὰ τοῖς πολλοῖς (1), καὶ τούτων, αὐτὴν διαλεκτικήν, τὸ καθαρώτατον οὖσαν νοῦ καὶ φρονήσεως. Τοσαύτης τοίνυν διαφορότητος ἐν ταῖς ἐπιστήμαις οὔσης, δῆλον, ὡς αἱ μὲν ἄλλων, αἱ δὲ ἄλλων εἰσὶν ἐπιστητῶν κριτικαί, καὶ αὐτῶν τῶν εἰς ἀνάμνησιν ἡμῖν τοῦ ὄντος συμβαλλομένων· οἷον γεωμετρία μὲν, τὸν σχήματος ἐν ἡμῖν θεωροῦσα λόγον· ἀριθμητικὴ δὲ, τὸ ἓν τῶν ἀριθμῶν εἶδος ἐξαπλοῦσα ταῖς ἑαυτῆς ἀποδείξεσιν· ἄλλη δὲ ἄλλο τι τῶν κατὰ μέρος ἐπιστητῶν, ἃ ἐστι παρ' ἡμῖν ὄντα, τὴν θεωρίαν περὶ τούτων ποιουμένη. Δεῖ δὴ τοῦ τῆς ἐπιστήμης ὀνόματος ἀσφαλῶς ἀκούειν· καὶ οὔτε τὰς τέχνας παράγειν εἰς μέσον καὶ ζητεῖν καὶ τούτων ἰδέας, αἷς αἱ χρεῖαι τὴν γένεσιν ἔδοσαν παρ' ἡμῖν, εἰκόνων εἰκόσιν οὔσαις· τὰς γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐπιστήμας ἐνεικονίζονται. Καθάπερ οὖν τῶν εἰς οὐσίαν τελούντων συμβεβηκότων εἶναι φαμὲν ἰδέας, ἀλλ' οὐχὶ τῶν ἀπὸ τούτων ἐν ἄλλοις μόνον κατὰ συμβεβηκὸς ὑποστάντων, καὶ ἤδη (2) τελείοις οὖσι τοῖς εἴδεσιν ἐπεισελθόντων, ὡς ἔμπροσθεν διωρίζομεν· ἀπηχήματα (3) γὰρ εἶναι ταῦτα τῶν ἐκεῖθεν πρώτως ὑποστάντων· οὕτω δὴ καὶ τὰς τέχνας εἴδωλα τῶν ἐπιστημῶν οὔσας, ἐνταῦθα τὴν γένεσιν ἔχειν· τὰς δὲ ἐπιστήμας αὐτὰς ἀπὸ τῶν ἐκεῖ προϋπαρχουσῶν ἐπιστημῶν ἐπιστῆναι, δι' ὧν καὶ ἡμῖν ἡ πρὸς ἐκείνας ἄνοδος, καὶ ἡ πρὸς νοῦν ἀφομοίωσις. Ὥσπερ δὲ ἐκεῖ τὴν μίαν ἐπιστήμην εἶναι πρὸ τῶν πολλῶν ἀναγκαῖον, τῆς αὐτὸ ὅ ἐστιν ἀληθείας οὖσαν ἐπιστήμην, ὥσπερ τὰς πολλὰς τῶν ἀληθῶν· τὸ γὰρ ἑκάστης

(1) D. τῶν περὶ τοῖς πολ.

(2) C. καὶ εἴδη.

(3) C. ἀπηχήματα παρεῖναι.

ἴδιον ἐπιστητὸν, τίς ἀλήθεια (1) ἐστιν· οὕτω δὴ καὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιστημῶν, πολλῶν οὐσῶν, δεῖ τὸ ἓν καὶ ὅλον τῆς ἐπιστήμης εἶδος ἐφ' ἑαυτοῦ νοεῖν· οὔτε συμπληρούμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν, οὔτε συντεταγμένον ταῖς πολλαῖς· ἀλλ' αὐτὸ καθ' αὑτὸ προϋπάρχον· τὰς δὲ πολλὰς καταμεμερισμένας τὴν μίαν τῆς ἐπιστήμης δύναμιν, καὶ ἄλλην οὕτως ἐπ' ἄλλῳ γνωστῷ ταχθεῖσαν, καὶ πάσας εἰς ἐκείνην ἀναφερομένας, καὶ τὰς ἀρχὰς παρ' ἐκείνης δεχομένας. Ἔστι μὲν οὖν ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιστήμη, τῆς θείας ἐξηλλαγμένη· διὰ δὲ ταύτης, ἐπ' ἐκείνην (2) ἄνιμεν· καὶ οὔτε τὸν νοητὸν κόσμον ἐν ἡμῖν δεῖ τιθέναι, καθάπερ λέγουσι τινὲς, ἵνα γιγνώσκωμεν ἐν ἡμῖν ὄντα τὰ νοητά· ἐξῄρηται γὰρ ἡμῶν, καὶ αἰτία ἐστὶ τῆς ἡμετέρας οὐσίας· οὔτε μένειν τι τῆς ψυχῆς ἄνω ῥητέον, ἵνα δι' ἐκείνου τὴν πρὸς τὰ νοητὰ συνάφειαν ἔχωμεν· τὸ γὰρ ἄνω μένον ἀεί, τῷ ἀφισταμένῳ τῆς οἰκείας νοήσεως οὐκ ἄν ποτε γένοιτο σύζυγον, οὐδ' ἂν τὴν αὐτὴν συμπληρώσειεν οὐσίαν. Οὔτε ὁμοούσιον τὴν ψυχὴν ὑποθετέον τοῖς θεοῖς· καὶ γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἡμῶν ὑπόστασιν ἐκ δευτέρων καὶ τρίτων παρήγαγεν ὁ γεννήσας πατήρ· τοιαῦτα γάρ τινες ἀναγκάσθησαν θέσθαι δόγματα, ζητοῦντες ὅπως ἡμεῖς οἱ πεσόντες εἰς τόνδε τὸν τόπον (3), τὰ ὄντα γινώσκομεν, καὶ ταῦτα τῆς ἐκείνων γνώσεως οὐ πεσόντων οὔσης, ἐγερθέντων δὲ καὶ νηψάντων ἀπὸ τῆς πτώσεως. Ἀλλὰ μένοντας ἡμᾶς ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει, καὶ εἰκόνας ἔχοντας οὐσιώδεις τῶν ὅλων, διὰ τούτων ἐπι-

(1) C. ἀληθείας. Forsan τῆς ἀληθείας, ut suprà 212.

(2) C. ἐπ' ἐκείνων.

(3) D. τρόπον.

στρέφειν εἰς ἐκεῖνα λεκτέον, καὶ νοεῖν ἀφ' ὧν ἔχομεν συνθημάτων (1) τὰ ὄντα συστοίχως μένουσι, δευτέρως δὲ καὶ κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἀξίαν· τὰ δὲ παρ' ἡμῖν συστοίχως, ἐν ἑνί· τά τε γνωστὰ καὶ τὴν γνῶσιν περιειληφότας.

« Ἀλλὰ μὴν αὐτάγε τὰ εἴδη, ὡς ὁμολογεῖς, οὔτ' ἔχομεν,
» οὔτε παρ' ἡμῖν οἷόν τε εἶναι.—Οὐ γὰρ οὖν.—Γιγνώσκεται
» δέ γέ που (2) ὑπ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοῦ τῆς ἐπιστήμης
» αὐτὰ τὰ γένη ἃ ἐστιν ἕκαστα;—Ναί.—Ὅγε ἡμεῖς οὐκ ἔχο-
» μεν. —Οὐ γάρ. —Οὐκ ἄρα ὑπό γε ἡμῶν γιγνώσκεται
» τῶν εἰδῶν οὐδὲν (3), ἐπειδὴ αὐτῆς ἐπιστήμης οὐ μετέ-
» χομεν. —Οὐκ ἔοικεν. »

Ἐν τούτοις ἀπὸ τῶν προειρημένων ἀξιωμάτων ὁρμώμενος, συνάγει τὸ προκείμενον οὕτω πως· τὰ ἐξῃρημένα εἴδη καθ' αὑτά· τὰ καθ' αὑτὰ καὶ αὐτῶν ὄντα οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν· τὰ οὐκ ὄντα ἐν ἡμῖν οὐκ ἔστι σύστοιχα πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐπιστήμην· τὰ μὴ ὄντα σύστοιχα πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐπιστήμην, ἄγνωστά ἐστιν ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ἐπιστήμης· τὰ ἄρα ἐξῃρημένα εἴδη ἄγνωστά ἐστι πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐπιστήμην· νῷ γὰρ μόνῳ τῷ θείῳ θεατά ἐστι· καὶ πάντα μὲν τὰ εἴδη, διαφερόντως δέ, ὅσα καὶ τῶν νοερῶν ἐστιν ἐπ' ἐκεῖνα θεῶν· οὔτε γὰρ ἡ αἴσθησις, οὔτε ἡ δοξαστικὴ γνῶσις, οὔτε ὁ καθαρὸς λόγος, οὔτε ἡ νοερὰ γνῶσις ἡ ἡμετέρα συνάπτει τὴν ψυχὴν τοῖς εἴδεσιν ἐκείνοις, μόνη δὲ ἡ ἀπὸ τῶν νοερῶν θεῶν ἔλλαμψις δυνατοὺς ἡμᾶς ἀποφαίνει συνάπτεσθαι τοῖς νοητοῖς ἐκείνοις καὶ νοεροῖς εἴδεσιν, ὥς πού φησί τις, λέγων ἐνθέως. Ἄγνωστος οὖν ἡμῖν ἡ φύσις

(1) An non excidit ὅτι?

(2) D. δέ γε τοῦ ὑπ.

(3) C. οὐδέ.

τῶν εἰδῶν ἐκείνων, ὡς κρείττων τῆς ἡμετέρας νοήσεως καὶ τῶν μεριστῶν ἐπιβολῶν τῆς ἡμετέρας ψυχῆς· διὸ καὶ ὁ ἐν Φαίδρῳ Σωκράτης, ὡς προείπομεν, τελεταῖς (1) ἀπεικάζει καὶ μυήσεσι καὶ ἐποπτείαις τὴν ἐκείνων θεωρίαν· ἀνάγων τὰς ψυχὰς εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἁψῖδα, καὶ τὸν οὐρανόν, καὶ τὸν ὑπερουράνιον τόπον, ὁλόκληρα καὶ ἀτρεμῆ φάσματα καὶ ἁπλᾶ καὶ εὐδαίμονα καλῶν αὐτῶν ἐκείνων (2) τὰ θεάματα. Δεδείχαμεν γοῦν (3) πάλαι διὰ τῶν εἰς τὴν παλινῳδίαν γραφέντων, ὅτι πᾶσαι αἱ τάξεις ἐκεῖναι, μέσαι τῶν νοερῶν εἰσι θεῶν καὶ τῶν πρώτων νοητῶν, ὡς οἶμαι, δι' ἐναργεστάτων (4) ἐφόδων· ὥστε δῆλον ὅπως ἔχει τινὰ καὶ τὸ νῦν λεγόμενον ἀλήθειαν. Τῶν οὖν νοερῶν εἰδῶν, ὅπερ εἴρηται καὶ πρότερον, τὴν γνῶσιν, αὐτὸς ἡμῖν ἐνέθηκεν ὁ δημιουργὸς καὶ πατὴρ τῶν ψυχῶν· τῶν δὲ ὑπὲρ νοῦν, οἷα δή ἐστι τὰ εἴδη τὰ ἐν ἐκείναις ταῖς τάξεσιν, ἡ γνῶσις ἐξῄρηται τῶν ἡμετέρων ἐπιβολῶν, καὶ ἔστιν αὐτοφυὴς, αὐταῖς (5) μόναις γνώριμος ταῖς ἐνθεαστικαῖς ψυχαῖς· ὥστε καὶ τοῦτο δὴ τὸ νῦν συνηγμένον ἀκόλουθόν ἐστι ταῖς περὶ τῶν νοητῶν ἅμα καὶ νοερῶν εἰδῶν ὑπολήψεσι· καὶ ὅτι τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς οὐ μετέχομεν, ἥτις αὐτά, φησι, γιγνώσκει τὰ γένη τῶν ὄντων ἕκαστα. Γένη μὲν οὖν τῶν ὄντων, οὔτε τὰ κοινῶς ἐπὶ πολλοῖς φανταζόμενα (6) ληπτέον, οὔτε ὅσα κατὰ κοινούς δή τινας ὑφέστηκε λόγους· ὕστερα γὰρ ταῦτα τῶν ὄντων· ἀλλ' ὅσα γεννητικὴν ἔχει δύναμιν ὁλικωτέραν, καὶ κατ' αἰτίαν προέχουσαν τῶν ἐν τοῖς μερικωτέροις εἰ-

(1) B. C. μελέταις.
(2) D. ἐκεῖνα.
(3) B. C. οὖν.
(4) A. D. ἐνεργεστάτων.
(5) B. C. αὐτῶν.
(6) B. C. φανταζόμεναι.

δεσιν ἀπογεννήσεων· ὡς γὰρ ἐνταῦθα τὰ γένη τῶν εἰδῶν ἢ ἐν πλείοσι φαντάζεται, ἢ πλειόνων κατηγορεῖται, οὕτω τὰ ἐν ἐκείνοις ἐστὶν ἀρχαιότερα (1) καὶ τελειότερα καὶ περιληπτικώτερα τῶν ἄλλων εἰδῶν, ἁπλότητί τε διαφέροντα, καὶ γονίμῳ δυνάμει τῶν περιεχομένων· ταῦτα δὲ γινώσκεσθαι ῥητέον ὑπὸ τοῦ εἴδους τῆς ἐπιστήμης ὡς ἄνωθεν ἀρχομένης· καὶ ἡνωμένως μὲν τὰ πεπληθυσμένα πάντα, ὁλικῶς δὲ τὰ μερικὰ συλλαβούσης κατὰ μίαν ἑνοειδῆ γνῶσιν· ὃ δὴ καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιστήμη βούλεται ποιεῖν, ἐκ τῶν αἰτίων ἀεὶ θεωροῦσα τὰς τῶν ὄντων προόδους, δευτέραν τάξιν λαχούσης τῆς ἐπιστήμης.

« Ἄγνωστον ἄρα ἡμῖν ἐστι καὶ αὐτὸ τὸ καλὸν ὃ (2) » ἐστι καὶ τὸ ἀγαθόν· καὶ πάντα ἃ δὴ ὡς ἰδέας αὐτὰς » οὔσας ὑπολαμβάνομεν;—Κινδυνεύει. »

Τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἄκρας τῶν νοητῶν κορυφῆς πρόεισιν ἐπὶ πάντα τὰ δεύτερα γένη τῶν θεῶν· πρεπωδῆ γοῦν οἱ μέσοι διάκοσμοι τῶν εἰδῶν ὑποδέχονται τὴν πρόοδον αὐτῶν, κατὰ μὲν τὸ ἀγαθὸν, πλήρεις ὑπάρχοντες τῆς ἑαυτῶν τελειότητος καὶ τοῦ ἱκανοῦ καὶ ἀνενδεοῦς· κατὰ δὲ τὸ καλὸν, ἐράσμιοι τοῖς δευτέροις ὄντες, καὶ ἀναγωγοὶ τῶν προελθόντων, καὶ συνδετικοὶ τῶν διῃρημένων αἰτίων· ἡ γὰρ πρὸς τὸ καλὸν ἐπιστροφὴ συνάγει πάντα καὶ ἑνοῖ (3), καὶ ὥσπερ ἓν συνερείδει κέντρον. Ταῦτ' οὖν, τὸ ἀγαθὸν λέγω καὶ τὸ καλὸν, κρυφίως μέν ἐστι καὶ ἑνοειδῶς ἐν τοῖς πρώτοις, συστοίχως δὲ λοιπὸν ἑκάσταις

(1) A. ἀρχηγικώτερα.
(2) D. Deest ὃ.
(3) B. ἑνιοῖ.

ἐν ταῖς διαφόροις τάξεσι συνεξαλλάττεται· ὥστ' οὐ θαυμαστὸν εἰ ἔστι τὶ καλὸν αἰσθήσει μόνῃ γνωστόν, ἄλλο δὲ δόξῃ γνωριζόμενον, ἄλλο δὲ διανοήσει θεωρούμενον, ἄλλο νοήσει μετὰ λόγου, ἄλλο δὲ νοήσει καθαρᾷ, ἄλλο δὲ καὶ ἄγνωστον, καθ' αὑτὸ παντελῶς ἐξῃρημένον, καὶ τῷ (1) ἑαυτοῦ φωτὶ μόνῳ καθορᾶσθαι δυνάμενον.

« Ὅρα δὴ ἔτι τούτου δεινότερον τόδε.—Τὸ ποῖον;
» —Φαίης (2) ἂν ἢ οὔ, εἴπερ ἐςιν αὐτό τι γένος ἐπιςήμης
» πολὺ. αὐτὸ ἀκριβέστερον εἶναι ἢ τὴν παρ' ἡμῖν ἐπι-
» ςήμην· καὶ κάλλος, καὶ τἄλλα πάντα οὕτως; — Ναί: »

Οἱ μὲν προειρημένοι λόγοι θεολογικώτερον ἡμῖν ἐξετάζουσι μέχρι τῶν νοητῶν. ἅμα (3) καὶ νοερῶν εἰδητικῶν διακόσμων ἀνεληλύθασι· ψευδεῖς γὰρ ὄντες καὶ ἀπορητικοὶ μόνον ἐπὶ τῶν νοερῶν ἀληθεῖς ἀπεφάνθησαν, καὶ ἐνθεαστικοὶ πάντες ἐπ' ἐκείνων περὶ ὧν ὁ παρὼν λόγος, καὶ ἐπ' αὐτὴν ἀνάγουσι τῶν εἰδῶν τὴν ἐν τῷ νοητῷ προϋπάρχουσαν· ἐν σχήματι μὲν ἀπορίας, ὡς παρὰ (4) τῶν νοερῶν προϊόντες, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τὴν ἰδιότητα σημαίνοντες αὐτῶν τῶν πρωτίστων εἰδῶν. Αὐτὸ γοῦν τοῦτο τὸ μὴ γιγνώσκειν τὰ τῇδε μηδὲ δεσπόζειν αὐτῶν, προϊὼν δείκνυσιν ὁ λόγος ἐπὶ μὲν τῶν δημιουργικῶν ἰδεῶν, ψεῦδος· ἀπὸ τούτων γὰρ ὑπέστη τὰ τῇδε, καὶ αὗται κρατοῦσι τῆς ποιήσεως αὐτῶν, καὶ τῆς παντοίας εἰς τὰ ἄτομα εἴδη διαιρέσεως· ὥστε καὶ τὴν πρόνοιαν αὐτῶν καὶ τὴν ἐπικράτειαν αὐτὰ προειλήφασιν· ἐπὶ δέ γε τῶν πρωτίστων καὶ ἑνικωτάτων

(1) D. τῷ ἑαυτοῦ φωτεινῷ καθορᾶσθαι.

(2) D. φαίης ἄν που, εἴπερ.

(3) D. ἀλλά.

(4) D. περὶ τ. ν.

ἰδεῶν καὶ νοητῶν ὄντως οὐσῶν, ἀληθέστατόν ἐστιν· αὗται γὰρ ἐν τῷ νοητῷ νῷ πρῶτον ἀπὸ τοῦ ὄντος ἐκφανεῖσαι μονοειδῶς καὶ ἡνωμένως καὶ ὁλικῶς· τῶν γὰρ κοινοτάτων καὶ περιληπτικωτάτων γενῶν, τὰς πατρικὰς περιέχουσαι αἰτίας, κρείττους εἰσὶ καὶ τῆς διῃρημένης τῶν τῇδε γνώσεως, καὶ τῆς προσεχοῦς τῶν αἰσθητῶν δεσποτείας· Θεῶν γὰρ ἐκεῖνοι δεσπόται τῶν ἀπ' αὐτῶν ἐκφανέντων οἱ νοητοὶ Θεοί, καὶ ἡ γνῶσις αὐτῶν ἐπέκεινα ἐστὶ πασῶν τῶν ἄλλων θείων γνώσεων· εἰς ἃ καὶ ὁ Πλάτων ἀποβλέπων, συνάγει διὰ τούτων, ὡς οὔτε εἰσὶν ἡμῶν οἱ Θεοί, οὔτε τὰ ἀνθρώπινα πράγματα γινώσκουσιν· αἱ γὰρ εἰρημέναι τούτων αἰτίαι, ἐν τοῖς νοεροῖς εἰσι Θεοῖς, καὶ αἱ κρατητικαὶ δυνάμεις αὐτῶν· αἱ δὲ τῶν νοητῶν, ὑπερίδρυνται πασῶν τοιαύτων διαιρέσεων· κατὰ δὲ τὰς ἡνωμένας καὶ ἁπλουστάτας αἰτίας, τὰ πάντα παράγουσι· καὶ μία καὶ ἀθρόα καὶ ἑνοειδής ἥτε ποίησις καὶ ἡ γνῶσις αὐτῶν. Ἡ γοῦν ἐκεῖ νοητὴ τοῦ οὐρανίου γένους αἰτία, πάντα παράγει τὰ οὐράνια, Θεούς, ἀγγέλους, δαίμονας, ἥρωας, ψυχάς (1)· οὐ καθόσον δαίμονες ἢ ἄγγελοι· τοῦτο γὰρ τῶν μεριστῶν αἰτίων ἴδιον, καὶ τῶν διῃρημένων ἰδεῶν, ὧν οἱ νοεροὶ πεποίηνται τὴν εἰς τὸ πλῆθος διαίρεσιν· ἀλλὰ καθόσον πάντα θεῖά πως ἐστὶ τὰ γένη ταῦτα καὶ οὐράνια, καὶ καθόσον ὕπαρξιν ἔλαχεν ἡνωμένην πρὸς Θεούς· καὶ ἑκάστη τῶν λοιπῶν ὡσαύτως· οἷον ἡ τοῦ πεζοῦ καὶ χερσαίου παντὸς νοητὴ ἰδέα, τῶν καθ' ἓν ἕκαστον εἶδος διακεκριμένων οὐκ ἂν δεσπόζειν ῥηθείη· τοῦτο γὰρ τῶν ἀπ' (2) αὐτῶν ἐστιν εἰς πλῆθος

(1) B. C. Deest οὐ. (2) D. ἀπ' αὐτῆς.

ἀνῃρημένων· ἀλλὰ πάντων ὡς ἑνὸς γένους προστατεῖν· τὰ γὰρ ἐγγυτέρω τοῦ ἑνὸς, ὁλικώτερον ὑφίστησιν ἢ πάντα, καὶ ἑνοειδέστερον ὅσα μερικώτατον τὰ μετὰ ταῦτα καὶ μᾶλλον πεπληθυσμένως· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων νοητῶν ἰδεῶν, ἃς ὁ νοητὸς περιέχει νοῦς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ προϊόντες μᾶλλον ἐπισκεψόμεθα. Τὴν δὲ τοῦ Πλάτωνος περὶ προνοίας δόξαν, σαφέστατα μὲν οὖν ὁ Ἀθηναῖος ξένος δεδήλωκεν, ὅπου καὶ γιγνώσκειν πάντα τοὺς θεούς, καὶ δύναμιν ἔχειν κυβερνητικὴν τῶν πάντων, ἀπέφηνεν ὁ λόγος· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις, τάχα μὲν οὐ κατὰ καιρόν· ἐπεὶ συγκλεῖν (1) δὲ ὅμως εἰώθασι τοὺς περὶ προνοίας λόγους ταῖς περὶ τῶν εἰδῶν ταύταις ἀπορίαις. Συντόμως οὖν καὶ ἡμεῖς περὶ τοῦδε λέγομεν. Ὅτι μὲν οὖν εἰ καὶ ἀπορεῖ πρὸς τὴν γνῶσιν καὶ τὴν ἐπικράτειαν τὴν θείαν τὴν διὰ πάντων διήκουσαν, ὁ Παρμενίδης εὐθὺς ἐκ πρώτης λέξεως ἐδήλωσε τὴν ἀτοπίαν τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, φανερόν· τὸ γὰρ δεινότερον προσειπεῖν (2) τὸ συμπέρασμα τῆς ἀπορίας ταύτης ἢ τὸ τῆς προτέρας, μετρίως, οἶμαι, δείκνυσιν ὅπως κατέγνωκε τῶν τὴν πρόνοιαν ἀναιρούντων λόγων· δεινὸν μὲν γὰρ καὶ τὸ φάναι μὴ γιγνώσκεσθαι τὸ θεῖον ὑφ' ἡμῶν λογικῶν ὄντων, νοερὸν ὂν (3), καὶ θεῖόν τι κατ' οὐσίαν ἐχόντων· δεινότερον δὲ τὸ ἀνελεῖν καὶ αὐτὴν τὴν γνῶσιν τῶν θείων· τὸ μὲν γάρ ἐστι, μὴ ἐπιστρεφόντων πρὸς τὸ θεῖον, τὸ δὲ, κωλυόντων τὴν ἐπὶ πάντα προϊοῦσαν ἀγαθότητα τῶν θεῶν· καὶ τὸ μὲν περὶ τὴν ἡμετέραν οὐσίαν, τὸ δὲ περὶ τὴν θείαν αἰτίαν πλημμελῶς ἀναστρεφο-

(1) C. κυκλεῖν.

(2) C. προσειπεῖν.

(3) B. C. D. νοερῶν ὄντων θεῖον.

μένων· τὸ δὲ δεινότερον, οὐχ ὡς ἰσχυρότερον ἄπορον, ὡ εἰώθασι δεινοὺς (1) λέγειν τοὺς κρατοῦντας τῇ δυνάμε τῶν λόγων, ἀλλ' ὡς μείζονος δείματος (2) καὶ εὐλαβείας τοῖς νοῦν ἔχουσιν ἄξιον· τὴν γὰρ ἕνωσιν τῶν ὄντων διασπᾷ καὶ διοικίζει (3) χωρὶς ἀπὸ τοῦ κόσμου, τὸ Θεῖον· τὴν δὲ δύναμιν ὁρίζει τὴν Θείαν ὡς οὐκ ἐπὶ πάντα φθάνουσαν, καὶ τὴν γνῶσιν τὴν νοερὰν ὡς οὐχὶ παντελῆ περιγράφει (4)· πᾶσάν τε τὴν δημιουργίαν ἀνατρέπει καὶ τὴν τάξιν τὴν ἀπὸ τῶν χωριστῶν αἰτίων (5) εἰς τὸν κόσμον ἐνδιδομένην, καὶ τὴν ἀγαθότητα τὴν ἐκ μιᾶς βουλήσεως ἑνιαίως πάντα ἀποπληροῦσαν τῶν ἀγαθῶν. Οὐδενὸς δὲ τούτων ἐστὶν ἔλαττον καὶ ἡ τῆς εὐσεβείας σύγχυσις· ποία γὰρ κοινωνία πρὸς Θεοὺς ἀνθρώπων ἐςὶ, τῆς τῶν τῇδε γνώσεως αὐτῶν ἀνῃρημένης; οἰχήσονται γοῦν καὶ τὸ μηδὲν ἔσονται πᾶσαι αἱ περὶ τὸ Θεῖον λατρεῖαι, πάντες οἱ Θεσμοὶ τῶν ἱερῶν, πάντες ὅρκοι τὴν μαρτυρίαν ἐπαγόμενοι τῶν Θεῶν, αἱ ἀδίδακτοι περὶ αὐτῶν ἔννοιαι ταῖς ψυχαῖς ἐνοῦσαι. Ποία δὲ ὑπολείπεται Θεῶν εἰς ἀνθρώπους δόσις, εἰ μὴ προείληπται τὰ νοερὰ μέτρα παρ' ἐκείνοις τῆς τῶν δεχομένων ἀξίας, εἰ μὴ γνῶσιν ἔχουσι πάντων ὧν ποιοῦμεν, ὧν πάσχομεν, ὧν διανοούμεθα, κἂν μὴ πράττωμεν; εἰκότως ἄρα δεινὸν ἀποκαλεῖ τὸν τοιούτων (6) προϊστάμενον λόγων, οὐχ ὡς ἰσχυρὸν καὶ δυσαντίβλεπτον, ὅπερ ἔφην, ἀλλ' ὡς δέους παντὸς ἄξιον· εἰ γὰρ καὶ ὁτιοῦν τῶν Θείων νομίμων κινεῖν ἀνόσιον, τῆς ὅλης ἀνατρεπομένης περὶ αὐτῶν ὑπολήψεως, πῶς ἂν

(1) D. δεινῶς.
(2) Coddss. δείγματος.
(3) D. διορίζει.
(4) A. B. C. περιγράφειν.
(5) C. αἰτίαν. D. αἰτιῶν.
(6) B. τῶν τοιούτων προϊςάμενοι.

ἀδεὴς ἡ τοιαύτη τῆς καινοτομίας ὑπάρχοι παραλλαξις; Ἀλλ' ὅτι μὲν τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως κατέγνωκεν, ἥτις καὶ ἄγνοιαν πέμπει περὶ τὴν τῶν ἡμετέρων διοίκησιν, δῆλον καὶ ἀπὸ τούτων. Ἐπεὶ δὲ αὐτὸς (1) τὸν Θεὸν καὶ γιγνώσκειν πάντα καὶ ποιεῖν βούλεται, τῶν δὲ μετ' αὐτὸν τινὲς ἄρδην τοὺς τοιούτους λόγους ἀνατρέπειν ἐπεχείρησαν, φέρε καὶ περὶ τούτων ὅσα ἀπόχρη τοῖς προκειμένοις εἴπωμεν· Θορυβοῦνται γὰρ τῶν ὑπ' (2) αὐτοῦ τινὲς μήπη (3) τὸ ἀστάθμητον τῶν πραγμάτων (4) καὶ ἄλλοτε ἄλλως φερόμενον, οὐκ ἂν ἔχοι πρόνοιαν ὑφεστῶσαν καὶ Θεόν· καὶ γὰρ (5) τὰ ἀπὸ τύχης λεγόμενα, καὶ ἡ φαινομένη (6) περὶ (7) τοὺς βίους ἀνισότης καὶ τῶν ἐνύλων ἄτακτος αὕτη φορὰ, πολλὴν αὐτοῖς παρεῖχε τῆς ἀπρονοησίας ὑπόνοιαν· ἔτι δὲ τὸ μὴ πράγματα ἔχειν τὸν Θεὸν ἐν ταῖς τῶν ποικίλων καὶ παντοδαπῶν λόγων ἀνελίξεσι, καὶ τὸ ἀφίστασθαι τῆς ἑαυτοῦ μακαριότητος, ἀνῆγεν (8) αὐτοὺς εἰς τὴν τοιαύτην πλημμέλειαν· τὸ γὰρ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς πάθος καὶ τὸν θόρυβον ὃν ὑπομένει κατιοῦσα πρὸς τὴν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν, τοῦτο ᾤοντο συμβήσεσθαι καὶ περὶ τὸν Θεὸν, εἰ πρὸς τὴν τῶν τῇδε πραγμάτων αὐτὸν (9) ἐπιμέλειαν τρέψαιεν· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ διὰ (10) τὸ τῶν διαφόρων γνωστῶν ἐξηλλαγμένας εἶναι τὰς γνώσεις· αἰσθήσει μὲν τῶν αἰσθητῶν,

(1) B. αὐτάς.

(2) A. in margine ἀπ' αὐτοῦ.

(3) B. C. μή που.

(4) B. πραγμάτων ἄλλοτε.

(5) D. οὐ γάρ.

(6) B. C. φερομένη.

(7) B. πρός.

(8) D. ἐνῆγεν.

(9) B. C. D. αὐτὸν ἐπιμ.

(10) B. C. Deest in διά.

δόξῃ δὲ τῶν δοξαστῶν γιγνωσκομένων (1), ἐπιστήμῃ δὲ τῶν ἐπιστητῶν, καὶ νῷ τῶν νοητῶν, οὔτε αἴσθησιν, οὔτε δόξαν, οὔτε ἐπιστήμην ἐν θεῷ τιθέμενοι, νοῦν δὲ αὐτὸν μόνον καὶ καθαρὸν, ἀπέφασκον (2) αὐτοῦ καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἁπάντων εἴδησιν ὅσα (3) μὴ ἐστὶ νοητά· εἰ γὰρ ὕλης ἐστὶν ἐκτὸς (4), ἀνάγκη καὶ τῶν εἰς ὕλην τετραμμένων ἀντιλήψεων αὐτὸν καθαρεύειν· τούτων δὲ καθαρεύοντα, μὴ γιγνώσκειν τὰ ἐν ὕλῃ ὄντα· καὶ διὰ ταῦτα ἄρα, οἱ μὲν ἀφῄρουν, ὡς ἔφην, αὐτοῦ τὴν γνῶσιν τῶν αἰσθητῶν καὶ τὴν πρόνοιαν, οὐ δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ δι' ὑπερβολὴν γνωστικῆς ἐνεργείας· ὡς οἱ τὰ ὄμματα πλήρη τοῦ φωτὸς ἔχοντες, λέγονται μὴ δύνασθαι τὰ ἐν τῷ κόσμῳ βλέπειν, τῆς ἀδυναμίας ταύτης ὑπὲρ (5) ὅρασιν οὔσης· καὶ πολλά (6) φασι μὴ εἰδέναι καλόν· οἷον τοῖς ἐνθουσιάζουσιν ὅσα περισπᾷ τὸν ἐνθουσιασμόν, ἢ τοῖς ἐπιστήμοσιν ὅσα ῥυπαίνει τὴν τῆς ἐπιστήμης ἐπιβολήν (7). Οἱ δὲ διδόντες καὶ ἐκείνῳ (8) τὴν τῶν αἰσθητῶν γνῶσιν ἵνα καὶ προνοεῖν αὐτὸν φῶσιν, ἔτρεψαν αὐτοῦ τὴν ἀντίληψιν (9) εἰς τὸ ἐκτός (10), καὶ ἐποίησαν διὰ τῶν αἰσθητῶν θιγγάνειν καὶ ἅπτεσθαι τῶν διοικουμένων, καὶ ὠθεῖν ἕκαστα, καὶ παρεῖναι πᾶσι τοπικῶς· οὐ γὰρ ἂν ἄλλως αὐτὸν δύνασθαι προνοίας ταῦτα καὶ ἑκάστου ἀξιοῦν. Οἱ (11) δὲ γιγνώσκειν μὲν αὐτὸν

(1) C. γιγνομένων.

(2) C. ἐπέφασκον.

(3) C. ὅσα καὶ ἔστι.

(4) C. ἐντός.

(5) D. ὑπερορᾶσθαι ῥᾳδίως οὔσ.

(6) B. πολύ.

(7) B. C. ὑπερβολήν.

(8) B. ἐκείνων.

(9) B. C. ἀντίλεξιν.

(10) A. B. C. ἐντός.

(11) B. C. εἰ δέ.

ἑαυτὸν (1) εἰρήκασι, μηδὲν δὲ αὐτῷ δεῖν εἰς τὸ προνοεῖν τῶν αἰσθητῶν, τῆς γνώσεως αὐτῶν, ἀλλὰ αὐτῷ τῷ εἶναι πάντα καὶ παράγειν καὶ κοσμεῖν ὅσα παράγει, μηδεμίαν ἔχοντα τῶν παραγομένων γνῶσιν καὶ οὐδὲν εἶναι θαυμαστὸν τοῦτο, τῆς φύσεως ἄνευ γνώσεως ἀφαντάστως ποιούσης· τὸν δὲ θεὸν ταύτης διαφέρειν τῷ τὴν ἑαυτοῦ γνῶσιν ἔχειν εἰ καὶ μὴ τῶν ὑφ' ἑαυτοῦ δημιουργουμένων. Τὰ μὲν οὖν πείθοντα τινὰς τὸν θεὸν ἢ μὴ χωρίζειν τῶν ἐγκοσμίων, ἢ καὶ τὴν γνῶσιν τὴν ἐν αὐτῷ τῶν δευτέρων καὶ τὴν τῇ γνώσει σύνδρομον πρόνοιαν ἀναιρεῖν, τοιαῦτα ἄττα ἦν. Ἡμεῖς δὲ καὶ ὀρθῶς φαμὲν αὐτοὺς λέγειν, καὶ οὐκ ὀρθῶς· οὔτε γὰρ προνοίας οὔσης εἶναι τὸ ἄτακτον δυνατὸν, οὔτε πράγματα τὸν θεὸν ἔχειν ἔτι μᾶλλον· οὔτε δι' αἰσθήσεως παθητικῆς τὰ αἰσθητὰ γινώσκειν· ὥστε ταύτῃ γε ὀρθῶς ἂν λέγοιεν. Ὅτι δὲ τὴν ἐξῃρημένην δύναμιν καὶ τὴν ἑνοειδῆ γνῶσιν τῶν θεῶν οὐκ ἴσασι, ταύτῃ δ' οὔ μοι δοκοῦσιν ἀποσφάλλεσθαι τῆς ἀληθείας· ἐρόμεθα (2) γὰρ αὐτοὺς οὕτως ὅπως ἐμμελῶς· ἆρα τὸ ἐνεργοῦν πᾶν, οὐχὶ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἐνεργεῖ καὶ φύσιν, καὶ ὡς ἔχει τάξεως κατὰ τὴν οὐσίαν, οὕτως αὐτῷ καὶ τὸ ἐνεργεῖν κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν ὑπάρχει; οἷον φύσις μὲν φυσικῶς, νοῦς δὲ νοερῶς, καὶ ψυχὴ ψυχικῶς· κἂν τὸ γιγνόμενον ᾖ ταὐτὸν ὑπὸ πλειόνων τε καὶ διαφερόντων αἰτίων, οὐχὶ ἕκαστον ποιεῖ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν τοῦ γιγνομένου φύσιν; ἢ (3) τὸν αὐτὸν τρόπον ἄνθρωπός τε

(1) D. Deest ἑαυτόν.

(2) B. ἐρόμεθα γὰρ οὕτως ἐμμελῶς. C. ἐρόμεθα γὰρ αὐτοὺς οὕτως ἐμμελῶς.

(3) B. C. ἢ κατὰ τὸν αὐτόν.

ἄνθρωπον γεννᾷ καὶ ἥλιος (1), καὶ τὸ γιγνόμενον ἓν, καὶ τὰ ποιοῦντα ὡσαύτως ποιεῖ καὶ οὐχ ὡς πέφυκεν ἑκάτερον, τὸ μὲν μερικῶς καὶ ἀτελῶς καὶ μετὰ πραγματείας, τὸ δὲ ἀπραγμόνως καὶ αὐτῷ τῷ εἶναι καὶ ὁλικῶς; Ἀλλὰ ταῦτα μὴ καὶ λέγειν ἄτοπον· ἄλλως γὰρ ἐνεργεῖ τὸ θεῖον, καὶ ἄλλως τὸ θνητὸν γένος· εἰ δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει, καὶ πᾶν τὸ ἐνεργοῦν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἐνεργεῖ καὶ τάξιν, τὸ μὲν θείως καὶ ὑπὲρ φύσιν, τὸ δὲ φυσικῶς, τὸ δὲ ἄλλως πως, δῆλον δὴ, καὶ τὸ γιγνῶσκον κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γιγνώσκει φύσιν· ἀλλ' οὐχ ὅτι τὸ (2) γιγνωσκόμενον ἓν καὶ ταὐτὸν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ γιγνώσκοντα παραπλησίως ἐπιβάλλει τοῖς γνωςοῖς· καὶ γὰρ αἴσθησις γιγνώσκει τὸ λευκὸν καὶ δόξα καὶ νοῦς ἡμέτερος· ἀλλ' οὐχ ὡσαύτως· οὐδὲ γὰρ τὸ τί ἦν εἶναι τοῦ λευκοῦ, γιγνώσκειν τὴν αἴσθησιν δυνατόν· οὐδὲ ὡς νοῦς, οὕτω καὶ ἡ δόξα τῶν οἰκείων ἀντιλαμβάνεται γνωστῶν· ὁ μὲν γὰρ κατὰ (3) τὴν αἰτίαν οἶδεν, ἡ δὲ τὸ ὅτι μόνον· ταύτῃ (4) γοῦν καὶ διαφέρειν λέγομεν ὀρθὴν δόξαν ἐπιστήμης· τῆς μὲν αὐτὸ μόνον καθ' αὐτὸ τὸ ὅτι γινωσκούσης, καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενούσης· τῆς δὲ μετὰ τῆς αἰτίας αἱρούσης τὸ γνωστὸν, καὶ τὸ αὐτὸ, κρειττόνως περιλαμβάνειν (5) δυναμένης· αὐτὸ δὲ τὸ νοητὸν, οὐχὶ γιγνώσκει μὲν καὶ ὁ πολυτίμητος (6) νοῦς, γιγνώσκομεν δὲ καὶ ἡμεῖς, ὡς εἴρηται πρὸ τούτων, ἀλλ' οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ τὴν τῆς γνωστικῆς δυνάμεως ἐξαλλαγήν. Ὡς ἄρα ἔχει τὸ γιγνῶσκον φύ-

(1) D. Deest καί.

(2) B. C. κατὰ τὸ γιγνωσκόμενον.

(3) D. καὶ τὴν αἰτίαν.

(4) C. ταύτην.

(5) D. παραλαμβάνειν.

(6) B. C. πολύτιμος.

σεως, οὕτως ἔχει καὶ ἡ γνῶσις· ἀλλ' οὐχ ὡς ἔστι (1) τὸ γιγνωσκόμενον, οὕτως ὑπὸ πάντων γιγνώσκεσθαι πέφυκεν· ἀλλὰ κρειττόνως μὲν ὑπὸ τῶν κρειττόνων, ὑφειμένως δὲ ἐκ τῶν καταδεεστέρων. Τί δὴ οὖν θαυμαστὸν, εἰ καὶ ὁ Θεὸς γιγνώσκει πάντα ὡς πέφυκεν· ἀμερίστως μὲν τὰ μεριστά, μονοειδῶς δὲ τὰ πεπληθυσμένα, ἀϊδίως δὲ τὰ γεννητά, καὶ ὁλικῶς τὰ μερικά, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἄλλως ἢ ὡς ἔστι (2) τῶν πραγμάτων ἕκαστον· καὶ τῇ τοιαύτῃ γνώσει σύνδρομον ἔχει τὴν τῶν ἁπάντων παραγωγήν· αὐτῷ τῷ γιγνώσκειν ἁπλαῖς καὶ ἡνωμέναις γνώσεσι τὰ πάντα, δίδωσιν ἑκάστοις τὸ εἶναι καὶ τὴν εἰς τὸ εἶναι πάροδον· καὶ γὰρ ἄλλως τῆς ἀκοῆς τὰ ἀκουστά, καὶ τῆς κοινῆς αἰσθήσεως ἄλλως πρὸ (3) τούτων τὰ αἰσθητὰ πάντα· πρὸ ταύτης πάλιν, ἄλλως ὁ λόγος κατὰ (4) ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα γιγνώσκει ὅσα μὴ αἴσθησις. Καὶ αὖ πάλιν τῆς ἐπιθυμίας ἄλλων ὀρεγομένης, τοῦ θυμοῦ δὲ ἄλλων ἐφιεμένου, καὶ τῆς προαιρέσεως εἰς ἄλληλα κινούσης, ἔστι τις μία ζωὴ πρὸς πάντα ταῦτα κινοῦσα τὴν ψυχὴν, δι' ἣν φαμὲν, ἐγὼ ἐπιθυμῶ, καὶ ἐγὼ θυμοῦμαι, καὶ ἐγὼ προαιροῦμαι· συνεπινεύει γὰρ ἐκείνη πάσαις καὶ συζῇ μετὰ πασῶν, οὖσα δύναμις ὁρμητικὴ πρὸς πᾶν ὀρεκτόν. Καὶ δὴ καὶ πρὸ τούτων ἀμφοτέρων, ἔστι τῆς ψυχῆς ἓν, ὃ δὴ λέγει (5) πολλάκις, ἐγὼ αἰσθάνομαι, καὶ ἐγὼ λογίζομαι, καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ, καὶ ἐγὼ βούλομαι, καὶ παρακολουθοῦν πάσαις ταύταις ταῖς ἐνεργείαις καὶ συνεργοῦν αὐταῖς (6). Ἢ οὐκ ἂν ἐγιγνώσκομεν πάσας, οὐδ' ἂν εἴπομεν

(1) B. C. ἔχει.
(2) B. C. ἔχει.
(3) C. πρὸς τούτων.
(4) B. D. καὶ ταῦτα.
(5) C. λέγειν.
(6) A. in margine αὐτοῖς.

ὅτῳ (1) διαφέρουσι, μὴ ἑνός τινὸς τοῦ γιγνώσκοντος πάσας ἀμερῶς (2) ὄντος ἐν ἡμῖν, ἃ δὴ καὶ ἐπὶ τῆς κοινῆς αἰσθήσεως καὶ πρὸ δόξης καὶ πρὸ ἐπιθυμίας καὶ πρὸ βουλήσεως, ὧν καὶ τὰς ἐκείνων οἶδε γνώσεις. Καὶ τὰς (3) ὀρέξεις αὐτῶν ἀμερῶς συνήρηκεν ἐφ' ἑκάστῳ λέγων, ἐγὼ τὸ καὶ τὸ ἐνεργῶ, πῶς ἀπιστεῖν ὀρθὸν, τὴν ἀμερῆ τοῦ Θεοῦ γνῶσιν οὐκ οὖσαν αἰσθητικὴν, τὰ αἰσθητὰ γιγνώσκειν (4), οὐδὲ μεριστὴν, τὰ μεριστὰ, τὸν αὐτῇ προσήκοντα τρόπον, οὐδὲ τοπικῶς παροῦσαν τοῖς ἐν τόπῳ οὖσιν, εἰδέναι καὶ ταῦτα πρὸ τῆς κατὰ τόπον πάσης παρουσίας, καὶ διδόναι πᾶσιν ὅσα δύναται τῶν δεχομένων ἕκαστον λαμβάνειν, καὶ ἐξῃρημένην ἀπ' (5) αὐτῶν; Οὔτ' οὖν τὸ ἀστάθμητον τῶν φαινομένων ἀσταθμήτως ὑπ' αὐτοῦ γιγνώσκεται, ἀλλ' ὡρισμένως· οὔτε τὸ πολυμετάβολον ἀμφιβόλως, ἀλλ' ἀεὶ ὡσαύτως· οὔτε τὸ ποικίλον πραγματειωδῶς· αὐτῷ γὰρ τῷ ἑαυτὸν νοεῖν οἶδε τὰ πάντα ὧν αἴτιός ἐστιν, ἀκριβεστέραν γνῶσιν ἔχων, ἢ εἰ (6) τὰς συστοίχους τοῖς γιγνωσκομένοις αὐτῷ τις γνώσεις ἀπένεμε 7· τὸ γὰρ ἐξ αἰτίας γιγνώσκειν ἕκαστον πάσης κρατεῖ τῆς ἄλλης γνώσεως. Ἀπράγμων οὖν ἡ γνῶσις, διότι τὸ γιγνῶσκον ἐν (8) αὐτῷ μένει, καὶ ἑαυτὸ μόνον εἰδὸς, οἶδε τὰ πάντα· καὶ οὔτε αἰσθήσεως οὔτε δόξης ἢ ἐπιστήμης δεῖται πρὸς τὴν τῶν αἰσθητῶν γνῶσιν· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ ταῦτα πάντα παράγων, καὶ ταῖς ἀβύσσοις ἑαυτοῦ νοήσεσι κατ' αἰτίαν καὶ ἐν ἁπλότητι μιᾷ περιέχει

(1) B. οὕτω.

(2) D. ἀμεροῦς.

(3) Sic Coddss. an non excidit εἰ?

(4) C. γιγνώσκει.

(5) B. ἀπ' αὐτοῦ.

(6) C. D. ἢ εἰς τὰς συστοίχους.

(7) B. C. ἀπένειμε.

(8) B. ἐν ἑαυτῷ.

πάντων τούτων τὴν (1) ἡνωμένην γνῶσιν· οἷον εἴ τις ναῦν κατασκευασάμενος ἐμβιβάσειεν ἀνθρώπους εἰς αὐτὴν ὧν ἐστιν αὐτὸς ὑποστάτης, καὶ τῇ θαλάττῃ τὴν ναῦν ἐπιδοίη, καὶ ἀνέμους δή τινας περιάγει (2) τὴν Αἰόλου τέχνην ἔχων, καὶ οὕτως ἀφῇ φέρεσθαι τὴν ναῦν, καὶ ταῦτα πάντα αὐτῷ τῷ ἐννοῆσαι ποιήσειεν· οἷον εἰ φαντασθεὶς οὕτω ταῦτα ὑποστήσειεν ἐκτὸς, ἃ ἔνδοθεν ἦν ἐν αὐτῷ φανταστικῶς, δῆλον δὴ ὅτι πάντων τῶν περὶ τὴν ναῦν ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐν τῇ θαλάττῃ συμπιπτόντων αὐτὸς ἔχει τὴν αἰτίαν· καὶ τὰς ἑαυτοῦ θεωρῶν ἐννοίας, ἅμα καὶ ποιεῖ καὶ γιγνώσκει τὰ ἔξω, μηδὲν τῆς ἐπ' αὐτὰ δεόμενος (3) ἐπιστροφῆς. Οὕτω γὰρ δὴ καὶ ἔτι μειζόνως καὶ ὁ θεῖος νοῦς ἔχων τὰς αἰτίας τῶν πάντων, ἅμα καὶ ὑφίστησι πάντα καὶ θεωρεῖ, μὴ ἐξιστάμενος τῆς ἑαυτοῦ περιωπῆς. Εἰ δὲ νοῦς ὁ μὲν ὁλικώτερος (4), ὁ δὲ μερικώτερος, δηλονότι οὐχ ἡ αὐτὴ πάντων νόησίς ἐστιν· ἀλλ' ὅπου μὲν ὁλικώτερα τὰ νοητὰ καὶ ἀδιαίρετα, καὶ ἡ γνῶσις ὁλικὴ καὶ ἀδιαίρετος, ὅπου δὲ εἰς πλῆθος καὶ ἔκτασιν ὁ τῶν εἰδῶν προῆλθεν ἀριθμὸς, ἐκεῖ καὶ ἡ γνῶσις μία καὶ πολυειδής. Καὶ οὐκ ἂν θαυμασώμεθα τῶν Ὀρφαϊκῶν ἀκούοντες ἐπῶν, ἐν οἷς φησιν ὁ Θεολόγος·

Αὕτη δὲ Ζηνὸς ἐν ὄμμασι (5) πατρὸς ἄνακτος,
Ναίουσ' ἀθάνατοί τε Θεοὶ θνητοί τε ἄνθρωποι,

(1) B. τῶν ἡνωμένων. C. ἡνωμένων.

(2) D. περιαγάγοι.

(3) D. δεόμενα.

(4) D. λογικώτερος.

(5) D. καὶ ἐν ὄμμασι. Hermann. Fragment. inedit. 12. ὄχμασι.—καὶ ἐν ὄμματι dat è MS. Eschenbach. Epig. p. 78.

Ὅσα τε ἦν (1) γεγαῶτα καὶ ὕϛερον ὅπως (2) ἔμελλεν.

Πάντων γάρ ἐϛι πλήρης τῶν νοητῶν, καὶ πάντων ἔχει τὰς διῃρημένας αἰτίας, ὥϛε καὶ ἀνθρώπους καὶ τἄλλα πάντα γεννᾷ κατὰ τὰς αὐτῶν ἰδιότητας, οὐ καθόσον ἕκαστον θεῖον ἐστὶν ὥσπερ ὁ πρὸ αὐτοῦ πατὴρ ὁ νοητός· διόπερ (3) οὗτος μὲν καλεῖται πατὴρ τῶν κατ' εἶδος διῃρημένων καὶ διὰ πάντων λέγεται φοιτᾷν, ἐκεῖνος δὲ τῶν κατὰ γένη διῃρημένων, καὶ ἔϛι τῶν ὅλων πατήρ· καί τοι πολλῷ πρότερον ἐκεῖνος πάντων ἔϛι πατήρ· ἀλλὰ πάντων ᾗ (4) θείας ἕκαϛον μετέχει δυνάμεως. Καὶ ἡ γνῶσις τῷ μὲν ὑπάρχει καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, καὶ κοινῇ μετὰ τῶν ἄλλων· ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ καὶ ἡ ἀνθρώπων αἰτία, διῃρημένη τε ἀπὸ τῶν ἄλλων καὶ συνηνωμένη πάσαις αὐταῖς· τῷ δὲ ὁμοῦ πάντων (5) ἑνιαίως καὶ ἀδιαιρέτως, οἷον (6) θεοὶ καὶ ἄνθρωποι· καθόσον ζῶον πεζὸν καὶ ὁ ἄνθρωπος· ὡς γὰρ τὸ ἐκεῖ πεζὸν ἀθρόως ἐστὶ πάντων αἴτιον, θεῶν, ἀγγέλων, δαιμόνων, Ἡρώων, ψυχῶν, ζώων, φυτῶν, τῶν ἐν γῇ πάντων, οὕτω δὴ καὶ ἡ γνῶσις μία πάντων ὁμοῦ τούτων ὡς ἑνὸς γένους, καὶ οὐ διῃρημένως τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων· καὶ ὥσπερ ἐν ἡμῖν αἱ καθολικώτεραι τῶν ὑπ' αὐτάς εἰσι, καθὰ καὶ Ἀριστοτέλης φησὶ, καὶ μᾶλλον ἐπιστῆμαι καὶ συγγενέστεραι πρὸς νοῦν· καὶ γὰρ περιληπτικωτέροις χρῶνται συμπεράσ-

(1) Sic Hermann. Fragment. Inedit.—Proclus in Timæum. 2. p. 95. ὅσσα τ' ἔην.—Eschenbach. ὅσσα τε ἦν.

(2) Sic Hermann. Fragment. inedit.—Eschenbach ὅσσα.—Proclus in Timæum ὁππόσ' ἔμελλ.

(3) B. C. διότι.

(4) A. Deest ᾗ.

(5) A. πάντως.

(6) B. οἷον καὶ ἄνθρωπον. C. οἷον καὶ ἀνθρώπου. D. οἷοι καὶ ἀνθρώπου. Forsan οἷον θεῶν καὶ ἀνθρώπων.

μασιν· οὕτω καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αἱ κρείττους νοήσεις καὶ ἁπλούστεραι τὴν τῶν δευτέρων ποικιλίαν περιειλήφασι (1). Καὶ τοῦ ἀνθρώπου τοίνυν ἡ μὲν πρωτίστη γνῶσις ἐστὶν ἐν θεοῖς ὡς ὄντος· καὶ ἔστι μία νόησις ἡ πᾶν τὸ ὂν ὡς ἓν κατὰ (2) μίαν ἕνωσιν γινώσκουσα· ἡ δὲ δευτέρα, ὡς ἀεὶ ὄντως· αὕτη γὰρ ἡ γνῶσις πᾶν τὸ ἀεὶ ὂν, ἑνοειδῶς περιέχει κατὰ μίαν αἰτίαν· ἡ δὲ μετὰ ταύτην, ὡς ζώου· καθ' ἕνωσιν γὰρ καὶ αὐτὴ νοεῖ τὸ ζῶον· ἡ δὲ μετὰ ταύτην, ὡς ὑπὸ τόδε τὸ γένος τελοῦντος· οἷον ὡς πεζόν· ἔστι γὰρ μία νόησις παντὸς ἐκείνου τοῦ γένους ὡς ἑνός, καὶ ἡ διαίρεσις ἐπὶ ταύτης πρῶτον καὶ ποικιλία μετὰ τῆς ἁπλότητος. Ἀλλ' ὅμως οὐδὲ ἐπ' αὐτῆς ἡ νόησις ἀνθρώπου μόνον· οὐδὲ γὰρ ταὐτὸν ὡς ἔντι νοεῖν τὸ χθόνιον πᾶν καὶ ἄνθρωπον· ἐν δὲ τοῖς δημιουργικοῖς ἄρα καὶ ὅλως νοεροῖς εἴδεσιν, ἐστὶ καὶ ἀνθρώπου τις νόησις ὡς ἀνθρώπου, διότι καὶ τὸ εἶδος τοῦτο διακέκριται τῶν ἄλλων ἐν ταύταις ταῖς τάξεσιν. Ἅμα ἄρα δέδεικται καὶ ὅπως (3) τῶν ἀνθρωπίνων ἔχει τὴν γνῶσιν, καὶ ὅπως δεσπόζει πάντων καὶ ᾗ θεῖα τὰ πάντα καὶ ᾗ μετέχει θείας τινὸς ἰδιότητος. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, οἶμαι, μετρίως ὑπέμνησται (4). Ὅτι δὲ ἐν τῇ πρώτῃ τάξει τῶν ἰδεῶν καὶ ἡ αὐτοδεσποτεία καὶ ἡ αὐτοεπιστήμη, δῆλον· ἐκεῖ γὰρ καὶ ἡ νόησις ἡ θεία πάντων ἑνιαίως, καὶ ἡ δύναμις ἡ κρατητικὴ τῶν ὅλων· ἡ μὲν οὖσα πηγὴ πάσης γνώσεως, ἡ δὲ πρωτουργὸς αἰτία πάσης δεσποτείας· εἴτε ἐν θεοῖς εἶεν, εἴτε ἐν τοῖς κρείττοσιν ἡμῶν γένεσιν, εἴτε ἐν ψυχαῖς. Καὶ τάχα διὰ τοῦτο καὶ γένος ἐπιστήμης ἐνταῦθα

(1) D. προειλήφασι.
(2) B. μετὰ μίαν.
(3) D. ὅπως οὐ τῶν ἀνθρωπίνων.
(4) B. C. ὑπομέμνηται.

τὴν νόησιν προσείρηκε, τῶν ἐκείνων εἰδῶν τὸ περιληπτικὸν αὐτῆς καὶ τὸ ἑνοειδὲς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος· ἀνωτέρω δὲ, εἶδος αὐτὴν μόνον προσηγόρευσεν ἐπὶ τῶν μέσων ἰδεῶν· ἀπὸ γὰρ τῆς νοητῆς γνώσεως πληροῦνται καὶ οἱ μέσοι διάκοσμοι τῆς ἑαυτοῖς ἐπιβαλλούσης νοήσεως, καὶ πάντες οἱ θεοὶ (1) νόες, καὶ τοῦτον ἔχει λόγον ἡ ἐν τούτοις νόησις πρὸς ἐκείνην, ὃν εἶδος πρὸς τὸ γένος· εἰ δὲ καὶ τὸ πολὺ ἀκριβέστερον ἐπὶ ταύτης εἴρηται τῆς ἐπιστήμης, δῆλον δὴ ὅτι τὸ ἑνικώτερον αὐτῆς παρίστησιν ἡμῖν ἡ τοιαύτη προσθήκη· τοῦτο γάρ ἐστιν ἀκριβὲς, τὸ ἐμπεριλαμβάνον πάντα καὶ μηδὲν ἔξω ἑαυτοῦ καταλιμπάνον·

« Οὐκοῦν εἴπερ τι ἄλλο αὐτῆς ἐπιστήμης μετέχει, οὐκ » ἄν τινα μᾶλλον ἢ θεὸν φαίης ἔχειν τὴν ἀκριβεστάτην » ἐπιστήμην; — Ἀνάγκη ».

Πᾶς μὲν ὁ θεῖος νοῦς καὶ πᾶσα θεῶν (2) τάξις ἐν ἑαυτῇ καὶ τὴν γνῶσιν καὶ τὴν αἰτίαν προείληφε τῶν ὅλων· οὔτε γὰρ αἱ γνώσεις αὐτῶν ἀδρανεῖς εἰσιν ἐν αὐτῷ τῷ γιγνώσκειν ἔχουσαι τὸ ἀόριστον, ἀλλὰ καὶ γιγνώσκουσι πάντα καὶ χορηγοῦσι τὰ ἀγαθά· τὸ γὰρ πρώτως ἀγαθὸν βούλεται καὶ τοῖς δευτέροις ἐπιλάμπειν τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ χορηγίαν· οὔτε αἱ ποιήσεις ἄλογοί τινες καὶ χωρὶς γνώσεως· φύσεως γὰρ ἔργον τοῦτο καὶ ζωῆς ἐσχάτης, ἀλλ' οὐ τῆς θείας, ἣ καὶ αὐτὰς παράγει τὰς λογικὰς οὐσίας. Ὁμοῦ δὴ οὖν καὶ γιγνώσκουσι πάντα καὶ ποιοῦσι, καὶ πρὸ τούτων κατὰ τὴν βούλησιν τὴν ἑαυτῶν (3) καὶ τὴν γνῶσιν προσειλήφασι (4) τῶν ὅλων καὶ

(1) A. in margine οἱ θεῖοι νόες.

(2) B. C. D. τοῦ θεοῦ.

(3) B. ἑαυτῆς.

(4) D. προειλήφασι.

τὴν ποιητικὴν δύναμιν· ὥστε καὶ βουλητῶς καὶ γνωστικῶς καὶ δυνατῶς προεστᾶσι πάντων, καὶ διὰ τὴν τριάδα ταύτην, πάντα τῆς ἑαυτῶν ἀπολαύει προμηθείας. Καὶ εἴπερ ἐθέλεις τὰ μεριστῶς ὑπάρχοντα τοῖς δευτέροις ἑνώσας, καὶ ἐπὶ τὴν θείαν ἀναπέμπειν αἰτίαν, ἴσως ἂν ἀκριβεςέρας περὶ (1) αὐτῆς ἀληθείας ἀντιλάβοιο (2). Δοκεῖ γοῦν ἡ μὲν φύσις λόγους ἔχειν ποιητικοὺς, οὐ γνωστικούς· ἡ δὲ διάνοια, γνῶσιν ἐν ἑαυτῇ τὸ τέλος ἔχουσαν· ἡ δὲ προαίρεσις, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν βούλησιν τὴν τῶν ἀγαθῶν. Αὐτὰ δὴ οὖν ἐν ἑνὶ συλλαβών, τὸ βουλητόν, τὸ γνωστικόν, τὸ δραστήριον, καὶ πρὸ αὐτῶν τὴν ἑνάδα τὴν θείαν νοήσας, ἐπὶ τὸ θεῖον ἀνάπεμψον, ὡς ἐκεῖ πάντων ἅμα τούτων ἑνοειδῶς προϋπαρχόντων. Πάντων δὲ θεῶν πάντα ταῦτα ἐχόντων, δοκεῖ διαφερόντως ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ ἡ πρωτίστη νόησις εἶναι, καὶ ἡ πρωτίστη τῆς τῶν ὅλων ἀπογεννήσεως δύναμις, καὶ ἡ τῆς βουλήσεως ἀγαθότης· ἅτε γὰρ προσεχῶς μετὰ τὴν πηγὴν ὑποστάντα τῶν ἀγαθῶν τοῦτο γίνεται πρὸς τοὺς δευτέρους ἑαυτῶν, ὃ τὸ ἀγαθόν ἐστι τοῖς ὅλοις· τὸ μὲν ὑπεραίτιον αὐτοῦ, διὰ τῆς πατρικῆς δυνάμεως· τἀγαθὸν δὲ, διὰ τῆς ἀγαθοειδοῦς βουλήσεως· τὸ δὲ ὑπὲρ πᾶσαν γνῶσιν ὑποτυπωσάμενοι (3) διὰ τῆς κρυφίου καὶ ἡνωμένης νοήσεως (4). Δοκεῖ δέ μοι καὶ διὰ τοῦτο νῦν πρῶτον καλέσαι τὰ εἴδη θεούς, ὡς ἐπὶ τὴν πρωτίστην αὐτῶν πηγὴν ἀναδεδραμηκώς· καὶ ὡς ἑνοειδῆ καὶ ἐγγυτάτω τἀγαθοῦ, καὶ ὡς οὕτω πάντων γνωστικὰ καὶ κρατητικά· καθόσον ἕκαστα

(1) C. καὶ περὶ ἀ.

(2) B. C. ἀντιλάβοις.

(3) D. ἀποτυπωσάμενοι.

(4) B. C. ἐννοήσεως.

θείας μετέχει δυνάμεως καὶ καθόσον πάντα συνήρτηται τοῖς θεοῖς.

« Ἆρ' οὖν οἷός (1) τε αὖ ἔσται ὁ θεὸς τὰ παρ' ἡμῖν » γιγνώσκειν, αὐτὴν (2) ἐπιστήμην ἔχων; — Τί γὰρ οὔ; — » Ὅτι, ἔφη ὁ Παρμενίδης, ὡμολόγηται ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, » μήτε ἐκεῖνα τὰ εἴδη πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν τὴν δύναμιν ἔχειν » ἣν ἔχει, μήτε τὰ παρ' ἡμῖν πρὸς ἐκεῖνα, ἀλλ' αὐτὰ πρὸς » αὑτὰ ἑκάτερα. — Ὡμολόγηται γάρ. »

Ταῦτα ὅπως μὲν ἐπὶ τῶν νοερῶν εἰδῶν προτεινόμενα διαλυτέον, οὐδὲν δεῖ λέγειν· αὐτὸς γὰρ ἑαυτὸν γιγνώσκει, δηλονότι (3) καθὸ πάντων αἴτιος, αὐτῷ τῷ εἶναι περιέχει τὴν τῶν ὅλων γεννητικὴν αἰτίαν· ᾗ οὖν (4) αἴτιός ἐστι πάντων, γινώσκων, καὶ τὰ ἐν ἑαυτῷ πρωτουργὰ θεώμενος αἴτια, καὶ τὰ πάντα οἶδε κατὰ τὸν θεῖον ὅρον καὶ τὸν τέλεον νοῦν καὶ τὴν μίαν τῶν ὅλων περίληψιν. Καὶ οὐδὲν δεῖ θαυμάζειν ὅπως τὰ μὴ νοητὰ γινώσκει νοῦς αὐτὸς ὤν, καὶ τὰ μεριστὰ (5) μὴ μεριστὸς ὤν, καὶ τὰ αἰσθητὰ ὑπὲρ τὸν κόσμον ἱδρυμένος; καὶ ἔτι τὰ αἰσχρὰ καὶ ὅλως τὰ κακά· ταῦτα μὲν γὰρ οὐ πάντῃ κακά ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀγαθά· καὶ οὐ τῷ νῷ μόνον, ἀλλ' οὐδὲ τῷ κόσμῳ κακά. Μιᾷ τοίνυν τοῦ ἀγαθοῦ γνώσει, καὶ ὅσα πρώτως ἐστὶν ἀγαθά, καὶ ὅσα δευτέρως, καὶ ὅσα ἁπλῶς, καὶ ὅσα τί (6) μέν ἐστι, τί δὲ οὐδαμῶς ἀγαθά, καὶ ὅλως (7) πάσας τὰς προόδους τῶν ἀγαθῶν, ἑαυτῷ προείληφεν· ὡς γὰρ τῇ μιᾷ τοῦ ὁμοίου γνώσει πάν

(1) B. C. οἷός τε ἂν ἔσται.
(2) D. αὐτῶν.
(3) D. δῆλον οὖν ὅτι.
(4) C. ᾗ οὖν αἴτιος.
(5) D. καὶ τὰ μεριστὰ μεριστὸς ὤν.
(6) B. C. D. τινί.
(7) B. C. ὅλας.

γινώσκει τὸ ὁπωσοῦν ὅμοιον, εἴτε ἐν ἀσωμάτοις, εἴτε ἐν σώμασι φανταζόμενον, οὕτω δὴ καὶ ἡ μία τοῦ ἀγαθοῦ γνῶσις ἐν αὐτῷ πάντα ὅσων ἐστὶν ὁπωσοῦν αἴτιον τὸ ἀγαθὸν, ἑνοειδῶς προείληφεν· οἱ δὲ μερίζοντες καὶ τὸ ἦ κακὸν σκοποῦντες, ἡμεῖς ἄρα ἐσμὲν ἐπεὶ παράγε τῷ Θεῷ, μία καὶ ἁπλῆ καὶ ἀμέριστος (1) ἡ γνῶσις κατὰ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ μονάδα. Καὶ δὴ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν ὁμοίως· κατὰ γὰρ τὴν αὐτοῦ (2) φύσιν ἀμέριστος ὢν καὶ τὰς ἀμερίστους αἰτίας τῶν μεριστῶν ἔχων, διὰ τῆς τούτων γνώσεως πάντα καὶ τὰ μεριστὰ προείληφε· καὶ ταῦτα ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν· τί γὰρ τῶν ἀξιωμάτων τούτων ἀναιρήσομεν; ἆρα τὸ τῶν μεριςῶν ἀμερίςους εἶναι τὰς αἰτίας; ἀλλ' ὁρῶμεν ὅτι καὶ ἡ μονὰς αἰτία τῶν ἀριθμῶν, καὶ ἡ φύσις ἀσώματος οὖσα, τῶν σωμάτων, καὶ τὸ σημεῖον τῶν μεγεθῶν, καὶ πανταχοῦ τὰ ἑνοειδέςερα τῆς ὑποςάσεως ἐξηγούμενα τοῖς πεπληθυσμένοις καὶ μᾶλλον εἰς διάςασιν προεληλυθόσιν. Ἀλλὰ τὸ (3) τὸν νοῦν ἀμερῶς ἔχειν τὰς (4) αἰτίας ἀπὸ τῶν μεριςῶν; ἀλλὰ τοῦτο δέδεικται καὶ πρότερον ὅτι ὁ δημιουργός, ὅτι ἑαυτῷ παραπλήσια ποιῶν, ὅτι καὶ τοῦ εὖ εἶναι πᾶσι χορηγός. Ἀλλὰ τὸ ἀμερεῖς ἔχειν αἰτίας, ἔχοντα γινώσκειν αὐτάς; καὶ τί θαυμαστὸν τὸν νοῦν ἑαυτὸν γινώσκειν, ὅπου γε καὶ ἡμῖν τὸ νοερὸν (5) ὑπάρχει ζῆν ἐν τῷ ἑαυτοὺς γινώσκειν; Οὐδὲν ἄρα ἄτοπον εἰ ὁ νοῦς ἀμερίςως γιγνώσκει τὰ μεριςά, καὶ εἰ μᾶλλον αὐτὰ γινώσκει τῆς συστοίχου

(1) D. καὶ μεριςῶς.

(2) B. C. τὴν αὐτὴν φ.

(3) A. B. D. Deest τὸ.

(4) B. C. τῶν μεριςῶν τὰς αἰτίας. D. τὰς αἰτίας τῶν ἀμερίστων.

(5) B. C. D. νοερῶς.

γνώσεως· τὸ γὰρ ἐκ (1) τῆς αἰτίας γινώσκειν, πολὺ μᾶλλον ἐςὶν ἀκριβέςερον τῆς ἄνευ αἰτίας ἐπιβολῆς. Ἐῶ λέγειν, ὅτι καὶ οἱ Θεολόγοι νοερὰν ἡμῖν παραδεδώκασιν αἴσθησιν, καθ᾽ ἣν ὁ θεῖος νοῦς πᾶν κυβερνᾷ καὶ γινώσκει τὸ αἰσθητόν, πάσας τὰς τοιαύτας ἐνςάσεις ἡμῶν πόῤῥωθεν διαφέροντες· ὥςε καὶ τὰ αἰσθητὰ γινώσκειν αὐτὸν αἰσθητικῶς, ἀλλὰ καὶ ταῦτα, ᾗ νοερά ἐςιν· ἐν αὐτῷ γὰρ καὶ ἡ αἴσθησις νοερόν ἐςιν εἶδος ζωῆς· πᾶν γὰρ τὸ ἐν νῷ ὄν, νοερόν ἐςι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν· οὐδὲν γοῦν ἀμενηνόν, οὐδὲ ἄζωον, οὐδὲ ἀνόητον ἐν νῷ τῷ κατ᾽ ἐνέργειαν. Ὅπως μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, ἐπὶ τῶν νοερῶν εἰδῶν διαλυτέον τὰς ἀπορίας, εἴρηται πολλάκις. Εἰ δὲ δὴ γινώσκων ὁ θεὸς ἑαυτὸν αἴτιον ὄντα τῶν μετ᾽ αὐτὸν, γινώσκει καὶ ὧν αἴτιος ἐστὶν, ἐντεῦθεν ςησόμεθα καὶ πρὸς Ἀριςοτέλην (2), καὶ δείξομεν ὅπως ὁ κατ᾽ αὐτὸν νοῦς ἑαυτὸν εἰδὼς ὄντα πᾶσιν ὀρεκτὸν, οἶδε καὶ τὰ πάντα ὅσα ὀρέγεται αὐτοῦ (3)· καὶ ἑαυτὸν ὡρισμένως εἰδὼς, οἶδε καὶ τὰ ὀρεγόμενα αὐτοῦ ὡρισμένως· τὸν (4) γὰρ τῶν πρός τι θάτερον ὡρισμένως εἰδότα, θάτερον μὴ εἰδέναι ὡρισμένως ἀμήχανον· πάντων γὰρ καὶ ἐκεῖνος ἕξει τὴν εἴδησιν ὡρισμένην, ἑαυτὸν ὡρισμένως εἰδώς. Οὐκ ἄρα ἀφαιρετέον τοῦ νοῦ τὴν πάντων γνῶσιν ἔχοντος, τὴν ἑαυτοῦ γνῶσιν, ἣν ἔχων οἶδε καὶ ὅτι ὀρεκτός ἐςι πᾶσιν· ὅπως δὲ ἀληθεύουσιν οἱ λόγοι τοῦ Παρμενίδου καὶ ἐπὶ ποίων εἰδῶν, πάλιν ὑπομνηστέον· τὰ γὰρ νοητὰ εἴδη τοιαύτην οὐκ ἔχει γνῶσιν τῶν ἡμετέρων, οἵαν τὰ νοερὰ, διωρισμένην τῶν ἀνθρωπείων ᾗ ἀνθρώπεια, καὶ τῶν ὅλων

(1) D. ἐν τοῖς αἰτίοις.

(2) C. πρὸς Ἀριςοτέλην κείμενον δείξομεν.

(3) B. C. κατ᾽ αὐτοῦ.

(4) B. C. D. τῶν γὰρ πρός τι.

τῶν ἀτόμων εἰδῶν, καὶ ὅλως τῶν αἰσθητῶν· ἀλλ' ἑνοειδῆ καὶ ὁλικὴν καὶ μοναδικὴν πάντων ὁμοῦ τῶν ὑφ' ἓν γένος ταττομένων, λέγω δὴ τὸ οὐράνιον καὶ τὸ ἀέριον, ἢ τὸ ἔνυδρον ἢ τὸ πεζόν, εἴτε θεῶν εἴτε τῶν κρειττόνων γενῶν, εἴτε τῶν θνητῶν τὴν περιοχήν, ὡς θείων ὄντων καὶ ὡς ζώων ἁπλῶς, καὶ ὡς ἀδιαιρέτων ἀπ' ἀλλήλων. Ἡ οὖν πρωτίστη ἐπιστήμη καὶ νόησις, οὐκ ἔστιν εἶδος (1) τῶν παρ' ἡμῖν· μερικὰ γὰρ ταῦτα, μᾶλλον δὲ μερικώτατα λοιπόν· ἀλλὰ τῶν ὅλων ὅλως ὁμοῦ καὶ ἑνοειδῶς, ἐν τῷ νῷ πάντων ὄντων ἀμερίστως. Ἐπὶ δὲ τούτων τῶν νοητῶν εἰδῶν, ἀληθὲς καὶ τὸ μὴ πρὸς ἡμᾶς αὐτὰ τὴν δύναμιν ἔχειν, μηδὲ ἡμᾶς πρὸς ἐκεῖνα· καὶ γὰρ ἡμῖν ἄγνωστά ἐστι καὶ ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν ἵδρυται νόησιν, ἐν τῷ ἀδύτῳ κεκρυμμένα τοῦ πατρός, καὶ ὥς φησιν ὁ θεολόγος, μόνῃ γνώριμα τῇ προσεχῶς μετὰ ταῦτα τάξει τῶν θεῶν· καὶ κρείττων ἡ δύναμις αὐτῶν, ἢ ὥστε ἡμῶν αὐτόθεν εἶναι γεννητικήν· θεοὺς γὰρ ὑφίστησιν, ὡς εἴρηται πολλάκις, καὶ θεοῖς ἐπιβέβηκεν, ἀλλ' οὐ ψυχαῖς· ἀπὸ δὲ τῶν νοερῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν, καὶ ψυχῶν πλήθη καὶ ἀνθρώπων, καὶ τῶν ἄλλων ζώων πρόοδοι γεγόνασιν.

« Οὐκοῦν εἰ παρὰ τῷ θεῷ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀκριβεστάτη δεσπο-
» τεία καὶ αὕτη (2) ἡ ἀκριβεστάτη ἐπιστήμη, οὔτ' ἂν ἡ δεσ-
» ποτεία ἐκείνων ἡμῶν ποτε δεσπόσειεν (3), οὔτ' ἂν ἡ ἐπι-
» στήμη ἡμᾶς γνοίη, οὐδέ τι ἄλλο τῶν παρ' ἡμῖν· ἀλλ'
» ὁμοίως ἡμεῖς τε (4) ἐκείνων οὐκ ἄρχομεν (5) τῇ παρ' ἡμῖν

(1) A. B. C. ἴδιος.

(2) Sic Bekker. — Heindorf. Ast αὐτή.

(3) Editt. ἡ ἐκείνων ἡμῶν ποτὲ ἂν δεσπ.

(4) Heindorf. Deest τε.

(5) D. ἄρχομεν ὁ τῆς παρ' ἡμῖν ἀρχῆς.

» ἀρχῇ, οὐδὲ γινώσκομεν τοῦ Θείου οὐδὲν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπι-
» ςήμῃ, ἐκεῖνοί τε αὖ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, οὔτε δεσπό-
» ται ἡμῶν εἰσιν, οὔτε γινώσκουσι τὰ ἀνθρώπεια (1) πράγ-
» ματα Θεοὶ ὄντες. Ἀλλὰ μὴ λίαν, ἔφη, Θαυμαςὸς (2) ὁ
» λόγος, εἴ τις τὸν Θεὸν ἀποςερήσειε (3) τοῦ εἰδέναι. »

Συνέπλεξεν ὁμοῦ τῇ δεσποτείᾳ τὴν ἐπιςήμην, ἀφορμὰς ἡμῖν καταβαλλόμενος τοῦ δεικνῦναι καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι τὰ ἡμέτερα γινώσκουσιν οἱ Θεοὶ, καὶ δεσπόζουσιν ἡμῶν νοερῶς, καὶ ὅτι γινώσκουσιν ἄρα ἡμᾶς· καὶ εἰ μὴ γινώσκουσιν, οὐ δεσπόζουσιν, ὃ δὴ δοκεῖ πάντων εἶναι ἀτοπώτατον· φιλοῦσι γάρ πως ἄνθρωποι, δεσπότας μὲν ἀδιστάκτως ἀποκαλεῖν τοὺς Θεούς, ἔντε ταῖς τῶν σωμάτων ἀσθένειαις ἐπ' αὐτοὺς καταφεύγοντες, καὶ ὧν οὐ δύνανται καθ' ἑαυτοὺς ἐνεργοῦντες κρατεῖν, ἐπὶ (4) τούτων τοὺς Θεοὺς παρακαλοῦντες, ὡς ἐκείνων πάντων ὁμοίως κρατεῖν δυναμένων· ἀπορεῖν δὲ εἰ καὶ γιγνώσκουσι τὰ ἡμέτερα, καὶ ἔςι τις αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπείων (5) λόγος· ὁρῶσι γὰρ ὅτι δυνάμεως μέν ἐςι περιουσία, τὸ πάντων ὁμοίως ἄρχειν καὶ πάντων ἐπικρατεῖν· γνώσεως δὲ ἀρετὴ, τὸ τὰ ἄριςα γινώσκειν· πολλὰ γὰρ καὶ μὴ γιγνώσκειν φασὶν ἄμεινον. Τούτων οὖν τὴν μὲν δεσποτείαν καὶ τὴν ἐπικράτειαν τῶν ὅλων κατηγοροῦσι, τὴν δὲ γνῶσιν ἀφαιροῦσι· τὸ γὰρ τῆς ψυχῆς φιλόθεον ὁπόσον αὐτῇ φαίνεται κάλλιστον, τοσοῦτον ἐπὶ τὴν Θείαν αἰτίαν ἀναφέρειν ἀξιοῖ. Καὶ τοῦτο μὲν λίαν ὀρθῶς· οὐ γὰρ ἔδει τὰ προελθόντα μόνον ὁρᾷν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν αὐτῷ πάντων

(1) Sic Bekk. — Fischer. Ast. Heindorf. ἀνθρώπινα.

(2) Sic Heind. — Editt. ἢ Θαυμ.

(3) Sic Fisch. Bekker.— Ast. Heindorf. ἀποςερήσει.

(4) B. C. ἐπὶ τοῦτο.

(5) D. ἀνθρωπίνων.

αἰτίας· ὅπου καὶ τὰ ἐνταῦθα πολὺ διαφέροντα συνήνωνται ἀλλήλοις, καὶ ὅμοιά πως ἐςίν· ἐπεὶ καὶ τὸ σπουδαῖον ἔργον τοῦ μοχθηροῦ πάμπολυ διενήνοχε, καὶ (1) οὐδεῖ εἰπεῖν ὅσον· ἀλλ' ἥ γε ἐν τοῖς ἐπιςήμοσι γνῶσις τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κακίας οὐ πολὺ διενήνοχε· καὶ τὸ μὲν ἐνεργεῖν ἀπὸ κακίας, οὐκ ἀγαθόν· τὸ δὲ γιγνώσκειν τὴν κακίαν, ἀγαθόν, εἴ περ καὶ τὸ τὴν ἀρετήν· τῶν γὰρ ἐναντίων (2) μία καὶ ἡ αὐτὴ γνῶσις ἐςί. Πάντα οὖν ἄμεινον τῷ νῷ γινώσκειν. ἐν αὐτῷ γὰρ ὄντα γιγνώσκει τὰ πάντα· ταῦτα δὲ αὐτῷ (3) πάντα γιγνώσκειν ἄμεινον, ἵνα καὶ ὅλον ἑαυτὸν (4) γιγνώσκῃ· τοῖς μὲν γὰρ εἰς τὰ ἔξω βλέπουσι, πολλὰ μὴ γιγνώσκειν ἄμεινον· τὸ γὰρ εἰς ὕλην ἀμέτρως πεσὸν, ἀναπίμπλαται τῆς ὑλικῆς αἰσχρότητος, βλέπον εἰς αὐτήν· τοῖς δὲ εἰς ἑαυτοὺς ἐπεςραμμένοις, πάντα ὁμοίως γνωςά· καὶ ἡ διαφορὰ κατὰ τὸ ὁλικὸν τῆς γνώσεως, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ γινώσκειν τε καὶ μὴ γινώσκειν. Ἔχει δὲ καὶ τὸ θεοὶ ὄντες προςεθὲν, πολλήν τινα τὴν ἔνδειξιν τῆς ἀπορίας· πᾶν γὰρ τὸ θεῖον ἀγαθὸν, καὶ βούλεται πάντα πληροῦν τῶν ἀγαθῶν· πῶς οὖν ἢ ἀγνοήσει τὰ καθ' ἡμᾶς, ἢ οὐ δεσπόσει τῶν δευτέρων; πῶς δὲ ὧν ἐςιν αἴτιον, τούτων (5) οὐκ ἄρξει κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν; πῶς δὲ οὐ προνοήσει κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν; πῶς δὲ οὐ προνοήσει κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γνῶσιν; Καί μοι δοκεῖ καὶ τοῦτο προσθεῖναι τοῖς εἰρημένοις ὁ Παρμενίδης, τὸ θεοὺς ὄντας, ἀτοπώτατον εἶναι τῶν πάντων τὰ

(1) B. C. D. καὶ οὐδὲ εἰπεῖν.

(2) B. ἐναντίων τιμίων μία.

(3) C. αὐτοῦ.

(4) C. ἑαυτό.

(5) C. τούτων καὶ οὐκ ἄρξει.

ἡμέτερα ἀγνοεῖν ὧν δεσπόζουσι· βαθέως ἐνδεικνύμενος, ὅτι θεοῖς ᾗ θεοῖς προσήκει μάλιϛα πάντων (1) γινώσκειν, καὶ προνοεῖν τὰ εἴδη πάντων καθὸ εἴδη τοῦ εἶναι τὰ ὅλα αἴτιά ἐϛι· καθὸ δὲ θεῖα, καὶ ταῦτα γινώσκει πάντα κατὰ τὸ ἓν τὸ (2) ἐν αὐτῷ· θεῖον γάρ ἐϛιν ἔργον τὸ προνοεῖν· νοερὸν δὲ τὸ τῶν ὅλων εἰδῶν ὑποϛατικὸν καὶ φρουρητικόν. Οὕτω δὲ καὶ ἐν Νόμοις αὐτοῖς αὐτὸς, οὐκ ἄλλως εἶπε τὰς ὅλας ψυχὰς προνοεῖν, ἢ δοὺς αὐταῖς νοῦν θεῖον, ὡς τῷ θεῷ τῆς προνοίας προσηκούσης, ἀλλ' οὐχὶ νῷ· νοῦ γὰρ καὶ ἄλλοις μέτεϛι· θείου δὲ νοῦ, ταῖς θείαις ψυχαῖς. Ὁ μὲν ὅλος συλλογισμὸς, τοιοῦτός ἐϛι τῶν προκειμένων· οἱ θεοὶ τὴν αὐτοεπιϛήμην καὶ τὴν αὐτοδεσποτείαν ἔχουσι· τὰ τὴν αὐτοεπιϛήμην καὶ τὴν αὐτοδεσποτείαν ἔχοντα, οὐ πρὸς ἡμᾶς λέγεται τὴν ἐπιϛήμην ἔχειν καὶ τὴν δεσποτείαν· οἱ ἄρα θεοὶ, οὐ πρὸς ἡμᾶς ἔχουσι τὴν ἐπιϛήμην καὶ τὴν δεσποτείαν (3), οὐ γιγνώσκουσιν ἡμᾶς, οὐδὲ δεσπόζουσιν ἡμῶν· ἔχοιεν γὰρ ἂν τὴν ἐπιϛήμην ἡμῶν, ἐπιϛητῶν αὐτοῖς ὄντων, καὶ ἔχοιεν ἂν τὴν δεσποτείαν πρὸς ἡμᾶς, ἡμῶν δουλευόντων· ἅπερ ἐϛὶν ἀτοπώτατα τῶν προειρημένων. Μάλιστα δέ μοι δοκεῖ τὴν ἀτοπίαν ἐμφῆναι (4) βουλόμενος καὶ τὴν πρὸς τὰς διαϛρόφους ἡμῶν ὑπολήψεις μάχην, τό,τε τοῦ θεοῦ καὶ τὸ τῶν θεῶν ὄνομα φέρειν, τὸ μὲν ἐπὶ τῶν ἰδεῶν αὐτῶν (5), τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ τὰς

(1) D. τὰ πάντων.

(2) B. C. τὸ ἐν ἑαυτῷ. D. τὸ ἑαυτῶν. B. C. νοερῶν.

(3) C. δεσποτείαν· οὐ γιγνώσκουσι τὴν ἐπιϛήμην καὶ τὴν δεσποτείαν· οὐ γιγνώσκουσιν ἡμᾶς.

(4) C. ἐκφῆναι.

(5) B. C. αὐτοῦ.

ἰδέας ἔχοντος· διότι τῶν μὲν ἰδεῶν ἁπλῶς τὴν δεσποτείαν ἢ γνῶσιν ἀφαιρεῖν καὶ τοῦ ἔχοντος αὐτὰς νοῦ, πάντως ἐςὶν ἀληθές· εἰ πάντα λέγοιμεν τά τε κατὰ τὰς ἰδέας ὑποςάντα καὶ ὅσα τούτων ἔξω ἐςιν· οὐ γὰρ πάντων (1) νοῦς ἢ νοῦς γνωςικός, ἀλλὰ τῶν ὅλων· οὐδὲ πάντων αἱ ἰδέαι αἴτιαι, ἀλλὰ τῶν κατὰ φύσιν ἀεὶ ὄντων· ὥςε ἐπὶ τούτων, οὐ πάνυ ψευδὴς ὁ λόγος, ὁ τὴν γνῶσιν αὐτῶν ἢ τὴν δεσποτείαν ἀφαιρῶν τῶν ἡμετέρων καθόσον ἡμεῖς τινὲς ἐσμὲν, οὐ καθόσον ἄνθρωποι καὶ ἓν εἶδος ἔχομεν. Τὸν δὲ Θεὸν καὶ τοὺς Θεοὺς ἀνάγκη πάντα γιγνώσκειν, καὶ τὰ ἁπλῶς καὶ τὰ τινὰ, καὶ τὰ ἀεὶ καὶ τὰ ποτέ· καὶ πάντων δεσπόζειν, οὐ τῶν καθόλου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν μερικῶν· μιᾶς παρ' αὐτῶν προνοίας εἰς πάντα διηκούσης. Καὶ τὰ εἴδη οὖν καθόσον Θεοὶ, καὶ ὁ νοῦς ᾗ Θεὸς, πάντων ἔχουσι γνῶσιν, καὶ πάντων δεσπότης· Θεὸς δὲ ὁ νοῦς κατὰ τὸ ἕν· καὶ τὰ εἴδη καθόσον ἐςὶν ἐν αὐτοῖς τὸ ἐκ τἀγαθοῦ φῶς. Κατὰ τοῦτο τοίνυν κρείσσω ὄντα τῆς εἰδητικῆς οὐσίας πάντων, καὶ γνῶσιν καὶ πρόνοιαν κατεςήσαντο μίαν· διόπερ ὁ ταῦτα ἀποφάσκων ἐπ' αὐτῶν λόγος, οἱ Θεοί εἰσιν, ἀτοπώτερός ἐςι, καὶ μειζόνως ταῖς κοιναῖς ἡμῶν ἐννοίαις μαχόμενος. Ταῦτα καὶ ὁ Παρμενίδης βεβαιῶν, ἐπήνεγκε μετὰ πολλῆς βαρύτητος, Θεοὶ ὄντες· καὶ γὰρ ἐκεῖ μᾶλλον ἥνωται πρὸς τὴν ἑαυτοῦ Θεότητα ἕκαςον· ἐν δὲ τῷ νοερῷ διακόσμῳ, μᾶλλον διακέκριται κατὰ τὰ μέτρα τῆς ὑφέσεως. Καὶ ὁ Σωκράτης λίαν θαυμαςὸν ἀποκαλεῖ τὸν λόγον τὸν ἀποςεροῦντα τὸν Θεὸν τοῦ εἰδέναι· καί τοι, πρῶτον μὲν οὐκ

(1) D. πάντων νοῦς γνωςικός.

ἔδει ςέρησιν εἰπεῖν, ἀλλ' ὑπεροχὴν γνώσεως· εἴρηται γὰρ ἡ γνῶσις ἐκείνη πολὺ τῶν ἄλλων ἀκριβεστέρα πασῶν· ἔπειτα εἰ καὶ ςέρησιν ἔδει λέγειν, τῆς τῶν ἡμετέρων πραγματείας γνώσεως ἔδει τίθεσθαι τὴν ςέρησιν, ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς γνώσεως· οὐδὲ γὰρ τοῦτο συνήγαγεν ὁ λόγος. Ἀλλ' ἔοικεν αὐτὸς ἐπὶ τῶν νοερῶν εἰδῶν ἱςάμενος ἀτελέςερον ἀφάψασθαι τῆς τοῦ Παρμενίδου θεωρίας, ἀναγαγόντος τὴν τῶν εἰδῶν ὑπόθεσιν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀκρότητα τὴν νοητὴν, ἐν ᾗ πρῶτον τὰ εἴδη, καὶ ὁ τῶν ἀριθμῶν ἡνωμένος, καὶ τῷ ἐκ τἀγαθοῦ φωτὶ τεθεωμένος (1), ἀφ' οὗ λοιπὸν αὐτῷ πρὸς τὸ ἓν ὂν καὶ τὴν ἑςίαν τὴν τῶν ὄντων ἡ μετάβασις εὔκολος· δεῖ γὰρ ἵνα πᾶσαν ἐκφήνωμεν τὴν τῶν ἰδεῶν σειρὰν, πρὸ τοῦ τῶν ἰδεῶν ἀριθμοῦ, τὴν ἑνιαίαν ὑφεςάναι τῶν ὄντων αἰτίαν· καὶ τὸ κρυφίως καὶ τὸ ἑνοειδῶς ὂν καὶ ὑπὲρ εἶδος, ἀφ' οὗ προῆλθεν ὁ τῶν ἑνικωτάτων ἰδεῶν ἀριθμὸς ἐπὶ πάσας τὰς δευτέρας τάξεις καὶ διακοσμήσεις· πρώτιςα γάρ ἐςιν εἴδη τὰ νοητά· δεύτερα δὲ, τὰ νοητὰ μὲν, ἀλλ' ὡς ἐν νοεροῖς· τρίτα δὲ, τὰ συνεκτικὰ τῶν ὅλων· τέταρτα δὲ, τὰ τελεσιουργὰ πάντων τῶν νοερῶν καὶ ὑπερκοσμίων· ἐπὶ δὲ τούτοις, τὰ νοερὰ καὶ ταύτην ἔχοντα τὴν ἰδιότητα καθ' αὑτήν· ἕκτην δὲ ἔλαχε τάξιν τὰ ἀφομοιωτικά (2), δι' ὧν πάντα τὰ δεύτερα τοῖς νοεροῖς εἴδεσιν ἐξομοιοῦται· ἑβδόμην δὲ, τὰ ἀπόλυτα καὶ ὑπερουράνια, συναγωγὸν δύναμιν ἔχοντα τῶν περὶ τὸν κόσμον διῃρημένων εἰδῶν· ἐσχάτην δὲ, τὰ ἐγκόσμια· καὶ τούτων; τὰ μὲν νοερά, τὰ δὲ ψυχικά, τὰ δὲ φυσικά, τὰ δὲ

(1) D. τεθεωμένοι. (2) C. ἀφομοιωματικά.

αἰσθητά· καὶ τούτων τὰ μὲν ἄϋλα, τὰ δὲ ἔνυλα· καὶ μέχρι τούτων ἡ πρόοδος τῶν εἰδῶν ἄνωθεν ἀπὸ τῶν νοητῶν, ἐν μὲν τῷ πέρατι τῶν νοητῶν ἐκφανεῖσα πρῶτον, καταλήξασα δὲ εἰς τὸ πέρας τῶν αἰσθητῶν· καὶ δὴ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν εἰδητικῶν διακόσμων ἥκειν ἀναγκαῖόν τι ἰδίωμα τοῖς προελθοῦσιν ἐσχάτοις εἴδεσι μέχρι τῶν αἰσθητικῶν εἰδῶν· οἷον ἀπὸ μὲν τῶν νοητῶν εἰδῶν τὸ ἀμετάβλητον· ἐκεῖνα γὰρ αἰώνια πρώτως· ἀπὸ δὲ τῆς πρωτίστης τάξεως τῶν νοητῶν καὶ νοερῶν, τὸ σύνθημα ἕκαστον φέρειν ἄγνωστον τῶν οἰκείων παραδειγμάτων, καθὸ καὶ ἔλαχεν ἕκαστον ἰδίωμα τὸ θεῖον· ἀπὸ δὲ τῆς μέσης, τὸ ὅλον ἕκαστον ὂν συνέχειν τῇ ὁλότητι τὸ πλῆθος (1) τῶν ἑαυτοῦ μερῶν· ἀπὸ δὲ τῆς τρίτης, τὸ πᾶν εἶδος τοῦ δυνάμει πρότερον ὄντος εἶναι τελεωτικόν· ἀπὸ δὲ τῶν τοῖς (2) νοεροῖς ὄντων, τὸ διῃρῆσθαι κατὰ πάντας ἀριθμοὺς καὶ διαιρεῖν τὰ μετέχοντα αὐτῶν· ἀπὸ δὲ τῶν ἐν τοῖς ὑπερκοσμίοις, τὸ ὁμοιοῦσθαι τοῖς ἑαυτῶν ἕκαστα παραδείγμασιν· ἀπὸ δὲ τῶν ὑπερκοσμίων ὁμοῦ καὶ ἐγκοσμίων, τὸ τῶν πεπληθυσμένων ἕκαστον εἶναι συναγωγὸν εἰς τὰς προσηκούσας ἑκάστοις (3) κοινότητας· ἀπὸ δὲ τῶν ἐγκοσμίων, τὸ ἀχώριστον τῆς ὑποκειμένης αὐτοῖς φύσεως καὶ τὸ μετ' αὐτῆς συμπληροῦν τὴν τῶν συνθέτων γένεσιν· δεῖ γὰρ ἀφ' ἑκάστων ἥκειν τινὰ πάντων ἰδιότητα εἰς τὰ ἐν τῷ αἰσθητῷ εἴδη, πέρατα ὄντα τῆς εἰδητικῆς σειρᾶς· καὶ οὐδ' ἂν ἄλλο τι εὕροις περὶ αὐτῶν εἰωθὸς, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, λέγεσθαι, πλὴν τούτων

(1) B. τοῦ πλήθους.
(2) D. ἀπὸ δὲ τοῖς νοεροῖς.
(3) D. ἑκάστας.

ὧν εἴπομεν· οἷον ὅτι πᾶν εἶδος αἰσθητὸν, ἄλλης ἕδρας δεῖται καὶ ὑποδοχῆς· ὅτι πᾶν ἐν πολλοῖς ἐςὶ τοῖς μετέχουσιν· ἐὰν δὲ ἀΐδια, ὡς ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς ἓν τῶν μετεχόντων πρὸς τὸ πρώτως μετέχειν τεταγμένου (1)· ὅτι πᾶν δι' ὁμοιότητος ὑφέςηκε τῆς πρὸς τὰ χωριςὰ εἴδη, καὶ ὑφέςηκε κατὰ τὴν ὁμοιότητα ταύτην· ὅτι πᾶν τὸ ἄτομόν ἐςιν εἶδος μεθ' ὃ τὸ ὡς ἀληθῶς ἄτομόν ἐςιν, εἰς τὸν ἔσχατον προελθὸν καὶ ὑλικὸν μερισμόν· ὅτι πᾶν τὴν ὑποκειμένην αὐτῷ φύσιν, δυνάμει οὖσαν, τελειοῖ καὶ εἰς ἐνέργειαν ἄγει τῇ ἑαυτοῦ παρουσίᾳ· ὅτι πᾶν εἶδος, ὅλον ἐςί, πεπονθὸς μὲν τὸ ἐν αὐτῷ ἕν, οὐκ ὂν δέ, ἀλλὰ πλῆθος ἔχον οὐσιῶν καὶ δυνάμεων· ὅτι πᾶν (2) ἔχει πάντως ἄρρητον σύνθημα θεῖον· διὸ καὶ τάξιν ἄλλην ἕκαςον ἔλαχεν ἐν τῷ παντὶ, καὶ τόπον καὶ περίοδον κατ' ἀριθμὸν ἴδιον καὶ μορφήν· ἕκαςα γὰρ τούτων αὐτοῖς διανενέμηται παρὰ τῆς δημιουργίας κατά τινα πρὸς τοὺς θεοὺς οἰκειότητα κρύφιον· ὅτι πᾶν ἀεὶ ὡσαύτως ἐςὶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὐδέποτε ἐκλείπει τὸ πᾶν, ἀλλὰ κᾂν ἐγγιγνομένοις ἔχῃ τὴν ὑπόςασιν, ἀγεννήτως ὑφέςηκε. Ταῦτα δ' οὖν εἰωθότα λέγεσθαι περὶ τῶν εἰδῶν τῶν συμπληρούντων τὸν κόσμον, ἀπ' ἐκείνων αὐτοῖς ἐνδέδοται πάντων, ὡς εἴρηται, τῶν εἰδητικῶν διακοσμήσεων· καὶ οὐδ' ἂν εὕροιμεν ἄλλο τι παρὰ (3) τῶν κατιδόντων τὴν φύσιν ταύτην θρυλλούμενον· ὡς εἰκότως ἕκαςον εἰς τὴν οἰκείαν ἀνηγάγομεν ἀρχὴν, κάτωθεν μέχρι τῶν πρωτίςων ἐπανελθόντες. Τοσαῦται μὲν αἱ τῶν εἰδῶν τάξεις ὡς τὸ ὅλον εἰπεῖν· ἐφ' ἑκάτερα δὲ αὐτῶν, ἄνω

(1) B. C. τεταγμένων.

(2) C. ἔχει τι πάντως.

(3) A. B. παρὰ τῶν ὑπὸ τῶν κατιδόντων. D. περὶ τῶν ὑπὸ τ. κ.

μὲν ἦτε ὁλότης ἡ νοητὴ καὶ ἡ τοῦ ὄντος μονάς, κάτω δὲ τό,τε πρῶτον ὑποκείμενον, ὅ ἐςιν εἰκὼν ἐκείνης τῆς ὁλότητος καὶ τὸ πάντων ἔσχατον ἴνδαλμα τοῦ ὄντος φερόμενον.

« Ταῦτα μέν τοι, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Παρμενίδης, καὶ » ἔτι ἄλλα πρὸς τούτοις πάνυ πολλὰ ἀναγκαῖα ἔχει (1) » τὰ εἴδη, εἰ εἰσὶν αὗται (2) αἱ ἰδέαι τῶν ὄντων, καὶ » ὁριεῖταί τις αὐτό τι ἕκαςον εἶδος. »

Πάνυ θαυμαςῶς ὁ Παρμενίδης διὰ τῶν ἀποριῶν, ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὴν πρώτην ἔκφανσιν τῶν εἰδῶν ἀναγαγὼν τὸν λόγον, καὶ διὰ τοῦ προσχήματος τῶν ἐνςάσεων ἐνδειξάμενος τάξεις τῶν εἰδῶν πολλάς, καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων βαθύτερον ἀποφήνας τὴν περὶ αὐτὰ τάξιν, ἀναγκαίως λοιπὸν πείθει τὸν Σωκράτην μὴ προχείρως μηδὲ ἐβασανίςως ἐπὶ τὴν τῶν εἰδῶν ὑπόθεσιν ὁρμᾷν, ἀλλ' ὁδεῦσαι πρότερον διὰ πολλῆς δή τινος γυμνασίας διαλεκτικῆς, ἵνα γένηται διαλύειν ἱκανὸς τὰς εἰρημένας καὶ πάσας ἄλλας τὰς περὶ αὐτῶν ἀπορίας, καὶ διορθοῦν τὴν περὶ τοῦ δόγματος ἀλήθειαν. Δαιμόνιον δὲ κἀκεῖνο, τὸ παραλαβεῖν ἐν τοῖς εἰρημένοις πάντας τοὺς ἀποριῶν τόπους, οἷς χρώμενοι καὶ τῶν μετ' (3) αὐτὸν τινές, διασύρειν ἐπιχειροῦσι τὴν περὶ τῶν ἰδεῶν ὑπόθεσιν· εἰ γὰρ ἐθέλοι τις ἐπισκέψασθαι, τὰς μὲν εἰς τὸ ἐν τοῖς καθέκαςα κοινὸν ἀποφερομένας, τὰς δὲ εἰς τὰς ὑςερογενεῖς ἐννοίας, τὰς δὲ μέχρι τῶν ψυχικῶν λόγων ἱςαμένας, τὰς δὲ ὑποτιθεμένας μὲν ἐν νῷ, ἀλλ' αὐτὰ ἀργὰ καὶ ἀκίνητα, δραςήριον εἰς τὸ ποιεῖν τῶν αὐτῶν μὴ δυν-

(1) C. D. ἔχειν. — Editt. ἀναγκαῖον ἔχειν.

(2) D. αὗται μὲν αἱ ἰδ.

(3) B. C. μετ' αὐτῶν. D. μετ' αὐτὸν διασύρειν τινές.

αμένων, καὶ ἀφομοιοῦν ἑαυταῖς τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτῶν· ὥςε ἔγωγε θαυμάζω τοὺς οἰομένους ἀεί τι καινὸν λέγειν, ἀποροῦντας πρὸς τὴν δὲ τὴν δόξαν, οὐδενὸς παρακειμένου τῷ Πλάτωνι (1) τῶν εἰς ἀπορίαν αὐτῷ συντελεῖν δυναμένων. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τοσαῦτα ἀπόχρη· κατὰ δὲ τὴν λέξιν ἐνδείκνυται ὁ Παρμενίδης, ὅπως καὶ ἄλλας ἀπορίας εὑρίσκειν δυνατὸν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ὁρμωμένας· τὸ γὰρ καὶ ἔτι πρὸς τούτοις δείκνυσι τὴν εὐπορίαν τὴν ἐκ τούτων γιγνομένην τοῖς ζητητικοῖς· ἐνδείκνυται δὲ καὶ ὅτι τὰ ἐν ἀποριῶν προσχήματι λελεγμένα, ἀληθῆ κατ' ἄλλον τρόπον ἐςίν· ἀνάγκη γάρ, φησι, ταῦτα πάντα ἅπερ εἴπομεν ἔχειν τὰ εἴδη, καὶ τὸ ἄγνωςον, καὶ τὸ μὴ γιγνώσκειν (2) τί τῶν ἡμετέρων, καὶ ἁπλῶς ἁπάσας τὰς εἰρημένας ἰδιότητας ἐφαρμόζειν τινὶ τάξει τῶν εἰδῶν· τὸ γὰρ ἐπὶ ἑνὸς ἀληθές, οὐδὲν θαυμαςὸν εἰ ψεῦδος ἐςὶν ἐπ' (3) ἄλλων προτεινόμενον. Οὐ μόνον οὖν τὰς ἀπορίας ἡ λέξις παρίςησιν· εἶπε γὰρ ἄν, εἰ ταύτας ἠβούλετο δηλῶσαι μόνας, ἀνάγκην εἶναι ταῦτα ἀκούειν τοῖς εἴδεσιν· ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν αὐταῖς πάσαις κεκρυμμένην περὶ τῶν εἰδῶν ἀλήθειαν· ἔχει γὰρ οὐ τὰ ἄτοπα, ἀλλὰ τὰ ἀληθῆ τὰ εἴδη πάντως. Εἰπὼν δὲ εἰ (4) εἰσὶν αὗται αἱ ἰδέαι τῶν ὄντων, οὐχὶ τὰ αἰσθητὰ καλέσας ὄντα ὡς τούτων εἶναι τὰς ἰδέας φάμενος, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δηλῶν τὸ ἐν τοῖς οὖσι τετάχθαι τὰς ἰδέας, ἀλλὰ μὴ ὀνόματα μόνον εἶναι φερόμενα κατὰ ἐπινοιῶν ψιλῶν· εἰπὼν δ' οὕτως, ἐνέφηνεν ὅτι τοῖς μὲν ὑςερογενῆ τὰ εἴδη ποιοῦσιν ἢ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, οὐχ ἕπεται ταῦτα τὰ ἄπορα· τοῖς δὲ ἐν τοῖς

(1) A. Πλάτωνι εἰς ἀπορίαν.

(2) A. γιγνῶσκον τῶν ἡμετέρων.

(3) B. C. ἐπ' ἄλλο.

(4) A. Deest εἰ.

ὄντως οὖσι τὰς ἰδέας ἀπαριθμουμένοις, τούτοις ὁ λόγος ἄπορος καὶ δύσπιςος. Προσθεὶς δὲ τὸ καὶ ὁριεῖταί τις αὐτό τι ἕκαςον εἶδος, ἐναργὲς πεποίηκεν ἡμῖν τίνι διαφέρουσιν οἱ τὰς ἰδέας τιθέμενοι τῶν μὴ τιθεμένων· λέγουσι γὰρ καὶ ἄλλοι νοῦν εἶναι πρὸ τοῦ κόσμου, καὶ θεὸν τὸν αὐτὸν ὀνομάζοντες, ἀλλ' οὐ φασὶν ἰδέας εἶναι· τὸν γὰρ νοῦν τοῦτον οὐ συγχωροῦσι διωρισμένας ἔχειν τῶν ἐγκοσμίων αἰτίας, ἀνθρώπου, καὶ ἵππου, καὶ λέοντος, καὶ τῶν ἄλλων ὁπόσα ἐν τοῖς θνητοῖς εἰσιν εἴδη. Ταύτῃ τοίνυν διαφέρουσιν ἀλλήλων οἵτε ἀναιροῦντες καὶ οἱ τιθέμενοι τὰ εἴδη· καθόσον οἱ μὲν τὰς διακεκριμένας αἰτίας, τὰς νοερὰς καὶ ἀκινήτους καὶ θείας ἀπολείπουσιν· οἱ δὲ, ἔντι μόνον λέγουσιν ἀπλήθυντον καὶ ἀκίνητον αἴτιον ὡς ὀρεκτόν, ὃ δὴ περὶ τῆς ὑπὲρ νοῦν αἰτίας καὶ τὸν (1) νοητὸν ἀριθμὸν ἱδρυμένης λέγομεν τοῦτο τῷ νῷ προσάπτοντες· καθὸ μὲν τὸ πρῶτον τοιοῦτον ἐνόμισαν, ὀρθῶς οἰηθέντες· οὐ γὰρ δεῖ τὰ ὄντα πολιτεύεσθαι κακῶς, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν εἶναι τῶν ὄντων, τὸ πλῆθος, ἀλλὰ τὸ ἕν· καθὰ δὲ τὸν νοῦν καὶ τὸ ἓν ταὐτὸν ὑπέλαβον, οὐκ ὀρθῶς. Ἴδιον οὖν μάλιςα τῆς εἰδητικῆς αἰτίας ἐςὶ τὸ διακεκριμένον κατὰ τὰ πλήθη τῶν ὄντων· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὅπου μὲν τὰ κρυφίως καὶ ἀδιακρίτως ὂν, οὔπω τὸ εἶδος· ὅπου δὲ πρῶτον ἡ διάκρισις, ἔχει τὰ πρώτιςα τῶν εἰδῶν, οἷον οὐρανίων πᾶν ἕν, καὶ ἄλλο πεζῶν· ὅπου δὲ πλείων ἡ διάκρισις, ἐκεῖ καὶ τῶν μερικωτέρων ἴδιαι προεςᾶσι (2) τινὲς αἰτίαι παραδειγματικαί· καὶ τέλος προϊούσης τῆς εἰδητικῆς διακοσμήσεως,

(1) A. B. C. τοῦ νοητὸν ἀριθμὸν ἱδρυμένου.

(2) B. C. προεςῶσι.

τὰ ἔσχατα τῶν ποιητικῶν εἰδῶν καὶ τῶν μορίων καὶ τῶν συμβεβηκότων, ἔσχε διακεκριμένας αἰτίας· οἱ γὰρ ἐν τῇ φύσει λόγοι, καὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ποδὸς καὶ καρδίας καὶ δακτύλου ἔχουσι διωρισμένας ἀρχάς· ὥστε ἄνωθεν μὲν τῶν γενικωτάτων, κάτω δὲ καὶ τῶν μερῶν, ἐν δὲ τοῖς μέσοις κατὰ τὸ ἀνάλογον· οὐ γὰρ ὡσαύτως διήρηται τὰ νοερὰ τοῖς ἀφοριστικοῖς, ἢ ταῦτα τοῖς ἀπολύτοις· ἀλλ' ἅτε μεταξὺ ταῦτα ὄντα τῶν τε αἰσθητῶν καὶ νοερῶν, μᾶλλον μὲν ἐκείνων διήρηται, μᾶλλον δὲ τούτων ἥνωται· καὶ ὁλικώτερα μέν ἐστι τῶν αἰσθητῶν, μερικώτερα δὲ τῶν νοερῶν (1). Τὸ μὲν οὖν εἴ τις ὁριεῖται, καθάπερ εἴπομεν, ταὐτὸν σημαίνει τῷ εἴτις διακεκριμένας αἰτίας ὑποθήσεται (2)· οὐχὶ τῷ ὁρικὰς ἀποδόσεις ποιεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ τῶν τῇδε νοητὰς ἀρχὰς πλείονας ποιεῖν δηλοῖ· τοῦτο γὰρ ἴδιον ἐστὶ τῆς τῶν ἰδεῶν θεωρίας. Τὸ δὲ αὐτὸ ἕκαστον εἴρηται πολλάκις ὡς (3) τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν αὐλίαν ἐνδείκνυται καὶ τὴν καθαρότητα τῶν ἰδεῶν· αὐτὸ γάρ ἐστιν ἕκαστον τὸ ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἄλλου ὄν; μηδὲ ἀλλοτρίως τοῦτο ὃ καλεῖται προσονομαζόμενον. Τὸ δέ γε τί προσκείμενον, δηλοῖ τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ καὶ τὸ ἐν ἀρχῆς λόγῳ προϋπάρχον· οὐ γὰρ οὕτως ἐπὶ τῶν εἰδῶν τὸ τί προστιθέμενον (4), ὡς ἐπὶ τῶν ἐνύλων καὶ ἀτόμων, ἀλλ' ὡς τῆς ἑνότητος καὶ τοῦ πέρατος σύμβολον (5).

« Ὥστε ἀπορεῖν τε τὸν ἀκούοντα καὶ ἀμφισβητεῖν ὡς

(1) C. νοητῶν.

(2) Coddss. ἀποθήσ. — A. in margine ὑποθήσεται.

(3) A. in abest ὡς.

(4) προςιθέμενος.

(5) D. σύμβολον· καὶ ὡς μερικὸν δὲ ὂν τὸ εἶδος· « Εἰ περιβάλλοιτο πρὸς αὐτὸ τὸ ἓν ὄν, » εἰκότως ἄν τις ἐπονομάζοιτο » ὥστε ἀπορεῖν.

» οὔτε ἐςὶ ταῦτα, εἴτε (1) ὅτι μάλιςα εἴη, πολλὴ ἀνάγκη
» αὐτὰ εἶναι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἄγνωςα ».

Καὶ ταῦτα δαιμονίως λέγεται καὶ τῆς ἡμετέρας φύσεως ἐςοχασμένως· οὔτε γὰρ ὁ ἀκρότατος ἂν καὶ σοφώτατος ἀνενδοιάςως ἔχοι πάντη περὶ τὴν τῶν θείων ἐπιςήμην, νοῦς γάρ ἐςι μόνως ὁ χωρὶς ἀπορίας τὰ νοητὰ γιγνώσκων, ἡ δὲ ἡμετέρα τάξις καθόσον ἀπολείπεται τῆς νοερᾶς γνώσεως, κατὰ τοσοῦτον καὶ τῆς ἀκριβεςάτης ἐςὶ τάξεως παρῃρημένη· οὔτε ὁ ἀτελέςατος καὶ γηγενέςατος ἀνεννόητος ἔςι πάντη τῆς εἰδητικῆς αἰτίας· πρός γάρ τι βλέπων, ἐνίοτε καλίζει τὸ φαινόμενον ὡς εὐμετάβολον, εἰ μὴ τῆς ὄντως οὐσίας εἶχε παρ' ἑαυτῷ πρόληψιν ἀδιάςροφον (2)· μεταξὺ δὲ τούτων εἰσὶν ὅ,τε ἀπορῶν καὶ ὁ ἀμφισβητῶν καὶ ὁ ἀρνούμενος (3)· ὁ μὲν γὰρ ἀπορῶν, μᾶλλον ἐν τῷ εἶναι τὰ εἴδη, τὴν διάνοιαν βέβηκεν, εὐλαβεῖται δὲ καὶ τοὺς ἀντικειμένους λόγους· ὁ δὲ ἀμφισβητῶν, ὁμοίως ἐφ' ἑκάτερα φέρεται (4), καὶ πρὸς τὸ εἶναι καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι τοῖς λόγοις· ὁ δὲ ἀρνούμενος, πρὸς τὸ μὴ εἶναι μᾶλλον, ἔνδοθεν μὲν ὑποφθεγγόμενος ὡς ἔςι κατὰ τὴν ἀδιάςροφον ἔννοιαν, διὰ δὲ τὴν περικεχυμένην λήθην ἀναιρῶν αὐτῶν τὴν ὕπαρξιν· εἴτε καὶ μὴ ἔςιν, οὐκ ἔςιν· εἰ ἔςι μὲν, ἄγνωςα δὲ ἡμῖν, οὐκ ἀξιόχρεως ἐςὶν ὅγε τιθέμενος αὐτά· τῶν γὰρ ἀγνώςων καὶ αὐτὸς προεςάναι λέγων, ἐλέγχει τὴν αὐτοῦ ψῆφον. Ὅρα τοίνυν ὅπως ἀποδέχεται τὴν δύναμιν τῶν εἰρημένων ἀποριῶν, καὶ ὅπως ἡμᾶς ἐπὶ τὴν διάλυσιν

(1) Sic Editt. A. εἴτε εἰ μάλιςα.
(2) C. διάςροφον.
(3) B. ἀρκούμενος.
(4) B. C. φαίνεται.

αὐτῶν παρακαλεῖ· δέος γοῦν ἐςι καὶ ἡμῖν μὴ τοῦτο πάθωμεν, ὅ φησι πάσχειν τοὺς ἀκούοντας ἐκείνων τῶν ἐπαπορούντων λόγων· καὶ ἡμεῖς ἀπορήσαντες, εἶτα ἀμφισβητήσαντες, ἄρδην ἀνέλωμεν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὡς εἰ καὶ ἔςιν, ἄχρηςον ἡμῖν ὑπάρχουσαν, ἅτε ἄγνωςον οὖσαν καθ' αὑτήν. Δέδεικται δὲ ὅπως καὶ ἀληθῆ πάντα· καὶ ὅσον ἐν αὐταῖς ψεῦδος, ἐντελοῦς ἂν τύχοι θεραπείας.

« Καὶ ταῦτα λέγοντα (1), δοκεῖν τέ τι λέγειν, καὶ (2), » ὃ ἄρτι ἐλέγομεν, θαυμαςῶς ὡς δυσανάπειςον εἶναι ».

Προείρηται γὰρ διαῤῥήδην, ὡς ὁ μὴ μετὰ τῆς ἀποχρώσης δυνάμεως καὶ παρασκευῆς ἁπτόμενος τῆς τούτων θεωρίας, πιθανώτερον ποιήσεται τὸν ἄγνωςα εἶναι τὰ εἴδη προσαναγκάζοντα, τοῦ πειρωμένου προεςάναι τῆς θέσεως αὐτῶν· πανταχοῦ γὰρ τὸ ὅμοιον ἐπὶ τὸ ὅμοιον πέφυκε χωρεῖν. Τὸ οὖν τοῖς ὄμμασι σκοτῶδες καὶ φιλοσοφίᾳ αἱρετὸν, οὐκ ἂν γένοιτο ληπτὸν (3) ταῖς ἀτελέσι τῶν ψυχῶν, ἀλλ' ἐκείναις μόναις αἳ καὶ διὰ φύσεως ἀρετὴν, καὶ δι' ἐπιμελείας ὑπεροχὴν, καὶ διὰ προθυμίας, δύναμιν ἑαυταῖς προσάγουσιν ἐπαξίως τῇ τούτων θεωρίᾳ· οὐδὲ γὰρ ἐν ἀλλοτρίαις ἕξεσιν ἐγγενέσθαι δυνατὸν τὴν τῶν νοητῶν θεωρίαν, οὐδὲ δὴ τοῖς μὴ κεκαθαρμένοις ποτὲ τὸν νοῦν ἔσονται καταφανεῖς αἱ ἐν τῷ νῷ τῷ καθαρῷ τὴν ὕπαρξιν ἔχουσαι καὶ τὴν ἕδραν, εἴπερ τῷ ὁμοίῳ πανταχοῦ τὸ (4) ὅμοιον ἐςι ληπτόν.

« Καὶ ἀνδρὸς πάνυ μὲν εὐφυοῦς τοῦ δυνησομένου

(1) D. λέγοντι.
(2) D. ἄρτι ἔλεγον.
(3) C. λοιπόν.
(4) A. D. in marg. τὸ ὅμοιον ἔςι γνωςόν.

» μαθεῖν ὡς ἔστι γένος τι ἑκάστου καὶ οὐσία αὐτὴ καθ'
» αὑτήν, ἔτι δὲ θαυμαστοτέρου τοῦ (1) εὑρήσοντος καὶ
» ἄλλον δυνησομένου διδάξαι, ταῦτα πάντα ἱκανῶς διευ-
» κρινησάμενον. ».

Ἀναδιδάσκει πάλιν διὰ τούτων, τίς ὁ τῶν λόγων τούτων οἰκειότατος ἀκροατής· ἄνδρα μὲν ὀνομάσας οὐ μάτην, ἀλλ' ἵνα καὶ κατὰ τὸ εἶδος τῆς ζωῆς τοιοῦτος ᾖ, πολὺ τὸ ἁδρὸν καὶ ὑψηλὸν ἐπιδεικνύμενος· τῷ γὰρ ἀντιλήψεσθαι μέλλοντι τῶν θεῶν, οὐδὲν προσήκει σμικρὸν οὐδὲ ταπεινὸν φρονεῖν· πάνυ δὲ εὐφυᾶ καλέσας, ὡς πᾶσι τοῖς πλεονεκτήμασι τῆς φιλοσόφου φύσεως διακεκοσμημένον, καὶ πολλὰ (2) δεξάμενον ἐκ τῆς φύσεως ἐφόδια εἰς τὴν νοερὰν τῶν θείων ἀντίληψιν· ἐπὶ δὲ τούτῳ, καὶ τίς ὁ καθηγεμὼν τῆς περὶ ταύτων ἐπιστήμης ὑπομιμνήσκει πάλιν· ὅτι γόνιμος, καὶ εὑρετικὸς ὅτι περὶ τὴν (3) διδασκαλίαν· ἔνιοι γὰρ τοσοῦτον προκόπτουσιν, ὅσον αὐτοῖς ἀπόχρη πρὸς ἑαυτούς· ἄλλοι δὲ καὶ ἑτέρους (4) ἀναμιμνήσκειν δύνανται τῆς τῶν πραγμάτων ἀληθείας· διὸ καὶ θαυμαστότερον τουτονὶ (5) κέκληκεν· ἀνάλογον γὰρ ἔστηκεν οὗτος τῷ πόρῳ, πενία (6) δέον μανθάνειν (7)· μεταξὺ δὲ ἄρα ἀμφοῖν ὁ ἔρως ὁ τὸν ἀτελέστερον συνάπτων πρὸς τὸν τελειότερον· τρίτον δὴ οὖν ἐπὶ τούτοις παραδίδωσι (8) τὸ τέλος τῆς διδασκαλίας· ὅτι

(1) A. Deest in τοῦ.

(2) B. πολλάκις.

(3) D. καὶ ὅτι περὶ τῆς διδασκαλίας. A. in marg. εὑρετικὸς ἐστι περὶ τὴν διδασκαλίαν.

(4) A. B. ἑτέρα.

(5) D. τοῦτον.

(6) A. in marg. πενία δὲ τῷ μανθάνειν.

(7) D. μανθάνων.

(8) D. παραδίδωσι τί τὸ τέλος τῆς διδ.

τὸν μανθάνοντα καὶ δεχόμενον ἐπιστήμην ἱκανῶς διευκρινήσασθαι (1) δεῖ τὰ γένη τῶν ὄντων, καὶ τὰς διωρισμένας τῶν πραγμάτων αἰτίας θεωρῆσαι τελεώτατα (2) πόθεν ἄρχονται, πόσαι τάξεις αὐτῶν, πῶς ἐν ἑκάστῃ τάξει τῶν ὄντων ὑφεστήκασι, πῶς μετέχονται, πῶς τὰ πάντα προειλήφασι, καὶ ἁπλῶς ἕκαστα τῶν τοιούτων, ἃ καὶ ἡμεῖς ἔμπροσθεν διειλόμεθα. Ταῦτα καὶ περὶ τούτων· τῶν δὲ λέξεων, τὸ μὲν διευκρινησάμενον, δηλοῖ τὴν ἀσύγχυτον καὶ καθαρὰν ἐκείνων ἑκάστου νοερὰν ἐπιβολήν· ἡ γὰρ εὐκρίνεια, σαφήνειά τίς ἐστι τῆς ἑκάστων ἰδιότητος ἀφοριστική· τὸ δὲ γένος τι ἑκάστου, σημαίνει τὴν πρωτουργὸν αἰτίαν ἑκάστης σειρᾶς τὴν ἐν τοῖς θείοις προϋπάρχουσαν· τὸ γὰρ εἶδος (3) πρός τι ἄλλο ἄτομον ὡς (4) ἐκείνοις εἶδος ὄν, γένος ἐστὶν ὡς ὁλικώτερον τῶν αἰσθητῶν εἰδῶν, καὶ ὡς περιεκτικὸν τῶν οὐ παντάπασιν ἀλλήλοις ὁμοειδῶν· πῶς γὰρ ὁμοειδὴς ὁ χθόνιος ἄνθρωπος τῷ ἐν οὐρανῷ ἢ ἄλλῳ στοιχείῳ λαχόντι τὴν ὑπόστασιν;

(1) B. C. D. Deest δεῖ.

(2) B. τελεωτάτας.

(3) C. εἶδος ἄλλο πρός τι.

(4) C. D. ὡς ἐν ἐκείνοις.

ΠΡΟΚΛΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

« Συγχωρῶ σοι, ἔφη, ὦ Παρμενίδη, ὁ Σωκράτης· πάνυ » γάρ μοι κατὰ νοῦν λέγεις ».

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ ἐν Γοργίᾳ ῥηθὲν, καὶ ἐνταῦθα φαίνεται καλῶς διὰ τῶν ἔργων ὁ Σωκράτης ἐπιδεικνύμενος· ὁ γὰρ ἀνέλεγκτος, φησί, βίος, τοῖς μὴ ἀγαθοῖς οὐκ ἀγαθόν· ὥςε οὐκ ἂν ἀηδέςερον ἐλεγχθείην, εἴ τι λέγοιμι μὴ ὀρθῶς, ἢ αὐτὸς ἄλλον ἐλέγξαιμι. Τοῦτο τοίνυν ἐκ παιδὸς ἐπιτετηδευκὼς, δῆλος (1) καὶ νῦν ἀσπασάμενος τὸν ἔλεγχον, καὶ οὐχ (2) ὅπως τραχέως διατεθεὶς, ἀλλα καὶ κατὰ τὸν νοῦν αὐτῷ γεγονέναι διαῤῥήδην αὐτὸν εἰπών. Ὡς γὰρ οἱ φιλόνεικοι κατὰ πάθος ὑποδέχονται τοὺς ἐλεγκτικοὺς λόγους, οὕτως οἱ φιλόσοφοι κατὰ νοῦν ἀντιλαμβάνονται τῶν πρὸς αὐτοὺς ἀποριῶν. Ἀλλαμὴν καὶ ὁ Παρμενίδης τοῦτο ἐκεῖνο πέφηνε ποιῶν ὃ παρακελεύεται ποιεῖν ὁ Πλάτων αὐτὸς ἐν ἐπιςολαῖς· ἐνδείκνυσθαι τοῖς ἐφιεμένοις τινὸς θεωρίας τὴν χαλεπότητα τὴν περὶ αὐτὴν, καὶ τὴν δυσκολίαν ἐξαίρειν πάνυ θαυμαςῶς· ἵνα ὁ μὲν ἐπιτήδειος πρὸς τὴν ἀντίληψιν αὐτῆς, ἐπιδειχθῇ προθυμότερος γενόμενος πρὸς τὴν μετουσίαν, ὁ δὲ ἀνεπιτήδειος ἐξελέγχοιτο, κατοῤῥωδήσας μὲν τὴν ἀπειλουμένην δυσκολίαν, φυγὰς δὲ ἀπ' αὐτῆς

(1) A. B. C. δῆλον καί. D. (2) B. C. D. οὐχ ὅτι. δῆλον ἐςὶ καί.

γενόμενος. Τοῦτο γοῦν καὶ ὁ Παρμενίδης πεποίηκεν, ἐπανατεινόμενος τῷ Σωκράτει τὰς ἀπορίας τὰς περὶ τῶν εἰδῶν, καὶ ἐπιδείξας ὅτι πολλῷ μείζονος ἢ κατ' αὐτὸν δέονται τῆς διαλύειν μελλούσης αὐτὰς (1) δυνάμεως. Ὁ δέ γε Σωκράτης καὶ ἄγαται τὰς ἀπορίας, καὶ τὸν ἐν αὐτῷ νοῦν ἀνεγείρας, οὕτω πειράσεται τῷ Παρμενίδῃ συμβακχεῦσαι περὶ τὴν τῶν θείων θεωρίαν· διὸ καὶ ὁ Παρμενίδης ἤδη τινὰ αὐτῷ βοήθειαν ἐπορέγει πρὸς τὸν ἀντίληψιν τῆς νοερᾶς καὶ ἐπιστήμονος περὶ τὰ θεῖα κατανοήσεως.

« Ἀλλὰ μέντοι, εἶπεν ὁ Παρμενίδης, εἴ γε τις δὴ, ὦ » Σώκρατες, αὖ μὴ ἐάσει εἴδη τῶν ὄντων εἶναι, εἰς πάντα » τὰ νῦν δὴ καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀποβλέψας, μηδὲ (2) » ὁριεῖται εἶδος ἑνὸς ἑκάστου, οὐδὲ ὅποι τρέψει τὴν διά- » νοιαν ἕξει, μὴ ἐῶν ἰδέαν τῶν ὄντων ἑκάστου τὴν αὐτὴν » ἀεὶ εἶναι, καὶ οὕτω τὴν τοῦ διαλέγεσθαι δύναμιν παντά- » πασιν διαφθερεῖ ».

Συντόμως πάνυ καὶ λίαν ἐπιστημόνως ἐν τούτοις ἡμᾶς ὑπέμνησεν ὅτι τὰ εἴδη τῶν ὄντων ἐστίν. Εἰ γάρ ἐστιν ἡ διανοητικὴ καὶ νοερὰ γνῶσις κρείττων τῆς αἰσθητικῆς, δεῖ τὰ τῆς διανοίας γνωστὰ καὶ τὰ τοῦ νοῦ, θειότερα εἶναι τῶν ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως γιγνωσκομένων. Ὡς γὰρ ἔχουσιν αἱ σύστοιχοι τοῖς οὖσι γνωστικαὶ δυνάμεις, οὕτω δεῖ καὶ τὰ γνωστὰ πρὸς ἄλληλα ἔχειν. Ἡ τοίνυν διάνοια καὶ ἄϋλα θεωροῦσιν εἴδη, καὶ τὰ καθόλου καὶ ἐν ἑαυτοῖς ὄντα· ἡ δὲ αἴσθησις, τὰ μεριστὰ καὶ ἀχώριστα τῶν ὑποκειμένων.

(1) B. C. αὐτά.

(2) D. μηδέ τι ὁριεῖται. Sic Editt.

Δεῖ δέ (1) που θειότερα καὶ ἀϊδιότερα εἶναι τὰ τῆς διανοίας θεάματα καὶ τοῦ νοῦ. Τὰ ἄρα καθόλου πρὸ τῶν μερικῶν ἐςὶ, καὶ τὰ ἄϋλα πρὸ τῶν ἐνύλων· πόθεν οὖν ταῦτα λαβούσης τῆς διανοίας; ἐν ἡμῖν μὲν γὰρ οὐκ (2) ἀεὶ κατ' ἐνέργειαν ἐςί· δεῖ δὲ κατ' ἐνέργειαν ὄντα, προηγεῖσθαι τῶν δυνάμει καὶ νοούντων καὶ ὄντων. Ἀλλαχοῦ ἄρα καὶ πρὸ ἡμῶν ἐν ταῖς θείαις καὶ χωρισταῖς οὐσίαις ἐςὶ τὰ εἴδη, παρ' ὧν καὶ τὰ ἐν ἡμῖν εἰς τελείωσιν ἄγεται· τούτων δὲ μὴ ὄντων, οὔτ' ἂν εἴη τὰ ἐν ἡμῖν, οὔτ' ἂν ἐξ ἀτελῶν γίγνοιτο τέλεια· πόθεν ἄρα ἡ τελείωσις αὐτοῖς; οὐ γάρ που ἐκ τῶν αἰσθητῶν, χειρόνων ὄντων· οὐ γὰρ θέμις τοῖς ἀμείνοσιν ἐκ τῶν χειρόνων εἶναι τὴν γένεσιν ἢ τελείωσιν· πόθεν δὲ καὶ τὰ πολλὰ ταῦτα ἐν ταῖς πολλαῖς ψυχαῖς; δεῖ γὰρ πανταχοῦ πρὸ τοῦ πλήθους νοεῖν τὸ ἓν ἀφ' οὗ τὸ πλῆθος· ὡς γὰρ οὐκ ἂν ἐγένετο (3) τὰ αἰσθητὰ πολλὰ μὴ ἐξ ἑνὸς, ὅ ἐστι κρεῖττον τῶν αἰσθητῶν, καὶ ὃ τὸ ἐν τοῖς καθ' ἕκαςα κοινὸν ὑπέςασεν (4), οὕτως οὐδ' ἂν τὰ ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑποσταίη, πολλὰ ὄντα καὶ ταῦτα· τὸ γὰρ αὐτοδίκαιον καὶ ἕκαςον τῶν εἰδῶν, ἔςιν ἐν ἑκάςου τῶν ψυχῶν· ταῦτ' οὖν πολλὰ ὄντα, δεῖται τοῦ ὑποςήσαντος ἑνὸς, ὃ καὶ κρεῖττον ἐςὶ τῶν ψυχικῶν· ὥσπερ καὶ τὸ τῶν αἰσθητικῶν (5) γενετικὸν, ἀνώτερον (6) τῆς αἰσθητῆς (7) οὐσίας ἐςὶ, πᾶσαν αὐτῶν ἑνιαίως περιέχον τὴν ποικιλίαν· πῶς δὲ καὶ οὐκ ἀναγκαῖον πρὸ τῶν αὐτοκινήτων εἶναι τὸ

(1) B. C. D. δή που.
(2) B. Deest ἀεί.
(3) B. γένοιτο.
(4) C. ὑπέςησαν.
(5) B. C. D αἰσθητῶν.
(6) B. C. D. ἀνωτέρω.
(7) B. C. αἰσθητικῆς.

ἀκίνητον εἶδος; ὡς γὰρ τῶν ἑτεροκινήτων ὑπεραναβεβήκασιν οἱ αὐτοκίνητοι λόγοι, καὶ τὰ εἴδη τῶν ἑτεροκινήτων γεννητικὰ, τὸν αὐτόν που τρόπον καὶ τῶν αὐτοκινήτων ὑπερίδρυται τὰ ἀκίνητα καὶ ἐν αἰῶνι ποιούμενα τὰς ἐνεργείας· ἐπειδὴ καὶ πανταχοῦ δεῖ τὴν μόνιμον αἰτίαν προηγεῖσθαι τῆς κινουμένης (1). Εἰ ἄρα ἐϛὶ τὰ εἴδη τὰ ἐν ταῖς ψυχαῖς πολλαῖς οὔσαις, ἔϛι πρὸ αὐτῶν πολλῷ πρότερον τὰ νοερὰ, πρὸ (2) τῶν αὐτοκινήτων τὰ ἀκίνητα, πρὸ τῶν πεπληθυσμένων τὰ μοναδικὰ, πρὸ τῶν ἀτελῶν τὰ τέλεια και (3) κατ' ἐνέργειαν ὄντα· ὥϛε εἰ μὴ ἔϛι τὰ εἴδη τὰ νοερὰ, οὐδὲ τὰ ψυχικά ἐϛιν· οὐδαμοῦ (4) γὰρ ἀπὸ τῶν ἀτελῶν καὶ ἀπὸ τῶν πολλῶν ἡ φύσις ἄρχεται· οὐδὲ γὰρ θέμις μὴ παρὰ (5) τὰς μονάδας προϊέναι τὸ πλῆθος, καὶ παρὰ (6) τὸ τέλειον τὰ ἀτελῆ, καὶ παρὶ ἀκίνητον τὰ κινούμενα· εἰ δὲ μὴ ἔϛι τὰ ψυχικὰ εἴδη, οὐδὲ ὅποι (7) τις τρέψαι τὴν διάνοιαν ἕξει, καθά φησι καὶ ὁ Παρμενίδης· τὴν μὲν γὰρ φαντασίαν καὶ αἴσθησιν εἰς τὰ σύμφυλα (8) αὐταῖς ἀνάγκη βλέπειν· τὴν δὲ διάνοιαν περί τινα τῶν ὄντων διατρίβειν φήσομεν· τίνων γὰρ ἔϛαι γνῶσις ἐν ἡμῖν διανοητικὴ, τῶν τοιούτων εἰδῶν ἀνῃρημένων; οὐ γάρ που περὶ τῶν ὑϛερογενῶν ποιησόμεθα τὴν θεωρίαν· ταῦτα γὰρ αὐτὰ τῶν αἰσθητῶν ἐστὶν ἀτιμότερα καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς κοινῶν· πῶς οὖν τὰ τῇ διανοίᾳ σύστοιχα γνωστὰ, καταδεέστερα τῶν ὑπὸ τῆς αἰσθήσεως ἔσται γιγνωσκομένων; λεί-

(1) B. C. νυουμένης.
(2) B. Deest πρό.
(3) B. C. D. καὶ δεῖ κατ' ἐνέρ.
(4) B. C. οὐδαμῶς.
(5) B. Deest παρά. D. περί.
(6) B. C. D. περὶ
(7) B. C. ὅποι τοῦ τρέψαι.
(8) C. σύμβολα.

πεται ἄρα μηδὲν ἄλλο γιγνώσκειν ἡμᾶς, ἢ τὰ αἰσθητά· πόθεν οὖν αἱ ἀποδείξεις; ἐκ γὰρ τούτων αἱ ἀποδείξεις, ἃ καὶ αἴτια τῶν ἀποδεικτικῶν ἐστί, καὶ πρότερα κατὰ φύσιν καὶ οὐχ ὡς πρὸς ἡμᾶς, καὶ τιμιώτερα τῶν ἐξ αὐτῶν δεικνυμένων· ἀλλαμὴν ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις, ταῦτα ἐστὶ καθόλου, ἀλλ' οὐ μερικά ἐστι· πρότερα ἄρα τὰ καθόλου καὶ αἰτιώτερα καὶ τιμιώτερα τῶν μερικῶν· ὅθεν, οἶμαι, καὶ οἷς μὴ δοκεῖ εἶναι τὰ εἴδη, βιασθέντες ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἐν τοῖς περὶ ἀποδείξεως λόγοις τὸ καθόλου σεμνύνουσι καὶ θειότερον καλοῦσι τῶν καθ' ἕκαστα· τοῦτο γὰρ ποιεῖ τὰς ἀποδείξεις τοιαύτας οἵας ἐκεῖνοι φασί· πόθεν δὲ οἱ ὁρισμοί; καὶ γὰρ ὁ ὁρισμὸς διὰ τῶν (1.) ἐν τῇ ψυχῇ πρόεισι λόγων· τὸ γὰρ ἐν ταῖς καθ' ἕκαστα κοινὸν ὁρίζομεν, τὴν πρώτην ἔνδον ἔχοντες τὸ εἶδος, οὐ τὸ ἐν τούτοις εἴδωλον· Εἰ τοίνυν ἀρχὴ τῆς ἀποδείξεως ὁ ὁρισμὸς, χρὴ καὶ ἄλλον ὁρισμὸν εἶναι πρὸ τούτου τῶν πολλῶν εἰδῶν καὶ οὐσιωδῶν ἐν ψυχαῖς λόγων· ἐπεὶ γάρ· ἐν (2) ἑκάςῃ ψυχῇ τὸ αὐτοδίκαιον εἰπεῖν ὡς εἴπομεν, δῆλον ὡς πολλάκις δίκαια (3) τὰ ἐν ἡμῖν, ἔχοντά τι κοινὸν, ὅθεν καὶ ἑκάστη ψυχὴ γνοῦσα τὸν ἐν αὐτῇ τοῦ δικαίου λόγον, εἶδε τὸν ἐν ἁπάσαις ταῖς ἄλλαις ὁμοίως· εἰ δὲ ἔχει τι κοινὸν, τοῦτο τὸ κοινὸν ἀφοριζόμεθα δή που τί ἐστι αὐτὸ λέγοντες· καὶ τοῦτο ἐστὶν ἀποδείξεως ἀρχή· ἀλλ' οὐ τὸ ἔνυλον καὶ θνητόν πως ὂν κατατεταγμένον· δεῖ γὰρ ἐν ταῖς ἀποδείξεσι καὶ τοῖς ὁρισμοῖς, ὅλον τὸ μερικὸν ὑπὸ τοῦ καθόλου καὶ τὸν ὁρισμὸν τελεῖν· οἱ δὲ τῶν ἐν τοῖς

(1) D. τόν.... λόγον.
(2) D. γάρ ὡς.
(3) B. C. πολλά ἐςι δίκαια
B. C. πολλά ἐςι ταῦτα δίκαια.

καθ' ἕκαστα κοινῶν ὁρισμοὶ οὐ παραλαμβάνουσιν (1) ὅλα τὰ καθέκαστα· ποῦ γὰρ ὁ Σωκράτης ὅλον (2) ζῶον λογικὸν θνητὸν, ὄντων ἐν αὐτῷ καὶ ἄλλων ἃ ποιεῖ τὸ καλούμενον ἰδίως ποιόν; ὁ δὲ τοῦ ἐν ἡμῖν ἀνθρώπου λόγος, ὅλον ἕκαστον περιέχει τὸ καθέκαστον· πάσας γὰρ περιέχει τὸ καθέκαστον.... τὰς δυνάμεις ἑνοειδῶς, ὅσαι περὶ τὰ καθέκαστα θεωροῦνται· καὶ τὸ ζῶον ὁμοίως· τὸ μὲν ἐν τοῖς καθέκαστα, ἔλασσον καὶ αὐτῶν τῶν καθ' ἕκαστα καὶ τῶν εἰδῶν· οὐ γὰρ ἔχει πάσας ἐνεργείᾳ (3) τὰς διαφορὰς, ἀλλὰ δυνάμει μόνον ὅθεν, καὶ ὥσπερ ὕλη γίγνεται τῶν ἐπιγιγνομένων εἰδοποιῶν διαφορῶν· τὸ δὲ ἐν ἡμῖν κρεῖττον τοῦ ἀνθρώπου καὶ περιληπτικώτερον· πάσας γὰρ περιέχει τὰς διαφορὰς ἡνωμένως, καὶ οὐ δυνάμει καθάπερ ἐκεῖνο, ἀλλὰ κατ' ἐνέργειαν. Εἰ ἄρα ὁρισμὸν εὑρήσομεν, ὃς ἔσται ἀποδείξεως ἀρχὴ, δεῖ τοιούτου πράγματος εἶναι τὸν ὁρισμὸν, ὃ ἔσται πάντως (4) τοῦ μερικωτέρου περιληπτικόν· τοιαῦτα δὲ τὰ ἐν ἡμῖν (5) εἴδη καὶ οὐ τὰ ἐν τοῖς (6) καθέκαστον· ἀναιρεθέντων ἄρα τούτων, οὐδὲ ὁρίζεσθαι δυνατόν· οἰχήσεται οὖν εἰκότως καὶ ἡ ὁριστικὴ μετὰ τῆς ἀποδεικτικῆς, ἀπολιποῦσα (7) τὴν ἀνθρωπίνην νόησιν, ἀλλαμὴν καὶ ἡ διαιρετικὴ μετὰ τούτων, ὄνομα ἔσται μόνον· αἱ γὰρ διαιρέσεις οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν, ἢ διακρίνουσι τὰ πολλὰ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς, καὶ τὰ ἑνιαίως

(1) B. C. περιλαμβάνουσιν.
(2) D. ὅλος.
(3) D. ἐνεργεῖν.
(4) B. C. παντός.
(5) B. τὰ ἐν αὐτοῖς.
(6) C. Deest εἴδη.
(7) B. C. ἀπολείπουσαν.

ἐν τῷ ὅλῳ προϋπάρχοντα ἐν ταῖς οἰκείαις χωρίζουσι διαφοραῖς· οὐκ ἔξωθεν προστιθεῖσαι τὰς διαφοράς, ἀλλ' ἔνδον ἐν αὐτοῖς οὔσας τοῖς γένεσι καὶ τὰ εἴδη διαιρούσας ἀπ' ἀλλήλων θεωροῦσι (1). Ποῦ δὴ οὖν ἔσται τὸ ταύτης ἔργον, τῶν οὐσιωδῶν ἐν ἡμῖν οὐκ ὄντων εἰδῶν; τὸ γὰρ ἐν τοῖς ὑστερογενέσι τούτοις τὴν πραγματείαν αὐτῆς (2) ποιεῖν, οὐδέν ἐστιν ἐπησθημένων τῆς κατ' αὐτὴν δυνάμεως· δοξαστικῆς γάρ ἐστι διαιρετικῆς, τὰ ὑστερογενῆ διαιρεῖν, διανοητικῆς δὲ καὶ ἐπιστημονικῆς, τὰς οὐσιώδεις τῶν ἐν ψυχῇ λόγων διαφορὰς θεωρεῖν, καὶ τὰς ἡνωμένας δυνάμεις ἀναπτύσσειν, καὶ ἀπὸ τῶν ὁλικωτέρων ὁρᾷν ἀποφυόμενα τὰ μερικώτερα. Πολλῷ δὴ οὖν πρότερον τῆς τε ὁριστικῆς καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς αὐτὴ παντελῶς ἂν εἴη μάταιος, εἰ μὴ ἕξουσιν αἱ ψυχαὶ τοὺς οὐσιώδεις λόγους· σεμνότερον γὰρ τῆς ἀποδείξεως ὁ ὁρισμὸς καὶ ἀρχικώτερον, καὶ τοῦ ὁρισμοῦ πάλιν ἡ διαίρεσις· δίδωσι γὰρ ἡ διαιρετικὴ τῇ ὁριστικῇ τὰς ἀρχάς, ἀλλ' οὐκ ἔμπαλιν· καὶ οὐ δήπου τῆς ἀποδείξεως ἐν τοῖς ὑστερογενέσιν ἀθυρεῖν οὐκ ἀνασχομένης, ὁ ὁρισμὸς καὶ ἡ διαίρεσις περὶ ταῦτα καὶ τὰ τούτων εὐτελέστερα ποιήσεται τὴν πραγματείαν. Πᾶσαν ἄρα τὴν διαλεκτικὴν ἀναιρήσομεν εἰ μὴ προσησόμεθα (3) τοὺς οὐσιώδεις λόγους τῶν ψυχῶν· ἡ γὰρ τοῦ διαλέγεσθαι δύναμις (4) τῶν κατὰ ταὐτόν, ταύταις χρῆται ταῖς μεθόδοις· ἐπεὶ καὶ τὴν ἀναλυτικήν, ἀνάγκη συναιρεῖσθαι ταύταις· ἀντίκειται γὰρ τῇ μὲν ἀποδεικτικῇ, ὡς ἀπὸ τῶν αἰτιατῶν

(1) B. C. θεωροῦσαι.

(2) C. αὐτήν.

(3) B. C. προσήμεθα D. προσοίμεθα.

(4) B. C. Deest τῶν.

ἀναλύουσα εἰς τὰ αἴτια· τῇ δὲ ὁριστικῇ, ὡς ἀπὸ τῶν συνθέτων εἰς τὰ ἁπλούστερα· τῇ δὲ διαιρετικῇ, ὡς ἀπὸ (1) τῶν μερικωτέρων ἐπὶ τὰ καθολικώτερα· τοσαυταχῶς (2) γὰρ ἡ ἀνάλυσις, ὥστε ἐκείνων διαφθειρομένων, πάσχοι ἂν καὶ αὐτὴ ταὐτόν. Εἰ ἄρα μὴ ἔστι τὰ εἴδη, οὐδὲ οἱ ἐν ἡμῖν ἔσονται λόγοι τῶν πραγμάτων· εἰ δὲ μὴ εἰσὶν οἱ ἐν ἡμῖν λόγοι τῶν πραγμάτων, οὐκ ἔσονται αἱ διαλεκτικαὶ μέθοδοι καθ' ἃς τὰ ὄντα γινώσκομεν, οὐδ' ὅποι τρέψωμεν τὴν διάνοιαν ἕξομεν· αὕτη γὰρ ἡ δύναμις μάλιστα τῆς ψυχῆς ποθοῦσα τὴν αἰτίαν, ἐπὶ τὰ εἴδη καταφεύγει καὶ τὰς μονάδας τὰς γεννητικὰς τῶν πολλῶν· ἡ δὲ δόξα καὶ τοῖς ὑστερογενέσιν ἀρκεῖται καὶ τοῖς ἐν τοῖς καθέκαστα καταταταγμένοις. Πῶς οὖν ἀποδώσει τὰς τούτων αἰτίας, καὶ εἰς ποίας ἀρχὰς ἀνάγουσα τὴν θεωρίαν; τὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς αἴτια τῶν ὄντων, ἔστι παραδειγματικὰ καὶ ποιητικὰ καὶ τέλεια· καὶ μὴ ὄντων δὲ τῶν εἰδῶν, οὔτε παραδείγματα εἶναι δυνατόν· ταῦτα γὰρ ἦν τὰ εἴδη τῶν παραδειγμάτων τὰ κυριώτατα· οὔτε ποιητὴν θεὸν τῶν ἐγκοσμίων· ἔχοι γὰρ ἂν τὰ εἴδη τῶν γιγνομένων (3) τὸ ποιοῦν καὶ τὰς αἰτίας· οὔτε τελικὸν αἴτιον· τὸ γὰρ τοῦ εἶναι τελικὸν αἴτιον, μεταξὺ τοῦ τε ὄντος δι' αὐτοῦ, καὶ ἑαυτοῦ ποιητικὴν ἀρχὴν ἀποφαίνει, καθ' ἣν τὰ πρὸς αὐτὰ ὄντα τυγχάνει τοῦ οἰκείου τέλους. Οὐκ ἄρα δυνατὸν αἰτίας τῶν ὄντων ἀποδοῦναι, πῶς ἐστιν ἕκαστα. διὸ καὶ ὁ μὴ προσιέμενος τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὁμοῦ τοῖς παραδείγμασι καὶ τὴν δημιουργικὴν αἰτίαν ἀνεῖλεν

(1) C. ἀπὸ τῶν δευτέρων.

(2) B. C. ποσαχῶς.

(3) D. γιγνομένων αὖ ποιοῦν.

ἐκ τῶν ὅλων· τὸ δὲ τελικὸν ἀτελῶς ὑπέθετο· τῆς γὰρ κινήσεως αὐτὸ ποιεῖ τέλος, ἀλλ' οὐ τοῦ εἶναι πάντων.

« Τοῦ τοιούτου μὲν οὖν μοι δοκεῖς καὶ μᾶλλον ᾐσθῆσθαι.
» —Ἀληθῆ λέγεις, φάναι. — Τί οὖν ποιήσεις φιλοσοφίας
» πέρι; ποῖ τρέψῃ ἀγνοουμένων τούτων; Οὐ πάνυ μοι δοκῶ
» καθορᾷν ἔν γε τῷ παρόντι (1) ».

Πρώτην μὲν βοήθειαν εἰς τὸν Σωκράτην κατεβάλετο μετὰ τὸν ἐκ τῶν ἀπορητικῶν λόγων ἴλιγγον, τὴν συντομωτάτην καὶ ἀληθεστάτην ἀπόδειξιν τῆς τῶν εἰδῶν ὑποθέσεως, ἧς καὶ πρὸ τῶν ἑαυτοῦ λόγων ἀντειλῆφθαι φησὶ (2) καὶ αὐτὸν, ἀλλ' ἀτελῶς· τὸ γὰρ ᾐσθῆσθαι γνώσεως ἐςὶ τῆς φαυλοτάτης καὶ ἀτελεστάτης ἴδιον· οὐδὲ γὰρ ἦν εἰκὸς τελέως ἀντιλαμβανόμενον (3) τῆς ὑπάρξεως τῶν εἰδῶν, ἔτι θορυβεῖσθαι διὰ τούτων τῶν ἀποριῶν. Δευτέραν δὲ ἄλλην καταβάλλεται βοήθειαν, τὴν πορείαν ὑπογράφων αὐτῷ καθ' ἣν προσθήσει (4) τὸ ἐλλεῖπον, καὶ τελέως καταδράξεται τῆς τῶν εἰδῶν θεωρίας· ἔστω γὰρ εἶναι τὰ εἴδη· ἀλλὰ δέδεικται, ὅτι εἰ ἔςι γνωςὰ (5) ἡμῖν, οὐκ ἔςιν· πῶς οὖν φιλοσοφήσωμεν περὶ αὐτὰ ὄντα, γνώσεως αὐτῶν ἡμῖν ὑποςῆναι μὴ δυναμένης, ὡς ὁ τῶν ἀποριῶν ἐδείκνυ λόγος; Πρὸς δὴ τοῦτο πάνυ μὲν ὁ Σωκράτης ἠπόρησεν· εὗρε δὲ τὴν δευτέραν βοήθειαν ὁ Παρμενίδης, ἐφ' ἣν καὶ παρακαλεῖ τὸν Σωκράτην πατρικῶς καὶ κηδεμονικῶς, ἵνα προσλαβὼν τὸ ἐλλεῖπον τῆς παρασκευῆς, ἄξιος ἀναφανῇ τῶν εἰδῶν θεατής.

(1) B. D. Ἔν γε τῷ παρόντι.
(2) A. B. C. φασί.
(3) C. ἀντιλαβόμενον.
(4) B. προσθήσεται.
(5) B. C. γνωςόν.
(6) D. εἶπε.

« Πρώην (1) γάρ, εἰπεῖν, πρὶν γυμνασθῆναι, ὦ Σώκρα-
» τες, ὁρίζεσθαι ἐπεχείρεις (2) καλόν τε τί καὶ δίκαιον
» καὶ ἀγαθὸν, καὶ ἓν ἕκαςον τῶν εἰδῶν· ἐνενόησα γὰρ καὶ
» πρώην σου ἀκούων διαλεγομένου ἐνθάδε Ἀριςοτέλει
» τῷδε ».

Κατὰ μὲν τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν προθυμίαν, οὐδὲν ἔχει τὸν Σωκράτην παντάπασιν ὡς ἐλλείποντα (3) τοῦ μέτρου τοῦ προσήκοντος ἐπανορθοῦν· κατὰ δὲ τὴν ἐμπειρίαν μόνην, αὐτὸν ἐνδεῶς ἔχειν ὑπείληφεν, ὅθεν καὶ παραινεῖ πολυπειρότερον αὐτὸν γενέσθαι διὰ τῆς διαλεκτικῆς, ἐπὶ πολλῶν γυμνασάμενον, καὶ τὰς ἀκολουθίας κατιδόντα τῶν ὑποθέσεων, ἔπειτα οὕτως ἐπὶ τὴν τῶν εἰδῶν τραπέσθαι θεωρίαν· ὅσα γὰρ νῦν ἠπόρηται, ταῦτα τοῖς περὶ διαλεκτικὴν γεγυμνασμένοις (4) ἐςὶν εὐδιάλυτα. Καὶ τοῦτο μὲν ἐστὶ τὸ ὅλον τῶν λόγων τέλος· ταύτην δὲ τὴν γυμνασίαν, οὐ τοιαύτην εἶναι νομιστέον, οἵαν τὴν ἐπιχειρηματικὴν μέθοδον λέγειν εἰώθασιν· ἐκείνη μὲν γὰρ πρὸς δόξαν βλέπει (5)· ταύτην δὲ καταφρονεῖν φησὶ τῆς τῶν πολλῶν δόξης (6)· αὐτὴν γοῦν τοῖς πολλοῖς καὶ ἀδολεσχίαν κατονομάζεσθαι· καὶ γὰρ ἐκείνη μὲν περὶ ἓν πρόβλημα πολλὰς παραδίδωσιν ἐπιχειρήσεις, ἀφ' ὧν δυνησόμεθα κατασκευάζειν ἢ ἀνασ-

(1) Heindorf. Ast. Bekk. πρῴ. Fischer πρωΐ.

(2) B. C. ἐπεχώρεις. Editt. ἐπιχειρεῖς.

(3) A. ἐλλείποντος.

(4) B. γυμνασαμένοις.

(5) D. βλέπειν.

(6) D. δόξης· οὐδὴ γοῦν αὐτὴν εἶναι τοῖς πολλοῖς, καὶ ἀδολεσχίαν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὑπ' αὐτῶν προσονομάζεσθαι.

κευάζειν (1) ἐνδόξως τὸ προτεθέν· αὕτη δὲ περὶ τὰ πολλὰ καὶ διαφέροντα προβλήματα τὴν αὐτὴν ἡμῖν παραδίδωσι μέθοδον, τῶν μὲν ἀντικειμένων ἐξεταστικήν, ἄλλως δὲ τὰ μὲν κρατῦναι, τὰ δὲ ἐλέγξαι τῶν μαχομένων· ὥστε ἑτέρα μὲν αὕτη παρ᾽ ἐκείνην, τοσούτῳ δὲ καλλίων ἐκείνης, ὅσῳ καὶ ταῖς ἐκείνης τιμιωτέραις μεθόδοις ἄνωθεν αὐτὴ χρῆται πρὸς τὸ οἰκεῖον ἔργον· καὶ γὰρ διαιρέσεσιν καὶ ὁρισμοῖς καὶ ἀποδείξεσιν. Ἐὰν οὖν γυμνασώμεθα κατὰ ταύτην τὴν μέθοδον, πολλὴ ἐλπὶς ἡμᾶς γνησίως ἀντιλαβέσθαι τῆς τῶν εἰδῶν θεωρίας· διαρθρωτικοὺς μὲν τῶν ὑποσυγκεχυμένων ἐννοιῶν γενομένους, διαλυτικοὺς δὲ τῶν φαινομένων ἀπόρων, ἀποδεικτικοὺς δὲ τῶν νῦν ἀγνοουμένων· πρὶν δὲ ταύτης κρατήσομεν, οὐ δυνησόμεθα μετ᾽ ἐπιστήμης ἕκαστον ἀφορίζεσθαι τῶν εἰδῶν. Καὶ πῶς φαίη ἄν τις ὅλως δυνατὸν ὁρίζεσθαι τὰ εἴδη; τὰ γὰρ ἁπλᾶ καὶ ἀμέριστα, ποικιλίαν λόγων οὐκ ἐπιδέχεται καὶ σύνθεσιν· πᾶν γὰρ ὁριστὸν, ἐπιστητόν πως ἐστίν· οὐδαμοῦ δὲ τὸ εἶδος ἐπιστητόν. Ἔδειξε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων ἐν ταῖς Ἐπιστολαῖς, ὅτι τὸν αὐτοκύκλον, οὔτε ὄνομα ποιεῖ γνωστὸν ἡμῖν, οὔτε ὁ χαρακτὴρ, οὔτε ὁ ὁρισμὸς, οὔτε ἡ ἀπόδειξις, ἀλλ᾽ ἡ νόησις. Ἢ τὸ μὲν ὁρίζεσθαι δηλοῖ καὶ νῦν, ὡς ἔμπροσθεν, οὐ τὸ ὁριστικὰς ἀποδόσεις ποιεῖσθαι τῶν εἰδῶν, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ καθ᾽ αὐτὸ ἕκαστον ὑφεστάναι τούτων λέγειν (2) διακεκριμένον ἀπὸ τῶν ἄλλων, χωριστὸν ἀπὸ τῶν μετεχόντων. Εἰ δὲ δὴ καὶ τοῦτο αὐτὸ ζητοῖμεν ἐφ᾽ ἑαυτοῦ, πότερον ὁρίζεσθαι τὰ εἴδη δυνατὸν, ἢ οὐ δυνατόν, οἷον τὸ (3) αὐτοκαλὸν ἢ τὸ αὐτοδίκαιον· διὰ μὲν

(1) B. C. Deest ἢ ἀνασκευάζειν.

(2) B. λέγει.

(3) A. ἢ αὐτοκαλόν.

τοὺς ἐν Ἐπιστολαῖς ῥηθέντας ὑπ' αὐτοῦ λόγους ἀνάγκης οὔσης νοήσει μόνῃ (1) εἶναι φάναι ληπτὸν ἕκαστον εἶδος, μηδὲ ὄνομα αὐτοῦ παραλαβεῖν δύνασθαι μήτε λόγον ἱκανῶς· διὰ δὲ τὸ τὴν διαλεκτικὴν περὶ τὰ εἴδη τὴν πραγματείαν ἔχειν, καὶ (2) διαιρέσεις ἐκείνων τινὰς εἶναι (3) ὅρους· ταύτην (4) γὰρ εἶναι τῆς διαλεκτικῆς ἑκατέραν (5) τὴν ἐνέργειαν. Εἴδ' οὖν διὰ ταῦτα ζητοῖμεν ἀφ' ἑαυτοῦ, πότερον ὁριστὰ δεῖ τὰ εἴδη λέγειν, ἢ οὔ; ῥητέον ὅτι τὸ αὐτοκαλὸν καὶ τὸ αὐτοδίκαιον καὶ τὸ αὐτοαγαθὸν, οὐ μόνον ἐστὶν ἐν τῷ νῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν ψυχαῖς καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· καὶ τὰ μὲν οὐκ ἔστιν ὁριστὰ, τὰ δὲ ἔστι· καὶ οὐ χρὴ διὰ τὴν τοῦ (6) αὐτοῦ προσθήκην, εὐθὺς ἐπὶ τὰ νοητὰ (7) ὡς ἀληθῶς εἴδη τὰς ζητήσεις ἀναπέμπειν· ὃ δὴ παθόντες τινὲς, καὶ τῶν κακῶν ἰδέας ἔθεντο, καὶ τῶν τεχνητῶν, διὰ τὴν αὐτοκερκίδα τὴν ἐν Κρατύλῳ, καὶ τὸ αὐτοανόσιον ἐν Εὐθύφρονι· πάντων τῶν εἰδῶν κατὰ τὴν πρὸς τὰ καθέκαστα διαφορὰν τῷ αὐτῷ χαρακτηριζομένων. Τούτου δὲ διακριθέντος (8), εἰ δεῖ συντόμως εἰπεῖν τὸ δοκοῦν, τὰ μὲν νοερὰ εἴδη, κἂν ἐν πολλοῖς ᾖ τοῖς μερικοῖς, οἷς οὐκ ἔστιν ὁριστὰ· διὰ τὴν ἁπλότητα αὐτῶν· καὶ ὅτι διὰ νοήσεως ἐστὶ ληπτὰ, καὶ οὐ συνθέσεως· καὶ ὅτι (9) πάντα τὰ ὁριστὰ μετέχειν (10) δεῖ καὶ κοινοῦ τινὸς οἷον ὑποκειμένου, καὶ

(1) D. μόνον.

(2) A. C. D. καὶ τὰς διαιρέσεις.

(3) A. C. D. εἶναι ὅρους.

(4) A. C. D. ταύτης.

(5) A. C. D. ἑκατέρας.

(6) B. Deest τοῦ.

(7) B. C. νοητὰ καὶ ὡς.

(8) A. B. D. Lacunula est.

(9) A. C. καὶ δι' ὅ,τι.

(10) D. Deest καί.

ἄλλου παρ' ἑαυτὰ τινός. Ἐν δὲ τοῖς θείοις εἴδεσιν, οὐδέν ἐστι τοιοῦτον· οὐδὲ γὰρ τὸ ὂν εἰς ἄλλο τι χωρεῖ, καθά φησιν ὁ Τίμαιος, ἀλλὰ κἂν πρόοδον ποιῆται τινὰ ἀφ' ἑαυτῶν, τρόπον τινὰ αὐτά ἐστιν ἐκεῖνα κατὰ δευτέραν γενόμενα τάξιν. Τὰ δὲ ψυχικὰ καὶ αἰσθητὰ, ὁριστά ἐστι, καὶ ἁπλῶς ὅσα κατὰ παραδειγματικὴν αἰτίαν γέγονε, καὶ ὅσα τῶν εἰδῶν λέγεται μετέχειν· ἃ δὲ μήτε ὡς παραδείγματα προῆλθε τὰ πρώτιστα εἴδη (1), μήτε μετέχει ἐκείνων, ταῦτα οὐκ ἔστιν ὁριστὰ, ἀλλὰ νοητὰ μόνον· καὶ γὰρ τὴν διαλεκτικὴν ἐκεῖνα μὲν τὰ πρῶτα θεωρεῖν, ἁπλαῖς ἐπιβολαῖς καὶ αὐτὴν χρωμένην, ὁριζομένην δὲ ἢ διαιροῦσαν, εἰς τὰς εἰκόνας αὐτῶν ὁρᾶν· πῶς γὰρ ἂν εἶεν διαιρέσεις τῶν ἀμερίστων, ἢ ὁρισμοὶ κυρίως τῶν ἀσυνθέτων; Εἰ οὖν τὸ καθαρώτατον ἐστὶ νοῦ καὶ φρονήσεως ἡ τοιαύτη ἐπιστήμη, δῆλον δὴ ὅτι καὶ νοήσεσι χρῆται καθαραῖς ταῖς (2) περὶ τὰ νοητὰ, καὶ μεθόδοις πολυειδέσιν, αἷς καταδεῖται τὰ ἐν δευτέραις ὄντα τάξεσιν ἀπ' ἐκείνης (3) θεάματα· καὶ οὕτως οἱ τοῦ Πλάτωνος ἀληθεύουσι λόγοι περί τε τῶν πρωτίστων εἰδῶν καὶ περὶ τῶν τῆς διαλεκτικῆς μεθόδων. Ταῦτα μὲν οὖν εἰρήσθω μοι περὶ τῶν ζητηθέντων· εἰ δὲ καὶ ἄλλα ἄττα ὁριζόμεθα ὧν μὴ ἔστιν εἴδη, θαυμαστὸν οὐδὲν, οἷον τῶν τεχνητῶν ἕκαστον, καὶ τῶν μορίων, καὶ τῶν κακῶν· τῷ γὰρ εἶναι τοὺς λόγους ἐν ἡμῖν τῶν τε ὅλων καὶ τῶν κατὰ φύσιν ὄντων καὶ τῶν ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα γινώσκομεν, ὅσα ἢ συμπληρωτικὰ τῶν ὅλων εἰσίν, ἢ ὅσα μιμεῖται τὴν

(1) D. εἴδη μετέχειν ἐκείνων. C. μήτε ἔχειν ἐκείνων.

(2) B. C. αἷς αἱρεῖ.

(3) B. C. ἐκείνων.

φύσιν, ἢ ὅσα παρυφίσταται τοῖς ἀγαθοῖς· ὡς γὰρ ἔστιν ἕκαστα τούτων, οὕτω καὶ γνωστὰ ἡμῖν ἐστι καὶ ὁριστὰ, καὶ διαλεγόμεθα περὶ αὐτῶν, ἀπὸ τῶν ἐν ἡμῖν ὡρισμένως ἑστώτων λόγων· ὥστε τοῦτο μὲν οὐ δεῖ θαυμάζειν· ἐκεῖνο δὲ μᾶλλον χρὴ συνορᾷν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ Σωκράτης ἐπὶ τὸ τί ἐστιν ἕκαστον ἀνάγει κατὰ (1) τὰς συνουσίας, τοὺς ἐν ψυχῇ λόγους θεωρεῖν ἐφιέμενος, αὐτὸ τὸ καλὸν ἐπιζητῶν, καθὸ πάντα καλὰ φαινόμενα εἰσὶ, τὸν ἐν ψυχῇ προϋπάρχοντα τῶν καλῶν λόγον, καὶ αὐτὴν ἐπιστήμην τὴν οὐσιωδῶς οὖσαν ἐν ταῖς ψυχαῖς, οὐ τὴν νοερὰν, οὔτε τὴν νοητήν· οὐδὲ γὰρ δυνατὸν τοῖς προσδιαλεγομένοις αὐτῷ πρὸς ἐκείνην ἀναφέρεσθαι τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὅπου καὶ ζητεῖ τὸ νοητὸν κάλλος, ἐνθουσιαστικῶς μᾶλλον διαγίγνεται, καὶ οὐ μαιευτικῶς, οὐδὲ πειρατικῶς· ὅθεν καὶ ὁ Ἱππίας περὶ τοῦ καλοῦ καὶ ὁ Φαῖδρος, οὐ θαυμαστὸν εἰ ὁ μὲν ζητεῖ τὸ αὐτοκαλὸν τὸ ἐν ψυχαῖς, οὐδὲ τὸ νοερὸν κάλλος, ἀφ' οὗ πάντα καλὰ τὰ καλά· καὶ γάρ ἐστιν ὁ μὲν πειραστικός· πρέπουσι δὲ αἱ λογικαὶ (2) μέθοδοι τοῖς περὶ τὰ ψυχικὰ στρεφομένοις εἴδη, πεῖραι καὶ ἔλεγχοι καὶ ὁρισμοὶ καὶ ἀποδείξεις καὶ διαιρέσεις, συνθέσεις τε καὶ ἀναλύσεις. Ταῦτα καὶ περὶ τούτων· ὅπως δὲ ὁ Σωκράτης ἐκ νεότητος τελεωτικὸς μὲν ἦν τῶν ἀτελεστέρων, καθήκων δὲ περὶ τοὺς ὑψηλότερον τὰ ὄντα θεωμένους, δείκνυσι καὶ διὰ τούτων ὁ Πλάτων· ὁ γὰρ τὸν Ἀριστοτέλην τὸν νέον μαιευόμενος καὶ ἐξετάζων τοὺς ἐν αὐτῷ λόγους, νῦν τῷ Παρμενίδῃ πρασ-

(1) B. C. D. Deest κατά.   (2) C. λογιστικαί.

εισι, καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ τυχεῖν ὑφηγήσεως ἄξιοι, καὶ ὁ περὶ τῶν (1) ὁρισμῶν ἐκείνων ἀναδιδάξας, αὐτὸς τελεωτέρους ὑποδέχεται παρ' ἄλλου κανόνας.

« Καλὴ μὲν οὖν καὶ θεία, εὖ ἴσθι, ἡ ὁρμὴ ἣν ὁρμᾷς ἐπὶ » τοὺς λόγους, ἕλκυσον δὲ σαυτὸν καὶ γύμνασαι (2) μᾶλ- » λον διὰ τῆς δοκούσης ἀχρήστου εἶναι καὶ καλουμένης » ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀδολεσχίας, ἕως ἔτι νέος εἶ· εἰ δὲ μή, » σὲ διαφεύξεται ἡ ἀλήθεια ».

Οἱ μὲν οὔτε ὁρμῶσιν, οὔτε ἐπτόηνται περὶ τὴν τῶν ὄντων (3) θεωρίαν· οἱ δὲ ἤδη τελειότητος ἀντελάβοντο κατὰ τὴν γνῶσιν· οἱ δὲ ὥρμηνται μέν, δέονται δὲ τελειώσεως καὶ πείρας λογικῆς, καὶ γυμνασίας εἰς τὴν τεῦξιν (4) τοῦ τέλους. Ἐν δὴ τούτοις ἔστι τοῖς μέσοις καὶ ὁ Σωκράτης· ὅθεν ἀποδέχεται μὲν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν ὁ Παρμενίδης, καὶ καλεῖ θείαν μὲν αὐτὴν ὡς φιλόσοφον· τὸ γὰρ τῶν ὁρωμένων ὑπερορᾷν καὶ τὴν ἀσώματον οὐσίαν φαντάζεσθαι, φιλόσοφον ἐστὶ καὶ θεῖον· καὶ γὰρ τὸ θεῖον (5) πᾶν τοιοῦτον φαινόμενον, καὶ ἐννοήσεσιν ἀΰλοις ὑφεστός· καλὴν δέ, ὡς (6) εἰς τὸ ὄντως ἄγουσαν καλόν, ὃ δή ἐστιν οὐκ ἐν (7) τοῖς πρακτοῖς, ὡς ὕστερον οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐνόμισαν, ἀλλ' ἐν ταῖς νοεραῖς ἐνεργείαις, καὶ ὡς τῷ ἀληθινῷ ἔρωτι πρέπουσαν· τὸ γὰρ ἐρωτικὸν εἶδος τῆς ζωῆς, τοῦ κάλλους μάλιστα ἀντέχεται καὶ τῆς ἐν τοῖς θεοῖς αὐτοῖς καλλονῆς.

(1) B. C. περὶ τὸν ὁρισμόν.
(2) Sic Bekker. — D. Et Editt. γύμνασον.
(3) D. περὶ τῆς τῶν ὄντων θεωρίας.
(4) A. B. C. εἰς τὴν τάξιν.
(5) B. πάντες.
(6) B. C. ὡς τὸ ὄντως.
(7) D. ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ἀποδέχεται οὖν τὴν ὁρμὴν ὡς θείαν διὰ ταῦτα, καὶ ὡς καλὴν εἰκότως, ὡς ἐπὶ νοῦν ἀνάγουσαν καὶ ἐπὶ τὸ ἕν· ὡς μὲν γὰρ θεία, τοῦ ἑνὸς ἀντέχεται, ὡς δὲ καλὴ, τοῦ νοῦ, παρ' ᾧ τὸ πρώτως καλόν· καὶ ὡς ἐκκαθαίρουσαν τὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς, καὶ τὸ θειότατον αὐτῆς ἐπεγείρουσαν. Προτείνει δὲ τὴν ὁδὸν τὴν διὰ τῆς διαλεκτικῆς ὡς ἄπταιστον καὶ ἀνυσιμωτάτην· συμφυῆ μὲν οὖσαν τοῖς πράγμασι, δυνάμεσι δὲ χρωμένην πολλαῖς εἰς τὴν τῆς ἀληθείας κατάληψιν, μιμουμένην δὲ τὸν νοῦν καὶ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ νοῦ δεχομένην, ἀνατείνουσαν δὲ καλῶς δι' εὐτάκτων ἐπαναβασμῶν ἐπὶ τὸ ὄν, καὶ παύουσαν τῆς περὶ τὰ αἰσθητὰ πλάνης, μεθόδοις τε ἀνελέγκτοις ἕκαστα πιέζουσαν ἕως ἐπ' αὐτὴν ἀφίκηται τὴν τοῦ ἑνὸς καὶ τἀγαθοῦ περιωπήν. Καὶ ταῦτα μὲν εἰρήσθω περὶ αὐτῶν ἡμῖν τῶν πραγμάτων· ἐπειδὴ δὲ τινὲς τοῦ τῆς γυμνασίας ὀνόματος δραξάμενοι, τὴν παρὰ τοῖς Περιπατητικοῖς ἐπιχειρηματικὴν οἴονται μέθοδον ταύτην εἶναι τὴν γυμνασίαν· καὶ γὰρ ἐκείνης τὸ χρήσιμον λέγων ὁ Ἀριστοτέλης, πρὸς τὴν γυμνασίαν αὐτὴν εἶναι φησὶ συντελοῦσαν· εἴρηται μὲν ἡμῖν ἐκ προοιμίων πολλὰ πρὸς τούτους· νυνὶ δὲ συντόμως τι πάλιν εἰπεῖν ἐθέλοντες, πρὸ πάντων ἄξιον ἐκεῖνο διορίσασθαι, τί τὸ γυμναστικὸν τῆς διαλεκτικῆς ταύτης· καὶ γὰρ ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης γυμνάζειν φησὶ δι' αὐτῆς τοὺς παιδευομένους. Τρία τοίνυν ἔργα τῆς διαλεκτικῆς· τὸ μὲν καθαρτικὸν διὰ τῶν ἐλέγχων, ὡς αὐτὸς ἐν Σοφιστῇ φησιν· ᾧ καὶ ὁ Σωκράτης χρῆται πολλῷ πρὸς τὸ σοφιστικὸν φῦλον, τὴν διπλῆν ἄγνοιαν σωφρονίζων· τὸ δὲ, ἀπ' ἐναντίας τούτῳ, τῶν ὄντων ἀναμνη-

στικὸν, ᾧ τοὺς εὖ πεφυκότας ἀνῆγεν ἐπὶ θεωρίαν, αὐτὸ μόνον ἐμφαίνων τὸ ἀληθές· τὸ δὲ ἐπ' ἄμφω διατεῖνον, καὶ τὰ μὲν ἐλέγχων, τὰ δὲ προκαλούμενον εἰς ἀλήθειαν (1)· ὥστε ἐν πολλοῖς τε ἄλλοις ὁ Σωκράτης διαλόγοις, κἀν τῷ Λυσίδῃ, δῆλος ἐστὶ γυμνάζων τοὺς λόγους· ταύτην τοίνυν τῆς διαλεκτικῆς τὴν πᾶσαν διὰ τῶν ἀντικειμένων λόγων βάσανον, ἐν τούτοις μοι δοκεῖ γυμνασίαν καὶ πλάνην ἀποκαλεῖν, καὶ οὐκέτι διὰ ταῦτα διοικίζειν τὴν νυνὶ παραδοθησομένην μέθοδον τῆς ὑπ' αὐτοῦ θαυμαζομένης διαλεκτικῆς. Καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον· δοκεῖ δέ μοι καὶ τῆς λέξεως τὸ μὲν εὖ ἴσθι προσκείμενον, βεβαιοῦν αὐτῷ τὸν ἔπαινον ὃν ἐπῄνεσε· τὸ δὲ ἕλκυσον, δεῖξιν ἔχειν τῆς συμπαθείας αὐτοῦ καὶ τῆς πτοίας (2) τῆς περὶ τὸ ὄν· ὡς γὰρ ἐπί τινων δυσαποσπάστων καὶ δυσμεταθέτων, οὕτως εἶπε τὸ ἕλκυσον, ἕλξιν προσειπὼν τὴν ἐν τῷ παρόντι περὶ τὰ διαλεκτικὰ θεωρήματα μελέτην καὶ ἐπὶ ταῦτα μετάστασιν ἀπὸ τῆς τῶν ὄντως ὄντων θεωρίας· τὸ δὲ γύμνασαι μᾶλλον διὰ τῆς ἀχρήστου δοκούσης εἶναι καὶ καλουμένης ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀδολεσχίας, ἐνδείκνυται, τίνα οἴεται εἶναι τὴν διαλεκτικὴν τὴν κατ' αὐτὸν, ὅτι δοκοῦσαν μὲν ἄχρηστον εἶναι, οὖσαν δὲ δύναμιν ἀναγωγὸν ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν ψυχῶν, καὶ ὅτι παρὰ μὲν τοῖς πολλοῖς ἀδολεσχίαν προσαγορευομένην, κυριώτατα δὲ οὖσαν ἀληθινὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν· ἐξ ὧν φανερὸν ὅτι ταὐτόν ἐστι τῇ θεωρητικῇ τῶν ὄντων καὶ κριτικῇ τῆς ἀληθείας δυνάμει· καὶ οὐκ ἐν ἐπιχειρήμασι ψιλοῖς καὶ λογικαῖς μεθόδοις ἔχουσαν τὴν ὑπόστασιν· τὴν μὲν γὰρ τοιαύτην μέθοδον καὶ θαυμάζει

(1) τὴν ἀλήθειαν. (2) B. C. πνοίας.

τὸ πλῆθος· τὴν δὲ νῦν παραδεδομένην, ὡς ἀσυνήθη καὶ μηδὲν αὐτῷ σαφὲς λέγουσαν, ἐκτρέπεται καὶ ἀηδῆ προσονομάζει. Τὸ δὲ *ἕως νέος εἶ*, πάνυ προσέθηκε καλῶς· νέων γὰρ οἱ μεγάλοι πόνοι, καὶ ὅτι μεταῤῥυθμίζειν τὴν ζωὴν, ἐπὶ τῶν νέων ῥᾷον, καὶ ὅτι κατὰ τάξιν ὁδὸς οἰκειοτέρα τούτοις, ὡς ἀποχρῶντος τοῦ χρόνου πρὸς τὴν διὰ τῶν μέσων πορείαν. Τὸ δὲ, *εἰ δὲ μή, σε διαφεύξεται ἡ ἀλήθεια*, τὸν κίνδυνον ἐδήλωσε τὸν ἀπειλούμενον ἡμῖν ἐκ τῆς προπετοῦς ὁρμῆς καὶ ἀτάκτου πρὸς τὰ ἄβατα τοῖς ἀγυμνάστοις ὁπόσος ἐστὶν, ὅτι τῆς ὅλης ἀληθείας ἀπόπτωσις· καὶ γὰρ ἐπὶ θεωρίας καὶ ἐπὶ τελεστικῆς, καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ ποιοῦν ἀσφαλῆ καὶ ἄπταιστον ἡμῖν τὴν ἄνοδον, ἡ ἐν τάξει (1) πρόοδος· ὡς γοῦν φησὶ καὶ τὸ λόγιον·

Οὐδενὸς εἵνεκεν (2) ἄλλου ἀποστρέφεται θεὸς ἄνδρα,
Καὶ ζώσῃ δυνάμει (3) καὶ νέας (4) ἐπιπέμπει ἀταρποὺς (5),

ὡς ὅταν ἀτάκτως καὶ πλημμελῶς ἐπὶ τὰ θειότατα τῶν θεωρημάτων ἢ τῶν ἔργων, καὶ τὸ λεγόμενον, ἀμυήτοις στόμασιν, ἢ ἀνίπτοις ποσὶ ποιησώμεθα τὴν ἄνοδον· τῶν γὰρ οὕτω μετιόντων, ἀτελεῖς μέν εἰσι διαβάσεις, κεναὶ δὲ ὁρμαὶ, τυφλαὶ δὲ αἱ ἀτραποί· διὸ καὶ τῷ Πλάτωνι καὶ τοῖς λόγοις πειθόμενον, διὰ τῶν ἡμῖν προσεχεστέρων ἀεὶ ποιητέον ἐπὶ τὰ κρείττω, καὶ ἀπὸ τῶν χαμαιζηλοτέρων διὰ τῶν μέσων ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα τὰς ἀνόδους. Ἀπὸ δὴ τούτων τινὲς τῶν ἐξηγητῶν ὁρμηθέντες,

(1) B. C. ἡ ἐν τεύξει.

(2) Coddss. et Th. Taylorus. ἕνεκεν.

(3) Th. Taylorus omisit καὶ ζώσῃ δυνάμει.

(4) Sic Coddss. et Th. Taylorus. Leg. κενεάς.

(5) Th. Taylorus ἀτραπούς.

ἀξιοῦσι τὴν γυμνασίαν ταύτην μὴ εἶναι τὴν διαλεκτικὴν, διὰ δύο ταύτας αἰτίας· μίαν μὲν, ὡς ἀδολεσχίας ταύτης εἶναι κατεψηφισμένης· ἑτέραν δὲ, ὡς νέοις προσήκειν λεγομένης τῆς διαλεκτικῆς, παρ᾽ αὐτῷ τὸ καθαρώτατον εἶναι νοῦ καὶ φρονήσεως ἐν τῷ Φιλήβῳ σαφῶς ὑμνουμένης (1), καὶ τῷ καθαρῶς καὶ γνησίως φιλοσοφοῦντι προσήκειν ἐν Σοφιστῇ κεκριμένης, καὶ νέοις οὐ παραδοτέας, ὡς αὐτὸς ἐν Πολιτείᾳ λέγει, μή πη λάθωσιν εἰς παρανομίαν ἐλάσαντες τῶν κατὰ φύσιν ἐν ἡμῖν οὐσῶν ἐννοιῶν περὶ τῶν καλῶν καὶ δικαίων ἐκ τῆς τοιαύτης δυνάμεως· οὐ (2) γὰρ ῥᾴδιον δυνάμεως κρατεῖν οὐ τῆς ἐκτὸς, τὸν μὴ κεκτημένον νοῦν τῆς δυνάμεως. Ὑπὸ δή τινων τῷ Πλάτωνι προκειμένων, τὸ μὲν τῆς ἀδολεσχίας ὄνομα τοῦ Παρμενίδου σαφῶς οὐκ ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ κρίσεως εἰπόντος, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς τῶν πολλῶν φήμης, φήσομεν τὴν γυμνασίαν ταύτην διορίζειν τῆς διαλεκτικῆς· οὕτω γὰρ οἱ πολλοὶ τοὺς διαλεκτικοὺς ἐκάλουν πάντας, ὥσπερ καὶ αὐτὸν τὸν Σωκράτην τῶν Κωμικῶν τινὲς, πτωχὸν ἀδολέσχην ἀποσκώπτοντες προσηγόρευον, καθάπερ εἰπὼν οἶδα καὶ πρὸ τῶν ἐξηγήσεων· καὶ (3) αὐτὸς μὴν ἑαυτὸν οὑτωσὶ καλεῖν ἀξιοῖ διὰ τὴν παντοίαν τῶν ζητουμένων ἣν εἴωθε ποιεῖσθαι βάσανον, καὶ δυσαπαλλακτέαν τῶν λόγων πρὸ τῆς εὑρέσεως τἀληθοῦς, ὡς καὶ τοῦτο προεῖπον· δεινὸν γὰρ πρᾶγμα, φησὶν αὐτὸς ἐν Θεαιτήτῳ, ἀδολέσχης ἀνὴρ, ἑαυτὸν λέγων ἄνω καὶ κάτω στρέφοντα τοὺς λόγους περὶ ὧν ἐκεῖ τὴν ζήτησιν ἐποιεῖτο· καὶ ἐν Φαίδωνι δὲ περὶ τοῦ τῶν Κωμικῶν σκώμματος φησί τό

(1) D. ὑμνημένης.

(2) D. σοὶ γὰρ ῥᾴδιον.

(3) D. καὶ αὐτὸς τὴν ἑαυτοῦ.

γε μὴ ἀνέξεσθαι τῶν ἀδολέσχην αὐτὸν ἀποκαλούντων· περὶ (1) προσηκόντων γὰρ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, μέλλων εἰς ᾅδου ἰέναι, καὶ ζητῶν εἰ ὑπομένουσιν αἱ ψυχαὶ ἐν ᾅδου μετὰ τὸν τοῦ σώματος χωρισμόν. Τοῦτο μὲν οὖν τοὔνομα περὶ τῶν πολλῶν εἰς τοὺς διαλεκτικοὺς φέρει (2), ὃν οὐκ ἔδει προάγειν (3) εἰς μέσον ὡς κατηγοροῦντα τῆς προκειμένης γυμνασίας· τὸ δὲ ἐν Πολιτείᾳ μὴ παραδιδόναι νέοις τὴν διαλεκτικὴν, ἀληθὲς μὲν, ἔχει δὲ αἰτίαν εὐλόγιστον· διότι τοὺς ἐκεῖ παιδευομένους νέους ἀνώμαλον ἔχειν ἀνάγκη τὴν φύσιν, καὶ οὐ πάντως ἀρίστην· καὶ διὰ τοῦτο δέος εἶναι, μὴ καί τινες αὐτῶν εἰς (4) τὴν εἰρημένην παρανομίαν ἐλάσωσι. Τῷ δὲ Σωκράτει θείαν ὁρμὴν ἔχοντι καὶ εὐφυΐαν ἀκροτάτην, ἐνταῦθα παρακελεύεται μετιέναι τοὺς διαλεκτικοὺς λόγους Παρμενίδης, οὐδὲν εὐλαβούμενος μὴ πάθῃ τι τοιοῦτον οἷον οἱ πολλοὶ πάθοιεν ἂν τῶν ἐν πολιτείᾳ κοινῇ παιδευομένων νέων· οὐ γὰρ ταὐτὸν μίαν τε φύσιν τὴν ἀρίστην ἄγειν, καὶ πολλὰς καὶ ἀνομοίους ἀλλήλαις, ἐν αἷς τὰς μὴ ἀρίστας ἀνάγκη πολλάκις παραφέρεσθαι πρὸς τὸ χεῖρον. Ἀμφότεροι οὖν ὀρθῶς· καὶ ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης, ἀγέλης νέων παιδείαν ἐκτιθέμενος, καὶ ὁ ἐνταῦθα Παρμενίδης, τὸν ἄριστον τῶν νέων παραλαβὼν, καὶ ἀξιῶν ὁδεύειν διὰ ταύτης τῆς ἀγωγῆς, ἣν τῷ πλήθει τῶν νέων ἐφαρμόζειν οὐκ ἦν δυνατόν.

« Τίς οὖν ὁ τρόπος, φάναι, ὦ Παρμενίδη, τῆς γυμνα-
» σίας;—Οὗτος, εἰπεῖν (5), ὅν περ ἤκουσας Ζήνωνος. ».

(1) B. C. περὶ τῶν προσηκ.

(2) D. φέρον.

(3) D. προσάγειν.

(4) D. ἐκ τῆς εἰρημένης παρανομίας.

(5) Sic Bekk.—Editt. εἶπεν.

Ἐκ τῶν προειρημένων ἁπάντων, περὶ μὲν τὴν τῶν πραγμάτων διάσκεψιν, ταῦτα ληπτέον ὅτι εἰσὶν ἰδέαι, καὶ τίνων εἰσὶ, πῶς μετέχονται, ὁποῖαι εἰσίν· εἴρηται γὰρ ὅτι οὐ σωματικαὶ, οὐ φυσικαί, οὐ ψυχικαί, ἀλλὰ νοεραί, καὶ παραδειγματικαὶ, καὶ ἄσχετοι, καὶ πᾶσι παροῦσαι τοῖς δευτέροις ἀμιγῶς· καὶ ἔτι πόσαι τάξεις αὐτῶν· καὶ γὰρ τοῦτο διειλόμεθα, καὶ ποῦ περατοῦνται, καὶ ποῦ πρῶτον ἐκφαίνονται, καὶ πῶς διὰ τῶν μέσων εὐτάκτως ποιοῦνται τὴν πρόοδον· περὶ δὲ τὴν τῶν προσώπων διάθεσιν, ὅτι πάντων μέν ἐστι τελεσιουργὸς ὁ Παρμενίδης, παρακελεύεται τῷ Σωκράτει ζηλοῦν· τρίτος δὲ ὁ Σωκράτης ὁ δι' ἀμφοῖν ἀναγόμενος: περὶ δὲ τὸν τρόπον (1) τῆς διδασκαλίας, ὅτι διὰ τῶν εἰδῶν ὁδεύσας ὁ Πλάτων κατὰ πάντας τοὺς θείους διακόσμους, καὶ ἀναδραμὼν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰ νοητὰ, ἄνωθεν πάλιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀρξάμενος, ἐπιδείξει πῶς ἁπάντων ἐστὶν αἴτιον τῶν ὄντων, καὶ πῶς ὑποστατικὸν τῶν ἑνάδων τῶν πρωτίστων, ἀφ' ὧν συνέχονται (2) πᾶσαι τῶν ὄντων ἀρχαί· καὶ ὅτι προτέλεια τῆς τοιαύτης ἐστὶ θεωρίας ἡ περὶ τὰ εἴδη γυμνασία· πρὶν δὲ ἄρξεται τῆς ἐποπτικωτάτης μυσταγωγίας, βούλεται παραδοῦναι τὴν μέθοδον καθ' ἣν ποιήσεται τοὺς λόγους, καὶ τὴν δύναμιν ἀφ' ἧς ὁρμώμενος, πάσας διαπλέξει τὰς ὑποθέσεις καὶ τοὺς τρόπους τῶν ἐπιχειρήσεων, οἷς χρώμενος ὁδεύει διὰ τῶν πραγμάτων, φῶς τοῦτο προσανάπτων ταῖς ψυχαῖς τῆς ὅλης μυστικῆς. Παρακαλεῖ μὲν οὖν πρὸς τὴν μέθοδον ταύτην ὁ Παρμενίδης τὸν Σωκράτην καὶ τὴν κατ' αὐτὴν γυμνασίαν· τοῦ δὲ, ἐρομένου,

(1) A. τοῦ τρόπου.

(2) B. C. συνέρχονται.

τίς ὁ τῆς γυμνασίας τρόπος, ἀποβλέπειν αὐτὸν (1) παρακελεύει (2) πρὸς τοὺς Ζήνωνος λόγους, δηλῶν διὰ τούτων, ἅμα μὲν ὅτι ἐξαίρετος ἦν οὗτος ὁ τρόπος τῆς γυμνασίας παρὰ τῷ Ἐλεατικῷ διδασκαλείῳ· οὐ γὰρ ἔσχεν ἄλλον εἰπεῖν τῇ μεθόδῳ ταύτῃ χρησάμενον, ἢ Ζήνωνα τὸν ἑαυτοῦ μαθητήν· ἅμα δὲ ὅτι τοῖς ἐσχάτοις ἀρχὴ σωτηρίας ἐστὶν ἡ πρὸς τὰ μέσα σύνταξις· διὰ τούτων γὰρ ἀπολαύουσι καὶ τῶν πρώτων ἀγαθῶν. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς τῶν ἑπομένων προθέσεως ἡμῖν εἰρήσθω πάντων λόγων· εἰ δὲ δὴ πάλιν γυμνασίαν καλοίη ταύτην τὴν διαλεκτικὴν, οὐκ οὖσαν ἐπιχειρηματικὴν, οὐ χρὴ θαυμάζειν· πᾶσαν γὰρ ἡ λογικὴ διέξοδος καὶ ἡ ἀνέλιξις αὕτη τῶν θεωρημάτων, ὡς πρὸς τὴν νοερὰν ζωὴν, γυμνάσιον ἐστίν· ὥσπερ γὰρ τὴν καρτερίαν γυμνασίαν πρὸς ἀνδρείαν, καὶ τὴν ἐγκράτειαν πρὸς σωφροσύνην καλοῦμεν, οὕτω καὶ τὴν λογικὴν πᾶσαν θεωρίαν ὡς πρὸς τὴν νοερὰν γνῶσιν γυμνασίαν προσονομάζειν ἀξιώσομεν· καὶ ὡς ἡ δοξαστικὴ δύναμις πρὸς ἀμφότερα παρεσκευασμένη (3) δοξαστικῶς γυμνάζει πρὸς τὴν ἀπαραλόγιστον τῆς ἀποδείξεως ἀντίληψιν, οὕτως ἡ ἐπιστημονικὴ τῆς διανοίας διέξοδος, γυμνάσιον ἐστὶ διανοητικὸν πρὸς τὴν ἁπλουστάτην νόησιν τῆς ψυχῆς·

« Πλὴν τοῦτό γε σοῦ καὶ πρὸς τοῦτον (4) ἠγάσθην, εἰ-
» πόντος ὅτι οὐκ εἴας ἐν τοῖς ὁρωμένοις οὐδὲ περὶ ταῦτα
» τὴν πλάνην ἐπισκοπεῖν, ἀλλὰ περὶ ἐκεῖνα ἃ μάλιστά τις
» ἂν (5) λόγῳ λάβοι καὶ εἴδη ἂν ἡγήσαιτο εἶναι ».

(1) D. αὐτῷ.
(2) B. C. D. παρακελεύεται.
(3) B. C. παρασκευασμένη.
(4) A. πρὸς τοῦτο.
(5) D. ἀναλόγως.

Πάλιν καὶ ἐν τούτοις δῆλός ἐστὶν ὁ Παρμενίδης τὴν ἄπτοιαν τοῦ Σωκράτους τὴν περὶ τὰ νοητὰ καὶ ἄϋλα τῶν εἰδῶν ἀγασθείς. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο φησὶν ἀποδέξασθαι τῶν ἐκείνου λόγων,' ἢ τοῦτο, τὸ μετάγειν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τὴν δύναμιν τὴν διαλεκτικὴν ἐπὶ τὰ νοητὰ, καὶ τούτου τὴν αἰτίαν προσέθηκε· τὰ γὰρ μάλιστα λόγῳ ληπτὰ, νοητά ἐστιν· ἐπεὶ καὶ ὁ Τίμαιος εἴρηκεν, ὡς ὁ μὲν περὶ τῶν αἰσθητῶν λόγος, οὐκ ἔστι μόνιμος οὐδὲ ἀραρὼς, ἀλλὰ εἰκαστικός· ὁ δὲ περὶ τῶν νοητῶν, ἀκίνητος καὶ ἀνέλεγκτος· τὰ γὰρ αἰσθητὰ τοῦτο ὃ λέγεται ἀκριβῶς οὐκ ἔστι, τὰ δὲ νοητὰ, κυρίως ὄντα, καὶ γνωσθῆναι μᾶλλον δυνατά. Εἴποι δ' ἄν τις καὶ ἕτερον τρόπον εἶναι τὰ νοητὰ εἴδη λόγῳ μάλιστα γνωστὰ, ἀπὸ τῶν γνωστικῶν δυνάμεων ὁρμώμενος· αἴσθησις μὲν γὰρ οὐδόλως ἀντιλαμβάνεται τῆς ἐκείνων γνώσεως, φαντασία δὲ εἰκόνας αὐτῶν ὑποδέχεται μορφωτικάς, δόξα δὲ, λογικῶς μὲν αὐτῶν ἀντιλαμβάνεται καὶ ἀμορφώτως, ἔχει δὲ ὅμως καὶ αὐτὴ τὸ ποικίλον καὶ ὅλως τὸ ὅ,τι μόνον γινώσκειν πέφυκε· μόνος δὲ οὖν ὁ ἐν ἡμῖν λόγος (1) καὶ τῶν εἰδῶν ἐστὶ θεωρὸς, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ Τίμαιος ἔλεγε νοήσει μετὰ λόγου ληπτὸν (2) τὸ ὄντως ὄν· ὥστε τὰ (3) ὄντως μετὰ λόγου ληπτὰ, ταῦτα ἐστὶ τὰ εἴδη ἃ κυρίως ἐστὶν εἴδη· εἰκότως· τὰ μὲν γὰρ αἰσθητὰ πάντα μερικά ἐστιν, ἐπειδὴ πᾶν σῶμα μερικόν·· οὐδὲν γὰρ τῶν σωμάτων, τὰ πάντα εἶναι δυνατόν, οὐδὲ ἓν ἐν πολλοῖς εἶναι μεριστῶς· τὰ δὲ φυσικὰ νεύει περὶ τὰ σώματα, καὶ

(1) B. C. D. λόγος ἱκανῶς τῶν.

(2) D. περιληπτόν.

(3) B. C. D. τὰ μάλιστα λόγῳ.

μεριστὰ περὶ αὐτοῖς ἔστι· τὰ δὲ ψυχικὰ, ποικιλίας μετέχει, καὶ τῆς ἁπλότητος ἀπολιμπάνεται τῶν νοερῶν εἰδῶν· ὥστε τὰ μάλιστα καταληπτὰ, ταῦτα ἐστὶν, ὅσα νοεραί τε καὶ νοητὰ λέγομεν, ὅσα πορρωτέρω τῆς ὕλης ἐστὶ, ταῦτα κυριώτερον (1) ἐστὶν εἴδη, σώζονται τὴν ἑαυτῶν ἄχραντον καθαρότητα. Δεῖ τοίνυν τῆς πλάνης τῶν (2) διαλεκτικῶν πρὸς τὴν τούτων θεωρίαν τῶν εἰδῶν, προγυμναζούσης ἡμᾶς καὶ προτελούσης εἰς τὴν ἐκείνων ἀντίληψιν· καὶ μὴν καὶ τὴν γιγνομένην πλάνην αὐτὴν ταύτην, οὐ τὴν δι' ἐνδόξων, ὡς εἴρηται πολλάκις, ἐπιχείρησιν (3) εἶναι φήσομεν, ἀλλὰ τὴν ὅλην τὴν διαλεκτικὴν, ἣν θριγκὸν ἐν Πολιτείᾳ τῶν μαθημάτων ἐκάλεσεν, ἐν λογικαῖς ἡμᾶς ἀνελίξεσι καὶ διεξόδοις γυμνάζουσαν πρὸς τὴν ἀκριβεστέραν νόησιν τῶν ἀΰλων καὶ χωριστῶν πραγμάτων. Καὶ μὴ θαυμάσῃς εἰ τὴν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν πλάνην προσηγόρευσεν αὐτός· ὡς γὰρ πρὸς τὴν νόησιν τὴν καθαρὰν πλάνην αὐτὴν προσεῖπε, καὶ πρὸς τὴν ἁπλῆν τῶν νοητῶν ἀντίληψιν· πλάνη γὰρ τὸ μὴ μόνον τἀληθῆ σκοπεῖν ὅπως ἀποδεκτέον, ἀλλὰ καὶ τὰ ψευδῆ διὰ τῶν αὐτῶν μεθόδων ἐκπεριτρέχειν ἐλέγχοντα. Καὶ τί θαυμάζομεν εἰ πλάνην τὴν τοιαύτην πορείαν ὠνόμασεν; ὅπου τῶν μετ' αὐτὸν τινὲς καὶ ἐν νῷ πλάνην τὴν ποικιλίαν τῶν νοήσεων ἐπονομάζειν οὐκ ὤκνησαν, καὶ ταῦτα νόησιν ἀμετάβαστον (4) οὖσαν, διὰ τὸ μίαν οὖσαν ὁμοῦ καὶ πεπληθυσμένην εἶναι διὰ τὸ τῶν νοητῶν πλῆθος. Καὶ τί

(1) D. κυριώτερα.

(2) D. τῆς διαλεκτικῆς.

(3) B. ἐπιχειρήσεσιν.

(4) D. ἀμετάβατον.

δεῖ περὶ νοῦ λέγειν; ἀλλὰ καὶ Θεῶν (1) αὐτῶν πλάνας, οὐ μόνον τῶν κατ' οὐρανὸν ἀπλανῶς ἰόντων, ἀλλὰ καὶ νοερῶν λέγειν εἰώθασι τῶν ἐνθεαζόντων οἱ ἄκροι, τὴν πρόοδον αὐτῶν αἰνισσόμενοι καὶ τὴν ἐπὶ πάντα τὰ δεύτερα παρουσίαν καὶ τὴν γόνιμον ἄχρι τῶν ἐσχάτων πρόνοιαν· πᾶν γὰρ τὸ εἰς πλῆθος προϊὸν, πλανᾶσθαι λέγουσιν, ἐν δὲ τῷ μονίμῳ καὶ ἑνοειδεῖ μόνως εἶναι τὸ ἀπλανές· καὶ ἔοικεν ἡ πλάνη τέτταρα δηλοῦν· ἢ πλῆθος ἐνεργειῶν κἂν ὁμοῦ πᾶσαι ὦσιν, ἢ πλῆθος μεταβατικόν, ἢ πλῆθος ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων εἰς τὰ ἀντικείμενα χωροῦν, ἢ πλῆθος ἀτάκτων (2) κινήσεων. Τούτων δὲ τεττάρων ὄντων, ἡ διαλεκτικὴ λέγεται γυμνασία πλάνη κατὰ τὸ τρίτον, ὁδεύουσα διὰ τῶν ἀντικειμένων ὑποθέσεων.

« Δοκεῖ γάρ μοι, ἔφη, ταύτῃ γε, οὐδὲν χαλεπὸν εἶναι,
» καὶ ὅμοια καὶ ἀνόμοια, καὶ ἄλλο ὁτιοῦν τὰ ὄντα πάσχοντα
» ἀποφαίνειν. — Καὶ καλῶς γ', ἔφη ».

Ταῦτα ἐκεῖνα ἃ καὶ πρότερον ὁ Σωκράτης ἔλεγε, καὶ νῦν φησὶν ἐν τούτοις· ὅτι μίξιν τῶν εἰδῶν, ἐν μὲν τοῖς αἰσθητοῖς ῥᾴδιον ἰδεῖν· περὶ γὰρ ἓν ὑποκείμενον θεωρεῖται τὰ ἐναντία πολλάκις, ἄλλως καὶ ἄλλως ὑφεστηκότα· ἐν δὲ τοῖς νοητοῖς, χαλεπόν· καὶ ταῦτα φησὶν οὐ πρὸς τὸν Ζήνωνος λόγον ἐνιστάμενος· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος οὕτως ἔλεγεν, ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ λέγων ψῆφον τῆς τῶν εἰδῶν κοινω-

(1) B. Θεῶν. αὐτῶν πλάνας, οὐ μόνον τῶν κατ' οὐρανὸν ἀπλῶς ἀνιόντων, ἀλλὰ καὶ νοερῶν λέγειν εἰώθασι τῶν ἐνθιαζόντων οἱ ἄκροι. C. Θεῶν αὐτῶν πλάνας, οὐ μόνον τῶν κατ' οὐρανὸν ἀπλανῶς ἰόντων, ἀλλὰ καὶ νοερῶν, κ. τ. λ. A. D. ἀλλὰ καὶ Θεῶν αὐτῶν τῶν ἐνθεαζόντων.

(2) C. ἄτακτον.

νίας, ἣν καὶ παρεκάλει διαρθρῶσαι τὸν Ζήνωνα· ταῦτά τοι καὶ ὁ Παρμενίδης ἐπήνεσεν αὐτὸν, οὐκ ἂν εἴγε πρὸς ἔλεγχον τοῦ Ζήνωνος εἴρητο τὰ εἰρημένα· εἰ γὰρ ὁ μὲν Ζήνων ὅμοια καὶ ἀνόμοια κατὰ ταὐτὸν ἀπέφηνε τὰ πολλὰ, Σωκράτης δὲ καὶ (1) τἆλλα, καὶ ἄλλο τὸ ὅμοιον ἐλάμβανε καὶ ἀνόμοιον, καὶ ταύτῃ τὸν ἐκείνου λόγον διέβαλλε, πῶς ἂν ὁ Παρμενίδης ἐπαινέτης ἐγίγνετο (2) τοῦ Σωκράτους; ἔπαινος γὰρ τὸ καλῶς γε, ἔφη. Κάλλιον γοῦν οὐκ ἔλεγχον ταῦτα Ζήνωνος ὑπολαμβάνειν, ἀλλὰ ἄλλο εἶδος ἀπορίας τοῦ Σωκράτους, ἀξιοῦντος ἰδεῖν, πῶς τὰ ἐν τοῖς νοητοῖς εἴδη συγκέκραται, καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς κοινωνίας αὐτῶν· ὅμοιον γὰρ καὶ ἀνόμοιον ἐστὶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἅμα, βουλόμεθα δὲ θεωρῆσαι αὐτῶν καὶ τὴν ἐν τῷ νοητῷ συμπλοκήν. Ταῦτα καὶ ὁ Σωκράτης, καταφρονῶν μὲν τῆς τῶν ὁρωμένων μίξεως, ἀνατρέχων δὲ ἐπὶ τὴν τῶν νοητῶν κοινωνίαν, φθέγγεται, καὶ ὁ Παρμενίδης ὡς ψυχῆς ὄντα δόγματα γενναίας καὶ μεγαλόφρονος ἀποδέχεται.

« Χρὴ δὲ καὶ τό δε ἔτι πρὸς (3) τούτῳ ποιεῖν· μὴ
» μόνον εἰ ἔστιν ἕκαστον ὑποθέμενον (4) σκοπεῖν τὰ συμ-
» βαίνοντα ἐκ τῆς ὑποθέσεως, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ ἔστι τὸ αὐτὸ
» τοῦτο ὑποτίθεσθαι, εἰ βούλει μᾶλλον γυμνασθῆναι ».

Εὖ μοι δοκεῖ παρὰ τῶν πρεσβυτέρων λέγεσθαι, τὸ τὸν Πλάτωνα τὰ συγγράμματα τελειοῦν ἀμφοτέρων, τοῦτε Ζήνωνος καὶ τοῦ Παρμενίδου· τοῦ μὲν τὴν γυμνασίαν εἰς

(1) C. κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο. D. κατ' ἄλλα καὶ ἄλλο.
(2) D. ἐγένετο.
(3) D. πρὸς τούτῳ deest.
(4) Sic Ast. Bekker. C. ἀποθέμενον. D. ὑποτιθέμενον, ut Fischer. Heindorf.

ἄμφω τὰ ἀντικείμενα προσάγοντα, τοῦ δὲ τὴν θεωρίαν ἐπ' αὐτὸ τὸ ὄντως ἓν ἀνάγοντα (1), καὶ ταῦτα ἄμφω, διὰ τοῦ Παρμενίδου ποιοῦντα· τό,τε γὰρ τελειοῦσθαι παρὰ τοῦ ἐραστοῦ καὶ καθηγεμόνος ἀνεπαχθὲς τῷ Ζήνωνι, καὶ τὸ αὐτὸν ἑαυτὸν εἰς τὴν ἀληθεστέραν τῶν ὄντων ἐνάδα μεθιστάνειν, πρεπωδέστατον τῷ δι' ἡλικίαν νεωτέραν δυναμένῳ τὰ πράγματα καθορᾶν, καὶ τὸ ὡς ἀληθῶς αἴτιον τῶν πάντων ἀνακλίναντι, τὴν τῆς ψυχῆς αὐγὴν, ὡς αὐτὸς ἐν Πολιτείᾳ (2) εἶπε (3), θεωρεῖν. Τὴν μὲν οὖν τοῦ Παρμενιδείου συγγράμματος τελείωσιν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀνευρήσομεν· τὴν δὲ τοῦ Ζηνωνείου διὰ τούτων ἤδη κατίδωμεν. Ὁ μὲν δὴ τοῦ Ζήνωνος λόγος ὑποθέμενος εἴδη τὰ πολλὰ κεχωρισμένα τοῦ ἑνὸς, συνῆγε (4) τὰ ἄτοπα, σκοπῶν (5) τί ἕπεται καὶ τί οὐχ ἕπεται, καὶ τί ἕπεταί τε καὶ οὐχ ἕπεται· καὶ γὰρ ὅτι ὅμοια ἔσται συνῆγε καὶ ὅτι οὐχ ὅμοια, καὶ ἐπὶ ἑνὸς καὶ πλήθους, καὶ κινήσεως καὶ στάσεως ὁμοίως. Ὁ δέ γε Παρμενίδης ἀξιοῖ, μὴ μόνον ὑποτίθεσθαι τὸ εἰ ἔστιν ἓν ταῖς διαλεκτικαῖς ζητήσεσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ εἰ μὴ ἔστι· καὶ θεωρεῖν (6) τί τὸ συμβαῖνον καὶ ἐκ ταύτης τῆς ὑποθέσεως· οἷον, μὴ μόνον εἰ ἔστιν ὁμοιότης, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ ἔστιν ὁμοιότης, τί τὸ συμβαῖνον ἦν ὡς ἑπόμενον, ἢ ὡς οὐχ ἑπόμενον, ἢ ὡς ἑπόμενόν τε καὶ οὐχ ἑπόμενον (7)· τί δὴ τοῦτο προστιθεὶς καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν; ὅτι, φήσω, ἐὰν μὲν μόνον

(1) C. D. ἄγοντα.

(2) B. C. ἐν πολιτείαις.

(3) D. φησί.

(4) C. συνήγετο ἄτοπα.

(5) D. σκοπῶν τί ἕπεται, καὶ τί ἕπεταί τε καὶ οὐχ ἕπεται.

(6) C. θεωρεῖ.

(7) C. Deest ἢ ὡς ἑπόμενόν τε καὶ οὐχ ἑπόμενον.

ὑποθώμεθα τὸ εἰ ἔστι καὶ εὕρωμεν τί τὸ συμβαῖνον, οὐ πάντως εὕρωμεν οὗ καθ' αὑτό ἐστιν αἴτιον τὸ ὑποτεθέν· ἐὰν δὲ προσαποδείξωμεν ὡς εἰ μὴ ἔστιν, οὐκ ἔτι τὸ αὐτὸ τοῦτο συμβήσεται οἷον (1) ἦν ἐκ τοῦ εἰ ἔστι τεθέντος συμβαῖνον, γίνεται δῆλον ἡμῖν, ὅτι ἄρα τὸ εἶναι ἐκεῖνο καὶ τοῦτο ἐστί· συνέβαινε γὰρ ἂν, ἐκείνου μὴ εἶναι τεθέντος, ἐκεῖνο τῇ ἑαυτοῦ φύσει τούτου μὴ ἦν (2) αἴτιον· καὶ διὰ τὸ ἐκεῖνο εἶναι, καὶ τοῦτο συνέβαινεν· εἰ γὰρ ὑποθέμενος εἶναι ψυχὴν, δείξαιμι συμβαῖνον τὸ εἶναι κίνησιν, ἔπειτα εἴπω, ἀλλὰ (3) μὴ ἔστω ψυχὴ, δείξαιμι κίνησιν μηκέτι συμβαίνουσαν, τῷ εἶναι τὴν ψυχὴν ἔσται κίνησις· ἔσται οὖν ἀρχὴ καὶ αἰτία κινήσεως· εἰ δὲ μὴ οὔσης ψυχῆς συμβαίνει (4) κίνησις, δῆλον ὡς οὐκ ἀπὸ ψυχῆς ἡ κίνησις. Οὕτω καὶ αὐτὸς ἐν Φαίδρῳ τὴν αὐτοκινησίαν ἀρχὴν εἶναι ταῖς ἄλλοις κινήσεως ἀποδεικνὺς, ἔλαβε μὴ ὂν τὸ αὐτοκίνητον, καὶ ἔφατο πάντα μὲν οὐρανὸν, πᾶσαν δὲ γένεσιν συμπεσόντα στήσασθαι, καὶ ἐν νόμοις πάντων ἑστώτων, κινήσας τὸ αὐτοκίνητον, ἐπεισήγαγε τοῖς ἑστῶσι κίνησιν. Οὐκοῦν εἰ μὲν εἴη τὸ αὐτοκίνητον, ἔστι κινητὸν (5), ἔσται κίνησις· εἰ δὲ μὴ εἴη, οὐκ (6) ἔστιν· ἄρα μόνον τὸ αὐτοκίνητον αἴτιον κινήσεως· οὐ μόνον ἄρα ἐξαρκεῖ τὸ εἰ ἔστι σκοπεῖν, ἀλλὰ (7) δεῖ καὶ τὸ εἰ μὴ ἔστιν ἐξετάζειν, εἰ μέλλοι τις ὄψεσθαι καὶ γνώσεσθαι τίνος αἴτιον ἐστὶ τὸ προκείμενον, ἢ τί καθ' αὑτὸ αὐτῷ ὑπάρχει καὶ ᾗ αὐτό· καὶ γὰρ ἐπὶ τούτων εἰ ἔστη-

(1) D. ὃ ἦν.

(2) Sic Coddss. — Leg. εἶναι.

(3) D. ἀλλὰ δὴ μὴ ἔστω.

(4) D. συμβαίνειν κίνησιν.

(5) B. C. Deest ἔστι κινητὸν.

(6) D. οὐκ ἔστι· μόνον ἄρα τὸ αὐτοκίνητον.

(7) C. ἀλλὰ δή.

μεν ἐν μόνῳ τῷ εἰ ἔστιν, οὔπω δῆλον ἦν (1) εἰ μόνον καθ' αὐτὸ τὸ αὐτοκίνητον ἦν τοῖς ἄλλοις αἴτιον κινήσεως· τί γὰρ ἐκώλυε καὶ ἄλλοτι τὴν (2) αὐτὴν ἔχειν δύναμιν; δειχθέντος δὲ καὶ τοῦ εἰ μὴ ἔστι τὸ αὐτοκίνητον μηδὲν κινεῖσθαι τῶν ἄλλων, οὐκ ἔσται ἀληθὲς εἶναί τι καὶ ἄλλο κινήσεως αἴτιον· ἐκίνει γὰρ ἂν ἐκεῖνο καὶ μὴ ὄντος τοῦ αὐτοκινήτου, καὶ οὐκέτι δυνατὸν ἦν συνάγειν εἰ μὴ ἔστι τὸ αὐτοκίνητον μηδὲν κινεῖσθαι τῶν ἄλλων. Πρὸς τοῦτο μὲν οὖν ἔστιν ἀναγκαῖον τὸ μὴ μόνον ὑποτιθέμενον (3) τὸ εἰ ἔστι σκοπεῖν τὸ συμβαῖνον, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ ἔστι τὸ αὐτὸ τοῦτο· ζητήσειε δ' ἄν τις εἰκότως, πῶς ὅλως δυνατὸν τῷ μὴ ὄντι εἶναι τὶ (4) συμβαῖνον· τί γὰρ ὑπάρξειεν ἐν τῷ μὴ ὄντι; πῶς δ' ἂν δεικτικὸν γένοιτο τινὸς ἐκεῖνο τὸ μηδόλως ὄν; ἅπαξ γὰρ ἀναιρεθὲν, οὔτε αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὶ πάσχειν δυνατὸν, οὔτε πρὸς τὰ ἄλλα τι πεπονθέναι· μόνως (5) γάρ ἐστι τὸ μὴ ὄν. Ῥητέον δὲ καὶ πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν, ὅτι τὸ μὴ ὂν, ὡς ἐν Σοφιστῇ μεμαθήκαμεν, λέγεται: καὶ τὸ μηδαμῶς ὂν καὶ ἡ στέρησις· καθ' αὐτὸ γάρ ἐστι μὴ ὂν, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ ὂν; καὶ ἡ ὕλη· μὴ (6) ὂν γὰρ, ὡς ἀνείδεος κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν, καὶ ἀόριστος, καὶ ἄμορφος· καὶ ἔτι τὸ ἔνυλον πᾶν, ἅτε φαινομένως μὲν ὂν, κυρίως δὲ οὐκ ὄν· καὶ ἔτι τὸ αἰσθητὸν πᾶν· γιγνόμενον γάρ ἐστι καὶ ἀπολλύμενον, ὄντως δὲ οὐδέ ποτε ὄν· καὶ πρὸ τούτων, τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς μὴ ὂν, καθὸ καὶ αὗται λέγονται πρῶται τῶν γιγνο-

(1) C. ἦν οὐ μόνον.
(2) B. C. τὴν ἀρχὴν ἔχειν.
(3) D. ὑποθέμενον.
(4) C. Deest τί.
(5) D. μόνως γὰρ ἐστὶ μὴ ὄν.
(6) B. C. μὴ ὂν γὰρ ἀνείδεος.
D. μὴ ὂν γὰρ ὡς ἀνείδεον.

μένων εἶναι καὶ οὐκ ὄντως (1) εἶναι τῶν ὄντως ὄντων (2) τῶν ἐν τοῖς νοητοῖς τεταγμένων· καὶ ἔτι πρὸ τῶν ψυχῶν τὸ ἐν αὐτοῖς τοῖς νοητοῖς μὴ ὄν, ἡ πρώτη ἑτερότης τῶν ὄντων, ὡς ὁ Σοφιστὴς ἡμᾶς ἀνεδίδαξεν, ὃ καὶ αὐτοῦ τοῦ ὄντος οὐ παρ' ἔλαττον εἶναι φησὶ καὶ ἔτι τούτων ἐπέκεινα τὸ πρὸ τοῦ ὄντος μὴ ὄν, ὃ καὶ αἴτιον ἐστὶ τῶν ὄντων ἁπάντων, ἐξῃρημένων τοῦ ἐν τοῖς οὖσι πλήθους. Εἰ δὲ τοσαυταχῶς λέγεται τὸ μὴ ὄν, δῆλον ὡς τὸ μὲν μηδαμῇ (3) μηδαμῶς ὂν οὐδέποτε ὑποθετέον· οὐδὲ γὰρ λέγειν ἐκεῖνο δυνατὸν, οὐδὲ γινώσκειν, ὡς ἐν Σοφιστῇ δέδειχεν ὁ Ἐλεάτης ξένος, κρατύνων τὸν Παρμενίδειον περὶ αὐτοῦ λόγον· ὃς καὶ ἔλεγεν ἄγνωστον εἶναι τὸ μηδαμῶς ὂν καὶ ἄρρητον, πάσης γνώσεως καὶ οἰήσεως πάσης τὶ γιγνωσκούσης καὶ τὶ ἀπαγγελλούσης· τοῦ δὲ μηδαμῇ ὄντος, οὐδενὸς ὄντος· τὸ γὰρ οὐχ ὂν οὐδὲν, αὐτὸς ἦν ὁ λέγων ὁ Παρμενίδης, ὅπερ ἀδύνατόν τι καὶ τὸ οὐδέν· ὅταν δὲ λέγωμεν μὴ εἶναι τὰ πολλὰ, ἢ (4) μὴ εἶναι τὸ ἓν, ἢ μὴ εἶναι ψυχὴν, οὕτως ἀποφάσκομεν, ὡς ἄλλο μὲν εἶναι τὶ, ψυχὴν δὲ μὴ εἶναι· καὶ (5) τὸ τούτῳ συμβαῖνον ζητοῦμεν· οἷον εἰ φαμὲν, ἀλλὰ δὴ μὴ ἔστω τῶν ὄντων ὁ νοῦς, οὐ τοῦτο λέγομεν ὅτι ἔστω τὸ μηδαμῶς ὂν, ἀλλ' ὅτι νοῦς ἀπὸ τῶν ὄντων ἀνῃρήσθω (6)· τοῦτο δὲ ταὐτὸν τῷ πάντων τῶν ὄντων μὴ ἔστω νοῦς· ἄλλο οὖν ὂν, ἄλλο λέγεται μὴ εἶναι· καὶ οὕτως

(1) B. ὄντων.

(2) C. οὐκ ὄντως εἶναι τῶν ὄντων.

(3) D. Deest μηδαμῇ.

(4) C. Deest ἢ μὴ εἶναι τὸ ἕν.

(5) D. καὶ τοῦτο συμβαῖνον·

(6) C. ἀναιρείσθω.

οὐκ ἐπὶ τοῦ μηδαμῶς ὄντος ἡ ὑπόθεσις, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πῆ μὲν ὄντος, πῆ δὲ οὐκ ὄντος· ἢ (1) τοδὶ μὲν ὄντος, τοδὶ δὲ οὐκ ὄντος· ὅλως γὰρ αἱ ἀποφάσεις ἔγγονοι τῆς ἑτερότητος εἰσὶ τῆς νοερᾶς· διὰ τοῦτο γὰρ οὐχ ἵππος ὅτι ἕτερον, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἄνθρωπος ὅτι ἄλλο· καὶ αὐτὸς ἐν Σοφιστῇ διὰ τοῦτο ἔλεγεν, ὅτι (2) ἂν λέγωμεν μὴ ὂν, ἄρνησιν (3) μόνον λέγομεν τοῦ ὄντος, ἀλλ' οὐκ ἐναντίον τῷ ὄντι· λέγων ἐναντίον ὃ πλεῖστον τοῦ ὄντος ἀφέστηκε, καὶ τελέως αὐτοῦ ἀποπέπτωκεν· ὥστ' οὐκ εἰ πάντες μὴ εἶναι τὸ μηδαμῶς ὂν εἰσάγομεν (4), οὐδὲ ὑποτιθέμενοι τὸ μὴ ὂν, ἐκεῖνο ὑποτιθέμεθα· ἀλλ' ὅσον δύναται γνωστὸν εἶναι καὶ λόγῳ ῥητὸν τοῦ μὴ ὄντος σημαινόμενον. Ταῦτα μὲν εἰρήσθω περὶ τούτων· ἐπειδὴ δὲ τὴν Ἐλεατικὴν μέθοδον ἐν τούτοις παραδίδωσιν ὁ Πλάτων, φέρε τὸ λογικὸν αὐτῆς πρός γε τὸ παρὸν θεωρήσομεν. Δεῖ δὴ νοεῖν ἐκ μιᾶς ὑποθέσεως δύο τινὰς ἀποφυομένας, ἔπειτα τρεῖς καθ' ἑκάστην τῶν τριῶν· ὥστε τὰς μετὰ τὴν μονάδα καὶ (5) δυάδα γενομένας ἓξ ὑποθέσεις, τετραπλασιαζομένας, εἰς τὸν εἰκοστὸν τέταρτον καταλήγειν ἀριθμόν. Ἔστι δὲ μοναδικὴ μὲν ὑπόθεσις καὶ ἁπλουστάτη, τινὶ τὶ συμβαίνει· τοῦτο γοῦν κοινὸν ἐπὶ πασῶν ἐστὶ τῶν ὑποθέσεων· καὶ γὰρ ὁ τὸ καταφατικὸν ἢ ἀποφατικὸν λέγων, συμβαῖνον τὶ λέγει πάντως (6)· καὶ ὁ τὸ πρὸς ἑαυτὸ, καὶ ὁ τὸ πρὸς ἄλλο λαμβάνων, δῆλον ὡς τὶ καὶ τὶ λαμβάνει· καὶ τοῦτο ἐναργές ἐστι· δυαδικὴ δὲ ἡ τὴν

(1) C. ἢ τὸ μηδὲν ὄντος.

(2) B. C. ὅτι ἡνίκα ἂν λέγωμεν.

(3) D. ἄρσιν.

(4) D. εἰσαγάγωμεν.

(5) D. καὶ τὴν δυάδα.

(6) D. παντός.

εἰς δύο παρασχομένη διαίρεσιν, ὅταν μὴ ἁπλῶς εἴπῃς ὃ τινὶ συμβέβηκεν, ἀλλὰ διέλῃς τίνι ὄντι συμβέβηκε· πρώτη γὰρ διαίρεσις γίνεται κατ᾽ ἀντίφασιν, εἰς τὸ εἶναι τὸ προκείμενον καὶ μὴ εἶναι. Καὶ δύο ἔςωσαν αὗται ὑποθέσεις· ἑκατέρα δὲ τούτων τρεῖς ἡμῖν ὑποθέσεις γεννᾷ· πρότερον (1) μὲν γὰρ τὸ τινὶ λαβόντες ὂν καὶ μὴ ὂν, ἐδιχοτομοῦμεν τὴν ὑπόθεσιν· νῦν δὲ ἂν τὸ συμβαῖνον τριχῶς λάβωμεν, ἑκατέραν τῶν ὑποθέσεων τριπλασιάσομεν. Τὸ τοίνυν συμβαῖνον, ἢ ὡς ἑπόμενον ληπτέον, ἢ ὡς μὴ ἑπόμενον, ἢ ὡς ἅμα καὶ ἑπόμενον καὶ οὐχ ἑπόμενον· ἢ γὰρ καταφατικόν ἐστι τὸ συμβαῖνον, ἢ ἀποφατικόν· ἢ πῆ μὲν καταφατικὸν, πῆ δὲ ἀποφατικόν· οὐ γὰρ τοῦτο φησὶν ὁ λόγος, ὅτι ἡ ἀντίφασις συναληθεύει, καὶ ἅμα τὰ ἀντικείμενα ἕπεται, ἀλλ᾽ ὅτι τὸ αὐτὸ, πῶς μὲν ὑπάρξει τῷ αὐτῷ, πῶς δ᾽ οὔ. Ταῦτα οὖν τὰ τρία καὶ ὄντος τοῦ πράγματος καὶ μὴ ὄντος σκοποῦντες, δῆλον ὅτι τὰς δύο τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεις ἐξαπλασιάσομεν· ἔσονται οὖν ἓξ ὑποθέσεις· εἰ ἔστι, τί ἕπεται, καὶ τί οὐχ ἕπεται, καὶ (2) τί ἅμα ἕπεταί τε καὶ οὐχ ἕπεται· καὶ εἰ μὴ ἔστιν, ὁμοίως· τότε (3) γὰρ τί, διπλοῦν γέγονεν, ὄντε καὶ μὴ ὂν, καὶ τὸ συμβαῖνον τριπλοῦν, ἑπόμενον, καὶ οὐχ ἑπόμενον, καὶ ἑπόμενον ἅμα (4) καὶ οὐχ ἑπόμενον· δυὰς δὲ ἐπὶ τριάδα πάντως εἰς ἑξάδα καταλήγει. Πάλιν ἑκάστη τῶν ἓξ τούτων (5) ὑποθέσεων τετραπλασιάζεται διὰ τὴν τοῦ συμβαίνοντος κατὰ

(1) B. πότερον.

(2) C. Deest καὶ τί ἅμα ἕπεταί τε καὶ οὐχ ἕπεται.

(3) C. τότε γὰρ τὸ διπλοῦν.

(4) A. ἄρα.

(5) C. Deest τούτων.

τὸ ὑποκείμενον διαφοράν· ἢ γὰρ αὐτῷ τὶ συμβαίνει, ἢ τοῖς ἄλλοις· καὶ τούτων ἑκατέρῳ διχῶς· ἢ αὐτῷ πρὸς ἑαυτὸ, ἢ αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα καὶ τοῖς ἄλλοις, ἢ πρὸς ἑαυτὰ, ἢ πρὸς αὐτό· ταύτας δὲ τὰς τέσσαρας διαφορὰς ἐὰν καθ' ἑκάστην πλέκῃς τῶν ἓξ πρώτων ὑποθέσεων, εἰκοσιτέσσαρας δηλονότι ποιήσεις τὰς ὅλας ὑποθέσεις. Νοείσθω δὲ τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν ὑπογεγραμμένων, εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται αὐτῷ πρὸς αὐτό· εἰ ἔστι, τὶ οὐχ ἕπεται αὐτῷ πρὸς αὐτό· εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται καὶ (1) οὐχ ἕπεται αὐτῷ πρὸς ἑαυτό. Πάλιν εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα· εἰ ἔστι, τὶ οὐχ ἕπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα· εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα. Πρώτη μὲν ἑξὰς αὕτη· δευτέρα δὲ τοιαύτη· εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτά· εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτά· πάλιν εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτό· εἰ ἔστι, τὶ οὐχ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτό· εἰ ἔστι, τὶ ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτό. Δευτέρα μὲν οὖν ἑξὰς αὕτη· τρίτη δὲ ἥδε· εἰ μὴ ἔστι, τὶ ἕπεται αὐτῷ πρὸς ἑαυτό· εἰ μὴ ἔστι, τὶ οὐχ ἕπεται αὐτῷ πρὸς ἑαυτό· εἰ μὴ ἔστι, τὶ ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα· εἰ μὴ ἔστι, τὶ ἕπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα· εἰ μὴ ἔστι, τὶ ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα. Τρίτη μὲν οὖν ἑξὰς αὕτη· τετάρτη δὲ ἥδε· εἰ μὴ ἔστι, τὶ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτά· εἰ μὴ ἔστι, τὶ οὐχ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτά· εἰ μὴ ἔστι, τὶ ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτά· πάλιν εἰ μὴ ἔστι, τί ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτό· εἰ μὴ

(1) C. καὶ τὶ οὐχ ἕπεται.

ἔστι, τί οὐχ ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτό. Τέτταρες μὲν οὖν ἑξάδες αὗται νοείσθωσαν, αἷς χρήσεται καὶ ὁ Παρμενίδης ἐν ταῖς ὑποθέσεσιν· ἐννέα μὲν ὑποθέσεις ἐξετάζων διὰ τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ἐξ ἧς ποιεῖται τὴν ὑφήγησιν, ἐν δὲ ταῖς ὑποθέσεσι ταύταις, κατὰ μὲν τὰς πέντε, ταῖς δύο πρώταις ἑξάσι κεχρημένος, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς τέτρασι, ταῖς δύο ταῖς λοιπαῖς ἑξάσι· καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν πέντε, τῇ μὲν μιᾷ τετράδι, κατὰ τὰς πρώτας τρεῖς ὑποθέσεις, τῇ δὲ ἑτέρᾳ, κατὰ τὰς δύο τῶν πέντε· ἐπὶ δὲ τῶν τεσσάρων, τῇ μὲν μιᾷ τετράδι, ἐπὶ τῶν δύο τῶν πρώτων, τῇ δὲ ἑτέρᾳ τῶν λοιπῶν; ὡς εἰσόμεθα τοῦ λόγου προϊόντος. Τὸ μὲν οὖν εἶδος ὅλον τῆς διαλεκτικῆς μεθόδου τοιοῦτον, νοερὸν ὄντως καὶ ἐπιστημονικόν, ἀλλ' οὐχὶ δοξαστικὸν (1), καὶ παντελῶς ἄστατον καὶ ἀόριστον κατὰ τὴν γνῶσιν· ὑπὸ δὲ ταύτην μίαν καὶ ὅλην μέθοδον αἱ τέτταρες τελοῦσι δυνάμεις, ὁριστικὴ, καὶ διαιρετικὴ, καὶ ἀποδεικτικὴ, καὶ ἀναλυτική· καὶ γὰρ ὅπου μὲν διελεῖν ἀναγκαῖον, ἢ ὡς ἀπὸ ἑνὸς γένους εἰς εἴδη, ἢ ὡς ἀπὸ ὅλου εἰς μέρη διάφορα, ἢ ἄλλως ὁπωσοῦν· ὅπου δὲ ὁρίσασθαι δεῖ, τάς τε ὁριστικῶν εἰδέναι διαφορὰς, καὶ τὰς τῶν ὁρισμῶν καθ' ἑκάστην τάξιν τῶν ὄντων· ὁρίζεσθαι γὰρ δυνατὸν, καὶ ἀπὸ εἴδους καὶ ἀπὸ τῆς ὕλης, καὶ δι' ἀμφοτέρων· ὅπου δὲ ἀποδεῖξαι καὶ ἐνταῦθα, τάς τε τῶν αἰτίων ἀνάγκη διαγινώσκειν διαφοράς· ἄλλως γὰρ ἐπὶ τῶν ἐνύλων τὰ αἴτια, καὶ ἄλλως ἐπὶ τῶν ἀΰλων ληπτέον· ἄλλως ἐπὶ (2) τῶν κινουμένων, καὶ ἄλλως ἐπὶ τῶν ἀκινήτων· ὅπου γὰρ

(1) D. δοξαστόν.
(2) D. ἐπὶ τῶν ἀεὶ κινουμένων.

ἀναλῦσαι μέχρι τῶν πρώτων· καὶ γὰρ ἡ ἀπὸ τοῦ ζητουμένου μετάβασις ἐπὶ τὰ ἄλλα, τοτὲ μὲν ὡς ἐπὶ τὰ αἴτια γίνεται ἀναλυτικῶς, τοτὲ δὲ ὡς ἐπὶ συναίτια, τοτὲ δὲ ὡς ἐπ' ἀμφότερα· ταῦτα δὲ ἀναγκαῖον ἐστὶ μὴ παρέργως ἐπισκοπεῖν τὸν τῇ μεθόδῳ χρώμενον, διότι δὴ καὶ τὸ προκείμενον ἤ ὡς τὸ ἀκρότατον ἐστὶν, ἡ ὡς τὸ ἔσχατον ἐν τοῖς οὖσιν, ἡ ὡς μέσην τάξιν ἔχον. Δῆλον δὲ κἀκεῖνο πρὸς τούτοις, ὅτι πάντων τῶν τρόπων (1) οἱ μὲν ἡμίσεις, ἀληθὲς δεικνύουσιν, οἱ δὲ λοιποὶ τὸ ἀδύνατον συμπεραίνουσιν, ὅπως ἂν ἔχοι τὸ προτεθὲν ἢ ὑπάρξεως, ἢ ἀνυπαρξίας· καὶ ὅτι ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ προκειμένου ποιούμεθα τὴν μετάβασιν ἐπὶ τὸ ἓν, οἷον εἰ ἔστιν ὁμοιότης, πῶς ἔχει πρὸς τὴν ἀνομοιότητα, ποτὲ δὲ ἐπὶ (2) πολλὰ, οἷον εἰ ἔστιν ὁμοιότης, πῶς ἔχει ἐπὶ πάντα τὰ εἴδη, ποτὲ δὲ ἐπὶ πάντα, οἷον εἰ ἔστι νοῦς, πῶς ἔχει πρὸς τὰ ὄντα πάντα, τά τε νοητὰ, τά (3) τε αἰσθητά, ἐπειδὴ τούτοις ἅπασι τοῦ ἐπιστήμονος ἔργον συνορᾷν, ὅθεν ἀρξάμενος, ὁδὸν παρέξει ῥᾴστην καὶ καλλίστην ταῖς τῶν προκειμένων ἀποδείξεσι· πολλάκις μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν καταφάσεων ἄρχεσθαι δεήσει, πολλάκις δὲ ἀπὸ τῶν πρὸς τὸ ἄλλο ἢ τὰ ἄλλα συμβαινόντων· ἁπλῶς δὲ ἀπὸ τῶν γνωριμωτάτων πανταχοῦ ποιήσεται τὴν ἀρχὴν (4), καὶ διὰ τοῦτο κατασκευάσει τὰς ἐφεξῆς, ἑπόμενος ταῖς προκειμέναις τῶν τρόπων διαιρέσεσι. Τύποι μὲν οὖν τῆς μεθόδου τοιοίδε τινὲς ἔστωσαν· εἰ δὲ δεῖ, πρὶν ὁ Παρμενίδης ἐφάψηται τῶν οἰκείων ὑποθέσεων, ἡμᾶς ἐπί τινος ὑπο-

(1) B. C. τῶν πρώτων.
(2) D. εἰς πολλά.
(3) C. τά τε ἀνόητα.
(4) D. τὴν ἔναρξιν.

θέσεως γνωριμωτέρας γυμνάσαι τὴν μέθοδον, ὑποκείσθω ψυχή, καὶ σκοπῶμεν αὐτήν τε καθ' ἑαυτὴν καὶ πρὸς τὰ σώματα, καὶ τοῖς σώμασι πρὸς ἑαυτὰ καὶ πρὸς ψυχήν. Οὐκοῦν εἰ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται αὐτῇ πρὸς αὐτὴν τὸ αὐτοκίνητον, τὸ αὐτόζων, τὸ αὐθυπόστατον, οὐχ ἕπεται δὲ τὸ ἑαυτῆς (1) φθαρτικὸν, τὸ ἑαυτὴν ἀγνοεῖν πάντῃ καὶ μηδὲν τῶν ἑαυτῆς ἐπιγιγνώσκειν· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ μεριστόν (2), πῶς δὲ ἀμέριστον, καὶ τὸ ἀεὶ ὂν, καὶ μὴ ἀεὶ ὄν· πῶς μὲν γάρ ἐστιν αἰώνιος, πῶς δὲ μεταβλητή· καὶ πᾶν ὅσον αὐτῇ κατὰ τὸ ἴδιον ὑπάρχει τῆς μεσότητος, τοιοῦτον ἐστίν. Πάλιν εἰ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται αὐτῇ πρὸς τὰ σώματα τὸ ζωογόνον, τὸ χορηγὸν κινήσεως, τὸ συνεκτικὸν τῶν σωμάτων, ἕως ἂν παρῇ τοῖς σώμασι, τὸ δεσπόζειν αὐτῶν καὶ ἄρχειν κατὰ φύσιν· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ ἔξωθεν κινεῖν· ἴδιον γὰρ τῶν ἐμψύχων τὸ ἔνδοθεν κινεῖσθαι, καὶ τὸ τῆς ἠρεμίας αἰτίαν εἶναι τοῖς σώμασι καὶ ἀμεταβλησίας· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ παρεῖναι αὐτοῖς, καὶ χωρὶς αὐτῶν παρεῖναι· καὶ γὰρ πάρεστιν αὐτοῖς τῇ προνοίᾳ, καὶ ἐξήρηται τῇ οὐσίᾳ. Πρώτη μὲν ἑξὰς αὕτη· δευτέρα ἐκείνη· εἰ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται τοῖς ἄλλοις τοῖς σώμασι, λέγω, πρὸς αὐτὰ τὸ συμπαθές· κατὰ γὰρ τὴν αἰτίαν τὴν ζωοποιὸν (3) καὶ ταῦτα συμπάθειαν ἔχει πρὸς ἄλληλα· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ ἀναίσθητον· ἀνάγκη γὰρ ψυχῆς οὔσης, πάντα εἶναι αἰσθητικά, τὰ μὲν, ἰδίως, τὰ δὲ, ὡς μέρη τοῦ παντός· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ ἑαυτὰ κινεῖν τὰ σώματα ψυχούμενα· πῶς δ' οὔ; πολλοὶ

(1) C. ἑαυτοῦ.

(2) C. D. μεριστόν· πῶς μὲν γάρ ἐστι μεριστὸν, πῶς δὲ ἀμέριστον.

(3) D. τὴν ζωοποιητικήν.

γὰρ καὶ τρόποι τῆς (1) αὐτοκινησίας· πάλιν εἰ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται τοῖς σώμασι πρὸς αὐτὴν τὸ ἔνδοθεν κινεῖσθαι ὑπ' αὐτῆς, καὶ ζωοποιεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, καὶ σώζεσθαι καὶ συνέχεσθαι δι' αὐτῆς, καὶ ὅλως ἐξηρτῆσθαι αὐτῶν· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ σκεδάννυσθαι ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀζωΐας (2) ἀναπίμπλασθαι· ζωῆς γὰρ ἐκεῖθεν μεταλαγχάνει καὶ συνοχῆς· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ μετέχειν τε αὐτῆς καὶ μὴ μετέχειν· ἀληθὲς γὰρ ἑκάτερον, ὅτι πῶς μὲν αὐτῆς ἐκείνης μετέχει τὰ σώματα, πῶς δὲ οὐκ αὐτῆς. Δευτέρα μὲν οὖν ἑξὰς αὕτη· τρίτη δὲ τοιάδε· εἰ μὴ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται αὐτῇ πρὸς αὐτὴν τὸ ἄζων, τὸ ἀνούσιον, τὸ ἄνουν· οὔτε γὰρ οὐσίαν, οὔτε ζωὴν ἕξει μὴ οὖσα· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ ἑαυτῆς σωστικὸν, τὸ αὐτῆς ὑποστατικὸν, τὸ ἑαυτῆς κινητικόν, πᾶν τὸ τοιοῦτον· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ ἄγνωστον καὶ τὸ ἄλογον ὑφ' ἑαυτῇ· μὴ οὖσα γὰρ πῶς μὲν ἄγνωστος ἐστὶ καὶ ἄλογος, οὔτε ἄγνωστος, εἰ ταῦτα σημαίνει φύσιν τινὰ οὖσαν, μὴ λογικὴν δὲ μηδὲ γνώσεως τυγχάνουσαν· πάλιν εἰ μὴ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται αὐτῇ πρὸς τὰ σώματα τὸ ἄγονον (3) αὐτῶν, τὸ ἄμικτον (4) πρὸς αὐτά, τὸ ἀπρονόητον αὐτῶν· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ κινητικὸν αὐτῶν, τὸ ζωοποιόν, τὸ συνεκτικόν· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ ἕτερον αὐτὴν εἶναι τῶν σωμάτων, τὸ μὴ κοινωνεῖν αὐτοῖς· καὶ γὰρ ἀληθές πως ἐστὶ τοῦτο καὶ οὐκ ἀληθές, εἰ οὕτω λαμβάνει τις τὸ ἕτερον ὡς ὂν μέν, ἐξηλλαγμένον δέ· οὕτως μὲν γὰρ ἕτερον· οὐχ ἕτερον δὲ αὖ πάλιν, ὡς μηδαμῶς ὄν, καὶ ταύτης ἕτερον, ὅτι μὴ ὄν. Τρίτη μὲν ἑξὰς αὕτη. Τετάρτη δέ, εἰ μὴ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται τοῖς

(1) C. τῆς ἀκινησίας.
(2) A. B. ἀζωνίας. C. ἀγονίας.
(3) C. τὸ ἄλογον.
(4) D. τὸ ἀμιγές.

σώμασι πρὸς αὐτὰ τὸ ἀκίνητον, τὸ ἀδιάφορον (1) κατὰ τὴν ζωὴν, τὸ ἀσυμπαθὲς πρὸς ἄλληλα· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ αἰσθήσει γινώσκειν ἄλληλα, τὸ ὑφ' ἑαυτῶν κινεῖσθαι· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ πάσχειν ὑπ' ἀλλήλων· πῶς μὲν γὰρ πείσεται, πῶς δὲ οὐ πείσεται· σωματικῶς γὰρ μόνον, ἀλλ' οὐχὶ ζωτικῶς· πάλιν εἰ μὴ ἔστι ψυχὴ, ἕπεται τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτὴν τὸ μὴ προνοεῖσθαι, μηδὲ κινεῖσθαι ὑπ' αὐτῆς· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ ζωοποιεῖσθαι, τὸ συνέχεσθαι παρ' αὐτῆς· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ καὶ ὁμοιοῦσθαι πρὸς αὐτὴν καὶ μὴ ὁμοιοῦσθαι· καθόσον μὲν γὰρ ἐκείνης μὴ οὔσης, οὐδ' ἂν ταῦτα εἴη, ὁμοιοῦται πρὸς αὐτήν· πάσχει γὰρ ταὐτὸν ἐκείνῃ· καθόσον δὲ οὐ δυνατὸν ὅμοιον εἶναι τινὶ τὸ μὴ ὂν, κατὰ τοῦτο πάλιν οὐκ ἀκολουθήσει τουτωνὶ (2) πρὸς αὐτὴν ὁμοιότης. Κατὰ πάντας ἄρα τοὺς τρόπους διεξήλθομεν ἐπὶ τοῦ παραδείγματος τὴν μέθοδον, καὶ συνάγομεν ἀπὸ τούτων τῶν λόγων, ὅτι ἄρα ἡ ψυχὴ ζωῆς αἰτία καὶ κινήσεως καὶ συμπαθείας τοῖς σώμασι, καὶ ὅλως τοῦ τε εἶναι καὶ σώζεσθαι· καὶ γὰρ οὔσης ψυχῆς, ταῦτα συνεισήγετο· καὶ μὴ οὔσης, ταῦτα συνανῄρητο· μόνως ἄρα ἀπὸ ψυχῆς ταῦτα καὶ διὰ ψυχὴν ὑπάρχει τοῖς σώμασι· καὶ τοῦτο γίνεται τῆς ὅλης μεθόδου τέλος, ἀνευρεῖν τὴν ἰδιότητα τοῦ πράγματος, καὶ ὅσων ἐστὶ καὶ ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις παρεκτικόν. Καὶ ὁρᾷς ὡς ἐν ταύταις ταῖς ὑποθέσεσι γένοιτ' ἂν ῥᾷον ὁ λόγος οὐκ ἀπ' αὐτῆς ἡμῶν ἀρξαμένων τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν σωμάτων· ταῦτα γὰρ γνωριμώτερα τῆς ψυχῆς,

(1) D. τὸ ἀδιάφθορον.

(2) C. D. τουτωνὶ πρὸς αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τινὶ τὸ μὴ ὂν κατὰ τοῦτο πάλιν οὐκ ἀκολουθήσει τουτωνὶ πρὸς αὐτήν.

καὶ τῶν ἑπομένων ἐκείνῃ καὶ οὐχ ἑπομένων, τὰ τούτοις ἑπόμενα καὶ οὐχ ἑπόμενα, τοῦ μετέχειν ἢ μὴ μετέχειν (1) ψυχῆς· μετέχοντα γὰρ, καὶ ζῶντα ἐστὶ καὶ κινούμενα καὶ συμπαθῆ πρὸς ἑαυτά· τὰ μὴ μετέχοντα δὲ, ἀκίνητα καὶ ἀργὰ καὶ ἄπονα. Δείξαντες οὖν ταῦτα πρῶτον ὅσα τοῖς σώμασιν ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται τῷ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ψυχὴν, πρός τε ἑαυτὰ καὶ τὴν ψυχὴν, ῥᾷον καὶ ἐπ' αὐτῆς ταῦτα δείξομεν· οἷον ὅτι αὐτοκίνητος, ὅτι ἀθάνατος, ὅτι ἀσώματος (2)· ἀφ' ὧν γὰρ τὰ σώματα παρ' αὐτῆς ἔχει τὴν ἐκείνης ἰδιότητα δείξομεν. Οὕτως ἄρα ἀληθὲς τὸ ἄλλο τε ἀπ' ἄλλων ὑποθέσεων χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν ἀρχὴν, τοὺς ἀπὸ τῶν γνωριμωτάτων ἄρχεσθαι βουλομένους· ἢ ἀπὸ τῶν καταφατικῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀποφατικῶν, ἢ ἀπὸ τῶν προκειμένων, ἢ ἀπὸ τῶν ἀντεξεταζομένων. Οἶδα μὲν οὖν ὅτι καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ταύτην τὴν μέθοδον μιμούμενος, ἀξιοῖ λαμβάνειν ἐπὶ τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν, τὰ κατηγορούμενα καὶ τὰ ὑποκείμενα καὶ τὰ ἀλλότρια τοῦ τε ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορουμένου, τί τε ἕπεται λέγων αὐτῷ, καὶ τί οὐχ ἕπεται· πολλῷ δὲ ἐνταῦθα γέγονε τελεωτέρα παράδοσις, πάντων τῶν τρόπων ἐκ διαιρέσεως ληφθέντων, δι' ὧν ἀνάγκη πορεύεσθαι τὸν περὶ ἕκαστον τῶν ὄντων γυμνάζοντα τὸν οἰκεῖον νοῦν, τό,τε ζητητικὸν τῆς ψυχῆς ἀνακινοῦσα διὰ πασῶν τῶν εἰρημένων ὑποθέσεων, καὶ τὸ εὑρετικὸν τελειοῦσα τῆς περὶ ἕκαστον ἀληθείας. Ζητοῦντες τὰ πράγματα, μᾶλλον διὰ ταύτης εὑρήσομεν τἀληθὲς, ἢ δι' ἐκείνης, γλαφυρώτερον διὰ τῶν πολλῶν τούτων ὑποθέσεων

(1) C. μετέχεσθαι. (2) D. ὅτι ἀσώματος ἐςί.

ἀνιχνεύοντες τὸ ζητούμενον· καὶ ὡς μὲν ἐπὶ τὸ (1) πλεῖστον, τοῖς ὑποθετικοῖς χρησόμεθα λογισμοῖς, τά τε ἑπόμενα καὶ οὐχ ἑπόμενα τοῖς ὑποτεθεῖσιν ἀεὶ λαμβάνοντες· καὶ γὰρ οὗτοι διαφερόντως ἡμᾶς ἐφιστᾶσι ταῖς τῶν πραγμάτων κοινωνίαις τί πρὸς ἄλληλα ἔχουσι, καὶ ταῖς ἀπ' ἀλλήλων αὐτῶν διαιρέσεσι· χρησόμεθα δὲ καὶ τοῖς κατηγορικοῖς, ὅταν δεώμεθα κατασκευάζειν ἢ τὸ συνημμένον ἑκάστης ὑποθέσεως, ἢ τὴν πρόσληψιν.

« Πῶς λέγεις; φάναι.—Οἷον, ἔφη, εἰ βούλει περὶ ταύτης » τῆς ὑποθέσεως ἣν Ζήνων ὑπέθετο, εἰ πολλά ἐστι, τί » χρὴ συμβαίνειν καὶ αὐτοῖς τοῖς πολλοῖς πρὸς (2) » ταῦτα καὶ πρὸς τὸ ἕν, καὶ τῷ ἑνὶ πρός γε (3) αὐτὸ καὶ » πρὸς τὰ πολλά· καὶ αὖ εἰ μὴ ἔστι πολλὰ, πάλιν σκο» πεῖν, τί συμβήσεται καὶ τῷ ἑνὶ καὶ τοῖς πολλοῖς καὶ πρὸς » αὐτὰ καὶ πρὸς ἄλληλα ».

Τὴν ὅλην μέθοδον συνοπτικώτατα παραδεδομένην διὰ τῶν προειρημένων ἑλεῖν ὁ Σωκράτης οὐ δυνηθεὶς, ἐπανήρετο περὶ αὐτῶν, ἵνα σαφέστερον ὁ Παρμενίδης ὑφηγήσηται καὶ διαθῇ τὸν ὑπὲρ αὐτῆς λόγον. Τοῦτο δὴ οὖν καὶ ποιεῖ διὰ τούτων, ἐπὶ παραδείγματος αὐτὴν γυμνάζων πάλιν καὶ ἐνταῦθα λογικῶς καὶ συνοπτικῶς· ὅσους γὰρ ἡμεῖς εἴπομεν τρόπους, τοσούτους καὶ ἐν τούτοις παραδίδωσι, (4) τοὺς εἰκοσιτέσσαρας, εἰς ὀκτὼ συλλαβών· τί γὰρ συμβαίνει, παραλαμβάνει, καὶ τὸ ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται, καὶ τὸ συναμφότερον· ὥστε πάλιν δυνατὸν τοὺς ὀκτὼ διὰ τούτων ἡμᾶς

(1) D. ἐπὶ τὸ πλῆθος.

(2) B. C. D. πρὸς αὐτά. Sic Editt.

(3) Editt. τε.

(4) C. παραδέδωκε.

τριπλασιάζειν. Ἀλλὰ φέρε τοὺς ὀκτὼ τούτους, ὥσπερ εἴρηται, θεασώμεθα συντόμως ἐπὶ τῆς Ζήνωνος ὑποθέσεως. Εἰ τοίνυν πολλά ἐστιν, ἁπλῶς συμβαίνει τοῖς πολλοῖς, πρὸς ἑαυτὰ μὲν τὸ διακρίνεσθαι, τὸ ἀρχὰς μὴ εἶναι, τὸ ἀνομοίως ἔχειν· πρὸς δὲ τὸ ἓν, τὸ περιέχεσθαι ὑπὸ τοῦ ἑνός, τὸ γεννᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἑνός, τὸ ὁμοιότητος καὶ ἑνώσεως μετέχειν ἀπὸ τοῦ ἑνός· τῷ δὲ ἑνί, τὸ κρατεῖν τῶν πολλῶν, τὸ μετέχεσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν, τὸ πρὸ αὐτῶν εἶναι. Καὶ τοῦτο μὲν πρὸς τὰ πολλά· πρὸς δὲ ἑαυτὸ, τὸ ἀμέριστον, τὸ ἀπλήθυντον, τὸ κρεῖττον τοῦ εἶναι καὶ ζῆν καὶ γινώσκειν, καὶ πᾶν ὅ,τι τοιοῦτον. Πάλιν εἰ μὴ ἔστι πολλὰ, συμβαίνει τοῖς πολλοῖς πρὸς ἑαυτὰ μὲν τὸ ἀδιάκριτον ἀπ᾽ ἀλλήλων καὶ ἀδιαίρετον· πρὸς δὲ τὸ ἓν, τὸ ἀνεκφοίτητον ἀπὸ τοῦ ἑνός, τὸ ἀδιάφορον πρὸς τὸ ἕν· αὐτῷ δὲ τῷ ἑνί, πρὸς ἑαυτὸ μὲν, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐν τῇ ἑαυτοῦ (1) φύσει δραστήριον καὶ τέλειον· τοιοῦτον γὰρ ὂν, ἐγέννησε τὰ πολλά· πρὸς δὲ τὰ πολλὰ, τὸ μὴ προηγεῖσθαι αὐτῶν, τὸ μὴ δρᾶν εἰς αὐτὰ μηδέν. Οὕτω δὲ λαβόντες, συνάγομεν ὅτι τὸ ἓν πανταχοῦ τοῦ πλήθους ἑνοποιόν ἐστι καὶ αἴτιον καὶ κρατητικόν. Καὶ ὁρᾷς ὅτι ἐνταῦθα ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ ζητουμένου γέγονεν ἐπὶ τὸ αἴτιον αὐτῶν· τὸ γὰρ ἓν τοιοῦτον· δεῖ τοίνυν ἀεὶ μετὰ τὰς πολλὰς ἐξόδους καὶ ὑποθέσεις, εἶναί τι τὸ κεφαλαιούμενον· οὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς διὰ πασῶν ἐπιδείξει τῶν ἐπιβολῶν ὅτι τὸ ἓν πάντως, ὑποστατικὸν (2) ὄντων καὶ τῶν ἐν τοῖς οὖσιν ἑνάδων, ὃ δὴ καὶ τοῦ διαλόγου παντὸς εἶναι τέλος λέγομεν· οὐ γὰρ ἁπλῶς ὑποθέσεις εἰσὶν ἀσυμπληρέστα-

(1) C. D. ἐν τῇ αὐτοῦ φ. ὑποστατικοῦ ὄντος.
(2) B. ὑποστατικῷ. C. D.

τοι· τῷ δὲ ἀμφότερα τίθεσθαι καὶ τὸ εἰ ἔστι καὶ τὸ εἰ μὴ ἔστι, δυνάμεθα λαμβάνειν τὶ συμπέρασμα διωρισμένον καὶ ἀκριβές, καὶ ᾗ αὐτὸ ἕκαστον, ἐκ τῶν ποικίλων τούτων καὶ πολυσχεδῶν ὑποθέσεων.

« Καὶ αὖθις αὖ, ἐὰν ὑποθῇ εἰ ἔστιν ὁμοιότης ἢ εἰ μὴ » ἔστι, τὶ ἐφ' ἑκατέρας τῆς ὑποθέσεως συμβήσεται καὶ » αὐτοῖς τοῖς ὑποτεθεῖσι καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ πρὸς αὐτὰ » καὶ πρὸς ἄλληλα· καὶ περὶ ἀνομοίου ὁ αὐτὸς λόγος ».

Πάλιν καὶ ἐπὶ τούτων κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον ἐροῦμεν· εἰ ἔστιν ὁμοιότης, συμβήσεται αὐτῇ πρὸς ἑαυτὴν τὸ μοναδικὸν, τὸ ἀΐδιον, τὸ γόνιμον, τὸ πρῶτον· πρὸς δὲ τὰ αἰσθητὰ, τὸ ἀφομοιοῦν αὐτὰ τοῖς νοεροῖς, τὸ μὴ ἐᾷν αὐτὰ διαπίπτειν εἰς (1) τὸν τῆς ἀνομοιότητος πόντον, τὸ συνάπτειν τὰ μέρη ταῖς ἑαυτῶν ὁλότησι· τοῖς δὲ αἰσθητοῖς πρὸς μὲν ἑαυτὰ (2), τὸ κοινωνεῖν ἀλλήλοις, τὸ μετέχειν ἀλλήλων, τὸ χαίρειν ἀλλήλοις· τὰ γὰρ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις καὶ καὶ χαίρει καὶ συμπάσχει καὶ συγκεράννυται· πρὸς δὲ ἐκείνην, τὸ ἐνίζεσθαι κατ' αὐτήν. Εἰ δὲ μὴ ἔστιν ὁμοιότης, αὐτῇ μὲν συμβαίνει πρὸς αὐτὴν τὸ ἀνούσιον, τὸ μήτε γόνιμον δύναμιν ἔχειν μήτε πρωτουργὸν οὐσίαν· πρὸς δὲ τὰ ἄλλα, τὸ μὴ κρατεῖν αὐτῶν, τὸ μὴ κατὰ τὸ αὐτῆς εἶδος ὅμοια ἐκεῖνα ποιεῖν, μᾶλλον δὲ τὸ συναιρεῖν ἑαυτῇ καὶ τὸ ἐν ἐκείνοις ὅμοιον· τῆς γὰρ ἀρχῆς τῶν ὁμοίων οὐκ οὔσης, οὐδ' ἂν ταῦτα ὅμοια εἴη· τοῖς δὲ αἰσθητοῖς, πρὸς μὲν ἑαυτὸ, τὸ ἀκίνητον, τὸ ἄμικτον, τὸ ἀσυμπαθές· πρὸς δὲ

(1) Sic A. in margine. — τρόπον. B. C. τόπον. A. D. εἰς τὸν τῆς ἀνομοιότητος (2) B. C. αὐτά.

αὐτὴν ἐκείνην, τὸ μήτε κατ' αὐτὴν εἰδοποιεῖσθαι, μήτε συνέχεσθαι ὑπ' αὐτῆς. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνομοίου φήσομεν· εἰ γάρ ἐστιν ἀνομοιότης (1), συμβήσεται αὐτὴν πρὸς αὐτὴν μὲν εἶδος εἶναι καθαρὸν, καὶ ἄϋλον, καὶ μονοειδὲς, μετὰ τοῦ ἑνὸς ἔχον καὶ πλῆθος· πρὸς δὲ ἄλλα, τὰ αἰσθητὰ λέγω, διακριτικότης ἐν ἑκάστῃ ὡρισμένης παραγραφῆς καὶ διαιρέσεως αἴτιον· τοῖς δὲ ἄλλοις, πρὸς αὐτὰ μὲν, τὸ τὴν οἰκείαν ἕκαστον ἰδιότητα σώζειν, καὶ τὸ ἀσύγχυτον τῶν εἰδῶν· πρὸς δὲ ἐκείνην, τὸ ἐξηρτῆσθαι αὐτῆς καὶ διακεκοσμῆσθαι κατά τε ὅλα καὶ μέρη πρὸς αὐτήν. Εἰ δὲ μὴ ἔστιν ἀνομοιότης, αὐτὴ μὲν οὔτε εἶδος ἔσται καθαρὸν καὶ ἄϋλον, οὔτε ὅλως ἓν καὶ οὐχ ἕν· οὐχ ἕξει δὲ πρὸς τὰ ἄλλα τὴν αἰτίαν τῆς ἑκάστης διακεκριμένης οὐσίας· τά τε ἄλλα, καὶ σύγχυσιν ἕξει παντοίαν ἐν ἑαυτοῖς, καὶ οὐκ ἔστι μιᾶς μετέχοντα διακριτικῆς τῶν ὅλων δυνάμεως. Συνάγομεν γοῦν ἐκ τούτων, ὅτι ὁμοιότης μὲν αἰτία κοινωνίας καὶ συμπαθείας τῆς τῇδε καὶ συγκράσεως· ἀνομοιότης δὲ διακρίσεως καὶ εἰδοποιΐας, καὶ τῆς ἀσυγχύτου καθαρότητος τῶν ἐν αὐτοῖς δυνάμεων, καθ' αὑτὸ καὶ ᾗ αὐτό· καὶ γὰρ ταῖς (2) θέσεσιν αὐτῶν ταῦτα ἕπεται, καὶ ταῖς διαιρέσεσι τὰ τούτων ἐναντία.

« Καὶ περὶ κινήσεως καὶ περὶ (3) στάσεως, καὶ περὶ γε-
» νέσεως καὶ φθορᾶς, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ εἶναι καὶ τοῦ
» μὴ εἶναι ».

Τὸν αὐτὸν τοῖς προειρημένοις τρόπον καὶ ἐπὶ τούτων γυμναστέον· πρὸς μὲν ἐκεῖνα, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀπειροδύνα-

(1) B. ὁμοιότης.

(2) B.C. ταῖς θέσεσιν αὐταῖς.

(3) Ast. Bekker. Deest περί.

μον· πρὸς δὲ τὰ τῇδε, τὸ κινητικὸν αὐτῶν, τὸ ζωοποιὸν, τὸ προόδων αἴτιον καὶ ποικίλων ἐνεργειῶν· τούτοις δὲ πρὸς μὲν ἑαυτὰ, τὸ ἐνεργητικὸν, τὸ ζωτικὸν, τὸ μεταβατικόν· ἕκαστον (1) γὰρ μεταβάλλει τὸ ἐκείνης εἶναι, τὸ ἐκ τοῦ δυνάμει εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν χωρεῖν· πρὸς δὲ ἐκείνην, τὸ τελειοῦσθαι ὑπ' αὐτῆς, τὸ τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως τυγχάνειν, τὸ ἀφομοιοῦσθαι τοῖς ἑστῶσιν ἀϊδίως δι' αὐτήν· τὰ γὰρ μὴ δυνάμενα τυγχάνειν τοῦ ἀγαθοῦ μονίμως, διὰ κινήσεως αὐτοῦ μεταλαγχάνειν. Εἰ δέ μὴ ἔστι κίνησις, αὐτὴ μὲν ἀδρανὴς ἔσται καὶ ἀργὸς καὶ ἀδύναμος, αἰτίαν δὲ οὐχ ἕξει τῶν τῇδε, οὔτε ποιητικὰς ἕξει δυνάμεις, οὔτ' οὐσίαν πρὸς τὸ ποιεῖν, καὶ πρὸς ἐκείνην ἀσύντακτα καὶ ἀόριςα καὶ ἀτελῆ, τῆς πρώτης κινήσεως οὐκ οὔσης. Ἀλλαμὴν καὶ ἐπὶ στάσεως τοιαῦτα (2) ἄττα ῥητέον· ὡς εἰ μέν ἐςιν ἡ αὐτοςάσις, συμβήσεται αὐτῇ, πρὸς μὲν αὐτὴν τὸ μόνιμον καὶ αἰώνιον καὶ μονοειδές· πρὸς αὐτὰ δὲ, τὸ ἕκαςον ἐν τοῖς οἰκείοις ὅροις διαμένειν, καὶ τοῖς αὐτοῖς μέτροις ἢ τοῖς τόποις ςαθερῶς ἐνιδρύεσθαι· πρὸς δὲ ἐκείνην, πανταχόθεν ὁρίζεσται ὑπ' αὐτῶν, καὶ κρατεῖσθαι, καὶ βεβαιότητος ἐν τῷ εἶναι τυγχάνειν. Εἰ δὲ μὴ ἔστιν, αὐτῇ μὲν συμβαίνει πρὸς ἑαυτὴν μὲν, ἀνέδραςον καὶ ἄστατον· αὐτῇ δὲ πρὸς τὰ ἄλλα, τὸ μὴ παρέχειν αὐτοῖς μόνιμον καὶ ἀσφαλὲς καὶ ἑδραῖον· τοῖς δὲ ἄλλοις, πρὸς αὐτὰ μὲν, τὸ πολυπλανὲς καὶ ἀνίδρυτον καὶ ἀτελὲς καὶ ἀνέστιον· πρὸς αὐτὴν δὲ, τὸ μήτε τοῖς μέτροις αὐτοῖς δουλεύειν, μήτε κατ' αὐτὴν τυγχάνειν τοῦ εἶναι, πάντῃ δὲ πλημμελῶς φέρεσθαι, τοῦ

(1) A. C. D. ἕκαστα. (2) D. τοιαῦτα τινά.

συνέχοντος αὐτὰ καὶ ϛηρίζοντος (1) οὐκ ὄντος. Ἔϛιν ἄρα ἡ μὲν αὐτοκίνησις, δραστηρίου δυνάμεως χορηγὸς, καὶ ζωῆς καὶ ἐνεργείας πολυειδοῦς· ϛάσις δὲ, ἑδραιότητος καὶ μονίμου καταστάσεως καὶ τῆς ἐν τοῖς οἰκείοις ὅροις ἱδρύσεως. Ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ γενέσεως ῥητέον καὶ περὶ φθορᾶς, καὶ περὶ τοῦ εἶναι καὶ τοῦ μὴ εἶναι· τάχα δὲ καὶ πρὸ τούτων σκεπτέον, πόθεν ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά, καὶ εἰ καὶ τούτων αἰτίας ἐν τοῖς εἴδεσιν ἀποθετέον· ἢ τοῦτο μὲν καὶ ἀναγκαῖον· οὐ μόνον δὲ ὅτι ταῦτα τῶν ἀϊδίων ἐστίν· οὔτε γὰρ γένεσιν μὴ εἶναι δυνατὸν, οὔτε φθορὰν ἀπόλλυσθαι παντελῶς, ἀλλ' ἀνάγκη ταῦτα ἐν τῷ κόσμῳ συνυπάρχειν ἀλλήλοις, καθόσον καὶ αὐτὸν τὸν κόσμον ἀνέκλειπτον εἶναι ἀναγκαῖον, γινόμενον ὄντα καὶ ἀπολλύμενον, ὡς (2) ὁ Τίμαιος φησίν· ἀλλὰ καὶ ὅτι τὴν μὲν γένεσιν μετέχειν οὐσίας καὶ τοῦ ὄντος λέγομεν, τὴν δὲ φθορὰν, τοῦ μὴ ὄντος· ἕκαϛον γὰρ, καθόσον μὲν γίγνεται, πρὸς οὐσίαν ἀνάγεται καὶ τυγχάνει τοῦ ὄντος· καθόσον δὲ φθείρεται, πρὸς τὸ μὴ ὂν καὶ τὴν τοῦ ἔϛι πρὸς ἄλλο μετάθεσιν εἶδος· διὰ (3) τοῦτο γὰρ ἄλλο εἰς ἄλλο φθείρεται, διότι προϋπάρχει τὸ μὴ ὂν τὸ διαιρετικὸν τῶν εἰδῶν· καὶ ὥσπερ ἐν ἐκείνοις, οὐ παρ' ἔλαττον ἐϛὶ τοῦ ὄντος τὸ μὴ ὂν, εἰ θέμις εἰπεῖν κατὰ τὸν Ἐλεάτην ξένον, οὕτως ἐνταῦθα τῆς γενέσεως, οὐ παρ' ἔλαττον ἐστὶν ἡ φθορὰ συντελοῦσα πρὸς τὸ πᾶν· καὶ ὡς ἐκεῖ τὸ τοῦ ὄντος μετέχον, καὶ τοῦ μὴ ὄντος ἀπολαύει καὶ (4)

(1) D. καὶ κρατοῦντος.

(2) G. ὡς ὁ Τίμαιος ἡμᾶς ἀνεδίδαξεν.

(3) B. C. διὰ τοῦτο γὰρ ἄλλο φθείρεται.

(4) A. καὶ τοῦ μὴ ὄντος ἀπολαύει· καὶ τοῦτο τοῦ ὄντος μεταλαμβάνει.

τοῦ ὄντος μεταλαμβάνει, οὕτως ἐν τούτοις, καὶ τὸ γιγνόμενον φθορᾶς ἐστι δεκτικὸν, καὶ τὸ φθειρόμενον γενέσεως. Αἰτία μὲν οὖν αὕτη γενέσεως καὶ φθορᾶς, τὸ ὂν, καὶ τὸ μὴ ὄν· δεῖ δὲ καὶ ἐπὶ τούτων τὸν αὐτὸν γυμνάσασθαι τρόπον, ὑποθεμένους εἶναι γένεσιν, τί ἕπεται αὐτῇ πρὸς ἑαυτὴν καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, καὶ ἐκείνοις πρός τε ἑαυτὰ καὶ πρὸς αὐτήν· καὶ μὴ εἶναι πάλιν ὁμοίως· οἷον, εἰ μέν ἐστι γένεσις, ἀτελής ἐστι καθ' αὑτὴν καὶ αἰτία τοῖς ἄλλοις τῆς πρὸς οὐσίαν ὁμοιότητος· τά τε ἄλλα, πρὸς μὲν ἑαυτὰ, τὸ μεταβάλλειν ἐξ ἀλλήλων ἕξει· πρὸς δὲ ἐκείνην, τὸ ἀεὶ μετέχειν αὐτῆς ἐν ἑαυτοῖς οὔσης. Εἰ δὲ μὴ ἔςιν, αὕτη μὲν ἀδόξαςος ἔςαι, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδενὸς εἴδους οὐδὲ τάξεως καὶ τελειώσεως αἰτία (1)· τὰ δὲ ἄλλα ἀγέννητα ἔσται καὶ ἀπαθῆ, κοινωνίαν δὲ οὐδεμίαν ἕξει πρὸς αὐτήν, οὐδὲ μεταλήψεται δι' αὐτῆς τοῦ ὄντος. Εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς φθορᾶς ἐθέλοις ὁμοίως λέγειν, εἰ μὲν ἔστι φθορὰ, συμβήσεται αὐτῇ πρὸς μὲν ἑαυτὴν, τὸ ἀνέκλειπτον καὶ τὸ ἀπειροδύναμον καὶ τοῦ μὴ ὄντος πεπλησμένον· πρὸς δὲ τὰ ἄλλα, τὸ (2) μετρητικὸν τοῦ εἶναι, τὸ τῆς ἀειγενεσίας αἴτιον· τοῖς δὲ ἄλλοις, τὸ μεταῤῥεῖν εἰς ἄλληλα, τὸ μὴ συνέχειν αὐτά· πρὸς δὲ ἐκείνην, τὸ ἀεὶ παρ' αὐτῆς ἐξαλλάττεσθαι, τὸ συνεζευγμένον ἔχειν τῷ ὄντι τὸ μὴ ὂν, τὸ δι' αὐτὴν τὰ ὅλα δι' ὅλων αὐτῆς μετειληφέναι· εἰ δὲ μὴ ἔστι φθορὰ (3), πρὸς μὲν αὐτῇ συμβήσεται τὸ μὴ εἶναι ἑαυτῆς ἀφανιςικήν· οὖσα γὰρ, ἑαυτὴν ἀφανίζει πρὸς τοῖς ἄλλοις· πρὸς δὲ τὰ ἄλλα, τὸ μὴ τρέπειν (4) αὐτὰ εἰς ἄλληλα, τὸ μὴ ἀπαργεῖν τοῦ

(1) C. αἴτιον.
(2) C. τὸ μετρικόν.
(3) D. διαφθορά.
(4) C. μετατρέπειν.

εἶναι καὶ τῆς οὐσίας· τοῖς δὲ ἄλλοις, πρὸς μὲν ἑαυτὰ, τὸ ἀμετάϐλητον εἰς ἄλληλα, τὸ μὴ πάσχειν ὑπ' ἀλλήλων, τὸ τὴν αὐτὴν φυλάττειν ἕκαστον τάξιν· πρὸς δὲ ἐκείνην, τὸ ἀπαθὲς ὑπ' αὐτῆς. Ἴδιον ἄρα γενέσεως μὲν, τὸ κινεῖν ἐπὶ τὸ εἶναι· φθορᾶς δὲ, ἀπάγειν τοῦ εἶναι· τοῦτο γὰρ ἀπὸ τῶν προειρημένων συνάγομεν ὑποθέσεων, ἐπειδή περ ἡμῖν ἐφάνη τεθέντα μὲν ταῦτα, μεταϐολῶν αἴτια πρὸς τὸ εἶναί τε καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις, ἀναιρεθέντα δὲ, ἀκινησίας καὶ ἀμεταϐλησίας. Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τούτων ἡμεῖς γυμναζόμενοι προείπομεν, ἄμεινον εἶναι νομίζοντες πρὸ τῆς θείας τοῦ Παρμενίδου διεξόδου γυμνάσαι τὴν διάνοιαν ἡμῶν διὰ πλειόνων· καὶ αὐτὸς ἡμῖν παραδειγμάτων παρεμνημόνευσε· τὰς δὲ κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ὑποθέσεις ἔξομεν παρ' αὐτῷ τυχούσας, εἰ ἔστι τὸ ὂν καὶ μὴ ἔστιν· ὥστε οὐδὲν δεῖ πολυπραγμονεῖν ἡμᾶς περὶ τούτων ἅπερ αὐτῷ συνεξετάσομεν, εἰ ταύτῃ τοῖς Θεοῖς φίλον· πλὴν τοσοῦτον ἰστέον, ὡς ἐπὶ τῶν ἀρχικωτάτων πραγμάτων πλείων ἡ ἀπορία· οἷον ἐπὶ τοῦ ἑνὸς, ἐπὶ τοῦ ὄντος, ἐπὶ κινήσεως, ἐπὶ στάσεως· ἐλάττων δὲ ἐπὶ τῶν μερικωτέρων.

« Καὶ ἑνὶ λόγῳ περὶ (1) ὅτου ἂν ὑποθῇ ὡς ὄντος καὶ » οὐκ ὄντος καὶ ὁτιοῦν ἄλλο πάθος πάσχοντος, δεῖ σκο» πεῖν τὰ συμϐαίνοντα πρὸς αὐτὸ καὶ πρὸς ἓν ἕκαστον τῶν » ἄλλων ὅ,τι ἂν προέλῃ, καὶ πρὸς πλείω, καὶ πρὸς ξύμ» παντα ὡσαύτως· καὶ τἄλλα αὖ πρὸς αὐτά τε καὶ πρὸς » ἄλλο ὁτιοῦν (2) προαιρῇ αἰεὶ, ἐάν τε ὡς ὂν ὑποθῇ (3), » ἐάν τε ὡς μὴ ὄν, εἰ μέλλεις τελέως γυμνασάμενος, κυρίως » διόψεσθαι τὸ ἀληθές ».

(1) C. περὶ οὗ ἄν. Editt. ἂν ἀεί.

(2) Editt. ὅ,τι ἄν.

(3) Editt. ὑποθῇ ὃ ὑπετίθεσο.

Διχῶς τὴν τῶν πραγμάτων ἐξέτασιν μέτιμεν· ποτὲ μὲν εἰ ἔστιν, ἢ οὐκ ἔστιν, ἕκαστον θεωροῦντες, ποτὲ δὲ, εἰ τό δε τι αὐτῷ ὑπάρχει, ἢ οὐχ ὑπάρχει· οἷον εἰ (1) ἀθάνατος ἡ ψυχή· καὶ νῦν, μὴ μόνον ἐπὶ τοῦ εἰ ἔστι καὶ οὐκ ἔςι θεάσασθαι πάντα τὰ συμϐαίνοντα αὐτῷ τε πρὸς αὐτὸ τῷ ὑποτεθέντι καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, καὶ τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτὰ καὶ τὸ ὑποτεθέν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν· οἷον (2) γιγνέσθω γὰρ ἐπὶ παραδείγματος ὁ λόγος. Εἰ μὲν ἀθάνατος ἡ ψυχὴ, συμφυᾶ ζωὴν ἔχει ἡ ἀρετὴ αὐτῇ, αὐτάρκης ἐςὶ πρὸς εὐδαιμονίαν· καὶ ταῦτα μὲν αὐτῇ συμϐήσεται πρὸς ἑαυτὴν, πρός τε τὰ ἄλλα, τὸ χρῆσθαι αὐτοῖς ὡς ὀργάνοις, τὸ χωριςῶς αὐτῶν προνοεῖν, τὸ ζωὴν αὐτοῖς χορηγεῖν· τοῖς δὲ ἄλλοις, πρὸς μὲν ἑαυτὰ, τὸ γίνεσθαι ἐξ ἀλλήλων τὰ ζῶντα (3) καὶ τὰ τεθνεῶτα, τὸ ἐπείσακτον ἔχειν ἀθανασίαν τὸν κύκλον τῆς γενέσεως· πρὸς δὲ αὐτὸν, τὸ κοσμεῖσθαι ὑπ' αὐτῆς, τὸ αὐτοκινησίας (4) μεταλαμϐάνειν τινὸς, τὸ ἐξηρτῆσθαι αὐτῆς ἐν τῷ ζῆν. Εἰ δὲ μὴ ἀθάνατος, οὐκ ἔσται ἀκίνητος, οὐ νοερὰ κατ' οὐσίαν, οὐκ αὐτόζως· οὐδὲ αἱ αὐτῆς ἀναμνήσεις (5) φθαρήσονται ὑπὸ τῆς ἰδίας κακίας· καὶ οὐκ ἔςαι γνωςικὴ τῶν ὄντως ὄντων· καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτήν· πρὸς δὲ τἄλλα, μεμιγμένη τοῖς σώμασιν ἔςαι καὶ ἔνυλος, καὶ οὐχ οἵα τε ἔςαι κρατεῖν αὐτῶν οὐδὲ ἄγειν αὐτὰ ὅπη βούλεται, ταῖς τε κράσεσι

(1) C. εἰ ἀθάνατος ἐστὶν ἡ.

(2) C. οἷον ἐπὶ παραδείγματος εἴπομεν.

(3) C. B. ζῶντα καὶ τεθνεῶτα.

(4) B. C. αὐτοκινησίαν.

(5) A. ἀναμνήσεις et supra: μαθήσεις. B. C. D. αἱ αὐτῆς μαθήσεις ἀναμνήσεις.

τῶν σωμάτων ἐπακολουθήσει, καὶ πᾶσα αὐτῆς ἡ ζωὴ σωματοειδὴς ἔσται καὶ γενεσιουργός· τὰ δὲ ἄλλα, πρὸς μὲν ἑαυτὰ, τοιαύτην ἕξει τάξιν, οἵαν τὰ ἐξ ἐντελεχείας ὄντα καὶ σώματος· ζῶα γὰρ ἔσται μόνον ἐξ ἀορίστου ζωῆς καὶ σωμάτων συγκείμενα· πρὸς δὲ αὐτὴν οὕτως, ὥστε ἄγειν (1) αὐτὴν καὶ μεταβάλλειν ταῖς ἑαυτῶν κινήσεσι, καὶ ἐν ἑαυτοῖς ἔχειν αὐτὴν, ἀλλ' οὐκ ἔξωθεν ἐπιστατοῦσαν, καὶ μετ' αὐτῆς ζῆν, ἀλλ' οὐκ ἀπ' αὐτῆς. Ὁρᾷς οὖν ὅτι κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον εὕρομεν (2), ὅπως οὐ μόνον τὸ εἰ ἔστι καὶ εἰ οὐκ ἔστιν ὑποτίθεσθαι δυνατὸν, ἀλλὰ καὶ ἄλλο ὁτιοῦν πάθος πεπονθὸς, οἷον τὸ ἀθάνατον, ἢ τὸ οὐκ ἀθάνατον· ὥστε τοῦτο μὲν ἡμῖν διὰ τούτων φανερόν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πρὸς ἄλλο ποικίλως ἐστὶ λαμβάνειν· ἢ γὰρ πρὸς ἓν μόνον, οἷον πῶς ἔχει ἡ ὁμοιότης τεθεῖσα πρὸς τὴν ἀνομοιότητα, ἢ πρὸς πλείω, οἷον πῶς ἔχει οὐσία εἶναι ὑποτεθεῖσα πρὸς στάσιν καὶ κίνησιν, ἢ πρὸς πάντα, οἷον ἐὰν ᾖ τὸ ἕν, πῶς ἕξει πρὸς πάντα τὰ ὄντα· οὐδὲ τοῦτο παρῆκεν ὁ Πλάτων, ἀλλὰ προσέθηκεν ὅτι δεῖ σκοπεῖν, καὶ πρὸς ἓν μόνον ὅτι ἂν προαιρῇ, καὶ πρὸς πλείω, καὶ πρὸς ξύμπαντα. Δεῖ μὴν ἐκεῖνο τὸ ἓν, ἢ πλείω ἐκεῖνα, συγγενῶς ἔχειν πρὸς τὸ προκείμενον· οἷον ὡς τῷ ἀνομοίῳ τὸ ὅμοιον· σύστοιχα γὰρ ταῦτα ἀλλήλοις, καὶ τῇ οὐσίᾳ κίνησις καὶ στάσις· ἐν αὐτῇ γὰρ ταῦτα καὶ περὶ αὐτήν. Εἰδὲ διαφορᾶς οὔσης κατὰ τὸ ἄλλο τὸ πρὸς ἕν, καὶ πρὸς (3) πλείω, καὶ πρὸς ξύμπαντα, ἡμεῖς εἰκοσιτέσσαρας τρόπους εἴπομεν, μοναχῶς τὸ πρὸς ἄλλο παραλαμβάνοντες, μή τοι θαυμάσῃς· ἡ γὰρ τοῦ πρὸς

(1) D. διάγειν.

(2) C. εὑρήσομεν.

(3) C. D. πρὸς πολλά.

ἄλλο διαφορὰ τῆς ὕλης ἐςὶν, ὅταν ἓν, ἢ μὴ ἓν ᾖ τὸ ὑποκείμενον· ἡμεῖς δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς μεθόδου παραδοῦναι προὐθέμεθα, καὶ τὰς εἰδητικὰς ἐν αὐτῇ διαφορὰς, ἀλλ' οὐχὶ τὰς ὑλικάς. Ἀλλὰ τί δὴ προσέθηκεν ἡμῖν τῆς γυμνασίας ταύτης τέλος; τὴν θέαν, φησὶ, τῆς ἀληθείας. Οὐχ ἁπλῶς οὖν ἀκουσόμεθα τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' αὐτὴν τὴν νοητὴν περὶ ἧς ἡμᾶς ἐν ἄλλοις ἐδίδαξεν, οὗ ἕνεκα ἡ πολλὴ σπουδὴ τὸ ἀληθείας ἰδεῖν πεδίον (1) οὗ ἐστι. Πᾶσα τοίνυν ἡμῶν ἡ ζωὴ γυμνάσιόν ἐστι πρὸς ἐκείνην τὴν θέαν, καὶ ἡ διὰ τῆς διαλεκτικῆς πλάνη πρὸς τὸν ὅρμον ἐκεῖνον ἐπείγεται· διὸ καὶ πάνυ θαυμαστῶς εἴρηται τὸ διόψεσθαι· διὰ πολλῶν γὰρ μεσοτήτων αἱ ψυχαὶ τυγχάνουσι τῆς ἐκείνων θέας. Ἀλλ' ἵνα πάλιν ἡμῖν καὶ ἐπ' ἄλλου παραδείγματος ἡ μέθοδος γένηται καταφανὴς, φέρε εἰκοσιτέσσαρας τρόπους ἐπὶ τῆς προνοίας ἐξετάσωμεν· ὑποκείσθω γὰρ εἶναι πρόνοιαν· οὐκοῦν εἰ ἔςιν, ἕπεται αὐτῇ μὲν πρὸς ἑαυτὴν, τὸ ἀγαθοειδὲς, τὸ ἀπειροδύναμον· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ περιτρέπεσθαί (2) πως αὐτὴν, τὸ ἀμετάβλητον εἶναι, τὸ θελητὸν ἑαυτήν· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ μίαν εἶναι, καὶ οὐ μίαν· πρὸς δὲ τὰ ἄλλα, ἕπεται μὲν τὸ ἄρχειν αὐτῇ, τὸ σώζειν ἕκαςα, τὸ ἀρχὰς καὶ τέλη πάντων ἔχειν, εὐθείως πάντα (3) περαίνουσαν· οὐχ ἕπεται δὲ, τὸ βλαπτικὴν εἶναι τῶν προνοουμένων, τὸ τοῦ παραδόξαν χορηγὸν, τὸ ἀταξίας αἰτίαν· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ παρεῖναι πᾶσι καὶ ἐξῃρῆσθαι ἀπ' αὐτῶν, τὸ γινώσκειν αὐτὰ καὶ μὴ γινώσκειν· ἄλλως γὰρ

(1) B. παιδίον.
(2) D. παρατρέπεσθαι.
(3) A. τὰ ὅλα.

γινώσκει, καὶ οὐ ταῖς συςοίχοις τῶν γνωςῶν δυνάμεσι· τοῖς δὲ ἄλλοις πρὸς αὐτὰ, ἕπεται μὲν τὸ μηδὲν ὑπ' ἀλλήλων πάσχειν εἰκῆ, τὸ μηδὲν ἀδικεῖσθαι παρὰ μηδενός· οὐχ ἕπεται δὲ, τὸ εἶναί τι ἀπὸ τύχης αὐτοῖς, τὸ ἀσύντακτα εἶναι πρὸς ἄλληλα· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ πάντα εἶναι ἀγαθά· τοῦτο γὰρ πῆ μὲν αὐτοῖς ὑπάρχει, πῆ δὲ οὔ· τοῖς δὲ ἄλλοις πρὸς αὐτὴν, ἕπεται μὲν τὸ ἐξηρτῆσθαι αὐτῆς καὶ πανταχόθεν φρουρεῖσθαι, καὶ ἀγαθύνεσθαι παρ' αὐτῆς· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ ἐνίςασθαι αὐτὴν, τὸ διαφεύγειν αὐτήν· οὐδὲν γὰρ οὔθ' οὕτω σμικρὸν (1) ὡς διαφεύγειν αὐτῇ, οὔθ' οὕτως ὑψηλὸν, ὡς μὴ καταγωνίζεσθαι ὑπ' αὐτῆς· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ μετέχειν ἕκαςα τῆς προνοίας· πῶς μὲν γὰρ αὐτῆς μεταλαγχάνει, πῶς δὲ οὐκ αὐτῆς, ἀλλὰ τῶν ἀπ' αὐτῆς εἰς ἕκαστον ἀπομεριζομένων ἀγαθῶν. Ἀλλὰ δὴ μὴ ἔςω πρόνοια· πάλιν τοίνυν, αὐτῇ πρὸς (2) αὐτὴν, ἕπεται μὲν τὸ ἀτελὲς, τὸ ἄγονον, τὸ ἀδρανὲς, τὸ ἑαυτοῦ μόνον· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ ἄφθονον, τὸ ὑπερπλῆρες, τὸ ἱκανὸν, τὸ ἐκτενές· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ ἄπραγμον καὶ ἀόχλητον· πῶς μὲν γὰρ ὑπάρξει ταῦτα τῷ μὴ προνοοῦντι, πῶς δ' οὐ, μὴ κρατουμένων ὑπ' αὐτοῦ τῶν δευτέρων· πρὸς δὲ τὰ ἄλλα, δῆλον ὡς ἕπεται μὲν τὸ ἄμικτον (3), τὸ ἀκοινώνητον πρὸς πάντα, τὸ μηδὲν γιγνώσκειν· οὐχ ἕπεται δὲ, τὸ πρὸς ἑαυτὴν ἀφομοιοῦν τὰ ἄλλα, τὸ πᾶσιν ἀγαθοῦ μεταδιδόναι τοῦ προσήκοντος· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ ἐφετὸν εἶναι αὐτοῖς· δυνατὸν γάρ πως τοῦτο καὶ

(1) C. μικρόν.
(2) C. πρὸς ἑαυτήν.
(3) C. D. ἀμιγές.

οὐ δυνατόν· εἰ μὲν γὰρ δι' ὑπεροχὴν ἐξῃρημένην ἀπὸ πά-των λέγοιτο μὴ προνοεῖν ὡς κρεῖττον πάσης σχέσεως κ ἐνεργείας, οὐδὲν κωλύεται πᾶσιν ἐφετὸν εἶναι τοῖς δευτέροι εἰ δ' ὡς παρῃρημένον ταύτης τῆς δυνάμεως, οὐδ' ἂν ἐφ τὸν εἴη. Τοῖς δὲ ἄλλοις, ἕπεται μὲν πρὸς αὐτά, τὸ ἀκόσμι τον, τὸ εἰκαῖον ἐν τῷ ποιεῖν, τὸ ἐν τῷ πάσχειν ἀόριστο τὸ πολλὰ δέχεσθαι τὰ ἐπεισόδια ταῖς αὐτῶν φύσεσι, τ πλημμελῶς φέρεσθαι καὶ ἀτάκτως· οὐχ ἕπεται δὲ ἡ ἔντευξ ἡ πρὸς ἕν, ἡ κατ' ἀξίαν διανομή, ἡ κατὰ νοῦν διάθεσι ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται τὸ ἀγαθὸν εἶναι (1)· καὶ γὰρ ὄντ πάντως ἀγαθὰ καὶ προνοίας οὐκ οὔσης, πόθεν ἔχει τ ἀγαθόν, εἰπεῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις· πρός δέ γε τὴν πρόνοιαν ἕπεται μὲν αὐτοῖς τὸ ἀπαθὲς ὑπ' αὐτῆς, τὸ ἀσύντακτον πρὸ αὐτήν· οὐχ ἕπεται δὲ τὸ μετρεῖσθαι καὶ ὁρίζεσθαι παρ αὐτῆς· ἕπεται δὲ καὶ οὐχ ἕπεται, τὸ ἀγνοεῖν αὐτήν· κα γὰρ γινώσκειν αὐτὴν ἀνάγκη τοῖς πεφυκόσιν, ὅτι οὐκ ἔστι εἴ περ μὴ ἔστι, καὶ μὴ γινώσκειν· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν αὐτοῖ κοινὸν πρὸς αὐτήν· Εἰς τέλος ἄρα νῦν ἀφίγμεθα τοῦ περ τῆς προνοίας λόγου, κατ' αὐτὴν γυμναζόμενοι τὴν μέθοδον παρακελευόμεθα δὲ καὶ διὰ πλειόνων παραδειγμάτω ἄλλων (2) γυμνάσασθαι τοῖς ἐσομένοις προσήκουσιν ἀκροα ταῖς τῆς τοῦ Παρμενίδου διδασκαλίας· ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τὰς ἑξῆ μέτιμεν λέξεις τοῦ Πλάτωνος.

« Ἀμήχανον (3), ἔφη, λέγεις, ὦ Παρμενίδη, πραγμα-

(1) A. εἶναι· καὶ οἷον τὰ πάντως ἀγαθὰ καὶ εἶναι ἀναγκαῖον καὶ προνοίας.

(2) B. Deest ἄλλων.

(3) Sic Bekker. — Editt. ἀμήχανόν γ'.

» τεῖαν, καὶ οὐ σφόδρα μανθάνω· ἀλλά μοι τί οὐ διῆλ-
» θες αὐτὸς ὑποθέμενός τι, ἵνα μᾶλλον καταμάθω»;

Ὥσπερ ἡ τῶν εἰδῶν οὐσία τοῖς μὲν νοερῶς αὐτὴν θεάσασθαι βουλομένοις εὔληπτος ἐςὶ καὶ φανοτάτη (1), τοῖς δὲ δι' αἰσθήσεως καὶ φαντασίας καὶ δόξης αὐτὴν εὑρεῖν ἐφιεμένοις ἄγνωςος καὶ ἀθεώρητος, οὕτω δὴ καὶ ἡ τοῦ Παρμενίδου διδασκαλία τοῖς μὲν συνοπτικοῖς καὶ τελείοις ἤδη κατὰ τὴν ἕξιν εὐμήχανος ἐςί, τοῖς δὲ ἀτελέςερον διακειμένοις ἀμήχανος· ὃ δὴ καὶ νῦν ὁ Σωκράτης πεπονθὼς, καὶ τὸ πέλαγος ὄντως τῆς μεθόδου ταύτης ἰδὼν, καὶ τὴν εὐπορίαν τῶν ἐπιβολῶν καὶ τὴν μεταχείρισιν καὶ τὴν εὐταξίαν, ἀμήχανον αὐτὴν ἀπεκάλεσε πραγματείαν· διὰ μὲν τοῦ ἀμηχάνου, τό, τε δυσπερίληπτον ὁμοῦ καὶ αὐτοφυὲς κάλλος ἐνδειξάμενος (2)· οὐδὲν μεμηχανευμένον οὐδὲ κεκομψευμένον (3) ἐπ' αὐτῆς ἐςὶν ἰδεῖν· ὥςε καὶ ἀμήχανος (4) ἐστὶν ὡς αὐτοφυὴς, καὶ εὐμήχανος ὡς νοερὰ καὶ μιμουμένη τὴν τῶν ὄντων συμπλοκήν τε καὶ διαίρεσιν· διὰ δὲ τοῦ τῆς πραγματείας ὀνόματος, τὸ διὰ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ὁδεύειν αὐτήν, καὶ μὴ ἐν ψιλοῖς ὑφεςάναι τοῖς λογικοῖς κανόσι δηλῶν. Δύσληπτος γοῦν ἐςι τοῖς ἀτελέσι καὶ δυσμεταχείριστος· ὅθεν καὶ ἐπήνεγκεν, οὐ σφόδρα μανθάνω· πάντως γὰρ ἐφήψατο τῆς περὶ αὐτῶν θεωρίας, ἀτελέςερον δὲ, ὡς ὁ Παρμενίδου λόγος ἐδείκνυτο· διὸ καὶ οὐ σφόδρα μανθάνω φησίν. Ἔτι δὲ μειζόνως ἀντέχεται τῆς κατανοήσεως

(1) C. φαινοτάτη.

(2) D. ἐνδείξασθαι βουλόμενος.

(3) B. κεκομψευμένον ἐςὶν ἐπ' αὐτοῖς·

(4) B. ἀμήχανον.

αὐτῆς, ὅσῃ (1) δυσπερίληπτον οὖσαν τὴν μέθοδον κατεῖδ
ἴδιον δὲ τούτου, τὸ τῶν πρὸ τῆς ἀληθείας συγγενῶν ἐς
ὡς αὐτὸς εἴρηκεν ἐν Ἐπιςολαῖς· τὸ δὲ ἐκ τῆς χαλεπότητ
καὶ τῆς δυσκολίας τῶν προβλημάτων προσφαινομένης ἐῤῥ
μενέςερον ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς θεωρίας αὐτῶν, καὶ
διαφεύγειν τὸν ἐκ τῆς ζητήσεως τόνον, ἀλλ' οἷον ὑπὸ θε
ἀθλοθέταις ἀγωνιζομένους προθύμως, μετιέναι τὴν ἀντ
ληψιν αὐτῶν· οὕτω γὰρ καὶ πρὸς τὸν νοῦν ἡ ψυχὴ βλ
πουσα καὶ θεωμένη (2) τὴν μίαν αὐτοῦ καὶ ἁπλουςάτ
καὶ διαιώνιον νόησιν, ἀμήχανον μὲν αὐτὴν οἴεται εἶναι· πα
αὐτῇ γὰρ αἱ παντοῖαι μηχαναὶ καὶ πλοκαὶ τῶν εἰδῶν· ἐ
δὲ καὶ πλέον ἐρᾷ τῆς ἐκείνου τελειότητος, εἰ κἂν ἀνελίξ
μὴ δύναται τὴν νόησιν αὐτοῦ, μηδὲ τὴν ἁπλότητα τῆς θεία
ἐκείνου ζωῆς, περιτρέχουσα δὲ αὐτὸν καὶ ἀντεχομένη τ
ἑαυτῆς ποικίλῳ, μιμεῖται τὸ ἐκείνου μονοειδές (3), καὶ τ
διῃρημένῳ τὸ ἀμέριςον ἐν τῷ νοεῖν. Ταὐτὸν δὴ οὖν πα
καὶ ἐν τούτοις ὁ Σωκράτης· οὐ γὰρ καταθεασάμενος τ
χαλεπὸν τῆς μεθόδου ταύτης, καὶ τὸ συνοπτικὸν ὁμοῦ τῆ
ὑφηγήσεως, ᾤχετο ἀποδρὰς καὶ ἀποδειλιάσας πρὸς τὸ
πόρον τῆς περὶ αὐτὴν γυμνασίας· ἀλλ' ὁμολογεῖ μὲν τὴν ἔ
δειαν τὴν ἑαυτοῦ, καὶ τὴν ὕφεσιν τῆς γνώσεως ταύτης
ἀντέχεται δὲ προθυμότερον τῆς ὅλης περὶ αὐτὴν θεωρίας
παρακαλεῖ δὲ τὸν Παρμενίδην εἰς λογισμὸν ἀπὸ νοῦ κατα-
βάντα, καὶ ἀπὸ τοῦ καθόλου πρός τι παράδειγμα μερι
κὸν (4), ἐπὶ τούτου γυμνάσαι τὴν μέθοδον· οὕτω γὰρ κα

(1) B. ὅσον.
(2) C. θεωροῦσα.
(3) D. ἑνοειδές.
(4) C. μερικότερον.

ἐν τοῖς οὖσι, τὰς ἔνδον καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς θεοῖς ἐνεργείας οὐ δυνάμενοι γινώσκειν, διὰ τῶν ἐκτὸς προϊουσῶν καὶ ἐκείνας δυνάμεθα συλλογίζεσθαι, καὶ διὰ τῶν μερικωτέρων τὰ καθολικώτερα γινώσκομεν· οὕτω δὴ οὖν καὶ ὁ Παρμενίδης (1) ἑαυτὸν ἀνέφηνε διὰ τῶν λόγων, ἀπὸ τῶν ἡνωμένων νοήσεων εἰς τὴν διέξοδον ταύτην καὶ ποικιλίαν τῆς ὑφηγήσεως προϊὼν, ὃ καὶ αἰτεῖ (2) νῦν ὁ Σωκράτης ἀνάλογον τεταγμένος ταῖς τρίταις τάξεσιν, αἳ τῶν πρώτων μετέχουσι κατὰ τὰς εἰς αὐτοὺς προϊούσας ἐκεῖθεν δυνάμεις, καὶ οὐδὲ τούτων ἀμέσως, ἀλλὰ διὰ τῶν μεταξὺ γενῶν.

« Πολὺ ἔργον, φάναι, ὦ Σώκρατες, προςάττεις ὡς » τηλικῷ δε ».

Ἅμα μὲν εἰς μείζω καὶ τελεωτέραν ἐπιτηδειότητα προκαλεῖται τὸν Σωκράτην, καὶ τήν τε χαλεπότητα τοῦ πράγματος ἐξαίρων καὶ τὴν διέξοδον ταύτην παραιτούμενος· καὶ τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐπ' ἄλλων φαίνεται ποιῶν νέων καὶ ἀκοῦσαί τι παρ' αὐτοῦ σπουδαζόντων, τοὺς οἰκείους πατέρας μιμούμενος· ἅμα δὲ καὶ ἀλήθειαν ὁ λόγος ἔχει πολλὴν, εἴτε πρὸς τὴν ψυχὴν, εἴτε πρὸς τὸ ζῶον αὐτοῦ θεωρήσειας. Εἰ μὲν γὰρ πρὸς τὴν ψυχὴν, φαίης ἂν, ὡς οὐ προσήκει τῷ νοεῖν τὰ θεῖα δυναμένῳ διὰ τῆς λεπτουργῆς φαντασίας καὶ τοῦ σώματος ἐνεργεῖν, ἀλλὰ μένειν ἐν τῇ ἑαυτοῦ περιωπῇ καὶ τοῖς οἰκείοις ἤθεσιν· ἔργον οὖν τῷ νοερῶς ζῶντι (3), τὸ λογικῶς ἐνεργῆσαι καὶ φαντασ-

(1) B. ὁ Παρμενίδης δι' αὐτῶν ἀνέφηνε τῶν λόγων.

(2) B. αἰτεῖ καὶ ὁ Σωκράτης.

(3) B. C. ζῶντι, λογικῶς.

κῶς· καὶ τῷ πρὸς ἑαυτὸν ἐςραμμένῳ, τὸ πρὸς ἄλλον·
τῷ ἁπλῷ τῆς γνώσεως, τὸ ποικίλον τῶν λόγων. Ε
πρὸς τὸ ζῶον, εἴποις (1) δ' ἂν ὡς τῷ πρεσβύτῃ τὸ τ
τους ἄθλους ὑφίςασθαι πολὺ ἔργον ἐςί· τὸ γὰρ διαπ
σαι τοσοῦτον πέλαγος λόγων, δεῖται καὶ ὀργάνου
πρὸς τὴν ἐνέργειαν ταύτην ἀκινήτως ὑπηρετήσοντος,
λον ὡς ἀκμάζοντος· ἕως τε διχῶς τό, τε ἔργον και
τηλικῷδε λαμβάνοντες, ἀμφοτέρως εὑρήσομεν ἀ
θεύοντα τὸν λόγον. Καὶ μέν τοι καὶ ὡς πρὸς αὖ τὰ ὑ
κείμενα πράγματα πολλὴν ὁ λόγος ἀλήθειαν ἔχει· πολ
χοῦ γὰρ οἱ καθολικοὶ κανόνες εἰσὶν εὔληπτοι· περὶ δὲ
χρῆσιν αὐτῶν οὐκ ὀλίγη δυσκολία πειρωμένοις φαντά
ται, καθάπερ ἐν γεωμετρίῃ τοὺς καλοὺς λόγους ἐγνω
σιν, ὅμως εἰς τὸ δι' ἐκείνων ἐπιχειρεῖ (2) τὰ προτεινόμ
λήμματα φαίνεται χαλεπόν. Δηλοῖ δὲ τῆς μεθόδου τῆς εἰ
μένης τὴν ἐν τῷ χρησάσθαι δυσκολίαν, τὸ μηδένα τ
μετὰ Πλάτωνα κατὰ ταύτην διαθεῖναι τὶ τῶν ἑαυτοῦ σ
γραμμάτων· τὸν γὰρ Ἀμμώναρτον χαίρειν ἐάσομεν· ὅς
ποτε ἦν· διόπερ ἡμεῖς ἐπειράθημεν πλείοσιν ἔμπροσ
αὐτῆς χρήσασθαι παραδείγμασιν. Ἀλλ' οὖν ὅτι τῶν κα
λου λόγων, ἡ μὲν γνῶσις ἐςὶ πολλάκις εὐσύνοπτος, ἡ
χρῆσις δύσκολος, ἔςω (3) διὰ τούτων δῆλον· ὅθεν εἰκότ
πολὺ ἔργον αὐτῷ προςάττεσθαι φησὶν ὁ Παρμενίδης ὑ
τοῦ Σωκράτους, οὐ μόνον δι' ἃς εἴπομεν ἄλλας αἰτία
ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὴν τὴν τῶν ζητουμένων φύσιν τοιαύτην οὖσ

(1) B. D. εἴποις ἄν. legendum ἐπιχειρεῖν.
(2) B. προχειρεῖ. Forsan (3) B. C. ἔςαι.

« Ἀλλὰ σὺ, εἰπεῖν τὸν Σωκράτην, Ζήνων, τί οὐ διῆλ-
» θες ἡμῖν » ;

Ἀεὶ τὰ τρίτα κατὰ τὴν ἀξίαν διὰ τῶν μέσων τυγχάνει τῆς τῶν πρώτων μετουσίας· τὸ δὲ ἄτακτον τῆς μεθέξεως (1) τῆς ἀμέσου ταύτης, καὶ χωρὶς τῶν προσεχῶν ἑκάςοις ἐξώρισαι τῶν θεῶν. Ταῦτα δὴ μιμούμενος ἐν τοῖς διαλόγοις ὁ Πλάτων, αὐτόθεν μὲν πληρωθῆναι τῶν τοῦ Παρμενίδου νοήσεων τὸν Σωκράτην βουλόμενον, ἁμαρτάνοντα (2) ποιεῖ τῆς ἐλπίδος· διὰ Ζήνωνος δὲ ταὐτὸν τοῦτο ποιοῦντα, καὶ λίαν τυγχάνοντα τῆς αἰτήσεως. Ὁ Ζήνων, ὡς εἴρηται πολλάκις, εἰκόνας φέρει τῆς θείας μεσότητος· καὶ εἴρηται πολλάκις τὰ αἴτια, καὶ τίσιν ἀνάλογον οἱ τρεῖς ὢν Ζήνων μέσος. Τοῦτον οὖν ὁ Σωκράτης λιπαρῶν, καὶ δι' αὐτοῦ βουλόμενος ἑνωθῆναι πρὸς τὸν πατέρα τῶν λόγων, καὶ ἀνακινῶν αὐτὸν πρὸς τὴν δυσκολίαν, μετέχει καὶ αὐτοῦ Παρμενίδου. Μέχρι μὲν οὖν τῆς περὶ τῶν εἰδῶν θεωρίας, αὐτόθεν ὁ Σωκράτης μετεῖχε τῆς τοῦ πρεσβύτου (3) συνουσίας, διότι καὶ αὐτὸς παρ' ἑαυτοῦ πρὸς τὴν τῶν εἰδῶν ἠρέθιςο θέαν· ἐπειδὴ δὲ βαθυτέρων γενήσεται νοημάτων πρόοδος, ἀναγκαίως δεῖ τῆς μεσότητος, ἣν καὶ νῦν ὁ Σωκράτης ἀνεγείρει, καὶ αἰτεῖ τοῦτο γενέσθαι πρὸς αὐτὸν, ὃ πρὸς ἐκεῖνον ὁ Παρμενίδης. Ἔοικεν οὖν πάλιν ὁ Παρμενίδης τῇ πατρικῇ αἰτίᾳ· πάντων γάρ ἐςι κοινὸς οὗτος ἐν τοῖς λόγοις πατήρ· ὁ δὲ Ζήνων τῇ δυνάμει τῇ τοῦ πατρός· ὅθεν καὶ προβέβληται τοῦ πατρός· καὶ πᾶν κατα-

(1) C. τὴν δὲ ἀταξίαν τῆς μεθέξεως.

(2) D. διαμαρτάνοντα.

(3) C. πρεσβυτέρου.

γωνίζεται πλῆθος τὸ τοῦ ἑνὸς ἀφιςάμενον· ὁ δὲ Σωκρά
τῷ νῷ (1) τῷ διὰ ζωῆς καὶ δυνάμεως ἐπιςρέφοντι πρὸς
ἑαυτοῦ πατέρα· καὶ κατὰ ταύτας εἰ βούλει τὰς ἀναλογ
μετιέναι τὸν τόπον, πολλὴν εὑρήσεις ἐν ὀλίγοις κεκρ
μένην θεωρίαν.

« Καὶ τὸν Ζήνωνα ἔφη γελάσαντα φάναι, αὐτοῦ, ὦ Σ
» κρατες, δεώμεθα Παρμενίδου· μὴ γὰρ οὐ φαῦλον ᾖ
» λέγει· ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅσον ἔργον προςάττεις » ;

Οὕτω καὶ ἐν τοῖς θεοῖς, τὸ μὲν τρίτον ἑαυτῷ (2) συνά
τει τῷ δευτέρῳ, καὶ ἐφίεται τῆς παρ' αὐτοῦ πληρώσεως·
δὲ δεύτερον, ἅτε ἐνιδρυμένον τῷ πρώτῳ, προάγει τὴν ἀ
ἐκείνου δόσιν ἐπὶ πάντα. Θαυμαςὸν δὲ ἐν τούτοις καὶ ὅ
πρότερον ὅτε μειδίαμα (3) μόνον ἦν ἐμειδίων ἀμφότερο
ὁ Ζήνων καὶ ὁ μέγας Παρμενίδης· νῦν δὲ ὅτε οὐκ ἔτι μει
διᾷν λέγεται, μόνος ὁ Ζήνων γελᾷ, τοῦ Παρμενίδου μέ
νοντος ἐν τῷ ἠρεμίῳ καταςήματι· διότι τοῦ καθηγεμόνο
παρόντος τὸν ἐκείνου μαθητὴν παρακαλεῖ, τὸν καὶ αὐτ
τῷ καθηγεμόνι χαλεπὸν εἶναι δοκοῦντα λόγον μεταχειρ
ζεσθαι· τοῦτο γὰρ οὐκ ἦν ἀνδρὸς τὸ καθῆκον τῷ καθη
γεμόνι φυλάττοντος· διὸ καὶ ὅτε τὸ σύγγραμμα ἀνεγίνωσκε
μὴ παρόντος ἐποίει τοῦτο Παρμενίδου, καθάπερ εἴρηται ἐ
προοιμίοις, ὡς φορτικῆς οὔσης τῆς ἀναγνώσεως ἐπὶ το
καθηγεμόνος. Τὸ μὲν οὖν μειδίαμα τὴν (4) ἀφανῆ μιμεῖ-
ται τῶν θείων ἐνέργειαν καὶ τὸ κρύφιον· ὁ δὲ γέλως, τὴν
πρόοδον τὴν ἐπὶ τὸ ἐμφανέςερον· αἰσθητικώτερον γὰρ ὁ
γέλως τοῦ μειδιάματος. Οὐκοῦν ὁ μὲν μιμεῖται τὸν μένοντα

(1) B. τῷ νῷ διὰ ζωῆς.
(2) An non legendum ἑαυτὸ ?
(3) B. μειδίαμα πρῶτον.
(4) B. τὴν ἀπ' ἀφανῆ.

καὶ ἠρεμοῦντα καὶ κεκρυμμένον θεόν· ὁ δὲ τὸν ἄνω μένοντα, προϊόντα δὲ ἤδη καὶ ἐκφαινόμενον· καὶ ὃ τούτων ἔτι θαυμασιώτερον· ὁ γὰρ Ζήνων μειδιᾷ μὲν πρὸς τὸν Παρμενίδην βλέπων (1)· οὕτω γὰρ εἴρηται πρότερον· γελᾷ δὲ πρὸς τὸν Σωκράτην τὸν λόγον ποιούμενος· καὶ γὰρ ἐν τοῖς θείοις, ἡ μεσότης μὲν κρύφιος καθὸ συνήνωται τῷ πρὸ αὐτῆς, ἐκφαίνεται δὲ καθὸ κοινωνεῖ τῷ μετ' αὐτήν· γελᾷ μὲν οὖν διὰ ταῦτα ὁ Ζήνων ἐκφαίνων (2) ἑαυτὸν τῷ Σωκράτει καθὸ συντάττων αὐτὸν ἑαυτῷ, καὶ διὰ τῆς ἑνώσεως ταύτης τὴν τοῦ Παρμενίδου προκαλούμενος νόησιν· ἐπιστρέφει γὰρ καὶ τοῦτον εἰς τὸν ἑαυτοῦ καθηγεμόνα, καὶ πάντως ἀνάγει πρὸς ἐκεῖνον ὡς πρωτουργὸν αἴτιον τῆς θεωρίας, καὶ πάσης νοήσεως τῆς παρ' αὐτοῦ γεννητικόν. Τούτου δὲ τὴν αἰτίαν προσέθηκεν αὐτός· μέγα, γάρ φησι, προστάττεις· τὰ δὲ μεγάλα καὶ ἐξῃρημένα τῶν ἀποτελεσμάτων τοιούτων δεῖται καὶ τῶν αἰτίων· τὰ δὲ μέσα, τῶν μέσων ἐστὶν ἀγαθῶν αἴτια, καὶ οὐ τῶν ἀκροτάτων οὐδὲ τῶν ἐξῃρημένων ἀπὸ τῶν πολλῶν.

« Εἰ μὲν οὖν πλείους ἦμεν, οὐκ ἂν ἄξιον ἦν δεῖσθαι· » ἀπρεπῆ γὰρ τὰ τοιαῦτα πολλῶν ἐναντίον λέγειν, ἄλλως τε » καὶ τηλικούτῳ· ἀγνοοῦσι γὰρ αὐτὸ (3) οἱ πολλοὶ ὅτι ἄνευ » ταύτης τῆς διὰ πάντων διεξόδου τε καὶ πλάνης, ἀδύνατον » ἐντυχόντα τῷ ἀληθεῖ νοῦν ἔχειν (4)· Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ » Παρμενίδη, Σωκράτει συνδέομαι, ἵνα καὶ αὐτὸς δια» κούσω (5) διὰ χρόνου ».

(1) C. ἀποβλέπων.
(2) D. ἐμφαίνων.
(3) Editt. Deest αὐτὸ.
(4) Editt. χεῖν.
(5) Sic Bekker. Ast. — Fischer. Heindorf. ἀκούσω.

Ἤδη τις καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν ἐπέστησε μετρίως ὅτι παν-ταχοῦ τὸ καθῆκον ἐν ταῖς μιμήσεσιν ἀποσώζει τοῖς προ-σώποις ὁ Πλάτων, ὡς ἐστι διὰ τούτων δῆλος. Ἐν Γοργίᾳ μὲν γὰρ σοφιστῶν παραδοὺς συνουσίαν, ὑφαρπάζοντα (1) τὸν μαθητὴν εἰσάγει τὰς ἀποκρίσεις τοῦ καθηγεμόνος, κα[ὶ] προπηδῶντος (2) ἐν τοῖς λόγοις ἀτάκτως· τοιοῦτος γὰρ ὁ ἐκεῖ Πῶλος, ἀχαλίνωτος ὤν, καὶ πλημμελὴς καὶ περὶ αὐτὸ[ν] τὸν πατέρα τῆς τέχνης. Ἐνταῦθα δὲ φιλοσόφους μιμούμε-μενος, ὑπεξιστάμενον παραδίδωσι τὸν Ζήνωνα τῷ Παρμε-νίδῃ, καὶ δεόμενον ὅπως ἂν αὐτὸς ὁ λέγων ἢ καὶ τοὺς πα-ρόντας εὐεργετῶν· ἔοικε γὰρ ἡ μὲν τῶν σοφιστῶν σύνοδος τ[ῇ] ἐνύλῳ συστοιχίᾳ πάσῃ, παρ' ᾗ καὶ τὰ ἔκγονα πολλάκις (3) κατὰ τῶν οἰκείων αἰτίων ἐξανίσταται, κρατεῖν ἐθέλοντα τῶ[ν] ἀμεινόνων· ἡ δὲ τῶν φιλοσόφων κοινωνία τῇ τῶν θεῶν τά-ξει, παρ' ᾗ τὰ καταδεέστερα προκαλεῖται μὲν τὰς τῶν ὑπερ-τέρων δυνάμεις, ὑπεξίσταται δὲ αὐτῶν ταῖς ἀπείροις κα[ὶ] γεννητικαῖς περιουσίαις. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν περὶ τοῦ ἤθου[ς] τῶν ἀνδρῶν ἔστω μοι λελεγμένον· ὅτι δὲ ἀπρεπῆ τὰ θειό-τατα τῶν δογμάτων ἐστὶν εἰς ἀκοὰς φερόμενα (4) τῶν πολ-λῶν, οὐδὲν δεῖ λέγειν, αὐτοῦ Πλάτωνος εἰπόντος, ὡς πάντ[α] ταῦτα καταγέλαστα μέν ἐστι τοῖς πολλοῖς, θαυμασμοῦ δ[ὲ] ἄξια τοῖς σοφοῖς. Οὕτω δὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι, τῶν λόγω[ν] τοὺς μὲν ἔφασκον εἶναι μυστικούς, τοὺς δὲ ὑπαιθρίους· κα[ὶ] οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου, τοὺς μὲν ἐσωτερικούς, τοὺς δὲ ἐξω-τερικούς· καὶ αὐτὸς Παρμενίδης, τὰ μὲν, πρὸς ἀλήθεια[ν]

(1) C. ἀφαρπάζων.

(2) An non legendum προπηδῶντα?

(3) B. παρ' ᾗ καὶ τὰ πολ-λάκις.

(4) D. καταφερόμενα.

ἔγραψε. τὰ δὲ, πρὸς δόξαν· καὶ ὁ Ζήνων δὲ, τοὺς μὲν ἀληθεῖς ἐκάλει τῶν λόγων, τοὺς δὲ χρειώδεις· ὥςε εἰκότως εἴρηται καὶ νῦν ἀπρεπεῖς εἶναι παρὰ τοῖς πολλοῖς τοὺς τοιούς δε λόγους, ὡς ἀδέκτων τούτων ὄντων τῆς τοιαύτης ἀκροάσεως. Εἰ δέ τις καὶ ἤδη ἐν γήρᾳ ὢν περὶ τούτων ποιοῖτο τοὺς λόγους ἐπὶ τῶν πολλῶν, ἔτι μᾶλλον ἀπρεπὲς αὐτοῖς εἶναι δοκεῖ καὶ αἰσχύνης ἄξιον· περὶ νέῳ μὲν γὰρ ἧττον τὰ τοιαῦτα φαινόμενα διασύρουσιν, ὥσπερ φησὶ καὶ Καλλικλῆς ὁ τῶν πολλῶν εἷς, καὶ τὰ ἐκείνων πάθη πεπονθώς· προήκοντα (1) δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν περὶ ταῦτα διατρίβειν, ἡγοῦνται πάντων εἰς γέλωτα εἶναι πραγμάτων εὐδοκιμώτατον. Τί οὖν αἴτιον αὐτῆς τῆς τοιαύτης δόξης, οὐ χρὴ παρ' ἄλλου ζητεῖν· αὐτὸς γὰρ ὁ Πλάτων ἤνεγκεν ὅτι δι' ἄγνοιαν τοῦτο πεπόνθασι· μεγάλων ἄρα κακῶν ἡ ἄγνοια τὴν αἰτίαν ἔχει ταῖς ψυχαῖς (2)· καὶ δείκνυσιν ὅτι πάλιν τὰ ἁμαρτήματα, ἀκούσια τῶν πολλῶν· πᾶν γὰρ τὸ δι' ἄγνοιαν πλημμελούμενον, καὶ ἀκούσιον ἐςὶ, καὶ συγγνώμης ἄξιον· ἀγνοοῦσιν οὖν οἱ πολλοὶ πόση τις ἄρα ἐςὶν ἡ τῆς διαλεκτικῆς δύναμις, καὶ ὅτι τέλος ἐστὶ τῆς πλάνης ταύτης ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ νοῦς· οὐ γάρ ἐστιν ἄλλως ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἀναδραμεῖν ἐπὶ τὰ πρῶτα, μὴ διὰ τῶν μέσων πορευθέντας ὁδῶν τῆς ζωῆς· ὡς γὰρ ἡ κάθοδος ἡμῖν διὰ πολλῶν γέγονε τῶν μεταξὺ, τῆς ψυχῆς ἀεὶ ἐπὶ τὸ συνθετώτερον χωρούσης ἀπὸ τῶν ἁπλουςέρων ἐνεργειῶν, οὕτω καὶ ἡ ἄνοδος διὰ πολλῶν ἔςαι μεσοτήτων, τῆς ψυχῆς

(1) A. προσήκοντα.
(2) A. εὐχαῖς.

ἀναλυούσης ὃν συνέθηκε τῆς ζωῆς διάκοσμον. Δεῖ οὖν πρ
τον, καταγνῶναι (1) τῶν αἰσθήσεων ὡς οὐδὲν ἀκριβὲς οὐ
ὑγιὲς γινώσκειν δυναμένων, ἀλλὰ πολὺ τὸ συγκεχυμέν
καὶ ἔνυλον καὶ παθητικὸν ἐχουσῶν, ἅτε καὶ ὀργάνοις τοιου
τοις δή τισι χρωμένων· ἔπειτα τὰς φαντασίας ἀφελεῖν
τὰς ἐν ἡμῖν πετομένας ςυμφαλίδας ὄρνιθας, ὥσπερ και
μορφωτικὰ καὶ ἐσχηματισμένα νοούσας, τὸ δὲ ἀσχημά-
τιςον (2) καὶ ἀμερὲς εἶδος ἑλεῖν οὐδαμῆ δυναμένας, ἀλλὰ
παραποδιζούσας τὴν καθαρὰν καὶ ἄϋλον νόησιν τῆς ψυχῆς
τῷ παρεμπίπτειν, καὶ θόρυβον αὐτῇ παρέχειν ἐν ταῖς ζητή-
σεσι· τρίτον δὲ ἐπὶ τούτοις, τὰς δόξας τὰς πολυειδεῖς ἐκκόψαι,
καὶ τὴν περὶ ταύτας πλάνην τῶν ψυχῶν· οὐ γὰρ ἐφάπτον-
ται τῆς αἰτίας, οὐδὲ ἐπιςήμην ἡμῖν ἐμποιοῦσιν, οὐδὲ τοῦ
χωριςοῦ νοῦ μετουσίαν· τέταρτον τοίνυν, ἐπὶ τὸ τῶν ἐπι-
ςημῶν ἀναδραμόντα πέλαγος, ἐκεῖ τῇ διαλεκτικῇ θεωρεῖν
τὰς διαιρέσεις αὐτῶν καὶ συνθέσεις, καὶ ὅλως τῶν ἐν ἡμῖν
εἰδῶν τὴν ποικιλίαν, καὶ διὰ τῆς θεωρίας ἐξυφήνασθαι τὸν
ἑαυτῆς διάκοσμον, τὴν διάνοιαν ἡμῶν ἰδεῖν· ὅτι περ αὐτῆς
ἀποςῆναι δεῖ τῆς συνθέσεως, καὶ νοερῶς (3) ἤδη προσβάλ-
λειν τοῖς ὄντως οὖσι· νοῦς γάρ ἐςιν ἐπιςήμης κρείττων, καὶ
ἡ κατὰ νοῦν ζωὴ τῆς κατ᾽ ἐπιςήμην προτιμοτέρα. Πολλαὶ
οὖν αἱ πλάναι καὶ αἱ δινεύσεις τῆς ψυχῆς· ἄλλη γὰρ ἡ ἐν
ταῖς φαντασίαις, ἄλλη πρὸ τούτων ἡ ἐν δόξαις, ἄλλη ἡ ἐν
αὐτῇ τῇ διανοίᾳ· μόνη δὲ ἡ κατὰ νοῦν ζωὴ τὸ ἀπλανὲς
ἔχει, καὶ οὗτος ὁ μυςικὸς ὅρμος τῆς ψυχῆς, εἰς ὃν καὶ ἡ

(1) C. κατιδεῖν.
(2) D. ἄμορφον.
(3) B. νοερῶς οὖσι.

ποιήσεις ἄγει τὸν Ὀδυσσέα μετὰ τὴν πολλὴν πλάνην τῆς ζωῆς, καὶ ἡμεῖς ἐὰν ἄρα σώζεσθαι θέλωμεν, μᾶλλον ἑαυτοὺς ἀνάξομεν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τούτων· ἤδη δὲ εἴρηται κἀκεῖνα πρότερον (1)· ὅτι προσεχὴς ὁ Ζήνων τῷ Παρμενίδῃ, καὶ πάντων συνειλεγμένων, μονάς τί ἐστι· καὶ ὅτι πρῶτος ἐπιςρέφει πρὸς αὐτὸν, καὶ ἑαυτῷ συνεπιςρέφων τοὺς ἄλλους, διὰ τοῦ Σωκράτους ἔχοντος πρὸς τοὺς λοιποὺς ὑπεροχήν· ἀλλ᾽ αὐτὸς μὲν καὶ ἄλλοτε φησὶν ἀκηκοέναι τῶν λεχθησομένων, οὗτοι δὲ νῦν πρῶτον ἀκούσονται· διὰ τούτων ἐνδεικνυμένου τοῦ Πλάτωνος, ὅτι καὶ ἐν τοῖς θείοις τὰ προσεχῆ τοῖς πατράσιν αἴτια, τῶν μὲν ἐξῃρημένως καὶ (2) κρυφίως μετέχει παρὰ τῶν πατέρων, ὧν καὶ μόνα μετέχει καὶ πρῶτα διὰ τὴν ἄῤῥητον πρὸς ἐκείνους ἕνωσιν· τῶν δὲ, ἅμα τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀπὸ τῶν αὐτῶν προελθοῦσιν. Ἀνάλογον οὖν, ἡ μὲν πρώτη συνουσία τοῦ Ζήνωνος πρὸς τὸν Παρμενίδην τῇ μυςικῇ νοήσει τῶν δευτέρων· ἡ δὲ κοινὴ πρὸς τοὺς ἄλλους, ταῖς ἐπὶ πάντα ὁμοίως ποιούσαις ἀπὸ τῶν πραγμάτων μεταςάσεσιν. Ἐπειδὴ δὲ ὑφεῖται τῆς προτέρας ἡ δευτέρα, καθόσον καὶ ὁ Παρμενίδης συνοπτικώτερον (3) ὡς τὸ εἰκὸς αὐτὴν διετίθει πρὸς τὸν Ζήνωνα ἅτε συνήθη τοῖς ἑαυτοῦ λόγοις ὄντα, ποικιλώτερον δὲ πρὸς πάντας, διὰ δὴ τοῦτο τὴν ὕφεσιν ταύτην ἐνδεικνύμενος, διὰ χρόνου φησὶν ἐλθεῖν ἀκοῦσαι· τοῦτο γὰρ σύμβολον ἐςὶ τῶν διαφόρων ἐνεργειῶν, τῆς νεωτέρας καὶ πρεσβυτέρας ἐνθεοῖς, οὐ κατὰ χρόνον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀξίαν, οὕτω προσαγο-

(1) B. πρότερα.
(2) A. C. D. καὶ μετρίως.
(3) C. D. συνοπτικώτερα.

ρευομένων. Εἰ δὲ καὶ πρὸς τὸ σχῆμα τῆς λέξεως ἀπίδ
ὅπως εἴρηται περὶ τοῦ Ζήνωνος, ἐγὼ μὲν, ὦ Παρμενίδη
Σωκράτει συνδέομαι, καὶ τούτῳ μηδὲν ἄλλο προσθέντο
εὕροις ἂν ὡς οὐδὲ τοῦτο παρὰ τῷ Πλάτωνι μάτην, οὐ
κόσμου χάριν, ἀλλ' ἐνδεικνύμενος παρείληπται πῶς πᾶσα
τὴν ἑαυτοῦ (1) ὠφέλειαν ἐξήρτησεν ὁ Ζήνων τῆς το
Παρμενίδου βουλήσεως· καὶ οὐδὲν ἄλλο λέγων, ἢ ὅτι δεῖ
ται· τί δὲ ἑξῆς καὶ ὀφειλόμενον τῇ δεήσει, παραλείπω
ἐκεῖνο, καθάπερ δὴ (2) καὶ ὁ λόγος ἐνδεὴς εἶναι δοκεῖ τινὸς
μιμούμενος τὴν τοῦ λέγοντος διάνοιαν, τὸ σέβας φυλάττοντο
ὃ δὴ προσήκειν (3) ᾤετο τῷ πατρὶ τῶν τοιούτων λόγων.

« Ταῦτα δὴ εἰπόντος τοῦ Ζήνωνος, ἔφη ὁ Ἀντιφῶ
» φάναι τὸν Πυθόδωρον, αὐτόν τε δεῖσθαι τοῦ Παρμε-
» νίδου, καὶ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τοὺς ἄλλους, ἐνδείξασθαι
» ὃ λέγει καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖν ».

Ἁπάντων μὲν τῶν τὴν συνουσίαν πληρούντων ταύτην
μονάς ἐστιν ὁ Παρμενίδης, ὥσπερ τὸ ἓν ὂν τῶν ὄντων ἁπάν-
των μονάς· τῶν δὲ τοῦ Παρμενίδου μεθεξόντων ὁ Ζήνων
μονάς· διὸ καὶ δεῖται ὑπὲρ αὐτῶν κατὰ (4) τὴν ἀνακλητι-
κὴν δύναμιν τῶν προελθόντων, ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα τε-
ταγμένος· τῶν δὲ εἰσεληλυθότων πρὸς (5) αὐτοὺς, ὁ
μὲν Ζήνων ἔφατο Σωκράτει συνδεῖσθαι (6) τοῦ Παρμε-
νίδου, τὴν ἐξῃρημένην αὐτοῦ κατὰ τῶν ἄλλων ὑπεροχὴν
μαρτυρῶν· τούτων δὲ ἀμφοτέρων δεομένων, πάντα κινεῖται

(1) C. αὐτοῦ.
(2) D. δέ.
(3) A. προσήκειν ἄν τις εἴποι τῷ πατρί.
(4) A. κατὰ τὴν προνοητικήν.
(5) A. πρὸς αὐτόν.
(6) A. δεῖσθαι.

τὰ δεύτερα πρὸς τὴν ἀντοχὴν τῶν (1) πρώτων· καὶ γὰρ ὁ Πυθόδωρος καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, ἐν ὅσῳ μὲν ὁ Σωκράτης ἐδεῖτο μόνος, ἡσύχαζον οἱ ἄλλοι· οὐ γὰρ ἦν οὗτος πάντων τῶν μετεχόντων ὁ πρώτιστος· Ζήνωνος δὲ δεηθέντος, αὐτοφυῶς ἀνακινοῦνται πάντες· οὕτω γὰρ καὶ ἐν θεοῖς τῶν ἐγκοσμίων θεῶν ἑπομένων τοῖς ἀπολύτοις ἡγεμόσι, συνέπεται αὐτοῖς πάντα, καὶ ἄγγελοι καὶ δαίμονες καὶ μερικαὶ ψυχαί· πάντα γὰρ ἐθέλει μετὰ τῶν οἰκείων ἀκροτήτων ἐνεργεῖν. Τίς οὖν ἡ δέησις, αὐτὸς προσέθηκεν, ἐνδείξασθαι ὃ λέγει· συμβολικὸς ἄρα καὶ ἐνδεικτικὸς ἔστω καὶ αἰνιγματώδης ὁ τῆς διδασκαλίας τρόπος, καὶ πρέπων τοῖς μυστικωτάτοις τῶν δογμάτων, ἀλλ' οὐκ ἐπιχειρηματικὸς καὶ ἐν κοινοῖς (2) ἀγῶσι τὴν πραγματείαν ὅλην ποιούμενος.

« Τὸν οὖν Παρμενίδην, ἀνάγκη, φάναι, πείθεσθαι· καί
» τοι δοκῶ μοι τὸ τοῦ Ἰβυκείου ἵππου πεπονθέναι· ᾧ ἐκεῖνος
» ἀθλητῇ ὄντι (3) πρεσβυτέρῳ, ὑφ' (4) ἅρματι μέλλοντι
» ἀγωνιεῖσθαι, καὶ δι' ἐμπειρίαν τρέμοντι τὸ μέλλον,
» ἑαυτὸν ἀπεικάζων, ἄκων ἔφη καὶ αὐτὸς οὕτω πρεσβύτης
» ὢν εἰς τὸν ἔρωτα ἀναγκάζεσθαι ἰέναι ».

Πάντα μὲν, ὥσπερ εἴρηται, μεθέξοντα κεκίνηται πρὸς τὴν ἀντοχὴν, καὶ λιπαρῶς ἀντιλαμβάνεται (5) τῆς μεθεκτικῆς αὐτῆς δυνάμεως, καὶ τῇ ἑαυτῶν μονάδι τῇ συντεταγμένῃ κατὰ τοῦτο συνῆψεν ἑαυτά· μέλλει δὲ ἄρα καὶ τῆς ἐξῃρημένης ἀπολαύειν· καὶ γὰρ οὕτως ἀεὶ ἐν τοῖς οὖσι τὰ

(1) B. τῶν πραγμάτων.
(2) C. κενοῖς.
(3) Editt. καὶ.
(4) B. ἐφ' ἅρματι μᾶλλον τι.
(5) A. B. C. ἀντιλαμβάνεσθαι.

τῶν δευτέρων τελείως ἐξηρτημένα δύνανται καὶ τῶν πρ
αὐτῶν μετέχειν ἱκανῶς. Οὐκοῦν συνεληλύθασι μὲν οἱ ἄλλ
τῷ Σωκράτει, συνδέονται δὲ τῷ Ζήνωνι, συνέρχονται
τῷ Παρμενίδῃ, καὶ πρὸ τῶν λόγων ἐν τοῖς προσώποις ἀνα
φαίνεται θεῖός τις ὡς ἐν εἰκόσι διάκοσμος· ὅπως τῆς δι
πάντων τῶν θείων διηκούσης τριάδος πάντα ἐξήρηται τ
δεύτερα, καὶ ὑφιςάμενα καὶ τελειούμενα δι' αὐτῆς· καὶ ὅπω
τοῖς διὰ τῶν προσεχῶν εὐτάκτως ἀνιοῦσιν ἐπὶ τὰ τέλη, τ
πρώτιστα τῶν αἰτίων ἀναφαίνεται· καὶ ὅπως τοῖς λιπαρῶ
ἀντεχομένοις τῶν θείων, ἕτοιμος ἐςὶ καὶ ἡ παρ' αὐτῶ
δόσις ἄφθονος (1)· οὕτω γὰρ καὶ ταῖς τούτων δεήσεσι
ἐπινεύσει λοιπὸν ὁ Παρμενίδης, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπινεύ
σεως εἴρηκε, τὴν ἀνάγκην αἰτιασάμενος, τὴν θείαν δηλαδὴ
καὶ πρὸς ἣν οὐδὲ θεοὺς μάχεσθαι φησὶν ὁ Ἀθηναῖος ξένος
θεοειδοῦς ἄρα αἰτίας καὶ θείας δυνάμεως ἐςὶν ἴδιον, πᾶσ
παρεῖναι τοῖς (2) μετέχειν αὐτῆς δυναμένοις. Ἀλλ' ἵνα πάλι
αὐτοῖς ἐνδείξηται πόσος ἐςὶν ὁ ἀγὼν καὶ τὸ ἆθλον οἷον
ἑαυτὸν ἐλάττω φησὶν εἶναι τῆς διεξόδου ταύτης, καὶ ταὐτὸ
τῷ Ἰβύκῳ πεπονθέναι, τῷ πρὸς τὰ ἐρωτικὰ διὰ γῆρας ἑαυτὸ
ἐπιδιδόναι κατοκνοῦντι μὲν, ἀναγκαζομένῳ δέ, καὶ δὴ κα
ἀπεικάζοντι τὴν παρουσίαν αὐτῷ ταύτην ἀνάγκῃ ἵππῳ
πρεσβύτῃ καὶ ἤδη πολλάκις ἠγωνισμένῳ, καὶ δι' ἐμπειρίαν (3)
τρέμοντι τὸ μέλλον· λέγει δέ πως οὕτως ὁ μελοποιός·

« Ἔρως αὖ τέ με κυανέοισιν ὑπὸ βλεφάροις τακερὰ
ὄμμασι δερκόμενος, κηλήμασι παντοδαποῖς εἰς ἄπειρα
δίκτυα Κύπριδος βάλλει· ἦ μὰν τρομέω ἐπερχόμενος, ὥς

(1) B. ἄφθορος.
(2) B. τοῖς μετέχουσιν.
(3) C. δι' ὑπερβολὴν ἐμπει-ρίας.

ς φερέζυγος ἵππος ἀεθλοφόρος ποτὶ γήραϊ ἀσκῶν σὺν
ɛσφι θεοῖς εἰς ἅμιλλαν ἔβα (1) ».

Τὰ μὲν οὖν ἀναγκαῖα πρὸς τὴν τοῦ Παρμενίδου ῥῆσιν
οῦ ἅρματος, ταῦτα ἐςί· πάλιν δὲ καὶ ἐκ τούτων λάβοις
ν ὅπως ἀεὶ τὰ καταδεέςερα τὰς ἑαυτῶν εἰκόνας εἰς τὰς
ποδεεςέρας (2) ἀποπέμπει τάξεις· ὁ μὲν γὰρ Παρμενίδης
ἰκόνα τοῦ (3) ἑαυτοῦ πάθους ἐποιήσατο τὸν Ἴϐυκον· οὗτος
' αὖ πάλιν τὸν ἵππον· ἀπὸ νοῦ γὰρ εἰς ψυχὴν λογικὴν αἱ
ῶν εἰδῶν εἰκόνες, καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς φύσιν, ἣ μαλιςα ἐν
τοῖς ἀλόγοις ζώοις ἔχει τὸ κράτος. Καὶ οἱ ἀγῶνες δὲ τῶν
ἵππων, καὶ τὰ ἐρωτικὰ, πρὸς τὰς ἀναγομένας ψυχὰς οἰκείως
ἔχουσι· καὶ γὰρ ἐν ταύταις βρίθει μὲν ὁ τῆς κάκης ἵππος
μετέχων, ᾧ μὴ καλῶς (4) ἦν (5) τεθραμμένος τῶν ἡνιό-
χων, φέρεται δὲ εὔλυτος ὁ πρὸς (6) αὐτὸ τὸ ὂν ἁμιλλᾶσθαι
δυνάμενος· καὶ ἡ ἄνοδος δὲ αὐταῖς (7) καὶ ἡ σωτηρία διὰ
τοῦ ἔρωτος· διὰ τοῦτο γὰρ αὐτῶν καὶ τὸ ἅρμα ὑπόπτερον,
ὡς τὸ διὰ ἐρωτικῆς (8) διὰ τὸ ἐρωτικὸν μανίας ἐπὶ τὸ νοητὸν
κάλλος ἀνατρέχον (9) καὶ τὴν θέαν τῶν ὄντως ὄντων.
Ταῦτα μὲν περὶ αὐτῶν εἰρήσθω τῶν πραγμάτων, οἷς τὰ προ-
κείμενα τέτακται κατὰ τὸ ἀνάλογον. Ὁ δὲ Ἴϐυκος ὅτι μελο-

(1) B. ἔϐαν.—Sic et Scholiastes Ruhnkenianus cum his-ce variis lectionibus. ... τρομέω νιν ἐπερχόμενον.—ὄχεσι. —ἀεκῶν pro ἀσκῶν leg. Heindorf. Quod fragmentum desideratur in Analect.

(2) A. in margine ὑποδεεςέρας.

(3) A. τοῦ αὐτοῦ.

(4) A. καλός.

(5) B. ἡ τεθραμμένος.

(6) B. πρὸς αὐτόν.

(7) A. αὐτῶν.

(8) A. in margine : ὡς τὸ διὰ ἐρωτικῆς.—A. B. C. D. ὡς διὰ τὸ ἐρωτικὸν.

(9) B. C. D. ἀνατρέχων.

ποιὸς καὶ ὅτι περὶ τὰ ἐρωτικὰ ἐσπουδακὼς, καὶ ὅτι πρ
εσβύτης ὢν καὶ εἰς τὸ γράφειν ἐρωτικὰ προαγόμενος διὰ
τόνον τοῦ (1) ἐρῶντος, κατοκνεῖν φησὶ τὴν γραφὴν ἔν τινι
ἑαυτοῦ μελῶν, οὐκ ἄδηλον τοῖς τῶν ἐκείνου διακηκοόσιν.

« Κἀγώ μοι δοκῶ μεμνημένος μάλα φοβεῖσθαι, π
» χρὴ τηλικόνδε ὄντα διανύσαι τοιοῦτόν τι (2) καὶ τοσοῦ
» πλῆθος λόγων· ὅμως δὲ δεῖ χαρίζεσθαι, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ζ
» νων λέγει, ὅσον οἷοί τε ἐσμέν (3) ».

Οἶδεν ὅση τίς ἐστιν ἡ πλάνη τῆς ψυχῆς, οὐ μόνον ἐν
σθήσεσι καὶ φαντασίαις καὶ δόξαις, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς τ
ἀνελίξεσι ταῖς διανοητικαῖς τῶν λόγων· καὶ τοῦτο εἰδὼς,
μεμνημένος τῶν οἰκείων ἄθλων, φοβεῖται πάλιν εἰς τ
τοιαύτην κατιέναι πλάνην, οἷόν τις Ὀδυσσεὺς, ἐπανελθὼν (
μὲν οἴκαδε καὶ ἤδη τὸ οἰκεῖον ἔχων ἀγαθόν, παρακαλούμ
νος δὲ ἐπί τινας ὁμοίους πολέμους βαρβαρικοὺς, καὶ
ἐμπειρίας ἐκστῆναι τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὐχ αἱρούμενο
ἅτε μεμνημένος ὧν ἔσχε πραγμάτων ἔν τε τοῖς πολέμ
καὶ ἐν τῇ πλάνῃ πολυχρονίως· ἀναβὰς οὖν εἰς λογισμ
ἀπὸ φαντασιῶν καὶ αἰσθήσεων, καὶ εἰς νοῦν ἀπὸ λογισμο
δέδοικεν εἰκότως τὴν (5) εἰς λογισμὸν κάθοδον, καὶ τὴν
διανοίᾳ πλάνην, μή πη λάθῃ εἰς τὰς φαντασίας καὶ αἰσθ
σεις ὑπενεχθείς· οὐ γὰρ ἀσφαλὴς ἡ ἀπὸ νοῦ κάθοδος, οὐ
δεῖ τῶν πρώτων ἀφίστασθαι, μή που λάθοιεν ἐν τοῖς χε

(1) A. τοῦ ἐρᾶν.

(2) Editt. διανεῦσαι τοιοῦτόν τε.

(3) A. λέγει, αὐτοὶ ἐσμέν.— Editt. ὅμως δὲ, δεῖ γὰρ χαρίζεσθαι ἐπειδὴ καὶ ὁ Ζήνων λέγει, αὐτοὶ γάρ ἐσμέν. — Bekke αὐτοὶ ἐσμέν. Fischer. οἱ αὐτ γάρ ἐσμεν.

(4) B. καὶ ἐπανελθών.

(5) A. τὴν ἐκ λογισμοῦ.

σι μείναντες. Οὕτω καὶ ὁ ἐν Φαίδρῳ Σωκράτης ἀναγκα-
σθεὶς ὑπὸ τοῦ Φαίδρου, καὶ τὸ φυσικὸν ἱςόρησε κάλλος καὶ
ἐν τοῖς μέσοις εἴδεσι θεωρούμενον, ἔπειτα ἀποςὰς τοῦ
σωματικοῦ ἔρωτος, ἐπὶ τὸ νοητὸν κάλλος ἀνατείνει τὰς ψυχὰς,
πλημμέλημα καλεῖ καὶ ἀσέβειαν καὶ ἁμάρτημα τὴν ἀπὸ τούτου
κάθοδον ἐπὶ τὰ δεύτερα, καὶ ὕφεσιν τῆς τοῦ (1) πρωτίσ-
του κάλλους νοήσεως. Ταῦτα οὖν καὶ ὁ Παρμενίδης διευ-
λαβούμενος, καὶ μεμνημένος τῆς ἑαυτοῦ πλάνης, καὶ ἐν ὅρμῳ
γεγονὼς, αὖθις κατοκνεῖ πρὸς τὸ πλῆθος κατιέναι τῶν λό-
γων ἀπὸ τοῦ νοεροῦ καὶ (2) ἁπλοῦ τῆς ἐνεργείας εἴδους·
κάτεισι δὲ ὅμως τοῦ ἀγαθοῦ ἕνεκα ἐπ' εὐεργεσίᾳ τῶν
δευτέρων· ἡ γὰρ χάρις αὕτη μίμησις ἐςὶ τῆς προνοίας
τῶν θεῶν. Τοιαύτας ἄρα δεῖ καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ νοητοῦ καθό-
δους εἶναι τῶν θείων ψυχῶν, ἐχομένας τῶν θείων καὶ εἰ-
δυίας (3) τὰ κακὰ τὰ ἐκ τῆς πλάνης, καὶ ἐπ' εὐεργεσίᾳ
μόνῃ κατιούσας, ἀλλ' οὐκ ἀποπληρώσει τῆς (4) φιλούσης
τὴν γένεσιν ζωῆς, καὶ μὴ εἰς βάθος πιπτούσας (5), μηδὲ
προσκολλωμένας τοῖς ἀρίςοις εἴδεσι τῆς ζωῆς· τὸ γὰρ μονὰς
εἶναι, τῆς ἀφειμένης παντὸς τοῦ ἐνύλου πλήθους ζωῆς
σύμβολόν ἐςι.

« Πόθεν οὖν δὴ ἀρξόμεθα; καὶ τί πρῶτον ὑπο-
θησόμεθα; ».

Ἐπιδοὺς ἑαυτὸν ταῖς ἀνελίξεσι τῶν λόγων ὁ Παρμενίδης,
καὶ εἰς ἐπιςημονικὰς διεξόδους ἀπὸ τῆς νοερᾶς αὐτοῦ πε-

(1) A. τοῦ πρώτου.
(2) A. καὶ καθαροῦ.
(3) D. εἰδυίας καλῶς τά.
(4) A. in margine: τῆς φιλούσης τὴν γένεσιν. — A. B. C. D. τῆς φιλογενέσεως.
(5) C. καταπιπτούσας.

ριωπῆς καταβαίνων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀσχέτου πρὸς τὸ ἐν σχ-
σει τῆς ζωῆς εἶδος, ἐπανερωτᾷ τοὺς ἑαυτοῦ μεθέξοντ-
πόθεν ἄρξεται, καὶ ἐπὶ (1) ποίας ὑποθέσεως ποιήσεται τ-
λόγον· οὐχὶ τῆς ἐκείνων κρίσεως ἐξάπτων τὸν ἑαυτοῦ νοῦ-
οὐδὲ ὑπ' ἐκείνων ἑαυτῷ τὸ δέον ἀφορισθῆναι βουλόμενο-
οὐδὲ γὰρ θέμις τοῖς ἀμείνοσιν ἐκ τῶν χειρόνων μετρεῖσθ-
τὴν ἐνέργειαν· ἀλλ' ἐπιςρέφων αὐτοὺς εἰς ἑαυτὸν, καὶ ἀν-
γείρων εἰς (2) τὴν ἑαυτοῦ κατανόησιν· ἵνα μὴ ὡς ἀνοήτο-
ἐντιθῇ (3) τοὺς λόγους, ὥσπερ ἡ φύσις τοῖς σώμασιν
ἀλλ' ὡς καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἀνάγωσι καὶ συνεξορμῶσιν ἐπ-
τὸ ὄν· οὕτω γὰρ καὶ ὁ νοῦς ἀνάγει τὰς ψυχὰς, οὐ μόνο-
παρ' ἐκείνου πρὸς τὸ ἄνω φερομένας, ἀλλὰ καὶ ἑαυταῖ-
βοηθεῖν παρεσκευασμένας. Φυλάττειν (4) οὖν αὐτὰς παρα-
κελεύεται τὴν ἑαυτῶν (5) μεταχείρισιν, καὶ ὁρᾷν, ὅθεν τ-
ἄρχεται καὶ ὅπου λήγει, καὶ δι' οἵων πρόεισι τῶν μέσων,
ἀλλ' οὐχὶ ζητεῖ τὸ πρέπον αὐτῷ παρ' ἐκείνων μαθεῖν· δηλοῖ
δέ· οὐ γὰρ ὑπέμεινε τὴν ἀπόκρισιν, ἀλλ' ὑπήνεγκε (6) δε-
δογμένον αὐτῷ, καὶ πρὸς τοῦτο ποιεῖται τοὺς λόγους. Δοκε-
δέ μοι, καὶ τὸ πόθεν ἄρξομαι καὶ τὸ τί πρῶτον ὑπόθωμαι,
πάντα ταῦτα οἰκείως μὴν ἔχει πρὸς τὸ ἓν, περὶ οὗ ποιήσε-
ται τὴν πραγματείαν· καὶ γὰρ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ πρῶτον, ἐκείνῳ
πρεπωδέςατον τῶν ὀνομάτων· διαφέρει (7) δὲ ἀλλήλων,
καθόσον ζητῶν μὲν ὅθεν ἄρξεται, δῆλος ἐςὶν ἀξιῶν ἑαυτὸν
μὴ πρὸς τὰ ἔξω βλέπειν, ἀλλ' ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἔνδον

(1) A. in margine ἀπὸ ποίας.
(2) C. εἰς τὴν αὐτοῦ.
(3) C. ἐντεθῇ.
(4) D. φυλάττειν γὰρ α.
(5) An non legendum ἑαυτοῦ?
(6) D. ἐπήνεγκε.
(7) A. διαφέρειν.

όσεως, τὴν πολλὴν ταύτην ἐξυφαίνειν τῶν λόγων πραγτείαν· πάντως δὲ καὶ τρόπων ὄντων πλειόνων, εἰκότως ζεῖν πόθεν δεῖ ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν· οὐ γὰρ ἐπὶ πάσης ης ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀρκτέον, ὡς εἴρηταί μοι πρότερον ἐν ς τῆς μεθόδου κανόσι· ζητεῖ δὲ τί πρῶτον ὑπόθηται (1)· λλῶν δὲ οὐσῶν ὑποθέσεων καὶ περὶ τὰ νοητὰ καὶ αἰσθη, ζητεῖ ποίαν ὑποθέμενος δυνήσεται περὶ ἁπάντων τῶν των εἰπεῖν, καὶ μηδὲν ὅλως ἀδιερεύνητον καταλιπεῖν τε τῶν αἰσθητῶν πραγμάτων· ὥςε ὑπόθεσιν μὲν καλεῖαι τὴν τοῦ προβλήματος θέσιν, ἀρχὴν δὲ τῆς ὑποθέσεως πρῶτον μέρος τῆς συμπάσης διεξόδου πολυσχεδοῦς σης τῶν προκειμένων λόγων.

« Ἢ βούλεσθε, ἐπειδή περ δοκεῖ πραγματειώδη παιδιὰν παίζειν, ἀπ' ἐμαυτοῦ (2) ἄρξωμαι καὶ τῆς ἐμαυτοῦ ὑποθέσεως, περὶ τοῦ ἑνὸς αὐτοῦ ὑποθέμενος, εἴτε ἕν ἐςιν εἴτε μὴ ἕν, τί χρὴ συμβαίνειν; — Πάνυ μὲν οὖν, φάναι τὸν Ζήνωνα ».

Ἡ μία τοῦ Παρμενίδου μέθοδος μίαν ὑπόθεσιν παραμβάνει (3), καὶ ἐπ' αὐτῆς ποιεῖται τὸν σύμπαντα λόγον· χ ἥτις ἂν δόξειεν εἶναι μία τῶν πολλῶν, ἀλλ' ἡ πασῶν ὶν ὑποθέσεων περιληπτικὴ καὶ ἔςι μία πρὸ τῶν πολλῶν· ντα γὰρ ἀναφαίνει τὰ ὄντα καὶ τὴν ὅλην τῶν πραγμάν διακόσμησιν, τῶν τε νοητῶν καὶ αἰσθητῶν, καὶ (4) ἔτι ς ἑνάδας αὐτῶν, καὶ τὴν μίαν καὶ ἄῤῥητον ἑνάδα καὶ παν (5) τούτων πηγήν· τὸ γὰρ ἓν πάντων ἐςὶν αἴτιον·

(1) A. ζητεῖ ποίαν ὑπόθεσιν οθήσεται.

(2) Sic Bekker. Ast. — eindorf. Fischer. ἀπ' ἐμοῦ.

(3) C. περιλαμβάνει.

(4) A. καὶ ὅτι.

(5) B. C. D. Deest καί.

καὶ ἀπὸ τούτου πάντα ἀπογεννήσει προϊών. Ἀλλ' ἴσως
τοῦτο ἄν τις ἡμᾶς ἐπανέροιτο, πῶς ὁ Παρμενίδης ὁ
τὸ ἓν οὐ διατρίβων, ἑαυτοῦ κέκληκεν ὑπόθεσιν τὸ ἕν,
ἀπὸ τῆς οἰκείας (1) ἀρχῆς ταύτης ἄρξασθαι φησίν.
μὲν οὖν τινες εἰρήκασι καὶ ὅτι τοῦ Παρμενίδου περί τ
ποιουμένου τὴν ὅλην πραγματείαν, ὁ Πλάτων εὑρὼν
τὸ ἓν ἐπέκεινα καὶ ὄντος καὶ οὐσίας πάσης ἐστί, διορθ
μενος τὸν Παρμενίδην αὐτὸν παραδίδωσιν ἀπὸ τοῦ ἑ
ποιούμενον τὴν ἀρχήν· ὥσπερ γὰρ καὶ Γοργίας καὶ Πρ
ταγόρας καὶ ἕκαστος τῶν ἄλλων ἄμεινον παρὰ τῷ Πλάτ
διατίθησιν ἢ παρ' αὐτῷ καὶ τὰς οἰκείας ὑποθέσεις, οὕ
καὶ ὁ Παρμενίδης φιλοσοφώτερος ἐστὶ παρ' αὐτῷ καὶ ἐπο
τικώτερος ἢ καθ' αὐτὸν ὁρώμενος· ἐπεὶ καὶ ἐν τούτοι
εἰ ἕν ἐστι φησίν· οὐχὶ εἰ ἓν ὄν ἐστιν ὡς ἂν περὶ μόνου τ
ἑνὸς ποιούμενος τὸν λόγον, ἀλλ' οὐχὶ περὶ τοῦ ἑνὸς ὄντο
καὶ ἐπὶ (2) τῶν ἑξῆς ὑποθέσεων εἰ ἓν οὐκ ἔστι· καὶ ἐπὶ τελ
πασῶν, ὡς εἴ τι ἕν ἐστιν ἢ οὐκ ἔστι, πάντα δ' ἔστι καὶ οὐ
ἔστιν· ὡς ἂν τὸ ἓν σκοπῶν ἐν πάσαις, ἀλλ' οὐχὶ τὸ ἓν ὄν
Πλατωνικὸς οὖν ὁ Παρμενίδης ὤν, ἑαυτοῦ κέκληκεν ὑπό-
θεσιν τὴν τὸ ἓν ὑποθεμένην (3)· ὃ γὰρ τῇ ἐκείνου θεω-
ρίᾳ προσέθηκεν ὁ Πλάτων, τοῦτο ἐκείνῳ φασὶ φέρων ἀνέ-
θηκεν. Οὐκ ἂν δὲ θαυμάσειν φαῖεν ἂν οἱ ταῦτα λέγοντες,
εἰ περὶ αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς ἐν μὲν τοῖς ποιήμασιν οὐ φαίνετα
τι λέγων ὁ Παρμενίδης· ἄῤῥητον γάρ ἐστιν ὡς ὑπὲρ τῶν
αὐτοῦ ποιημάτων ἀπολογούμενος ἀπὸ τοῦ ὄντος τὰ ὄντα
πάντα γεννῶνται (4)· ἐν δὲ ταῖς ἀγράφοις πρὸς τὸν Ζή-

(1) D. ἀπὸ τῆς ἰδίας ἀ.
(2) D. ἐπὶ τῶν ἄλλων ὑ.
(3) A. ὑποτιθεμένην.
(4) A. γεννώντων.

α συνουσίαις ἐνεδείκνυτο τὶ περὶ αὐτοῦ, καθόσον λό-
ἦν δυνατόν. Εἰκότως δ' οὖν ἑαυτοῦ ταύτην τὴν ὑπό-
ιν ἀπεκάλεσε, τὴν τοῦ ἑνὸς πραγματείαν. Εἰ δὲ δεῖ τἀλη-
ατα (1) λέγειν, οὑτωσὶ ῥητέον, ὡς ὁ ἡμέτερος ὑφηγεῖτο
ηγεμὼν, ἄρχεσθαι μὲν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἑνός· τὸ γὰρ εἰ
ἐςιν ἔχων πρὸς τῷ ἓν καὶ τὸ ἔςι, ταύτῃ προσήκει τῇ
ει τῶν πραγμάτων· ἀνατρέχειν (2) δὲ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὄντος
τὸ ἓν, δεικνύντα σαφῶς ὅτι τὸ κυρίως ἓν, μόνον τοῦτο
λεται τὸ ἓν εἶναι· καὶ ἁρπάζει ἑαυτὸ ἀπὸ τοῦ ὄντος· καὶ
δεύτερον ἀπὸ τούτου τὸ ἓν ὂν, διὰ τὴν ὕφεσιν εἰς τὸ εἶναι
ελθόν· αὐτὸ δὲ τὸ ἓν, κρεῖττον καὶ τοῦ ἔςι· καὶ ὡς εἰ
· ἅμα γὰρ τῷ ἔςιν, οὐ μένει τὸ κυρίως ἕν· ὥςε καὶ
τὸ ὄντος ὂν ὑποτίθεται, καὶ τὸ ἓν ὂν, ἀληθές· καὶ ὅτι
τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἄνεισιν ἐπ' αὐτὸ τὸ ἓν, ὅπερ
ὸς ἀνυπόθετον ἐν Πολιτείᾳ προσονομάζει· δεῖν γάρ φησιν
δι' ὑποθέσεων χωρεῖν, ἵνα τελευτήσωμεν ἀνιόντες ἐπὶ τὸ
πᾶσα γὰρ ὑπόθεσις ἔκ τινος ἐςὶν ἄλλης ἀρχῆς. Εἰ δὲ
τὴν ὑπόθεσιν ἀρχὴν ποιήσαιτο, περὶ τούτου ταῦτα ῥη-
ον· ἀπὸ τῶν γεωμετρικῶν ἐκεῖνος εἴρηκεν· ᾧ γὰρ ἀρχὴ
(3) δι' ἓν, τελευτὴ δὲ καὶ μέσα ἐξ ὧν οὐκ οἶδεν,
δεμία μηχανὴ τὸ τοιοῦτον ἐπιςήμην εἶναι· μόνον οὖν καὶ
πόθετον τὸ ἕν· ὥςε τὸ ὑποτιθέμενον ἄλλο τι ἐςὶ καὶ
τὸ ἕν· ἄνεισι δὲ ἀπὸ τούτου πρὸς τὸ ἓν, ὡς ἀπὸ ὑποθέ-
ς ἐπὶ τὸ ἀνυπόθετον· ὅθεν δὴ καὶ θαυμάσειεν ἄν τις
Παρμενίδην τῆς ὅλης μεταχειρίσεως τῶν λόγων· εἴτε

(1) B. ἀληθέςατα.

(2) B. C. ἀνατρέχει.

(3) A. B. in margine: λείπει. At nihil deesse videtur.

γὰρ τὸ ἀνυπόθετον ὂν (1) εἰς ὑπόθεσιν παρέλαβε, κα
ἄναρχον ὡς ἐξ (2) ἀρχῆς ἔθηκεν, οὐκ ἂν ἠκολούθει τῇ
θόδῳ λεγούσῃ πάντως ὑποθέμενον τὶ σκοπεῖν τὸ ἑξῆς·
μὴ τὸ ἀνυπόθετον, ἀλλά (3) τι τῶν πορρωτέρω τοῦ ἑ
οὐκ (4) ἂν τὴν ἐπ' αὐτὸ ῥᾳδίαν ἐποιήσατο μετάβασ
οὔτ' ἂν αὐτοφυῶς καὶ ἀβιάςως ἀνέφηνεν (5) ἡμῖν
πρὸ τοῦ ὄντος αἰτίαν. Ἵν' οὖν καὶ τὸ (6) ἓν ἀνυπόθε
μένῃ, καὶ ὅμως ἀπό (7) τινος ὑποθέσεως οἰκείας αὐ
ἐπὶ τὸ ἓν ἀναδράμῃ, τὸ ἓν ὂν ὑπέθετο προσεχῶς ὂν μ
τὸ ἕν, ἐν ᾧ τάχα καὶ πρώτως (8) τὸ ἓν κυρίως· ἐπὶ (
γὰρ τοῦ ἑνὸς τοῦ ἐπέκεινα, οὐδὲ τοῦτο κυρίως· καὶ οὕτ
ἀπό τε τῆς οἰκείας ὑποθέσεως, φησίν, ἄρχεται (10) τοῦ
ὂν ὄντος, καὶ τοῦτο ἐςὶ τὸ εἰ ἕν ἐςι· καὶ ἐπὶ τὸ ἀνυπόθ
τον ἐκεῖθεν μεταςὰς, ἀναφαίνει τὴν ἀπὸ τῆς ἐξῃρημέν
ἑνάδος τῶν ὄντων ἁπάντων ὑπόςασιν· ὅθεν εἰπὼν ὑποθή
σεσθαι τὸ ἑαυτοῦ ἓν ἐν τῷ δεικνύναι τὰ ἑπόμενα (11)
ποτὲ μὲν ὡς τῷ ἑνὶ μόνῳ χρώμενος ἀποδείκνυσι τὸ ἕς
καταφάσεσι χρώμενος, ποτὲ δὲ καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἕς
συμπαραλαμβάνων (12), πανταχοῦ δὲ ὡς εἰς τὸ ἓν βλέ-

(1) B. C. D. ὄν.
(2) B. C. D. ἐξ ἀρχῆς, καὶ οὐδ' ἂν ἠκολ.
(3) A. ἀλλὰ τὸ πορρωτέρω.
(4) A. οὐδ' ἄν.
(5) A. ἀνέδραμεν εἰς τὴν.
(6) B. τὸ ἀνυπόθετον.
(7) A. καὶ ὅλως ἐκ τῆς ὑποθέσεως ἐκείνης ἐπὶ τὸ ἓν ἀναδράμῃ.
(8) A. πρῶτον.
(9) A. ἐςὶν ἀφ' ἑνός.
(10) A. καὶ ἄρχεται τοῦ ἑνὸς ὄντος.
(11) A. τὰ ἑπόμενα καὶ οὐχ ἑπόμενα.
(12) A. συμπαραλαμβάνει.

ων, ἢ τὸ ἀμέθεκτον ἢ τὸ μεθεκτόν, ἵνα δείξῃ πάντα (1) ὰ τὸ ἓν ὄντα καὶ χωρὶς τοῦ ἑνὸς ἐξαφανίζοντα καὶ τὸ ναι ἑαυτῶν (2)· καὶ γὰρ τὸ εἶναι ὄν, διὰ τὸ ἓν ἐςι. Πῶς ὖν ἔτι, φαίης ἄν, πολλαὶ ὑποθέσεις, εἰ περὶ τοῦ ἑνὸς λοιπὸν πᾶσα πραγματεία; ὅτι, φήσω, τοῦ ἑνὸς λεγομένου τριχῶς· ςι γὰρ ἓν καὶ τὸ τῶν ὄντων ἐξῃρημένον, καὶ τὸ συνὸν τοῖς ὖσιν, ὃ καὶ μετὰ τοῦ ὄντος ὑφίςησι τὰς πολλὰς τάξεις ῶν ὄντων, καὶ ἔτι τρίτον τὸ καταδεέςερον τοῦ ὄντος καὶ ἴον ὑπ' αὐτοῦ καταπινόμενον· τριχῶς δ' οὖν τοῦ ἑνὸς εγομένου κατὰ τὰς πρώτας τρεῖς ὑποθέσεις, περὶ ἑκά- ςου τούτων ὁ λόγος, πῶς ἔχει πρός τε αὑτὴν καὶ (3) πρὸς ὰ πολλὰ τούτων ἕκαςον· ἐν δὲ ταῖς δύο ταῖς λοιπαῖς τῶν πρώτων, πῶς τὰ ἄλλα πρός τε αὑτὰ καὶ πρὸς τὸ ἕν, μετέ- χοντά τε τοῦ ἑνὸς καὶ ἀμέτοχα θεωρούμενα. Πάλιν ἐπειδή περ αἱ λοιπαὶ τέσσαρες ὑποτίθενται μὴ εἶναι τὸ ἕν, διχῶς δὲ τὸ μὴ ὄν, ἢ τὸ μηδαμῶς ὄν, ἢ τὸ πῆ μὲν ὄν, πῆ δὲ μὴ ὂν θεωρεῖ· τὰς μὲν δύο τῶν δευτέρων, περὶ ἑκατέρου τού- των ὅπως ἔχει πρός τε αὑτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, τὰς δὲ λοι- πὰς δύο περὶ τῶν ἄλλων μετεχόντων τε τοῦ μὴ ὄντος καὶ αὖ μὴ μετεχόντων· καὶ οὕτω συμπληροῖ τὰς ἐννέα ὑποθέ- σεις, ἐπὶ τέλει συναγαγὼν ὅτι τὸ ἓν αἴτιον πάντων· καὶ ὡς εἰ τὸ ἓν μὴ ἔςιν, οὐδέν ἐςιν· οὐδὲ γὰρ θέμις αἰτίας ἀνῃρη- μένης, εἶναι τὰ ἀπ' αὐτῆς. Ταῦτα μὲν οὖν καὶ αὖθις ἀκριβέ- ςερον θεωρήσομεν· δοκεῖ δέ μοι γε τοῖς προειρημένοις σύμ- φώνως ἀποδοῦναι τὰ προκείμενα· τῷ μὲν πόθεν ἄρξομαι,

(1) B. πάντα καὶ τὸ ἕν.

(2) B. C. ἑαυτόν.

(3) D. καὶ πρὸς τὰ ἄλλα

τὸ (1) ἀπ' ἐμαυτοῦ, τῷ δὲ καὶ τί πρῶτον ὑποθήσομαι, τ
καὶ τῆς ἐμαυτοῦ ὑποθέσεως· καὶ οὐ ταὐτὸν ἐνδείκνυσθα
δι' ἀμφοῖν· οὐ μὲν γὰρ τὸν τρόπον ἀφορίζεται τῆς ἐνεργείας
ὅτι ἔνδοθεν, ἔξω (2) καὶ ἀπὸ τῆς ἡνωμένης νοήσεως εἰ
τὴν ποικιλίαν προϊεὶς τῶν λόγων· ὅπου δὲ τὸ ὑποκείμενο
αὐτῇ πρᾶγμα περιποιήσεται τὴν διέξοδον τῆς εἰρημένης μεθό
δου. Καὶ ταῦτα μόνον ἀπὸ τούτων (3) λάβοις ἄν· ἀλλὰ κα
ὅτι θεοειδὴς καὶ ὁ τρόπος ταύτης ἐστὶ τῆς ἐνεργείας· ἕκαστο
γὰρ τῶν θείων ἀφ' ἑαυτοῦ ἄρχεται ἐνεργεῖν· τὸ μὲν συνεκ
τικὸν, ἑαυτὸ (4) πρῶτον συνέχον· τὸ δὲ ἀναγωγὸν, ἑαυ
τὸ (5) πρὸ τῶν ἄλλων ἀνάγον· τὸ δὲ γεννητικὸν, ἑαυτὸ (6
γεννῶν· καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως· ὥστε καὶ τούτῳ (7) τ
θεῖον μιμούμενος ὁ Παρμενίδης ἀναφθέγγεται, καὶ οὐ τοῦτ
μόνον, ἀλλὰ κἀκεῖνο, τὰ πραγματειώδη παιδιὰν παίζει
θεῖον γὰρ δὴ οὖν καὶ τοῦτο, τὰς ἐμφάσεις καὶ πολυμερεῖς οὐ
ἐνεργείας παιδιὰς καλεῖν· παίγνιον γὰρ θεῶν καὶ ἀνθρώπω
καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, ὁπόσα κατὰ τὰς ἔξω προϊούσα
αὐτῶν ἐνεργείας ὑφέστηκε· παιδιὰ μὲν διὰ ταῦτα πᾶς ὁ ἐξω
λόγος πρὸς τὴν ἤρεμον αὐτοῦ καὶ ἡνωμένην τοῦ ὄντος νόη
σιν, πραγματειώδη δὲ ὅμως, ὅτι τῆς τῶν ὄντων ἅπτεται θεω
ρίας, καὶ ἀνελίττει τὸ ἁπλοῦν τῆς ἔνδον νοήσεως, καὶ οὐδὲν
ἄλλο ἐστὶν, ἢ νοήσεων οἷον ἐξάπλωσις καὶ τῆς ἀμεροῦς γνώ
σεως σπαραγμός. Ταῦτα (8) ὁ μὲν Παρμενίδης προτείνει·

(1) A. Deest τὸ ἀπ' ἐμαυτοῦ.
(2) A.C.D. ἔνδοθεν ἐξ ὧν καί.
(3) C. ἀπὸ ταύτης.
(4) A. in marg. ἑαυτῷ.
(5) A. in marg. ἑαυτῷ.
(6) A. C. D. ἑαυτῷ.
(7) A. C. τοῦτο.
(8) D. ταῦτα μὲν οὖν.

ὁ Ζήνων ἑτοίμως προσήκατο, τὸ βάθος τῆς θεωρίας ἐπισκεψάμενος· ἔδει γὰρ αὐτὸν εἶναι τὸν συγκατατιθέμενον, ἅτε μονάδος ἔχοντα λόγον πρὸς ἅπαντας ὁμοῦ τοὺς μεθέξοντας λόγων τῶν ῥηθησομένων, ἄλλως τε καὶ προακηκοότα πολλάκις τὰ περὶ τούτων δόγματα καὶ εἰδότα τὸ μέγεθος αὐτῶν.

« Τίς οὖν, εἰπεῖν, μοι ἀποκρινεῖται, ἢ ὁ νεώτατος; ἥκιστα » γὰρ ἂν πολυπραγμονοῖ (1), καὶ ἃ οἴεται, μάλιστα ἂν » ἀποκρίνοιτο· καὶ ἅμα ἐμοὶ ἀνάπαυλα ἂν εἴη ἡ ἐκείνου » ἀπόκρισις ».

Ὅλως μὲν ἀξιοῖ τινὰ αὐτῷ ἀποκρίνασθαι, ὅτι προςέτακται τὴν διαλεκτικὴν γυμνάσαι μέθοδον· χρὴ οὖν εἶναι τινὰ τὸν κατανευσόμενον καὶ ἀνανευσόμενον· αἱρεῖται δὲ τόν γε νεώτατον, ἵνα μόνον ὑπηρετῆται (2) μὴ πράγματα παρέχων ἐν ταῖς ἀπορίαις· δεδικασμένοις γὰρ ἐοίκασιν οἱ πρεσβύται, προκατισχημένοι δι' ἐμπειρίαν πλειόνων (3) τοῖς ἑαυτῶν δόγμασι· καὶ ὃς αὐτὰς ἀπὸ ψυχῆς λέγει, μὴ διὰ φιλονεικίαν ἄλλως ἀποκρινόμενος, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν ἀδιαστρόφων ἐννοιῶν, ἀφ' ὧν καὶ αὐτὸς ποιήσεται τοὺς λόγους, ἀπλάστους δεικνύμενος τὰς ὑποκρίσεις (4)· καὶ τρίτον, ἵνα μετὰ ῥαστώνης αὐτὸς διεξίῃ, πρὸς ὑπεῖκον καὶ ἁπαλὸν καὶ ἄβατον ἦθος ἐνεργῶν. Ταῦτα μὲν οὖν αὐτὸς εἴρηκεν αἴτια τῆς τοῦ νεωτάτου προτιμήσεως· θεωρήσειας δ' ἂν τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ὄντος, καὶ ὅλως ἐπὶ τῶν πρωτίστων αἰτίων· ὅπως ἡ δύναμις αὐτῶν, καὶ τὰ ἔσχατα ἐπιστρέφει πρὸς τὰ πρῶτα·

(1) Heindorf. πολυπραγμονοίη.

(2) A. ἀποκρίνηται.

(3) A. πλείοσι δόξαις καὶ δόγμασι.

(4) A. ποιούμενος τὰς ἀποκρίσεις.

τί γάρ ἐστιν ὃ μὴ μετέχει τοῦ ἑνός; κἂν αὐτὴν εἴποις τὴν στέρησιν, εὑρήσεις τοῦ ἑνὸς ἴνδαλμα (1) φέρουσαν· τί δὲ τῶν ὄντων, ὃ μὴ τοῦ ὄντος ἀπολαύει; κἂν τὴν ὕλην εἴποις, ἔστι πως καὶ ἐν ταύτῃ δυνάμει τὸ ὄν· καὶ ὅλως τὰ περιληπτικώτατα τῶν αἰτιῶν καὶ ὑφίστησι καὶ ἐπιστρέφει πρὸς ἑαυτὰ καὶ ἔσχατα τῶν ὄντων· τοῦτο δὴ οὖν καὶ ὁ Παρμενίδης μιμούμενος, τὸν νεώτατον ἐκλέγεται πρὸς τὴν ἀκρόασιν, ἵνα καὶ τοῦτον ἐπιστρέφῃ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ λόγον. Εἰ δὲ βούλει καὶ τοῦτό (2) τι κατιδεῖν ὡς ἐν εἰκόσιν ἀποῤῥητότερον, ἐννόησον ὅπως τῶν πρωτίστων μονάδων ἀπολαύουσιν αἱ δεύτεραι καὶ τρίται τάξεις τῶν θείων, ὅτι μυστικῶς, ὅτι ἠρέμα, ὅτι ἀκλινῶς· πῶς δὲ αἱ τῶν ἀγγέλων ἀκρότητες, ὅτι θεοπρεπῶς, ὅτι προσιδρύσασιν ἑαυτὰς τοῖς θείοις· πῶς δὲ αἱ μερικαὶ ψυχαί, ὅτι μεταβατικῶς, ὅτι μετὰ πλάνης τινός· καὶ ἐννοήσας ὅπως καὶ ἐν τούτοις, θέασαι λοιπόν· οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἡσυχάζοντες πληροῦνται τῆς θεωρίας· Ζήνων, Σωκράτης, Πυθόδωρος. Ἀριστοτέλης δὲ μετὰ κινήσεως, ὁ κατὰ τὴν ψυχὴν τὴν ἀνηγμένην ἐνταχθείς, αὖθις δὲ εἰς τὴν ἔνυλον ζωὴν ὑπενεχθησομένην· δῆλον (3) δὲ καὶ ἐν τούτοις, ὡς ἐν ταῖς ἁγιωτάταις τελεταῖς, πῶς οἱ μέν εἰσι μυούμενοι τῶν παρόντων, οἱ δὲ ἐποπτεύοντες, οἱ δὲ νῦν πρῶτον ἀκούοντες (4), οἱ δὲ καὶ πρόσθεν ἀκηκοότες· καὶ ὅπως προμηθεῖται τῆς ἐν τῷ λέγειν ῥαστώνης ὁ Παρμενίδης, διότι θεῖον ἐστὶ τοῦτο τὸ μετὰ ῥαστώνης ἐνεργεῖν· τὸ γὰρ ἄκμητον παρ' ἐκείνοις, οἷς Ἥβη τὸ νέκταρ ἐπινάει, καὶ ἡ πρόνοια μετὰ τὴν πόσιν τοῦ νέκταρος, ἄφετος οὖσα καὶ ἀνεμπόδιστος.

(1) C. ἴνδαλμα οὖσαν.
(2) A. τούτων τι.
(3) D. δῆλον γάρ.
(4) C. ἀκούσαντες.

« Ἕτοιμός σοι, ὦ Παρμενίδη, φάναι τοῦτο (1) τὸν Ἀριστοτέλην· ἐμὲ γὰρ λέγεις, τὸν νεώτατον λέγων· ἀλλὰ ἐρώτα ὡς ἀποκρινομένου (2) ».

Ὁ μὲν Παρμενίδης καθολικῶς καὶ ἀπεριορίστως (3) εἶπεν ὅτι χρὴ τὸν νεώτατον εἶναι τὸν ἀποκρινόμενον. Ὁ δέ γε Ἀριστοτέλης ἑαυτὸν ὑπήγαγε τῷ λόγῳ, τὸ μερικὸν τῷ καθόλου συνάπτων· εἰ γὰρ αὐτὸς ὁ νεώτατος, αὐτὸν εἶναι δεῖ τὸν ἀποκρινόμενον. Πάλιν δὴ καὶ ταῦτα φέρει τινὰ τῶν θείων ἔνδειξιν· τὸ γὰρ ὁλικὸν καὶ ἡνωμένον τῆς νοήσεως τῶν θείων αἱ ψυχαὶ μερικῶς ὑποδέχονται (4) κατὰ τὴν ἑαυτῶν τάξιν, καὶ οὐχ αἱ ψυχαὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν αἱ δεύτεραι τάξεις μερικῶς ὑποδέχονται τὰς τῶν ὑπερτέρων καθολικὰς νοήσεις. Οὕτω καὶ παρὰ τῷ θειοτάτῳ ποιητῇ, τῆς Ἥρας ἀορίστως καὶ ἁπλῶς εἰπούσης,

Ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμοῖο (5)

ποιεῖ τὸ ἑαυτῆς μερικῶς ἡ ἀρχαγγελικὴ θεός, ὡς ἔφατο,

Ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος (6)·

καί τοι γε οὐ πρὸς αὐτὴν ἄντικρυς εἴρητο παρὰ τῆς Ἥρας, ἀλλ' ἐκείνη νοοῦσα τὸ προσαχθὲν, καὶ ὡς αὐτῇ προσῆκον ἔγνω, καὶ γνοῦσα ποιεῖ τὸ ἑαυτῆς ἔργον· ταύτης γὰρ ἴδιον

(1) Sic Bekker. Alii τοῦτον.

(2) Heindorf. Fischer. ἀποκρινομένου δή.

(3) C. ἀπροσδιορίστως.

(4) C. ἀποδέχονται.

(5) A. D. ἐμεῖο. Homer. Iliad. Lib. XXIV, 74., — Editt. ἐμεῖο.

(6) Iliad. *Ibid.*

συνάγειν τὰ δεύτερα πρὸς τὰς οἰκείας ἀρχὰς κατὰ τὸν νοῦν δημιουργικόν, καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ἡγεμόνα τῶν ἐν τῷ σμῳ θηλειῶν θεῶν. Ταῦτα οὖν δι' εἰκόνων ὁ Πλάτων μούμενος, ἐξανίστησι τὸν Ἀριστοτέλην καὶ ὑπάγει ταῖς Παρμενίδου προστάξεσιν· ὁ δὲ καὶ τοῦτον εἰς ἑαυτὸν ἐπιστρέψας, ἅπτεται τῶν προκειμένων λόγων.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

FRAGMENTA

VERSIONIS INEDITÆ

COMMENTARII

IN

PARMENIDEM PLATONIS.

PROCLUS

IN

PARMENIDEM.

LIBER TERTIUS.

ACCIPERE oportet a fide dignioribus (1) quod non ad ea solum quæ definitionibus constant, sed ad ideas abstractas Socrates intendebat, nec, uti Aristoteles inquit, ad illas inductus est definiendi studio, sed per divinum impetum.

Quatuor sunt idearum problemata; primò, an sunt; secundo quorum sunt et quorum non; tertio cujusmodi sunt et quanam proprietate proditi; quarto quomodo participantur ab inferioribus et quisnam participationis modus. Ideas autem esse sic habeto: Mundus nequit esse per se subsistens; tunc enim mundus hic visibilis, indivisibilis foret; nam omne per se subsistens, indivisibile: unde omne agens et gignens incorporeum est omnino;

(1) P. 4, ἐχεγγυωτέρων.

etenim agunt corpora viribus minime corpo reis, calore quidem ignis, et frigiditate nix sed si quidem agens incorporeum oportet esse et idem sit faciens et quod fit, et gignens e quod gignitur in subsistentibus per se, erit pro cul dubio quidquid per se subsistit, imparti bile; mundus autem non ejusmodi; omne enin corpus omnino divisibile, quare mundus non per se subsistens. Adde quod et per se subsis tens omne est per se agens, nam multo priu per se (1) gignens et in se ipsum suapte natura agit, undè et ipsum hoc efficere et gignere agere est. At mundus hic per se mobilis non est, cum sit corporeus; nihil quippe corpo reum omnino moveri simul potest et movere nec enim simul totum seipsum calefacere et à se ipso calefieri; quoniam enim calefit, nondum erit calidum; et quia calefacit, calorem habe bit et ita erit calidum idem et non calidum Sicut ergo nihil potest corporeum movere seip sum, quia sui ipsius non est, sic omnis corpo rea motio passioni potius assimilatur. Verùm motio rei per se mobilis actio est immaterialis et impartibilis; quare si mundus corporeus est, non per se mobilis, ergò nec per se subsistens, ergo ex alia causa.

(1) B. C. D. Gog. *sibi ipsi*, ἑαυτῷ, ut Coddss.

Sit sane nobis ostensum quod mundus ex cau-
a quadam pendet antiquiore; hæc itaque causa
ıtrum à proposito et instituto agat et ratione,
ıut ipso esse universa progeneret, id nobis ex-
utiendum; sed si ab instituto et consilio agit,
nstabilis effecti conditio erit et ambigua, et
lias sese habens aliter; erit igitur corruptibilis
nundus. Nam si alias aliter causa varietur,
uod fit mutabile et corruptibile est. At si mun-
lus sempiternus est, quod hìc non venit in
nentem quærere; per ipsam essentiam agit
gens. Etenim omne a consilio operans habet
uandam actionem, quam ipsa essentia facit.
tenim nostra anima multa a consilio faciens,
amen vitam corpori dat per essentiam, et tan-
uam aptum subjectum sit, omnino pervivit
uam vitam, et non profuse. Nam si esset et
ujusmodi vita a nostra pendens voluntate,
acile ex omni occasione dissolveretur animal,
nimâ in hujusmodi temporibus contradicente
orporis conjunctioni. Igitur non omne per
ssentiam creans habet quandam etiam aliam
oluntariam, ut ignis calefacit præsentia so-
um; sed nihil a proposito facit nix, neque
rorsus ullum corporeum. Si igitur latius patet
gere per essentiam quam proposito, constat
llud venire à quadam sanctiore et altiore
ausa: idque jure optimo. Otiosa quippe actio

per essentiam operantium quod operantur; oportet vero in divinis maxime otium considere, quoniam et nos otiosius degimus et facilius, quoties nobis divina vita est atque secundum virtutem. Si igitur causa universi est per essentiam efficiens, quodque sua facit essentia a propria substantia facit, illud est prius, et quod est prius dat ei quod fit subjecto et passo, posterius; ut ignis calorem alteri dat et est calidus. Dat quoque vitam anima et habet, et ita in omnibus quæcunque ipsa essentia agunt. Causa igitur universi agens per essentiam primo est id quod secundo mundus. Si igitur mundus plenitudo omnis generis specierum est, erunt et in causa mundi hæc primum, eadem enim causa et solem et lunam et hominem subsistere fecit et equum, et universaliter species in universo. Hæc igitur primo sunt in causa universi, alius præter visibilem sol, et alius homo, et specierum eodem modo unaquæque. Sunt ergo species ante sensibilia horum causæ opifices et quæ in una mundi universi causa præfuerunt.

Sed si quis inquiat mundum habere causam non effectricem, sed finalem, et ita esse omnia ad illam ordinata, recte quidem, quod bonum dat ut causam aliis; dicat ergo utrum capiat mundus quicquam ab illo, vel nihil secundum

esiderium. Si nihil, vanum desiderium, cum e appetita minime patiatur : sed si quid ab lo capít, omnino illud primo est quod largitur mundo boni (1), et si non solum huic onum dat, sed et secundum essentiam dat. t si id (2), et subsistere faciet universum, uoniam et prior effecto causa est, ut et secundum essentiam ipsi dat bonum, atque in andem veniemus rationem et non modo rit finalis universa causa, verum et efficiens uoque.

Secunda autem ratio hæc est : omnia sensibilia mixta et nihil purum, idcirco hic ar et impar, simile et dissimile et omnino (3) impliciter quæcunque sensibilia minime habent de seipsis predicationem veram. Hic non st pura et vera æqualitas, sed mixta conrario; non pura similitudo, non pulchritudo n his, quoniam subjectum turpe; non bonum, onum purum, ubi potentia cum imperfecto. Ergo unumquodque horum visibilium non st quod dicitur vere. Nec si cœlestia corpora nimadverteris, sunt illa quidem materiæ mertis absolutiora : sed nec in his est quicquam bsolutum et perfectum. Nec enim circulus,

(1) P. 8. Ut A. B. C.

(2) P. 8. A. C. D.

(3) P. 9. Ut A. C. D.

neque centrum, neque polus in rebus divi- bilibus potest esse perfecte. Ea enim, quib- natura in impartibili et in indivisibili, qu- modo erunt in re divisibili et partibili om- ex parte perfecta? At animus ipse nost- multa (1) et exactiora et puriora his quæ se- sibus apparent cogitare potest producere (2 Quin etiam circulum emendat apparentem, refert quantum is a perfecto deficiat, idque ma- nifeste, cernens quampiam hac pulchriore- aliam atque absolutiorem speciem. Non eni- usquam nihil attingens neque in ullum aliu- purius spectans, hoc negat vere esse pulchrum illud autem non omnino par; hæc vero dicend- ostendit se videre pulchrum ipsum, atqu- omni ex latere par. Deinde anima partic- laris (3) valet his quæ videntur sensibus exa- tius quiddam et absolutius edere, atque secu- volutare, et sphæram perfectam et circulum et pulchrum et par, et unamquamque prop- nens figuram speciemve. At totius mundi anim- et apparentium pulchrius nec edere potest, ne- cernere! Et quomodo, quoniam hæc sane un- versi est architectus, illa vero partis universi Nam major vis perfectiorum est contemplatrix et magis alienus a materia motus meliorum e-

(1) P. 9. Ut D. (3) P. 10. Ut A. C. D.

(2) P. 9. U; Coddss. ἐπινοεῖν δύναται γεννᾶν.

ognitionum (1) speculator. Itaque multo ma-
is grandia et exactiora et absolutiora quam
pecies sensibilium et edere et nosse potest
mnino mundi factor; ubinam vero gignit,
t ubinam speculatur? In se ipso plane. Con-
emplatur enim seipsum. Quare ipse seipsum
ontemplans et gignens simul species sensibi-
ium abstractiores et absolutiores in se ipso et
ignit et sustinet.

Tertia autem hæc est ratio. Si nulla causa
niversi est, sed omnia ex eventu fiunt, quo-
nodo ergo (2) omnia ordine mutuo constant?
Quomodo semper entia sunt, et frequentius
uncta fiunt secundum naturam eo modo,
quando omnia quæ ex eventu contingunt, raro
iunt? Sed si est causa una aliqua ordine cuncta
connectens, si se ipsam ignorat, quomodo non
lia erit ante ipsam causa quæ norit semel
psam, et quæ ipsi causæ rerum causa sit? Erit
taque eorum quæ in universo se cognoscunt,
leterior res quæ se ignorat, dum melior est;
quod fieri nullo modo potest! Si vero cognos-
cit se, constat quod novit se causam esse,
novit et quorum sit causa; quare continebit et
lla quæ cognoscit. — Universum est varium,
nec eamdem participant membra omnia di-
gnitatem vel ordinem. Quisnam dignitatem

(1) P. 10. Ut C. D. (2) P. 10. Ut C.

eorum metiens, vel sustinens ipsa? Quis ordinans unumquodque, ut decet, in propria sede et statu, sic solem, sic lunam, sic terram, sic magnum cœlum, vel formans ea, vel unam ex eis harmoniam operatus, vel qui essentiam quibusque et naturam tribuit? Si igitur, et instituit ipse omnia et eorum definivit dignitatem, nec ordinem rerum nec inordinationem ignoravit. Nam sic agere irrationabilis naturæ et non divinæ causæ, necessitatis proprium sed non intellectualis providentiæ. Quoniam si et reputans seipsum novit seipsum, et, cognito seipso, essentiam quam sortitus est novit, ut immobilem causam et desiderabilem omnibus novit, et quibus est desiderabilis. Non enim accidentarie desiderabilis existit, sed secundum essentiam. Vel nesciet quid sit per se, vel hoc scito sciet et quod desiderabilis, et post hoc (1) cognoscet et quod omnia ipsum desiderant, et quænam omnia. Eorum enim quæ non in se subsistunt alterum definite scire, alterum vero non definite, non scientiæ proprium et multo magis non intelligentiæ. Cum vero scierit desiderantia ipsum, et causas ipsorum novit, tamquam in seipsum spectans, sed

(1) P. 11. Ut C.

non quæ post seipsum. Si vero non raræ sunt causæ omnium, oportet secundum illas omnium ordinem definire, et ita esse omnium immobilem causam per ipsam existentiam omnibus præscribentem ordinem, et ita esse omnium immobilem causam. Verum aut quia debebat facere omnia cognovit ipsa, aut quia cognoscebat omnia, propterea sustinet omnia. Sed si propterea quod erat facturus omnia, ille cognoscebat, universam interius actionem et conversionem ad ipsum habebit inferiorem actioni exterius prodeunti, et aliorum causa cognitionem habebit entium, et posteriorum gratia cognoscet entia. Si vero hæc absurda, cognoscendo se factor erit omnium; si vero hoc, his quæ in se sunt exteriora similia faciet. Ejus modi enim secundum naturam rerum ordo, scilicet ab interiori actione dependere exterius prodeuntem, et omnino ab idearum unitate universum mundum, et ab abstractis unitatibus partes universi.

Adde quartam rationem: hominem ex homine gigni dicimus et ex uno quoque simile; quomodo ergo fit? Non enim casu diceres horum esse generationem. Nihil enim frustra natura facit, nec Deus ipse; et hujus-

modi omnia frequentius fiunt, casu vero rarius. Si igitur non ex casu hominibus generatio, unde erit? Ex semine, inquies. Etenim triticum seminatum fert aristam:homo humano ex semine. At ego non id quærebam. Unde quidem homo quidam, et homo ipse; homo autem ipse, id est exemplaris non procedit e semine, dum contra hoc ipsum semen ex homine processit. Imo semen potentia rationes habet, non actu; corpus enim suapte natura rationes impartibiliter et secundum actum minime habet. Quidnam igitur habet secundum actum rationes? Ubique enim id quod est potentia id anteit quod actu. Imperfectum enim cum sit, altero perfecto (1) eget. Illud autem perfectum naturam matris dices; ipsa quippe et rationes perficit et format quod fit. Non enim exterius apparens matris forma facit foetum, sed natura, scilicet vis incorporea quædam et principium motus.

Si igitur natura ab actu ad potentiam transfert seminis rationes, ipsa habet rationes potentialiter; unde et rationis expers et cogitationis est tamen causa rationum naturalium. Igitur hominum natura humanas habet rationes. Nonne et iam leonina leonis, ut capitis,

(1) Ut A. P. 13.

pedum et aliorum membrorum? Unde renascuntur elapsi sæpe dentes, nisi vi quadam insita naturæ? Ad unam igitur confugiamus naturam omnium, matrem terrestrium, spirantium, repentium. In ea omnium nascentium rationes; parit enim similia. Quomodo eodem in loco plantarum alia genera pullulant absque hominum cultu, nisi per naturam omnium in se rationes et vires parentes habentem? Immo enim sunt rationes omnium in generatione versantium et ea est abstracta naturarum in materia unitas. Etiam in natura universi omnium rationes sunt apparentium, et vires factrices et motrices. Mater universi natura omnium rationes continet et metra. Sed si natura intus rationem habet, oportet ante eam esse causam hujus modi rationum, idearum et mensurarum. Natura immersa corporibus atque in magnitudinibus habitans eorum, exinde inspirat rationes et motus. Corporibus causa motus natura necessaria est, quæ etiam careat ratione, ne ratione et arbitrio utens quandoque corpora relinquat. In ea tamen rationes ponendæ omnium, ut in terminis propriis possit servare omnia et movere; ea rationes omnium tenet sine ratione. Ideo abstracto eget agente et regulante. Nam quanto abstractius est a passo agens, tanto exactius

agit et purius, et omnino si natura vacat ra-
tione, ducente opus est ipsam, in quo ratio-
nes. Oportet ergo statuere rationes in ali-
cognoscente quæ in ipso et agente. Absurdum
quippe est universum nos nosse et causa
eorum quæ fiunt, ipsum vero universi facto-
rem ignorare, et se et quæ fiunt a se. Nam e
ideo scientia agentis naturam Dei nostra es
melior, quoniam habet rationem etiam causa
rerum; nam et novit et condidit omnia, no
vero solum cognoscimus facta. Si vero co-
gnoscit omnia causa architectica universi, s
quidem extra spectat, ignorabit rursus se
anima nostra deterior, sed si in se spectat, hi
omnes sunt intellectuales et cognotivæ ideæ e
non extra et in apparentibus solum.

Quintum igitur axioma et argumentum
est : oportet in mente subsistere primo re-
rum causas et rationes immutabiles, abs-
tractas, intellectuales, divinas. Tales exis-
tunt ideæ in rebus intellectualibus, quæ ne
re ipsa variari queunt nec substantia. Nam
anima, tametsi suapte natura motionem
admittat nullam, est tamen ipsis actionibus
varia, tum in natura, postremo in sensibilibus
factoque hic fine series conquiescit idearum.

Sexta ratio vim a demonstrationibus capit
quas constat esse debere ex prioribus, melio-

ribus natura, universalibus. Cujus modi sunt ideæ in corporibus quidem, sed substantia incorporea subsistentes, universales, fortes, substantiales, causantes magis et abstractas singularibus, unde subsistunt ipsa singularia.

Quisquis ejus modi ideas et monadas velit discernere, oportet a compositis atque a vita immersa emergat. Sic in motu, sic in cognitionibus, sic in vita et in aliis formis, ad veras res et formas imparticipes, per se subsistentes venitur, depositis mixtis. Dii testes idearum in his versibus:

Mens patris cucurrit, intelligens acie consiliorum (1)
Omniformes ideas. Uno autem fonte evolantes
Edidit. A patre quippe est et consilium et finis.
At divisæ sunt intellectuali igne,
Ex aliis in alias. Mundo namque rex multiformi
Proposuit intellectualem typum immortalem cujus juxta mundum
Vestigium urgens figuræ post mundum (2) apparuit
Omnigenis ideis gratus existens : unus fons
Unde impetu emanant partitæ aliæ, ingentes
Erumpunt mundi circa corpora, quæ in gremiis
Horrendis, alvearibus similes, gestantur
Fulgentes circum (3)
Conceptus intellectuales a fonte paterno

(1) Ut A. C. P. 23.
(2) Sic Gog. Rectius : *cum forma mundus.*
(3) Sic Gog. sine lacuna. Vid. P. 24.

Rapientes ignis florem, incogniti temporis vi,
Archetypas ideas. Primus patris fudit has
Exactus fons.

Esse igitur ideas dii testantur, idipsu comprobant uno sensu, Plato, Pythagora Orphæus. Has Timæus in intelligibilibus rep nit ut causam primitivam et vivens per animal. Secundum ideas architecti creatu mundus, nam hæ erumpunt et insiliunt i corpora; ideæ vero quæcunque in anima per se subsistunt, sunt penitus immutabiles nec insiliunt corporum ulli, intelligibilit tantum subsistentes; et bifariam est arch tectus specificus (1), et secundum fonte in se et secundum intellectuales ideas; h enim omnium origines et quaternio monadu percurrens universa; illinc vero simulach imitantia partim obscurius, partim illustriu — Si quisquam hominum divinas processione assequi potest, omnem sensibilem formam ce net habere per se mobile et æternum a pr mis formis.

Post unum sunt rerum initia duo, infin tum et terminus; his duobus constat mens om nis seu abstracta seu mundana, universal aut privata. Architecti mens mixta termino e

(1) εἰδοποιός. P. 26.

ıfinito, ideo unum et multa. Terminus et in-
ıitum plus continent quam unum et multa;
ulta sine uno infinita multitudo : et unum
ne multis initium numeri, nondum nume-
ıs. — Æqui, boni, honesti idea per se stans.
ſens divina multa continet unice; anima
ıtem, dum studet æmulari mentis dignita-
m, circumversat ipsam, ac in circulum tri-
udiat in choreis cogitationum, partiturque
learum partibile. Videt enim seorsum bo-
um et pulchrum; omnia secundum unum,
t non simul et unice. Mens unum omnia
oscit; anima secundum unum omnia videt:
ivisio primum in anima. Unde et Theologi
ıentem in laniamentis Dionysiacis imparti-
ilem providentia Minervæ salvari ajunt, ani-
ıam vero dividi omnium in septem. — Ideæ
ınum in architecto, in anima plura; eas
nim nunc generalissimas, nunc medias, nunc
articulares cogitat. — Sermo oris dissipat
erbum mentis. — Temporis vice unum fit
ıulta, simile dissimile, status motus.

Aliud species particulares, aliud divinæ
ınitates. Specierum particularium causas im-
ıotas præsubsistere oportet; et cujusvis par-
icularium specierum causæ sunt intellectuales
ı animalibus et plantis, et illinc proces-
iones omnium, non immediate in genera-

bilia et materialia processione facta. N
enim fas intellectualibus et æternis et imm
terialibus materialia varia, singularia
mentis expertia plura generare. Nam om
processio per similitudinem perficitur, et an
quam supervenerit causa perturbationu
causa assimilatrix acrius et certius subsis
Erit igitur ex homine per se et cœlestis, et igne
et aerius et aqueus et terrestris ille homo;
hæc omnis catena specierum semper
per descensum in particularia procedente
unitati conjuncta intellectuali, quam hom
nem per se nuncupavimus. Nam causæ imm
tabiles ante æterna secundum speciem, solu
æterna secundum numerum, et ante materia
et turpi commixta, pulchro et commensu
tione contenta progenerant; ita et aer illic
aqua terra et ignis non statim materiæ me
sunt, sed ante fuerunt cœlestia et a mate
sejuncta elementa, unde et alias ex quatu
cœlum diximus constare non materialibu
sed purioribus elementis, primumque ex fo
mis. Universaliter in omni sphæra omnia p
prie ac suo stant more, in sole solariter
luna itidem; oportet speciem puram abd
cere ab omnibus mundanis. Omnis sane h
hominum numerus per multas processiones
ordines descendens, ex ipsa pendet unita

la quam per se hominem diximus, quoniam rima causa et fons hominum catenæ est, et a ignis alius fons, alius aquarum, et unitas erum varia cuique, et ordo ab universis ad artes vitæ progreditur.

Socrates quæcunque et in diis cernebat ncorporeis et corporibus et in omnibus vibilibus splendide apparentia, eorum auacter ideas constituit, simile, dissimile, notionem, statum, unum, multa, justum, ulchrum, bonum; sed dubitat an rerum erpetuus nutantium et labentium ideæ ponenæ; æternorum quippe tantum origines ideæ; ubtrahit itaque ideas rerum infimarum et viissimarum ut fæcis et luti. Ambigitur quoque ur rebus in existentiam progressis tam magna liscrimina et differentiæ sint, quarum exemplaria unitissima, imo ipsissima coeunt? Illud it quia non tantum distinctionis intra, id est, n ideis opificis mentis, quantum in rebus xtra. Exemplum occurrit commodissimum iri politici, cujus mens omnia fert intelligenter; nam complectitur omnino Imperatoem, Rhetorem, Populum, in quibus animo omprehensis parva admodum differentia acidit; omnia enim hic vivunt et conspirant; xtra vero, multum dissident; nam intra soum species sunt. Sic in divina mente omnia

intelligibilia contemporanea sunt, in mund permagna discretio. Nam mortalia quædam alia immortalia, animata, inanimata, rationa bilia, irrationabilia, cum tamen omnia i mente divina sempiterna, viventia, intelli gentia sunt.

Nunc investigandum quarum rerum sin ideæ, an intellectualis substantiæ et animalis an unius et plurium; an vitæ rationis expertis an naturarum; an corporum; an materiæ; a cælestium; an animalium generaliter solum; an etiam sigillatim plantarum; membrorum ani malium, ut pote oculorum, digitorum, et rerum ante gestarum; an malorum. Oportet etiam quærere an sint ideæ naturalium, vel iis contra riorum; an naturalium solum, an cujusvis non hujusmodi; an æternorum vel essentialium vel totorum vel simplicium vel mixtorum.

1°. Intellectualis essentiæ, si plures (1 mentes ab una, ideas non oportet ponere Cujus enim est exemplar, hujus imaginem oportet esse. Sed intellectualis essentia non potest nomen imaginis sortiri. Nam omnis imago simulachrum est cujus est imago. Simu lacrum vero non entis, non ens. Si igitur in- tellectualis essentia omnis vere entium est, a

(1) Ut C. D. P. 42.

mulacri natura et imaginis abest. Natura in-
llectualis est processio ipsius per idem; imago
ero habet mixtam cum dissimilitudine si-
ilitudinem. Ergo in intellectualibus essentiis
on est imago neque simulacrum, sed causa
lum, et quæ ex causa.

2°. Est in architecto monas omnium ani-
arum, idque ..mina ratione comprobatur,
atura rei, et dogmate Platonico primo (1).
nima prima res genita et partita. At omnibus
usmodi præexistunt ideæ; idcirco tempus
nago ævi, anima umbra mentis et intelligen-
æ. Omnium animarum divinarum una idea
rima in divina mente; singulæ proprium
xemplar et idea una. Nam ab exemplari
nimæ solaris prima exit solaris anima divina,
t quæcunque solares animæ angelicæ se-
undo, et tertio demonicæ, ultimo particulares,
d unam ideam omnes editæ; hæ coordina-
iones sunt partium ad tota, servorum ad
eros. Et exemplar lunare primo divinam,
ecundo angelicam, tertio demonicam, ultimo
articularem edit animam. Omnium igitur
nimarum ideæ distinctæ; nec non et conse-
uentes ordines animarum angelicarum, dæmo-
icarum, particularium unam communicant

(1) *Primo* non est in textu. P. 44.

ideam. Mens igitur architecti primum ide divinarum animarum complectitur editas, un vero quæque idearum et multa et unum cujuslibet animæ exemplar, sed divinarum imprimis animarum, in quibus formæ conti nentur magis particularium, etiam Timæi tes timonio. Hic nempe divinis animis constitutis et creatis post eas privatis animis, genera qu illas animas complent reliquias generum i illis vocat, et eas quidem æquas numero astri distributas instituit. Secundum enim ideas e numeros in eo fecit earum distributionem architecti mens. Soli anima sua juxta ideam solis, et lunæ similiter, omnes secundum unam ideam, at non unam tamen speciem sunt sor titæ. Quæ cum Theologi cognovissent, alia universales animarum causas ajunt, quæ uni versas ipsarum procreant catenas, alias parti culares, unde eis secundum speciem præexis tit discretio.

3°. Deinde animarum rationis expertium est intellectuale exemplar. Si enim sunt in alii immortales et in iis quædam. Voco autem rationis expertes, secundas vitas et partitas circa corpora. Unde autem æternitas? Ab aliqua immobili et intellectuali causa venit. Igitur animarum hujusmodi præbenda una mona et idea. Inde exeunt animæ causis quidem

ternæ, sed rationis expertes, et in principiis
iis (1) numero sane et metro æternum ad-
ictæ; nam æterna quoque, ubi plura sunt,
rminantur, et ideo ante se habens aliquid
uod illa terminet ac numero metiatur. Irra-
onalia itaque a rationalibus ideoque ab exem-
laribus.

4°. *An Idea naturæ sit.*

Theologi naturæ exemplar fovere aiunt
eam vitæ matrem, cujus circum terga natura
nmensa dependet. In sinu mentis opificis,
imæo teste, unita quæcunque immortalita-
em habent : incorpora vero à genitore deo,
uisquis unquam sit hic laudatus à theo-
gis. Ab hoc enim subsistit proxime et susci-
atur naturæ ordo universus et numerus natu-
arum.

5°. *De corporibus, an eorum Idea.*

Corporum ideæ sunt. Nam ut animæ univer-
ales, ita et corpora in deo corporum factore
rmam tenent. Nam unam ideam mundanam
ontinens, ipse est primus universi pater. Ea
itur quæ à necessitate gubernantur egent

(1) Gog. *in æternis vehiculis.*

factrice corporum providentia; et sicut i
animarum divinarum, ita et divinorum s
corporum. Nam idea solaris corporis edit
dæmonum et animarum principia solaria
quod anima ad animam, id principium et
mentum omne ad propriam spheram. Ideæ c
porum igitur divisæ (1) in corporum for
tore deo.

6°. *An materiæ ideæ ponendæ.*

Plane materies ipsa cœlestium corpor
vel in formis, vel ens est. Si ens, aut format
aut forma est, formæ vero expers habere in
ginem formæ veræ ideæ, impossibile : si ve
cœlestem materiam specificari sua ratio
dicamus ; etenim oportet fortassis sicut
animabus et naturis et corporibus à mel
ribus auspiscari opificium ; non secus et
materie esse ante informem, debilem, form
tam esse quodammodo et in uno termino
statu considerari ; tunc sane ejus idea cons
tuetur ex duplici origine, ab exemplari et
vina causa solum. Nam omne intellectua
(νοερόν) cum divino agit, divinum vero per
ad simplicia et mixta progreditur ; anima

(1) P. 50. Ut A. C. D.

cilicet et plantas. Etenim iis omnibus exemlaria νοερά; unde et horum cujusvis, non enus solum, sed et species complet univerum, atque ipsum exemplari similius efficit. tenim intelligibilis mundus omnia continet ntelligibilia animalia, sicut apparens mundus uæcunque pecora; horum ergo singula simia fiunt formæ intelligibili: tamen per se aninal unite et intelligibiliter continet animaum simul et corporum et animantium oriines. Ut enim idearum quaternione uniersum ipsarum numerum contraxit; sic per nionem et eorum quæ fere simplicia et quæ ere mixta divisas in intelligibilibus causas præumsit. — Ab ideis provenit universale, esseniale, indeficiens, sempiternum. Nam hoc non coeli circulatione particulari; a particulari enim universali gigni quomodo potest? Igitur ex causa immota, ineffabili, invisibili, imnortali particularium ideæ sunt, Socratis scicet, Platonis, non tantum quia homo sed quia hic homo. Quod si ita est quis non videat mortale immortale esse oportere, quod ideaum opificio fit, et per causæ immortalis et incommutabilis originem? Igitur sempiternus erit Socrates, quis hoc statuat? At idea semper existit; idque quoniam exemplari

23.

semper subest imago; dum imago est, exemplar manet, tolle autem exemplar, et quæ particularia sunt quandoque, quandoque no sunt : imo enim brevissimo erit momento et per tempus immensum non erit. Hac ite nobis ostendit Socrates ad ideas, ut præ multi unum teneamus; et simul, ut singularun rerum ideas minime relinquamus et repudiemus. Singularia tamen suis ex causis exierun quoniam facta et genita; una causa istius re ordo universi, causæ verò plures cœli motio singulares naturæ, tempestatum proprietates climata, horum præsides et præfecti; ha omnes causæ rerum particularium mutabiles et inde, quæ fiunt, mutabilia; hinc sua cuiqu hominum figura, calor, vox, incessus pr varietate locorum et climatum et materiæ e seminis; habent igitur hæc atoma suas causas non ideo tamen exemplaria, omnis enin idea causa; non vero e contra.

7°. *De particulis membrorum an eorum idea.*

Sane et totorum ideæ et partium, non tamen partium, ut partes. Totorum enim et universorum illic origo, atque illic uniforme ant varium, ante partem universum. Est igitur

hic et digiti et dentis et horum cujusvis ratio et causa ac forma in mente.

8°. *De Accidentibus an eorum ideæ.*

Geminam cernere est accidentium sortem: perficientium substantiam, et non perficientium. Primi generis hæc similitudo, pulchritudo, robur, virtus. Secundi generis, candor, nigredo. Primorum sane exemplares origines, non secundorum, quorum tamen non est causa ulla intellectualis determinata. Substantiale, perfectivum, commune, convenit speciebus; horum vero negatio, aliunde quam primis a formis venit.

9°. *De artibus an earum ideæ.*

Socrates in Republica lectuli et mensæ inquit ideam esse, rationem artificis in mente ideam vocat et dei prolem; artifex aut formam artis inducet absque medio quod non est, aut medio ipsius naturæ quam ars imitatur. Igitur multo prius natura habet ideas artis, quæ autem arte constant, vivunt. Etenim natura vita quædam est et causa viventium. Ante facta vita penitus vacant, igitur non eorum idea. — Sed si scientias velis artes dicere et

quæ animum ad mentem erigunt, harum exemplaria sunt, ut Arithmeticæ, Musicæ, Geometricæ, Astronomiæ; de iis loquimur non quæ vulgo dantur, sed de illis intellectualibus et speculativis, quæ nos menti conjungunt; si intellectualem harmoniam spectemus qua edidit animas et mundum hunc universi pater, et numerum illum qui in omnibus est formis clam et partite, et figuram illam intellectualem omnium figurarum originem, secundum quidem architectus totum mundum circumfert et elementorum quodlibet secundum propriam edit figuram. Harum certe ideæ artium et quæcunque animum ducunt, et quibus opus est ad intelligibile; artes vero animi ludentis circa mortalia et humanas curantis egestates, idea carent sacra, in anima inferiore sitæ et opinione. Dæmones etiam artibus dicuntur præfecti; rationes quidem sunt artium in diis symbolice positæ. Ut fabrilis ferri, quidam est dæmon Vulcanus; magnus autem Vulcanus symbolice fertur cœlum ipsum excudere et fabricari. Nec in sutoria secus; et quippe ei dæmon Minerva præest, et Minerva, instar artificis, texere dicitur intellectualium specierum ordinem.

10°. *De malis an eorum ideæ.*

In Diis malorum exemplaria vel suspicari nefas. Nam authore deo malum non fit; bonum quippe vel essentia vel actione ex sese malum nequit parere. Nam quonam pacto ab eo quod suapte natura bonum existit, malum nasci potest, cum ne a virtute quidem aut actione boni oriri queat mali quidquam; sicut neque a sole tenebræ, ex igne non nisi calor. Mali igitur quatenus malum idea minime ponitur. Nam singulam idearum, singulum deum Parmenides putat. Dii vero non malorum authores. Et Timæus omnia sibi similia efficere architectum ait, omnia in sensibili volens fieri quæcunque in intelligibili; malum nullo modo esse secundum vim; quod si malum architectus edit, malum sibi simile edit, nam omnia sibi edit quam simillima; sed quia nolet esse malum, nolet etiam esse ullum suorum exemplarium ipsum hoc exemplar, et ita demum in ipsum sermo impiorum patrem universi quiescit, cum hac hypothesi despecta hic malorum principia et exemplaria pernosse noluerit. Est nempe Timæi canon ille, quicquid ad exemplar sempiternum est genitum, pulchrum existere; si malum ad hoc exemplar,

pulchrum malum esse oportet; si pulchrum, e bonum. Malum igitur bonum fuerit, quo nihi alienius. Quis dein malum efficiet ad exem-plar respiciens. Quomodo mens, cognito malo illud efficiet? Ideæ igitur substantiarum uni versalium, ac ipsorum accidentium perficien tium. Ab idearum vero natura sejungimu pilas, quasi partitam rem accidentariam, mix tura consectam, arte confectam, et sorde focosque male olentes, malitias, vitia, pri vationes; hæc enim ideas obtinere nequeunt cum sint earum, rerum, quarum ideæ sta-tuuntur, privationes; ut sordes ideam subter fugiunt, purgatio non subterfugit. Sol quipp lucis author est non tenebrarum, cognitioni non ignorantiæ mens, anima vitæ non mortis Nam dotes a prioribus capientia, privatione habent, a largientibus desistentes, degenere et descissentes a prima nimirum dignitat Dices fortassis : mens hujusmodi noscit priva tiones, igitur habent harum ideas; ergo men habet exemplar mali. Respondet Phædon, unar eamdemque esse melioris et deterioris scien tiam, et Timæus qui in architecto mali qu dem sustulit exemplar, sed mali posuit notic nem, et ipsa cognitio omnium malorum exen plar est; quoniam qui illud accepit, bonu existit. Etenim ignorantia malum est, no

ignorantiæ notio, cum una et sui sit et ignorantiæ. Ac ita loquentes nos inter duas acies adversas incedimus medii. Nam Platonicorum quidam malorum exemplaria posuerunt, alii menti bona tantum cognita censuere; nos et illi mala non ignota esse arbitramur, et eorum exemplaria tollimus.

Parmenides vero Socratem tamquam obstetricans, in eo sententias de iis provocans interrogat. Socrates eorum esse ideas omnino negat oportere; Socrates hæc respondet, ad mortuum et tenue et materiale spectans interrogationum, dignum minime censuit et horum causas dicere, in solis visibilibus relicta eorum hypostasi, sed ad commune et posterius tandem aspectans, rationeque conjectans, horum nunquam esse ideam inquit. Sicut enim in multis lutis lutum unum tandem est commune, et in multis pilis una species pili, quæ etiam de multis prædicatur, ita quispiam diceret a terminatis ad genere posteriora descendens, deinde ab his ad interiores rationes, deinde ex iis ad ipsas intellectuales formas, quemadmodum in Phædro dictum est; id vero turbat Socratem. Videt enim quod si admiserit separatas horum ideas, per soritam procedens, omnium ideas statuere cogetur, etiam ipsius materiæ. Imo et hanc reformidat logicam nu-

gacitatem in quam quidquid cadit, disperditur, et omisso reali in vana decidit. Unde ad tota revertitur et substantialia, et primo subsistentia, et hic versatur.

Socrates sane miratur quod etiam minima a causa resiliant. Parmenides corrigit, nihil enim sine causa factum aut genitum, teste quoque Timæo, nihil non boni particeps, non materiem, ne malum quidem. Nam quousque duraret malum, nisi boni beneficio? At humana opinio pudore tenetur, quominus tenuia et parva dei ex causa prodire fateatur, magisque horum minimorum naturam spectat quam dei potestatem, a qua si majora, à fortiori minora eduntur et fiunt, nam veri philosophi omnia quæcunque in mundo sunt et magna et parva ad providentiam referunt; nullum atomum (1) non curatum in domo, aula et curia Jovis aspiciunt, sed omnia bona quatenus a providentia ratione subsistunt, et honesta secundum causam effecta divinam. Nihil sapientiam et providentiam fugit : nihil ejus oculos fugit.

(1) Gog. habuit fortasse ἄτομον pro ἄτιμον, p. 66.

LIBER QUARTUS.

Intellectualium idearum participationes instar specierum et visorum in speculis fiunt. Ut enim in iis habitudo ac situs facit ut vultus imago cernatur ad centrum, non secus materiæ idoneitas protensa ad vim efficientem (1), formis inde repletur, instar figurarum in cera obsignatarum. Sed is modus varius est a priori, quatenus non nihil adportat passionis in susceptaculo. Nam nihil patitur speculum sensibiliter, quemadmodum cera. Unde et qui materiam servant impassibilem in idearum participatione, speculi instar esse aiunt, ideas instar visorum atque vultuum et imaginum. Qui autem materiam affici aiunt, eam imprimi et figurari affirmant, quemadmodum ab annulo ceram, et ideas materiæ passiones dictitant; et ii quidem in materiæ immaterialitatem intendunt, quæ, si patietur, non naturæ esse potest simplicis; non enim habet ut hac parte patiatur, alia non, sed permaneat:

(1) Gog. *architecticum porum*, P. 72. ut Codd. B.C. D.

alii vero corporeitatem; hanc enim imprim
necesse qualitatibus corporeis.

Sensibilis totus mundus umbra, idolun
et simulachrum intelligibilis appellatur. Se
illud rerum indagatores fugere minime debe
rem unam quamque longe a perfecto abesse
nec posse assequi totam participationis veri
tatem. Primum enim actio speculi partita
dimensionibus est, per quam imago subsistit,
deinde vultum ipsum convertit in speculum
intellectus causa in se ipsam et non in exte-
riora spectante. Secundo in ipsum vultum
fiunt radiorum reverberationes, ut dicerent
qui nullum ab intuentibus idolum excidere
putant, quod idearum participationi minime
convenit; quoniam et si est, idolum est, in
speculo defluxus fiunt vultus quidam in spe-
culum, quod ideis alienum prorsus videtur
nihil enim per segregationem deciditur ab
illis in speculum, cum illa sint incorporea
et impartibilia. At sigillorum impressio Stoico-
rum est affirmantium agentia corporaliter
agere et patientia pati, nam impulsum reci-
piunt et repressionem et non aliter. Oportet
enim agens impulisse et patiens substinuisse
et ita imprimi sigilli typum. Deinde ab ex-
trinseco et agens agit et patitur patiens. Idea
vero totum percurrit subjectum et ab intrin-

eco agit in se ipsum. Etenim natura intra corpus effingit et format, et non extrinsecus sicut humana. At ideas esse abstractas quis nesciat oportere, et aliorum nulli commisceri ? Quod si a cera sigillum quidquam acciperet, multo id minus convenit ideis, quarum virginea et pura et sincera essentia permanet, et alterius et alieni cujusvis minime capax. Tertio imaginum analogia superficie tenus hæret, cum ideæ totum effingant, permeent, amplectantur intus et extra. Hic enim distincta sunt exemplar et agens; non enim simile sibi quidquam parit exemplar; non agens sibi assimilat quod facit; sed divinæ ideæ et simul exemplaria sunt et opifices simulacrorum, ideo minime cereis æquandæ typis, cum habeant essentiam efficacem et sui assimilativam secundorum vim. Exempla tamen allata sunt ut quædam rudium erudimenta et adjumenta, ut intelligant per omnia uti specificata per similitudinem subsistunt ad ideas, unus enim est per omnia modus per similitudinem explanans. Plato quidem ideas et imagines ait et picturas et impressiones et idola. In Timeo dodecaedro pinxit universum deus; et imprimitur ab ideis receptaculum omnium. In Sophista, non vere non ens idolum est.

In primis ad hujusmodi participationem

causa non una non convenit. Ante omnia vi efficax idearum divinarum primárum. Deind desiderium rerum firmandarum, et inde spe cificationem participantium. Nec enim activur et effectivum robur idearum participatioı satis. Secundo loco amor et idoneitas cape sentium varia; illa sane agit non oculis no impetu, non jactibus, at suo esse, unde e quod fit, facientis est imago; cognitio simu atque essentia actio et potentia concurrunt unde et novit, agit, et agit unde novit; e semper utrumque; ideo effectus semper ab e fit et semper ubique cum agente quod fi Unde in subsistentibus secundum tempu repentinus formæ adventus est, actionibu impedimenta dumtaxat tollentibus ante forma præsentiam, idque ob subjecti idoneitatem in star genesis instantaneæ et æternæ. Sed hæ unde idoneitas? Sane a paterna causa et crea trice. Omnem enim subjectam architecto (1 naturam produxit quidem pater intelligibilis imagines vero in ipsam alius misit pater simu et creator; universaliter pater et creator, par ticulariter creator solum. Alia materies for marum omnium uterus, aliud autem id quo idearum vestigia suscipit. Quid vero architect vim quasi sponsam et virum, et suscipien

(1) Gog. *architecti* P. 78. ut C. D.

idoneum uti sponsam, quodnam vinculum utriusque (1)? Bonum in omnibus unionis causa est. Igitur participationis causa triplex, bonitas idearum, vis effectrix, et recipientium inde illustrationes idoneitas.

Soliti participandi modi tres : impressio, emphasis, assimilatio.

Tres medii sunt ordines deorum, mundani, abstracti, duces; per mundanos mundus hic imprimitur ideis; per abstractos emphases fiunt, per assimilatores vel duces sensibilia assimilantur intellectualibus. — Quidam nomina institutione, quidam aliter ferunt. Sed quodlibet nomen rei gerit imaginem. Nomina instituta primo sensibilibus; deinde ad sublimiora. E contrario Cratylus ideis immaterialibus imposita primum nomina dicit, deinde sensibilibus; nam primo sapientibus immaterialia cognita, ideo et nominibus appellata.

Partes hominis sensibilis non sunt homines; per se homo. Undique homo, sui similis undique, nulla ex parte varius, ut pulchri omnis pars pulchrum, et motionis motio. Nulla enim (2) idearum ex opposito constat; non

(1) Hæc trunca et mutila desunt in Coddss. P. 79.
(2) P. 85. Ut C. D.

mens, non vita, non motus, non pulchrun e negatione mentis, vitæ, motus et pulchri non homo ex non homine. Homo in idea pro prie dicitur, in sensibili non proprie et vere Nomina igitur si rerum imagines sunt hau rationis expertes, abstractarum primo sun idearum, postea sensibilium; illinc enim e essentiam hæc habent atque denominationem Imo iis sensibilibus nomen est quasi adve titium. Propria nomina sunt idearum; sensi bilium vero per imitationem. Non idem es homo quum de intelligibili dicimus et quum de sensibili. Illud enim est divinæ rei imago alterum vero materialis; sed ut si quis consp catus Minervam, qualem inquit Homerus i cœlo, et eam a Phydia expressam, figur videbitur eadem per assimilationem, no eadem re.

Complures invenio nominum ordines, sicu et notionum atque intelligentiarum. Quatuo autem ordines : divina, quibus dii inferiore superiores vocitant : angelica, quibus angeli s et deos : dæmonica, et humana : alia effabilia alia autem ineffabilia.

Similitudinis proprium munus secunda pr mis unire. Perfectum singulis pervenit per ass milationem ad ideam intellectualem. Ut enin finis animæ hic est, ut menti sit similis, ita et es

omnium sensibilium bonum similitudo intellectuales divinasque erga species.

De magnitudine Plato divinius loquitur, quam vulgo Geometrarum pueri sentiunt. Omnem enim dimensionem eo vocabulo notant et cujusvis dimensionis rationem : at Plato eam intelligit magnitudinem quæ per singulum genus excellentiam dat rebus. Hinc majus oritur et minus. Hinc ait magnum principem Jovem Phædrus, et Amorem in Symposio magnum dæmonem; ita animas appellare consuevimus magna sapientes, magnificas; et magna docentes philosophos in Republica ait Plato, et corpora majora. At unice in diis, in dæmonibus secundum potentiam, in animis per vitam, in corporibus dimensione.

Pulchritudo dat commensurationem, unionem, jucunditatem, lucem, florem; vectrix multarum idearum et rationum, vim tribuit materiæ causis fortiorem. Oportet enim potentiam formæ et ideæ præsentiam præcurrere pulchritudinis, unde et cœlestia pulchriora sunt terrestribus; nam ibi forma naturæ subjectæ dominatur; et intellectualia pulchriora cœlestibus; sunt enim formæ dumtaxat intellectualis. Illic igitur primum scintillat pulchrum vehementissime et proprie, nam hic

turpi commixtum hæret, ut enim mat
pulchra formæ beneficio fit, ita e cont
forma materiæ contagiis fædatur.

Varii participationum modi. Primus,
dii deas; secundus angeli deos, tertius da
nes, angelos aut deos, quartus animæ dæmo
angelos aut deos; quintus sensibilia ani
aut diviniora; sextus corpora corpora ipsa
ticipant.

Est pulchritudo ubique et in omnib
sed alicubi intellectualiter, alibi mate
liter. Per se pulchrum idea intellectualis, vi
commensurationis causa : hoc omni pulc
proprium. Est et auro, est et lapidibus s
elegantiæ decor et lux. Sed abstractiora pl
vires suscipiunt quam materiæ mersa.

Sicut dies omnibus in meridie eadem
simul multis et eis quidem qui seors
bonum instar solis; ideæ instar diei et lu
Etenim hujusmodi materiæ tenebras ill
trant. Parmenides instat adversus exem
Parmenides Socratem corrigit, non serv
tem unum et idem speciei in exemplis.
tentio Zenonis non in separatis unam s
ciem reducere, per pugnam ad vulgus,
ad cohærentem multis et immersam. *Soc*
tes aliam præsumit speciem ab ea quæ

obis est diversam, quæ non ita subsistit, ut pud nos candor et antipodibus et dies noxque. armenides ingenium Socratis rude auget, orrigit, perficit, quoniam unius speciei in mnia procedentis unam ubique præsentiam ogitabat; ideo inquit « *Suaviter ipsum unum i multis totum efficere* ». *Suaviter*, id est, se-undum naturam; id enim est animæ quæ ad ationem mentemque convertitur.

Ostenditur quod neque per partes ideæ par-icipantur a rebus, cum sint impartibiles mo-iades : nam si homo unicus, quas in partes ecabitur? tum nemo nostrum homo, si habe-et hominis tantum particulam. Et quomodo ına maneret ab altero; ita nec ignis unus, iec aqua, nec aer. At idea impartibilis, nam n divinis ab uno processio auspicatur et ab essentia; formæ in materia partitæ; formæ im-materiales, impartibiles, et hinc facile colligi potest, quomodo et fabulæ dictitant, parti-tiones quasdam et laniamenta Deorum : cum partite eas participent secunda, distribuentia præexistentes in eis impartibiles partibilium causas.

Idearum procul dubio generi alienum est, quidquid quanti, parvi, magni rationem habet. Non magnitudo ulla corporea, qua pars toto

minor, totum parte majus dicatur. Sed co stat omnia participantia ideam magni magn parvi parva. Etenim ignis pars ignis; et s per harmoniæ causam et analogiæ omnib in rebus; nam ab æquo omnes medioc tates proficiscuntur, animales et physica et finis ipsius amor atque unio. Quonia igitur architectus omnibus utitur medioc tatibus creans, ornans, moderansque unive sum, et vinculis inde arithmeticis, geom tricis, harmonicis, si dixeris unam horu intellectualem causam genitricem ipsarum ornatricem sane esse æqualitatem archite ticam, non aberraveris ab ipsa, ut arbitro veritate. Nam uti illic unitas constituit num rum naturæ universum, ita illic æqualitas m diocritates progenuit. Si vero in exemplaribu sic, multo in formis intelligibilibus pri æqualitas secunda genitrix erit universæ cir mundum procedentis mediocritatum variet tis. Erit igitur æqualitas et horum causa mu danis omnibus et cognati etiam ordinis; majus divisæ causa perfectionis, minus detr menti, ita æqualitas coordinationis; et viden tur ex hac idearum trinitate omnia ornari constare quæ sunt, ut universorum caten semper indissolubiles ipsius beneficio manen

Nam omnis catena tribus indiget iis, excellentia, defectione, æquabilitate; hinc processiones, et per se pulchrum et justum; et suam quæque idearum catenam ducit, estque omnibus in rebus intellectualibus, animalibus, corporeis, animabus quidem divinis, dæmonicis, humanis, et similiter corporibus divinis et demonicis. Et plane æqualitas per se ipsam intellecta æqualitatis habet partem; non enim ex non æqualibus æquale. Parvum detrimenti origo in omnibus speciebus et impartibilitatis in animis, corporibus, et universo. Hinc poli contra omnes sectiones indivisibiles, et circulorum contactus et termini duodecim particularum, et quæcunque architecti mens impartibilia metra partibilibus injecit; hinc colligitur parvum ab his secundum partem participari non posse. Nam si partem teneat, majus parte sua erit; ergo parvum, magnum, quo quid absurdius? Nec oportet parvum dividere. Solum esse in quibusdam impossibile; absurdum igitur arbitrari in parvo parvi partes. Nam ablata parvo parte quadam, illa toto minor, majus in parvo esse oportebit. Rursus si adempta reponatur, majus consurget. Sed parvi plane idea a majoris ratione et minoris prorsus abhorret; dictum ergo sit de ideis his

tribus, magno, parvo, pari, et de univers ideis simul, quod impartibiles, et essentiæ in corporeæ. Nam quælibet idearum omniun eadem eodem modo et similiter participantibu adest, id quod corporeæ naturæ alienissimum est. Ideis ergo adime distantias, tolle dimen siones, quia secundum eandem causam loci omnibus supereminent. Omnibus enim ubiqu participantibus adsunt absque ullo impedi mento. Ideis etiam id dignitatis ut a tempor sint absolutæ; nam sine spatio temporis omni bus præsentes simul ac semel. Nam genera tiones apparatus quidam sunt participationi idearum, et ipsæ utique generationes in tempore. At ideæ in generatione consistentibus sua dant participamenta. Non igitur a participantibus ad ideas quæ participantur transferat quisquam tempus, locum, divisiones corporis, compositiones, divisiones a simplicissima earum puritate alienissimas.

Meliores homines viciniores hominis ideæ.

In Phædone de participandis ideis, de magno et parvo discutit Plato. In Sophista unum incorporeum demonstravit. In Legibus, quod incorporeæ animæ, quoniam hypostasim tenent per se mobilem. Parmenides ostendit unum physicum participationis modum, in-

orporeum quidem : sed commune quoddam enentem ad participantia. Intuiti multa magna et omnia hæc percurrentem ideam unam, mum quoddam magnum esse arbitramur nagno quod in singularibus est commune. Multos enim cernimus homines, et ideam omnium unam; estque in naturæ sinu et atione prius homo quidam conceptus quam partus exterius ipsius visibilis hominis pater, atque ita multos unum participare uti physicam rationem progressam in materiam; nec illa a materia separata est; at sigilli instar versantis in cera ipsa, relinquit typum suum. A corporibus commigratio ad naturas naturæ rationes monstrat degeneres ab idearum apice. Accipe hinc ideam unam nec solo nomine nec univoce multis adesse communem, sed ut sæpe meminimus, ab uno et ad unum. Quod enim est una primum idea, id multa sub ea secundo. Unum ergo et commune ideis, non opinioni, non rationi, sed mentis aspectui subest uti simplex essentia in bono atque uno sine compositione et conceptu separato. Ideo ideas uniones et monadas Philæbus appellat : monadas quoad ad unum, uniones quatenus parturiunt catenas; et quæque multitudo est et ens et vita et forma intelligibilis.

Si unum in eis vincit, notio mentis unic
satis ad susceptionem unius idearum. Quis
quis itaque a sensibilibus omnino partitis a
ideas velit ascendere, mente ei duce opus es
per hujusmodi viam, non opinione; et qua
vis earum spectetur his non congesta, no
mixta, non ullam habens habitudinem; nan
mixtorum opinio est; ideo species intueri uni
versaliores oportet et uniones: donec ad ipsa
intelligibiles terminos progressus videat forma
rum determinatam productionem in illis per s
subsistentibus, simplicissimis, sempiternis
abstractissimis.

Hucusque progressos, videre oportet in
Phædone Socratis contemplationem de par
ticipatione idearum. *Non etiam assevero*, in
quit, *sive præsentiam*, *sive communionem*
ipsam vocare oportet. Neutrum modum esse
posse negat argumentis, sed non tollit par
ticipandi alium; ut scilicet non sint præsente
incorporeæ, ut et ubique sint eædem, quo
niam corporeæ: et nusquam quoniam ab-
stractæ; sed communitas tollit abstractionem
et corporea præsentia præsentiam ubique
impartibilem adimit. Non igitur ideæ materia
fætus aut germina elementorum mixtione con
stantia, non rationes spermaticæ. Hæ enim

orporeæ et minime perfectæ. Quomodo igiur perfectionem aliis, unionem, essentiam ndeficientem præberent, nisi præexisteret inorporeum et integrum idearum decus? Rurus alii id quod in singularibus commune est, ermansionis idearum causam censuerunt. Iomo enim hominem procreat, et simile de imili, quod eas impulit commune quoddam n singularibus perspicere unde subsistunt. Nec genus hoc esse potest cum sit materiale et partitum, et non prorsus immortale : et quidem quatenus idea est, idem permanet semper, ut sigillum idem multis impressum ceris, tametsi ceræ commutentur, idem semper in ceris manet.

Sed quænam determinatarum similitudinum causæ? Et cur secundum naturam dicimus ipsam generationem? Quando ex homine homo, vel quæ ratio est hominum, quatenus hic homines omnes? Leo physicum animal, non tamen secundum naturam. Aliam ergo oportet ante similia esse et similium causam : et oportet per hæc a communibus particularium ad hoc unum refugere, proxime sensibilium hypostaticum, ad quod Parmenides nos sursum agit. Quomodo vero dignum non putat in hac insistere causa per consequentia

demonstrabit. Etenim si in communitates ve
aspicientes volumus ab eis commoti ideas co
fingere, indigebimus ab omnibus in illas sim
liter recurrentes, non solum quorum sun
sed et quorum non sunt; ut eorum quæ pr
ter naturam, et eorum quæ arte, quæ ratio
et oratione, eorum quæ substantia carent
non subsistentium, ut hircocervorum et hy
pocentaurorum; sunt enim et horum com
munitates; et ita collocabimus earum reru
ideas, quæ minime sunt, imo et infinitorum
ut linearum ratione carentium in numeri
Infinitæ enim et ratione carentes lineæ et ra
tiones in numeris, quarum sunt communi
Si igitur ex iis ideas quasdam confinximus
sæpe infinita faciemus. Communio certe no
causa participationis, quia ita in infinitum
prodiret res; in ratione communio disqu
renda, ideo illinc fructus ille colligitur ut a
ideas occasio sit surgendi. Hæc enim omnia
materia divelli omnino non possunt, immersa
prorsus: at ideæ numero causarum abstractarum
adscribuntur; rerum visibilium sunt origine
ac rationes, ante naturæ speciem, animæ, ant
animæ intellectuale. Est unitas quædam un
idearum, unde provenere omnes ultra quan
quærere nefas aliam: Quod enim supergred

potest unitatem propriam? Nec corpus extra universum, nec ante suam anima monadem, nec ante idearum unitatem idea. Sustulit ergo nos Parmenides a physicis rationibus ad animales atque in immensa progredi noluit, sed quærere jussit idearum monadem unam. Stoici semina statuunt corruptione vacantia, et Peripatetici motorem immotum in arce locant. Plato utrumque in unum conciliat quum ideas et intellectuales ponit rationes, jungitque his universum opificium. Nam et seminum rationes ipsæ se ipsas facere sospites nequeunt: tantum abest aliis salutem ut impertiant, imperfectæ et rudes in utero. At solis ideis vis ea est ut et intellectuales existant et per suam immotæ substantiam in puro solio atque in pura mente insidentes et rudia formantes et sua autoritate chaos ingens in species dirigentes. Hinc universa pendet genitura, teste Xenocrate; hic namque ideam ponit exemplarem originem rerum natura semper constantium. Neque enim ideam fas est dicere organum utpote aut materiam formamve aut finem agensve simpliciter, tametsi esse finis omnium censeatur idearum imitatio. Sed proprie omnium quæ secundum finem causa, et cujus gratia omnia, ideis antiquior est, et agens pro-

prium post eas; quæ cum ita sint, ut Xe
crates censuit, earum idea rerum non e
quæ præter naturam, aut arte fiunt, aut q
tempore nascuntur. Eam certe ideæ ration
Platoni probari Xenocrates putat, abstra
uti sit et divina; non in anima igitur ideæ
mum; et ita sensibilia participare ideas ut
animam. Ascendamus igitur a materiali
ad seminarias rationes, ex iis ad animal
At si in ideas vere recurramus, nihil sa
reperiemus his illisque commune. Nam id
perfectæ, et incorporea prorsus earum ac
per unum et ultra omnem generationem.

Plane constat idearum problemata qu
ternario contineri : primo illa maxime hy
thesis extat : solum esse ideas et quidem
iis quæ in nobis reperiuntur longe diversa
secundo quorum natura sint : tertio de mo
participandi : quarto ubinam collocari
oportet, an in animis, vel anima prioribu
et postea dicendum de natis inde scrupul

Quæstioni plane de natura statim quæs
de anima juncta est. Parmenides a formis abst
hit physicis, et Socrates ideam appellat ani
notionem, atque ei locum præscribit animu
Nam species in animo, et unum quiddam
et incorporeum, abstractum a multis, n

mmersum. Ac Socrates quidem ideas notionibus quibusdam finiri censet; cum autem intellectum dicimus, non objectum intelligendum est ut sensibile, sensu comprehensibile omnibus, sed ipsam intelligentiam intelligentem speciem, intellectum (νοήμα) vocamus; ita ipsum intellectum θεωρήμα vocamus, et δόγμα in animabus quod ingenitum de rebus Deiformibus; unde Parmenides vult ea quæ intelliguntur magis ideas vocari, et νοήμα id quod animæ innatum et posterius naturam, sicut apud Peripateticos usurpatum est. Animæ igitur ratio, id quod manet secundum essentiam in eis, et anima et omnes species, et specierum locus, actu et potentia. Ante ea quæ palam obvia oculis veniunt et ante partita unum oportet subsistere et idem et invisibile. At mortalium animantium, nihil hoc commune, in materia non commune, quia corruptibile; per formam singula essentiam sortiuntur. Sola habet anima communia posteriora natura. Et si in materia commune, materies animam antecelleret, quia in ea commune perfectius, et substantia magis. Nam phantasma in nobis commune, habet hypostasim et respectum ad commune singularium. Universale in multis minus eorum unoquoque; posterius vero

genere multa complectitur, unde et præ
tur; commune de toto subjecto dicitur. Si
commune, nascitur ex multis, quomod
infinitis colligemus visis? Igitur aliunde
continendi unamquamque speciem. Si p
riora natu sola universalia in animis pos
mus, vel ipsis particularibus viliora ;
ante notiones natu posteriores oportet su
tere rationes substantiales semper efficace
divinis animis, et in animis meliorum no
nam in nobis aliquando latentes, aliqua
agentes, aliquando speculativæ, aliqua
secundum providentiam, cum et nos
conjuncti cum illis totum mundum ad
nistramus. Vera igitur idea notio est. Sed
mum ut notio actus veræ mentis et pater
ubi entia intelligentiæ sunt, et intelligen
entia. Subsistentes igitur in illa primum id
nobis interprætantia oracula vocaverunt
notiones paternas, ubi opifices notiones, p
pter notionum ad ea quæ nascuntur un
hypostasim. Aiunt ergo :

Patris intelligentiæ, veremur adire (1), te, liber igni

Non enim ut aliæ aliorum sunt illic notion
sed ut ipsæ sui unde et veræ notiones et sim

(1) Vid. p. 145.

ambo; et ideo patris notiones. Post vero paternas ideas in omnibus post patrem intellectualibus substantiis secundum similitudinem ad illum. Quælibet rursus idea est, neque in iis vel actione existentiæ sive substantiæ, vel substantia, actu intelligendi; quæ coordinatis eodem ordine collocatæ singulæ intelligibilibus sunt concurrentes. Sed post omnes intellectuales substantias in intelligentibus semper animabus, notiones quidem sunt et intelligibilia. In omnibus vero privatis animis conceptus duplices; conceptus substantialium rationum, et conceptus rerum ex sensibus in unum ratione collectarum. Quod vero dicitur insitum, indicat secundum essentiam non esse, conceptus tamen aliter, non ii quas ei committunt sensibilium acies; subsistentium enim illi conceptus sunt et semper in nobis existentium, et ipsa vere entia, et cum in hæc pervenerimus, tum verorum conceptuum pleni efficimur; non ingenitorum aliunde, sed restauratorum, quod habentes nesciebamus.

Neç idem est ἐννοήμα conceptus, et νοήμα id est conceptus substantialium rationum. Intra igitur, a substantia nostra, conciperetur species, non a sensibilibus. Multo enim essent scibilia sensibilibus obscuriora, nunc vero sicut scientia sensu melior, ita scibilia sensibilibus

obscuriora; nunc vero sicut scientia sensu
lior, ita scibilia sensibilibus(1). Universalia
sunt scibilia ac de iis scientiæ; hæc ig
meliora, quoniam et causæ. Intus igitur e
cundum substantiam ideas habemus. Sec
mente cuncta hæc νοήματα καὶ νοήτα coëunt
anima νοήτα ad ea quæ in ea νοήματα, vocar
νουμένα ea quæ intelliguntur ab ipsis. At ad id
vere intelligibiles intelligentium habent o
nem; ubique enim intelligentia secund
oportet habere νοητῶν portionem; habet v
propriæ mentis natura idearum contemp
tionem; specificatrix enim et in univer
mens et opificium universum et apparenti
pulchritudo et ordo per mentis regnum
Cognata plane cohærent mens ideæque; id
dicuntur νοήματα; secundum unamquamq
mentem universaliter, particulariter, anim
liter, intellectualiter, et hinc anima, men
et mentis notiones ac animi νοήματα dicu
tur primorum imagines. A communibus si
gularium ad physicas species, inde ad anim
rationem; hinc ad substantiales rationes
demum ad ens pervenitur quo ducitur S
crates, eloquio sane obstetritio.

Omne intelligens se ipsum intelligit, et sei

(1) Ut C. D., p. 147.

um intelligens intelligit per suam intelligentiam, non extra se. Unde Plato ait: conceptus mentis est, et non addit quod ens extra conceptum, quoniam mens alia seipsam, alia se t superiora, posteriora nulla mens intelligit, nisi eas habeat causas.— Intelligibile triiam per participationem : in intelligente uperiora; secundum essentiam in intelligente e ipsum, secundum causam in intelligente posteriora. Oportet enim superiora intelligens t seipsum intelligere, ubi per essentiam, non omnino participatione. Nam primus intellecus seipsum intelligit solum, nihil habens ante se intelligibile, illic et secundum essentiam.

Sicut intellectus et intelligibile unum; ita conceptus, intellectus, ac etiam intellectus se intelligens, intelligibilium est plenus. Et sicut in sensibilibus, quod apparet utcunque unum, revera multa est; sic et in intelligibilibus biformitas conceptus et entis uniformiter subsistit. Anima ergo a suis conceptibus ad entia transiens ut ab aliis in alia transfertur. At mentis conceptus entia sunt ob intellectualem conversionem et excellentem identitatem. Parmenides transfert hypothesim ab animi conceptibus ad ideas intelligibiles, his conceptibus intelligibiles. Illud igitur ens vere idea, in omnibus speciebus semper unum, idem exis-

tens et quod semper intelligitur et non in-
ligens solum ut conceptus animi. Si ig
omnia participant ideas, non conceptus om
non erunt conceptus ideæ. Nam trium un
eveniet, ut vel ea quæ conceptus particip
non intelligere, aut non esse conceptus spe
mentis expertes, non participare ideas; q
rum duo prorsus absurda. Etenim omne p
ticeps conceptus intelligit. Conceptus e
intelligentiam significat, et mentis expertia p
ticipant ideas, ut inanimata. Non igitur c
ceptus ideæ, nec in conceptibus substanti
tur, sed in intelligibilibus. Oportet non
intelligentibus inchoare res, sed ab eis q
intelliguntur, ut omnium causæ sint, et in
lectualium et non intellectualium; omni
enim esse commune, intelligere non om
bus. In iis plane standum, dicendum cur, q
nibus in mente subsistentibus intellectualit
non omnia intelligunt quæ hic particip
ideas. Dicimus quod gentium degeneratio
primis causis usque ad ima subsidens, su
cedens, descendens totarum et integrar
essentiarum participationes hebetat et obscur
et tamquam per universa progrediens op
cium, non ab omnibus æque participatu
unde et catenæ quædam desuper apparuer
usque ad inferiora protensæ. Plurium ve

rium in idea et minorum, participatio prima media et ima catenæ revelat. Ut una paterna ens omnibus metra præscribit participationis, m præsumserit et singulorum conducibilites ad mundum principiaque et media ac ies cujusque catenarum. Variæ quidem paripationes primæ deficiunt, secundæ univerliores quæque idea et multa et unum perientes, sed uno constituente in eo multas oprietates. Quod intelligitur conceptu animi tiquius; quod intelligitur melius intellinte dicitur. Si anima intelligat, mens intelgatur, mens altior. Si mens intelligat, intelgibile vero intelligatur, τὸ νοήτον præstanus. Non igitur ideæ primæ conceptus, sed telligibilia. Hinc constat quod ideæ non anima primum, sed et ante mentem. olet Plato ad intelligibilia ferre hoc naturæ omen, ut in Philebo regia mens, regalis nima, in Jovis natura, et animalis natura empiterna. In Timæo naturam vocat intellibilium monadem idearum et sempiternam are; manere in uno unum, et moveri temus, et simul cum generatione hypostasim otinere. Descripsit vero vim idearum et prorietatem solum exemplarem, non perficienm, non custodientem, sed idearum prorium hypostaticum et assimilativum. Habent

25.

vim producendi et generandi suas imag
non minus quam physicæ rationes. Habet
omnis idea divina causam paternam et
tricem per suum esse; et perficientem et
reddentem et defectu replentem, ac mate
formantem et custodem universi ordinem
dissolubilem et rationes stantes, et com
sionem retinentem infractam et perfectio
per causas stantes, unientem multa et d
pata sensibilia et astringentem et continent
quia corpus per se divisibile eget content
rationum vi.—Omne contentivum unum i
visibile; hic participandi modus; est enim
ticipatio assimilatio et continentia simil
et custodia et perfectio. — Non idearum
cunda et ignava forma, sed potius idea
principium primifex et secundum exempla
afficiente sejungi non debet; utraque ei
adest et gignendi et sibi similia patrandi
de suæ essentiæ redundantia hypostasim
giendi. Et ita exemplariter agunt ideæ et ac
exemplantur; exemplariter quidem in ex
plari faciens agensque, active autem exem
in agentem collectum. Unio igitur una ex
plar et agens colligat, præterquam multor
efficientes causæ sunt, at genitorum exem
minime. Talia quippe singularia fiunt quid
quatenus singularia, non exemplaria haben

uatenus ejusmodi sunt. Non aliter igitur ab
gente dirimitur exemplar quam quia finitum
t.

Sectatores dogmatis idearum eas oportet
concussas, inviolatas, abstractas servare et
mnia præcurrentes; idque paulo ante dictis
onsentaneum, quibus ostensum carere habi-
idine ideas. Nec enim earum vis opifex ea est
uæ habitudinem teneat ad secunda, neque
amen habitudine vacant et ita abstractæ ut
is alienæ et incommunicabiles fiant. Sic et
Plato. At qui post Platonem, ex dimidio pene-
rant veritatem, alii divinæ causæ providen-
iam cum habitudine materiali observantes,
qui et divinum percurrere aiunt per materiam;
alii vero absolutum, sine providentia faciunt,
qui et actionem et providentiam auferunt a
divinis, separata quædam intelligibilia appel-
lantes, non opificia, non exemplaria, sed tan-
tum desiderata sensibilium; circa illa enim
choreas ducere cœlum universum, et per desi-
derium illorum beatitudinem tenere. At Plato
servat omnia, providentiam idearum et immo-
bilitatem et eminentiam et absolutam vim et
præsentiam et excellentiam. At quisquis solum
ideas absque habitudine ponat, nec omnia
percurrere addat, consequi statim videtur eas
nec nosse nec nosci. At adversus negantes vim

effectricem et causam agentem intelligibi
multa eveniunt incommoda. Imprimis
modo cœlum divina optabit, illinc mi
ortum? Quidquid enim ortum est, fo
cupit suum et originem. Etenim cuique n
indidit ad suum essentiæ autorem con
Aut cœlum quomodo desideret, unde
accipiat? Nam omne desiderans spe quic
consequendi trahitur, nisi frustra desic
Admirari Platonis divinam sententiam l
omnem nodum explicantem et omnem im
de divinis ideis suspicionem; secundum i
mentis imaginem, quæ ante mala quæ ab
postasi excidunt, evertendi vires const
Quod vero actio idearum absoluta ad ha
dinem sit, prius docuit. Omnis enim habi
eget alia quadam causa uniente et com
tente. Erit igitur alia prior idea similitu
nectens. Similis enim ad simile habit
Quemadmodum et Pythagoræorum fili
numeris et figuris divini ordinis imagi
cernebant, et ibi versantes tanquam ex t
quibusdam divinarum rerum cognitio
colligere studebant, quid mirum si apud
scientia dicitur quidem ad scibile et est l
suo scibili conjuncta et eodem ordine?

Idem et sciens novit et orthodoxus, se

melius, deterius alter, et scientia plane et ad ea quæ sunt ejusdem ordinis et ad secunda est. Sic et Plato ipse in Epistolis ait per scientiam quidem cognosci non posse, sed intelligi. Est enim scientia compositior intelligentia; mens vero proprie idearum spectatrix est; quia etiam ideæ suapte natura sunt intellectuales et simile simili cernimus suo; sensu sensibilia, opinione opinabilia, et intellectu intelligibilia, et ut theologiæ magis ascendamus progressi ad νοερὰ usque, ultra hæc non nisi ideas abstractas, intelligibiles et intellectuales nostra meliores cognitione videre est. Purgatos enim opinione animos et contactu quodam cohærentes et sequentes duodecim principes ad contemplationem idearum sursum agit per afflatum et divinam inspirationem.—*Sane post patris conceptum Anima ego habeto*, inquit oraculum. Duo imprimis Plato edisserit, quisnam auditor non indignus, quisnam magister idearum. Auditor sane sit ingeniosus, amore sapientiæ captus, non rerum humanarum; nam qui natura ipsa philosophus, non humanarum rerum sed incorporearum sectator est; ante ea quæ oculis obvia patent, quiddam aliud subintelligens semper; deinde multarum rerum, non rerum humanarum, quæ parvæ admodum sunt, et nihil

ad beate divineque vivendum conferunt; i logicis, physicis, mathematicis non indoctu et quum statim deos quasi solem adversu intueri nequeat, in his quasi aquis et specul oculum exercet, atque assuetum luci fac spectandæ; cum enim in mathematicis inte lexerit in uno et unitate multa et omnia co tineri, par, impar, circulum, sphæram alias que numerorum species, minime admirabitu quonam pacto divinum sua essentia ignen edit ardentem, nivemque frigidam; nec mira bitur quomodo causæ cunctis ubique præsen- tes causatis, si universalis causam in dialecticis fuerit contemplatus; quod est in multis unum et prædicatur. Per has sane imagines divinorum radios cernimus; sed ingenio tamen iis quæ vere sunt proximo et voluntate, ad ἀναγωγὴν entis, sicut ad omne institutum apparatu, egemus sincera ac purgata præparatione.

Tria necessaria contemplanti, ingenium, peri tia, promptitudo. Ingenium erga divina fides, pe- ritia inconcussæ veritatis cognitio, promptitudo amoris et diligentiæ vim dat. Hæc sane discen- tem decent; at docentem multo prius; et doc- tori non convenit loquacitas, sed e contra paucis multa claudere, principiis maxime unis inniti; a presentibus alienus, divinis proximus demonstrationibus utetur, mystica mystice

tradens, et arcanas divum ideas ac notiones pandens.

Omnia in omnibus proprie sunt. In primis secundum causam et media et ima, unde et noscuntur ab ipsis sicut et ibi sunt, in mediis prima ex parte et hæc in imis utraque; unde et omnia norunt animæ quæ sunt, suo quæque more : superiora imaginibus, inferiora causaliter, rationes vero suasmet cognitione quadam. In primis idearum is status ut suapte natura seipsis abstractæ stent suo in loco; intelligentia scilicet non instar sedis subjective uti accidentium substantia, non instar materiei in formis his mersis, non instar partium in toto. At mens idearum locus, ut centrum linearum et theorematum; in ea scientia, et quoniam mens non est in nobis sed anima, ideo non sunt in nobis ideæ, quarum mens sedes. Hinc constat Platona mundum intelligibilem ab animabus abstrahere.

His expeditis primum requirendum: si est *ad aliquid* (relatio) in ideis; deinde quo pacto verbum hoc verum, et in qualibus speciebus. *Ad aliquid* dicitur accidentium solum, uti et dimidium, et quicquid in idem recidit, idque logice. Adde quod et habitudo essentiarum est quemadmodum in natura lævum ac dextrum, quæ in animantibus, accidentia non sunt omni

ex parte. Unde enim motus initium fit, d
trum esto; idque non accidentarium, sed
tura ipsa, ideo nec commutari dextrum huj
modi in sinistrum potest. Et Timæus utru
que in mundi periodis ponit juxta essentiar
vires primorum opifices et secundorum, p
currentes et sequentes. Alius in rebus *ad a
quid* subsistentibus per se modus exactior,
quibus utrumque sui cum sit prius, et altero
et seipso prius, et sui existit intelligibile et
telligentia sui, et hoc ipso et intelligentia *i*
intelligibili unita hæret, et intelligentiæ
contra intelligibile coeunt. At pater hic qu
quid paternum habet, pendet ex altero, il
vero paterna causa, sui explet essentiam i
primis, aliis dat proinde ut progrediantur
lucem. Adime ergo inde impias ac sacrileg
habitudines, diis alienas omnino et pro hab
tudine sumenda identitas.—Omne ad *om*
totum est vel pars, vel idem vel aliud. Totu
et pars in eis cernitur formis in quibus tu
altera participatur altera, non conversim.
in contrariis maxime diversum dominat
pellere se mutuo contendentibus et delere.
illis idem quorum participationes oportet s
cundum reciprocam esse conspirationem,
impossibile non simul ambo et adesse suscep
taculis et deesse. Oportet itaque unumquodqu

illorum *ad aliquid* unamquamque intelligere speciem, unius hypostaticam habitudinis, non habitudinem subjectis, tametsi mutuo referantur ob mutuam invicem intelligentiam; æterna et uniformis æternorum intelligentia ipsa est scientia veritatis, facientis intelligibilia. Veritatis enim lux cum fit intelligibilis, eis vim intelligibilem communicat et multa scientiæ; nam idearum mediarum ordines tres, primus uniformium et intelligibilium, secundus continentium et colligantium, tertius perficientium et convertentium.—Sunt et cognitiones particulares, naturæ super naturam, sensuum, imaginationum, opinionum, rationis, intelligentiæ, sensuales non puræ, sine sensu puræ, omnium præcipue tres, Arithmetica, Metrica, Statica, et omnium purissima dialectica; sed scientiæ nomen solide audiendum, nec ad artes transferandum usu et necessitate compertas. Harum non ideæ, cum sunt umbræ umbrarum, imagines imaginum, imagines verarum scientiarum: hinc habent generationem. Sed scientia a prioribus subsistentibus per quas et nobis ad illas ascensio et intelligentiæ similitudo. Una igitur ante multas scientia veritatis, ipsum quod est, et veritatum multæ, nam cujusvis scientiæ proprium scibile, veri-

tas quædam est (1); et multarum scientiarun apud nos una idea, scientiæ; unde omnibu principia sumuntur, et quamvis nostra scien tia a divina alienissima sit, est tamen per ean ad divinam accessus. Nec mundus intelligibili in nobis constituendus, ut placet aliis, u intelligibilia in nobis cognoscamus. Supra no enim est nostræ causa essentiæ.

Propositum est monstrare quomodo idea abstractæ per se, sui, non in nobis cum nostr cognitione, simul non eisdem ignotæ, sol menti divinæ visibiles. Animum illis nostrun non conjungit sensus, non opinio, non ratio non intellectualis cognitio nostra; sed sola diis intellectualibus illustratio potentes no docet conjungi illis νοητοῖς et νοεροῖς speciebus Natura sane illarum abdita, quarum visio festum, et imitatio ascendentium ad subcœ lestem ἁψίδα (2), ad cœlum et locum supercœ lestem, ut ait Plato in Phœdro, exactos et ple nos aspectus, et simplices ac beatas vocan ipsorum illas visiones. Ostendimus itaqu quondam per ea quæ in palinodiam conscrip simus (3), quod omnes ordines illi medii

(1) P. 213. Ut Coddss.

(2) P. 215.

(3) P. 215. Quis autem est liber ille Procli, ignoramu

νοερῶν sunt deorum, et primorum νοητῶν, ut puto, per methodos efficacissimas. Patet id quoque quod nunc dicitur nonnihil tenere veritatis. Intellectualium idearum intelligentiam ipse nobis indidit opifex animarum et pater. Earum vero idearum, quæ supra mentis intelligentiam stant, cognitio a nostris aspectibus et cognitionibus elevata est, et est suapte natura insita, solis ipsis nota animis divinis et afflatis.

Desuper a summo intelligibilium vertice in omnia secunda procedunt divum genera. Decori igitur medii ordines specierum ipsarum processionem suscipiunt, juxta bonum pleni existentes sua perfectione et sufficientia et plenitudine, secundum pulchrum jucundi secundis, et elevantes quæ processerunt, et colligantes divisas causas. Nam conversio ad pulchrum colligat omnia et unit, et quasi ad unum communit centrum. Hæc igitur, bonum inquam et pulchrum, occulta sunt et uniformiter in primis, æqualiter vero in singulis, in variis ordinibus varia, pulchrum sensui suum, opinioni suum, rationi suum, puræ intelligentiæ suum, aliud prorsus abstractum, soli sibi visibile, lumen.

Qualis erga deos communio hominum est si divina humana non norunt aut divina nos? sic valeat omnis divinorum cultus, valeant

templa, valeat jusjurandum in quo testes dea
vocamus; valeant munera quæ divinitus dai
dicuntur. Impia sane hæc, nefaria, stulta
inaudita. Et procul dubio novit deus omnia e
facit. Qui vero tollunt Dei oculos et avertun
a rebus mortalium, his coloribus suam phan
tasiam adornant. Imprimis rerum perpetu
vicissitudo, fortunæ casus, vitæ tanta varietas
materiæ tanta confusio, non habere res Deun
in variarum et omnigenum rationum volutio
nibus, et a sua abesse beatitudine, et dei pro
videntiam tollunt, eam a nostris animi affec
tibus metientes. Addunt cognitiones varia
pro objectis, sensum, opinionem, scientiam
intellectum, quæ in deo minime, menten
autem materiæ expertem solum et puram
Negant ab ea et aliorum omnium notionem
quæcunque intelligibilia non sunt; si enim
extra materiem et ipsum oportet esse purum
et alienum a compræhensionibus materia
mersis, et ita purum non nosse quæ in ma-
teria non sunt et idcirco providentiam adi-
munt, excellentiam prætendentes, non imbe-
cillitatem dei, ut qui plenos lucis oculos habet,
fama est eos quæ in mundo spectare non posse,
et multa ajunt pulchrum ignorare, ut afflatis,
quæ inspirationem divellunt sapientibus, quæ
deflectunt scientiam. At qui ei sensibilium

cognitionem tribuunt ut et providere ipsum dicant, vertunt ipsius visum in extranea et faciunt per sensibilia pergere et tangere quæ gubernat, et manu quasi impellere singula, et adesse loco cunctis nec posse aliter providere. Alii se ipsum nosse ajunt, at providere sensibilibus non oportere; tantum satis omnia sua essentia et procreare et exornare, illis non cognitis. Deus tantum prestat naturæ quoniam si novit. Recte ii ajunt, et non recte. Recte, quod adempta providentia non est ordo, neque habere deum res nec sentire. Non recte, quoniam eminentiam et unitatem intelligentiæ divinæ non animadvertunt. Ita excidunt a vero. Nam quicquid agit juxta vim suam et naturam agit et secundum ordinem essentiæ, sicut et deus. Non enim generatio geniti naturam sequitur, sed et aliquid agit otiose et quiete, aliquid negociose et particulariter. Aliter igitur agit deus et aliter mortalium genus. Si ergo juxta suum quodque ordinem, vim, naturam operatur, et hoc divinitus et super naturam, illud physice, aliud aliter, igitur omnia id noscunt secundum suam naturam; et non quia objectum notionis unum, ideo et cognoscentium similiter apprehendunt objecta; sensus capit candida et opinio et mens, modo non uno: sensus non penetrat ad essen-

tiam, mens causam percipit. At ipsum inte
gibile non noscit et ipsa mens omnium pr
tantissima, et nos noscimus varie tamen;
cognoscens natura, ita et notio; melius a n
lioribus noscuntur res, ab ignobilioribus d
rius. Et deus, ut natura vult sua, genita se
piterne, particularia universaliter, et omn
aliter quam natura rerum. Omnium Deus
plenus intelligibilium et omnium distin
habet causas; quare et homines et reliqua o
nia gignit secundum suas proprietates, n
quatenus unum quodque divinum est,
ante ipsum pater intelligibilis, unde
pater appellatur eorum quæ specie s
distincta, omnibus se insinuans. Ille v
genere differentium et omnium pater
Et quidem multo prius ille omnium
pater, sed omnium quatenus unum quo
que divinæ virtutis est particeps, et c
nitio quidem huic inest et privatim huma
rum rerum, et cum aliis in universum.
enim in eadem et hominum causa, et sejun
ab aliis, et conjuncta omnibus ipsis. Ut o
nium deorum est causa, Deus archangeloru
angelorum, dæmonum, heroum, animarum
animantium, plantarum, terrestrium omniu
ita et cognitio una omnium simul horu
tamquam unius generis, et non distinctæ h

anarum rerum. In diis cognitiones altiores et
mpliciores sequentium varietatem præsump-
erunt. Hominis prima cognitio est in diis tan-
uam entis, et est una cognitio omne ens
uatenus unum unica unione compræhendens.
ecunda vero cognitio ejus quod semper est.
læc enim cognitio quicquid semper est, unice
nica causa continet. Quid primo in ordine
dearum ipsa per se dominatio et vera scien-
ia sit, plane perspicuum est. Illic enim et
livina intelligentia est omnium unice, et uni-
ersa complectens vis; hic totius scientiæ fons,
ltera origo universi imperii prima, sive in
liis, sive in naturis altioribus, sive in animis.
Et fortassis idcirco genus scientiæ hic intel-
ligentiam appellavit, illarum specierum con-
templatricem et unicam ostendere instituens.
Superiorem vero formam solum ipsam vocavit
ideis in mediis; ab intelligibili enim notione
implentur ordines medii sua intelligentia,
et omnes dii intelligentiæ sunt. Omnis divina
mens et deorum omnis ordo cognitionem in
se omnium et originem tenet. Ipsum primo
bonum et cæteris vult inferioribus radios sui
splendoris et bonitatis impartiri, ne opere
quidem suo rationis expertia sint. Nam ipsius
naturæ opus vitæ infimæ hujusmodi est, non
divinæ, quæ ipsas quoque substantias rationa-

biles parit. Una eademque igitur opera ;
norunt universa dii et factitant et ante l
pro voluntate sua et consilio intelligent
omnium præceperunt et creatricem vim ; qu
et voluntate et notione et potestate præsid
universo. Atque hujus beneficio trinitatis cu
ta divina fruuntur providentia et divinam
originem referuntur. Ipsius autem natu
sinus rationes gignendi fovet intelligentia
rentes. At ingenium quod ratiocinatur cogni
est in se finem retinens, demum volun
ipsa bonum ipsum et bonorum. Ipsa itaq
in unum collige et quod voluntarium est
quod intelligens et quod efficax, divinamq
unitatem cum intellexeris in deum refer, ta
quam illic omnibus simul his una ratio
primo subsistentibus, et deorum toto gene
hæc omnia continente; et maxime in intelli
bilibus primaria intelligentia est, et super
tandi vis et bonitas voluntatis. Causæ prin
dignitas et majestas suprema in virtute p
terna, sed bonum in voluntatis benignita
Idcirco nunc primum ideas deos appellat,
ad primum suum fontem refugiens, et qu
unicum et bono proximum ; et ita omnin
spectatrices ideæ sunt et reginæ, quaten
divinam vim universa ex parte rapiunt et qu
tenus ex diis pendent omnia.—Deus ipse

novit et omnium se autorem novit et genitorem, in quo manent rationes omnium creatrices. Spectat in se igitur primas rerum origines, et universa divino quodam termino et intelligentia exactissima complectitur, unumque omnium complexum efficit ipse, quæ sunt intelligibilia tenet, quæ partibilia, quæ sensibilia, quæ pulchra, quæ turpia, adde et quæ mala idque unica boni notitia et quotquot primo bona sunt, et quæ secundo et quæ simpliciter, et quæ aliquo pacto et quæ nullo pacto, et prorsus universas omnium bonorum vires habent. Ut enim unica similis notione quicquid quovis pacto simile est intelligit, sive in incorporeis sive in corporibus intelligetur; ita et boni una intelligentia in se ipso omnia quorum est causa, utrumque bonum unice concipit. Deorum unica et simplex intuitio juxta boni unitatem; et quidem ideis in aliis itidem. Secundum enim ipsius naturam impartibilis rerum partibilium rationes tenet, per cognitionem horum cuncta etiam partibilia præsumsit; quæ quum ita esse oporteat, quodnam horum axioma tum negabimus? Numquid illud, impartibiles partibilium causæ? At negari non potest; quis enim nesciat ex unitate constare numeros? atque ex signis magnitudines ipsas, et omnino in universum

ex simplicioribus quæ magis composita sun in multitudinem progrediuntur. Mens ips rerum fertilium infertiles complectitur ratio nes. Et quid mirum seipsam nosse mentem cum et nobis intellectualiter vivere sit ex e quod ipsi nos noscimus? Nihil igitur absur dum si mens impartibiliter agnoscit quæ pa tiri possunt; ex causa enim nosse multo satiu est atque exactius quam sine causæ cogn nitione ; sensibilia sensitive novit, quand etiam sensus in eo intellectualis vitæ idea es Quicquid enim in intelligentia subsistit, inte lectuale est suapte natura. Nihil enim imbeci lum esse potest, nihil mortuum, nihil ment expers, quod in mente secundum actionen est. Quemadmodum igitur intellectualiun idearum quæstiones diluendæ sint dictun sæpe est. Namque si seipsum auctorem om nium novit deus, et ea quoque novit quorun auctor est; hinc plane ad Aristotelem instab mus ostendentes, quemadmodum quam ips finxit mens, seipsa cognita, tamquam omni bus desiderata, et cuncta quoque novit, qu ejus desiderio continentur, et seipsa perspicu cognita, novit plane et ipsam appetentia Quisquis enim alterum eorum quæ *ad aliqui* dicuntur plane novit, et alterum itidem, scien tiam certam habebit. Non igitur adimenda es

mentis notio prorsus sui ipsius notionem tenentis; quam cum habeat, novit et quemadmodum aliis desiderata est.

Quomodo autem sermones Parmenidis veri sint, et in quibus ideis, enarrare rursus oportet. Nam ideas intelligibiles constat non eam habere nostrarum rerum cognitionem, quam intellectuales, determinatum rerum humanarum quatenus sunt humanæ, et aliarum individuarum specierum et omnino sensibilium : sed unicam et universam omnium simul quæ sub uno genere collocantur, cœlestium inquam et aëreorum et aquatilium aut gradientium, aut deorum aut meliorum generum, tanquam divinorum entium et animalium simpliciter et indivisibilium. Suprema igitur scientia et intelligentia non est propria rerum humanarum, cum sint particulares; sed omnium simul et uniformiter in mente existentium indivisibiliter. In his vero ideis intelligibilibus, verum est id quod dicitur non habere eas erga nos ullam vim, neque erga illas nos; etenim nostram notitiam prætervolant et superant in adytis et penetralibus patris latentes, et, ut inquit Theologus, soli cognitæ proximo Deorum ordini; et ipsorum melior vis atque præstantior, quam ut nos suapte natura edant; solum quippe deos procreat, ut sæpenumero dictum

est, et deos equitat, at non animas. Ab inte lectualibus vero generat et idearum et an marum catervas et hominum et aliorum an mantium processiones. Ergo si apud Deu suprema dominatio est, atque ipsa suprem scientia. Amant quippe homines domin deos vocare, et in corporum ægritudinib ad eos profugientes, et ad ea quæ ipsi n queunt assequi deos invocantes, tanqua omnipotentes. Ambigitur autem an nost norint, et est quidem humanarum reru ratio; vident enim quoniam potestatis e abundantiæ, omnium similiter dominari omnia imperio tenere; cognitionis vero vi tutem, optima nosse. Horum principatum rerum omnium accusant, cognitionem ve adimunt. Animi enim studium contempland quantumcunque videtur optimum, tantum divinam causam referre dignatur; et hoc re tissime, non enim oportet progressa tantu cernere sed et origines omnium in ipso; u et hæc longe distantia invicem coeunt simil tudine quadam.

LIBER QUINTUS.

Universalia unde capit mens cum in nob actu non sint? Quæ vero actu præ illis quæ potentia? Alibi igitur et ante nos in divinis

abstractis essentiis sunt ideæ a quibus et nostra perficiuntur, quæ si non essent nec nostra quidem essent nec perficerentur. Unde igitur ipsis perfectio? non a sensibilibus, quoniam deteriora. Nullo modo enim natura ab imperfectis et multis inchoat, non enim fas non circa monadas procedere multa, circa perficientia imperfecta, circa immota quæ moventur. Et si animarum ideæ non sint, quo quis mentem vertat non habebit, teste Parmenide. Sensus enim et phantasia circa sua propria, mens circa ea quæ sunt, versatur. Quorum enim erit cognitio in nobis intellectualis, iis formis ablatis? Unde demonstrationes? ex eis enim demonstrationes quæ et causæ quæstionum et natura priora et altiora et universalia. Unde, puto, et illi quibus ideas esse non placet, veritate acti, in sermonibus de demonstratione universale adorant; et ii quæ secundum partem divinius vocant, sine quo neque demonstrationes neque definitiones constitui possunt, et præsertim definitio stricta ex rationibus animi essentialibus. Definitiones igitur, tota et universalia et demonstrationes itidem spectant, nec divisiones quidem possunt sine universalibus componi, non conceptibus posterioribus natu, sed essentialibus in anima rationibus sine quibus dialectica nulla stat.

Nam universa dialectica circa demonstratione
definitiones, divisiones versatur, nec hæ qu
dem sine rationibus, communibus, essenti
libus esse possunt; adempta imo erit meth
dus analytica, opposita demonstrative, uti a
effectis resolvens in causas, definitive, ut
compositis ad simpliciora, divisive a magis pa
ticularibus ad magis universalia; tot eni
modis resolutio sit. Tolle igitur species, u
rerum in nobis rationes? Tolle rationes, u
methodus dialectica qua res noscimus? Qu
se vertet igitur mens? Nam ea animi vis caus
vult maxime, ideo præfugit ad ideas, et mu
titudinis parentes ideas monadas. Opinio so
contenta conceptibus posterioribus natu
immersis, quomodo causas reddet horum,
in quæ principia reduces theoriam? Nam
veræ causæ sunt rerum exemplaria et acti
et perfecta, et si species non sit neque exe
plaria possunt esse; nec opificem deum reru
ignotarum, nec finalem causam possibile
set esse.

Dialectica non ea quæ argumentatrix
opinionem sectatur et nugacitatem, sed alte
melior, melioribus utens methodis divisionu
demonstrationum, definitionum, qua fre
spes multa est nos idearum penetrare spec
latum, potentes confusa distinguere, nod

solvere, ignota monstrare; sine qua non est certa scientia sigillatim ideas digerere.

Et quomodo, diceret quis, idearum definitiones esse queunt? simplices enim et impartibiles non ullam varietatem verborum admittunt nec scientia capiuntur, ideo neque definitione; nam per se circulus, ut ait in Epistolis Plato ipse, neque nomen habet cognitum ulli nostrum, neque characterem, neque definitionem qua explicetur, neque demonstrationum habet notionem. Nam idearum quævis per se subsistens, discreta ab aliis, abstracta a participantibus, si sola intelligentia quælibet idearum capitur, non ratione, non verbo, non nomine, utrum earum erit definitio? Dicendum igitur ipsum pulchrum, ipsum justum, ipsum bonum hujusmodi ideas non in mente solum esse, verum et in animis et sensibilibus. Ideo quædam definiri possunt, aliæ non. Igitur dicamus de ideis intellectualibus non cadere in definitionem, quoniam simplices, sola comprehensibiles intelligentia; si enim definiuntur, moverentur ab alio; in divinis vero ideis nihil hujusmodi; neque enim ens in aliud quid vadit, ut ait Timæus: Sed etsi processionem faciunt quamdam a se ipsis modo quodam, ipsa sunt illa secundo orta ordine. Idearum vero quæ ani-

males et sensibiles, sunt definitiones; et simp
citer quæqunque secundum exemplarem ca
sam sunt producta, et quæcunque dicunt
species participare, horum sunt definitione
quæcunque vero nec uti exemplaria process
runt primissimæ formæ, non participes ill
rum: horum non definitiones; hæc enim n
definibilia sed intelligibilia solum. Eteni
dialecticam illa prima spectare, simplicib
apprehensionibus et ipsam utentem; diale
ticam vero finientem et partientem imagin
eorum primorum intueri, contemnere q
videntur, et essentiam incorpoream cogitar
ad philosophum attinet ac divinum. Eteni
divinum omne quod abstractum videtur et
intelligentiis, in materialibus subsistens; p
chrum ait impetum ad eorum pulchrum d
centem, quod est non in praxi, ut Stoicis p
cet, sed in actibus intellectualibus; et ve
amore dignum; nam amatoria vitæ speci
maximopere pulchrum amplectitur et in d
ipsis existit. Igitur divinum probat impetu
et pulchrum, idque jure optimo; is quonia
ad mentem excitat et in unum, ut divinu
unum amplectitur, et pulcher mentem, ap
quam primum pulchrum quasi oculum an
mi purgans, et quod in eo divinissimum e
pergefaciens, viam dialectices inconcussam

exactissimam rebus cognitam ostendit, utentem pluribus viribus ad viri captum; hæc imitatur mente, unde initia sumit, extendit ad ens, errorem circa sensibilia quiescere jubet; inredargutis singula methodis premit, donec ad ipsam perveniat unius et boni speculam. Hanc plerique ita exercitamentum a Platone dictum volunt ut cum Peripateticis et Aristotele de vulgari illa consentiant. In quos tametsi initio permulta diximus, jam rursus compendio nonnihil explicare in animo est, et in primis quid gymnasticum sit hujus dialecticæ aperire conabimur. Etenim in Republica Socrates exercet, inquit, per se ipsam eos qui erudiuntur. Tria ergo dialecticæs munera, purgandi argumentorum pharmaco, uti testis est Sophista, quo et Socrates utitur plurimum in Sophisticam turbam, duplicem ignorantiam tangens. Deinde secundum, res ad mentem revocandi, quod dicitur rememorativum, quo bene natos ad contemplationem levat, solam ipsam veritatem ostendens. Per argumentum quidem provocans ratio de sensibilibus certa et stans non est, neque congrua, sed commistura quædam, veri faciem præ se ferens. De intelligibilibus vero rationes immutabiles, multis argumentis convellandæ inviolabiles. Nam sensibilia id quod dicuntur exacte

non sunt, sed intelligibilia proprie sunt et in-
telligi magnopere queunt. Sensus non perc
pit ideas, nec phantasia. Opinio deinde ration
quidem eas capit et sine figura, habet tame
et ipsa varietatem et omnino quod solum noss
suapte potest natura: sed sola in nobis rat
satis potest species cernere. Ideo Timæus a
intelligentia comite ratione compræhendi
posse quod vere est. Quare quæ ratione ca
summopere valent, species ipsæ sunt, qu
propriæ species sunt, merito sensibilia, quip
pe cuncta in ratione sunt partium, quonian
corpus omne in parte est, nec enim cunc
corporum esse queunt, nec unum in mult
esse partite. Physica vero versantur circa co
pora et partita, quæ ad animas attinent vari
neque instar intellectualium formarum sin
plicia. Quare maxime comprehensibilia et in
telligibilia et quæ absunt a materia longiu
hoc commodius priusquam formæ existun
ac species, puritatem retinentes perpetu
suam; itaque errore opus est dialectico a
harum intuitum specierum prius nos exerc
tante, et initiante ad illarum captum; isq
cursus non opinione arguit, sed universa
dialecticam, quam arcem, coronam, et pr
pugnaculum vallumque scientiarum appe
lavit in Republica. In logicis nos vertiginibu

t methodis exercitamus ad exactiorem sepa-atarum rerum intelligentiam. Nec ulla te ad-niratio teneat si scientiæ theoriam errorem lictitat. Uti enim ad puram intelligentiam νοη-ῶν circa falsa et vera error; error etiam in ntelligentia, varietas intellectionum, objec-orum pluralitas, error et deorum cœlestium t intellectualium providentia ad secunda. Omne enim in multa progrediens errare dici-ur. Quatuor error significat, multitudinem ctionum, quamvis etiam simul sint omnes; multitudinem transitoriam, multitudinem ab oppositis in opposita pergentem, composi-torum motuum multitudinem.

Unde genesis animadvertendum ac interitus, et an harum rerum etiam causas in speciebus re-poni oporteat. Non genituram non esse fieri po-test, neque perire prorsus corruptionem; sed oportet hæc in mundo una esse, oportet invi-cem, quatenus et mundus ipse non deficiat, idcirco perpetuo fit defitque, ut Timæus pro-dit; quin et generatio ipsa est ac partem es-sentiæ capit, corruptio vero ejus quod non est. Nam ut fit quodque ad essentiam vadit, et esse ipsum consequitur: quatenus vero cor-rumpitur, ad non esse pergit in aliamque per-git, commigrat speciem; idcirco aliud in ali-ud corrumpitur, nihilominus eo est quod est,

illud quod non est, si fas sit dicere, juxta hc
pitem Eleatam; ita hoc loco generationi n
minus est corruptio ad universum pertinen
et quasi illic idem et non esse, et esse l
bet; ita in iis, quod gignitur etiam corru
tionis est capax, et quod corrumpitur gei
turæ. Causa igitur hæc genituræ et corruption
ens et non ens. Si corruptio sit, ei jure obti
git indeficiens atque infinita vis, essentiæ m
trum genituræ perpetuæ. Quod si corrupt
non sit, se ipsam minime deleverit, cæte
non dissipabit, non vertet, non commutab
non sympathiam efficiet, non confundet c
dinem.

Non mediocre studium veritatis specta
campum ubi est. Omnis itaque vita nostra
eam contemplationem exercitatio est. Ac p
dialecticam error ad portum illum, hanc ve
visionem quam animæ multis mediis asse
uuntur. Si est Providentia, sequitur ades
omnibus et exemptam esse; nihil injuri
nihil casu, et citra ordinem, omnia bon
Hinc connexio et custodia et beneficentia, nil
eam fugit aut humile aut sublime. Tolle pı
videntiam, ubinam bonum? ubi metrum? u
terminus?

Id mirum quod rident uterque et Zeno
magnus Parmenides. Risus arcanam imitat

divinorum actionem et latentem; sed risus effusior imitatur processionem ad potentiora; plus enim cadit in sensum cachinnus nisu. Itaque nisu parcior manentem et conquiescentem et occultum deum, cachinus superne manentem imitatur, jam procedentem et apparentem, idque mirabilius. Nam Zeno subridens Parmenidem spectat et ridet ad Socratem verba faciens. Ridet igitur Zeno aperiens Socrati se et uniens et hac unione Parmenidis intelligentiam provocans. Convertit enim et hunc in ducem suum et ad eum erigit uti primariam contemplationis causam, et totius apud ipsam intelligentiæ parentem. Illud imprimis statuendum sanctissima dogmatum et divinissima in aures multitudinis proferri non oportere, vulgo sane ridicula, doctis et sapientibus mira, sicut et Pythagorei sermones quosdam mysticos, alios sub dio patulo, et peripatetici commentaria quædam secretiora intra adyta alia credebant extera; ita quodque Parmenides quædam ad veritatem, pleraque ad opinionem conscripsit et Zeno sermones veros edidit et utiles. Secreta igitur veritatis turpe prodere in vulgus, seni præsertim, nam juveni minori probro datur assueto affectibus; rationem eam primo adfert Plato, ignorantiam scilicet. Magnorum quippe malorum ig-

norantia occasio est, in animis. Dialectici cu
sus itaque et erroris finis ipsa veritas et me
Oportet enim a postremis ad summa per m
dias vitæ species ire, et sicuti per me
descensus, ita elevatio facienda; ideo conte
nendi sensus nihil exactum sapientes, ni
sanum. Deinde tollendæ e medio phantasiæ
nobis instar Stymphalidum avium volitant
nihil nisi malorum formas capientes. Ide
vero et veram elegantiam, quoniam picta
figurata non est, fugiunt. Imo vero purit
tem judicii mentisque perturbant et dejiciu
Tertio rescindendæ prorsus opiniones vari
animas in errorem abducentes, ignaræ caus
rum et scientiæ et mentis. Denique eu
qui in scientiarum pelagus recurreri
illic dialecticæ partitiones et compositi
nes et omnino formarum in nobis variet
tem considerare oportet, quæ suum ordine
indicant menti nostræ, quoniam a compo
tione ipsa abesse oportet, ac intelligentia ja
et mente penetrare ea quæ revera sunt. E
quippe scientia omnino præstantior mens
ipsius mentis vita. Errores ergo plurimi
vertigines animi in phantasiis, opinionib
et ratione quoque : sed unica et sola vita me
tis errore vacat isque mysticus est animi po
tus constitutus quo sane et poemata Ulysse

post varios multosque vitæ errores ducunt. Carminum ait confictor: *Amor rursus utique ceruleis sub palpebris refrigerata oculis conspicatus demulcimentis omnifariis in infinita retia Cypridis jecit jaculum trementi invadens, unde regalis equus palmarius in senio exercens cum curribus diis in pugnam incessit.* Quantum attinet ad id quod Parmenides de curru verba fecit, sic velim intelligas. Equorum certamina et amatoria ad animas qui consurgunt, proficiunt, elevantur, ascendunt, accomodate et concinne se habent; in iis siquidem ingravescit equus degener et pavidus, cui sit auriga non probe et liberaliter et ingenue educatus; contra fertur agilis, alacer, promptus; is cujus natura ad pugnam strenua existit. Et animorum certe ascensus amoris beneficio fit, et salus item ipsa. Proinde et currus alatus, pennatus, pervolitans, furore amatorio divinam cursu petit pulchritudinem, earumque rerum, quæ certissimæ sunt, visionem, aspectum, intuitum, contemplationem ac speculatum. Ac Ibycus amatoriæ rei perstudiosus et senior, et ad scribendos amores progrediens, ad laborem amandi vereri inquit scriptionem suo quodam in carmine.

Tum Plato ita pergit: *Cogitanti mihi idem et memoria repetenti magnopere pertimescendum*

videtur, quanam potissimum ratione lic
fasque sit tantæ ætatis viro transmittere,
nare, emetiri ejusmodi ac tantum dic
profundum pelagus; sed tamen arbitror g
ficari oportere, quoniam et Zeno ait: U
idemque sumus. Novit plane quantus a
error in sensu, in phantasia et opini
imo et in ratione, non oblitus laborum,
ficultatum, anxietatum, certaminum, hæ
dem formidat repetere, in eadem descen
denuo, tanquam Ulysses alter reversus in
triam, jamque bono suo, voluptate, felic
fruens, quoties in eadem bellorum voc
discrimina barbarica, expertus domo ab
sua non lubenter, superiorum calamita
et turbarum optime memor, bellorum
multu jactatur atque diuturnis erroribus, c
jam in portu rationis constiterit ex pha
siarum et sensuum tempestatibus, et eve
in mentem, ex ipso rationis cursu, jure opt
perhorrescit in ratiocinationum pericula r
ac in mentis ratiocinantis errorem subl
ne in phantasias sensusque recidat. Ne
enim tutus esse potest a mente ipsa at
intelligentia descensus, nec omnino long
abeundum a primis, ne imprudentes f
apud deteriora et sordidiora commorati. I
quoniam Parmenides optime versaret an

jam atque memoria imprimis teneret, in portu constitutus veretur in ventum atque orationum turbas revocari a pura mentis actione ac forma. Verum fit sæpe ut descendat boni gratia ad posteriorum beneficium. Nam hæc ipsa gratia divinæ imitatio providentiæ est. Ejusmodi igitur esse oportet descensus ab intelligibili animarum divinarum divinis cohærentium malum erroris expertas ut ad solam beneficentiam demittantur, non ad explendam φιλογενέσεως vitam, nec in profundum labentes nec cohærentes glutino vitæ optimis formis; nam solos esse vitæ ab omni corporea turba abstractæ symbolum præsefert.

Unde igitur auspicabimur, atque quid subjiciemus imprimis? Seipso jam volutationibus dedito Parmenides, et scientiæ interpretationes ingresso, ab ipsa mentis et intelligentiæ arce, capite, fastigio, vertice, speculo descendit et ex absolutis ad pendentes ex habitudine formas, rursus eos percunctatur qui se participaturi sunt, unde initium sumendum; et in quanam hypothesi verba facturus sit, non quod a deterioribus maturius indicium consiliumque expectaretur, sed quod eos ad se potius suique contemplationem converteret et evigilarent experrecto ingenio et excitato animo, ut non quasi mente vacantibus

verba inferret, ceu natura corporibus, e quemadmodum ipsi ultro ad unum commo ventur.

Presto tibi sum, inquit Aristoteles, et coram quem quæris, o Parmenides. Me namque inte ligis, quum juniorem et natu minimum dici Sed eia agedum interroga, paratus nem maneo ut respondeam. Sane Parmenides q responderet certum signarat neminem, nem nem privatim atque hunc indicarat, si min mum dumtaxat natu in universo ac commu dixerat; Aristoteles tamen se verbo subje privatum universo conjungens. Nam si ip natu minimus est, eum ipsum responde oportet. Rursus etiam hæc imaginem qua dam et indicium præseferunt rerum divin rum. Nam universum et unitum intelligent divinorum animæ partite et privatim susc piunt suum juxta ordinem. Nec animæ solu verum ipsorum etiam deorum posterior ordines in parte suscipiunt superiorum exa tas in universum intelligentias, nec divino vate Juno sine definitione et discrimine locu ac simpliciter. Archangelica dea ut fata est, i surrexit autem Iris turbinis in faciem et qu dem non ad ipsam contra ait Juno. At illa pro sciens appellatam ab ipsa, et ei convenie norat et cum nosset efficit suum opus; huj

enim peculiare et proprium cogere, colligere, congregare, coadunare secunda ad propria principia per mentem opificem et maxime ad principem ipsum femellarum in mundo dearum. Hæc igitur per imagines Plato imitans suscitat Aristotelem et subjungit Parmenidis ipsius imperiis.

FINIS QUINTI SEGMENTI.

INDEX HISTORICUS

AUCTORUM ET OPERUM

IN HIS TRIBUS LIBRIS

MEMORATORUM.

A.

E.

H.

I.

O.

P.

T.

V.

X.

Z.

INDEX

EORUM QUÆ IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

PROCLI

PHILOSOPHI PLATONICI

OPERA.

SE VEND A PARIS :

Chez LEVRAULT, Libraire,

Rue de La Harpe, n° 80.

IMPRIMERIE DE FIRMIN DIDOT,
rue Jacob, n° 24.

PROCLI

PHILOSOPHI PLATONICI
OPERA,

E CODD. MSS. BIBLIOTH. REG. PARISIENSIS,

NUNC PRIMUM EDIDIT,

LECTIONIS VARIETATE ET COMMENTARIIS

ILLUSTRAVIT

VICTOR COUSIN,

PROFESSOR PHILOSOPHIÆ IN ACADEMIA PARISIENSI.

TOMUS SEXTUS,

CONTINENS SEXTUM ET SEPTIMUM LIBRUM

COMMENTARII IN PARMENIDEM PLATONIS,

CUM SUPPLEMENTO DAMASCIANO.

PARISIIS,

EXCUDEBAT FIRMIN DIDOT.

MDCCCXXVII.

ΠΡΟΚΛΟΥ

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

ΤΩΝ ΕΙΣ

ΤΟΝ ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΝ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

I

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ (1).

«Εἶεν δὴ (2), φάναι (3)· εἰ ἕν ἐστιν, ἄλλο (4) τι οὐκ «ἂν εἴη ἢ (5) πολλὰ τὸ ἕν. Πῶς γὰρ ἄν; Οὔτε ἄρα μέ«ρος (6) αὐτοῦ, οὔτε ὅλον αὐτοῦ (7) δεῖ εἶναι. Τί δή;»

Πρῶτον περὶ τοῦ πῶς τὸ πλῆθος τῶν ὑποθέσεων ὁ Παρμενίδης τοσοῦτον ἐναπέφηνεν (8), ὅσον δὴ καὶ ἔστιν, ἐπισκεπτέον ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν μετιοῦσι τὴν ζήτησιν. Εἴτε γὰρ τέτταρες, εἴτε ἓξ εἰσιν αἱ ὑποθέσεις, εἴτε ὀκτὼ, εἴτε ἐννέα, εἴτε δέκα, πόθεν τὸ πλῆθος τοῦτο παρεισέδυ, κατιδεῖν ἄξιον. Καὶ γὰρ ἄν τις ἀπορήσειε λογικῶς τὴν πρώτην, μήποτε παρέλκουσιν αἱ πλείους (9), καὶ οὐδὲν πρὸς τὴν εἰρημένην μέθοδον. Ἀπὸ γὰρ ταύτης, εἴπερ ἄρα, δύο μόνας ὑποθέσεις ἔχομεν· τὴν μὲν εἰ ἔστι τὸ ἕν· τὴν δὲ εἰ μὴ ἔστι, τί χρὴ συμβαίνειν· πλείους δὲ τούτων οὐκ εἰσιν, εἴγε

(1) B. C. D. Ἀρχὴ τῶν παρὰ τὸν Παρμενίδην ἐννέα περὶ τοῦ ἑνὸς ὑποθέσεων.

(2) Omitt. δὴ Heind.

(3) B. φαίνει.

(4) B. C. ἄλλο τι ἢ οὐκ.

(5) B. C. D. Deest ἢ, ut etiam in Heind.

(6) C. μέλος.

(7) D. αὐτό.

(8) C. ἀπέφηνεν.

(9) B. C. D. πλεῖσται.

μεμνήμεθα τῶν προειρημένων κανόνων. Πῶς οὖν τοσαῦ-
ται γεγόνασιν ἀντὶ δυοῖν, βούλομαι δὴ πρὸς ταύτη
πρῶτον ἀπαντήσας τὴν ζήτησιν, οὕτω τῆς πραγματε
ώδους ἀντιλαβέσθαι τῶν προκειμένων ἐξετάσεως. Κα
δὴ καὶ λέγω, τὸ πλῆθος τῶν ὑποθέσεων ἀκολούθω
ἀναπεφάνθαι (1) τοῖς λόγοις, ἐξ ὧν ἡ ὑπόθεσις. Εἴτ
γάρ ἐστι τὸ ἓν, πέντε γένοιντο ἂν ὑποθέσεις, διὰ τὴ
τοῦ ἑνὸς διάφορον ὕπαρξιν, ὃ καὶ πρότερον ἐνεδειξά-
μεθα (2)· εἴτε μὴ ἔστι, τέτταρες, διὰ τὴν τοῦ μὴ
ὄντος διάφορον ἐπίνοιαν. Τό τε γὰρ ἓν λέγεται τριχῶς
τὸ μὲν τὸ (3) κρεῖττον τοῦ ὄντος· τὸ (4) δὲ ὡς τῷ ὄντ
σύστοιχον· τὸ δὲ ὡς ὑφειμένον τοῦ ὄντος. Καὶ τὸ μὴ
ὂν διχῶς· τὸ μὲν ὡς μηδαμῶς ὄν· τὸ δὲ ὡς πῆ μὲ
ὄν, πῆ δὲ οὐκ ὄν. Ἀναγκαίως τοίνυν κατὰ τὰ σημαι-
νόμενα προϊὼν ὁ λόγος τῶν δύο τούτων ὅρων, ποικίλλε
τὰς ὑποθέσεις· ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ζητῶν, πῶς ἔχει τ
ἓν τὸ (5) κρεῖττον τοῦ ὄντος, πρός τε ἑαυτὸ καὶ πρὸ
τὰ ἄλλα· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, πῶς τὸ τῷ ὄντι συνόν
ἐν δὲ τῇ τρίτῃ, πῶς ἔχει τὸ ἓν τὸ καταδεέστερον το
ὄντος πρός τε αὐτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα· ἐν δὲ τῇ τετάρ-
τῃ, πῶς τὰ ἄλλα, μετασχόντα τοῦ ἑνὸς, ἕξει πρός τ
αὐτὰ καὶ πρὸς τὸ ἕν· ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ, πῶς τὰ ἄλλα
μὴ μετασχόντα (6) τοῦ ἑνὸς, ἕξει πρός τε αὐτὰ κα
πρὸς τὸ ἕν· ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ, πῶς τὸ ἓν, εἰ μὴ ἔστιν (7

(1) C. ἀναπεμφάνθαι. C. B. ὅροις.
(2) C. B. ἐνεδειξάμην.
(3) C. B. ὡς.
(4) C. B. Deest ὡς.
(5) C. Deest τό.
(6) C. μετέχοντα.
(7) C. ἔστι παρὸν οὕτως.

οὕτως, ὡς πῇ μὲν ὄν, πῇ δὲ μὴ ὄν, ἕξει πρός τε αὐτὸ καὶ τὰ ἄλλα· ἐν δὲ τῇ ἑβδόμῃ, πῶς τὸ ἕν, εἰ μὴ ἔστιν οὕτως, ὡς μηδαμῇ ὄν, ἕξει πρός τε αὐτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα· ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ, πῶς τὰ ἄλλα πρὸς αὑτὰ καὶ πρὸς τὸ ἓν μὴ ὂν ἕξει, συνταττόμενα τῷ πῇ μὲν ὄντι, πῇ δὲ οὐκ ὄντι· ἐν δὲ τῇ ἐννάτῃ, πῶς τὰ ἄλλα πρός τε αὑτὰ καὶ τὸ ἓν μὴ ὂν ἕξει, συνταττόμενα τῷ ἑνὶ μηδαμῶς ὄντι· καὶ οὕτως ἐν ταύτῃ λαμβάνει τέλος ἡ μέθοδος, ἐπεξελθοῦσα (1) πᾶσι τοῖς σημαινομένοις τοῦ τε ἑνὸς καὶ τοῦ μὴ ὄντος, καὶ διὰ πάντων τελεωσαμένη τὴν θεωρίαν εἰς ἐννέα συνῃρημένην ὑποθέσεις. Ἐπὶ μὲν γὰρ ἑνὸς σημαινομένου τοῦ ἑνὸς ἀληθεύειν (2) καὶ τὰ ἀποφατικὰ καὶ τὰ συναμφότερα, τῶν ἀδυνάτων ἦν· οἷον ὅτι τὸ ἓν οὔτε ταὐτόν ἐστιν, οὔτε ἕτερον (3)· καὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο, ταὐτὸν καὶ ἕτερον· καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ τοῦτο, καὶ ταὐτὸν καὶ οὐ ταὐτὸν, καὶ ἕτερον καὶ οὐχ ἕτερον. Ἀνάγκη οὖν δὴ (4) τὸν θέλοντα πάντα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ συνάγειν, ὄντως ἀθύρειν, καὶ παιδιὰν οὐ πρεσβυτικὴν ἀλλὰ παιδαριώδη μετιέναι κατ' ἐκείνης φερόμενον. Εἰ δὲ δεῖ πάντα ἀληθεύειν, ὅσα συμπεραίνεται περὶ τὸ ἕν, ὡς εἶναι λαβὼν τὸ ἕν, ἀναγκαίως ἑπόμενα τῷ εἶναι τὸ ἕν, ὥστε ψεύδεσθαι τὰ ἑπόμενα τῷ μὴ εἶναι τὸ ἓν (ἀδύνατον γὰρ ἢ ἀληθῆ τοῖς μαχομένοις ἀμφοτέροις ἀκολουθεῖν, ἢ τῷ αὐτῷ τὰ μαχόμενα ὑπάρχειν, εἰ μὴ κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο τῶν ἑπομένων

(1) C. B. ἐπανελθοῦσα.
(2) B. C. ἀληθεύει.
(3) B. C. οὔτε τὸ ἕτερον.
(4) C. B. ἀνάγκη γοῦν ἦν.

ἀναγκαίων ὄντων) δῆλον δήπουθεν ὅτι τὸ ἓν ληπτέ
ἄλλως καὶ ἄλλως, ἵν' ἐπ' ἄλλου (1) μὲν αἱ ἀποφάσ
ἀληθεύωσιν, ἐπ' ἄλλου δὲ αἱ καταφάσεις, ἀναγκαί
ἑπόμεναι τῇ θέσει τοῦ ἑνός. Καὶ οὕτω δὴ πλῆθος
ἐνώσεις ἀκτέον τῶν ὑποθέσεων, κἂν ὦσι πᾶσαι π
τοῦ Παρμενιδείου ἑνὸς, τοῦ λόγου θεωροῦντος αὐτ
καθὸ ἓν, ἢ καθὸ ὂν, ἢ ἅμα καθὸ ἓν καὶ καθὸ ὂν,
διάφορα διὰ ταῦτα συνάγοντος· καὶ πάλιν, ὅταν
εἶναι τεθῇ τὸ ἓν, ἢ τὸ πῇ μὴ ὂν ἡμῶν λαμβανόντ
ἢ τὸ ἁπλῶς μὴ ὂν, καὶ συνάγοντος ἐπ' ἀμφοτέρ
ἀδύνατα, διὰ δὲ τούτων πάντων ἐννέα τὰς ὑποθέσ
ἀποτελοῦντος, ὡς διείλομεν. Καὶ ὅτι μὲν τὸ ἓν τριχῶ
ἢ τὸ μονως ἓν (2)· ἢ τὸ μετεχόμενον μὲν ὑπὸ τοῦ
τος, ἀτελὲς δὲ ὑπάρχον· ἢ τὸ μετεχόμενον μὲν, οὐ
δὲ, ὡς ἕξις, δῆλον. Καὶ γὰρ νοῦς, ὁ μὲν ἀμέθεκτος,
δὲ μετεχόμενος, ἀλλ' οὐσιώδης· ὁ δὲ μετεχόμενος, ἀ
ὡς ἕξις. Καὶ ψυχὴ, ἡ μὲν ἀμέθεκτος, ἡ δὲ μετεχομέ
μὲν, χωριστὴ δὲ τῶν μετεχόντων· ἡ δὲ καὶ μετεχ
μένη καὶ ἀχώριστος· καὶ ἔχομεν πάντα ταῦτα τὰ σ
μαινόμενα παρ' αὐτῷ, καὶ τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς,
Τιμαίῳ διακεκριμένως. Ὅτι δὲ καὶ τὸ μὴ ὂν διχῶς,
τὸ πῇ μὲν ὂν, πῇ δὲ μὴ ὂν, ἢ τὸ μηδαμῶς ὂν, αὐτ
ἐν Πολιτείᾳ διεῖλεν· ὥστε εἰ τὸ μὲν τριχῶς, τὸ δὲ δ
χῶς, εἰκότως τοσοῦτόν ἐστι τῶν ὑποθέσεων πλῆθο
Καὶ γὰρ τὰ ἄλλα, τοῦ ἑνὸς ὑποτεθέντος μὲν εἶναι διχῶ
ἐξ ἀνάγκης, διὰ τοῦ μετέχειν τοῦ ἑνὸς, ἢ μὴ μετέχει

(1) C. B. ἄλλῳ. C. Deest μὲν. (2) C. ὄν.

πάλιν δὲ ὑποτεθέντος μὴ εἶναι διχῶς, ἢ τοῦ πῆ ὄντος ἑνὸς, ἀλλὰ ὄντος, ἢ τοῦ μηδαμῶς ὄντος ἑνὸς, καὶ ἔχοντα ἢ τὸ πῆ ὂν καὶ ἓν, ἢ τὸ μηδαμῶς ἕν· ὥστε ἐννέα ἂν εἶεν ἐξ ἀνάγκης αἱ ὑποθέσεις. Ὅτι γὰρ τοσοῦτόν ἐστιν αὐτῶν τὸ πλῆθος, ἱκανῶς ἐπιστώσαντο (1) καὶ οἱ (2) τὸ λογικὸν ἐπισκεψάμενοι τοῦ διαλόγου μόνον, καὶ οἷον τὰ ἴχνη τῶν τοῦ Πλάτωνος λόγων μεταδιώξαντες. Ἀπ' αὐτῶν γὰρ τούτων, ὥσπερ ἰχνῶν, οἱ πρὸ ἡμῶν καὶ τῆς ἀληθοῦς τοῦ Φιλοσόφου διαθέσεως, καὶ τῆς πραγματειώδους οἰκονομίας οὐκ ἠστόχησαν. Καὶ τί δεῖ πολλὰ λέγειν; Αὐτὸς γὰρ ἡμῖν ὁ Φιλόσοφος ποιήσει κατάδηλον τὴν διαίρεσιν, ὅταν εἴσω αὐτῶν γενώμεθα τῶν ῥημάτων· ὡς ὅσοι τὸ πλῆθος αὐτῶν ἢ συνέστειλαν ἢ ἐμήκυναν, οὐ δέον, οἱ μὲν τὰς διαφερούσας συνέχεαν (3), οὐδὲ τὰς ἡνωμένας καὶ ἐκ μιᾶς ἀρχῆς ἠρτημένας κατέτεμον. Ἡμῖν δὲ ἐπὶ τούτων μενετέον τῶν ὅρων, καὶ τοσαύτας εἶναι τὰς ὑποθέσεις ῥητέον, ὁπόσας καὶ αὐτὸν οἰόμεθα τὸν Πλάτωνα γνωρίμους ἡμῖν ποιήσειν τοῦ λόγου προϊόντος· οὐ γὰρ ἀλλαχόθεν, ἢ ἐκ τῶν κειμένων δεῖ λαμβάνειν τὴν ὅλην διαίρεσιν. Εἰσὶ τοίνυν ἐννέα ὑποθέσεις, τοσαῦται γενόμεναι κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, τοῦ τε ἑνὸς καὶ τοῦ μὴ ὄντος διαφόρως ἐπινοουμένων· ὥστε πρὸς ταύτην γε τὴν ζήτησιν οὐδὲν δεῖ πλείω λέγειν, ἀλλ' ἱκανὰ τὰ εἰρημένα πρὸς τὴν λογικὴν τῶν προκειμένων ἐπίσκεψιν. Ἤδη δέ τινες πραγματειωδεστέρων ἁπτόμενοι λόγων, οὐκ

(1) C. B. ἐπιστάσαντο.
(2) B. C. Deest οἱ.
(3) A. συνέχεον.

ἀξιοῦσι πολλὰς εἶναι τὰς ὑποθέσεις, οὐδὲ ὅλως εἶν
περὶ πολλῶν καὶ διαφερόντων τὰς πολυτρόπους κ
ποικίλας ἐπιφοράς(1)· ἀλλ' ἐρωτῶσι πότερον ἓν κ
ταὐτὸν παραλαμβάνετε (2) σημαινόμενον τοῦ ἑνὸς
ταῖς ὑποθέσεσι πάσαις, ἢ οὐχ ἕν, ἀλλ' ἄλλο κατ' ἄλλη
Εἰ μὲν γὰρ μοναχῶς παραλαμβάνοιτο τὸ ἕν, οὐ
πολλαὶ αἱ ὑποθέσεις, ἀλλὰ μία· καθ' ἕκαστον γὰρ πρᾶ
μα, μία ὑπόθεσις· οὔτε περὶ ἀρχῶν ὁ διάλογός ἐστι
ὥς φατε (φαῖεν ἄν), ἀλλὰ (3) ἄρα περὶ ἀρχῆς. Τὸ γ
ἓν περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀρχὴ μέν ἐστιν, ἀρχαὶ δὲ οὐδαμῶ
Εἰ δὲ πλεοναχῶς λέγεται τὸ ἕν, καὶ ἄλλοτε (4) ἐπ' ἄλλ
σημαινομένῳ πλέκει τὰ συνημμένα, καὶ ποικίλλει τ
ὑποθέσεις, ἁμαρτάνει τοῦ σκοποῦ τῆς προειρημένης μ
θόδου· δεῖ γὰρ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ τιθέμενον καὶ ἀναιροῦντ
σκοπεῖν τὰ συμβαίνοντα, καὶ μὴ μεταπηδᾷν ἐπ' ἄλλο κ
ἄλλο (5) σημαινόμενον. Ἔστι μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην (6),
ζήτησις αὕτη πραγματειώδης μᾶλλον, λογικωτέρα δ
ἡ πρὸ αὐτῆς. Δεῖ δέ με, πρὶν ἐπὶ τὴν διάλυσιν αὐτῆ
τράπωμαι (7), καὶ περὶ ἀρχῆς ὀλίγα ἄττα διελθεῖν
ὁπόσα πρὸς τὴν τῶν προκειμένων ἡμῖν συντελέσει διά
θρωσιν. Τὴν τοίνυν ἀρχὴν τῶν ὄντων ἁπάντων καὶ μ
ὄντων (8) τὸ ἓν λέγοντες· ἐπειδὴ τὸ ἡνῶσθαι πᾶσι
ἐστιν ἀγαθὸν, καὶ τὸ τῶν ἀγαθῶν μέγιστον (9)· τὸ δ

(1) C. B. διαφορὰς.
(2) C. B. παραλαμβάνεται.
(3) B. ἀλλ' ἢ ἄρα.
(4) C. ἄλλῳ τε.
(5) B. Deest καὶ ἄλλο.
(6) C. ἔφη.
(7) C. τρέπωμαι.
(8) C. B. Deest καὶ μ
ὄντων.
(9) C. μεριστόν.

παντεπόπτου ἑνὸς διαιρεῖσθαι, κακὸν, καὶ κακῶν ἔσχατον· ἀνομοιότητος γὰρ καὶ ἀσυμπαθείας ἡ διαίρεσις αἰτία γίγνεται, καὶ τῆς τοῦ κατὰ φύσιν ἐκστάσεως· τὴν δ' οὖν ἀρχὴν τῶν ὅλων, ὡς τοῦ μεγίστου τῶν ἀγαθῶν πᾶσι χορηγὸν, ἑνοποιὸν τῶν πάντων, καὶ ἓν διὰ τοῦτο προσαγορεύσαντες, ἐντεῦθεν ἤδη καὶ πᾶσαν ἀρχὴν, καθὼς ταύτην ἔλαχε τὴν ἀξίαν ἐν τοῖς οὖσιν, ἑνάδα τινά φαμεν ὑπάρχειν, καὶ τὸ ἐν ἑκάστῃ τάξει τῶν πραγμάτων ἑνικώτατον· πρῶτον μὲν οὐκ ἐν τοῖς μέρεσιν (1), ἀλλ' ἐν τοῖς ὅλοις τιθέμενον τοῦτο τὸ ἀρχικόν· οὐδὲ ἔν τινι τῶν πολλῶν, ἀλλ' ἐν ταῖς μονάσι ταῖς συνεκτικαῖς τοῦ πλήθους· ἔπειτα καὶ τῶν μονάδων ἐν ταῖς ἀκρότησι, καὶ τοῖς ἑνικωτάτοις αὐτὸ μάλιστα θεωροῦντες, καθὸ καὶ αὗται συνήνωνται πρὸς τὸ ἓν, καὶ τεθέωνται, καὶ ἀνεκφοίτητοι τῆς μιᾶς εἰσιν ἐκείνης ἀρχῆς. Οἷον ὃ λέγω (γινέσθω γὰρ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἡμῖν ὁ λόγος) τοῦ φωτὸς αἴτια πολλὰ καθορώμενα, τὰ μὲν οὐράνια, τὰ δὲ ὑπὸ σελήνην. Καὶ γὰρ ἐκ τοῦ ἐνύλου πυρὸς καὶ ἀπὸ σελήνης καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἄστρων πρόεισιν ἄλλο (2) ἄλλως εἰς τὸν τῇδε τόπον. Ἀλλ' εἴ τις παντὸς τοῦ ἐγκοσμίου φωτὸς τὴν μονάδα τὴν μίαν ἐπιζητήσειεν, ἀφ' ἧς καὶ τὰ ἄλλα φωτεινὰ καὶ χορηγὰ φωτός ἐστιν, οὐκ ἄλλην, οἶμαι, θήσεται ταύτην (3), ἢ τὴν φαινομένην ταύτην τοῦ ἡλίου περιφοράν. Αὕτη γὰρ ἄνωθέν ποθεν ἐκ τοῦ κρυφίου φωτὸς προελθοῦσα, καὶ ὑπερουρανίου διακόσμου, πᾶσιν ἐνέσπειρε τοῖς ἐγκοσμίοις τὸ σύμμετρον ἑκάστου

(1) C. μέλεσιν.
(2) C. ἄλλῳ.
(3) B. Deest ταύτην.

φῶς. Ἢ πόθεν ἄλλοθεν τά τε ἄστρα καὶ τὸ ἀφεγγ
τῆς ὕλης, τοῦ φωτὸς μεταλαγχάνει; Τί οὖν ἄρα; τ
φαινόμενον τοῦτο σῶμα τοῦ φωτὸς ἀρχὴν προσεροῦμε
Ἀλλὰ διαστατόν ἐστι καὶ μεριστὸν, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλο
μορίου τῶν ἐν αὐτῷ πρόεισι φῶς· ἡμεῖς δὲ ἐπιζητοῦ
μεν τὴν μίαν ἀρχὴν τοῦ φωτός. Μήποτε οὖν τὴν ψυχ
τὴν ποδηγοῦσαν (1) αὐτογεννητικὴν ὑποληπτέον τ
φωτός. Ἀλλὰ γεννᾷ μὲν καὶ αὕτη τὸ φῶς, οὐ μέντ
πρώτως· πλῆθος γάρ ἐστι καὶ αὕτη· τὸ δὲ φῶ
ἔμφασιν ἔχει τῆς ἁπλῆς καὶ ἑνοειδοῦς ὑποστάσεω
Μήποτε οὖν ὁ νοῦς ὁ τῆς ψυχῆς αἴτιος. Ἀλλὰ κ
οὗτος μᾶλλον μὲν ἥνωται τῇ ψυχῇ, οὔπω δὲ ἡ κυρί
ἀρχὴ καὶ πρώτως. Λείπεται δὴ τὸ ἓν τοῦ νοῦ τούτ
καὶ τὴν ὕπαρξιν καὶ τὸ οἷον ἄνθος, τοῦτο εἶναι τ
πρώτην ἀρχὴν καὶ τούτου τοῦ φωτός· τοῦτο γάρ ἐστ
ὁ κυρίως ἥλιος ἐν τῷ ὁρατῷ βασιλεύων, ἔγγονος
ἀγαθοῦ. Πᾶσα γὰρ ἑνὰς ἐκεῖθεν, καὶ πᾶσα θεότης ἐκ τ
ἑνάδος τῶν ἑνάδων, καὶ τῆς πηγῆς τῶν θεῶν. Κ
ὥσπερ ἐκείνη τοῦ ἐκεῖ φωτός ἐστιν ἀρχὴ τοῖς νοητοῖ
οὕτω δὴ καὶ τῆς ἡλιακῆς τάξεως ἑνὰς τοῦ τῇδε φ
τός ἐστιν ἀρχὴ τοῖς ὁρατοῖς· ὡς εἰ χρὴ μίαν αἰτίαν κ
ἀρχὴν λαβεῖν παντὸς τοῦ ἐγκοσμίου φωτὸς, ταύτ
τὴν ἑνάδα ληπτέον, ἀνάλογον οὖσαν τῷ ἑνὶ, καὶ ἐν αὐτ
κρυφίως ἱδρυμένην, καὶ ἀνεκφοίτητον οὖσαν ἐξ αὐτο
Ταύτης δὲ τῆς ἑνάδος πρὸ τοῦ νοῦ (2) τοῦ ἡλιακ
τεταγμένης, ἔστι καὶ ἐν τῷ νῷ, καθὸ νοῦς, τὸ ἓν ὑ
αὐτοῦ μετεχόμενον, οἷον σπέρμα καταβεβλημένον ε

(1) C. ὑποδηγοῦσαν. (2) C. πρὸ τοῦ νοητοῦ.

αὐτὸν, δι' οὗ συνῆπται πρὸ ἐκείνην· καὶ οὐκ ἐν τούτῳ μόνῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἡλιακῇ ψυχῇ. Καὶ γὰρ αὕτη κατὰ τὸ ἑαυτῆς ἓν ἀνάγεται διὰ μέσου τοῦ ἐν τῷ νῷ ἑνὸς πρὸς αὐτήν. Ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ σώματι τῷ ἡλιακῷ πάντως ἐστί τι καὶ ἐκείνης (1) ἀπήχημα· καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ μετέχειν τῶν ὑπὲρ αὐτό· τῆς μὲν ψυχῆς, κατὰ τὴν ζωὴν τὴν εἰς αὐτὸ σπαρεῖσαν· τοῦ δὲ νοῦ, κατὰ τὸ εἶδος· τῆς δὲ ἑνάδος, κατὰ τὸ ἕν· ἐπεὶ καὶ ἡ ψυχὴ καὶ νοῦ μετέχει καὶ ἐκείνης, καὶ αἱ μεθέξεις ἄλλαι τῶν μετεχομένων. Καὶ εἴποις ἂν τοῦ ἡλιοειδοῦς φωτὸς αἴτιον εἶναι προσεχῶς τοῦτο τὸ ἕν, ὅπερ ἔχει κατὰ τὴν τῆς ἑνάδος ἐκείνης μέθεξιν. Ὡσαύτως, εἰ ζητοίημεν τὴν πάντων σωμάτων οἷον ῥίζαν, ἀφ' ἧς ἐβλάστησε τὰ ἐν οὐρανῷ, καὶ τὰ ὑπὸ σελήνην, τά τε ὅλα καὶ τὰ μέρη, λέγοιμεν ἂν ταύτην εἶναι τὴν φύσιν οὐκ ἀπεικότως, ἀρχὴν κινήσεως οὖσαν καὶ ἠρεμίας πᾶσι τοῖς σώμασιν, ἐν αὐτοῖς ἡδρασμένην τοῖς κινουμένοις καὶ ἠρεμοῦσι. Λέγω δὲ φύσιν τὴν μίαν ζωὴν τοῦ κόσμου παντὸς, ὑπερέχουσαν καὶ μετασχοῦσαν μετὰ νοῦν καὶ ψυχὴν, διὰ νοῦ καὶ ψυχῆς, γενέσεως, καὶ ταύτην μᾶλλον, ἢ τῶν πολλῶν τι καὶ μερικῶν· οὐ μὴν οὐδὲ ταύτην κυρίως ἀρχήν· καὶ γὰρ αὐτὴ πλῆθος ἔχει δυνάμεων, καὶ δι' ἄλλων ἄλλα κατευθύνει μέρη τοῦ παντός. Ἡμεῖς δὲ τὴν μίαν καὶ κοινὴν πάντων ἀρχὴν ἐν τῷ παρόντι ζητοῦμεν, ἀλλ' οὐ τὰς διῃρημένας καὶ πολλὰς ἀρχάς. Ἀλλ' εἰ δεῖ τὴν μίαν ἐκείνην ἀρχὴν ἀναιρεῖν, ἐπὶ τὸ ἑνικώτατον τῆς φύσεως ἀναδραμεῖν χρὴ καὶ τὸ ἄνθος

(1) B. C. Deest τι καὶ ἐκείνης usque ad τὴν εἰς αὐτό.

αὐτῆς· καθὸ καὶ ἡ φύσις θεός· καὶ ὃ τῆς οἰκείας ἐξή-ρηται πηγῆς, καὶ ὃ συνέχει τὸ πᾶν καὶ ἑνοῖ, καὶ ἑαυτ-ποιεῖ συμπαθὲς, ἐκεῖνο οὖν ἐστι τὸ ἓν, ἡ ἀρχὴ πάσ-γεννήσεως καὶ ταῖς πολλαῖς τῆς φύσεως δυνάμεσι κα-ταῖς μερικαῖς φύσεσι, καὶ ἁπλῶς πᾶσι τοῖς ὑπὸ φύσεω-βασιλευομένοις. Τὸ δὴ (1) τρίτον λέγομεν ἐπὶ τῆ-γνώσεως· φαμὲν γὰρ εἶναι καὶ γνώσεως ἀρχὴν, οὐ δη-που φαντασίαν καὶ αἴσθησιν λέγοντες· οὐδὲν γὰρ ἐ-ταύταις μέρος ἐστὶ καὶ ἄϋλον καὶ ἀσχημάτιστον γνω-στόν. Ἀλλ' οὐδὲ τὴν δοξαστὴν (2) καὶ διανοητικὴν γνῶ-σιν, ἀρχὴν γνώσεως ἐροῦμεν· ἡ μὲν γὰρ οὐκ οἶδε τὰ-αἰτίας, ἀλλ' ἔστιν ἄλογος, ὥς φησι καὶ (3) ἡ Διοτίμα-Τὸ γὰρ ὅτι μόνον διερευνᾶται τῶν πραγμάτων· εἰ δ-καὶ (4) τὴν αἰτίαν οἶδεν, ἀλλὰ μεριστῶς ἀντιλαμβάνετα-τῶν πραγμάτων, καὶ οὐκ ἔχει τὸ ὅλον, οὐδὲ τὸ ἀεὶ κα-ὡσαύτως, καὶ τὸ ἀθροῦν καὶ ἀσύνθετον καὶ τὸ ἁπλοῦν-οὐδ' ἄρα ταῦτα ἀρχὰς τῆς γνώσεως θετέον. Μήποτ-οὖν ὁ νοῦς ἀρχὴ τῆς γνώσεως· καὶ γὰρ ὁμοῦ πᾶσα-ἐν αὐτῷ γνῶσις καὶ ἀμετάβατος καὶ ἀμέριστος. Ἀλλ-εἰ μὲν ἀπλήθυντος ἦν ἡ τοῦ νοῦ γνῶσις, ὡς ἀπλήθυντο-εἶναι πάντῃ καὶ μία, τάχα ἂν αὐτὴν ἀρχὴν ἐθέμεθ-γνώσεως. Ἐπεὶ δὲ οὐ μία (5) μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ ποι-κίλη, καὶ νοήσεις ἐν αὐτῷ πολλαὶ, καὶ ὅλου νοήσει-οὐχὶ καὶ τῶν ἄλλων ἐστὶν ὁμοίως νοητῶν· οὐ γὰρ τ-νοητὰ διακέκριται ἀλλήλων· οὕτω καὶ αἱ νοήσεις· ἀνάγ-

(1) B. Τὸ δέ.
(2) B. C. δοξαστικήν.
(3) B. C. Deest καί.
(4) B. ἡ δὲ εἰ καί. C. ἡ δ-καί.
(5) B. C. οὐδεμία.

κη μηδεμίαν τούτων εἶναι γνώσεως ἀρχήν· ὁμοίως γάρ εἰσι πᾶσαι νοήσεις. Ἀλλ' εἰ χρὴ τὴν μίαν ἀρχὴν τῆς γνώσεως εἰπεῖν, τὸ ἓν αἰτιατέον τοῦ νοῦ τὸ γεννητικὸν πάσης τε τῆς ἐν αὐτῷ γνώσεως καὶ τῆς ἐν ταῖς δευτέραις τάξεσι τῶν ὄντων θεωρουμένης. Τοῦτο γὰρ ἐξῃρημένον τῶν πολλῶν, ἀρχὴ τῆς γνώσεώς ἐστιν αὐτοῖς, οὐ τοιοῦτον ὑπάρχον, οἷον ἡ τῶν νοητῶν ταὐτότης· αὕτη γὰρ τῇ ἑτερότητι σύστοιχος καὶ καταδεεστέρα τῆς οὐσίας ἐστί· τὸ δὲ ἓν ἐπέκεινα τῆς νοερᾶς οὐσίας, καὶ συνεκτικὸν αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἓν θεός ἐστι καὶ νοῦς, ἀλλὰ οὐ διὰ τὸ ταὐτὸν, οὐδὲ διὰ τὴν οὐσίαν· οὐδὲ γὰρ ὅλως, καθὸ νοῦς, θεός· νοῦς δὲ (1) καὶ ὁ μερικὸς νοῦς, ἀλλ' οὐ θεός· καὶ νοῦ μὲν ἴδιον τὸ θεωρεῖν καὶ νοεῖν τὰ ὄντα καὶ κρίνειν· θεοῦ δὲ, τὸ ἑνίζειν, τὸ γεννᾷν, τὸ προνοεῖν ἕκαστον τῶν τοιούτων. Τῷ οὖν (2) ἑαυτοῦ μὴ νῷ θεός ἐστιν ὁ νοῦς· καὶ τῷ ἑαυτοῦ μὴ θεῷ, νοῦς ἐστιν ὁ ἐν αὐτῷ θεός· καὶ ὁ θεῖος νοῦς, τὸ ὅλον, οὐσία νοερὰ μετὰ τῆς οἰκείας ἀκρότητος καὶ τῆς οἰκείας ἐστὶν ἑνότητος, ἑαυτὴν μὲν γινώσκουσα καθόσον νοερὰ, μεθύουσα δὲ, ὥς τίς φησι, τῷ νέκταρι, καὶ ὅλην γεννῶσα τὴν γνῶσιν, καθόσον ἐστὶν ἄνθος τοῦ νοῦ, καὶ ὑπερούσιος ἑνάς. Πάλιν οὖν καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς γνώσεως ζητοῦντες, ἐπὶ τὸ ἓν ἀναβεβήκαμεν. Καὶ οὐκ ἐπὶ τούτων μόνων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων ὁμοίως ἂν εὕροιμεν (3)· τὰς μὲν μονάδας, ἡγουμένας τῶν οἰκείων ἀριθμῶν· τὰς δὲ τῶν

(1) B. Νοῦς γὰρ δὴ καί.

(2) Additur in margine rubris litteris: Διονύσιος ὁ Μέγας ἐκ τοῦ Προφήτου παρειληφώς.

(3) B. Deest ἂν εὕροιμεν.

μονάδων ἑνάδας, ἀρχὰς κυριωτάτας τῶν πραγμάτ
ὑπαρχούσας· πανταχοῦ γὰρ ἀρχὴ τὸ ἕν ἐστι. Καὶ π
ταύτης ἂν φήσειε τῆς ἀρχῆς καὶ ὁ ἐν τῷ Φαίδ
Σωκράτης τὸ, Ἀρχὴ δὲ ἀγέννητον· εἰ γὰρ καὶ μηδ
τῶν εἰδῶν ὅλον ἐκλείπειν (1) δυνατὸν, πολλῷ δήπ
μᾶλλον καὶ τὴν μίαν ἀρχὴν ἑκάστου σώζεσθαι καὶ μ
νειν ἀϊδίως ἀναγκαῖον, ἵνα περὶ ταύτην καὶ πᾶν ὑφ
στηται (2) τὸ πλῆθος οἰκείως ἀφ' ἑκάστης ὁρμωμένο
Ταυτὸν ἐστιν εἰπεῖν ἑνάδα καὶ ἀρχὴν, εἴπερ ἡ ἀρχ
πανταχοῦ τὸ ἑνικώτατον· ὥστε ὁ περὶ τοῦ ἑνὸς παντ
διαλεγόμενος, περὶ ἀρχῶν ἂν ποιοῖτο τὸν λόγον, καὶ οὐδ
ταύτῃ διενήνοχε περὶ ἀρχῶν λέγειν (3) εἶναι τὴν πρ
θεσιν, ἢ περὶ τοῦ ἑνός. Πᾶσαν οὖν τὴν ἀσώματον οὐ
σίαν ἓν ἠξίουν καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι προσαγορεύει
ἄλλα (4) δὲ τὴν σωματικὴν καὶ ὅλως μεριστήν· ὥστ
ὅπως ἂν λαμβάνοις τὸ ἓν, οὐκ ἐκβαίνεις (5) τὴν τῶ
ἀσωμάτων ὑποστάσεων καὶ τῶν ἀρχικῶν ἑνάδων θεω
ρίαν· πᾶσαι γὰρ αἱ ἑνάδες ἐν ἀλλήλαις εἰσὶ, καὶ ἥνωι
ται πρὸς ἀλλήλας· καὶ πολλῷ (6) μείζων ἡ ἕνωσι
ἐκείνων τῆς ἐν τοῖς οὖσι κοινωνίας καὶ ταὐτότητος
Ἔστι μὲν γὰρ καὶ ἐν τούτοις σύγκρισις (7) τῶν εἰδῶν
καὶ ὁμοιότης καὶ φιλία καὶ μέθεξις ἀλλήλων· ἡ δ
ἐκείνων ἕνωσις, ἅτε ἑνάδων οὖσα, πολλῷ μᾶλλόν ἐστι
ἑνοειδὴς καὶ ἄῤῥητος καὶ ἀνυπέρβλητος. Πᾶσαι γά

(1) B. C. ἐκλείπει.
(2) B. C. ὑφίσταται.
(3) B. C. Deest λέγειν.
(4) C. In margine ἄλλη.
(5) B. C. ἐμβαίνεις.
(6) B. C. πολλῶν.
(7) B. σύγκρασις.

εἰσιν ἐν πάσαις, ὃ μὴ ἔστιν ἐν τοῖς εἴδεσι· ταῦτα γὰρ μετέχει μὲν ἀλλήλων, πάντα δὲ ἐν πᾶσιν(1) οὐκ ἔστιν. Ἀλλ' ὅμως καὶ ταύτης οὔσης ἐκεῖ τῆς ἑνώσεως, οὕτω θαυμαστή τίς ἐστι καὶ ἀμιγὴς αὐτῷ ἡ καθαρότης, καὶ ἡ ἑκάστων ἰδιότης πολλῷ τελεώτερον τῆς τῶν εἰδῶν ἑτερότητος, ἀσύγχυτα τηροῦσα τὰ θεῖα καὶ διακεκριμένα(2) τὰς οἰκείας δυνάμεις· ὥστε ἄλλα μὲν εἶναι τὰ ὁλικώτερα, ἄλλα δὲ τὰ μερικώτερα· καὶ ἄλλα μὲν τὰ κατὰ τὴν μονὴν(3), ἄλλα δὲ τὰ κατὰ τὴν πρόοδον, ἄλλα δὲ τὰ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν· καὶ ἄλλα μὲν τὰ γεννητικὰ, ἄλλα δὲ τὰ ἀναγωγὰ, ἄλλα δὲ τὰ δημιουργικὰ, καὶ ἁπλῶς ἄλλην ἄλλων εἶναι θεῶν ἰδιότητα συνοχικὴν, τελεσιουργὸν, δημιουργικὴν, ἀφομοιωτικὴν(4), καὶ ὅσας μετὰ τούτων ὑμνουμένας παρειλήφαμεν. Οὔσης δὲ ἐκεῖ καὶ ἑνώσεως ἀφράστου, καὶ τῆς ἑκάστων ἰδιότητος· καὶ γὰρ πᾶσαι ἐν πάσαις αἱ ἑνάδες, καὶ ἑκάστη χωρίς· ἡμεῖς ἀπὸ τῶν δευτέρων καὶ τῶν ἐξηρτημένων τήν τε ἕνωσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἰδιότητα γινώσκομεν. Καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐμφανῶν θεῶν ἄλλην μὲν εἶναι τὴν ἡλιακὴν ψυχὴν, ἄλλην δὲ τὴν χθονίαν λέγομεν· ὁρῶντες καὶ τὰ φαινόμενα σώματα πολλὴν ἔχοντα τὴν ἐξαλλαγὴν κατά τε τὴν οὐσίαν(5) καὶ τὰς δυνάμεις καὶ τὴν ἐν τοῖς ὅλοις ἀξίαν. Ὥσπερ οὖν ἐκ τῆς αἰσθήσεως ὁρμώμενοι τὴν τῶν ἀσωμάτων οὐσιῶν διαφορὰν λαμβάνομεν, οὕτω δὴ καὶ ἐκ τῆς τῶν ἀσωμάτων οὐσιῶν ἐξαλλαγῆς

(1) B. C. πάσαις.
(2) C. διακεκριμένας.
(3) B. C. μόνην.
(4) B. Deest ἀφομοιωτικήν.
(5) B. C. τὰς οὐσίας.

τὴν τῶν πρώτων ἑνάδων καὶ ὑπερουσίων ἀμιγῆ διάκρ
γινώσκομεν, καὶ τὰς ἑκάστων ἰδιότητας. Ἑκάστη
ἑνὰς ἔχει πλῆθος ἐξηρτημένον, ἡ μὲν νοητὸν, ἡ δὲ νοε
ἐχούσης τῆς μὲν καὶ νοητὸν ἅμα καὶ νοερὸν ἁπλῶς·
ταύτης ἡ μὲν ἀμέθεκτον, ἡ δὲ μεθεκτὸν· καὶ ταύτ
μὲν ὑπερκόσμιον, ἡ δὲ ἐγκόσμιον· καὶ μέχρι τούτω
τῶν ἑνάδων πρόοδος. Θεωροῦντες οὖν τὸ πλάτος τῆς ἀ
μάτου πάσης ὑποστάσεως τῆς ὑπεστρωμένης αὐτοῖς,
τὴν κατὰ (1) μέτρα προϊοῦσαν ἐξαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ κ
φίου πρὸς τὸ διακεκριμένον (2) εἶναι δήπου, καὶ ἐν αὐτ
ταῖς ἑνάσιν ἰδιότητα καὶ τάξιν μετὰ τῆς ἑνώσεως τ
τεύομεν. Ἐκ γὰρ τῆς τῶν μετεχόντων διαφορᾶς τὴν τ
μετεχομένων διάκρισιν γνωρίζομεν· οὐ γὰρ ἂν τ
αὐτοῦ μετέχοντα ἀπαραλλάκτως, τοσαύτην ἔσχε τ
πρὸς ἄλληλα διαφοράν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰρήσθω π
τε τῆς ὑποστάσεως τῶν πρώτων ἑνάδων, καὶ τῆς
ἀλλήλαις αὐτῶν κοινωνίας τε καὶ διακρίσεως· ὧν τ
μὲν ἰδιότητα, τὴν δὲ ἕνωσιν καλεῖν εἰώθαμεν, ἀντιδ
στέλλοντες αὐτὰς καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἀπὸ τῆς ἐν τ
ουσίαις ταὐτότητος καὶ ἑτερότητος· ὑπερούσιοι γὰρ
ἑνάδες αὗται, καὶ, ὥς φησί τις (3), ἄνθη καὶ ἀκρότ
τες. Οὔσης δὲ ἐν αὐταῖς, ὥσπερ εἴπομεν, καὶ τ
ἑνώσεως καὶ τῆς διακρίσεως, τοῦτο πραγματευόμε
ὁ Παρμενίδης, ὅπως ἂν ἐκφήνῃ (4) πᾶσαν αὐτῶν τ
πρόοδον ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἐξῃρημένης ἑνάδος, παραλα

(1) B. C. μετὰ μέτρα.
(2) B. C. διακεκρυμμένον.
(3) C. Additur in margine: Σημείωσαι: τοῦ Μεγά Διονυσίου.
(4) C. ἐκφαίνῃ.

βάνει μὲν εἰς ὑπόθεσιν τὸ ἓν τὸ ἑαυτοῦ, τοῦτο δέ ἐστὶ τὸ ἐν τοῖς οὖσι θεωρούμενον· καὶ τοῦτο τεθέαται ποτὲ μὲν ᾗ ἕν, ποτὲ δὲ ᾗ μετεχόμενον (1)· τὸ μὲν ἡγούμενον φυλάττεται ταὐτὸν ἀεὶ, θεωρῶν αὐτὸ πλεοναχῶς, ἐξαλλάττει δὲ τὸ ἑπόμενον· ἵνα διὰ μὲν τῆς τοῦ ἡγουμένου ταὐτότητος τὴν ἕνωσιν ἐνδείξηται (2) τῶν θείων ἑνάδων (ἣν γὰρ ἂν τούτων (3) λάβοις, τὴν αὐτὴν ταῖς ἄλλαις λαμβάνεις, διότι δὴ πᾶσαι καὶ ἐν ἀλλήλαις εἰσὶ καὶ ἐνεῤῥίζωνται τῷ ἑνί· καθάπερ γὰρ τὰ δένδρα ταῖς ἑαυτῶν κορυφαῖς ἐνίδρυνται τῇ γῇ, καὶ ἔστι γήϊνα τὰ (4) κατ' ἐκείνας, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ θεῖα ταῖς ἑαυτῶν ἀκρότησιν ἐνεῤῥίζωνται τῷ ἑνὶ, καὶ ἕκαστον αὐτῶν ἑνάς ἐστι καὶ ἓν διὰ τὴν πρὸς τὸ ἓν ἀσύγχυτον ἕνωσιν)· διὰ δὲ τῆς ἐξαλλαγῆς τοῦ ἑπομένου, ποτὲ μὲν τὸ ὅλον, ποτὲ δὲ τὸ σχῆμα, ποτὲ δὲ ἄλλο τι προσλαμβάνων, καὶ ταῦτα καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς, τὴν διάκρισιν αὐτῶν, καὶ τὴν ἰδιότητα τῶν θείων τάξεων ἑκάστης· διὰ δὲ τοῦ συνημμένου παντὸς, ὁμοῦ τήν τε κοινωνίαν τῶν θείων, καὶ τὴν ἄμικτον ἑκάστων καθαρότητα. Καὶ διὰ τοῦτο, ἓν μὲν τὸ ἡγούμενον, πολλὰ δὲ τὰ ἑπόμενα, καὶ πολλὰ τὰ συνημμένα, καὶ ὑποθέσεις πλείους δυοῖν, τοῦ Παρμενίδου διὰ τῆς τοῦ ἑνὸς ὄντος ὑποθέσεως ποτὲ μὲν ἐπὶ τὸ ἓν τὸ πρὸ τῶν μεθεκτικῶν (5) ἑνάδων ἀνατρέχοντος, ποτὲ δὲ τὸ ἐν τοῖς οὖσι πλάτος αὐτῶν διεξιόντος, ποτὲ

(1) C. ᾗ ὂν μετεχόμενον. καὶ τὸ.
(2) C. ἐνδείξῃ.
(3) C. τοῦτο.
(4) C. Deest τά.
(5) C. τὸ πρῶτον μεθεκτὸν.

δὲ τὴν ὑφειμένην τοῦ ὄντος αὐτῶν ὑπόστασιν ἀνι
σκοντος. Ὅλως δὲ, ἐπειδὴ προείρηται περὶ τῆς μεθο
ταύτης, ὅτι σκοπὸς αὐτῇ θεμένῃ τόδε τί κατιδεῖ
ἕπεται αὐτῷ πρὸς αὐτὸ καὶ τὰ ἄλλα, καὶ τί
ἕπεται, καὶ αὖ τοῖς ἄλλοις πρός τε ἄλληλα καὶ πρὸ
ὑποτεθὲν, ὀψόμεθα ὅπως καὶ αὐτὸς κατὰ μὲν τὴν πρώ
ὑπόθεσιν λαμβάνει τίνα οὐχ ἕπεται τῷ ἑνὶ, καὶ τ
αὐτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, τ
τὰ ἑπόμενα· κατὰ δὲ τὴν τρίτην, τίνα τὰ ἑπόμε
καὶ οὐχ ἑπόμενα· καὶ ὅπως ἐν ταῖς δύο πάλιν ὑπ
σεσι θεωρεῖ τίνα τὰ ἑπόμενα τοῖς ἄλλοις πρὸς αὐτὰ
τὸ ὑποτεθὲν, καὶ οὐχ ἑπόμενα· καὶ αὐτὸ πῶς ἐν τ
λοιπαῖς τετράσι διαποικίλλει τὰς ὑποθέσεις ὁμοίω
ὥστε οὐ χρὴ ταράττεσθαι πρὸς τὸ πλῆθος βλέπο
τῶν ὑποθέσεων, οὐδὲ οἴεσθαι αὐτῶν ἐκβαίνειν τὴν π
κειμένην μέθοδον, οὐδὲ ἀφίστασθαι τῆς περὶ τῶν
χῶν ἑνάδος θεωρίας, ἀλλ' ὁμοῦ τήν τε ἕνωσιν αὐτ
ἐπιδεικνύναι καὶ τὴν διάκρισιν· πᾶσαι γάρ εἰσιν ἐν
μένειν ἐν ἑνὶ συνηνωμέναι, καὶ διακέκρινται τῷ διάφο
τὴν πρόοδον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς πεποιῆσθαι. Καὶ μὴ θαυμ
σῃς, εἰ ἐπὶ τῶν θείων ἑνάδων ταῦτα λέγομεν· ἀλλὰ γ
καὶ ἐπὶ τῶν νοερῶν οὐσιῶν οὕτως εἰώθαμεν καλ
ἀμέριστον οὐσίαν καὶ μίαν πᾶσαν τὴν νοεράν, καὶ τ
νοῦς πάντας ἕνα, καὶ τὸν ἕνα τοὺς πάντας, διὰ τ
ταὐτότητα τὴν συναγωγὸν καὶ συνεκτικὴν πάσης τ
νοερᾶς ὑποστάσεως. Εἰ δὲ ἐπὶ τούτων οὕτως, τί χ
περὶ αὐτῶν οἴεσθαι τῶν ἐν τοῖς οὖσιν ἑνάδων; οὐχ
ἥνωνται διαφερόντως; οὐχ ὡς ἐν ἀλλήλαις εἰσίν; ο

ὡς ἡ σύγκρασις αὐτῶν ἐστιν ἀνυπέρβλητος; οὐχ ὡς ἀνεκφοίτητοι τοῦ ἑνός εἰσιν; οὐχ ὡς μορφὴν ἔχουσαι πᾶσαι τοῦ ἑνός; Πανταχοῦ γοῦν τὰ πρῶτα μορφὴν ἔχει τῆς ἑαυτῶν αἰτίας. Καὶ γὰρ τῶν σωμάτων τὸ πρώτιστον ζωτικώτατον, ψυχῇ παραπλησίως· καὶ ψυχῶν ἡ πρώτη, ἑνοειδής· καὶ νοῦς (1) ὁ πρώτιστος, θεός· ὥστε καὶ τῶν ἀριθμῶν ὁ πρώτιστος, ἑνοειδὴς καὶ ἑναδικός ἐστι καὶ ὑπερούσιος, ὡς τὸ ἕν. Εἰ οὖν καὶ αἱ ἑνάδες καὶ ἀριθμός ἐστι, καὶ τὸ πλῆθος ἐκεῖ καὶ ἡ ἕνωσις. Ταῦτα μὲν οὖν προειρήσθω περὶ τούτων ἡμῖν. Ἐπεὶ δὲ ἄλλα (2) κατ' ἄλλας ὑποθέσεις καὶ ἀναιρεῖ καὶ τίθησιν ὁ Παρμενίδης, καὶ τὰ αὐτὰ πολλάκις ὡδὶ μὲν ἀποφάσκει, καταφάσκει δὲ ἐπ' ἄλλων, καὶ ὅλως δῆλός ἐστιν ὄντως (3) πραγματειώδη παιδιὰν παίζων, καὶ δι' αὐτῆς ὁδεύων τῆς φύσεως, ἀλλ' οὐχ, ὥς τινες ὕθλησαν, ἄψυχόν τινα καὶ κενὴν τῶν πραγμάτων μετιὼν τὴν λογικὴν γυμνασίαν, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς ἐνδόξοις ἐπιχειρήμασι μεγαλοπρεπῶς καλλωπιζόμενος, ἔδοξε τοῖς πρὸ ἡμῶν, ὅσοι δὴ καὶ γνησίως ἐφήψαντο τῆς τοῦ Πλάτωνος ἀκροάσεως, καὶ πράγματα ἄττα ταῖς ὑποθέσεσιν ἐφαρμόσαι ταύταις οἰκείως, ἵνα καθ' ἑκάστην ὑπόθεσιν ἀναφαίνηταί τις τάξις τῶν ὄντων, ἀνευρισκομένη ταῖς τοῦ Παρμενίδου μεθόδοις, καὶ θεωρουμένη τὸ διάφορον τῶν ἄλλως (4) ὑφεστηκότων, καὶ τῆς αὐτῆς, καὶ ἣν ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα συντέλειαν. Καὶ τοῦτο δόξαν αὐτοῖς, ἄλλοι κατ' ἄλλας ἀτραποὺς τῶν πραγμάτων πεποίηνται διανομήν. Τοσ-

(1) C. καὶ ὁ νοῦς.
(2) B. C. ἄλλας.
(3) C. οὕτως.
(4) C. τῶν ἄλλων.

οὗτον μὴν προδιοριστέον τῶν ῥηθησομένων, τί καλο
ὑπόθεσιν, οἷς ἐμέλησε τοῦ πράγματος τισὶν ἐφαρμ
τὰς ἀποδείξεις· καὶ ὅτι οὐ πρὸς τὴν μέθοδον ἀπ
ὁρῶσι (δύο γάρ εἰσι κατ' ἐκείνην ὑποθέσεις, ἡ μὲν
τιθεῖσα τὸ προκείμενον, ἡ δὲ μὴ εἶναι μόνον), ἀλλὰ
τὴν ὀνομάζουσιν ὑπόθεσιν, ἥτις ἀναλαβοῦσα τῆς μεθο
τὸ μέρος, συνάγει τὰ ὅμοια συμπεράσματα, ἢ πάντα
ταφατικὸν, ἢ ἀποφατικὸν, ἢ ἀμφότερα. Διαφέρει δὲ αὐ
οὐδὲν, εἴτε πρὸς ἑαυτὸ, εἴτε πρὸς ἄλλο τι ταῦτα συνάγο
ἀλλ' εἰ τὸ ποιὸν εἴη μόνον ταὐτόν· καὶ οὑτωσὶ ποιο
ἄλλας μὲν ὑποθέσεις ἐπὶ (1) τοῦ ἑνὸς, ἄλλας δὲ (2)
τῶν ἄλλων τοῦ ἑνός· ἐφ' ἑκάστων δὲ ἁπλῶς, τῶν αὐ
ἡγουμένων, ἐὰν τὰ ἑπόμενα τῷ ποιῷ διαφέρῃ, το
καλοῦσιν ὑπόθεσιν. Τούτου δὲ διορισθέντος, ἐπὶ τὰ ἑ
μενα χωροῦμεν. Οἱ μὲν οὖν εἰς ὀκτὼ τὰς ὑποθέσεις
σας διελόντες, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ φασὶ περὶ τοῦ ἑνὸς αὐ
γεγονέναι τὸν λόγον· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, περὶ νοῦ (3)
τῆς νοερᾶς ὑποστάσεως· ἐν δὲ τῇ τρίτῃ, περὶ ψυχ
τῶν λογικῶν· ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ, περὶ τῶν ἀλόγ
ψυχῶν· ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ, περὶ ὕλης, ᾗ πρόσεστιν ἡ
τις ἐπιτηδειότης πρὸς τὴν μετουσίαν τῶν εἰδῶν·
δὲ τῇ ἕκτῃ, περὶ ὕλης, ἀλλὰ τῆς κεκοσμημένης λοιπ
καὶ κατ' ἐνέργειαν τὰ εἴδη καταδεδεγμένης· ἐν δὲ
ἑβδόμῃ, περὶ ὕλης μὲν, ἀλλὰ τῆς ἐστερημένης πάντῃ τ
τε εἰδῶν αὐτῶν καὶ τῆς πρὸς τὴν μετουσίαν αὐτὴν (

(1) C. Deest ἐπί.
(2) C. δὲ καὶ ἐπί.
(3) C. περὶ τοῦ νοῦ.
(4) C. Deest αὐτήν.

ἐπιτηδειότητος, αὐτῆς καθ' ἑαυτὴν (1) ψιλῶς λαμβανομένης· ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ, περὶ τοῦ ἐνύλου εἴδους· τοῦτο γάρ ἐστιν ὑπόλοιπον μὲν ταῖς ἀρχαῖς μετὰ τὸ ἓν, μετὰ τὸν νοῦν, μετὰ τὰ διττὰ γένη τῶν ψυχῶν, μετὰ τὴν πολυθρύλλητον ὕλην. Ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ διάταξις κατορθοῦσα τὸ φυλάττειν ἑκάστην περὶ ἀρχῶν· καὶ γὰρ τὸ ἔνυλον εἶδος ἀρχή τίς ἐστιν, εἰ καὶ στοιχειώδης καὶ ὕλη· καὶ ἡ ψυχὴ δὲ ἀρχὴ πάντως, εἰ καὶ ἄλλως μὲν ἡ ἄλογος, ἄλλως δὲ ἡ λογική· καὶ αὐτὸς πρὸς τούτοις ὁ πολυτίμητος (2) νοῦς, καὶ πολλῷ πλέον ὁ θεός· ταῦτα δ' οὖν φυλάττουσα, πλημμελεῖ περὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν· σαφῶς γὰρ ἐννέα τῶν ὑποθέσεων οὐσῶν, ὡς ἐπ' αὐτῶν δειχθήσεται τῶν τοῦ Πλάτωνος λέξεων, συστέλλει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ δεόντως. Καὶ δὴ καὶ τὴν τάξιν ἀναιρεῖ τῶν πραγμάτων, ἔσχατον εἰσάγουσα τὸ εἶδος, ὃ κρεῖττόν ἐστι τῆς ὕλης τῆς ἐστερημένης οὐχὶ τῶν εἰδῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπιτηδειότητος αὐτῆς· καὶ ἄλλως πρὸ τῆς κεκοσμημένης ὕλης τάττουσα τὴν ἀκόσμητον καὶ ἐμφάσεις ἔχουσαν ψιλὰς τῶν εἰδῶν. Τοῦτο μὲν οὖν καὶ λόγου τινὸς παρ' αὐτοῖς τοῖς ἐπιστήσασιν ἔτυχε. Πρώτη γάρ, φασιν, ἡ κατ' ἐπιτηδειότητα μόνον τῆς ὕλης ὑπόθεσις ἄγεται, διότι τρανεστέρα μέν ἐστι τῆς μηδὲ τὴν ἐπιτηδειότητα ταύτης καταδεδεγμένης, ἀμυδροτέρα δὲ τῆς ἤδη (3) κεκοσμημένης, καὶ μᾶλλον δεικνύναι δύναται τὴν τῆς

(1) C. καθ' ἑαυτῆς.

(2) C. πολύτιμος.

(3) C. τῆς ὕλης.

ὕλης φύσιν, τῆς ἤδη τοῖς εἴδεσι κατεχομένης, ἥτι
δέ ἐστιν ἄμεμπτος λογισμῷ (1) τῆς πάντη μετὰ τ
στερήσεως θεωρουμένης. Ἀλλὰ τούτοις μὲν καὶ ἄλ
πλείους καὶ ἐπέστησαν καὶ ἀντέγραψαν· τῶν δὲ
ἐννέα πεποιημένων τὰς τῶν ὑποθέσεων διαιρέσεις,
μὲν οὕτως τὰ πράγματα διανέμουσιν· ἡ πρώτη, π
θεοῦ τοῦ πρωτίστου· πάντες γὰρ τοῦτο κοινὸν ἔχουσ
ἡ δευτέρα, περὶ τοῦ νοητοῦ πλάτους· ἡ τρίτη, π
ψυχῆς, ἀλλ᾽ οὐχὶ τῆς λογικῆς μόνον, ὡς οἱ πρὸ αὐτ
ἔλεγον· ἡ τετάρτη, περὶ σώματος κεκοσμημένου τιν
ἡ πέμπτη, περὶ ἀκοσμήτου σώματος· ἡ ἕκτη, π
ὕλης κεκοσμημένης· ἡ ἑβδόμη, περὶ ὕλης, ἀκοσμήτ
δὲ ταύτης· ἡ ὀγδόη, περὶ τῶν ἐνύλων εἰδῶν, ἐν
ὑποκειμένῳ μέντοι θεωρουμένων· ἡ ἐννάτη, περὶ τ
ἐνύλων εἰδῶν ἐφ᾽ ἑαυτῶν, χωρὶς τῆς ὕλης, ἐξεταζομ
νων. Τούτοις δὲ ὑπάρχει μὲν ἡ τάξις ἔστιν ὅπη, κ
τὸ εὐδιαίρετον· δὶς δὲ τὰ αὐτὰ παραλαμβάνουσιν·
γὰρ κεκοσμημένη ὕλη τίνι διαφέρει τοῦ ἀκοσμήτ
σώματος ἢ κεκοσμημένου, λέγειν οὐχ ἕξομεν. Ε
γὰρ τὸ ἄποιον γενομένη σῶμα κεκόσμηται, ταὐ
ἐστι τῷ ἀκοσμήτῳ σώματι· καὶ δὴ ἔσται ταὐτόν. Κ
ἔτι οὐκ ἀρχὰς τῶν ὄντων εἰσάγουσι· πῶς γὰρ ἡ ἀρ
τῷ σώματι κεκοσμημένον; πῶς δὲ οὐχὶ τοῦτό ἐστι
ἐκ τῶν ἀρχῶν ὑφιστάμενον; πῶς δὲ καὶ ἡ πέμπ
περὶ ἀκοσμήτου σώματος; Αὕτη μὲν συνάγει διαῤῥήδ
ὡς οὔτε ἕστηκεν, οὔτε κινεῖται τὰ ἄλλα μὴ μετέχον

(1) C. Deest λογισμῷ.

τοῦ ἑνός · τὸ δὲ ἀκόσμητον σῶμα, πλημμελῶς μὲν κα ἀτάκτως, κινούμενον δὲ ὁ Τίμαιος προσηγόρευκε. Πῶς δὲ καὶ τὸ ἄνευ ὕλης κατ' ἐπίνοιαν λαμβανόμενον εἶδος ἀρχὴ ἂν εἴη τινός; αἱ γὰρ ἀρχαὶ κατ' ἐπίνοιαν τὴν ὑπόστασιν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ καθ' ὕπαρξιν. Ἐφ' ὧν γοῦν ἡ ἐπίνοια τὸ κῦρος ἔλαχεν, ἀρθείσης τῆς ἐπινοίας, οἴχεται καὶ ἡ τῶν ὑπονοουμένων ὑπόστασις · αἱ δὲ ἀρχαὶ δι' ἑαυτάς εἰσιν ἀρχαὶ, καὶ οὐ διὰ τὰς ἡμετέρας ἐπινοίας. Κα ὶὅλως πολλὰ καὶ πρὸς ταύτην ἀντείρηται τὴν δόξαν σαφῶς, καὶ τῆς ἐννάτης ὑποθέσεως πάντα ἀνατρεπούσης, καὶ οὐδὲν οὔτε κατ' ἐπίνοιαν ἐώσης τῶν ὄντων τινὸς, καὶ ἀντιφθεγγομένης πρὸς τοῦτο τὸ κατ' ἐπίνοιαν λεγόμενον εἶδος. Οἱ δὲ μετὰ τούτους κατ' ἄλλον τρόπον εἰσάγοντες τὰ ὄντα (1), τὴν μὲν πρώτην λέγοντες εἶναι περὶ θεοῦ καὶ θεῶν · οὐ γὰρ μόνον περὶ τοῦ ἑνὸς, ἀλλὰ καὶ περὶ πασῶν τῶν θείων ἑνάδων αὐτὴν (2) ποιεῖσθαι τὸν λόγον νοητῶν · τὴν δὲ τρίτην (3), οὐκ ἔτι περὶ ψυχῆς, ὡς οἱ πρὸ αὐτῶν, ἀλλὰ περὶ τῶν κρειττόνων ἡμῶν γενῶν, ἀγγέλων, δαιμόνων, ἡρώων · ταῦτα γὰρ τὰ γένη προσεχῶς ἐξηρτῆσθαι τῶν θεῶν, καὶ εἶναι καὶ αὐτῶν κρείττονα τῶν ὅλων ψυχῶν · τοῦτο δὴ τὸ παραδοξότατόν φασι, καὶ διὰ τοῦτο τὴν πρὸ τῶν ψυχῶν ἐν ταῖς ὑποθέσεσι τάξιν λαβεῖν · τὴν δὲ τεταρτην, περὶ ψυχῶν τῶν λογικῶν · τὴν δὲ πέμπτην, περὶ τῶν

(1) A. In margine : Ἰαμβλίχου δόξα.

(2) B. C. αὐτὸν.

(3) Sic Codd. τῇ δευτέρᾳ plane omissa.

προσυφαινομένων ταῖς λογικαῖς ψυχαῖς δευτέρων ψ-
χῶν · τὴν δὲ ἕκτην, περὶ τῶν ἐνύλων εἰδῶν καὶ πά-
των τῶν σπερματικῶν λόγων · τὴν δὲ ἑβδόμην, π-
αὐτῆς λοιπὸν τῆς ὕλης · τὴν δὲ ὀγδόην, περὶ τοῦ οὐρ-
νίου σώματος · τὴν δὲ ἐννάτην, περὶ τοῦ γεννητοῦ (
καὶ ὑπὸ σελήνην σώματος. Οὗτοι δὲ κατορθοῦσι μὲ-
ὅτι δὶς ταυτὸν οὐ παραλαμβάνουσι · τὰ δὲ κρείττο-
γένη παρεισκυκλοῦσιν (2) οὐ δεόντως. Εἴτε γὰρ νοε-
ἐστιν, ἔχομεν ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσει περὶ (3) παντὸς τ-
νοεροῦ πλάτους λόγον · εἴτε ψυχικὰ, δῆλον ὡς εἰς τ-
περὶ ψυχῆς ὑπόθεσιν περιλήψεται καὶ τὴν τούτων θε-
ρίαν. Πρόσεστι δὲ καὶ τούτοις ἀποτελέσματα παρ-
λαμβάνειν, ἀλλ' οὐκ ἀρχὰς ἐν ταῖς τελευταίαις ὑπο-
σεσι. Κοινὸν δὲ πάντων ἐστὶ παρόραμα ἐν τούτοις,
μὴ κατιδεῖν, ὡς αἱ μὲν πέντε τῶν ὑποθέσεων ἀλη-
συνάγουσιν, αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες ἄτοπα τινὰ δεικ-
ουσι · καὶ γὰρ τοῦτο ἦν τὸ τῷ Παρμενίδῃ προκείμε-
δεῖξαι, πῶς, τοῦ ἑνὸς ὄντος, πάντα ἀπογεννᾶται
ὄντα, καὶ πῶς, μὴ ὄντος, ἀναιρεῖται τὰ πάντα
οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἔσται · καὶ ἡ πᾶσα μέθοδος τοῦ
παρακελεύεται δεικνύναι, καὶ διὰ τῆς θέσεως τῶν ἀ-
θῶν, καὶ διὰ τῆς ἀναιρέσεως τῶν ψευδῶν (4). Οἷόν ἐ-
τὸ ὑποτεθέν · εἰ μὲν ἔστι πρόνοια, πάντα ὀρθῶς
τὰ ὄντα · εἰ δὲ μὴ ἔστι πρόνοια, οὐδὲν ἕξει καλ-
ἀλλὰ καὶ τὰ ὅλα καὶ τὰ μέρη πολιτεύσεται (5) κακ-

(1) C. γεννητικοῦ.
(2) C. περικυκλοῦσιν.
(3) C. περὶ τοῦ παντός.
(4) C. παθῶν.
(5) C. πολιτεύεται.

ἔστιν ἄρα πρόνοια · καὶ γὰρ τὸ εἶναι αὐτὴν ἀγαθῶν αἴτιον, καὶ τὸ μὴ εἶναι, κακῶν. Ἔδει τοίνυν ἐπιστῆσαι καὶ ἐν τούτοις (1) ὅτι τῷ Παρμενίδῃ σκοπὸς δεῖξαι τῷ μὲν εἶναι τὸ ἓν, πάντα τὰ ὄντα λαγχάνοντα τὴν ὑπόστασιν · τῷ δὲ μὴ εἶναι, πᾶσαν ἄρδην ἀφανιζομένην τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν · ὃ δὴ καὶ (2) ἐν τῷ συμπεράσματι πασῶν τῶν ὑποθέσεων λέγει διαῤῥήδην αὐτός · καὶ τοῦτο συνιδόντας, μὴ πάντως καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τέτρασι τῶν ὑποθέσεων πράγματα εἰσάγειν ἕτερα, μηδὲ οἷον εὐθεῖαν ὁδεύειν · ἀλλὰ (3) διὰ μὲν τῶν πέντε ὑποθέσεων θεωρεῖν τὰς τῶν ὄντων ἀρχάς, διὰ δὲ τῶν τεττάρων ἰδίας μὲν φύσεις μὴ ζητεῖν, ἀπελέγχειν δὲ ὅπως, ἀναιρουμένου τοῦ ἑνὸς, πολλὰ καὶ ἀδύνατα συμβαίνει τῶν δοκούντων ἡμῖν εἶναι δυνατῶν. Τοῦτο δὴ τὸ παρόραμα πρῶτος, ὧν ἡμεῖς ἴσμεν, ὁ ἐκ Ῥόδου φιλόσοφος φυλαξάμενος, ἄλλον τρόπον καὶ αὐτὸς διατίθησι τὰς ὑποθέσεις. Δέκα μὲν γὰρ ποιεῖ τὰς πάσας, ἀντιπαρατείνει δὲ ταῖς πέντε τὰς λοιπὰς πέντε, την μὲν πρώτην δεικνύναι τιθέμενος, ὡς, εἰ ἔστι τὸ ἓν, ἀκολουθεῖ τὰ ἐνθουσιαστικώτατα δόγματα φιλοσοφίας, ὅσα περὶ τοῦ ἑνὸς ὁ Πλάτων καὶ ἐν ἄλλοις ἡμᾶς ἀνεδίδαξε · τὴν δὲ ἕκτην (4), εἰ μὴ ἔστι τὸ ἓν, οὐδὲν συμφωνήσει τῇ ὑποθέσει ταύτῃ τῶν περὶ τοῦ ἑνὸς φιλοσοφεῖσθαι δυναμένων · ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ ἑβδόμῃ, τὰ περὶ νοῦ καὶ νοητοῦ ἐξετάζεσθαι, ὅπου μὲν, ὡς εἰ

(1) C. καὶ τούτοις.
(2) C. ὅτι δὴ ἐν.
(3) C. ἀλλὰ καὶ διὰ.
(4) C. ἕκτην, ὡς εἰ.

ἔστι, πάντα ἕπεται τὰ κάλλιστα δόγματα περὶ αὐτ
ὅπου δὲ, ὡς εἰ μὴ ἔστι, πᾶσαν ἀνατρέπομεν τὴν π
αὐτῶν ἀλήθειαν · ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ ὀγδόῃ, περὶ τ
διανοητῶν · ταῦτα γὰρ ἐφεξῆς εἶναι τοῖς νοητοῖς, τ
μὲν, ὡς εἰ ἔστι, δεικνυμένων ταῖς ἐννοίαις ἡμῶν συμφ
νων · ποῦ δὲ διαφώνων ἀποφαινομένων, εἰ μὴ ἔστιν,
δὲ τῇ τετάρτῃ καὶ ἐννάτῃ, περὶ τῶν σωματικῶν εἰδ
ταῦτα γάρ ἐστι μὲν τὰ διανοητὰ, κατὰ τὴν ἐν Π
λιτείᾳ διαίρεσιν τῆς γραμμῆς · ὡς ὄντος μὲν τοῦ ἑν
ἔστι ταῦτα, μὴ ὄντος δὲ, οὐδὲ ταῦτα εἶναι δυνατ
ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς δύο, τῇ πέμπτῃ καὶ τῇ δεκάτ
περὶ τῆς ὑποδοχῆς τῶν σωμάτων, ὅπου μὲν συμφ
νούσης (1) τῇ πέμπτῃ ὑποθέσει, τοῦ εἶναι τὸ ἕν. Τ
τα καὶ τῆς τάξεως μὲν ἕνεκα θαυμάζειν χρὴ, καὶ τ
συνέσεως · τοῦ ποτὲ μὲν ὡς ἄτοπα τὰ συναγόμ
ληπτέον, ποτὲ δὲ ὡς ἀληθῆ καὶ ἑπόμενα τῇ φύσει τ
πραγμάτων. Ἄλλως δὲ, καὶ ὅτι καινοτομεῖ περὶ τ
ἀριθμὸν τῆς ὑποθέσεως, καὶ οὐδὲν συνεισφέρουσαν ὑ
θεσιν ἀναπλάττει μίαν τινὰ, παραιτητέον · καὶ
πάντως σπουδάζει ταῖς πέντε τοσαύτας ἄλλας ἀν
παρατείνειν, ἑκάστην πρὸς ἑκάστην· Ὅλως γὰρ ο
ἄτοπόν ἐστι τὸ λέγειν μὴ εἶναι τὸ ἓν, οὐδ' ἂν συναγ
γοι τις περὶ αὐτῶν (2) οὐδὲν τῶν ἀδυνάτων, τοιαύτ
ὑπόθεσιν παραλαβών. Ἐκεῖνο γὰρ τὸ ἓν τὸ (3) πρώτισ
τῶν ὅλων, οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ καὶ τοῦ εἶναι κρεῖττόν ἐστ

(1) C. συμφωνούσῃ.

(2) C. αὐτοῦ.

(3) C. Deest τὸ.

Ἀλλὰ τὰ ἄτοπα περὶ τὰ μετ' αὐτὴν ἀκολουθεῖν ἀναγκαῖον· ὥστε οὐκ ἂν τὴν ἕκτην ὑπόθεσιν πρὸς τὴν πρώτην ἀποδιδοῖμεν· οὔτ' ἄρα τὰς ἄλλας πρὸς τὰς ἄλλας· αὕτη γὰρ αὐτὸν ἡ τάξις ἀνέπεισε καὶ κατατεμεῖν τὴν μίαν ὑπόθεσιν, καὶ πλείω ποιῆσαι τὸν ἀριθμόν. Ἐπὶ τούτοις Πλούταρχος (1) ὁ ἡμέτερος προπάτωρ (ἐκ μὲν τῆς τῶν παλαιῶν διδασκαλίας λαβὼν, ὡς ἐννέα τὸν ἀριθμὸν αἱ ὑποθέσεις, ἐκ δὲ τῆς νεωτέρας ταύτης, ὅτι κατὰ μὲν τὰς πέντε τῷ εἶναι τὸ ἓν, συνάγει τὰ ἀληθῆ τῶν δογμάτων, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἄτοπα δείκνυσιν ἑπόμενα τῷ μὴ εἶναι τὸ ἓν· καὶ ὅτι περὶ ἀρχῶν ἡ πραγματεία) παραλαμβάνει τὰς πρωτίστας καὶ ἀρχικὰς τῶν ὄντων ὑποστάσεις, τῷ εἶναι τὸ ἓν· τάς τε (2) ἐξῃρημένας καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασιν ἀναφαινομένας· καὶ τῷ μὴ εἶναι τὸ ἓν, ἄρδην ἀφανιζομένην εὑρίσκει τὴν τάξιν τῶν πραγμάτων. Καὶ ταῦτα λαβὼν, τὴν μὲν πρώτην ὑπόθεσιν εἶναι περὶ θεοῦ διατάττεται· τὴν δὲ δευτέραν, περὶ νοῦ· τὴν δὲ τρίτην, περὶ ψυχῆς· τὴν δὲ τετάρτην, περὶ τοῦ ἐνύλου εἴδους· τὴν δὲ πέμπτην, περὶ τῆς ὕλης, ἐν αἷς τὰ ἄλλα ὑπόκειται τοῦ ἑνός (3). Ἔθος γὰρ ἦν, ὡς εἴπομεν, καὶ τοῖς Πυθαγορείοις ἓν μὲν προσαγορεύειν πᾶσαν τὴν ἀσώματον καὶ χωριστὴν οὐσίαν, ἄλλα δὲ τὴν σωματικὴν καὶ ἐν σώμασιν ὑφεστηκυῖαν. Ὥστε εἰκότως αἱ μὲν τρεῖς αἱ ζητοῦσαι πῶς ἔχει πρός τε αὐτὸ καὶ πρὸς ἄλλα τὸ ἓν, περὶ τῶν τριῶν εἰσιν ἀρχικῶν

(1) A. In margine : Πλουτάρχου δόξα.

(2) C. τὰς δὲ.

(3) C. περὶ τοῦ ἑνός.

αἰτίων τῶν χωριστῶν· αἱ δὲ λοιπαὶ δύο, ζητοῦσαι τ
ἔχει τὰ ἄλλα πρός τε ἄλληλα καὶ τὸ ἓν, εἰσάγουσι τό
εἶδος καὶ τὴν ὕλην· ταῦτα γὰρ ἄλλα ἐστὶν ὄντως (
καὶ ἄλλων, ἀλλ' οὐχ (2) ἑαυτῶν, καὶ συναίτια μᾶλλο
αἴτια, ὡς ἐν Φαίδωνι διώρισται. Ταῖς πέντε ταύτ
ὑποθέσεσι τὰς ἀρχὰς ταύτας, τάς τε ἔξω τῶν πραγ
των, καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς οὔσας, καταθεασάμενος τῷ εἶ
τὸ ἓν τῷ Παρμενίδῃ εἰσενηνεγμένας, ἐν ταῖς λοιπ
τέτρασι δείκνυσθαί φησιν, ὡς εἰ μὴ ἔστιν ἐκεῖνο τὸ
τοῖς οὖσιν ἓν, εἰ μὲν οὕτω λάβοις τὸ μὴ ὂν, ὡς
μὲν ὂν, πῇ δὲ οὐκ ὂν, μόνον ἔσται τὸ αἰσθητόν·
ητὸν γὰρ οὐκ ὂν, αἰσθητὸν μόνον ἔσται τὸ ἓν· καὶ
γνώσεων αἴσθησις, ὅπερ ἐν τῇ ἕκτῃ δείκνυται ὡς ἄ
πον, τὸ μόνην εἶναι τὴν αἴσθησιν ἐν ταῖς γνώσεσ
καὶ μόνα τὰ αἰσθητὰ ἐν τοῖς γνωστοῖς. Εἰ δὲ μὴ ἔσ
ὄντως τὸ ἓν, ὡς μηδαμῇ μηδαμῶς ὂν, οἰχήσεται
πᾶσα γνῶσις, καὶ πᾶν (3) τὸ γνωστὸν, ὅπερ ὡς ἄτ
πον ἐν τῇ ἑβδόμῃ δείκνυται τῶν ὑποθέσεων· τὰ
ἄλλα, οὕτω μὲν τοῦ ἑνὸς μὴ ὄντος, ὡς εἶχεν ἡ ἕκ
ὑπόθεσις, ὀνείρασιν ἐοικότα ἔσται καὶ σκιαῖς, ὃ δείκ
σιν ὡς ἄτοπον ἡ ὀγδόη τῶν ὑποθέσεων. Οὕτω δὲ
ὄντος, ὡς τοῦ μηδαμῶς ὄντος, οὐ μέχρι τῆς ὀνειρω
κῆς φαντασίας ἕξει τὴν ὑπόστασιν, ὃ δείκνυσι περιφ
νῶς ἡ ἐννάτη τῶν ὑποθέσεων. Ὥστε εἰ φαίης τὴν μ
πρώτην ὑπόθεσιν τοῦτον ἔχειν πρὸς τὰς ἄλλας λόγο

(1) C. ἐντος.
(2) C. ἄλλων καὶ οὐχ.
(3) B. ἅπαν.

ὂν ἡ μία τῶν ὅλων ἀρχὴ πρὸς τὰ ὄντα, τὰς δὲ λοιπὰς τέτταρας τῶν πρώτων περὶ τῶν μετὰ ἓν ἀρχῶν πραγματεύεσθαι, τὰς δὲ μετὰ ταύτας τέτταρας συνάγειν ὅτι, τοῦ ἑνὸς ἀπειρημένου (1), πάντα ἄρδην ἀναιρεῖται τὰ ἐν τοῖς πέρασι δεδειγμένα, τάχα ἂν ὀρθῶς εἰσηγήσαιο. Τῆς (2) γὰρ δευτέρας δεικνύσης ὡς, εἰ ἔστι τὸ ἓν ὄν, ἔσται πᾶσα ἡ τῆς ψυχῆς τάξις, ἡ ἑβδόμη (3) ὡς, εἰ μὴ ἔστιν, ἀνῄρηται πᾶσα γνωστικὴ δύναμις, αἰσθητική, φανταστική, λογική. Τῆς δὲ τετάρτης δεικνύσης ὡς, εἰ ἔστιν ἐκεῖνο τὸ ἕν, ἔστι πως καὶ τὰ ἔνυλα εἴδη (καὶ γὰρ ταῦτα μετέχει πως τοῦ ἑνὸς ὄντος) ἡ ὀγδόη δείκνυσιν ὡς, εἰ μὴ ἔστιν ἐκεῖνο αὐτὸ μόνον, ἔσονται τὰ αἰσθητὰ πολλὰ καὶ ὀνείρατα, καὶ οὐδαμῶς οὐσίας μετέχοντα καὶ διακρίσεως εἰδητικῆς. Τῆς δὲ πέμπτης ἀποφαινούσης ὡς, εἰ ἔστι τὸ ἕν, ἔσται καὶ ἡ ὕλη (μὴ μετέχουσα μέντοι τοῦ ἑνὸς ὄντος, καθόσον ἐστὶν ἕν, ἀλλὰ καθόσον μόνον ἕν) ἡ ἐννάτη δείκνυσιν ὡς οὐδὲν ὅλως ἔσται, οὔτε μετέχει σκιᾶς, εἰ μὴ ἔστι τὸ ἕν· ποῦ γὰρ, ἀνῃρημένης ἐκείνης τῆς αἰτίας, εἶναί τι τῶν πάντων δυνατόν; Ἔχομεν οὖν κατὰ ταύτην τὴν διάταξιν, τὴν μὲν πρώτην περὶ τοῦ ἑνὸς, ὃ καὶ ἐν Πολιτείᾳ διαῤῥήδην ὁ Πλάτων ἔθετο οὐσίας καὶ τοῦ ὄντος· τὰς δὲ λοιπὰς τέσσαρας περὶ τῶν ὄντων, ὧν αἱ μὲν δύο περὶ τῶν ἀεὶ ὄντων, αἱ δὲ δύο περὶ τῶν γεννητῶν (4), κατὰ τὴν ἐν Τιμαίῳ διαίρεσιν, τῶν νοήσει

(1) D. ἀνῃρημένου.
(2) C. τῆς δέ.
(3) Fortè excidit δείκνυσι.
(4) C. γεννητικῶν.

μετὰ λόγου περιληπτῶν, ἀπὸ τῶν δόξῃ μετ' αἰσθήσε
γνωστῶν· ἤ, εἰ βούλει, κατὰ τὴν ἐν Πολιτείᾳ γραμμ
αἱ τέσσαρες, ἧς τὸ μὲν ἀπένειμε τοῖς νοητοῖς, τὸ
τοῖς αἰσθητοῖς, τὸ μὲν ταῖς ἑνάσι, τὸ δὲ τοῖς ἄλλ
ἐνταῦθα κεκλημένοις· καὶ τοῦ μείζονος, τὸ μὲν
τοῖς νοητοῖς, τὸ δὲ ἐν τοῖς διανοητοῖς, ὥσπερ τῶν
ὑποθέσεων ἡ μὲν περὶ νοῦ, ἡ δὲ περὶ γραφῆς· καὶ
ἐλάσσονος, τὸ μὲν τοῖς αἰθητοῖς, τὸ δὲ τοῖς εἰκαστ
ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα τὴν μὲν τετάρτην περὶ
ἐνύλων εἰδῶν εἰρήκαμεν εἶναι, ἅ ἐστι κυρίως αἰσθη
τὴν δὲ πέμπτην περὶ ὕλης, ἥτις ἐστὶν ἀνάλογον
εἰκαστοῖς, διὰ τὴν αὀριστίαν τῆς περὶ αὐτὴν (1) ἡ
ἐπιγινομένης (2) γνώσεως. Τέτταρες οὖν αἱ ἀρχαὶ μ
τὴν μίαν, δύο μὲν ἐξῃρημέναι, δύο δὲ συμπληρωτι
τέσσαρες καὶ μετὰ τὴν πρώτην, τεθέντος εἶναι
ἑνὸς, καὶ ἄλλαι τέσσαρες αἱ δεικνῦσαι τὰ ἑπόμ
ἄτοπα τοῖς ἀναιροῦσι τὸ ἕν. Ταῦτα καὶ παρὰ (3) τ
του ληπτέον τοῦ ἀνδρὸς ἐπιστημόνως διακρίνον
ἀπ' ἀλλήλων τοὺς τῶν ὑποθέσεων σκοποὺς, καὶ
κυριωτάτας εἰσαγαγόντος ἀρχὰς, πάσας ἀπαραλείπτ
καὶ συνειδότος τὴν ὅλην τοῦ Παρμενίδου μεταχεί
σιν, καὶ διαρθρώσαντος τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέρ
συγκεχυμένως ἀναγεγραμμένα. Τί οὖν ἡμεῖς ἐροῦμ
ἐπὶ τοσούτοις καὶ τοιούτοις ἐξηγηταῖς τοῦ Πλάτων
καὶ τί προσθήσομεν ἐκ τῆς ἡμετέρας ἑστίας; Τάχα γ

(1) C. αὐτῆς.
(2) B. ἐπιγενομένης.
(3) C. περὶ τούτου.

δὴ καὶ ἡμῖν ἁρμόσει τοῦτο δὴ ἐκεῖνο τὸ Ὁμηρικὸν ἀνακραγεῖν, Λοῖσθος (1) ἀνὴρ ὥριστος ὁ τούτων ἡμῖν τῶν λόγων καθηγεμὼν γενόμενος Ἀθήνησι, καὶ φῶς ἀνάψας νοερὸν τῆς (2) περὶ ταῦτα πραγματείας, τὰ μὲν ἐπὶ θεολογικώτερον εἶδος τῆς ἐξηγήσεως ἀνενεγκὼν, τὰ δὲ καὶ ὀλίγον μεταθεὶς, αὐτῷ τῷ Πλάτωνι καὶ τοῖς τοῦ Πλάτωνος ῥήμασιν ἑπομένως. Δοκεῖ (3) μὲν γὰρ αὐτῷ τήν τε πρώτην ὑπόθεσιν εἶναι περὶ θεοῦ τοῦ πρωτίστου, καὶ τὴν δευτέραν περὶ τῶν νοητῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ πλάτος ἐστὶν ἐν τοῖς νοητοῖς, καὶ πολλαὶ αἱ τάξεις εἰσὶ τῶν θεῶν, ἑκάστην τούτων τῶν θείων τάξεων συμβολικῶς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος ὀνομάζεσθαι, καὶ πάσας δἰ ὀνομάτων φιλοσόφων ἐκφέρεσθαι, καὶ οὔτε εἰωθότων ὑπὸ τῶν τὰς θεογονίας γραψάντων ὑμνεῖσθαι (4), οὔτε τῶν τὰς ὑπάρξεις αὐτῶν δηλούντων, οἷαι δή εἰσιν αἱ παρὰ τῶν θεῶν ἐκδεδομέναι τῶν θείων ἐπωνυμίαι γενῶν· ἄλλως ἔφην, διὰ τῶν γνωρίμων τοῖς φιλοσόφοις, οἷον ὁλότητος, πλήθους, ἀπειρίας, πέρατος, οἰκείως ἐχόντων πρὸς αὐτὰς παραδίδοσθαι, τάξιν ἐχόντων πρέπουσαν, καὶ πάσας ἀπαραλείπτους (5) ἀφερμηνεύεσθαι τὰς θείας προόδους, νοητὰς, νοερὰς, ὑπερκοσμίους, καὶ διὰ τοῦτο παραλαμβάνεσθαι ἑπόμενα πάντα, σύμβολα τῶν θείων ὄντα διακόσμων, καὶ ἐπὶ τούτοις, πάντα ὅσα καταφατικῶς ἐν τῇ δευτέρᾳ λέγεται τῶν ὑποθέσεων,

(1) Iliad. l. XXIII, v. 536. C. αὐτῶν.
(2) C. καὶ περί.
(3) A. D. γὰρ δὴ καὶ αὐτῷ.
(4) A. D. καθυμνεῖσθαι.
(5) B. ἀπαραλείπτως.

ταῦτ' ἀποφάσκεσθαι κατὰ τὴν πρώτην, τοῦ τὴν
πρώτην αἰτίαν πασῶν ἐξῃρεῖσθαι τῶν θείων διακοσμ
σεων, ἐκείνας δὲ ἄλλως κατ' ἄλλας ἀφωρισμένας ἰδ
τητας προεληλυθέναι. Τὸ γὰρ ἐν ταύτῃ ἓν, οὔτε
πρῶτόν ἐστι· συμπέπλεκται γὰρ πάντα οὖν· οὔτε
ἀχώριστον τοῦ ὄντος, καὶ οὕτως, ὡς ἕξις τις, ἐν αὐτῷ
Σαφῶς οὖν αὐτὸ διακρίνει, καὶ χωρίς εἶναί φησι (
τοιοῦτον τὸ ἓν τοῦτο· δῆλον δὲ ὅτι θείας ἑνάδος ἐσ
αὐτοτελοῦς σημαντικόν· πᾶν γὰρ τὸ χωριστὸν αἴτι
πλήθους ἡγούμενον, διττὸν ἀπογεννᾷ πλῆθος· τὸ μ
χωριστὸν ἑαυτῷ ὅμοιον, τὸ δὲ ἀχώριστον τῶν μετεχ
των. Ὡς γοῦν ἡ μία ψυχὴ τὰς μὲν ἐγεννήσατο ψυχ
σωμάτων χωριστὰς, τὰς δὲ ἀχωρίστους· ὡς ὁ εἷς κ
ὅλως (2) νοῦς ὑπέστησε τοὺς μὲν νόας χωριστοὺς τ
ψυχῶν, τοὺς δὲ ἐν αὐταῖς ὄντας καθ' ἕξιν, οὕτω κ
τὸ ἓν παρήγαγε (3)· τὰς μὲν γὰρ αὐτοτελεῖς ἑνάδ
ἐξῃρημένας τῶν μετεχόντων, τὰς δὲ ὡς ἑνώσεις ἄλλ
οὔσας τῶν κατ' αὐτὰς ἡνωμένων, καὶ ἐν οἷς εἰσι. Πᾶσ
οὖν τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν ἐκφαίνειν ἡμῖν ἑνάδων πλ
θος αὐτοτελῶν, ὧν ἐξήρηται ταῦτα, περὶ ὧν διδά
κει (4) ἡ δευτέρα ὑπόθεσις, τὰς ἰδιότητας αὐτῶν δ
τούτων, ὁποῖαι δή τινές εἰσιν, ἡμῖν ἐμφανίζουσα πάσ
ἐφεξῆς. Εἰ δὲ τοῦτο ἀληθὲς, δεῖ σκοπεῖν ἕκαστα τ
συμπερασμάτων ποίαις προσήκει τάξεσι θείαις, κ
οὕτω δὴ κατ' ἄρθρα ποιεῖσθαι τὴν τῆς δευτέρας ὑπ

(1) D. φησὶ δὲ τοιοῦτον.
(2) B. ὅλος. D. καὶ καθόλου νοῦς.
(3) D. προήγαγε.
(4) B. διδάσκει ἡμᾶς.

θέσεως διαίρεσιν. Τήν γε μὴν τρίτην, οὐχ ἁπλῶς εἶναι καὶ περὶ πάσης, ἀλλ' ὅσα μετὰ τὴν θείαν προελήλυθε· πᾶσαν γὰρ τὴν θείαν ἐν τῇ δευτέρᾳ περιέχεσθαι. Σαφῶς γοῦν (1) ἐν ἐκείνῃ (2) καὶ αὐτὸς (3) ὁ Πλάτων εἴρηκεν, ὅτι ἄρα τὸ ἓν καὶ χρόνου μετέχει· τὸ δὲ χρόνου μετέχειν (4) ψυχαῖς προσήκει πρώταις, καὶ οὐ ταῖς νοεραῖς οὐσίαις, παρ' αἷς οὔτε τὸ ἦν, οὔτε τὸ ἔσται, ἀλλὰ μόνον τὸ ἔστι τὸ αἰώνιον. Διῃρημένης οὖν τῆς ὅλης οὐσίας εἴς τε τὴν ἐκθεουμένην καὶ τὴν καθ' αὑτὴν ὁρωμένην, πᾶσαν ἁπλῶς τὴν ἐκθεουμένην ἐν τῇ δευτέρᾳ παραδίδοσθαι τῶν ὑποθέσεων, εἴτε νοητὴν, εἴτε νοερὰν, εἴτε ψυχικὴν ὑπάρχουσαν· ὥστε, εἴπερ ἐθέλεις καὶ κατ' αὐτὴν τὴν θεωρίαν ἀκοῦσαι τὰς ὑποθέσεις ἑξῆς ὅπως ἐτάχθησαν (5), τὴν μὲν πρώτην ὑπόθεσιν τίθει περὶ τοῦ ἑνὸς εἶναι θεοῦ, πῶς γεννᾷ καὶ διακοσμεῖ πάσας τὰς τάξεις τῶν θεῶν· τὴν δὲ δευτέραν περὶ τῶν θείων τάξεων πασῶν, πῶς προεληλύθασιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς συνεζευγμένης ἑκάσταις οὐσίαις· τὴν δὲ τρίτην περὶ τῶν ψυχῶν τῶν ὁμοιουμένων μὲν θεοῖς, οὐσίαν δὲ ἐκθεουμένην οὐ κληρωσαμένων· τὴν δὲ τετάρτην περὶ τῶν ἐνύλων, πῶς παράγεται κατὰ ποίας τάξεις ἀπὸ τῶν θεῶν· τὴν δὲ πέμπτην περὶ ὕλης, ὅπως ἀμέτοχός ἐστι τῶν εἰδητικῶν ἐνάδων, ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ὑπερουσίου καὶ μιᾶς μονάδος λαχοῦσα τὴν ὑπόστασιν·

(1) B. γάρ.
(2) D. ἐν σκηνῇ.
(3) C. αὐτὰ.
(4) B. μετέχον.
(5) D. διετάχθησαν.

μέχρι γὰρ τῆς ὅλης τὸ ἓν καὶ ἡ τοῦ ἑνὸς ἥκει ἔλλ
ψις, φωτίζουσα καὶ τὸ ταύτης ἀόριστον. Ταῦτα
οὖν κοινῇ προειρήσθω μοι περὶ τῶν ὑποθέσεων· δεῖ
καὶ περὶ ἑκάστης χωρὶς ἀποδοῦναι τοὺς οἰκείους λόγ
Ἀρκτέον οὖν ἡμῖν πάλιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν λέξ
τῆς πρώτης ὑποθέσεως, καὶ θεωρητέον τὸν ἴδιον
αὐτῶν λόγον·

« Εἶεν δὴ (1), φάναι· εἰ ἕν ἐςιν, ἄλλο τι οὐκ ἂν
« ἡ (2) πολλὰ τὸ ἕν. Πῶς γὰρ ἄν; »

Πρῶτον εἰπεῖν χρὴ τίς ὁ τῆς πρώτης ὑποθέσ
σκοπός· ἆρα περὶ θεοῦ μόνον, ἢ περὶ θεοῦ καὶ περὶ θε
καθάπερ λέγουσί τινες; Ὅτι μὲν γὰρ περὶ πράγμα
ὕπαρξιν ἔχοντος ὁ (3) λόγος (καὶ οὐχ, ὥσπερ ὑπε
ϐόν τινες, ἀνυπόστατόν ἐστι τοῦτο μόνως· ἓν καὶ
νατον συνάγει ἡ ὑπόθεσις· εἰ καὶ μαρτύρονται τὸ
τῷ τέλει τῆς ὑποθέσεως εἰρημένον, Ἦ οὐ δυνατὰ τα
περὶ τὸ ἕν· ἐκεῖνο (4) μὲν γὰρ, ἀφ' ἧς εἴρηται
νοίας ἐκεῖ, ῥηθήσεται παρ' ἡμῶν) ὅτι δὲ, ὥσπερ ἔφ
οὐκ ἀνυπόστατον τοῦτο, οὗ πάντα ἀποφάσκει νῦ
λόγος, δῆλον. Πᾶν γὰρ ὅσον ἀδύνατόν τι συμπέρα
λίαν συνημμένον δείκνυται ὂν, διὰ τὴν ὑπόθεσιν
κνυσι τὸ ἀδύνατον, ἢ διὰ τὴν ἀκολουθίαν· ἀμφοῖ
ὄντοιν τούτοιν δυνατοῖν, καὶ τὸ δεικνύμενον δυνα
ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ὑπόθεσις ἀληθής εἶναι τὸ ἕν. Δηλοῖ δὲ

(1) Omitt. δὴ Heind.
(2) C. Deest ἡ.
(3) D. Deest ὁ λόγος.
(4) C. ἐκεῖνος.

ὁ Ἐλεάτης ξένος, ὡς εἰς (1) ἄτοπον ἁπάντων τὸ μὴ εἶναι τὸ ἓν· τοῦτο τὸ ἓν πεπονθότος, μόνου ὑφεστῶτος πανταχοῦ τοῦ ὡς ἀληθῶς προϋπάρχοντος. Καὶ γὰρ αὖ καὶ ὡρίσατο ἐκεῖ τὸ ὡς ἀληθῶς εἶναι ἓν, πάντως ἀμερές· τοῦτο δέ ἐστι τὸ ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ πρῶτον δεικνύμενον, τὸ ἓν μὴ ἔχειν μέρη, καὶ τούτῳ πάντα ἑξῆς ἕπεται τὰ λοιπὰ συμπεράσματα ἐξ ἀναγκαίων δεικνύμενα λημμάτων. Εἰ οὖν ἀνάγκη εἶναι τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν (καὶ γὰρ πάντα τἄλλα ἐστὶν ἀληθῶς (2)) πρὸ τῶν ἀληθῶς, γελοῖον γοῦν ἀνύπαρκτον φάναι τὸ ἀληθῶς· τὸ δὲ ἀληθὲς ἑνός ἐστι τὸ ἀμερὲς, τοῦτο δὲ τὸ ἐν τῇ πρώτῃ ὑποθέσει δεικνύμενον ἐπέκεινα πάντων, εἴπερ τῷ μέρη μὴ ἔχειν ἕπεται πάντα, δι' ὧν δείκνυται πρὸ πάντων τὸ ἕν. Ἀνάγκη δήπου πάντως εἶναι τοῦτο τὸ ἓν, οὗ πάντα ἀποφάσκεται· καὶ γὰρ αὐτό ἐστιν ἀναγκαίως, εἴπερ ἀληθῶς ἐστιν ἓν τὸ ἀμερές· τοιοῦτον γὰρ, ὡς ἐν Σοφιστῇ λέλεκται, τὸ ἀληθῶς ἓν, οἷον καὶ ἐνταῦθα δέδεικται τὸ ἕν. Δηλοῖ οὖν καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν συνημμένων ἀναγκαία (3) οὖσα· πάντα ἄρα δείκνυται δι' αὐτῆς περὶ τῶν ὕπαρξιν ἐχόντων. Εἰ οὖν ὑφεστώς τί ἐστι περὶ οὗ ὁ λόγος, πάλιν ὅτι μὲν οὐχὶ οὐσιῶδές ἐστι, δῆλον· καὶ γὰρ αὐτὴν ἀποφήσει τοῦ ἑνὸς τὴν οὐσίαν. Λείπεται οὖν ἢ τῶν μετὰ τὴν οὐσίαν εἶναι τοῦτο πάντως, οἷον γένεσιν (4), ἢ ὕλην, ἢ τῶν ὑπὲρ τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ μὴν οὐχὶ

(1) Sic Codd. At legendum fortè εἴη.

(2) D. τἀληθῶς.

(3) C. ἀνάγκη.

(4) B. γέννησιν.

τῶν μετὰ τὴν οὐσίαν. Πᾶν γὰρ τὸ τοιοῦτον μετέ
χρόνου ὡς γένεσις· τοῦ δὲ ἑνὸς ἀποφάσκει αὐτὸ καὶ τοῦ
τὸ χρόνου μετέχειν, καὶ ἔστι πῶς ὡς ἡ ὕλη· τοῦτο
οὐδὲ εἶναι δείκνυσιν· ὑπὲρ τὴν οὐσίαν ἄρα ἐστὶ τοῦ
περὶ οὗ αἱ ἀποδείξεις εἰσὶ κατὰ τὴν πρώτην ὑπόθεσ
Ἀνάγκη τοίνυν, εἴπερ μόνον καὶ ἅπαν τὸ θεῖον ὑπ
οὐσίαν ἐστὶν, ἢ περὶ τοῦ πρώτου θεοῦ μόνον εἶναι τ
παρόντα λόγον, ὃς δὴ μόνος ἐστὶν ὑπὲρ οὐσίαν, ἢ πε
πάντων θεῶν καὶ τῶν μετ' ἐκεῖνον (1), ὥσπερ ἀξιοῦ
τινες τῶν ἡμῖν αἰδοίων. Ἐπειδὴ γὰρ πᾶς (2) θεὸς, κα
θεὸς (3), ἑνάς ἐστι (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πάσης οὐσί
ἐκθεωτικὸν (4), τὸ ἓν) διὰ δὴ τοῦτο συνάπτειν ἀξιοῦ
τῇ περὶ θεοῦ τοῦ πρώτου θεωρίᾳ τὴν περὶ θεῶν ἁπά
των ὑφήγησιν· πάντες γάρ εἰσιν ἑνάδες ὑπερούσιοι, κ
τοῦ πλήθους τῶν ὄντων ὑπερανέχουσαι, καὶ ἀκρότητ
τῶν οὐσιῶν. Ἀλλ' εἰ μὲν ὡσαύτως τήν τε πρωτίστην α
τίαν ἓν λέγομεν καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς, ἔδει μίαν αὐτο
ὑπόθεσιν ἀποκληροῦν· οὐδὲν ἂν ἄλλο μᾶλλον περὶ τ
πρώτως ἑνὸς, ἢ τῶν λοιπῶν ἑνάδων φαμὲν αὐτὸν ποιεῖ
θαι τὸν λόγον. Εἰ δὲ τὸ μὲν πρώτιστον ἓν, ὡς δοκεῖ π
καὶ αὐτοῖς μάλιστα, πάντων μόνως ἐστὶ, καὶ ἀσύντακτ
πρὸς τὰ ἄλλα πάντα, καὶ ἀμέθεκτον ἁρπᾶσαν, φασὶν (5
αὐτὸ πρὸς τῶν ὅλων, καὶ ἄγνωστον τοῖς πᾶσιν ἐξῃρ
μένον, ἑκάστη δὲ τῶν ἄλλων ἑνάδων μεθεκτή πώς ἐστ

(1) C. μετ' ἐκεῖνο.
(2) C. πῶς.
(3) D. Deest καθὸ θεός.
(4) C. ἐνθεωρητικόν.
(5) C. D. σαυτῷ. B. ἀμ
θεκτον φασὶν αὐτὸ ἁρπᾶσαν πρὸ

καὶ οὐ μόνον ἑνὰς, ἀλλὰ καὶ πλήθους οἰκείου μετέχουσα, καὶ οὐσίας, ἢ νοητῆς, ἢ νοερᾶς, ἢ ψυχικῆς, ἢ καὶ σωματικῆς· μέχρι γὰρ ταύτης πρόεισιν ἡ μέθεξις· τί χρὴ τὸ μὴ συναριθμούμενον τοῖς οὖσιν ἓν, μηδὲ συντεττόμενον ὅλως τοῖς πολλοῖς, εἰς μίαν ὑπόθεσιν ἀναφέρειν ταῖς μετεχομέναις μὲν ἀπὸ τῶν ὄντων, συνεκτικαῖς δὲ τῶν πολλῶν ἑνάσιν; Οὐδὲ γὰρ περὶ ψυχῆς τῆς τε ἀμεθέκτου καὶ τῆς μεθεκτῆς ὁ αὐτὸς λόγος: οὐδὲ τῆς μεθεκτῆς ἰδιότητες ἐφαρμόσειαν ἄν ποτε τῇ ἀμεθέκτῳ, οὐδὲ αἱ τῆς κρείττονος ταῖς τῆς καταδεεστέρας· οὐδὲ γὰρ ἂν ἡ μὲν ἐξῄρητο τῶν πολλῶν αὐτὴ καθ' αὑτὴν, ἡ δὲ συνετάττετο τῷ πλήθει τῶν ψυχῶν. Ἀλλ' οὐδὲ νοῦν τὸν ἀμέθεκτον συναριθμεῖν χρὴ τοῖς πολλοῖς, οὐδὲ αἱ αὐταὶ πάντων ἰδιότητες· οὐδὲ γὰρ ἂν ὁ μὲν μονάδος ἐπεῖχε λόγον, οἱ δὲ ἀριθμοῦ περὶ τὴν μονάδα ταύτην ὑφεστηκότος. Εἰ δὲ καὶ τοὺς τρεῖς βασιλέας τοὺς ἐν Ἐπιστολαῖς διὰ τοῦ δευτέρου εἶναι τοῦ ἑνὸς ἀξιοῦσιν οἱ τούτων πατέρες τῶν περὶ τῆς πρώτης ὑποθέσεως λόγων (ὥσπερ οὖν ἀξιοῦσιν ἐν τοῖς περὶ αὐτῶν λόγοις οἱ τὴν πρώτην ὑπόθεσιν οὐ μόνον εἶναι περὶ θεοῦ λέγοντες, ἀλλὰ καὶ περὶ πάντων ἁπλῶς θεῶν, ἵνα μὴ οὖν συναριθμῆται τὸ ἓν τοῖς δευτέροις, κρεῖττον ὑπάρχον ἁπάσης πρὸς τὰ μετ' αὐτοῦ συναριθμήσεως καὶ οὐδενὶ συντάττεσθαι δυνάμενον, ταῦτα γοῦν γράφουσι περὶ τῆς τοῦ Πλάτωνος θεολογίας) πῶς ἔτι κατὰ μίαν ὑπόθεσιν θεὸν καὶ θεοὺς τάξομεν, καὶ τὰς αὐτὰς ἀποφάσεις ὁμοίως τοῖς πᾶσιν ἐφαρμόσομεν; Ἔστω μὲν γὰρ καὶ πᾶς θεὸς

ἓν· ἀλλ' οὐχ οὕτως χωριστὸν ἐν αὐτῷ τὸ ἕν, οὐδὲ ο
τως ἄγνωστον, οὐδ' οὕτως ἀπερίγραφον, ὡς αὐτὸ
πρώτιστον ἕν. Εἰ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων ἐπὶ τέλει τ
πρώτης ὑποθέσεως οὐδὲ οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι φησὶ με
χειν τὸ ἕν, οὐδὲ εἶναι ἓν τὸ ὑπὸ οὐσίας τινὸς μετεχ
μενον, πῶς ἔστι τοῦτο ταῖς ἄλλαις ἑνάσιν ἐφαρμόσ
δυνατόν; πᾶσαι γὰρ ὑπὸ οὐσιῶν μετέχονται. Καθάπ
οὖν εἴ τις μηδενὶ σώματι χρῆσθαι τὴν ψυχὴν ἔλεγε
οὐ περὶ πάσης ἂν ἐποιεῖτο ψυχῆς τὸν λόγον, ἀλλὰ π
τῆς ἀμεθέκτου μόνης· καὶ εἰ μηδὲ ὅλως μετέχεσθ
τὸν νοῦν ὑπὸ ψυχῆς, μόνον ἂν ἔλεγεν (1) νοῦν τ
ἀμέθεκτον· κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ τὸ ἓν ὑπερούσι
παντελῶς τιθέμενος, πάσης οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι παντ
ἐξῃρημένον, μόνον τὸ πρώτιστον ἓν λέγει καὶ ἀμέθεκτ
ἀλλ' οὐ πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ἕν. Εἰ δὲ δὴ καὶ τοῦ ἑν
ἐπέκεινα καὶ τῆς οὐσίας αὐτός φησιν εἶναι τὸ ἓν (οὐ
γὰρ τοῦτο κυρίως ἐπονομάζεσθαι) πῶς ἂν ἐπὶ τῶν με
τὸ πρῶτον ἑνάδων ἐπαληθεύσειε; τὸ γὰρ ὑπὸ πλήθο
μετεχόμενον ἕν, καὶ τὸ τοῖς οὖσι συνὸν, οὐκ ἔστι κρεῖ
τον καὶ τοῦ ἓν ὀνομάζεσθαι παντελῶς· ὃ μηδὲ ἀπλ
ἐξήρτηται τοῦ ὄντος ὅμοιον· ὡς εἴ τις καὶ τὴν ψυχ
τοῖς σώμασι κοινωνήσασαν, κρείττονα ἔλεγεν εἶναι ψ
χῆς. Εἰ δὲ καὶ πᾶν τὸ πλάτος (2) τῶν θεῶν, καὶ πᾶν
ἓν τὸ μετεχόμενον ὑπὸ τοῦ ὄντος ἔχομεν ἐν τῇ δευτ
ρᾳ παραδεδομένον ὑποθέσει, τοῦτο ἐκεῖνο, ὅπερ ζ
τοῦντες συνωθοῦσι τὸν περὶ θεῶν λόγον εἰς τὴν πρ

(1) C. ἔλεγεν οὖν.   (2) C. πλῆθος.

την ὑπόθεσιν, τί χρὴ πράττειν ἐνταῦθα τὸν λόγον τοῖς περὶ τοῦ πρώτου σκέμμασι προστιθέντα τὴν περὶ τοῦ πλήθους τῶν θεῶν ἐξήγησιν; Τί γὰρ ἄλλο ἐστὶ τὸ ἓν ἐκεῖνο τὸ τῷ ὄντι συντεταγμένον, καὶ μετὰ τοῦ ὄντος προϊὸν, ἢ τὸ πλῆθος τῶν θεῶν, τὸ πάσης ἐκθεωτικὸν (1) τῆς τοῦ ὄντος ὑποστάσεως, καὶ παντὸς τοῦ οὐσιώδους πλήθους συνεκτικόν; Πᾶσα γὰρ θεία οὐσία ταῖς ἑνάσιν ὑπέστρωται τῶν θείων, καὶ πᾶν τὸ μεθεκτὸν ἓν οὐσίας ἐστὶν ἑνωτικὸν, νοητῆς, ἢ νοερᾶς, ἢ πρὸς ταύτῃ καὶ ψυχικῆς ἢ σωματοειδοῦς, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἕκαστος τῶν θεῶν ἢ τὸ μετεχόμενον ἕν. Ὡς γὰρ ὁ κυρίως ἄνθρωπος κατὰ ψυχὴν, οὕτως ὁ κυρίως θεὸς κατὰ τὸ ἕν· ἑκάτερον γὰρ κυριώτατον τῶν συμπληρούντων ἑκάτερον· κατὰ δὲ τὸ κυριώτατον ἕκαστον ὑφέστηκε τῶν πάντων. Ἀναγκαῖον ἄρα τὴν πρώτην ὑπόθεσιν περὶ θεοῦ μόνου (2) εἶναι, καθόσον ἐστὶ γεννητικὸς οὗτος τῶν πολλῶν θεῶν, αὐτὸς ἐξῃρημένος τοῦ πλήθους, καὶ ἀσύντακτος ὢν πρὸς τοὺς ἀπ' αὐτοῦ προεληλυθότας. Διὸ καὶ πάντα ἀποφάσκεται τούτου τοῦ ἑνὸς ὡς πάντων ὑπεριδρυμένου, καὶ ἀπὸ πάντων ἐξῃρημένου, καὶ πάσας μὲν παράγοντος τὰς τῶν θεῶν ἰδιότητας, αὐτοῦ δὲ ἀπεριορίστου καὶ ἀπεριγράφου τοῖς πᾶσιν ὑπάρχοντος. Οὐ γάρ τι ἕν ἐστιν, ἀλλ' ἁπλῶς ἕν· καὶ οὐδὲ (3) νοητὸν, ἢ νοερὸν, ἀλλ' ὑποστατικὸν καὶ τῶν νοητῶν καὶ τῶν νοερῶν ἑνάδων. Πάσης γὰρ ἀρχικῆς τάξεως

(1) D. ἐνθεωτικόν.

(2) B. μόνου.

(3) C. οὐδέν.

ἡγεῖσθαι (1) χρὴ πρὸ τοῦ μετεχομένου πλήθους τ
ἀμέθεκτον αὐτῶν καὶ πρωτουργὸν εἶδος, εἰ καὶ εἶδο
κρεῖττον αἴτιον· Οὕτω (2) πω καὶ πρὸ τῶν ἐνύλων ε
δῶν ἐπὶ τὰ ἄϋλα, καὶ πρὸ τῆς ἐν ἄλλῳ γενομένης ζω
ἡ χωριστὴ, καὶ ἑαυτῆς (3) οὖσα καὶ ἀμιγὴς καὶ παντ
χοῦ τῶν ἄλλου γεγονότων προηγεῖται τὰ ἐν αὐτο
ὑφεστηκότα· καὶ τῶν πολλῶν ἄρα ψυχῶν, καὶ τὰ σ
ματα κατανειμαμένων ἡγεῖται κατ' οὐσίαν ἡ ἀμέθεκτ
ψυχὴ, τὸν οὐράνιον (4) τόπον ἐπιστρεφομένη· καὶ τῶν πο
λῶν νόων, ὁ εἷς ἀμέθεκτος νοῦς, ὁ χωριστὸς, καὶ ἐν ἑαυτ
διαιωνίως ἱδρυμένος, καὶ συνέχων ἄνωθεν πᾶσαν τ
νοερὰν οὐσίαν· καὶ τῶν πολλῶν ὄντων τὸ πρώτιστ
ὑπερήπλωται νοητὸν, τὸ ἄμικτον καὶ καθ' ἑαυτὸ μονο
δῶς ὑφεστηκός. Ἄλλο γὰρ τὸ ἐν ἑκάστῳ νῷ νοητὸν, κ
ἄλλο τὸ ἐφ' ἑαυτοῦ προϊδρυμένον· καὶ τοῦτο μὲν μόν
νοητὸν, ἐκεῖνο (5) δὲ ὡς νοεροῖς νοητόν. Καὶ τῶν πο
λῶν ἄρα καὶ μετεχομένων ἑνάδων ἐπέκεινα τὸ ἀμέθε
τόν ἐστιν ἕν, πάντων, ὥσπερ εἴρηται, τῶν θείων διακ
σμων ἐξῃρημένον (6). Πολλοῦ ἄρα δεήσομεν ἡμεῖς νοητ
τὴν ἀκρότητα τοῦ λέγειν τὸν θεὸν τὸν πρῶτον, ὥσπ
ἀκούω (7) τινῶν ἐν θεολογίᾳ πρωτευσάντων, καὶ τ
ἐκεῖ πατέρα ποιεῖν τῷ (8) πάντων αἰτίῳ τὸν αὐτο
Οὗτος μὲν γὰρ ἑνάς ἐστι μεθεκτή· νοητὸς γοῦν λέγετ

(1) B. προηγεῖσθαι.
(2) D. οὕτω που.
(3) C. καὶ ἡ αὐτῆς.
(4) D. ὑπερουράνιον.
(5) C. ἐκεῖνον.
(6) C. D. ἐξῃρημένων.
(7) C. ἀκούων.
(8) D. τῷ πάντων.

πατὴρ, καὶ ἡ τῶν νοητῶν ἀκρότης· καὶ εἰ παντὸς τοῦ νοητοῦ συνεκτικὸς, ἀλλὰ πατήρ· ὁ δὲ πρῶτος θεὸς διὰ τῆς πρώτης ὑποθέσεως ὑμνούμενος, οὔτε πατὴρ, ἀλλὰ κρείττων καὶ πάσης τῆς πατρικῆς θεότητος. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἀντιδιήρηται πρὸς τὴν δύναμιν καὶ τὸν νοῦν, ὧν λέγεται πατὴρ (1), καὶ συμπληροῖ τριάδα μίαν μετ' ἐκείνων· οὗτος δὲ ὁ πρῶτος οὕτω θεὸς ἐξῄρηται πάσης πρὸς πάντα καὶ ἀντιδιαιρέσεως καὶ συντάξεως· οὕτω πολλῷ πλέον νοητὸς πατήρ. Οὐδενὸς γάρ ἐστι τῶν δευτέρων, οὐδὲ μεθεκτὸς ὅλος ἐστὶν, οὔτ' ὢν ὑπὲρ (2) νοερὰν οὔτε ὑπὸ νοητὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὑπερήνωται μὲν πασῶν τῶν μετεχομένων ἑνάδων, ὑπερήρπασται δὲ πασῶν τῶν τοῦ ὄντος προόδων. Σκοπὸς μὲν οὗτος ἡμῖν νοείσθω τῆς πρώτης ὑποθέσεως, ἀναδραμεῖν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὄντος ἐπ' αὐτὸ τὸ ἓν ὡς ἀληθῶς, καὶ θεωρῆσαι πῶς ἐξῄρηται τῶν ὅλων ἐκεῖνος, καὶ πῶς οὐδενὶ συναριθμεῖται τῶν θείων διακόσμων. Δεύτερον δὲ ἐπὶ τούτων κατίδωμεν, ποῖος τρόπος ἁρμόσει τῶν λόγων πρὸς τὴν τοιαύτην θεωρίαν, καὶ πῶς ἂν πρεπόντως (3) ἀντιλαβοίμεθα τῆς τῶν προκειμένων ἐξηγήσεως, καὶ λογικῶς, φαίην ἂν ἐγὼ, καὶ νοερῶς ὁμοῦ καὶ θείως ἐνεργῆσαι δυνηθείημεν, ἵνα καὶ τὴν ἀποδεικτικὴν τοῦ Παρμενίδου δύναμιν ἑλεῖν δυνηθῶμεν, καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς αὐτοῦ ταῖς τοῦ ὄντος ὄντως ἐχομέναις παρακολουθήσωμεν, καὶ πρὸς τὴν ἄῤῥητον καὶ ἀπερίληπτον τοῦ ἑνὸς συναίσθησιν

(1) A. C. Deest πατὴρ.

(2) C. οὐ τῶν.

(3) C. πρεπόντων.

ἐνθεαστικῶς ἀναδράμωμεν. Ἔχομεν γὰρ δὴ καὶ ἡμε
ἅτε κατὰ ψυχὰς τεταγμένοι, τῶν πρωτίστων αἰτ
εἰκόνας, καὶ μετέχομεν τῆς τε ὅλης ψυχῆς καὶ τοῦ ν
ροῦ πλάτους καὶ τῆς θείας ἑνάδος. Καὶ δεῖ τὰς ἐν ἡ
ἐκείνων δυνάμεις ἀνεγείρειν πρὸς τὴν ἀντίληψιν
προκειμένων (1). Ἢ πῶς ἐγγυτέρω τοῦ ἑνὸς ἐσόμεθα,
τὸ ἓν τῆς ψυχῆς ἀνεγείραντες, ὅ ἐστιν ἐν ἡμῖν οἷον
κὼν τοῦ ἑνὸς, καθὸ καὶ μάλιστα τὸν ἐνθουσιασ
γίνεσθαί φασιν οἱ ἀκριβέστεροι τῶν (2) λόγων; Π
δ' ἂν τὸ ἓν αὐτὸ τοῦτο καὶ τὸ ἄνθος τῆς ψυχῆς ἀναλ
ψαι ποιήσαιμεν, εἰ μὴ κατὰ νοῦν πρότερον ἐνεργήσ
μεν; Ἡ γὰρ κατὰ νοῦν ἐνέργεια πρὸς τὴν ἤρεμον κα
στασιν καὶ ἐνέργειαν ἄγει τὴν ψυχήν. Πῶς δ' ἂν
νοερᾶς ἐνεργείας τελείως τύχοιμεν, μὴ διὰ τῶν λογι
ἐπιβολῶν πορευθέντες, καὶ πρὸ τῶν ἁπλουστέρων
σεων συνθετωτέραις χρησάμενοι; Δεῖ τοίνυν ἀποδει
κῆς μὲν δυνάμεως ἐν ταῖς προσλήψεσι, νοερᾶς δὲ ἐ
γείας ἐν ταῖς τοῦ ὄντος διερευνήσεσιν· αἱ γὰρ τοῦ
τος τάξεις ἀποφάσκονται τοῦ ἑνός· ἐνθεαστικῆς
ὁρμῆς ἐν τῇ συναισθήσει τοῦ πάντων ἐξῃρημένου
ὄντων, ἵνα μὴ λάθωμεν ἐκ τῶν ἀποφάσεων εἰς τὸ
ὂν καὶ τὴν ἀφάνειαν αὐτοῦ διὰ (3) τῆς ἀορί
φαντασίας ἀπωσθέντες, ἀλλὰ τὸ ἐν ἡμῖν ἓν ἀνεγεί
τες καὶ ἀναθάλψαντες διὰ τούτου τὴν ψυχὴν, συνά
μεν πρὸς αὐτὸ τὸ ἕν, καὶ οἷον ὁρμήσωμεν ὑπὲρ πᾶν

(1) D. προσκειμένων.
(2) B. τῶν λογίων.
(3) C. διὰ τοῦ.

ἐν ἑαυτοῖς νοητὸν στάντες, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἡμῶν ἐνέργειαν ἀφελόντες, ἵνα ἐκείνῳ μόνῳ συγγενώμεθα, καὶ ἐκείνῳ (1) περιχορεύσωμεν, ἀπολιπόντες τὰς περὶ τὰς δευτέρας στρεφομένας τῆς ψυχῆς νοήσεις. Ὁ μὲν οὖν τρόπος τῶν λόγων τοιοῦτος ἡμῖν ἔστω, λογικὸς, νοερὸς, ἐνθεαστικός· οὕτω γὰρ ἄν τις τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἀντιλάβοιτο δεόντως.

Σκεπτέον τρίτον ἄλλο, τίνες αἱ ἀποφάσεις αὗται, καὶ πότερον κρείττους εἰσὶ τῶν ἀποφάσεων, ἢ χείρους. Δοκεῖ πᾶσιν ἡ κατάφασις σεμνοτέρα τῆς ἀποφάσεως εἶναι· στέρησις γὰρ ἡ ἀπόφασις· ἡ δὲ κατάφασίς, φασιν, εἴδους παρουσία καὶ ἕξις τίς ἐστιν. Ἀλλὰ τοῖς μὲν εἴδεσι καὶ τοῖς εἰδοπεποιημένοις προτιμοτέρα τῆς ἀποφάσεως ἡ κατάφασις. Αὐτὸ γὰρ τοῦτο δεῖ τοῖς εἴδεσιν ὑπάρχειν, τὴν ἑαυτῶν λέξιν (2) καὶ τὴν τῆς στερήσεως φυγήν. Καὶ ὅλως τοῖς οὖσι καὶ τὸ εἶναι τοῦ μὴ εἶναι, καὶ ἡ κατάφασις οἰκειοτέρα τῆς ἀποφάσεώς ἐστι. Τὸ μὲν γὰρ ὂν τῆς καταφάσεώς ἐστι παράδειγμα, τὸ δὲ μὴ ὂν τῆς ἀποφάσεως. Ὅπως δὲ αὐτὸς ἐν Σοφιστῇ τὸ μὴ ὂν ἔφατο πρὸς τὸ ὂν ἔχειν, οὐκ ἄδηλον· καὶ ὅτι κρεῖττον τὸ ὂν τοῦ νοῦ. Ἔλαττον (3) μὲν γὰρ οὐδὲ τὸ μὴ ὂν εἶναί φησιν ἢ τὸ ὄν· ἀλλὰ προσθεὶς τὸ, Εἰ θέμις εἰπεῖν, ἐδήλωσε τὴν τοῦ ὄντος ὑπεροχήν· Ἐν πᾶσιν ἄρα τοῖς οὖσι κρείττων ἡ κατάφασις ἁπλῶς τῆς ἀποφάσεως. Ἐπειδὴ δὲ πολλαχῶς τὸ μὴ ὂν, τὸ μὲν

(1) C. ἐκεῖνος.
(2) D. ἕξιν.
(3) C. περὶ ἔλαττον.

ὡς κρεῖττον τοῦ ὄντος, τὸ δὲ ὡς τῷ ὄντι συντα
μενον, τὸ δὲ ὡς στέρησις τοῦ ὄντος· δῆλον δήπο
ὅτι τριττὰ καὶ ἀποφάσεων (1) εἴδη θεωρήσομεν· τὸ
ὑπὲρ τὴν κατάφασιν, τὸ δὲ καταφάσεων (2) λειπόμ
τὸ δὲ παρισούμενόν πως πρὸς τὴν κατάφασιν.
ἄρα μονοειδῶς ἡ κατάφασις ἀεὶ τῆς ἀποφάσεως κ
των, ἀλλ' ἔστιν ὅπου καὶ τὴν δευτέραν ἔλαχε τά
ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐκεῖνο λέγῃ τὸ μὴ ὄν, ὅ ἐστιν
κεινα τοῦ ὄντος. Ἀλλ' ἐπειδὴ διττὸν καὶ τοῦτο τὸ
ὄν, τὸ μὲν ὑπὸ τοῦ ὄντος κατεχόμενον, τὸ δὲ οὐ
τῶν ὄντων συναριθμούμενον· δῆλον καὶ ἐπὶ τούτου
ρίως οὔτε κατάφασις ἁρμόσειεν ἄν, οὔτε ἀπόφα
ἐπ' ἐκείνου δὲ μᾶλλον ἡ ἀπόφασις· ἔτι καὶ ἡ κατάφ
καθόσον τῷ ὄντι κεκοινώνηκεν. Ἀλλ' εἰ καὶ μηδεὶς
ἐκείνου κυρίως λόγος ἀληθὴς (λέγω δὴ τοῦ ἀσυντά
πρὸς τὸ ὄν) κυριώτερον ἂν ἡ ἀπόφασις ἐπ' αὐτοῦ
θείη τῆς καταφάσεως. Ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν ὄντων αἱ κα
φάσεις, αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος. Ὅλως γ
κατάφασις εἴδους θέλει δράττεσθαι τινὸς, καὶ
ἡ ψυχὴ ἄλλῳ ἄλλο λέγῃ παρεῖναι, καὶ ποιῇ κατάφα
τίθησι τῶν ἑαυτῇ συγγενῶν. Τὸ δὲ πρῶτον ὑπὲρ ε
ἐστι, καὶ οὐδὲν αὐτῷ προσήκει (3) τῶν ἐν τοῖς δε
ροις προσάγειν, οὐδὲ τὰ ἐν ἡμῖν οἰκεῖα μεταφ
ἐπ' αὐτό· λήσομεν γὰρ ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ ἐκεῖνο λέγον
Οὐκ ἄρα καταφάσεσιν ἐπ' αὐτοῦ χρησόμεθα δεόντ

(1) D. ἀποφάσεως.
(2) D. καταφάσεως.
(3) C. προσήκειν.

ἀλλὰ μᾶλλον ταῖς τῶν δευτέρων ἀποφάσεσι. Καὶ γὰρ αἱ μὲν καταφάσεις γινώσκειν τι σπεύδουσιν ἄλλο ἄλλῳ ὑπάρχον· τὸ δὲ πρῶτον καὶ ἄγνωστόν ἐστι ταῖς συμφύλοις πρὸς τὰ ὄντα γνώσεσι, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ τι (1) λαβεῖν ὡς ὑπάρχον, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς μὴ ὑπάρχον· συνθέσεως γὰρ πάσης καὶ μεθέξεως (2). Καίτοι πρὸς τούτοις, αἱ μὲν καταφάσεις ὡρισμένον τὶ δηλοῦσιν, αἱ δὲ ἀποφάσεις ἀόριστον ἔχουσι δύναμιν· τὸ γὰρ οὐκ ἄνθρωπος ἀπειρότερόν ἐστι τοῦ ἄνθρωπος. Τὴν οὖν ἀπερίληπτον καὶ ἀπεριόριστον τοῦ ἑνος αἰτίαν, οἰκειότερόν ἐστιν ἐνδείκνυσθαι (3) διὰ τῶν ἀποφάσεων· ἀποτεμαχίζουσι γὰρ αἱ καταφάσεις τὰ ὄντα, ἀναπλωτικαὶ δέ εἰσιν αἱ ἀποφασεις ἀπὸ τῶν περιγεγραμμένων ἐπὶ τὸ ἀπερίγραφον, καὶ ἀπὸ τῶν διῃρημένων ὅροις οἰκείοις ἐπὶ τὸ ἀόριστον. Πῶς οὖν οὐχ αὗται μᾶλλον πρέπουσι τῇ θεωρίᾳ τοῦ ἑνός; Τὴν γὰρ ἀπερίληπτον αὐτοῦ καὶ ἄληπτον καὶ ἄγνωστον ταῖς μερικαῖς ἐπιβολαῖς δύναμιν, εἰ θέμις εἰπεῖν, διὰ τοῦτο ἐνδείκνυσθαι μόνον δυνατόν· κρείττους ἄρα τῶν καταφάσεων αἱ ἀποφάσεις, καὶ πρέπουσαι τοῖς ἀναγομένοις ἀπὸ τοῦ μερικοῦ πρὸς τὸ ὅλον, καὶ ἀπὸ τοῦ κατατεταγμένου πρὸς τὸ ἀκατάτακτον, καὶ ἀπὸ τοῦ τετεμαχισμένου τῆς γνώσεως εἴδους ἐπὶ τὸ ἀπεριόριστον καὶ ἑνιαῖον καὶ ἁπλοῦν τῆς ἐνεργείας εἶδος. Πῶς οὖν αὗται, καὶ τίνα τρόπον ἐπὶ τῆς πρώτης αἰτίας ἁρμόσουσι,

(1) C. αὐτὸ τὸ λ. aliquid.

(2) Sic Codd. Fortè deest

(3) A. ἐνδείκνυται.

τέταρτον νοήσωμεν. Οὐχ οὕτω φαίην ἂν (1) ὡς ἐ
δεκτικῶν μὲν τῆς καταφάσεως, οὐ μέντοι δεδεγμ
οἷον εἰ τὸν Σωκράτην φαῖμεν μὴ εἶναι λευκόν
γὰρ οὐδενὸς τὸ ἕν ἐστι δεκτικὸν, ἀλλ' ἐξῃ
παντὸς τοῦ ὄντος καὶ πάσης μετοχῆς · οὐδὲ αὖ
ὡς τὸ ἄδεκτον πάντῃ τῆς καταφάσεως, καὶ στ
ἔχον αὐτῆς, καὶ ἀμιξίαν πρὸς τὸ εἶδος, οἷον· εἴ τ
γοι τὴν γραμμὴν οὐ λευκὸν, διότι δὴ οὐ λευκό
ἐστιν ἀμέτοχος. Τὸ γὰρ πρῶτον οὐχ ἁπλῶς ἀπ
σται τῶν ἀποφασκομένων · οὐδὲν ἀκοινώνητά
πάντα ταῦτα πρὸς τὸ ἕν, ἀλλὰ παράγεται ἐκ
καὶ οὐχ ὡς ἡ λευκότης οὔτε γεννᾷ τὴν γρα
οὔτε γεννᾶται ἀπ' αὐτῆς, οὕτω καὶ τὰ μετὰ
οὔτε γεννᾶται ἀπὸ τοῦ ἑνός · ὑφέστηκε γὰρ ἐκ
Ἀλλ' οὐδὲ οὕτως, ὡς ἂν φαῖμεν κατὰ τὸν μέσον τ
τοῦτον λέγεσθαι τὴν ἀπόφασιν, κατὰ τῶν μὴ δε
μὲν, ἄλλοις δὲ, ἐν οἷς ἐστι, τοῦ δέχεσθαι τὴν κατ
αἰτίων. Οἷον ἡ κίνησις οὐ κινεῖται, ἀλλὰ τὸ κινού
κατηγορεῖται γοῦν αὐτῆς ἡ ἀπόφασις · οὐ γὰρ κιν
καὶ εἰ ἄλλα κινεῖται δι' αὐτήν. Καὶ ὅλως ἕκαστο
παθῶν αὐτοπαθές ἐστιν · ἁπλοῦν γὰρ ὂν, ἢ ἔσ
οὐκ ἔστι · τὸ δὲ πάσχον δι' αὐτὸ τὸ σύνθετόν
Οὐδὲ οὕτως οὖν ἀποφάσκεται τὰ ἀποφασκόμεν
ἑνός · οὐδὲ γὰρ ἐγγίνεται ἑνὶ τὸ ἕν, ἀλλ' αἴτιο
ἐστι τῶν καταφάσεων, ὧν αὐτῷ προσάγομεν τὰς
φάσεις, οὐδαμῶς δὲ ἐγγίνεται τούτοις, ὧν ἐστιν

(1) C. φαίη.

Ἀλλ' εἴ με χρὴ συντόμως εἰπεῖν τὸ δοκοῦν, ὥσπερ τὸ ἓν αἴτιόν ἐστι τῶν ὅλων, οὕτω καὶ ἀποφάσεις αἴτιαι τῶν καταφάσεών εἰσιν. Ὅθεν καὶ ὅσα κατέφησεν ἡ δευτέρα, καθὰ προείπομεν, ὑπόθεσις, τοσαῦτα ἀπέφησεν ἡ πρώτη· πάντα γὰρ τὰ καταφατικὰ ἐκεῖνα πρόεισιν ἐκ τούτων τῶν ἀποφατικῶν, καὶ τούτων αἴτιον τὸ ἕν, ὡς πρὸ τῶν πάντων ἕν. Ὡς γὰρ ἀσώματος οὖσα ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα παρήγαγεν· ὡς ὁ νοῦς οἷον ἄψυχος (1) ὢν (ὅτι (2) καὶ μὴ ἔστι ψυχὴ) τὴν ψυχὴν ὑπέστησεν· οὕτω τὸ ἓν ἀπλήθυντον ὄν, πᾶν τὸ πλῆθος ὑπέστησε· καὶ ἀνάριθμον ὄν, τὸν ἀριθμόν· καὶ ἀσχημάτιστον ὄν, τὸ σχῆμα (3). Καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως· οὐδὲν γάρ ἐστιν ὧν ὑφίστησιν. Οὐδὲ γὰρ ἄλλο αἴτιον οὐδὲν ταυτόν ἐστιν τοῖς ἑαυτοῦ γεννήμασιν. Εἰ δὲ μηδέν ἐστιν ὧν ὑφίστησιν, πάντα δὲ ὑφίστησιν, οὐδέν ἐστι πάντων. Εἰ οὖν τὰ πάντα καταφατικῶς γιγνώσκομεν, ἐκεῖνο ἀποφατικῶς ἀφ' ἑκάστου τῶν πάντων ἐνδεικνύμεθα· καὶ οὕτω τοῦτο τὸ εἶδος τῆς ἀποφάσεως γεννητικόν ἐστι τοῦ πλήθους τῶν καταφάσεων· οἷον τὸ ἀσχημάτιστον ἐπὶ τοῦ ἑνός, οὐκ ἔστι τοιοῦτον, οἷον τὸ τῆς ὕλης, ὃ κατὰ τὴν στέρησιν θεωρεῖται τοῦ σχήματος, ἀλλ' ὃ γεννᾷ καὶ παράγει τὴν κατὰ τὸ σχῆμα τάξιν (4). Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ὕλης αἱ ἀποφάσεις χείρους τῶν καταφάσεων, ἐπειδήπερ στερήσεις εἰσίν, αἱ δὲ καταφάσεις μεθέξεις ὧν ἐστέρηται καθ' αὑτήν· ἐπὶ δὲ τῶν ὄντων, σύζυγοι πρὸς τὰς κατα-

(1) C. ἄψυχον ἄν.
(2) D. ὅτι μὴ ἔστι.
(3) B. τὸ σχῆμα ὑπέστησε.
(4) B. διάταξιν.

φάσεις · οὐ γὰρ παρ' ἔλαττον τὸ μὴ (1) ὂν οὐ
μετέχει τοῦ ὄντος, ὡς εἴρηται ἐν Σοφιστῇ. Ἐπὶ δὲ
ἑνὸς, αἰτίας δηλοῦσιν ὑπεροχὴν, καὶ τούτῳ κρείτ
εἰσὶ τῶν καταφάσεων. Διὸ καὶ τῶν (2) μετὰ τὸ ἓ
αἴτια τὰς ἀποφάσεις τῶν δευτέρων οὕτως ἔχει
αὐτῶν ἐπαληθευούσας. Οὕτω γὰρ καὶ τὴν ψυχὴν
λέγωμεν μήτε φθέγγεσθαι μήτε σιγᾶν, οὐχ οὕτω λ
μεν ταῦτα περὶ αὐτῆς, ὡς περὶ (3) λίθων καὶ ξύλ
ἢ ἄλλου τινὸς ἀναισθήτου πράγματος, ἀλλ' ὡς γε
τικῆς · οὔσης ἀμφοτέρῳ (4) ἐν τῷ ζώῳ φωνῆ
καὶ σιγῆς. Καὶ πάλιν τὴν φύσιν οὔτε λευκὸν
μέλαν λέγομεν, ἀλλ' ἀχρώματον, καὶ αὖ ἀδιάστα
Ἆρ' οὖν οὕτως ὡς τὴν ὕλην; οὐδαμῶς · κρείτ
γάρ ἐστι τῶν ἀποφασκομένων · ἀλλ' ὡς γεννητ
καὶ χρωμάτων καὶ παντοίων διαστάσεων. Ὁμ
τοίνυν ἀνάριθμον τὴν μονάδα λέγομεν, οὐχ ὡς ὑ
μένην τῶν ἀριθμῶν καὶ ἀόριστον, ἀλλ' ὡς γεννῶ
τοὺς ἀριθμοὺς καὶ ὁρίζουσαν · λέγω δὲ τὴν πρ
στην μονάδα, καὶ ἣν πάντα ἔχειν φαμὲν τὰ εἴδη
ἀριθμῶν. Πάντα οὖν, ὅσα ἀποφάσκει τοῦ ἑνὸς, ἐξ αὐ
πρόεισι· δεῖ γὰρ αὐτὸ μηδὲν εἶναι τῶν πάντων, ἵνα ᾖ πα
ἀπ' αὐτοῦ. Διό μοι δοκεῖ πολλάκις καὶ ἀντικείμενα
ἀποφάσκειν, οἷον οὔτε ὅλον οὔτε μέρος, οὔτε ταὐτὸν·
ἕτερον, οὔτε ἑστὼς (6) οὔτε κινούμενον. Πάσης γὰρ

(1) C. τὸ μὴ ἕν.
(2) C. καὶ τὸ.
(3) C. D. ὡς περ.
(4) D. ἀμφοτέρων.
(5) B. τὰ ἀντικείμενα.
(6) D. ἑστὸς.

ρηται τὸ ἓν ἀντιθέσεως, πάσης ὑπερήπλωται σχέσεως, πάσης δυάδος καθαρεύει, παντὸς πλήθους αὐτῶν, καὶ τῶν συστοίχων τῶν διττῶν ἄιτιον ὄν, καὶ τῆς πρώτης δυάδος καὶ πάσης σχέσεως καὶ πάσης ἀντιθέσεως. Καὶ γὰρ ἡ φύσις αἰτία πασῶν τῶν σωματικῶν ἀντιθέσεων, καὶ ἡ ψυχὴ πασῶν τῶν ζωτικῶν αἰτιῶν, καὶ ὁ νοῦς τῶν ψυχικῶν γενῶν, τὸ δὲ ἓν ἁπασῶν τῶν διαιρέσεων ἁπλῶς· οὐ γὰρ ὧν μὲν ἐστιν αἴτιον, ὧν δὲ ἀναίτιον. Τὸ δὲ πάσης ἀντιθέσεως αἴτιον αὐτὸ πρὸς οὐδὲν ἀντίκειται· δέοι γὰρ ἂν καὶ ταύτης εἶναί τι τῆς ἀντιθέσεως αἴτιον ἄλλο, καὶ οὐκέτι πασῶν αἴτιον τὸ ἕν. Τὰς μὲν οὖν ἀποφάσεις διὰ ταῦτα γεννητικὰς εἶναι τῶν καταφάσεων λέγομεν τὰς ἐν τῇ πρώτῃ παρειλημμένας ὑποθέσεις τῶν ἐπὶ τὰς δευτέρας ἐξετασθησομένων· ὅσα γὰρ γεννᾷ τὸ πρῶτον ἐν τῇ πρώτῃ, τοσαῦτα ἐν τῇ δευτέρᾳ γεννᾶται καὶ πρόεισιν ἐν τάξει τῇ οἰκείᾳ, καὶ οὕτως ὁ διάκοσμος ἀναφαίνεται τῶν θεῶν ἀπὸ τῆς ἑνάδος τῆς ἐξῃρημένης ὑποστάς· ἐκεῖνο δ' ἂν τις πέμπτον εἰκότως ἐπὶ τούτοις ζητήσειε, πῶς εἰ ἀπὸ τοῦ οἰκείου ἑνὸς εἶπε ποιήσεσθαι τὴν ἀρχὴν ὁ Παρμενίδης, ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων ἄρχεται τοῦ ἑνὸς, ἀλλ' οὐχὶ τῶν καταφάσεων, αὐτὸς πάντα καταφάσκων ἐκείνου καὶ οὐδὲν ἀποφάσκων ἐν τῇ ποιήσει; καὶ γὰρ ὁλομερές φησιν αὐτὸ εἶναι, καὶ ἀτρεμὲς εἶναί τε (1) φησὶν αὐτὸ ἀναγκαῖον, μὴ εἶναι δὲ ἀδόκητον, σφάλλεσθαί τε τὸν λέγοντα αὐτὸ μὴ εἶναι. Καὶ γὰρ

(1) Hæc in Fragm. Fulleborn. deesse videntur, nisi fortè ea reperire volueris, p. et p. 62.

ἡ μὲν εἶναι φάσκουσα αὐτὸ κέλευθος, πειθοῦς
κατ᾽ αὐτόν· ἡ δὲ μὴ εἶναι λέγουσα, καὶ ὡς χρεών
μὴ εἶναι,

Τὴν δή τοι φράζω (1) ἀπειθέα ἔμμεν᾽ ἀταρπ

Καὶ ὅλως πολλὰ κατατείνει περὶ αὐτοῦ, κα
ῥητόν ἐστι γράφων, καὶ ὡς νοητόν. Πῶς οὖν
Παρμενιδείου ἑνὸς τοιάνδε φύσιν ἔχοντος, ἐν τούτο
πῶν αὐτὸς ἀπ᾽ ἐκείνου ποιήσεσθαι τὴν ἀρχὴν τῆς
κειμένης αὐτῷ γυμνασίας, διὰ τῶν ἀποφάσεων ὁ
πρώτων, ὧν αὐτὸς ἐν ἐκείνοις τοῦ οἰκείου κατέφησε
ἑνός; Λεκτέον δὴ καὶ πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν, ὅτι
ὁ ἐν Σοφιστῇ ξένος ἐκ τοῦ διδασκάλου πρώτου
μημένος δεῖξαι τὸ ἓν ὂν ἐπέκεινα τῶν πολλῶν ὄ
καὶ ταύτῃ τὸν Παρμενίδην κατορθοῦντα προτάξ
τῶν πολλῶν τὸ ἓν ὄν, ἐζήτησεν εἰ ὄντως ἕν ἐστ
Παρμενίδειον ἕν, καὶ ταυτόν ἐστιν ἑνί γε (3) αὐτῷ
καὶ ὄντι, ἢ ἄλλο μὲν τὸ ἓν τῇ αὐτοῦ φύσει, ἄλλο δ
ὄν· καὶ ζητήσας ἔδειξεν εἴπερ ὅλον (4) τί ἐστι τὸ ἓ
ὡς ὁ Παρμενίδης εἶπε, καὶ ἀρχὴν ἔχον καὶ τέλος, μ
ρισμένον εἰς ταῦτα καὶ οὐλομελὲς ὂν πεπονθέναι
αὐτὸ ἀναγκαῖον τὸ ἕν, καὶ μετέχειν διὰ τὸ ὅλον
ἑνός, οὐ μέντοιγε αὐτὸ εἶναι τὸ ἀληθῶς ἕν· δεῖν δὲ
ἀρχὴν μηδενὸς ἑτέρου μετέχειν, διότι τοῦ μετεχομ
δεύτερον ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μετέχον, ὡς δεόμενον

(1) C. φράστω. — Fragm. Fulleborn, p. 56. παναπειθ.

(2) D. κατεφρόνησεν.

(3) B. ἑνί τε.

(4) C. D. ὅλων.

λου του καὶ οὐ ἐφίεται μετέχειν· ὥστε εἴ τις ἐφέποιτο τῇ θέσει τοῦ ἑνὸς ἀποφήσει, πάντα ὅσα κατέφησεν ὁ πεπονθὸς (1) αὐτὸ θέμενος τὸ ἕν. Ἤρξατο μὲν οὖν, ὡς πολλάκις εἴπομεν, ἀπὸ τοῦ οἰκείου ἑνὸς, καὶ ἐν τούτοις ὁ Παρμενίδης, ὅπερ ἦν πεπονθὸς (2) τὸ ἕν, ἀπιδὼν δὲ εἰς τὸ ἓν, ᾗ ἓν αὐτὸ μόνον, καὶ οὐχ ὡς πεπονθὸς τὸ ἓν, ἀλλ' ὡς ἓν θεασάμενος τὴν μέθεξιν, ἀνήγαγε τὸν λόγον εἰς τὴν ἀκραιφνῆ τοῦ ἑνὸς ἔννοιαν, καὶ διὰ τοῦτο πάντα οἶδεν ἐξ ἀνάγκης ἀποφατικῶς, ὅσα τῷ πεπονθότι τὸ ἓν, ἀλλ' οὐχὶ τῷ αὐτῷ ἑνὶ ὄντι προσήγαγε καταφατικῶς. Καὶ δὴ καὶ ἤρξατο τῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τοῦ ὅλου, δι' οὗ καὶ ὁ Ἐλεάτης ἐδείκνυ ξένος πεπονθὸς ὂν τὸ ἓν, τὸ Παρμενίδειον ἕν, ἀλλ' οὐχ ἀληθῶς ἕν, καὶ τοῦτο συμπεραίνεται πρῶτον, ὅτι οὐχ ὅλον τὸ ἕν· καὶ ἴδοι τοὺς Πλατωνικοὺς ὁρᾶν ὅπως ταῦτα δείκνυσιν ἐν τούτοις τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἑνὸς ὁ Παρμενίδης, ἅπερ (3) ἐν ἄλλοις αὐτοῦ τὴν δόξαν ἐπανάγων εἰς τὸ ἀληθὲς ὁ Παρμενίδειος σοφὸς ἀπέδειξε, καὶ μὴ καταψηφίζεσθαι τῆς πρώτης ὑποθέσεως ὡς κενολογούσης, ἀλλὰ ζητεῖν ἐπὶ ποίου πράγματός ἐστιν ἡ ὑπόθεσις ἀληθὴς, καὶ τοῦτο λαμβάνειν ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑπεμνήσθη διὰ τούτων· ἴσως δὲ ἄν τις ταῦτα αὐτὸ λοιπὸν ἡμᾶς ἐπανέροιτο, πότερον τοῖς ἀποφατικοῖς χρώμεθα διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως οὐ δυναμένης τὴν ἁπλότητα τοῦ ἑνὸς παραλαβεῖν δι' ἐπιβολῆς τινος

(1) D. πεπονθώς.
(2) B. πεπονθώς.
(3) C. εἴπερ.

ἐπερειστικῆς, καὶ θέας καὶ γνώσεως ἐρηρεισμένης καὶ τὰ κρείττονα τῆς ἡμετέρας ψυχῆς κατὰ τὸ ἀνα γον ἀποφατικῶς γινώσκει τὸ ἕν, φαμὲν δὴ ὅτι κα νοῦς ταῖς μὲν συζύγοις πρὸς τὰ εἴδη νοήσεσιν αὐτὰ γι σκει καὶ περιλαμβάνει (1) τὰ νοητά, καὶ ἔστιν αὐτὴ κα φατική τις ἡ γνῶσις· ἐὸν γαρ ἐόντι πελάζει (2 καὶ ὃ νοεῖ τοῦτό ἐστιν, ὃ δὲ λέγει, τοῦτο νοεῖ· ὃ ἄρα ἐσ τοῦτο λέγει πως ὁ νοῦς διὰ τῆς ἑαυτοῦ νοήσεως· τῇ δὲ ὑπ νοῦν ἑνάδι συνῆπται πρὸς τὸ ἕν, καὶ διὰ τῆς ἑνώσεως ταύτ γινώσκει τὸ ἓν τῷ μὴ ὄντι τὸ ὄν· ἀποφατικῶς ἄρα γινώσ τὸ ἕν· διττὰς γὰρ ἔχει τὰς γνώσεις, τὴν μὲν ὡς νοῦς, τ δὲ ὡς μὴ νοῦς· καὶ τὴν μὲν ὡς ἑαυτὸν γινώσκων, τὴν μεθύων, φησί τις (3), καὶ αὐτὸν ἐνθεάζων τῷ νέκτα καὶ τὴν μὲν ὡς ἔστι, τὴν δὲ ὡς οὐκ ἔστι. Τὴν μὲν ἀ ἀποφατικὴν ἔχει τῶν γνώσεων, τὴν δὲ καταφατικ καὶ αὐτὸς ὁ πολυύμνητος νοῦς. Ἀλλὰ μὴν εἰ νοῦς καὶ θεῖαι ψυχαὶ κατὰ μὲν τὰς ἑαυτῶν ἀκρότητας καὶ τ ἑνότητας ἐνθουσιῶσι περὶ τὸ ἕν, καὶ εἰσὶ θεῖαι ψυχ τὸ μάλιστα ταύτης ἕνεκα τῆς ἐνεργείας· κατὰ δὲ τ νοερὰς δυνάμεις ἐξήρηνται τοῦ νοῦ, καὶ περιχορεύουσ αὐτόν· κατὰ δὲ τὰς νοητικὰς ἑαυτὰς γιγνώσκου καὶ τὴν ἑαυτῶν οὐσίαν ἀχράντως οὖσαν, καὶ τοὺς ἑα τῶν λόγους ἀνελίττουσι· κατὰ δὲ τὰς δοξαστικάς, τ αἰσθητὰ πάντα προειλήφασί τε καὶ κατευθύνουσι δεόντω Καὶ πᾶσαι μὲν αἱ ἄλλαι γνώσεις αὐτῶν εἰσι καταφατ

(1) B. D. παραλαμβάνει.

(2) Fragm. Parmen. p. 68.

(3) Quis ille?

καί· τὰ γὰρ ὄντα ὡς ἔστι γιγνώσκουσι, τοῦτο δέ ἐστι καταφάσεως ἴδιον· τῇ δὲ ἐνθεαστικῇ περὶ τὸ ἓν ἐνεργείᾳ τὸ ἀποφατικόν ἐστι καὶ ἐν ταύταις τῆς γνώσεως· οὐ γὰρ ὅτι ἐστὶ τὸ ἓν γινώσκουσιν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ τὸ κρεῖττον τοῦ ἔστιν. Ἡ δὲ τοῦ ὅτι οὐκ ἔστι νόησις, ἀπόφασίς ἐστιν. Ὅτε τοίνυν καὶ αἱ θεῖαι ψυχαὶ καὶ αὐτὸς ὁ πολυύμνητος νοῦς δι' ἀποφάσεως γινώσκει τὸ ἕν, τί χρὴ καταγινώσκειν ἀδυναμίαν τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, ἀποφατικῶς αὐτοῦ τὸ ἀπερίληπτον ἐνδείκνυσθαι σπουδαζούσης; Τοῦ γὰρ πρώτου φησὶν οὐδέν ἐστι τοιοῦτον, οἷον γινώσκειν εἰώθαμεν οὕτως· ὡς αὐτὸς ἐν Ἐπιστολαῖς εἴρηκε· τοῦτό ἐστι τὸ πάντων αἴτιον τῇ ψυχῇ κακῶν, τὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ πρώτου ζητεῖν, καὶ λογισμῷ τὴν ἐκείνου γνῶσιν ἐπιτρέπειν, δεόντως ἀνεγείρειν τὸ ἐν ἡμῖν ἕν, ἵνα τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον, εἰ θέμις εἰπεῖν, γνῶναί πως κατὰ τὴν ἡμετέραν τάξιν δυνατοὶ γενώμεθα· ὡς γὰρ δόξῃ τὰ (1) δοξαστικὰ γινώσκομεν, καὶ ὡς διανοίᾳ τὰ διανοητὰ, καὶ ὡς τῷ νοερῷ τῷ ἐν ἡμῖν τὸ νοητὸν, οὕτω καὶ ἐν τῷ ἑνὶ τὸ ἕν· τοῦτο δὲ ταυτὸν τῷ μὴ ὄντι τὸ ἓν, τοῦτο δὲ ταυτὸν τῷ τῇ ἀποφάσει τὸ ἕν· ἀπόφασις γὰρ τὸ μὴ ὂν, ἀλλ' οὐχ οὕτως τὸ μηδαμῶς ὄν· ἐκεῖνο γὰρ μὴ ὂν, καὶ οὐδέν ἐστι πρὸς τῷ μὴ ὄντι· διὸ πάσης ἀποπέπτωκεν ὑποστάσεως καὶ αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς ἀφῃρημένον. Λέγεται (2) δὲ οὐδὲν ἓν ὡς πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ τοῦτο παντελῶς ἀμέτοχον ὂν τὸ μὴ μετέ-

(1) D. B. τὰ δοξαστά. (2) B. D. λέγεται γοῦν οὐδὲ ἓν ὡς.

χον, ἀνυπόστατόν ἐστιν· ἔσχατον γὰρ ἀπολείπει
πράγματα· πρὸ γὰρ αὐτοῦ τὸ ὄν, καὶ πρὸ τοῦ ὄν
τὸ ζῆν, καὶ πρὸ τούτου τὸ νοεῖν· ὅθεν μὴ νοοῦ
ζῆν τι καὶ εἶναι δυνατόν· καὶ μεῖζον εἶναι καὶ μὴ ὄν
πως ὑπάρχειν· τὸ δὲ μηδὲν ἓν ὑπάρχον πρὸς τοῖς ἄλλ
πάντων ἀναγκαῖον ἐκπεπτωκέναι, καὶ τοῦτό ἐστι τὸ
δαμῶς ὄν. Τὸ δὲ αὖ πρὸ τοῦ ὄντος ἕν, μὴ ὂν μὲν ἐσ
οὐ μέντοι καὶ οὐδέν· ἓν γὰρ ὄν, ἀδύνατον αὐτὸ λέγειν
δέν. Μὴ ὂν οὖν αὐτὸ φῶμεν καὶ νοοῦμεν τῷ ἐν ἡ
ὁμοίῳ· καὶ γὰρ ἐν ἡμῖν ἔνι τι σπέρμα ἐκείνου τοῦ μὴ
τος· καὶ οὕτως ἐξῃρημένον αὐτὸ τῶν ὄντων λέγωμεν
νον ὄν, μὴ πρὸς (1) ὅρον ὑπενεχθέντες λάθωμεν, καὶ φ
ταστικῶς τὸ μὴ ὄν, ἀλλ' οὐκ ἐνθεαστικῶς προβαλλώ
τοῦτο γὰρ ἡμᾶς οὐ τοῦ ἑνὸς ἀποστήσει μόνον, ἀ
καὶ τῆς ὄντος γνώσεως. Ὅπως μὲν οὖν οἰκεῖαι πρὸς τ
αἱ ἀποφάσεις, καὶ τίνα τρόπον ἀποφάσκεται πά
ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι πᾶσα γνῶσις τοῦ ἑνὸς δι' ἀποφάσ
ἐστι, ἐκ τούτου δῆλον· πάλιν δὲ ἡμῖν ἕβδομον
τούτοις σκεπτέον, εἴτε πάντα τὰ ὄντα ἀποφάσκε
τοῦ ἑνὸς, εἴτε μὴ πάντα, τίς ἡ ἀποκλήρωσις, καὶ δι
μέχρι τούτων ἐστὶ, καὶ πρὸς τί βλέπων ὁ λόγος. Π
τον δὲ ἴσως ἀπολογήσασθαι χρὴ πάντα τὰ ἐπὶ
πρώτης ὑποθέσεως ἀποφασκόμενα τοῦ ἑνός· ἔστι
ταῦτα κατὰ τὸ ἑξῆς οὑτωσὶ κατατεταγμένα, ὅτι
πολλά· ὅτι οὔτε ὅλον, οὔτε μέρος, οὔτε ἀρχὴν ἔχ
οὔτε μέσην, οὔτε τελευτήν· ὅτι οὐδὲν ἔχει πέρας·

(1) D. πρὸς ἀόριστον.

ἀσχημάτιστον· ὅτι οὔτε ἐν ἄλλῳ ἐστὶν, οὔτε κινεῖται, οὔτε ταὐτόν ἐστιν, οὔτε ἕτερον· ὅτι οὔτε ὅμοιον, οὔτε ἀνόμοιον· ὅτι οὔτε ἴσον, οὔτε μεῖζον, οὔτε ἔλαττον· ὅτι οὔτε πρεσβύτερον, οὔτε νεώτερον· ὅτι γενέσεως οὐδαμῆ μετέχει, χρόνου μὴ μετέχον· ὅτι οὐδὲ τοῦ εἶναι μετέχει, ὅτι οὔτε ὀνομαστὸν, οὔτε ῥητόν ἐστιν, ὅτι οὔτε δοξαστὸν, οὔτε ἐπιστητόν ἐστι. Τὰ μὲν οὖν ἀποφασκόμενα ταῦτά ἐστιν, ὡς ἕκαστον συντόμως εἰπεῖν· δι' ἣν δὲ αἰτίαν ταῦτα μόνα παρείληπται ζητοῦμεν· καὶ εἰ μὲν πάντα τὰ ὁπωσοῦν ὄντα, πῶς οὐ πάντα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν, ἐπιστῆσαι δήπου καὶ ἡμᾶς ἄξιον· ἤδη γὰρ καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν πολλὴν τοῦτο παρέσχεν ἀπορίαν. Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις παραλείπω πάντα, ὅσοι τὰ δύο εἴδη τοῦ ποσοῦ, τό τε διωρισμένον καὶ τὸ συνεχὲς, ἀποφάσκεσθαι τοῦ ἑνὸς εἰρήκασιν· οὔτε γὰρ δύο μόνα εἴδη τοῦ ποσοῦ κατά τε τοὺς Πυθαγορείους καὶ Πλάτωνα, πανταχοῦ καὶ αὐτὸν βοῶντα τρεῖς εἶναι τὰς περὶ τὸ ποσὸν ἐπιστήμας, ἀριθμητικὴν, μετρητικὴν, στατικὴν, οὔτε πάντα, ὅσα παρείληπται, τῆς τοῦ ποσοῦ φύσεώς ἐστιν, οἷον τὸ σχῆμα, τὸ κινεῖσθαι, τὸ ἑστάναι· ἢ ὅσοι τὰς δέκα κατηγορίας ἐν τούτοις ἀνελίττουσιν· οὐ γὰρ ταῦτα μόνον ὑπὸ τὰς δέκα κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ἂν εἴποι τις, ὧν οὐδεμίαν ὁ Παρμενίδης πεποίηται μνήμην· ἢ εἴ τινες τὰ πέντε γένη θρυλλοῦσι τοῦ ὄντος· καὶ ταῦτα μὲν ἀπέφησε τοῦ ἑνὸς, τὴν οὐσίαν, τὸ ταυτὸν, τὸ ἕτερον, τὴν κίνησιν, τὴν στάσιν· οὐ μέντοι ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα, καὶ τὸ ὅλον, καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὴν ἀ-

ριθμὸν, καὶ τὸ ὅμοιον, καὶ τὸ ἀνόμοιον, ἃ μή ἐστι γ
τοῦ ὄντος · ὅσοι δὲ ἐν τῇ μονάδι ταῦτα πάντα δ
κνύειν ἐθέλουσι, πάντων εἰσὶ πιθανώτατοι. Καὶ γὰρ τ
λὰ ἡ μονάς ἐστι κρυφίως, καὶ ὅλον καὶ μέρη καὶ σ
μάτων περιεκτικὴ, καὶ ἐν ἑαυτῇ καὶ ἐν ἄλλῳ, κ
πᾶσι πάρεστι τοῖς ἐξ αὐτῆς, καὶ ἕστηκε καὶ
νεῖται, μένουσα ἅμα καὶ προϊοῦσα, καὶ ἐν τῷ πολ
πλασιάζεθαι μηδέποτε αὐτῆς ἐξισταμένη · καὶ
ὅμοιον ἔτι αὐτῆς ἐστι δῆλον, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοί
ἀλλ' ὅτι μὲν ἐν τῇ μονάδι ταῦτα δεικνύειν ῥᾴδι
προθετέον αὐτοῖς καὶ ὅτι νοῦ μίμημά ἐστιν· ὥστε πο
πρότερον ἐν τῷ νῷ ταῦτα πάντα προείληπται, καὶ
τοῦτο ἀποφάσκεται τοῦ ἑνὸς, ὅτι ὑπὲρ νοῦν ἐστι καὶ
σαν τὴν νοερὰν οὐσίαν. Καὶ γὰρ ταῦτα καὶ ὁ Παρμενί
θεώμενος ἐν τοῖς ἔπεσι περὶ τοῦ ὄντως ὀντὸς, ἐκεῖ καὶ σ
ραν ἀποτίθεται, καὶ ὅλον, καὶ ταυτὸν, καὶ ἕτερον, ἅμα
αὐτὸ καὶ σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ μεσόθεν (1) ἰσο
λὲς πάντη καὶ οὐλομελὲς ἐπονομάζει καὶ ἀτρεμές · ἀ
πάντα ταῦτα πρώτως μέν ἐστιν ἐν τῷ νῷ, δευτέρω
καὶ εἰκονικῶς ἔν τε τῇ μονάδι καὶ τῷ αἰσθητῷ παν
φυσικῶς μὲν ἐν τούτῳ, μιμητικῶς δὲ ἐν ἐκείνῃ
σφαῖρα γὰρ νοητὴ μὲν καὶ ὁ νοῦς, διανοητὴ δὲ ἡ
νὰς, αἰσθητὴ δὲ ὁ κόσμος οὗτος εἰκόνας φέρων
ἑαυτῷ τῶν ἀϊδίων θεῶν. Οὕτω μὲν οὖν ἕξουσι
τέλειον οἱ τὴν μονάδα παρεισάγοντες, εἰ μεταβαίν
ἀπ' αὐτῆς ἐπὶ τὸν νοῦν, καὶ ἀποφάσκοιεν τα

(1) Fragm. Fulleb., p. 76.

τοῦ ἑνὸς, ὡς ὑπὲρ νοῦν ὄντος. Οὐδὲν γὰρ μέγα καὶ σεμνὸν, εἰ τῆς μονάδος ὑπερέχοι τὸ ἓν, ἧς καὶ ὁ νοῦς ὑπέρτερος, ἀλλ' εἰ αὐτοῦ κρεῖττον εἴη τοῦ νοῦ, καὶ τῶν τοῦ νοῦ πληρωμάτων. Οὐ μὴν οὐδὲ οὗτοι τὴν αἰτίαν λέγουσι, δι' ἣν ταῦτα μόνον παρείληπται, πλείω δὲ τούτων ἢ ἐλάττω τῶν κειμένων οὐδαμῶς. Οὐδὲ γὰρ τῇ μονάδι ταῦτα μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα ἂν εὕροις πολλά· καὶ γὰρ περιττὴ καὶ ἀρτία, καὶ ἕκαστον ἔχει τῶν ὑπὸ ταῦτα εἰδῶν. Διότι οὖν ταῦτα μόνα ἐκ πάντων, οὐδὲν λέγουσι σαφές. Μόνος οὖν ἐκ πάντων, ὧν ἡμεῖς ἴσμεν, ὁ ἡμέτερος καθηγεμὼν (1) αὐτῷ τῷ Πλάτωνι συγχορεύσας ἐν τῇ τῶν θείων γνώσει, κατεῖδεν, ὅτι πάντα μὲν ὅσα ἐν τάξει καταφάσκει διὰ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως, ταῦτα ἀποφάσκει τοῦ ἑνὸς, ὡς εἴρηται πολλάκις, ἕκαστον δὲ τούτων τάξεώς ἐστιν ἐκεῖ τινος θείας σύμβολον, τὰ πολλὰ, τὸ ὅλον, τὸ σχῆμα, τὸ ἐν αὐτῷ καὶ ἄλλῳ (2), τῶν ἑξῆς ἕκαστον· οὐ γὰρ ἐν πάσει τάξει τοῦ ὄντος πάντα ὁμοίως ἀναφαίνεται, ἀλλὰ ἀλλαχοῦ μὲν τὸ πλῆθος, ἀλλαχοῦ δὲ ἄλλη τις τῶν θείων ἰδιότης. Ὡς γὰρ ἐν Σοφιστῇ μεμαθήκαμεν, πρώτιστον μὲν τὸ ἓν ὂν, δεύτερον δὲ τὸ ὅλον, τρίτον δὲ τὸ πᾶν, καὶ ὡς ἐν Φαίδρῳ μετὰ τοὺς νοητοὺς θεοὺς πρωτίστη μὲν ἡ ἀχρώματος καὶ ἀσχημάτιστος καὶ ἀναφὴς οὐσία, δεύτερον δὲ τὸ χρῶμα. τρίτον δὲ τὸ σχῆμα· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

(1) Syrianus. (2) D. ἄλλο.

ὁμοίως· καὶ ἐν ἄλλῃ τάξει τοῦ ὄντος ἄλλων ἔκφο
γίνεται πραγμάτων. Εἰ τοίνυν πάντα μὲν ταῦτα δ
τὸ πλάτος τοῦ ἑνὸς ὄντος, ἑξῆς καὶ ἀπαραλήπτως
βούλεται δὲ τὸ ἓν ἐπέκεινα πάντων ὑπερεῖναι
ὄντων, εἰκότως ἂν ταῦτα μόνον ἀποφάσκει τοῦ ἑ
ὅπως δὲ ἕκαστα τούτων οὖν διῄρηται ταῖς θείαις
ξεσιν, ἐπὶ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως ἀκριβέστερον
σόμεθα. Τίνα μὲν οὖν ἐστι τὰ ἀποφασκόμενα τοῦ
καὶ ὅτι τοσαῦτα μόνον ἀναγκαίως (τοσαῦται
εἰσι τῶν ὄντων διηριθμημέναι τάξεις), ἀπὸ τούτων
λον· τοσοῦτον δὲ καὶ νῦν δῆλον, ὅτι πάντα ἀπὸ
τοῦ ὄντος ἰδιότητος εἴληπται, καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς
σεως. Τὸ γὰρ βούλεσθαι καὶ ὀρέγεσθαι καὶ πᾶν ὅ
τοιοῦτον τῶν ζώντων ἴδια, τὸ δὲ νοεῖν, ἢ διανοεῖσ
ἢ αἰσθάνεσθαι, τῶν γνωστικῶν· ταῦτα γὰρ τῶν ὁ
σοῦν ὄντων κοινά. Πάντα οὖν τὰ εἰρημένα ὑπάρχει
ἐμψύχοις πᾶσιν, ὡς ἂν τοῦ εἶναι παρακολουθήμα
καὶ εἰκότως (ἦν γὰρ ἡ ὑπόθεσις εἰ ἕν ἐστιν) ἐπ
τοσαῦτα. Ἀποφάσκει τοῦ ἓν, ἵνα τελευταῖον ἀποφ
καὶ αὐτὸ τὸ ἓν ἐστιν, εἰπὼν εἰ ἄρα ἓν ἐστι, τοῦτ
ἓν οὐκ ἔστιν, ὡς κρεῖττον ὂν καὶ τοῦ ἔστιν· οὐδ
γάρ ἐστι δεκτικὸν τῶν τῷ ἔστι παρακολουθούντων
ἔοικε ταῦτα εἶναι μόνον τὰ τοῖς οὖσιν ὑπάρχοντα
ἐστιν, ὅσα καταφάσκει μὲν ἡ δευτέρα ὑπόθεσις,
φάσκει δὲ ἡ πρώτη. Οὐκ ἂν εὕροιμεν τῶν ὄντων κ
ἁπάντων πλὴν τούτων, τὰ μὲν ἀνωτέρω ὁλικώτ
τὰ δὲ μερικώτερα· διὸ καὶ τὰ ἀνωτέρω ἀνελὼν, ἀ

ρεῖ τὰ ἑξῆς κατὰ τὴν ὑπόθεσιν. Θαυμαστῶς ἄρα ἐξεῦρε τίνα ἐστὶ τὰ ἑπόμενα τῷ ὄντι ᾗ ὄν, καὶ ταῦτα κατέφησε μὲν ἐν τῇ δευτέρᾳ, ἀπέφησε δὲ ἐν τῇ πρώτῃ, δεῖξαι βουλόμενος τὸ ἓν τῶν ὄντων ἐπέκεινα· δείξας αὐτὸ τῶν κοινῶν πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐπέκεινα ὑπάρχον· ταῦτα δέ ἐστι πάντα τὰ ἀποφασκόμενα τοῦ ἑνὸς κατὰ τὴν πρώτην ὑπόθεσιν, ὥστε εἰ τούτων ἄδεκτόν ἐστι· καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔστιν. Εἰ δέ τις ἀδύνατα συνάγειν οἴεται τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀναμνήσθω καὶ τῶν ἐν Σοφιστῇ γεγραμμένων ἐν οἷς ὁ Ἐλεάτης, βασανίζων τὸν περὶ τοῦ ὄντος λόγον τοῦ Παρμενίδου, καὶ δεικνὺς ὡς οὐ δύναται εἶναι μὲν, καὶ μάλιστα κατὰ αὐτὸν ὅλον λέγοντα τὸ ὄν, ἐπήγαγε σαφῶς· ἀμερὲς γάρ που δεῖ τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν· μηδὲ μάτην ἐγκαλεῖτο Παρμενίδης διὰ τούτων· ἐκεῖνος γάρ που (1) τὸ ὡς ἀληθὲς ἕν, ὡς που καὶ ἀμερὲς, ὥστε οὐ μέρη ἔχον· ὥστε πάντα τὰ ἑξῆς τούτῳ δειχθέντα, πάντα ἕπεται τὰ συμπεράσματα τῆς πρώτης ὑποθέσεως· ὥστε πᾶσα ἀληθὴς ἐφαρμόζουσα μόνῳ τῷ ὡς ἀληθῶς ἑνὶ, τοῦτο δέ ἐστι τὸ πάντων αἴτιον τῶν ὄντων. Καὶ αἱ ἀποφάσεις οὐκ εἰς τὸ μηδαμῶς ἡμᾶς ἄγουσιν, ἀλλ' εἰς τὸ ἓν αὐτὸ τὸ ὡς ἀληθῶς ἕν· καὶ γὰρ ἄτοπον τὸ μὲν ὡς ἀληθῶς ὂν εἶναι (καὶ τί λέγω τὸ ὄν; ἀλλὰ καὶ τὸ ὡς ἀληθῶς ἴσον, ἢ καὶ καλὸν καὶ ἕκαστον τῶν εἰδῶν) τὸ δὲ ὡς ἀληθῶς ἓν μηδαμοῦ εἶναι τῶν πάντων, ἀλλ' ὄνομα μόνον διὸ τὰ ὄντα πάντα σώζεται καὶ ἔστιν, εἰδὲ ἐστὶ δῆλον

(1) Sic Codd. Fortè excidit λέγει.

ὡς οὐ πολλά ἐστι · οὐ γὰρ ἦν ὡς ἀληθῶς ἓν τοῦ
δενὸς ἀναπεπλησμένον · τὰ γὰρ πολλὰ οὐχ ἕν ·
μὴ ἔστι πολλὰ, πάλιν ἕπεται πᾶσα ἡ πρώτη ὑπό
τούτου ληφθέντος, καὶ οὐ δεῖ κατηγορεῖν αὐτ
ἀδύνατα λεγούσης. Τοῦτο μὲν οὖν δέδεικται δια
των. Πάλιν δὲ ὄγδοον ἐκεῖνο σκεπτέον, περὶ τῆς
ως τῶν ἀποφάσεων, εἴτε ἄνωθεν ἄρχονται καὶ ἀπ
πρώτων, πῶς τὰ πολλὰ πρῶτον ἀναιρεῖ, τελευτα
τὸ εἶναι καὶ αὐτὸ τὸ ἕν · σεμνότερον δὲ δοκεῖ καὶ ἡμ
πλήθους εἶναι τὸ ἕν, καὶ τὸ ὂν δὴ ἐν τοῖς οὖσι σεμνότ
εἴτε ἀπὸ τῶν τελευταίων, πῶς μετὰ τὰ γένη τοῦ
ὅμοιον παραλαμβάνει (1), καὶ ἴσον καὶ ἄνισον, κα
ζον καὶ ἔλασσον · ταῦτα γὰρ καταγενέστερα (2
γενῶν εἰσι τοῦ ὄντος · ἄμεινον οὖν λέγειν ὡς ἄνω
ἄρχεται, καὶ πρόεισι μέχρι τῶν τελευταίων διὰ
ἀποφάσεων. Οὕτω γὰρ καὶ ἐν Φαίδρῳ τῆς ἀκρο
τῶν νοερῶν τάξεων ἀποφάσκων τὰς ἑξῆς αὐτῇ κα
αὐτῆς προελθούσας, ἄνωθεν πεποίηται τὴν ἄρσιν,
ματον αὐτὴν πρῶτον εἰπὼν, καὶ ἀσχημάτιστον
καὶ τρίτον ἀναφανῆ. Καὶ γὰρ ἦν ἐκείνη τριῶν βασι
σα νοερῶν τριάδων, τῆς συνοχικῆς, ἣν κατὰ τὸ χ
τάττει (3) · τῆς τελεσιουργοῦ δευτέρας, ἣν κατὰ τὸ
μα παρελάμβανε · τῆς νοερᾶς, ἣν διὰ τῆς ἀφῆς
συμβολικῶς ἀνεδείκνυτο, καθάπερ ὑπομέμνηται διὰ
εἰς τὴν παλινῳδίαν ἡμῖν πεπραγματευμένων. Καὶ

(1) D. περιλαμβάνει
(2) B. μεταγενέστερα.
(3) D. κατατάττει.

την ἔλαχον αἱ τριάδες αὗται τάξιν, ἣν καὶ αἱ ἀποφάσεις. Οὕτως οὖν καὶ ἐν τούτοις ἄνωθεν αἱ ἀποφάσεις ἄρχονται καὶ συμπροέρχονται τῇ τάξει τῶν θείων διακόσμων, ὧν ἁπάντων γεννητικὸν τὸ ἕν. Ὅπως δὲ ἐπὶ τέλει τὸ ἓν αὐτὸ καὶ τὸ εἶναι ἀφεῖλε, μὴ θαυμάσωμεν. Ἐὰν γὰρ τῇ ὅλῃ τάξει τοῦ λόγου παρακολουθήσωμεν, ἔσται ἡμῖν καὶ τοῦτο γνωριμώτατον· καὶ γὰρ δῆλον οἶμαι καὶ αὐτόθεν, ὡς ἐπὶ μὲν τῶν καταφατικῶν συμπερασμάτων, ἀπὸ τῶν μάλιστα συγγενῶν ἄρχεσθαι (1) δεῖ, καὶ διὰ τούτων δεικνύναι τὰ ἧττον συγγενῆ ἑπόμενα τῇ ὑποθέσει· ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφάσεων (2), ἀπὸ τῶν μάλιστα ἀλλοτρίων, καὶ διὰ τούτων δεικνύναι τὰ ἧττον ἀλλότρια, μὴ ἑπόμενα τῇ ὑποθέσει· δεῖ γάρ, ἔφημεν, τοὺς τῇ μεθόδῳ ταύτῃ χρωμένους ἀπὸ τῶν γνωριμωτάτων ἄρχεσθαι. Διὰ ταῦτα τοίνυν πρῶτον μὲν ἀποφάσκει τὰ πολλὰ τοῦ ἑνός, οἷς ἀποφανθεῖσι πρώτοις ἕπεται πάντα ἑξῆς (3), ὅσα μεταξὺ τῶν πολλῶν ἀποφάσκεται καὶ τοῦ ἑνός· ἔσχατον δὲ αὐτὸ τὸ ἕν, ὅ ἐστι θέσει μὲν αὐτῷ συγγενέστατον, μεταδέχεται δὲ ὑπὸ οὐσίας (4), καὶ διὰ τοῦτό τι ἐστιν, ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς ἕν. Ἔδει οὖν, ἀποφατικῶν ὄντων συμπερασμάτων, ἀρχὴν μὲν εἶναι τὸ οὐ πολλὰ τῆς ὑποθέσεως πάσης, τέλος δὲ τὸ οὐχ ἕν. Τούτων δὲ διωρισμένων ἡμῖν, τί τὸ πρῶτον ἀποφασκόμενον, ὄγ-

(1) D. ἐξάρχεσθαι.
(2) B. τῆς ἀποφάσεως.
(3) D. τὰ ἑξῆς.
(4) B. ἀπὸ οὐσίας.

δοον θεωρήσωμεν. Οὐκοῦν αὐτός φησιν ὅτι τὸ
πολλά· τὰ ἄρα πολλὰ πρῶτον ἀποφάσκει τοῦ
ποῦ οὖν τὰ πολλὰ ταῦτα, καὶ τί τὸ πλῆθος, ὃ μ
τὸ ἕν; Εἰσὶ δή τινες, οἵ φασι τὰ πανταχοῦ πολ
ἑνὸς αὐτὸ ἀφαιρεῖν, διότι παντὸς ὑπερέχει πλήθ
ἓν νοητοῦ (1) τε καὶ αἰσθητοῦ· οὐκ εἶναι οὖν
οὐδὲν πλῆθος, οὔτε νοητὸν, οὔτε αἰσθητόν. Ἀλλ'
σομεν αὐτοὺς μεμνῆσθαι καὶ ὅτι ἐν τῇ δευτέρ
θέσει καταφάσκεται τὰ πολλά· ποῖον οὖν αἰσ
πλῆθος ἐν ἐκείνῃ θεωροῦμεν· πάντα γὰρ ἐπὶ τῶν
ὄντων λέγεται (2), διότι τὸ ἓν ἐκεῖ παρεσπαῦται
ὄν. Ἄλλοι δὲ ἔτι σεμνότεροι τούτων τὸ νοερὸν π
αὐτὸν ἀξιοῦσιν ἀποφάσκειν τοῦ ἑνός εἶναι γ
τὸ μὲν πρῶτον ἓν, ἀπλήθυντον· τὸν δὲ νοῦν, ἓν π
τὴν δὲ ψυχὴν, ἓν καὶ πολλὰ, διὰ τὸν μερισμὸν
συνδέσμων δεηθεῖσαν· τὸ δὲ σῶμα, πολλὰ καὶ ἕ
μεριστὸν τῷ πλήθει χαρακτηριζόμενον· τὴν δὲ ὕ
πολλὰ μόνον. Τοῦτο οὖν τὸ πολλὰ τὸ νοερὸν πλ
τῆς πρώτης αἰτίας ἀφαιρεῖ, ἵν' ἓν ᾖ μόνον, καὶ
νοῦν. Τί ποτε οὖν τὸν νοῦν τι λέγουσιν, ἐρωτήσωμε
αὐτούς. Εἰ μὲν γὰρ τὸν κυρίως νοῦν, ὃς τοῦ νο
δεύτερός ἐστιν, οὐ μόνον ἐστὶ τὸ ἓν ἐπέκεινα τοῦ
ροῦ πλήθους, ἀλλὰ καὶ τὸ νοητὸν, ἅτε τοῦ νοῦ κ

(1) D. νοεροῦ.
(2) D. καταλέγεται.
(3) D. τὸν νοῦν οὕτω λ
τες, ἐρωτήσ.

τον ὑπάρχον· εἰ δὲ πᾶν τὸ νοητὸν (1) νοῦν προσαγορεύουσιν, ἀγνοοῦσι τὴν διαφορὰν τὴν ἐν τοῖς θείοις, καὶ τὴν κατὰ μέτρον προϊοῦσαν τῶν ὄντων ἀπογέννησιν. Ἀλλ' οἱ τοίνυν καὶ τούτων ἐνθεαστικώτεροι (2) χαίρειν εἰπόντες τῷ πλήθει τῷ αἰσθητῷ, καὶ μηδὲ τῷ νοερῷ ἀνασχόμενοι πολλῷ φασὶ πρὸ τῶν νοερῶν ἀριθμῶν εἶναι τὰς νοητὰς μονάδας, ἀφ' ὧν ἀνεφάνη πᾶν τὸ νοερὸν πλῆθος κατὰ πολλὰς τάξεις διῃρημένας· ἐκεῖνο οὖν ἀφαιρεῖσθαι τὸ πλῆθος τοῦ ἑνὸς, ὅ ἐστι νοητὸν, ἅτε προσεχὲς ὂν μετὰ τὸ ἓν, ἀλλ' οὐ τὸ νοερὸν, ἀλλ' οὐ τοῦτο θαυμαστὸν, εἰ τὸ ἓν ἐξῄρηται τοῦ νοεροῦ πλήθους, οὗ καὶ αἱ νοηταὶ μονάδες ὑπερήπλωνται. Θεῖος μὲν οὖν ὁ λόγος ἐπί τινας ἁπλουστέρας αἰτίας ἀναδραμών· δεῖ δὲ καὶ ἐννοεῖν ὅτι ἐν τοῖς νοεροῖς πολλαὶ τάξεις εἰσὶ, καὶ, ὡς ὕμνηται παρὰ τοῖς θεολόγοις, τρεῖς αἱ ἐν ἐκείνοις τριάδες, ἃς ἀποδείξομεν σαφῶς ἐπὶ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως ἐξενηνεγμένας· εἰσὶ δὲ ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ νοεροῖς ἀνάλογον ἐκείναις τοσαῦται τριάδες. Εἰ δὲ ταῦθ' οὕτως ἔχει, δῆλον ὅτι καὶ τὰ πολλὰ ταῦτα, ἢ κατὰ πρῶτον καὶ νοητὸν πλῆθος ὑποθετέον· ταῦτα γὰρ τὰ πολλὰ, καθὸ πολλὰ, μόνον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὑφέστηκεν, ἀφ' ὧν καὶ τὸ τριαδικὸν ἄνωθεν πρόεισι μέχρι τῶν ἐσχάτων, ἐν νοεροῖς, ἐν ὑπερκοσμίοις, ἐν αἰσθητοῖς (3), καὶ πᾶν τὸ ὁπωσοῦν τοῦ εἶναι μεταλαγχάνον, τῆς τριάδος ταύτης μετείληχεν. Εἰς τρία

(1) B. νοερὸν.
(2) D. ἐκθεαστικώτεροι.
(3) B. αἰσθητικοῖς.

γὰρ νοῦς, εἴπερ προστέμνεσθαι (1) ἅπαντά φη
θεῶν, οὗ τὸ θέλειν κατανεῦσαι, καὶ ἤδη πάντ'
μητο (2)· τοῦτο οὖν ἔστι πρῶτον πλῆθος τὸ ν
ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐκφανθὲν, ὃ δόξειεν ἂν πρῶτον ἀποφ
τοῦ ἑνός· καὶ μέχρι ταύτης ἤδη τινὲς τῆς τάξεω
δραμόντες, τὸ ἀκρότατον αὐτῆς εἰς ταυτὸν ἤγαγο
τὸ ἕν. Ἡ οὖν κατὰ τὸ νοητὸν πλῆθος διὰ ταῦτα
τὰ πολλὰ τοῦ ἑνὸς ἀποφασκόμενα νῦν, ἢ κα
πρώτιστον πλῆθος ἐν τοῖς νοεροῖς ὂν ὄνομα καὶ νο
τὰς γὰρ πολλὰς ἑνάδας οὐκ ἐν τοῖς νοητοῖς εἶναι
ἀλλ' ἐν τοῖς μετ' ἐκεῖνα εὐθύς. Μία γὰρ ἑνάς ἐστ
ἑκάστην τριάδα νοητήν· ἑνάδων δὴ πλῆθος ὤφθ
πρῶτον κατὰ τὴν πρώτην τῶν νοητῶν καὶ ν
τάξιν, ὡς ἔσται καὶ τοῦτο δῆλον ἐν τῇ δευτέρ
τῶν δειχθησομένων ὑποθέσεων (4). Νῦν οὖν λη
ὡς ὁ Πλάτων παντὸς τοῦ τῶν ἑνάδων πλήθους ἐ
τὸ ἓν, ὡς γεννητικὸν αὐτοῦ καὶ ὑποστατικὸν, καὶ
ποιεῖ κατὰ τὰς κοινὰς ἡμῶν ἐννοίας προλαβὼν,
πολλὰ τὸ ἕν. Ἀπὸ ταύτης οὖν τῆς τάξεως ἄρχετα
ἀποφάσεων, ἐν ᾗ τὸ πρῶτον τῶν ἑνάδων πλῆθο
τῆς πρώτης ἑνάδος ἀνεφάνη· ποῦ δὲ τὸ πρῶτον
θος τῶν ἑνάδων, ὡς εἴπομεν, ἡ δευτέρα ποιήσει δ
ὑπόθεσις. Δείξει γοῦν (5) ὁ λόγος τῶν νοητῶν
θεῶν καὶ νοερῶν ὂν ἐν πρώτοις, ἀλλ' οὐχὶ τῶν μ

(1) D. πατρὸς τέμνεσθαι.
(2) Sic Codd. At quo è fonte oritur hæc versus particula?
(3) D. κατώφθη.
(4) B. ὑποθέσει.
(5) B. γάρ.

ὑμνουμένων νοητῶν, εἰ δὲ καὶ ἔστι πλῆθος καὶ ἐκείνοις (1) ἄλλον τρόπον· καὶ οὐχ ὥστε τὸ ἓν καὶ εἶναι πολλὰ, ἀλλ' ὥστε εἶναι τὰ πολλὰ ἕν· τῷ μὲν γὰρ τὸ ἓν οὐ πολλὰ, δῆλον ὅτι ἀντίκειται τὸ ἓν πολλὰ εἶναι, τῷ δὲ τὸ ἓν ὂν πολλὰ, τὸ ἓν ὂν οὐ πολλὰ, ὥστε εἰ μὲν εἶπε τὸ ἓν ὂν οὐ πολλὰ, τὰ πολλὰ ταῦτα τῶν νοητῶν ἂν ἔθεμεν εἶναι πολλῶν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἓν εἶπεν οὐ πολλὰ, ἐκεῖ θήσομεν ὅπου ποτ' ἂν δειχθῇ· πρῶτον εἶναι τὸ ἓν πολλὰ, καὶ οὐχὶ τὸ ἓν ὄν, δειχθήσεται δὲ τοῦτο μετὰ τὰς νοητὰς τάξεις, ὡς ἡμεῖς φαμὲν, καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς ὑμνουμένοις καὶ νοεροῖς διακόσμοις τῶν θεῶν, ὅταν χωρὶς μὲν τὸ ἓν πληθυνόμενον δείξῃ, χωρὶς δὲ τὸ ὂν ὁ λόγος, αὐτὸ δὲ τὸ νοητὸν πλῆθος τελευταῖον ἀφαιρήσει τοῦ ἑνὸς, τέλος ἀρχῇ συνάπτων, ἐν οἷς ἀποδεικνύσιν, ὅτι τὸ ἓν οὔτε τὸ ἓν ὄν, ὡς γνωσόμεθα δι' ἐκείνων. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων· αὐτὴν δὲ τὴν λέξιν λοιπὸν ἐπισκεπτέον, ἵνα καὶ ταύτην ἐπὶ τὴν τῶν πραγμάτων θεωρίαν ἐπαναγάγωμεν. Ἐκεῖνο οὖν, ὅτι τὸ μὴ πολλὰ εἶναι τὸ ἓν, οὐδὲ ἀποδείξεως οὐδὲ παραμυθίας ἠξίωσεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν κοινὴν ἔλαβεν αὐτὴν καὶ διάστροφον ἔννοιαν· δεῖ γὰρ ἐν ταῖς περὶ τοῦ πρώτου μάλιστα θεωρίαις ἀνεγεῖραι τὰς κοινὰς αἰτίας, ἐπειδὴ πάντα αὐτοφυῶς εἰς ἐκεῖνα τέτακται καὶ ἀνεπιτηδεύτως, καὶ ὅσα κατὰ νοῦν ἐνεργεῖ, καὶ ὅσα κατὰ φύσιν μόνον· καὶ ὅλως ἁπάσης ἀποδείξεως ἀρχὴν εἶναι τὸ ἀναπόδεικτον, καὶ τὰς κοινὰς ἐννοίας

(1) D. ἐν ἐκείνοις.

ἡγεῖσθαι (1) τῶν ἀποδείξεων, ὥςπερ καὶ γεωμέτρα φασί· τοῦ δὲ, ὅτι τὸ ἓν οὐ πολλὰ, γνωριμώτερον οὐδέ ἐστιν ἡμῖν καὶ σαφέστερον, ὅθεν τούτου οὐ δεηθεὶς κα τασκευῆς, οὐδὲ πλείονος λόγου παρέλαβεν. Εἴληπτα μὲν οὖν ἀπὸ τῆς κοινῆς ἐννοίας, ὅτι οὐ πολλὰ τὸ ἓν εἰ δὲ χρὴ τινὸς αὐτὸ καὶ παραμυθίας ἀξιῶσαι, λέγομε ὅτι πανταχοῦ τὸ πρώτως ἕκαστον ἓν ἐξήρηται τῶ οἷον ἀντικειμένων, καὶ καθαρῶς ἐστιν ὅπερ ἐστίν· ὥσ-περ δὴ καὶ τὸ καλῶς τὸ πρώτως οὐδαμῶς ἐστι μὴ καλὸν καὶ τὸ οὕτως ὂν, οὐχὶ καὶ μὴ ὂν, ὥστε καὶ τὸ πρώτως ἓν οὐχὶ καὶ πολλά· μόνον ἄρα ἐν τούτῳ ἐστ τὸ ἓν, οὐχὶ δὲ καὶ πλῆθος. Εἰ γὰρ δή καὶ ἔστιν ἐν αὐτῷ πλῆθος, ἡνωμένον ἔσται καὶ οὐχ ἓν ἁπλῶς προ δὲ τοῦ ἡνωμένου τὸ ἑνοῦν ἐστίν, ὥςπερ δὴ καὶ πρὸ τοῦ εἰδοποιουμένου, τὸ εἰδοποιοῦν ἐστιν· ἄρα τι καὶ τοῦ ἐπέκεινα πρώτου ὄντος, ὅπερ ἀδύ-νατον. Καὶ ἐὰν ἐκεῖνο πάλιν ἔχῃ πλῆθος πρὸ αὐτοῦ ζητήσομεν ἕτερον, καὶ ἢ ἐπ' ἄπειρον χωρήσομεν, ἢ τὸ μόνως ἓν εὑρόντες, ἐκεῖνο φήσομεν εἶναι πάντως μόνον αἴτιον. Τὸ δὲ ἡνωμένον πλῆθος τῇ ἀρχῇ συγγενές ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἀρχὴν, οὐκ ἄρα πολλὰ τὸ ἓν, ἀλλ' αἴτιον τῶν πολλῶν· οὕτω γὰρ οὐ πολλὰ, ὥστε μὴ πολλὰ τῶν πολλῶν εἶναι γεννητικόν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν περ τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν κοινὴν ἔννοιαν ὡς εἴρηται λη φθείσης· αὐτὸ δὲ πάλιν τοῦτο ζητητέον, ποῖον ἓν ὁ Παρμενίδης λαμβάνει λέγων, εἰ ἕν ἐστιν. Εἰ μὲν γὰρ

(1) B. προηγεῖσθαι.

τὸ ἑαυτοῦ ἓν, ψεῦδος τὸ, οὐκ ἂν εἴη πολλὰ τὸ ἕν; τὸ γὰρ ἓν ὄν, πολλά ἐστιν. Εἰ δὲ τὸ πρώτως ἓν τὸ ἀμέθεκτον, ἀληθὲς μὲν τὸ ἑπόμενον, οὐ μέντοι τοῦτό ἐστι τὸ Παρμενίδειον ἕν· ἦν γὰρ ἐκεῖνο τὸ ἓν ὄν, ᾗ καὶ πρότερον εἴρηται. Καὶ νῦν ὑπομνηστέον ὅτι τὸ ἑαυτοῦ ἓν ἐπαγγειλάμενος ὑποθέσθαι, καὶ τοῦτο μέντοι ὑποθέμενος τῷ (1) λέγειν εἰ ἔστι· τὸ γὰρ ἔστιν ἐπὶ τούτου κυρίως· τῇ ἐννοίᾳ μόνῃ τοῦ ἑνὸς ἀποχρώμενος, ἀνατρέχει λοιπὸν ἀπὸ τούτου πρὸς αὐτὸ τὸ ἕν, ὃ μήτε πολλά ἐστι, μήτε τῶν ἄλλων μηδέν· ὅλον γὰρ τὸ ἓν ὂν λαβὼν, ποτὲ μὲν τῷ ἑνὶ τὴν διάνοιαν ἐπερείδων, τῷ δὲ ἔστι κατὰ μόνην χρώμενος τὴν δεκτικὴν φαντασίαν; ἵνα ποιήσῃ λόγον, εὑρίσκει τὴν περὶ αὐτοῦ ἑνὸς ὄντος αἰτίαν· πότε δὲ ἀμφοτέροις ὡσαύτως ἐπιβάλλων, πᾶν τὸ πλῆθος ἐξελίττει τῆς θείας οὐσίας ἄνωθεν μέχρι τῆς τελευταίας· ποτὲ δὲ τὸ μὲν ἔστιν ὡς προηγουμένῳ προσκείμενος, τῷ δὲ ἑνὶ χρώμενος ἵνα μὴ στερήσας αὐτὸ τοῦ ἑνὸς, μηδὲν ὂν ἀποφήνῃ, τὴν ἑπομένην πρὸς τὴν θείαν οὐσίαν ὑπόστασιν ἐκφαίνει (2). Τὸ μὲν γὰρ ἓν μὴ ἔχειν τοῦ ἑνὸς δυνατὸν, τὸ δὲ εἶναι μὴ μετέχειν τοῦ ἑνὸς ἀδύνατον. Καὶ γὰρ τὸ μὲν μὴ ὂν δυνατὸν ὑπάρχει, τοιοῦτον γὰρ τὸ ἕν· τὸ γὰρ μηδὲν ἀμήχανον εἶναί πως ἐστερημένον πάντῃ τοῦ ἑνός. Ἀπὸ τοῦ ἑνὸς οὖν ὄντος ἢ ἐπὶ τὸ ἄνω ἡ ὁδὸς, ἢ ἐπ' αὐτὸ, ἢ ἐπὶ τὸ κατωτέρω· κατὰ δὲ τὴν ἐπὶ τὸ ἄνω ὁδὸν

(1) D. τὸ, λέγειν.

(2) B. ἐμφαίνει.

αὐτὸ ὡς ἀληθῶς ἓν ἀναφαίνεται, παντὸς ἐκβεβ
τοῦ ὄντος, ὅθεν καὶ τελευταῖον αὐτοῦ καὶ τὸ ἓν ε
ἀφεῖλεν, ὡς οὐδὲ τοῦτο τῷ ἑνὶ προσῆκον. Τοσαῦτα
πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν· ἡ δὲ εἰσβολὴ τῆς πρ
ὑποθέσεως ἐναργῆ τὴν ὁρμὴν ἐποίησε τοῦ λέγοντος
πάσῃ τῇ πρὸς τὸ προσκείμενον τάσει, καὶ τὸν ἀκ
τὴν εἰς αὐτὸ ἐπιστρέφων. Τοῦτο γὰρ τὸ εἰ ἓν ἐνεργ
κόν ἐστι τῆς ψυχῆς καὶ ἀναγωγόν, οὐκ ἐῶν ἡμᾶς
καθεύδειν πρὸς τὴν ῥηθησομένην θεωρίαν, οὐδὲ
θρότητος ὄντας ἀνάπλεως αὐτῇ πελάζειν, μονον
τὸ περὶ (1) θεῶν ῥηθὲν λέγων, ὡς ἄρα ἔκλυσίς
θεοῦ, νωθρὸς βροτὸς, ἐς τάδ' ἔχων. Δεῖ γὰρ εἰ μέλλο
ταῖς ἀποφατικαῖς ταύταις νοήσεσι προσχωρῆσαι
ἑνὸς, καὶ αὐτοὺς ἐξαναστῆναι τῶν οἰκείων ἠθῶν, ἀ
λεῖν τὴν ποικιλίαν τῆς ζωῆς, καὶ ἀποδύσασθαι
πολλὰς φροντίδας, μόνην αὐτὴν καθ' αὐτὴν ποιήσα
τὴν ψυχὴν, οὕτω πρὸς τὸ θεῖον αὐτὴν ἀναπλῶσαι,
πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τῆς ἐνθεαστικῆς δυνάμεως,
αὐτοὶ πρότερον ἀποφατικῶς τοῦ ἐν ἡμῖν πλήθους
τήσαντες, οὕτως ἐπὶ τὴν ἀπλήθυντον τοῦ ἑνὸς
νοιαν ἀναδράμωμεν· ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον. Ἐκ
δ' ἄν τις ζητήσειε· διὰ τί μὴ καθάπερ
τῶν ἄλλων τὰ ἀντικείμενα ἀφαιρεῖ τοῦ ὡς ἀλη
ἑνὸς, οἷον ὅτι οὐ ταὐτὸν, ὅτι οὐχ ἕτερον δεικνὺ
ὅτι οὐχ ἑστὼς, ὅτι οὐ κινούμενον· οὑτωσὶ καὶ ὅτι

(1) D. περὶ τῶν θεῶν.

πολλὰ, καὶ ὅτι οὐχ ἓν ἐπιδείκνυσιν· ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον προσέλαβεν, ἢ ἀπέδειξεν, ἵνα πανταχοῦ δεικνύηται τῶν ἀντικειμένων ἐκεῖνο καθαρεῦον, μήτ' ἀμφότερα εἶναι δυνάμενον, οὐ γάρ τι ἓν τὸ ἀμφότερον ὄν, μήτε θατέρῳ μαχόμενον δέηται προόντος ἑνὸς τοῦ καὶ αὐτὸ κἀκεῖνο ποιήσοντος. Ἓν λέγομεν οὖν λογικῶς μὲν ὅτι τὴν ὑπόθεσιν ἔδει φυλάττειν ἀφ' ἧς ὁ λόγος πρόεισιν· ἔστι δὲ ἡ ὑπόθεσις εἰ ἕν ἐστι, ταύτῃ δὲ ἀκόλουθόν ἐστιν ἐπάγειν τὸ οὐ πολλά ἐστιν· ἀναίνεται γὰρ ἡ τοῦ ἑνὸς ἔννοια τὸ πλῆθος· οὐκ ἀκόλουθον δὲ τὸ οὐχ ἕν ἐστι, καὶ εἰ ἄλλο ἐστὶ τὸ ἀντικείμενον ἓν τῷ πλήθει· καὶ εἰ τοῦτο δυνατὸν, ἀφαιρεῖν τοῦ ὡς ἀληθῶς ἑνὸς, ὃ καὶ ποιήσει τελευταῖον (1)· ἀποφήσει γὰρ τὸ ἓν ὅ ἐστι μετὰ τοῦ ἔστι· προσλαβεῖν δὲ αὐτὸ καθάπερ τὸ μὴ εἶναι πολλὰ, τὸ ἓν οὐκ ἦν, διότι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν ἀναμφισβητήτων ἔδει προϊέναι πάντως ὁμολογημάτων, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ λόγου δεομένων (2)· ἓν γὰρ ἦν καὶ τοῦτο παράγγελμα τῶν εἰς τὴν γυμνασίαν ταύτην συντεινόντων. Ῥητορικῶς (3) μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, οὑτωσὶ ῥητέον. · εἰς δὲ τὰ πράγματα βλέπουσιν, ὅτι τὸ ἓν ἐκεῖνο πάντως, ᾧ τὰ πολλὰ ἀντίκειται, τῷ πλήθει σύνεστι καθάπερ ἑτέρῳ τὸ ταὐτὸν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀπλήθυντον ἓν, καὶ οὐδὲ ἄνευ ἑνώσεως τὸ πλῆθος, ἔστι γὰρ τὸ ἓν τῷ πλήθει ἓν, διὸ πεπονθὸς ἦν τὸ πλῆθος τὸ ἕν. Ἅμα οὖν ὁ Παρμενίδης τὰ πολλὰ τοῦ ἑνὸς

(1) D. τελευτῶν.

(2) B. προσδεομένων.

(3) D. ῥητορικῶς μὲν γάρ.

ἀπέφηνε κἀκεῖνο τὸ ἓν ὡς συναποπεφασμένον παρῆ
εἰ γὰρ εἴη ἐκεῖνο τὸ ἓν ὡς ἀληθῶς ἕν, οὐκ ἂν εἴη
νως, οὐ πολλὰ, ὡς συνυπάρχον τοῖς πολλοῖς, καὶ κ
αὐτὸ μὲν οὐ πολλὰ, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ πολλὰ,
οὐδαμοῦ ἂν εἴη τὸ ἁπλῶς, οὐ πολλὰ, ἀλλὰ τὸ πῆ
πολλὰ μόνον, καί τοι γε πανταχοῦ τῆς ἐννοίας (
πρὸ τοῦ πῆ τὸ ἁπλῶς ἀπαιτούσης, καὶ ἄρχεσθαι ἀ
τῶν πῆ μόνως ὄντων ἅ ἐστιν ἀναινομένης, διὰ γ
τοῦτο καὶ τὰ εἴδη πρὸ τῶν αἰσθητῶν ἔθετο, τὰ νοη
ζητοῦσα τὰ ἁπλῶς πρὸ τῶν πῆ ὄντων καὶ ὁμωνύμ
ἐκείνοις. Λαβὼν οὖν ὅτι τὸ ἓν οὐ πολλὰ, καὶ τοῦτο
οὐ πολλὰ, ἁπλῶς οὐ πολλὰ λαβὼν, εἰκότως οὐκ ἔδει
καὶ τὸ ἓν συναφελεῖν, τὸ πῆ οὐ πολλὰ ὂν καὶ
ἁπλῶς. Ἀπὸ δὴ τούτων ἐπὶ τὰ πράγματα μεταβάντ
λέγομεν ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ ἕν, ὅπερ ἐν Σοφιστῇ μὲν
πεν ὡς ἀληθὲς (2) ἓν ἀμερὲς ὂν, καὶ ἄλλο τοῦ πεπονθότ
τὸ ἕν· ἐν δὲ Ἐπιστολαῖς τὸ πρῶτον τῶν πάντων ᾧ
δεῖν προσάγειν τὸ ποιόν τι μήν· πᾶν γὰρ τὸ ποιὸν
ἔστιν ἁπλῶς, οἷον τὸ ποιὸν καλὸν, ἢ τὸ ποιὸν ἴσον,
γοῦν ποιὸν διαφορὰ ὂν, τί ποιεῖ καλὸν καὶ τί ἴσον, ὥ
καὶ τῷ αὐτῷ ἑνὶ, καὶ ἁπλῶς οὐ προσακτέον τὸ ποιὸν,
μὴ τοιόνδε ἓν γένηται ἀντὶ τοῦ αὐτὸ ἑνός. Εἰ οὖν
αὐτὸ ἓν καὶ πρῶτον ταὐτὸν, τὸ δὲ πρῶτον θεὸς, δῆ
ὅτι ταὐτὸν τὸ αὐτὸ ἓν καὶ θεὸς, καὶ οὔτις ἐκεῖνο θε
ἀλλ' αὐτὸ θεός· καὶ ὅσοι ἄρα δημιουργὸν λέγουσι (3
τὸν πρῶτον ἢ πατέρα, οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν· ὁ γ

(1) D. τῆς ἐννοίας ἡμῶν πρὸ.
(2) D. ὡς ἀληθῶς.
(3) B. καὶ ὅσοι οὖν ἄρα.

δημιουργὸς καὶ ὁ πατὴρ, τίς θεός; δῆλον δὲ οὐ γὰρ πᾶς θεὸς ἢ δημιουργὸς ἢ πατὴρ, τὸ δὲ πρῶτον ἁπλῶς θεὸς, καὶ πάντες θεοὶ δι' ἐκεῖνο θεοὶ, τινὲς δὲ ὅσοι δημιουργοὶ διὰ τὸν δημιουργὸν, καὶ πατέρες διὰ τὸν πρῶτον δημιουργὸν ἢ πατέρα. Λεγέσθω οὖν τὸ ἓν ἁπλῶς θεὸς, ὡς πᾶσιν αἴτιον τοῦ εἶναι θεοῖς τοῖς θεοῖς, ἀλλ' οὐχὶ τισὶ θεοῖς, οἷον δημιουργικοῖς ἢ πατρικοῖς, ἢ ἄλλο ἔχουσιν εἶδός τι θεότητος μερικὸν, ὃ δὴ ποιόν ἐστι θεῖον, ἀλλ' οὐχὶ ἁπλῶς· διὰ ταῦτα γὰρ δὴ καὶ ἐν Ἐπιστολαῖς ποιόν τι μὴν ἐπ' ἀρετὴν τὸ πρῶτον οὐκ ἐδοκίμαζεν, ἵνα μὴ τὸ πρῶτόν τι ποιήσωμεν ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς. Καὶ γὰρ τὸ ποιὸν ζῶον ἀληθὲς ἐπὶ τοῦ τινὸς ζώου καὶ οὐ τὸ ἁπλῶς· ἄποιον γὰρ τὸ ἁπλῶς πᾶν, ὡς πρὸ διαφορᾶς ὂν, ἥτις ποιεῖ τὸ ἔχον τι, καὶ οὐχ ἁπλῶς· τί γὰρ ζῶον; τὸ ποιὸν ζῶον. Ἔχομεν οὖν διὰ τούτον ὅτι τὸ πρῶτον ταυτὸν καὶ τὸ ἕν. Προσκείσθω δὲ ὅτι τοῦτ' ἔστι καὶ τὸ ἐν Πολιτείᾳ τἀγαθὸν ἐπέκεινα τοῦ εἶναι καὶ τῆς οὐσίας ἐκεῖ ῥηθὲν καὶ ὂν ὑπερούσιον· καὶ γὰρ τὸ ἓν καὶ τὸ ἀγαθὸν ταυτὸν, εἴπερ, ὡς ἐν Φαίδωνι λέγεται, τἀγαθόν ἐστι τὸ πάντα συνέχον, τὸ δὲ πάντα συνέχον τῷ ἑνὶ ταὐτόν. Ἢ ἔστιν ἐπέκεινα τοῦ ἑνὸς, ἢ οὐδέν ἐστιν, ἢ οὐχ ἓν, ἑκάτερον δὲ ἄτοπον. Τὸ ἄρα πρῶτόν ἐστι τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν καὶ ὁ πάντων βασιλεὺς καὶ τἀγαθόν.

« Οὔτε ἄρα μέρος αὐτοῦ, οὔτε ὅλον αὐτὸ δεῖ εἶναι.— « Τί δή;—Τὸ μέρος (1) τοῦ ὅλου μέρος ἐστί;—Ναί.—

(1) Bekker. που μέρος ὅλου ἐστίν.

« Τί τὸ ὅλον; οὐχὶ οὗ ἂν μέρος μηδὲν ἀπῇ, ὅλον
« εἴη; — Πάνυ γε. — Ἀμφοτέρως ἄρα τὸ ἓν ἐκ μερ
« ἂν εἴη ὅλον τε ὂν καὶ μέρη ἔχον. — Ἀνάγκη. »

Πρώτη τοῦ ἑνὸς ἀπόφασίς ἐστιν, ὅτι οὐ πολλὰ
ἕν· πρώτως γὰρ ἦν τῶν πολλῶν γεννητικόν· καὶ
αὐτὸ τὸ πρῶτον πλῆθος τῶν πάντων ἀκρότατ
ἐκ τοῦ ἑνὸς προελήλυθε. Δευτέρα μετὰ ταύτην ἀπόφ
σις, ὅτι οὔτε ὅλον ἐστὶν, οὔτε μέρη ἔχει τὸ ἕν· δ
τέραν γὰρ ὑφίστησι ταύτην τάξιν τὸ ἓν μετὰ τὸ π
τον πλῆθος, ὃ πρῶτον ἀπέφησε (1) τοῦ ἑνός· καὶ
τοῦτο καταμάθωμεν σαφέστατα, λογικῶς αὐτὸ
πρώτην μετέλθωμεν· φανήσεται γὰρ ὃ λέγομεν ὀρ
τῷ ταύτην μετιόντι τοὺς λόγους. Οὐκοῦν τοῦτο πᾶ
ἐστι καταφανὲς, ὡς ὅταν ᾖ συνημμένον ἐκ τῆς ἀναι
σεως τοῦ ἡγουμένου τὴν ἀναίρεσιν τοῦ ἑπομένου πιστ
μενον, καθολικώτερον ἐστὶ τὸ ἡγούμενον, οἷον ἐν
εἰ μὴ ζῶον, οὐχὶ ἄνθρωπος, ἀλλα μὴν οὐ ζῶον ο
ἄνθρωπος, ἄρα τὸ ζῶον τοῦ ἀνθρώπου καθολικώτερ
καὶ πῶς γὰρ ἄλλως ἀναιρεθὲν συναναιροίη θάτερον,
μὴ δύναμιν ἔχει καθολικωτέραν; Καὶ γὰρ ἐπὶ τ
λεγομένων, ἐξισάζειν, ἔστι τις ὑπεροχὴ τῶν συναν
ρούντων πρὸς τὰ συναναιρούμενα, καθ' αὐτὸ τοῦτο
ἡγεῖσθαι θατέρῳ τῆς ἀναιρέσεως, καὶ δι' ἑαυτὸ κἀκε
ἀναιρεῖ, εἰ καὶ μὴ κατὰ τὸ ποσὸν, ἀλλὰ κατὰ δύ
μιν. Τοῦτο δ' οὖν κείσθω διωρισμένον (2), ὅτι ἐν τ

(1) D. ἀπέφηνε. (2) B. προσδιωρισμένον.

ἀποφατικοῖς συμπεράσμασιν, ὅταν διὰ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ ἑπομένου τὸ ἡγούμενον συμπέρασμα συνάγωμεν ἀποφατικὸν, τὸ ἡγούμενον δυνατώτερόν ἐστιν· ὅταν δὲ διὰ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ ἑπομένου τὸ ἡγούμενον ἀναιρῶμεν, τὸ ἑπόμενον· καὶ ἁπλῶς τὸ τῇ ἑαυτοῦ ἀναιρέσει τὸ λοιπὸν συναναιροῦν εἴτε ἡγούμενον, εἴτε ἑπόμενον, κρατητικώτερόν ἐστιν αὐτοῦ καὶ δυνατώτερον. Ἓν μὲν οὖν τοῦτο κείσθω διωμολογημένον· δεύτερον δὲ ἕτερον τοιοῦτον πᾶν τὸ περιληπτικώτερον κατὰ τὴν δύναμιν τινος, ἐγγυτέρω τοῦ ἑνός ἐστιν εἰκότως, διότι γὰρ αὐτὸ τὸ ἓν πάντων ἐστὶν, εἰ θέμις εἰπεῖν, περιληπτικώτατον, καὶ οὐδὲν ἔξω τοῦ ἑνὸς, οὐδ' ἂν αὐτὴν εἴποις τὴν στέρησιν καὶ τὰ ἀμενηνότα τῶν πραγμάτων, ἀλλ' εἰ οὐδόλως ὑφέστηκεν ἕν πώς ἐστιν, ἀνάγκη καὶ τὰ ἐγγυτέρω τοῦ ἑνὸς περιληπτικώτερα εἶναι τῶν πορρωτέρω, μιμούμενα τὴν ἀπεριόριστον αἰτίαν καὶ τὴν ἄπειρον ὑπερβολὴν τοῦ ἑνός. Οὕτω καὶ τὸ ὂν (1) περιληπτικώτερον ὂν ζωῆς καὶ νοῦ, τοῦ ἑνός ἐστιν ἔγγιον, καὶ ἡ ζωὴ μᾶλλον ἢ ὁ νοῦς. Δύο δὴ τούτων ἡμῖν ἀξιωμάτων ὑποκειμένων, κατίδωμεν ὅπως συλλογίζεται ὁ Παρμενίδης, ὅτι τὸ ἓν, οὔτε ὅλον ἐστὶν, οὔτε μέρος ἔχει, καὶ παρακολουθήσωμεν αὐτοῦ τῇ ἀγωγῇ· εἰ ὅλον ἐστὶ, φησὶν, ἢ μέρη ἔχει, πολλὰ ἐστὶ τὸ ἕν· ἀλλαμὴν οὐ πολλά ἐστιν, ὡς εἴρηται (2) πρότερον, οὔτε ἄρα ὅλον ἔσται, οὔτε μέρη ἕξει τὸ ἕν. Καὶ πάλιν εἰ μὴ πολλὰ

(1) D. Deest οὕτω καὶ τὸ ὂν usque ad μᾶλλον ἢ ὁ νοῦς.

(2) B. ὡς προείρηται.

τὸ ἓν, οὔτε ὅλον ἐστὶν, οὔτε μέρη ἔχει τὸ ἕν· ἐν ταύταις ἀμφοτέραις ταῖς ἀγωγαῖς τῇ ἀναιρέσει πολλῶν συναναιρεῖται τὰ μέρη καὶ τὸ ὅλον· ἔχ γὰρ ἡμῖν τὸ συναναιροῦν ἑαυτῷ τὸ λοιπὸν ἐν τοῖς ημμένοις δυνατώτερον καὶ περιληπτικώτερον· τ περιληπτικώτερον ἐγγύτερον τοῦ ἑνὸς, τὸ ἄρα πο ταῦτα, ἐγγυτέρω τοῦ ἑνός ἐστι τὰ μέρη καὶ τὸ ὅ καὶ γὰρ τὰ μέρη πολλὰ, τὰ δὲ οὐ πάντως ἐστὶ μ ὥστε τῶν μερῶν τὰ πολλὰ περιληπτικώτερα ἐπέκ οὖν ἐστι τῶν μερῶν. Πρῶτα ἄρα (1) τὰ πολλὰ ἐν οὐσίν ἐστι· δεύτερα δὲ τὸ ὅλον καὶ τὰ μέρη, καὶ τοῦτο τὰ μὲν πρῶτα παράγει τὸ ἕν· τὰ δὲ δεύ διὰ τῶν πολλῶν· ἀεὶ γὰρ τὰ πρῶτα προϊόντα συμ ράγει τοῖς ἑαυτῶν αἰτίοις τὰ ἑξῆς. Εἴπερ οὖν αἱ ο φάσεις γεννῶσι τὰς καταφάσεις, δῆλον ὡς ἡ μὲν πρ τὰ πρῶτα γεννᾷ, ἡ δὲ δευτέρα τὰ δεύτερα, τὰ ὅλου καὶ μέρη ἔχοντος παντὸς ἐκ πεπερασμένων τος (2), ὡς εἴτι μὲν ἔχει μέρη, δεῖται τῶν πολλ εἴτι δὲ πλῆθος, ἐξ ἀνάγκης ἐστὶν ὅλον. Καὶ ὅρα γεωμετρικὴν τάξιν, ὅπως ὅτι μὲν οὐ πολλὰ τὸ ἓν ληπται ὡς ἀξίωμα καὶ ὡς κοινὴ ἔννοια· ὅτι δὲ ο ὅλον ἐστὶν οὔτε μέρη ἔχει κατασκευάζεται δὶ ἐκεί τῆς κοινῆς ἐννοίας, καὶ πάλιν ὅτι οὔτε ἀρχὴν ἔχει ο τελευτὴν, διὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ καὶ ἑξῆς ἀεὶ κατὰ χρυσὴν ὄντως σειρὰν τῶν ὄντων, ἐφ' ὧν πάντα μὲν τοῦ ἑνὸς, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀμέσως, τὰ δὲ διὰ μιᾶς

(1) B. πρῶτα οὖν ἄρα. (2) D. ὄντως.

σότητος, τὰ δὲ διὰ δυοῖν, τὰ δὲ διὰ πλειόνων, πάντα δὲ ἁπλῶς ἐκ τοῦ ἑνός. Οὕτω μὲν οὖν λογικῶς ἀποδείκνυται τὰ πολλὰ ταῦτα πρὸ τοῦ ὅλου τεταγμένα καὶ τῶν μερῶν· εἰ δὲ θέλοις καὶ πραγματειωδέστερον, ὅρα τὰ πολλὰ, καθὸ πολλὰ, μίαν αἰτίαν ἔχει τὸ ἕν· οὐ γὰρ ἀλλαχόθεν πᾶν πλῆθος ἐστὶν ἢ ἐκ τοῦ ἑνός· ἐπεὶ καὶ τὸ τῶν ὄντων πλῆθος, καθόσον μὲν νοητόν ἐστιν, ἐκ τοῦ ὄντος ἐστί· καθόσον δὲ πλῆθος, ἐκ τοῦ ἑνὸς ὑφέστηκεν. Εἰ γὰρ ἦν τὸ πλῆθος ἔκ τινος ἄλλης αἰτίας παρὰ τὸ ἕν, ἐκείνην ἀναγκαῖον ἂν ἦν πάλιν ἢ ἓν εἶναι, ἢ οὐδὲν, ἢ οὐχ ἕν. Ἀλλ' εἰ μὲν οὐδὲν ἦν οὐδ' ἂν αἰτίαν εἶναι δυνατὸν ἦν αὐτήν, εἰ δὲ οὐχ ἓν πάλιν, οὐχ ἓν οὖσαν μηδὲν διαφέρειν τῶν πολλῶν, τῆς αἰτίας πανταχοῦ διαφερούσης τῶν ἀπ' αὐτῆς. Λείπεται οὖν ἢ ἀναίτια εἶναι τὰ πολλὰ καὶ ἀσύντακτα ἀλλήλοις, καὶ ἀπειράκις ἄπειρα, μηδενὸς ἐν αὐτοῖς ὄντος ἑνὸς, ἢ τὸ ἓν αἴτιον εἶναι τοῦ εἶναι τοῖς πολλοῖς· ἢ γὰρ οὔτε ἕκαστον τῶν πολλῶν ἓν, οὔτε τὸ ἐκ πάντων, καὶ οὕτως ἀπειράκις ἄπειρα ἔσται πάντα· ἢ ἕκαστον μὲν ἓν, τὸ δὲ ἐκ πάντων οὐχ ἓν, καὶ ἀσύντακτα ἔσται ἀλλήλοις, συνταχθέντα γὰρ ἑνὸς ἀνάγκη μετέχειν, ἢ ἔμπαλιν (1)· καὶ εἰ ἕκαστον ἀπειράκις εἶναι, ἄπειρον μηδενὸς ὂν ἑνὸς μετέχον, ἢ ἄμφω ἑνὸς μετέχει, καὶ δὴ πρὸ αὐτῶν εἶναι τὸ ἑνοποιὸν ἀμφοτέρων καὶ τῶν μερῶν καὶ τοῦ ὅλου, μήτε ὅλον μήτε

(1) B. ἀνάπαλιν.

μέρη ἔχον. Πάλιν καὶ τοῦτο ἐπιδεὲς ἔσται ἑνὸς, κ
εἰ ἐπ' ἄπειρον ἦν, ἥξομεν εἰς τὸ πρὸ τοῦ ὅλου καὶ τ
μερῶν ἕν. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ εἰ ἄλλο τι αἴτιον
παρὰ τὸ ἓν τῶν πολλῶν, οὐκ ἂν ᾖ πλῆθος ἑνάδων,
παράγει ὡς τὸ ἕν· εἰ ἄρα εἰσὶ πολλαὶ ἑνάδες (1), αἴτι
τῶν πολλῶν καθὸ πολλὰ τὸ ἕν· τῶν γὰρ ἑνάδων πρώ
τως αἴτιον ἕν, διὸ καὶ ἑνάδες λέγονται, τὸ δὲ τῶ
ὄντων πλῆθός ἐστιν ἐκ τοῦ τῶν ἑνάδων πλήθους· ὥστ
πᾶν πλῆθός ἐστιν ἐκ τοῦ ἑνός, τὸ δέ γε ὅλον τῶν ὄν
των ὂν καὶ τὰ μέρη· κἄν τε γὰρ ὅλον ᾖ τὸ ἓν ὂν
δῆλον δήπουθεν ὅτι μετὰ τοῦ εἶναι ἐστὶν ὅλον, κἄν τ
τὸ ἓν μετεχόμενον, πάντως καὶ τοῦτο τῷ ὄντι σύνεστι
δῆλον δήπουθεν ὅτι μετὰ τοῦ εἶναι ἐστὶν ὅλον, κἄ
τε τὸ ἓν μετεχόμενον, πάντως καὶ τοῦτο τῷ ὄντ
σύνεστι, κἂν αὐτὸ μόνον τὸ ὂν αὐτόθεν, καὶ τοῦτ
ἐστιν οὐσία. Εἰ οὖν τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος ὄντ
πως ἔστιν ἢ καθ' ὕπαρξιν ἢ κατὰ μέθεξιν, παράγετα
μὲν καὶ ταῦτα ἐκ τοῦ ἑνός, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας
εἴπερ εἴη τὸ ὅλον τῶν ὄντων καὶ τὸ μέρος. Οὕτω
οὖν ὁ Παρμενίδης ἔλεγεν ἐν τῷ ἑνὶ ὄντι ταῦτα τιθέ
μενος, ὅλον αὐτὸ λέγων εἶναι τὸ ἓν ὂν καὶ μέρη ἔχειν
καὶ τὸ μὲν ὂν τοῦ ἑνὸς ἐξάψας, τὸ δὲ ὅλον ἐν τῷ ὄντ
ἑνὶ θεωρῶν, καί τι τῷ ὄντι ὅλον ποιῶν εἰκότως. Πάντ
μὲν γὰρ ὅσα ὁλότητος οὐσιώδους μετέχει, ταῦτα κα
οὐσίας· οὐ πάντα δὲ ὅσα οὐσίας, ταῦτα καὶ ὁλότητος

(1) D. πολλῶν ἑνάδων.

Αὐτὰ γοῦν τὰ μέρη τῆς οὐσίας, καθό μέρη ἐστι μετέχοντα τῆς οὐσίας, ὁλότητος οὐ μετέχει καθὸ τοιαῦτά ἐστιν · εἰ δὲ τοῦ ἐπέκεινα τῆς οὐσιώδους ὁλότητος ἡ οὐσία μετέχει, ἄρα τῆς οὐσίας τὸ οὐσιῶδες ὅλον καὶ οὐκ ἔστι τῇ οὐσίᾳ ταὐτόν. Οὕτω δὲ καὶ εἴ τις ἑνοειδής ἐστιν ὁλότης, μετέχει (1) τοῦ ἑνὸς, τὸ δὲ ἑνιαῖον μέρος, ἀλλαμὴν ἡ οὐσιῶδες ἐστὶ τὸ ὅλον καὶ μέρος ἡ ἑνιαῖον · ἔστι γὰρ καὶ ἐν ταῖς οὐσίαις καὶ ἐν ταῖς ἑνάσιν ὅλον καὶ μέρος. Τὸ ἄρα ἓν ἐπέκεινα τοῦ ὅλου καὶ μέρους, καὶ τῶν οὐσιωδῶν καὶ τῶν ἑνιαίων, καὶ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πολλὰ τοῦ τε ὅλου προϋπάρχει καὶ τῶν μερῶν, ἑκάτερον πάντων πολλὰ πῶς ἔστιν ὡς δείξωμεν (2) · ἀλλαμὴν τὰ πολλὰ τὰ πρώτως ληφθέντα μόνου μετέχει τοῦ ἑνός · ἐπέκεινα ἄρα τὰ πολλὰ τοῦ τε ὅλου καὶ τῶν μερῶν. Ταύτῃ (3) μὲν οὖν καὶ τὸ δεικτέον ἡμῖν, θεατέον δὲ τὴν τῶν ἀποδείξεων τούτων ἀλήθειαν · καὶ εἰ οὕτως ἀποδείξεις εἰσὶ, δείξουσιν ὅτι πᾶν ὅλον πάντως συνάγει τι πλῆθος. Πᾶσα οὖν ὁλότης πάντως ἔμφασιν ἔχει τῶν οἰκείων μερῶν · ἡ μὲν γὰρ ἐν τῷ μέρει καὶ πάντως συντέτακται πρὸς τὸ μέρος, καὶ οὐ μόνον ὅλον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ μέρος · ἡ δὲ ἐκ τῶν μερῶν συμπεπλήρωται τοῖς ἑαυτοῖς μέρεσιν · ἡ δέ γε πρὸ τῶν μερῶν τὰς αἰτίας ἔχει (4) τῶν μερῶν, ὥστε καὶ πλήθους · οὐδαμῶς ἄρα ὅλον ἐστὶ τὸ ἕν. Εἰ γὰρ

(1) D. μετέχουσα.
(2) B. ἐδείξαμεν.
(3) D. ταύτῃ μὲν οὖν καὶ τοῦτο · δεικτέον δὲ ἡμῖν.
(4) B. συνέχει.

πᾶν ὅλον μετὰ πλήθους, τὸ δὲ ἓν ἄνευ πλήθους, οὐκ ἄρα ὅλον τὸ ἕν· πάλιν μέρος ἄλλου μέρος ἔστιν, ὥστε τὸ μέρη ἔχον, πλῆθος ἔχει, πᾶν γὰρ μέρος ἔντι μετ' ἄλλων ἐθέλει συμπληροῦν· τὰ δὲ ἄλλα ταῦτα δῆλον ὡς πολλά ἐστιν. Εἰ τοίνυν τὸ ἓν οὐδενός ἐστι πλήθους μετέχον, τὸ δὲ μέρη ἔχον πλῆθος ἔχει, φανερὸν ὅτι τὸ ἓν οὐκ ἂν ἔχοι μέρη (1)· δέδεικται δὲ ὅτι οὔτε ὅλον ἐστὶν, οὔτε ἄρα ὅλον ἐστὶν, οὔτε μέρη ἔχον τὸ ἕν· εἴτε γὰρ ὅλον ἐστὶν, εἴτε μέρη ἔχει, πολλά ἐστιν, ἀλλαμὴν οὐ πολλά ἐστιν, οὔτε ἄρα ὅλον ἐστὶν, οὔτε μέρη ἔχον. Καὶ ὁρᾷς ὅτι τοῦτο πρῶτόν ἐστὶν ἀποδεδειγμένον διὰ τῶν οὐ πολλῶν, ὥσπερ δὴ καὶ ἐν τοῖς οὖσιν ἡ ὁλότης παράγεται διὰ τοῦ πρώτου πλήθους, τὸ δὲ δι' αἰτίας δεικνύμενον, τοῦτό ἐστι κυρίως ἀποδεικτικόν· εἰ οὖν τὸ ὅλον ὅλον ἐστὶ διὰ τὰ πολλὰ, τὸ μὴ εἶναι πολλὰ πάλιν αἴτιον τοῦ μὴ ὅλον εἶναι, ἀμφοτέρων δὲ τούτων ἡ τοῦ ἑνὸς μονότης· τοῦτο δὲ ἦν ὃ καὶ ὁ Ἐλεάτης σοφὸς (2) ἐδείκνυ, μὴ δυνάμενον εἶναι ὡς ἀληθῶς ἓν, λέγω δὴ τὸ ὅλον· πάθος μὲν γὰρ αὐτό, φησιν, ἔχειν τοῦ ἑνὸς, οὐδὲ κωλύειν, τὸ δὲ ἓν αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον. Ὅπερ οὖν ἐκεῖ δέδεικται (3) δεικνὺς ὅτι μὴ ἔστιν ἓν ὡς ἀληθῶς τὸ Παρμενίδειον ἓν, τοῦτο ἐν τούτοις ἀπέδειξε μὴ ὂν τὸ ὡς ἀληθῶς ὂν, ἀντιστρέψας πρὸς ἐκείνην τὴν ἀπόδειξιν τὴν εὐταῦθα πρώτην ἔφοδον· ἐκεῖ μὲν γὰρ

(1) B. μέρη αὐτό.
(2) B. ὁ Ἐλεάτης ξένος.
(3) C. suprascriptum δέδειχα. D. δέδειχε.

ἔδειξεν εἰ ὅλον ἐστὶν, οὐκ ὂν ἀληθῶς ἕν, ἐνταῦθα δὲ εἰ ἔστιν ὡς ἀληθῶς ἓν, ὅτι οὐχ ὅλον ἐστίν· ὥστε ἢ ἐκείνοις ἀπιστείτω τις, ὡς οὐ Πλάτωνος θεάμασιν, ἢ καὶ τούτοις συγχωρείτω, καὶ ταύτην ἡγείσθω κατὰ Πλάτωνα τὴν πρώτην ἀρχὴν, καὶ τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν εἶναι τὸ πρῶτον, καὶ τοῦτο μὲν τοιοῦτον· εἰ δὲ ταὐτόν πως εἶναι δοκεῖ τό τε ὅλον καὶ τὸ μέρη ἔχον, οὐ χρὴ θαυμάζειν. Ὁρῶμεν γὰρ ὡς ἡνωμένον τὸ αὐτὸ καὶ ὡς διακεκριμένον· ὡς μὲν ἡνωμένον ὅλον αὐτὸ προσαγορεύομεν, ὡς δὲ διακεκριμένον μέρη ἔχον, τὸ δὲ ἓν οὔτε ἡνωμένον ἐστὶν, ὥστε οὐχ ὅλον, οὔτε διακεκριμένον, ὥστε οὐ μέρη ἔχον. Εἴτε γὰρ ἡνωμένον, πολλά ἐστιν· εἴτε διακεκριμένον· καὶ γὰρ τὸ ἡνωμένον πλῆθός ἐστι τῷ ἑνὶ κρατούμενον, τὸ δὲ ἓν ἐπέκεινα παντὸς πλήθους, τοῦ δὲ ὡς ἡνωμένου καὶ πολλῷ μᾶλλον τοῦ διακεκριμένου. Ταῦτα καὶ περὶ τούτων. Λοιπὸν δὲ ἂν τις ἐπιζητήσειεν, πότερον ταῦτα ἀποφάσκει τοῦ ἑνὸς, αὐτὸ (1) πρὸς αὐτὸ λαμβάνον τὸ οὐχ ἑπόμενον αὐτῷ ἢ πρὸς τὰ ἄλλα. Καὶ γὰρ τοῦτό τισιν ἔδοξεν, ὡς τῶν πολλῶν ὅλων ὄντων παρὰ τὸ ἓν, καὶ τούτων ἀποφασκομένων τοῦ ἑνὸς, καὶ τοῦ ὅλου καὶ τοῦ σχήματος, καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. Δῆλός ἐστιν ὁ φιλόσοφος ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς ὑποθέσεως παραλαμβάνων ὅσα οὐχ ἕπεται τῷ ἑνὶ αὐτῷ πρὸς αὐτό· καὶ γὰρ ὅτι ἀπλήθυντον, καὶ ὅτι οὐχ ὅλον, αὐτὸ καθ' αὐτὸ σκοπούμεθα, καὶ εἰ μηδὲν εἴη τῶν ἄλλων· ἐν μέσοις δὲ ὅσα οὐχ

(1) D. αὐτοῦ.

ἕπεται, οὔτε αὐτῷ πρὸς ἑαυτὸ, οὔτε πρὸς τὰ ἄλλα, οἷον ὅτι οὔτε ταὐτὸν ἑαυτῷ, οὔτε ἕτερον ἑαυτῷ, οὔτε ταὐτὸν τοῖς ἄλλοις, οὔτε ἕτερον τῶν ἄλλων, οὔτε ὅμοιον, οὔτε ἀνόμοιον ὡσαύτως, οὔτε ἁπτόμενον, οὔτε χωρὶς ὁμοίως· ἐπιτέλει δὲ ὅσα οὐχ ἕπεται τῷ ἑνὶ πρὸς τὰ ἄλλα μόνον, ὅπου καὶ δείκνυται, ὡς οὔτε ῥητόν ἐστιν, οὔτε δοξαστὸν, οὔτε ἐπιστητὸν, οὔτε ὅλως γνωστόν ἐστί τινι τῶν ἄλλων· ἀλλ' αὐτὸ τῶν ἄλλων ἐστὶν ἐξῃρημένον καὶ γνώσεων, καὶ γνωστὸν εἰ οἷόν τε εἰπεῖν ἐφ' ἑαυτοῦ μόνον οὐδενὶ τῶν ἄλλων συνταττόμενον, ἀλλ' ἀπεριόριστον τοῖς πᾶσι· καὶ ὅταν οὖν λέγῃ μὴ εἶναι πολλὰ τὸ ἓν, οὐχὶ τὰ ὅλα λέγει τοῦ ἑνὸς μὴ εἶναι τὸ ἓν, ὡς ἐπέκεινα τοῦ ἑνὸς μὴ εἶναι αὐτὸ πλῆθος ἐν ἑαυτῷ μὴ ἔχειν· μηδ' εἶναι τὸ ἓν ἅμα τῷ ἑνὶ καὶ πολλὰ, μόνως δὲ ἓν εἶναι καὶ αὐτὸ ἓν, παντὸς πλήθους καθαρεῦον· καὶ γὰρ ὅταν ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσει διῄ (1) καταφάσκων, ὅτι πολλὰ τὸ ἓν, ἀπλήθυντον αὐτὸ εἶναι καὶ μόνως ἓν, καὶ οὕτω μήτε ὅλον εἶναι, μήτε μέρη ἔχειν πρὸς ἑαυτὸ σκοποῦσα πῶς ἔχει τοῦτο τὸ ἕν.

« Δεῖ δέ γε μὴ πολλὰ, ἀλλ' ἓν αὐτὸ εἶναι. — Δεῖ.
« — Οὔτε ἄρα ὅλον ἔσται, οὔτε μέρη ἕξει, εἰ ἓν ἔσται
« τὸ ἕν. — Οὐ γάρ. »

Συμπεραίνεται μὲν ἐν τούτοις τὴν ὅλην ἀπόδειξιν, ἣν καὶ πρότερον εἴπομεν, καὶ νῦν δὲ ὅσως ὑπομνῆσαι πάλιν εὔκαιρον (2); τὸ ἓν οὐ πολλὰ, τὸ ὅλον πολλὰ, τὸ ἄρα ἓν οὐχ ὅλον· καὶ πάλιν τὸ ἓν οὐ πολλὰ, τὸ

(1) Codd. διήῃ. (2) D. οὐκ ἄκαιρον.

μέρη ἔχον, πολλὰ, τὸ ἓν ἄρα οὐκ ἔχει μέρη· ὡς εἶναι τὸν συλλογισμὸν ἐν δευτέρῳ σχήματι, τὸ ἄρα ἓν οὐκ ἔχει μέρη, καὶ ὑποθετικῶς, εἰ ὅλον ἐστὶ, μέρη ἔχει τὸ ἕν· εἰ μέρη ἔχει τὸ ἓν, πολλά ἐστιν· ἀλλαμὴν οὐ πολλὰ τὸ ἕν· οὔτε ἄρα ὅλον ἐστὶν, οὔτε μέρη ἔχει· Καὶ θέα μοι τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Πλάτωνος ὅτι οὐκ ἀμερὲς ἔφατο τὸ ἓν, ἀλλὰ μέρη μὴ ἔχον· οὐ γὰρ ταὐτόν ἐστι τὸ ἀμερὲς τῷ μέρη μὴ ἔχειν. Τοῦτο μὲν γὰρ κατὰ τοῦ ἑνὸς λέγειν δυνατόν· τὸ δὲ ἀμερὲς οὐ πάντως· φύσιν γάρ τινα δηλοῖ τὸ ἀμερὲς ἔστιν ὅτε, καὶ οἷον εἶδός τι· μᾶλλον δὲ καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ ἑνοειδὲς εἶδος, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ ὅπερ ὁ Τίμαιος κέκληκεν ἀμέριστον. Δῆλος γοῦν ἐστι καὶ αὐτὸς ἐν ἐκείνοις τὸ αὐτὸ καὶ ἀμέριστον ἀδιαφόρως καὶ ἀμερὲς, ὡς ἓν ἀνθ' ἑνὸς, ἀποκαλῶν, ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ψυχογονίας (1) γέγραπται. Ἐν δὲ Σοφιστῇ, καὶ τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν, ἀμερὲς ἐκάλεσεν εἰπὼν, Ἀμερὲς γάρ που δεῖ τό γε ὡς ἀληθῶς ἓν εἶναι, ταὐτὸν ἐν τούτῳ λέγων τὸ ἀμερὲς, ὅπερ ἐνταῦθα μέρη μὴ ἔχον εἶπεν. Ὥστε εἴ τι μὲν ἔστι μέρη μὴ ἔχον, ἀμερές ἐστι κατ' αὐτόν· ὥστε (2) εἴ τι δὲ ἀμερὲς, τοῦτο μέρη μὴ ἔχον, εἴπερ ἐστὶν ἕκαστον τῶν γενῶν τοῦ ὄντος, τὸ μὲν ἀμερὲς, τὸ δὲ μεριστὸν, τὸ δὲ μέσον ἀμφοτέρων. Οὕτω δὲ καὶ τὸ σημεῖον ἀμερὲς, ὡς οὐκ ἔχον μέρη, οἷα τοῦ διαστατοῦ μέρη γένοιντ' ἂν, οὐχ ἁπλῶς ἀμερὲς, ὡς μηδὲν ἔχον μέρος· συμπληροῦται γὰρ ὑπό τινων ὁ τοῦ σημείου λόγος· πάντα δὲ τὰ συμπληροῦντα μερῶν ἔχει τάξιν

(1) B. ψυχολογίας.

(2) Sic Codd. At fortè natum ex anteced nti ὥστε.

πρὸς τὸ ἀπ' αὐτῶν συμπληρούμενον. Οὕτω καὶ ἡ μονάς, διότι μὴ ἐστὶν ἐκ διωρισμένων τινῶν μερῶν, ὡς ὁ ἀπ' αὐτῆς ἀριθμὸς πᾶς· διότι δὲ ἔκ τινῶν ἐστι τῶν μονάδα ποιούντων αὐτὴν καὶ τοῦ σημείου διαφέρειν μέρη, ταῦτά τις εἰπὼν εἶναι τοῦ λόγου τῆς μονάδος, οὐκ ἂν ἁμάρτοι. Τὰ γὰρ εἰς τὸν ὅρον ἑκάστου εἴδους συντελοῦντα, μέρη πάντως ἐστὶν ἐκείνου, καὶ ἐκεῖνο ἐκ τούτων ἐστὶν ὡς μερῶν καὶ ἄλλο (1) τι πεπονθὸς ὂν τὸ ἓν, αὐτὸ δὲ οὐκ ὂν τὸ ἓν, μόνον δὲ τὸ ἁπλῶς ἓν, οὔτε ὡς συνεχῶν ἐστι μερῶν, οὔτε ὡς διῃρημένων, οὔτε ὡς συμπληρούντων αὐτὸ, μόνως ὂν ἓν καὶ ἁπλῶς ἓν, ἀλλ' οὐχ ἡνωμένον. Τοῦτο μὲν οὖν οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι. Πολὺν δὲ ἐνταῦθα καθορῶμαι (2) θόρυβον ἐγειρόμενον τῶν οἰηθέντων τὰς ἀποφάσεις ταύτας εἰς τὸ μηδαμῶς ὂν ἀπάγειν ἡμᾶς, ἢ ἄλλο τι τοῦτο, διὰ τῆς ἀοριστίας τῆς ἡμετέρας φαντασίας, οὐκ ἐχούσης ὡρισμένου τινὸς ἀντιλαβέσθαι πράγματος, ἅτε μηδενὸς τιθεμένου, πάντων δὲ ἁπλῶς ἀναιρουμένων ἀπὸ τοῦ ἑνός, καὶ διὰ ταῦτα ἀναπεπεισμένων, ὅτι χρή τινα φύσιν εἰσηγεῖσθαι καὶ ἰδιότητα τοῦ ἑνός. Ταῦτα γὰρ δή τινες ὑπολαβόντες, οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ νοῦ καὶ τῆς νοερᾶς οὐσίας ἐπὶ τὸ ἓν ἀναβαίνοντες ἀξιοῦσι τοῦ μὲν νοῦ τὴν νοότητα προτάττειν τῆς νοότητος, ὡς ἁπλουστέρας οὔσης τοῦ νοῦ, καὶ οἷον ἕξεως τοῦ νοεῖν· αἱ γὰρ ἐνέργειαί, φασι, πρὸ τῶν οὐσιῶν εἰσιν, ὡς ἑνικώτεραι αὐτῶν, καὶ πρὸ τούτου τὸ νοοῦν, οὐ τὸ ἐνεργοῦν τοῦτο λέγοντες, ἀλλὰ

(1) D. καὶ ὅλον τι. (2) B. καθορῶ καὶ θ. D. καθορῶ μαι.

τὸ τῆς ἐνεργείας αἴτιον, ὡς νόησιν ποιοῦν, ὡς εἴτις λέγοι τὸ ψυχοῦν ἢ τὸ κινοῦν : καὶ πρὸ τούτου πάλιν τὸ νόημα· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον ἀξιοῦντες ὡς ἀμερέστατον, καθάπερ τὸ κίνημα τῆς κινήσεως· καὶ οὐκ ἐπὶ ταύτης μόνης τῆς ὁδοῦ τοῦτο ποιοῦντες, ἀλλὰ καὶ ἐφ' ἑκάστου τῶν εἰδῶν· ὥστε ἀεὶ τελευτᾷν εἰς τὰ ὅμοια, λέγω δὲ οἷον ἀγάθωμα, κάλλωμα, ἀρέτωμα, ταὔτωμα, τὰ ὅμοια τούτοις, καὶ πᾶν εἶναι ταὐτὸν ἕν· οὓς ἐρωτητέον, πότερον τὰ πολλὰ ταῦτα τῇ φύσει διαφέροντα ἀλλήλων ἐστὶν, ἢ ὀνόματι μόνον; Οὐδὲ λέγουσι τί τὸ ἓν, ὡς προὔθεντο, ἀλλὰ διακενῆς ἀθύρουσι περὶ τὰ θειότατα τῶν πραγμάτων, οὐδὲ οὐσίᾳ ταῦτα διενήνοχεν ἀλλήλων, πλῆθος ἐν τῷ ἑνὶ καταλήψουσι· καί τοι γε ὁ Πλάτων τοῦτο πρὸ πάντων ἀνενδοιάστως ἀπέφησε τοῦ ἑνός. Πόθεν δὲ καὶ τὰ ὀνόματα ταῦτα παρειλήφασιν, ἢ ποίων θεολόγων ἀκηκόασι τὰς οὐσίας δευτέρας τῶν ἐνεργειῶν ποιούντων; Πανταχοῦ γὰρ καὶ ὁ Πλάτων, καὶ οἱ ἄλλοι θεολόγοι, τὰς μὲν ἐνεργείας ἀπὸ τῶν δυνάμεων, τὰς δὲ δυνάμεις ἀπὸ τῶν οὐσιῶν ἐξηρτῆσθαι λέγουσιν. Ἀλλὰ πρὸς μὲν τούτους οὐδὲν χρὴ λέγειν, καὶ ἄλλοις εὐθύνας δεδωκότας. Εἰσὶ δὲ οἳ διακρίνειν ἠξίωσαν θεὸν καὶ τὸ θεῷ εἶναι, καὶ ἀπονέμειν τῷ πρώτῳ τὸ θεῷ εἶναι, καὶ ὡς ταύτην ἰδιότητα παραδιδόναι τοῦ ἑνός· οὓς ἐρωτητέον πῶς τὸ εἶναι τοῦτο αὐτῷ ὑπολάβομεν, τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸ ἔστιν ἀφαιροῦντος· πῶς δὲ ἐν ἐκείνοις διακρίνομεν ἕκαστον, καὶ τὸ εἶναι ἕκαστον, καὶ ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἁπλᾶ καὶ θεῖα καὶ ἑνικώτατα τῶν πάντων με-

ταφέρομεν (1) τοὺς τοσούτους κανόνας· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ ψυχῆς ἠνεχόμεθα λέγειν, ὡς ἕτερον ψυχὴ καὶ τὸ εἶναι ψυχῇ, οὐδὲ ἐπ' (2) ἄλλου τούτων ἀΰλων εἰδῶν· πολλῷ ἄρα μᾶλλον ἐπὶ τῶν θεῶν αὐτῶν παραιτησόμεθα τὰς τοιαύτας εἰσάγειν διαφοράς. Καὶ πῶς γὰρ ἄλλο ἔσται τὸ ἓν καὶ τὸ ἑνὶ εἶναι; λήσομεν οὖν οὕτω τὸ ἓν ποιοῦντες οὐχ ἓν, εἴπερ ἀφεῖται τοῦ ἑνὶ εἶναι, καὶ μετέχει κρείττονος ὄντος. Ἄλλοι τοίνυν εἰρήκασιν, ὅτι πάντων αἴτιον ἦν τὸ πρῶτον ὑπὲρ ζωὴν, ὑπὲρ νοῦν, ὑπὲρ αὐτὸ τὸ ὂν ἱδρυμένον, ἔχει πως τὰς τούτων αἰτίας ἁπάντων ἀφράστως καὶ ἀνεπινοήτως, καὶ τὸν ἑνικώτατον τρόπον· καὶ ἡμῖν μὲν ἀγνώστως· καὶ ἔστι τὰ ἐν αὐτῷ κρύφια τῶν ὅλων αἴτια παραδείγματα πρὸ παραδειγμάτων· καὶ τὸ πρῶτον αὐτὸ ὅλον πρὸ ὅλων, οὐ δεηθὲν μερῶν. Τὸ μὲν γὰρ πρὸ τῶν μερῶν, ὅλων δεῖσθαί πως τῶν μερῶν, καὶ τοῦτο εἶναι, ὅπερ ἂν οἶδεν ὁ Πλάτων· τὸ δὲ ὅλον πρὸ τῶν ὅλων οὐδὲν δεῖσθαι (3) μερῶν. Οἱ δὲ ταῦτα λέγοντες οὐδὲν ἐπαΐουσι τοῦ Πλάτωνος, μόνῃ τῇ ἀφαιρέσει χρῆσθαι δοκιμάζοντες ἐπὶ τοῦ ἑνός· οὐδὲ μνημονεύουσι τῶν ἐν τῇ πρὸς Διόνυσον ἐπιστολῇ γεγραμμένων, καὶ τῆς ἐκεῖ παραινέσεως, μηδὲν τῷ ἑνὶ προσφέρειν, ἀλλὰ πάντα ἀφαιρεῖν ἐγκελευομένης, ἵνα μὴ λανθάνωμεν (4) τὸ συγγενές τε καὶ ἡμῖν προσῆκον ἀνατιθέντες· τούτῳ γὰρ δὴ πάντων ἐν ἐκείνοις αἴτιον ἀπεφήνατο

(1) D. μεταγάγεμεν.

(2) B. ἐπ' ἄλλου τόνων τῶν ἀΰλ. C. ἐπ' ἄλλου τόνου τῶν ἀΰλων.—Leg. ἐπ' ἄλλου τίνος τῶν. aut : ἐπ' ἄλλου τῶν.

(3) B. προσδεῖσθαι.

(4) D. λάθωμεν.

κἀκεῖνο τὸ ζητεῖν ὁποῖόν τι τὸ ἕν. Χωρὶς δὲ τούτων, πῶς ἔτι τὸ ἓν φυλάττομεν (1); τὸ γὰρ τῶν ὅλων (2) ὅλως περιληπτικώτερον ἐστὶ τῶν ὅλων· ἑνοειδὲς οὖν τὸ ἓν ἐξῄρηται καὶ ὑπερέχει πάσης ὁλότητος· καὶ τὸ μὲν τῶν ὅλων ὅλον, εἴπερ ἄρα τῇ μέσῃ προσήκει τάξει τῶν νοητῶν, ὡς δείξομεν· αὕτη γὰρ ὑπερέχει τῆς νοερᾶς ὁλότητος, καὶ περιείληφε πανταχόθεν αὐτήν· τὸ δὲ ἓν ἐπέκεινα τῶν νοητῶν ἐστιν. Εἰ δὲ καὶ μὴ μόνον ἀπὸ νοῦ καὶ ζωῆς καὶ ὄντος ἀνιόντες πάντων τὰς ἀγνώστους αἰτίας ἐν τῷ ἑνὶ θήσομεν ἀλλὰ καὶ ἀφ' (3) ἑκάστου τῶν ὄντων, οἷον κάλλους, ἀρετῆς, δικαίου, τῶν ἄλλων ἑκάστου τοσαῦτα ἔσται τῷ πλήθει τὸ ἓν ὁπόσα καὶ ὁ νοῦς, καὶ οὐκ ἂν ἔτι εἴη οὐδαμῶς ἕν, καὶ οὕτω λάθοιμεν ἂν διπλασιάσαντες (4) τὰ ὄντα· αὐτὰ γὰρ ἔσται καὶ τὰ αἴτια αὐτῶν τὰ ἐν τῷ ἑνὶ ὑπάρχοντα· καὶ περὶ τούτων ζητήσομεν, πῶς πολλὰ ὄντα ἥνωται, καὶ ἀναγκάσομεν εἶναι καὶ πρὸ τούτων ἕν, καὶ ἢ κυρίως ἓν αὐτὸ φυλάττοντες πάντα ἀφαιρήσομεν, ἢ πάλιν ἐν ἐκείνῳ πάντα θησόμεθα, καὶ τριπλασιάσομεν τὰ ὄντα, καὶ οὕτως ἐπ' ἄπειρον ἀνιόντες (5), οὐκ ἔτι που στησόμεθα καὶ ἡμεῖς λέγειν πλάτος ἔχειν καὶ τὸ ἕν· ὅπερ ἤδη τινὲς τῶν Πλάτωνος φίλων ἐτόλμησαν λέγειν, καίτοι παντὸς πλάτους ἀπαιτοῦντος ἄλλο τι τῷ πλάτει τὴν ἕνωσιν διδόν, ἢ, μηδενὸς ὄντος τοιούτου, τὸ πλάτος ἐπείσακτον ἔχειν ἕνωσιν εἶναι πρῶτον οὐκ αὔταρκες διὰ τὴν ἑνώ-

(1) D. φυλάξομεν·

(2) Sic Codd.—B. φυλάττομεν; τὸ γὰρ τῶν ὅλων ὅλον, εἴπερ ἄρα...

(3) D. ἐφ' ἑκάστου.

(4) B. πολλαπλασιάσαντες.

(5) D. προιόντες.

σεως ἔνδειαν. Κάλλιον οὖν, ὥσπερ ὁ Πλάτων πεποίηκεν, ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων ἵστασθαι, καὶ διὰ τούτων ἐνδείκνυσθαι τὴν ἐξῃρημένην τοῦ ἑνὸς ὑπερβολὴν (1), ὡς οὔτε νοητόν ἐστιν, οὔτε νοερὸν, οὔτε ἄλλο τι τῶν ἡμῖν δι' ἐπιβολῶν μεριστῶν γινομένων οὐδέν· πάντων γὰρ ὂν αἴτιον, οὐδέν ἐστι τῶν πάντων· καὶ οὐχ ἡμῖν μὲν ἄγνωστον, ἑαυτῷ δὲ γνωστόν ἐστιν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀγνοοῦμεν, ἐπεὶ καὶ τὸ λέγειν ὅτι πηγὴν θεότητός ἐστιν, ὥςπερ ἑνὰς τῶν καλῶν πάντων τὸ αὐτὸ καλὸν καὶ τὸ πρώτως καλὸν, καὶ ἑνὰς τῶν ἴσων πάντων τὸ αὐτὸ ἴσον καὶ ἡ πρώτως ἰσότης· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τούτων ζητοῦμεν τί τὸ αὐτὸ καλὸν, ἀλλ' ἔγνωμεν ὅτι πηγὴ τῶν καλῶν, καὶ τοῦτο (2) ἐξαρκεῖν νομίζομεν. Οὕτως ἄρα καὶ τὸ ἓν, ἡ πηγὴ θεότητος πάσης, καὶ ὅ ἐστιν αὐτὸ θεός· πᾶς γὰρ θεὸς, καθὸ θεὸς, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὑφέστηκεν. Οὐδὲ τοῦτο οὖν ἁπλῶς ὀρθόν· εἰ γὰρ, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, μηδὲ (3) ὄνομά ἐστιν ἐκείνου μηδὲν, πῶς ἂν αὐτὸ θεὸν, ἢ ἄλλο τι προσαγορεύοιμεν (4); ἀλλὰ καὶ τοῦτο καὶ τὰ ἄλλα πάντα καταδεέστερα παντελῶς ἐστι τῆς ἀγνώστου τοῦ ἑνὸς ὑπεροχῆς. Εἰ δὲ ὅλως χρή τι καταφατικῶς περὶ αὐτῶν λέγειν, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ, κατὰ τὴν τοῦ Πλάτωνος ψῆφον, ἄμεινον αὐτὸ πηγὴν θεότητος πάσης καλεῖν (5) ἄλλωσπερ, ἐπεὶ καὶ ἀρχὴν αὐτὸ καὶ αἴτιον τῶν πάντων λέγομεν, καὶ τέλος πάντων, καὶ ἐφετὸν τοῖς πᾶσιν· ἐκείνου γὰρ ἕνεκα πάντα, καὶ ἐκεῖνο

(1) B. περιβολήν.

(2) C. D. καὶ τοῦτο αὔταρκες νομίζομεν.

(3) D. μηδέν.

(4) D. προσαγορεύσομεν.

(5) B. ἀποκαλεῖν.

αἴτιον πάντων καλῶν, ὥς φησιν αὐτὸς ἐν Ἐπιστολαῖς· διὸ οὐκ αὐτὸ λέγομεν τί ἐστιν, ἀλλ' ὅπως ἔχει τὰ μετ' αὐτὸ πρὸς αὐτὸ, καὶ ὧν ἐστιν αἴτιον. Συντόμως οὖν, πᾶσα μὲν θεότης ἐναγές ἐστι, τὸ δὲ αὐτὸ ἓν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ αὐτοθεότης, δι' ἣν πᾶσιν ὑπάρχει θεοῖς τὸ εἶναι θεοῖς· ὡς πᾶσιν οἷς τὸ εἶναι νοῦς ἐκ τοῦ πρώτου νοῦ, καὶ τὸ εἶναι ψυχὰς, ἐκ τῆς πρώτης ψυχῆς. Τὸ γὰρ πρώτως ὂν αἴτιον τοῖς ἄλλοις τοῦ εἶναι δευτέρως, ὅπερ λέγεται πρώτως. Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τούτων· προσακτέον (1) δὲ καὶ τῇ λέξει, καὶ ὅπως ὁ Πλάτων ἐνδείκνυται περὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων ὡς οὐχὶ στερητικῶν οὐσῶν, ἀλλὰ καθ' ὑπεροχὴν τῶν καταφάσεων ἐξῃρημένην(2). Τὸ γὰρ ἓν, φησιν, οὔτε ὅλον, οὔτε μέρη ἔχον εἶναι δεῖ· τοῦτο δὲ τὸ δεῖ τὴν κατὰ τὸ ἀγαθὸν ὑπεροχὴν ἐνδείκνυται. Τεκμήριον δέ· τοῖς γὰρ ἐστερημένοις οὐ προστίθεμεν τὸ δεῖ· τίς γὰρ ἂν εἴποι δεῖ τὴν ψυχὴν ἀγνοεῖν ἑαυτήν; ἡ γὰρ ἄγνοια τοῖς γνωστικοῖς στέρησίς ἐστιν· οὕτω καὶ αὐτὸς εἶπε περὶ τῶν κακῶν πάντων ὅτι ἀναγκαῖον αὐτὰ εἶναι ἐν τῷ Θεαιτήτῳ. Τὸ οὖν δεῖ μὴ εἶναι οὐ τοῖς ἐστερημένοις ἐστὶ προσοιστέον, ἀλλὰ τοῖς κρείττοσι τῶν ἕξεων· οἷον, δεῖ τὸ πρῶτον μὴ νοεῖν ἑαυτὸ, ὡς κρεῖττον τοῦ νοεῖν, καὶ δεῖ μὴ πολλὰ εἶναι, ὡς κρεῖττον τοῦ πολλὰ, καὶ δεῖ μὴ ὅλον εἶναι, μήτε μέρη ἔχειν, ὡς κρεῖττον καὶ τούτων. τὸ γὰρ δέον οὐκ ἔστι στερήσεως, ἀλλ' ὑπεροχῆς σημαντικόν. Τοῦτο δὴ οὖν καὶ ὁ Πλάτων

(1) Sic Codd. et rectè. Sed forte etiam προσεκτέον.

(2) D. ἐξῃρημένων.

ἐνδεικνύμενος, ὅπερ ἔφην, τὸ δεῖ προστίθησιν, εἰς ὑπόμνησιν ἀρκοῦν τῆς τῶν ἀποφάσεων τούτων δυνάμεως, καὶ ἅμα διὰ τούτου δεικνὺς ὅτι περὶ ὑφεστῶτός τινος ποιεῖται τὸν λόγον, ἀλλ' οὐχὶ περὶ ἀνυπάρκτου πράγματος. Τίς γὰρ ἂν εἴποι περὶ τοῦ ἀνυποστάτου, ὅτι δεῖ αὐτὸ εἶναι ἀνυπόστατον ὄν; τὸ γὰρ ἓν (1) φέρεται (2) κατὰ τῶν ὅλων ὕπαρξιν ἐχόντων.

«Οὐκοῦν εἰ μηδὲν ἔχει μέρος, οὔτ' ἀρχὴν, οὔτε τελευ«τὴν, οὔτε μέσον ἔχει· μέρη γὰρ ἂν ἤδη αὐτοῦ τὰ τοι«αῦτα εἴη. — Ορθῶς.»

Πρότερον ἐχώρισε τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ πρώτου πλήθους· δεύτερον ἀφεῖλε τοῦ ἑνὸς τὴν ὁλότητα, ἣ συνέχει τὸν σύνδεσμον τῶν νοερῶν θεῶν. Καὶ ὅτι ταύτην ἀφεῖλεν, ἀλλ' οὐ τὴν νοητὴν μόνον, ἔσται φανερώτατον ἡμῖν ἀπὸ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως. Εἰσόμεθα δὲ προϊόντες ἔτι φανερώτερον κἀκεῖνο, δι' ἣν αἰτίαν ἤρξατο τῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τούτου τοῦ πλήθους, ὃ καὶ πρότερον εἴπομεν, ἀλλ' οὐχὶ τῆς ἀκρότητος νοητῆς, ἥτις ἐστὶν αὐτὸ τὸ ἓν ὄν, ἀλλὰ τοῦτο τελευταῖον ἀφαιρήσει, παντὸς τοῦ νοητοῦ δεικνύων ἐπέκεινα τὸ ἕν. Τρίτον, ἀφαιρεῖ νῦν τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ μέσον καὶ τὴν τελευτὴν, τάξεως τοῦτο σύμβολον ὑφειμένης, ἣ κατὰ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρη ἔχον· καὶ ἐπιστήσομεν ὅπως καὶ τοῦτο πάλιν ἐκ τοῦ πρὸ αὐτοῦ δείκνυσιν ἑπόμενος τοῖς ἀποδεικτικοῖς κανόσιν. Εἰ γὰρ μὴ ἔχοι (3) μέρη τὸ ἓν, οὔτε ἀρχὴν, οὔτε μέσον, οὔτε τέλος ἕξει. Πᾶν γὰρ τὸ

(1) B. C. D. δέον.
(2) D. συμφέρεται.
(3) B. ἔχει.

ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τέλος ἔχον, μέρη ἔχει· ἀλλαμὴν τὸ ἡγούμενον, τὸ ἄρα ἑπόμενον· ἀναιρεθὲν ἄρα τὸ ἡγούμενον, συνανεῖλε τὸ ἑπόμενον. Μερικωτέρας οὖν τὸ ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτὴν ἔχον τάξεώς ἐστι σύμβολον· τὸ γὰρ καθολικώτερον αἰτιώτερόν ἐστι, τὸ δὲ μερικώτερον πορρωτέρῳ τῆς ἀρχῆς (1). Ἐπεὶ καὶ συμβαίνει τοῖς πράγμασι· τὰ γὰρ μέρη ἔχον, οὐ δῆλον εἰ ἀρχὴν ἔχει καὶ μέσον καὶ τελευτήν· τί γὰρ (2) δυοῖν εἴη μερῶν ὅλων; καὶ γὰρ ἡ δυὰς ὅλον τί ἐστι τρόπον τινὰ, καὶ οὕτως ὡς ἀρχὴν πάντων τῶν μεριστῶν· τὸ δὲ ἀρχὴν ἔχον καὶ τελευτὴν, ἐν τριάδι πρῶτον. Εἰ δὲ πᾶν ὅλον λέγει τις εἶναι τριαδικὸν, ἀλλ' οὐδὲν κωλύει καὶ οὕτως τὸ μέρη ἔχον κατ' αὐτὸ τοῦτο μήπως εἶναι τέλειον, προϋπάρχον τοῦ τελείου καὶ ὅλου· διὸ καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ὅλου πεποίηται τὴν ἀπόδειξιν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ μέρη ἔχειν. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον καὶ ἀπὸ τῶν προειρημένων· ἀποροῦσι δὲ (3) εἰκότως τινὲς, πῶς ἐπήνεγκεν ὁ Παρμενίδης ἀνενδοιάστως τὸ, Μέρη γὰρ ἂν ἤδη τὰ τοιαῦτα εἴη. Τοῦτο μὲν γὰρ ἡμῖν ἐπιδείκνυσι σαφῶς, ὅτι πᾶν τὸ ἔχον ἀρχὴν καὶ τέλος μέρη ἔχει τὴν ἑαυτοῦ ἀρχὴν καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ ἑαυτοῦ τέλος· τὸ δὲ οὐκ ἔστιν ἀληθές· ἡ γοῦν (4) γραμμὴ καὶ ἀρχὴν ἔχει σημεῖον καὶ τέλος· ἀλλ' οὐ μέρη τοσαῦτα φησὶ γραμμῆς· οὐδὲ νοὸς γὰρ ἄπειρα τὰ μέρη πέρας ἔχοντος· τὰ δὲ σημεῖα ἄπειρά ἐστι· γραμμὴ δὲ ἐκ σημείων οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ὅλως ἐκ σημείων εἶναι τὸ μέγεθος

(1) D. τῆς ἀρχῆς ἐστι.
(2) B. τί γάρ, εἰ δ.
(3) D. ἐπαποροῦσι.
(4) B. ἡ γάρ.

δυνατόν. Πρὸς δὴ ταύτην τὴν ἀπειρίαν ῥητέον, πρῶτον μὲν ὅτι Πλάτων ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποιούμενος τὸν λόγον εἰκότως εἴρηκεν, εἰ ἔχει ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τέλος, μέρη ἂν αὐτὰ τὰ τοιαῦτα εἴη· οὐ γὰρ ἐξ ἀνομοίων ἔσται τὸ ἓν συμπεφορημένον ὡς ἡ γραμμὴ, οὐδὲ ἕξει τοιαύτας ἀποπερατώσεις· ἀλλ' εἴπερ ὅλως ἐν αὐτῷ τέλος τις ὑποθεῖτο καὶ μέσον καὶ ἀρχὴν, ἔσται ταῦτα συμπληρωτικὰ τοῦ ἑνὸς, ὥστε καὶ μορίων ἂν ἔχοι λόγον πρὸς αὐτό. Καὶ γὰρ ταῦτα ἕξει μέρη, ὥσπερ ἡ τριὰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ τέλος αὐτὰ ἔχει μέρη· ἔπειθ' ὅτι καὶ εἴτι πέρατα ἅττα ἔχει, ταῦτα καὶ ἄλλα ἂν ἔχοι μέρη πάντα τὰ ὑπὸ τούτων ὁριζόμενα (1)· πέρατα γὰρ ὄντα, τινῶν ἐστι πέρατα· καὶ τὸ ταῦτα ἔχον, καὶ ἐξ ἐκείνων ἔσται πάντως, ἐν οἷς ταῦτα, καὶ μέρη ἕξει ἐκεῖνα· ὥστε τὸ Μέρη ἂν αὐτοῦ τὰ τοιαῦτα εἴη, οὐ τὰ ὡς πέρατα, ἀλλὰ τὰ ὡς πεπερασμένα ἀκουσόμεθα. Καὶ γὰρ εἴ τι μὲν ἔχει πέρατα, καὶ μέρη ἔχει· οὐκ εἴ τι δὲ μέρη, πάντως καὶ πέρατα ἔχει, ἀλλὰ ἄλλ' ἅττα τῶν μερῶν, ὥσπερ καὶ ἕκαστος τῶν ἀριθμῶν. Ὀρθῶς οὖν εἶπεν, ὅτι πᾶν τὸ ἔχον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτὴν, ἔχοι ἂν μέρη· ἢ γὰρ ταῦτα, ἢ ἐν οἷς ταῦτά ἐστι. Πρῶτον μὲν οὖν ταῦτα ῥητέον, δεύτερον δὲ, καὶ ὃ πολλῷ φαίη ἄν τις ἀληθέστερον, ὅτι τὸ μέρος τῶν πολλαχῶς (2) ἐστι λεγομένων· καὶ γὰρ τὸ ταῦτά πως τῷ ὅλῳ καὶ πάντα ἔχον μερικῶς, ὅσα τὸ ὅλον ὁλικῶς, μέρος καλοῦμεν, οἷον τοῦ ὅλου νοῦ μέρος εἶναι τῶν πολλῶν ἕκαστον, καίτοι πάντων ὄντων ἐν ἑκάστῳ τῶν εἰδῶν,

(1) D. ὁρισόμενα. (2) D. πολλαχοῦ.

καὶ τὰ ἀπλανῆ μέρος τοῦ παντὸς, καίτοι καὶ ταύτης τὰ πάντα περιεχούσης, ἀλλ' ἕτερον τρόπον ἢ ὡς ὁ κόσμος. Καὶ ἔτι δεύτερον τὸ συμπληρωματικόν τινος, ὥσπερ λέγομεν μέρη τοῦ παντὸς τὰς ὅλας σφαίρας, καὶ μέρη τῆς ψυχῆς τὸ διανοητικὸν καὶ δοξαστόν (1)· τὰς μὲν γὰρ συμπληροῖ τὸ πᾶν, τὸ δὲ τὴν ψυχήν. Καὶ πρὸς τούτοις κατά τι κοινὸν σημαινόμενον μέρος λέγομεν πᾶν τὸ ὁπωσοῦν τισι συντεταγμένον εἰς ἑνὸς συντέλειαν. Οὕτω γὰρ καὶ τοῦ κόσμου μέρος ἂν εἴποις ἕκαστον ἡμῶν· οὐχ' ὅτι συμπληροῦται τὸ πᾶν, ὡς πᾶν δι' ἡμῶν· οὐδὲ γὰρ ἀτελὲς γίνεται τὸ πᾶν, φθαρέντος τινὸς ἡμῶν· ἀλλ' ὅτι συντετάγμεθα καὶ ἡμεῖς τοῖς ὅλοις μέρεσι τοῦ παντὸς, καὶ συνδιοικούμεθα τοῖς ἄλλοις πᾶσι (2), καὶ ἐσμὲν ὅλως, ὡς ἐν ἑνὶ ζώῳ τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ μέρη τοῦ παντὸς, καὶ συμπληροῦμεν αὐτὸ, οὐχ ᾗ ἐστιν, ἀλλ' ᾗ γόνιμόν ἐστι. Τριχῶς οὖν λεγομένου τοῦ μέρους, προειπὼν ὁ Πλάτων, ὡς οὐδὲν ἔχει μέρος τὸ ἓν, δῆλον ὅτι πάσας ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὰς ἐννοίας τοῦ μέρους· καὶ γὰρ πᾶν τὸ ὁπωσοῦν μέρος ἔχον, πλῆθος ἔχει· τὸ δὲ ἓν οὐκ ἔχει πλῆθος, οὐδὲ μέρη ἄρα ἕξει οὐδαμῶς· εἰ τοῦτο, οὔτε ἀρχὴν οὔτε μέσον οὔτε τέλος ἂν ἔχοι. Καὶ γὰρ ταῦτα μέρος ἂν φαίης εἶναι τοῦ ἔχοντος αὐτὰ κατὰ τὸ τρίτον σημαινόμενον τοῦ μέρους, ὃ πᾶν τὸ ὁπωσοῦν τισι συντεταγμένον μέρος εἶναι τούτου φησὶ, καὶ διὰ τῆς συντάξεως ἐκείνων

(1) D. δοξαστικόν. (2) D. ἅπασι.

συμπεπλήρωται. Καὶ γὰρ ἡ γραμμὴ, καθὸ ἂν γραμμὴ, πάντως ἄλλα ἂν ἔχοι μέρη· καθὸ δὲ μὴ πέρας, πεπερασμένη πάντως ἐκ τούτων ἐστὶν ὡς συμπληρωτικῶν αὐτῶν· διὰ γὰρ ταῦτα πεπερασμένη καλεῖται (1)· καὶ ταῦτα οὖν πεπερασμένα λέγοιτο ἂν, εἰ καὶ μὴ ὡς γραμμή. Πρὸς μὲν οὖν ταύτην τὴν ἀπορίαν οὕτως ἀπαντησόμεθα τὴν τοῦ μέρους διαφορότητα σημήναντες, καὶ ὅπως ἂν λέγοιτο μέρος καὶ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐκείνου ἐν, ᾧ ἐστι. Καθ' ἑτέραν δὲ αὖ ζήτησιν, ἀποροῦσί τινες πῶς ὁ μὲν Ἀθηναῖος ξένος ἐν Νόμοις φησὶ τὸν θεὸν ἀρχήν τε καὶ μέσα καὶ τελευτὴν πάντων (2) ἔχειν· ὁ δὲ Παρμενίδης ἐν τούτοις δείκνυσιν, ὡς οὔτε ἀρχὴν οὔτε τελευτὴν οὔτε μέσον ἔχει· ταῦτα γὰρ ὑπεναντία φασί πώς ἐστι. Πάλιν δὴ πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν φασί τινες, ὅτι καὶ ἔχει τὸ πρῶτον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτὴν, καὶ οὐκ ἔχει· κρυφίως γὰρ ἔχει, διῃρημένως δὲ οὐκ ἔχει. Πάντα γὰρ ἀφράστως ἐν αὐτῷ καὶ ἀνεπινοήτως, αὐτῷ δὲ γνωστῶς· οὓς οὐκ ἀποδεξόμεθα πάλιν πληθύοντας τὸ πρῶτον καὶ ὁπωσοῦν· τὸ γὰρ κρύφιον τοῦτο καὶ ἀδιαίρετον πλῆθος ἄλλῃ προσήκει τάξει τῶν δευτέρων τινὶ καὶ οὐκ αὐτῷ τῷ πρώτῳ τῷ παντὸς καθαρεύοντι πλήθους. Ὅλως γὰρ αἱ διαιρέσεις, αἱ μὲν μοναδικαὶ μέχρι τῶν νοητῶν εἰσιν, αἱ δὲ εἰς ἀριθμοὺς ἐκτεινόμεναι (3) περὶ τὰς ἐφεξῆς καὶ τούτων θεωροῦνται διακοσμήσεις· τὸ δὲ ἓν πρὸ πάσης ἐστὶ διαιρέσεως καὶ πρὸ παν-

(1) D. ἀποκαλεῖται.
(2) C. πάντως ἔχει.
(3) D. διατεινόμεναι.

τὸς πλήθους, τοῦ τε ἡνωμένου καὶ διακεκριμένου μόνως ἓν ὑπάρχον. Ἀλλ' ὁ μὲν τούτων λόγος διαβεβλήσθω σαθρὰ φθεγγόμενος· οὐδὲ γὰρ ἄλλοις ἀντιλέγειν προὐθέμεθα, οὐδὲ τὰ τῶν ἄλλων ἐξετάζειν, εἰ μὴ ὅσον πάρεργον (1). Οἱ δέ γε χαριέστερον πρὸς τὴν ἀπορίαν λέγουσιν, ὅτι περὶ θεοῦ μὲν καὶ ὁ Ἀθηναῖος ξένος ποιεῖται τὸν λόγον, περὶ θεοῦ δὲ καὶ ὁ Παρμενίδης· ἀλλ' οὗτος μὲν περὶ τοῦ πρώτου θεοῦ καὶ παντὸς ἐξῃρημένου πλήθους, ἐκεῖνος δὲ περί τινος θεοῦ κατ' ἄλλην τεταγμένου τάξιν. Καὶ τί γὰρ οὐ δεῖ λέγειν, σαφῶς τοῦ δημιουργοῦ καὶ πατρὸς ὀρθότατα λέγοντος; καὶ γὰρ τὸ, παραπορευόμενος, οὐδὲν προσήκει τῷ ἑνὶ, καὶ τὸ ἕπεσθαι τὴν δίκην αὐτῷ παντελῶς ἄλλην ἡμῖν ἐνδείκνυται τάξιν καὶ ἄλλον θεὸν, καὶ ἔχει λόγον ἐπὶ τὸν δημιουργὸν ἀναπέμπειν ἐκεῖνα, τὸν τριχῇ μὲν διελόντα τὸ πᾶν κατὰ τὴν τριάδα τὴν δημιουργικὴν, τῇ δὲ νοερᾷ γνώσει τὰ πάντα περιειληφότα (2), μετὰ δὲ τῆς δίκης τὰ ἄλλα κατευθύνοντα. Εἴρηται μὲν οὖν ὥςπερ καὶ ταῦτα ὀρθῶς· ἔτι δὲ τελεώτερον ὁ ἡμέτερος καθηγεμὼν ἔλυε τὴν ἔνστασιν λέγων, ὅτι μὴ ταὐτόν ἐστιν ἐπισκοπεῖν ἡμᾶς ὅπως ἔχει πρὸς ἑαυτὸ καὶ πῶς πρὸς τὰ ἄλλα τὸ ἓν, καθάπερ ἐπισημηνάμεθα πολλάκις. Τούτων δὲ διακεκριμένων τῶν προβλημάτων, εἰκότως ὁ Πλάτων νυνὶ θεωρῶν τίνα οὐχ ἕπεται τῷ ἑνὶ πρὸς ἑαυτὸ, καὶ ἀρχὴν καὶ μέσον αὐτοῦ καὶ τελευτὴν ἀπέφησε· ταῦτα γὰρ πλῆθος ἂν ἡμῖν τῷ

(1) B. καθ' ὅσον πάρεργον. — D. πάρεργόν ἐστι.

(2) D. συμπεριειληφότα.

ἑνὶ συνεισήνεγκεν. Ὁ δέ γε Ἀθηναῖος ξένος οὐ πῶς ἔχει πρὸς ἑαυτὸν ὁ θεὸς εἴρηκεν, ἀλλὰ πῶς ἔχει πρὸς ἄλλα, καὶ ὅτι τὴν ἀρχὴν ἔχει καὶ τὰ μέσα καὶ τὴν τελευτὴν, τούτων μὲν ἐν τοῖς πᾶσιν ὄντων, ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ θεῷ, τοῦ δὲ θεοῦ, διότι πρὸ πάντων ἐστὶ, καὶ τοῦ ἔχειν ἀρχὴν καὶ μέσα καὶ τελευτὴν καθαρεύοντος, συνέχοντος δὲ τὰ ὄντα πάντα, ἐν οἷς τὰ τρία ταῦτά ἐστιν· ὥστε καὶ εἰ περὶ τοῦ πρώτου ποιεῖται τὸν λόγον καὶ ἐν ἐκείνοις, οὐ μάχεται τοῖς ἐνταῦθα λεγομένοις. Οὐ γὰρ ὅτι ἐν ἑαυτῷ καὶ πρὸς ἑαυτὸν τὴν τριάδα ταύτην ὁ θεὸς ἔχει, λέγει ὁ Ἀθηναῖος ξένος, ἀλλ ὅπως πᾶσιν ἐπιβέβηκε τοῖς οὖσιν, ἐν οἷς τὰ τρία ἐστὶ ταῦτα. Εἰ δὲ ἐν Ἐπιστολαῖς περὶ τὸν πάντων βασιλέα τὰ πάντα εἶναί φησι, καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα καὶ ἐκεῖνον (1) αἴτιον πάντων τῶν καλῶν, δῆλον δὴ ὅτι καὶ ἀρχὴ πάντων ἐστὶν ἐκεῖνος καὶ τέλος καὶ μέσον· ἀλλ' οὐδὲ διὰ τοῦτο αὐτὸς ἀρχὴν ἔχει καὶ μέσον καὶ τελευτήν. Καὶ γὰρ ἐκεῖνα πῶς ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα διδάσκει, καὶ οὐ πῶς ἔχει πρὸς ἑαυτόν. Τῶν οὖν ἄλλων ἐστὶν ἀρχὴ, μέσον, τέλος τὸ πρῶτον, ἀλλ' οὐκ αὐτὸ διαιρεῖται εἰς ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τέλος· καὶ γάρ ἐστιν ἀρχὴ μὲν πάντων, ὅτι ἀπ' αὐτοῦ πάντα· τέλος δὲ, ὅτι ἐπ' αὐτὸ πάντα· πᾶσα γὰρ ὠδὶς καὶ πᾶσα κατὰ φύσιν ὄρεξις πρὸς τὸ ἓν, ὡς μόνως ἀγαθὸν, ἀνατείνεται (2)· μέσον δὲ, ὅτι πάντα τὰ κέντρα τῶν ὄντων εἴτε νοητῶν, εἴτε νοερῶν, εἴτε ψυχικῶν, εἴτε

(1) A. B. C. ἐκεῖνο. (2) D. ἀποτείνεται.

αἰσθητῶν, εἰς ἓν αὐτὰ διαιρεῖται (1)· ὥστε ἀρχὴ καὶ τέλος ἐστὶ καὶ μέσον πάντων τὸ ἕν, αὐτὸ δὲ πρὸς ἑαυτὸ τούτων οὐδὲν ἔχει, διότι μηδὲ ἄλλο τι πλῆθος· ἀλλαμὴν οὐδὲ πρὸς ἕτερον. Οὔτε γὰρ ἀρχὴν ἔχει, διότι μηδὲν αὐτοῦ κρεῖττον, μηδὲ ἀπ' αἰτίας ἐστίν· οὔτε τέλος· οὐδενὸς γάρ ἐστιν ἕνεκά του· πᾶν δὲ τὸ ἔχον τέλος, ἕνεκά του πάντως ἐστί· τὸ δὲ ἓν μόνον, οὗ ἕνεκα, καθάπερ ἡ ὕλη, καὶ τὸ ἔσχατον τῶν ὅλων ἕνεκά του μόνον, οὔτε μέσον ἐστὶ τοῦ ἑνὸς, περὶ ὅ ἐστιν ὡς μέσον τὸ ἕν, ἵνα μὴ πολλὰ εἴη τὸ ἕν, ὧν ἐστι μέσον πάντων· ἄρα τούτων ἐξῄρηται τὸ ἕν, καὶ οὐδὲν δεῖ τούτων αὐτῷ προσφέρειν, ἀλλ', ὥσπερ ὁ Πλάτων ὑφηγεῖται, μένειν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων (2). Καὶ γὰρ ὅταν αὐτὸ λέγωμεν ἐφετὸν, ἢ τέλος τὴν τῶν ἄλλων δηλοῦμεν ἀνάτασιν· φύσεως γὰρ ἀνάγκῃ πάντα τὰ μετὰ τὸ πρῶτον ἐφίεται τοῦ πρώτου· καὶ πῶς γὰρ ἂν κεκεντρισμένα τῷ πρώτῳ καὶ ἐνεῤῥιζωμένα δύναιτο μὴ ἐφίεσθαι τῆς ἑαυτῶν αἰτίας; Ταῦτα οὖν ἐστι τὰ πρὸς ἐκεῖνο τὴν σχέσιν ἀναδεδεγμένα, ἐκεῖνο δὲ ἁπάντων ὁμοίως ἐξῄρηται.

« Καὶ μὴν (3) τελευτή γε καὶ ἀρχὴ πέρας ἑκάστου;
« πῶς δ' οὔ;—Ἄπειρον ἄρα τὸ ἓν, εἰ μήτε ἀρχὴν μήτε
« τελευτὴν ἔχει. — Ἄπειρον.

Ἐπὶ μὲν τῆς δευτέρας ὑποθέσεως πρὸς τὴν τριάδα ταύτην ὑποστήσασθαι, τὴν ἀρχὴν λέγω, τὸ μέσον,

(1) D. ὑποδιαιρεῖται.
(2) D. ἀποφάσεων αὐτῶν.
(3) D. καὶ μὴν γε τελευτὴ καί.

τὴν τελευταίαν ὑφίστησι μετὰ τὸ ἓν καὶ πολλὰ καὶ τὸ ὅλον καὶ μέρη ἔχον, τὸ πεπερασμένον καὶ ἄπειρον, τὰς τρεῖς ταύτας ἀντιθέσεις συντάττων· μιᾶς γάρ ἐστι τάξεως θείας ταῦτα σημαντικὰ, μενούσης καὶ προϊούσης καὶ πρὸς ἑαυτὴν συννευούσης, καὶ ἑαυτὴν κατ' ἄκραν ὑπερβολὴν συνεχούσης. Ἔπειθ' οὑτωσὶ γεννᾷ πρῶτον μὲν τὸ τὰ ἔσχατα ἔχον· ἔπειτα τὰ ἔχοντα τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ μέσον καὶ τὴν τελευτήν· τρίτον δὲ, τὸ εὐθὺ καὶ περιφερὲς καὶ μικτὸν ἄλλης τάξεως θείας δευτέρας ὄντα συνθήματα, μετ' ἐκείνην· ἐν δὲ αὐτοῖς νυνὶ προκειμένης, μετὰ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρη ἔχον, ἀπέφησε (1) τοῦ ἑνὸς τὴν ἐξῃρημένην τριάδα, τὴν ἀρχὴν, τὸ μέσον, τὴν τελευτὴν, καὶ ἀπὸ τούτου συνήγαγεν ὅτι καὶ ἄπειρόν ἐστι· τὸ τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἔσχατον οὐκ ἔχον. Ἐν γὰρ τῷ ἀπείρῳ οὐδέν ἐστιν ἔσχατον, οὔτε ὡς ἀρχὴν ὂν, οὔτε ὡς τέλος. Ἠδύνατο μὲν οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχειν ἔσχατα δεῖξαι τὸ ἓν ἄναρχον καὶ ἀτελεύτητον· τὸ δὲ μὴ ἔχον ἔσχατα, ἀπὸ τοῦ μὴ μέρη ἔχειν· εὐθὺς ἔδειξεν ὡς ἄρα ἄναρχόν ἐστι τὸ ἓν καὶ ἀτελεύτητον, ἵνα ᾖ μὴ τρία ἀνθ' ἑνός. Ἀπὸ τούτου δὲ δειχθέντος ἔλαβεν ὡς πόρισμα λοιπὸν ὅτι καὶ ἄπειρόν τὸ ἓν, εἰ ἄναρχόν ἐστι καὶ ἀτελεύτητον, μεταλαβὼν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν τελευτὴν καὶ τὸ πέρας, ὃ δὴ τῷ ἐσχάτῳ ταὐτόν. Δοκεῖ οὖν μοι τὸ μὲν ἄπειρον τοῦτο νῦν, οὐχ ἁπλῶς δηλοῦν τὸ τοῦ πέρατος ἀποφατικὸν, ἀλλὰ τὸ τῶν ἐσχάτων ἀναι-

(1) D. ἀπέφηνε.

ρετικόν. Ἐν τῇ δευτέρᾳ τοίνυν καταφάσκων τὸ ἔσχατον ἔχειν, εἰκότως ἐνταῦθα τοῦτο ἀποφάσκων ἄπειρον ἀποδείκνυσι τὸ ἓν, ὡς μὴ ἔχον ἔσχατα, ἃ δὴ πέρατα καλεῖν (1) εἰώθαμεν· ἐκεῖνο δὲ τὸ πεπερασμένον καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῷ ἄπειρον, ἃ δὴ μετὰ τὸ ὅλον καὶ τὰ μέρη καταφήσει τοῦ ἑνὸς, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν παραλείπει, ὡς ἔχων αὐτὸ μετὰ τοῦ ὅλου καὶ τῶν μερῶν ἀνῃρημένον ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος, ἢ καὶ πρὸ τούτου διὰ τῶν πολλῶν. Πᾶν γὰρ πεπερασμένον καὶ πᾶν ἄπειρον πλῆθος ἢ πολλά ἐστι μόνον, ἢ καὶ ὅλον ἅμα καὶ μέρη ἔχον· εἰ μὲν δυνάμει τὸ ἄπειρον ἔχον, κατ' ἐνέργειαν δὲ πεπερασμένον καὶ ὅλον τι ὂν, καὶ μέρη ἔχον, διὰ τούτου πολλὰ ὄν· εἰ δὲ χωρὶς μὲν πεπερασμένον ὂν, χωρὶς δὲ ἄπειρον, κατ' ἐνέργειαν. Ἅμα δὲ ἀδύνατον τῇ μὲν ὅλον τι ὂν, καὶ μέρη ἔχον, τῇ δὲ πολλὰ μόνον εἶναι μὴ κωλυόμενον· καὶ γὰρ τὸ ἄπειρον οὐχ ὅλον ἓν, πολλὰ ὅμως ἐστίν· ᾗπερ οὖν ἀπέφησε τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρη ἔχον, ταύτῃ τὸ πεπερασμένον καὶ τὸ ἄπειρον ἦν ἀποφάσκειν δυνατόν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅτι ποτὲ νοεῖ, καὶ ὅπῃ συντέτακται ἀλλήλοις τὸ ὅλον, καὶ τὰ μέρη τῷ πεπερασμένῳ καὶ ἀπείρῳ, δι' ἐκείνων ἡμῖν ἔσται κατάδηλον, ὅταν περὶ τοῦ πλήθους λέγωμεν (2) τῶν θεῶν· νῦν δὲ ὅπως τὸ ἓν πάντων αἴτιον πρόκειται λέγειν, καὶ ὅπως ὑφίστησι πάντας τοὺς θείους ἀριθμούς. Ζητεῖν δὲ πάλιν τούτοις εἰώθασι, πῶς ἄπειρον τὸ ἕν·

(1) B. ἀποκαλεῖν. (2) B. εἴπωμεν.

καὶ οἱ μὲν τοῦτό φασιν ἄπειρον προσειρῆσθαι τὸ ἓν, ὡς ἀδιεξίτητον (τὸ δὲ οἷον ὃ πέρας ἐστὶ τὸ μὴ ἔχον ἄλλο πέρας· καὶ τὸ ἓν οὖν ἀμφοτέρως εἶναι ἄπειρον, ὡς ἄληπτόν τε καὶ ἀπεριήγητον πᾶσι τοῖς δευτέροις, καὶ ὡς πέρας τῶν ὅλων, καὶ μὴ δεόμενον αὐτὸ πέρατος ἄλλου μηδενός)· οἱ δὲ ὡς ἀπειροδύναμον, καὶ ὡς πάντων γεννητικὸν, καὶ ὡς πάσης τῆς ἐν τοῖς οὖσιν ἀπειρίας αἴτιον, καὶ δι' ὅλων τῶν ὄντων ἐκτεῖνον τὴν ἑαυτοῦ δόσιν· πάντα γὰρ ἐν τῷ ἑνὶ κατέχεται, καὶ ἔστι διὰ τὸ ἓν, καὶ οὐδ' ἂν ἀποστῆναι δύναιτο μὴ ἓν γενόμενα κατὰ τὴν ἑαυτῶν φύσιν· οἱ δὲ ὡς, ἐπει δὴ πέρας ὁ νοῦς, ὅτι ὑπὲρ νοῦν τὸ ἓν, διὰ τοῦτο καὶ ἄπειρον εἰρήκασι (1)· δύο γάρ, φασι, ταῦτα μόνον τίθησιν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ὁ Πλάτων, τό τε ἄπειρον καὶ τὸ ἀκίνητον, ἐπειδὴ νοῦς μὲν πέρας, ἡ δὲ ψυχὴ κίνησις, ἐνδεικνύμενος ὅτι κρεῖττον ἐκεῖνο καὶ νοῦ καὶ ψυχῆς· τρεῖς γὰρ εἶναι τὰς ἀρχικὰς ὑποστάσεις, ὧν τὴν πρώτην ἐξηγεῖσθαι ταῖν δυοῖν. Ἡμεῖς δὲ χαρίεντα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα νομίζομεν, εἰ καὶ τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἧττον ἀποδεχόμεθα· πεισόμεθα δὲ τῷ ἡμετέρῳ καθηγεμόνι πάνυ γε σφόδρα, καὶ ἐν τούτοις εὐθυβόλως τὴν τοῦ Πλάτωνος τεθηρακότι διάνοιαν, καὶ ἀξιώσομεν τοὺς τῆς ἀληθείας φιλοθεάμονας ὁρᾷν, πρῶτον μὲν πόσαι τάξεις εἰσὶν ἐν τοῖς οὖσι τῆς ἀπειρίας· ἔπειτα ποῖαι τοιαῦται, οἷον ἀντικείμεναι τοῦ πέρατος πρόοδοι· καὶ μετὰ ταῦτα λοιπὸν

(1) D. εἰρήκασιν αὐτό.

ἐπισκέπτεσθαι τί τὸ ἐνταῦθα ἄπειρον· τοῖς γὰρ τὸν τρόπον τοῦτον μετιοῦσι τὴν τοῦ προκειμένου ζήτησιν, ῥᾳδίως ἀναφανήσεται πᾶν τὸ Πλάτωνος βούλημα. Τὴν τοίνυν ἀπειρίαν, ἵνα κάτωθεν ποιησώμεθα τὴν ἀρχὴν, θεατέον μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης, διότι ἀοριστὸς καθ' αὑτὴν καὶ ἄμορφος καὶ ἀνείδεος· τὰ δὲ εἴδη καὶ αἱ μορφαὶ πέρατα τῆς ὕλης· θεατέον καὶ ἐπὶ τοῦ ἀποίου σώματος κατὰ τὴν διαίρεσιν· ἐπ' ἄπειρον γὰρ τοῦτο πρῶτον ἀδιαίρετον, ἅτε πρῶτον διαστατόν· θεατέον δὲ κατὰ τὰς περὶ τὸ ἄπειρον πρώτας ὑφισταμένας ποιότητας, ἐν αἷς τὸ μᾶλλόν ἐστι καὶ ἧττον πρώταις · τούτοις γὰρ καὶ ὁ ἐν Φιλήβῳ Σωκράτης ἐχαρακτήρισε τὸ ἄπειρον. Θεατέον μὴν καὶ ἐπὶ πάσης τῆς γνώσεως· καὶ γὰρ αὕτη τὸ ἄπειρον ἔχει κατά τε τὴν ἀειγεννησίαν, καὶ τὸν ταύτης ἄπαυστον κύκλον, καὶ κατὰ τὰς ἀορίστους τῶν γεννητικῶν ἐξαλλαγὰς, γινομένων ἀεὶ καὶ φθειρομένων, ἐν οἷς καὶ ἡ κατὰ πλῆθος ἀπειρία τὴν γένεσιν ἔχει ἐν τῷ γίνεσθαι μόνον οὖσα, περιδεομένου (1) μηδέποτε οὖσα. Πρὸ δὲ τούτων τὸ ἄπειρον θεατέον ἐπὶ τῆς τοῦ οὐρανοῦ κυκλοφορίας· ἔχει γὰρ καὶ αὐτὴ τὸ ἄπειρον διὰ τὴν ἀπειροδυναμίαν τοῦ κινοῦντος · σῶμα μὲν γὰρ, καθὸ σῶμα, δύναμιν ἄπειρον οὐκ ἔχειν · διὰ δὲ τὴν τοῦ νοῦ μετουσίαν, καὶ τὸ σῶμα ἀεί ἐστι, καὶ ἡ κίνησις ἄπειρος·

(1) D. περιδεομένου δὲ. Sic Codd. Non liquet quid indè elici possit. Fortè περιδινὴς aut περιδίνητος, aut περατοδύνατος, aut περατοειδής.

ἀκατάληκτος γοῦν ἐστι καὶ συνεχὴς τὸ αὐτὸ ποιουμένη τελευτήν τε καὶ ἀρχήν. Καὶ πρὸ τούτων ἐπὶ τῆς ψυχῆς τὸ ἄπειρον ληπτέον· μεταβατικῶς γὰρ νοοῦσα, δύναμιν ἀπταίστου κινήσεως ἔχει, καὶ ἔστιν ἀεικίνητος, συνάπτουσα τὰς περιόδους ἀλλήλαις, καὶ ἄτρωτον ποιουμένη τὴν ἐνέργειαν, καὶ μίαν ἀεὶ καὶ ἀνέκλειπτον. Ἔτι πρὸ τῆς ψυχῆς ἐπ' αὐτοῦ τοῦ χρόνου θεατέον τοῦ μετροῦντος τῆς ψυχῆς πᾶσαν περίοδον· καὶ γὰρ οὗτός ἐστιν ἄπειρος ὅλος, διότι ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ, δι' ἧς ἀνελίσσει τὰς κινήσεις τῶν ψυχῶν, καὶ δι' ἧς μετρεῖ τὰς περιόδους αὐτῶν, κατ' ἀριθμὸν ἰοῦσα ἄπειρός ἐστι κατὰ τὴν δύναμιν· οὐδέποτε γὰρ ἀπολήγει μένουσα καὶ προϊοῦσα, καὶ τοῦ ἑνὸς ἀντεχομένη, καὶ τὸν ἀριθμὸν ἀνελίττουσα τὸν τῶν κινήσεων τῶν ἄλλων μετρητικόν. Ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸ τοῦ χρόνου θεῶ μοι τὸ ἄπειρον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ νοῦ καὶ τῆς νοερᾶς ζωῆς· αὕτη γὰρ ἀμετάβατος καὶ ἀεὶ πᾶσα καὶ ἀθρόα πάρεστιν, αἰώνιος δὲ καὶ ἀπειροδύναμος· τὸ δ' ἀεικίνητον αὐτῆς καὶ ἀνέκλειπτον, οὐσίας ἐστὶ καὶ δυνάμεως οὐκ ἐπιλειπούσης, ἀλλ' ἀεὶ τὸ ζῆν ἄγρυπνον ἐχούσης, δι' ἣν καὶ πᾶν τὸ κινούμενον, ἀεὶ δύναται κινεῖσθαι, μετέχον ἐν τῇ κινήσει τῆς ἑστώσης ἀπειρίας. Καὶ οὐκ ἄχρι τούτων μόνων τὸ ἄπειρον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ νοῦ πάντως αὐτὸς ὁ πολυύμνητος αἰὼν ἄπειρος, ὃς καὶ πᾶσαν περιέχει τὴν νοερὰν ἀπειρίαν· πόθεν γὰρ τῷ νῷ τὸ αἰωνίως ζῆν ἢ ἐκ τοῦ αἰῶνος; Οὗτος οὖν ἄπειρος πρὸ νοῦ κατὰ τὴν δύναμιν· μᾶλλον δὲ τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὴν δύναμιν ἄπειρα, ὁ δὲ αἰὼν δύναμις· καὶ γὰρ οὐκ ἄλλο τί ἐστιν

ἡ δύναμις ὁ πρῶτος αἰών. Ἐπ' αὐτὴν δὴ τὴν πρωτίστην πηγὴν τῆς ἀπειρίας ἀνάδραμε λοιπὸν, καὶ τὴν κρύφιον αἰτίαν πάντων τῶν ὁποιοῦν ἀνάπειρον γεννήσας καὶ ἀναδραμὼν, ὄψει κατὰ τὴν δύναμιν πάντα ἐκεῖθεν ἄπειρα. Τοιοῦτον γὰρ, εἰ βούλει, τὸ αὐτοάπειρον· τοιοῦτον παρ' Ὀρφεῖ (1) τὸ χάος, περὶ οὗ καὶ ἐκεῖνος εἴρηκε τὸ Οὐδέ τι πεῖρας ὑπῆν. Ὁ μὲν γὰρ αἰὼν, εἰ καὶ διὰ τὸ ἀεὶ ἄπειρος, ἀλλὰ ὡς μέτρον δήπου τῶν αἰωνίων καὶ περας ἐστί· τὸ δὲ χάος πρώτως ἄπειρον, καὶ μόνως ἄπειρον, καὶ πηγὴ πάσης ἀπειρίας, νοητῆς, νοερᾶς, ψυχικῆς, σωματικῆς, ὑλικῆς. Ὁρᾷς οὖν ὅσαι τάξεις τῆς ἀπειρίας, καὶ ὡς ἀεὶ αἱ δεύτεραι τῶν πρὸ αὐτῶν ἐξήρτηνται· ἥτε γὰρ ὑλικὴ ἀπειρία συνέχεται διὰ τῆς ἀειγενεσίας, ἥτε ἀειγενεσία διὰ τὴν ἀεικινησίαν τοῦ αἰθέρος ἐστὶν ἀνέκλειπτος, καὶ ἡ ἀεικινησία τοῦ αἰθέρος διὰ τὴν τῆς θείας ψυχῆς ἄπαυστον περίοδον ἀποτελεῖται· μίμημα γάρ ἐστιν ἐκείνης, καὶ ἡ ταύτης περίοδος διὰ τὴν τοῦ χρόνου συνεχῆ καὶ ἀνέκλειπτον δύναμιν ἀνελίττεται, τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ποιουμένη καὶ τελευτὴν διὰ τὸ νῦν τὸ χρονικὸν, καὶ ὁ χρόνος ἀπείρως ἐνεργεῖ διὰ τὴν νοερὰν ἀπειρίαν τὴν ἀεὶ ἑστῶσαν. Τὸ γὰρ κατ' ἀριθμὸν ἰὸν, ὅταν ἄπειρον ᾖ, διὰ τὴν μένουσαν ἀεὶ αἰτίαν ἄπειρον, περὶ ἣν ἀνελίττεται τοῦτο, καὶ ἣν ἀεὶ ὡσαύτως περιχορεύει. Καὶ ὁ νοῦς ἐπ' ἄπειρον ζῇ διὰ τὸν αἰῶνα· τὸ γὰρ αἰώνιον πᾶσιν, ἐκ τοῦ αἰῶνος· καὶ οὗτός ἐστιν, ὅθεν ἐξήρη-

(1) Hæc accedant Orphicis.

ται πᾶσι, τοῖς μὲν ἀμυδρότερον τὸ εἶναί τε καὶ ζῆν (1). Καὶ ὁ αἰὼν ἄπειρος διὰ τὴν πηγὴν τῆς ἀπειρίας, ἣ καὶ οὐσίαις πάσαις καὶ δυνάμεσι καὶ ἐνεργείαις καὶ περιόδοις καὶ γεννέσεσιν ἄνωθεν χορηγεῖ τὸ ἀνέκλειπτον, καὶ μέχρι ταύτης ἀνιοῦσι, καὶ ἀπὸ ταύτης κατιοῦσιν ἡ τῶν ἀπείρων τάξις· καὶ γὰρ ἡ τῶν καλῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοκάλλους, καὶ ἡ τῶν ἰσοτήτων ἀπὸ τῆς πρώτης ἰσότητος, καὶ ἡ τῶν ἀπειριῶν ἀπὸ τῆς αὐτοαπειρίας. Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν τοῦ ἀπείρου τάξεων εἰρήσθω τοσαῦτα· τὴν δὲ τοῦ πέρατος σειρὰν ταύτην συμπροϊοῦσαν ἄνωθεν ἐπισκεπτέον. Δύο γὰρ ταύτας αἰτίας ἅμα παρήγαγεν ὁ θεὸς, πέρας καὶ ἄπειρον· ἤ, ἐπεὶ βούλει λέγειν ἡμᾶς Ὀρφικῶς, αἰθέρα καὶ χάος. Τὸ μὲν γὰρ ἄπειρον, χάος ἐστὶν, ὡς χωρητικὸν πάσης δυνάμεως καὶ πάσης ἀπειρίας, καὶ ὡς περιληπτικὸν τῶν ἄλλων, καὶ οἷον τῶν ἀπείρων τὸ ἀπειρότατον· τὸ δὲ πέρας, ὁ αἰθὴρ, ὅτι καὶ οὗτος ὁ αἰθὴρ τὰ πάντα περατοῖ καὶ μετρεῖ. Πρῶτον μὲν οὖν πέρας τὸ αὐτοπέρας, πηγὴ καὶ στίγμα πάντων ἐστὶ τῶν περάτων, νοητῶν, νοερῶν, ὑπερκοσμίων, ἐγκοσμίων, μέτρον αὐτὸ τῶν πάντων καὶ ὅρος προϋπάρχον. Δεύτερον δὲ τὸ κατὰ τὸν αἰῶνα· αἰὼν γὰρ ὁμοῦ καὶ ἄπειρός ἐστιν, ὡς εἴρηται, καὶ πέρας· καθὸ μὲν γὰρ ἀνεκλείπτου ζωῆς ἐστιν αἴτιος, καὶ ὡς δύναμις τοῦ ἀεὶ χορηγὸς, ἄπειρός ἐστι· καθὸ δὲ μέτρον ἐστὶ πάσης νοερᾶς ἐνεργείας, καὶ ὅρος τῆς τοῦ νοῦ ζωῆς, ἄνωθεν αὐτὴν ὁρίζων, πέρας ἐστι· καὶ ὅλως καὶ αὐτὸς τῶν μικτῶν ἐστι τῶν ἐκ πέρατος καὶ ἀπειρίας ὑφιστα-

(1) Sic Codd. Hic tamen aliquid deesse videtur.

μένων· ὅθεν αὐτὸν οὔτε τὸ πρώτως ἄπειρον λέγειν ἀξιοῦμεν· τὸ γὰρ πρώτως ἑκατέρου ἐξῄρηται τῶν μικτῶν πάντων, ὥς φησιν ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης. Τρίτον τοίνυν τὸ πέρας ἐν τῷ νῷ θεατέον· καθὸ γὰρ ἐν αὐτῷ μένει κατὰ τὴν νόησιν, καὶ μίαν καὶ ἀεὶ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει ζωὴν, ὥρισται καὶ πεπέρασται· τὸ γὰρ ἀμετάβατον καὶ τὸ ἑστὼς πεπερασμένης ἐστὶ φύσεως· καὶ ὅλως ἀριθμὸς ὢν δηλονότι ταύτῃ μετέχει τοῦ πέρατος. Τέταρτον τοίνυν ὁ χρόνος πέρας, καὶ ὡς κατ' ἀριθμὸν προϊὼν, καὶ ὡς μέτρον τῶν ψυχικῶν περιόδων· πανταχοῦ γὰρ τὸ μετροῦν, καθὸ μετρεῖ, καὶ τὸ ἀφορίζον τὰ ἄλλα, τῆς τοῦ πέρατος αἰτίας μετέχον, μετρητικόν ἐστιν αὐτοῦ καὶ ἀφοριστικόν. Πέμπτον ἐπὶ τούτοις ἡ τῆς ψυχῆς περίοδος, καὶ ὁ κύκλος ὡσαύτως ἀποτελούμενος, μέτρον ἐστὶν ἀφανὲς πασῶν τῶν φαινομένων κινήσεων· ἀπὸ γὰρ τῆς ζωτικῆς περιφορᾶς ὁρίζεται πᾶσα τῶν ἑτεροκινήτων ἡ ἀνέλιξις. Ἕκτον ἡ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ καὶ περὶ τὸ αὐτὸ τοῦ αἰθέρος κίνησις περατοῖ πανταχόθεν τὸ ἄτακτον τῶν ἐνύλων, καὶ εἰς ἕνα συνελίσθαι κύκλον καὶ αὐτὸ καθ' αὐτὴν ὥρισται· τὸ γὰρ ἄπειρον αὐτῆς ἐν τῷ πάλιν καὶ πάλιν ἐστὶν, ἀλλ' οὐ τῷ μὴ ἀνακάμπτειν, οὐδὲ οἷα κατ' εὐθεῖαν ἄπειρον, οὐδ' ὡς ἐστερημένον πέρατος κἀνταῦθα τὸ ἄπειρον· ἡ δὲ μία περίοδος τῷ πολλάκις ἐστὶν ἄπειρος. Ἕβδομον ἡ ἀνέκλειπτος τῶν εἰδῶν ὑπόστασις, τῶν ἐνύλων λέγω, καὶ τὸ μηδὲν τῶν ὅλων ἀπολλύσθαι, καὶ τὸ πάντα ὡρίσθαι, τὰ μὲν

καθ' ἕκαστα τοῖς κοινοῖς, τὰ δὲ μέρη τοῖς ὅλοις, δείκνυσι τὴν ἐνταῦθα τοῦ πέρατος πρὸς τὸ ἄπειρον ἀντίθεσιν· ἀπειραχῶς γὰρ ἐξαλλαττομένων τῶν γεννητῶν, ὅμως ὥρισται τὰ εἴδη, καὶ τὰ αὐτὰ διαμένει, μήτε πλείω μήτε ἐλάττω γιγνόμενα. Ὄγδοον καλείσθω πέρας τὸ ποσὸν πᾶν ἰδίως ἐν τοῖς ὑλικοῖς, καθάπερ τὸ ποιὸν ἐλέγετο πρότερον ἄπειρον· οὐ γὰρ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ὡς ἐν Φιλήβῳ λέγει Σωκράτης. Ἔννατον ἄποιον σῶμα ὡς ὅλον πέρας ἐστὶν, οὐ γάρ ἐστι κατὰ μέγεθος ἄπειρον, ἀλλὰ τοσοῦτον ὅσον τὸ πᾶν· δεῖ γὰρ ὅλον ὑποκείμενον αὐτὸ λέγεσθαι τοῦ παντός. Δέκατον αὐτὸ τὸ ἔνυλον εἶδος, ὃ κατέχει τὴν ὕλην, καὶ περιορίζει τὸ ἀόριστον αὐτῆς καὶ ἄμορφον, εἰς ὃ καὶ ἀπιδόντες τινὲς, μόνον εἰς ὕλην καὶ εἶδος ἀνάγουσι τό τε πέρας καὶ ἄπειρον. Τοσαῦται μὲν οὖν καὶ αἱ τοῦ πέρατος τάξεις· ὡς συλλήβδην γὰρ εἰπεῖν, τούτων πολλὰς θεωρήσομεν διαφορότητας. Λοιπὸν δὲ ἐπισκεπτέον πότερον οὕτως ἄπειρον εἴρηται τὸ ἓν, ὡς τὴν ἐν τοῖς οὖσιν ἀπειρίαν λαμβάνομεν καταφατικῶς, ἢ ἄλλως πως. Ἀλλ' εἰ πρὸς τοῦτο λέγοιτο τὸ ἄπειρον, ἔδει μᾶλλον αὐτὸ λέγειν οὐκ ἄπειρον· ἐπὶ πάσης γὰρ ἀντιθέσεως, ἀναγκαῖον ἢ ἐξαιρεῖσθαι τὸ ἓν ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων, καὶ μὴ εἶναι μηδέτερον αὐτῶν, ἢ τῷ τοῦ κρείττονος αὐτὸ μᾶλλον ὀνόματι προσαγορεύεσθαι. Καὶ γὰρ τῷ πάντων ἀρίστῳ χρὴ προσφέρειν τὸ ἀόριστον, ἀλλ' οὐ τὸ ὁπωσοῦν καταδεέστερον. Οὕτως ἀντιθέσεως οὔσης τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸ πλῆθος, ἓν ἐκεῖνο προσείπομεν

καὶ αἰτίου πρὸς αἰτιατὸν, αἴτιον ἐκεῖνο προσονομάσομεν· κρεῖττον γὰρ τοῦ μὲν αἰτιατοῦ τὸ αἴτιον, τοῦ δὲ πλήθους τὸ ἕν. Δέον δὲ ἦν ἢ καὶ ὑπὲρ αἴτιον αὐτὸ καὶ ὑπὲρ ἓν ἀποκαλεῖν, ἢ ἓν καὶ αἴτιον, ἀλλὰ μὴ πλῆθος καὶ αἰτιατόν (1)· τίνι γὰρ ἀπονέμοιμεν τὰ σεμνότερα, τὰ χείρονα αὐτῶν εἰς τὸ ἓν ἀναπέμποντες; Εἰ τοίνυν καὶ τὸ πέρας τοῦ ἀπείρου κρεῖσσον, οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀπείρου τὸ ὄνομα ἐκεῖνο προσοίσομεν· οὐδὲ γὰρ ἦν θέμις ἀπὸ τοῦ χείρονος εἰς ἐκείνας τὰς ἐπωνυμίας ἀναπέμπειν, ἀλλ' ὅπερ ἐνδειξάμεθα καὶ πρότερον, κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τοῦ κρείττονος· τὸ γὰρ ἄπειρον τοῦτο ταὐτὸν τῷ οὐ πέρας ἔχον, καὶ τῷ ἀμερίστῳ τὸ οὐ μέρη ἔχον, ὅταν τάττηται τὸ ἀμερὲς ἐπὶ τοῦ ἑνός. Εἰ δὲ καὶ μήποτε ἀπ' αἰτίας ἄλλης ἐστὶ, μήτε ἔστιν αὐτοῦ ἄλλο τι τελικὸν αἴτιον, εἰκότως ἄπειρον· περατοῦται γὰρ ἕκαστον ἀπὸ τοῦ αἰτίου, καὶ ἔστι τοῦ οἰκείου τέλους τυγχάνον. Εἴτε οὖν νοητόν τί ἐστι πέρας, εἴτε νοερὸν, ἐπέκεινα τὸ ἕν ἐστι πάσης τῆς τοῦ πέρατος σειρᾶς. Εἰ δὲ ἐν Νόμοις μέτρον λέγεται τῶν ὅλων ὁ θεὸς, οὐ χρὴ θαυμάζειν. Ἐκεῖ μὲν γὰρ ὡς πάντων (2) ἐφετὸν, καὶ ὡς ἀφορίζον πᾶσι τό τε εἶναι καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν τελειότητα, μέτρον προσηγόρευται πάντων· ἐνταῦθα δὲ ὡς αὐτὸ πέρατος οὐδενὸς, οὐδὲ ἄλλου μέτρου δεόμενον, ἄπειρον εἶναι δέδεικται· πάντα γὰρ ὡς αὐτοῦ πρὸς αὐτὸ διὰ τούτων ἀποφασκόμενα. Ἄπειρον οὖν καὶ ὑπὲρ πᾶν πέρας· οὐδὲν γάρ ἐστιν ἐν τῷ πρὸς αὐτὸ πέρας· οὐδὲ

(1) B. καὶ αἰτιατὸν ὁμοῦ. (2) D. πάντως.

γὰρ ἀρχὴ, καθάπερ εἴπομεν, οὐδὲ μέσον, οὐδὲ τέλος. Ὅθεν ἡμεῖς εἰς ταυτὸν ἤγομεν τὸ ἄπειρον τοῦτο τῷ ἔσχατα μὴ ἔχειν, ὡς τὸ ἀμερὲς τῷ μέρη μὴ ἔχειν, καὶ ἐκεῖνο λέγομεν ἀποφάσκεσθαι τὰ ἔσχατα ἔχον διὰ τοῦ ἀπείρου, μήτε δύναμιν εἰς τὸ ἓν ἀναπέμποντες, μήτε πλῆθος ἀόριστον, μήτ' ἄλλο τι τῶν ὑπὸ τοῦ ἀπείρου σημαινομένων, ἀλλὰ τὸ παρ' οὐδενὸς ὁριζόμενον, οὐδὲ ἔχον ἢ οἰκείαν ἀρχὴν ἢ τελευτὴν, ἅπερ ἔσχατα λέγεται τῶν ἐχόντων αὐτά· μόνον εἰς τὸ ἓν ἀναπέμποντες, ἑπομένως τοῖς ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσει καταφατικῶς δεικνυμένοις.

« Καὶ ἄνευ σχήματος ἄρα, οὔτε γὰρ στρογγύλον, « οὔτε εὐθέος μετέχει. — Πως; »

Πρῶτον ἀφεῖλε τοῦ ἑνὸς τὰ πολλά· τοῦτο μὲν οὖν ὡς ἀπὸ κοινῆς ἐννοίας· δεύτερον δὲ τὸ μέρη καὶ τὸ ὅλον ἔχον· τοῦτο διὰ τοῦ μὴ εἶναι πολλὰ τὸ ἕν· τρίτον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τέλος μὴ ἔχειν· τοῦτο διὰ τοῦ μέρη μὴ ἔχειν· τούτῳ δὲ ὡς πόρισμα ἑπόμενον ἔλαβον ὅτι ἐπέκεινα καὶ τοῦ πέρατός ἐστι τοῦ συντεταγμένου τοῖς μέρεσι, καὶ ποιοῦντος τὸ ἔσχατον ἔχον· τὸ δὲ πέρας δισσὸν, ὡς ἀρχὴ καὶ ὡς τέλος· τέταρτον νῦν ἀναιρεῖ τὸ εὐθὺ καὶ περιφερὲς, ὅπερ καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσει τάξει μετὰ τὸ ἔσχατον ἔχον καὶ τὸ ἀρχὴν καὶ μέσον ἔχον καὶ τελευτήν. Πρὶν δὲ συλλογιστικῶς ἀποδείξῃ τὸ τέταρτον, προαγορεύει τὸ συμπέρασμα λέγων, καὶ ἄνευ σχήματος ἄρα. Δεῖ γὰρ τὰς ἐπιβολὰς νοερὰς ἡγεῖσθαι τῶν ἐπιστημονικῶν συλλογισμῶν, ἐπειδὴ καὶ ὁ νοῦς τὰς ἀρχὰς περιέχει τῆς ἐπιστήμης. Μιμεῖται οὖν ἡ μὲν τοῦ συμπεράσματος πρόληψις τὴν

ἀθρόαν ἐπιβολὴν τοῦ νοῦ· ἡ δὲ διὰ τῶν συλλογισμῶν ἀγωγὴ, τὴν τῆς ἐπιστήμης ἀνέλιξιν τὴν ἀπὸ τοῦ νοῦ προερχομένην. Καὶ ὅρα ὅπως τὸ συμπέρασμα κοινότερόν ἐστι τῶν συλλογισμῶν· οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ἀπολαβόντες τὸ εὐθὺς καὶ χωρὶς τὸ στρογγύλον, οὕτω ποιοῦνται τὴν ἀπόδειξιν· τὸ δὲ ἁπλῶς ἄνευ σχήματος εἶναι τίθεται τὸ ἕν. Τοῦτο μὲν οὖν δῆλον· ἤδη δὲ περὶ αὐτῶν λέγωμεν. Ἔστι δὴ οὖν κοινὰ ταῦτα εἴδη πάντων τῶν διαστημάτων· καὶ γὰρ τὰς γραμμὰς τῷ εὐθεῖ καὶ περιφερεῖ διαιροῦμεν καὶ μικτῷ, καὶ τὰς ἐπιφανείας ὡσαύτως, καὶ τὰ στερεά· πλὴν ὅτι τὸ μὲν ἐν γραμμαῖς εὐθὺ καὶ περιφερὲς ἀσχημάτιστόν ἐστι· τὸ δὲ ἐν ἐπιφανείαις ἢ στερεοῖς, σχήματός ἐστι δεκτικόν· καλεῖται δὲ τὰ μὲν εὐθὺς γραμμικὰ, τὰ δὲ περιφερῆ γραμμικὰ, τὰ δὲ μικτὰ ἐκ τούτων. Ἔοικεν οὖν ταῦτα παραλαβεῖν ὁ Πλάτων, ὅσα δηλωτικὰ σχημάτων ἐστὶν, ἀλλ' οὐκ εἴτι εὐθὺ μόνον ἢ περιφερὲς ἀσχημάτιστον. Εἴρηται γὰρ ἤδη τὸ ἓν καὶ δέδεικται μὴ ἔχον πέρατα· ὥστε τοῦτο δεῖ αὐτοῦ ἀποφάσκεσθαι, τὸ εὐθὺ τὸ πέρατα ἔχον· τοιοῦτον δὲ τὸ ἐσχηματισμένον· πέρατα γὰρ τὰ περιληπτικὰ λαμβάνει τῶν πεπερασμένων, ἃ δὴ μόνοις ὑπάρχει τοῖς ἐσχηματισμένοις. Καὶ μὴν καὶ τὴν ἄλλην ἀκρίβειαν τῆς λέξεως θαυμάζειν ἄξιον· οὐ (1) γὰρ εἶπε τὸ μήτε εὐθὺ μήτε στρογγύλον εἶναι (τοῦτο γὰρ οὔπω συνῆγεν (2) ὅτι ἄνευ σχήματός ἐστι· τί γὰρ ἐκώλυε τῶν μέσων τι σχημάτων ἔχειν, οἷον κύλινδρον, ἢ κῶνον, ἢ ἄλλο τι τῶν μικτῶν;) ἀλλὰ μήτε εὐ-

(1) B C. D, εἰ.

(2) D. συνήγαγεν.

θέος αὐτὸ, μήτε στρογγύλου μετέχειν. Καὶ γὰρ εἴτι τῶν μικτῶν αὐτῷ σχῆμα δοίημεν, μεθέξει τούτων ἀμφοτέρων· λέγω δὲ πότερον; εἰ ζητοῖμεν λευκόν ἐστιν ἡ φύσις ἢ μέλαν, εἰ μὲν δείξαιμι μήτε λευκὸν οὖσαν αὐτὴν, μήτε μέλαν, οὔπω δέδεικται πάντως ὅτι ἀχρώματος (1)· εἰ δὲ ὅτι μήτε λευκοῦ μετέχει μήτε μέλανος, δέδεικται πάντως ὅτι ἀχρώματος· καὶ γὰρ τὰ (2) μέσα χρῶνται τῇ χρημάτων μεθέξει τούτων ἀμφοτέρων, ἐπειδὴ τὰ μέσα ἐκ τῶν ἄκρων. Αὐτὸς οὖν καὶ τὸ ἓν ἔφατο μὴ μετέχειν στρογγύλου καὶ εὐθέος, ἵνα μήτε τούτων ἔχῃ μηδέτερον, μήτε τῶν μέσων μηδὲν, ἃ τὸ ἔχον τούτων ἀναγκαῖον μετειληχέναι. Καὶ γὰρ ὁ κῶνος καὶ ὁ κύλινδρος ἔχει τινὰ πάντως ἔσχατα, καὶ ἀρχὴν, καὶ τελευτὴν, διότι μετέχει πως ταῦτα τοῦ στρογγύλου καὶ τοῦ εὐθέος, ὡς ὁ ταῦτα καὶ τὴν τούτων μέθεξιν ἀναιρῶν λόγος συναναιρεῖ καὶ τὴν τῶν μέσων καὶ εσχάτων (3) μέθεξιν. Καὶ μὲν δὴ καὶ τοῦτο δῆλον, ὅτι τοῦτο τὸ συμπέρασμα τοῦ πρὸ αὐτοῦ μερικώτερόν ἐστιν· εἴτι γὰρ μετέχει σχήματος, ἔχει καὶ ἄκρα καὶ μέσον· οὐ μέντοι πᾶν τὸ ἔχον ἄκρα καὶ μέσον· ἤδη μετέχει σχήματος· καὶ γὰρ γραμμὴν ἔχειν ἄκρα καὶ μέσον δυνατὸν, καὶ ἀριθμὸν καὶ χρόνον καὶ κίνησιν (4), ἃ δὴ πάντα ἐστὶν ἀσχημάτιστα. Καθολικώτερον ἄρα τοῦτό ἐστι μᾶλλον, ἢ τὸ σχήματος μετέχειν, ἀλλ' οὐχὶ τοῦτο αἴτιον (5) τῆς ἐκείνου ἀποφά-

(1) D. ἀχρώματός ἐστι.

(2) B. τοῦ μέσων· A. B. C. D ἐχρῶντι. Locus hic corruptus videtur.

(3) B. μέσων ἐν τούτοις μεθ.

(4) B. καὶ κίνησιν ὁμοίως.

(5) D. τοῦτ' αὐτὸ.

σεως. Ἀλλαμὴν καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐπὶ τὸ στρογγύλον καὶ εὐθὺ μετάβασις πάνυ γέγονεν εἰκότως· δυνατὸν μὲν γὰρ ἦν καὶ καθόλου τὸ σχῆμα ἀποφῆσαι τοῦ ἑνὸς, ἐνδειξάμενον ὅτι τὸ μὲν σχῆμα πέρας ἔχει καὶ ὅρον, τὸ δὲ ἓν οὐδενὸς πέρατος οὐδὲ ὅρου δεκτικόν ἐστιν· ἀλλὰ βούλεται κατὰ τὰς δύο συστοιχίας ἄνωθεν προσάγειν τὸν λόγον, καὶ οὕτως ἐξ ἀρχῆς ἔλαβε μετὰ τὰ πολλὰ τὸ ὅλον καὶ τὰ μέρη, καὶ πάλιν ἄκρα καὶ μέσον, καὶ πάλιν εὐθὺ καὶ στρογγύλον, καὶ αὖθις τὸ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ἄλλῳ, καὶ ἐφεξῆς τὸ ἑστάναι καὶ κεῖσθαι· καὶ διὰ τῆς λήψεως ταύτης ἐνδεικνύμενος ὅτι τὸ ἓν οὐδέν ἐστι τούτων· οὔτε γὰρ ἄμφω τὰ ἀντικείμενα δυνατὸν αὐτὸ εἶναι· (οὐ γὰρ ἂν ἔτι μένει κατὰ τὴν ὑπόθεσιν) οὔτε τὸ ἕτερον τούτων· ἔχει γὰρ ἄν τι ἑαυτῷ μαχόμενόν πως καὶ ἀντικείμενον. Δεῖ δὲ πρὸ πάσης ἀντιθέσεως εἶναι τὸ ἕν, ἢ οὐ πάντων ἂν εἴη αἴτιον· οὐ γὰρ ὧν καὶ τὸ ἀντικείμενον. Κατὰ τὰς δύο οὖν σειρὰς τῶν ὄντων προϊὼν, εἰκότως καὶ νῦν ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐπὶ τὸ στρογγύλον καὶ εὐθὺ μετῆλθε, καὶ μετελθὼν οὕτω πεποίηται τὸν λόγον, ὡς ἂν μετὰ τούτων καὶ ἅπαν ἄλλο σχῆμα τοῦ ἑνὸς ἀποφήσειε, τῷ μετέχειν χρησάμενος, ὃ καὶ τοῖς μικτοῖς ὑπάρχει τῶν σχημάτων. Ταῦτα μὲν οὖν εἰρήσθω περὶ τῶν λέξεων ἡμῖν· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐν Φαίδρῳ τὴν νοητὴν ἀκρότητα τῶν νοερῶν, ἣν ἐκάλεσεν (1) ὑπερουράνιον τόπον, ἐν ἐκείνοις ἀκρότατον καὶ

(1) D. ἀπεκάλεσεν.

ἀσχημάτιστον καὶ ἀναφῆ προσείρηκεν, ἆρα ὡσαύτως ἐκείνην τε τὴν τάξιν ἀσχημάτιστον καὶ τὸ ἓν εἶναι φατέον ἡμῖν, ἢ ἄλλον τρόπον; καὶ τίνα τοῦτον; Οὐδὲ γὰρ ὁ αὐτὸς τῆς ἀποφάσεως τρόπος ἐπί τε ἐκείνης καὶ τοῦ ἑνός. Ἐκείνης μὲν γὰρ τὰ μὲν ἀπέφησε, τὰ δὲ κατέφησε· καὶ γὰρ οὐσίαν αὐτὴν εἶπε, καὶ ὄντων οὖσαν καὶ ψυχῆς κυβερνήτῃ μόνῳ θεατὴν, καὶ περὶ αὐτὴν εἶναι τὸ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης γένος, διότι καὶ πρὸ αὐτῆς ἄλλην· καὶ τῶν μὲν ἐξῄρητο, τῶν δὲ αὕτη μετελάγχανε. Τοῦ δὲ ἑνὸς πάντα ἀποφάσκει, καταφάσκει δὲ οὐδέν· οὐδὲν γὰρ ἦν πρὸ τοῦ ἑνὸς, ἀλλὰ πάντων ὁμοίως ἐξῄρητο τῶν ὄντων. Ἕτερος οὖν ὅγε τρόπος τῆς ἀφαιρέσεως, καὶ εἰ βούλει μὴ παρέργως προσέχειν καὶ αὐτοῖς τοῖς ὀνόμασιν, εὑρήσεις εἰκότως ἐκείνην μὲν ἀσχημάτιστον, οὑτωσὶ κεκλημένην, τὸ δὲ ἓν οὐδενὸς σχήματος μετέχον. Ἔστι δὲ οὐ ταὐτὸν τούτων ἑκάτερον τῷ λοιπῷ, καθάπερ οὐδὲ τὸ ἀμερὲς τῷ μηδὲν μέρος ἔχειν. Κατὰ τὸν αὐτὸν οὖν τρόπον κἀκείνην μὲν τὴν οὐσίαν ἀσχημάτιστον προσείρηκε, τὸ δὲ ἓν μηδενὸς σχήματος μετέχον. Εἰ οὖν δεῖ τὰ δοκοῦντα διαῤῥήδην εἰπεῖν, ἐκείνη μὲν; ἅτε τὸ νοερὸν σχῆμα παράγουσα, ἀσχημάτιστος εἴρηται, ὡς κρείττων αὐτοῦ παντελῶς ὑπάρχουσα, καὶ ὡς γεννητικὴ τοῦ τοιούτου σχήματος. Ἀλλ' οὐδὲ ἄρα σχήματος ἦν ὑφειμένη τοῦ νοητοῦ. Καὶ γὰρ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ ὅλου καὶ τοῦ πλήθους καὶ πάντων ὁ νοητὸς νοῦς περιέχει τὰς νοητὰς αἰτίας· καὶ ἔστι σχήματα μὲν πάντῃ ἄγνωστα

καὶ ἄῤῥητα, ὧν ἀπὸ τῶν νοητῶν ἡ ἔκφανσις ἄρχεται, γνώριμα (1) μόνῳ τῷ νοητῷ νῷ, καὶ ἐν ἄλλοις, ἤ τι τοιοῦτον, ὥσπερ οὖν ἐστι, τῶν μετ' ἐκεῖνον τῶν θεῶν ἀπ' ἐκείνου πᾶσιν ἔγκειται· τὰ δὲ γνωστὰ καὶ ῥητὰ ταῖς δυνάμεσι προσήκοντα τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐχὶ ταῖς ὑπάρξεσιν αὐταῖς, καθ' ἃς ἔχουσι τὸ εἶναι θεοί, καὶ ταῖς νοεραῖς οὐσίαις, δι' ὧν ἐκφαίνονται τοῖς νοεροῖς ὄμμασι τῶν ψυχῶν. Τούτων δὲ πάντων ὁ νοητὸς νοῦς περιείληφε τὴν ἑνοειδῆ καὶ μόνην αἰτίαν, ὁ δὲ ὑπερουράνιος τόπος, ἐν τοῖς νοεροῖς ὢν ἀκρότατος, τῶν νοερῶν σχημάτων ἐστὶν ἀρχὴ πάντων, ὡς ἐνδείκνυμεν ἐξηγούμενοι τὸν Φαῖδρον. Διόπερ ἀσχημάτιστος μέν, οὐχ ἁπλῶς δὲ παντὸς ἐξῃρημένη σχήματός ἐστι· προῆλθε μὲν κατὰ τὴν ἀκρότητα τὴν τοῦ πατρὸς, καὶ τὸ ἄῤῥητον αὐτοῦ σύνθημα· καταδεέστερος δέ ἐστι τῶν ἐν ἑαυτῷ σχημάτων. Τὸ δὲ ἓν παντὸς τοῦ τῶν σχημάτων διακόσμου τοῦ τε κρυφίου καὶ τοῦ νοεροῦ τελέως ὑπερίδρυται τῶν, τε ἀγνώστων πάντων καὶ τῶν γνωστῶν ἐξῄρηται σχημάτων. Τίνα δὲ ἔχει ταῦτα διαφορὰν, αὐτοῖς ἐστι γνώριμον τοῖς τῶν θεῶν ὑπηκόοις γενομένοις. Καὶ ὅτι καὶ Πλάτων οἶδε καὶ ἐκεῖνα τὰ σχήματα, δι' ἄλλων δεδείχαμεν λόγων. Διόπερ οὐδενὸς μετέχειν σχήματος λέγει τὸ ἕν· καὶ γὰρ ἡ νοητὴ τῶν σχημάτων αἰτία καὶ τὸ νοερὸν σχῆμα ὑφεῖται τοῦ ἑνός· οὐκ ἄρα τούτων ἐστὶ τὸ ἀσχημάτιστον τῷ μηδὲν σχῆμα ἔχειν, καθάπερ προείρηται.

(1) B. γνώρισμα μόνα. D. γνώρημα.

«Στρογγύλον δέ πού ἐστὶ τοῦτο, οὗ ἂν τὰ ἔσχατα «πανταχῆ (1) ἀπὸ τοῦ μέσου ἶσον ἀπέχοι; — Ναί. « — Καὶ μὴν εὐθύ γε, οὗ ἂν τὸ μέσον ἀμφοῖν τοῖν «ἐσχάτοιν (2) ἐπίπροσθεν εἴη. — Οὕτως.»

Τὸ εὐθὺ τοῦτο καὶ τὸ στρογγύλον, καὶ ὅπως ἐπὶ τῶν θείων πραγμάτων ἐπαληθεύουσιν οἱ ῥηθέντες λόγοι, δῆλον ὡς οὐ μαθηματικῶς ταῦτα καὶ δεδημευμένως ἀκουστέον, ἀλλὰ τῇ προκειμένῃ θεωρίᾳ πρεπόντως. Ἤδη μὲν οὖν τινες τοῦτο τὸ εὐθὺ, τὸ ἀκλινὲς εἰρήκασιν εἶναι τοῦ νοῦ καὶ τὸ ἄτρεπτον· τὸ δὲ στρογγύλον, τὸ εἰς ἑαυτὸ συννεῦον καὶ τὸ περὶ ἑαυτὸ ἐνεργοῦν. Τοῦτο δὲ ὁ Παρμενίδης μνημονεύει σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ μεσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ (3) τὸ ὂν ἀποφηνάμενος, Ὅθεν καὶ φασί τινες τὸν Πλάτωνα διὰ τῆς ἀποδείξεως ταύτης ὑπομιμνήσκειν τὸν ἐν τοῖς ποιήμασι Παρμενίδην, ὡς τὸ ἓν ἐξήρηται παντὸς σχήματος περιφεροῦς καὶ εὐθέος. Ἡμεῖς δὲ ταῦτα μὲν οὐκ ἀποδεχόμεθα διϊστάντα τῆς τῶν παλαιῶν φιλοσοφίας, καὶ αὐτὸν ἑαυτοῦ ποιοῦντα (4) τὸν Παρμενίδην κατήγορον, καὶ ταῦτα ἐν Πλατωνικῇ σκηνῇ, παρ' ᾗ (5) πολλαὶ καὶ τοῦ Παρμενίδου γεγόνασιν ἀναῤῥήσεις τὸ τοῦ Πλάτωνος περὶ τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον σέβας ἀνακηρύττουσαι. Καὶ γὰρ ὁ μὲν εἰς ἄλλο ἓν, ὁ δὲ εἰς ἄλλο βλέπων ἀποφάσκει τὸ σφαιρικὸν εἶδος ἢ καταφάσκει τοῦ ἑνός· τὸ δὲ εὐθὺ τοῦτο καὶ τὸ στρογγύλον ἐξηγούμεθα κατά τε

(1) D. πάντα.

(2) B. D. ἄκροιν.

(3) Fragm. Parmen. p. 76.

(4) B. διϊστᾶν τᾶς... ποιοῦντες.

(5) D. παρ' ἡμῖν.

τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐπιστροφήν· ἡ μὲν γὰρ πρόοδος κατὰ τὸ εὐθὺ θεωρεῖται καὶ τοῦτο ποιουμένη τέλος ἑαυτῆς. Ἕκαστον οὖν τῶν νοερῶν καὶ πρόεισιν ἐπὶ πάντα κατὰ τὸ εὐθὺ, καὶ ἔστραπται πρὸς τὸ ἑαυτῶν ἀγαθόν· ὃ δὴ μέσον ἐστὶν ἐν ἑκάστῳ, διότι πανταχόθεν ἕκαστον ὁμοίως αὐτὸ περιπτύσσεται, καὶ ὡς εἰς κέντρον ἐκεῖνο συνερείδει πᾶν τὸ ἑαυτοῦ πλῆθος καὶ πάσας ἑαυτοῦ τὰς δυνάμεις. Εἰ τοίνυν λέγεις στρογγύλον μὲν εἶναι τῶν νοερῶν ἕκαστον, καὶ πάντα ἀπὸ τοῦ μέσου ἶσον ἀπέχειν· παντὶ γὰρ ἑαυτῷ κατὰ τὸ ἶσον ἥνωται πρὸς τὸ οἰκεῖον ἀγαθὸν, καὶ οὐ τῇ μὲν μᾶλλον ἀφέστηκεν αὐτοῦ, τῇ δὲ ἧττον, καθάπερ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς τὸν ἵππον ὁ μὲν ἄγει πρὸς τὸ ἀγαθὸν, ὁ δὲ βρίθει πρὸς τὴν γῆν, ἀλλὰ πανταχόθεν ὁμοίως αὐτοῦ περιδράττεται κέντρου τάξιν ἔχοντος. Εὐθὺ δὲ, οὗ τὸ μέσον ἐπιπροσθοῦν τοῖς ἄκροις· ὅτι δὴ κατὰ τὴν πρόοδον τὰ πράγματα χωρίζεται ἀλλήλων, ἀπὸ τοῦ μείναντος τὸ προϊὸν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἡνωμένου τὸ πληθυνόμενον, ὀρθῶς ἂν εἴποις καὶ τῶν πραγμάτων ἐστοχασμένως· εἰ γὰρ ἐθέλοις κατιδεῖν, εὕροις ἂν ὡς ἡ πρόοδός ἐστιν ἡ διακρίνουσα τὰ πράγματα ἀλλήλων, καὶ προϊοῦσα τὰ μὲν πρῶτα, τὰ δὲ μέσα, τὰ δὲ τελευταῖα, καὶ τὰ μέσα τῶν τελευταίων ὄντα καὶ πρῶτον διοριστικὰ, καὶ οἷον ἔμπροσθεν· ἡ δὲ ἐπιστροφὴ πάντα συνάπτει πάλιν, καὶ εἰς ἓν συνάγει τὸ κοινὸν τῶν ὄντων ἐφετόν. Ἔστιν ἄρα ἐν ἐκείνοις καὶ τῶν ὁρισμῶν τούτων ἑκάτερος, ὧν πρώτως μετέχει τὰ νοερὰ γένη τῶν θεῶν ἅμα καὶ πρὸς ἑαυτά· ταῦτα γάρ ἐστι τὰ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μά-

λιστα χαρακτηριζόμενα· δευτέρως δὲ ἀπὸ τούτων αἱ ψυχαὶ μετέχουσι τοῦ τε εὐθέος καὶ τοῦ περιφεροῦς, προϊοῦσαι μὲν γραμμικῶς, εἰς κύκλον δὲ αὖθις κατακαμπτόμεναι, καὶ ἐπιστρέφουσαι πρὸς τὰς ἑαυτῶν ἀρχάς· ἐσχάτως δὲ τὰ αἰσθητά· καὶ γὰρ τὰ εὐθύγραμμα σχήματα ἐν τούτοις ἤδη διαστατῶς καὶ μεριστῶς, καὶ τὸ σφαιρικὸν εἶδος τὸ πάντων τῶν ἐγκοσμίων σχημάτων περιληπτικόν· διὸ καὶ ὁ Τίμαιος ὅλον μὲν ἐσφαίρωσε τὸν κόσμον, διὰ δὲ τῶν πέντε σχημάτων, ἰσοπλεύρων ὄντων μόνον καὶ ἰσογωνίων, τὰς πέντε μερίδας αὐτοῦ κατεκόσμησεν, ἐγγράψας αὐτὰ πάντα τῇ σφαίρᾳ καὶ ἀλλήλοις· ᾧ καὶ δῆλον ὅτι τὰ σχήματα ταῦτα ἄνωθεν ἀπό τινος ἥκει θείας τάξεως ὑψηλῆς, πάντων ὄντα κοσμητικὰ τῶν ἀμερίστων, ὡς τοῦ νοῦ τῶν μεριστῶν, ὡς τοῦ ὁρατοῦ κόσμου τῶν μέσων, ὡς τῆς ψυχῆς. Ἔξεστι δὲ καὶ ἐν τῇ γενέσει τὰ δύο ταῦτα θεωρεῖν, κατὰ μὲν τὸν κύκλον, τὰ ἐνταῦθα· καὶ γὰρ ἡ γένεσις ἀνταποδίδοται κυκλικῶς πρὸς ἑαυτήν, ὡς ἐν Φαίδωνι γέγραπται· τὸ περιφερὲς, κατὰ δὲ τὴν ἑκάστου μίαν πρόοδον ἀπὸ τῆς γενέσεως ἐπὶ τὴν παρακμὴν, τὸ εὐθὺ καὶ τὸ ἐνταῦθα τῶν ἄκρων ἐπίπροσθεν τὸ μέσον ἡ ἀκμή· τίς γὰρ ἂν ἀφίκοιτο ἐπὶ τὸ ἕτερον, καθάπερ δὴ καὶ ἐπὶ τῆς εὐθείας διὰ τοῦ μέσου πάντως ἡ ἀπὸ θατέρου τῶν ἄκρων ὁδὸς ἐπὶ τὸ λοιπόν; Ἄνωθεν ἄρα ἀπὸ τῶν νοερῶν διήκει ταῦτα μέχρι τῶν γεννητῶν, προόδου μὲν αἴτιον τὸ εὐθὺ γιγνόμενον, ἐπιστροφῆς δὲ τὸ περιφερές. Εἰ τοίνυν τὸ ἓν μήτε πρόεισιν ἀφ' ἑαυτοῦ, μήτε ἐπιστρέφει πρὸς ἑαυτὸ, ὅτι τό τε προϊὸν δεύτερόν

ἐστι τοῦ παράγοντος καὶ τὸ ἐπιστρέφον ἐνδεὲς τοῦ ἐφετοῦ, δῆλον ὡς οὔτε εὐθέος μετέχει σχήματος, οὔτε στρογγύλου· καὶ πῶς γὰρ προΐοι μηδὲ μίαν ἔχον ποιητικὴν ἀρχὴν ἑαυτοῦ, μήτε ἐν ἑαυτῷ, μήτε πρὸ αὐτοῦ, ἵνα μὴ τοῦ ἑνὸς στερῆται δεύτερον ὂν ἢ δυοειδές; πῶς δ' ἂν ἐπιστρέφοι μηδὲν ἔχον τέλος καὶ ἐφετόν; οὐδὲ ἄρα σχῆμα τῷ ἑνὶ προσήκει μήτε τέλος, μήτε ἀρχὴν ἔχοντι· καὶ δέδεικται διὰ τούτων. Οὐ δεῖ δὲ ζητεῖν δι' ἣν αἰτίαν ἀπὸ τῶν εἰδῶν τοῦ σχήματος, τοῦ περιφεροῦς καὶ τοῦ εὐθέος, ἔδειξε τὸ ἓν ἐπέκεινα παντὸς σχήματος, ἀλλ' οὐχὶ τὸ γένος αὐτὸ ὁρισάμενος, οἷον ὅτι σχῆμά ἐστι πέρας συγκλεῖον, ἢ τὸ ὑπό τινος, ἢ τινῶν ὅρων περιεχόμενον· δέδεικται γὰρ αὐτῷ διὰ τῶν ἀντικειμένων προϊέναι, καὶ τούτῳ ἐξῃρημένον δεικνύναι τὸ ἕν, καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν ἐπὶ πάντων ὄντα λόγον κοινὸν, ὡς οὔτε τὸ χεῖρον εἶναι δυνατὸν τῶν ἀντικειμένων τὸ ἕν, ἵνα μὴ ἔχῃ τὶ κρεῖττον, οὔτε τὸ κρεῖττον ἵνα μὴ ἔχῃ τὶ μαχόμενον. Οὕτως οὖν καὶ τοῦ εὐθέος αὐτὸ δείκνυσι καὶ τοῦ περιφεροῦς καθαρὸν, και ὁρᾷς πάλιν ὅπως καὶ ταῦτα διὰ τῶν προειρημένων συνήγαγεν, ὡς οὔτε ἀρχὴν, οὔτε μέσον, οὔτε τελευτὴν ἔχοντος τοῦ ἑνὸς, γεωμετρικαῖς ἀνάγκαις ἀεὶ τὰ δεύτερα διὰ τῆς πρὸ αὐτῶν ἀποδείξεως, καὶ πρὸ τούτων μιμούμενος τὴν τῶν ὄντων ἐν τάξει πρόοδον ἀπὸ τῶν πρώτων ἀεὶ πρὸς τὰ δεύτερα καὶ τὰ μερικώτερα τὴν ἀπόβασιν (1) ποιούμενος.

(1) B. ἀπόφασιν.

« Οὐκοῦν μέρη ἂν ἔχοι τὸ ἕν, καὶ πολλὰ ἂν εἴη,
« εἴτε εὐθέος σχήματος εἴτε περιφεροῦς μετέχοι; —
« Πάνυ μὲν οὖν. — Οὔτε (1) ἄρα εὐθὺ οὔτε περιφερές
« ἐστιν, ἐπείπερ οὐδὲ μέρη ἔχει. — Ὀρθῶς οὖν (2). »

Πεπλήρωται πᾶσα ἡ μέση τάξις ἐν τούτοις τῶν τε νοητῶν καλουμένων καὶ νοερῶν· δεδειγμένων πασῶν τῶν ἐν αὐτῇ προόδων, ἐπὶ τάδε τοῦ ἑνὸς τεταγμένων, καὶ, ὡς πολλάκις εἴπομεν, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐξηρτημένων, ἐπείπερ αἱ ἀποφάσεις, ὡς δέδεικται, μητέρες εἰσὶ τῶν καταφάσεων. Εἰκότως ἄρα καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι πᾶσαν ἐπιστρέφων τὴν τάξιν εἰς ἓν ἄνεισι, καὶ μέχρι τῶν πρώτων ἀποπεφασμένων· εἰ γὰρ σχῆμα ἔχοι τὸ ἓν καὶ πολλὰ ἂν εἴη· συνάπτει ἄρα τὸ σχῆμα τοῖς πολλοῖς διὰ τῶν μερῶν, πάντα δὲ ταῦτα τὰ γένη δεύτερα τοῦ ἑνὸς ἀποδείκνυσι. Τοσαύτη παρ' αὐτῷ διάκρισις ἐστὶ τῶν θείων διακόσμων, ὥστε οὐκ ἀνέσχετο συνάψαι τὰς ἑξῆς ἀποφάσεις μὴ ταύτην πρότερον τὴν τάξιν εἰς ἑαυτὴν ἐπιστρέψας, καὶ τὸ σχῆμα τοῖς πολλοῖς συνάψας, καὶ τὴν συγγένειαν τῶν προειρημένων ἁπάντων γενῶν ἐνδειξάμενος. Ἐν ποίᾳ μὲν οὖν τάξει τῶν ὄντων τὸ εὐθὺ καὶ τὸ περιφερές ἐστιν, ἐν τοῖς ἑξῆς γνωσόμεθα σαφέστερον, καὶ ὅτι μέχρι ταύτης τὰ νοητὰ καὶ νοερὰ γένη τῶν ὅλων· νῦν δὲ τοσοῦτον μόνον δῆλον, ὅτι μηδὲ ταύτης ἡμῖν τῆς τάξεως θετέον τὸ ἕν, ἀλλὰ καὶ ταύτην ἀπ' ἐκείνου παρακτέον, καθάπερ δὴ καὶ τὰς ἄλλας τὰς πρὸ αὐτῆς εἰρημένας.

(1) D. ἄρα οὔτε εὐθύ. (2) Bekk. Deest οὖν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

« Καὶ μὴν τοιοῦτόν γε ὂν οὐδαμοῦ (1) ἂν εἴη · οὔτε « γὰρ ἐν ἄλλῳ οὔτε ἐν ἑαυτῷ εἴη. — Πῶς δή; »

Μέτεισιν ἐφ' ἑκατέραν τάξιν ὁ λόγος τὴν ἀκρότητα τῶν ἰδίως καλουμένων νοερῶν θεῶν, καὶ ταύτην ἀποφάσκει τοῦ ἑνὸς, δεικνὺς ὡς οὐδαμοῦ τὸ ἓν, οὔτε ὡς ἐν ἄλλῃ περιεχόμενον αἰτίᾳ, οὔτε ὡς αὐτὸ ὑφ αὑτοῦ περιεχόμενον, καὶ αὐτὸ ἑαυτοῦ ὄν · πρὶν δὲ ἅψεται τῆς τῶν συλλογίσμῶν ἀνάγκης, προανεκήρυξε πάλιν τὸ συμπέρασμα πρὸ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐφόδων, χρώμενος ταῖς νοεραῖς ἐπιβολαῖς, καὶ οὑτωσὶ ποιήσει καὶ ἐπὶ πάντων ἀεὶ τῶν ἐφεξῆς · ὅτι δὲ ἀπ' (2) ἄλλης ἄρχεται τάξεως, ἱκανῶς ἡμῖν ἀνεδείξατο καὶ διὰ τοῦ ἔτι καὶ τοῦ τοιοῦτόν γε ὂν, τὸ ἀποδεδειγμένον πάντων ἐπέκεινα τῶν μέσων ἐν τοῖς θεοῖς γενῶν τῆς τε νοητῆς καὶ νοερᾶς διατάξεως (3), πῶς ἂν ἐπὶ τῶν νοερῶν μετάσχοι τινὸς ἢ τῆς ἀκρότητος τῶν νοερῶν. Τὸ γοῦν τῶν θειοτέρων αἰτίων ἐξῃρημένον πολλῷ δήπου μᾶλλον ἐκβέβηκε

(1) B. μηδαμοῦ.

(2) B. C. ἐπ ἄλλης.

(3) B. C. τάξεως.

τῶν τοιούτοις ἐφεξῆς τεταγμένων. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ὅλης τάξεως τοῦ λόγου κατακολουθοῦντος τῇ τάξει τῶν πραγμάτων· πάλιν δὲ ὅταν λέγωσιν ἐνταῦθα τινὲς ἀντιλέγειν τῷ (1) Παρμενίδει ἐν τῷ ἐν τοῖς ποιήμασι τὸν Πλάτωνα, οὐκ ἀποδεξόμεθα τοῦ λόγου. Λέγει μὲν γὰρ ἐκεῖνος περὶ τοῦ καθ' ἑαυτὸ ἑνὸς, ὅτι

Ταὐτὸν ἐν ταὐτῷ μίμνει, καθ' αὑτό τε κεῖται,
Οὕτως ἔμπεδον αὖθι μένει, κρατερὴ γὰρ ἀνάγκη
Πείρατος ἐν δεσμοῖσιν ἔχοι τὸ μὲν ἀμφὶς ἐέργει (2).
Τοὔνεκεν οὐκ ἀτέλευτον τοῖον (3), εἰ θέμις εἰπεῖν (4).

Ἀλλ', ὡς καὶ αὗται δηλοῦσιν, αἱ ῥήσεις περὶ τοῦ ὄντος φιλοσοφεῖ ταῦτα καὶ οὐ (5) περὶ τοῦ ἑνός· ἃ δὴ καὶ ἡ δευτέρα καταφήσει περὶ ἐκείνου ὑπόθεσις, μετὰ τοῦ ἑνὸς συμπλέκουσα τὸ ὄν. Εἰ οὖν ἐν τούτοις καὶ πέρας οὐκ ἔχον ἀποδείκνυται τὸ ἓν καὶ μὴ κείμενόν που, μήτε ἐν αὑτῷ μήτ' ἐν ἄλλῳ καὶ οὐχὶ τὸ ὄν, οὐκ ἔλεγχός ἐστι ταῦτα τῆς Παρμενίδου φιλοσοφίας, ἀλλ' ἐκείνης μενούσης, πρόσθεσις τῆς ὑπερτέρας. Ταύτῃ μὲν οὖν ταῦτα διορίζομεν· ὅτι δὲ τὸ οὐδαμοῦ κυριώτατα καὶ ἁπλῶς ἐπὶ τῆς πρώτης αἰτίας λέγομεν, ὑπομνηστέον. Λέγεται μὲν γὰρ καὶ ἡ ψυχὴ πολλάκις οὐδαμοῦ, καὶ διαφερόντως ἡ ἄσχετος· ὑπὸ οὐδενὸς γὰρ κατέχεται τῶν δευτέρων, οὐδὲ περιείργεται διὰ δή τινος σχέσεως ἡ ἐνέργεια αὐτῆς, καθάπερ σχέσει τινὶ δεδομένης πρὸς τὰ μετὰ ταύτην. Λέγεται δὲ

(1) A. D. τὸν Παρμενίδην τῷ.
(2) A. ἐνεργεῖ.
(3) B. τοιοῦτον.
(4) Fragm. Parmenidis, p. 72; ubi vid. varias lectiones.
(5) B. C. deest οὐ.

καὶ ὁ νοῦς εἶναι, πανταχοῦ γάρ ἐστιν ὁμοίως, καὶ πᾶσι πάρεστιν ἐξ ἴσου, πολλῷ μᾶλλον καὶ διὰ τῆς τοιαύτης παρουσίας ἐν οὐδενὶ κατέχεται τῶν αὐτοῦ μετεχόντων· λέγεται καὶ θεὸς εἶναι οὐδαμοῦ, ὅτι πάντων ἐξήρτηται· ὅτι ἀμέθεκτός ἐστιν, ὅτι κρείττων ἐστὶ πάσης κοινωνίας καὶ πάσης σχέσεως, καὶ πάσης πρὸς τὰ ἄλλα συντάξεως. Λέγεται μὲν οὖν περὶ τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων ὅπερ εἶπον ἕκαστα τούτων ὀρθῶς, ἀλλ' οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος ἐπὶ πάντων τοῦ οὐδαμοῦ. Ψυχὴ μὲν γὰρ οὐδαμοῦ τῶν μετὰ ταύτην (1), ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς οὐδαμοῦ· πάντως γάρ ἐστι καὶ ἐν ἑαυτῇ, ὡς αὐτοκίνητος, καὶ ἐν τῇ αἰτίᾳ τῇ ἑαυτῆς· ἐπειδὴ καὶ πανταχοῦ τὸ αἴτιον προείληφε τὴν τοῦ ἀποτελέσματος καὶ περιείληφεν ἑνοειδῶς δύναμιν· νοῦς δὲ οὐδαμοῦ καὶ αὐτὸς τῶν μετ' αὐτόν· ἐπεὶ καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν αὐθυπόστατος, καὶ ἔτι περιέχεταί γε ὑπὸ τῆς οἰκείας αἰτίας. εἰ μὲν βούλει θεολογικῶς φάναι, τῆς πατρικῆς· πᾶς γὰρ νοῦς, πατρός ἐστι νοῦς· ὁ μὲν τοῦ ὅλου πατρὸς, ὁ δὲ τοῦ τῆς οἰκείας τριάδος πατρός· περιέχεται γοῦν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὁ νοῦς. Εἰ δὲ κατὰ τοῦτον βούλει τὸν τρόπον οὐχὶ, αλλ' ὅτι πᾶς νοῦς ἐφίεται τοῦ ἑνὸς, καὶ ἐν τῷ ἑνὶ κρατεῖται (2), καὶ διὰ τοῦτο ψεῦδος οὐδαμοῦ φάναι τὸν νοῦν, μόνον δὲ τὸ ἓν ἁπλῶς οὐδαμοῦ ἐστιν· οὔτε γὰρ ἐν τοῖς μετ' αὐτό ἐστιν, ἅτε ἐξῃρημένον ἀπὸ πάντων, ὅπου γε οὐδὲ ὁ νοῦς, οὐδὲ ἡ ψυχή· αἱ μετὰ τὸ ἓν

(1) B. C. μετ' αὐτήν. (2) D. διακρατεῖται.

ἀρχαὶ, οὔτε ἐν ἑαυτῷ, οὔτε ἁπλοῦν ὂν καὶ παντὸς πλήθους ἄδεκτον, οὔτε ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ, διότι μηδὲ ἔστι κρεῖττον τοῦ ἑνὸς, τοῦτο ἄρα τὸ ἁπλῶς, οὐδαμοῦ· πάντα δὲ τὰ ἄλλα, δευτέρως ἔχει τὸ οὐδαμοῦ· καὶ πῶς μὲν ἐστὶν οὐδαμοῦ, πῶς δὲ οὐκ ἔστιν. Εἰ γὰρ ἐθελήσεις θεωρῆσαι πᾶσαν τὴν τῶν ὄντων τάξιν, ὄψει τὰ μὲν εἴδη τὰ ἔνυλα (1) ἐν ἄλλοις ὄντα μόνον, καὶ ἄλλων ὄντα, καὶ ἔν τισιν ὑποκειμένοις ἑδραζόμενα· τὰς δὲ φύσεις, ἐν ἄλλοις μὲν καὶ ταύτας· δύνουσι γὰρ κατὰ τῶν σωμάτων, καὶ ἐν ὑποκειμένῳ πῶς εἰσιν · ἤδη μέντοι καὶ τοῦ ἐν ἑαυτῷ φερούσας ἀπήχημά τι καὶ εἴδωλον, καθόσον ζωαί τινες ἤδη καὶ οὐσίαι, καὶ πάσχοντος ἑνὸς μορίου τινὸς, ἑαυταῖς συμπάσχουσι· τὰς δὲ ἐν σχέσει ψυχὰς, ὡς μὲν σχέσιν ἐχούσας, ἐν ἄλλῳ καὶ ταύτας · αὐτὴ γὰρ ἡ σχέσις ἡ πρὸς τὰ δεύτερα τὸ ἐν ἄλλῳ πάντως συνεισφέρει· καθόσον δὲ ἐπιστρέφειν εἰς ἑαυτὰς δύνανται, καθαρώτερον ἐν ἑαυταῖς οὔσας. Αἱ μὲν γὰρ φύσεις, πᾶσαν ἐνέργειαν περὶ τὰ σώματα συντείνουσι, καὶ ὅπερ ἂν ποιοῦσιν (2), εἰς ἄλλο ποιοῦσιν· αἱ δὲ ψυχαὶ ταῖς μὲν τῶν ἐνεργειῶν περὶ τὸ σῶμα χρῶνται, ταῖς δὲ εἰς ἑαυτὰς ἐνεργοῦσι καὶ πρὸς ἑαυτὰς ἐπιστρέφουσι· τὰς δὲ ἀσχέτους ἐν ἑαυταῖς ἤδη, καὶ ἐν ἄλλοις μὲν οὐκ ἔτι (3) τοῖς δευτέροις, ἐν ἄλλῳ δὲ τῷ πρὸ αὐτῶν οὔσας · διχῶς μὲν γὰρ τὸ ἐν ἄλλῳ, τὸ μὲν τοῦ ἐν αὐτῷ καταδεέ-

(1) B. τῶν ἐνύλων.

(2) C. προιοῦσιν.

(3) C. οὐκ ἔτι δευτέροις.

στερον τῷ σχέσιν ἔχειν πρὸς τὰ δεύτερα· τὸ δὲ ἤδη κρεῖττον, κἀκεῖνο μὲν μέχρι τῶν ἐν σχέσει ψυχῶν, τοῦτο δὲ μόνον ἀπὸ τῶν θείων ἄρχεται, καὶ ὅλως ἀσχέτων. Καὶ οἷς μὲν ὑπάρχει τὸ (1) πρότερον· πάντα γὰρ ἐν τοῖς ἑαυτῶν ἐστιν αἰτίοις, ἢ οὐκ ἂν εἴη, τῶν αἰτίων ἐκφοιτήσαντα τελέως· οἷς δὲ τὸ δεύτερον, ἔλλειψις γὰρ ἐποίει δυνάμεως τὸ (2) πρῶτον, ἢ ἐν τοῖς ἐσχάτοις οὖσαν (3), οὐκ ἀνάγκη καὶ ἐν τοῖς πρώτοις εἶναι· τὰς γοῦν θείας ψυχὰς ἐν τοῖς πρὸ (4) αὐτῶν εἶναι μόνως, οἷον ἐν τοῖς νοῖς, ὧν ἐξέχονται· τὸν δὲ νοῦν λοιπὸν, ἐν ἑαυτῷ τε καὶ ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ πατρὶ λέγω καὶ τῇ δυνάμει τοῦ πατρὸς εἰ βούλει· πάντα γὰρ ἄχρι τούτου τὸ ἐν ἄλλῳ ἔχει, αὐτὸς δὲ πῶς ἂν ἔχοι; πότερον ἐν ἑαυτῷ (5) μόνον ἐστὶν, ἢ καὶ ἐν ἄλλῳ, μετὰ ταῦτα σκεπτέον, ὁπόταν περὶ τοῦ αὐθυποστάτου λέγωμεν. Τὸ τοίνυν οὐδαμοῦ (τοῦτο γὰρ ἡμῖν προκείμενον ἦν κατιδεῖν.) τοῖς μὲν ἔχουσι τὸ ἐν ἄλλῳ (τοῦτο δὴ τὸ τοῦ ἐν αὐτῷ καταδεέστερον) οὐδαμῶς ἂν ὑπάρχοι· πῶς γὰρ ἂν τοῖς μὲν ἐν ἄλλῳ γεγονόσιν ἐφαρμόσει τὸ οὐδαμοῦ, τὸ ἔν τινι μαχόμενον; τοῖς δ' ἔχουσιν ἐκεῖνο τὸ τοῦ ἐν αὐτῷ κρεῖττον ἐν ἄλλῳ, πάρεστι μὲν ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς· ἔστι γὰρ ἐν ταῖς αἰτίαις ἕκαστα ταῖς ἑαυτῶν· μόνῳ δὲ τῷ ἑνὶ, πρώτως ὑπάρχει τὸ οὐδαμοῦ καὶ ἁπλῶς

(1) A. τὸ δεύτερον.

(2) A. τὸ πρότερον.

(3) Sic Codd.

(4) C. D. πρὸς αὐτάς.

(5) A. D. ἐν αὐτῷ.

οὔτε γὰρ ἐν τοῖς μετ' αὐτὸ, οὐ γὰρ θέμις, οὔτε ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ, οὐ γάρ ἐστιν, οὔτε ἐν ἑαυτῷ, οὐ γὰρ πέφυκε, τὸ μὲν ὅτι ἄσχετον, τὸ δὲ ὅτι πρώτιστον, τὸ δὲ ὅτι μόνως ἐστὶν ἕν, ὥστε οὐδαμοῦ. Τοῦτο(1) μὲν οὖν παντάπασιν ἀληθὲς, τὸ δὲ πανταχοῦ, μετὰ τοῦτο ζητητέον, πότερον κρεῖττόν ἐστι τοῦ οὐδαμοῦ καὶ τελειότερον, ἢ καταδεέστερον. Εἰ μὲν γὰρ κρεῖττον, διατί μὴ τῷ πρώτῳ τὸ κρεῖττον ἀπονέμομεν, τὸ οὐδαμοῦ δὲ δεδώκαμεν; ἀλλ' οὐ φαμὲν ὅτι οὐδαμοῦ ἐστι μόνον· εἰ δὲ καταδεέστερον, πῶς(2) οὐκ ἄμεινον ἐστὶ, τὸ μὴ προνοεῖν τοῦ προνοεῖν; Τὸ μὲν γὰρ προνοοῦν, πᾶσι πάρεστι τοῖς τῆς προνοίας ἀξιουμένοις· τὸ δὲ μὴ προνοοῦν, οὐδαμοῦ τῶν δευτέρων εἶναι διηνάγκασται. Μήποτε οὖν τὸ πανταχοῦ διττὸν, τὸ μὲν ὡς πρὸς τὰ μετ' αὐτὸ λεγόμενον, ὡς ὅταν φῶμεν πανταχοῦ τὴν πρόνοιαν παρεῖναι, τὸ μηδενὸς ἀποστατεῖν τῶν δευτέρων, ἀλλὰ πάντα σώζειν καὶ συνέχειν καὶ διακοσμεῖν, δι' αὐτῶν τῇ μεταδόσει διήκουσαν· τὸ δὲ ὡς πρὸς πάντα τὰ πρὸ αὐτοῦ καὶ τὰ μετ' αὐτό. Κυρίως γοῦν πανταχοῦ τοῦτό ἐστιν, ὃ καὶ ἐν τοῖς δευτέροις ἐστὶ καὶ ἐν ἑαυτῷ καὶ ἐν τοῖς πρὸ αὐτοῦ, διότι καὶ κυρίως ταῦτα πάντα ἐστί· καὶ τούτου τοῦ πανταχοῦ ἀπόφασίς ἐστι, τὸ οὐδαμοῦ τὸ νῦν παρειλημμένον δηλοῦν τὸ μήτε ἐν ἑαυτῷ, μήτε ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ ὄν,

(1) B. C. D. τοῦτο μὲν οὐ π. ἐπὶ τούτου, τὸ μὴ προνοεῖν.
(2) B. C.D. πῶς οὐκ ἄμεινόν

καὶ τοῦτο τὸ οὐδαμοῦ τοῦ πανταχοῦ κρεῖττον, καὶ μόνου τοῦ ἑνὸς ἐξαίρετον, ἄλλο δέ ἐστι μηδαμοῦ τὸ τῷ πανταχοῦ σύστοιχον, ἃ πρὸς τὰ δεύτερα μόνον λέγειν εἰώθαμεν, ὧν ἑκάτερον ἀληθές ἐστι διὰ τὸ λοιπόν· οὐδαμοῦ γὰρ τὸ ὄν, διότι πανταχοῦ· τὸ γὰρ ὑπό τινος τόπου κρατούμενον, ἔν τινί ἐστι, τὸ δὲ πᾶσιν ὁμοίως παρὸν, οὐδαμοῦ ἐστιν ἀφωρισμένως, καὶ διότι πάλιν οὐδαμοῦ, διὰ τοῦτο πανταχοῦ· διὰ γὰρ τὸ πάντων ὁμοίως ἐξῃρῆσθαι, πᾶσιν ὁμοίως πάρεστιν, οἷον ἐξίσου τῶν πάντων ἀφεστώς. Ταῦτα μὲν οὖν σύστοιχα ἀλλήλοις, ἐκεῖνο δὲ τὸ μηδαμοῦ κρεῖττον παντὸς τοῦ πανταχοῦ, καὶ τῷ ἑνὶ μόνῳ (1) δυνάμενον ἐφαρμόζειν, ὡς ἀπόφασις τοῦ ἔν τινι παντός. Εἴτε γὰρ τὸ ὡς ἐν τόπῳ λέγοις, εἴτε τὸ ὡς ἐν ὅλῳ, εἴτε τὸ ὡς ἐν μέρεσιν, εἴτε τὸ ὡς ἐν τέλει, εἴτε τὸ ὡς ἐν τῷ ἄρχοντι τὰ τῶν ἀρχομένων, εἴτε ὡς γένος ἐν εἴδεσιν, εἴτε ὡς εἴδη ἐν γένεσιν, εἴτε ὡς ἐν χρόνῳ πάντων ὁμοίως τοῦτο ἐξῄρηται τὸ ἕν, οὔτε γὰρ τόπος ἐστὶ περιεκτικὸς τοῦ ἑνός, ἵνα μὴ πλῆθος ἀναφανῇ τὸ ἕν, οὔτε ὅλον ἐστί τι περιληπτικόν· οὐδὲ γάρ ἐστί τινος μέρος, ἵνα μὴ μέρος ὄν, καὶ ἐν τῷ ὅλῳ ᾖ, ὅ ἐστι πεπονθὸς τὸ ἕν· πᾶν γὰρ ὅλον, πέπονθε τὸ ἕν, καὶ ἐπιδεές ἐστι τοῦ μὴ ὡς ἀληθῶς ἑνὸς, αὐτὸ ὡς ἀληθὲς ἐνυπάρχον· οὔτε αὐτὸ ἐν μέρεσίν ἐστιν, οὐδὲ γὰρ ἔχει μέρος, ἀμερὲς ὄν, οὔτε ἄλλο τι αὐτοῦ. τέλος ἐστί. δέδεικται γὰρ μηδαμῶς

(1) C. D. μόνον.

ἔχον τέλος, οὔτε ὡς ἐν τῷ ἄρχοντι, δέδεικται γὰρ μηδόλως ἔχον τινὰ ἀρχήν· οὔτε ὡς γένος ἐν εἴδεσιν, ἵνα μὴ πάλιν πλῆθος περὶ αὐτὸ συμβῇ διὰ τὴν τῶν εἰδῶν περιοχήν, οὔτε ὡς εἶδος ἐν γένει, τινὸς γὰρ εἶδος ἔσται μηδενὸς αὐτοῦ κρείττονος· οὔτε ὡς ἐν χρόνῳ ὂν πλῆθος ἐστὶ· δειχθήσεται οὖν μηδὲ χρόνου μετέχον. Πάντων ἄρα τῶν τρόπων τοῦ ἔν τινι κρεῖττον ἐστι τὸ ἕν. Εἰ δὲ πᾶν τὸ ἔν τινι ψεῦδος, ἀληθὴς ἡ ἀπόφασις τοῦ οὐδαμοῦ· τὸ γὰρ ἔν τινι τῷ οὐδόλως ἀντίκειται· καθάπερ δὴ καὶ τὸ τὶς, τῷ οὐδεὶς, ὥστε οὐδαμοῦ ἂν εἴη τὸ ἕν; Τοῦτο μὲν οὖν τοιοῦτόν ἐστι. Πάλιν δὲ διαιρεῖ τὸ ἔν τινι ὂν διχῶς, εἴς τε τὸ ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ ἐν ἄλλῳ, πάντας ἐκείνους τοὺς πολυθρυλλήτους τρόπους διὰ τούτων παραλαβὼν, ἵνα, εἴπερ ἐπιδείξει τὸ ἓν μήτε ἐν ἑαυτῷ, μήτε ἐν ἄλλῳ δυνάμενον εἶναι, δεδειγμένον ἔχοι τὸ οὐδαμοῦ. Εἰ γὰρ ἔν τινί ἐστιν, ἢ ἐν αὐτῷ, φησιν, εἴη, ἢ ἐν ἄλλῳ· ἀλλαμὴν οὔτε ἐν ἄλλῳ· οὐκ ἄρα ἔν τινί ἐστιν· εἰ μὴ ἔν τινι δὲ ὅλως, οὐδαμοῦ ἂν εἴη· τούτου δὲ δειχθέντος, φανήσεταί τὸ ἓν κἀκείνης ἐξῃρημένον τῆς τάξεως ᾗ τούτο προσήκει τὸ σύμβολον τὸ ἐν αὐτῷ λέγω καὶ ἐν ἄλλῳ. Τούτου δὲ φανέντος, ἔχοιμεν ἂν ὅτι οὐδὲ ὁ νοῦς τὸ πρῶτον· ἴδιον γὰρ τὸ ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ἑαυτὸν γινώσκειν, καὶ εἰς ἑαυτὸν νοήσει, ὃ καὶ τῇ ἀκρότητι τῶν νοερῶν διαφερόντως ἓν φαίνεται μετὰ τῆς εἰς τὰ πρῶτα στροφῆς, καὶ ἡ εἰς ἑαυτὴν εἴσοδος; καὶ τὸ οἷον ἐγκύ-

κλον (1) τῆς οὐσίας ἐν ἑαυτῇ, κατέχειν τε ἑαυτῆς καὶ περιλαμβάνειν ἀεὶ βουλομένην.

«Ἐν ἄλλῳ μὲν ὂν κύκλῳ που ἂν περιέχοιτο ὑπ' (2) «ἐκείνου, ἐν ᾧ ἂν εἴη, καὶ πολλαχοῦ ἂν αὐτοῦ ἅπτοιτο «πολλοῖς· τοῦ δὲ ἑνός τε καὶ ἀμεροῦς καὶ κύκλου μὴ «μετέχοντος, ἀδύνατον πολλαχῇ κύκλῳ ἅπτεσθαι. — «Ἀδύνατον.»

Ἡ μὲν ὅλη τοῦ προκειμένου συμπεράσματος ἀπόδειξις τοιαύτη τίς ἐστι· τὸ ἓν οὔτε ἐν ἑαυτῷ ἐστιν, οὔτε ἐν ἄλλῳ· πᾶν δὲ τὸ ἔν τινι ὄν, ἢ ἐν ἑαυτῷ ἐστὶν, ἢ ἐν ἄλλῳ· τὸ ἄρα ἓν οὐδαμῶς ἐστιν ἔν τινι, τὸ δὲ μηδαμῶς ἔν τινι ὂν οὐδαμοῦ ἐστι. Λοιπὸν δὲ τὴν προτέραν τῶν προτάσεων ἀποδείκνυσιν οὕτω· τὸ ἓν, οὐδενὸς ἅπτεσθαι δύναται πολλοῖς· τὸ ἐν ἄλλῳ ἅπτεται ἐκείνου πολλοῖς ἐν ᾧ ἐστι· τὸ ἄρα ἓν ἐν οὐδενὶ ἄλλῳ ἐστί. Πάλιν τὸ ἓν οὔτε ἀρχὴν ἔχει, οὔτε τελευτὴν, οὐθ' ὅλως περιέχον ἐστὶ καὶ περιεχόμενον· τὸ δὲ ἓν ἐν ἑαυτῷ ὂν ἕξει τὸ μὲν περιέχον, τὸ δὲ περιεχόμενον· τὸ ἄρα ἓν οὐκ ἔστιν ἐν ἑαυτῷ· δέδεικται δὲ ὅτι οὐδὲ ἐν ἄλλῳ· τὸ ἓν ἄρα οὔτε ἐν ἑαυτῷ ἐστιν, οὔτε ἐν ἄλλῳ. Καὶ τοιοῦτοι μὲν οἱ τοῦ προκειμένου δεικτικοὶ συλλογισμοὶ, γεωμετρικῶς ἀπὸ τῶν προωμολογημένων τὸ ζητούμενον ἐπιδεικνύντες ἡμῖν. Ἐπὶ δὲ τὴν τῶν πραγμάτων ἐξέτασιν μετέλθωμεν, καὶ θεωρήσωμεν πῶς

(1) B. ἀγγύλον. A. C. D. ἐγκύλον. Leg. ἀγκύλον, aut potiùs ἐγκύκλον è sequenti κύκλῳ...

(2) A. ὑπ' ἐκείνου τὸ ἓν ᾧ ἂν ἓν εἴη.

φησιν ὁ Παρμενίδης πᾶν τὸ ἐν ἄλλῳ ὂν, κύκλῳ περιέχεσθαι ὑπ' ἐκείνου ἐν ᾧ ἐστι, καὶ ἅπτεσθαι αὐτοῦ πολλαχῇ πολλοῖς. Ἤδη καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν (1) οἱ μὲν μερικώτερον ἤκουσαν τὸ ἐν ἄλλῳ τὸ ἓν, τὸ ἐν τόπῳ, καὶ τὸ ἐν ἀγγείῳ μόνον λαβόντες, καὶ τούτοις τὴν λέξιν ἐφαρμόσαντες εἰκότως· ἐφάπτεται γὰρ τοῦτό που τὸ ἐν τόπῳ, καὶ τοῦ ἀγγείου ἐν τῷ ἀγγείῳ, καὶ περιέχεται πανταχόθεν ὑπ' αὐτοῦ· τὸ γὰρ κύκλῳ τῷ πανταχόθεν (2) ἴσόν ἐστι, τοῦ περιέχοντος δύναμιν δηλοῦν ἐν ἑαυτῇ τὸ περιεχόμενον ἔχουσαν. Τοῦτο οὖν εἶναι φασὶ τὸ δεικνύμενον ἡμῖν· ὅτ οὐκ ἐν τόπῳ τὸ ἓν, εἴπερ τὸ μὲν ἐν τόπῳ δεῖ εἶναι πολλὰ ὂν καὶ πολλοῖς ἑαυτοῦ τοῦ περιέχοντος ἅπτεσθαι, τὸ δὲ ἓν πολλὰ εἶναι ἀδύνατον. Καὶ τί τοῦτο φαίην ἂν ἔγωγε θαυμαστὸν, εἰ μὴ ἐν τόπῳ τὸ ἓν; οὐδὲν γὰρ τοῦτο σεμνὸν, ὃ καὶ ταῖς μερικαῖς ὑπάρχει ψυχαῖς· ἀλλὰ δεῖ τὸ δεικνύμενον ἐξαίρετον ὑπάρχειν τῷ ἑνὶ καὶ τῇ αἰτίᾳ τῇ πάντων ὑπεριδρυμένῃ τῶν ὄντων. Οἱ δὲ, εἰς τὰ πράγματα βλέποντες, εἰρήκασιν, ὡς πᾶν τὸ ἔν τινι ὂν τοῦ ἑνὸς ἀποφάσκεται, καὶ ὀρθῶς εἰρήκασιν· οὐδαμῶς γὰρ ἔν τινι τὸ ἓν, ὡς παρ' ἡμῶν εἴρηται πρότερον· ἀλλὰ πῶς ἔτι τὴν λέξιν ἐφαρμόσωμεν τοῖς ἔν τινι τρόποις πολλοῖς οὖσι· τὸ γὰρ σημεῖον ἐν τῇ γραμμῇ λέγεται εἶναι, δῆλον ὡς ἐν ἄλλῳ· καὶ γὰρ ἄλλο μὲν σημεῖον, ἄλλο δὲ γραμμή· καὶ οὐκ ἐπειδὴ ἐν ἄλλῳ ἐστὶ, διὰ τοῦτο περιέχεται ὑπὸ τῆς

(1) B. C. D. ἤδη δὲ καὶ πρὸ ἡμῶν.

(2) B. C. D. τοῦ πανταχόθεν.

γραμμῆς, καὶ πολλοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν ἅπτεται τῆς γραμμῆς. Ἔστι μὲν δὴ καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαντᾷν λέγοντας ὅτι εἰ καὶ μὴ διαστηματικῶς περιέχει τὸ σημεῖον ἡ γραμμὴ, ἀλλὰ τρόπον ἄλλον αὐτὸ περιέχει· τὰς γὰρ ἰδιότητας αὐτοῦ περιέχει· πέρας γάρ ἐστι τὸ σημεῖον μόνον, ἡ δὲ γραμμὴ καὶ πέρας καὶ ἄλλο τι μῆκος οὖσα ἀπλατὲς καὶ ἀδιάστατον τὸ σημεῖον. Ἀλλὰ καὶ ἡ γραμμὴ καὶ ἀδιάστατον, καὶ ἀλλαχοῦ διαστατόν. Καὶ γὰρ ὅλως, ἐπεὶ οὐ ταὐτὸν σημεῖόν ἐστι, καὶ ἓν ἀνάγκη πολλὰ εἶναι τὸ σημεῖον, οὐχ ὡς μέρη ἔχον διαστηματικῶς, ταύτῃ γὰρ ἀμερὲς, ἀλλ' ὡς ἰδιότητας πλείονας συμπληρωτικὰς αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο μερῶν ἐχούσας λόγον· ἃς ἡ γραμμὴ περιέχουσα, κατὰ πολλὰ ἂν λέγοιτο τῷ σημείῳ συνάπτεσθαι. Ὅτι δὲ οὐ ταὐτὸν σημεῖόν ἐστι καὶ ἓν, δῆλον· τὸ μὲν γὰρ ἀρχὴ πάντων, τὸ δὲ μεγεθῶν μόνον· ἀλλ' οὐδὲ τὸ σημεῖον πρὸ τοῦ ἑνός· καὶ γὰρ ἡ μονὰς ἓν, καὶ τὸ ἓν τῷ χρόνῳ ἀμερές. Λείπεται μὲν οὖν τὸ σημεῖον εἶναι μετὰ τὸ ἓν, καὶ μετέχειν τοῦ ἑνὸς, ὥστε καὶ οὐχ ἕν ἐστιν· εἰ δὲ τοῦτο, κωλύεται οὐδὲν, ἀσωμάτους ἔχον ἰδιότητος πολλὰς, αἵ εἰσι καὶ ἐν τῇ γραμμῇ, καὶ περιέχεσθαι ὑπ' αὐτῆς. Οὕτω μὲν οὖν δυνατὸν ἀπαντᾷν, ἀλλ' οὐκ ἔστι συνορῶντας ὅπως ὁ Πλάτων ἔλαβε τὸ ἔν τινι, καὶ πρὸς τί βλέπων τῶν ὄντων ἀποφάσκει τοῦτο τοῦ ἑνός. Ἄμεινον οὖν, ὡς ὁ ἡμέτερος ὑφηγεῖται πατὴρ, κατ' ἐκείνην τὴν ἐμφρονεστάτην καὶ ἀσφαλεστάτην ὁδὸν, ταῦτα λέγειν τοῦ ἑνὸς ἀποφάσκειν αὐτὸν, ἃ καταφάσκεται ἐν τῇ δευτέρᾳ

τοῦ ἑνὸς ὄντος, καὶ οὕτως ἀποφάσκειν, ὡς ἐν ἐκείνοις ἀποφάσκεται(1). Καὶ δὴ καὶ τὸ ἐν ἄλλῳ τοιοῦτον θεωρεῖν, οἷον ἐν ἐκείνοις, δῆλός ἐστιν ὁ φιλόσοφος λαμβάνων. Σαφῶς οὖν ἐκεῖ τάξιν τινὰ θεῶν ἐκφαίνων, καὶ ἐν ἑαυτῇ φησιν αὐτὴν εἶναι καὶ ἐν ἄλλῳ, καθότι καὶ ἔστραπται πρὸς ἑαυτὴν νοερῶς, καὶ μένει διαιωνίως ἐν τοῖς αἰτίοις ἑαυτῆς μοναδικῶς· μονὰς γάρ ἐστιν ἐν ἐκείνῃ τῶν νοερῶν θεῶν, μένουσα μὲν κατὰ τὴν ἑαυτῆς ὑπεροχὴν ἐν τοῖς πρὸ αὐτῆς νοητοῖς θεοῖς, ἐμφαίνουσα δὲ καὶ τὸ ἰδίωμα τὸ νοερὸν κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ καὶ περὶ αὐτὴν ἐνεργεῖν. Τὸ τοίνυν ἐν ἄλλῳ τοιοῦτόν ἐστιν, ὁποῖον τὸ ἐν τῇ αἰτίᾳ μένον, καὶ περιεχόμενον ὑπὸ τῆς οἰκείας αἰτίας. Τοῦτο οὖν ἐστιν εἰκότως καὶ τὸ πολλαχῇ, καὶ πολλοῖς ἑαυτοῦ τοῖς αἰτίοις ἁπτόμενον· διότι γὰρ περιέχεται ὑπ' αὐτῆς, μερικώτερόν ἐστιν αὐτῆς· πᾶν δὲ τὸ μερικώτερον, μᾶλλον πεπλήθυσται τῆς ἑαυτοῦ περιληπτικωτέρας αἰτίας· μᾶλλον δὲ πεπληθυσμένον ταῖς ἑαυτοῦ ποικίλαις δυνάμεσι, συνάπτεται πρὸς ἐκεῖνο, καὶ ἄλλως ἄλλαις· τοῦτο γὰρ τὸ πολλαχῇ· κατ' ἄλλας γὰρ καὶ ἄλλας δυνάμεις ἄλλως καὶ ἄλλως ἑνοῦται πρὸς τὸ πρὸ αὐτῆς νοητόν. Ἀλλ' αὕτη μὲν ἡ τάξις τῶν ὄντων, ᾗ τὸ ἐν ἑαυτῷ προσήκει μετὰ τοῦ ἐν ἄλλῳ, καὶ πολλά ἐστι· μετέχει γὰρ τοῦ νοητοῦ πλήθους καὶ μέρη ἔχει· μετέχει γὰρ τῶν μέσων ἐν ταῖς πρὸ αὐτῆς αἰτίαις γενῶν, καὶ κυκλική πως ἐστὶ· μετέχει γὰρ τῆς τελευταίας τῶν

(1) B. ταῦτα λέγειν τοῦ ἑνὸς ἀποφ. ἀποφάσκειν αὐτὸν ὡς ἐν ἐκείνος

μέσων τάξεως, λέγω δὴ τοῦ ἐκεῖ σχήματος, διόπερ οὔτε ἕν ἐστιν ἁπλῶς, ἀλλὰ πολλά· οὔτε ἀμερὲς, ἀλλὰ μέρη ἔχουσα· οὔτε ἐπέκεινα σχήματος παντὸς, ἀλλὰ κυκλική. Καὶ, ὡς μὲν πολλὰ οὖσα, δύναται πολλοῖς ἅπτεσθαι τῶν πρὸ αὐτῆς, ὡς δὲ μέρη ἔχουσα, πολλαχῇ αὐτοῖς κοινωνεῖν καὶ διαφόρως, ὡς δὲ ἐσχηματισμένη, κύκλῳ περιέχεσθαι ὑπ' αὐτῶν· τὸ γὰρ σχηματιζόμενον πᾶν ὑπὸ τοῦ σχηματίζοντος περιέχεται· τὸ δὲ ἓν οὔτε μέρη ἔχει, οὔτε κύκλου μετείληχεν. Ὥστε οὐ δυνατὸν αἰτίαν εἶναι πρὸ αὐτοῦ τὴν πολλαχῇ καὶ κύκλῳ τοῦ ἑνὸς ἁπτομένην, ἀλλ' ἔστιν ἐπέκεινα πάντων, ὡς αἰτίαν κρείττονα οὐκ ἔχον· ἀδύνατον γὰρ εἶναί τι κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πολλαχῇ ἁπτόμενον, ἑνὸς ὄντος καὶ ἀμεροῦς καὶ κύκλου μετέχοντος· ταῦτα γὰρ προσέθηκεν ἵνα φανῇ τὰ πολλὰ τὸ μέρη ἔχειν, τὸ κύκλου μὴ μετέχειν. Ἃ δὴ ταύτῃ τῇ τάξει τῶν ὄντων προσήκει πάντα, ἐν ᾗ τὸ ἐν ἑαυτῷ καὶ ἐν ἄλλῳ προσφέρομεν· πολλά τε γάρ ἐστιν ὡς πρὸς τὴν νοητὴν ἕνωσιν, καὶ μέρη ἔχει καὶ κύκλου μετείληχεν, ἐπειδὴ τὰ δεύτερα δεῖ μετέχειν τῶν πρὸ αὐτῶν· ἐπεὶ καὶ ὅταν λέγηται μονὰς, ὡς ἐν νοεροῖς, ἔστι μονάς· εἰ δὲ μὴ, πλῆθός ἐστι πρὸς τὰς νοητὰς μονάδας, καὶ ὅταν λέγηται ὅλη καὶ ἀμέριστος, ὡς ἐν νοεροῖς, καὶ ταῦτα λέγεται παρ' ἡμῶν· εἰ δὲ μὴ μέρη ἔχει, πρός τε τὴν ὁλότητα τὴν νοητὴν, καὶ ὅταν ἀσχημάτιστος πάλιν ἐν νοεροῖς, ἐπεὶ πάντως αὐτὴν ἀναγκαῖον μετέχειν τοῦ

σχήματος τοῦ πρὸ αὐτῆς. Ἀφαιρετέον ἄρα καὶ ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς, καὶ ῥητέον ὡς καὶ ταύτης αἴτιον τὸ ἕν· πᾶσαι γὰρ αἱ τάξεις ἀθρόως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὑπέστησαν, καὶ τὸ ὑπὲρ πάντα πάντων αἴτιον ἐστὶ τῶν ὄντων τὸ ἕν, αὐτοῦ δὲ αἴτιον οὐδέν ἐστιν. Εἰ γὰρ αἴτιον ἔχοι τὸ ἕν, δεῖ δή που τὸ αἴτιον τὸ πρὸ αὐτοῦ μειζόνων αἴτιον εἶναι καὶ καλλιόνων τοῖς ἐφεξῆς· τὰ γὰρ ὑψηλότερα τῶν αἰτίων ὑψηλοτέρων ἐστὶν ἀγαθῶν τοῖς ἑαυτῶν δευτέροις παρεκτικά. Τί οὖν τοῦ ἑνὸς καὶ τῆς ἑνώσεως θειότερον ἕξει τὰ πράγματα παρ' ἐκείνης τῆς αἰτίας, ἣν τοῦ ἑνὸς ἐπέκεινα τάττειν ἀξιοῦμεν; Εἰ μὲν γὰρ μηδὲν δώσει τοῖς μεθ' ἑαυτὴν, ἄγονος ἔσται καὶ ἀκοινώνητος πρὸς πάντα, καὶ οὐδὲ ὅτι ἐστὶν εἰσόμεθα, μηδεμίαν ἔχοντες πρὸς αὐτὴν κοινωνίαν· νῦν γὰρ αὐτοφυῶς πάντες τὸ ἓν ἐπιζητοῦμεν, καὶ ἀνατεινόμεθα πρὸς αὐτὸ, πρὸς δὲ ἐκείνην τὸ συνάψον οὐκ ἂν ἔχομεν, εἴπερ μηδὲν ἀπ' αὐτῆς· εἰ δέ τι δώσει κἀκείνη τοῖς οὖσι, πότερον καταδεέστερόν τι δώσει τοῦ ἑνὸς, ἀλλ' οὐ θέμις τὸ κρεῖττον μόνων αἴτιον εἶναι χειρόνων, ἀλλὰ πότερον κρειττόνων, καὶ τί τοῦ ἑνὸς ἔσται κρεῖττον· οὐδὲ πλῆθος (1) δυνατόν· πάντα γὰρ τὰ ἄλλα κρείττω λέγεται καὶ χείρω κατὰ τὴν τούτου μείζω καὶ ἐλάττω μετουσίαν· καὶ αὐτὰ οὖν τὸ κρεῖττον ἑνὸς μετουσίᾳ κρεῖττον. Καὶ ὅλως οὐκ ἂν ἦν τοῦτο πᾶσι περισπούδαστον ἓν, εἴ τι κρεῖττον εἴχομεν αὐτοῦ· οὐ (2) γὰρ πάν-

(1) B. πᾶσαι. (2) A. D. οὐδ' ἄν.

των οὕτω τῶν ἄλλων κατολιγωροῦντες τὸ ἓν ἰδιώκομεν, καὶ τὸ δίκαιον παρορῶντες, καὶ τὸ καλὸν οὐ προσποιούμενοι διὰ τὴν τοῦ δοκοῦντος ἡμῖν ἑνὸς περιποίησιν. Εἰ τοίνυν τοῦ μὲν ἑνὸς χάριν, πάντων τῶν ἄλλων καταφρονοῦμεν, τὸ δὲ ἓν οὐδέποτε τῶν ἄλλων ἕνεκα τινὸς παρορῶμεν, σεμνότατον ἂν εἴη τὸ ἓν εἰκότως, ὡς συνέχον πάντα καὶ σῶζον ταῖς ἐννοίαις ἡμῶν. Τὸ ἄρα τῆς ἑνώσεως παρεκτικὸν πρώτιστον ἂν εἴη τῶν πάντων· τοῦτο ἄρα πρώτιστον τῶν πάντων· οὐκ ἄρα ἔστι τι τοῦ ἑνὸς ἁπλῶς κρεῖττον αἴτιον, οὐκ ἄρα ἐν ἄλλῳ τὸ ἕν, οὐ σμικρὸν ἄρα τὸ δεικνύμενον, οὐδ' οἷον τὸ ταῖς ψυχαῖς ἢ τὸ τοῖς δευτέροις ὅλως ὑπάρχειν δυνάμενον· ἀλλ' ὅτι μὲν οὐκ ἔστιν ἀπ' ἄλλης αἰτίας τὸ ἓν, διὰ τούτων δῆλον· ὅτι δὲ καὶ τῶν αὐθυποστάτων τὸ (1) αὐθυπόστατον κρεῖττον, διὰ τῶν ἑξῆς τούτων ἀποδείκνυται λόγων.

« Ἀλλὰ μὴν αὐτό γε ἐν ἑαυτῷ ὂν, κἂν ἑαυτὸ εἴη « περιέχον, οὐκ ἄλλο ἢ αὐτὸ, εἴπερ καὶ ἐν ἑαυτῷ εἴη· « ἔν τῳ γάρ τι εἶναι μὴ περιέχοντι, ἀδύνατον. — Ἀδύ- « νατον γάρ. »

Τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἑτέρας (2) τῶν προτάσεων διὰ τούτων ἐξήτασται τῶν ῥημάτων· τὸ (3) μὲν γὰρ πᾶν τὸ ἔν τινι ὂν ἢ ἐν ἑαυτῷ ἐστιν ἢ ἐν ἄλλῳ, παν-

(1) A. τῶν αὐθυποστάτων εἰ αὐθυπόστατον.

(2) B. C. δευτέρας.

(3) A. τὴν μὲν γὰρ πῆ τὸ ἔν τινι.

τάπασιν ἀληθὲς ὄν, οὐδὲ ὑπομνήσεως ἠξίωσεν· εἰ γάρ ἐστιν ἔν τινι, δῆλον ὡς τὸ ἔν τινι τοῦτο ἐν ᾧ ἐστὶν ἢ αὐτό ἐστιν ἢ οὐκ αὐτὸ, καὶ τῷ ἄλλῳ ταὐτόν· ὥστε ἢ αὐτό ἐστιν ἢ ἄλλο τούτου (1) ἐν ᾧ ἐστι τὸ ἔν τινι ὄν. Εἰ δὲ τὸ ἓν οὔτε ἐν ἄλλῳ, οὔτε ἐν ἑαυτῷ, μετά τινος παραμυθίας καὶ στάσεως (2) εἴρηκε, καὶ πρότερον μὲν ὅτι οὐκ ἐν ἄλλῳ τὸ ἓν, κατεσκεύασε· νῦν δὲ ὅτι οὐκ ἐν ἑαυτῷ ποιήσεται τὸν λόγον, ἀπὸ τοῦ τιμιωτέρου τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποδείξεως λαβών· τὸ γὰρ ἐν ἄλλῳ τοῦτο τοῦ ἐν αὐτῷ τιμιώτερον, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐν τῇ αἰτίᾳ εἶναι κρεῖττον τοῦ ἐν ἑαυτῷ. Καὶ αὕτη μὲν ἡ σύμπασα τῶν λόγων μεταχείρισις· ὅτι δὲ οὐκ ἐν ἑαυτῷ τὸ ἓν, δείκνυσι τὸν τρόπον τοῦτον. Τὸ ἓν, οὐ τὸ μὲν ἔχει περιέχον ἑαυτοῦ, τὸ δὲ περιεχόμενον, τὸ δὲ ἐν ἑαυτῷ ὂν ἔχει τὸ μὲν ἑαυτοῦ περιέχον, τὸ δὲ περιεχόμενον, διὸ καὶ ἐν ἑαυτῷ ἐστιν ὡς περιέχοντι περιεχόμενον· τὸ ἄρα ἓν οὐκ ἔστιν ἐν ἑαυτῷ. Ὁ μὲν λόγος τοιοῦτος· τούτων δὲ τῶν δύο προτάσεων, τὴν μὲν ἑτέραν εἰσαῦθις ἐπισκεπτέον, ὅταν αὐτῆς καὶ ὁ Πλάτων μνησθῇ. Πῶς δὲ τὸ ἐν ἑαυτῷ ὂν ἔχει τὸ μὲν περιέχον ἑαυτοῦ, τὸ δὲ περιεχόμενον, νῦν ῥητέον· τί γὰρ δή ἐστι τοῦτο τὸ περιέχειν, καὶ τί τὸ περιέχον, σκεπτέον. Λέγεται μὲν οὖν ἐν ἑαυτῷ εἶναι πᾶν τὸ ἑαυτοῦ αἴτιον, καὶ ὃ αὐθυπόστατόν ἐστιν· οὐ γὰρ ὥσπερ λέγουσί τινες ὅτι πᾶν τὸ παραγόμενον ὑπ'

(1) A. B. D. τοῦτο. (2) A. ἐπιστάσεως.

ἄλλης αἰτίας παράγεται, καὶ ἡμῖν ῥητέον, ἀλλ᾽ ὥσπερ εἰώθαμεν τὰ αὐτοκίνητα προτάττειν τῶν ἑτεροκινήτων, οὕτω καὶ τὰ αὐθυπόστατα προθετέον τῶν ὑπ᾽ ἄλλου παραγομένων. Εἰ γάρ ἐστι τὸ ἑαυτὸ τελειοῦν, ἔστι καὶ τὸ ἑαυτὸ (1) γεννῶν· εἰ δὲ ἔστι τὸ αὐθυπόστατον, δῆλον ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον καὶ παράγειν ἑαυτὸ καὶ παράγεσθαι ὑφ᾽ ἑαυτοῦ· τοῦτο γὰρ τὸ εἶναι αὐτὸ ἑαυτοῦ ὑποστατικὸν καὶ αὐτογενὲς, λέγω γὰρ αὐθυπόστατον, οὐχ ὅτι ἂν μηδὲν παράγῃ· πρὸς ὅ τινες ἀποδιδόντες, τὸ πρῶτον εἶπον αὐθυπόστατον ὡς μηδὲν ἔχον αἴτιον· εἶθ᾽ ὡς μηδὲν ἔχον αἴτιον, ἀπὸ ταὐτομάτου τὴν ὕπαρξιν ἔχειν ἐκεῖνο τετολμήκασιν εἰπεῖν, ἀλλ᾽ ὃ ἂν ἑαυτὸ παράγῃ. Τῆς οὖν περιεκτικῆς δυνάμεως κατ᾽ αἰτίαν ἀεὶ περιεχούσης, τὸ ὑφ᾽ ἑαυτῆς παραγόμενον, ἀνάγκη τὸ ἑαυτοῦ παρακτικὸν, ἑαυτοῦ τε εἶναι περιεκτικὸν καθόσον αἴτιόν ἐστιν, ὑφ᾽ ἑαυτοῦ τε περιέχεσθαι, καθόσον αἰτιατόν ἐστιν· ὁμοῦ δὲ αἴτιον ὂν καὶ αἰτιατὸν περιέχον τε εἶναι καὶ περιεχόμενον. Εἰ τοίνυν τὸ ἐν ἄλλῳ τοῦτο ἦν, τὸ ὑπ᾽ ἄλλης αἰτίας τῆς κρείττονος παραγόμενον, τὸ ἐν αὑτῷ τοῦτο ῥητέον, ὅ ἐστιν αὐτογενὲς καὶ ὑφ᾽ ἑαυτοῦ παραγόμενον· καὶ ὡς ἐκεῖνα περιείχετο ὑπὸ τῆς (2) ἑαυτοῦ αἰτίας, οὕτω τὸ ὑφ᾽ ἑαυτοῦ περιέξεται (3), καὶ ἔσται αὐτὸ ἑαυτοῦ περιεκτικὸν καὶ συνεκτικὸν, τὸ αὐτὸ ἑαυτὸ συνέχον ἅμα καὶ συνεχόμενον, περιέχον τε καὶ περιεχόμενον· ἑαυτὸ γὰρ σῶζον, ἑαυτὸ περιέξει. Ταῦτα

(1) B. Deest ἑαυτό.

(2) A. πρὸς τῆς. — B. C. D. πρὸς τάς.

(3) A. περισχεγήσεται. — B. C. D. περισχεθήσεται.

μὲν οὖν εἰρήσθω περὶ τῆς πραγματειώδους τῶν προκειμένων θεωρίας· περὶ δὲ τὴν λέξιν, ἐπισημαντέον· ὅτι οὐκ ἄλλο ἢ αὐτὸ, εἴπερ καὶ ἐν ἑαυτῷ εἴη, ῥᾳδίως μὲν σαφὲς ποιήσειας αὐτὸ, τὸν καὶ σύνδεσμον μεταθεὶς, ἵν' ᾖ τὸ ὅλον τοιοῦτον· καὶ οὐκ ἄλλο ἢ αὐτὸ, εἴπερ ἐν ἑαυτῷ εἴη. Εἰ γὰρ αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ἔστω, αὐτό ἐστι τὸ περιέχον, καὶ οὐκ ἄλλο, τοιοῦτον γὰρ τὸ αὐθυπόστατον. Ἤδη δέ τινες καὶ ἄλλο πρόσωπον αὐτὸ λέγειν ὑποθέμενοι, τὸ Ἀριστοτέλους δηλαδὴ, συννεύοντος τοῖς τοῦ Παρμενίδου λόγοις, ἐξηγήσαντο τῷ Παρμενίδῃ, τὸ ἑξῆς ἀπονείμαντες· ἔν τῳ γάρ τι εἶναι μὴ περιέχοντι ἀδύνατον· ἀλλ' εἴ γε καὶ οὕτως ἀδύνατον, ὡς προείπομεν, οὐδὲν πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων θεωρίαν· ὥστε ἐπὶ τὰ ἑξῆς ῥήματα τοῦ Πλάτωνος ἡμῖν μεταβατέον.

« Οὐκοῦν, ἕτερον μὲν ἄν τι εἴη αὐτὸ τὸ περιέχον, « ἕτερον δὲ τὸ περιεχόμενον· οὐ γὰρ ὅλον γε ἄμφω ταὐ- « τὸν ἅμα πείσεται καὶ ποιήσει· καὶ οὕτω τὸ ἓν, οὐκ « ἂν εἴη ἔτι ἓν, ἀλλὰ δύο. — Οὐ γὰρ οὖν. »

Ὁ πᾶς συλλογισμὸς, ὡς προείρηται, τοιοῦτός (1) ἐστι· τὸ ἓν οὐκ ἔχει τὸ μὲν ἑαυτοῦ περιέχον, τὸ δὲ περιεχόμενον, ἵνα μὴ δύο ἀνθ' ἑνὸς γένηται· τὸ δὲ ἐν ἑαυτῷ ὂν ἔχει τὸ μὲν ἑαυτοῦ περιέχον, τὸ δὲ περιεχόμενον· τὸ ἄρα ἓν οὐκ ἔστιν ἐν ἑαυτῷ. Τοῦ δὴ συλλογισμοῦ τοιούτου τινὸς ὄντος, ἤδη μὲν καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων

(1) D. τοιοῦτος τίς.

περὶ τῆς ἑτέρας ἐδίδαξε τῶν προτάσεων· προσθεὶς δὲ ἐν τούτοις καὶ ὅσον ταύτην ἐναργεστέραν ποιεῖ, καὶ ὅσον τὴν ἑτέραν, συμπεραίνεται τὸ προκείμενον· εἰ γὰρ ἕτερον μὲν τὸ περιέχον, ἕτερον δὲ τὸ περιεχόμενον, οὐκ ἂν εἴη τὸ ἓν περιέχον καὶ περιεχόμενον ὑφ' ἑαυτοῦ· δεῖ γὰρ ἄν που αὐτὸ δύο εἶναι, καὶ οὐχ ἕν, καὶ εἰ ἕν, ἐν ἑαυτῷ ἐστι τοῦτο, οὗ τὸ μὲν περιέχει, τὸ δὲ περιέχεται. Δεῖ δὴ δυάδα εἶναι τοὐλάχιστον τὸ ἐν ἑαυτῷ ὄν· ἕτερον γὰρ τοῦ περιεχομένου τὸ περιέχον· ὅλον γάρ τι τὸ αὐτὸ κατ' αὐτὸ καὶ περιέχειν καὶ περιέχεσθαι ἀδύνατον. Ἡ μὲν οὖν ἀκολουθία τῶν λόγων τοιαύτη· δεῖ δὲ ἕκαστον ἀνασκέψασθαι τῶν λεγομένων. Πρῶτον οὖν θεωρήσομεν πῶς ἀδύνατον ὅλον ἅμα καὶ καὶ ποιεῖν ἄμφω καὶ πάσχειν· τοῦτο γὰρ ὡς κοινὸν καὶ ὡς πάντῃ διωμολογημένον παρέλαβε. Μή ποτε οὖν τὸ αὐτοκίνητον ἡμῖν οὐκ ἔτι μένει τῆς ψυχῆς· οὐ γὰρ ἄλλο μέν τι τὸ κινοῦν ἐν τοῖς αὐτοκινήτοις, ἄλλο δὲ τὸ κινούμενον, ἀλλ' ὅλον ἅμα κινοῦν τέ ἐστι καὶ κινούμενον, ὡς ἐν ἄλλοις ἡμῖν τοῦτο διὰ πολλῶν ἀποδέδεικται. Πῶς οὖν ταῦτα ἀληθῆ κἀκεῖνα πιστέον καθ' ὅσον δυνατόν. Τῶν τοίνυν ψυχικῶν δυνάμεων τὰς μὲν εἶναι φῶμεν γεννητικὰς, τὰς δὲ ἐπιστρεπτικὰς τῆς ψυχῆς αὐτῆς πρὸς ἑαυτήν· καὶ γὰρ ἐν τοῖς θεοῖς διαφορὰς τοιαύτας μεμαθήκαμεν εἶναι τῶν ἰδιοτήτων, καὶ τὰς μὲν γεννητικὰς ἀπ' αὐτῆς ἀρχομένας τῆς ψυχῆς, τὴν ἑαυτῆς παράγειν ζωὴν, καὶ μετὰ ταύτην, τὴν εἰς τὸ σῶμα προϊοῦσαν καὶ ἐν ὑποκειμένῳ γιγνομένην· τὰς δὲ ἐπιστρε-

πτικὰς (1) ἀνελίσσειν τὴν ψυχὴν εἰς ἑαυτὴν κατά τινα κύκλον ζωτικὸν, καὶ ἐπὶ τὸν νοῦν τὸν πρὸ τῆς ψυχῆς ἱδρυμένον. Ὡς γὰρ αἱ γεννητικαὶ διττὴν ἀποτίκτουσι ζωὴν, τὴν μὲν μένουσαν, τὴν δὲ προελθοῦσαν ἐπὶ τάδε τῆς ψυχῆς, οὕτως αἱ ἐπιστρεπτικαὶ διττὴν ποιοῦνται τὴν ἐπιστροφὴν, καὶ πρὸς ἑαυτὴν, καὶ πρὸς τὸν νοῦν τὸν ἐπέκεινα αὐτῆς. Αὗται οὖν εἰσιν αἱ γεννῶσαι δυνάμεις ἰδίως τὴν ὅλην ζωήν· μετέχει δὲ αὐτῶν πᾶσα ψυχὴ, διότι χωροῦσι δι' ἀλλήλων αἱ δυνάμεις, καὶ ἐνεργοῦσι μετ' ἀλλήλων· ὅθεν δὴ λέγεται πᾶσα ψυχὴ γεννᾷν ἑαυτήν· ὅλη γὰρ δι' ὅλης μετέχει τῶν γεννητικῶν δυνάμεων ἑαυτῆς, ὥςπερ ἐπιστρέφειν πρὸς ἑαυτήν. Καὶ οὔτε τὸ γεννῶν ἀνεπίστροφον, οὔτε τὸ ἐπιστρέφον ἄγονον διὰ τὴν ἀλλήλων γίγνεται (2) μετουσίαν, ὥστε ἀμφοτέρους ἂν εἴποις εἶναι τοὺς λόγους ἀληθεῖς, τόν τε αὐτὴν ἑαυτὴν τὴν ψυχὴν γεννᾷν ἀποφαινόμενον, καὶ τὸν νοῦν λεγόμενον, ὡς οὐ δυνατὸν ὅλον ἅμα ποιεῖν καὶ πάσχειν· ἄλλη γὰρ ἡ γεννητικὴ δύναμις καὶ εἰς ἓν τὸ παράγον καὶ τὸ παραγόμενον, ἀλλὰ μετὰ τῆς ἑνώσεως ἐστὶ καὶ ἑτερότητος, δι' ἣν οὐκ ἔμεινε τὸ τοιοῦτον ἀπλήθυντον· ὅλον μὲν γὰρ ἔσται παραγόμενον, ἀλλ' οὐ καθὸ παράγον, κατὰ (3) τοῦτο καὶ παραγόμενον· τὸ γὰρ παράγον πρώτως τὸ γεννητικόν ἐστι τῆς ψυχῆς, ἐπειδή γε δυνατὸν μέρος μέν τι γεννᾷν, μέρος δὲ γεννᾶσθαι,

(1) A. ἐπιστρεπτικὰς συνελίσσειν.

(2) B. C. δύναται.

(3) B. C. καὶ τοῦτο παραγόμενον.

καθάπερ τῷ κόσμῳ γεννᾷν μὲν τὸν οὐράνιον λέγομεν καὶ δημιουργεῖν, γεννᾶσθαι δὲ τὰ ὑπὸ σελήνην· καὶ αὖ πάλιν μηδὲν μέρος, ἀλλ' ὅλον γεννᾶσθαι καὶ γεννᾷν, κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον χρόνον, καὶ πάλιν ὅλον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ποιεῖν καὶ πάσχειν, ἀλλὰ ποιεῖν μὲν ἄλλο τι, πάσχειν δὲ αὖ ἄλλο τι καὶ οὐ ταὐτόν. Καὶ τί γὰρ εἰ θερμαῖνον ψύχοιτο, καὶ λευκαῖνον μελαίνοιτο; Διὰ δὲ τούτων (1) πάσας τὰς τοιαύτας ἐνστάσεις ἀναιρῶν, ἀκριβῶς προσέθηκε τὸ ὅλον, τὸ ἅμα, τὸ ταὐτὸν, ἵνα μὴ ὡδὶ μὲν ποιῇ, πάσχῃ δὲ ὡδὶ, μηδὲ κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον χρόνον, μηδὲ ἕτερον καὶ ἕτερον. Οὕτω μὲν οὖν καὶ τὸ αὐτοκίνητον, καὶ ἅπαν τὸ ἐν αὐτῷ ὂν ἀπέφηνε δυάδος (2) μετέχον, καὶ οὐχ ἓν ἐν ἑαυτῷ, δῆλον ἀπὸ τούτων· οὐ γὰρ ἔνεστιν ἐν τῷ ἑνὶ δυὰς, πρῶτον ὅτι ἀνῄρηται πᾶν πλῆθος ἐκ τοῦ ἑνὸς, καὶ ἡ δυὰς δὲ πηγὴ καὶ αἰτία πλήθους ἐστὶ, καὶ ἔχει πως ἐν ἑαυτῇ πᾶν τὸ πλῆθος· ἔπειθ' ὅτι καὶ περιέχον ἐν ἑαυτῷ δεῖ καὶ περιεχόμενον εἶναι. Δέδεικται δὲ ὡς οὐδέν ἐστιν ἐν τῷ ἑνὶ τοιοῦτον, οὔτε γὰρ ὡς ὅλον μέρη περιέχειν δυνατὸν, οὔτε ὡς σχῆμά τι μετέχον τοῦ σχήματος, ὥστε μέρει μὲν περιέξει, μέρει δὲ περιέξεται. Προαποπέφαται δὲ τὸ μέρη ἔχειν τοῦ ἑνὸς, εἰ καὶ μὴ καθ' αὐτὸ ἄρα προὐδέδεικτο τὸ δυάδος μετέχειν τὸ ἓν, ἀλλὰ τοῖς εἰρημένοις ἕπεται καὶ τοῦτο, διόπερ αὐτῷ κέχρηται καὶ νῦν ὁ Παρμενίδης. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα μετρίως οἶμαι πεπεῖσθαι διὰ τῶν λεγο-

(1) A. τοῦτο. (2) A. D. τοῦ ἑνός.

μένων· ἐκεῖνο δὲ τὸ ἓν τούτοις ἄξιον ἐπισημήνασθαι δεικνύντος τοῦ Πλάτωνος, ὃ καὶ τῶν μετ' αὐτόν τινες ἱκανῶς κατεσκεύασαν· ἄλλοι δὲ οὐ προσήκαντο, καίτοι τοῦ Πλάτωνος εἶναι βουλόμενοι μύσται, καὶ περὶ αὐτὸν χορεύειν ἐφιέμενοι. Τὸ γὰρ πρῶτον, οἱ μὲν αὐθυπόστατον λέγειν ἀξοῦισιν, ὡς τῶν κινουμένων ἀρχὴν τὸ αὐτοκίνητον, οὕτω καὶ τῶν ὁπωσοῦν ὑφεστηκότων ἀρχὴν τὸ αὐθυπόστατον λέγοντες· πάντα γὰρ τὰ μετὰ τὸ πρῶτον ἐστὶ καὶ ἐκ τοῦ πρώτου. Τοῦτο οὖν κυρίως αὐθυπόστατον τὸ πρῶτόν ἐστιν, ὡς ἐκ μηδέτινος ἑτέρου τὴν ὑπόστασιν ἔχον, δέον, ὥς φασιν, ἢ ὑφ' ἑαυτοῦ πᾶν ὑφίστασθαι, ἢ ὑπ' ἄλλου πάντως. Ἐπινεανιευόμενοι δέ τινες ἤδη, καὶ αὐτοκίνητον αὐτὸ προσειρήκασιν ἀπὸ τοῦ αὐθυποστάτου κατὰ τὸ συγγενὲς ἐπὶ τοῦτο μεταβάντες· καίτοι τοῦτο τὸ αὐτοκίνητον ἀνάγκη κινεῖσθαι, καὶ μὴ εἶναι κυρίως ἕν, ἀλλὰ πλῆθος· καὶ τὸ αὐθυπόστατον ἀνάγκη διαιρετὸν εἶναι κατὰ τὸ κρεῖττόν τε καὶ χεῖρον· κρεῖττον γὰρ καθὸ ὑφίστησιν· ᾗ δὲ ὑφίσταται καταδεέστερον, τὸ δὲ ἓν ἀδιαίρετόν ἐστι πάντῃ καὶ ἀπλήθυντον· οὐ γὰρ ἡνωμένον ἐστὶ πλῆθος, εἴτε διακεκριμένον ἐν πολλοῖς ἔσται οὐχ ἕν, εἴτε ἡνωμένον, ἄλλο ἔσται πρὸ αὐτοῦ τὸ ἑνοῦν· τὸ γὰρ ἡνωμένον, πεπονθός ἐστι τὸ ἕν, ἀλλ' οὐκ αὐτὸ ἕν, ὥς φησιν ὁ Ἐλεάτης ξένος. Εἰ τοίνυν τὸ αὐθυπόστατον ὁπωσοῦν διαιρετόν ἐστι, τὸ δὲ ἓν οὐ διαιρετὸν, οὐκ ἂν εἴη τὸ ἓν αὐθυπόστατον, ἀλλὰ καὶ τῶν αὐθυποστάτων ἁπάντων αἴτιον, τῷ πάντα σώζεσθαι διὰ τὸ ἕν, καὶ ὅσα παρ' ἑαυτῶν, καὶ ὅσα παρ' ἄλλων ὑφέστηκεν. Οἱ δὲ ἑπόμενοι

τῷ Πλάτωνι κρεῖττον καὶ τούτου τὸ πρῶτον εἶναι διαῤῥήδην εἰρήκασι· κρεῖττον δὲ αὖ καὶ πατρικῆς αἰτίας ἁπάσης εἶναι καὶ γεννητικῆς, ἅτε δὴ καὶ δυνάμεως ἁπάσης ἐξῃρημένον· καί τοι γε τοῦ Πλάτωνος βοῶντος καὶ ἐκεῖνο αἴτιον εἶναι πάντων τῶν καλῶν· ἀλλ' οὐχ οὕτως αἴτιον ὡς δυνάμει χρώμενον, δι' ἧς τῶν πάντων ἐστὶ παρεκτικόν. Καὶ γὰρ ἡ δύναμις δευτέρα τῶν οἰκείων δυνάμεων ὑφίστησιν ὅσα ὑφίστησι· τῶν δὲ μετὰ τὸ ἓν, τὰ μὲν ἐγγυτάτω τοῦ ἑνὸς καὶ ἀῤῥήτου ἀπ' ἐκείνου φανέντα, καὶ κρυφίως πατρικὴν καὶ γεννητικὴν ἀξίαν ἔχειν πρὸς τὰ ὄντα πάντα, καὶ παράγειν ἄλλα ταῖς ἑαυτῶν δυνάμεσιν ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ ταύτῃ τοῦ ἑνὸς πλεονάσαι τῷ γεννᾷν τὰ αὐθυπόστατα τῶν ὄντων (1)· τὰ δὲ ἤδη διακρινόμενα καὶ πληθυόμενα ἐν ἑαυτοῖς, τὴν τῶν αὐθυποστάτων εἰληχέναι δύναμιν, ὑφιστάμενα μὲν καὶ ἀπὸ τῶν πρωτουργῶν αἰτίων, παραγόμενα δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν· καὶ ταῦτα μὲν εἰς τὰς πατρικὰς αἰτίας ἀνηρτῆσθαι καὶ γεννητικὰς τῶν εἰδῶν· ἐκείνας δὲ εἰς τὸ ἓν τὸ κρεῖττον ἁπάσης τοιαύτης αἰτίας ἀγνώστως τοῖς πᾶσιν ἐκφῆναν ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ ὄντα, κατὰ τὰς τῶν ὄντων ἀρχάς. Εἰ δὴ ταῦτα οὕτως ἔχει, δῆλον ὅτι πᾶν μὲν τὸ ἑαυτοῦ ὑποστατικὸν, καὶ ἄλλων ἐστὶ παρακτικόν· οὐ γάρ ἐστι τὰ αὐθυπόστατα τῶν ὄντων, οὔτε πρῶτα οὔτε ἔσχατα· τὸ δὲ ἄλλων παρακτικὸν, ἄνευ τοῦ αὐτὸ ἑαυτὸ παράγειν, διττόν· τὸ μὲν τῶν αὐθυποστά-

(1) B. C. D. τῶν πάντων.

των κρεῖττον, τὸ δὲ χεῖρον. Τὰ μὲν δὴ παράγοντα, τοιαῦτα· τῶν δὲ παραγομένων ἀπ' αἰτίας παρακτικῆς τὰ μὲν πρῶτα πρόεισι τὰ αὐθυπόστατα, παραγόμενα μὲν, αὐτογόνως δὲ ἀπὸ τῶν σφετέρων αἰτίων ὑφιστάμενα· δευτέρα δὲ τάξις, ἄλλην αἰτίαν ὑποστατικὴν ἀνηρτημένα, ἑαυτὰ δὲ παράγειν οὐ δυνάμενα, καὶ ὑφ' ἑαυτῶν παράγεσθαι· καὶ αὕτη τῶν ὄντων ἡ τάξις ἄνωθεν μέχρι τῶν τελευταίων ἔσχε τὴν πρόοδον. Καὶ γὰρ εἰ ἔστι τὸ ἄλλα γεννῶν, ἑαυτὸ δὲ μὴ γεννῶν ἔσχατον, εἴ τι δὲ αὐτὸ γεννᾷ καὶ ἄλλα γεννᾷ, δεῖ δὴ καὶ πρὸ τῶν ἑαυτὰ γεννώντων, εἶναι τὰ ἄλλων γεννητικά· τὰ γὰρ περιληπτικότερα, ἀρχικώτερα· καὶ εἰ ζητοῦμεν ποῦ τὸ αὐτὸ ἑαυτοῦ γεννητικὸν πρώτως, εἴποιμεν ὅπου ἐνέργεια πρῶτον· ἐνέργεια δὲ πρῶτον ἐν τῷ ὄντι ὡς δύναμις ἐν τῇ πρὸ τοῦ ὄντος ἑνάδι, καὶ ὕπαρξις ἐν τῇ πρὸ ταύτης, ὡς τὸ πρώτιστον ὂν ἑαυτοῦ παρακτικὸν, καὶ τοῦτο μὲν οὐσιωδῶς, νοερῶς δὲ, τὸ τρίτον ἀπὸ τούτου, ζωτικῶς δὲ τὸ μέσον ἀμφοῖν.

« Οὐκ ἄρα ἔστι που τὸ ἓν, μήτε ἐν ἑαυτῷ, μήτε ἐν « ἄλλῳ ὄν (1); — Οὐκ ἔστιν.

Πάνυ γεωμετρικῶς ἐφ' ἑκάστου τῶν θεωρημάτων πρώτην λέγει τὴν πρότασιν, ἔπειτα τὴν ἀπόδειξιν, καὶ τελευταῖον τὸ συμπέρασμα. Διὰ μὲν οὖν τῆς προτάσεως τὴν ἀθρόαν καὶ μόνιμον ἐνέργειαν τοῦ νοῦ μιμούμενος· διὰ δὲ τῆς ἀποδείξεως (2) τὴν πρόοδον

(1) Editt. ἑνόν.

(2) B. C. τῶν ἀποδείξεων.

τὴν εἰς τὸ πλῆθος τῶν νοήσεων ἑαυτὴν ἀνελίττουσαν· διὰ δὲ τοῦ συμπεράσματος τὴν κατὰ κύκλον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ νοῦ στροφὴν, καὶ τὴν μίαν τελειότητα πάσης νοερᾶς ἐνεργείας. Τοῦτο οὖν καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τούτου θεωρημάτων ποιήσας, διαφερόντως ἐν τούτῳ ποιεῖ· καὶ γὰρ οἰκεῖον τῇ τάξει ταύτῃ τὸ καὶ αὐτῆς εἶναι, καὶ μένειν ἐν τοῖς πρὸ αὐτῆς. Μιμεῖται οὖν διὰ μὲν τῆς λογικῆς διεξόδου τὸ ἐν ἑαυτῷ, διὰ δὲ τοῦ συμπεράσματος καὶ τῆς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀνακάμψεως τὸ ἐν ἄλλῳ.

« Ὅρα δὴ, οὕτως ἔχον, εἰ οἷόν τε ἑστᾶναι, ἢ κινεῖ-
« σθαι. — Τί γὰρ δὴ οὔ; »

Καὶ ἐπ' ἄλλο μὲν αὐτὸς πρόβλημα μετῆλθεν, ἀποφαίνων τὸ ἓν μήτε κινούμενον, μήτε ἑστὼς, ὃ δὴ ὁ Παρμενίδης κατέφαινεν (1) ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ποιήμασιν εἰκότως, ἅτε περὶ τοῦ ἑνὸς ὄντος ἐν ἐκείνοις φιλοσοφῶν, ὥσπερ καὶ οὗτος ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσει ταῦτα καταφήσει. Λέγει γοῦν ἐκεῖνος ποτὲ (2) μὲν οὐλομενές τε καὶ ἀτρεμὲς, ἠδ' ἀγέννητον (3)· καὶ πάλιν· αὐτοκίνητ' ἄρα κινητὸν μεγάλων ἐν πείρασι δεσμῶν (4)· καὶ πάλιν· ταὐτὸν ἐν ταὐτῷ μίμνημα, καθ' ἕν τε κεῖται (5)· καὶ πάλιν· ἔμπεδον αὖθι μένειν (6)· ποτὲ δὲ ταὐτόν ἐστιν ἐκεῖ νοεῖν τε καὶ εἶναι (7)· καὶ πάλιν· οὐ γὰρ ἄνευ τοῦ ὄντος, ἐφ' ᾧ πεφωτισμένον ἐστὶ, εὑρήσεις τὸ νοεῖν (8)· λεύσει δ' ὅμως

(1) B. C. κατέφησεν·
(2) A. D. τοτέ.
(3) Fragm. Parmenid. p. 62.
(4) Ibid. 68.
(5) Ibid 72.
(6) Ibid. 72.
(7) Ibid. 74.
(8) Ibid. 74.

ἀπεόντα νόων, παρεόντα βεβαίων (1). Διὰ μὲν οὖν τούτων, νοεῖν ἐν τῷ ὄντι θέμενος, δῆλός ἐστι κίνησιν αὐτῷ τινα τὴν νοητικὴν δήπου συγχωρῶν ὑπάρχειν, ἣν καὶ Πλάτων οἶδεν· αὐτὸς γάρ ἐστιν ὁ λέγων ὅτι νοῦν ἄνευ κινήσεως, οὐδὲ ἐπινοῆσαι δυνατόν· ὥστε εἰ ἔστιν ἐν τῷ ἑνὶ ὄντι νόησις, κατὰ Παρμενίδην, ἔστι καὶ ἡ κίνησις, ἐπεὶ καὶ ζωὴ πάντων ἅμα τῷ νοεῖν ἐστι· πᾶν δὲ τὸ ζῶν κινεῖται, καὶ ταὐτὸ τὸ ζῆν. Διὰ δὲ τῶν προτέρων ἀκίνητον δή που φησὶν εἶναι τὸ ἓν ὄν, ἀτρεμὲς αὐτὸ καὶ μόνον καλῶν καὶ αὐτόθεν ἀκίνητον. Οὕτω δὲ καὶ ὁ Πλάτων, ὅπου νοῦς, οὐ κίνησιν μόνην εἶναι φησὶν, ἀλλὰ καὶ στάσιν ἤδη. Καὶ περὶ μὲν τὸ ἓν ὄν, ἑκάτερος ἀποτίθεται ταῦτα, καθάπερ καὶ διὰ τῆς δευτέρας ἔσται δῆλον ὑποθέσεως, καὶ οὐκ ἂν ἐλέγχοιτο διὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ὁ Παρμενίδης, ἀλλὰ προσθήκην δέχοιτο φιλοσοφίας ἄλλης τῆς περὶ τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν διατριβούσης. Τοῦτο μὲν οὖν ὑπομέμνησται καὶ διὰ τῶν προτέρων λόγων· νυνὶ δὲ κατὰ τὴν ἡμετέραν θεωρίαν ῥητέον, ὅτι τῶν νοερῶν τάξεων τριχῇ διῃρημένων, καὶ αὐτῶν μὲν ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ἄλλῳ διὰ τῶν ἔμπροσθεν ἀποφήσας, ἔδειξε τὸ ἓν ὑπὲρ τὴν ἀκρότητα τὴν νοεράν· τὸ δὲ κινεῖσθαι καὶ ἑστάναι διὰ τούτων ἀποφάσκων, μεταβέβηκεν ἐπ' ἄλλην τάξιν ἀπὸ τῆς νοερᾶς μονάδος ἐπὶ τὴν ζωογόνον, καὶ ταύτης τὸ ἓν ἐξῃρημένον ἀποφαίνων. Δεῖ τοίνυν, ἰδόντας ἡμᾶς τὰ ἰδιώματα καὶ ταύτης τῆς τάξεως, δεῖξαι τὸ ἓν κρεῖττον τῶν τοιούτων

(1) Fragm. Parmenid. p. 92.

ἰδιοτήτων. Ἔστι δὴ οὖν τῆς ζωογόνου ταύτης θεότητος ἐξαίρετα (1) κίνησις καὶ στάσις, ἡ μὲν τὰς πηγὰς ἐκφαίνουσα τῆς ζωῆς, ἡ δὲ ἐδράζουσα αὐτὴν σταθερῶς, ἐξηρημένων τῶν οἰκείων ὀχετῶν. Ἐὰν τοίνυν ἐπιδείξωμεν τὸ ἓν ἁπάσης μὲν στάσεως, ἁπάσης δὲ κινήσεως ὑπεριδρυμένον, ἔχοιμεν ἂν ἐντεῦθεν, ὅπως καὶ πάσης ἐκβέβηκε τῆς τοιαύτης σειρᾶς. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰσαῦθις· ὅτι δὲ οὐ δεῖ τὰς φυσικὰς μόνον κινήσεις ἀφαιρεῖν τοῦ ἑνὸς, αὐτὸς δηλοῖ λέγων. Κατὰ πᾶσαν τοίνυν κίνησιν, τὸ ἓν ἀκίνητον. Εἰ δὲ πᾶσα ἐνέργεια, κατ' αὐτὸν, κίνησις, καὶ πρὸ ἐνεργείας τὸ ἓν, ὥστε καὶ πρὸ δυνάμεως, ἵνα μὴ δύναμιν ἀτελῆ ἔχῃ καὶ ἀνενέργητον· καὶ ταῦτα ἀναγκαίως. Δεῖ γὰρ πάντα τὰ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἔχειν καὶ τὸ ἓν, ὡς καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ὄντος, τὸ ὄν. Ἀλλὰ μὴν ὕλη ἀνενέργητος· τὸ γὰρ ἐνεργοῦν εἰς ἑαυτὸ ἐνεργεῖ, ἢ εἰς ἄλλο· καὶ ἡ ὕλη ἓν οὖσα ἐπὶ τοῦ ἑνός ἐστιν· οὐκ ἄρα ἐνέργειαν ἐν τῷ ἑνὶ θετέον, ὥστε οὔτε δύναμιν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἓν μόνον. Διὰ τί δὲ προσέθηκε τὴν κίνησιν ταὐτοῦ καὶ ἑτέρου, ῥηθήσεται μὲν καὶ αὖθις (2) ἄλλο αἴτιον ἀπὸ τῆς λογικῆς ἀκολουθίας. Λεγέσθω δὲ καὶ νῦν ἀπὸ τῶν πραγμάτων, ὅτι κίνησις καὶ στάσις ἐν ταῖς οὐσίαις ὁρῶνται τῶν ὄντων καὶ ἐν ταῖς ἐνεργείαις· κίνησις γὰρ οὐσιώδης ἡ πρόοδος, καὶ στάσις ἡ ἐν τοῖς αἰτίοις ἵδρυσις· μένον γὰρ δὴ πρόεισι τὸ ἓν ἅπαν, καὶ ὡς (3) αἰτίαι οὐσιώδεις, πρὸ ταυτότητός ἐστι καὶ ἑτερότητος· ταυ-

(1) B. Deest ἐξαίρετα.
(2) A. ἄλλοθι.
(3) B. καὶ ὡς αἱ μὲν οὐσιώδεις.

τοῦται γὰρ καὶ ἑτεροιοῦται προελθόντα τὰ ὄντα ἀπὸ τῶν αἰτίων μετὰ τοῦ μένειν ἐν αὐτοῖς, ἑτεροιούμενα μὲν τῷ προελθεῖν ὅλως, ταυτούμενα δὲ τῷ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸ μεῖναν, καὶ διὰ ταῦτα ἡ κίνησις καὶ ἡ στάσις προτάττονται ποτὲ ταυτότητος καὶ ἑτερότητος, ὥςπερ ἐκείνων ἀρχόμεναι. Διὸ καὶ ἐν Σοφιστῇ μετὰ τὸ ὂν τάττει κίνησιν καὶ στάσιν· εἶτα ταὐτὸν καὶ ἕτερον· καὶ γὰρ τὸ μὲν ὂν μοναδικόν ἐστιν οὐκ ἔχον ἀντίθεσιν, ἡ δὲ κίνησις δυαδική· πόθεν γὰρ πῆ πᾶσα πρόοδος; ἡ δὲ στάσις τριαδικὴν ἀνακάμψασα καὶ ἱδρύσασα μετὰ τὸ προελθεῖν, ἡ δὲ ταυτότητος τριαδικόν· ταυτομήκης γὰρ ἡ πρώτη τῶν ἀριθμῶν ἡ τετράς· ἡ δὲ ἑτερότης πενταδικόν· διΐστησι γὰρ καὶ αὕτη τὸ ἄρτιον καὶ περιττὸν ἀκρατῶς. Ταῦτα μὲν οὖν ἀπὸ τῆς τῶν πραγμάτων θεωρίας· ἡ δὲ ἀνάγκη τῆς ἀκολουθίας τῶν προβλημάτων ἐν τοῖς προκειμένοις μικρὸν ὕστερον καταφανὴς ἔσται.

« Ὅτι κινούμενόν γε (1) ἢ φέροιτο ἢ ἀλλοιοῖτο ἄν (2)· « αὗται γὰρ μόναι κινήσεις. — Ναί. »

Ἐπειδὴ ζητοῦμεν εἴτε κινεῖται τὸ ἕν, εἴτε μὴ, τοῦτο γὰρ πρότερον σκεπτέον, διελόμεθα τὰς κινήσεις πάσας· ἀλλὰ ταύτας διειλόμεθα μὲν καὶ ἐν Νόμοις κατὰ τὴν παντελῆ τῆς δεκάδος διαίρεσιν, ὀκτὼ μεν τὰς παθητικὰς εἰπόντες, μίαν δὲ τὴν ἐνεργητικὴν μὲν, ἀλλὰ ἄλλου του δεομένου τοῦ κινοῦντος, καὶ ἄλλου τοῦ κινουμέ-

(1) B. Deest γε. (2) Sic Editt. — Codd. Deest ἄν.

νου, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων μίαν ἀποτελουμένην, λοιπὴν δὲ τὴν ἐνεργητικήν τε καὶ ἀφ' ἑαυτῆς ἀρχομένην, καὶ ἓν τὸ κινούμενον ἔχουσαν καὶ κινοῦν, οἵαν τὴν αὐτοκίνητον λέγειν εἴωθε. Νυνὶ δὲ ἄλλον τρόπον συνοπτικώτερον διελεῖν προσῆκεν, ἵνα μὴ φυσιολογοῦντες ἐν τοῖς περὶ τῶν θείων λόγοις διατρίψωμεν. Πῶς οὖν ἂν πάσας συντόμως περιλάβωμεν, ἢ εἰς δύο τεμόντες αὐτάς; ὅτι γὰρ δὴ τὰς προκειμένας κινήσεις μὴ μόνον ἡγεῖσθαι σωματικὰς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀσωμάτων κινήσεων πασῶν περιληπτικὰς, δῆλον ἐποίησεν αὐτὸς εἰπὼν, αὗται γὰρ μόναι κινήσεις. Εἴτε οὖν ψυχῶν εἶεν κινήσεις, εἴτε νοεραὶ, δεῖ λαβεῖν ὅπως ὑπὸ ταύτας ἀναχθήσονται, τὴν φορὰν καὶ τὴν ἀλλοίωσιν. Καὶ δῆλον ὅτι καὶ πᾶν τὸ ζωογονικὸν τῶν θεῶν γένος τῶν τοιούτων ἔσται κινήσεων πασῶν, εἴπερ πᾶσα ζωὴ κίνησις, κατὰ τὴν τοῦ Πλάτωνος ψῆφον· καὶ πᾶσα κίνησις ὑπὸ ταύτας ἀνάγεται τὰς κινήσεις, ὡς ὁ παρὼν διατείνεται λόγος. Ὁρῶμεν δὴ οὖν ἅπαν τὸ κινούμενον, γινέσθω δὲ πρῶτον ἡμῖν ἐπὶ τῶν σωμάτων ὁ λόγος, ἢ τῶν ἐν αὐτῷ τὸ μεταβάλλον, ἢ τῶν ἔξωθεν. Τὸ μὲν γὰρ τόπον ἐκ τόπου μεταβάλλον τῶν ἔξωθέν τινος ὑπομένει μεταβολήν· τὸ δὲ γιγνόμενον, ἢ φθειρόμενον, ἢ αὐξόμενον, ἢ μειούμενον, ἢ συγκρινόμενον, ἢ διακρινόμενον, τῶν ἐν αὐτῷ τινος μεταβάλλοντος, γίγνεσθαι λέγεταί που καὶ φθείρεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα πάσχειν. Τὸ μὲν οὖν κατὰ τὸ ἔξωθεν μεταβάλλον φέρεσθαι λέγεται· τοπικὴ γὰρ ἡ τοι-

αὐτη κίνησις· ὁ γὰρ τόπος ἔξω τῶν σωμάτων ἐστὶ, τὸ δὲ κατά τι τῶν ἐν ἑαυτῷ κινούμενον ἀλλοιοῦσθαι λέγεται πᾶν, εἴτε γένεσιν, εἴτε φθορὰν, εἴτε αὔξησιν, εἴτε μείωσιν, εἴτε σύγκρισιν εἴτε διάκρισιν ὑπομένει. Κατὰ τόπον μὲν γὰρ κινούμενον, οὐδὲν ἀλλοῖον γίνεται· καὶ δὴ καὶ τοῖς θείοις σώμασιν ἡ τοιαύτη κίνησις ὑπάρχει κατ' οὐσίαν ἔχουσι τὸ ἀναλλοίωτον, ἐπεὶ γὰρ ἔδει κινητὰ μὲν, ἔδει καὶ ἐκεῖνα, διότι τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον ἀεὶ τοῖς πάντων θειοτάτοις προσήκει μόνοις, σώματος δὲ φύσις οὐ ταύτης τῆς τάξεως, ὡς ἐν Πολιτικῷ μεμαθήκαμεν· πρώτιστα δὲ ὄντα τῶν ὁρατῶν ἀΐδιον ἔχει τὴν ὑπόστασιν. Τὰ γὰρ ἐν ἑκάστῃ τάξει πρώτιστα μορφὴν ἔχει τῶν πρὸ αὐτῶν, καὶ κινεῖται μὲν, κατὰ δὲ τὴν κίνησιν μόνην ταύτην, ἥτις φυλάττει τὴν οὐσίαν τῶν κινουμένων ἀνεξάλλακτον (1) Τὸ μὲν δὴ κατὰ τόπον κινούμενον τοιοῦτον, κατὰ δέ τι τῶν ἑαυτῶν μεταβάλλον ἀλλοῖον γίγνεται. Τὸ γὰρ τοιόνδε μάλιστα προσήκει τοῖς ἐνύλοις εἴδεσιν, ὡς καὶ ὁ Τίμαιος ἀνεδίδαξεν, ὥστε καὶ τὸ ἀλλοῖον οἰκεῖόν ἐστι ταῖς τούτων μεταβολαῖς, εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τῶν εἰδῶν. Ἀλλ' αἱ μὲν σωματικαὶ κινήσεις οὕτω· διὰ δὲ τῆς φορᾶς περιλαμβάνονται πᾶσαι καὶ τῆς ἀλλοιώσεως, εἰς ἃς καὶ ὁ ἐν Θεαιτήτῳ Σωκράτης μόνας ὁρῶν, ἅτε πρὸς Ἡράκλειτον ἀγωνιζόμενος, ταύτην πεποίηται κἀκεῖ τῶν κινήσεων τὴν τομήν. Ἐπὶ δὲ τὰς ψυχὰς ἀναβάντες ὁρῶμεν, ὅτι καὶ ἐν ταύταις μὲν ἄλλως τὴν τοπικὴν

(1) D. ἀνεξάλειπτον.

ἂν εἴποις μεταβολὴν, ἄλλως δὲ τὴν ἀλλοιωτικήν. Καθόσον μὲν γὰρ ἄλλοτε ἄλλοις εἴδεσιν ἐπιβάλλουσαι, διὰ τῆς ἐπαφῆς τῶν ποικίλων εἰδῶν ἐξομοιούμεναι τοῖς ἑαυτῶν νοητοῖς, καὶ αὗται πολυειδεῖς πως ἀναφαίνονται μετέχουσαι ταῖς ἐνεργείαις τῶν νοουμένων, ἀεὶ ἄλλων καὶ ἄλλων ὄντων, καὶ συνδιατιθέμεναι (1) αὐτοῖς· κατὰ τοσοῦτον, οἶμαι, καὶ ἐν ταύταις ἐστὶν ἀλλοίωσις· καθόσον δὲ αὖ περὶ τὸν νοητὸν τόπον ἐνεργοῦσι, καὶ πᾶν τὸ πλάτος τῶν εἰδῶν διεξοδεύουσιν, ἔξω τε αὐτῶν ὂν, καὶ περιέχον αὐτὰς ἁπανταχόθεν, κατὰ τοσοῦτον πάλιν ποιητικὴν ποιοῦνται τὴν κίνησιν, καὶ τοῦ Πλάτωνος ἐν Φαίδρῳ τὸν νοητὸν τόπον εἰδόντος (2), καὶ περίοδον καλοῦντος ἐκεῖ τὴν περὶ αὐτῶν ψυχῶν ἐνέργειαν καὶ περιφορὰν, ὥστε καὶ ἀλλοιοῦνται καὶ κατὰ τόπον κινοῦνται. Καὶ κατὰ μὲν τὸ ζωτικὸν ἀλλοιούμεναι· τοῦτο γὰρ τὸ συνδιατιθέμενον τοῖς θεάμασι καὶ ἐξομοιούμενον· κατὰ δὲ τὸ γνωστικὸν μεταβαίνουσαι τοπικῶς ἀπ' ἄλλων εἰς ἄλλα νοητὰ καὶ περιϊοῦσαι ταῖς νοήσεσι, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἰς τὰ αὐτὰ ἀνακάμπτουσαι; μᾶλλον δὲ τῆς ἀλλοιώσεως καὶ τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς τὰς αἰτίας ἐν ἑαυταῖς προειλήφασιν. Εἰ δὲ καὶ αὐτὸν θεωρήσειας τὸν πολυΰμνητον (3) νοῦν, εὑρήσεις καὶ ἐν τούτῳ τῆς τε ἀλλοιώσεως τὰ παραδείγματα νοερῶς, καὶ τῆς κατὰ τόπον κινήσεως. Τῷ μὲν γὰρ μετέχειν τῆς τοῦ νοουμένου φύσεως ἐν τῷ νοεῖν, καὶ γίγνεσθαι νοητόν τι

(1) Codd. συνδιατιθέμενοι.
(2) B. εἰδότος. C. ἰδότος.
(3) D. πολυΰμνηστον.

καὶ αὐτὸς νοήσας, ἀλλοῖος γίνεται καὶ περὶ τὴν ἰδιότητα τὴν νοεράν· αἱ γὰρ μεθέξεις διδόναι τι παντελῶς λέγονται τῷ μετέχοντι τῆς αὐτῶν(1) φύσεως ἀλλοιώτερον, μετέχει δὲ τοῦ νοητοῦ ὁ νοῦς, ἀλλ' οὐκ ἔμπαλιν· τῷ δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως νοεῖν, καὶ οἷον περὶ κέντρον αὐτοῦ τὸ νοητὸν ὑπάρχον ἐνεργεῖν τῆς ἐνταῦθα περιφορᾶς τὸ παράδειγμα προείληφεν. Οὕτω καὶ ἐν Νόμοις, αὐτοῦ τὴν τοῦ νοῦ κίνησιν εἰκάσαντος σφαίρης ἐντόρνου κινήσει, διὰ τὸ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως καὶ περὶ αὐτὰ κινεῖσθαι καὶ τὸν νοῦν, ὥς περ καὶ τὴν σφαῖραν. Ἔστι γὰρ ἐν νῷ χορεία, φασὶ, καὶ διέξοδος, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν ψυχαῖς, ἄλλη τοῦ κεχορευκέναι τε καὶ διεξωδευκέναι κατὰ τὴν μίαν καὶ ἁπλῆν καὶ ἀθρόαν ἐνέργειαν τοῦ νοῦ. Πανταχοῦ ἄρα τὰς κινήσεις εὕρωμεν ἀλλοιώσεις οὔσας καὶ φορὰς, νοερῶς ἐν τῷ νῷ, ψυχικῶς δὲ ἐν τῇ ψυχῇ, σωματικῶς δὲ καὶ μεριστῶς ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, ὥστε οὐ δεῖ θαυμάζειν, ἐὰν αὗται μόναι κινήσεις· πᾶσαι γὰρ διὰ τούτων προελήφθησαν. Οὐδὲ δεῖ λέγειν ὅτι τὴν αὐτοκίνητον ἀφῆκε, διότι καὶ τὸ ἓν αὐτοκίνητον. Σαφῶς γὰρ αὐτὸς ἐν τοῖς ἑξῆς ἐρεῖ κατὰ πᾶσαν κίνησιν ἀκίνητον εἶναι τὸ ἓν, καὶ γὰρ γελοῖον αὐτοκίνητον φάναι τὸ ἓν, εἴπερ τὸ μὲν ἓν πολλὰ εἶναι, ἀδύνατον καὶ μέρη ἔχειν καὶ ἐν αὐτῷ εἶναι· τὸ δὲ αὐτοκίνητον κινοῦν ἐστι καὶ κινούμενον, καὶ ἕτερον μὲν πανταχοῦ κινεῖν, ἕτερον δὲ τὸ κινεῖσθαι· διὸ καὶ οὐχ ἁπλῶς ἓν τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ πεπονθὸς καὶ αὐτὸ τὸ ἓν, καὶ μετὰ τῆς ἑνώσεως πληθυόμενον. Ἀλλὰ

(1) A. αὐτοῦ.

καὶ ἐν Θεαιτήτῳ διελὼν οὕτως ὁ Σωκράτης τὰς κινήσεις, καὶ ἐν τούτῳ ὁ Παρμενίδης οὐδὲ μίαν ἀφίησιν ἔξω κίνησιν ἄλλην, ὅπου μὲν τῶν σωματικῶν, ὅπου δὲ τῶν πασῶν. Ἀλλὰ διὰ τῆς δυάδος ταύτης ἐνταῦθα τὴν δεκάδα παραλαμβάνει τῶν ἐν Νόμοις κινήσεων.

« Ἀλλοιούμενον δὲ τὸ ἓν ἑαυτοῦ ἀδύνατόν που ἓν ἔτι « εἶναι; — Ἀδύνατον. — Οὐκ ἄρα κατ' ἀλλοίωσίν γε (1) « κινεῖται. — Οὐ φαίνεται. »

Ἐζήτει πρῶτον εἰ κινεῖται τὸ ἕν· τοῦτο δὲ ζητῶν διαιρεῖ τὰς κινήσεις εἰς ἀλλοίωσιν καὶ φοράν, καὶ δείξας ὡς οὔτε ἀλλοιοῦται τὸ ἕν, οὔτε φέρεται, συλλογίζεται λοιπὸν ὡς οὐδὲ κινεῖται τοῦτον τὸν τρόπον τὸ ἕν, οὔτε ἀλλοιοῦται, οὔτε φέρεται· πᾶν τὸ κινούμενον ἀλλοιοῦται καὶ φέρεται, τὸ ἓν ἄρα οὐ κινεῖται. Πόθεν οὖν ὅτι οὐκ ἀλλοιοῦται δείξομεν τὸ ἕν· εἰ δὲ ἀλλοιοῦται, πλῆθος ἂν ἔχοι. Κἄν τε γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ μεταβάλλοι (2), πάντως εἰς πλῆθος μεταβάλλει, καθάπερ δὴ τὸ ὂν εἰς τὸ μὴ ὄν· κἄν τε αὐτὸ μὲν μένῃ, μεταβάλῃ δέ τι αὐτοῦ, πάντως οὐχ ἓν ἔσται, ἀλλὰ πλῆθος· ἔσται γὰρ αὐτό τε τὸ ὑποκείμενον, αὐτό τε τὸ μεταβάλλον· δέδεικται δὲ ὅτι τὸ ἓν οὐδαμῶς μετέχει πλήθους. Καὶ ψυχὴ τοίνυν ἀλλοιουμένη ταῖς περὶ τὰ ὄντα κινήσεσιν ἀναγκαίως οὖσα φαίνεται πλῆθος, ἄλλοτε ἄλλοις ἐξομοιοῦσα τῶν ὄντων ἑαυτά, καὶ ἀναματτομένη τὴν πρὸς ἕκαστα αὐτὴν συνάπτουσαν ἰδιότητα ζωτικήν, καὶ νοῦς ὡσαύτως ἐφιέμενος τοῦ νοητοῦ καὶ μετέχων αὐτοῦ μετὰ τοῦ μένειν νοῦς πληθύεται, τοσαῦτα γιγνό-

(1) B. τι. (2) D. μεταβάλλῃ.

μενος καὶ ὢν, ὅσα τὸ νοητὸν πλῆθος· ὥσπερ καὶ τὸ ἕν, εἴπερ ἀλλοιοῖτο μένον ἕν, ὡς ἐκείνων τὸ μὲν ψυχὴ, τὸ δὲ νοῦς μετέχων ἀλλοίου τινὸς παρὰ τὸ ἕν, οὐκέτ' ἂν εἴη ἓν μόνον· ἀλλ' ἡ μὲν γίγνεται νοερὰ διὰ τὸ μὴ μετασχεῖν τῆς τοῦ νοῦ φύσεως· ὁ δὲ νοητὸς διὰ τὸ μηκέτι νοῦς εἶναι μόνον ἑαυτὸν νόῶν, ἀλλὰ καὶ νοητὸν ἀφ' ἑαυτοῦ νοηθείς. Οὕτως οὖν εἰ καὶ τὸ ἓν ἀλλοιοῖτο, οὐκ ἔτ' ἂν εἴη μόνον ἕν· ὃ γάρτι προσέλαβεν, ἄλλο τι παρὰ τὸ ἓν ὑπάρχον, οὐκέτι τὴν τοῦ ἑνὸς ἐᾷ μένειν ἑνότητα. Πολλῷ δὲ αὖ μᾶλλον, εἰ καὶ αὐτὸ τὸ ἓν αὐτοῦ μετέβαλεν (1), ἐγίγνετ' ἂν οὐχ ἕν· καὶ γὰρ πᾶν τὸ ἀλλοιούμενον εἰς ὃ μή ἐστι μεταβάλλειν ἀναγκαῖον. Οὐκ ἄρα ἀλλοιοῦται τὸ ἕν· ἢ γὰρ μεταβάλλει καὶ αὐτὸ τὸ ἕν, ἢ μένον πάλιν, οὐκ ἔσται ἕν, ἀλλὰ πολλὰ τὸ μὲν ἑαυτοῦ μεταβάλλον, τὸ δὲ ὑπομένον. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐδὲ ἐξήτασεν ὁ Πλάτων ὡς ἤδη διαβεβλημένον ἀπὸ τοῦ μήτε μέρη μήτε πλῆθος ἔχειν τὸ ἕν· ἐκεῖνο δὲ μόνον ὑπέμνησεν ὅτι οὐδὲ αὐτό ἀλλοιωθήσεται τὸ ἕν, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ τὸ ἕν.

« Ἀλλ' ἄρα τῷ φέρεσθαι ; — Ἴσως. — Καὶ μὴν εἰ φέροιτο τὸ ἕν, ἤτοι ἐν τῷ αὐτῷ ἂν περιφέροιτο κύκλῳ, ἢ μεταλλάττοι χώραν ἑτέραν ἐξ ἑτέρας. — Ἀνάγκη. »

Μεταβέβηκεν ἐπὶ θάτερον τῆς κινήσεως εἶδος, τὸ τῆς φορᾶς· καὶ δείκνυσιν (2) ὡς οὐδὲ κατὰ τοῦτο κινεῖται τὸ ἕν, διελόμενος πρῶτον τὴν φορὰν εἴς τε τὴν περὶ τὸν αὐτὸν τόπον κίνησιν, καὶ εἰς τὴν ἀπ' ἄλλης ἐπ' ἄλλην χώραν μεταβολήν. Πᾶν γὰρ τὸ κατὰ τόπον κινούμε-

(1) B. μετέβαλλεν.

(2) D. B. Deest δείκνυσιν.

νον, ἢ τὸν αὐτὸν φυλάττει τόπον, ἢ (1) ὅλον μὲν ἀμετάστατον μένον, τοῖς δὲ μορίοις μόνοις (2) κινούμενον, ἢ καὶ τῷ ὅλῳ κινεῖται καὶ τοῖς μορίοις, ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ τόπῳ γιγνόμενον. Τέτταρα γὰρ ταῦτά ἐστι, τὸ τῷ ὅλῳ κινεῖσθαι καὶ τοῖς μορίοις ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ τόπῳ γιγνόμενον, τὸ μήτε τῷ ὅλῳ, μήτε τοῖς μορίοις, τὸ τῷ ὅλῳ μὲν, μὴ τοῖς μορίοις δὲ, τὸ τοῖς μορίοις μὲν, μὴ τῷ ὅλῳ δέ. Τούτων δὲ τῶν τεττάρων τὸ μὲν ὅλον κινεῖσθαι, τῶν μορίων μενόντων, ἀδύνατον· ἅμα γὰρ τῷ ὅλῳ κινεῖται καὶ τὰ μέρη, ἐξ ὧν τὸ ὅλον· τὸ δὲ μήτε τὸ ὅλον μήτε τὰ μόρια κινεῖσθαι τοῖς ἑστῶσιν ὑπάρχει. Λείπεται δὴ οὖν, ἢ τὸ ὅλον μὴ κινεῖσθαι, τῶν μορίων κινουμένων, ἢ καὶ τὸ ὅλον καὶ τὰ μέρη κινεῖσθαι. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον ποιεῖ σφαιρικὴν ἢ κυλινδρικὴν κίνησιν, ὅταν ταῦτα κινῆται περὶ τοὺς ἑαυτῶν ἄξονας. Τὸ δὲ δεύτερον τὴν ἀπ' ἄλλης χώρας εἰς ἄλλην μετάστασιν, ὅταν καὶ ὅλον ἀμεῖβον τὸν ἑαυτοῦ τρόπον ἄλλον καὶ ἄλλον καταλαμβάνῃ τόπον. Ὅτι μὲν οὖν εἰς ταῦτα γίνεσθαι τὴν διαίρεσιν τῆς διαφορᾶς ἀναγκαῖον, ἀπὸ τούτων δῆλον. Ὁρῶμεν δὲ, οὐ μόνον ἐν τοῖς αἰσθητοῖς τὰς δύο ταύτας κινήσεις (περὶ μὲν οὖν τὸν οὐρανὸν τὴν κύκλῳ, περὶ δὲ (3) τοὺς ὑπὸ τὴν σελήνην τὴν καθ' ὅλα μετάστασιν), ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἐπέκεινα τούτων, τῆς μὲν μερικῆς ψυχῆς, διὰ τῆς ἄνω τε καὶ κάτω καὶ τῆς κατὰ μῆκος μεταβατικῆς (4) ἐνεργείας, παράδειγμα φερούσης τῶν καθ' ὅλα κινήσεων, τοῦ δὲ νοῦ

(1) B. D. Deest ἤ.

(2) B. Deest μόνοις.

(3) Codd. Deest δὲ.

(4) B. ἐνεργητικῆς.

διὰ τῆς εἰς τὸ νοητὸν ἀμεταβάτου στροφῆς τὴν κυκλικὴν κίνησιν κραταιὰν προειληφότος, καὶ οὐ τοῦ νοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ πάσης θείας ψυχῆς, διὰ τῆς περὶ τὸν νοῦν χορείας προσλαβούσης τὴν ἀσώματον κυκλοφορίαν. Ὅθεν εἴπομεν ἤδη ὡς καὶ ὁ Ἀθηναῖος ξένος ἐν Νόμοις σφαίρας ἐντόρνου μιμήματι τὴν ἐνέργειαν ἀπείκασε τοῦ νοῦ. Καὶ μέντοι καὶ αὐτὸς ὁ Παρμενίδης σφαῖραν ἀποκαλῶν τὸ ὄν, καὶ νοεῖν αὐτὸ λέγων, δῆλος (1) ὅτι καὶ τὴν νόησιν αὐτοῦ κίνησιν προσερεῖ σφαιρικήν. Ὁ δὲ δὴ Τίμαιος εἰς κύκλους κατακάμψας τὴν κατὰ μῆκος πρόοδον τῆς ψυχῆς, καὶ τὸν μὲν ἔσω, τὸν δὲ ἔξω τοῖν κύκλοιν ποιήσας, ἀμφοτέρους κατὰ τὴν δημιουργικὴν αἰτίαν, ἀΐδιον αὐτοῖς ἐνδέδωκε καὶ νοερὰν πρόοδον πρὸ τῶν σωμάτων, καὶ τῶν θεολόγων εἰδότων τὴν ἀσώματον κυκλοφορίαν, ὅταν ὁ (2) μὲν Ἑλλήνων λέγῃ θεολόγος περὶ τοῦ πρώτου καὶ κρυφίου θεοῦ τοῦ πρὸ τοῦ Φάνητος, ὅ δ' ἀπειρέσιον κατὰ κύκλον ἀτρύτως φοροῖτο (3)· τὰ δὲ Λόγια πάσας πηγὰς ἀποφαίνεται καὶ ἀρχὰς δινεῖν, ἀεί τε μένειν ἀόκνῳ στροφάλιγγι (4). Παντὸς γὰρ τοῦ κύκλου στρεφομένου συμμιγῆ τῇ κινήσει τὴν μονὴν ἔχοντος, εἰκότως εἴρηται καὶ ἀεὶ μένειν ἐν τῷ περιστρέφεσθαι, τοῦ ἀόκνου τὴν ἀϋλίαν σημαίνοντος. Ἔχομεν ἄρα καὶ τὰς τῶν ἀσωμάτων κινήσεις ἐν τῇ διαιρέσει ταύτῃ περιεχομένας (5), καὶ οὕτως ἀκίνητον δείκνυται

(1) Codd. δῆλον.
(2) B. Deest ὁ.
(3) Vid. Orph. edit. Herm. — Fragm. p. 491.
(4) Vid. Collect. Oracul. Taylor. in Class. Ephemerid. T. 17, p. 249.
(5) D. ἐμπεριεχομένας.

τὸ ἓν, ὡς πάσης ὑπεριδρυμένον κινήσεως, ἀλλ' οὐχ ὡς πῇ μὲν ἀκίνητον, πῇ δὲ κινούμενον ὑπάρχον.

« Οὐκοῦν κύκλῳ μὲν περιφερόμενον ἐπὶ μέσου βεβη-
« κέναι ἀνάγκη, καὶ τὰ περὶ τὸ μέσον φερόμενα ἄλλα
« μέρη ἔχειν ἑαυτοῦ· ᾧ δὲ μήτε μέσου μήτε μερῶν προσ-
« ήκει, τίς μηχανὴ τοῦτο κύκλῳ ποτὲ ἐπὶ τοῦ μέσου
« ἐνεχθῆναι; — Οὐδεμία. »

Μετὰ τὴν διαίρεσιν τῆς φορᾶς δείκνυσιν ὅτι κατ' οὐδετέραν τῶν κινήσεων τούτων κινεῖται τὸ ἕν, οὔτε κατὰ τὴν τῶν μερῶν περιφορὰν, οὔτε κατὰ τὴν τοῦ ὅλου μετάστασιν, καὶ πρότερον ὅτι κατὰ τὴν τῶν μερῶν περιφορὰν οὐ κινεῖται τὸ ἕν· ταύτης γὰρ ἴδιον τὸ μέσον τι ἔχειν, καὶ δὴ καὶ τὰ ἔσχατα κινεῖσθαι περὶ τὸ μέσον, καὶ ἕτερον αὐτὸ μένειν μὲν κατὰ τὸ ὅλον, φέρεσθαι δὲ κατὰ τὴν τῶν μορίων ἀντιμετάστασιν. Τὸ δὲ ἓν οὔτε ὅλον ἐστὶ καὶ μέρη ἔχον, οὔτε μέσον ἐν αὐτῷ τι δυνατὸν εἶναι καὶ ἔσχατον. Πῶς ἂν οὖν περιφέροιτο μηδέτερον τῶν ἰδίων τῆς περιφορᾶς καταδεδεγμένον; Ταῦτα μὲν οὖν οὕτω συλλελόγισται διὰ τῶν προειρημένων, κατὰ τὰς γεωμετρικὰς, φασὶν, ἀνάγκας· περὶ δὲ τὴν λέξιν ἐκείνοις ἐπισημαντέον ὅτι τὸ μὲν ἐπὶ μέσου βεβηκέναι τὴν σφαῖραν εἰκότως εἴρηται, διότι τὸ κέντρον ἐστὶ τὸ πᾶσαν ἑδράζον τὴν περιφορὰν, καὶ ὅτι τοῦτο κινηθὲν κινεῖ τὸ ὅλον· καὶ ἐπὶ τούτου βέβηκε τὸ ὅλον, οἷον ἑστίας αὐτοῦ καὶ συνοχῆς. Οὕτω καὶ ἐν Πολιτικῷ τοῦ ἐκεῖ σοφοῦ λέγοντος ἐπὶ σμικροτάτου ποδὸς βεβηκέναι τὸ πᾶν, καὶ τὸ κέντρον πόδα σμικρότατον καλοῦντος, τὸ δὲ καὶ τὰ περὶ τὸ μέσον φερό-

μενα ἄλλα μέρη ἔχειν αὐτοῦ, μικρὸν ὑπερβιβάσαι χρὴ, τοῦ σαφοῦς χάριν, ἵν' ᾖ τὸ ὅλον τοιοῦτον, καὶ ἔχειν μέρη ἄλλα ἑαυτοῦ πᾶν τὸ περιφερόμενον ἀνάγκη, ποῖα ταῦτα τὰ περιφερόμενα περὶ τὸ μέσον· τὰ γὰρ μόρια αὐτοῦ κινεῖται μόνα τοῦ ὅλου μένοντος. Τὸ δὲ ᾧ μήτε μέσου μήτε μερῶν προσήκει σαφῶς ἀντιδιεῖλε τὸ μέσον τοῖς μέρεσιν, ὡς μὴ ὂν μέρος· ἕτερον γὰρ τὸ μέσον παρὰ πάντα ἐστὶ τὰ τοῦ κινουμένου μέρη, μένον αὐτὸ, κινουμένων ἐκείνων πάντων. Τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ μέσου ἐνεχθῆναι τοιοῦτον ῥητέον τι σημαίνειν, οἷον τὸ ἔξωθεν ὂν τοῦ μέσου καὶ ἐπ' αὐτοῦ (1) φερόμενον, ἀλλ' οὐκ ἐπ' αὐτό· τοῦτο γὰρ τῶν εὐθυφορουμένων ἐστὶν ἴδιον, κυκλεῖσθαι πανταχόθεν αὐτὸ περιλαμβάνον. Τὰ μὲν γὰρ ἐπ' εὐθείας κινούμενα ἢ ἐπὶ τὸ μέσον κινεῖται, ἢ ἀπὸ τοῦ μέσου. Τὸ δὲ κυκλικῶς φερόμενον λέγοιτ' ἂν καὶ περὶ τὸ μέσον κινεῖσθαι, καθάπερ εἶπε πρότερον ἔχειν αὐτὰ μέρη φερόμενα περὶ τὸ μέσον· καὶ αὖ ἄλλον τρόπον ἐπὶ τοῦ μέσου ὡς ἐπινηχόμενον αὐτῷ καὶ ἐφαπλούμενον διὰ τὴν ὄρεξιν τῆς κατὰ τὸ μέσον ἕδρας. Εἰ μὴ ἄρα καὶ ἄλλως ἐπὶ τοῦ μέσου κύκλῳ λέγοιτο ἂν κινεῖσθαι ὡς ἐπὶ ταύτου μὲν βαῖνον, κύκλῳ δὲ κινούμενον, ὡς εἴρηται καὶ ἐν Πολιτικῷ ἐπὶ σμικροτάτου ποδὸς βαίνειν, ἵνα τὸ μὲν μένῃ, τὸ δὲ φέρηται περὶ τὸ μέσον, καθάπερ ἤδη προείρηκεν ἐπὶ τοῦ μέσου βεβηκέναι τὸ περιφερόμενον. Ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν λέξεων, ἐπὶ δὲ τὰ ἑξῆς μεταβατέον τοῦ Πλάτωνος.

(1) C. ἐπ' αὐτῷ.

« Ἀλλὰ δὴ χώραν ἀμεῖβον ἄλλοτ' ἄλλοθι γίγνεται « καὶ οὕτω κινεῖται; — Εἴπερ γε δή. — Οὐκοῦν εἶναι « μέν που ἔν τινι αὐτὸ, ἀδύνατον ἐφάνη; — Ναί. — Ἆρ' « οὖν γίγνεσθαι, ἔτι ἀδυνατώτερον; — Οὐκ ἐννοῶ ὅπῃ. — « Εἰ ἔν τῳ τι γίγνεται, οὐκ ἀνάγκη μήτε πω ἐν ἐκείνῳ εἶ- « ναι ἔτι ἐγγιγνόμενον, μήτε τι ἔξω ἐκείνου παντάπα- « σιν, εἴπερ δὴ ἐν (1) γίγνεται; — Ἀνάγκη. — Εἰ ἄρα « τι ἄλλο πείσεται τοῦτο ἐκεῖνο ἂν μόνον πάσχοι οὗ « μέρη εἴη· τὸ μὲν γὰρ ἄν τι αὐτοῦ ἤδη ἐν ἐκείνῳ· τὸ « δὲ ἔξω εἴη ἅμα· τὸ δὲ μὴ ἔχον μέρη οὐχ οἷόν « τέ που ἔσται τρόπῳ οὐδενὶ ὅλον ἅμα μήτε ἐντὸς « εἶναί τινος, μήτε ἔξω. — Ἀληθῆ. — Οὗ δὲ μήτε « μέρη εἰσὶ, μήτε ὅλον τυγχάνει ὄν, οὐ πολὺ ἔτι ἀδυ- « νατώτερον ἐγγίγνεσθαί που, μήτε κατὰ μέρη, μήτε « κατὰ ὅλον ἐγγιγνόμενον; — Φαίνεται. »

Τοῦτό ἐστι τὸ λειπόμενον τῆς κινήσεως εἶδος, ὅταν μεταβάλλῃ τόπον ἐκ τόπου τὸ κινούμενον ὅλον. Ὃ δὴ πρόκειται δεῖξαι διὰ τούτων μηδαμῶς τῷ ἑνὶ προσῆκον, καὶ δείκνυται (2) καὶ τοῦτο πάλιν διὰ τῶν προδεδειγμένων· ἀποπέφαται γὰρ ἡμῖν τοῦ ἑνὸς τὸ ἔν τινι, καὶ δέδεικται ὡς ἐν οὐδενὶ τὸ ἕν. Πᾶν δὲ τὸ κατὰ τόπον ὅλον κινούμενον γίγνεται ἔν τινι· τὸ ἄρα ἓν οὐ κινεῖται κατὰ τόπον ὅλον. Ὅτι δὲ ἀδύνατον γίγνεσθαι τὸ ἓν ἀπ' ἄλλου τόπου μεταβαῖνον εἰς ἄλλον, δῆλον. Ἢ γὰρ ὅλον ἑκατέρου ἐστὶν ἐντὸς, ἢ ὅλον ἑκατέρου ἐκτὸς, ἢ τὸ μὲν αὐτοῦ ὡδὶ,

(1) Βείπερ δὴ ἐγγίγν. — Bekk. ἤδη γίγν. (2) D. ἀποδείκνυται.

τὸ δὲ ἐν ἄλλῳ. Ἀλλ' εἴ τε ὅλον ἑκατέρου (1) ἐκτὸς (2), ἐν οὐδετέρῳ ὄν, οὐκ ἂν φέροιτο ἐκ τοῦ ἑτέρου εἰς τὸ ἕτερον· εἴτε ὅλον ἑκατέρου ἐντὸς ᾖ πάλιν, οὐκ ἂν πάλιν ἔτι κινοῖτο ἀπὸ τοῦ προτέρου τόπου εἰς τὸν ἐχόμενον. Εἰ δὲ τὸ μὲν αὐτοῦ ὡδὶ εἴη, τὸ δὲ ἐν τῷ λοιπῷ, μεριστὸν ἔσται. Τὸ δὲ ἓν οὐδαμῶς μεριστὸν, οὐκ ἄρα δύναταί γίγνεσθαι ἔν τινι τὸ ἕν· εἰ γὰρ ἔσται μεριστὸν, ἀνάγκη ἢ ὅλον ἐκτὸς εἶναι ἀμφοῖν, ἢ ὅλον ἐντὸς γιγνόμενον τὸ ἕν· ταῦτα δὲ ἀδύνατα. Οὐκ ἄρα ἐγγίγνεται τὸ ἕν. Ὅτι δὲ ἀδυνατώτερον τοῦτο τοῦ εἶναι ἔν τινι, δῆλον. Λάβοις γὰρ ἄν τι τῶν ὄντων ὅλον, μήτε ἐκτὸς ὂν, μήτε ἐντός τινος, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς καὶ ἐντός. Οὕτω γὰρ ἡ ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς καὶ ἐν τῷ κόσμῳ λέγονται εἶναι καὶ ἔξω τοῦ κόσμου· γιγνόμενον δὲ ἔν τινι ὅλον, ὃ μήτε ἐκτός ἐστιν μήτε ἐντὸς, ἀδύνατον ὑπάρχειν. Ἀδύνατον ἄρα τὸ (3) γίγνεσθαι ἔν τινι τὸ (4) εἶναι ἔν τινι, καὶ ὡς ὅλον καὶ ὡς μέρη ἔχον τὸ ἕν. Εἰ ἄρα τὴν ψυχὴν λέγοιμεν μὴ τὴν ἡμετέραν μόνην, ἀλλὰ καὶ τὴν θείαν τῆς τοιαύτης κινήσεως ἔχειν τὴν αἰτίαν διὰ τὸ μεταβατικῶς ἐνεργεῖν, εἰς τὸ μεριστὸν αὐτῆς ἀποβλέπομεν. Καὶ ὡς διαφόρους ἔχουσαν λόγους, ἄλλο κατ' ἄλλους ἵστασθαι φήσομεν, μήτε ὅλον κατ' ἐκεῖνο μόνον τὸ ἐνεργούμενον οὖσαν, μήτε ἐκτὸς ἐκείνου παντελῶς· οὔτε γὰρ ὅλην αὐτὴν ὁμοῦ τοῖς τοῦ νοῦ παράγειν νοήμασιν· οὐ γὰρ ἀθρόως αὐτὰ πέφυκεν ὁρᾷν, οὔτε ὅλη χωρίζεται τοῦ νοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὰς διαφόρους ἑαυτῶν (5) νοήσεις,

(1) B. Deest ἑκατέρου.
(2) D. ἐντὸς.
(3) B. τοῦ.
(4) Codd. τοῦ.
(5) B. αὐτῶν.

γίγνεταί πως ἐν τοῖς διαφόροις εἴδεσι τοῦ νοῦ, καὶ οἷον εἰσοικίζει τὴν ἑαυτῆς νόησιν εἰς τὸν νοῦν, ὡς οἰκεῖον αὐτῆς τόπον. Διὸ καὶ ὁ Τίμαιος οὐκ ὤκνησε καὶ γεννητὸν εἰπεῖν τὴν ψυχὴν, ὡς μεριστὴν αὐτὴν προείρηκεν· οὐ γὰρ ἔχει τὸ ἀθροῦν κατὰ τὴν νόησιν, ἀλλὰ γίνεται αὐτῆς ἡ ἐνέργεια πᾶσα, καὶ ἐν μεταβάσεσιν οὐσίωνται αὐτῆς αἱ νοήσεις. Ὅθεν καὶ ἀπ' αὐτῆς ὁ χρόνος ἄρχεται, καὶ τὰς αὐτῆς μετρεῖ πρώτας ἐνεργείας. Ἔοικεν οὖν ὁ μὲν νοῦς εἰλικρινῶς τῆς κύκλῳ κινήσεως ἔχειν τὸ παράδειγμα, κέντρον(1) μὲν ἔχων(2) τὸ ἑαυτοῦ μένον, τὰς δὲ πολλὰς τῶν εἰδῶν ἀπὸ τοῦ ὄντος τούτου καὶ τῆς οἷον ἑστίας αὐτοῦ προόδους, ὡς τὰς ἀπὸ τοῦ κέντρου εὐθείας, τὰς (3) δὲ νοερὰς πάσας ἐνεργείας τὰς νοητικὰς τῶν(4) καὶ τοῦ ὄντος αὐτοῦ, ὡς τὴν μίαν ἐπιφάνειαν τὴν παραθέουσαν τάς τε ἐκ τοῦ κέντρου καὶ τὸ κέντρον· ἡ δὲ θεία ψυχὴ καὶ τῆς εὐθυπορίας εἰληχέναι τὸ παράδειγμα καὶ τῆς κυκλοφορίας, ὡς μὲν περιϊοῦσα τόπον ταύτης, μένουσα μὲν ὡς ὅλη, ταῖς δὲ μεταβάσεσιν ἐξελίττουσα τὸ νοητόν· ὡς δὲ ἀεὶ κατὰ τὸ νοούμενον ὅλην ἑαυτὴν ἐπερείδουσα (5) ἐκείνης. Καὶ γὰρ ὡς ὅλη μένει τε καὶ κινεῖται, λοιπὴ δὲ ἡ μερικὴ ψυχὴ ταῖς κατὰ μῆκος κινήσεσι σαφῶς τῆς ἐπ' εὐθείας κινήσεως ἐκφέρει τὴν ἀσώματον αἰτίαν.

« Οὔτε ἄρα ποι ἰὸν καὶ ἔν τῳ γιγνόμενον χώραν

(1) B. μέτρον.
(2) Codd. ἔχον.
(2) B. Τὰς δὲ ἐνεργητικὰς πάσας νοερὰς τὰς νοητικάς.
(4) Sic Codd. Fortè excidit εἰδῶν.
(5) Codd. ἐπερείδουσαν.

« ἀλλάττει, οὔτ' ἐν τῷ αὐτῷ περιφερόμενον, οὔτε ἀλ-
« λοιούμενον. — Οὐκ ἔοικε. — Κατὰ πᾶσαν ἄρα κίνη-
« σιν, τὸ ἓν ἀκίνητον. »

Ἐν τούτοις συνάγει πάντα τὰ προειρημένα περὶ τῆς κινήσεως συμπεράσματα, καὶ πρότερον ἀπαριθμησάμενος αὐτὰ διῃρημένως, ἓν ποιεῖ καθ' ὅλου συμπέρασμα ἐπὶ πᾶσι διδάσκων ἡμᾶς καὶ διὰ ταύτης τῆς ἀνόδου, πῶς χρὴ τὴν τοῦ ἑνὸς θέαν στελλόμενον (1) συναιρεῖν ἀεὶ τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸ κοινὸν, καὶ τὰ μέρη διὰ τοῦ ὅλου παραλαμβάνειν. Ἃ γὰρ πρότερον κατεκερμάτισεν ἀπὸ τῆς κινήσεως λαβὼν τὰς τρεῖς κινήσεις, τὴν ἀλλοίωσιν, τὴν περιφορὰν, τὴν εὐθυφορὰν, καὶ ἐφ' ἑκάστης συλλογισάμενος ὡςοὐ κινεῖται ταύτην τὸ ἓν, ταῦτα νῦν ἕκαστα χωρὶς ἀπαριθμησάμενος τῷ εἰπεῖν οὔτε ποῖ ἰὸν, οὔτε περιφερόμενον οὔτε ἀλλοιούμενον, καὶ τὴν ἀπαρίθμησιν εὔτακτον ποιησάμενος, ἀπὸ τῶν προσεχῶς δεδειγμένων ἐπὶ τὰ πρὸ αὐτῶν ἀνατρέχει, ἵνα συνάψῃ τέλος τῇ ἀρχῇ, καὶ μιμήσεται τὸν κύκλον τὸν νοερὸν, κοινὸν ἐπήγαγε (2) συμπέρασμα καθολικὸν ἅπασιν, ὅτι κατὰ πᾶσαν κίνησιν ἀκίνητον τὸ ἕν. Καὶ ὁρᾷς πάλιν ὡς ἡ μὲν πρότασις καὶ τὸ συμπέρασμα καθολικὰ, αἱ δὲ ἀποδείξεις μετὰ τῶν διαιρέσεων προεληλύθασιν, αἱ μὲν γὰρ μόνιμοι νοήσεις καὶ ἐπιστροφαὶ συναιροῦσι τὸ πλῆθος, αἱ δὲ κατὰ τὴν πρόοδον ἱστάμεναι, διαιροῦσι τὸ ὅλον εἰς τὰ μέρη, καὶ τὸ ἓν εἰς τὸν οἰκεῖον ἀριθμόν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἴρηταί μοι περὶ τῆς ὅλης αὐτοῦ μετα-

(1) D. συστελλόμενον. (2) A. B. C. ἐπήγαγον.

χειρήσεως. Ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰώθασι πρὸς τοὺς ἀναιροῦντας λόγους ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τὴν κίνησιν ἀπορεῖν τινες, φέρε καὶ πρὸς τούτοις ἀπολογισώμεθα συντόμως. Λέγουσι δὲ ὅτι τὸ πρῶτον ἐνεργεῖν εἰς τὰ δεύτερα, πάντως ἀναγκαῖον, δίδωσι γὰρ αὐτοῖς τὴν ἕνωσιν πᾶσι, καὶ ἔστι πάντων αἴτιον τῶν μετεχομένων ἑνιαίων εἰδῶν ἐν τοῖς οὖσι. Τί οὖν κωλύει ταύτην αὐτὴν (1) τὴν ἐνέργειαν κίνησιν ἀποκαλεῖν; Ὅτι, φήσω, τὴν ἐνέργειαν οὐ δεῖ πρὸ οὐσίας τάττειν, οὐδὲ ὅλως ἐνέργειαν τῷ ὅλῳ διδόναι· πᾶν γὰρ τὸ ἐνεργοῦν δύναται τοῦτο πάντως ὃ ἐνεργεῖ. Δέον οὖν ἔσται καὶ δύναμιν τῷ πρώτῳ διδόναι τοὺς τὴν ἐνέργειαν συγχωρήσαντας· δυνάμεως δὲ ἐκεῖ καὶ ἐνεργείας οὔσης, πλῆθος ἡμῖν ἐν τῷ ἑνὶ πάλιν ἀναφανήσεται, καὶ οὐχ ἓν ἔτι τὸ ἕν. Ἡμεῖς δέ· εἰρείσθω γὰρ τὸ δοκοῦν· εὐθὺς καὶ (2) μετὰ τὸ ἓν κρεῖττον εἶναι δυνάμεως φαμὲν καὶ ὑποστατικὸν τῆς δυνάμεως καὶ πάσης ἐνεργείας. Πόσον ἄρα μᾶλλον τὸ ἕν, τὸ πᾶσαν ὕπαρξιν ὑπεραῖρον (3) κρεῖττον εἶναι θησόμεθα τοῦ ἐνεργεῖν, καὶ θαυμασόμεθα πῶς πάντα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς, ἐκείνου μὴ ἐνεργοῦντος. Κινδυνεύει γὰρ τὸ τῷ ἐνεργεῖν τι παράγον δι' ἔλλειψιν τοῦτο πάσχειν δυνάμεως· κρεῖττον δὲ εἶναι τὸ τῷ εἶναι μόνῳ παράγειν. Τοῦτο οὖν ἄπραγμον ἐστὶ ποιήσεως (4). Οὕτω καὶ ψυχὴ ζῆν (5) ποιεῖ πάν τι ᾧ ἂν παρῇ τῷ εἶναι, ζωὴ μόνον, οὐκ ἄλλην ἔχουσα τινὰ ἐνέργειαν παρὰ

(1) D. Deest αὐτήν.
(2) B C. D. ὅτι pro καί.
(3) D. ὑπερέχον.
(4) C. τῆς ποιήσεως.
(5) A. B. C. ζῶα. D. ζῶσα.

τὸ ζῆν, ἀλλ' ἐν τῷ ζῆν μόνῳ, παντὶ τῷ δυναμένῳ ζῆν μεταδιδοῦσα τοῦ ζῆν. Καὶ νοῦς ὑφίστησι τὰ μετ' αὐτὸν τῷ εἶναι ὅ ἐστιν, οὐ ἔχων ἄλλην ἐνέργειαν παρὰ τὸ εἶναι(1) τὴν διδοῦσαν τὸ εἶναι οἷς δίδωσιν. Ἐπειδὴ δὲ οὐ μόνον τῷ εἶναι ποιεῖ νοῦς ὤν, ἀλλὰ καὶ νοεῖ ἃ ποιεῖ, καὶ ἡ ψυχὴ γινώσκει τοῦτο ὅ τι ποιεῖ ζῆν, καὶ τῷ ζῆν δοκεῖ καὶ νοῦς καὶ ψυχὴ δι' ενεργείας γνωστικῆς ποιεῖν· ποιεῖ δὲ κατ' ἀλήθειαν μετ' ἐνεργείας μὲν γνωστικῆς, οὐ δι' ἐνεργείας δὲ γνωστικῆς· κἂν ἀφέλῃς ταύτην καταλιπὼν τῇ μὲν τὸ εἶναι ζωήν· ὅ ἐστι παράξει καὶ ψυχὴ καὶ νοῦς, ἃ δὴ μετὰ τοῦ γνωστικῶς ἐνεργεῖν παρῆγεν. Εἰ δὲ ταῦτα τῷ εἶναι παράγει, πολλῷ μᾶλλον τὸ ἓν ἐκεῖνο πρὸ τούτων αὐτῷ τῷ ἓν ὑπάρχειν παράξει τὰ πάντα μὴ δι' ἐνεργείας μετὰ τὸ εἶναι ἓν δεόμενον. Καὶ γὰρ εἰ δι' ἐνεργείας παρῆγεν, ἔδει ζητεῖν, ἐπειδὴ ἐνεργεῖ, πότερον ὑφίστησι τὴν ἐνέργειαν ἑαυτοῦ τὸ ἓν ἢ οὐχ ὑφίστησιν. Εἰ μὲν γὰρ οὐχ ὑφίστησι, δύο ἔσται τὰ πρῶτα, τὸ ἓν καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ παντὸς διαφέροντα ἀλλήλων· εἰ δὲ ὑφίστησιν, ἀνάγκη ταύτην ὑφιστάνειν τὸ ἓν πρὸ ἐνεργείας, ἢ ἐπ' ἄπειρον ἄνιμεν ἐνέργειαν πρὸ ἐνεργείας τιθέντες, ὥστε ἀνάγκη τὸ ἓν πρὸ ἐνεργείας παράγειν αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν. Εἰδὲ τοῦτο, θαυμαστὸν οὐδὲν εἰ καὶ τὸ πάντων αἴτιον οὕτως εἴη πρὸ πάσης ἐνεργείας. Εἰ μὴ ἄρα τὸ πρὸ πάσης ἐνεργείας τὸ πρῶτον ἀπ' αὐτοῦ παραχθὲν ἐνέργειαν αὐτοῦ τις ἐθέλει καλεῖν, πολλαχοῦ καὶ ἐπὶ τῶν τῆδε πραγ-

(1) Fortè excidit ἢ.

μάτων τὰ ἀποτελέσματα καλούντων ἡμῶν ἐνεργείας τῶν ἀποτελεσάντων αὐτά. Καὶ εἰ τοῦτο λέγει τις, δῆλον ὅτι οὐκ ἐν αὐτῷ ἡ ἐνέργεια, ἀλλὰ μετ' αὐτόν, ὥστε τὸ ἓν οὐ δεηθὲν ἐνεργείας ὑπέστησεν ὃ πρῶτον ὑπέστησεν· ὡς δὲ πρῶτον, οὕτω καὶ πᾶν ὑπέστησε· πάντα ἄρα μὴ ἐνεργῆσαν ὑπέστησεν. Εἰ δ' αὐτὸ τοῦτο λέγοντες ὑπέστησε καὶ παρήγαγεν, ἐνεργείας ὀνόματα λέγομεν, οὐδὲ τοῦτο χρὴ θαυμάζειν· ἀπὸ γὰρ τῶν ὄντων αὐτῷ τὰ ὀνόματα προσάγομεν (1), ὀνόμασιν ἐνεργητικοῖς τὴν ἀνενέργητον ἀπ' ἐκείνου τῶν πάντων σημαίνοντες ἔκφανσιν. Καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης διὰ ταῦτα τὸ καθ' ἑαυτὸ πρῶτον ἀπλήθυντον φυλάττων τελικὸν αἴτιον τῶν πάντων ποιεῖν μόνον, ἵνα μὴ ποιοῦν πάντα διδοὺς ἀναγκασθῇ δοῦναι τὴν πρὸς τὰ μετ' αὐτὸ ἐνέργειαν αὐτῷ· εἰ γὰρ μόνον τελικόν ἐστι, πάντα μὲν πρὸς αὐτὸ ἐνεργεῖ, αὐτὸ δὲ πρὸς οὐδέν.

« Ἀλλαμὴν καὶ εἶναί γε φαμὲν ἔν τινι αὐτὸ ἀδύνατον.— « Φαμὲν γάρ. — Οὐδ' ἄρα ποτὲ ἐν τῷ αὐτῷ ἐστι. — Τί « δή; — Ὅτι ἤδη ἂν ἐν ἐκείνῳ εἴη, ἐν ᾧ τὸ αὐτό (2) ἐστι; — « Πάνυ μὲν οὖν. — Ἀλλ' οὔτε ἐν ἑαυτῷ οὔτε ἐν ἄλλῳ οἷόν « τε ἦν αὐτῷ ἓν εἶναι (3); — Οὐ γὰρ οὖν. — Οὐδέποτε « ἄρα ἐστὶ τὸ ἓν ἐν τῷ αὐτῷ. — Οὐκ ἔοικεν. — Ἀλλα- « μὴν τόγε μηδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ ὂν οὔτε ἡσυχίαν ἄγει οὔθ' « ἕστηκεν; — Οὐ γὰρ οἷόν τε. — Τὸ ἓν ἄρα, ὡς ἔοι-

(1) C. προσάξομεν.

(2) Sic Codd. Leg. τῷ αὐτῷ, ut infrà p. 163.

(3) Bekk. ἐνεῖναι.

(4) C. D. ἐν ἑαυτῷ.

« κεν, οὔθ' ἕστηκεν οὔτε κινεῖται. — Οὔκουν δὴ φαίνε-
« ταί γε. »

Τὸ προκείμενον ἦν δεῖξαι ἐξ ἀρχῆς τὸ ἓν στάσεως καὶ κινήσεως ἀπροσδεὲς καὶ ἐπέκεινα ἀμφοῖν καὶ αἴτιον αὐτῶν. Οὐ γὰρ οὕτως ἐπ' αὐτοῦ τὸ μήτε ἑστάναι μήτε κινεῖσθαι ὡς ἐπὶ τῆς ὕλης· μετέχει γὰρ αὐτῶν ἄχρι δοκήσεως ψιλῆς ἡ ὕλη πάντων, ἀλλ' ὡς κρεῖττον ἀμφοῖν, καὶ ὡς δι' αὐτὸ (1) καὶ τούτων ἐν τοῖς οὖσι διαφανέντων γενῶν. Διότι γὰρ, ὅστις ἔφη καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν, οὐχ ἕστηκε τὸ ἓν, κεκίνηται τὸ ἓν, καὶ διότι οὐ κινεῖται, ἕστηκε· μιμεῖται γὰρ τῷ μὲν ἑαυτοῦ στασίμῳ τὸ ἐκείνου ἀκίνητον, τῷ δὲ ἑαυτοῦ δραστηρίῳ ἐκείνου ὑπὲρ τὴν στάσιν καὶ τὴν ἕδραν τὴν ἐν αὐτῷ, καὶ δι' ἀμφοτέρων ὁμοιοῦται πρὸς τὸ ἓν οὐδέτερον ὄν. Τὸ μὲν οὖν προκείμενον τοιοῦτόν ἐστι. Διελὼν δὲ ὁ λόγος τὰ προβλήματα πρῶτον ἔδειξεν ὅτι οὐ κινεῖται τὸ ἓν διὰ τῶν προειρημένων συλλογισμῶν· ἔπειτα αὖθις ἐπιδείκνυσιν ὅτι οὐδὲ ἕστηκε διὰ τούτων τῶν νῦν προκειμένων τοιόνδε τινὰ τρόπον· πᾶν τὸ ἑστὼς ἐν τῷ αὐτῷ βούλεται εἶναι, καθάπερ δὴ καὶ τὸ κινούμενον ἐν διαφόροις εἴδεσιν ἐστὶν ἢ τόποις· πᾶν δὲ τὸ ἐν αὐτῷ ὂν ἔν τινι ἐστί· διὰ τοῦτο δῆλον ὅτι ἐν ᾧ ὂν ἐν τῷ αὐτῷ ἐστι. Πᾶν ἄρα τὸ ἑστὼς ἔν τινι ἑστώς· τὸ μὲν γὰρ ζωτικῶς ἑστὼς ἐν ἑαυτῷ ἐστι, τὸ δὲ σωματικῶς ἐν ἄλλῳ. Καὶ τὸ ἐν αὐτῷ δὲ (2) καὶ τὸ ἐν ἄλλῳ πάντως οὐ διαφεύγει τὸ ἔν τινι εἶναι· εἰ δὲ πᾶν τὸ ἑστὼς ἔν τινι ἐστὶ, τὸ ἔν τινι μὴ ὂν οὐχ

(1) C. δι' αὐτοῦ.

(2) Sic Codd. Malim ὄν.

ἕστηκε κατὰ τὴν σὺν ἀντιθέσει τῆς προτάσεως ἀντιστροφήν (1). Εἰ τοίνυν τὸ ἓν μὴ ἔστιν ἔν τινι, καθάπερ δέδεικται πρότερον, τὸ δὲ μὴ ὂν ἔν τινι οὐχ ἕστηκε, δῆλον δήπουθεν ὅτι τὸ ἓν οὐχ ἕστηκεν· ὃ συμπερασμὸν τελευταῖον ἐπήγαγε διὰ μὲν τοῦ καὶ εἶναί γε φαμὲν αὐτὸ ἔν τινι ἀδύνατον, τὴν ἐλάσσονα πρότασιν λαβὼν, ὅτι τὸ ἓν (2) οὐκ ἔστιν ἔν τινι, διὰ δὲ τοῦ ὅτι οὐδέποτε ἄρα ἐν τῷ αὐτῷ ἔστι, τὴν μείζονα. Μᾶλλον δὲ τὸ συμπέρασμα τὸ ἐξ ἀμφοῖν. Ἡ γὰρ μείζων ἦν ὅτι τὸ μὴ ἔν τινι ὂν οὐδὲ ἐν τῷ αὐτῷ ἐστιν, ὃ κατεσκεύασεν ἑξῆς, εἰπόντος τοῦ προσδιαλεγομένου, τί δή; καὶ ἐπιζητήσαντος αὐτῷ δειχθῆναι καὶ τὴν μείζονα πρότασιν, ἣν καὶ ἐπιδείξας ὁ Παρμενίδης ἐπήγαγεν οὐδέποτε ἄρα ἐστὶ τὸ ἓν ἐν τῷ αὐτῷ, οὐδὲν διαφέρων τοῦ οὐδ' ἄρα ποτὲ ἐν τῷ αὐτῷ ἐστιν, ὅτι μετὰ τὴν ὑπόμνησιν εἴληπται τῶν προτάσεων ἀμφοτέρως (3)· ἵν' ᾖ τοιοῦτος ὁ λόγος· τὸ ἓν οὐκ ἔστιν ἔν τινι· τὸ μὴ ὂν ἔν τινι οὐδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ ἐστιν. Ἔπειτα δεύτερος λόγος τοιοῦτος· τὸ ἓν οὐδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ ἐστι· τὸ μηδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ ὂν οὐχ ἕστηκε· τὸ ἄρα ἓν οὐχ ἕστηκεν. Ὃ δὲ προσέθηκεν, οὐδ' ἡσυχίαν ἄγει· δοκεῖ γὰρ ἑστάναι μὲν καὶ τὸ ἐν ἄλλῳ ἱδρυμένον, ἡσυχίαν δὲ ἄγει (4) τὸ ἐν ἑαυτῷ μένειν δυνάμενον. Ἀμφότερα δὲ ἀπέφησε τοῦ ἑνὸς, ὡς μήτε ἐν ἄλλῳ ὄντος, καθάπερ δέδεικται πρότερον. Εἴτε οὖν γαλήνη τίς ἐστιν ὑμνουμένη νοερὰ παρὰ τοῖς σοφοῖς, εἴτε ὅρμος μυστικὸς εἴτε σιγὴ πατρική,

(1) C. ἐπιστροφήν.
(2) B. C. D. Deest ἓν.
(3) C. ἀμφοτέρων.
(4) D. ἄγειν.

δῆλον ὡς ἁπάντων τῶν τοιούτων ἐξήρηται τὸ ἕν, ἐπέκεινα ὂν καὶ ἐνεργείας καὶ σιγῆς καὶ ἡσυχίας, καὶ πάντων ὁμοῦ τῶν ἐν τοῖς οὖσιν ἀνυμνουμένων στασίμων συνθημάτων. Διὰ τούτων μὲν οὖν ἐπέδειξεν ὅτι οὐδὲ ἕστηκε· τὸ δὲ ἓν κοινόν ἐστιν ἐπὶ τούτοις πᾶσι, καὶ τοῖς πρότερον ἐπήγαγε συμπέρασμα τὸ μήτε κινεῖσθαι τὸ ἕν, μήτε ἑστάναι πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς εἰρημένην πρότασιν, τοῦ παντὸς τούτου λόγου τέλος ἐπενεγκών. Ἴσως δ' ἄν τις ἀπορήσειε πρὸς ἡμᾶς λέγων· τὸ μὲν μήτε κινεῖσθαι τὸ ἓν μήτε ἵστασθαι ἱκανῶς εἴρηται· τίς γὰρ ἀντιφθέγξασθαι δύναιτο ἂν τοῖς εἰρημένοις λόγοις; στάσιν δὲ οὐδὲν κωλύει λέγειν αὐτὸ ἢ κίνησιν. Πρὸς δὲ ταύτην λεκτέον ἡμῖν τὴν ζήτησιν τὸν ἔμπροσθεν εἰρημένον πολλάκις κοινὸν περὶ τούτων κανόνα ὄντα τοιοῦτον· ὅτι δυοῖν ἀντικειμένοιν ὁπωσοῦν ὄντοιν, οὔτε συναμφότερόν ἐστι τὸ ἕν, ἵνα μὴ γένηται οὐχ ἓν καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ τὰ ἀντικείμενα μίξαν, οὔτε τὸ κρεῖττον μόνον τοῖν ἀντικειμένοιν, ἵνα μὴ ἔχῃ τι μαχόμενον καὶ ᾖ ἐκεῖνο οὐχ ἕν, καὶ μὴ ἓν ὂν ἐξ ἀπειράκις ἀπείρων ᾖ διὰ τὴν τοῦ ἑνὸς στέρησιν· οὔτε τὸ χεῖρον, ἵνα μὴ ἔχῃ κρεῖττον καὶ τὸ κρεῖττον καθ' αὑτὸ πάλιν ἐξ ἀπειράκις ἀπείρων. Ῥητέον δὲ καὶ ὅτι ἡ πρώτη στάσις καὶ ἡ πρώτη κίνησις ἀφ' ἑαυτῶν ἄρχονται· καὶ ἡ μέν ἐστιν ἑστῶσα, ἡ δὲ κινουμένη, ὥσπερ καὶ ἕκαστον τῶν ὄντων. Ὁ αὐτὸς οὖν λόγος καὶ ὅτι οὐ κινεῖται τὸ ἓν καὶ ὅτι ἡ αὐτοκίνησις οὐκ ἔστι, καὶ ὅτι οὐχ ἕστηκε τὸ ἓν καὶ ὅτι στάσις οὐκ ἔστι· καὶ γὰρ ἡ στάσις ἕστηκεν, οὐχ

ὡς ἄλλης τινὸς μετέχουσα στάσεως, ἀλλ' ὡς ἑαυτῆς οὖσα, καὶ ἀφ' ἑαυτῆς ἀρχομένη τῆς μονίμου δυνάμεως. Ἡ μὲν γὰρ ἐν ἄλλῳ στάσις αὕτη οὐχ ἕστηκεν, ὥσπερ οὐδὲ ἡ κίνησις κινεῖται, ἡ δὲ ἐν ἑαυτῇ οὖσα ἕστηκεν, ὥσπερ δὴ καὶ ἡ κίνησις κινεῖται· καὶ γὰρ οὐκ ἔμελλε κρείττων οὖσα ἑκατέρα τῆς ἐν ἄλλοις οὔσης ἑαυτῆς εἶναι καὶ εἰς ἑαυτὴν ἐνεργεῖν. Καὶ πρὸ κινήσεως ἄρα τὸ ἓν καὶ πρὸ κινουμένου παντός, καὶ πρὸ στάσεως καὶ πρὸ ἑστῶτος παντός, ὥστε οὐδὲ εἴ τις αὐτὸ λέγει τῶν μὲν ἑστώτων ἑδραιότατον, τῶν δὲ κινουμένων ἐνεργότατον, ἀποδεξόμεθα τὸν τοιόνδε λόγον· αἱ γὰρ ὑπερβολαὶ τῶν μεθέξεων οὐκ ἀφαιροῦσι τὰς μεθέξεις, ἀλλὰ κρατύνουσιν. Εἰ οὖν μηδόλως ἕστηκεν, οὐκ ἔστιν ἑδραιότατον· ἢ γὰρ ὄνομα μόνον ἐστὶ τὸ ἑδραιότατον καὶ οὐδὲν λέγει περὶ τοῦ ἑνός, ἤ, εἰ τὸ στασιμώτατον δηλοῖ, δίδωσιν ἑστάναι μᾶλλον τὸ μηδόλως ἑστώς. Καὶ εἰ μηδόλως κινεῖται, οὐκ ἔστιν ἐνεργότατον· εἰ μὲν γὰρ μηδὲν δηλοῖ τὸ ἐνεργότατον, οὐδὲν λέγει περὶ τοῦ ἑνός· εἰ δὲ τὸ κινήσεως μάλιστα μετέχον, οὐκ ἂν εἴη ἐνεργότατον· καὶ γὰρ ἡ ἐνέργεια κίνησίς τίς ἐστι κατὰ Πλάτωνα, εἰ καὶ κατ' ἄλλους ἡ ἐνέργεια διαφέρει κινήσεως. Δέδεικται δὲ ἡμῖν ἔμπροσθεν ὅτι καὶ πρὸ ἐνεργείας ἐστὶ πάσης τὸ ἓν οὔτε δι' ἑαυτὸ οὔτε διὰ τὰ παραγόμενα δεόμενον ἐνεργείας.

« Οὐδὲ μὴν ταυτόν γε οὔτε ἑτέρῳ οὔτε ἑαυτῷ ἔσται,

« οὐδ' αὖ ἕτερον οὔτε ἑαυτοῦ οὔτε ἑτέρου ἂν εἴη. — Τί « δή(1); »

Πᾶσιν ἐπέρχεται τοῖς ἐν Σοφιστῇ μὲν καλουμένοις τοῦ ὄντος γένεσιν, ἐνταῦθα δὲ συνθήμασι θείων καὶ νοερῶν τάξεων, καὶ δείκνυσιν ὅπως (2) τὸ ἓν αἴτιον μὲν αὐτό ἐστι ταῖς καλουμέναις ὑπεραποφάσεσιν, οὐδενὸς δὲ μετείληχεν, οὐδὲ ἔστι τι αὐτῶν, ἵνα διὰ τῆς τούτων πάντων ἀναιρέσεως ἐπέκεινα δείξῃ τὸ ἓν ἁπάσης ἱδρυμένον (3) τῆς νοερᾶς διακοσμήσεως. Τοῦτο γὰρ δὴ τὸ ταυτὸν καὶ ἕτερον ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις φανήσεται πάντα τὸν δημιουργικὸν ἡμῖν χαρακτηρίζον διάκοσμον, ὥσπερ τὰ πρὸ τούτου τὸν ζωογονικὸν, καὶ τὰ πρὸ τούτου τὸν ἀκρότατον ἐν τοῖς νοεροῖς. Φανήσεται δ' αὖ προσήκοντα μάλιστα τῇ δημιουργίᾳ ταῦτα κατά τε τὰς Πλατωνικὰς περὶ αὐτῆς ὑφηγήσεις, καὶ τὰς τῶν ἄλλων Θεολόγων. Καίτοι γε ἀποροῦσι τινὲς φιλοσόφων μόνον ταῦτα λαμβάνοντες, τὴν κίνησιν, τὴν στάσιν, τὸ ταυτὸν, τὸ ἕτερον, καὶ οὐχ ὁρῶντες ὅτι περὶ τὸ ἓν ταῦτα θεωρεῖται πρότερον, ἀλλ' οὐ περὶ τὸ ὄν, καὶ ὅτι, ὥσπερ ἀριθμὸς διττὸς κατὰ ταυτὸν ὑπερούσιός τε καὶ οὐσιώδης, οὕτω καὶ ἕκαστον τούτων πρώτως ὑπάρχει ταῖς ἑνάσιν, ἔπειτα τοῖς οὖσι, καὶ ὡς τάξεων αὐτῶν ἐστι ταῦτα συνθήματα θείων καὶ διακόσμων αὐτοτελῶν, ἀλλ' οὐχὶ μόνον γένη τοῦ ὄντος ἢ εἴδη. Πῶς γὰρ καὶ δυνατὸν ἦν, περιληπτῶν ὄντων τῶν εἰδῶν, τά τε μόνον ἀποφῆσαι τοῦ ἑνὸς ἀλλ' οὐχὶ πάντα, πῶς δὲ πᾶσιν ἐπ-

(1) Bekk. Πῇ δή; δείκνυσιν δὲ ὅτι.
(2) B. δείκνυσιν ὅτι. C. D. (3) D. ὑπεριδρυμένον.

εξῆλθε τοῖς εἴδεσιν; Ἀλλ' οὖν ὅπερ ἔλεγον γένη τοῦ ὄντος ταῦτά τινες εἰπόντες τὰ γένη τοῦ ὄντος εἶναι· πάντων γὰρ εἶναι γένη καὶ διὰ πάντων πεφοιτηκέναι (1) τῶν ὁπωσοῦν ὄντων, καὶ τὸ πρώτως ὂν ὅ τί ποτέ ἐστι πάντων εἶναι τῶν τοιούτων παρεκτικόν· καθόσον μὲν ἀπὸ τοῦ ὑπερουσίου προελήλυθεν οὐσία γεγονὸς, καθόσον δὲ ὡμοίωται πρὸς τὸ παράγον, ταυτότητος (2) ἀντὶ τῆς ἑνώσεως τυχὸν, καθόσον δὲ ἐξήλλακται τοῦ ἑνὸς, οὐχ ἑνὸς ὂν (3) ἑτερότητος· ὅπου γὰρ ταυτότης, ἐκεῖ καὶ ἑτερότης, διὰ τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ταυτῷ τῆς ἑνότητος ὕφεσιν (4) καὶ τῆς διακρίσεως ἀναφανείσης· καθόσον δὲ πρόεισιν ὅλως εἰς κίνησιν καταστὰν, καθόσον δὲ ἐνίδρυται τῷ ἑνὶ καὶ προελθὸν στάσεως μετασχόν. Ὅλως γὰρ αἱ μὲν πρόοδοι, φασὶ, κινήσεώς εἰσιν ἐναντίαι τῷ ὄντι καὶ ἑτερότητος, αἱ δὲ ἐπιστροφαὶ ταυτότητος καὶ στάσεως. Οἱ δὲ ἐν τοῖς νοεροῖς εἶναι γένη ταῦτα διατεινόμενοι· μὴ γὰρ ἂν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὑποστῆναι τοσοῦτον ἀριθμόν. Ἀνάγκη οὖν, ὥσπερ καὶ δι' ἄλλων ὑπομέμνησται πολλάκις, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τὸ προσεχῶς ἀναφαινόμενον πλῆθος συγγενέστατον εἶναι πρὸς τὸ ἓν, τῷ μὲν ποσῷ συνῃρημένον, τῇ δὲ δυνάμει ἀπεριήγητον (5), ἵνα διὰ μὲν τῆς τοῦ ποσοῦ συναιρέσεως μιμῆται τὸ ἄτοπον τοῦ ἑνὸς, τῷ δὲ ἀπεριλήπτῳ τῆς δυνάμεως τὸ πρὸ δυνάμεως ἄπειρον. Ἡ δὲ πεμπὰς πόῤῥω τοῦ ἑνὸς καὶ τὸν πρῶτον διάκοσμον τῶν ἀριθμῶν ἐκβέβηκε, λέγω δὴ τόν γε τριαδικόν. Ἀλλ' οὖν

(1) B. C. D. πεφυκέναι.
(2) B. C. D. ταυτότης.
(3) B. C. D. οὐχ ἓν ὄν.
(4) B. C. D. ὕφεσιν τῆς.
(5) C. ἀπερίληπτον.

ὁ Πλάτων τὸ ἀκρότατον τῶν ὄντων ἓν ὂν προσηγό[ρ
ὡς μονάδα τοῦ ὄντος· οἱ δὲ Θεολόγοι μονάδας ἀνυμ[
καὶ τριάδας νοητὰς, ἀλλ' οὐ πεμπάδας οὐδὲ ἄ[
ἀριθμούς· οὐκ ἄρα μετὰ τὸ ἓν εὐθὺς τὰ γένη τοῦ [
Οὗτοι μὲν οὖν διαποροῦντες τοιαῦτα λέγουσιν. [
δεῖ καὶ διαιτῆσαι τοῖς λόγοις τῶν οὕτω κλεινο[
καὶ θείων ἀνδρῶν καὶ ταῦτα τῶν προκειμένων[
τῆς τοιαύτης οὔσης ἐν τῷ παρόντι ζητήσεως καὶ [
λοις ἡμῖν διὰ πλειόνων ἐξετασθείσης ἀπὸ τῆς τοῦ κ[
μόνος ἡμῶν (1) ὑφηγήσεως, ἰστέον καὶ τούτων τὴν [
ἀξιοῦσαν ἀμφοτέρας (2) λέγειν ὀρθῶς, καὶ τοὺς τ[
ρο᾽χ τὰ γένη τιθεμένους, καὶ τοὺς μετὰ τὸ ἓν οὐ τ[
μένους τοῦτον τετάχθαι τὸν ἀριθμόν· εἶναι μὲν γ[
ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ ἐν τοῖς νοεροῖς τὰ γένη κατ[
αὐτῶν τάξιν, ἀλλὰ ἄλλως μὲν ἐν τοῖς πρώτοι[ς
λως δὲ ἐν τοῖς δευτέροις, ὅπου μὲν νοητῶς, ὅπ[
νοερῶς. Τοῦτο μὲν ταυτὸν τῷ ὅπου μὲν νοερῶς καὶ [
κρίτως, ὅπου δὲ διακεκριμένον ἰδίᾳ κατὰ τὸν [
ἀριθμὸν, ὥστ' οὐκ ἂν θαυμάσαιο εἰ ἡ μονὰς ἡ [
περιέχει τὴν νοερὰν πεμπάδα πᾶσαν ἀδιαιρέτ[
ἑνοειδῶς ὅπου διὰ τὴν ἕνωσιν, καὶ ἡ στάσις [
τινὰ καὶ ἡ κίνησις ἓν καὶ ἡ ταυτότης καὶ ἡ ἑτε[
ἀδιακρίτων πάντων ὄντων κατὰ σκοτόεσσαν ὁμ[
φησὶν ὁ Θεολόγος (3). Ὅπου γὰρ καὶ ἡ τῶν μον[
ἀριθμῶν αἰτία μονὰς πάντας ἀποδείκνυται περι[

(1) Syrianus.— Hic mentio est probabilis commentarii in Timæum.

(2) Sic Codd. — A. οἰστέον pro ἰστέον.

(3) Orph. Argon. [
Édit. Herman. p. 105[

τοὺς λόγους οὓς δεκαδικῶς μὲν ἡ δεκὰς περιείληφε, τετραδικῶς δὲ ἡ τετρὰς, τί δεῖ θαυμάζειν εἰ καὶ ἐπὶ τῶν ὄντων μοναδικῶς μὲν ἡ νοητὴ μονὰς περιέχει πάντα τὰ γένη καὶ ἀδιακρίτως, δυαδικῶς δὲ ἄλλη τις τάξις, καὶ ἄλλη τετραδικῶς, ἐπεὶ καὶ τὰς ἰδέας εἶναι καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς, ὅμως οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον αὐτὰς ὅν περ ἐν τοῖς νοεροῖς ὑφεστάναι λέγομεν ὁλικῶς, ἡνωμένως, πατρικῶς, ἐνταῦθα δὲ διῃρημένως, μερικῶς, δημιουργικῶς, ἀνάγκη δὲ πανταχοῦ τὸν τῶν ἰδεῶν ἀριθμὸν ἐξηρτῆσθαι τῶν τοῦ ὄντος μερῶν; Εἴπερ οὖν αἱ νοεραὶ ἰδέαι μετέχουσι τῶν νοερῶν εἰδῶν, δηλονότι καὶ αἱ νοηταὶ μεθέξουσι τῶν νοητῶν. Εἰ δὴ κατὰ τὸ πέρας τῶν νοητῶν αἱ πρώτισται τῶν ἰδεῶν τέτταρες, δεῖ πρὸ τῆς εἰδητικῆς τετράδος εἶναι μοναδικὴν ὑπόστασιν τῶν γενῶν· οὕτω γὰρ καὶ ἐν τοῖς νοεροῖς πρὸ τῆς δεκαδικῆς ὑπάρξεως τῶν ἰδεῶν ἡ πεμπαδικὴ τῶν γενῶν ἐστιν αἰτία. Περὶ μὲν οὖν τῶν γενῶν τοῦ ὄντος καὶ αὖθις πλείονα ποιησόμεθα λόγον, νῦν δὲ εἰ βούλει τὴν τάξιν κατίδωμεν, δι' ἣν πρότερον μὲν κίνησιν καὶ στάσιν ἀφεῖλε τοῦ ἑνὸς, ὕστερον δὲ ταυτὸν καὶ θάτερον. Εἴρηται μὲν οὖν μοι καὶ πρότερον τὸ αἴτιον, ἡνίκα τὴν κίνησιν ἔλεγον διττὴν εἶναι καὶ τὴν στάσιν, καὶ τὰς μὲν πρὸ ταυτοῦ καὶ ἑτέρας, καθ' ἃς ἕκαστα πρόεισι καὶ ἐπιστρέφεται πρὸς τὰ αἴτια αὐτῶν, τὰς δὲ μετὰ τὸ ταυτὸν καὶ ἕτερον ἐν ταῖς ἐνεργείαις ὁρωμένας τῶν ὄντων. Λεγέσθω δὲ καὶ νῦν ἕτερον τρόπον, ἀπὸ τῶν προβλημάτων ἡμῶν ποιουμένων τὴν ἐπιβολὴν τῆς προειρημένης μεθόδου· ἀποφάσκει κατὰ τὴν πρώτην ὑπόθεσιν τοῦ

ἑνός. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἔμπροσθέν που διειλόμεθα αὐτοῦ πρὸς αὐτὸ, τὰ δὲ αὐτοῦ πρὸς ἑαυτὸ καὶ τὰ ἄλλα, τὰ δὲ αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄλλα μόνως· τὸ μὲν γὰρ πλῆθος καὶ τὸ ὅλον καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ ἔν τινι καὶ τὴν κίνησιν καὶ τὴν στάσιν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸ τοῦ ἑνὸς ἀναιρεῖ, τὸ δὲ ταυτὸν καὶ ἕτερον καὶ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον καὶ ἶσον καὶ ἄνισον καὶ πρεσβύτερον καὶ νεώτερον αὐτοῦ πρὸς ἑαυτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα (1). Ταυτὸν γὰρ οὔτε ἑαυτῷ ἐστι τὸ ἓν οὔτε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἕτερον ὁμοίως καὶ τῶν λοιπῶν ἕκαστον· τὸ δὲ δοξαστὸν ἢ ἐπιστητὸν ἢ ὀνομαστὸν ἢ ῥητὸν αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄλλα· πᾶσι γάρ ἐστι τοῖς δευτέροις ταύταις ταῖς γνωστικαῖς ἐνεργείαις ἄγνωστον. Τριχῶς οὖν τῶν ἀποφάσεων λαμβανομένων, τῶν μὲν αὐτοῦ πρὸς αὐτὸ, τῶν δὲ αὐτοῦ πρός τε αὐτὸ καὶ τὰ ἄλλα, τῶν δὲ πρὸς τὰ ἄλλα μόνως, καὶ τῶν μὲν πρώτων, τῶν δὲ μέσων, τῶν δὲ τελευταίων ἡ κίνησις καὶ ἡ στάσις ἀποφάσκεται τοῦ ἑνὸς ὡς αὐτοῦ πρὸς αὐτό. Τὸ δὲ ταυτὸν καὶ ἕτερον διχῶς αὐτοῦ τε πρὸ αὐτὸ καὶ αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄλλα· διόπερ ἐκεῖνα (2) μὲν συντάττονται ταῖς πρώταις ἀποφάσεσιν, αὗται δὲ ταῖς μέσαις, καὶ οὐκ ἀπεικότως. Περὶ ἐκείνων μὲν πρότερον πεποίηται τὸν λόγον, περὶ τούτων δὲ ὕστερον. Οὕτω δὲ καὶ τὸ ὅμοιον ἀποφήσει καὶ τὸ ἀνόμοιον καὶ τὸ ἶσον καὶ τὸ ἄνισον καὶ τὸ πρεσβύ-

(1) B. C. D. τὰ δὲ αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄλλα μόνως usque ad πρὸς ἑαυτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα semel atque iterum usurpantur.

(2) C. ἐκεῖναι.

τερον καὶ τὸ νεώτερον αὐτοῦ τε πρὸς ἑαυτὸ καὶ αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄλλα, τούτων πάντων ἀποφάσκων διὰ τούτων καὶ, ὥς φασιν, ἀφαιρῶν τοῦ ἑνὸς τὴν οὐσίαν, τὸ ποιὸν, τὸ ποσὸν, τὸ ποτέ. Τούτοις γὰρ ὑπάρχει ταῦτα τὸ μὲν ταυτὸν καὶ ἕτερον ταῖς οὐσίαις, τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον τοῖς ποιοῖς, τὸ δὲ ἴσον καὶ ἄνισον τοῖς ποσοῖς, τὸ δὲ πρεσβύτερον καὶ νεώτερον τοῖς ποτὲ οὖσι. Σκόπει δὲ ὅπως καὶ ταῦτα, τὸ ταυτὸν λέγω καὶ τὸ ἕτερον, ἀποφάσκει τοῦ ἑνὸς, εἰδὼς ἐν τῷ ἑνὶ ὄντι τὸν ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτὰ Παρμενίδην εἶναι θέμενον. Λέγει γοῦν ἐκεῖνος ταυτὸν ἐν ταυτῷ μίμνει· καθ' αὐτό τε κεῖται (1). Δεῖ δὴ οὖν τὸ αὐτὸ ἓν ὑπεριδρυμένον τοῦ ἑνὸς ὄντος δειχθῆναι μηδαμῶς ὂν ταυτὸν, μηδὲ πολλῷ πλέον ἕτερον· συγγενέστερον γὰρ τῷ ἑνὶ τὸ ταυτόν. Ἀλλ' οὖν καὶ τοῦτο καὶ τὸ ἕτερον ἀφαιρεῖ τοῦ ἑνὸς, ἵν' ἐπιδειχθῇ τοῦ ἑνὸς ὄντος ἐκβεβηκὸς, ἐν ᾧ τὸ ταυτὸν ἦν, κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἔπεσι Παρμενίδην· καὶ ἕτερον οὐκ ἐκείνων ἐλεγχομένων, ἀλλὰ τούτων προστιθεμένων, καὶ διὰ τὴν ἐκείνων παραδοχήν. Εἰ γὰρ τὸ μετέχον ταυτότητος καὶ ἑτερότητος οὔπω ἓν ὡς ἀληθῶς ἐστιν, ἀνάγκη τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν πρὸ τούτων ὑπάρχειν τούτων καθαρεῦον, καὶ μετέχον καὶ αὐτὸ τούτων οὐκ ἔσται μόνως ἓν, ἀνάπλεον ὂν τῶν ἀλλοτρίων τοῦ ἑνός. Ὃ γὰρ ἂν τῷ ἑνὶ προσθῇς, διὰ τῆς προσθήκης ἀφανίζει τὴν ἑνότητα τοῦ προσλαβόντος ἀναινομένην τὸ ἀλλότριον πᾶν.

« Ἕτερον μέν που ἑαυτοῦ ὂν τοῦ ἑνὸς ἕτερον ἂν « εἴη, καὶ οὐκ ἂν εἴη ἕν. — Ἀληθῆ. »

(1) Vid. suprà p. 118.

Τεττάρων ὄντων περὶ τὸ ταυτὸν καὶ ἕτερον
τικῶν προβλημάτων τοῦ ἑνὸς, ἀπὸ τῶν προτέ
ἑνὸς καὶ ἡμῖν εὐληπτοτέρων ἀρχόμενος, οὕτω
διὰ τῶν λοιπῶν. Ἔστι δὲ τὰ τέτταρα προβ
ταῦτα, τὸ ἓν οὐκ ἔστιν ἑαυτοῦ ἕτερον, τὸ ἓν ο
τῶν ἄλλων ἕτερον, τὸ ἓν οὐκ ἔστιν ἑαυτῷ
τὸ ἓν οὐκ ἔστι τοῖς ἄλλοις ταυτόν. Τούτων
φέστατα μέν εἰσι τὰ ἄκρα· καὶ γὰρ ὅτι
τοῖς ἄλλοις οὐκ ἔστι, δῆλον καὶ ὅτι ἕτερον
οὐκ ἔστι· τὰ δὲ λοιπὰ δύο δυσμεταχείριστ
γὰρ ἄν τις παραδέξαιτο ὅτι οὐκ ἔστιν ἑαυτ
τὸν ὅ γε ἕν ἐστιν, ἢ πῶς ἂν πεισθείη τις
ἔστιν ἕτερον τῶν ἄλλων ὅ γε ἐξήρηται αὐτῶ
τῶν σαφεστάτων οὖν ὁ Παρμενίδης ἀρχόμενος
πρῶτον ὡς οὔτε ἑαυτοῦ ἕτερον οὔτε τοῖς ἄλλοις
ἐστι τὸ ἕν. Αὐτοῖν δὲ τούτοιν γνωριμώτερον ὄν,
ἑαυτοῦ ἕτερον τὸ ἓν, πρότερον διὰ τῆς ἀποδεί
βαιοῖ. Καὶ γάρ ἐστιν, ὡς ἔφην, τὸ ταυτὸν ἐγγυτ
ἑνός, τὸ δὲ ἕτερον πορρώτερον· τὸ δὲ ἐγγύτ
λεπώτερον ἀφαιρεῖν, ῥᾷον δὲ τὸ πορρώτερον,
αὐτοῦ μᾶλλον κεχωρισμένον. Ὅθεν δὴ καὶ οἱ δια
λέγειν εἰώθασιν ὅτι τὰς ἀνομοιότητας ἐν τοῖς
νέσι ζητεῖν χρὴ, τὰς δὲ ὁμοιότητας ἐν τοῖς δ
ἀλλ' οὐκ ἀνάπαλιν τὸν γυμνασόμενον. Ταῦτα
εἴρηται τῆς τάξεως ἕνεκα τῶν προβλημάτων
αὐτὸ τοῦτο δείκνυται τῶν τεττάρων τὸ πρῶτ
οὐχ ἕτερον ἑαυτοῦ τὸ ἓν, νῦν ἡμῖν ῥητέον· ἐπ

θις εἰ δυναίμεθα περὶ ἑκάστου τῶν ἄλλων ἐροῦμεν. Δείκνυται μὲν οὖν τὸν τρόπον τοῦτον· εἰ τὸ ἓν ἑαυτοῦ ἕτερον, ἑνὸς ἂν εἴη πάντως ἕτερον· αὐτὸ γάρ ἐστιν ἕν· τὸ δὲ τοῦ ἑνὸς ἕτερον οὐχ ἕν· καὶ γὰρ τὸ ἀνθρώπου ἕτερον οὐκ ἄνθρωπος, καὶ τὸ ἵππου οὐχ ἵππος, καὶ ἁπλῶς τὸ ἑκάστου τινὸς οὐχ ἕκαστον· εἰ τὸ ἓν ἄρα ἑαυτοῦ ἕτερον, τὸ ἓν οὐχ ἕν ἐστιν. Ἀλλαμὴν ἄτοπον τοῦτο παράγον ἡμᾶς εἰς ἀντίφασιν ὅτι τὸ ἓν οὐχ ἕν· οὐκ ἄρα ἕτερον ἑαυτοῦ τὸ ἕν. Ἀπορήσειε δ' ἄν τις πρὸς τὴν ἀπόδειξιν ταύτην· μή ποτε καὶ ἡ ἑτερότης οὕτως ἀποδειχθήσεται μὴ οὖσα ἕτερον ἑαυτῆς· καίτοι γε τοῦτο ἀναγκαῖον. Ἕκαστον γὰρ τῶν ὄντως ὄντων ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐνέργειαν ἄρχεται, καθάπερ εἴρηται πολλάκις, καὶ ὁ Ἐλεάτης μὲν ξένος καὶ τὴν θατέρου φύσιν ἔλεγε τῶν ἄλλων γενῶν ἕτερον οὖσαν κατὰ τοῦτο ἑαυτὴν εἶναι μὴ ὄν, ὡς τὴν κίνησιν καὶ τὴν στάσιν. Ἀλλ' εἰ ἑαυτῆς ἕτερον ἡ ἑτερότης, ἔσται ἕτερον ᾗ ἡ ἑτερότης, οὐκ ἔσται ἑτερότης, ὥσπερ καὶ τὸ ἓν οὐχ ἕν· οὐκ ἄρα ἑαυτῆς ἕτερον ἡ ἑτερότης. Μή ποτε οὖν ἀφ' ἑαυτῆς μὲν ἄρχεται τοῦ ἐνεργεῖν ἡ ἑτερότης καὶ ποιεῖ ἕτερον ἑαυτὴν, οὐχ ἑαυτῆς δὲ ἕτερον, ἀλλὰ τῶν ἄλλων· καὶ γὰρ ἐκεῖνα διακρίνειν ἀπ' ἀλλήλων δύναται, καὶ ἑαυτὴν ἀπ' ἐκείνων πολλῷ πρότερον· καὶ οὕτως εἰς ἑαυτὴν ἐνεργεῖ τῷ φυλάττειν ἑαυτὴν ἀσύγχυτον τοῖς ἄλλοις. Εἰ δὲ ἔτι βούλει λέγειν ἀληθέστερον, καὶ ἡ ἑτερότης καθόσον ἑαυτῆς ἕτερόν ἐστιν, οὐκ ἔστιν ἑτερότητος· ἑαυτῆς γὰρ ἕτερον τῷ μετέχειν καὶ τῶν ἄλλων γενῶν. Ταύτῃ οὖν οὐχ ἑτερότης,

ἢ τῶν ἄλλων μετείληχε, καὶ οὐδὲν ἄτοπον ἐπί γε τῆς ἑτερότητος· πλῆθος γάρ ἐστιν· ἐπὶ δὲ τοῦ ἑνὸς ἄτοπον· ἓν γάρ ἐστι μόνον, ἄλλο δὲ οὐδέν. Δεῖ δὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ τινος ποιεῖσθαι καὶ μὴ ἄλλου, λέγω οἷον δὲ εἴ τι ἐστὶν ἀνθρώπου ἕτερον τοῦτο λέγειν οὐκ ἄνθρωπον, καὶ εἴ τι λευκοῦ, τοῦτο οὐ λευκόν· οὐ μέντοι λέγειν, ἐπειδὴ ὁ Δίων τοῦ ἀνθρώπου ἕτερος, εἴπερ τὸ μὲν ἄτομον, τὸ δὲ εἶδος, ὁ Δίων ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν· αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ εἶδος οὐκ ἔστιν, οὗ ἐλέγετο εἶναι ἕτερος· οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος· μετέχει δὲ τοῦ εἴδους, καὶ οὕτως ἐστὶν ἄνθρωπος, ὡς κατὰ μέθεξίν τις ἄνθρωπος ὤν.

« Καὶ μὴν ταυτόν γε ἑτέρῳ ὂν ἐκεῖνο ἂν εἴη (1), « αὐτὸ δ' οὐκ ἂν εἴη· ὥστε οὐδ' ἂν οὕτως εἴη, ὅπερ ἐστὶν, « ἕν, ἀλλ' ἕτερον ἑνός· — Οὐδαμῶς (2). »

Τοῦτό ἐστι τῶν τεττάρων τὸ δεύτερον εὐληπτότερον μὲν ὂν τῶν ἑξῆς, τοῦ δὲ πρὸ αὐτοῦ χαλεπώτερον. Θαῤῥεῖ δ' οὖν καὶ τοῦτο τῷ μηδὲν εἰσδέχεσθαι τὸ ἓν ἀπὸ τῶν ἄλλων· τοῦτο γὰρ τὸ ἀξίωμα καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων θείων αἰτίων ἐστὶ πάντων ἀληθέστατον. Οὔτε γὰρ ὁ οὐρανὸς εἰσδέχεταί τι τῆς θνητῆς δυσχερείας εἰς ἑαυτὸν, οὔτε ὁ δημιουργὸς ἀπὸ τῆς περὶ τὸν κόσμον ὅλον γενέσεως, οὔτε τὰ νοητὰ ἀπὸ τοῦ νοεροῦ πλήθους καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς διαιρέσεως, ὥστε οὔτε τὸ ἓν ἀπὸ τῆς τῶν ὄντων ἰδιότητος ἀνα-

(1) B. C. D. Εἴη τὸ ἕν. A. ut Bekk. Sed habet alterâ manu τὸ ἓν in modum glossæ quæ abiit in alios Codd. ex A. descriptos.

(2) Sic Codd. Bekk. Οὐ γὰρ οὖν.

πιμπλᾶσαι δυνατόν. Οὐδαμῶς ἄρα τοῖς ἄλλοις ἔσται ταυτόν· μετέχει γὰρ ἂν αὐτῶν ἢ μετέχει τὰ ὑπ᾽ αὐτό, ἢ καὶ αὐτὸ καὶ ἐκεῖνα μετέχοι ἂν ἑνός τινος ἄλλου. Ἀλλ᾽ οὔτε ἑνὸς ἄμφω μετέχειν δυνατόν· κρεῖττον γὰρ οὐδέν ἐστι τοῦ ἑνός, οὐδὲ μᾶλλον ἕν· ἦν γὰρ ἄν τι πρὸ τοῦ ἑνός· ἡ γὰρ ἄνοδος ἐπὶ τὸ ἕν, ἀλλ᾽ οὐκ ἐπὶ τὸ πλῆθος· ἑνικώτερα γὰρ τὰ ἀνωτέρω, ψυχὴ μὲν σώματος· οὐδὲν γὰρ εἰσδέχεται ἀπ᾽ αὐτῶν χειρόνων ὄντων, οὔτε μετέχεται ὑπ᾽ αὐτῶν· ἐξήρηται γὰρ ἁπάντων ὁμοῦ τῶν ὄντων καὶ ἄλλο ἐστι τὸ μεθεκτὸν νῦ, τὸ δὲ πρώτως ἓν καὶ τὸ ἐφετὸν πᾶσι τοῖς οὖσιν ἀμέθεκτον προϋπάρχει τῶν ὅλων, ἵνα μένῃ ἓν ἀπλήθυντον· τὸ γὰρ μετεχόμενον οὐ παντάπασίν ἐστιν ἕν. Οὐδαμῶς ἄρα ταυτόν ἐστιν τοῖς ἄλλοις τὸ ἕν. Καὶ (1) οὕτω μὲν ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν ὑπομνήσειας (2) ὡς ἔστιν ὁ λόγος ἀληθής, κατίδωμεν δὲ καὶ τὴν Παρμενίδειον ἀπόδειξιν τοιαύτην τινὰ οὖσαν· εἰ τὸ ἓν ἑτέρῳ τινὶ τῶν πάντων ταυτόν ἐστιν, οὐχ ἑνὶ ὄντι ἔσται ταυτόν· αὐτὸ γάρ ἐστι τὸ ἕν, καὶ ἅμα διὰ τούτων δῆλον ὅτι δύο εἶναι τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν ἀμήχανον· δῆλον γὰρ ὅτι δῆλον ἂν εἴη διαφέροντα ἀλλήλων. Ἓν οὖν ἕτερον ὂν καὶ τοῦ ἑτέρου διαφέρον μετὰ τῆς διαφορᾶς οὐκέτ᾽ ἂν εἴη ἕν· ἓν ἄρα μόνως (3) τὸ ἕν· τὸ οὖν ἕτερον αὐτοῦ ὂν οὐχ ἕν. Εἰ οὖν ἑτέρῳ ταυτὸν τὸ ἕν, οὐχ ἑνὶ δήπου τούτῳ ταυτόν ἐστι· καὶ γὰρ τὸ τῷ ἑνὶ ταυτὸν ἕν ἐστι, καὶ τὸ τῷ οὐκ ἀνθρώπῳ ταυτὸν οὐκ ἄνθρωπος. Εἰ ἄρα ἑτέρῳ παρ᾽ ἑαυτό (4) τινι

(1) Sic Codd. Legend. κἄν.
(2) D. ὑπομνήσεις.
(3) B. μόνον.
(4) D. παρ᾽ ἑαυτῷ.

ταυτὸν τὸ ἕν, οὐχ ἕν ἐστι τὸ ἕν· εἰ δὲ οὐχ ἕν, ἕτερον ἑνός, ὃ δέδεικται πρότερον ἄτοπον. Ἤρκει μὲν οὖν καὶ τὸ εἰς ἀντίφασιν τῷ διὰ τριῶν παράγειν τὸν λόγον εἰς τὸν τῆς ὑποθέσεως ἔλεγχον. Οὐ μὴν ἀλλὰ κἀκεῖνο προστίθησι, τὸ καὶ ἕτερον τοῦ ἑνός, ἵνα καὶ διὰ τοῦ προσεχῶς ἀτόπου δειχθέντος ἀποφάνῃ σαθρὰν καὶ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν. Οὕτω δ' ἂν ἀποδείξειας καὶ τὴν ταυτότητα αὐτὴν ἔστιν ὅπῃ ταυτότητα μὴ οὖσαν, εἴπερ εἴη πως τῇ ἑτερότητι ταυτὸν ἢ ἄλλῳ (1) τινὶ τῶν ὄντων παρ' ἑαυτήν· λεγέσθω γὰρ ὅτι ἡ ταυτότης ταυτόν ἐστιν ἑτερότητι, καθόσον μετέχει τῆς ἑτερότητος. Εἰ οὖν τὸ ἑτερότητος ταυτὸν ἕτερόν ἐστι καὶ οὐ ταυτὸν, ἡ ἄρα ταυτότης ἕτερον καὶ οὐ ταυτόν. Καὶ οὐδέν γε ἄτοπόν ἐστι· τῇ μὲν γὰρ οὐσίᾳ τῇ ἑαυτῆς (2) ταυτότης ἐστὶ, τῇ δὲ μετουσίᾳ τῇ ἐκείνης, ἕτερον· γίγνεται δὲ ἐκείνη ταυτὸν, τῷ μετέχειν (3) ἐκείνης· ὃ καὶ παραδοξότατόν ἐστι τὸ ἕτερον γενέσθαι τὸ πρὸς τὴν θατέρου γενόμενον φύσιν. Καὶ οὕτω δὴ ὁ λόγος ἠρωτημένος ἐπὶ τοῦ ἑνός ἐστιν ἀληθής. Διότι τὸ ἓν οὔτε γένος ἔχει τι πρὸ ἑαυτοῦ οὔτε εἶδος, τὰ μὲν πρὸ ἑαυτῶν ἔχοντα γένος ἢ εἶδος, οἷον ἄνθρωπος καὶ ἵππος, ἢ Σωκράτης καὶ Ζήνων, ταυτὰ ὄντα κατὰ τὸ γένος ἢ εἶδος, οὐκέτι ἀλλήλοις ἁπλῶς ἐστι ταῦτα· μὴ εἶναι δὲ ἀνάγκη πρὸς τοῦ ἑνὸς γένος ἢ εἶδος, εἰ μὴ γένηται τὸ ἕν, ἢ γένους μετέχον ἢ εἴδους, οὐχ ἕν. Τὸ γὰρ μετέχον τοῦ γένους ἔχει τι παρὰ τὸ γένος· καὶ τὸ μετέχον (4) ὡσαύτως τοῦ

(1) C. ἐν ἄλλῳ.
(2) C. D. αὐτῆς.
(3) D. μετέχον.
(4) C. μετεχόμενον.

εἴδους, ἔχει τι παρὰ τὸ εἶδος· καὶ καθόλου πᾶν τὸ μετέχον τινὸς ἔχει τι παρὰ τὸ μετεχόμενον· εἰ γὰρ μηδὲν, αὐτὸ ἂν ἐκεῖνο εἴη παντελῶς καὶ οὐ μετέχον ἐκείνου μόνον. Εἰ οὖν τὸ ἓν μήτε ἐν γένει ἐστὶ μήτε ἐν εἴδει, ταυτὸν δὲ ᾗ ἑτέρῳ τινὶ, αὐτὸ ἂν ἐκεῖνο εἴη, ᾧ ἐστι ταυτὸν οὐκ ἄλλο ὄν.

« Ταυτὸν μὲν ἄρα ἑτέρῳ ἢ ἕτερον ἑαυτοῦ οὐκ ἔσται. « — Οὐ γάρ. »

Τῶν δύο προβλημάτων ἓν τοῦτο κοινὸν ποιεῖται συμπέρασμα κοινωνίαν ἐχόντων καθόσον ἀντιστρόφως ἀλλήλοις λαμβάνεται (1), τὸ μὲν ἕτερον πρὸς ἑαυτὸ, τὸ δὲ ταυτὸν πρὸς τὰ ἄλλα· δοκεῖ γὰρ τὸ μὲν ἕτερον οἰκείως ἔχειν (2) τῇ πρὸς τὰ ἄλλα ἀναλήψει, τὸ δὲ ταυτόν τι πρὸς ἑαυτό. Διὸ κἀκεῖνα μὲν ῥᾷον πρὸς τὴν ἀπόδειξιν· ἀνοίκεια (3) γὰρ μᾶλλον πρὸς τὸ ἕν· ταῦτα δὲ χαλεπώτερα· μᾶλλον γάρ ἐστι τοῦ ἑνὸς ἐγγὺς ἡ μὲν πρὸς τὰ ἄλλα ἑτερότης διὰ τὴν ἐξῃρημένην τοῦ ἑνὸς ὑπεροχὴν, ἡ δὲ πρὸς ἑαυτὸ ταυτότης διὰ τὴν ἄῤῥητον αὐτοῦ καὶ ἄφραστον ὑπερένωσιν, διχῶς δὲ λεγομένου καὶ τοῦ ταυτοῦ καὶ τοῦ ἑτέρου. Λέγεται γὰρ ταυτὸν καὶ ἡ ταυτότης καὶ τὸ μετέχον (4) τῆς ταυτότητος, καὶ ἕτερον ὁμοίως ἡ ἑτερότης καὶ τὸ μετέχον τῆς ἑτερότητος. Δείξει προϊὼν ὁ λόγος ὅτι κατ' οὐδέτερον τρόπον τὸ ἓν ἕτερον ἢ ταυτόν· οὔτε γὰρ ὡς ἑτερότης, οὔτε ὡς ἕτερον τῶν ἄλλων ἕτερον, οὔτε ὡς ταυτότης, οὔτε ὡς

(1) C. λαμβάνονται.
(2) Codd. ἔχει.
(3) D. ἀνοίκειον.
(4) C. μετεχόμενον.

ταυτοῦ μεταλαβὸν, ἑαυτῷ ταυτόν· ὅπως δὲ ταῦτα εἴρηται, προϊόντος γνωσόμεθα.

« Ἕτερον δὲ ἑτέρου οὐκ ἔσται ἕως ἂν ᾖ ἕν· οὐ γὰρ « ἑνὶ προσήκει ἑτέρῳ τινὸς εἶναι, ἀλλὰ μόνῳ ἑτέρῳ ἑτέ« ρου (1), ἄλλῳ δὲ οὐδενί. — Ὀρθῶς. — Τῷ (2) μὲν « ἄρα ἓν εἶναι οὐκ ἔσται ἕτερον· ἢ οἴει; — Οὐ δῆτα. — « Ἀλλαμὴν, εἰ μὴ οὕτω (3), οὐχ ἑαυτῷ ἔσται· εἰ δὲ μὴ « αὐτῷ, οὐδὲ αὐτό· αὐτὸ δὲ μηδαμῇ (4) ὂν ἕτερον, οὐ« δενὸς ἔσται ἕτερον. — Ὀρθῶς ».

Τῶν δύο τῶν λειπομένων προβλημάτων, πάλιν τὸ ῥᾷον εἰς τὴν ἀπόδειξιν παραλαμβάνει πρότερον θατέρου, ῥᾷον δὲ ἐκεῖνο τὸ πoῤῥώτερον κείμενον τοῦ ἑνὸς, ἀποφάσκειν ἐθέλον (5) αὐτοῦ τοῦ ἑνός. Τοιοῦτον δὲ ἡ ἑτερότης, ὡς πολλάκις εἴρηται· συγγενέστερον γὰρ ἡ ταυτότης πρὸς τὸ ἕν· διὸ δυσδιάκριτον ἔχει πρὸς αὐτὸ τὴν φύσιν καὶ λόγου δεομένην πλείονος. Καὶ γὰρ αὐτοῦ καὶ τοῦτο παραφυλακτέον ὅτι μετρεῖ τῶν πραγμάτων σαφήνειάν τε καὶ ἀσάφειαν τῶν λόγων τὸ μῆκος, ἵνα μηδὲν μάτην αὐτῷ, μηδὲ ἄνευ χρείας πραγματειώδους παραλαμβάνηται. Ταῦτά τοι καὶ πλείω μὲν ἐρεῖ περὶ τοῦ τετάρτου προβλήματος, ἐλάχιστα δὲ εἴρηται περὶ τοῦ πρώτου, ἐλάττω δὲ περὶ τοῦ δευτέρου μᾶλλον ἢ τοῦ τρίτου. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς τάξεως· διχῶς δὲ, ὥσπερ εἴπομεν τοῦ ἑτέρου λεγομένου, καθ' ἑκάτερον οὔ φησιν ἕτερον εἶναι τὸ ἕν· καὶ πρότερον ὅτι οὐχ ὡς μετέχον

(1) Bekk. Deest ἑτέρου.
(2) B. C. D. τὸ.
(3) Sic Codd. Bekk. τούτῳ.
(4) D. μηδαμῶς.
(5) Sic Codd. Leg. ἐθέλων.

ἑτερότητος· τὸ γὰρ ἓν καθὸ ἓν οὐ μετέχει ἑτερότητος, εἰ δὲ μὴ, ἔσται οὐχ ἓν μεταλαβὸν αὐτοῦ· πᾶν δὲ τὸ ἕτερον ἑτέρου λέγεται διὰ τὴν ἑτερότητα· τὸ γὰρ ᾗ ἓν οὐκ ἔστιν ἕτερον, διότι οὐ μετέχει ἑτερότητος· μόνῳ γὰρ ἑτέρῳ εἶναι προσήκει τῷ ἑτέρου ἑτέρῳ, ἀλλ' οὐ τῷ ἑνί. Τοιοῦτον δέ ἐστι τὸ ἑτερότητος μετασχόν. Εἰ δὲ δι' ἑτερότητα τὸ ἓν ἕτερον ἔσται, μεταλήψεται τῆς ἑτερότητος· ἄλλο γὰρ ἓν, καὶ ἄλλο ἕτερον τὸ μὲν καθ' αὑτὸ, τὸ δὲ πρὸς ἕτερον λεγόμενον, ὥστ' οὐ τῷ ἑνὶ ἕτερον τὸ ἕτερον, ἀλλ' ἐκείνῳ ὃ ποιεῖ ἕτερον. Ἐπὶ δὲ τούτῳ δείκνυσιν ὅτι οὐδὲ ἑτερότης τὸ ἕν· τί γὰρ εἰ ἕτερον μὲν ὡς ἑτερότητος μετέχον μὴ ἔστιν, ἑτερότης δέ ἐστιν; Ἀλλ' οὐδὲ τοῦτό φησιν ἀληθές· εἰ γὰρ μὴ καθὸ ἓν ἕτερόν ἐστι, οὐκ ἔσται τῷ ἑνὶ ἕτερον· εἰ δὲ μὴ ἔστι τῷ ἑνὶ ἕτερον, οὐδὲ αὐτὸ ἑτερότης ἔσται. Πάνυ δαιμονίως· ἡ γὰρ ἑτερότης ἑαυτῇ καὶ δι' ἑαυτὴν ἕτερον, τὸ δὲ ἓν οὐχ ἑαυτῷ ἕτερον, ἀλλὰ καὶ ἔννοια παντελῶς ἑνὸς καὶ ἑτέρου· οὐκ ἄρα τὸ ἓν ἡ ἑτερότης ἐστίν. Εἰ ἄρα μὴ ἑαυτῷ τὸ ἓν ἕτερον, οὐδὲ ἑτερότης ἐστί· καὶ τοῦτό ἐστιν ὅπερ αὐτὸς εἶπε συντόμως· εἰ δὲ μὴ αὐτῷ, οὐδὲ ἑαυτὸ, τουτέστιν εἰ μὴ ἑαυτῷ ἑνὶ ὄντι ἕτερόν ἐστι, διότι ἓν καὶ ἑτερότητος διέστηκεν, οὐδὲ αὐτό ἐστιν ἑτερότης· ἦν γὰρ ἓν ταυτὸν, φάναι τῷ ἑνὶ ἕτερον εἶναι καὶ τῇ ἑτερότητι ἕτερον, εἴπερ τὸ ἓν ἑτερότης, ὅπερ ἀνεῖλεν ὁ λόγος. Ταῦτα δὲ εἰπὼν, κοινὸν ἐπάγει συμπέρασμα τοιοῦτον· αὐτὸ δὲ μηδαμῇ ὂν ἕτερον, μήθ' ὡς ἑτερότης, μήθ' ὡς μετέχον ἑτερότητος, μηδενὸς ἕτερον· πᾶν γὰρ τὸ τινὸς ἕτερον ἢ ἑτερό-

της ἐστὶν, ἡ ἑτερότητος μετέχει· τὸ δὲ ἓν, οὔτε ἑτερότητος μετέχει· οὐδενὸς ἄρα ἐστὶν ἕτερον. Ὅλως δὲ, εἰ ταυτότης ἀντίκειται καὶ ἑτερότης, κρείττων δὲ ταυτότης ἑτερότητος, οὐδαμοῦ θέμις τὸ χεῖρον ἀνάγειν ἐπὶ τὸ ἕν· ἀλλ' ἢ μηδέτερον ἢ κρεῖττον τοῖν δυοῖν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν πρότερον ἐλέγομεν. Ἡ γοῦν ἑτερότης καὶ ἀντικειμένως πως ἔχει πρὸς τὸ ἕν, εἰ θέμις εἰπεῖν, καθόσον ἑνώσεως μὲν τὸ ἓν, διαιρέσεως δὲ αἴτιον ἡ ἑτερότης· ἡ δὲ ταυτότης διὰ τῆς συνοχῆς καὶ τῆς κοινωνίας τῶν ὄντων μιμεῖται τὴν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐφήκουσαν ἕνωσιν· οὐδαμῶς ἄρα ἕτερόν ἐστι τὸ ἕν, ἀλλὰ μᾶλλον μὲν ταυτὸν καὶ ἕτερον. Οὐ μὴν οὐδὲ ταυτὸν, ὡς ἔσται προϊοῦσιν εὔδηλον. Ἴσως δ' ἄν τις ἀπορήσειε πρὸς ἡμᾶς· πῶς οὖν ἐξῃρῆσθαι λέγεται τὸ ἓν τῶν πάντων, εἰ μή ἐστιν ἕτερον αὐτῶν; τὸ γὰρ ἐξῃρημένον διακέκριται τούτων ὧν ἐξῄρηται, καὶ ἔσται κεχωρισμένον παντὸς, οὗ διῄρηται ἀπ' αὐτοῦ· πᾶν δὲ τὸ διῃρημένον διὰ τῆς ἑτερότητος διῄρηται· διαιρετικὸν μὲν γὰρ, ὡς εἴπομεν, ἡ ἑτερότης, συνεκτικὸν δὲ ἡ ταυτότης. Πρὸς δὴ ταῦτα φαίην ἂν ὅτι ἐξῄρηται τὸ ἓν ἀπὸ τῶν ὄντων καὶ χωριστόν ἐστι, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἑτερότητα τὸ χωριστὸν ἔχει τοῦτο καὶ ἐξῃρημένον πρεσβεῖον τῶν ὄντων, ἀλλὰ κατ' ἄλλην ἄφραστον ὑπεροχὴν, καὶ οὐχ οἵαν ἡ ἑτερότης παρέχει τοῖς οὖσιν. Ὡς γὰρ ἔστι μὲν ἀεὶ καὶ ὁ κόσμος, ἔστι δὲ ἀεὶ καὶ ὁ νοῦς· ἀλλ' οὐ ταυτὸ τὸ ἀεὶ τοῦτο ἐπ' ἀμφότερα, ἀλλ' ὅπου μὲν χρονικὸν, ὅπου δὲ αἰώνιον καὶ χρόνου παντὸς ἐπέκεινα· οὕτως ἐξῄρηται μὲν καὶ ὁ νοῦς τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ἓν τῶν ὄντων, ἀλλ'

ἐπὶ μὲν νοῦ τὸ ἐξῃρῆσθαι κατὰ τὴν ἑτερότητα τὴν διακριτικὴν τῶν ὄντων, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑνὸς πρὸ ἑτερότητος· μιμεῖται γὰρ τὸ ἐξῃρημένον ἐκείνου καὶ τὸ ἀμιγὲς (1) ἡ ἑτερότης, καθάπερ τὴν ἑτερότητα τὴν ἄφραστον ἡ ταυτότης. Ἄλλως οὖν ἐκεῖνο κεχώρισται τῶν ὅλων καὶ ἄλλων ἡ ἑτερότης χωρίζει τὰ ὄντα ἀπ' ἀλλήλων. Δῆλον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν οἷον ἀντικειμένων· καὶ γὰρ τὸ μηδαμῶς ὂν οὐκ ἔστιν ἕτερον, φάναι, τοῦ ὄντος, διότι τὸ ἕτερον μὴ ὂν μὲν πῆ καὶ ὄν ἐστι. Καὶ οὐ παρ' ἔλασσον, φησὶ, τοῦ ὄντος τὸ οὕτω μὴ ὄν· καὶ πῶς γὰρ ἂν μηδαμῶς ὂν γένους τινὸς μετέχοι τῶν ὄντων; ἕτερον, ἵνα μὴ γενόμενον ἕτερον μὴ (2) πάντων ἐκπεσὸν ᾖ τῶν ὄντων. Οὕτω τὸ ἓν ἐξῃρημένον πάντων τῶν ὄντων, οὐ διότι ἕτερον, ἐστὶν ἐξῃρημένον, ἵνα μὴ ἕτερον ὂν μηκέτι πάντων ᾖ τῶν ὄντων ἐξῃρημένων. Οὐ γὰρ δεῖ τὴν ἀπόφασιν, καθ' ἣν οὐδέν ἐστι τῶν πάντων, εἰς κατάφασιν μεταλαμβάνειν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων· τὸ δὲ ἕτερον κατάφασις, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἐξῃρῆσθαι κυρίως λέγομεν, οὐδ' ἄλλο τι τῶν εἰς τὰ ὄντα φερόντων ὀνομάτων.

« Οὐδὲ μὴν ταυτόν (3) γε ἑαυτῷ ἔσται. — Πῶς δ' οὔ; « — Οὐχ ἧπερ τοῦ ἑνὸς φύσις, αὐτὴ δήπου καὶ ταυ« τοῦ (4). — Τί δή; — Ὅτι οὐκ ἐπειδὰν ταυτὸν γένηται « τῷ τι, ἓν γίγνεται. — Ἀλλὰ τί μήν; — Τοῖς πολλοῖς « ταυτὸν γενόμενον πολλὰ ἀνάγκη γίγνεσθαι, καὶ (5) οὐχ « ἕν. — Ἀληθῆ. — Ἀλλ' εἰ τὸ ἓν καὶ τὸ ταυτὸν μηδαμῆ

(1) C. ἄμικτον.

(2) Sic Codd. At fortè natum ex praecedenti μή.

(3) Bekk. Deest γε.

(4) Bekk. τοῦ ταυτοῦ.

(5) Bekk. ἀλλ'.

« διαφέρει, ὁπότε τι ταυτὸν ἐγίγνετο, αἰεὶ ἂν ἓν ἐγ
« καὶ ὁπότε ἓν, ταυτόν. — Πάνυ γε. — Εἰ ἄρ
« ἑαυτῷ ταυτὸν ἔσται, οὐχ ἓν ἑαυτῷ ἔσται· καὶ ο
« ἓν ὂν οὐχ ἓν ἔσται. — Ἀλλαμὴν τοῦτό γε ἀδύνα

Τοῦτό ἐστι τὸ τέταρτον τῶν προβλημάτων, ἔστιν ἑαυτῷ ταυτὸν τὸ ἓν οὔτε ὡς ταυτότη ὡς μετέχον ταυτότητος· καὶ πρότερον ὅτι οὐχ τότης. Εἰ γάρ ἐστι ταυτότης τὸ ἕν, δεῖ πᾶν ἔχον ταυτότητος, κατ' ἐκεῖνο γίγνεσθαι ἓν καὶ τοῦ ταυτοῦ· κατ' ἄλλο μὲν γὰρ καὶ ἄλλο, πάντ αγκαῖον. Καὶ ἧ δεύτερον (2) ἡ ταυτότης τοῦ ἑνὸ ἀμέτοχον τοῦ ἑνὸς παντελῶς ἀδύνατον· καθὸ δὲ ἔσται, κατὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης, ἐπείπερ ἡ ταυτ ἕν ἐστιν. Ἀλλαμὴν ἔστι τι καθὸ μεταλαμβάνει τητος πολλὰ γιγνόμενον, οἷον ποίοις (3) πολλοῖς γιγνόμενον καὶ οὐχ ἕν· οὐκ ἄρα ἡ ταυτότης Ὥσπερ γὰρ τὸ τῷ ἀνθρώπῳ ταυτὸν γιγνόμενον πός ἐστι, καὶ τὸ τῷ ἵππῳ ἵππος, καὶ τὸ τῷ ταυτὸν γιγνόμενον λευκὸν, καὶ τὸ τῷ μέλανι μέ ἐπὶ πάντων ἁπλῶς τὸ ταυτούμενον πρός τι εἶδος λέγεται πρὸς ὃ λέγεται ταυτοῦσθαι πάντως, ο τοῖς πολλοῖς ταυτὸν γιγνόμενον τῷ πολλὰ γίγ ταυτὸν γίγνεται τοῖς πολλοῖς. Ταυτὸν οὖν τοῖς γιγνόμενον καθὸ πολλὰ, ταυτόν ἐστιν αὐτοῖς· ἀ

(1) Bekk. οὕτως.

(2) Sic Codd. Nec prave. Nam δεύτερον τοῦ ἑνὸς usurpatur tanquam *infra unum*, ergo *diversum ab uno*. At legas : ἧ δὲ ἕτερον, om

(3) Sic Codd. Le ut infra et supra in

καθὸ πολλὰ εἶναι ἀδύνατον, οὐκ ἄρα ταυτότης ἐστὶ τὸ ἕν· ἦν γὰρ ἂν πάντα ταυτότητος μετέχοντα κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ ἓν γιγνόμενα. Δέδεικται δὲ ἐπὶ τῶν πολλῶν (1) οὐκ ἔστι διὰ τῶν πολλῶν οἷον ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἕν· τούτῳ δὲ δειχθέντι συνῆψε καὶ ὅτι οὐχὶ ταυτὸν οὕτω τὸ ἓν, ὡς ταυτότητος μεταλαϐόν (2)· εἰ γὰρ ἔσται ταυτὸν ἑαυτῷ οὕτως, ὡς μετέχον ταυτότητος ἄλλης οὔσης, οὐχ ἓν ἔσται τὸ ἕν· ἔσται γὰρ τῷ μεταλαϐεῖν ταυτότητος ἕν τε καὶ ἄλλο τι ὃ μὴ ἔστι, καὶ οὐκέτι φυλάξει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἑνός, πλῆθος ἀντὶ τοῦ ἑνὸς γενόμενον. Ταῦτα δὲ πάντα συντόμως περιέλαϐεν (3) εἰπών· ὥσπερ ἑαυτῷ ταυτόν ἐστι τὸ ἕν, οὐχ ἓν ἑαυτῷ ἐστι· ταυτότης γὰρ ἕτερον δέδεικται τοῦ ἑνός. Δυνάμει οὖν ὁ σύμπας ἐστὶ λόγος τοιοῦτος· πᾶν τὸ αὐτό τισιν ὂν ἢ μετέχει ταυτότητος, ἢ ταυτὸν ταυτόν ἐστι· τὸ δὲ ἓν οὔτε μετέχει ταυτότητος ὡς ἄλλης οὔσης, ἵνα μὴ μετέχον ἄλλου τοῦ παρὰ τὸ ἓν ᾖ οὐχ ἕν, οὔτε ἐστὶ ταυτὸ ταυτότητος· οὐ γὰρ οἷς ὑπάρχει ταυτότης τούτοις καὶ τὸ ἕν· τὰ γὰρ πολλὰ τοῖς πολλοῖς ταυτὰ εἶναι δυνατὸν, ἓν δὲ εἶναι οὐ δυνατὸν, ἕως ἂν ᾖ πολλά· οὐκ ἄρα τὸ ἓν ταυτότης, οὔτε ὡς μετέχον ταυτότητος εἶναι δυνάμενον ταυτόν· Ὁ μὲν οὖν σύμπας λόγος, τοιοῦτος. Ἀπορήσειε δ' ἄν τις πρὸς ἡμᾶς, ἵν' ἀπὸ τῶν τελευταίων ἀρξώμεθα, ποῦ καὶ ἐν τίσιν ἔδειξεν, ὡς ἔστι τι γιγνόμενον ἓν καὶ οὐ ταυτόν. Ὅτι μὲν οὖν τὸ ταυτὸν γιγνόμενον οὐ πάντως

(1) Sic Codd. Absque vitio. Namque οὐκ ἔστι pro τὸ οὐκ ἔστι. Fortè tamen excidit ὅτι.

(2) D. μεταλαχόν.

(3) D. παρέλαϐεν.

κατὰ ταυτὸ τοῦτο γίγνεται καὶ ἑνὶ, δεδείχθω δ
τοῖς πολλοῖς ταυτὸν γιγνόμενον οὐ γίγνεται ἕν, ἀλλ
λά· τούτου δὲ μόνου προσδειχθέντος, πῶς δύο
κεν εἰπὼν, ὡς εἴπου τὶ ταυτὸν ἐγίγνετο,
ἐγίγνετο, καὶ ὁπότε ἕν, ταυτόν, εἰ ταυτὸν ἦν,
της καὶ ἕν. Ῥητέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν (1)
γου καὶ τοῦτο προσθήσομεν· ἕν γάρ τι γιγνόμενον
γίγνεται τῶν πολλῶν. Καίτοι γε εἰ ταυτὸν ἦν τα
καὶ ἕν, ἔδει τὸ ἓν γιγνόμενον εὐθὺς γίγνεσθαι κ
τὸν, ἀλλὰ μὴ ἕτερον· ὡς γὰρ τοῖς πολλοῖς ταυ
ἕν, οὕτω τὸ ἓν οὐ ταυτὸν τοῖς πολλοῖς. Εἴποι δ
ὅτι τὸ ἓν γιγνόμενον οὐχ ἓν ὂν πρότερον γίγνετ
οὐχ ἕν, ἑαυτῷ δὲ ταυτὸν καὶ διὰ τοῦ τὸ ἕτερ
οὐχ ἕν, ὅτι ἑαυτῷ ταυτόν. Μή ποτε οὖν τὸ ἓν γιγ
ἐξ ἀνάγκης μὲν ἕτερον γίγνεται τῶν οὐχ ἕν, οὐ
δὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ αὐτοῦ καθόσον ἐστὶν ἕν·
γὰρ οὐχ ἓν διὰ τὴν ἀντίθεσιν ἕτερον γίγνεται
δὲ ἓν τὸ ἕν ἐστιν ἕν, οὐκ ὂν τῶν πρός τι· καθ' αὐ
τὸ γὰρ ταυτὸν τῶν πρός τι τὸ ἓν γίγνεσθαί τι
τὸν οὐ συνεισφέρει. Τὰ γὰρ καθ' αὑτὸ προϋπάρχ
ταχοῦ τῶν πρός τι, διότι τὸ γιγνόμενον ἓν οὐ
ταυτόν, διότι τὰ καθ' αὑτὸ πρὸ τοῦ πρός τι
ταυτὸν τῶν (2) πρός τι λεγομένων ἐστίν· ἅμα
οὐ ταυτόν ἐστί τι καὶ ἕν. Οὐκ ἄρα ἁπλῶς ἓν ἡ
της καὶ τὸ ἕν. Διόπερ ὁ Πλάτων τῷ λόγῳ
ἐπήγαγεν ὡς εἰ ἦν τὸ ἓν ταυτότης, ἦν ἂν καὶ

(1) B. ἰδέαν. (2) C. τὸ πρός τι λ

τὸν ἓν καθὸ ταυτὸν, καὶ τὸ ἓν ταυτὸν καθὸ ἕν· ἐφάνη δὲ καὶ τὸ ταυτὸν τοῖς πολλοῖς πολλὰ, καὶ κατὰ ταὐτὸ τὸ οὐχ ἓν, καὶ τὸ ἓν γιγνόμενον οὔπω ταυτόν. Πάλιν τοίνυν ἀπορήσουσί τινες πῶς ταυτὸ γίγνεσθαί φαμεν τοῖς πολλοῖς· ἴσον γὰρ ἦν δικαιότερον εἰπεῖν, ἀλλ' οὐ ταυτόν· ῥητέον δὲ πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἔστιν οὐσιῶδες πλῆθος ἐν τοῖς οὖσι, τὸ δὲ καὶ ἔξωθεν ἐπιγιγνόμενον, καὶ ἐπεισοδιῶδες· καὶ τὸ μὲν ἐν τοῖς εἴδεσιν ὑφεστηκὸς, τὸ ἐν τοῖς ἐνύλοις πράγμασιν, ὅταν τῷ οὐσιώδει πλήθει καὶ τῷ ἀριθμῷ γίγνηται ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς, οὐχ ὅς ἐστιν ἐν τοῖς ἠριθμημένοις, ἀλλ' ὅς ἐστιν ἁπλοῦς ἀριθμὸς, τηνικαῦτα ταυτὸν λέγεται γίνεσθαι τὸ πλῆθος τῷ πλήθει, ἀλλ' οὐκ ἴσον· ἡ γὰρ κατὰ τὴν οὐσίαν κοινωνία ταυτότης ἐστὶν, ἡ δὲ κατά τι ποσὸν ἰσότης, οὐ τὸ οὐσιῶδες ποσόν. Ὡς γὰρ ποιὸν, ἄλλο μὲν τὸ μόνως ποιὸν, ἄλλο δὲ τὸ περιουσίαν τὸ ποιὸν ἀφορίζον, οὕτω καὶ ποσὸν ἄλλο μὲν τὸ κυρίως ποσὸν, ἄλλο δὲ τὸ ἐν οὐσίᾳ ποσόν· καὶ ὅταν τοιαῦτα δύο ποσὰ κοινωνῇ πρὸς ἄλληλα, διὰ ταυτότητος κοινωνεῖ, καθάπερ δὴ καὶ τὰ ποιὰ τὰ οὐσιώδη κοινωνεῖ διὰ ταυτότητος, ἀλλ' οὐ δι' ὁμοιότητος. Ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν. Ἐνδείκνυται δὲ καὶ δι' αὐτῶν τούτων ὁ Φιλόσοφος ὅτι ταυτότητα μὲν ἑτερότητι καὶ πλήθει συνεῖναι δυνατὸν, ἡ δὲ ἕνωσις καὶ τὸ ἓν ἐπέκεινα τῆς πρὸς τὸ πλῆθος εἴρηται συντάξεως· εἰ γὰρ τὰ πολλὰ, ταυτότητος μὲν μετασχεῖν δυνατόν, ἓν δὲ οὐκ ἔσται, καθὸ πολλὰ, καίτοι διὰ τοῦτο ὄντα ταῦτα τοῖς ἑτέροις ὅτι πολλὰ, πρόδηλον ὅτι ταυτότης μέν ἐστι καὶ ἐν πλήθεσιν, ἑνότης

δὲ ἐξηρῆσθαι βούλεται τοῦ πλήθους. Ὅθεν εἰκότ
κνυται τὸ ἓν ὡς οὐκ ἔστι ταυτότης· οὐ γὰρ ἀπο
τοῦ πλήθους ἡ ταυτότης, τὸ δὲ ἓν ἔξω τῶν πε
σμένων ἐστίν· ἑκάστη γὰρ τάξις συνεισφέρει τι
πάντως ὃ μὴ ἦν πρὸ αὐτῆς, οἷον ἡ μὲν γένεσ
κατ' οὐσίαν μεταβολὴν ἣν οὐκ εἶχεν ὁ οὐρανός
οὐρανὸς τὴν κύκλῳ κίνησιν τὴν τοπικὴν ἣν οὐ
ἡ ψυχὴ καθ' αὑτήν, ἡ δὲ ψυχὴ τὴν μεταβατι
ησιν ἣν οὐκ εἶχεν ὁ νοῦς, ὁ δὲ νοῦς τὴν τοῦ νο
ξιν ἣν οὐκ εἶχε τὸ ὄν, τὸ δὲ ὂν τὴν ταυτότη
ἑτερότητα, ὧν ἐξήρηται τὸ ἓν αὐτό, μηδὲν δε
τούτων, μήτε τῆς ταυτότητος· εἶχε γὰρ ἀπλ
κρείττονα ταυτότητος· μήτε ἑτερότητος· εἶχε γὰ
βολὴν κρείττονα ἑτερότητος.

« Ἀδύνατον ἄρα καὶ τῷ ἑνὶ ἢ ἑτέρου ἕτερο
« ἢ ἑαυτῷ ταυτόν. — Ἀδύνατον. »

Τῶν δύο τῶν προσεχῶς δεδειγμένων θεωρη
κοινὸν τοῦτο συμπέρασμα ἐπήγαγεν, ἀδύνατον γ
σιν ἢ ἕτερον εἶναι τινῶν τὸ ἓν ἢ ἑαυτῷ ταυτόν.
μή τι νομίσῃς ἀσθένειαν εἶναι καὶ δυνάμεως ἔλ
μηδὲ αὖ ὑπερβολὴν δυνάμεως· ἔστι γάρ τοι καὶ
τον ἀδύνατον, ὡς εἰώθαμεν λέγειν τὸν σπουδαῖο
νατον εἶναι ἁμαρτεῖν, ἀλλὰ τὴν κρείττω πάσης δυ
ὑπεροχήν. Οὕτω γὰρ τὸ ἀδύνατον ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἀ
ὡς πάσης ἐξ αὐτοῦ προϊούσης δυνάμεως, ἑτεροπ
καὶ ταυτοποιοῦ τῶν ὄντων· ἐκεῖθεν γὰρ καὶ τὸ
τὸ πάσης ταυτότητος χορηγὸν τοῖς οὖσι, καὶ τ

ρον πάσης διακρίσεως καὶ διαιρέσεως γεννητικόν. Ὡς οὖν ὑπὲρ πᾶν πέρας ἐστὶ καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀπειρίαν, οὕτω καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ταυτότητα, πολλῷ μᾶλλον καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἑτερότητα, καὶ θείαν τε καὶ ἐν τοῖς οὖσιν ὑφεστῶσαν. Εἴτις οὖν θεία τάξις κατ' αὐτὰ χαρακτηρίζοιτο μάλιστα πασῶν τῶν θείων τάξεων ἐπέκεινα, καὶ ταύτης ἂν εἴη τὸ ἕν· καὶ τὸ μὴ εἶναι ταυτὸν ἢ ἕτερον ἐκφαίνοι τὴν κατὰ ταῦτα διαφερόντως προϊοῦσαν διακόσμησιν τῶν θεῶν.

« Οὕτω(1) δὴ ἕτερόν γε ἢ ταυτὸν τὸ ἓν οὔτ' ἂν αὐτῷ « οὔτ' ἂν ἑτέρῳ εἴη. — Οὐ γὰρ οὖν. »

Τοῦτο κοινόν ἐστι συμπέρασμα τῶν τεττάρων προβλημάτων, ἀνακάμπτον μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην πρότασιν, ἀλλοιότερον δέ πως διαπεπραγμένον. Ἐκεῖ μὲν γὰρ εἶπεν, οὐδεμὴν ταυτόν γε οὔτε ἑτέρῳ οὔτε ἑαυτῷ τὸ ἕν, τοῦ ἑτέρου τὸ ταυτὸν, πρότερον, διελὼν, εἶτα τὸ ἕτερον· ἐνταῦθα δὲ ἅμα ἄμφω προσθεὶς τὸ ἕτερον καὶ ταυτὸν κοινὴν ἐπήγαγε τὴν διαίρεσιν, οὔτ' ἂν αὐτῷ, οὔτ' ἂν ἑτέρῳ προσθεὶς, καὶ ἤρξατό γε ἀπὸ τοῦ ἑτέρου καὶ κατέληξεν εἰς τὸ ἕτερον, καὶ διὰ τῆς συντομίας καὶ διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸ αὐτὸ καταλήξεως, μιμούμενος τὸν κύκλον τῆς νοερᾶς ἐνεργείας. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τούτων· ἴσως δ' ἄν τις ἡμᾶς ἐπανέροιτο(2), τούτων δεδειγμένων, εἰ τάγε ἄλλα τοῦ ἑνὸς ἕτερα αὐτοῦ ἂν εἴη· τὰ γὰρ ἄλλα συνεισφέρειν δοκεῖ

(1) B. οὔτε. τούτων.
(2) D. ἐπανέροιτο, λέγων,

καὶ τὴν τοῦ ἕτερα εἶναι φήμην αὐτὰ τοῦ ἑνός. Ταῦτα μὲν γὰρ οὐδαμῶς· οὐ γάρ ἐστι καὶ ταῦτα ἕν· μήποτε δὲ, ὡς εἴπομεν, τὸ πολλὰ τοῦ ἑνὸς ᾗ ἕτερα μὲν τὰ πολλὰ καὶ ἄλλα πάντῃ πάντως ἐστὶν, οὐχ ἕτερα δὲ τοῦ ἑνός. Ὡς γὰρ αὐτὸς προείρηκε τὸ ἕτερον ἑτέρου ἕτερον· καὶ εἰ λέγοιτο οὖν ἄλλα καὶ ἕτερα τοῦ ἑνὸς, οὐχ οὕτως λέγεται ὡς δι' ἑτερότητος ἀπ' ἐκείνου ποιησάμενα τὴν πρόοδον· ἦν γὰρ ἂν δευτέρα μετὰ τὸ ἓν ἡ ἑτερότης, καὶ μέση τοῦ ἑνὸς καὶ τῶν πολλῶν, ἵνα καὶ ταῦτα προΐῃ κατ' αὐτήν. Ἀλλ' ἔσται μὲν τούτοις ὕφεσις περὶ τὸ ἓν, οὐ πᾶσα δὲ ὕφεσις ἑτερότητός ἐστιν ἔκγονος, ἀλλ' ἐν τοῖς εἰδητικοῖς διακόσμοις ὕφεσις. Ὅθεν δὴ καὶ πᾶν τὸ ἕτερον τῆς οἰκείας αἰτίας καὶ ὑφεῖται αὐτῆς, οὐ πᾶν δὲ τὸ ὑφειμένον ἠτεροίωται πρὸς ἐκεῖνο τὸ αἴτιον ἑαυτοῦ. Τάχα δ' ἂν καὶ οὕτως λέγοιτο τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς εἶναι ἕτερα τοῦ ἑνὸς, ὡς διὰ τὴν εἰσελθοῦσαν αὐτῆς ἑτερότητα τὴν ἀπόστασιν ποιησάμενα τὴν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἠτεροιηθέντος (1)· τὰ γὰρ αὐτὰ τοῦ ἀνετεροιώτου διὰ τὴν ἁπλότητα τάξιν ὑφειμένην ἔλαχεν, ὥστε καὶ ἄλλα ῥηθήσεται τοῦ ἑνὸς, ὡς διὰ τῶν ἄλλων ἄλλα γενέσθαι χωρισθέντα τοῦ τὴν ἀλλήλων προσηγορίαν ἀναινομένου παντάπασιν ἑνός. Διττῆς οὖν, μᾶλλον δὲ τριττῆς ἐν τοῖς οὖσιν οὔσης τῆς ἑτερότητος, τῆς μὲν τῶν κρειττόνων, τῆς δὲ τῶν χειρόνων, τῆς δὲ τῶν ὁμοστοίχων, ἀντὶ μὲν τῆς τῶν κρειττόνων πρὸς τὰ χείρονα τῶν εἰδῶν ἑτερότητος τὴν ὑπεροχὴν ληπτέον ἐν τοῖς ὑπερουσίοις,

(1) Codd. ἠτεροίηθεν

ἀντὶ δὲ τῆς τῶν χειρόνων πρὸς τὰ κρείττονα τὴν ὕφεσιν, ἀντὶ δὲ τῆς τῶν ὁμοστοίχων ἀπ' ἀλλήλων διακρίσεως τὴν ἰδιότητα. Πάντα οὖν ὑφεῖται τοῦ ἑνός, καὶ πάντων ὑπερέχει τὸ ἕν, καὶ οὔτε τὸ ἓν ἕτερον τῶν ἄλλων οὔτε τὰ ἄλλα ἕτερα τοῦ ἑνός. Εἰ δέ που καταχρώμεθα τοῖς ὀνόμασι τἄλλα τοῦ ἑνὸς λέγοντες, συγγνώμην ἔχειν δεῖ πρὸς τὴν συνήθειαν ἀποβλέποντας. Ὅτι γὰρ οὐδὲν κυρίως ἐπὶ τοῦ ἑνὸς λέγομεν, προϊόντες ἀκουσόμεθα τοῦ Φιλοσόφου δεικνύντος· λέγομεν δὲ ὅμως τι περὶ αὐτοῦ διὰ τὴν αὐτοφυῆ τῆς ψυχῆς ὠδῖνα περὶ τὸ ἕν.

« Οὐδαμὴν ὅμοιόν τινι ἔσται οὐδ' ἀνόμοιον οὔτ' ἂν « αὑτῷ οὔτε ἑτέρῳ. — Τί δή; »

Μεταβέβηκεν ἀπ' ἄλλης τάξεως ἐπ' ἄλλην τὴν προσοχῆ, καθάπερ δείξομεν ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσει, καὶ ἀπὸ τῆς δημιουργικῆς τάξεως ἐπὶ τὴν ἀφομοιωτικὴν ὑμνουμένην παρ' ἄλλων διακόσμησιν, ἧς ἴδιον τὸ μόνως ὑπερκόσμιον εἶναι, δι' ἧς καὶ τὰ ἐγκόσμια πάντα καὶ τὰ ἀπόλυτα γένη τοῖς νοεροῖς ἀφομοιοῦται θεοῖς, καὶ συνάπτεται πρὸς τὴν μονάδα τὴν δημιουργικὴν τὴν ἐξῃρημένως τῶν ὅλων βασιλεύουσαν, καὶ δείκνυσιν ὅπως καὶ ταύτης ὑφειμένον τὸ ἓν γεννητικόν ἐστιν αὐτῆς, εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, τάξιν ὅλην ἐκφῆναν (1) μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν, ἀλλ' οὐχὶ εἶδος ἓν νοερὸν ἀναινόμενον. Οὐδὲ γὰρ τοῦτο σεμνὸν εἰ ἑνός τινος εἴδους ὑπερίδρυται τὸ ἕν, ὁμοιότητος ἢ ἀνομοιότητος, οὐδὲ περὶ ταῦτα διατρίβειν οἰητέον τὸν παρόντα λόγον· πάμπολλα γὰρ εἴδη (2),

(1) C. ἐμφῆναν. (2) D. τὰ εἴδη.

καὶ οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν δι' ἣν αἰτίαν τὰ μὲν τ
τὰ δὲ πρὸς τὴν ἀφαίρεσιν τὴν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς προσή
μόνα τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ δῆλόν ἐστι τοῖς τὰ θε
διῃρημένοις ὅτι τάξεων ὅλων ὑπέρτερον αὐτὸ
σιν, ὕμνον διὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἕνα θε
ἀναπέμπων εἰς τὸ ἕν. Οὐκ ἄρα ἀποδεξόμεθα (2)
γον τὸν ἁπλῶς καὶ ἡμεῖς ὅτι ταῖς δέκα κατ
ἐφέπεται, τὸ μὲν ταυτὸν καὶ ἕτερον ἀπ' οὐσίας
τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον ἐκ ποιότητος, τὸ
καὶ ἄνισον ἐκ ποσότητος, τὸ δὲ πρεσβύτερον
τερον ἀπὸ τοῦ ποτέ. Καίτοι ταῦτα ἀληθῆ κ
εἴπομεν καὶ ταῦτα ἡμεῖς, ἀλλὰ ταῦτα πάντα
αἰσθητοῖς ἐστι καὶ περὶ τὰ αἰσθητά· τοῦ δὲ Π
περὶ τὰς ὑπερκοσμίους τάξεις διατρίβοντος,
ἐξῃρημένον τὸ ἓν ἀποφαίνοντος, οὐδὲν σεμνὸν,
πᾶς τις ἀποφήναιτο τῶν κατηγοριῶν, καθαρεύ
καὶ μάλιστα κατὰ τοὺς θεμένους (3) εἶναι τὰς κατ
ὑφειμένας τῶν νοητῶν. Ἢ πῶς ἐκεῖ συμβεβηκός
πῶς δὲ οὐσίαν τοιαύτην ἐκεῖ ῥητέον, ἧς ἴδιον
τὸ ταυτὸν οὖσαν καὶ ἀριθμῷ ἓν δεκτικὴν εἶ
ἐναντίων; Οὔτε γὰρ τὸ τοιοῦτον ἓν χώραν ἐπὶ
τῆς ἔχει καὶ διαγωνίου φύσεως, οὔτε τὰ γένη
εἴδη τὰ ἀτιμότερα τῶν (4) τοιούτων οὐσιῶν, ὅτ
αὗται τιμιώτεραι οὖσαι ἐκείνων, οὔτε μᾶλλον
βεβηκότα τῶν τοιούτων γενῶν ἀμυδρότερα κα

(1) C. προήκατο.
(2) D. ἀποδεχόμεθα.
(3) C. τιθεμένους.
(4) D. τούτων τῶν

Εἰ οὖν καὶ πᾶσαν νοητὴν οὐσίαν τούτων καθαρεύειν φαμὲν τῶν πολυθρυλλήτων κατηγοριῶν, τίνα ἂν ὑπερβολὴν δεικνύοι τοῦ κρείττονος τῶν νοητῶν ἑνὸς ἡ τούτων ἀφαίρεσις; Τὰς μὲν οὖν κατηγορίας διὰ ταῦτα χαίρειν ἐατέον, εἴτε ὀρθῶς διῄρηνται τοῖς θρυλλοῦσιν αὐτὰς, εἴτε καὶ μή· διαφέρει γὰρ πρὸς τὸ παρὸν οὐδέν. Εἰ δέ τις οἴοιτο τῶν νοερῶν γίνεσθαι διὰ τούτων εἰδῶν τὰς ἀποφάσεις, εἴρηται καὶ πρὸς τοῦτον ὅτι καὶ ταῦτα οὐδὲν ἔχει θαυμάσιον, οἷον εἰ εἴδους ἑνὸς ὑπερέχει τὸ ἓν, πάντων αἴτιον ἂν τῶν νοητῶν. Τούτων γὰρ ἐξῄρηται καὶ ἡ ἑνὰς ἡ τοῦ νοῦ, δι' ἣν ὁ νοῦς ἐστιν ἑνοειδὴς, καὶ αὐτῷ τῷ ἑνὶ διαφερόντως· οἷον ἐῤῥιζομένως· καὶ πάντα μὲν τὰ ὄντα διὰ τοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἑνὸς ἐκείνῳ συνῆπται, μάλιστα δὲ ὁ νοῦς, εἴπερ οὗτος μετὰ τὸ ἕν. Ἀλλ' εἴ τι περὶ τῶν προκειμένων ἀποφάσεων καὶ τούτων ἐνδείξασθαι ἄξιον, ῥητέον ὅτι πρόεισι μὲν ἡ ἀφομοιωτικὴ πᾶσα τάξις ἀπὸ τῆς δημιουργικῆς μονάδος, μιμεῖται δὲ τὴν μὲν ἐκεῖ ταυτότητα διὰ τῆς ὁμοιότητος, τὸ συναγωγὸν αὐτῆς καὶ τὸ συνεκτικὸν τῶν ὅλων μερικώτερον ἐπιδεικνυμένη, τὴν δὲ ἑτερότητα τὴν δημιουργικὴν διὰ τῆς ἀνομοιότητος, τὸ διακριτικὸν αὐτῆς καὶ διαιρετικὸν διὰ τῆς ἀσυγχύτου πρὸς τὰ ἄκρα καθαρότητος ἀπεικονισαμένη. Ταυτότητα μὲν γὰρ ἀνειμένην τὴν ὁμοιότητα λέγειν, τοῦτο δὴ τὸ τῶν πρὸ ἡμῶν τισιν ἀρέσαν, ἢ ἑτερότητα ἀνειμένην τὴν ἀνομοιότητα παραιτητέον· οὐ γάρ ἐστι θεοῖς ἄνεσίς τις καὶ ἐπίτασις, οὐδὲ ἀοριστία καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ἀλλὰ πάντα

ἐπὶ τῶν οἰκείων ὅρων ἵδρυται καὶ τῶν οἰκείων μέτρων, οὔτε ἐπίτασιν οὔτε ἄνεσιν οὐδεμίαν ἐπιδέξασθαι δυνάμενα. Ἐκεῖνα δὲ μᾶλλον ἁρμόσει λέγειν, ὅσα τὰς ἐν τοῖς θείοις ἀναλογίας διασαφεῖ· τὴν γὰρ ἀναλογίαν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῶν θείων προσήκατο, τὸν ἥλιον ἀνάλογον ὄντα τοῖς νοητοῖς καθὸ καὶ τὰ ὁρατὰ θέμενος. Τοῦτο οὖν ἐστιν ἐν τοῖς δευτέροις ἡ ὁμοιότης ὅπερ ἐν τοῖς πρὸ αὐτῶν ἡ ταυτότης, καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ ἀνομοιότης ὅπερ ἡ ἑτερότης, καὶ ἡ ὁποιότης μερικῶς καὶ οἷον ἀρχικῶς, καὶ ἔστι πρῶτα γεννήματα ταυτότητος καὶ ἑτερότητος τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον. Καὶ τὸ ἴσον γὰρ ἐκεῖθεν καὶ τὸ ἄνισον, ἀλλὰ πρὸ τούτων ὁμοιότης καὶ ἀνομοιότης· μᾶλλον γὰρ ἐν εἴδεσι καὶ τὸ ὅμοιον καὶ ἴσον καὶ μᾶλλον τὸ ἀνόμοιον ἢ τὸ ἄνισον, ὥσπερ δὲ ταῦτα, προσεχῶς ἐξήρηται τῆς δημιουργικῆς μονάδος· ἐν ἐκείνῃ γὰρ ὅλως καὶ ἡ ἀφομοιωματικὴ προϋφέστηκεν αἰτία. Διὸ καὶ ὁ Τίμαιος οὐ μόνον ποιοῦντα παραδίδωσι τὸν κόσμον τὸν ἐκεῖ δημιουργὸν, ἀλλὰ καὶ ἀφομοιοῦντα αὐτὸν πρὸς τὸ αὐτοζῶον, μειζόνως ἢ πρότερον, καὶ διὰ τοῦτο πάντα τὸν χρόνον μέτρον ἐσόμενον τῶν περιόδων τοῦ παντὸς, ὥσπερ ὁ αἰὼν τῆς τοῦ αὐτοζώου φύσεως μέτρον προϋπῆρχε. Εἰκότως ἄρα μετὰ τὴν μονάδα τὴν δημιουργικὴν ἐπὶ τὴν ἀφομοιωματικὴν προῆλθε τάξιν, ἀφαιρῶν καὶ ταύτην τοῦ ἑνός· ἡ δὲ μέθοδος τῶν προβλημάτων ἡ αὐτὴ τοῖς προειρημένοις· τέτταρα γὰρ καὶ ἐνταῦθα προβλήματα, εἰ ἑαυτῷ ὅμοιον τὸ ἕν, εἰ ἑαυτῷ ἀνόμοιον τὸ ἕν, εἰ τοῖς ἄλλοις ὅμοιον τὸ ἕν,

εἰ τοῖς ἄλλοις ἀνόμοιον τὸ ἕν· αἱ δὲ ἀποδείξεις τούτων, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἐφαρμόζει τῷ ἑνὶ, πᾶσαι ἀπὸ τῆς ταυτότητος ὥρμηνται (1) καὶ ἑτερότητος κατὰ τοὺς ἀποδεικτικοὺς κανόνας τῶν μέσων αἰτίων κυρίως ὄντων τοῦ πράγματος. Ὅθεν δὴ πολλάκις καὶ οὐκ ἐκ τῶν προσεχῶς δεδειγμένων φέρει τὴν ἀπόδειξιν· οὐ γὰρ ἀεὶ τὰ ἀνωτέρῳ καὶ τὰ πρότερα γεννητικὰ τῶν δευτέρων ἐστὶν, ἀλλὰ τελεσιουργὰ μὲν ἢ φρουρητικὰ ἢ ἄλλως προνοητικὰ, γεννητικὰ δὲ οὐ πάντως· οἷον ἄνωθεν γὰρ, εἰ βούλει, θεώρησον τὴν τάξιν, οἷον οὐχ ὅλον ἢ μέρη ἔχον ἀπὸ τῶν πολλῶν ἀπέδειξεν (2)· ἐκεῖθεν γὰρ ἡ νοερὰ προῆλθεν ὁλότης, ὅτι ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτὴν οὐκ ἔχον ἀπὸ τοῦ ὅλου καὶ τῶν μερῶν. Ἐκ τούτων γὰρ παράγεται προσεχῶς ὅτι οὔτε εὐθὺ οὔτε στρογγύλον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ μέσου καὶ τῆς τελευτῆς· ἐκεῖθεν γὰρ ἔλαχε τὴν ἀπογέννησιν, ὅτι οὔτε ἐν ἑαυτῷ οὔτε ἐν ἄλλῳ ἀπὸ τοῦ μήτε ὅλον εἶναι μήτε μέρη ἔχειν. Τὸ γὰρ ἐν ἑαυτῷ καὶ ἐν ἄλλῳ ὂν ἀπὸ τῆς τάξεως ἐκείνης προῆλθεν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τοῦ σχήματος, καίτοι πρὸ αὐτοῦ τεταγμένου κατὰ τὴν πρόοδον, ὅτι οὔτε ἕστηκεν οὔτε κινεῖται πολλαχόθεν, ἔκ τε τοῦ μὴ εἶναι ἔν τινι καὶ ἐκ τοῦ μὴ ἔχειν μέσον καὶ ἐκ τοῦ μέρη μὴ ἔχειν. Ἀπὸ πασῶν γὰρ τούτων τάξεων πρόεισιν ἡ κατὰ τὸ ἑστάναι καὶ κινεῖσθαι τάξις· καὶ ταῦτα δῆλα ποιήσομεν, ὅταν αὐτῶν ἕκαστα τοῖς Θεολόγοις ἐφαρμόσωμεν ὑφηγήσεσι περὶ τῶν θείων προόδων. Ὡς οὖν ἐπὶ

(1) B. ὥρμηται.

(2) D. προαπέδειξεν.

τούτων ἀπ' ἐκείνων πεποίηται τὴν ἀπόδειξιν, ὅσα ὡς αἴτια προηγεῖται τῆς ἀεὶ θεωρουμένης τάξεως, οὕτω δὴ καὶ ἐν τοῖς περὶ ὁμοιότητος καὶ ἀνομοιότητος λόγοις, ἀπὸ ταυτότητος καὶ ἑτερότητος φέρει τὰς ἐπιβολὰς τὰς ἀποφατικὰς τοῦ ἑνὸς καὶ τούτων, ἐπειδήπερ ἐκεῖθεν ταύτης ἡ πρόοδος. Τούτων δὴ προειρημένων ἡμῖν, ἑξῆς τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ἑκάστην ἐν τάξει προχειριζομένοις, ἐπισκεπτέον.

« Ὅτι τὸ ταυτόν που πεπονθὸς ὅμοιον. — Ναί. —
« Τοῦ δέ γε ἑνὸς χωρὶς ἐφάνη τὴν φύσιν τὸ ταυτόν. —
« Ἐφάνη γάρ. — Ἀλλαμὴν εἴ τι πέπονθε χωρὶς τοῦ ἓν
« εἶναι τὸ ἓν, πλείω ἂν εἶναι πεπάνθοι ἢ ἕν· τοῦτο
« δὲ ἀδύνατον. — Ναί. — Οὐδαμῶς ἐστιν ἄρα ταυ-
« τὸν πεπονθὸς εἶναι τὸ ἕν, οὔτ' ἄλλῳ οὔτε ἑαυτῷ. —
« Οὐδὲ ὅμοιον ἄρα δυνατὸν αὐτὸ εἶναι οὔτε ἄλλῳ οὔτε
« ἑαυτῷ. — Οὐκ ἔοικεν. »

Ὁ μὲν συλλογισμὸς διὰ τοῦ κατασκευάζειν τὸ ἕν, ὡς οὐκ ἔστιν ὅμοιον οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ, τοιοῦτός τίς ἐστι κατὰ τοὺς γεωμέτρας, πρότερον ἡμῶν ὁρισαμένων τί ποτέ ἐστιν ὅμοιον· ὅτι τὸ ταυτόν τι πεπονθὸς ὅμοιον ἐκείνῳ λέγομεν ᾧ ταυτόν τι πέπονθε· τὰ γὰρ δύο λευκὰ φαμὲν ὅμοια, καὶ τὰ δύο μέλανα ταυτόν τι πεπονθότα τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκὸν, καὶ αὐτὰ πάλιν ἀλλήλοις, ἐὰν λέγῃς ὅμοια τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκὸν, ὅμοια ἐρεῖς τῷ μετέχειν ταυτοῦ τινος τοῦ κοινοῦ γένους αὐτῶν τοῦ χρώματος. Ὁ δ' οὖν συλλογισμὸς τοιοῦτος· τὸ ἓν οὐδὲν πέπονθε ταυτὸν, οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ· τὸ ὅμοιον ἢ ἑαυτῷ ἢ ἄλλῳ ταυτόν τι πέπονθε·

τὸ ἓν ἄρα οὐκ ἔστιν ὅμοιον οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ. Τοιούτου δὲ ὄντος τοῦ συλλογισμοῦ, τὴν ἑτέραν μόνην τῶν προτάσεων παραμυθίας ἠξίωσε (1), τὴν λέγουσαν ὅτι τὸ ἓν οὐ πέπονθέ τι ταυτὸν οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἄλλω. Πῶς καὶ τίνα τρόπον; Τὸ ἕν, φησι, χωρὶς ἐφάνη τῆς ταυτότητος· ἐδείχθη γὰρ ὡς οὐδαμῶς ἐστι ταυτόν· τὸ δὲ χωρὶς ταυτότητος εἰ πεπόνθοι τὸ ταυτὸν, πλείω ἔσται καὶ οὐχ ἕν· πᾶν γὰρ τὸ ὁτιοῦν πεπονθὸς, πολλὰ, ὅ ἐστι καὶ ὃ πέπονθε. Καὶ τί θαυμαστόν, ὅπου γε καὶ καὶ τὸ ἓν αὐτὸ πεπονθός τι πολλά ἐστιν; οὐ γάρ ἐστιν αὐτὸ τὸ ἓν πεπονθὸς τὸ ἕν, ἀλλὰ τὰ πολλὰ τὰ μετέχοντα τοῦ ἑνός· αὐτὸ δὲ τὸ ἓν ἔνεστιν ἓν καὶ οὐ πέπονθε τὸ ἕν· εἰ δέ τι ἄλλο πεπόνθοι αὐτὸ, πλείω ἂν εἴη καὶ οὐχ ἕν. Καὶ πάλιν οὖν ῥητέον· εἰ χωρίς ἐστι τῆς ταυτότητος τὸ ἓν, οὐ πέπονθε τὸ ταυτὸν, ἵνα μὴ γένηται τότ' ἄλλο τι παθεῖν ὃ μὴ ἔστιν οὐχ ἕν· ἀλλαμὴν χωρίς ἐστι ταυτότητος (2) τὸ ἕν. Οὐδαμῶς ἄρα πέπονθε τὸ ταυτὸν τὸ ἓν οὔτε πρὸς ἑαυτὸ οὔτε πρὸς ἄλλο· τοῦτο δὲ ἕπεται τὸ μηδὲ ὅμοιον εἶναι τὸ ἓν μήτε ἑαυτῷ μήτε ἄλλῳ· τὸ γὰρ ὅμοιον ταυτόν τι πέπονθε. Ταῦτα μὲν δὴ περὶ τῆς τῶν προτάσεων ἀκολουθίας. Ὅρα δὲ πῶς ἀσφαλῶς οὐκ εἶπε τὸ ἓν πεπονθέναι τὸ ἓν, ἀλλὰ μηδὲν ἄλλο πεπονθέναι, πλὴν τὸ εἶναι· τοῦτο γὰρ ἔστι καὶ οὐ πέπονθε· πᾶν γὰρ τὸ ὁτιοῦν πεπονθὸς πολλά ἐστι· πάθος γὰρ καλεῖ τὴν μέθεξιν ἄλλου τινός. Μήποτε δὲ καὶ οὑτωσὶ λέγων τὸ ἓν οὐδὲν ἄλλο πεπονθέναι

(1) D. κατηξίωσε.

(2) C. τῆς ταυτότητος.

ἢ τὸ ἕν, πάνυ θαυμαστῶς ἐνδείκνυται ὅτι κα
καταδεέστερόν ἐστι τῆς πάντων ἀρχῆς, ὃ καὶ ἐπ
τῆς ὑποθέσεως ἐρεῖς ταύτης, καὶ ὅτι καὶ τοῦτο
λότριον αὐτῇ προστίθησιν ὁ λόγος, εἰ καὶ τῶν
οἰκειότερον. Διότι τοῦ ἑνὸς οὐδ' ἐννοῆσαί τι δ
σεμνότερον· ὥςτε καὶ τοῦτο μὲν πεπονθὸς ἔσται
δεῖ δὲ μέχρι τούτου τὸν λόγον ἵστασθαι, καὶ μη
προστιθέναι πλεῖον, ἵνα μὴ τὸ καὶ τοῦ ἑνὸς αὐτοῦ
τον εἰς πλῆθος ἀγαγόντες λάθωμεν. Εἰ δὲ αὖ τα
ἐπιζητοίη πάλιν πόθεν ὅτι τὸ ταυτὸν πεπονθὸς
ἐστι, ῥητέον ὅτι τῆς ταυτότητος ἔγγονός ἐστιν
ότης, ὥσπερ τοῦ ἑνὸς ἡ ταυτότης. Ἥ τε οὖν τα
μετέχει τοῦ ἑνὸς, καὶ ἡ ὁμοιότης μετέχει τῆς
τητος· τοῦτο δέ ἐστι πεπονθέναι τὸ μετέχειν
καὶ προϊέναι κατ' ἄλλην αἰτίαν πρεσβυτέραν. Κ
ὅπως, ἐπειδὴ τὸ μετέχειν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς λαμβάνει
μὴ μετέχειν, οὐχ ὡς κρείττονος ἀλλ' ὡς κατα
ρου καὶ ἐξημμένου τοῦ ἑνὸς, ὡς ἐπὶ τῆς δευτέρα
θέσεως, ἢ μὴ ἐξημμένου, ὡς ἐπὶ ταύτης, ἵνα μὴ
τῷ ὀνόματι ταυτῷ χρώμενος, τὴν ὡς κρείττον
εξιν πάθος προσείρηκεν (1), εἰπὼν τὸ ὅμοιον πεπ
καὶ τὸ ἀνόμοιον καὶ τὸ ἕτερον· ὁλικώτερα γὰρ
ἐκείνων, καθάπερ γὰρ εἴπομεν καὶ τὸ ἴσον καὶ
ισον ταυτόν ἐστιν ἐν ποσῷ καὶ ἕτερον. Οὕτω δ
Σοφιστῇ πάθος ἐκάλει τὴν μέθεξιν, καὶ τὸ ὅλον
θέναι τὸ ἕν, οὐκ ὂν αὐτοὲν, ἀλλὰ μετέχον τοῦ ἑν

« Οὐδὲ μὴν ἕτερόν γε πέπονθεν εἶναι τὸ ἕν·

(1) D. προείρηκεν.

« οὕτω, πλείω ἂν πεπόνθοι εἶναι ἢ ἕν. — Πλείω γάρ.
« — Τό γε μὴν ἕτερον πεπονθὸς ἢ ἑαυτοῦ ἢ ἄλλου
« ἀνόμοιον ἂν εἴη ἢ ἑαυτῷ ἢ ἄλλῳ, εἴπερ τὸ ταυτὸν
« πεπονθὸς ὅμοιον. — Ὀρθῶς. — Τὸ δέ γε ἕν, ὡς ἔοι-
« κεν, οὐδαμῶς ἕτερον πεπονθὸς οὐδαμῶς ἀνόμοιόν
« ἐστιν οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἑτέρῳ. — Οὐ γὰρ οὖν. »

Πάλιν ἐν τούτοις ὁ συλλογισμὸς τοιοῦτός τίς ἐστι· τὸ ἓν οὐ πέπονθε τὸ ἕτερον οὔτε πρὸς ἑαυτὸ οὔτε πρὸς ἄλλο· τὸ δὲ ἀνόμοιον ἕτερόν τι πέπονθεν ἢ ἑαυτῷ ἢ ἄλλῳ· τὸ ἓν οὐκ ἔστιν ἀνόμοιον. Πόθεν οὖν ὅτι τὸ ἓν οὐ πέπονθε τὸ ἕτερον; ὅτι μὲν ἑτερότητος οὐδαμῶς μετέχει, προείρηται· τὸ δὲ ἑτεροιωμένον, δῆλον, ὡς ἀνάγκη, μετέχειν ἑτερότητος. Εἰ οὖν μὴ δυνατὸν ἄλλο τι εἶναι τὸ ἓν ἢ ἕν, ἵνα μὴ πλείω γένηται τὸ ἕν, οὐκ ἂν πεπόνθοι τὸ ἕτερον. Πόθεν δὲ ὅτι τὸ ἀνόμοιον ἢ ἑαυτῷ ἢ ἄλλῳ ἕτερόν τι πέπονθεν; ὅτι τὸ ἀνόμοιον τῆς κατὰ τὴν ἑτερότητα συστοιχίας ἐστίν. Ὡς οὖν ἡ ἑτερότης μετέχει τῆς ἀπειρίας, οὕτως ἡ ἀνομοιότης μετέχει τῆς ἑτερότητος· πᾶν γὰρ τὸ ἀνόμοιον, καὶ ἕτερόν ἐστιν, οὐ πᾶν δὲ τὸ ἕτερον ἤδη καὶ ἀνόμοιον ἐστίν· ἡ γὰρ οὐσιώδης ἑτερότης ἢ ἀνομοιότης οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἡ τῶν δυνάμεων κοινωνία ποιεῖ τὴν ὁμοιότητα, καὶ ἡ διαφορότης τὴν ἐναντίαν αὐτῇ ἀνομοιότητα. Φαίνεται οὖν καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων, ὡς οὔτε ταυτὸν ὁμοιότης καὶ ἀνομοιότης, ἀνομοιότης τὲ καὶ ἑτερότης· οὔτε ἑτέρα μὲν κρείττων ὑπεριδρυμένη κατὰ τάξιν, ἀλλὰ δευτέρα μετ' ἐκείνας ἑκατέρα τούτων, ὥςπερ καὶ ὁ Πλάτων ἔταξεν αὐτάς. Καὶ γάρ ἐστιν ἡ μὲν ταυτότης περιληπτικω-

τέρα τῆς ὁμοιότητος, ἡ δὲ ἑτερότης τῆς ἀνομοιό
καὶ τοῦτον οὐκ ἔχουσι λόγον ἐκεῖνα πρὸς ταύτ
ἐπῆγε, φασὶν οἱ θεολόγοι, πρὸς τὰς ἀπ' αὐτῶν πρ
σας ἀρχὰς, ἣ καὶ ὃν μονάδες ὁλικαὶ πρὸς μονάδ
κωτέρας, πρώτας μὲν ὑποστάσας ἀπ' αὐτῶν, ὑφ
δὲ οὖσαν (1) καὶ δύναμιν ἐπιδεικνυμένας, καὶ εἰ
τὴν ἔφεσιν (2) τινὲς μικρὸν παρεγκλίναντες ἄνεσι
αγορεύουσιν, ἴσως οὐκ ἂν ἄτοπον λέγοιεν.

« Οὔτε ἄρα ὅμοιον οὔτε ἀνόμοιον οὔθ' ἑτέρ
« ἑαυτῷ ἂν εἴη τὸ ἕν. — Οὐ φαίνεται. »

Τοῦτό ἐστι τὸ κοινὸν συμπέρασμα τῶν τε
προβλημάτων, καὶ ἐφύλαξέ τι σχῆμα ταυτὸν τ
αγγελίας πρὸς τὴν πρότασιν· καὶ γὰρ ἐκεῖ τὸ
καὶ ἀνόμοιον προσθεὶς κοινῶς ἐπήγαγε περὶ ἀμ
οὔτε αὐτῷ οὔτε ἑτέρῳ. Προσφόρως οὖν τῇ τάξει τ
ἀφομοιωτικῇ πεποίηκε καὶ ἐνταῦθα... (3). Ἀρχὴ
λος ἀφομοιοῦται τῶν περὶ αὐτῶν λόγων, ἄλλον δὲ
ἐπὶ τῶν πρώτων τοῦτο ἐγίνετο συμπερασμάτω
ὅσον ἐκείνων ἑκάστη τῶν τάξεων συνένευεν εἰς ἑ
καὶ ἀνεκφοίτητος ἦν ἑαυτῆς. Εἰ δέ τις ἀποροίη τ
τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ὅμοια πρὸς ἕν ἐστιν ἢ ὄν· κ
εἰώθασί τινὲς τὸν νοῦν λέγειν εἰκόνα τοῦ ἑνὸς
ειδῆ καὶ ἀμέριστον, εἴπερ ἀμερὲς τὸ ἕν· εἰ οὖν τις
ζητοίη τίς ἡ τοιαύτη ὁμοιότης, καὶ πῶς οὐ κα
ὅμοιον ἔσται τοῖς ἄλλοις, ἐροῦμεν ὅτι τὸ ὅμοιο
τὸ ἕν, γένος εἴη τι ἢ εἶδος τοῦ ὄντος· εἴτε κα

(1) B. μὲν οὖσαν (sic natum ὰ ὑφειμένην). — D. μένουσαν. An non οὐσίαν?

(2) C. ὕφεσιν.

(3) A. B. C. D. I[...] lacunulæ.

λέγοιτο τῶν θεῶν ἡ ἀφομοιωτικὴ τάξις, οὐ ποιεῖ πάντα ὅμοια πρὸς τὸ ἕν· οὐ γάρ ἐστιν ἀκρότης τῶν ὄντων ἢ τὸ εἶδος τῶν εἰδῶν ἢ ἡ τάξις τῶν . . . . (1) πασῶν τάξεων, ἀλλ' ἔχουσι μέσην ἔν τε τοῖς εἴδεσι καὶ τοῖς θείοις γένεσι πρόοδον. Καὶ εἰ ὅμοια οὖν τὰ πάντα λέγοις πρὸς τὸ ἕν, ἀλλ' οὐ κατὰ ταύτην ὅμοια τὴν ὁμοιότητα φήσεις, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν μόνην τὴν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐφήκουσαν ἕνωσιν πᾶσι τοῖς οὖσι, καὶ τὴν αὐτοφυῆ τῶν πάντων ἔφεσιν περὶ τὸ ἕν· πάντα γάρ ἐστιν ἅ ἐστι πόθῳ τοῦ ἑνὸς διὰ τὸ ἕν· καὶ κατὰ τὴν ὠδῖνα ταύτην ἕκαστον ἑνώσεως τῆς αὐτῷ προσηκούσης πληρούμενον ὁμοιοῦται πρὸς τὴν μίαν τῶν πάντων αἰτίαν, καὶ οὐ πρὸς ὅμοια ὁμοιοῦται, ἵνα καὶ ἐκείνη φανῇ ὁμοία τοῖς ἄλλοις, ἀλλ', εἴπερ θέμις εἰπεῖν, πρὸς παράδειγμα τῶν ὁμοίων πρὸς αὐτήν. Καὶ ὁμοιοῦται ἄρα τὰ ὅμοια πρὸς τὸ ἕν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἔφεσιν τὴν ἄῤῥητον τοῦ ἑνὸς ὁμοιοῦται καὶ οὐ διὰ τὴν ἀφωμοιωτικὴν ταύτην τάξιν ἢ τὸ ἓν τῆς ὁμοιότητος εἶδος· οὐ γὰρ ταύτῃ δυνατὸν πάντα τὰ ὄντα συνάπτειν πρὸς τὸ ἓν καὶ ἀνασπᾷν, ἀλλὰ ταύτης τὸ ἔργον πρὸς τὴν νοερὰν μονάδα τὴν δημιουργικὴν ἀνέλκειν τὰ μετ' αὐτὴν, ὥσπερ ἄλλης πρὸς (2) τὴν νοητὴν, ἥτις ἔχει διαπόρθμιον δύναμιν, ὡς οἱ Θεολόγοι λέγουσι, πάντων ἀπ' ἐκείνης μέχρι τῆς ὕλης καὶ πάλιν ἐπ' ἐκείνην τῶν πάντων. Ταύτης οὖν ἴδιον πρὸς τὴν νοερὰν ἐπιστρέφειν δι' ὁμοιότητος, καὶ συνάγειν τοὺς διῃρημένους ἀπ' αὐτῆς τῶν ὄντων διακόσμους· καὶ γὰρ

(1) A. B. C. D. Indicium videtur. lacunulæ, quæ tamen nulla

(2) D. πρὸς τῇ νοητῇ.

αὐτὸ ὅμοιον ἐπιδεές ἐστι τοῦ ἑνὸς καὶ μετέχει ἐκ
ρον ἐκείνου καὶ ἔστιν ὅ ἐστι, καὶ ἄλλοις αἴτιόν
τοῦ εἶναι τοῖς μετέχουσιν αὐτῶν, καὶ οὐ δι' ὁμοιότ
αὐτοῖς ἀλλὰ δι' ἑνώσεως ἡ πρὸς πάντα τὰ ὄντα
νωνία γίνεται, καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ἓν ἐπέκεινα τῶν
των ὄν. Κἂν λέγωμεν οὖν πᾶσαν πρόοδον δι' ὁμοιότ
ἀποτελεῖσθαι καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν ὄντων ὡσαύ
συγγινώσκειν χρὴ τοῖς ὀνόμασιν οἷς ἐπὶ τῶν
εἰθισμένοι χρῆσθαι, καὶ παραδείγματα καὶ εἰκόνα
γειν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς αὐτοῖς χρώμεθα καὶ τῆς ἀπ' ἐκ
τῶν ὄντων ἐκφάνσεως. Ὡς γὰρ αὐτὸ προείπομεν . .
αὐτῶν τῶν ὀνομάτων προσάγοντες, οὐδὲν ἐν τοῖ
τούτου σεμνότερον οὐδὲ ἁγιώτερον βλέποντες, οὕτ
τὴν ἀπ' αὐτοῦ τῶν πάντων πρόοδον ὁμοιότητι χαρ
ρίζομεν, οὐκ ἔχοντες ταύτης ὄνομα τῇ προόδῳ θέσθ
τελειότερον. Καὶ ἐπεὶ, ὡς εἴπομεν, εἰ τὰ ἄλλα ὅμο
ἑνὶ λέγοι τις εἶναι, καθόσον ἑνός τινος ἕκαστα με
οὐ κατὰ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο τοῖς ἄλλοις ὅμοιον ἐστίν·
γὰρ ἐπὶ τῶν εἰδῶν τὰ ὅμοια τοῖς εἴδεσιν ὁμοίοις
συγχωροῦμεν ὑπάρχειν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἓν τῶν Π
νιδείων ἦν ἀπόρων, ἀλλὰ καὶ παραδείγμασιν ὅμοια
τὰ μετασχόντα οὖν τοῦ ἑνὸς ὅμοια θέντες τῷ ἑνὶ, οὐκ
στρέψομεν ὅτι καὶ ἐκεῖνο τοῖς μετέχουσιν ὅμοιον,
εἰ θέμις εἰπεῖν, παραδείγμασιν ὅμοιον· τὰ γὰρ ἀ .
ἐν τούτοις . . . . (4) τοῦ ἑνὸς εἰσὶ δόσεις καὶ οἷον εἰ

(1) A. B. C. D. Indicium lacunulæ.

(2) D. τὶ θέσθαι.

(3) Sic A. — B. ἀ. Indicium lacunulæ.

(4) A. B. C. D. In[...] lacunulæ.

καὶ εἰ οὕτως ἔλεγον τὸ ἓν ἄν τινες, οὐ καλῶς ἔλεγον, μόνον εἰ μετ' ἀσφαλείας λέγοιεν, καὶ μὴ διὰ τὸ τῆς ἰδέας ὄνομα καὶ τοῦ παραδείγματος, ἢ πλῆθος ἐκεῖνο ποιοῖεν, ἢ τοῖς εἴδεσιν αὐτὸ συναριθμοῖμεν, ἀλλὰ κατὰ ἀναλογίαν (1) μόνην αὐτὸ προσαγορεύοιμεν ἰδέαν, ὡς ὁ Σωκράτης ἔφατο τἀγαθὸν ἰδέαν τοῦτο τἀγαθοῦ οὖσαν πρὸς τὰ ὄντα πάντα, ὅπερ ἕκαστον τῶν νοητῶν εἰδῶν πρὸς τὴν οἰκείαν σειρὰν τὴν ἀπ' αὐτοῦ καὶ πρὸς αὐτὸ ὑποστᾶσαν· λάβοις δ' ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ὁμοίου τὴν λύσιν, εἶναι γὰρ ὅμοιον τὸ ταυτόν τι πεπονθὸς ὡρίσατο· τὸ δὲ ἓν πέπονθεν οὐδὲν ἢ ταυτὸν ἢ οὐ ταυτὸν, ἀλλὰ ἔστιν ἓν αὐτὸ μόνον· τὰ δὲ μετέχοντα αὐτοῦ πέπονθεν ἀλλήλοις ταυτὸν τὴν τοῦ ἑνὸς μετουσίαν ὥστε ἀλλήλοις μέν ἐστιν ὅμοια κατὰ τὸ ἕν, τῷ δὲ ἑνὶ οὐχ ὅμοια, διότι μή ἐστιν ἐκεῖνο πεπονθὸς τὸ ἕν, ἀλλ' αὐτὸ ἕν. Πολλοῦ ἄρα δεῖ (2) τὸ ἓν ὅμοιον εἶναι τοῖς ἄλλοις, ὅπου μηδὲ τὰ ἄλλα κατὰ τοῦτον τὸν ὅρον ὅμοιά ἐστι τῷ ἑνὶ, τὸ μηδὲν πεπονθότα τῆς ὁμοιότητος ἐν τοῖς ταυτόν τι πεπονθόσι κατ' αὐτὸ τὸ πεπονθέναι τὸ ταυτὸν περιγεγραμμένης· οὐ γὰρ εἴρηται ὅμοιον εἶναι ἄλλο ἄλλῳ, τὸ ἐκεῖνο πεπονθὸς, ὅ ἐστιν ὅμοιον, ἀλλὰ τὸ ταυτὸν ἐκείνῳ πεπονθὸς, ἵν' ᾖ ἄμφω ταυτὸν πεπονθότα ὡσαύτως. Ταῦτα καὶ πρὸς ταύτην ὑφ' ἡμῶν ἀποκεκρίσθω τὴν ἀπορίαν. Ἐπὶ δὲ τὰ ἑξῆς τοῦ Πλάτωνος ἡμῖν μεταβατέον.

« Καὶ μὴν τοιοῦτόν γε ὂν οὔτε ἴσον οὔτε ἄνισον « ἔσται οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ. — Πῇ; (3) »

(1) C. κατὰ τὴν ἀναλογίαν.
(2) C. δεῖται.
(3) Bekk. πῇ δή;

Μετὰ τὴν ἀφομοιωτικὴν τάξιν τῶν θεῶν
σμιον μόνως οὖσαν, τὴν ἀπόλυτον ἰδίως προσα
μένην οἱ θεολόγοι τάττειν ἀξιοῦσιν, ἧς ἴδιόν ἐσ
ὁ ἐκείνων λόγος, καὶ ἐξῃρῆσθαι τῶν ἐν τῷ κόσμο
μάτων καὶ κοινωνεῖν αὐτοῖς καὶ προσεχῶς ἐπι
ναι τοῖς ἐγκοσμίοις θεοῖς· διὸ τὴν μεσότητα κ
σθαι αὐτὴν φασὶν τῶν τε ὑπερκοσμίων μόνως ὄν
τῶν ἐγκοσμίων θεῶν. Ταύτην δὴ οὖν τὴν ἀπόλυτ
παραδώσει μὲν καὶ αὐτὸς ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσ
ἐρεῖ τὸ ἴδιον ἐκεῖ ὁπότ' ἐστὶν αὐτῆς καὶ ὅ τι τοῦτ
σθαι, οἷον ὅτι καὶ ἐγκόσμιός ἐστί πως καὶ ὑπερκ
συναγωγὸς μὲν οὖσα τῶν ἰδίως καλουμένων ἐγ
θεῶν, προάγουσα δὲ εἰς πλῆθος τὴν ἕνωσιν τῆς
ωτικῆς καὶ ὑπερκοσμίου μόνως οὔσης πάσης
Ἐκεῖ μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, παραδώσει καὶ ταύ
τάξιν, ἐνταῦθα δὲ παρῆκεν αὐτὴν καὶ μεταβέβη
τοὺς ἐγκοσμίους μόνως ὄντας θεούς· δι' ἣν δὲ
ἐν ἐκείνοις ἀκριβέστερον ἐπιγνωσόμεθα· τότε
θεοῖς φίλον, καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν τάξιν κατανο
Ἀλλ' ἵνα μὴ θαυμάζωμεν καὶ ἐν ἐκείνοις, προετ
νάμεθα καὶ ἐν τούτοις καὶ ἅμα ὅπως πρὸς τ
τὴν αἰτίαν τρέψωμεν τοὺς τῆς ἀληθείας φιλοθε
Μεταβέβηκε μὲν οὖν ἐπὶ τοὺς ἐγκοσμίους θεο
ἐστιν ἴδιον τὸ ἶσον καὶ ἄνισον, τὸ μὲν διὰ τὸ
αὐτῶν καὶ μήτε προσθήκην οὐδεμίαν μήτε ἀ
δεχόμενον· τοιοῦτον γὰρ τὸ ἶσον ἑαυτῷ τὸν αὐτ
ἀεὶ διαφυλάττον· τὸ δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῶν δυ
καὶ τὴν ἐν αὐταῖς ὑπεροχὴν καὶ ἔλλειψιν· ἐπὶ τού

αἱ διαιρέσεις μάλιστα καὶ αἱ ποικιλίαι τῶν δυνάμεων (1) καὶ αἱ τῶν προόδων διαφορότητες καὶ ἀναλογίαι καὶ οἱ διὰ τούτων δεσμοὶ τὴν χώραν ἔλαχον, ἀφ' ὧν καὶ ὁ Τίμαιος ὑπέστησε τὰς ἐξημμένας αὐτῶν ψυχὰς, οἷς ἀπὸ τῆς ἰσότητος πᾶσιν ἡ γένεσις. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς ἑπομένοις γενήσεται γνωριμώτερα μᾶλλον ἡμῖν, εἰ καὶ ἔστι δῆλον, ὡς εἴπομεν καὶ ἐκ τῶν ἐν Τιμαίῳ ῥηθέντων, ὅτι καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν σωμάτων δι' ἀναλογίας συνέστησαν, ὧν τὰς αἰτίας δεῖ προϋπάρχειν ἐν τοῖς προσεχῶς αὐτῆς ὑφεστῶσι θεοῖς. Ἐκείνων οὖν ἴδιον εἰκότως τὸ ἴσον καὶ τὸ ἄνισον· ποιεῖται δὲ τὰς περὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἴσου καὶ ἀνίσου νῦν ἀποδείξεις ἔκ τε τῆς ταυτότητος καὶ ἐκ τῶν πολλῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ τοῦ ἀνομοίου. Καίτοι ταῦτα προείρηται προσεχῶς εἰκότως· πᾶσα γὰρ ἡ ἐγκόσμιος θεότης ἀπὸ τῆς δημιουργικῆς πρόεισι μονάδος καὶ τοῦ πρωτίστου πλήθους, ὃ πρῶτον ἀπέφησε τοῦ ἑνός· ὅπως δὲ πρόεισι καὶ ταῦτα ἀληθῆ, προϊοῦσιν ἔσται κατάδηλον. Πάνυ δ' οὖν τοῦτο (2) πειστέον ὅτι ἐξ ὧν αἱ ἀποδείξεις, ταῦτά εἰσιν αἴτια προηγούμενα τούτων περὶ ὧν ὁ λόγος, ὥστε καὶ τὸ ἴσον καὶ τὸ ἄνισον, καθόσον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς καὶ διὰ τῆς ταυτότητος ὑφέστηκε καὶ τῶν πολλῶν, κατὰ τοσοῦτον ἀποφάσκεται διὰ τούτων τοῦ ἑνός· διὸ καὶ οὕτως ἤρξατο τοῦ λόγου, καὶ μὴν τοιοῦτόν γε ὂν, οὐχ οἷον νῦν, ἀλλ' οἷον ἔμπροσθεν ἐδείχθη παντελῶς ἄδεκτον ταυ-

(1) B. C. D. Deest καὶ τὴν ἐν αὐταῖς usque ad καὶ αἱ τῶν προόδων.

(2) C. τούτοις.

τοῦ καὶ ἑτέρου καὶ ἀπλήθυντον. Τοιοῦτον οὖν ὂν οὔτ' ἴσόν ἐστιν οὔτ' ἄνισον οὔτε ἑαυτῷ οὔτε τοῖς ἄλλοις· πάλιν γὰρ καὶ ταῦτα διπλᾶ ἐστι τὰ συμπεράσματα, καθάπερ τὰ περὶ τοῦ ὁμοίου καὶ ἀνομοίου καὶ τούτου καὶ ἑτέρου. Καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχοι, καὶ ἀπὸ τοῦ ταυτοῦ καὶ ἑτέρου δυκνύοιτο μήτε ἴσον ὂν μήτ' ἄνισον, εἰκότως ἐπέκεινα τὸ ταυτὸν δήπου καὶ ἕτερον τοῦ ὁμοίου καὶ ἀνομοίου, διότι μὴ τούτοις ὑπάρχει μόνοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἴσοις καὶ ἀνίσοις, καὶ ὡσαύτως τοῦ τε ὁμοίου καὶ ἀνομοίου ὁλικώτερα· ὑπάρχει γὰρ καὶ τοῖς ἴσοις καὶ ἀνίσοις· τὸ γὰρ ἀπὸ πλειόνων μετεχόμενον ὁλικώτερον ἐστί. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς τάξεως τῶν προβλημάτων. Ὅτι δὲ καὶ ταῦτα τὰ δύο τῆς διττῆς εἴρηται συστοιχίας τῶν θείων οὐκ ἄδηλον· ἀνατέταται γὰρ τὸ μὲν ἴσον εἰς τὸ ὅμοιον καὶ ταυτὸν, καὶ τὸ ἐν ἄλλῳ καὶ τὸ περιφερὲς καὶ τὸ ὅλον, τὸ δὲ ἄνισον εἰς τὸ ἀνόμοιον καὶ τὸ ἕτερον καὶ τὸ ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ εὐθὺ καὶ τὸ μέρη ἔχον, πάλιν δὲ τούτων τὰ μὲν εἰς τὸ πέρας, τὰ δὲ εἰς τὸ ἄπειρον. Καί μοι δοκεῖ καὶ διὰ τοῦτο κατά τινας οἷον ἀντιθέσεις προάγειν τὸν λόγον, ἵνα δείξῃ τὸ ἓν ἐπέκεινα πάσης ἀντιθέσεως μηδενὶ συντεττόμενον, ἅπαν δ' ἓν ἀντικείμενον ἁπάντων ὁμοίως ἐξῃρημένον (2). Καὶ γὰρ αὖ, ὡς εἴπομεν πολλάκις, εἰ μὲν τὸ χεῖρον τῆς ἀντιθέσεως, ἄτοπον· οὐδὲν γὰρ κρεῖττον ἔσται αἴτιον τοῦ χείρονος, ἀλλὰ κοινωνήσει μέν πως αὐτῷ, κυρίως δὲ αἴτιον οὐκ ἔσται·

(2) C. ἐξημμένον.

οὔτε γὰρ ἡ ταυτότης ὑφίστησι τὴν ἑτερότητα, οὔτε ἡ στάσις τὴν κίνησιν, οὐθ' ὅλως ἐστὶ τὸ τοῦ παράγοντος πρὸς τὸ παραγόμενον, ἀλλὰ περιοχὴ καὶ ἕνωσις ἀπὸ τοῦ κρείττονος ἐφήκει τῷ χείρονι.

« Ἴσον μὲν ὂν τῶν αὐτῶν μέτρων ἔσται ἐκείνῳ ᾧ « ἂν ἴσον ᾖ. — Ναί. — Μεῖζον δέ που ἢ ἔλαττον ὄν, « οἷς μὲν ἂν σύμμετρον ᾖ τῶν μὲν ἐλαττόνων πλείω μέτρα « ἕξει, τῶν δε μειζόνων ἐλάττω. — Ναί. — Οἷς δ' ἂν « μὴ σύμμετρον, τῶν μὲν σμικροτέρων, τῶν δὲ μειζό- « νων μέτρων ἔσται. — Πῶς γὰρ οὔ; »

Τὸ μὲν ἴσον καὶ τὸ ἄνισον τὸ νῦν παραλαμβανόμενον ὡς οὔτε τὸ φυσικὸν ἁπλῶς ἐκληπτέον, οὔτε τὸ μαθηματικὸν, οὔτε τὸ ἐν λόγοις ἱδρυμένον ψυχικοῖς, οὔτε αὐτὸ τὸ νοερὸν εἶδος εἴρηται ἡμῖν διὰ τῶν ἔμπροσθεν· πάντα γὰρ ταῦτα μερικῶς ἐφάπτεται τῶν θείων πραγμάτων, καὶ ἔστιν ἀνάξια τῆς περὶ τοῦ ἑνὸς ὑποθέσεως· ποῦ γὰρ ἂν εἴη σεμνὸν, ὡς ἤδη προείπομεν, ὡς ἑνὸς εἴδους νοεροῦ; τί γὰρ ἂν λέγοις τὰ ἄλλα κρεῖττον εἶναι τὸ ἕν; Ἀλλ', ὥσπερ εἴπομεν, ἑνὸς ἰσότητα καὶ ἀνισότητα ληπτέον, τὴν διὰ πάσης φοιτῶσαν τῆς ἐγκοσμίου θεότητος, εἰ καὶ ἐφαρμόζουσι αἱ ἀποδείξεις καὶ τοῖς φυσικοῖς ἴσοις καὶ τοῖς μαθηματικοῖς καὶ τοῖς ἐν τοῖς λόγοις τοῖς ψυχικοῖς καὶ τοῖς ἐν τοῖς εἴδεσι τοῖς νοεροῖς. Δεῖ γὰρ ἄνωθεν ἐπὶ πάντων ἄρχεσθαι (1) τὰς ἀποδείξεις καὶ διατείνειν διὰ πάντων τῶν δευτέρων, ἵνα πάντων ἐξῃρημένον ἀποδεικνύηται τὸ ἓν τῶν θείων, τῶν νοερῶν, τῶν ψυχικῶν, τῶν μαθηματικῶν, τῶν φυσικῶν εἰδῶν. Πάντα οὖν

(1) C. κατάρχεσθαι.

ὅσα λέγεται νῦν ἀξιώματα περί τε τῶν ἴσων καὶ ἀνίσων, ἐφαρμοστέον τῇ τάξει ταύτῃ τῶν θεῶν· ἐπεὶ γάρ εἰσι καὶ ἐν ταύτῃ πολλαὶ δυνάμεις, αἱ μὲν ἀλλήλαις σύστοιχοι καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος καὶ ἀγαθὸν ἀνατεινόμεναι, αἱ δὲ διαφέρουσαι κατά τε ὑπεροχὴν καὶ ὕφεσιν, ἐκείνας μὲν κατὰ τὴν ἰσότητα χαρακτηρίζεσθαι ῥητέον· τὸ γὰρ ἀγαθὸν μέτρον ἑκάστων. Τὰ γοῦν τῷ αὐτῷ ἀγαθῷ συνηνωμένα τῷ αὐτῷ μέτρῳ μεμέτρηται καὶ ἔστιν ἴσα ἀλλήλοις, τὰς δέ γε μὴν συστοίχους ἀλλήλαις κατὰ τὸ ἄνισον πεποιῆσθαι τὴν πρόοδον θετέον, ἐπειδὴ τὰς μὲν ὑπερέχειν, τὰς δὲ ὑφεῖσθαι λέγομεν. Ἀλλ᾽ ἐπεὶ καὶ τῶν ἀνίσων τὰ μὲν σύμμετρα, τὰ δὲ ἀσύμμετρα, δῆλον ὅτι καὶ ταῦτα τοῖς θείοις ἐφαρμόσομεν, τὴν μὲν συμμετρίαν, ἐφ᾽ ὧν τὰ δεύτερα συνανακεράννυται τοῖς πρὸ αὐτῶν καὶ ὅλων μετέχει τῶν κρειττόνων (οὕτω γὰρ καὶ ἐν τοῖς μέτροις τὸ ἔλαττον ἐθέλει μέτρον κοινὸν ἔχειν πρὸς τὸ μεῖζον, ὅλον ἑκάτερον τοῦ αὐτοῦ μετροῦντος), τὴν δὲ ἀσυμμετρίαν, ἐφ᾽ ὧν τὰ καταδεέστερα διὰ τὴν τῶν κρειττόνων ἐξῃρημένην ὑπεροχὴν μετέχει μέν πως αὐτῶν, ὅλοις δὲ αὐτοῖς συνάπτεσθαι διὰ τὴν ἑαυτῶν ὕφεσιν ἀδυνάτως ἔχει. Ταῖς γὰρ μερικαῖς αἰτίαις καὶ πολλοσταῖς ἀπὸ τῶν πρώτων, ἀσύμμετρός ἐστιν ἡ πρὸς ἐκεῖνα κοινωνία, καὶ ἡ πρὸς τὸ αὐτὸ νοητὸν ἀγαθὸν ἐκείνοις ἀνάτασις· καὶ ἔοικεν εἰ τῶν ἐγκοσμίων ἐστὶ θεῶν ταῦτα συνθήματα, τὸ ἴσον λέγω καὶ τὸ ἄνισον, εἰκότως ἐνταῦθα καὶ τὸ σύμμετρον ἀναφανῆναι τοῦτο καὶ τὸ ἀσύμμετρον. Ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἀσωμάτοις καὶ ἀΰλοις χώραν ἡ τούτων

ἀντίθεσις οὐκ ἔχει, πάντων ἐκεῖ ῥητῶν ὄντων καὶ ἐν εἴδεσι καθαροῖς ὑφεστώτων· ὅπου δέ ἐστι καὶ ὑλικὸν ὑποκείμενον καὶ μίξις εἴδους καὶ ἀνειδέου τινὸς, εἰκότως καὶ συμμετρίας ἐστὶν ἐνταῦθα ἀντίθεσις ὧν οἱ ἐγκόσμιοι προσεχῶς εἰσι, συνεκτικοὶ ψυχῶν καὶ σωμάτων εἴδους καὶ ὕλης. Εἰκότως ἄρα πέφυκεν ἐν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἄνισον διαίρεσιν τὸ σύμμετρον καὶ ἀσύμμετρον· διὸ καὶ τούτων ὁ ἐπαπορῶν ἐμνημόνευσε λόγος. Ταῦτα μὲν οὖν καὶ εἰσαῦθις ἐπιπλέον ἀνασκεψόμεθα· νῦν δὲ ὅτι γεωμετρικῶς πρὸ (1) τῶν ἀποδείξεων ὅρους λαμβάνει τοῦ ἴσου, τοῦ συμμέτρου, τοῦ ἀσυμμέτρου, λεκτέον· ἴσον μὲν λέγων, τὸ τοῖς αὐτοῖς μέτροις μετρούμενον· σύμμετρον δὲ τὸ τῷ αὐτῷ μέτρῳ μετρούμενον, ἐὰν (2) μὲν μεῖζον ᾖ, πλεονάκις ἢ τὸ ἔλαττον, ἐὰν δὲ ἔλαττον, ἐλαττονάκις ἢ τὸ μεῖζον· ἀσύμμετρον δὲ τὸ διαιρούμενον εἰς ἴσα μὲν κατ' ἀριθμὸν, ἄνισα δὲ κατὰ μέγεθος. Εἰ μὲν ἔλαττον εἴη, δῆλον ὡς εἰς ἐλάσσονα, εἰ δὲ μεῖζον, δῆλον ὡς εἰς μείζονα· τὸ μὲν ἔλαττον σμικροτέρων ἔσται μέτρων ἴσων κατ' ἀριθμόν, τὸ δὲ μεῖζον μειζόνων. Ἐὰν γὰρ λάβῃς τὴν πλευρὰν καὶ τὴν διάμετρον, καὶ διέλῃς ἑκατέραν δίχα, δῆλον ὡς ἡ μὲν μείζων ἕξει τῶν μερῶν ἑκάτερον, ἡ δὲ ἔλαττον. Ἐπ' ἀμφοτέρων δὲ τῶν συμμέτρων καὶ τῶν ἀσυμμέτρων ὁμοίως πρὸς μείζονα καὶ ἐλάσσονα τῆς παραβολῆς οὔσης, ἐφ' ὧν μὲν τῶν μέτρων τῶν αὐτῶν ὄντων, ἄλλη πλεονάκις ἢ ἐλασσονάκις, ἐφ' ὧν δὲ εἰς ἴσα μὲν τῆς διαιρέσεως γιγνομένης (3), ἄλλη

(1) C. πρὸς ταῖς ἀποδείξεσι.
(2) D. ἐὰν μὲν γὰρ μεῖζον.
(3) C. γενομένης.

εἰς μείζονα κατὰ τὸ μέγεθος ἢ εἰς ἐλάσσονα, ὅπου μὲν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς διαφορᾶς οὔσης, ὅπου δὲ κατὰ τὸ μέγεθος ἀσυμμέτρων ὑπαρχόντων. Τούτων δὴ τῶν ὅρων προειλημμένων ἑξῆς ἐπάγει τὰς ἀποδείξεις δι' ὧν ἀποδείκνυται πρῶτον μὲν ὅτι οὐκ ἔστιν ἴσον τὸ ἓν οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ, ἔπειτα ὅτι οὔτε ἄνισον πάλιν οὔτε ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ· λέγει δὲ οὕτως·

« Οὐκοῦν ἀδύνατον τὸ μὴ μετέχον τοῦ αὐτοῦ ἢ « μέτρων τῶν αὐτῶν εἶναι ἢ ἄλλων ὁντινωνοῦν τῶν « αὐτῶν; — Ἀδύνατον. — Ἴσον ἄρα μὲν οὔτ' ἂν ἑαυ- « τῷ, οὔτε ἄλλῳ εἴη, μὴ τῶν αὐτῶν μέτρων ὄν. — « Οὐκοῦν φαίνεταί γε. »

Συλλογισμὸς ἐπὶ τοῦ ἴσου γενόμενος καὶ ἀφαιρῶν αὐτὸ τοῦ ἑνὸς τοιοῦτος ἐστί· τὸ ἓν οὐδενὸς μετέχει ταυτοῦ· τὸ ἴσον μετέχει πως τοῦ ταυτοῦ κατὰ τὴν τοῦ μέτρου δύναμιν· τὸ ἓν ἄρα οὐδαμῶς ἐστιν ἴσον· ὅτι δὲ ταυτόν· τὸ γὰρ ταυτὸν πολλαχῶς ἐστι. Καὶ γὰρ κατὰ τὸ εἶδος καὶ κατὰ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατά τι μέτρον καὶ κατὰ τὸν χρόνον ἔστι καὶ κατὰ τὸν τόπον τῶν πραγμάτων ταυτότητας λαβεῖν· ἔστι γὰρ καὶ τῷ μέτρῳ ταυτὰ ἀλλήλοις καὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῷ εἴδει καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ ἄλλοις πολλοῖς· δι' ὧν (1) ἡ τῆς ταυτότητος διήκει δύναμις. Τὸ μὲν οὖν ἴσον ὡς δεύτερον τῆς (2) ταυτότητος ὑφίσταται κατ' αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἑνός, τὸ δὲ ἓν ἐπέκεινα ταυτότητος ὂν πολλῷ δήπου μᾶλλον ἐξῄρηται καὶ τῆς ἰσότητος, ὅπου γε οὐδὲ εἰ μέγε-

(1) B. διό. (2) C. τῇ ταυτότητι.

θός τι εἴη, μὴ ὁμοειδὲς δὲ πρὸς ὃ ἀντεξετάζεται, οὐκ ἄν ποτ' ἐκεῖνο ῥηθείη οὔτ' ἴσον οὔτ' ἄνισον· ἐν γὰρ τοῖς ὁμοειδέσι ταῦτα μόνως ἐστί. Τίς οὖν ἂν εἴη εἰς (1) γραμμὴν καὶ ἐπιφάνειαν ἴσην καὶ ἄνισον, ἐπίπεδον καὶ στερεόν· οὐ γὰρ συμβλητὰ ταῦτα ἀλλήλοις, καλῶς και τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τοῖς περὶ κινήσεως λόγοις τὰς ὁμοειδεῖς ὁρίζοντος εἶναι σύμβλητὰς, ἀλλ' οὐχὶ τὰς ἀνομοιοειδεῖς, οἷον αὔξησίν τε καὶ ἀλλοίωσιν ἢ γένεσιν καὶ τοπικὴν κίνησιν. Τὸ οὖν ἓν ἀσύμβλητον πᾶσι τοῖς μετ' αὐτὸ καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ὕπαρξιν ἔχουσιν οὔτ' ἴσον οὔτ' ἄνισον εἶναι δύναιτο ἐκείνοις, ἀλλ' οὐδ' ἑαυτῷ τὴν ἑνοειδῆ κρείττονα οὖσαν ἔχον, καὶ οὐδὲν ἰσότητος δεόμενον· ᾧ καὶ δῆλον ὅτι οὐχ ὡς ποσόν τι λέγεται τὸ ἓν, ἵνα καὶ ἰσότητος ᾖ δεκτικὸν, ἀλλ' ὡς τῆς ἁπλότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀμερίας διὰ τούτου μόνου σημαίνεσθαι δυναμένης· τὸ γὰρ ἐκβεβηκὸς ἀπὸ πά...(2) δείξασθαι θέλοντες, ἓν αὐτὸ προσείπομεν, οὐχ ὁμοταγὲς τοῖς πεπληθυσμένοις, οὐχ ὡς τῶν μονάδων τὸ ἓν τοῖς ἀριθμοῖς ἐντιθέντες, ἀλλ' ὡς ὕπαρξιν οὐδὲν οὖσαν τῶν πάντων σημαίνοντες, ἧς ὁ μετασχὼν πάντως ἅψεταί πως ἐκεῖνο ἔστιν ἕν. Δέδεικται δ' οὖν μέχρι τούτων ὅτι μηδαμῶς ἐπιδέχεται (3) τὸ ἴσον, διότι μηδὲ τὸ ταυτὸν, μήτε κατὰ χρόνον μήτε κατὰ ἀριθμὸν, μήτε κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον, ὡς ταυτότητος ὅλως ἄδεκτον ὑπάρχον.

« Ἀλλαμὴν πλειόνων γε μέτρων ὂν ἢ ἐλαττόνων,

(1) Sic Codd. — A habet οἱ, vel ὅς. An non εἴποι?

(2) Sic Codd. Indicium lacunulæ.

(3) C. ἀποδέχεται.

« ὅσων περ μέτρων, τοσούτων καὶ μερῶν ἂν εἴη· καὶ « οὕτως αὖ οὐκέτι ἓν ἔσται, ἀλλὰ τοσαῦτα ὅσα περ « καὶ τὰ μέτρα. — Ὀρθῶς. — Εἰ δέ γε ἑνὸς μέτρου εἴη, « ἴσον ἂν γίγνοιτο τῷ μέτρῳ, τοῦτο δὲ ἀδύνατον ἐφάνη, « ἴσον αὐτὸ (1) αὐτῷ εἶναι. — Ἐφάνη γάρ. »

Δεύτερος ἐπὶ τούτοις παραδίδοται συλλογισμὸς, ἀναιρῶν τὴν ἀνισότητα παντελῶς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς, τοιοῦτος· τὸ ἓν πολλῶν μέτρων ἢ καὶ μερῶν οὐκ ἔστι δεκτικόν· ἅπαν δὲ ἄνισον πολλῶν ἐστι μερῶν δεκτικόν· τὸ ἓν ἄρα οὐκ ἔστιν ἄνισον. Κἄν τε γὰρ πλειόνων ἢ μέτρων τὸ ἄνισον κἂν ἐλασσόνων, πλῆθος ἔχει τι τῶν μέτρων· πᾶν δὲ πλῆθος ἀφείλομεν ἐκ τοῦ ἑνὸς τό τε ἔλασσον καὶ τὸ πλέον· τὸ ἄρα ἄνισον κατωτέρω μέν ἐστι τοῦ πλήθους τοῦ πρώτου καὶ ὑφέστηκε κατ' αὐτὸ, μετέχει δὲ καὶ τῆς τοῦ ἑνὸς αἰτίας· ἡ γὰρ ἀπόφασις γένεσίς ἐστιν, ὡς πολλάκις εἴρηται, τῆς καταφάσεως. Διὰ τούτων μὲν οὖν ἔδειξε τὸ ἓν καὶ τῆς ἀνισότητος ἐξῃρημένον· ἐπειδὴ δὲ εἴποι ἄν τις ἀπορῶν, ἀλλὰ ἴσον μήτε ἐλαττόνων ἔσται μέτρων μήτε πλειόνων, ἀλλ' ἑνὸς, ἵνα μὴ πλῆθος ἐν τῷ ἑνὶ καταλίπωμεν, αὐτῷ οὖν ἔστω ἑαυτοῦ μέτρον· διὰ δὴ τούτων λύων τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐπήνεγκεν ὅτι ἄρα εἴ τις τοιοῦτον ὑπόθοιτο τὸ ἓν, ἔσται ἴσον τινὶ πάντως τῷ ἑαυτοῦ μέτρῳ· καὶ εἰ μὴ αὐτῶν τὸ ἴσον καὶ τὸ ἓν, διότι τὸ μὲν καθ' αὑτὸ, τὸ δὲ πρός τι, δῆλον ὡς ἴσον ὂν τὸ ἓν ἔσται καὶ οὐχ ἓν διὰ τὸ ἴσον οὐχ ἓν ὄν· ὃ γὰρ ἂν αὐτῷ προσθῇ, ἀφαιρεῖ τὸ ἓν, ἀναινομένου τοῦ ὡς

(1) B. C. D. ἴσον αὐτῷ εἶναι. — Bekk. rectè : ἴσόν τῳ αὐτὸ εἶναι.

ἀληθῶς ἑνὸς παντὸς, ἀλλ' οὐ προσθήκην οὐ (1) προστιθέντος· οὐκέτι μόνον ἔσται μετ' ἄλλου ἕν, οὐδὲ αὐτοέν, ἀλλά τι ἓν τὸ μετὰ τοῦ προστιθέντος φανταζόμενον. Ἔσται οὖν οὐχ ἓν ἴσον ὄν, κἄν τε ὑπ' ἄλλου τινὸς ἑνὸς μετρῆται κἄν τε ὑφ' ἑαυτοῦ· δέδεικται δὲ ὡς οὐδὲν τὸ ἓν ἴσόν ἐστιν· οὔτε ἄρα ἓν ἔχει μέτρον τὸ ἕν, οὔτε πολλά· καὶ γὰρ εἰ μὲν ἑαυτοῦ μέτρον εἴη . . . . (2) ἀνέκφατον ἔσται μετροῦν ἑαυτὸ καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ μετρούμενον, καὶ ἔσται οὐχ ἓν ὡς ἀληθῶς ἀλλὰ δυοειδές (3). Τοῦτο δὲ ἡμᾶς ἀνέπεισεν ἀπογνῶναι καὶ ὅτι ἐν ἑαυτῷ ἐστιν, ᾧ καὶ δῆλον ὅτι καθ' αὐτὸ μὲν ἀποδοτέον τῷ ἑνὶ, πρὸς ἑαυτὸ δὲ οὐδέν, ἵνα μὴ διπλασιάσαντες αὐτὸ λάβωμεν καὶ ποιήσαντες πεπονθὸς τὸ ἕν, ἀλλ' οὐκ αὐτοέν . . . . (4) μετ' αὐτὸ μέτρον συντεταγμένον ἔσται τοῖς μετρουμένοις καὶ ἐν αὐτοῖς ὂν ἑαυτῷ, κἀκεῖνα μετροῦν ὡς τὸν ἀριθμὸν ἡ μονὰς ἐν τῷ ἀριθμῷ οὖσα· δεῖ δὲ ἐξῃρημένον αὐτὸ πάντων ὑπάρχειν· καὶ μέρος οὐδὲν ὅσον, ἵνα μὴ ἀτελέστερον ᾖ τῶν ἄλλων ὧν ἐστι μέρος· πᾶν γὰρ μέρος ἀτελές. Εἰ οὖν ὡς μέρος τῶν μετρουμένων εἴη μέτρον, ἀτελέστερον ἔσται τῶν ἄλλων· οὐκ ἄρα ἐκείνων ἐστὶ μέτρον τὸ ἓν ἐπέκεινα· εἰ ἔστι μέρος ἄλλων τι, ἓν ἔσται καὶ οὐκ αὐτοέν· ἡ γὰρ πρὸς τὰ ἄλλα μέρη διαφερότης τὶ ἓν αὐτὸ ποιήσει· καὶ γὰρ ἐκείνων ἕκαστον μέρος ὂν ἕν τε ἐστι πάντως. Εἰ οὖν μηδὲ ὅλον ἐστὶ τὸ

(1) Sic Codd.

(2) A. B. C. D. Indicium lacunulæ. B. εἴη, σχί . . . . ἀνέκφατον.

(3) B. δυοδές.

(4) A. B. C. D. Indicium lacunulæ.

αὐτὸ, ἵνα μὴ πεπονθὸς ᾖ τὸ ἕν, ὡς ἐν Σοφιστῇ δέδειχε, πολλῷ μᾶλλον μέρος οὐκ ἔστιν, ἵνα μὴ καὶ ἀτελὲς ᾖ πρὸς τῷ καὶ πεπονθὸς εἶναι τὸ ἕν. Ἐκ δὲ τούτου φανερὸν ὡς οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ ἓν τῶν εἰδῶν τι ἕν· πᾶν γὰρ εἶδος μέρος ἐστὶ τοῦ νοητοῦ παντὸς, ἀλλ' ἐξήρηται καὶ τοῦ ὅλου νοητοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ εἰδῶν μερῶν ὄντων. Ὡς οὖν λέγεται μέτρον αὐτὸ τῶν ὅλων ἢ ὡς τὰ μέτρα πᾶσι χορηγοῦν, οὕτω γὰρ καὶ ἓν ἐπονομάζεται ὡς τῆς ἑνώσεως καὶ τῆς συνοχῆς πᾶσιν αἴτιον, ἐπεὶ καθ' αὑτό γε τούτων οὐδέν ἐστι. Καὶ πῶς γὰρ ἂν εἴη μέτρον, ἐπέκεινα παντὸς πέρατος ὂν καὶ ὅρου καὶ ἑνότητος; πᾶν δὲ μέτρον πέρας ἐστὶ τοῦ μετρουμένου καὶ ὅρος. Ὅταν οὖν ὁ Πλάτων ἐν Νόμοις μέτρον λέγῃ τὸ θεῖον τῶν πάντων, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τὸν ἄνθρωπον, ὥς πού τις τολμᾷ τῶν πρὸ αὐτοῦ λέγειν, δεῖ νοεῖν πῶς αὐτὸ εἶναί φησι μέτρον, εἰ περὶ τοῦ πάντων (1) ἐπέκεινα ποιοῖτο τὸν λόγον, καὶ ὅτι (2) ὡς ὁρίζοντα πᾶσι τό τε εἶναι τοῖς οὖσι καὶ τὸ εὖ εἶναι τῶν ἐν ἑκάστοις μέτρων ὄντων προαίτιον. Δηλοῖ γοῦν καὶ ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης ἐν τῇ ἀπαριθμήσει τῶν τοιούτων ἀγαθῶν, ἐν τοῖς πρώτοις μετεχομένοις ἀγαθοῖς καὶ οὔπω περατοειδέσι θέμενος μέτρον, ὥς περ καὶ τὸν καιρὸν καὶ τὸ μέτρον, καὶ περὶ ταῦτα εἶναι τὸ πρῶτον εἰπὼν ἀγαθὸν, ἀλλ' οὐ τῶν πάντων ἐπέκεινα τῶν ὁπωσοῦν ἢ μικτῶν ἢ περατοειδῶν ἢ τῆς ἀπείρου φύσεως εἶναι λεγομένων, ὥστ' εἰ λέγειν τολμῴη τις ἐκεῖνο μέτρον, ὡς πάντων ὂν ἐφετὸν, αὐτὸ θήσεται μέτρον·

(1) D. περὶ τοῦ παντὸς.

(2) Sic Codd. Hic mendum aliquod subesse videtur.

ἀλλ' οὐχ ὡς ὁμοταγὲς τοῖς ὑπ' αὐτοῦ μετρουμένοις.

«Οὔτε ἄρα ἑνὸς μέτρου μετέχον οὔτε πολλῶν οὔτε «ὀλίγων, οὔτε τὸ παράπαν τοῦ αὐτοῦ μετέχον, οὔτε «ἑαυτῷ ποτε ὡς ἔοικεν ἔσται ἴσον, οὔτε ἄλλῳ· οὔτε (1) «αὖ μεῖζον οὐδὲ ἔλαττον, οὔτε ἑαυτοῦ οὔτε ἑτέρου. «—Παντάπασι μὲν οὕτως.»

Παρατηρητέον (2) ὅπως ἐν τῷ συμπεράσματι κατὰ τάξιν ἀπὸ τῶν προσεχῶς δεδειγμένων ἀνατρέχει διὰ τῶν μέσων ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τῶν προβλημάτων. Οὔτε γάρ, φησιν, ἑνὸς μέτρου μετέχον ἐστὶ τὸ ἕν, τοῦτο δὲ ἦν τὸ ἔσχατον τῶν δεδειγμένων· οὔτε πολλῶν οὔτε ὀλίγων, ταῦτα δὲ ἦν, ἅπερ ἐν τοῖς μέσοις ἐδείκνυμεν· οὔτε τὸ παράπαν τοῦ αὐτοῦ μετέχον, τοῦτο δὲ ἦν ὃ πρώτιστον εἴρηται· δείκνυσι δ' ὅμως ὡς οὐδαμῶς ἐστιν ἴσον τὸ ἕν, ἔπειτα λοιπὸν αὐτὸ τὸ πρόβλημα, τὸ μήτε ἴσον εἶναι μήτε ἄνισον αὐτό. Διεῖλε δὲ τὸ ἄνισον ἐν τῷ συμπεράσματι, μεῖζον καὶ ἔλαττον εἰπών, ἅπερ ὠνόμαζεν ἐν τῇ προτάσει κοινῶς, διὰ τοῦ ἀνίσου παραλαμβάνων, ἀμφότερα δεικνὺς ἡμῖν καὶ διὰ ταύτης τῆς τάξεως ὅτι ἄρα καὶ τὸ τῶν ἐγκοσμίων θεῶν γένος, οἷς προσήκει τὸ ἴσον τοῦτο καὶ ἄνισον, ἄνω μὲν καὶ κατὰ τὰς ἄκρας αὐτῶν ἡνωμένον ἐστί, κάτω δὲ καὶ κατὰ τὸ προϊὸν διῄρηται καὶ μέχρι τῶν μερικωτάτων προϊὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν μέτρων ἐπὶ τὰ πολλά, καὶ τὰ ὀλίγα καὶ τὸ ἓν οὐ δεῖ (3)· καὶ μὴ μέτρον ἰσότητι κρατούμενον ἀνακαλύπτει καὶ συνελίσσεται πάλιν ἐπὶ

(1) Bekk. οὐδέ.

(2) D. Παρατηρητέον ἐν τούτοις.

(3) Locus hic corruptus videtur.

τὴν ἀρχήν· ἡ γὰρ ἀνισότης πᾶσα αὐτῶν κρατεῖται πανταχόθεν ὑπὸ τῆς ἰσότητος. Δέδεικται ἄρα τὸ ἓν ἐπέκεινα τῶν ἐγκοσμίων θεῶν ἁπάντων, εἴπερ τούτων ἴδιον τὸ ἴσον καὶ ἄνισον. Ὅπως μὲν οὖν τῇ τούτων τάξει προσήκειν φαμὲν τὴν ἀντίθεσιν ταύτην, ἐν τοῖς ἐφεξῆς γνωσόμεθα, τοῖς τοῦ Πλάτωνος ῥήμασιν ἑπόμενοι· λάβωμεν δὲ νῦν ἐκ τῶν προῤῥηθέντων τοσοῦτον, ὡς ἄρα τὸ ἓν οὐ δεῖ λέγειν οὔτε κατὰ τὴν ἕνωσιν οὔτε κατὰ τὴν ἀμέρειαν οὔτε (2) κατὰ τὸν τῆς αἰτίας λόγον τῶν μετὰ τὸ ἕν, οὔτε μεῖζον οὔτε ἔλασσον οὔτε ἴσον· ἐν οἷς γάρ ἐστι σύγκρισις ταῦτα μόνως ἔχει χώραν· ἔστι δὲ καὶ παραβολὴ τοιάδε σύγκρισις ἐν οἷς ταυτόν τί ἐστιν ἐπίτασιν καὶ ἄνεσιν δεδεγμένον· ὅπου δὲ μηδέν ἐστι ταυτὸν, πῶς ἄν τι τῶν κατὰ σύγκρισιν ἢ παράθεσιν ὀνομάτων λέγειν εἴη δυνατόν; οὐδ' ἄρα τὰς ὑπερθέσεις ἐπ' ἐκεῖνο τῶν ἄλλων ἀνοιστέον πᾶσιν, ἅς εἰώθασί τινες αὐτῷ προσφέρειν, ἐθέλοντές τι πλέον τῶν ἀποφάσεων περὶ αὐτοῦ διδάσκειν, στασιμώτατον αὐτῶν καὶ ἐνεργητικώτατον υμνοῦντες. Καὶ γὰρ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων ἐκεῖνο κρεῖττόν ἐστι, πᾶν σῶμα δεκτικὸν ὂν ἐκείνων ἀφ' ὧν αἱ ὑπερθέσεις, αἴτιοι δὲ πάντως ἐλήφθησαν· τὸ γὰρ μηδόλως λευκὸν οὐκ ἄν τις εἴποι λευκότατον, καὶ τὸ μηδόλως μέλαν, μελανώτατον· δεύτεραι γὰρ αἱ ὑπερθέσεις τῶν ἁπλῶν μεθέξεων.

« Τί δέ; πρεσβύτερον ἢ νεώτερον ἢ τὴν αὐτὴν « ἡλικίαν ἔχειν τὸ ἓν δοκεῖ τῳ δυνατὸν εἶναι; — Τί « δὴ γὰρ οὔ; (1) »

(1) B. Deest δή.

Μέχρι τῶν ἐγκοσμίων θεῶν προῆλθεν ὁ λόγος, ἀφαιρῶν ἀεὶ τὰ ἐφεξῆς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς διὰ τῶν μέσων γενῶν· μᾶλλον δὲ ἵνα σαφέστερον εἴπω, παράγων ἀεὶ τὰ δεύτερα διὰ τῶν τῷ ἑνὶ προσεχῶν ἀπὸ τῆς ἐξῃρημένης (1) τῶν ὅλων αἰτίας· μέλλει δὲ ἄρα λοιπὸν, τὴν θείαν οὐσίαν αὐτὴν τοῦ ἑνός· μᾶλλον δὲ, καὶ ταύτην παράγειν (2) ἐκ τῆς ἀῤῥήτου τῶν ὄντων ἁπάντων, ἵν' οὕτως εἴπω, πηγῆς, δι' ἣν πάντα τὰ θεῖα μετέχει τῆς ἀϊδιότητος ταύτης, τά τε πρώτως θεῖα καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἐκθεούμενα. Καθάπερ γὰρ ἀπὸ τῆς μονάδος τῶν ὄντων ὑφίσταται πᾶν τὸ ὁπωσοῦν ὂν, τό τε ὄντως ὂν καὶ τὸ ὁμοιούμενον πρὸς ἐκεῖνο, καὶ καθ' ἑαυτὸ μὲν οὐχ ὂν, διὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ ὄντως ὂν κοινωνίαν ἀμυδρὰν ἔμφασιν τοῦ εἶναι παραδεξάμενον (3). Κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκ μιᾶς ἑνάδος πάσης θεότητος, ἧς ἴδιον, εἰ θέμις εἰπεῖν, τὸ θεοῦν πάντα κατά τινα ὑπεροχὴν ἐξῃρημένην καὶ ἄφραστον, ὑπέστη πᾶς τε θεῖος ἀριθμὸς, καθ' ὃν ἔστι τὸ εἶναι, μᾶλλον δὲ προεῖναι (4) τοῖς θεοῖς, καὶ πᾶσα ἡ ἐκθεουμένη τάξις τῶν ὄντων. Σκοπὸς μὲν οὖν καὶ ταύτης, ὥσπερ εἴπομεν, τῆς οὐσίας ἐξῃρημένον ἀποφῆναι τὸ ἕν· καί μοι προσέχειν ἀξιῶ τὸν νοῦν ἐκείνους, οἳ ψυχὴν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον εἰρήκασι τὸ πρῶτον, ὅπως αὐτῶν περιαιρεῖ τὴν ὑπόθεσιν ὁ Παρμενίδης, δεικνὺς ὅτι τὸ ἓν ἄδεκτον χρόνου, τὸ δὲ ἄδεκτον χρόνου (5) ψυχὴν ἀδύνατον εἶναι· πᾶσα γὰρ μετέχει χρόνου, καὶ χρῆται περιόδοις

(1) C. ἐξημμένης.
(2) D. προάγειν.
(3) D. παραδεχόμενον.
(4) C. προσεῖναι.
(5) B. C. D. Deest τὸ δὲ ἄδεκτον χρόνου.

ὑπὸ χρόνου μετρουμέναις· τοῦ μὲν δὴ νοῦ κρεῖττον καὶ ἐπέκεινα τὸ ἓν, διότι νοῦς πᾶς κινεῖται καὶ ἕστηκε, τὸ δὲ ἓν δέδεικται μήτε κινούμενον μήτε ἑστώς· τῆς δὲ ψυχῆς, διότι πᾶσα ψυχὴ μετέχει χρόνου, τὸ δὲ ἓν δειχθήσεται χρόνου μὴ μετέχον. Ἀλλαμὴν καὶ νοῦς ψυχῆς ἕτερος διὰ τὰ αὐτὰ, χρονικῆς ἐνεργείας καθαρεύων, ὥστε διὰ τούτων τὰς τρεῖς ἀρχικὰς ὑποστάσεις ἔχοιμεν ἂν γνωρίμους γεγενημένας· ὅτι δὲ τὸ ἓν χρόνου παντελῶς ἐστιν ἀμέτοχον, δείκνυσιν ἀποδείξας πρότερον μήτε νεώτερον αὐτὸ μήτε πρεσβύτερον μήτε ἰσήλικον ἑαυτοῦ μήτε ἑτέρου τινός· τὸ γὰρ χρόνου μετέχον πᾶν τούτων (1) ἀνάγκη μετέχειν, ὥς τε ἂν τούτων δειχθῇ καθαρεῦον τὸ ἓν, ἃ δὴ συμπτώματά ἐστι τῶν χρόνου μετεχόντων πάντων, δεδειγμένον ἔσται μηδὲ χρόνου μετέχον· τοῦτο δὴ τὸ δοκοῦν ἄπιστον εἶναι πολλοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς πρὸ (2) αὐτοῦ φυσιολόγοις, οἳ πάντα περιέχεσθαι ᾤοντο ὑπὸ τοῦ χρόνου· καὶ εἴ τι ἀΐδιόν ἐστι, τὸν ἄπειρον εἶναι χρόνον, μηδὲν δὲ ἀκαταμέτρητον ὑπὸ τοῦ χρόνου τῶν πάντων εἶναι. Καὶ γὰρ ὥσπερ ἐν τόπῳ πάντα ᾤοντο εἶναι, σώματα οἰόμενοι πάντα ὑπάρχειν, ἀσώματον δὲ μηδὲν, οὕτω καὶ ἐν χρόνῳ πάντα εἶναι, κινούμενα ὄντα, ἀκίνητον δὲ μηδέν· συνεῖχε γὰρ τὸν μὲν τόπον ἡ τῶν ἀσωμάτων ἔννοια, τὸν δὲ χρόνον ἡ κίνησις. Ὡς οὖν δέδεικται τὸ ἓν οὐκ ὂν ἐν τόπῳ, διότι μηδόλως ἐν ἄλλῳ, καὶ διὰ τοῦτο ἀσώματον, οὕτω δείκνυται μηδὲ ἐν χρόνῳ διὰ

(1) B. πάντων. (2) B. περί.

τούτων τῶν ἐφόδων, καὶ διὰ τοῦτο μηδὲ ψυχὴ μηδὲ ἄλλο τι τῶν χρόνου δεομένων μετεχόντων ἢ κατὰ τὴν οὐσίαν ἢ κατὰ τὴν ἐνέργειαν, ὥστε διὰ τούτων εἶναι δεδειγμένον πάντων ὅτι οὔτε σῶμα τὸ ἕν, οὔτε ψυχὴ, οὔτε νοῦς, τὸ μὲν διότι μὴ ἔστιν ἐν ἄλλῳ, τὸ δὲ διότι μὴ μετέχει χρόνου, τὸ δὲ διότι μὴ κινεῖται καὶ ἕστηκε. Ταῦτα δὴ τοῖς πολλοῖς τῶν ἐξηγητῶν εἰωθότα φιλοσοφεῖσθαι περὶ τοῦ ἑνός· ὃ δὴ πρῶτον θέμενοι φασίν· οὔτε σῶμα εἶναι ἔλεγον οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, οὔτε ψυχὴν ἀσώματον, ὡς Ἀναξαγόρας ἔλεγεν, οὔτε νοῦν ἀκίνητον, ὡς Ἀριστοτέλης ὕστερον· οἷς καὶ διαφέρειν τὴν τοῦ Πλάτωνος φιλοσοφίαν τῶν ἄλλων ἐπ' αὐτὸ τὸ ὑπὲρ νοῦν αἴτιον ἀναδραμοῦσαν. Τοιαύτης δ' οὖν προθέσεως οὔσης, ἤδη τὸν ἐπὶ τὸ πεπληθυσμένον τοῦ λόγου πρόοδον ἡμῖν ἐνδεικνύμενος, οὐκ ἠνέσχετο μεῖναι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς εἰρημένοις (1) ἐπὶ τῆς δυάδος, ἀλλὰ τριαδικῶς τὰ ἴδια τῆς τάξεως ταύτης ἀπηριθμήσατο, τὸ πρεσβύτερον, τὸ νεώτερον, τὸ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχον, καίτοιγε δυνατὸν κἀνταῦθα δυαδικῶς εἰπεῖν, ἰσήλικόν τε καὶ ἀνισήλικον, ὥσπερ ἐκεῖ τό τε ἴσον καὶ ἄνισον· ἀλλ' ἐκεῖ μὲν προτέραν τὴν δυάδα θεὶς, οὕτως ἀπὸ τῆς τοῦ ἀνίσου διαιρέσεως εἰς τὴν τριάδα κατήντησεν, ἐνταῦθα δὲ ἀπὸ τῆς τριάδος αὐτῆς πεποίηται τὴν ἀρχήν· ἐκεῖ μὲν γὰρ προηγεῖτο τοῦ πλήθους ἡ ἕνωσις καὶ τὸ ὅλον τῶν μερῶν, ἐπὶ δὲ ταύτης τῆς τάξεως τῶν ὄντων, καὶ τὸ πλῆθος ἐκφανέστατόν ἐστι καὶ ἡ εἰς τὰ μέρη διαίρεσις, ὥς φησιν ὁ

(1) D. προειρημένοις. (2) B. ἀρχῆς.

Τίμαιος, ἣν καὶ ἐν τούτοις ὁ Παρμενίδης ἀπομιμούμενος ἄρχεται μὲν ἀπὸ τριάδος, πρόεισι δὲ ἄχρι τῆς ἑξάδος· καὶ γὰρ τὸ πρεσβύτερον καὶ τὸ νεώτερον καὶ τὸ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχον διπλασιάζεται τῷ ἑαυτῷ καὶ τῷ πρὸς ἄλλο τεμνόμενον. Ὅπως δὲ καὶ ἡ τριὰς οἰκεία τῇ τάξει ταύτῃ καὶ ἡ ἑξὰς, οὐκ ἄδηλον· τό τε γὰρ τριφυὲς αὐτῆς ἐξουσίας καὶ ταυτοῦ καὶ θατέρου γεγονός· καὶ τὸ τριδύναμον ἔκ τε τοῦ ἡνιόχου καὶ τοῦ ἵππου συμπεπληρωμένον δηλοῖ τὴν πρὸς τριάδα συγγένειαν αὐτῆς, καὶ τὸ τὴν οὐσίαν ἔχειν ἀρτιοπέριττον ἐξ ἀμφοῖν συμπεπλεγμένην δείκνυσι τὴν πρὸς τὴν ἑξάδα κατὰ φύσιν αὐτῆς οἰκειότητα. Ταῦτα μὲν οὖν ῥάδια καταμαθεῖν· ἴσως δὲ ἐκεῖνο προσήκει ζητῆσαι πρώτιστον (1) ἐν τούτοις, τίς ποτε ἄρα ὁ χρόνος οὗτός ἐστιν, οὗ φησὶ ταύτην μετέχειν τὴν τάξιν τῶν ὄντων ἧς ἐξαίρει αὐτὸ τὸ πρῶτον. Οὐ γάρ τι σμικρόν ἐστιν, ἀλλ', ὡς λέγεται, χαλεπὸν τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ καὶ τὴν φύσιν ἐνδείξασθαι· δηλοῦσι δὲ αἱ τῶν πρὸ ἡμῶν ἐξηγήσεις καὶ αἱ πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν διαμάχαι· τοῖς μὲν γὰρ πλείστοις τῶν ταῦτα μεμεριμνηκότων ἤρεσε τόνδε τὸν ἐμφανῆ καὶ συνεγνωσμένον χρόνον παραλαμβάνεσθαι νῦν ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος, σαφῶς λέγοντος τὸ γίγνεσθαι προσήκειν τοῖς χρόνου μετειληχόσιν, οὓς ἐρωτητέον ποῖον ἔτι σεμνὸν ἢ θαυμαστὸν τὸ τούτου τοῦ χρόνου κρεῖττον ἀποδείκνυσθαι τὸ ἕν, οὗ καὶ αἱ ψυχαὶ κρείττους εἰσὶ τοῦ τὰς κινήσεις τῶν αἰσθητῶν χρόνου μετροῦντος αὗται πρὸ σωμάτων οὖσαι, πῶς δὲ ἔτι κατὰ

(1) C. πρώτιστα.

τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν ὁ χρόνος οὗτος καταφάσκεται τοῦ ὄντως ὄντος, ὡς αὐτοί φασι, καὶ τῆς νοερᾶς οὐσίας οὐ προσιεμένης τὸν τοιοῦτον χρόνον· ἅμα γὰρ ἐκείνην τε λέγει (1) περὶ τοῦ ὄντος εἶναι καὶ χρόνον τὸν συνεγνωσμένον· χρόνου γὰρ μέρη τὸ ἦν καὶ τὸ ἔσται, ταῦτα δὲ οὐδὲν προσήκει τοῖς ὄντως οὖσι κατ' αὐτὸν τὸν Τίμαιον. Τοῖς δὲ εἰς ταύτην ἀποβλέψασι τὴν δυσκολίαν, καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν ἀκούουσιν ὅτι χρόνου μετέχει τὸ ἕν, ἐπ' αὐτὸν τὸν πολυΰμνητον αἰῶνα μεταφέρειν ἤρεσε τὸν χρόνον, ἵνα δὴ (2) τῷ Πλάτωνι τά τε ἄλλα κατ' ἐπίκρυψιν εἰρῆσθαι δοκῇ (3)· καὶ ἀπορρήτως ὁ αἰὼν δηλοῦται διὰ τοῦδε τοῦ χρόνου, πρὸς οὓς οὐ χαλεπὸν ἀπαντᾷν (4) ἀντιπαρατείνοντας τὴν τοῦ Πλάτωνος λέξιν, πᾶν τὸ χρόνου μετέχον γίγνεσθαι καὶ γεγονέναι λέγουσαν, ὃ μηδέτερον εἰς τὸ ὄντως ὂν καὶ τὰ αἰώνια τῶν πραγμάτων μετάγειν ὁ Τίμαιος παρεκελεύσατο. Τοῖς δὲ καὶ διαιρεῖν ἔδοξε· καὶ τὸν μὲν πρῶτον θεὸν καιρὸν ἀποκαλεῖν, τὸν δὲ δεύτερον, αἰῶνα· περὶ δὲ τὸν τρίτον, ἐνταῦθα καταλείπειν τὸν χρόνον, ἵνα δὴ χρόνου καὶ αἰῶνος ἐπέκεινα φυλάττηται τὸ ἕν· οἷς συμβαίνει πολλ' ἄττα ἄλλα δυσχερῆ καὶ ὅσα τοῖς πρὸ αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης. Οὐδὲ γὰρ ἡ προσθήκη τὸν καιρὸν εἶναι τὸ ἓν ἀφέλοιτο ἂν αὐτοὺς τῆς περὶ τὸν χρόνον τοῦτον ἀγνοίας, πρὸς τῷ καὶ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν καιρὸν καὶ τὸ μέτρον, ὡς ἐν Φιλήβῳ με-

(1) B. λέγειν.
(2) B. δεῖ.
(3) B. δοκεῖ.
(4) D. ἀπαντῆσαι.

μαθήκαμεν, οὐχὶ περὶ τὸ πρῶτον ἀπολιπεῖν, ἀλλὰ περὶ τὸ τῶν μετεχόντων ἐκείνου πρώτιστον, εἰ καὶ τοῖς Πυθαγορείοις ἐδόκει τὸ πάντων πρῶτον καιρὸν ἀποκαλεῖν δι' ἥν τινά ποτε αἰτίαν· καὶ γὰρ εἰ τοῦτο τις προσοῖτο, συγκλώθειν ἀμήχανον τὸν χρόνον καὶ τὸν καιρὸν ἄλλως τε καὶ κατὰ τοὺς μέσον τὸν αἰῶνα τιθεμένους ἀμφοτέρων, καὶ λέγειν μὴ μετέχειν χρόνου τὸ ἓν διότι καὶ ἔστι· μᾶλλον δὲ ἦν τοῦτο περὶ τοῦ αἰωνίου λέγειν ἀληθῶς καὶ περὶ τοῦ αἰῶνος, περὶ δὲ τοῦ ἑνὸς, ὅτι οὐκ αἰὼν οὐδὲ αἰώνιον. Τοῖς δὲ οὔτε τὸν αἰῶνα λέγειν (1), οὔτε ἐπὶ τοῦτον φερομένοις τὸν συνεγνωσμένον χρόνον, ἀλλά τινα μεταξὺ φύσιν ἀναζητήσασιν, ἔδοξε τὸ τῆς τάξεως τῆς νοερᾶς αἴτιον, ὅ,τι ποτ' ἐστὶ, τὸν χρόνον εἶναι τὸν ἐνταῦθα παραδεδομένον· καὶ τὸ μὲν πρεσβύτερον τὴν κατ' οὐσίαν ὑπεροχὴν δηλοῦν, τὸ δὲ νεώτερον τὴν ὕφεσιν, τὸ δὲ ἐπὶ τῆς ὁμοίας ἱδρυμένον συστοιχίας, διὰ τοῦ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχοντος. Ἀλλ' οὐδὲ οὗτοι διασαφοῦσι τί τὸ τῆς τάξεως ταύτης αἴτιον, οὐδέ πω ὁ Πλάτων τῷ γίγνεσθαι χρῆται καὶ τῷ γεγονέναι, περὶ πραγμάτων γενέσεως μὲν πάσης καθαρευόντων, τάξει δὲ μόνῃ διαφερόντων τοὺς λόγους ποιούμενος. Μήποτε οὖν ἄμεινον κἀνταῦθα τῆς τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν μεμνῆσθαι παραδόσεως, ὅτι δὴ περὶ τῶν θείων ψυχῶν ὁ λόγος· αὗται γὰρ ἐκθεοῦνται τῷ μετέχειν ἀεὶ τῶν θεῶν, ταύταις δὲ προσήκει χρόνος ὁ πρώτιστος, οὐχ ὁ προελθὼν εἰς τὸ ἐμφανές, ἀλλ'

(1) Sic Codd. Leg. aut λέγουσιν aut λέγειν εἰώθασιν, aut tale aliquid.

ὁ ἀπόλυτος καὶ ἄσχετος, καθ' ὃν αἱ περίοδοι πᾶσαι μετροῦνται τῶν ψυχῶν, καὶ περὶ τὸ νοητὸν χορεῖαι καὶ ἀνακυκλήσεις. Ἄνωθεν γὰρ ἄρχεται μιμούμενος τὸν αἰῶνα τῶν πάντων περιεκτικὸν, καὶ συνέχει πᾶσαν κίνησιν, εἴτε ψυχικὴν εἴτε ζωτικὴν εἴτε ὁπωσοῦν ὑφίστασθαι λεγομένην, καὶ ἀνελίττει καὶ τελειοῖ, καὶ ἔστι νοῦς μὲν αὐτὸς κατ' οὐσίαν, χορείαις δὲ ταῖς θείαις καὶ τῆς περὶ τὸ νοητὸν ἀπείρου κινήσεως αἴτιος, δι' ὧν ὃ καὶ ἐν ταύταις ἐστὶ τὸ πρεσβύτερον καὶ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἄγον. Καὶ ταῦτα πάντα διχῶς· τό τε γὰρ πρεσβύτερον ἐν αὐταῖς πρὸς μὲν ἑαυτὰς, καθόσον ταῖς κρείττοσιν ἑαυτῶν δυνάμεσι μᾶλλον ἀπολαύουσι τῆς ἀπειρίας τοῦ χρόνου καὶ πλέον αὐτοῦ μετέχουσιν· οὐ γὰρ τῆς (1) ὁμοίας πληροῦται τελειότητος ἀπὸ τῶν θειοτέρων κατὰ πάσας ἑαυτῶν δυνάμεις, ἀλλὰ ταῖς μὲν πλέον, ταῖς δὲ ἔλαττον· τὸ δὲ πλείονος χρόνου μετέχον πρεσβύτερόν φαμεν· πρὸς δὲ τὰ ἄλλα, καθόσον αἱ μὲν αὐτῶν τὴν ὅλην ὑποδέχονται (2) τοῦ χρόνου μέτρησιν, καὶ τὴν πᾶσαν ἔκτασιν τὴν εἰς τὰς ψυχὰς προϊοῦσαν· αἱ δὲ μερικωτέραις μετροῦνται (3) περιόδοις. Πρεσβύτεραι οὖν ὧν ἡ περίοδος ὁλικωτέρα καὶ ἐπὶ χρόνον πλείω ἐκτεινομένη. Καὶ δὴ καὶ τὸ νεώτερον ἄνω μὲν οἷον πολιούμενον τῷ (4) συνεκτείνειν ἑαυτὸ πρὸς τὴν ὅλην τοῦ χρόνου δύναμιν, κάτω δὲ ἔτι νεάζον τῷ μερικώτερον ἀπολαύειν τοῦ χρόνου· ὡς δὲ πρὸς τὰ ἄλλα κατὰ τὴν ὕφεσιν τῆς ἐνεργείας· τὸ γὰρ δι' ἐλάττονος περι-

(1) D. ἀπὸ τῆς ὁμοίας.
(2) C. ἀποδέχονται.
(3) D. καταμετροῦνται.
(4) B. τὸ συνεκτείνειν.

όδου μετρουμένην ἔχον τὴν ἑαυτοῦ περιφορὰν νεώτερόν ἐστι τοῦ διὰ πλείονος. Τό γε μὴν τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἄγον ἑαυτῷ τὲ καὶ τοῖς ἄλλοις οὐκ ἄδηλον, ὅπως ἑνὶ τῶν συστοίχων θεωρητὰς (1) πραγμάτων, ἐφ' ὧν ἡ αὐτὴ μέθεξις καὶ τὸ αὐτὸ τῆς τελειότητος μέτρον· πᾶσα δὲ θεία ψυχὴ κᾶν καθ' ἕτερον χρόνον αὐτῶν ἡ περίοδος μετρῆται, καθ' ἕτερον δὲ τοῦ ἐξημμένου σώματος ἑαυτῆς, ἀλλ' ἔχει τὴν ἴσην ἀποκατάστασιν, αὕτη δὲ κατὰ τὸν αὐτῆς ἀεὶ χρόνον, κἀκεῖνο κατὰ τὸν ἑαυτοῦ· διὸ πάλιν ἰσήλικός ἐστιν ἑαυτῇ τε καὶ ἐκείνῳ κατὰ τὸ ἀνάλογον. Οὐκ ἄρα ἐπὶ τὸν συνεγνωσμένον χρόνον ἀναγκασθησόμεθα καταφεύγειν διὰ τὸ γίνεσθαι τοῦτο καὶ γεγονέναι· καὶ γὰρ ταῦτά ἐστιν ἐν ταῖς περιόδοις τῶν θείων ψυχῶν, οὐδ' αὖ ἐπὶ τὸν αἰῶνα καταβησόμεθα διὰ τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν καταφάσκουσαν τὸν χρόνον· πᾶσαν γὰρ ἐκεῖ φαμὲν κατὰ τὸ ἑξῆς παραδεδόσθαι τὴν τοῦ ὄντος πρόοδον ἄνωθεν ἀπὸ τῶν νοητῶν μονάδων διὰ τῶν νοερῶν τάξεων καὶ ὑπερκοσμίων καὶ ἐγκοσμίων ἐπὶ τὴν ἐκθεουμένην ἀσώματον οὐσίαν καταντήσασαν. Ἑπόμεθά γε μὴν τῷ Πλάτωνι καὶ ἐν Τιμαίῳ τὸν χρόνον πᾶσι μέτρον ἀποφηναμένῳ ζωῆς μεταβατικῆς, καὶ τὴν ψυχὴν ἄρξασθαι θείας ζωῆς καὶ ἔμφρονος βίου πρὸς τὸν σύμπαντα χρόνον· καὶ ἐν τῷ Φαίδρῳ τὸ ὂν αὐτὰς λέγοντι καθορᾶν, διότι χρονικῶς ἀλλ' οὐκ αἰωνίως ὁρῶσι. Καὶ οὐδὲν δεησόμεθα τὸ πρεσβύτερον καὶ νεώτερον καὶ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἄγον

(1) Sic Codd. Forte θεωρητόν.

ἐπὶ τάξεως ἀκούειν καὶ τῆς κατὰ τὸ αἴτιον καὶ αἰτιατὸν διαφορᾶς, οὐδὲ ζητεῖν τί τὸ τῆς τάξεως ἐκείνης αἴτιον, ἀλλ' αὐτοφυῶς ἐπὶ τῶν χρονικῶν μέτρων τὰ τοιαῦτα παραλαμβάνομεν (1) τῶν τε μειζόνων καὶ ἐλαττόνων καὶ τῶν ἄλλοις ὁμοστοίχων.

« Ὅτι που ἡλικίαν μὲν τὴν αὐτὴν ἔχον ἢ αὐτῷ (2) ἢ « ἄλλῳ ἰσότητος χρόνου καὶ ὁμοιότητος μεθέξει, ὧν ἐλέγο« μεν οὐ μετεῖναι τῷ ἑνὶ, οὔτε ὁμοιότητος οὔτε ἰσότητος. « — Ἐλέγομεν γὰρ οὖν. »

Ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔμπροσθεν ἀντιθέσεων πρῶτον ἔδειξεν οὐχ ὅμοιον τὸ ἓν, εἶτα ὅτι οὐκ ἀνόμοιον, καὶ πάλιν ὅτι οὐκ ἴσον, εἶτα ὅτι οὐκ ἄνισον, οὕτω καὶ ἐπὶ τούτων τῶν προβλημάτων πρῶτον δείκνυσιν ὅτι οὐκ ἰσήλικον τὸ ἓν, εἶθ' οὕτως, ὅτι οὔτε πρεσβύτερον οὔτε νεώτερον, οὔτε ἑαυτοῦ οὔτε ἄλλου. Δεῖ γὰρ δειχθῆναι τὸ ἓν ἐπέκεινα καὶ τῆς θείας πάσης ψυχῆς πρὸ τῶν ἄλλων ψυχῶν, ὡς δέδεικται πρὸ τῶν ὄντως ὄντων καὶ αἴτιον πάντων. Καὶ οὐ διὰ τοῦτο ἀπαιτητέον τὰς αἰτίας αὐτὸ περιέχειν τῶν πάντων, καὶ εἶναι διὰ τοῦτο πλῆθος· ἔστι γὰρ πᾶν αἴτιον μιᾶς ἰδιότητός τινος αἴτιον, οἷον τὸ αὐτοζῷον τοῦ ζώοις μόνον εἶναι αἴτιον, καὶ ἕκαστον ὡσαύτως τῶν νοητῶν. Καὶ τὸ ἓν οὖν αἴτιον ἑνάδων ἐστὶ καὶ ἑνώσεως τοῖς πᾶσι καὶ πάντα ἐκεῖθεν, ὡς ἢ ἑνάδες ὄντα ἢ ἔκ τινων ἑνάδων· καὶ γὰρ τὸ ὂν αὐτὸ καὶ πᾶν ἁπλῶς ἢ ἕν ἐστιν ἢ ἔκ τινων ἑνάδων· εἰ γὰρ ἡνωμένον, δῆλον ὡς ἔκ τινων

(1) C. παραλαμβάνοντες. (2) Bekk. ἑαυτῷ.

ἐστί· ταῦτα δὲ εἰ μὲν ἑνάδες, δῆλον τὸ συμβαῖνον· εἰ δὲ ἡνωμένα, πάλιν εἰς τὰ ἐξ ὧν ἐστι μεταβατέον, καὶ ἢ ἐπ' ἄπειρον ἢ εἴς τινας ἑνάδας καταληκτέον, ἐξ ὧν τὸ ἡνωμένον ἐστὶν ὡς ἐκεῖ στοιχείων. Ἀφ' ὧν καὶ λάβοις ἂν ὅτι πάντα τὰ πράγματα ἢ ἑνάδες εἰσὶν ἢ ἀριθμοί· τὸ γὰρ μὴ ὂν ἑνὰς ἀλλ' ἡνωμένον, εἴπερ ἐστὶν ἔκ τινων ἑνάδων πεπερασμένων, ἀριθμός ἐστι, καὶ οὗτος ἂν εἴη πρῶτος ἀριθμὸς ἐξ (1) ἀδιαιρέτων ὑποστάς· ἑκάστη γὰρ ἑνὰς ἀδιαίρετος· ὁ δὲ τῶν ὄντων ἀριθμὸς καὶ ἐξ ὄντων, οὐκ ἐξ ἀδιαιρέτων· ὥστε εἴτι μὲν αἴτιον τῶν ὄντων, εἰκότως, οὐ πάντων ἐστὶν αἴτιον, εἴτι δὲ τῶν ἑνάδων ἐξ ὧν τὰ πάντα, εἰκότως πάντων αἴτιον· οὐδὲν γάρ ἐστιν ὃ μὴ ἔστιν ἑνὰς ἐξ ἑνάδων. Οὐκ ἄρα δεῖ πάντων αἰτίας ἐν (2) τῷ ἑνὶ λέγειν, εἰ δὲ μὴ τοῦτο λέγοντας, τινῶν αἴτιον ἡγεῖσθαι τὸ ἓν ὡς τῶν ἑνάδων αἴτιον, εἴπερ πάντως ἐκ τούτων ὑφέστηκεν. Ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τῆς θείας ψυχῆς ἐστιν αἴτιον, καθόσον καὶ ταύταις ἡ ὑπόστασίς ἐστιν ὡς πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐξ ἑνάδων, εἰκότως ἐπέκεινα αὐτὸ δεῖ δειχθῆναι καὶ ταύταις· καὶ γὰρ αἱ θεῖαι ψυχαὶ καθόσον μέν εἰσι νοεραὶ, νοῦν ἔχουσιν αἴτιον, καθόσον δὲ οὐσίαι, τὸ ὂν, καθόσον δὲ ἑνοειδεῖς, τὸ ἕν, ἀπ' ἐκείνου λαβοῦσαι τὴν ὑπόστασιν, ἡ ἑκάστη πλῆθός ἐστι τινῶν ἑνάδων, καὶ τούτων μὲν ὡς στοιχείων· ἔχει δὲ καὶ ἑκάστη ἑνίζον τὸ πλῆθος ἕν, διὸ καὶ ὅλον ὅ τι ἐστὶν ἑκάστη, καὶ οὐχὶ πλῆθός ἀσύντακτον. Ὅτι δ' οὖν καὶ τούτων ἐπέκεινα τὸ ἕν, διὰ τῶν

(1) D. ὁ· ἐξ ἀδιαιρέτων. (2) D. ἐν τῷ ἑνὶ εἶναι λέγειν.

προκειμένων ἀποδείκνυται ἐφόδων· οὐ πᾶσαί γε μὴν ἀποδείξεις ἔκ τε ἰσότητος καὶ ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ ἀνομοίου, διότι τὸ ἰσήλικον καὶ ὁμήλικον λέγεται καὶ τὰ ἀντικείμενα τούτοις, πάλιν ἀπὸ τῶν αἰτίων προϊοῦσαι τῆς θείας ψυχῆς τῶν τε γεννητικῶν καὶ τῶν προσεχῶς αὐτῶν ἐκθεωτικῶν, δι' ὧν μέσων καὶ τῶν πρωτίστων ἐξήρτηται θεῶν καὶ αὐτοῦ μετέχουσι τοῦ ἑνός. Τὸ μὲν γὰρ ἶσον καὶ ἄνισον τῶν ἐγκοσμίων ἂν εἴη ἴδια θεῶν, παρ' ὧν αἱ θεῖαι ψυχαὶ πάντως ἐκθεοῦνται· νοῦν γὰρ θεῖον λαβοῦσαι θεῖαί εἰσιν, ὡς ἐν Νόμοις ἠκούσαμεν· τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον ἐκ τῶν ἀφωμοιωτικῶν, ὧν περ αἱ ψυχαὶ μετέχουσι πρώτως· αὗται γὰρ εἰκόνες πρῶται τῶν ὄντων εἰσὶν, οἷον ψυχαὶ εἰκόνες οὖσαι πάντως ἀπὸ τούτων ὑφεστᾶσιν, ὥστε εἰκότως διά τε ἰσότητος καὶ ὁμοιότητος χαρακτηρίζεται τὸ ἰσήλικον καὶ ἀνισήλικον, καὶ τὸ ὁμήλικον καὶ τὸ ἀνομήλικον. Ἀλλ' ὅπως μὲν δείκνυται τὸ μήτε πρεσβύτερον ἑαυτοῦ ἢ ἄλλου του, μήτε νεώτερον εἶναι τὸ ἓν, μικρὸν ὕστερον ἐξετάσομεν· ὅπως δὲ ὅτι οὐκ ἰσήλικον ἑαυτῷ ἢ ἄλλῳ, νῦν σκεπτέον. Τὸ ἓν δὴ, φησιν, οὔτε πρὸς ἑαυτὸ οὔτε πρὸς ἄλλο μετέχει τοῦ τε ἴσου καὶ τοῦ ὁμοίου· δέδεικται γὰρ ἀμφότερα· πᾶν δὲ τὸ ἰσήλικον, εἴτε πρὸς ἑαυτὸ ἦν τοιοῦτον εἴτε πρὸς ἄλλο, μετέχει τοῦ τε ἴσου καὶ τοῦ ὁμοίου πρὸς ὃ καὶ ἔστιν ἰσήλικον· τὸ ἓν αὖ (1) οὔτε ἑαυτῷ φατέον οὔτε ἄλλῳ τινὶ τῶν πάντων ἰσήλικον· δεῖ γὰρ ἀμφοῖν εἰς (2) τὴν καθ'

(1) B. οὖν. (2) B. Deest εἰς.

ἡλικίαν ταυτότητα καὶ τοῦ ἴσου καὶ τοῦ ὁμοίου· τά τε γὰρ τοῦ ἴσου χρόνου, εἰ μὴ καὶ ὁμοίως ἔχῃ, τὴν αὐτὴν ἡλικίαν οὐκ ἂν ἄγειν (1) λέγοιτο. Οὔκουν οὐδὲ ἄνθρωπος τριακοντούτης ἰσήλικός ἐστι φοίνικι τριακοντούτῃ· κωλύει γὰρ οὐδὲν τὸν μὲν ἤδη πρεσβύτην εἶναι, τὸν δὲ νεώτερον, διότι ὁ μηδὲ σύμπας βίος ὁ αὐτὸς ἀμφοῖν· καὶ τὰ ὅμοια ἀλλήλοις, εἰ μὴ καὶ τὸν (2) ἴσον εἴη βεβιωκότα χρόνον, οὐκ ἂν ἔχοι τὴν αὐτὴν ἡλικίαν· πρεσβύτης γὰρ ἄνθρωπος ἵππῳ πρεσβύτῃ δῆλον ὅμοιός ἐστιν, ἀλλ' οὐχ ἰσῆλιξ· ἡ γὰρ οἶμαι χρόνου ἰσότης οὐ ποιεῖ ταυτότητα τῆς ἡλικίας. Ἀμφότερα ἄρα συλληπτέον, τό τε ὅμοιον καὶ τὸ ἴσον, εἰς τὸ καθ' ἡλικίαν ταυτόν· διὸ καὶ τὸ μὲν ἰσήλικον ὀνομάζεται, τὸ δὲ ὁμήλικον· τὸ μὲν ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ (3) τοῦ χρόνου πλῆθος ἰσότητος, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ (4) τῆς ἡλικίας εἶδος ὁμοιότητος, καὶ οὕτω μὲν φυσικῶς. Ἔτι δὲ κάλλιον εἴποις ἄν, ὅτι τούτων τῶν δύο τάξεων (5) ἐξήρηται προσεχῶς ἡ θεία πᾶσα ψυχὴ, καὶ διὰ τούτων ὁμοιοῦται τοῖς θείοις, καὶ ἀνάγεται καὶ ἐκθεοῦται καὶ μετέχει τοῦ ἑνὸς, ὡς μὲν ἐκθεουμένη, τῶν ἐγκοσμίων δεομένη θεῶν τῶν ἐκθεούντων αὐτὴν, ὡς δὲ εἰκαζομένη, τῶν ὑπερκοσμίων, οὓς καὶ πρώτους ἀφομοιοῦν πάντα τοῖς οὖσιν ἐλέγομεν. Ἐκεῖθεν οὖν καὶ ἡ ἰσότης καὶ ἡ ὁμοιότης ἐφήκει τοῖς τὴν ἡλικίαν ἄγουσι· καὶ γὰρ τὸν χρόνον ἀμφότεραι γεννῶσιν αἱ τάξεις, αἱ μὲν ὡς πρῶται ἐλλάμπουσαι τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ τῷδε χρόνου μετέχου-

(1) A. οὐκ ἀνάγκη λέγοιτο.
(2) B. τὸ ἴσον.
(3) B. Deest τὸ.
(4) B. Deest τὸ.
(5) D. τῶν διατάξεων.

σιν, αἱ δὲ ὡς πρώτων εἰκόνων οὐσῶν τῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου μετεχομένων, μᾶλλον δὲ ὡς πρώτης εἰκόνος ὄντος τοῦ χρόνου, καθάπερ καὶ ὁ Τίμαιός φησι· πρὸ γὰρ τῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου μετρουμένων (1) ἐστὶν εἰκὼν ὁ χρόνος αὐτὸς τοῦ αἰῶνος, ὡς ἐκεῖνός φησι.

« Καὶ μὴν καὶ ὅτι ἀνομοιότητός τε καὶ ἀνισότητος « οὐ μετέχει, καὶ τοῦτο ἐλέγομεν. — Πάνυ μὲν οὖν. — « Πῶς οὖν οἷόν τε ἔσται τινὸς ἢ πρεσβύτερον ἢ νεώτε- « ρον εἶναι, ἢ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχειν τῳ, τοιοῦτον « ὄν; — Οὐδαμῶς. — Οὐκ ἄρα ἂν εἴη νεώτερον, οὐδὲ « πρεσβύτερον, οὐδὲ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχον τὸ ἓν, « οὔτε αὑτῷ οὔτε ἄλλῳ. — Οὐ φαίνεται. »

Τὰ λοιπὰ προβλήματα διὰ τούτων ἀποδείκνυται τῶν ῥημάτων ὡς οὔτε πρεσβύτερον οὔτε νεώτερόν ἐστι τὸ πρῶτον οὔτε ἑαυτοῦ οὔτε ἄλλου τινὸς, ἡ δὲ ἀπόδειξις ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων τοῖς προειρημένοις, τῆς ἀνομοιότητος λέγω καὶ τῆς ἀνισότητος, τοιόνδε τινὰ προαγομένη τρόπον· τὸ ἓν οὔτε ἄνισον ἑαυτῷ ἐστιν ἢ ἄλλῳ, οὔτε ἀνόμοιον, ἃ δὴ πρότερον προαποδέδεικται· πᾶν δὲ τὸ πρεσβύτερον εἴτε ἑαυτοῦ εἴτε ἄλλου ἄνισόν ἐστι κατὰ χρόνον, καὶ ἀνόμοιον ἐκείνῳ οὗ ἂν ᾖ νεώτερον ἢ πρεσβύτερον· τὸ ἄρα ἓν οὔτε νεώτερον οὔτε αὑτοῦ οὔτε ἄλλου οὔτε πρεσβύτερον· τὸ μὲν γὰρ τῆς κατὰ χρόνον ἀνισότητος μὴ μετέχον καὶ ἀνομοιότητος οὐ κωλύεται καθ' ἕτερον τρόπον ἄνισον εἶναι καὶ ἀνόμοιον. Οὐκοῦν ἐν τοῖς αἰωνίοις ἐστὶν ἡ κατὰ χρόνον ἀνισότης

(1) D. καταμετρουμένων.

καὶ ἀνομοιότης, ἔστι δὲ ὅμως ἄλλως καὶ οὐ κατὰ χρόνον ἐν τοῖς πλήθεσιν αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς δυνάμεσι· τὸ δὲ μηδαμῶς τοῦ ἀνίσου καὶ τοῦ ἀνομοίου δεκτικὸν, δῆλον ὡς οὐδ' ἂν τῆς κατὰ χρόνον ἀνισότητος μετέχοι καὶ ἀνομοιότητος. Πολλῷ ἄρα μᾶλλον τὸ ἓν ἐξῄρηται τῆς κατὰ χρόνον ἐνεργούσης θείας οὐσίας, ὅσῳ δὴ καὶ τῶν αἰτίων αὐτῆς ὑπερέχει τῶν τελειωτικῶν· τοῦτο γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς ἡμῖν ἐνδεικνύμενος προσέθηκε τὸ, τοιοῦτον ὄν· τὸ γὰρ ὁμοιότητος καὶ ἀνομοιότητος ἐπέκεινα πῶς ἂν μετέχοι τῶν ὁμοιότητος καὶ ἀνομοιότητος μετεχόντων; καὶ τὸ ἰσότητος καὶ ἀνισότητος ἐξῃρημένον πῶς ἂν συντάττοιτο τοῖς μερικῶς (1) τούτων μετειληφόσι; τὸ γὰρ κατὰ χρόνον ἄνισον καὶ ἴσον οὐ πάσης μετέσχε τῆς τοῦ ἀνίσου τε καὶ ἴσου δυνάμεως. Συμπερανάμενος δὴ οὖν καὶ ταῦτα τὰ λοιπὰ δύο προβλήματα, τὸ μήτε πρεσβύτερον εἶναι μήτε νεώτερον τὸ ἓν, ἐπάγει κοινὸν συμπέρασμα τῆς τριάδος ταύτης· ὡς ἄρα οὔτε πρεσβύτερόν ἐστιν οὔτε νεώτερον οὔθ' ἑαυτοῦ οὔτε ἄλλου τὸ ἓν οὔτε τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχον, συναιρῶν τὸ πλῆθος ὅλον εἰς μίαν καὶ κοινὴν ἀρχήν· προσθεὶς δὲ καὶ τὸ οὔθ' ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ, καὶ τὴν εἰς ἓξ διαίρεσιν ἡμῖν παραδέδωκεν, καὶ τὴν διὰ τῆς τριάδος ἄνοδον ἐπὶ τὴν δυάδα τὴν θείαν δεδήλωκε· διὰ δυάδος δὲ ἡμῖν πάσας τὰς τάξεις παραδοὺς τὰς θείας, ἐνταῦθα διὰ τριάδος πεποίηται τὴν ἔκφανσιν τῆς θείας ψυχῆς, καὶ εἴπομεν δι' ἣν αἰτίαν. Ἵν' οὖν πάλιν δυαδικῶς καὶ ταύτην ὑφεστῶσαν θεωρήσωμεν, τὸ οὔθ' ἑαυτῷ οὔτε ἄλλῳ προσέθηκεν ἐν τῷ συμπεράσματι.

(1) C. μερικώτερον.

« Ἆρ' οὖν οὐδὲ ἐν χρόνῳ τὸ παράπαν δύναιτο ἂν εἶ-
« ναι τὸ ἕν, εἰ τοιοῦτον εἴη· ἢ οὐκ ἀνάγκη ἐάν τι ᾖ ἐν
« χρόνῳ, αἰεὶ αὐτὸ αὑτοῦ πρεσβύτερον γίγνεσθαι; —
« Ἀνάγκη. »

Μετὰ τὴν τριάδα τὴν πρώτως θεωρουμένην ἐπὶ τῆς θείας ψυχῆς ἐθέλει καὶ πᾶσαν χρονικὴν μέθεξιν ἀποφῆσαι τοῦ ἑνός. Ἔστιν οὖν ἡ ἀπόδειξις τοιαύτη· τὸ ἓν οὔτε πρεσβύτερον ἑαυτοῦ ἐστιν οὔτε νεώτερον οὔτε ἰσήλικον, ὥσπερ δέδεικται· πᾶν δὲ τὸ χρόνου μετέχον ἑαυτοῦ πρεσβύτερόν ἐστιν ἅμα καὶ νεώτερον καὶ ἰσήλικον· τὸ ἄρα ἓν οὐ μετέχει χρόνου. Καὶ πῶς γὰρ ἂν τοῦ ὅλου χρόνου καὶ αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος ἐξῃρημένον μερικῶν τινων ἀπ' αὐτοῦ μετέχοι περιοδικῶν μετρήσεων; καί τοι καὶ τοῦτο ζητήσεως ἄξιον, πῶς οὐκ αἰῶνος ἐπέκεινα τὸ πρῶτον ἔδειξεν ἀλλὰ χρόνου μόνον· κωλύεται γὰρ οὐδὲν πρὸ χρόνου παντὸς ὑφεστὼς εἶναι αἰώνιον, ἢ καὶ τοῦτο τότε δείξει προελθὼν ὁ λόγος, ὅταν αὐτὸ δείξῃ μηδὲ τοῦ ἔστιν ἀνεχόμενον, καὶ πολλῷ πλέον, ὅταν μηδὲ τοῦ ἑνὸς τοῦ σὺν τῷ ἔστι· πᾶν γὰρ τὸ αἰώνιον ἅμα τῷ ἔστιν ὑφέστηκεν, εἴπερ τὸ ἀεὶ εἶναι προσήκει τοῖς αἰωνίοις. Νῦν δὲ ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν πεποίηται τῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τῶν πολλῶν, ἃ δὴ μετὰ τῶν νοητῶν ἐστιν, ἐν δὲ τῷ (1) καὶ ὁ αἰὼν, εἰκότως τῶν μὲν χρόνου μετεχόντων δείκνυσι τὸ ἓν ἐξῃρημένον καὶ χρόνου παντός· τὸν δὲ αἰῶνα καὶ τὰ αἰώνια σεσίγηκε, καί τοι γε ἀμφοτέρων μέτρων ὄντων, τοῦ μὲν ἐν τοῖς οὖσι,

(1) Sic Codd. scribendum videtur νῷ.

τοῦ δὲ ἐν τοῖς γιγνομένοις, καὶ ὄντων καὶ αἰωνίων πολλῶν καὶ χρόνων, τὸ πρῶτον ὑπὲρ πάντα τὰ μέτρα ταῦτά ἐστι, δι' αὐτὴν τὴν ἑνότητα, πάντων ὂν μέτρων καὶ τῶν αἰώνων καὶ τῶν χρόνων, παρ' ᾧ τὸ μετρεῖσθαι τοῖς οὖσιν ὑπάρχει καὶ τοῖς γιγνομένοις. Εἰ δὲ βούλει καὶ ταῦτα λεγέσθω πρὸς τὴν προκειμένην ζήτησιν, ὅτι δείξας τὸ ἓν μὴ ἑστὼς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ἔχει καὶ ὅτι οὐκ αἰώνιον, οὐδ' αἰών· μένει γὰρ ἐν ἑνὶ καὶ αἰὼν, καὶ πᾶν τὸ αἰώνιον ἕστηκεν ἐν τῷ αὐτῷ. Δι' ἐκείνων τοίνυν δεδειγμένον, εἰκότως οὐκ ἠξίωται λόγου χωρίς. Μή ποτε οὖν, φαίη ἄν τις, χρόνου μὲν οὐδαμῶς ἐστι μετέχον τὸ ἓν, χρόνος δέ ἐστιν αὐτό· καὶ γὰρ οἱ Πυθαγόρειοι καιρὸν αὐτὸ προσηγόρευον, καὶ Ὀρφεὺς χρόνον ἀποκαλεῖ τὸ πρώτιστον. Χρόνος μὲν οὖν ἔστιν ἵνα μὴ μέχρι ψυχῶν καὶ ὅλοις τῶν κινουμένων ἡ ἀπ' αὐτοῦ καθήκῃ τελειότης· τὰ γὰρ αἰώνια κρείττω τῶν κατὰ χρόνον ἐνεργούντων ἐστὶ, καὶ οὐ τῶν μὲν χειρόνων ἐστὶν ὑποστατικὸν, τῶν δὲ κρειττόνων ἀναίτιον· καιρὸς δὲ ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις ὅτι οὐ καὶ τοῦ δέοντος αἴτιός ἐστιν· ὁ γὰρ καιρὸς τοιοῦτος νέμων ἑκάστῳ κατὰ τὸ πρόσφορον τὴν αὐτῷ προσήκουσαν ὠφέλειαν. Εἴρηται δὲ ἔμπροσθεν ὅπως κατὰ Πλάτωνα καὶ ὁ καιρὸς τῶν μετὰ τὸ πρῶτον ἐστὶν, ἐκ τῶν ἐν Φιλήβῳ κεκηρυγμένων, χρόνος δὲ ὑπὸ Ὀρφέως ὀνομάζεται κατὰ δή τινα θαυμαστὴν ἀναλογίαν. Γενέσεις γὰρ ὁ Θεολόγος τῶν ἀγεννήτων μυστικὰς παραδοὺς, καὶ τὸ αἴτιον τῆς ἐκφάνσεως τῶν θείων, χρόνον συμβολικῶς ὠνόμασεν· ὅπου γὰρ γένεσις ἐκεῖ καὶ χρόνος· ἥ τε γὰρ τῶν αἰσθη-

τῶν γένεσις κατὰ χρόνον ἐστὶ τὸν ἐγκόσμιον, καὶ ἡ τῶν ψυχῶν κατὰ τὸν ὑπερουράνιον, καὶ ἡ τῶν ἀϊδίων κατὰ τὸ ἕν, ἐπειδὴ καὶ ταύτην γέννησιν κεκλήκαμεν τὴν ἀπόῤῥητον αὐτῶν ἐπικρύπτοντες πρόοδον. Ὥσπερ οὖν τὴν ἄγρυπνον τῶν θείων ἐνέργειαν τὴν χωριστὴν ἀπὸ τῶν προνοουμένων ὕπνον αὐτῶν ἀνεχόμεθα καλούντων, καὶ δεσμὸν τὴν ἕνωσιν, καὶ λύσιν τὴν πρόοδον, οὕτω καὶ χρόνον καὶ γένεσιν τοῖς ἀχρόνοις καὶ ἀγεννήτοις προσαγόντων, ἀνεκτέον τοῦ Πλάτωνος τὸν συνεγνωσμένον χρόνον τοῦ ἑνὸς ἐν τούτοις ἀποφάσκοντος.

« Οὐκοῦν τό γε πρεσβύτερον ἀεὶ νεωτέρου πρεσβύ-
« τερον; — Τί μήν; — Τὸ πρεσβύτερον ἄρα ἑαυτοῦ
« γιγνόμενον καὶ νεώτερον ἑαυτοῦ ἅμα γίγνεται, εἴπερ
« μέλλει ἔχειν ὅτου πρεσβύτερον γίγνεται. — Πῶς λέ-
« γεις; — Ὧδε. »

Βούλεται μὲν κατασκευάσαι διὰ τούτων τε καὶ τῶν ἑξῆς ὅτι πᾶν τὸ χρόνου μετέχον πρεσβύτερόν ἐστι καὶ ἰσήλικον ἑαυτῷ· τοῦτο δὲ βουλόμενος, ἀναγκαίως προαποδείκνυσιν ὅτι αὐτό τι ἑαυτοῦ πρεσβύτερόν ἐστιν· ᾗ δὲ αὐτὸ ἑαυτοῦ πρεσβύτερον, δῆλον ὅτι καὶ ἑαυτοῦ νεώτερόν ἐστιν· πρὸς γὰρ ἑαυτὸ καλεῖται νεώτερον ἅμα καὶ πρεσβύτερον. Δόξειε δ' ἂν ἀπορώτατος (1) εἶναι, καὶ, ἵν' εἴπω, σοφιστικός πως οὗτος ὁ λόγος. Πῶς γὰρ αὐτό τι ἑαυτοῦ καὶ πρεσβύτερον ἅμα καὶ νεώτερόν ἐστιν; Οὔκουν δὴ ὅγε Σωκράτης, ὁ ἑαυτοῦ πρεσβύτερος γεγονὼς,

(1) Codd. ἀπορώτατον.

καὶ νεώτερός αὐτοῦ ἐστι· τὸ μέν γε πρεσβυτικὸν αὐτῷ πάρεστιν, οἴχεται δὲ ἡ νεότης. Ἔνιοι μὲν οὖν ἐνέδωσαν τῷ λόγῳ καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπέσχοντο εἰπεῖν, ὅτι σοφιζομένῳ ἔοικεν ὁ Πλάτων, πάνυ προχείρως τὴν ἑαυτῶν ἄγνοιαν ἐπὶ τὸν λόγον μετάγοντες· οἱ δὲ καὶ ἀντισχεῖν πρὸς αὐτὸν πειραθέντες, μαλακώτερον προέστησαν τῆς ἀληθείας· τὸ γὰρ αὐτό φασιν ἅμα νεώτερον καὶ πρεσβύτερον, κατὰ μὲν τὸν μέλλοντα χρόνον, νεώτερον· οὔπω γὰρ ἐκεῖνον προσείληφε· κατὰ δὲ τὸν παρελθόντα, πρεσβύτερον, ὃν ἤδη βεβίωκεν. Ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἦν ἑαυτοῦ νεώτερον ἅμα γίγνεσθαι καὶ πρεσβύτερον· ἀλλὰ νεώτερον μὲν ἄλλου, πρεσβύτερον δὲ ἄλλου. Ταχὺ ἄρα ἡμῖν ἀσθενὴς ἐφάνη ὁ τούτου λόγος. Οἱ δὲ ἀνάπαλιν ἔφασαν τὸ πρεσβύτερον ἑαυτοῦ πᾶν εἶναι καὶ νεώτερον, πρεσβύτερον μὲν τὸ νῦν ὄν, νεώτερον δὲ ὃ ἦν ἔμπροσθεν, τὸ γοῦν νῦν πρεσβύτερον τοῦ πρότερον ὄντος νεωτέρου λέγεσθαι πρεσβύτερον· οὐδ' οὗτοι συνέντες ὅπως φησὶν ὁ Πλάτων, τὸ μὲν ὂν πρὸς τὸ ὂν λέγεσθαι, τὸ δὲ ἐσόμενον πρὸς τὸ ἐσόμενον, ἀεὶ τῶν πρὸς τὸ τόδε· γεγονὸς οὖν τοῦ γεγονότος νεωτέρου, οὐ δυνατὸν φάναι τὸ νῦν ὂν πρεσβύτερον· τοῦτο γάρ ἐστιν ἐπαλλάττειν τοὺς χρόνους καὶ μὴ φυλάττειν ὃν αὐτὸς εἶπε κανόνα περὶ τῶν πρός τι πάντων. Πάλιν οὖν ἡμῖν ἐπὶ τὸν ἡμέτερον καθηγεμόνα τρεπτέον, καὶ τὴν ἐκείνου παράδοσιν εἰς μέσον ἀκτέον, φῶς ἀνάπτουσαν εἰς πάντα τὸν προκείμενον λόγον. Διττὸν δὴ τὸ χρόνου μετέχον ἐστί· τὸ μὲν οἷον εὐθεῖαν ὁδεῦον, καὶ ἀρχόμενόν τε ἀπό τινος καὶ εἰς ἄλλο καταλῆγον· τὸ δὲ κατὰ κύκλον περιπορευόμενον, καὶ

ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸ αὐτὸ τὴν κίνησιν ἔχον, ὃ καὶ ἀρχὴ καὶ πέρας ἐστὶ ταυτὸν, καὶ ἡ κίνησις ἀκατάληκτος, ἑκάστου τῶν ἐν αὐτῇ καὶ ἀρχῆς καὶ πέρατος ὄντος, καὶ οὐδὲν ἧττον ἀρχῆς καὶ πέρατος. Τὸ δὴ κυκλικῶς ἐνεργοῦν μετέχει τοῦ χρόνου περιοδικῶς, καὶ ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ καὶ πέρας τῆς κινήσεώς ἐστι καὶ ἀρχὴ, καθόσον μὲν ἀφίσταται τῆς ἀρχῆς, πρεσβύτερον γίνεται, καθόσον δὲ ἐπὶ τὸ πέρας ἀφικνεῖται, νεώτερον γίνεται· γιγνόμενον γὰρ ἔγγιον τοῦ πέρατος ἐγγύτερον γίγνεται τῆς οἰκείας ἀρχῆς. Τὸ δὲ τῆς οἰκείας ἀρχῆς ἐγγυτέρῳ γιγνόμενον νεώτερον γίγνεται· τὸ ἄρα ἐπὶ τὸ πέρας ἀφικνούμενον κυκλικῶς νεώτερον γίγνεται τὸ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ πρεσβύτερον· τὸ γὰρ τῷ ἑαυτοῦ πέρατι συνεγγίζειν ἐπὶ τὸ πρεσβύτερον πρόεισιν. Ὧ μὲν οὖν ἀρχὴ ἄλλο καὶ τὸ πέρας, τούτῳ καὶ τὸ νεώτερον ἕτερον ἢ τὸ πρεσβύτερον· ᾧ δὲ ταυτὸν ἀρχὴ καὶ πέρας, οὐδὲν μᾶλλον νεώτερόν ἐστι τὸ νεώτερον ἢ πρεσβύτερον. Ἀλλ' ὁ Πλάτων φησὶν, ἅμα νεώτερον ἑαυτοῦ καὶ πρεσβύτερον γίγνεται· τὸ μὲν γὰρ κατ' εὐθεῖαν κινούμενον οὐκ ἔχει, διότι πέρας καὶ ἀρχὴ διαφέρετον (1) ἐπ' αὐτοῦ, τὸ δὲ κατὰ κύκλον ἔχει τὸ νεώτερον ἑαυτοῦ τῷ πρὸς τὸ αὐτὸ καὶ ὡς ἀρχὴν καὶ ὡς πέρας γίγνεσθαι τὴν κίνησιν. Πᾶν ἄρα τὸ χρόνου μετέχον, εἰ πρεσβύτερον ἑαυτοῦ γίγνεται, καὶ νεώτερον ἑαυτοῦ γίγνεται· τοιοῦτον δὲ τὸ κυκλικῶς κινούμενον. Ὅθεν εἰκότως ἐθορυβοῦντο καὶ οἱ ἀρχαῖοι μή πη σοφισματώδης οὗτος ὁ λόγος ἐστὶν, εἰς τὰ κατ' εὐθεῖαν κινούμενα βλέποντες,

(1) C. διαφέρουσι.

δέον διελέσθαι καὶ θεωρῆσαι τίσι μὲν τὸ αὐτὸ καὶ ἀρχὴ καὶ πέρας, τίσι δὲ ἕτερον, καὶ ὅτι νῦν περὶ τῶν θείων ψυχῶν ὁ λόγος, αἳ καὶ χρόνου μετέχουσι περιοδικὸν ἔχουσαι τὸν χρόνον τῆς θείας κινήσεως, ὥσπερ καὶ τὰ ὀχήματα τὰ ἐξημμένα αὐτῶν. Ἀλλ' οὗτος μὲν ὁ λόγος τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν. Ὅπως δὲ καὶ πᾶν τὸ πρεσβύτερον ἑαυτοῦ γιγνόμενον ἅμα καὶ νεώτερον ἑαυτοῦ γίγνεται, διδάξει διὰ τῶν μεσοτήτων δύο ἡ δευτέρα ὑπόθεσις εὑρίσκουσα τὴν ἀνάγκην τῆς ἀδιαζεύκτου τούτων ἐπὶ πάντων τῶν χρόνου μετειληχότων ὑποστάσεως καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν κύκλῳ κινουμένων μόνως. Νῦν δ' οὖν ταῦτα τοῖς ὑποκειμένοις οἰκείως ῥηθέντα, καὶ ταῖς περιόδοις ἐφαρμόζοντα τῶν θείων ψυχῶν, ἡμῖν ἀναγεγράφθω καθάπερ εἴπομεν. Εἰ δὲ δεῖ καθολικὸν ὄντα τὸν λόγον καὶ νῦν συντόμως ἡμᾶς ἐφαρμόσαι πᾶσι τοῖς γιγνομένοις πρεσβυτέροις ἑαυτῶν, ἐπιστήσαντες εἴπομεν· ὅτι πᾶν ὡς ἀληθῶς τὸ γιγνόμενον ἑαυτοῦ πρεσβύτερον ἐν ᾧ γίνεται πρεσβύτερον καὶ νεώτερον γίγνεται τοῦτο, καθὸ γίγνεται πρεσβύτερον· τὸ γάρ τοι δεκαετὲς γιγνόμενον τοῦ ἐνναετοῦς γίγνεται πρεσβύτερον· ἐν ᾧ δὲ γίγνεται τοῦτο, νεώτερον ἑαυτοῦ γίγνεται τὸ ἐνναετὲς, ὥσπερ καὶ πρὸ τούτου τὸ μὲν ἐνναετὲς ἐγίγνετο πρεσβύτερον, τὸ δὲ ὀκταετὲς ἐγίγνετο τοῦ τότε γιγνομένου νεώτερον· ἑκάτερον γὰρ ἐν γενέσει ὂν ἄλλο καὶ ἄλλο γίνεται καὶ οὐδέποτε μένει ταυτόν. Καὶ εἰ οὕτω τὸ γίγνεσθαι λάβοιμεν, εὑρήσομεν ὂν τὸ ὡς ἀληθῶς ὂν τὸ πᾶν γιγνόμενον πρεσβύτερον, διὰ τὸ ἀεὶ ἄλλο λαμβάνεσθαι, καὶ καθάπερ τὸ πρεσβύ-

τερον, οὕτω καὶ τὸ νεώτερον μετατιθέμενον, ὡς ἐκεῖνο ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο, καθάπερ πρότερον ἦν, τὸ πρεσβύτερον αὐτὸ καθιστάμενον.

« Διάφορον (1) ἕτερον ἑτέρου οὐδὲν δεῖ γίγνεσθαι ἤδη « ὄντος διαφόρου, ἀλλὰ τοῦ μὲν ἤδη ὄντος ἤδη εἶναι, « τοῦ δὲ γεγονότος γεγονέναι, τοῦ δὲ μέλλοντος μέλ- « λειν, τοῦ δὲ γιγνομένου οὔτε γεγονέναι οὔτε μέλλειν « οὔτε εἶναί που (2) διάφορον, ἀλλὰ γίγνεσθαι καὶ ἄλ- « λως οὐκ εἶναι. — Ἀνάγκη γάρ (3). »

Τοῦ προσδιαλεγομένου ζητήσαντος πῶς τὸ αὐτὸ καὶ πρεσβύτερον ἑαυτοῦ ἅμα ἐστὶ καὶ νεώτερον, εἰς τὴν τούτου θήραν ὁ Παρμενίδης παραλαμβάνει κοινόν τινα κανόνα περὶ τῶν ἀντικειμένων ἅπαξ ἁπάντων, ὡς πρός τι μὲν, ἀλλ' οὐχ ὅταν ᾖ συνώνυμα ὡς τὸ ἴσον ἢ ὅμοιον, ἀλλ' ἑτερώνυμα ὡς πατὴρ, υἱός· τῷ γὰρ ὄντι τὰ τοιαῦτα διάφορά ἐστιν, οὐ τοῖς ὀνόμασι μόνον, ἀλλὰ τοῖς εἴδεσιν· ὁμοειδῆ γὰρ ἐκεῖνα (4) ὅσα συνώνυμά ἐστι. Διάφορα οὖν ταῦτα προσαγορεύουσι, καὶ ὃ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἂν ἔχοι τῶν ὄντως ἀντικειμένων θάτερον, οὕτως ἕξει καὶ τὸ λοιπὸν, εἰ τῶν ὄντων ἢ τῶν μελλόντων θάτερον, καὶ τὸ λοιπὸν τῶν μελλόντων, εἰ τῶν γεγονότων ἢ τῶν γινομένων θάτερον, κἀκεῖνο τῶν γιγνομένων. Εἰ γὰρ τὸ μὲν εἴη, τὸ δὲ μὴ, δῆλον ὡς κατὰ μὲν τὴν αὐτοῦ φύσιν ἐστὶν ἐκεῖνο, ὡς δὲ ἀντικείμενον οὐκ ἔστι· καὶ γὰρ τὸ ὁπωσοῦν ἀντικείμενον,

(1) B. διαφέρον.

(2) C. εἶναί τι διάφορον. Bekk. εἶναί πω δ.

(3) B. γὰρ ἄν.

(4) C. ἐκεῖνα ὄντα συνώνυμα.

κατ' αὐτὸ τοῦτο καθόσον ἀντικείμενον λέγεται, τῆς τοῦ πρός τι μετέχει φύσεως· ἀντικειμένῳ γὰρ ἀντίκειται. Τοιοῦτος μὲν ἔστιν ὁ κανών. Ἴσως δ' ἄν τις ζητήσειε πῶς εἰκόνα καὶ παράδειγμα τῶν πρός τι λέγοντες, τὸ μὲν εἶναι, φαμὲν, τὸ δὲ γίγνεσθαι καὶ γεννητὸν εἶναι. Ῥητέον δὲ ὡς εἰκὼν οὐ γίνεται εἰκὼν, ἀλλά τι ἄλλο γιγνομένη ἐστὶν τῷ εἴκειν καὶ γίγνεσθαι τοῦ ἑαυτῆς παραδείγματος εἰκών· καθόσον γὰρ εἰκών ἐστι τοῦ ὄντος, ἔχει τὸ εἶναι τοῦτο ὅπερ δὴ καὶ λέγεται εἰκονικῶς, καὶ ἀεί ἐστιν εἰκὼν ὡς ἐκεῖνό ἐστι παράδειγμα. Καὶ εἰ ἔστιν ἐν τῷ γίγνεσθαι τῇ εἰκόνι τὸ εἶναι, συνυφέστηκε τὸ γίγνεσθαι τῆς εἰκόνος ἀεὶ τῷ (1) εἶναι τοῦ παραδείγματος· καὶ τοῦ ἀεὶ τὸ μὲν αἰώνιον, τῆς δὲ κατ' ἄπειρον (2) χρόνον. Εἰ δὲ ταῦτα ὀρθῶς φαμὲν, οὐκ ἀποδεξόμεθα τοὺς πραγμάτων ἐπικήρων παραδείγματα ποιοῦντας· ἔσται γὰρ τὸ παράδειγμα τῆς εἰκόνος οὐκ οὔσης. Εἰ δὲ μὴ ἔσται τό τε παράδειγμα, δῆλον ὡς οὐ κατ' οὐσίαν αἴτιον ἦν οὐδὲ ἐν τῷ εἶναι· τὸ γὰρ τῷ εἶναι αἴτιον ἕς τ' ἂν ᾖ (3) τὸ αὐτὸ πέφυκεν ἐνεργεῖν. Τῶν οὖν δύο θάτερον, εἰ τῶν ποτὲ ὄντων καὶ γιγνομένων καὶ ἀπολλυμένων εἶναι παραδείγματα ἄττα συγχωρήσαιμεν (4), ἀναγκασθησόμεθα λέγειν ἢ κἀκείνοις προσεῖναί τι γενέσεως, παραδείγμασι τότε γιγνομένοις, ὅταν αἱ εἰκόνες αὐτῶν γίγνωνται, καὶ μή ποτε πρότερον μήθ' ὕστερον οὖσι παραδείγμασι, καὶ

(1) B. τὸ.

(2) B. κατὰ τὸ ἄπ.

(3) Sic B. C. D. — A. τ' ἂν ᾗ. primæ litteræ ferè deletæ.

(4) A. χωρήσαιμεν.

διὰ τοῦτο μήτε κατ' οὐσίαν αὐτοῖς ὑπάρχειν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς τὸ εἶναι παραδείγμασιν, ὡς εἴπομεν, ἢ καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἀεὶ οὔσας εἶναι, τὰς ποτὲ οὔσας καὶ ἐν γενέσει φερομένας· εἴπερ οἱ προκείμενοι περὶ τῶν πρός τι, καὶ ὅλως τῶν ἀντικειμένων κανόνες εἰσιν ἀληθεῖς. Τοῦτο μὲν ὡς πόρισμα ληπτέον ἐκ τοῦ λόγου, θαυμαστὸν δὲ ἔσται μηδὲν εἰ μὴ εἰς τοὺς τρεῖς χρόνους λαβὼν, διὰ τοῦ εἶναι καὶ γεγονέναι καὶ μέλλειν, ἐπήνεγκε καὶ τὸ γίγνεσθαι· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὴν ἐν τῷ προϊέναι καὶ ὑφίστασθαι παράτασιν, οὐκ αὐτὴν ψιλὴν τὴν ὕπαρξιν, ὥσπερ τὸ εἶναι καὶ τὸ ὄν, διὸ καὶ τοῦτο προσέθηκεν, ἅτε οἰκεῖον τοῖς χρόνου μετειληχόσι. Τάχα δ' ἂν καὶ τὸ μὲν δὴ οὖν (1) αὐτῷ σημαίνει, τὸ πρὸ πάσης κινήσεως ἐν τῷ νῦν ὁρώμενον ὂν εἰκονιζόμενον τὸ ἓν τῷ αἰωνίῳ· τὸ δὲ γενόμενον, τὸ κατὰ τὴν ἀπειρίαν τὴν χρονικὴν ἐκτεινόμενον. Τὸ μὲν γὰρ αἰώνιον πᾶν ὁμοῦ ἐστιν ἔν τε τῷ μέρει καὶ τῷ ἀπείρῳ τοῦ αἰῶνος, διότι μένει ὁ αἰὼν ἐν ταυτῷ (2) τὴν ἀπειρίαν, τὸ δὲ χρόνου μετέχον ἔστι μὲν ἀεὶ κατὰ τὸ νῦν, γίνεται δὲ κατὰ τὸ ἄπειρον τοῦ χρόνου· διὸ καὶ ὁ χρόνος κατ' ἄλλο ἐστὶν ἀμερὴς καὶ κατ' ἄλλο ἄπειρος.

« Ἀλλαμὴν τό γε πρεσβύτερον διαφορότης νεωτέρου « ἐστὶ καὶ οὐδενὸς ἄλλου. — Ἔστι γάρ. — Τὸ ἄρα πρε- « σβύτερον ἑαυτοῦ γιγνόμενον ἀνάγκη καὶ νεώτερον ἅμα « ἑαυτοῦ γίγνεσθαι. — Ἔοικεν. »

Ἀπὸ τοῦ κοινοῦ κανόνος ἐπὶ τὸ προκείμενον μεταβέβηκεν· εἰ γὰρ τὸ πρεσβύτερον ἀντίθεσις, ἣν αὐτὸς

(1) Sic Codd. (2) D. ἐν αὐτῷ.

διαφορότητα κέκληκεν (1) ἐν τούτοις, εἴρηται δὲ ὡς, εἰ γίγνεται τῶν ἀντικειμένων θάτερον, γίγνεται καὶ τὸ λοιπον, δῆλον τὸ συναγόμενον ὡς, εἰ γίγνοιτο πρεσβύτερον, γίγνεται καὶ τὸ νεώτερον· τὸ γὰρ ἑαυτοῦ γιγνόμενον πρεσβύτερον ἅμα καὶ νεώτερον ἑαυτοῦ γίγνεται καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ ἄμφω, καθάπερ εἴπομεν ἔμπροσθεν. Εἰ δὲ λέγοι τις ὅτι καὶ ὁ Σωκράτης ἑαυτοῦ γίνεται πρεσβύτερος ἀλλ' οὐ νεώτερος, ἐροῦμεν ὅτι γίνεται μὲν πρεσβύτερος ὁ Σωκράτης κυρίως, ἅμα δὲ ὁ αὐτὸς γίνεται καὶ νεώτερος αὐτὸς αὑτοῦ, διότι καὶ τὸ νεώτερον ἐν αὐτῷ ἄλλο καὶ ἄλλο γίνεται ἀεὶ, καθάπερ καὶ τὸ πρεσβύτερον· ἐν γενέσει γὰρ ὂν τὸ μετ' ἀλλήλων συνεξαλλάττεσθαι, καθάπερ εἴπομεν. Εἰ δὲ καὶ ἄλλος τις τρόπος ἐστὶ τοῦ καὶ πρεσβύτερον ἑαυτοῦ τι γιγνόμενον ἅμα γίγνεσθαι καὶ νεώτερον, ἡ δευτέρα ὑπόθεσις ἡμᾶς ἀναδιδάξει. Ἡ γὰρ αὐτὴ πρόθεσις κατὰ μὲν τὴν ἀριθμητικὴν μεσότητα ἑαυτοῦ ποιεῖ πρεσβύτερον τὸ τὴν προσθήκην τοῦ χρόνου ταύτην λαβὸν, κατά γε τὴν γεωμετρικὴν τὸ αὐτὸ νεώτερον ἐλασσούμενον κατὰ τὸν λόγον, ὡς ἐν ἐκείνοις ἔσται καταφανές.

« Ἀλλαμὴν καὶ μήτε πλείω ἑαυτοῦ γίγνεσθαι χρόνον « μήτε ἐλάττω, ἀλλὰ τὸν ἴσον χρόνον καὶ γίγνεσθαι « ἑαυτῷ καὶ εἶναι καὶ γεγονέναι καὶ μέλλειν ἔσεσθαι. « — Ἀνάγκη γὰρ οὖν καὶ ταῦτα. »

Δέδεικται ὅτι τὸ χρόνου μετέχον, ὃ καὶ ἀποφῆσαι βούλεται τοῦ ἑνὸς, ἅμα νεώτερον αὑτοῦ γίνεσθαι καὶ πρεσβύτερον, καὶ εἴπομεν ὅπως τε οἰκειοῦντες τὸν λό-

(1) C. ἐκάλεσεν.

γον τοῖς περιοδικῶς ζῶσι πρός γε τὸ παρὸν ἱκανῶς, διότι τὸ κυκλικῶς ἐνεργοῦν τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει τῆς περιόδου καὶ τελευτήν· καὶ ὡς μὲν ἐγγυτέρῳ τῆς τελετῆς γιγνόμενον, πρεσβύτερον γίγνεται, ὡς δὲ συνεγγίζον μᾶλλον καὶ μᾶλλον τῇ ἀρχῇ καὶ τὸ πέρας ἕν, οὕτω καὶ πρεσβύτερον ἐπ' αὐτοῦ καὶ νεώτερον ταυτόν· καὶ ὅπως ἀληθὴς ὁ λόγος καὶ ἐπὶ πάντων τῶν χρόνου μετεχόντων ἀεὶ, καὶ ἐπὶ τοῦ πρεσβυτέρου καὶ τοῦ νεωτέρου κινουμένων καὶ ἐν γενέσει ὄντων, καὶ πρὸς ἄλλο τὸ πρεσβύτερον, ἄλλου τοῦ νεωτέρου πάντως. ἀναφαινομένου διὰ τὴν ἅμα τῷ πρεσβυτέρῳ τοῦ νεωτέρου πάντως ἐξαλλαγήν. Βούλεται δὴ οὖν ὁμοῦ τοῖς συνειρημένοις συναγαγεῖν ὅτι τὸ τοιοῦτον καὶ ἰσήλικόν ἐστιν ἑαυτῷ· τὸν γὰρ ἴσον χρόνον ἑαυτῷ πᾶν γέγονε καὶ μέλλει καὶ γίγνεται καὶ ἔστιν· εἰ γάρ ἐστιν ὁ Σωκράτης ἑβδομηκοντούτης, ἰσῆλιξ ἑαυτῷ ἐστι, καὶ εἰ γένονε τριακοντούτης, τὸν ἴσον ἑαυτῷ γέγονε χρόνον, καὶ εἰ γίνεται δὴ καὶ τοῦ ὁμοίως ἑαυτῷ, γίγνεται τὸν ἴσον χρόνον· πρὸς γὰρ ἑαυτὸν κρινόμενον ἑαυτῷ τὸν ἴσον ἔχει χρόνον. Τοῦτο μὲν οὖν οὐδὲν ποικίλον, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς κατ' εὐθεῖαν γιγνομένοις δῆλον ὅπως ἐστὶν ὑπάρχον· ἄλλον μὲν γὰρ ἄλλου πλείω καὶ ἐλάττω χρόνον εἶναι καὶ γίγνεσθαι καὶ γεγονέναι δυνατὸν αὐτῷ πάντως ἴσον, καὶ οὔτε πλείω οὔτε ἐλάττω.

« Ἀνάγκη ἄρα ἐστὶν, ὡς ἔοικεν, ὅσα γε ἐν χρόνῳ ἐστὶ « καὶ μετέχει τοῦ τοιούτου, ἕκαστον αὐτῶν τὴν αὐτήν « τε (1) αὐτῷ ἡλικίαν ἔχειν, καὶ πρεσβύτερόν γε (2) ἅμα

(1) Bekk. τε αὐτὸ ἑαυτῷ ἡλ. (2) Bekk. τε.

« αὐτοῦ(1) καὶ νεώτερον γίγνεσθαι. — Κινδυνεύει. — Ἀλ-
« λαμὴν τῷγε ἑνὶ τῶν τοιούτων παθημάτων οὐδὲν μετῆν.
« — Οὐ γὰρ μετῆν. — Οὐδὲ ἄρα χρόνου αὐτῷ μέτεστιν,
« οὐδ' ἔστιν ἔν τινι χρόνῳ. — Οὔκουν δὴ, ὥς γε ὁ λόγος
« αἱρεῖ. »

Διὰ τούτων συνάγει τὸ προκείμενον· τοῦτο δὲ ἦν ὅτι χρόνου τὸ ἓν οὐ μετείληχεν οὐδὲ ἔστιν ἐν χρόνῳ· δεῖ γὰρ αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν θείαν οὐσίαν ἀφελεῖν, ἀλλὰ μὴ μόνον τὴν ἀκρότητα αὐτῶν· ταῦτα γάρ ἐστι τὰ ἔν τινι χρόνῳ ἐνεργοῦντα, ἀλλὰ μὴ ἐν αἰῶνι καὶ μετέχοντα χρόνου τινὸς, ἃ πρότερον ἐλέγομεν· τὸ δὲ ἓν οὐδενὸς μετέχει χρόνου, πάντῃ γὰρ τούτων ἐξῄρηται τῶν τινὸς χρόνου μετεχόντων. Πῶς οὖν ὅτι οὐδενὸς χρόνου μετέχει τὸ ἓν ἀποδείκνυται, λέλεκται μὲν καὶ πρότερον, λεγέσθω δὲ καὶ νῦν αὐτὸς ὁ συλλογισμός· τὸ ἓν οὐδαμῶς ἐστιν ἑαυτοῦ πρεσβύτερον ἢ νεώτερον ἢ ἰσήλικον· πᾶν δὲ τὸ χρόνου μετέχον ἑαυτοῦ νεώτερόν ἐστιν ἅμα καὶ πρεσβύτερον ἰσήλικον· οὐδαμῶς ἄρα τοῦ χρόνου μετέχει τὸ ἓν, ὃ καὶ αὐτὸς συνήγαγεν εἰπών· οὐδὲ ἄρα χρόνου αὐτῷ μέτεστιν· εἶτα ἔτι τελειότερον· καὶ οὐδὲ ἐστὶν ἐν χρόνῳ τινί· παντελῶς γὰρ ἐξῄρηται τοῦ χρόνου, καὶ πάσης ὑπερίδρυται τάξεως χρονικῆς. Τοῦτο δὲ οὐ τῷ ἑνὶ μόνῳ ὑπάρχει τὸ χρόνου μὴ μετέχειν, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν μεταβατικὴν κίνησιν ἀκινήτοις· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνα κινεῖται κατὰ χρόνον, καὶ εἰ κινεῖται χρόνου ὄντος, οὐ περὶ αὐτὰ, ἀλλὰ τὰ μετὰ ταῦτα· οὐδὲ γὰρ ἦν τὸ εἶναι ἐν χρόνῳ

(1) B. Deest αὐτοῦ.

τοῦτο τὸ εἶναι τότε ὅτε ὁ χρόνος ἐστίν· οὐ γὰρ τὸ εἶναι ἐν τόπῳ τουτέστι τὸ εἶναι ὅτε τόπος ἐστὶν, ἢ οὕτως· πᾶν τὸ ἀσώματον ἐν τόπῳ φήσομεν εἶναι, διότι τόπου ὄντος ἐστίν. Ὡς οὖν οὐκ ἐν τόπῳ τὸ ἀσώματον κἂν ᾖ ὅτε ἐστὶ τόπος, οὕτως οὐκ ἐν χρόνῳ ἐστί· μήποτε δὲ τότε λεκτέον εἶναι ὅτε χρόνος ἐστὶ, διότι προϋφέστηκε τοῦ προϋφεστῶτος τῶν ἐν χρόνῳ ὄντων, καὶ τὸ ὅτε χώραν ἐπὶ τούτου παντελῶς οὐκ ἔχει πρὸ αἰῶνος ὑφεστῶτος, ὅς ἐστι παράδειγμα τοῦ χρόνου. Πῶς γὰρ ἂν εἴποι τις τὸ ὅτε ἐπὶ τοῦ μήτε ἐν αἰῶνι μήτε ἐν χρόνῳ ὄντος, ἀναινομένου δὲ τὴν πρὸς ἄμφω κοινωνίαν; Ὡς γὰρ οὐκ ἐν χρόνῳ τὸ ἓν, ὅτι μὴ ἐν κινήσει, οὕτως οὐδ' ἐν αἰῶνι, ὅτι μὴ ἐν στάσει· μένει γὰρ ὁ αἰὼν, ὡς ὁ Τίμαιός φησιν.

«Τί οὖν τὸ εἶναι καὶ τὸ γεγονέναι (1) καὶ τὸ ἐγίγνετο οὐ χρόνου μέθεξιν δοκεῖ σημαίνειν τοῦ ποτὲ γεγονότος; — Καὶ μάλα. —Τί δὲ τὸ ἔσται καὶ τὸ γενήσεται καὶ τὸ γενηθήσεται οὐ τοῦ ἔπειτα τοῦ (2) μέλλοντος; — Ναί. — Τὸ δὲ δὴ ἔστι καὶ τὸ γίγνεται οὐ τοῦ νῦν παρόντος; — Πάνυ μὲν οὖν.»

Ἀπέφησε πάντα τοῦ ἑνὸς ἐν τάξει· τὸ χρόνου μετέχειν ἀπὸ τοῦ μήτε πρεσβύτερον εἶναι μήτε νεώτερον, τοῦτο ἀπὸ τοῦ (3) μήτε ὁμοιότητος μήτε ἰσότητος μήτε ἀνομοιότητος μήτε ἀνισότητος μετέχειν, τὸ ἴσον καὶ ἄνισον καὶ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον (4), ἀπὸ τοῦ μήτε ταυτὸν

(1) Sic Codd.— A. correctum εἶναι in ἦν. Bekk. ἦν. γέγονε.

(2) Bekk. [τοῦ].

(3) A. Deest τοῦτο ἀπὸ τοῦ.

(4) Hic subest lacunula aut mendum aliquod. Sensus

εἶναι μήτε ἕτερον, ταῦτα δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι ἄλλο τι ἢ ἕν, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ κινεῖσθαι μηδαμῶς, τὸ δὲ μὴ κινεῖσθαι μήτε ἑστάναι ἀπὸ τοῦ μήτε ἐν ἑαυτῷ εἶναι μήτε ἐν ἄλλῳ, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ μήτε περιέχειν ἑαυτὸ μήτε περιέχεσθαι, τοῦτο δὲ ἀπὸ τοῦ μέρη μὴ ἔχειν, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ μὴ εἶναι ὅλον, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ μὴ εἶναι πλῆθος. Ταῦτ' οὖν ἀποφήσας καὶ καταντήσας ἐπὶ τοῦ χρόνου μὴ μετέχειν, ὃ δὴ τῷ πλήθει τῶν θείων ψυχῶν καὶ τῶν συνηρτημένων αὐταῖς θείων γενῶν (1)· καὶ γὰρ μάλιστα τούτοις προσήκειν τὴν διαίρεσιν ταύτην φαμέν· καὶ ἄνωθεν εἰς αὐτοὺς (2) πρόεισι, πρῶτον μὲν τριαδικῶς εἰς τὸ παρὸν καὶ παρελθὸν καὶ μέλλον, ἔπειτα ἐννεαχῶς ἕκαστον τῶν τριῶν τούτων εἰς τρία πάλιν ὑποδιαιρῶν. Τούτων δὲ τῶν διαιρέσεων καὶ ἐν ἄλλοις αὐτὸς ἡμῖν παρέσχετο τῆς τάξεως ἀφορμάς (3)· ἢ οὐχὶ καὶ ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης τὰς Μοίρας διαιρεῖσθαι τὸν χρόνον φησί, καὶ τὴν μὲν ᾄδειν τὰ παρελθόντα, τὴν δὲ τὰ παρόντα, τὴν δὲ τὰ μέλλοντα; Καὶ ταύτην ἄρα τοῦ χρόνου διαίρεσιν περί τινας τριπλᾶς ὑποστάσεις τῶν κρειττόνων ἡμῶν ἀποληπτέον, ὧν ἐξῃρημένον εἶναι βούλεται τὸ ἓν ὁ Παρμενίδης· ἡ μὲν γὰρ μονὰς τῶν ψυχῶν ἥνωται πρὸς τὸ ἓν ὅλον χρόνον· αἱ δὲ πολλαὶ δευτέρως αὐτοῦ μετέχουσι. Καὶ αἱ μὲν

postulat: *Neque par aut impar neque simile aut dissimile cum nec sit idem neque alterum.* Τόδε μήτε ἴσον μήτε ἄνισον μήτε ὅμοιον μήτε ἀνόμοιον.

(1) Hic deesse videtur aut προσήκει aut tale aliquid.

(2) An non αὐτά?

(3) C. D. ἀφορισμόν. B. ἀφορασκόν. vox nihili.

ὁλικῶς, ὅσα κατὰ τὸ παρελθὸν ἢ παρὸν ἢ μέλλον, αἱ δὲ μερικῶς, ὥσπερ αἱ κατὰ τὰς τούτων διαφορὰς οὐσιωμέναι· ἑκάστη γὰρ τῶν ὅλων συντέτακται πλῆθος οἰκεῖον, οὗ τὸ μὲν ἄκρον κατὰ τὸ ἦν, τὸ δὲ μέσον κατὰ τὸ γεγονέναι (1), τὸ δὲ τελευταῖον κατὰ τὸ ἐγίνετο· καὶ τῇ κατὰ τὸ παρὸν ἄλλο δεύτερον, οὗ τὸ μὲν κυριώτατον χαρακτηρίζεται τῷ ἔστι, τὸ δὲ μέσον τῷ γέγονε, τὸ δὲ τελευταῖον τῷ γίγνεται· καὶ τῇ κατὰ τὸ μέλλον ἄλλο τρίτον, οὗ τὸ μὲν ὑψηλότατον τῷ ἔσται, τὸ δὲ ἐν μέσῳ τεταγμένον τῷ γενήσεται, τὸ δὲ τελευταῖον ἀφορίζεται τῷ γενηθήσεται· καὶ οὕτω δὴ τῶν τριῶν τούτων ὁλοτήτων αἱ τρεῖς τριάδες ἔσονται προσεχῶς ἐξηρτημέναι, πᾶσαι δε αὗται τῆς ἑαυτῶν μονάδος. Τί οὖν ἄρα τοῦτο φαμέν; ὅτι μεμερισμένως ἐνεργοῦσιν αἱ διῃρημέναι κατὰ τὰ μόρια τοῦ χρόνου τάξεις, καὶ οὐ πᾶσαι κατὰ πάντα τὸν χρόνον, ἀλλ' αἱ μὲν κατὰ τὸ παρελθὸν μόνον· καὶ τίνι τούτων ἕκαστον ἀφορίζομεν, οὐκ ἕξομεν εἰπεῖν· μέχρι τίνος γὰρ ἦν τὸ παρὸν ἢ τὸ παρελθὸν, καὶ πόθεν ἄρξεται λοιπὸν τὸ μέλλον; Ἀλλ' ἴσως ἄμεινον λέγειν ὅτι πᾶσαι μὲν κατὰ πάντα τὸν χρόνον ἐνεργοῦσιν, ἀλλ' ἔχοντος τοῦ ὅλου χρόνου τριπλᾶς ἐν αὐτῷ δυνάμεις, τὴν μὲν τελεσιουργὸν πάσης κινήσεως, τὴν δὲ συνεκτικὴν τῶν ὑπ' αὐτῶν βασιλευομένων καὶ φρουρητικὴν, τὴν δὲ ἐκφαντορικὴν τῶν θείων· καὶ γὰρ εἰς κύκλον τὰ πάντα περιάγων τὰ μὴ αἰώνια τῶν πραγμάτων τελειοῖ καὶ συνέχει τὴν οὐσίαν αὐτῶν καὶ ἐκφαίνει τὴν ἡνωμένην τοῦ αἰῶνος αὐτοῖς

(1) Sic Codd. Leg. γέγονε.

ἀπειρίαν, ἀνελίττων τὸ συνῃρημένον ἐν τοῖς αἰῶσι πλῆθος· ὅθεν δὴ οὗτος ὁ ἐμφανὴς χρόνος, ὥς φησιν ὁ Τίμαιος, ἐκφαίνεται ἡμῖν τὰ μέτρα τῶν θείων περιόδων καὶ τελειοῖ τὰ τῇδε καὶ γενόμενα φρουρεῖ τοῖς οἰκείοις ἀριθμοῖς. Τοῦ δ' οὖν χρόνου τοῦ τῶν ψυχῶν τριττὰς δυνάμεις ἔχοντος, τὴν τελεσιουργὸν, τὴν συνεκτικὴν, τὴν ἐκφαντορικὴν, κατὰ τὴν πρὸς τὸν αἰῶνα ὁμοιότητα· καὶ γὰρ ὁ αἰὼν, ὡς ἐν ἄλλοις ἐδείξαμεν, τὴν μέσην τάξιν ἔχων ἐν τοῖς νοητοῖς, τελειοῖ μὲν τὴν μεθ' ἑαυτὸν τάξιν ἕνωσιν αὐτῇ χορηγῶν, ἐκφαίνει δὲ τὴν πρὸ αὐτοῦ τὴν ἄῤῥητον αὐτῆς ἕνωσιν προάγων εἰς πλῆθος, συνέχει δὲ τὸν μέσον τῶν νοητῶν σύνδεσμον, καὶ πάντα φρουρεῖ διὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως ἀκαταστάτως· ἄνωθεν δ' οὖν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ὁ χρόνος τὰς τριπλᾶς δυνάμεις καταδεξάμενος, δίδωσιν αὐτὰς καὶ ταῖς ψυχαῖς, ἀλλ' ὁ μὲν αἰὼν ἡνωμένως ἤχε τὴν τριάδα ταύτην, ὁ δὲ χρόνος ἡνωμένως ἅμα καὶ διῃρημένως, αἱ δὲ ψυχαὶ διῃρημένως· ὅθεν δὴ τούτων αἱ μὲν κατ' ἄλλην, αἱ δὲ κατ' ἄλλην χαρακτηρίζονται δύναμιν· αἱ μὲν τὸ ἐκφαντορικὸν μιμούμεναι τοῦ χρόνου, αἱ δὲ τὸ τελεσιουργὸν, αἱ δὲ τὸ συνεκτικὸν, ὥσπερ καὶ τῶν Μοιρῶν αἱ μὲν πρὸς τὸ συμπληροῦν καὶ τελειοῦν ἡνωμέναι λέγονται τὰ παρελθόντα ᾄδειν, ἀεὶ μὲν ἐνεργοῦσαι καὶ ἀεὶ ᾄδουσαι τὰς ἑαυτῶν ᾠδὰς, νοήσεις οὖσαι καὶ ποιήσεις περικοσμίως· συμπληρωτικὸν γάρ ἐστι τὸ παρελθόν· αἱ δὲ πρὸς τὸ συνέχειν τὰ παρόντα· φρουροῦσι γὰρ αὐτῶν τὴν οὐσίαν καὶ τὴν γένεσιν· αἱ δὲ πρὸς τὸ ἐκφαίνειν τὸ μέλλον· τὸ γὰρ μήπω ὂν εἰς οὐσίαν καὶ εἰς τέλος ἀγου-

σιν. Οὐκ ἀστόχως ἄρα καὶ τὸν χρόνον τριχῇ τοῦτον εἰώθαμεν διαιρεῖν εἰς παρελθὸν καὶ μέλλον καὶ παρὸν διὰ τὰς τριπλᾶς τοῦ χρόνου δυνάμεις, τὴν ἐκφαντορικὴν, τὴν τελεσιουργὸν(1), τὴν συνεκτικήν, αὐτὰ δὲ ἄλλως μὲν ἐπὶ αἰῶνος, ἄλλως δὲ ἐπὶ τοῦ χρόνου, καὶ ἄλλως ἐπὶ τῶν ψυχῶν. Εἰ δὲ βούλει καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, ἐπειδὴ τῶν κρειττόνων ἡμῶν ψυχῶν τάξις ἐστὶν εἰς πρώτας καὶ μέσας καὶ τελευταίας διῃρημένων, αἱ μὲν ὁλικώταται αὐτῶν ᾠκείωνται πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον· ὡς οὖν τοῦτο τῶν δύο περιεκτικὸν(2), οὕτω καὶ ἐκεῖναι τῶν λοιπῶν· αἱ δὲ μέσαι πρὸς τὸ παρόν· καὶ γὰρ τοῦτο ποτὲ μέλλον ἦν, οὔπω δὲ παρελθόν· ὡς οὖν τὸ παρὸν περιεκτικὸν τοῦ μέλλοντος, οὕτω καὶ αἱ μέσαι τῶν μετ' αὐτὰς περιληπτικαί, περιέχονται δὲ ἐν ταῖς πρὸ αὐτῶν· αἱ δὲ τρίται κατὰ τὸ μέλλον· τοῦτο γὰρ οὐ διὰ τοῦ παρόντος ὥδευσεν(3), οὔτε πως γέγονε παρελθὸν, ἀλλ' ἔστι μέλλον μόνον, ὥσπερ δὴ καὶ αἱ τρίται ψυχαὶ ἑαυτῶν εἰσι μόνον, ἄλλων δὲ διὰ τὴν εἰς τὸ μερικώτατον ὑπόβασιν οὐδαμῶς περιεκτικαί· τὸ γὰρ πέρας αὗται συνελίσσουσι κατὰ τὴν εἰς τρία διαίρεσιν τῶν μετὰ θεοῦ γενῶν, ἐπεὶ καθ' ἑκάστην πάλιν τῶν τριῶν τούτων ὁλοτήτων πλῆθός ἐστι τριαδικόν. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα προϊόντες θεωρήσομεν, τὴν δὲ πρώτην τριάδα τέως ἐπισκεπτέον. Αὕτη δήπου κοινὸν ἔχει πᾶσα τὸ ποτέ· τοῦτο γὰρ τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς συμπλη-

(1) C. τὴν τελεσιουργικήν.
(2) D. περιεκτικῶν.
(3) C. διώδευσεν.

ρώσεως ἴδιον· διαιρεῖται δὲ τῷ ἦν, τῷ γέγονε, τῷ ἐγίγνετο. Πάλιν οὖν τῶν τριῶν τούτων τὸ μὲν σημαίνει τὴν ἀκρότητα τῆς τριάδος, τὸ ἦν, κατ' αὐτὴν τὴν ὕπαρξιν ἀφορίζον· τὸ δὲ τὴν ἀθρόαν τελείωσιν, τὸ γέγονε· τὸ δὲ τὴν ἐν τῷ τελειοῦσθαι παράτασιν, τὸ ἐγίγνετο, μιμήματα ταῦτα τῶν νοητῶν, τὸ μὲν ἦν, τοῦ ὄντος, τὸ δὲ γέγονε, τοῦ αἰῶνος, τὸ δὲ ἐγίγνετο, τοῦ πρώτως αἰωνίου. Τὸ μὲν γὰρ εἶναι πᾶσιν ἐκ τοῦ πρώτου, τὸ δὲ ὁμοῦ πᾶν καὶ ὅλον ἀπὸ τοῦ μέσου, τὸ δὲ πληθύεσθαι καὶ ἐκτείνεσθαι ὁπωσοῦν ἐκ τοῦ τρίτου· τούτοις δὲ τοῖς τρισὶ καὶ τὰ ἑξῆς ἐστὶν ἀνάλογον (1) τρία κατά τε τὸ μέλλον καὶ κατὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ παρελθόν· τῷ μὲν ἦν τὸ ἔσται καὶ τὸ ἔστι, τὸ μὲν τοῦ μέλλοντος, τὸ δὲ τοῦ παρόντος· τῷ δὲ γέγονε τὸ γενήσεται καὶ τὸ γέγονεν· ἕτερον γὰρ παρ' ἐκεῖνο τὸ γέγονε, τὸ μὲν ὡς παρελθὸν, τὸ δὲ ὡς παρόν· συνεκτικὸν γάρ ἐστι τὸ γέγονε, καὶ ὁρῶμεν αὐτὸ καὶ ὡς τελειωθὲν καὶ ὡς νῦν τελειωθὲν κατὰ τὸ νῦν τὸ ἄχρονον, οἷον γέγονεν ἔκλειψις· ταυτὸν γὰρ τοῦτο τῷ συντετέλεσται νῦν. Ἐπειδὴ οὖν διττὸν ἐσήμαινε τὸ γέγονεν, ἐπὶ τοῦ παρόντος δύο μόνα εἶπε, τὴν πρώτην τὸ ἔστι καὶ γίγνεται, ἵνα μὴ παράξῃ τὸν λόγον, ὕστερον δὲ προσθήσει καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ γέγονε, τὸ δὲ ἐγίνετο τρίτον ἀνάλογον λαμβάνει τῷ γίγνεται, δεύτερον δὲ τὸ γενηθήσεται· τοῦτο γὰρ οὐ ταυτὸν τῷ γενήσεται, μὴ τοῦθ' ὑπολάβωμεν· σημαίνει γὰρ τὸ μὲν γενήσεται τὴν ἄχρονον ἀθρόαν εἰς τὸ μέλλον ὕπαρξιν, οἷον ἀστραπὴ γενήσε-

(1) C. ἀνάλογα.

ται· τὸ δὲ γενηθήσεται τὴν παρατάσεως πρόοδον, γενηθήσεται ἄνθρωπος· ἐπὶ δὲ ἀστραπῆς εἰπεῖν τὸ γενηθήσεται ψεῦδός(1) ἐστιν. Ἀνάλογον οὖν αἱ δύο τριάδες αὗται τῇ πρὸ αὐτῶν, καὶ μέσον τοῦ μὲν ἦν καὶ ἔσται τὸ ἔστι, τοῦ δὲ γέγονε κατὰ τὸ παρελθὸν, καὶ τοῦ γενήσεται τὸ γέγονε ὅ ἐστι κατὰ τὸ νῦν· τοῦ δὲ ἐγίνετο καὶ γενηθήσεται τὸ γίγνεται· πανταχοῦ δὲ αἱ μὲν πρῶται μονάδες ὑπάρξεώς εἰσιν, αἱ δὲ μέσαι δυνάμεως ὅλης οὔσης καὶ ἀθρόας, αἱ δὲ τρίται τῆς κατὰ παράτασιν ἐνεργείας· ἴδιον δὲ πάσης μὲν τῆς πρώτης τὸ ποτὲ, πάσης δὲ τῆς τρίτης τὸ ἔπειτα. Καὶ χρῆται καὶ τοσαύταις φωναῖς· εἰ δὲ τὴν κατὰ τὸ μέλλον δευτέραν ἔταξε, μὴ θαυμάσῃς· μιμεῖται γὰρ τὸν τοῦ χρόνου κύκλον, τῇ ἀρχῇ τὸ πέρας συνάπτων, ἐπεὶ προϊὼν(2) μέσην τάξει τὴν κατὰ τὸ παρὸν τριάδα, τελευταίαν δὲ τὴν κατὰ τὸ μέλλον.

« Εἰ ἄρα τὸ ἓν μηδαμῇ μηδενὸς μετέχει χρόνου, « οὔτε ποτὲ γέγονεν οὔτ' ἐγίγνετο οὔτ' ἦν ποτὲ, οὔτε « νῦν γέγονεν οὔτε γίγνεται οὔτε ἔστιν, οὔτ' ἔπειτα « γενήσεται οὔτε γενηθήσεται οὔτε ἔσται. — Ἀλη- « θέστατα. »

Ὁ μὲν συλλογισμὸς πῶς πρόεισιν ἐν τούτοις, οὐκ ἄδηλον· τὸ ἓν οὐδενὸς χρόνου μετέχει· πᾶν ὅ ποτε ἦν ἢ γέγονεν ἢ ἐγίγνετο· ὅπερ κατὰ τὸ παρὸν ἔστιν ἢ γέγονεν ἢ γίγνεται· καὶ ὅπερ κατὰ τὸ μέλλον ἔσται ἢ γενήσεται ἢ γενηθήσεται, χρόνου μετέχει(3) τινός· ταῦτα πάντα

(1) D. ψευδές.

(2) D. καὶ προϊών.

(3) D. μετέχον.

κατενείματο τὴν ὁλότητα τὴν χρονικήν· τὸ ἄρα ἓν ἐξήρηται καὶ ὑπερήπλωται καὶ τριάδος τῆς χρονικῆς καὶ τῆς ἑνάδος. Ἀλλ' ἡ μὲν ἀπόδειξις ἐναργής ἐστι διὰ τῶν προειρημένων, ἐν δὲ τῇ τῶν τριῶν τριάδων ἀπαριθμήσει προσεκτέον ὅπως τὴν μὲν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας τάξιν διαφυλάξῃ, πρώτην τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν, δευτέραν δὲ τὴν κατὰ τὸ μέλλον θεὶς (1), ὥςπερ καὶ ἐν Πολιτείᾳ τῇ μὲν πρωτίστῃ τῶν Μοιρῶν ἀπένειμε τὸ παρελθὸν, τῇ δὲ μέσῃ τὸ παρὸν, τῇ δὲ τρίτῃ τὸ μέλλον, ὡς τοῦ ὅλου χρόνου δηλαδὴ περιεχομένου νοερῶς ὑπό τε μητρὸς αὐτῶν τῆς ἀνάγκης· ἐφ' ἑκάστης δὲ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἦν καὶ ἔστι καὶ ἔσται πεποίηται τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ μέσου, τοῦ γέγονέ ποτε καὶ νῦν γέγονε καὶ γενήσεται· τοῦτο γὰρ ἅτε τὸν αἰῶνα μιμουμένοις αὐτοῖς οἰκεῖον καὶ δυνατὸν, καὶ ἐντεῦθεν ἀρχομένοις οὕτω τῶν ἄλλων μνημονεύειν. Ταῦτα καὶ περὶ τούτων· ἓν δὲ τοῦτο συναγαγεῖν χρὴ κεφάλαιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐν τούτοις εἰρημένων, ὅτι τὸ ἓν ὑπερίδρυται πάσης τε ψυχῆς καὶ θείας οὐσίας καὶ τῆς ἀεὶ ὡσαύτως ἐνεργούσης· οἵα δή ἐστιν ἡ τῶν κρειττόνων γενῶν· εἴτε τριαδικῶς εἴτε ἐννεαχῶς εἴτε κατ' ἄλλον ἀριθμὸν διαιρουμένης, καὶ οὐδὲν χρὴ τοιοῦτον ἀναφέρειν ἐπὶ τὸ ἕν. Καὶ ὡς μέχρι ταύτης προῆλθεν ὁ λόγος πάσας τὰς τάξεις τάς τε νοερὰς καὶ τὰς ἄλλας ἀποφάσκων τοῦ ἑνὸς, ποῦ δὲ ἡμᾶς ἄξει προϊὼν, εἰσόμεθα συνοδεύοντες αὐτοῦ ταῖς ὑφηγήσεσι καὶ ἀνασκοποῦντες ἕκαστα τῶν λεγομένων.

(1) C. τιθείς.

« Ἔστιν οὖν οὐσίας ὅπως ἄν τι μετάσχοι ἄλλως ἢ
« κατὰ τούτων τι; — Οὐκ ἔστιν. — Οὐδαμῶς ἄρα τὸ ἓν
« οὐσίας μετέχει. — Οὐκ ἔοικεν. — Οὐδαμῶς ἄρα ἐστὶ
« τὸ ἕν. — Οὐ φαίνεται. »

Μέχρι τῆς ἐκθεουμένης (1) οὐσίας πάσης τῆς ἀεὶ ὡσαύτως ἐνεργούσης προελθόντες διὰ πάντων τῶν διῃρημένων (2) καὶ πάσας τὰς τάξεις ἀποφήναντες τοῦ ἑνὸς τάς τε θείας καὶ νοερὰς καὶ ὅσαι ψυχικαὶ (3), πάλιν ἀνατρέχομεν διὰ τῆς κοινῆς πασῶν τῶν εἰρημένων τάξεων φύσεως ἐπὶ τὴν νοητὴν μονάδα τῶν ὄντων, καὶ ταύτης ἐξαιρήσομεν τὸ ἕν· καὶ γὰρ καὶ πρότερον εἴπομεν, οὐκ ἀπὸ τῆς τῶν νοητῶν ἀκρότητος ἀλλ' ἀπὸ τῆς τῶν νοερῶν ἐπεποίητο τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποφάσεως· ἐκεῖ γὰρ τὰ πολλὰ τίκτεται, ὡς ἔσται δῆλον ἡμῖν προελθοῦσι (4) κατὰ τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν· ἡ δὲ οὐσία κατὰ τὸ ἓν ὂν πρὸ τούτων ἐστὶ τῶν πολλῶν, καὶ πάσαις ὑπάρχει ταῖς εἰρημέναις τάξεσι, τοῖς πολλοῖς, τῇ ὁλότητι, τῷ σχήματι, τοῖς ἑξῆς ἅπασι. Διὸ καὶ ἀπὸ τούτων ὡς κοινῇ μετεχόντων τῆς οὐσίας ἐπ' αὐτὴν ἀνατρέχομεν τὴν οὐσίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἀρχόμενος πάσης (5) τῆς ἀποφάσεως πᾶν φησι τὸ μετέχον οὐσίας, κατά τι τούτων ἐστὶ μετέχον, οὐ (6) τῶν προσεχῶς εἰρημένων λέγων, ἀλλὰ πάντων ὁμοῦ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ κατηριθμημένων ὑποθεσέων οἷον ἢ ὅλον ἐστὶν ἢ μέρη

(1) C. ἐνθεουμένης.
(2) A. C. D. εἰρημένων.
(3) B. ψυχαί.
(4) D. προσελθοῦσι.
(5) B. ταύτης τῆς.
(6) B. Deest οὐ.

ἔχον ἢ ἀρχὴν ἢ μέσον ἔχον ἢ τελευτὴν ἢ ἐν αὐτῷ ἢ ἐν ἄλλῳ, καὶ ἑξῆς πάντα τὰ ἀποπεφασμένα τοῦ ἑνὸς, ὡς καὶ δῆλον ὅτι ταῦτα παρέλαβεν, ὃ καὶ ἐξ ἀρχῆς εἴπομεν, ὅσα παρέπεται τοῖς οὖσιν ᾗ ὄντα ἐστὶν, ἀλλ' οὐχ ᾗ ζῶντα ἄττα ἐστὶν ἢ νοοῦντα· πᾶν γὰρ τὸ οὐσίας ἀμωσγέπως μετέχον, κατά τι τούτων τῶν ἀποπεφασμένων (1), φησὶν, οὐσίας μετέχει τούτων, οὐδ' ἄρα οὐσίας μετείληχεν. Οὕτω δέ που καὶ ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης τὸ πρῶτον ἐπέκεινα οὐσίας ἔλεγεν εἶναι, οὐκ οὐσίαν· αἴτιον δὲ οὐσίας καὶ ἐπέκεινα νοοῦντος καὶ νοουμένου παντὸς, ὥςπερ τὸν ἥλιον τῶν ὁρόντων καὶ τῶν ὁρωμένων αἴτιον εἶναί φαμεν, οὐκ ἄλλο τι λέγων τὴν οὐσίαν παρὰ τὸ ὄν· σαφῶς γὰρ αὐτὸς καὶ ἐνταῦθά φησιν ὅτι οὐχ οἷόν τε εἶναι μέντοι, μὴ μετέχειν δὲ οὐσίας, καὶ ἐν τούτῳ τῷ διαλόγῳ καὶ ἐν Τιμαίῳ παραπλησίως. Εἰ οὖν τὸ πρῶτον ὑπὲρ τὴν οὐσίαν καὶ ὑπὲρ τὸ ὄν ἐστι τὸ πᾶν, καὶ τὸ εἶναι αὐτὸ ψεῦδος· ἐπέκεινα γὰρ ἐξῄρηται καὶ τοῦ ὄντος, καὶ ταύτῃ διέστηκεν ὁ παρὰ Πλάτωνι Παρμενίδης τοῦ ἐν τοῖς ἔπεσιν, ὅτι ὁ μὲν εἰς τὸ ἓν ὂν βλέπει, καὶ τοῦτό φησιν εἶναι πάντων αἴτιον, ὁ δὲ εἰς τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὄντος, εἰς τὸ μόνως ἓν καὶ πρὸ τοῦ ὄντος ἀναδραμών. Ἀποφήσας δ' οὖν τὸ μετέχειν οὐσίας τὸ ἓν, ἐπειδὴ εἶναι ὅτι δύναταί τι ἡ πρώτη οὐσία εἶναι (2)· τὸ γὰρ μετέχειν νῦν τὸ δευτέρως ἀπολαύειν ἐδήλου· προσέθηκεν οὐδαμῶς ἄρα ἐστὶ τὸ ἓν, οὐκέτι τοῦτο δι' ἀποδείξεως λαμβάνων· οὐ γὰρ ἦν ἀποδεῖξαι δυνατὸν τοῦτο αὐτόθεν

(1) C. ἐκπεφασμένων.

(2) Sic Codd. At hæc non sana sunt. Intellige: ἐπειδὴ ἔδειξεν ὅτι aut εἶδεν ὅτι.

διὰ τὴν τοῦ ὄντος πρὸς τὸ ἓν συγγένειαν, καὶ ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τὰ συγγενέστερα δυσαποδεικτότερα, καθάπερ εἴπομεν πρότερον, ἀλλ' ὅτι μὲν τὸ ἓν οὐκ ἔστι ταυτὸν καὶ τὸ ὂν δείξει τῆς δευτέρας ἀρχόμενος ὑποθέσεως· εἰ δὲ τοῦτο ἀληθὲς, δῆλον ὅτι οὐδ' ἔστι τὸ ἕν· πᾶν γὰρ τὸ παρὰ τὸ ἓν τῷ ἑνὶ προστεθὲν ἐλαττοῖ τὴν ἐξῃρημένην(1) ὑπεροχὴν τοῦ ἑνός· τοῦτο μὲν οὖν ὅπως ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τοῦ ἐν πᾶσι τοῖς οὖσιν (2) ἐπὶ τὴν αἰτίαν τῶν ὄντων ἀναδραμὼν, καὶ οὐδὲν ταύτῃ ἐφαρμόζειν τῷ ἑνὶ τιθέμενος. Ἴσως δ' ἂν τις ἐπιζητήσειε διὰ ποίαν αἰτίαν οὐκ ἀπὸ τοῦ ἔστιν ἤρξατο τῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν πολλῶν, καὶ οὔτε τὴν ἀπὸ τοῦ μετὰ τὸ ἓν εὐθὺς ἄχρι τῶν ἐσχάτων τάξιν, οὔτε τὴν ἀπὸ τούτων ἄχρι τῆς ἀκρότητος τῶν ὄντων προέκρινεν, ἀλλὰ τὴν ἀπὸ τῶν πολλῶν. Ῥητέον δὲ πρὸς τὴν ζήτησιν ὅτι πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἐναντίως εἶχεν ἡ τῆς οὐσίας ἀπόφασις· ἡ μὲν γὰρ λέγει τὸ ἓν ὡς ἔστιν· ἡ δὲ ἀπόφασις ὡς οὐκ ἔστι. Πάντων οὖν γελοιότατον ἦν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς λέγειν εἰ ἔστι τὸ ἓν οὐκ ἔστι τὸ ἕν· αὐτὸς γὰρ ἂν ἑαυτὸν ἔδοξεν ἀναιρεῖν ὁ λόγος· ἀλλὰ διὰ τοῦτο τῷ ἔστι καταχρησάμενος, καὶ ὡς μηδὲν διαφέρον λέγων, εἰ ἔστι τὸ ἓν, εὗρεν ὅτι τὰ πολλὰ μάλιστα ἀντικεῖσθαί πως δοκεῖ πρὸς τὸ ἓν, καὶ ἄλλως τῷ Παρμενίδῃ δοκοῦν ἓν εἶναι τὸ ὂν καὶ οὐ πολλά. Ἀρξάμενος (3) οὖν ἀπὸ τούτων ὡς γνωριμωτάτων, καὶ πάντα

(1) D. τὴν ἐξημμένην.

(2) Suspicor ibi verba quædam excidisse, aut fuisse corrupta.

(3) D. ἀρχόμενος.

τὰ ἄλλα ἀποφήσας κατεῖδεν ὡς ἡ τοῦ ἑνὸς ἔννοια καὶ τὴν τῆς οὐσίας ἀναίνεται συνάρτησιν καὶ αὐτὸ τὸ ἔστιν, ὥστε δύο τῶν ὅρων ἔστι τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἔστιν ἀνυσιμώτατον· εἰ δὲ (1) τῷ ὑποκειμένῳ τὸ ἀντικείμενον λαβεῖν ἢ τῷ κατηγορουμένῳ, καὶ οὕτω λαβὼν τῷ ἑνὶ τὰ πολλὰ ἀντικεῖσθαι συνήγαγεν ὅτι εἰ (2) ἓν ἐστιν πολλὰ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' οὐχὶ εἰ ἓν τὸ ἓν οὐκ ἔστιν· εἰ δὲ, καὶ ὥσπερ εἴπομεν (3), καὶ ἀρχόμενος τῆς δευτέρας δείκνυσι, μηδὲ ἐκεῖνο τὸ ἓν ἀποδείκνυται καθ' αὑτὸ τοῦ ὄντος καθαρεῦον, ὥστε τοῦτο μὲν καὶ δι' ἐκείνων ἔσται δῆλον, δέοντος πανταχοῦ. τὸ ἀμέθεκτον ἡγεῖσθαι τῶν μετεχομένων, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν εἰδῶν τοῦ Πλάτωνος κρατύνοντος καὶ διὰ τοῦτο τὰ καθ' αὑτὰ προϋφεστάναι λέγοντος τῶν ἐν ἄλλῳ ὑφεστώτων, ὥστε εἰ τὸ μετεχόμενον ὑπὸ τοῦ ὄντος ἓν τοῦ ὄντος διαφέρει, πᾶσα ἀνάγκη τὸ ἀμέθεκτον μειζόνως ἐξῃρῆσθαι τοῦ ὄντος. Οὐδ' ἄρα οὐσίας μετέχει τὸ ἕν, κἂν οὐσίαν λαμβάνωμεν τὴν ἀκροτάτην καὶ μόνην οὐσίαν καὶ τὸ ὂν αὐτὸ μόνως ὂν καὶ πρὸ τῶν πολλῶν ἱδρυμένον τοῦ ὄντος γενῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μετέχειν ἐλάμβανε κατὰ πάντας τοὺς ἔμπροσθεν λόγους, κατὰ τὴν συνάρτησιν τῶν μετὰ τὸ ὂν τὴν πρὸς τὸ ἕν, διὰ δὴ τούτων καὶ ἐν τούτοις οὑτωσὶ λέγων τὴν μέθεξιν· πᾶν, φησί, τὸ μετέχον οὐσίας κατά τι τούτων αὐτῆς μετέχει· λέγει δὲ ἢ κατὰ τὸ ὅλον ἢ κατὰ τὸ σχῆμα ἢ κατὰ τὸ ταυτὸν καὶ ἕτε-

(1) B. οἶδε. Locum hunc non sanum crediderim.

(2) B. Deest εἰ.

(3) C. προείπομεν. — D φθάσαντες εἴπομεν.

ρον ἢ κατ' ἄλλο τι τῶν ἀποπεφασμένων τοῦ ἑνός· τούτων δὲ προῤῥηθέντων, συνῆψεν ὅτι οὐδαμῶς οὐσίας μετέχει τὸ ἓν, οὕτως ὡς κατά τι τούτων μετέχον αὐτῆς· ὅθεν ἐπειδήπερ ὑπελείπετο λέγειν μή ποτε κατά τι τούτων οὐ μετέχει τὸ ἓν οὐσίας, αὐτῆς δ' ἔχει τῆς πρὸ τούτων οὔσης οὐσίας, καὶ ἔστιν ἐκείνῃ τῇ οὐσίᾳ συμπεπλεγμένον, ἐπήνεγκεν οὐδ' ἄρα (1) οὐσίας μετέχει.

« Οὐδ' ἄρα οὕτως ἐστὶν ὥστε ἓν εἶναι· εἴη γὰρ ἂν « ἤδη ὂν καὶ οὐσίας μετέχον, ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸ ἓν οὔτε « ἕν ἐστιν, οὔτε ἔστιν, εἰ δεῖ τῷ τοιῷδε λόγῳ πιστεύειν. « — Κινδυνεύει. — Ὃ δὲ μὴ ἔστι, τούτῳ τῷ μὴ ὄντι « εἴη ἄν τι ἢ αὐτῷ (2) ἢ αὐτοῦ; — Καὶ πῶς; — Οὐδ' ἄρα « ὄνομά ἐστιν αὐτῷ οὐδὲ λόγος οὐδέ τις ἐπιστήμη οὐδ' « αἴσθησις οὐδὲ δόξα. — Οὐ φαίνεται. — Οὐδ' ὀνομάζε- « ται ἄρα οὐδὲ λέγεται οὐδὲ δοξάζεται οὐδὲ γινώσκε- « ται οὐδέ τι τῶν ὄντων αὐτοῦ αἰσθάνεται. — Οὐκ ἔοι- « κεν. — Ἦ δυνατὸν οὖν περὶ τὸ ἓν ταῦτα οὕτως ἔχειν; — « Οὔκουν ἔμοι γε δοκεῖ. — Βουλει οὖν ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν « πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐπανέλθωμεν, ἐάν τι ἡμῖν ἐπανιοῦσιν « ἀλλοῖον φανῇ (3); — Πάνυ μὲν οὖν βούλομαι. — Οὐ- « κοῦν ἓν εἰ ἐστὶ, φαμὲν τὰ συμβαίνοντα περὶ αὐτοῦ « ποιάποτε τυγχάνει ὄντα, διομολογητέα ταῦτα· οὐχ « οὕτως; — Ναί. »

(1) Hic desinit Codex 1837, notatus D.

(2) Bekk. et Codd. ἢ αὐτῷ. A. Deest ἤ.

(3) Bekk. et A. ἀλλοῖον φανῇ. B ἀλλοῖον φανείη. C. καταφανείη.

FINIS LIBRI SEPTIMI
AB ALTERO, FORTE DAMASCIO, SUPPLETUS (1).

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ (2).

« Ὅρα δὴ ἐξ ἀρχῆς ———————— εἴποι ὅτι « ἕν ἐστι. — Πάνυ γε (3).

Ἀμφοτέρωθεν ἐπιχειρεῖ ὁ Παρμενίδης περὶ τοῦ ἑνὸς, δεικνὺς τὴν δύναμιν τῆς διαλεκτικῆς, ἄρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐσχάτου· ἐπανακεφαλαιώθη γὰρ ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων ὅτι οὐσίας οὐ μετέχει, καὶ οὐδέν ἐστι τὸ ἕν, ὡς τῷ λόγῳ πιστεύειν· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ κινδυνεύειν· ὅθεν αὖθις αὐτοῦ συσταθέντος ὅτι οὐσίας μετέχει καθὸ τῷ ἑνὶ τὸ ἔστι προσάπτεται, τὰ λοιπὰ κατὰ τὸ ἀντίστροφον συσταθήσονται.

(1) Deest quidem Damascii nomen in Coddss. At infra B. C. habent : ὑπόθεσις ὀγδόη κατὰ Δαμασκίον, it. ὑπόθεσις ἐννάτη κατὰ Δαμασκίον.

(2) Codd. B. C. habent rubris litteris in margine : Μέχρι ὧδε τὰ τοῦ Πρόκλου ἢ μέχρι τῆς πρώτης ὑποθέσεως ὅλης· ἐλλειπὴς (C. ἐλλείπει δὲ) ἡ ἐξήγησις τοῦ τελευταίου τούτου τεμμαχίου (B. τεμαχίου). Deinde hanc rubricam : Ἀρχὴ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως. — Cod. A. neque notam neque rubricam ullam habet ; sed dum antea commentarius pagina integra legeretur, præmisso hinc inde textu Platonico, nunc textus ille paginam integram continuo occupat, et commentarius in marginem ablegatur, cum signis quibusdam, et eisdem manus recentioris, quibus diversæ commentarii partes referuntur ad partes diversas textus Platonici qui continuus hic traditur absque divisione.

(3) Bekk. οὐ γὰρ ἂν ἐκείνη ἦν ἐκείνου. Coddss. οὐ γὰρ ἐκείνη. pro ἦν ἐκείνου. C. habet ἡ ἐκ. — Bekk. συλλήβδην εἴπῃ. Coddss. εἴποι.

Πάνυ δὲ θαυμασία ἡ μεταχείρησις· τὸ γὰρ ἀπὸ τῶν δοκούντων φαύλων συμβαίνειν τοῖς μεγίστοις καταλύοντας τὸ προκείμενον, καὶ λίαν ἁρμόδιον, θέλοντας δὲ συνιστᾶν, ἀνάγκη ὑποθεμένους τὸ μέγιστον, τὰ λοιπὰ προκατασκευάζειν, καὶ οὕτως οὔτ' ἐκεῖνο αὔθαδες οὔτε τοῦτο ἀσθενὲς, πλὴν αὐτοὲν καὶ αὐτοὸν ὄν καὶ αὐτό ἐστι· καὶ οὐκ ἄλλο μὲν αὐτῷ τὸ εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ ἔστιν, [illegible] ἄνθρωπός ἐστι, κατὰ μετοχὴν τῆς οὐσίας· ἅπαν δὲ τὸ εἶναι ἐν ἑαυτῷ συλλαμβάνεται, καὶ οὐσία μὲν ἔστιν, ἀλλ' οὐ κατὰ μετοχὴν οὐσίας, ἀλλ' ὑπερούσιος.

« Πάλιν δὴ λέγωμεν ——————————

« τούτου δὲ γίγνεσθαι μόρια τό τε ἓν καὶ τὸ εἶναι. —

« — Ἀνάγκη. (1) »

Προσβιβάζει τὸν λόγον ἵνα δείξῃ τὸ ἓν καὶ μόρια ἔχον καὶ ὅλον ὄν,· καὶ αὖθις τὰ μόρια ἔχοντα μόρια ἄλλα, κἀκεῖνα ἄλλα καὶ εἰς ἄπειρον· τοιαύτη γὰρ ἡ φύσις τοῦ ἔστιν, ὥστε ὅπου λέγεται κατὰ τὸ ἔστι τοῦτο, καὶ φαντασίαν τοῦ ὄντος γίγνεσθαι, καθὼς λέγομεν καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὰ λοιπὰ τῶν κατηγορημάτων ὄντα, ὅτι προσαρτᾶται (2) τούτοις τὸ ἔστιν. Ἔτι δὲ κατὰ Πλάτωνα καὶ τὸ μὴ ὂν καθὸ εἶναί τι λέγεται, ὄν ἐστιν, εἰ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης κατὰ συμβεβηκὸς λέγει κατηγορεῖσθαι τὸ ἔστι τοῦ μὴ ὄντος, ὅτε λέγομεν τὸ ὂν δοξαστόν ἐστι· δόξα γὰρ αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅτι ἐστὶν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν. Ὅρα δὲ καὶ τὴν ἔφοδον· πρῶτον μὲν θέλων τὸ ἓν ἐν μετοχῇ ποιῆσαι

(1) Bekk. ἀνάγκη ταύτην. C. (2) C. προεξαρτᾶται. κατ' αὐτήν.

τῆς οὐσίας, ὡς λέγεσθαι ὂν, τῷ ἔστι ἀπεχρήσατο, ὅτι ἐπεὶ λέγομεν ἕν ἐστι, τοῦτο γὰρ καὶ ἡ ὑπόθεσις, εἰ ἕν ἐστιν οὐσίας μετέχει· τὸ δὲ οὐσίας μετέχον, ὂν καὶ γέγονε τὸ ὅλον, ἓν ὄν· τοῦτο δ' αὖθις ἐπιφέρεται καὶ τὸ ἔστι· σημαίνει γὰρ τὸ εἶναι καὶ τὸ ἔστι, καὶ ὅτι ἀληθὲς, ὡς τὸ μὴ εἶναι, ὅτι ἀληθὲς, καθὼς ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ Ἀριστοτέλης φησίν· ὡς γοῦν τοῦ συνόλου λέγεται τὸ ἔστιν, ὃ δὴ τὸ ὂν ἔχει, οὕτω καὶ τὸ ἓν αὖθις τοῦ συνόλου τοῦ ὄντος ἑνός· πλὴν ἄρα ὅτι, ὅτε τὸ ἔστι λέγει τοῦ συνόλου, τὸ ἄρθρον τὸ, τοῦ, τῷ ἑνὶ συνάπτει, τοῦ ἑνὸς ὄντως λέγων· ὅτε δὲ τὸ ἓν, τοῦ ὄντος ἑνός φησιν, ἵνα μήτε ἐνταῦθα τὸ ἓν τοῦ ἑνὸς ὄντος λεχθείη ἀδολέσχως, μήτ' ἐκεῖ, τὸ ἔστιν εἴτ' οὖν τὸ ὂν τοῦ ὄντος, ἀλλὰ τὸ ἓν τοῦ ἑνὸς ὄντος, καὶ τὸ ἓν τοῦ ὄντος ἑνὸς· οὐ ταυτὸ δὲ ἐδείχθη ἡ οὐσία καὶ τὸ ἕν· τοῦ δὲ συνόλου ἑκάτερον, ὥστε τὸ μὲν ὅλον, τὰ δὲ μέρη εἶναι, συνάγεται.

« Πότερον οὖν ἑκάτερον τῶν μορίων . . . .
« . . . . . . καὶ μόριον ἔχει. — Πάνυ γε. »

Πρότερον μὲν κατεσκεύαζε μέρη εἶναι τό τε ἓν καὶ τὸ εἶναι, τοῦ ἑνὸς ὄντος συνόλου· νῦν δ' ἐρωτᾷ περὶ τῶν μορίων, ὅτι πότερον μόριον ἑκάτερον προσερεοῦμεν, ἢ κατὰ τὴν σχέσιν τῶν πρός τι μόριον ὅλου καὶ ὁμολογεῖται μόριον ὅλου λέγεταί τε καὶ ἔστιν ὥστε τὸ ἓν ὂν καὶ ὅλον ἐστὶ καὶ μόριον ἔχει.

« Τί οὖν; τῶν μορίων ἑκάτερον τούτων . . . . .
« . . . . οὕτω τὸ ἓν ὂν εἴη; — Ἔοικε (1). »

(1) Bekk. τοῦ ὄντος εἶναι [μόριον] ἢ τὸ ὂν τοῦ ἑνὸς [μόριον].

Ἐρωτῶ περὶ ἑκατέρου τῶν μορίων, τοῦ συνόλου ἑνὸς ὄντος, ὅτι ἐστὶν ἀπολείπεσθαι καὶ ταῦτα, ἢ τὸ ἓν τοῦ ἔστι καθόσον ἐστί· μόριον γὰρ ἢ (1) τὸ ὂν τοῦ ἑνός· ἓν γὰρ μόριον λέγεται, καὶ ἡ απολογία ὡς οὐκ ἂν εἴη· καὶ γὰρ καὶ τὸ ἓν τὸ ἓν ἔχον καὶ μόριον εἶναι λέγεται, καὶ τὸ ὂν τὸ εἶναι ἔχει καὶ μόριον ἓν λέγεται· ὥστέ καὶ αὐτὰ τὰ μόρια τοῦ ἑνὸς ὄντος, καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ὂν ἔχουσι, καὶ αὖθις ἑκάτερον τῶν μορίων ὡς δύο ὄν, ἓν καὶ ἓν, σύνολον ἔσται ἓν ὄν, καὶ μέρη ἕξει τὸ ἓν καὶ τὸ ὄν, καὶ αὖθις ἐκεῖνα, καὶ ἀεὶ ἐπ' ἄπειρον· πλὴν ὥσπερ ἐλέγομεν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ ἑνός, καὶ ὅτι οὐσίαν ἔχει καὶ ὑπερούσιόν ἐστιν, οὕτω καὶ ὅλον ὄν, ἀμερές ἐστι, καὶ μέρη λεγόμενον ἔχειν τό τε πεπληθυσμένον ἐκπέφευγεν· ἐν γὰρ τῷ λεγομένῳ μορίῳ τὸ ὅλον ἅπαν πληρεστάτως καὶ ἀνελιπῶς, καὶ δῆλον ἐκ τῆς κατὰ Μωσῆν ἱστορίας ὅπου λέλεκται τό, ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐν σοί.

« Ἴθι δὴ καὶ τῇδε ἔτι, ... καὶ « ἀριθμὸν εἶναι. — Ἀνάγκη (2). »

Μεθὸ ἐφώδευσεν ὅτι τὸ ἓν οὐσίας μετέχει, ὅπερ ἦν ὕστατον τῶν ἀνασκευῶν, ἅπτεται τῶν προτέρων ἀνασκευῶν· καὶ ἔδει εἰπεῖν πρῶτον περὶ τοῦ προτέρου, ὡς ἐκεῖσε ἔλεγεν, εἰ ἔστιν ἕν, πολλά ἐστιν.

Coddss. τοῦ ἑνὸς μόριον ἢ τὸ ἓν τοῦ μορίου.—Bekk. αὖ. Coddss. ἄν.

(1) Sic Coddss.

(2) Bekk. ἔστιν ὄν. Ναί. Coddss. ἐστί. Ναί. — Bekk. οὕτως. Codd. οὕτω. — Bekk. καλεῖσθαι ἀμφοτέρῳ. Coddss. ἀμφότερα. — Bekk. τρὶς ὄντοιν. Coddss. ὄντων. — Bekk. δύο τρίς. Coddss. τρία δίς.

Ἀλλ' οὗτος ἀφεὶς ἐκεῖνο διηλέχθη περὶ τοῦ ὅλου καὶ τῶν μερῶν, ὅπερ δεύτερον ἦν τῶν ἀνασκευῶν, καὶ εἶθ' οὕτως ἐν τῷ παρόντι περὶ πολλῶν ἐφοδεύει καὶ εὐθέτους ποιεῖται τὰς ἀποδείξεις τρόπον γεωμετρικὸν καὶ δείκνυσιν ὅτι οὐ μόνον πολλὰ ἐσεῖται τὸ ἓν εἰ ἔστιν, ἀλλὰ καὶ διάφορα καὶ ἄπειρα, διὰ μικροῦ δὲ ἐφοδεύει τὰς ἀποδείξεις καὶ προηγουμένως κατασκευάζει· εἰ ἓν ἐστιν ἀριθμὸς ἔσται, τούτῳ δὲ ἕπεται τὸ πολλὰ εἶναι· πῶς δὲ εἰ ἓν ἐστιν ἀριθμός ἐστι; διὰ τῆς μετοχῆς τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ἕτερον εἶναι τὸ ἓν τῆς οὐσίας. Δύο δ' ὄντων τούτων, ἐπεὶ τὸ ἕτερον οὔτε τῷ ἑνὶ ἕτερον οὔτε τῇ οὐσίᾳ, ἀλλὰ τῷ ἑτέρῳ δηλονότι τῇ ἑτερότητι, καθὼς ἐν Φαίδωνι ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἔστι τι μεῖζόν τινος τῇ κεφαλῇ, οὐδὲ γάρ ἐστι τῷ μικρῷ μέρει μεῖζον εἶναι, ἀλλὰ τῷ μεγέθει· τούτων οὖν ὄντων ἀμφοτέρων τῆς τε οὐσίας καὶ τοῦ ἑνὸς, παρεισάγεται τὸ ἕτερον καὶ τρία γίνονται, ἐν προαιρέσει δὲ τίθησι τρεῖς συζυγίας, ὅτι ἄλλο ἐφάνη τὸ ἓν, ἄλλο ἡ οὐσία, καὶ ἄλλο τὸ ἕτερον· τριῶν γὰρ ὄντων, ἐπὶ τῷ ἑνὶ ἐλάττονι τούτων πολλαπλασιαζομένων, ἓξ γίνονται συζυγίαι, ὧν αἱ τρεῖς αἱ αὐταί εἰσι ταῖς ἄλλαις κατὰ τὴν ἀντιστροφὴν, ὥστε τρεῖς ἔσονται, οὐσία ἕτερον, οὐσία ἕν, ἓν ἕτερον. Καὶ ἐπὶ πᾶσιν εὑρίσκεται τὸ ἄμφω, καὶ ἐφοδεύει τὸν λόγον ἐκ τοῦ ἑνὸς τῆς οὐσίας ἐπὶ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἕτερον, καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἕτερον ὅτι καὶ ἑκάτερα λέγονται ἀνὰ μέρος καὶ ἀμφότερα ἅμα· ἐκ τοῦ ἄμφω δὴ ἐφοδεύει τὰ δύο, καὶ ἐκ τῶν δύο τὸ εἶναι ἑκάτερον ἕν, ὥστε ἑκάστη μὲν συζυγία δύο ἐστι καὶ ἕκαστον αὐτῶν μέρος ἓν ἐστιν· ἡτινιοῦν δὴ συ-

ζυγίᾳ προστεθέντος τοῦ ἑνὸς, τρία φαίνονται· τὰ τρία δὲ περιττὰ, ὡς καὶ τὰ δύο ἄρτια, μόνον γὰρ ἀκούσαντες δύο καὶ ἓν, τρία ποιοῦμεν· ἐκ δὲ τῶν δύο, τὸ δίς· καὶ ἐκ τῶν τριῶν τὸ τρὶς παρωνυμιάζομεν· τὰ γὰρ δύο δὶς ἓν λέγομεν, καὶ τὰ τρία τρὶς ἕν· καὶ ἐντεῦθεν συνδυάζει τὸ δὶς τοῖς δύο, καὶ τὸ τρὶς τοῖς τρισίν, ὡς γίνεσθαι τέσσαρα καὶ ἐννέα, καὶ αὖθις ἐναλλὰξ συνδυάζει τὸ δὶς τοῖς τρισὶ, καὶ τὸ τρὶς τοῖς δυσὶν, ὥστε γίνεσθαι τὰ ἕξ, καὶ δὴ γίνονται ὁ μὲν τέσσαρα ἀρτιάκις ἄρτιος, ὁ δὲ ἐννέα περιττάκις περιττός, ὁ δὲ ἓξ ἀρτιοπέρισσος. Ἔστι δὲ καὶ ὁ περιττὰ ἀρτιάκις, ὁ λεγόμενος περισσάρτιος· ζητητέον δὲ, πόθεν καὶ οὗτος συνάγεται· ἢ ἐπεὶ ὁ δὶς συνήχθη ἐκ τῶν δύο, καὶ ὁ ἓξ ἐκ τοῦ τρὶς δύο, πάντως ἐκ τοῦ δύο αὖθις καὶ τοῦ ἓξ ὁ δώδεκα· ὅς ἐστι περισσάρτιος· πλὴν τοῦ μὲν περιττοῦ καὶ τὰ μέρη περιττὰ (1), ἀρτιοπέρισσος λέγεται· εἰ δὲ ἐπιπλέον τὴν τομὴν εὐοδοῦται, πλὴν δὲ οὐ μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ἀρχικωτάτης μονάδος, περισσάρτιος· τούτων δὲ τῶν δύο εἰδῶν τοῦ ἀριθμοῦ συναγομένων, ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀριθμὸς εὕρηται, καὶ τὸ τοῦ ἑνὸς ἀπειροδύναμον ἀναφαίνεται.

«Ἀλλὰ μὴν ἀριθμοῦ γε ὄντος. . . . .
« μέρη αὐτῆς.— Πλεῖστα μέντοι (2).»

Ἐντεῦθεν ὅτι καὶ πολλά ἐστι τὸ ἓν δείκνυσι καὶ μέρη

(1) Sic B. C. Qui locus evidenter corruptus et sine sensu. — A. multa quidem habet inter ὅς ἐστι περισσάρτιος et ἀρτιοπέρισσος λέγεται, sed fere omnino deleta.

(2) Bekk. τοῦ ἀποστατοῖ. A. τὸ ἀποστατεῖν. —Bekk. οἷόν τε σμικρότατα. Coddss. οἷόν τε εἰς σμικρ.

ἔχει καὶ ὅλον ἐστί· καὶ εἰ μέρη ἔχοι, ἔχοι ἂν καὶ μέσον καὶ ἀρχὴν καὶ τελευτὴν, καὶ πεπερασμένον ἂν εἴη. Πρότερον μὲν οὖν τὸ ἓν ὂν ἀπὸ τοῦ ἔστιν ἓν συνῆγεν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ὄντος ἑτέρων ὄντων, τρία ποιήσας μετὰ τῆς ἑτερότητος, τρεῖς τούτων συζυγίας πεποίηκεν, ὧν ἑκάστη τὸ ἄμφω ἔχει· εἰ δὲ τὸ ἄμφω καὶ τὸ δύο καὶ ἀπὸ τῶν δύο τὸ ἓν ἐπὶ θατέρου ἔθετο, καὶ τὸ ἓν τοῦτο συζυγίᾳ ἡτινιοῦν προσθέμενος, τρία πεποίηκε, καὶ ἐκ τῶν δύο τὸ δὶς συνῆξε, καὶ ἐκ τῶν τριῶν τὸ τρὶς, καὶ οὕτω τὰ μέρη τοῦ ἀριθμοῦ συνέστησε καὶ τὸν ἀριθμόν· νῦν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τὰ πολλὰ συνιστᾷ καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὸ ἄπειρον. Ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ὄντος ἀριθμὸς συνέστη, καὶ ἀριθμός ἐστιν, εἴη ἂν καὶ οὗτος οὐσίας μετέχων· καὶ ἐὰν πᾶς ἀριθμὸς τοιοῦτος οὐσίας μετέχοι, καὶ τὸ μόριον τοιοῦτον ἂν εἴη τὸ ἔστιν ἔχον, καὶ αὐτὸ οὐσίας μεθέξει. Ἐπὶ πάντα ἄρα τὰ ὄντα νενέμηται ἡ οὐσία, καὶ οὐδενὸς ἀποστατεῖ ἡ οὐσία τῶν ὄντων· τὸ γοῦν ἐρωτᾷν ἐπὶ τούτου, ἄλογον ἐπικρίνει· πῶς γὰρ ὂν καὶ οὐσίαν ἔχον ἕξει αὐτὴν τὴν οὐσίαν τὴν ἀποστάτησιν τῆς οὐσίας· κατακεκερμάτισται ἄρα τὰ μέρη τῆς οὐσίας εἰς τὰ πανταχοῦ ὄντα.

« Τί οὖν ἐστιν . . . . νενεμη-
« μένον, πολλὰ ἀνάγκη εἶναι. — Παντάπασι μὲν οὖν. »

Θέλει δεῖξαι ὅτι μὴ μόνον τὸ ὂν ἓν καὶ πολλά ἐστι καὶ τὸ ὂν ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ὁρίζεται, ἂν καὶ πολλὰ μέρη τοῦ ὄντος λέγωνται· ἕκαστον γὰρ μέρος τοῦ ὄντος εἴτ' οὖν τῆς οὐσίας ἐστὶν ἕν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἓν

ὑπὸ τοῦ ὄντος διανενεμημένον πολλὰ ἀνάγκη εἶναι· ἓν γὰρ εὕρηται καὶ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς οὐσίας καὶ ἐν ἐκείνῳ καὶ ἐν ἄλλῳ πλὴν (1) κεκερματισμένῳ κατὰ τὰ μέρη τῆς οὐσίας καὶ τῶν ὄντων· καὶ ἐφοδεύει τὸν λόγον οὕτως ἐρωτῶν· εἰ τὸ μέρος τῆς οὐσίας, καὶ μέρος ἂν λέγοιτο μόνον, ἵνα ἐκ τῆς οὐσίας διαχωρισθὲν, ὡς μονοειδὲς μᾶλλον ἕξει τὸ ἓν, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως, καὶ ὅτε μέρος οὐσίας λέγεται ἕν· τότε γὰρ τὸ ἓν ὑποπτευθείη ὡς πρός τι εἶναι πρὸς τὰ ἄλλα μέρη τῆς οὐσίας καὶ οὐ καθ' αὐτὸ τῷ μέρει μόνῳ· εἴπερ γοῦν ἐστι μόριον, καὶ ἓν ἂν εἴη, καὶ οὐ καὶ ἀπολειφθήσεται οὔτε μικροτέρου οὔτε μείζονος μέρους τῆς οὐσίας, τοῦ ὄντος δηλαδή· καὶ τὸ μὲν ὅλον εἶναι τὸ ἓν πανταχοῦ τῶν μερῶν τῆς οὐσίας, ἐπειδὴ οὐκ ἀπολείπεται τὸ ὂν τοῦ ἑνὸς, ἢ τὸ ἓν τοῦ ὄντος ἀδύνατον ἀθρεῖ· ἔσται γὰρ καὶ ἐν ἑκάστῳ τῶν μερῶν τῆς οὐσίας ὅλη ἡ οὐσία. Λοιπὸν οὐκ ἀληθῆ ἐλέγετο, ὅτι ἐπὶ πάντα πολλὰ ὄντα ἡ οὐσία μέμνηται· εἰ γοῦν μὴ ὅλον τὸ ἓν ἐν ἑκάστῳ μέρει τῆς οὐσίας, μεμερισμένον ἄρα παρέσται, ὥστε τὸ ἓν πολλά· τὸ γὰρ μεριστὸν ἀνάγκη τοσαῦτα εἶναι, ὅσα περὶ τὰ μέρη, καὶ οὐχ ἕν· ἐν τῷ κερματοῦσθαι ἄρα τὴν οὐσίαν κερματίζεται καὶ τὸ ἕν. Εἰπόντος δὲ ἐκείνου τὸ φαίνεται, συμπεραίνει λέγων, οὐ μόνον ἄρα τὸ ὂν ἓν πολλά ἐστιν, οὐδὲ ἀμέριστόν ἐστι τὸ ὄν, ἀλλὰ ἐπὶ πάντα ἡ οὐσία νενέμηται· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἓν ὑπὸ τοῦ ἑνὸς διανενεμημένον πολλά ἐστιν, καὶ ἔστιν ἡ ἔφοδος ἅπασα

(1) Sic Sic B. C. — A. Deest κεκερματισμένῳ usque ad καὶ ἐφοδεύει.

ἐκ τῆς διανομήσεως τῆς οὐσίας ἐπὶ τὰ ὄντα, καὶ τὸ ἓν ἀποφῆναι ὑπὸ τοῦ ὄντος διανενεμημένον εἰς πολλὰ, ὥστε τὸ ἓν πολλά.

« Καὶ μὴν ὅτι γε . . . . ἤ « τινος μικτοῦ ἐξ ἀμφοῖν. — Μετέχοι γὰρ ἄν (1).

Ἀποδειχθέντος ἤδη ὡς τὸ ἓν μόρια ἔχει καὶ οὐχ ὅλον ἐν ἑκάστῳ μέρει τῆς οὐσίας παρέσεται, ἐπείτοιγε καὶ ἡ οὐσία ὅλη τοῖς μέρεσιν ἑαυτῆς παρέσται, καὶ οὐκ ἀληθῆ ἐλέγετο ὅτι διανενέμηται ἐπὶ πάντα τὰ ὄντα, ἐπεὶ οὐκ ἀπολείπεται θάτερον θατέρου, ἐφοδεύει ἐνταῦθα ὅτι πεπερασμένον ἐστὶ κατὰ τὸ ὅλον τὸ ἕν· περιέχεται γὰρ τὰ μόρια [ὑπὸ τοῦ ὅλου, πλέον δὲ τῶν μορίων τὸ ὅλον οὐκ ἔστιν· οὐ πᾶν δὲ περιέχον πέρας ἂν εἴη, ἀλλὰ τὸ περιέχον τὰ μέρη· τὸ ἄρα ἓν ὂν ἕν τε ἐστὶ καὶ πολλὰ, καθὼς ἀπεδείχθη, καὶ ὅλον καὶ μόρια, καθὼς καὶ αὐτὸ ἀπεδείχθη, καὶ πεπερασμένον, καθὼς ἄρτι ἐλέγομεν, ὡς περιέχον τὰ μόρια, καὶ πέρας ἐκείνων ὂν καὶ ἄπειρον πλήθει, καθὼς ἐδείκνυμεν ἐν τῷ ἀριθμῷ, κατὰ τὴν ἔφοδον ταύτην ὅτι ἀριθμός ἐστιν, ἀρτιάκις ἀρτίου ὄντος καὶ περισσάκις περιττοῦ καὶ τῶν λοιπῶν· εἰ δὲ ἀριθμός ἐστιν, οὐσίας μετέχει· ἡ δὲ οὐσία κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἀπείρως διανενέμηται πρὸς πάντα, καὶ κατὰ τὰ μέρη τῆς οὐσίας, καὶ τὸ ἓν κατακεκερμάτισται, καὶ ἐντεῦθεν ὡς ἔχον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτὴν καὶ σχῆμα ἔχον συνάγεται· τὸ γὰρ σχῆμα πέρας· ἀρχὴ δὲ καὶ τελευτὴ πέρατα πάντως, μέσον δὲ

(1) Bekk. τί δὲ εἰ ὅλον. A. Deest εἰ. — Bekk. τι ὅλον εἶναι A. Deest εἶναι.

τὸ ἴσον ἀπέχον τῶν περάτων, ἔν τε εὐθείᾳ καὶ κύκλῳ, διὰ τοῦτο γοῦν καὶ σχήματος μεθέξει.

« Ἄρ οὖν οὕτως ἔχον, οὐκ αὐτό τε ἐν ἑαυτῷ . . . . ἑαυτῷ εἴη. — Φαίνεται ».

Ἐντεῦθεν ἀποδείκνυσιν ὅτι καὶ ἐν ἑαυτῷ ἐστιν τὸ ἓν καὶ ἐν ἄλλῳ· συλλογίζεται δὲ οὕτω· ἕκαστον τῶν μερῶν τοῦ ὅλου· τοῦτο γὰρ ἐδείχθη πρότερον ὅτι μέρη ἔχει τὸ ἕν· πού ἐστι καὶ οὐκ ἀλλαχοῦ εἰ μὴ ἐν τῷ ὅλῳ καὶ οὐκ ἐκτὸς τοῦ ὅλου· περιέχονται δὲ τὰ μέρη ὑπὸ τοῦ ὅλου · τὰ δὲ μέρη αὐτό ἐστι τὸ ὅλον, καὶ τὸ ὅλον τὸ ἕν, καὶ διὰ ταῦτα ἐπεὶ τὰ μέρη λέγονται ἐν τῷ ὅλῳ, εἴτ' οὖν τῷ ἑνί· τὰ δὲ μέρη τὸ ὅλον ἅπαν καὶ τὸ ἕν ἐστιν· ἄρα τὸ ἓν ἐν ἑαυτῷ.

« Ἀλλὰ μέν τοι τό γε ὅλον αὖ . . . . « ἐν ἑαυτῷ εἶναι καὶ ἐν ἑτέρῳ. — Ἀνάγκη. »

Ἐντεῦθεν ἀποδείκνυσιν ὅτι καὶ ἐν ἄλλῳ ἐστὶ τὸ ἓν τρόπῳ τοιῷδε · τὰ μὲν μέρη ἐν ὅλῳ δίδωσιν εἶναι· τὸ δὲ ὅλον ἐν μέρεσιν, οὐ δίδωσι· καί τοι γε εὕρηται καὶ ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ ἔν τινι· ὅτι περιεκτικόν ἐστι τὸ ὅλον τῶν μερῶν · τὰ δὲ μέρη τοῦ ὅλου, οὔ· ἐπεὶ γοῦν οὐκ ἐν τοῖς μέρεσι τὸ ὅλον, οὔτε ἐν πᾶσιν, οὔτε ἔν τι (1) τῶν πάντων· εἰ γάρ ἐν πᾶσι καὶ ἐν ἑνὶ πάντως· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐν ἑνὶ οὐδ' ἐν πᾶσι κατὰ τὴν σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφήν- πῶς δὲ οὐκ ἐν ἑνί; ἢ ὅτι ἓν τῶν μερῶν ἐστι τοῦτο τὸ ἕν· τὸ ὅλον δὲ οὐκ ἔστιν ἐν μέρει· ἀλλ' ἐν ἑνὶ μέρει ἐσεῖται, ἀλλ' ἐν ἑνὶ οὐ πέφυκε περιέχεσθαι τὸ ἕν. τὸ γοῦν ἐν ἑνὶ μὴ τηρηθὲν ἓν, πῶς ἐν τοῖς πᾶσιν ἓν

(1) Sic Coddss. Annon ἔν τινι?

τηρηθήσεται; καὶ (1) ἵνα μὴ περιέχηταί, φησι, τὸ ὅλον ὑπὸ τοῦ ἑνός· παρ' ἣν αἰτίαν, οὐδὲ ἕν τισι τὸ ὅλον μέρεσιν ἑαυτοῦ· τὸ πλέον γὰρ εἴη ἂν ἐν τῷ ἐλάττονι· πολλῷ δὲ μᾶλλον, ἀλλ' οὐδ' ἐν πλείοσιν ἑαυτοῦ· μὴ ὂν δὲ μήτε ἐν πλείοσι, μήτε ἕν τινι, μήτε ἕν τισιν, ἢ ἐν ἑτέρῳ ἐσεῖται ἢ οὐδαμοῦ· οὐκοῦν εἰ μηδαμοῦ ἐστιν, οὐδὲ εἴη ἄν· ἀλλαμὴν ἐστι· πόθεν δῆλον; ἢ ὅτι ὅλον ἐγένετο εἶναι; τὸ δὲ ὅλον ὂν μὴ εἶναι ἀδύνατον· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ οὐκ ἐν ἑαυτῷ ἐστι· καὶ μὴν ἔλεγεν ἐν αὑτῷ ἐστι, τὸ δ' ἐν αὐτῷ φησιν ὡς ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτοῦ πᾶσιν, ἀνάγκη ἐν ἄλλῳ εἶναι. Συμπεραίνεται τοίνυν ἐκ τοῦ εἶναι τὸ ὅλον, τὸ δὲ ὅλον οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μέρεσι· καὶ διὰ τοῦτο οὐδ' ἐν ἑαυτῷ ἐστι, τὸ ἓν ἐν ἄλλῳ ἐστὶν, εἰ μή γε οὐδαμοῦ· ἐκ δὲ τοῦ μέρη ἔχειν, τὰ δὲ μέρη τὸ ὅλον εἶναι, καὶ αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ εἶναι· καὶ οὕτως εὕρηται τὸ ἓν καὶ ἐν ἄλλῳ ἐν ἑαυτῷ.

« Οὕτω δὴ πεφυκὸς τὸ ἓν ἆρ' οὐκ ἀνάγκη . . . .
« . . . . καὶ ἑστάναι. — Φαίνεται (2). »

Ἐντεῦθεν δείκνυσιν ὅτι καὶ ἕστηκε καὶ κινεῖται· καὶ πρότερον ἐπεὶ τὸ ἐν ἑαυτῷ εἶναι κατεσκεύαζε πρότερον, ἔπειτα δὲ τὸ ἐν ἄλλῳ, ἀπὸ τοῦ ἐν ἑαυτῷ εἶναι ἀποδείκνυσι τὸ ἕστηκεν, οὕτω· τὸ ἓν ἐν ἑαυτῷ ὂν ἀμετάβατόν ἐστι· τὸ ἀμετάβατον ἑστὼς ἀνάγκη εἶναι· τὸ ἓν ἄρα ἕστηκεν. Ἔπειτα ἀπὸ τοῦ ἐν ἑτέρῳ εἶναι δείκνυσι τὸ κινεῖσθαι τοιᾷδε ἐφόδῳ· τὸ ἓν ἑτέρῳ ὂν

(1) A. Deest ὅτι ἓν τῶν μερῶν usque ad ἵνα μή. Deest ὄν. — Bekk. bis ἑστὸς. Codd. ἑστώς.

(2) Bekk. ἑαυτῷ ὄν. Coddss.

οὐδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ ἐστι· τὸ ἐν τῷ αὐτῷ μὴ ὂν οὐδὲ ἵσταται· τὸ μὴ ἱστάμενον κινεῖται.

« Καὶ μὴν ταυτόν γε δεῖ εἶναι αὐτὸ ἑαυτῷ . . . .

« . . . . ἤδη ταυτὸν εἶναι αὐτό ἑαυτῷ; — Ἀνάγκη ».

Μεμνήμεθα λέγοντος τοῦ Παρμενίδου ἐν τῇ παραδόσει τῶν ἐκ τοῦ εἰ ἔστιν ἐπιχειρημάτων, καὶ τὸ τί συμβήσεται· καὶ ἑαυτῷ πρὸς ἑαυτό· καὶ αὐτῷ πρὸς τὰ ἄλλα· καὶ αὖθις τοῖς ἄλλοις πρὸς ἑαυτὸ, καὶ αὐτοῖς προς ἐκεῖνα. Ἐπεὶ τοίνυν ἀπέδειξε τί αὐτῷ πρὸς ἑαυτὸ συμβήσεται ὅτι ἐν ἑαυτῷ ἔσται καὶ ἐν ἑτέρῳ· καὶ μεταξὺ ἔδειξε καὶ ὅτι ἵσταται καὶ ὅτι κινεῖται· νῦν τί ἔσται αὐτῷ πρὸς ἑαυτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα δείκνυσι, καὶ πῶς ταυτόν τε τοῖς ἄλλοις καὶ ἕτερον τῶν ἄλλων ἐστὶν ἕτερον ἑαυτοῦ καὶ ταυτὸν ἑαυτῷ· ἔστι δὲ ἡ ἐπιχείρησις διὰ πλειόνων· ἡ δὲ ἐστὶ τοιάδε· πρῶτον γὰρ δείκνυσι πῶς ταυτὸν ἑαυτῷ ἀπὸ διαιρέσεως, πᾶν πρὸς ἅπαν ὧδε ἔχει, ἢ ταυτόν ἐστι πρός ἐκεῖνο ἢ ἕτερον, ἢ εἰ μήτε τοῦτο μήτε ἐκεῖνο, ἢ μέρος πρὸς ὅλον· ἢ ὅλον πρὸς μέρος ἔσται, καὶ κατὰ τὸν διὰ πλειόνων ἀναπόδεικτον, συνάγει ὅτι ἔσται ταυτὸν ἑαυτῷ· οὔτε γὰρ ἓν ὂν μέρος ἑαυτοῦ ἐστιν, οὔτε ὅλον ἑαυτοῦ· ἀλλαμὴν οὐδὲ ἕτερον ἑαυτοῦ· εἴη γὰρ ἂν τὸ ἓν ἕτερον τοῦ ἑνός· ἄρα ταυτὸν ἑαυτῷ. Ποιεῖται δὲ τὴν ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν πρός τι· ἐπεὶ τὸ ταυτὸν καὶ τὸ ἕτερον τῶν πρός τι ἐστίν· ταυτὸν γάρ τινι ταυτὸν καὶ ἕτερον ἑτέρου ἕτερον.

« Τί δὲ τὸ ἑτέρωθι ὂν . . . .

« εἴη ταύτῃ ἂν ἑαυτοῦ τὸ ἕν. — Ἔοικε. »

Ἐνταῦθα δείκνυσιν ὅτι καὶ ἕτερον ἑαυτοῦ τὸ ἕν· προσχρᾶται δὲ τῷ ὅτι ἐν ἑτέρῳ, ὅπερ δὴ ἀπέδειξεν· ἔστι δὲ σοφιστικὴ ἡ ἐπιχείρησις. Ἔλεγον γὰρ οἱ σοφισταὶ κορίσκος (1) ἕτερος ἑαυτοῦ· ὁ γὰρ νῦν μὲν ἐν Ἀκαδημίᾳ, νῦν δὲ ἐν Στοᾷ, ἕτερος· ὃ δὴ καὶ ἐξελέγχει Ἀριστοτέλης. Λέγει γοῦν ἐνταῦθα, αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ἀπεφάνθη· τὸ αὐτὸ ἑαυτοῦ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ὄν, ἑτέρωθι γεγονὸς, ἕτερον ἔσται ἑαυτοῦ· ἑτέρωθι γὰρ γέγονεν ἑαυτοῦ, τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ὄντος· οὕτω γᾶρ ἀπεφάνθη· ἕτερον ἄρα ἑαυτοῦ.

« Τί οὖν εἰ τὺν (2) τὶ ἕτερόν ἐστιν, ...
« . . . . . . τὸ ἓν τῶν ἄλλων. — Ἕτερον »..

Οὐκοῦν δεδειχότες τὸ ἓν ἕτερον· τὸ ἕτερον δὲ ἑτέρου ἐστίν· οὕτω γὰρ ἡ σχέσις αὐτοῦ· ἕτερον γὰρ ἑτέρου καὶ οὐ ταυτοῦ, ὥσπερ καὶ ταυτὸν τῷ ταυτῷ ταυτὸν καὶ οὐχ ἑτέρῳ· ἕξομεν δεῖξαι καὶ ὅτι ἕτερον ἄλλων τὸ ἕν. Καὶ γὰρ ὅσα μὴ ἕν ἐστιν, ἕτερα τοῦ ἑνός εἰσιν· ὥσπερ καὶ ἀντιστρόφως τὸ ἓν τῶν μὴ ἓν ἕτερον. Ἕτερον ἄρα τῶν ἑτέρων ἑαυτοῦ.

« Ὅρα δὴ αὖ τό τε ταυτὸν καὶ τὸ ἕτερον . . . . .
« . . . . . κινδυνεύει φαίνεσθαι ἔκ γε τοῦ λόγου (3) ».

Νῦν δείκνυσι πῶς ταυτὸν τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυτῷ τὸ ἕν· οὕτω δὲ προβιβάζει τὸν λογόν. Τὸ ταυτὸν καὶ τὸ ἕτερον ἐναντία· οὔτε γοῦν τοῦτο ἐν ἐκείνῳ οὔτε ἐκεῖνο ἐν τούτῳ ἐθελήσει εἶναι· εἰ ἄρα τὸ ἕτερον, οὐδέ

(1) Sic Coddss. ἐν ταυτῷ. — Bekk. ὡς μορίων·
(2) Sic Coddss. Bekk. τοῦ. Coddss. ὡς μορίου.
(3) Bekk. ἔν τῳ. Coddss.

ποτε ἐν ταυτῷ χρόνον τινά· ἢ γὰρ ἐκεῖνον τὸν χρόνον, οὐκ ἔσται ἕτερον ἐν τῷ αὐτῷ γεγονὸς, οὐδέ ποτε ἔν τινι τῶν ὄντων εἴη ἂν τὸ ἕτερον. Πάντα γὰρ τὰ ὄντα · ἕκαστόν ἐστιν ἐν ταυτῷ ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ἕτερον ἐν ἑαυτῷ καὶ οὐκ ἔν τινι· οὔτε ἄρα ἐν τοῖς μὴ ἓν, οὔτε ἐν τῷ ἑνὶ εἴη ἂν τὸ ἕτερον. Ἐπεὶ τοίνυν τό τε ἓν καὶ τὰ μὴ ἓν ἕτερα ἀλλήλων, πάντα δὲ τὰ ἕτερα τινὶ ἕτερά ἐστιν, ὡς ἡ περιστερὰ τῆς φάτνης ἕτερον τῷ μικρομερεστέρῳ καὶ ἡμέρα, ἅπερ ἐν τῇ περιστερᾷ ἐστὶ, ζητεῖ καί ταῦτα. Τό τε ἓν καὶ τὰ μὴ ἓν τινὶ ἕτερα ἀλλήλων εἰσίν · οὔτε γὰρ τῷ ἑτέρῳ, ἐπεί οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς τὸ ἕτερον · οὔτε ἑαυτοῖς, οὐδὲν γὰρ ἕτερόν τινος ἑαυτῷ · ἀλλά τινι ἑαυτοῦ ὃ ἐν αὐτῷ ἐστιν. Οὗτος δέ φησιν ὅτι εἰ ἑαυτοῖς ἦσαν ἕτερα, μετεῖχον ἂν τοῦ ἑτέρου, κἀντεῦθεν ἐκφεύγοι ἂν ταῦτα, τό τε ἓν δηλονότι καὶ τὰ μὴ ἓν, τό μὴ εἶναι ἕτερα· δηλονότι τὸ εἶναι ἕτερα· πλεονάζει γὰρ ἀττικῶς τὸ μὴ εἰς τὸ μὴ εἶναι ἕτερα· οὔτε γοῦν ταῦτα μετέχουσι τοῦ ἑτέρου. Ἀλλ' οὐδὲ τὰ μὴ ἓν τοῦ ἑνός · πῶς γὰρ μὴ ἓν ὄντα; ἢ γὰρ ἂν ἦσαν ἓν ἐν τῷ μετέχειν τοῦ ἑνός· κατ' αὐτὸ γὰρ τὸ μετέχειν τοῦ ἑνος· τοῦτο γὰρ δηλοῖ. Ἀλλὰ πῇ ἂν ἓν(1) ἦν; ἓν ἦσαν τὰ μὴ ἕν· τὰ δὲ μὴ ἓν μὴ μετέχοντα τοῦ ἑνὸς, οὐδ' ἂν ἀριθμὸς εἴη · πᾶς γὰρ ἀριθμὸς μετέχων τοῦ ἑνός · καὶ εἴπερ εἶχον ἀριθμὸν τὰ μὴ ἓν, οὐκ ἂν ἦσαν παντάπασι μετέχοντα τοῦ ἑνὸς· οὐ μὴν δὲ, οὐδὲ μόριά εἰσι τὰ μὴ ἓν τοῦ ἑνός. Εἰ ἄρα πάντῃ τὸ μὴ ἕν ἐστι κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, τὰ

(1) B. Deest ἕν.

δὲ μὴ ἓν οὐκ ἂν μόριον τοῦ ἑνὸς, καθὼς ἀπεδείχθη, οὐδὲ τὸ ἓν μόριον τῶν μὴ ἓν ἀντιστρόφως εἴη· περὶ γὰρ τοῦ ἑνὸς ἔχει τὸν λόγον. Ἐπεὶ γοῦν αὐτὸ τὸ ἓν, οὔτε μόριον τῶν μὴ ἕν ἐστιν οὔτε ὅλον ὡς μορίου· ἐλέγετο γὰρ οὐκ εἶναι τὰ μὴ ὄντα μόρια τοῦ ἑνὸς, ὥστε ἀνάγκη οὐδὲ αὐτὰ τὰ μὴ ὄντα ὡς ὅλα ἐν μορίῳ εἶναι τῷ ἑνί· ἐδεικνύομεν δὲ ὅτι τὰ μήτε μόρια, μήτε ὅλα μήτε ἕτερα ἀλλήλων, ἀνάγκη εἶναι ταυτὰ, ὥστε τὸ ἓν πρὸς τὸ μὴ ἓν, οὔτε ἕτερα ὄντα οὔτε μόρια οὔτε ὅλα· καὶ ταῦτα πρὸς ἐκεῖνο ὁμοίως, ταῦτα ἀλλήλοις κατὰ τὴν προτέραν ἀπόδειξιν ἔσονται· ἐπὶ τούτοις συμπεραίνεται καὶ τὰ πρότερα, ὅτι τὸ ἓν ἄρα, καὶ ἕτερον τῶν ἄλλων καὶ ἑαυτοῦ, καθὼς ἐδείκνυμεν, καὶ ταυτὸν ἐκείνοις τε καὶ ἑαυτῷ, καθὼς ἄρτι μετέλθομεν τὴν ἔφοδον ταύτην.

« Ἆρ' οὖν καὶ ὅμοιόν τε καὶ ἀνόμοιον . . . . . .
« . . . . . . ἁπάντων ἕτερόν ἐστιν. — Ἔοικεν. (1) »

Καὶ αὗται ἐπιχειρήσεις αὐτό, καὶ τί πρὸς τὰ ἄλλα· καὶ ἐπεὶ ὅμοιον ἔλεγε τὸ ἓν ἑαυτῷ τε καὶ αὖθις τοῖς ἄλλοις, τί συμβαίνει αὐτῷ πρὸς ἑαυτὸ καὶ τί πρὸς τὰ ἄλλα· καὶ ἐπεὶ ὅμοιον ἔλεγε τὸ ταυτόν τι πεπονθὸς, ἐκ τούτου κατασκευάζει τὴν τοῦ ὁμοίου ἐπιχείρησιν. Ἐφάνη τοιγαροῦν τὸ ἓν ἕτερον τῶν ἄλλων, καὶ διὰ ταῦτα ἀντιστρόφως, καὶ τὰ ἄλλα ἕτερα τοῦ ἑνὸς

(1) Bekk. τοῖς ἄλλοις. Coddss. Deest τοῖς. — Bekk. εἴπῃς. Coddss. εἴποις. — A. Deest οὐκ ἐκεῖνο usque ad ταυτὸν ὄνομα φθέγξῃ. — Bekk. σε τ'αὐτὸ. B. Deest σε. — Bekk. ἕτερον μὲν τἄλλα. B. ἕτερόν ἐστι τἄλλα.

τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ οὔτε μᾶλλον οὔτε ἧττον· τὸ δὲ μήτε μᾶλλον μήτε ἧττον ὁμοίως πάντως· καθὸ γὰρ τὸ ἕτερον εἶναι τῶν ἄλλων πέπονθε, καὶ τὰ ἄλλα ἐκείνου ὁμοίως ταύτῃ, ταυτὸν ἂν τό τε ἓν καὶ τὰ ἄλλα πεπονθότα εἶεν, ὥστε κατὰ τοῦτο καὶ ὅμοιον τὸ ἓν τοῖς ἄλλοις κατὰ τὴν ἑτερότητα. Τοῦ δὲ Ἀριστοτέλους μὴ συνιόντος καὶ ἐρωτήσαντός (1), πῶς λέγεις; ὧδέ φησι· πᾶν ὄνομα ἐπὶ σημασίᾳ τινὸς λέγεται, καὶ ἔστι τὸ αὐτὸ πλεονάκις ἢ ἅπαξ εἰπεῖν· καὶ ἐὰν πολλάκις φθέγξῃ τὸ αὐτὸ ὄνομα, πολλάκις λέγεις, συμβαίνει τὸ αὐτό· ἔστιν οὖν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ ἕτερον ὄνομα ἐπί τινι (2) σημασίᾳ, καὶ οὐ μάταιον καὶ μάτην, καὶ εἰκῆ λεγόμενον. Ὅταν τοίνυν φθέγγῃ τὸ ἕτερον τοῦτο ὄνομα, εἰ μὲν ἅπαξ, ἅπαξ δηλοῖς τὸ πρᾶγμα, οὗ τὸ ὄνομα ἦν· εἰ δὲ πολλάκις, πολλάκις· ὅταν οὖν λέγωμεν ἕτερον μὲν τὸ ἓν τῶν ἄλλων, ἕτερα δὲ τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, δὶς εἰπόντες τὸ ἕτερον ἐπ' αὐτῇ τῇ φύσει περὶ ἧς ἀποφαινόμεθα, ἐπ' ἐκείνῃ ἀεὶ λέγομεν ἧς ἦν τὸ ὄνομα. Καθὸ τοίνυν καὶ ἕτερον τὸ ἓν τῶν ἄλλων, καὶ τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ἕτερα κατὰ τοῦτο, οὐκ ἄλλο καὶ ἄλλο πεπόνθασι, τό τε ἓν καὶ τὰ ἄλλα, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, ὅ ἐστιν ἕτερον· τὸ δὲ ταυτὸν πεπονθὸς ἐλέγετο ὅμοιον ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. Καθὸ τοίνυν ἕτερον τὸ ἓν τῶν ἄλλων, ὅμοιον τοῖς ἄλλοις τὸ αὐτὸ ἐσεῖται (3).

« Ἀλλαμὴν τό γε ὅμοιον τῷ ἀνομοίῳ . . . . . .
« . . . . ἢ δὲ ταυτὸν ἀνόμοιον ».

(1) B. ἐρωτήσαντος αὐτόν.
(2) C. ἐπί τινι σημασίᾳ ὄν.
(3) C. ἔσται.

Ἐνταῦθα δείκνυσιν ἀνόμοιον· τὸ ἓν τοῖς ἄλλοις· εἰ δὲ τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυτῷ, ὥσπερ καὶ ὅμοιον τοις ἄλλοις · εἰ δὲ τοῖς ἄλλοις, πολλῷ μᾶλλον καὶ ἑαυτῷ· ταυτὸν γὰρ ἑαυτὸ πεπονθός, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἴσως. Πῶς δὲ καὶ ἐκ τοῦ δειχθῆναι ἀνόμοιον τοῖς ἄλλοις, καὶ ἑαυτῷ ἀνόμοιον δειχθήσεται; πολλὰ γάρ εἰσι τοῖς ἄλλοις ἀνόμοια, ἀλλ' ἑαυτοῖς οὐ χωρεῖ ἀνόμοια εἶναι. Τέως πρότερον τῇ ἀποδείξει ἐπιβαλλώμεθα· ὡς γὰρ ἐκ τοῦ ἑτέρου τὸ ὅμοιον τοῖς ἄλλοις ἐφάνη, οὕτως ἐκ τοῦ ταυτοῦ τὸ ἀνόμοιον δειχθήσεται · τὸ γὰρ ἀνόμοιόν φησι τῷ ὁμοίῳ ἐναντίον· οὐκοῦν καὶ τὸ ἕτερον τῷ ὁμοίῳ ἐναντίον· ἐφάνη δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τὸ ἓν ταυτόν· ἔχει γοῦν τὸ ἓν πάθος, τὸ εἶναι ταυτὸν τοῖς ἄλλοις, ὅπερ συνήχθη ἐκ τοῦ ἕτερον εἶναι ἐκείνων, κἀκεῖνα ἕτερα τούτου. Φαίνεται δὲ ἀρτίως καὶ ἄλλο πάθος τοῦ ἑνὸς τὸ ἕτερον εἶναι τῶν ἄλλων· ἔστι γὰρ ἐναντίον τῷ ἀνομοίῳ καὶ ἕτερον· καὶ αὖθις ἀντιστρόφως τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ἕτερα, καὶ πέπονθεν ἄρα ταῦτα ἀνόμοια πάθη καὶ πρὸς ἑαυτὰ καὶ πρὸς ἄλληλα, ὥστε τὸ ἓν καὶ πρὸς ἑαυτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλληλα ἀνόμοιον.

« Ἔχει γὰρ οὖν δὴ ὡς ἔοικε καὶ . . . .
« . . . . . . ἀλλοῖον δὲ ὂν ἀνόμοιον εἶναι. — Ἀληθῆ « λέγεις.»

Οὐκ ἐνέμεινε τὴν συγκατάθεσιν τοῦ προσδιαλεγομένου, ἀλλ' αὐτὸς ἐπικρίνει καὶ τὸ πᾶν λέγει ὡς θαῤῥῶν καὶ ἄλλως ἀποδεῖξαι · ἢ τὸ ἔχει μὲν οὖν δὴ ἀπολογία ἐστὶ καὶ κατάνευσις τοῦ προσδιαλεγομένου, καὶ ἐκ τότε ἐπιφέρει ἀποδεξάμενος οἷον τὴν ἀπόκρισιν, καὶ

γὰρ καὶ τόνδε ἔχει. Εἴτε οὖν οὕτως εἴτε ἐκείνως, ἡ ἔννοια σώζεται. Ἐκ τοῦ ταυτοῦ τοίνυν κατασκευάζει τὸ ὅμοιον, τῇ ἀναιρέσει τοῦ ἀνομοίου· καθὸ γὰρ ταυτὸν πέπονθεν, οὐκ ἀλλοῖον πέπονθε· μὴ ἀλλοῖον δὲ πεπονθὸς, οὐκ ἀνόμοιον ἔσται (1)· τὸ δὲ μὴ ἀνόμοιον, ὅμοιον. Τέως οὐκ ἐπὶ πάντων ἀληθὲς ἡ ἀξίωσις· τὸ γὰρ ποσὸν οὐκ ἀνόμοιον ἀλλ' οὐχ ὅμοιον ἐντεῦθεν, καὶ πάλιν, τὸ ἕτερον πεπονθὸς καὶ ἕτερον καθὼς ἐπεδείκνυεν ἀλλοῖον, τὸ δὲ ἀλλοῖον ἀνόμοιον. Ἰδοὺ καὶ οὕτως ἀποδείκνυται τοῦ ἑνὸς πρὸς ἑαυτὸ τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον.

« Ταυτόν τε ἄρα ὂν τὸ ἓν τοῖς . . . .
« . . . . καὶ ἀνόμοιον φανήσεται. — Ἀνάγκη (2). »

Ἐκ τούτου δεικνύει καὶ τὸ ὅμοιον πρὸς τὰ ἄλλα· ἔστι γὰρ ταυτὸν τοῖς ἄλλοις· τὸ ταυτὸν πεπονθὸς τοῖς ἄλλοις οὐκ ἀλλοῖον πρὸς τὰ ἄλλα πέπονθε· τὸ οὐκ ἀλλοῖον πεπονθὸς πρὸς τὰ ἄλλα οὐκ ἀνόμοιον τοῖς ἄλλοις· τὸ οὐκ ἀνόμοιον ὅμοιον· εὑρεθήσεται δὲ καὶ πρὸς ἑαυτὸν ὅμοιον, ὥστε καὶ πρὸς ἑκάτερον ὅμοιόν τε ἂν εἴη ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως περὶ τοῦ ἀνομοίου· καὶ γὰρ ἐπὶ τοῦ ὁμοίου κατὰ ἑκάτερον κατά τε τὸ ταυτὸν, ὡς ἐνταῦθα, καὶ κατὰ τὸ ἕτερον, ὡς ἐπὶ τῆς προτέρας ἀποδείξεως, καὶ κατ' ἀμφότερα, ὅμοιον ἑαυτοῦ καὶ ὅμοιον ἄλλοις, οὕτως καὶ τὸ ἀνόμοιον κατά τε

(1) B. ἐσεῖται.

(2) Bekk. ἕτερόν ἐστι. Coddss. ὅμοιόν ἐστι. — Bekk. ἑαυτῷ ἐφάνη. B. ἑαυτοῦ ἐφάνη. — Bekk. καὶ καθ' ἑκάτ. Coddss. καὶ ἑκάτ.

τὸ ἀνόμοιον ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ τὸ ἀνόμοιον τοῖς ἄλλοις, ὅπερ ἐστὶ κατ' ἀμφότερα· καθ' ἑκάτερον δὲ, ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου συνάγεται τὸ ἀνόμοιον, ἐπὶ δὲ τῆς προτέρας ἀποδείξεως ἀπὸ τοῦ ταυτοῦ.

« Τί δὲ δὴ καὶ περὶ τοῦ ἅπτεσθαι . . . . . .
« . . . . τὸ ἓν αὑτοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων. —
« Ἅπτοιτο. (1) »

Περὶ τοῦ ἅπτεσθαι ἢ ἑαυτοῦ τὸ ἓν ἢ ἄλλων οὐκ ἀνεσκεύασεν ἐν ταῖς ἀνασκευαῖς, οὐδ' ὅλως ἐμνήσθη· διὰ τοῦτο καὶ τὴν κατασκευὴν τίθησιν ἐνταῦθα, καὶ τὴν ἀνασκευὴν, πλὴν προτέραν τὴν κατασκευὴν, διὰ τὴν τῶν λοιπῶν κατασκευῶν συνέχειαν, καὶ ἔπειτα τὴν ἀνασκευὴν ποικιλοτέραν· ἔστι δὲ κατασκευὴ τοιαύτη ἀπὸ τοῦ ἐν ἑαυτῷ ὅλῳ καὶ ἐν ἄλλοις ἐφοδευομένη· ᾗ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις ὄν, ἐπεὶ αὐτὸ ἐν ἐκείνοις ἐστί, πᾶν δὲ τὸ ἁπτόμενον ἐν ἐκείνῳ ἐστὶν οὗ ἅπτεται, ἅπτοιτο ἂν τῶν ἄλλων· ᾗ δὲ τὸ ἓν αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ, τῶν μὲν ἄλλων ἀπείργοιτο ἅπτεσθαι, ἅπτοιτο δὲ αὐτὸ ἑαυτοῦ ἐν ἑαυτῷ ὄν.

« Τί δὲ τῇδε, ἆρ' οὐ πᾶν τὸ μέλλον . . . .
« . . . . μήτε ἅπτεσθαι αὐτὸ αὑτοῦ. — Ἡ
« αὐτή (2). »

Ἐνταῦθα καὶ ὅτι οὐχ ἅπτεται οὔτε ἑαυτῶν οὔτε τῶν

(1) Bekk. Τί δὴ περί. B. Τί δὲ καὶ περί. — Bekk. ἐν τοῖς ἄλλοις. B. Deest ἐν.

(2) Bekk. τὴν ἕδραν κατέχον ἢ ἂν μετ' ἐκείνην ᾗ ᾗ ἂν κέηται οὗ ἅπτεται. A. τὴν ἕδραν ἢ ἂν μετ' ἐκείνην ἂν κέηται ἅπτεται. B. id. at κατέχον habet. — Bekk. δεῖ γὰρ οὖν. Coddss. Deest οὖν.

ἄλλων κατασκευάζει καὶ ἀποδείκνυσιν οὕτως· καὶ πρότερον ὅτι οὐχ ἅπτεται ἑαυτοῦ· τὸ γὰρ ἁπτόμενον ἀνάγκη ἐφεξῆς κεῖσθαι, οὗ μέλλει ἅπτεσθαι καὶ κατ' ἄλλην χώραν κεῖσθαι τὴν ἐρχομένην τῆς ἐν ᾧ ἐστιν ἐκεῖνο· οὐκοῦν ἢ δύο ἦν τὸ ἕν, καὶ δυσὶ χώραις περιεκέκλειστο· ἕως δ' ἂν ἓν ᾖ, οὐκ ἐθελήσει οὕτως εἶναι· ἀνάγκη γοῦν τῷ ἑνὶ ἡ αὐτὴ, μήτε δύο εἶναι, μήτε ἅπτεσθαι ἑαυτοῦ.

« Ἀλλ' οὐδὲ μὴν τῶν ἄλλων . . . .
« . . . . . . αἰεὶ μιᾷ ἅψει ἐλάττους εἰσὶν αὐτῶν. —
« Ἀληθῆ (1). »

Ἐντεῦθεν καὶ ὅτι οὐδὲν ἄλλων ἅψεται τὸ ἓν δείκνυσι, λέγων ὅτι τὸ μέλλον ἅψεσθαι, χωρὶς ὄν, ἐφεξῆς εἶναι δεῖ ἐκείνῳ οὗ μέλλει ἅπτεσθαι πλὴν εἰ τὸ ἐφεξῆς ἀεὶ δεύτερον πρὸς τὸ πρῶτον λέγεται, καὶ οὐ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ ἐφεξῆς, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης· οὐδὲ γὰρ τὸ ἓν τοῖς δυσὶν ἐφεξῆς, ἀλλὰ τὰ δύο τῷ ἑνί. Ἐπὶ τῆς ἁφῆς τί κωλύει καὶ τὸ ἁπτόμενον ἅπτεσθαι τοῦ ἐφεξῆς; ὡς πρῶτον ἐκείνου κείμενον ἢ ὅτι κειμένου τοῦ πρώτου ἐπὶ τοῦ δευτέρου ζητοῦμεν, εἰ ἐκείνου ἅπτεται· τὸ δ' ἐφεξῆς ἐστι πάντως ἐκείνῳ, καὶ ἡ κίνησις πανταχοῦ ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ, εἴπερ μέλλει θάτερον τῷ ἑτέρῳ ἐκ τῆς κινήσεως πλησι-

(1) D. Bekk. ὀλιγιστὸν, Coddss. ὀλιγοστόν. — Bekk. αὐτῶν δὴ ἀεὶ ἑνός. Coddss. Deest ἀεί. — Bekk. πλήθους τὸν ἀριθμόν. Coddss. τῶν ἀριθμῶν. — Bekk. τῶν ἅψεων. Coddss. τῶν ἄλλων. — Bekk. A. ἀεὶ μιᾷ αἱ ἅψεις. B. αἰεὶ μιᾷ ἅψει.

ἅσαι· διὰ τοῦτο, οὕτως εἶπεν ὅτι τὸ μέλλον ἅψεσθαι ἐφεξῆς δεῖ εἶναι ἐκείνῳ οὗ μέλλει ἅπτεσθαι· ἡ δὲ ἅψις, τὸ ἔλαττον ἐν δυσὶ, καὶ μεταξὺ τρίτον οὐκ᾿ ἔσται, εἰ μὴ ἄρα ἔξωθεν, καὶ τότε δύο ἅψεις εἰσὶ τριῶν ὅρων ὄντων, καὶ ἀεὶ οὕτως παρὰ μίαν αἱ ἅψεις πρὸς τοὺς ὅρους, καθὼς Ἀριστοτέλης ἔλεγε περί τε τῶν ὅρων καὶ τῶν προτάσεων· τὰ γὰρ δύο πρῶτα τὸ ἓν πρὸς τὴν μίαν ἅψιν ἐπλεονέκτησε καὶ ἐφεξῆς οὕτω γίνεται.

« Εἰ δέ γε ἓν μόνον ἐστὶ . . . .
« . . . . καὶ τοῖς ἄλλοις ἴσον ἂν εἴη. —
« Φαίνεται (1). »

Ἐντεῦθεν συγκεφαλαιοῖ τὸν λόγον, ὅτι τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, ἐπεὶ ἄλλα ἑνός ἐστιν, οὔτε ἕν ἐστιν οὔτε μετέχει τοῦ ἑνός· εἰ γὰρ μετεῖχε τοῦ ἑνὸς, ἓν ἂν εἴη· ἐπεὶ δὲ τοῦ ἑνὸς οὐ μετέχει, οὐδ᾿ ἀριθμός ἐστιν ἐν τοῖς ἄλλοις τοῦ ἑνός· δυὰς γοῦν ἐν αὐτοῖς οὐκ ἔστιν· εἰ δὲ ἓν μὲν ἔστι, δυὰς δ᾿ οὐκ ἔστι, τοῖς ἄλλοις ἐφεξῆς οὐκ ἂν εἴη δύο ἑνὸς, εἰ δὲ ἐφεξῆς οὐκ εἴη, οὐδ᾿ ἅψεται οὔτε ἐκεῖνα τοῦ ἑνὸς, οὔτε τὸ ἓν τῶν ἄλλων· οὐδὲ γάρ τινος ἀριθμοῦ μεθέξουσι τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, ἐπεὶ οὐδὲ τοῦ ἑνὸς

(1) Bekk. τὸ ἓν ἢ τἄλλα. B. τὸ ἓν κατὰ τἄλλα. — Bekk. οὔτε τι μεῖζω οὔτε τι ἐλάττω. Coddss. οὔτε τι μεῖζον οὔτε τι ἄλλο ἔλαττον. — Bekk. ἀλλήλων αὐταῖς γε. Coddss. ἀλλήλαις αὐταῖς γε. — Bekk. τῆς οὐσίας. Coddss. ταῖς οὐσίαις. — Bekk. τὸ δὲ σμικρ. Coddss. τὰ δὲ σμικρ. — Bekk. οὐκοῦν ἐστόν γέ τινε. B. οὐκοῦν ἐστόν τινε. — Bekk. εἴτην. B. ἤτην. — Bekk. τεταγμένη εἴη. B. Deest εἴη. C. κατατεταγμένη. — Bekk. καὶ πράττειν γε. Coddss. Deest γε. — Bekk. πρὸς ἀλλήλω. Coddss. ἄλληλα.

μετέχει. Οὕτω ἄρα τὸ ἓν ἅπτεταί τε καὶ οὐχ ἅπτεται καὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων· ἐντεῦθεν περὶ τοῦ ἴσον καὶ πάλιν ἄνισον αὐτά τε καὶ τοῖς ἄλλοις εἶναι τὸ ἓν διαλαμβάνει διὰ μικροῦ, καί φησιν, εἰ μεῖζον εἴη ἢ ἔλαττον τὸ ἓν παρὸ (1) τὰ ἄλλα κατά τινα σύγκρισιν, οὔτε τὸ ἓν ἐν τῷ ἓν εἶναι, οὔτε τἄλλα ἐν τῷ ἄλλα εἶναι τοῦ ἑνὸς, οὔτε τὸ μεῖζον οὔτε τὸ ἔλαττον δέξονται, ἀλλὰ δεῖ αὐτὰ, τό τε ἓν καὶ τὰ ἄλλα, πρὸς τὸ εἶναι τινὰς οὐσίας ἑκάτερα, ἰσότητος εἶναι δεκτικά· εἰ δὲ ἰσότητος, καὶ μεγέθους καὶ σμικρότητος. Εἰ γοῦν τὸ μὲν μέγεθος, τὰ δὲ σμικρότητα ἔχοιεν, ὁποτέρῳ μὲν εἴδη ἐκ τούτων ἢ τῷ ἑνὶ ἢ τοῖς ἄλλοις μέγεθος προσείη, μεῖζον ἂν εἴη, ᾧ δὲ κοσμιότης ἔλαττον· οὐκοῦν τιν' ἄττα εἴδη ἐστὶ τὸ μέγεθος καὶ ἡ σμικρότης, ὧν μεθέξουσι τὰ λεγόμενα μείζονα ἢ ἐλάττονα. Εἰ γὰρ μὴ ἔστι μέγεθος καὶ σμικρότης, ἀλλὰ μηδαμῆ μηδαμῶς ἐστι, πῶς ἐντοῖς οὖσιν, ἤγουν τῷ ἑνὶ καὶ τοῖς ἄλλοις ἃ δὴ καὶ οὐσίαι ὑπετέθησαν, ἄλλαι τινὲς οὖσαι (2) ἰσότητος καὶ μεγέθους καὶ σμικρότητος ἐγίγνοιντο; ἀλλ' ἐπεὶ ἐν τῷ ἑνὶ σμικρότης ἐγγίγνεται καθ' ὑπόθεσιν· ἡ γὰρ σμικρότης ἢ μέγεθος· εἰ γοῦν καὶ σμικρότης ἐγγίγνεται, ἢ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει αὐτοῦ ἐνείη κατὰ διαίρεσιν· εἰ γοῦν ἐν μέρει, ἄτοπον· πῶς γὰρ σμικρὸν τὸ ἐκ μέρους τῆς μικρότητος μετέχον; εἰ δ' ἐν ὅλῳ καὶ παντὶ τῷ ἑνὶ, οὐχὶ περιέχουσα ἡ σμικρότης τεταμένη ἂν εἴη ἐξ ἴσου ἐν τῷ παντὶ, καθὼς Ἀριστοτέλης ἐπὶ τῆς περιφερείας ἔλεγε,

(1) Sic Coddss. pro παρ' ὃ, Scrib. πρὸς. quod hic minime convenit. (2) Sic Coddss. Scrib. οὐσίαι.

τῆς τε συστελλομένης καὶ ἀνιμένης, ὅτι κατὰ πᾶν μόριον ἢ ἀναιρεθήσεται ἢ συσταλήσεται, καὶ οὐκ ἐκ μέρους; ἆρα οὐκ ἐξ ἴσου μένουσα τῷ ἑνὶ, ἴση αὐτῷ εἴη, μήτε ἐλλείπουσα μήτε πλεονάζουσα· ἐν δὲ τῷ περιέχειν τὸ ὅλον καὶ μείζων καὶ πλεονάζουσα· ἔστιν οὖν εἶναι τὴν σμικρότητα ἴσην τῷ ᾧ δὴ καὶ ἕν ἐστιν ἢ μείζω ἐκείνου, καὶ πράττειν τὰ μεγέθους ἐν τῷ περιέχειν καὶ τὰ ἰσότητος ἐν τῷ διόλου διαμένειν, ἀλλ' οὐχὶ τὰ ἑαυτῆς, ἅ ἐστι μόνης τῆς σμικρότητος· συνάγεται ἄρα ὅτι ἐν τῷ ὅλῳ οὐκ ἂν εἴη σμικρότης, ἵνα μὴ ταῦτα πάθοι. Τί δὴ, ἆρα ἐν μέρει; ἀλλὰ τὰ αὐτὰ γενήσονται καὶ ἐν τῷ μέρει, ἃ δὴ καὶ ἐν τῷ ὅλῳ ἐγένοντο, καὶ μᾶλλον παραδοξότερον εἴη ὅτι ἐν μέρει ἡ σμικρότης οὖσα μείζων μὲν ὡς περιέχουσα, ἴση δὲ ὡς διαμένουσα διόλου, καὶ οὐ τὰ ἑαυτῶν ποιήσει, ἀλλὰ τὰ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ἰσότητος, ὥστε ἐπεὶ οὔτε ἐν ὅλῳ τῷ ἑνὶ, οὔτε ἐν τῷ μέρει ἡ σμικρότης ἐστὶν, οὐδενὶ ἐνέσται ἄρα τῶν ὄντων· οὐδέτι ἄλλο ἔσται σμικρὸν, ἐπεὶ οὐκ ἐνέσται ἐκείνῳ ἡ σμικρότης, πλὴν αὐτῆς τῆς σμικρότητος. Οὐδ' ἄρα μέγεθος ἐνέσται ἐν τῷ ἑνί· καὶ πλὴν αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς, ᾧ τὸ μέγεθος ἐνείη κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, μεῖζόν τι ἄλλο εἴη, τὸ δὲ καὶ ταῦτα σμικροῦ αὐτῷ οὐκ ὄντος, καθὼς ἔδειξε· διότι ἐν τῷ ἑνὶ σμικρότης οὐκ ἦν· ὑπερέξει τοίνυν τὸ μέγα τῆς σμικρότητος μὴ οὔσης, καὶ τὸ μὲν μέγα ἔσται, τὸ δὲ σμικρὸν οὐκ ἔσται, ἐπεὶ σμικρότης οὐδαμοῦ ἐστιν, ὅπερ ἀδύνατον. Ἀλλαμὴν πρός τι ἐστὶ τὸ μέγεθος, πρὸς τὴν σμικρότητα πάντως, καὶ ἡ σμικρότης πρὸς τὸ μέγεθος·

διὰ τοῦτο καὶ Ἀριστοτέλης ἔλεγεν ἐν ταῖς πρός τι, ὅτι εἰ τοῦτό τις οἶδε μεῖζον, οἶδε καὶ οὗ τινος μεῖζον ὡρισμένως καὶ οὐχὶ τοῦ τυχόντος· ὑπόληψις γὰρ τοῦτο, οὐκ ἐπιστήμη· ἐπεὶ γοῦν τὰ ἄλλα οὔτε μέγεθος ἔχει οὔτε σμικρότητα οὔτε μείζω οὔτε ἐλάττω τοῦ ἑνὸς ἔσται, οὔτε αὐτῷ (1) πρὸς ἑαυτὸ οὔτε τὰ ἄλλα πρὸς ἄλληλα τὴν τοῦ ὑπερέχειν καὶ ὑπερέχεσθαι ἔχουσιν δύναμιν, ὡς μὲν μέγεθος ἔχοντα, τὴν τοῦ ὑπερέχειν, ὡς δὲ σμικρότητα, τὴν τοῦ ὑπερέχεσθαι, ἀλλ' οὐδὲ τῷ ἑνὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ τῶν ἄλλων μεῖζόν τι καὶ ἔλαττον εἴη πρὸς τὸ ἓν μὴ μέγεθος μηδὲ σμικρότητα ἔχον. Ἄρα εἰ μήτε μεῖζον μήτε ἔλαττον τὸ ἓν τῶν ἄλλων, ἀνάγκη τὸ ἓν τῶν ἄλλων μήτε ὑπερέχειν μήτε ὑπερέχεσθαι, τὸ δὲ μήτε ὑπερέχον μήτε ὑπερεχόμενον ἐξίσου, τὸ δὲ ἐξίσου ἴσον ἂν εἴη. Τὸ γοῦν ἓν καὶ πρὸς ἑαυτὸ οὕτως ἂν ἔχοι, μήτε μέγεθος μήτε σμικρότητα ἔχον· καὶ εἰ οὕτως, οὔτε ὑπερέχοι ὡς μέγεθος ἔχον ἑαυτοῦ, οὔτε ὑπερέχοιτο ὡς σμικρότητα, ἀλλὰ ἐξ ἴσου ὂν ἴσον ἂν εἴη ἑαυτῷ· τὸ ἓν ἄρα ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἴσον ἂν εἴη.

« Καὶ μὴν αὐτό γε ἐν ἑαυτῷ . . . .
. . . . μέτρων καὶ μερῶν. — Πῶς δ' οὔ (2); »

Ἔτι περὶ τῆς ἰσότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνισότητος αὐτοῦ διαλέγεται, καὶ ὅτι μὲν ἴσον μόνον ἀπέδειξεν, ὅτι δὲ ἄνισον συνέμα καὶ ἴσον δείκνυσι νῦν· ἔστι δὲ τὸ ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, καθὼς

(1) Sic Coddss. annon αὐτό? ἤδη ἐν. B. ἀνάγκη ἐν. — Bekk.

(2) Bekk. ἕτερον ἐν ἑτέρῳ ἐπειδὴ δὲ. B. Deest δέ. B. Deest ἐν. — Bekk. ἀνάγκη

πρότερον ἐδείκνυεν, ὅτι αὐτὸ ἐν ἑαυτῷ ὂν καὶ περὶ ἑαυτὸ ἂν εἴη ἔξωθεν, καὶ περιέχον μὲν μεῖζον ἑαυτοῦ, περιεχόμενον δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἔλαττον, καὶ οὕτω μεῖζον καὶ ἔλαττον τὸ αὐτὸ ἕν· ἐπεὶ δὲ οὐδέν ἐστιν ἐκτὸς τοῦ ἑνὸς καὶ τῶν ἄλλων· τί γὰρ ἂν εἴη ἄλλο μήτε ἓν μήτε ἄλλο τοῦ ἑνὸς ὄν; πέφυκε δὲ καὶ πού εἶναι ὡς ὂν τὸ ἕν· οὐκοῦν τὸ ἓν ἐν ἑαυτῷ ἔσται, ἐν τῷ μείζονι ἔλαττον ὄν: οὕτω γὰρ τὸ ἔν τινι. Σημείωσαι δὲ πῶς κερδαίνει ἐντεῦθεν ὁ Ἀριστοτέλης τὰ περὶ τοῦ τόπου, ὅτι πέρας τοῦ περιέχοντος, οὗ τὸ ἄκρον ἐστὶν ὁ τόπος τοῦ περιεχομένου. Ἐπεὶ γοῦν ἔν τῳ δεῖ αὐτὰ εἶναι, οὐδέν γε ἔξω τοῦ ἑνὸς καὶ τῶν ἄλλων, οὐκ ἀνάγκη ἐν ἀλλήλοις εἶναι ταῦτα ἢ οὐδαμοῦ; ἀλλὰ μὴν οὐδαμοῦ οὐ πέφυκε τὸ ὄν· ἔστιν ἄρα τὸ ἓν ἐν τοῖς ἄλλοις, καὶ κατὰ τοῦτο μείζω τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, ὡς περιέχοντα αὐτό· τὸ δὲ ἓν ἔλαττον, ὡς περιεχόμενον· ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα ἐν τῷ ἑνί· καὶ τὸ ἓν ἄρα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς περιέχον, μεῖζον, τὰ δὲ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ἐλάττω, ὡς περιεχόμενα· τὸ ἓν ἄρα ἴσόν τε, καθὼς ἀπεδείκνυ τὸ πρότερον, καὶ μεῖζον καὶ ἔλαττόν ἐστι καὶ αὐτὸ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων. Ἀλλὰ εἴπερ μεῖζον καὶ ἔλαττον καὶ ἴσον, εἴη ἂν τὸ αὐτὸ καὶ ἴσων μέτρων ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ὡς ἴσον, καὶ πλειόνων ὡς μεῖζον, καὶ ἐλαττόνων ὡς ἔλαττον· ἐπεὶ δὲ δὴ μέτρων τόσων ἤγουν καὶ ἴσων καὶ πλειόνων καὶ ἐλαττόνων, καὶ μερῶν ἂν εἴη τὸ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ, τοσούτων καὶ ἐκ τῶν μέτρων ἄρα κατασκευάζει τὰ μέρη, ὅτι καὶ ἴσα τῷ ὅλῳ καὶ πλείονα καὶ ἐλάττονα.

« Ἴσων μὲν ἄρα μέτρων . . . .

« . . . . τὸν ἀριθμὸν αὐτό τε αὐτοῦ ἔσται καὶ « τῶν ἄλλων. — Ἔσται (1). »

Ὅρα κἀνταῦθα πῶς ἀπὸ τούτων θηρᾶται ὁ Ἀριστοτέλης, πῶς ἂν ἐπὶ τῆς γενέσεως τό τε ἀτελὲς καὶ τὸ ἐντελὲς εἴποιμι· φησὶ γὰρ τὸ ἔχον πλείονα ἀριθμὸν τελειότερον, καὶ διὰ τοῦτο εἴρηται ἐκείνῳ· ἐντεῦθεν καὶ ἐπὶ τῆς γενέσεως ὡς ἐπὶ τῶν ἄλλων κινήσεων συμβουλή τε (2) καὶ σύγκρισις· νῦν δέ φησιν ὅτι τὸ ὂν ἴσων μέτρων ἢ πλειόνων ἢ ἐλαττόνων καὶ ἀριθμῷ ἔλαττον ἂν καὶ πλέον ἂν εἴη αὐτό τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων διὰ τὰ ἐλάττονα καὶ αὖθις τὰ πλείονα μέτρα, καὶ ἴσον αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις διὰ τὰ ἴσα μέτρα· ἐρωτώμενος δὲ τὸ πῶς διασαφεῖ τὸν λόγον καὶ ποιεῖται τὴν σύγκρισιν, οὐκ ἐπ' αὐτοῦ δὴ πρὸς αὐτὸ τοῦ ἑνὸς, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ πρὸς ἄλλον, ἢ μᾶλλον περὶ πάντων καθολικώτερον, ὅτι εἴτι μεῖζόν ἐστι τῶν ἄλλων, πλειόνων γε μέτρων πρὸς ἐκεῖνα ἂν εἴη· ὅσων δὲ μέτρων, τόσων καὶ μερῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐλάττονος ὡσαύτως· ἐλαττόνων γὰρ μέτρων ἐσεῖται πρὸς τὸ πρὸς αὐτὸ συγκρινόμενον, καὶ ἐπὶ ἴσου τὸ αὐτό· ἴσων γὰρ μέτρων, εἰ δὲ μέτρων καὶ μερῶν ἴσων ἀνὰ (3) μερῶν ἂν ἑαυτῷ, ἴσον αὐτὸ πλῆθος αὐτῷ εἴη, πλειόνων δὴ πλέον, ἐλαττόνων δὲ ἔλαττον, τὰ αὐτὰ ἕξει καὶ πρὸς τὰ ἄλλα τὸ ἓν, καὶ μᾶλλον ἀριδηλότερον ὡς ἄλλα ὄντα πρὸς αὐτό· ἔσται

(1) Bekk. ἀνάγκη πλέον εἶναι καί. B. Deest ἀνάγκη πλέον εἶναι.

(2) C. συμβολή.

(3) Sic B. C. — A. ἄρα. Suspicor excidisse aliquid aut locum esse corruptum.

οὖν ἄρα καὶ ἴσον καὶ μεῖζον καὶ ἔλαττον καὶ πρὸς ἑαυτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα τὸ ἕν.

« Ἀρ' οὖν καὶ χρόνου μετέχει . . . .
« . . . . πρεσβύτερον ἑαυτοῦ καὶ νεώτερον
« τὸ ἕν. — Ἔοικε (1). »

Ἐντεῦθεν κατασκευάζει καὶ ὅτι χρόνου μετέχει τὸ ἓν, καὶ πρεσβύτερον καὶ νεώτερόν ἐστι καὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων, καὶ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχον, ὃ ἐδήλωσε διὰ τοῦ μήτε πρεσβύτερον μήτε νεώτερον, οὐδὲ γὰρ ἀνασκευή ἐστι ταῦτο, ὡς ἄν τῳ δόξειεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ κατασκευὴ σὺν τοῖς λοιποῖς κατασκευαστικοῖς· φησὶ γοῦν ὅτι ἐπεί ἐστιν ἕν, καὶ τὸ ἔστιν αὐτῷ ὑπάρχει· τὸ δὲ ἔστιν οὐσίας μέθεξίς ἐστι μετὰ χρόνου τοῦ παρόντος, οἷον ἔστι λίθος, ἔστι Σωκράτης. Τοῦτο θεραπεύων Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας περὶ τοῦ μὲν ὄντος, ὅτι λέγεται δοξαστόν, ἐστιν καὶ ἔμφασιν ἔχει τοῦ εἶναι, λέγει ὅτι τὸ ἔστιν οὐ καθ' αὐτὸ τὸ μὴ ὂν ἔχει, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς διὰ τὸ δοξαστόν· τὸ γοῦν ἐστι μετοχὴ οὐσίας μετὰ τοῦ παρόντος χρόνου, ὥσπερ καὶ τὸ ἦν μετοχὴ οὐσίας μετὰ τοῦ παρεληλυθότος, καὶ τὸ ἔσται μετοχὴ οὐσίας μετὰ τοῦ μέλλοντος χρόνου, καὶ πόλεμος γὰρ ἔσται, φαμὲν, καὶ τὸ εἶναι τούτῳ προσμαρτυροῦμεν· κατ' αὐτὸ γὰρ τὸ εἶναι καὶ οὐσίας μετ-

(1) Bekk. A. νεώτερόν τε καί. — Bekk. B. Deest τε. — Bekk. οὐκοῦν ἐπειδὴ πρ. A. οὐκοῦν ἐπεὶ πρ. B. οὐκοῦν περὶ πρ. — Bekk. τοῦτο ὅτι ἄν. Codds. τοῦτο δ' ἄν. — Bekk. A. καὶ ἔστι τότε πρεσβύτερον. B. ἔσται.

ἔχει· διττὴ γὰρ ἡ οὐσία, ἡ μὲν αὐθύπαρκτος, ἡ δὲ ἡ διαστελλομένη πρὸς τὸ συμβεβηκὸς, ἡ δὲ κατὰ τὸ εἶναι τὴν ἀναφορὰν ἔχει, ὥσπερ λέγομεν ἡ οὐσία τοῦ συμβεβηκότος, τὸ γίγνεσθαι καὶ ἀπογίγνεσθαι. Αἰεὶ ἄρα τὸ ἓν πρεσβύτερον γίνεται ἑαυτοῦ, ἐπειδὴ προερχομένου χρόνου μετέχει καὶ οὐχ ἱσταμένου· μεμνήμεθα δὲ καὶ ὅτι οὐδὲ τοῦ ἤδη ὄντος διαφόρου τὸ πρὸς ἐκεῖνο διαφέρον διάφορον γίγνηται, ἀλλὰ διάφορόν ἐστι, καὶ τοῦ διαφόρου γιγνομένου διάφορον τὸ γιγνόμενον, καὶ τοῦ γεγονότος διαφόρου, γεγενημένον διάφορον. Εἰ γοῦν τὸ πρεσβύτερον νεωτέρου λέγεται πρεσβύτερον, τότε λέγεται γιγνόμενον πρεσβύτερον τὸ ἓν ὅτι πρὸς τὸ γινόμενον νεώτερον ἀντιτάττεται· νεώτερον ἄρα γιγνόμενον πρεσβύτερον γίγνεται, καὶ τὸ μὲν γίνεσθαι πρεσβύτερον εἶναι ἐκ τοῦ ἀεὶ παρερχομένου χρόνου συνάγει· ἀεὶ γὰρ ὁ χρόνος ἐν ῥύσει ἐστὶ, καθ' ὃν συνεχῶς πρεσβύτερον γίγνεται· τὸ δ' αὖθις γινομένου νεωτέρου συνάγει ἐκ τοῦ μὴ λέγεσθαι τὰ πρός τι ἐνηλλαγμένως, ἀλλὰ τὸ γιγνόμενον πρὸς τὸ γιγνόμενον. Ἔπειτα ἐρωτᾷ εἰ πέφυκε γίγνεσθαι οὕτω καὶ λέγεσθαι τὸ τινὸς ἢ πρεσβύτερον ἢ νεώτερον, καὶ ἐπεὶ λαμβάνει τοῦτο, μεταφέρει δὲ λεληθότως τὸ γίνεται εἰς τὸ ἔστιν, ὅ ἐστι μεταξὺ τοῦ ἦν καὶ ἔσται· τὸ γὰρ γινόμενον κατὰ τὸν νῦν χρόνον ἔστι λέγεται· πότε γὰρ ἐκ τοῦ ἦν εἰς τὸ ἔσται πορευόμενον, ὑπερβήσεται τὸν νῦν, ὡς μεταξὺ ὂν τοῦ τε ποτὲ καὶ τοῦ ἔπειτα· ἐντυχὸν δὲ τῷ νῦν ἐπίσχει τοῦ γίνεσθαι πρεσβύτερον καὶ οὐ γίνεται, ἀλλ' ἔστι τὸ πρεσβύτερον· εἰ γὰρ πρόεισι κατὰ τὸ γίνεσθαι

πάντως οὐ κρατηθείη ὑπὸ τοῦ νῦν· τὸ γὰρ προϊὸν ἅπτεται καὶ τοῦ νῦν, ἅπτεται καὶ τοῦ ἔπειτα, τοῦ μὲν ἀφιέμενον, τοῦ δὲ ἐπιλαβόμενον, καὶ ἔστι μεταξὺ ἀμφοτέρων τοῦ τε νῦν καὶ τοῦ ἔπειτα τὸ προϊόν· ἐπεὶ δὲ ἀνάγκη μὴ παρελθεῖν τὸ νῦν ἐν τῷ γίνεσθαι, πᾶν τὸ γινόμενον ἐπειδὰν κατὰ τὸ νῦν ᾖν ἐμβαίνει μὲν ἀεὶ τοῦ γίνεσθαι, καὶ ἔστι τότε ὃ ἂν τύχῃ γινόμενον· τὸ ἓν τοίνυν ἐντυχὸν καὶ αὐτὸ τῷ νῦν γινόμενον πρεσβύτερον, ἐπέσχε τοῦ γίνεσθαι πρεσβύτερον καὶ ἔστι πρεσβύτερον· τοῦ γοῦν νεωτέρου τότε ἐγίνετο πρεσβύτερον καὶ τοῦ νεωτέρου ἐστὶ πρεσβύτερον· ἐγίνετο δὲ πρεσβύτερον ἑαυτοῦ κατὰ τὸν προϊόντα ἀεὶ χρόνον· ἄρα καὶ ἔστι πρεσβύτερον νεωτέρου ὄντος ἑαυτοῦ, ἐντυχὼν τῷ νῦν, τό γε νῦν διὰ παντὸς πάρεστι τῷ ἑνὶ τοῦ εἶναι· αἰεὶ γὰρ νῦν ἐστιν ὅταν ᾖ· αἰεὶ ἄρα ἐστί τε καὶ γίνεται πρεσβύτερον ἑαυτοῦ καὶ νεώτερον.

« Πλείω δὲ χρόνον . . . .
« . . . . πρεσβύτερον ἑαυτοῦ ἐστιν οὔτε γί-
« γνεται. — Οὔ μοι δοκεῖ (1). »

Ἐντεῦθεν καὶ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχειν κατασκευάζει τὸ ἕν· ἐπεὶ γὰρ οὐ πλείω χρόνον αὐτὸ ἑαυτοῦ ἐστιν ἢ γίγνεται κατὰ τὸ νῦν φαινόμενον, ἴσον ἄρα· ἀλλαμὴν τὸν ἴσον χρόνον ἢ ὂν ἢ γιγνόμενον τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχει· τὸ δὲ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἔχον οὔτε πρεσβύτερον οὔτε νεώτερόν ἐστι· τὸ ἓν ἄρα τὸν ἴσον χρόνον αὐτὸ

(1) **Bekk.** τόν γε ἴσον χρόνον. **A.** τόγε ἴσον χρ.

ἑαυτῷ καὶ ὂν καὶ γιγνόμενον οὔτε νεώτερον οὔτε πρεσβύτερον ἑαυτοῦ ἐστιν.

« Τί δὲ τῶν ἄλλων. . . . .
« . . . . τὸ δὲ ἓν πρεσβύτερον τῶν ἄλλων.
« — Εἴη γὰρ ἄν (1). »

Συγκρίνει πρὸς τὰ ἄλλα τὸ πρεσβύτερον καὶ τὸ νεώτερον τοῦ ἑνός. Τὰ ἄλλα οὐ λέγονται ἕτερον τοῦ ἑνὸς, ἀλλ' ἕτερα, πλείω ἄρα τοῦ ἑνός· ἂν γὰρ ἦν ἕτερον καὶ οὐχ ἕτερα, καὶ αὐτὸ ἓν ἂν ἦν· ἕτερα δὲ πλείω ἑνός ἐστι καὶ πλῆθος ἂν ἔχοι, πλῆθος δὲ ὂν ἀριθμοῦ πλείονος τοῦ ἑνὸς μετέχοι ἄν, τοῦ δ' ἀριθμοῦ πάντως τὰ ἐλάττω ἢ τὰ πλείω πρότερον γίνονται, τὸ ὀλιγοστὸν δὲ πρῶτον καὶ τὸ ἓν πρῶτον γέγονε τῶν ἄλλων τῶν ἐχόντων τὸν ἀριθμόν· ἔχουσι γὰρ καὶ τὰ ἄλλα ἀριθμὸν, εἴπερ ἄλλα καὶ οὐκ ἄλλο ἐστί· τὸ δὲ πρῶτον καθ' αὑτὸ συγκρινόμενον πρὸς τὰ ἄλλα πρότερον ἂν εἴη ἐκείνων γεγονός, τὸ δὲ πρότερον πρὸς τὸ ὕστερον λέγεται· τὰ γοῦν ἄλλα ὕστερον γέγονε, τὰ δ' ὕστερα γεγονότα νεώτερα τοῦ προτέρου γεγονότος, καὶ οὕτως εἴη ἂν τὰ ἄλλα νεώτερα τοῦ ἑνὸς, τὸ δὲ ἓν πρεσβύτερον τῶν ἄλλων.

« Τί δὲ τόδε; ἄρ' ἂν εἴη τὸ ἓν . . . .
« . . . . πρεσβύτερα. — Οὕτως αὖ μοι
« φαίνεται. (2) »

(1) Bekk. τί δαί. — A. Deest οὐκ ἔχω λέγειν usque ad τοῦ ἑνός. — Bekk. τὸ ὀλιγιστόν. Coddss. τὸ ὀλιγοστόν.

(2) Bekk. τί δαί. — Bekk. μέρη γε ἔχον. Coddss. μέρη τε

Ἐντεῦθεν ἀνάπαλιν δείκνυσιν ὕστατον τὸ ἓν τῶν ἄλλων, καὶ κατὰ τοῦτο νεώτερον· προσχρᾶται δὲ τῷ λήμματι τῷδε, ὅτι παρὰ φύσιν τὸ ἓν οὐ γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ φύσιν, ἵνα εἰς οἰκεῖον τέλος καταντήσῃ τὸ ἕν, καὶ δόξῃ ὕστερον τῶν ἄλλων· τὸ γὰρ εἰς τέλος οἰκεῖον ἐρχόμενον κατὰ φύσιν κεῖται, καὶ τὸ κατὰ φύσιν κινούμενον εἰς τέλος οἰκεῖον ἔρχεται· διὰ τοῦτο καὶ τέλος οἰκεῖον λαμβάνει τὸ πῦρ ἅμα κινούμενον τὴν αὐτοῦ κατὰ φύσιν κίνησιν· εἰδοποιηθὲν γὰρ μᾶλλον ἵσταται και κινεῖται πρὸς τὰ ἄνω, καθὼς Ἀριστοτέλης φιλοσοφεῖ· προσχρᾶται δὲ πρὸς τῷ λήμματι τούτῳ ὅτι οὐ παρὰ φύσιν γίνεται ἢ γέγονε, καὶ ἄλλῳ ὅτι μέρη ἔχει, καθὼς καὶ πρότερον ἀπεδείκνυε· τὸ δὲ μέρη ἔχον ἕξει ἂν καὶ ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μέσον. Οὐκοῦν ἐπὶ πάντων καὶ τοῦ ἑνὸς καὶ τῶν λοιπῶν πρότερον ἡ ἀρχὴ τῶν λοιπῶν μερῶν μέχρι καὶ τέλους· ἐπὶ γοῦν περὶ τῶν ἐν γενέσει, τότε λέγομεν γεγονέναι ἅμα τῇ τελευτῇ· καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τὸ αὐτὸ εἴποιμεν ἄν· ἅμα γὰρ τῇ τελευτῇ γέγονεν ἕν τε καὶ ὅλον, ἡ τελευτὴ δὲ ἐπὶ πάντων ἔσχατον γίνεται· ἐν ταύτῃ δὲ τῇ τελευτῇ τὸ ἓν πέφυκεν ὅλον τε καὶ ἓν γίγνεσθαι· ἐπεὶ δὲ ἐτέθη ὅτι οὐ παρὰ φύσιν εἶναι, ἀλλ' ἅμα τῇ τελευτῇ, ὡς κατὰ φύσιν

ἔχον. — Bekk. A. καὶ τ' ἄλλα. πάντα B. C. καὶ πάντα τ' ἄλλα. — Bekk. μέχρι τοῦ τέλους. Coddss. μέχρι τέλους. — Bekk. B. ὕστατον γίνεται. A. ὕςτατα γ. — A. Deest πεφυκὸς usque ad τὸ ἕν ἐστι.

κινούμενον γέγονε, ὕστερόν ἂν τῶν ἄλλων μορίων· ταῦτα γάρ ἐστι τὰ παρὰ τὸ ἓν ἄλλα, πρὸς ἃ συγκρίνεται τὸ ἓν ἔσται· πρεσβύτερα δὲ τὰ ἄλλα, καὶ οὕτως εὑρέθη ἀνάπαλιν τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς πρεσβύτερα.

« Τί δὲ δὴ ἀρχὴν ἢ ἄλλο μέρος . . . .
« . . . . πρεσβύτερόν τε καὶ νεώτερον,
« καὶ τἄλλα ἐκείνου ὡσαύτως. (1)»

Ἐντεῦθεν δείκνυσιν ὅτι καὶ τὴν αὐτὴν ἡλικιαν τὸ ἓν ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ πρῶτόν γε τοῖς ἄλλοις ἡ ἀρχὴ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη εἰ βούλει τοῦ ἑνὸς, εἰ βούλει καὶ ἄλλου πράγματος οἱουδήτινος, μόνον ἐὰν ᾖ μέρος καὶ μὴ μέρει ἓν ἐστί τε καὶ λέγεται· οὐκοῦν τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ ἓν, καὶ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ μέρει ἓν διατηρηθήσεται, καὶ οὐκ ἀπολειφθείη τινὸς τῶν μερῶν ἕως οὗ πρὸς τὸ ἔσχατον, τὰ πάντα διελθὸν, γένηται. Ἐπεὶ γοῦν διερχόμενον τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, ἅπερ ἐστὶ μέρη ἐκείνου, καὶ ἐν ἑκάστῳ τούτων γινόμενον ἐξισάζει, τὴν αὐτὴν ἂν ἡλικίαν ἕξει τοῖς ἄλλοις, ὥστε εἰ μὴ παρὰ φύσιν πέφυκε τὸ ἓν, καθὼς ἐτιθέμεθα, οὔτε πρότερον οὔθ' ὕστερον τῶν ἄλλων γεγονὸς ἂν εἴη· τὸ γὰρ παρὰ φύσιν, ἐπεὶ παρ' ἄλλοις αἰτίοις ἐστὶ καὶ οὐ παρὰ τῇ φύσει ἑαυτοῦ, εἰκός ἐστιν οὐκ εὐοδωθήσεσθαι πρὸς τὴν διεξέλευσιν τῶν μερῶν ἅπερ εἰσὶ τὰ ἄλλα·

(1) Bekk. τί δαί. — Bekk. ἓν γινήται. A. ἐγγένηται. B. ἐγγί- νεται. — Bekk. A. πρόσθεν. B. C. πρός τε.

φύσει δὲ διερχόμενον (1) οὔτε νεώτερον ἂν εἴη τῶν ἄλλων οὔτε πρεσβύτερον, οὔτε τὰ ἄλλα τοῦ ἑνός· κατὰ δὲ τὸν ἔμπροσθεν λόγον συνήγετο καὶ νεώτερον καὶ πρεσβύτερον καὶ ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις.

« Ἔστι μὲν δὴ οὕτως ἔχον . . . .
« . . . . οὔτε νεώτερον γίγνεται
« — Οὐ γὰρ οὖν (2). »

Ἐφοδεύσας τὸν λόγον ἐπί τε τοῦ εἶναι καὶ γεγονέναι, ζητεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ γίγνεσθαι τὰ αὐτά· ἆρα ὥσπερ περὶ τοῦ εἶναι, οὕτω καὶ περὶ τοῦ γίγνεσθαι ἔχει, ἢ ὡς ἑτέρως; καὶ τέως οὐκ ἔχοντος λέγειν τοῦ διαλεγομένου, αὐτὸς τοσόνδε φησὶν ὅτι τὸ γεγονὸς ἑαυτοῦ (3) πρεσβύτερον καὶ νεώτερον, κατὰ τὰς πρόσθεν ἀποδείξεις, καὶ τὸ ὂν ἑαυτοῦ πρεσβύτερον καὶ νεώτερον κατὰ τὰς ὁμοίας ἀποδείξεις, οὐ γίνεται καὶ νεώτερον καὶ πρεσβύτερον· ἔστι δὲ ἡ ἔφοδος ἥδε· τὸ μὲν γὰρ πρεσβύτερον τόδε τοῦδε ὄν, καὶ ἔτι πρεσβύτερον γίνεσθαι παρὸ ὡς πρότερον γέγονε πρεσβύτερον χώραν ἔχει, καὶ γίνεται ἔτι πρεσβύτερον καὶ πρεσβύτερον· τὸ δὲ νεώτερον οὐ χωρεῖ καὶ ἔτι νεώτερον γίνεσθαι, ὥστε τὸ εἶναι μὲν νεώτερον καὶ γεγονέναι τι νεώτερον, ἄλλου τινός ἐστι λέγει· αὐτὸ δὲ τὸ ὂν νεώτερον, νεώτερον γίγνεσθαι ἢ ἑαυτοῦ ἢ ἄλλου χωρεῖ· τὸ γὰρ νεώτερον καὶ τὸ πρὸς ὅ ἐστιν νεώτερον ἄνισά εἰσι πάντως· ὁ δὲ ἐπερχόμενος ἐκείνοις χρόνος ἢ τὸ ὁπωσδήποτε προσ-

(1) B. διεργόμενον.

(2) Bekk. καὶ ἔστι πρεσβύτερον. Coddss. καὶ ἔστιν ὅτι πρεσβύτερον. — Bekk. τόγε ὄν. Coddss. τόγε ἓν ὄν. — Bekk. τοῦ [ἑνὸς] ὄντος. Coddss. τοῦ ἑνὸς ὄντος.

(3) B. αὐτοῦ.

τιθέμενον ἑκατέροις, ἴσον καί τὸ αὐτό ἐστι, καὶ ἴσῳ ἂν ποιήσει διαφέρειν ἀεὶ θάτερον πρὸς τὸ ἕτερον ὅσῳ περ ἂν τὸ πρῶτον διήνεγκεν. Ἐπεὶ τοίνυν ἴσῳ διαφέρει ἀεὶ τὴν ἡλικίαν τὸ ἓν ἑαυτοῦ, εἶναι μὲν καὶ γεγονέναι πρεσβύτερον ἢ νεώτερον δοτέον ἴσως κατὰ τὴν προτέραν διαφορὰν καθ' ἣν εὐθὺς διήνεγκε, γίνεται δ' οὔ· οὔτε νεώτερον· οὐ γὰρ ὀπισθοδρομεῖ, οὔτε πρεσβύτερον· ἅπαξ γὰρ τὴν πρώτην πρόσθεσιν ἴσως τοῦ χρόνου ἔλαβε καὶ γέγονε πρεσβύτερον· ἔπειτα δὲ ἴσῳ διαφέρον ἑαυτοῦ κατὰ τὴν προτέραν πρόσθεσιν πρεσβύτερον οὐ γενήσεται καὶ ἔτι, ὥστε εἶναι μὲν καὶ γεγενῆσθαι πρεσβύτερον καὶ νεώτερον ἴσως δοθείη, γίνεσθαι δὲ καὶ ἔτι ἢ νεώτερον ἢ πρεσβύτερον τὸ αὐτὸ οὐκ ἐγχωρεῖ.

« Ὅρα δὲ εἰ τῇδε πρεσβύτερα καὶ νεώτερα . . . .
« . . . . γεγονότα.
« — Φαίνεται γὰρ οὖν οὕτω γε (1). »

Συγκρούει (2) τὸ ἓν τοῖς ἄλλοις καὶ δείκνυσιν ὅτι καὶ τὸ ἓν τῶν ἄλλων πρεσβύτερον ὂν γίγνοιτο νεώτερον, καὶ τὰ ἄλλα πρεσβύτερα ὄντα τοῦ ἑνὸς γίγνοιτο ἂν πρεσβύτερα· προσχρᾶται δὲ τῷ προδεδειγμένῳ ὅτι τὸ ἓν τῶν ἄλλων πρεσβύτερον, καὶ τἄλλα τοῦ ἑνός· πρεσβύτερον δέ ἐστι τὸ ἔχον πλείονα χρόνον, νεώτερον δὲ

(1) Bekk. ἐλάττονι χρόνῳ. Codds. ἐλάττονι κατὰ χρόνον. — Bekk. B. τόγε ἔλαττον. A. τότε ἔλ. — Bekk. B. πρεσβύτερον ὄν, ἔστι δὲ. A. Deest ὄν. — Bekk. B. αὐτοῖς εἰς τὸ ἐναντίον, τὸ ἐναντίον ἀλλ. A. Deest τὸ ἐναντίον. — Bekk. A. εἴτην. B. C. ἤτην.

(2) C. Συγκρίνει.

τὸ ἔχον ἐλάττονα χρόνον πρὸς ἐκεῖνο πρὸς ὅ ἐστι νεώτερον. Εἰ γοῦν εἶεν δύο τινὰ, τὸ μὲν πλέον κατὰ τὸν χρόνον, τὸ δ' ἔλαττον, καὶ προστιθῶμεν αἰεὶ αὐτοῖς τὸν ἴσον χρόνον, οὐδέ ποτε τῷ ἴσῳ μορίῳ τοῦ ἐλάττονος τὸ πλέον διοίσει, ἀλλὰ σμικροτέρῳ, οἷον ὡς ἐπὶ παραδείγματος ἔστωσαν δύο τινὰ, καὶ ἔστωσαν δύο ἀριθμοὶ, ταῦτα διὰ τὸ εὐσύνοπτον· τοῦτο γὰρ ἔσται καὶ ἐπὶ μεγεθῶν· καὶ ἔστω ὁ (1) μὲν τέσσαρα, ὁ δὲ δύο· καὶ ἔστι τὸ πλέον διαφέρον τοῦ ἐλάττονος ἡμίσει μορίῳ αὐτοῦ τοῦ μείζονος· εἰ γοῦν προστιθῶ αὐτοῖς ἴσον ἀριθμὸν, ἢ ἴσον μέγεθος, εἰ μεγέθη εἰσὶν, ἔστω τὸ προςτιθέμενον ἴσον τοῖς ἀνίσοις ἐκείνοις ὁ δύο· γενήσεται γοῦν τὸ τῶν τεσσάρων χρόνων, χρόνων ἕξ, τὸ δὲ τῶν δύο χρόνων, χρόνων τεσσάρων· διοίσει τοίνυν τὸ πλέον τοῦ ἐλάττονος τρίτῳ μορίῳ αὐτοῦ τοῦ μείζονος· εἰ δὲ καὶ ἔτι προστιθῶ τοῖς ἕξ χρόνων οὖσι, καὶ τεσσάρων αὖθις χρόνων, ἄλλους δύο χρόνους, γενήσεται τὸ μὲν ὀκτάχρονον, τὸ δ' ἑξάχρονον, καὶ διοίσει τὸ πλέον τοῦ ἐλάττονος δυσὶ, τὰ δὲ δύο τοῦ ὀκτὼ τέταρτον (2), καὶ ἐφεξῆς οὕτω σμικροτέρῳ καὶ σμικροτέρῳ· πρῶτον μὲν ἡμίσει διέφερε τὸ πλέον, εἶτα τρίτῳ, εἶτα τετάρτῳ, εἶτα πέμπτῳ, εἶτα ἕκτῳ καὶ ἐφεξῆς. Τί γοῦν ἐντεῦθεν συνάγομεν; ἢ ὅτι οὐκ ἄρα ὅπερ διέφερεν ἐν ἡλικίᾳ τὸ πρῶτον πρὸς τὰ ἄλλα τὸ ἓν πρεσβύτερον ὂν, τοῦτο ἔσται καὶ εἰς τὸ μετέπειτα, ἀλλὰ ὀλιγότερον· ἴσον γὰρ λαμβάνον χρόνον τοῖς ἄλλοις, ἔλαττον ἀεὶ

(1) B. ὁ τὸ μέν.

(2) Sic Coddss. Leg. τετάρτῳ.

διοίσει τῇ ἡλικίᾳ αὐτῶν ἢ πρότερον, τὸ ἔλαττον δὲ διαφέρον ἢ πρότερον πρός τι, νεώτερον γένοιτ' ἂν ἢ ἐν τῷ πρόσθεν, πρὸς ἐκεῖνα πρὸς ἃ ἦν πρεσβύτερον, ὡς προσεγγίζον τῷ νεωτέρῳ, ἔλαττον ἢ πρώην αὐτοῦ ἀφιστάμενον · καὶ εἰ τὸ ἓν νεώτερον, ἐκεῖνο πρὸς τὸ ἓν πρεσβύτερον ἢ πρότερον. Τὸ γοῦν πρώην νεώτερον γεγονὸς, ὅπερ ἦν τὰ ἄλλα, πρεσβύτερον γίνεται πρὸς τὸ πρότερον γεγονὸς πρεσβύτερον, ὅπερ ἦν τὸ ἕν· γιγνόμενον δὲ πρεσβύτερον κατὰ τὴν ῥοὴν τοῦ χρόνου, οὐδέποτέ ἐστιν, καὶ ἐντεῦθεν τὰ μὲν ἓν ὃ ἦν πρεσβύτερον ἐπὶ τὸ νεώτερον ἐπιδίδωσι, τὰ δ' ἄλλα ἐπὶ τὸ πρεσβύτερον, καὶ ἔτι τὸ πρεσβύτερον ἓν τοῦ νεωτέρου, ὅπερ ἦν τὰ ἄλλα, νεώτερον γίνεται· περιέχοντα γὰρ εἰς τὸ ἐναντίον ἀλλήλοιν· τὸ μὲν νεώτερον πρεσβύτερον τοῦ πρεσβύτερου, τὸ δὲ πρεσβύτερον νεώτερον τοῦ νεωτέρου· οὐδέποτε γὰρ γένοιντο, ἀλλ' αἰεὶ γίγνοιντο ἂν τοιαῦτα διὰ τὴν τοῦ χρόνου ῥοήν, τὰ τοιαῦτα πάθοι ἂν καὶ τὰ ἄλλα πρὸς τὸ ἕν.

« Οὐκοῦν ᾗ μὲν οὐδὲ ἕτερον . . . .
« . . . . οὔτε αὐτοῦ οὔτε τῶν ἄλλων. —
« Παντελῶς μὲν οὖν. »

Συλλογίζεται τὰ ἐπιχειρήματα· καθὸ μὲν γάρ φησι κατὰ τὸ ἴσῳ ἀριθμῷ ἀλλήλων διαφέρειν τὸ ἓν καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἴσα ἔχοντα μέρη ἀλλήλοις καὶ ἴσα ὄντα, οὔτ' ἐκεῖνο πρεσβύτερον ἐκείνων ἢ νεώτερον, οὔτε ταῦτα ἐκείνου πρεσβύτερα ἢ νεώτερα· ᾗ δὲ ἐν ἄλλῳ μορίῳ διαφέρειν ἀνάγκη τὰ πρότερα τῶν ὑστέρων γενόμενα καὶ τὰ ὑσ-

τερα τῶν προτέρων, ταῦτα πρεσβύτερα καὶ νεώτερα ἀλλήλων, ἀνάγκη γίνεσθαι. Καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, τὸ ἓν τῶν ἄλλων καὶ πρεσβύτερον καὶ νεώτερον καὶ οὔτε πρεσβύτερον οὔτε νεώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεται.

« Ἐπειδὴ δὲ χρόνου μετέχει τὸ ἓν. . . . .
« . . . . καὶ περὶ τὸ ἓν ἐστιν.
« Παντελῶς μὲν οὖν ἔχει οὕτως. »

Ἐπειδὴ δὲ χρόνου μετέχει τὸ ἓν, μετέχει ἄρα καὶ τοῦ ποτὲ καὶ τοῦ νῦν καὶ τοῦ ἔπειτα, καὶ ἦν καὶ ἔστι καὶ ἔσται καὶ ἐγίνετο καὶ γίγνεται καὶ γενήσεται· τὸ δὲ καὶ εἴη ἄν τι ἐκείνῳ καὶ ἐκείνου τοιοῦτον οἶμαι νοῦν ἔχει· εἴη μὲν ἐκείνῳ τὸ ἦν καὶ τὸ ἔστι καὶ τὸ ἔσται· ταῦτα γὰρ οὐκ ἐκείνου τι, ἀλλ' ἐκείνου (1) πεσόντος ὡς ἐν χρόνῳ ὄντι, ἐκείνου δὲ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ αἴσθησις· περὶ ἐκείνου γὰρ ταῦτα ὡς ἐπιστητὸν καὶ δοξαστὸν καὶ αἰσθητόν· πλὴν οὐχ ἅμα τὰ τρία ταῦτα, ἀλλ' ἢ εἰ μὲν ὡσαύτως ἀεὶ ἔχοι, ἐπιστητὸν ἔσται, εἰ δ' ὁμῶς καὶ ἄλλως κατὰ τὰ ἐπιχειρήματα, δοξαστόν, εἰ δὲ αἰσθήσει ὑποπίπτει· καὶ τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρημάτων συνάγεται· αἰσθητόν· ὅτι δὲ ἐπιστήμῃ ὑποπίπτει καὶ δόξῃ, δῆλον ἐξ ὧν καὶ ἡμεῖς περὶ αὐτοῦ πράττομεν συλλογιζόμενοι καὶ ἐπιχειροῦντες, καὶ ἔστιν ὄνομα αὐτῷ καὶ ὀνομάζεται, καὶ οὐκ ἄρρητόν ἐστι κατὰ τὸ μήδαμῇ μηδαμῶς ὄν, καὶ λόγος,

(1) Sic Coddss. A. ἐκείνῳ πεσόντα (aut προϊόντα) ὡς.

καὶ λέγεται· οὐδεὶς γὰρ λόγος περὶ τοῦ μηδαμῇ μηδαμῶς ὄντος, οὐδέ τι λέγεται περὶ αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἄλλα περὶ τὰ ὄντα τυγχάνει, ἐστὶ καὶ περὶ τὸ ἕν.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ (1).

« Ἔτι δὴ τὸ τρίτον λέγωμεν . . . .
« . . . . . . ἐὰν μή ποτε καὶ λαμβάνῃ αὐτὸ καὶ ἀφίῃ.
« — Οὐδαμῶς. »

Καλῶς εἶπε τὸ τρίτον λέγωμεν· εἰ γὰρ ἔστι τόδ' ἔτι, τρισσῶς ἐπιχειροῦμεν· ὁμοίως καὶ εἰ οὐκ ἔστι, τριχῶς ἐπιχειροῦμεν· ταῦτα δὲ τετραχῶς, τίνα ἕπονται· καὶ ταῦτα τετραχῶς· ἢ γὰρ αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸ ἢ αὐτὸ πρὸς τὰ ἀντικείμενα, καὶ αὖθις τὰ ἀντικείμενα πρὸς αὐτά καὶ τὰ ἀντικείμενα πρὸς τὸ προκείμενον· τίνα οὐχ ἕπονται, καὶ αὐτὰ τετραχῶς· τίνα τε πρὸς ἑαυτά καὶ τίνα πρὸς τὰ ἄλλα, καὶ αὐτὰ πρὸς ἑαυτά, καὶ αὐτὰ πρὸς τὰ προκείμενα, καὶ τίνα ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται, καὶ αὐτὰ τετραχῶς. Εἰπὼν γοῦν πρώτως τίνα οὐχ ἕπεται καὶ αὐτῷ πρὸς ἑαυτό καὶ αὐτῷ πρὸς τὰ πολλά καὶ τοῖς πολλοῖς πρὸς ἑαυτό, καὶ αὖθις τίνα ἕπεται καὶ αὐτὰ τετραχῶς, ἤδη ἥκει καὶ περὶ τοῦ τρίτου· λέγει τίνα ἕπεταί τε καὶ οὐχ ἕπεται· ἕπεται τοίνυν τῷ ἑνὶ ἕν τε καὶ πολλὰ εἶναι, καὶ μήτε ἓν μήτε πολλὰ, καὶ μετέχειν χρόνου, καθὼς ἐπὶ τῶν δευτέρων ὑποθέσεων ἔλεγε, κατὰ μὲν τὸ ἔστι τὸ οὐσίας μετέχειν· τὸ γὰρ ἔστιν εἶναί τι καὶ

(1) Quæ rubrica deest in A.

οὐσίαν δηλοῖ· ὅτι δ' οὐκ ἔστι κατὰ τὰς προτέρας ὑποθέσεις, καὶ ὅτι ἕπεται αὐτῷ καὶ τὸ ἔστι καὶ τὸ οὐκ ἔστι κατὰ τὰς παρούσας ὑποθέσεις τὰς ὅτι ἕπεταί τι καὶ οὐχ ἕπεται· ἕπεται γὰρ δῆλον τὸ ἔστι, καὶ οὐχ ἕπεται τὸ ἔστι, μὴ μετέχειν ποτὲ οὐσίας. Ποτὲ γοῦν μετέχει καὶ ποτέ οὐ μετέχει, οὐ πάντως ὅτε οὐ μετέχει οὐσίας, τότε μετέχει, καὶ οὐ πάντως ὅτε μετέχει τότε οὐ μετέχει; ἀλλ' ἐν ἄλλῳ χρόνῳ μετέχει καὶ ἐν ἄλλῳ οὐ μετέχει. Ἔστι γοῦν χρόνος ἐν αὐτῷ, ὅτε μεταλαμβάνει τοῦ εἶναι, καὶ ὅτε ἀπήλλακται τοῦ εἶναι· τὸ γὰρ ποτὲ μὲν μετέχειν οὐσίας, ποτὲ δὲ μὴ μετέχειν, τοῦτο δηλοῖ τὸ ποτὲ λαμβάνειν καὶ ποτὲ ἀφιέναι· πλὴν ὅρα τὸν παραλογισμόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ μήτε ἕν, δηλονότι τοῦ οὐχ ἕν ἐστι, τὸ οὐκ ἔστιν ἁπλῶς λαμβάνειν, καὶ μὴ μετέχειν αὐτὸ οὐσίας κατὰ τοῦτο φησίν.

« Τὸ οὖν οὐσίας μεταλαμβάνειν . . . .
« . . . . . . αὐξάνεσθαί τε καὶ φθίνειν καὶ ἰσοῦσθαι ; —
« Οὕτως (1). »

Καὶ ὅτι γινόμενον συνίστησι, καὶ αὖθις ὅτι φθειρόμενον· ἐν γὰρ τῷ οὐσίας μεταλαμβάνειν, ὅτι γίγνεται· ἐν δὲ τῷ οὐσίας ἀπαλλάττεσθαι, ὅτι φθείρεται· καὶ ἔπειτα συνάπτει τὸ ἓν καὶ τὸ πολλὰ τῷ γίγνεσθαι ὥστε ἕν τε καὶ πολλὰ γιγνόμενον ἐν τῷ γίγνεσθαι μὲν ἓν τὸ πολλὰ εἶναι ἀπόλλυται· διακρίνεσθαι δ' αὖθις ἐν τῷ ἐξ ἑνὸς πολλὰ γίνεσθαι, κατασκευάζει· καὶ

(1) Bekk. τὸ δὴ οὐσίας. ἆρα γε οὐ γίγ. Coddss. ἆρα οὐ Coddss. τὸ οὖν οὐσίας. — Bekk. γίγ.

ἐκ τοῦ γίγνεσθαι ὅμοιον ὡς ἔλεγε κατὰ τὰς προτέρας ὑποθέσεις· πλὴν ἀορίστως καὶ οὐ λέγει ἑαυτῷ ἢ τοῖς ἄλλοις, ὡς ἐκεῖ ἔλεγε· ταῦτα γὰρ ἐν ἑαυτῷ τῷ ἑνὶ δοκιμάζει καὶ οὐ πρὸς τὰ πολλὰ, ὅπερ μετὰ ταῦτα ποιήσει, ὁμοιοῦσθαι· ἐκ δὲ τοῦ γίνεσθαι ἀνόμοιον, ἀνομοιοῦσθαι· ὅρα γὰρ πῶς προσβιβάζει συνάπτων τὸ γίγνεσθαι τοῖς προτέροις, καὶ ἐν τῷ γίγνεσθαι, ὅπερ ἐκ τῶν παρόντων ἐθήρασεν· ἔλεγε γὰρ ἐν τῷ οὐσίας μεταλαμβάνειν γίγνεται, ἐν τῷ γίγνεσθαι γοῦν ἢ μεῖζον ἢ ἔλαττον ἢ ἴσον κατὰ τὰς προτέρας ὑποθέσεις αὐξάνεσθαί τε καὶ φθίνειν καὶ ἰσοῦσθαι.

« Ὅταν δὲ κινούμενόν τι ἵστηται . . . .
« . . . . εἰκός; — Πότ' οὖν μεταβάλλει (1);»

Πότερον μὲν οὖν ἐν τῷ μεταλαμβάνειν οὐσίας τὸ γίγνεσθαι συνίστα, καὶ ἐν τῷ ἀπαλλάττεσθαι οὐσίας, τὸ φθείρεσθαι· καὶ ἐκ τοῦ ἓν ἐκ πολλῶν γίνεσθαι τὸ κρίνεσθαι, καὶ αὖθις πολλὰ ἐξ ἑνὸς τὸ διακρίνεσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ὅμοιον γίγνεσθαι τὸ ὁμοιοῦσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἀνόμοιον τὸ ἀνομοιοῦσθαι, καὶ ἐκ τοῦ μεῖζον γίγνεσθαι τὸ αὐξάνεσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἔλαττον γίγνεσθαι τὸ ἐλαττοῦσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἴσον γίγνεσθαι τὸ ἰσοῦσθαι, καὶ ταῦτα πάντα διὰ τοῦ γίγνεσθαι ἐν χρόνῳ, δηλονότι πάσχειν, νῦν δὲ δεικνύων ἐν τῷ ἐξαίφνης ταῦτα

(1) Bekk. κινούμενόν τι. Codds. κινούμενόν τι. —Bekk. bis ἱστὸς. Codds. ἱστὼς. — Bekk. ἄνευ μὲν τοῦ μεταβ. Codds. ἄνευ μέν τοι τοῦ μεταβ.

γίγνεσθαι, τὸ δ' ἐξαίφνης πάντως ἐν ἀκαρεῖ ἐστι συνιστᾷ, ὅτι οὐ μένει ἐν τούτοις χρόνον τινὰ, καὶ οὔτε ὅμοιόν ἐστιν οὔτε ἀνόμοιον, οὔτε ἴσον οὔτε ἔλαττον, οὔτε μεῖζον ἔν τινι χρόνῳ· ποιεῖται δὲ τὴν ἔφοδον τῶν τοιούτων ἐκ τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἵστασθαι. Εἰ γοῦν κινούμενον ἵσταται, καὶ ἑστὼς ἐπὶ τὸ κινεῖσθαι μεταβάλλει, οὐδ' ἐν ἑνὶ χρόνῳ ἔστιν, ἐπεὶ ἑστὼς κινεῖται καὶ κινούμενον ἵσταται καὶ οὐδέποτε μένει, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἵστασθαι μεταβάλλειν εἰς τὸ κινεῖσθαι καὶ ἐκ τοῦ κινεῖσθαι εἰς τὸ ἵστασθαι ἄνευ μεταβολῆς οὐκ ἂν εἴη. Πότε οὖν μεταβάλλει; ἐπεὶ οὐδ' ἔν τινι χρόνῳ οὔτε ἐν τῷ ἑστάναι ἐστὶν οὔτε ἐν τῷ κινεῖσθαι· μή ποτε οὖν τὸ ἄτοπον τοῦτο συμβαίνει τὸ ἐν ἀνεπαισθήτῳ χρόνῳ καὶ ἐξαίφνης μεταβάλλειν ἐκ τοῦ κινεῖσθαι εἰς τὸ ἵστασθαι καὶ ἐκ τοῦ ἵστασθαι εἰς τὸ κινεῖσθαι, ἐπεὶ οὐ πέφυκεν ἑστῶτος ἔτι ἐκ τοῦ ἵστασθαι μεταβάλλειν εἰς τὸ κινεῖσθαι, οὐδὲ ἐκ τῆς κινήσεως κινουμένου ἐστὶ μεταβάλλειν εἰς τὸ ἑστάναι, ἀλλ' αὕτη ἡ φύσις τοῦ ἐξαίφνης ἐγκάθηται, μεταξὺ τῆς κινήσεως καὶ τῆς στάσεως ἐν χρόνῳ μηδενὶ οὖσα. Καὶ ἐπεὶ οὐκ ἔχει τὸ ἔκ τινος καὶ εἴς τι· ἐν μηδενὶ γὰρ χρόνῳ ἐστὶν ἐν τῷ κινεῖσθαι ἵνα ἐκ τούτου εἰς τὸ ἵστασθαι μεταβάλλοι, οὐδ' ἐν τῷ ἵστασθαι ἵνα ἐκ τούτου εἰς τὸ κινεῖσθαι μεταβάλλοι· ἐναπολείφθη ἐν μόνῃ τῇ τοῦ ἐξαίφνης φύσει εἶναι τὸ ἔκ τινος καὶ εἴς τι, καὶ ἐκ ταύτης καὶ εἰς ταύτην κινδυνεύει γίνεσθαι τὴν ἐκ τῆς κινήσεως εἰς τὴν στάσιν, καὶ τὴν ἐκ στάσεως εἰς τὴν κίνησιν· καὶ οὕτω τὸ ἓν, εἴ περ ἕστηκέ τε καὶ κινεῖται ἐν οὐδενὶ

χρόνῳ μένον, οὔτε ἐν τῇ κινήσει οὔτε ἐν τῇ στάσει μεταβάλλοι ἂν ἐφ' ἑκάτερα κατὰ τὸ ἐξαίφνης· μόνως γὰρ οὕτως, καὶ οὐ καλῶς μεταβάλλοι ἄν.

« Οὔτε γὰρ ἑστὼς ἂν . . . .
« . . . . τὰ παθήματα πάντα ἂν πά-
« σχοι τὸ ἕν, εἰ ἔστι. — Πῶς δ' οὔ (1); »

Ἐγύμνασε τὸν λόγον ἐπὶ τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς, καὶ ἔδειξε τοῦτο οὔτε ἑστὼς οὔτε κινούμενον ἔν τινι χρόνῳ· ἐπεὶ δὲ δίχα μεταβολῆς οὐκ ἔστι τὸ μεταβάλλειν, πᾶσα δὲ μεταβολὴ ἐν χρόνῳ, ἐν τῇ τοῦ ἐξαίφνης φύσει ἔδειξε τὴν μεταβολὴν τὴν ἐκ τῆς κινήσεως εἰς τὸ ἵστασθαι καὶ τὴν ἐκ τῆς στάσεως εἰς τὸ κινεῖσθαι. Προβιβάζει τὸν λόγον καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κινήσεων, ἐπὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, καὶ αὐξήσεως καὶ μειώσεως καὶ ἀλλοιώσεως, καὶ φησίν· ἆ ρ ο ὖ ν ο ὕ τ ω κ α ὶ π ρ ὸ ς τ ὰ ς ἄ λ λ α ς μ ε τ α β ο λ ὰ ς, ἵνα συνάψῃ καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθοράν· αὗται γὰρ μόναι μεταβολαὶ οὐ κινήσεις, κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην· ἐπειδὴ γὰρ καὶ αὗται μεταξύ τινων γίνονται κινήσεων καὶ στάσεων οὐ γὰρ ἔν τινι χρόνῳ ἐστὶν ἐν τῷ εἶναι, οὔτε μὴν ἐν τῷ μὴ εἶναι, ὥστε κατὰ τὸ ἐξαίφνης καὶ τούτων γινομένων οὔτε ἔστιν οὔτε οὐκ ἔστι τὸ ἓν οὔτε γίνεται οὔτε ἀπόλλυται. Κατὰ γοῦν τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ὅτε ἐξ ἑνὸς καὶ ἐκ πολλῶν ἓν γίνεται, οὔτε ἓν ἐστιν οὔτε πολλὰ μὴ ἔν τινι χρόνῳ ἑστὼς ἐν μηδενί, καὶ οὔτε διακρίνεται οὔτε

(1) Bekk. A. bis ἑστὸς. B. C. ἑστὼς.

συγκρίνεται· τὸ γὰρ συγκεκριμμένον διακρίνεται, καὶ τὸ ἑστὼς εἰς διάκρισιν συγκρίνεται, καὶ ἰὸν ἐξ ἀνομοίου ἐπὶ τὸ ὅμοιον· καὶ ἀνάπαλιν, οὔτε ποτὲ ὅμοιον οὔτε ἀνόμοιόν ἐστι, καὶ ἐκ σμικροῦ ἐπὶ τὸ μέγα κατὰ αὔξησιν· καὶ ἀνάπαλιν, οὔτε σμικρὸν οὔτε μέγα ἔσεῖται· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως· καὶ ταῦτα ἂν πάσχοι τὰ ἑπόμενα καὶ μὴ ἑπόμενα τὸ ἕν, εἴπερ ἕν ἐστι.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ (1).

« Τί δὲ τοῖς ἄλλοις προσήκοι ἂν . . . .
« . . . . εἴπερ ἕκαστον,
« ἔσται. — Ὀρθῶς (2). «

Γυμνάζει τὸν λόγον καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸ ἕν, λέγων ὅτι τὰ ἄλλα ἐπὶ ἄλλα τοῦ ἑνός εἰσιν, οὔτε αὐτὰ ἄλλα τὸ ἕν ἐστιν, ἀλλὰ τοῦ ἑνὸς ἄλλα· οὔτε αὐτὰ τὰ ἄλλα τὸ ἓν ἦν, ἀλλὰ τοῦ ἑνὸς ἦν· τέως γε μὴν, οὐ στέρονται τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, ἀλλὰ μετέχει πῆ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὅτι ἐν τῷ ἔχειν μόρια ταῦτα ἄλλα ἐστὶ τοῦ ἑνός· εἰ γὰρ μὴ ἔχοι μόρια, παντελῶς ἂν ἓν εἴη· μόρια δ' ἂν εἶεν τῆς αὐτῶν ὁλότητος, τὸ δὲ ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἐκ μορίων ἓν ἐκ πολλῶν ἀνάγκη εἶναι, οὗ ἔσται μόρια τὰ μόρια·

(1) Quæ rubrica deest in A.

(2) Bekk. ἂν πάσχειν ἕν. A. πάσχει, B. πάσχοι. — Bekk. Coddss. μετέχει πῆ. A. μετέχεται πη. — Bekk. B. ἐστιν ὃ ἂν ὅλον ᾖ. A. ἐστὶν, ἐὰν ὅλον ᾖ. — Bekk. B. εἶναι ὤν. A. εἶναι ὄν. — Bekk. φαίνεταί γε δή. A. B. φαίνεται δή. — Bekk. μόρια ἴσχει. A. B. μόρια ἔχει.

ἕκαστον γὰρ τῶν μορίων τινός μόριον ἂν εἴη, οὐ δὴ πολλῶν· τὰ γὰρ πολλὰ διακεκριμένα ἐστίν· ἀλλὰ ὅλου. Καὶ τοῦτο καθιστῶν πως οὐ πολλῶν μόριον, ἀλλ᾽ ὅλου λέγεται τὸ μόριον, ὅτι φησὶν, εἰ πολλῶν μόριον λέγοιτο, ἐν δὲ τοῖς πολλοῖς ἔστι καὶ αὐτὸ ἕν, ἔσται μόριον ἑαυτοῦ μόριον, ὃ ἀδύνατον· ἐπεὶ δὲ πάντων τῶν πολλῶν οὐκ ἐγχωρεῖ μόριον εἶναι τὸ ἓν ἐκεῖνο, οὐδενὸς ἑκάστου τῶν ἄλλων· πλὴν γὰρ ἑνὸς αὐτοῦ καὶ μόνου, τῶν ἄλλων ἔσται ἅμα· καὶ οὕτως ἀναιρεῖται τὸ ἑκάστου εἶναι μόριον, μὴ ὂν δὲ ἑκάστου μόριον, οὐδενὸς τῶν πολλῶν ἔσται· μηδενὸς δ᾽ ὂν πάντων τούτων τι, εἶναι ὂν οὐκ ἔστιν οὐδενὸς οὐδέν καὶ μόριον καὶ ἄλλο ότιοῦν, ὅτι ἀδύνατον εἶναι· τὸ γὰρ ἀδύνατον εἶναι τὶ ἂν εἴη τινός. Ἐπεὶ τοίνυν οὔτε τῶν πολλῶν οὔτε τῶν πάντων μόριον τὸ μόριον, μιᾶς ἰδέας ἂν εἴη καὶ ἑνός τινος, ὃ καλοῦμεν ὅλον καὶ τέλειον γεγονὸς ἐξ ἁπάντων. Εἰ γοῦν τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς μόρια ἔχει, ὡς ἐδείκνυμεν, τὰ δὲ μόρια ὅλου εἰσί, μετέχοι ἂν τὸ ὅλον τοῦ ἑνὸς, καθὸ ὅλον· ἀνάγκη τοίνυν τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς εἶναι, ὅλον τι καὶ τέλειον μόρια ἔχειν, ὅπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐποίησε, καὶ συνέγραψε ταῦτα εἰς τὸ ἔχειν μόρια, ἵνα μὴ ἓν ὄντα οὐκ ἦν ἄλλα τοῦ ἑνός· καὶ ἐντεῦθεν ἐδείκνυεν τὰ μόρια ὅλου καὶ τελείου μόρια, καὶ οὔτε ἑκάστου τῶν μορίων οὔτε τῶν πολλῶν οὔτε τῶν πάντων τὰ ὅμοια ποιεῖ, καὶ περὶ μορίου ἑκάστου. Καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον δείκνυσι κἀκεῖνο τὸ μόριον μετέχον τοῦ ἑνὸς ὡς ἕν· ἕκαστον γὰρ αὐτῶν τῶν μορίων μόριόν ἐστι· καὶ τὸ ἕκαστον εἶναι σημαίνει δή που ἕν,

ἀφωρισμένον μὲν τῶν ἄλλων, καθ' αὐτὸ δὲ ἓν ὄν· τὰ γὰρ ἄλλα ὡς ἄλλα τοῦ ἑνὸς οὐ μεθέξει τοῦ ἑνός, καὶ διὰ τοῦτο ἕκαστον τῶν μορίων τῶν ἄλλων, ὡς ἑνὸς μετέχον καὶ ἓν ὄν, ἀφωρισμένον ἐσεῖται ἀπὸ τῶν ἄλλων καὶ καθ' αὐτό.

« Μετέχοι δὲ γ' ἂν τοῦ ἑνὸς . . . .
« . . . τὰ μεταλαμβάνοντα τοῦ ἑνός; — Πῶς (1); »

Τὸ μετέχον τοῦ μετεχομένου ἄλλο τι δοκεῖ εἶναι· εἰ δὲ μὴ, ἔσται αὐτό τι ἑαυτοῦ μετέχον, ὅπερ ἄτοπον· οὐδὲ γὰρ μετέχει αὐτό τι ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἔστιν αὐτό· μετέχει γοῦν ἕκαστον τῶν μορίων τοῦ ἑνὸς καθὸ ἓν μόριον, καὶ ἄλλο τι ὂν μετέχει τοῦ ἑνός· οὐ γὰρ ἂν μετεῖχεν, εἰ ἄλλο οὐκ ἦν τοῦ ἑνὸς οὗ περ λέγεται μετέχειν, ἀλλ' ἦν ἂν αὐτὸ αὐτὸ τὸ ἕν· νυνὶ δὲ ἀδύνατον αὐτῷ δὴ τῶν μορίῳ ἑνὶ εἶναι, εἰ μὴ ἐν αὐτῷ τῷ ἑνί· ἀνάγκη δὲ καὶ τῷ ὅλῳ καὶ τῷ μορίῳ καθὸ καὶ αὐτὸ ἕν· κἀκεῖνο ἓν μετέχει τοῦ ἑνός, πλὴν ἐκεῖνο μὲν ἕν, ὡς ὅλον, οὗ μόρια τὰ μόρια, τοῦτο δὲ ἓν ὡς ἕκαστον μόριον τοῦ ὅλου. Οὐκοῦν τὰ μετέχοντα τοῦ ἑνὸς τό τε ὅλον καὶ τὸ μόριον ἕτερα ὄντα τοῦ ἑνὸς μετέχοι ἄν, τὰ ἕτερα δὲ τοῦ ἑνὸς πολλά που ἂν εἴη· τὰ γὰρ ἄλλα τοῦ ἑνὸς εἰ μήτε ἓν μήτε ἑνὸς πλείω εἴη, ἤγουν πολλά, οὐδὲν ἂν εἴη· ἐπεὶ δὲ ἄλλο τὸ μετέχον τοῦ ἑνὸς μορίου, ὃ ἦν τὸ μόριον, καὶ

(1) Bekk. μετέχειν δέ γε. A. B. μετέχειν δὲ. — Bekk. τοῦ ὅλου οὗ ἄν. A. B. ὃ ἄν. — Bekk. A. οὐκ ἀνάγκη ἤδη. B. Deest ἤδη. — Bekk. ἄπειρα πλήθει. A. πλήθει ἄπειρα. B. πλήθη ἄπειρα.

ἄλλο τὸ μετέχον τοῦ ἑνὸς ὅλου, ὃ ἦν ὅλον, πλείω ἄρα τοῦ ἑνός ἐστιν; καὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη πλήθη ἄπειρα εἶναι τὰ τοῦ ἑνὸς ἐκείνου μεταλαμβάνοντα.

« Ὧιδε εἰδῶμεν· ἄλλο τι οὐχ ἓν ὄντα . . . .
« . . . . πλήθει. — Παν-
« τάπασι μὲν οὖν (1). »

Μὴ συνιεὶς τὸν λόγον πῶς τὰ παρὰ τὸ ἓν καὶ ἄλλα τοῦ ἑνὸς πληθύνονται κατὰ τὸ ἄπειρον, ζητεῖ μαθεῖν, καὶ πῶς; λέγει· ὁ δὲ ὧδε φησίν· εἰδῶμεν ἄλλο τι καὶ οὐχ ἓν ὄντα οὐδὲ μετέχοντα τοῦ ἑνὸς τότε μεταλαμβάνειν αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς, ὅτε μεταλαμβάνει· ἄλλο τι ὄντα, ἢ ἕν· ἐν οἷς γὰρ ἓν οὐκ ἔνι, πλήθη εἰσίν· ἢ γὰρ τὶ παρὰ τὸ ἓν εἰ μὴ πλῆθος; Εἰ οὖν τῇ διανοίᾳ ἀφαιροίμεθα ἀπὸ τῶν ἄλλων τοῦ ἑνὸς ἅπερ ὅλον τι ὡς μόρια ἔχον ἔλεγεν, ἀφαιροίμεθα οὖν τὸ ὀλίγιστον, οὐκ ἀνάγκη τὸ ἀφαιρεθὲν ἐκεῖνο, ἐπεὶ τοῦ ἑνὸς οὐ μετέχει· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸ ὅλον καὶ ἅπαν ἐκεῖνο πλῆθος εἶναι καὶ οὐχ ἕν. Οὐκοῦν τὴν τοιαύτην ἰδέαν τὴν ἀμέτοχον τοῦ ἑνὸς σκοποῦντί σοι, ὅσον ἂν ἀφαιρῇ, ἐπεὶ εἰς ἄπειρα διαιρετόν ἐστι διανοεῖσθαι ἐκεῖνο· ἐνταῦθα γὰρ τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ὡς ὅλον τι διανοεῖσθαι ἄξιον, ἄπειρον πάντως πλῆθος ἔσται, μὴ ἐπιπολάζοντος ἐκείνοις τοῦ ἑνός· ἕτερα γὰρ τοῦ ἑνός ἐστιν.

« Καὶ μὴν ἐπειδάν γε ἓν . . . .

(1) Bekk. ὧδε ἰδῶμεν. A. B. εἰδῶμεν. — Bekk. B. πλήθη ὄντα. A. πλήθει ὄντα. — Bekk. A. ὡς οἷοί τ' ἐσμέν. B. οἷον. — Bekk. ὀλιγιστὸν. Coddss. ὀλιγοστὸν.

« . . . . ἄπειρά τέ ἐστι καὶ πέρατος « μετέχει. — Πάνυ γε (1). »

Περὶ τῶν ἑπομένων ἅμα καὶ μὴ ἑπομένων τὸν λόγον ποιούμενος, ἐπεὶ ἀπειρίαν ἔδειξεν ἐν τοῖς ἄλλοις τοῦ ἑνὸς, ἰδοὺ δείκνυσι καὶ ὅτι οὐχ ἕπεται ἡ ἀπειρία, ἀλλὰ πέρας ἀκολουθεῖ τούτοις· ἐπειδὰν ἓν ἕκαστον μόριον γένηται ἐνεργόν, πέρας ἔχει πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς τὸ ὅλον, καὶ ἀντιστρόφως τὸ ὅλον πρὸς τὰ μόρια· τοῖς ἄλλοις γοῦν τοῦ ἑνὸς συμβαίνει ἐκ μὲν τῆς κοινωνίας τοῦ ἑνὸς αὐτῶν, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς οὗπερ ἐκοινώνησαν, γίνεσθαί τι ἕτερον, ὅπερ αὐτοῖς πέρας παρέσχε πρὸς ἄλληλα· ἡ δὲ ἀπειρία ἐν ἑαυτοῖς, καθὼς ἐπεδείξαμεν, ἔν ἐστιν· οὕτω δὴ τὰ ἄλλα τοῦ ἑνός, καὶ κατὰ ὅλα καὶ κατὰ μόρια ἄπειρά τέ εἰσι, καὶ αὖθις πέρατος μετέχει.

« Οὐκοῦν καὶ ὅμοιά τε καὶ ἀνόμοιά . . . . « . . . . ἐφάνη πεπονθότα. — « Ὀρθῶς λέγεις. (2) »

Ἐντεῦθεν δείκνυσι καὶ ὅτι ὅμοιά τε καὶ ἀνόμοια ἀλλήλοις τε καὶ ἑαυτοῖς δηλονότι ἕπεται τούτοις τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον, τοῦτο δ' οὕτως καὶ δὴ προέδειξεν ἄπειρα ταῦτα κατὰ τὴν ἑαυτῶν φύσιν· καὶ πάν-

(1) Bekk. ἑνὸς καὶ ἐξ ἑαυτῶν. A. ἑνός καὶ ἐξ αὐτῶν. B. ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. — Bekk. A. καθ' ἑαυτὰ ἀπειρίαν. B. καθ' ἑαυτὰ ἀπειρία.

(2) Bekk. ἦ μέν που. Coddss. εἰ μέν που. — Bekk. καὶ μὴν ἦ γε. Coddss. εἰ δέ γε. — Bekk. ὅμοια ἂν εἴη. Coddss. ὅμοιον. — A. Deest αὐτοῖς usque ad καὶ ἀνόμοια pro ἀνομοιότατα.

τα ἂν κατὰ τοῦτο, ταυτὸν πεπονθότα εἴη· καὶ αὖθις ἅπαντα πέρατος μετέχειν προέδειξε, καὶ ἐκ τούτου αὖθις ταὐτὸ πεπονθότα εἴη· εἰσὶ δὲ τὰ πεπερασμένα καὶ ἄπειρα, ἐναντία πάθη, τὰδ' ἐναντία ἀνομοιότατα· τὰ γοῦν ταυτὰ πᾶσι πάθη εὑρέθησαν ἐναντία καὶ ἀνομοιότατα· κατὰ γοῦν ἑκάτερον τὸ πάθος, ὃ ταυτὸν ἅπαντα εἶχον, ὅμοια ἂν εἴη καὶ ἀνόμοια τὰ αὐτά. Τὰ ἄλλα τοίνυν τοῦ ἑνὸς αὐτὰ καθ' αὑτὰ ἑαυτοῖς καὶ ἀλλήλοις ὅμοιά τε καὶ ἀνόμοια εὑρέθησαν. Καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον οὐκέτι χαλεπῶς εὑρήσομεν ταῦτα, καὶ ταῦτα καὶ ἕτερα ἀλλήλων κατὰ τὸ ὅμοιον ταυτά, καὶ κατὰ τὸ ἀνόμοιον ἕτερα, καὶ κινούμενα καὶ ἑστῶτα, καὶ πάντα τὰ ἐναντία πάθη.

« Οὐκοῦν ταῦτα μὲν ἤδη ἐῶμεν . . . .
« . . . . Πάνυ μὲν οὖν. Λέξωμεν δὴ ἐξ
« ἀρχῆς. »

ΑΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ (1).

« Ἓν εἰ ἔστι, τί χρὴ τἆλλα τοῦ ἑνὸς . . . . . .
« . . . . ἐν ἑαυτοῖς ἓν
« οὐδέν. — Οὐ γὰρ οὖν (2). »

Τὰ γοῦν πολλὰ διὰ συντομίαν ἐᾷ· ἐπισκοπεῖ δ' αὐ-

(1) B. quæ rubrica sic interposita est.

(2) Bekk. ἐπισκοπῶμεν. Coddss. ἐπισκοποῖμεν.—Bekk. λέγωμεν δή. Coddss. λέξωμεν δή: — Bekk. πῶς γὰρ οὔ; A. B. Deest οὖ.— Bekk. τοῦ ἑνός; Τί δή; A. B; τοῦ ἑνὸς εἶναι; τί δή; — Bekk. B. μετέχοι ἂν τ' ἄλλα. A. μετέχοι ἄρα τἆλλα.

θεις περὶ τούτων αὐτῶν τοῦ τε κινεῖσθαι καὶ ἑστάναι τοῦ ἀπείρου καὶ πεπερασμένου, τοῦ ὁμοίου καὶ τοῦ ἀνομοίου, τοῦ ταυτοῦ καὶ τοῦ ἑτέρου, καὶ τῶν ἄλλων ἐναντίων παθῶν, εἴπερ οὕτω μόνον ἔχει ταῦτα· ὡς φανῆναι τὰ αὐτὰ ἑπόμενά τε καὶ οὐχ ἑπόμενα, καὶ ταῦτα τετραχῶς κατὰ τὸν πρότερον τρόπον. Καὶ πρῶτον ὅτι χωρὶς καὶ οὐκ ἔν τινι τῷ αὐτῷ τό τε ἓν καὶ τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, προλαμβάνει δὲ καὶ ἐρωτᾷ τὸ συμπέρασμα· τοῦ δὲ προσδιαλεγομένου ἐρωτήσαντος Τί δή; πῶς δηλονότι χωρὶς τῶν ἄλλων τὸ ἓν καὶ χωρὶς τὰ ἄλλα τοῦ ἑνός; Ὅτι που, φησὶν, οὐκ ἔστι παρά τε τὸ ὂν καὶ τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ἕτερον ὃ ἄλλο μὲν ἔστι τοῦ ἑνός, ἄλλο δὲ τῶν ἄλλων· πάντα γὰρ εἴρηται· καὶ ἐπεὶ οὐκ ἔστι τι, πῶς ἂν ἐκείνῳ τὸ μὲν ὄν τι εἴη ταῦτα τό τε ἓν καὶ τὰ ἄλλα, ὥστε οὐδέποτε ἐν ταυτῷ εἰσι χωρὶς ἄρα; καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ μόρια ἔχειν φαμὲν τὸ ὡς ἀληθῶς ἓν· ἐπεὶ δὲ χωρίς ἐστι τῶν ἄλλων τὸ ἓν, καὶ μόρια οὐκ ἔχει, πῶς ἂν εἴη ὅλον; ὥς τε τὰ ἄλλα μηδέποτε μεθέξει τοῦ ἑνὸς μήτε κατὰ μόριόν τι μήτε κατὰ τὸ ὅλον μετέχοντα, ὥστε οὐδαμῇ ἓν τὰ ἄλλα ἐστίν, οὐδ' ἔχει ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἕν.

« Οὐδ' ἄρα πολλά ἐστι τὰ ἄλλα . . . .
« . . . . ἐφάνη. —
« Ἀληθῆ (1).»

(1) Bekk. οὐδαμῇ μετέχει. ὅμοια μὲν γὰρ ἂν ὄντα. Coddss. Coddss. μηδαμῇ. — Bekk. Deest ἄν.

Ἐπεὶ ἔδειξε μὴ ἓν εἶναι τὰ ἄλλα, λέγει οὐδὲ πολλά ἐστιν· εἰ γὰρ πολλὰ εἴη, ἕκαστον ἂν μόριον τοῦ ὅλου ἓν ἦν· ὥστε οὔτε ἓν οὔτε πολλὰ οὔτε ὅλον οὔτε μόριά ἐστι τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς, ἐπειδὴ μετέχει τοῦ μηδαμῇ· τὸ γὰρ μήποτε πολλὰ ἓν ὂν τοῦ μηδαμοῦ μετέχει, καὶ εἰ τοῦτο μηδαμῇ μετέχει, τὰ ἄλλα οὔτε δύο εἰσὶν οὔτε τρία, οὔτε αὐτά ἐστι τὰ τρία οὔτε ἐν αὐτοῖς ἐστι τὰ ἄλλα, εἴ περ τοῦ ἑνὸς πανταχῇ στέρεται, ὥστε οὔτε ὅμοια οὔτε ἀνόμοια οὔτε αὐτὰ τὰ ἄλλα τῷ ἑνὶ οὔτε ἐν αὐτοῖς τούτοις ἐστὶν ὁμοιότης ἢ ἀνομοιότης. Εἰ γὰρ ὅμοια καὶ ἀνόμοια αὐτὰ εἴη, ἢ ἔχοι ἐν ἑαυτοῖς ὁμοιότητα καὶ ἀνομοιότητα, ὅτε πρὸς ἑαυτὰ καὶ οὐ πρὸς τὸ ἓν ἐξετάζονται, ἔχοι ἂν ἐν ἑαυτοῖς ἐναντία εἴδη τήν τε ὁμοιότητα καὶ τὴν ἀνομοιότητα τὰ τοῦ ἑνὸς ἄλλα· ἐπεὶ δὲ ἀδύνατον δυοῖν ἅμα μετέχειν τι, ὃ μηδενὸς ἐκείνων μετέχει, οὕτω γὰρ μεθέξει ἀμφοῖν, εἰ ἀνὰ μέρος θατέρου μετέχει, τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς οὐχ ὅμοια ὄντα οὐδὲ ἀνόμοια οὔτε ὅμοια εἶεν οὔτε ἀνόμοια· ἀλλ' οὐδὲ ἀμφότερα ἅμα ὅμοια καὶ ἀνόμοια, ὅμοια μὲν γὰρ ὄντα μόνως ἢ ἀνόμοια μόνως ἑνὸς ἂν τοῦ ἑτέρου εἴδους μετέχοι ἢ τῆς ὁμοιότητος, ἢ τῆς ἀνομοιότητος· ἀμφότερα δὲ ὄντα δυοῖν τοῖν ἐναντίοιν μεθέξει. Τὸ γοῦν μετέχειν τῶν ἐναντίων ἴσως ἀδύνατον, τὸ δὲ μετέχειν ἑνὸς εἴδους, εἴτε ὁμοιότητος εἴτε ἀνομοιότητος, πῶς ἀδύνατον ἢ, κατὰ τὰς προτέρας ὑποθέσεις; εἰ γὰρ ὁμοιότητος μεθέξει τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ἢ ἀνομοιότητος, ἔσται ἡ ὁμοιότης ἢ ἀνο-

μοιότης τὶ καὶ παρὰ τὸ ἓν καὶ παρὰ τὰ ἄλλα. τοῦ ἑνός· ἧς μεθέξει τὰ ἄλλα τοῦ ἑνός· ὅπερ οὐχ ὑπόκειται· πάντα γὰρ εἴρηται, φησὶν, ὅταν ῥηθῇ τὸ ἓν καὶ τἄλλα, ὡς πρότερον ἔλεγεν.

« Οὐδ' ἄρα τὰ αὐτὰ οὐδ' ἕτερα οὐδὲ κινούμενα . .
« . . . διάφορον τῶν ἄλλων· ἢ οὔ; — Ἀνάγκη (1). »

Ἐνταῦθα δεικνύει οὐδὲ κινούμενα οὐδὲ ἑστῶτα, ἅπερ ἐδείκνυε κινούμενα καὶ ἑστῶτα· καὶ οὐδὲ γενόμενα οὐδὲ ἀπολλύμενα, ἅπερ καὶ γινόμενα καὶ ἀπολλύμενα ἔλεγεν· οὐδὲ μείζω οὐδὲ ἐλάττω οὐδ' ἴσα, ἅπερ καὶ μείζω καὶ ἐλάττω καὶ ἴσα ἐδείκνυε· εἰ γάρ τι τοιοῦτόν τί, φησι, πεπονθέναι ὑπομένει τὰ ἄλλα καὶ ἑνὸς μεθέξει καὶ δυοῖν καὶ τριῶν καὶ περιττοῦ καὶ ἀρτίου· εἰ γὰρ μεθέξει τοῦ ἑνὸς, ἀκολουθήσει ταῦτα πάντα· εἰ γὰρ μὴ ἕν, πῶς κινηθήσεται; πῶς στήσεται; πῶς γενήσεται; πῶς φθαρήσεται; πῶς μεῖζον; πῶς ἔλαττον; πῶς ἴσον; τοῦ δ' ἑνὸς ἀναιρεθέντος κατὰ τὰς ἀνωτέρας ὑποθέσεις, καὶ ταῦτα ἀναιρεθήσεται· εἰ γὰρ ἔστι τὸ ἕν, αἱ δώδεκα ἐπιχειρήσεις πληροῦνται. Πεπλήρωκε τὰς προτέρας δώδεκα ὑποθέσεις τοῦ εἰ ἓν ἐστι, τίνα ἕπεται καὶ τίνα οὐχ ἕπεται, καὶ τίνα ἕπεταί τε καὶ οὐχ ἕπεται· καὶ ταῦτα τετραχῶς· τίνα ἕπεται αὐτῷ πρός τε αὐτὸ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, καὶ τοῖς ἄλλοις πρός τε ἄλληλα καὶ πρὸς τὸ ἕν, καὶ τίνα οὐχ ἕπεται, ὁμοίως τετραχῶς· καὶ τίνα ἕπεταί τε καὶ οὐχ

(1) Bekk. πάντη πάντως Coddss. Deest οὐδὲν γὰρ ἧττον στερομένοις. A. πάντων πάντως στερομ. B. πάντως στερομ. — γιγνώσκεται, τί τὸ λεγόμενον μὴ εἶναι.

ἕπεται ὁμοίως τετραχῶς. Λοιπὸν εἰσβάλλει καὶ περὶ τοῦ εἰ ἓν οὐκ ἔστιν· ἐξ ὧν τὰς ἑτέρας δώδεκα ὑποθέσεις συστήσει· καὶ πρῶτον καθιστᾷ ὅτι ἄλλο ἐστὶ τὸ λέγειν, εἰ μὴ ἓν μὴ ἔστι, καὶ ἄλλο εἰ μὴ ἔστιν ἕν· ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἔμφασιν ἔχει, ἐν τῷ λέγεσθαι εἰ μὴ ἓν μὴ ἔστι, τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς· τὸ δὲ εἰ μὴ ἓν μὴ ἔστιν ὑπόστασίν τινα δηλοῖ ἑνὸς καθ' οὗ κατηγορεῖται τὸ μὴ εἶναι· τὸ γὰρ ἓν μὴ ὂν ἄλλο τι ἂν εἴη· τὸ δέ μὴ ἓν μὴ ὂν δηλοῖ μὲν καὶ τὸ ἓν εἶναι ἐκ δύο ἀποφάσεων τὴν κατάφασιν· δηλοῖ δ' ὅμως καὶ τὸ μηδαμῇ μηδαμῶς· τί γὰρ εἰ λέγοι τις, εἰ μέγεθος μὴ ἔστιν, ἄλλο μὲν ἔστι τὸ μὴ ἔστιν, ἄλλο δὲ τὸ μὴ ὂν μέγεθος, ἀλλ' ἄλλο τι; τὸ γὰρ λευκὸν μεγέθους οὐκ ἔστι, ποιότης δ' ἔστιν· ἕτερον γοῦν ἐστιν ἐπὶ τούτοις τὸ μὴ ὂν καὶ ἕτερόν τι τὸ ὑποκείμενον. Ὅταν οὖν εἴποι ἓν εἰ μὴ ἔστιν, ἴσμεν ὃ λέγει τὸ μὴ ὂν ἕν, ἴσμεν δὲ αὐτὸ τὸ λεγόμενον ἓν καὶ ἓν καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ὅτι ἕτερον τῶν ἄλλων ἐστὶ μετὰ τὴν κατάστασιν· τοιγαροῦν ἐπιφέρει.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΚΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ. (1).

« Ὧδε ἄρα λεκτέον ἐξ ἀρχῆς, ἓν εἰ μὴ ἔστι . . .
« . . . . τῶν ἄλλων λέγῃ, ἀλλὰ τὴν
« ἐκείνου. — Φαίνεται (2). »

Δείκνυσιν ἐντεῦθεν ὡς τῷ ἑνὶ τούτῳ, ὃ λέγει μὴ

(1) A. Deest hæc rubrica.

(2) Bekk. μηδὲ ὅτι λέγεται. A. ἢ δὲ δὴ λέγεται. B ἢ μηδὲ ὅτι λέγεται. — Bekk. ἄλλων λέγεσθαι. Coddss. γίγνεσθαι.

εἶναι, ἔστιν ἐπιστήμη, καὶ ὅτι λέγεται ἓν, ὅταν τις λέγῃ, ἓν εἰ μὴ ἔστι, γινώσκεσθαι τοῦτο· καὶ τὰ ἄλλα ἕτερα εἶναι αὐτοῦ, καὶ εἰ μὴ τοῦτο, οὐδὲ αὐτὸ ἕτερον τῶν ἄλλων γίγνεσθαι· τὸ γὰρ ἕτερον ἑτέροις ἕτερον, κἀκεῖνο τούτου ἕτερον· ὅθεν καὶ ἑτεροιότης πρόσεστι τῷ ἑνὶ τούτῳ, οὗ δὴ ἀποφαίνεται τὸ ἔστι· πρὸς γοῦν τῇ ἐπιστήμῃ καθ' ἣν γινώσκομεν ὅτι τοῦτο ἓν οὐκ ἔστι, πρόσεστι καὶ ἑτεροιότης αὐτῷ· οὐδὲ γὰρ ἄλλου ἑτεροιότητα ἔχοι (1), ὃ ἐκεῖνο ἔχει πρὸς τοῦτο, ἀλλ' αὐτὸ τὴν αὐτοῦ ὡς ἐκεῖνο αὖθις τὴν τοῦ ἐκείνου.

« Καὶ μὴν τοῦ γε ἐκείνου καὶ τοῦ τινὸς . . .
« . . . . ἀνάγκη αὐτῷ με-
« τεῖναι. — Πάνυ γε. »

Ἐντεῦθεν κατασκευάζει ὅτι τὸ μὴ ὂν ἓν, εἶναι μὲν οὐχ οἷόν τε, μετέχειν δὲ πολλῶν οὐδὲν κωλύει· τίνα δέ εἰσι τὰ πολλὰ, τὸ ἐκείνου· λέγεται γὰρ τοῦ ἑνὸς ἕτερα τὰ ἄλλα καὶ τοῦ τινός· τινὸς γὰρ ἕτερα ταῦτα· καὶ τὸ τούτου· τούτου γὰρ τὰ ἄλλα ἕτερα· τί δὲ διαφέρει τὸ ἐκείνου πρὸς τὸ τούτου, ἢ τὸ μὲν ἐκείνου, ἀναφορικόν ἐστι, τὸ δὲ τούτου δεικτικόν; ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄμφω τῷ ἑνὶ μὴ ὄντι, ὅταν περὶ τούτου ἢ περὶ ἐκείνου λέγωμεν ὅτι οὐκ ἔστι καὶ τοῦτο· λέγομεν γὰρ ἐκείνῳ (2) πάρεστι τὸ μὴ εἶναι· ταῦτα γὰρ πάντα τῷ ἑνὶ μὴ ὄντι, πρόσεστι καὶ ἔτι τοῦτο· εἰ γὰρ τ' ἐκεῖνο τὸ ἓν οὐκ ἔστι λέγομεν,

(1) C. ἔχει. (2) C. ἐκεῖνο.

ἐκεῖνο λέγομεν καὶ οὐκ ἄλλο, ἐπειδὴ, εἰ μήτε τὸ ἓν ἐλέγομεν μήτε ἐκεῖνο μὴ εἶναι; ἀλλὰ περί τινος ἄλλου ὁ λόγος ἦν ὅτε ἐλέγομεν τὸ ἓν μὴ εἶναι, οὐδὲ φθέγγεσθαι ἔδει· ἐπεὶ δὲ τὸ ἓν ἐκεῖνο, καὶ μὴ ἄλλο ὑπόκειται μὴ εἶναι, ὅταν περὶ αὐτοῦ λέγωμεν, πάντων ἐκείνων τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων μεθέξει, καὶ ἑνὸς μὲν τοῦ εἶναι οὐ μεθέξει, πολλῶν δὲ μεθέξει, καὶ τοῦτο, καὶ τοῦ ἐκείνου καὶ τοῦ τούτου καὶ τοῦ τούτῳ καὶ τῶν λοιπῶν.

« Καὶ ἀνομοιότης ἄρα ἐστὶν αὐτῷ . . . .
« . . . . ὁμοιότητα τῷ ἑνὶ αὐτοῦ ἑαυτῷ
« εἶναι. — Δεῖ (1). »

Καὶ ἀνομοιότης, φησὶν, ἔστι τῷ ἑνὶ μὴ ὄντι πρὸς τὰ ἄλλα αὐτοῦ· τὰ γὰρ ἄλλα αὐτοῦ ἕτερα· τὰ δὲ ἕτερα ἑτεροῖα, ἀλλοῖα, τὰ δὲ ἀλλοῖα, ἀνόμοια· ἔστιν οὖν ἀνομοιότης αὐτῷ· ὅμως δὲ καὶ ὁμοιότης ἑαυτῷ· ἡ γὰρ ἀνομοιότης πρὸς τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς ἔστιν αὐτῷ· τῷ γὰρ ἑνὶ ἔστιν ἀνομοιότης τοῦ ἑνός, ὁμοίως περί τε ἐκείνου καὶ τούτου, ὥσπερ εἰ δύο ἦσαν τὸ ἕν· ἡ γὰρ ἀνομοιότης τοῦ ἑνὸς τῷ ἑνὶ ὑπάρχει ὁμοίως· οὐδὲ γὰρ ἡ ἀνομοιότης τῶν ἄλλων ἓν ἔχουσι πρὸς αὐτὸ τὸ ἕν, αὐτῷ ὑπάρχειν· ἀλλ' ἡ ἀνομοιότης τοῦ ἑνὸς τῷ ἑνὶ ὁμοίως ὑπάρχει.

« Καὶ μὴν οὐδ' αὖ ἴσόν . . . .
« . . . . ἀνισότητός γε ἐστὶ μέγεθός τε
« καὶ σμικρότης. — Ἔστι γάρ (2). »

(1) Bekk, δῆλον εἴη δὴ ἄν. τῷ εἶναι. A. Deest εἶναι. Coddss. δ' ἄν. — Bekk. B. ἑαυ- (2) Bekk. Ἴσον γ' ἐστί.

Καὶ μὴν οὐδ᾽ ἴσον τοῖς ἄλλοις τὸ ἕν· ἦν γὰρ ἂν καὶ ὅμοιον, ἄμφω δὲ ἀδύνατον· εἰ δὲ ἐκεῖνο οὐκ ἔστιν ἴσον τοῖς ἄλλοις, οὐδὲ τὰ ἄλλα τῷ ἑνὶ ἴσα· τὰ δὲ μὴ ἴσα ἄνισα, ἃ δ᾽ ἄνισα τῷ ἀνίσῳ καὶ τῷ ἴσῳ ἄνισα, ὥστε καὶ ἀνισότητος μετέχει τὸ ἓν καὶ μεγέθους τε διὰ ταῦτα καὶ σμικρότητος.

« Ἔστι δ᾽ ἄρα καὶ μέγεθός . . . .
« . . . . μετείη καὶ μεγέθους καὶ
« σμικρότητος. — Ἔοικε (1). »

Συνελάσας τὸν λόγον εἰς τὸ ἔχειν τὸ ἓν καὶ μέγεθος καὶ σμικρότητα, ἐντεῦθεν ὡς ἐναντία ταῦτα ἀλλήλοις, μὴ ἀκραιφνῶς συνυπάρχειν ἐν τῷ ἑνὶ διατείνεται, εἰ μήγε κατὰ τὸ μεταξὺ τούτων, τὸ δὲ μεταξὺ τούτων, ἰσότης· ὥστε ἐν τῷ μὲν ἀνισότητος μετέχειν μέγεθος ἔχει καὶ σμικρότητα, ἐν δὲ τῷ μεγέθους καὶ σμικρότητος μετέχειν ἰσότητα ἔχει.

« Καὶ μὴν καὶ οὐσίας γε δεῖ . . . .
« . . . . μὴ οὐσία ἄρα εἴπερ
« μὴ ἔστι. — Πῶς δ᾽ οὔ (2); »

Ἐντεῦθεν καὶ οὐσίας μετέχον δείκνυσι τὸ ἓν οὐκ ὄν, καὶ κατασκευάζει τοῦτο ἐκ τοῦ ἀληθινῶς περὶ αὐτοῦ λέγειν ὅσα εἶπε, τὰ δὲ ἀληθινὰ ὄντα, τὰ δὲ ὄντα

Coddss. ἴσον ἐστί. — Bekk. ὅμοιον ἂν εἴη αὐτοῖς. Coddss. Deest ἂν εἴη.

(1) Bekk. A. ἔστιν ἄρα. B ἔστι δ᾽ ἄρα. — Bekk. τῷ δὴ ἑνί. Coddss. τῷ δὲ ἑνί.

(2) Bekk. μὴ οὕτως ἔχοι. Coddss. ἔχει. — Bekk. C. ἔσται μὴ ὄν. B. ἐστί. — Bekk. B. ἀλλὰ τί. B. Deest τί. — Bekk. τελέως αὖ εἶναι ᾗ. A. Deest ᾗ. B. τελέως ἂν εἴη εἶναι.

ἐξ οὐσίας παρωνόμασται, ὥς περ αὖθις τὰ ψευδῆ μὴ ὄντα λέγομεν. Ἔστιν ἄρα ὡς ἔοικε τὸ ἓν οὐκ ὄν, κατ' αὐτὸ δὴ τοῦτο ἀληθῆ λέγειν ἡμᾶς περὶ αὐτοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν· ὃ γὰρ μὴ ἔστιν ἔστιν οὐκ ὄν· εἰ γὰρ μὴ οὕτως, ἀλλ' ἡ ἀντίφασις τεθῇ, ὅπερ ἐστὶν οὐκ ἔστι μὴ ὄν· καὶ οὕτω τοῦ πῆ εἶναι ἀνήσει πρὸς τὸ μὴ εἶναι, μᾶλλον εὐθὺς ἔσται ὄν· ὡς ἄν, εἰ ἔλεγεν, ὅτι ὅταν λέγωμεν τὸ ἓν οὐκ ὄν, λέγομεν τὸ ὂν οὐκ ὄν ἐστι, καὶ ἐκ τούτου, τὸ πῆ εἶναι τούτῳ παρέχομεν· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις τεθείη τὸ οὐκ ἔστι μὴ ὄν, καὶ ἀπολύει τοῦτο τὸ πῆ εἶναι πρὸς τὸ μὴ εἶναι, εἰς δήλωσιν τοῦ μὴ εἶναι, μᾶλλον εὐθὺς ἔσται ὄν. Ὅταν γάρ τις λέγῃ τὸ ἓν οὐκ ἔστι μὴ ὄν, ἀποφαίνεται τὸ μὴ ὂν ἐκείνου, καὶ γίνεται ἔστιν ὄν. Διὰ τοῦτο ἄρα δεῖ ἔχειν δεσμὸν τοῦ μὴ εἶναι τὸ εἶναι μὴ ὄν, εἰ μέλλει μὴ εἶναι· ὁμοίως καὶ τὸ ὂν ἔχει τὸ μὴ ὂν μὴ εἶναι, ἵνα τελέως ἔχῃ τὸ εἶναι· οὕτω γὰρ ἂν τὸ ὄν τε μάλιστ' ἂν εἴη τῷ ἔχειν δεσμὸν τὸ μὴ ὂν μὴ εἶναι, ἀλλ' οὐσίας μετέχειν τοῦ εἶναι ὄν, καὶ μὴ ὂν οὐκ ἂν εἴη τῷ μετέχειν μὴ οὐσίας, τοῦ εἶναι μὴ ὄν· εἰ μέλλει καὶ τελέως εἶναι τὸ μὴ ὂν κατὰ τὸ εἶναι, τὸ δὲ μὴ ὂν μὴ οὐσίας μέν, τοῦ μὴ εἶναι μὴ ὄν, οὐσίας δὲ τοῦ εἶναι μὴ ὄν· τὸ γάρ εἶναι οὐσιοῖ τοῦτο τὸ λεγόμενον μὴ ὄν, εἰ καὶ τὸ μὴ ὂν ἔμφασιν ἔχει του μὴ εἶναι· τέτταρα γάρ τινα λαμβάνει, ὧν πλέον οὐχ εὕρηται, ὂν ἔστιν, ὂν οὐκ ἔστιν, καὶ πάλιν, μὴ ὂν ἔστι, μὴ ὂν οὐκ ἔστι περὶ ὧν ταῦτα ἀποφαίνεται, περὶ μὲν τοῦ ὂν ἔστι τὸ οὐσίας μετέχειν τοῦ μὴ εἶναι μὴ ὄν, περὶ δὲ τοῦ μὴ ὂν ἐστι,

τὸ οὐσίας μετέχειν τοῦ εἶναι μὴ ὄν· εἰ καὶ τὸ μὴ ὂν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τελέως οὐκ ἔσται, ἀλλ' ὅμως τὸ εἶναι, οὐσίας παριστᾷ, ὥστε τοῦ ὂν εἶναι καὶ μὴ ὂν εἶναι οὐσίας μέθεξίς ἐστιν· ἐπὶ (1) δὲ τοῦ ὂν οὐκ ἔστι καὶ μὴ ὂν οὐκ ἔστι μὴ οὐσίας μέθεξίς ἐστιν· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐπάγει· οὐκοῦν ἐπείπερ τῷ τε ὄντι μετά τι τοῦ εἶναι, διὰ τοῦ μὴ ὂν μὴ εἶναι, καὶ τῷ μὴ ὄντι τοῦ εἶναι, διὰ τὸ μὴ ὂν εἶναι, καὶ τῷ ἑνὶ ἄρα, ἐπειδὴ λέγομεν τὸ ἓν οὐκ ἔστι, τοῦ εἶναι ἀνάγκη μετεῖναι, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ μὴ εἶναι, ὥστε καὶ οὐσία φαίνεται τῷ ἑνὶ εἰ μὴ ἔστι, καὶ αὖθις μὴ οὐσία καθ' αὐτὸ μὴ ἔστι κα. μόνον.

« Οἷόν τε οὖν, τὸ ἔχον πῶς . . . .
« . . . . ἐκ τοῦ εἶναι ἐπὶ τὸ μὴ εἶναι ἔχον.
« — Κινδυνεύει (2). »

Μετὰ τὸ ἔχειν τε οὐσίαν καὶ μὴ αὖθις ἔχειν, ἐπὶ τὸ μὲν ἔχειν ἕξιν δηλοῖ· τὸ δὲ μὴ ἔχειν στέρησιν (3), ἐξ ἕξεως δὲ εἰς στέρησιν μεταβολή τις ἐστὶν, ἰδοὺ καὶ μεταβολὴν αὐτῷ προσμαρτυρεῖ· εἰ δὲ μεταβολὴν καὶ κίνησιν, ἐφάνη τοίνυν τὸ ἓν καὶ ὂν οὐκ ὄν· ὡς πῇ μὲν μετέχον οὐσίας, πῇ δὲ μὴ μετέχον, καὶ οὕτως ἄρα καὶ οὐχ οὕτως φαίνεται· μεταβολὴν ἄρα ἔχει ἐκ τοῦ εἶναι ἐπὶ τοῦ μὴ εἶναι.

« Ἀλλὰ μὴν, εἰ μηδαμοῦ γέ ἐστι . . . .
« . . . . ἕστηκέ τε καὶ κινεῖται.
« — Ἔοικε. »

(1) C. ἐπὶ δὲ τοῦ ὄντος.

(2) Bekk. B. οὐκ ὂν ἐφάνη. A. οὐκ ὂν ἔφαμεν. — Bekk. B. ὂν ἓν πέφανται. A. ὂν ἐμπέφανται.

(3) B. πέρασιν.

Το ἀπὸ τοῦδε ἀντεπιχειρεῖ· εἴ περ γάρ, φησι, μὴ ἔστι, μηδαμοῦ τῶν ὄντων ἐστὶν, ἤγουν ἐπὶ μηδενὶ τῶν ὄντων γενήσεται· καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ἕξει πόθεν ποῖ· οὔτε μὴν μεταστήσεται, μὴ ἔχον δὲ κίνησιν, οὐδὲ τὸ μεταβαίνειν αὐτοῦ εἶναι ἐπὶ τὸ μὴ εἶναι κατὰ κίνησιν ἕξει· ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐν τῷ αὐτῷ στραφήσεται· τὸ γὰρ ὂν ἐδείχθη ἐν τῷ αὐτῷ· τὸ δὲ μὴ ὂν ἔν τῳ τῶν ὄντων ἔσται· πῶς τοίνυν στραφήσεται ἐν ἐκείνῳ ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν; οὔτε μὴν ἀλλοιοῦται αὐτὸ ἑαυτοῦ οὔτε τὸ ὂν οὔτε τὸ οὐκ ὂν ἕν· τὸ γὰρ ἓν ὂν, ὅτε λέγεται ἀλλοιοῦσθαι, οὐκ ἔστιν ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ τοῦ ἑνὸς. εἴπερ ἀλλοιοῦται αὐτὸ ἑαυτοῦ, καὶ οὐχ ἵσταται ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἄλλου ἱσταμένου· εἰ δὲ μήτε μεταβαίνει μήτε ἀλλοιοῦται μήτε στρέφοιτο ἐν ἑαυτῷ, οὐδ' ἄν πη κινοῖτο· εἰ δὲ μὴ κινοῖτο, οὐχ ἕστηκέ τε καθὼς ἐλέγομεν πρότερον, ἀλλὰ κινεῖται καὶ ἕστηκεν, ὡς νῦν ἀποδείκνυμεν.

« Καὶ μὴν, εἴ περ γε κινεῖται, μεγάλη ἀνάγκη . . .
« . . . . οὔτε ἀπόλλυται.
« — Οὐ γὰρ οὖν (1). »

Σοφιστικὸς φανερῶς ὁ λόγος· οὐ γὰρ εἰ κινεῖται, ἀλλοιοῦται, φαμέν· ἀλλ' εἰ ἀλλοιοῦται, κινεῖται· ἡ γὰρ κίνησις καθ' ὑποκειμένου τῆς ἀλλοιώσεως, οὐ τὸ ἀνάπαλιν· οὗτος δὲ καὶ μεγάλην ἀνάγκην εἶναι φησὶν

(1) Bekk. B. ὡς εἶχεν. A. ἦ μὲν ἄρα. Coddss. εἰ μὲν ἄρα. ὡς ἔχει. — Bekk. κινούμενον δή. — Bekk. ἦ δὲ Coddss. εἰ δὴ. Coddss. κινούμενον δὲ.—Bekk.

ἀλλοιοῦσθαι εἰ κινεῖται· κατασκευάζει δὲ ἐκ τοῦ τὸ κινούμενον οὐκ ἔτι ὡσαύτως, ἀλλ' ἑτέρως ἔχειν. Καλῶς μὲν οὖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς φιλοσοφεῖ περὶ ἀλλοιώσεως, ὡς ἀκμὴν μὴ διαρθρωθείσης παρὰ τοῖς φιλοσόφοις· ἔπρεπε γὰρ εἰπεῖν ἀλλοιοῦται, κινεῖται, ἵνα καὶ ἡ σὺν ἀντιθέσει ἐπιστροφὴ (1) εὐοδοῖτο· τὸ γὰρ μὴ κινούμενον οὐδαμῆ οὐδαμῆ ἀλλοιοῦται. Τί γοῦν βούλεται τὸ μηδαμῆ ἢ ὅτι κατὰ κοινοῦ φέρει τὴν ἀλλοίωσιν πάσης κινήσεως; μηδαμῆ γοῦν λέγει ἤγουν μήτε κατ' αὔξησιν μήτε κατὰ φθίσιν μήτε κατὰ τόπον, οὐδ' ἀλλοιοῦται πωσῶς· λοιπὸν καὶ ἀλλοιοῦται μὲν ὡς κινούμενον, οὐκ ἀλλοιοῦται δὲ ὡς μὴ κινούμενον, τὸ ἀλλοιούμενον δὲ ἕτερον γίνεται ἢ πρότερον, τὸ δὲ ἕτερον γινόμενον ἀπόλλυται ἐκ τῆς προτέρας ἕξεως, καὶ ἄλλο τι γίνεται, τὸ δὲ μὴ ἀλλοιούμενον, οὔ, καὶ οὕτως γίνεταί τε καὶ οὐ γίνεται, καὶ ἀπόλλυται καὶ οὐκ ἀπόλλυται, ὅ περ ἀδύνατον.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ (2).

« Αὖθις δὴ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν . . . .
« . . . . οὐδαμῆ ἔχειν (3). »

(1) B. ἀντιστροφή.

(2) Sic B. C.

(3) Bekk. δεῖ ἀεὶ εἶναι τῷ αὐτῷ. A. B. τὸ αὐτό. — Bekk. B. κινεῖσθαι λεγώμεν A. λέγομεν. — Bekk. ἂν τοῦ μετέχον. A. ἂν τούτου μετ. B. ἂν τοῦτο μετ. — Bekk. εἰ μηδὲν αὐτῷ δεῖ. A. B. αὐτό.

Εἰπὼν τίνα ἕπεται τῷ ἑνὶ μὴ ὄντι, αὖθις ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἴησι καὶ σκοπεῖ τίνα οὐχ ἕπονται τῷ ἑνὶ μὲν ὄντι, ὥστε, ἅπερ πρότερον ἔλεγε, τὸ μηδαμῇ κινούμενον οὐδαμῇ ἀλλοιοῦται, καὶ τὸ μὴ ἀλλοιούμενον οὔτε γίνεται οὔτε ἀπόλλυται. Οὐκ ἀπέφαινε ταῦτα τοῦ ἑνὸς μὴ ὄντος, ἀλλ' ἀπόδειξιν ἐποιεῖτο τῶν καταφατικῶν ὧν ἔλεγε, διὰ τοῦ ἀδυνάτου· ὅτι λέγω δηλονότι τὸ κινούμενον ἀλλοιοῦται· τὸ γὰρ μὴ κινούμενον οὐκ ἀλλοιοῦται, τὸ δὲ μὴ ἀλλοιούμενον οὐ γίνεται ἕτερον ἢ πρότερον· τοῦτο δὲ οὔτε γίνεται οὔτ' ἀπόλλυται· ἀλλ' ἦν καὶ γινόμενον καὶ ἀπολλύμενον καὶ ἑτέρως ἔχον, ὥστε τὸ αὐτὸ ἓν μὴ ὂν εἴρηται κατὰ τὰς προτέρας ὑποθέσεις, καὶ γινόμενον καὶ ἀπολλύμενον, κατὰ δὲ τὴν νῦν τὴν μὴ δεχομένην ὅτι οὐ κινεῖται οὐδ' ἀλλοιοῦται, καὶ μήτε γιγνόμενον μήτε ἀπολλύμενον, ὅ περ ἀδύνατον· ὥστε κινεῖται ἄρα καὶ ἀλλοιοῦται, εἰ μέλλομεν φυλάττειν τὰς προτέρας ὑποθέσεις· ἐκ τούτου δὲ ἀποδείκνυσι τὰ μὴ ἑπόμενα τῷ ἑνὶ μὴ ὄντι, καὶ λαμβάνει αὐτὸ τὸ μὴ εἶναι· τὸ γὰρ μὴ ἔστι, φησὶ, τό τε λέγομεν ὅταν οὐσίας ἀπουσίαν τούτῳ προσμαρτυρῶμεν, ᾧ ἂν φῶμεν μὴ εἶναι· οὐκ εἶναι γοῦν φαμὲν αὐτὸ πῶς· πῶς δὲ εἶναι ἢ ἁπλῶς μὴ εἶναι ὅτι οὐδαμῶς οὐδαμῇ ἐστιν, οὐδὲ πῇ οὐσίας μετέχει; Καὶ ἀπολογεῖται ὁ προσδιαλεγόμενος οὐ μόνον ἁπλῶς, ἀλλὰ ἁπλούστατα· οὔτε ἄρα δύναται εἶναι τὸ μὴ ὂν οὔτε οὐσίας μετέχειν, τὸ δὲ γίνεσθαι οὐκ ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ οὐσίας μετέχειν· ὁμοίως καὶ τὸ ἀπόλλυσθαι τὸ οὐσίαν ἀπολλύναι· οὔτε γοῦν ἀναλαμβάνει,

οὔτε ἀπόλλύει, οὗ μὴ μετέχει· τῷ ἑνὶ ἄρα, ἐπειδὴ οὐδαμῇ ἐστιν, οὔτε ἑκτέον οὔτε ἀπαλλακτέον οὔτε μεταληπτέον οὐσίας· οὐκ ἄρα οὔτε γίνεται οὔτε ἀπόλλυται μήτε γοῦν γινόμενον μήτε ἀπολλύμενον, οὐδ' ἀλλοιοῦται, ἐπεὶ κατὰ κοινοῦ πάσης μεταβολῆς τὴν ἀλλοίωσιν ἔλεγεν, ᾧ περ Ἀριστοτέλης οὐ τίθεται· εἰ δ' οὐκ ἀλλοιοῦται οὐδὲ κινεῖται, οὔτε ἄρα ἵσταται τὸ μὴ ὂν μηδαμῇ· τὸ γὰρ ἑστὼς ἐν τῷ αὐτῷ τινὶ δεῖ εἶναι· ἀλλαμήν οὐδ' ἔστι γε αὐτῷ τὶ τῶν ὄντων· τὸ γὰρ τὶ ὄν τί ἐστιν· καὶ εἰ ἦν τι τὸ ἓν μὴ ὄν, οὐ τάσεως (1) ἂν μετεῖχεν. Εἰ γοῦν τι οὐκ ἔστιν αὐτῷ, οὔτε μέγεθός ἐστιν οὔτε σμικρότης οὔτε ἰσότης αὐτῷ οὐδὲ ὁμοιότης οὐδὲ ἑτεροιότης, οὐδὲ πρὸς αὐτὸ οὐδὲ πρὸς τὰ ἄλλα, οὔτε τὰ ἄλλα εἴη αὐτῷ· τὰ γὰρ ἄλλα τινὰ ἄττα εἰσὶ καὶ οὐσίας μετέχει, ὥστε οὐ σχέσις τις αὐτῶν πρὸς αὐτό ἐστιν, οὔτε ἔστιν αὐτὸ τὸ ἐκείνου ἢ τὸ τούτου ἢ ἐκείνῳ καὶ τὰ λοιπά, ἐπεὶ οὐκ ἔνι αὐτῷ τι ἢ ἀποφαινόμενον ἢ καταφαινόμενον· οὐδὲ γὰρ ἐπιστήμη οὐδ' αἴσθησις οὐδὲ λόγος οὐδ' ὄνομα οὐδ' ἄλλο ὁτιοῦν· εἰ γοῦν οὐκ ἔχει πώς τι τοιοῦτον (2), οὐδαμῇ ἂν ἔχοι.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΔΑΜΑΣΚΙΟΝ (3).

« Ἔτι δὴ λέγωμεν . . . .

(1) Sic Coddss. Leg. στάσεως.

(2) B. τοιούτων.

(3) Sic B. C.

« . . . . ; οὐχ ἀληθῶς φαίνεται, εἴπερ ἓν μὴ « ἔσται. — Οὐ γὰρ οὖν (1). »

Καὶ τοῦτο περὶ τῆς αὐτῆς καὶ μιᾶς ὑποθέσεως· ἓν εἰ μὴ ἔστι, τί ἕπεται τοῖς ἄλλοις καὶ πρὸς αὐτὰ καὶ πρὸς τὸ ἓν μὴ ὄν. Εἰ γοῦν ἄλλα τοῦ ἑνὸς τοῦ μὴ ὄντος εἰσὶ, δεῖ αὐτά που εἶναι· οὐ γὰρ ἂν εἴποι τις ὅτι οὐκ εἰσὶν ἄλλα· εἰ γὰρ μὴ ἔστιν (2) ἄλλα, οὐκ ἂν περὶ τῶν ἄλλων ἐλέγομεν· ἐπειδὴ περὶ τῶν ἄλλων ὁ λόγος, τὰ ἄλλα πάντως ἕτερά εἰσιν. Ἢ γὰρ οὐ καλοῦμεν τὸ ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἄλλου, τὸ ἕτερον δὲ πρός τι ἐστίν· ἕτερον γὰρ ἑτέρου, καὶ τὸ ἄλλο ἄλλου ἄλλον· ἔστιν οὖν καὶ τοῖς ἄλλοις τὶ εἰ μέλλοι ἄλλα εἶναι οὗ ἄλλα ἔσται· τὰ γὰρ ἄλλα, τινὸς ἄλλα ἐτίθεμεν. Ἐπεὶ νῦν τὸ ἓν φαίνεται ἄλλο παρὰ τὰ ἄλλα, αὐτὸ δὲ οὐκ ἔστιν, ἀλλήλων ἄρα ἐστί· λείπεται γὰρ τοῦτο μόνον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν, ἐπεὶ τὰ ἄλλα μὲν ἄλλου, ἐκεῖνο δὲ ἔστι τὸ ἓν, τὸ δὲ ἓν οὐκ ἔστιν, ἀλλήλων ἂν εἴη ἄλλα, ὥστε κατὰ πλήθη ἀλλήλων ἄλλα ἔσται, καὶ οὐ καθ' ἓν, ἐπεὶ τὸ ἓν οὐκ ἔστιν. Ἕκαστος οὖν ὁ τῶν ἄλλων ὄγκος, εἰ καὶ εἷς ἂν εἴη, ἐπεὶ τὸ ἓν οὐκ ἔστι πλήθει, ἄπειρός ἐστι, κἂν τὸ σμικρότατον ληφθείη ἐκ τῶν ἄλλων· τὸ γοῦν δοκεῖν τὸ ἓν ἐκεῖνο πολλὰ, ὡς ἐν ὕπνῳ ἐξαίφνης ἐφάνη ὄναρ καὶ παράδοξον·

(1) Bekk. A. ἕτερον δέ γε φαμέν. B. ἕτερον δέ ποῦ φαμ. — Bekk. B. φαμὲν τὸ ἕτερον ἕτερον εἶναι ἑτέρου. A. φαμὲν ἕτερον ἑτέρου. — Bekk. λείπεται ἢ μηδενός. A. λειπ. εἰ μηδενός. B. λειπ. ἢ μηδέν. — Bekk. B. ὕπνῳ φαίνεται. A. ὑπνῷ φαίνηται. — Bekk. B. ὧν δὲ οὐ, εἴπερ. A. ὧν δὴ εἴπερ. — Bekk. ἄριθμος δὲ εἶναι. B. ἀρ. δὴ εἶναι. A. ἀρ. εἶναι.. — Bekk. αὐτῶν δόξει. A. B. δόξειεν.

(2) B. εἰσίν.

τὸ γὰρ σμικρότατον παμμέγεθες ἐφάνη, ἀπολυθὲν τοῦ ἑνὸς καὶ εἰς πλῆθος εἰσελθόν, ὥστε ποτὲ μὲν οὐχ ἑνὸς ἄλλα ἔσται τὰ ἄλλα, ἀλλ' εἰ καὶ ἑνὸς ἀπόντος τοῦ ἑνὸς, εἷς ἕκαστος τῶν ὄντων πολλὰ ἐσοῦνται, ὧν οὐδ' ἀριθμὸς ἔσται τοῦ ἑνὸς καὶ πρώτου οὐκ ὄντος, οὐδὲ τὰ μὲν ἄρτια, τὰ δὲ περιττὰ, ὅ περ ἐστὶν ἴδιον τοῦ ἀριθμοῦ.

« Καὶ μὴν καὶ σμικρότατόν γε . . . .
« . . . . φάσμα ἰσότητος.
« — Εἰκός (1). »

Ἐπειδ' ἂν θήσεις ἄλλα ἀλλήλων εἶναι, καὶ τοὺς ὄγκους ἕνα ἕκαστον ἀπείρους πλήθει μὲν ὄντος ἑνὸς, δόξειεν αὐτοῖς τοῖς ἄλλοις, φησὶν, ἓν εἶναι. Φαίνεται δὲ τοῦτο πολλὰ καὶ μεγάλα πρὸς ἕκαστον τῶν πολλῶν, ὡς μικρῶν ὄντων, ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν ὅτι χώραν ἔχει λογίζεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ ἕν, τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ λογου συμβαίνει· ποῦ γὰρ πλῆθος, εἰ μὴ ἓν ἐστιν, αὐτὸ δὲ πάλιν τὸ δοκοῦν ἕν, ἐπεὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ἄλλο ἔσται; κεῖται γὰρ ὅτι ἀλλήλων ἄλλα τὰ ἄλλα συμβαίνει λογίζεσθαι πολλὰ καὶ μεγάλα, ἐπεὶ ἄλλο ἐστὶν, εἴτ' οὖν ἄλλα τῶν πολλῶν καὶ σμικρῶν, καὶ ἕκαστος ὄγκος δοξασθήσεται καὶ ἴσος τοῖς πολλοῖς καὶ σμικρός· κατασκευάζει δὲ τὸ ἴσον ἐκ τοῦ μεταβαίνειν ἐκεῖνο ἐκ τοῦ μείζονος εἰς ἔλαττον· πρὶν γὰρ εἰς μεταξὺ ἀφικέσθαι ὅ ἐστι τὸ ἴσον, εἰς τὸ ἔλαττον οὐκ ἂν ἔλθοι τὸ

(1) Bekk. B. καὶ μὴν καὶ. A. καὶ μὴ καί. — Bekk. δόξει αὐτοῖς. A. B. δόξειεν αὐτοῖς. — Bekk. δόξειν ἐλθεῖν. A. B. δόξει ἐλθεῖν. — Bekk. φάντασμα ἰσότητος. A. B. φάσμα ἰσότητος.

λέγόμενον μεῖζον, τὸ δὲ εἰς τὸ μεταξὺ ἐλθεῖν φάντασμα ἔχει ἰσότητος.

« Οὐκοῦν καὶ πρὸς ἄλλον ὄγκον . . . .
« . . . . ἅτε οὐκ ὄντος τοῦ
« ἑνός. — Ἀληθέστατα (1). »

Ἐντεῦθεν δείκνυσιν ὅτι ἕκαστος ὄγκος πρὸς ἄλλον πέρας ἔχων, (εἷς γὰρ ἕκαστος περιορίζεται πρὸς τὸν ἕτερον) αὐτός πρὸς αὐτὸν οὐχ ἕξει ταῦτα· ὅτι ἀεὶ, ὅ τι ἂν λάβῃ τις ἐξ αὐτοῦ ὡς πρότερον τὴν (2) ἀρχὴν, ἐπεὶ εἰς ἄπειρα διαιρετά ἐστιν, τούτου πάλιν ἄλλη ἀρχὴ φαντασθήσεται, καὶ ἐντεῦθεν ἀρχὴν ἧς (3) ἐδεῖται αὐτοῖς· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς τελευτῆς· ταύτης γὰρ ἕτερα, καὶ ἄλλη ταύτης δοξασθήσεται, καὶ οὕτως οὐδὲν εὑρήσομεν τελευτήν τινος ὄγκου. Ἔν τε τῷ μέσῳ τὰ αὐτὰ γενήσεται· πρὸς γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς τελευτὰς καὶ τὰ μέσα παρενεχθήσονται, καὶ ἄλλως τέ φησι καὶ τὸ μέσον ἓν ἂν εἴη· τοῦ ἑνὸς δὲ οὐκ ὄντος, πῶς ἂν μέσον ἓν εἴη;

« Θρύπτεσθαι δὴ οἶμαι, κερατιζόμενον ἀνάγκη . . .
« . . . . φαντάσματι, ἑτεροῖα
« καὶ ἀνόμοια αὐτοῖς. — Οὕτως (4). »

Μὴ τοῦ ἑνὸς ὄντος ἀνάγκη ἀεὶ θρύπτεσθαι ἕκαστον τῶν ὄγκων κατακερματιζόμενον διὰ τὸ μὴ θέλειν ἵστα-

(1) Bekk. μεσαίτερα τοῦ μέσου. A. B. μεσ. τὰ τοῦ μ. — Bekk. σμικρότερα δὲ διά. A. B. σμικρ. διά.

(2) B. C. ὡς πρότερον ἀρχὴν.

(3) A. ἀρχὴν η (sic) ἐδ. B. ἀρχὴν ἐδ. non sana videntur.

(4) Bekk. θρύπτεσθαι δὲ A. B. δή. — Bekk. B. πᾶν τὸ ὂν ὃ ἄν. A. πᾶν ἄρα οὐ ὂν ὃ ἄν. — Bekk. B. ἀμβλὺ ἓν φαίνεσθαι. A. ἐμφ. — Bekk. τ' ἄλλα δὲ τοῦ ἑνός. B. ἄλλα δὴ τοῦ ἑνός. A. δεῖ. — Bekk. καὶ τῷ τοῦ. A. B. Deest καί.

σθαι ἐν τῷ ἑνί· πᾶν γὰρ ὃ ἄν τις λάβῃ τῇ διανοίᾳ, ὄγκος γὰρ ἄνευ ἑνὸς τὸ τοιοῦτο λαμβάνοιτ' ἄν, ἕκαθεν γοῦν ὁρῶντι, ἀμβλὺ ἄν δόξειε, λαμβάνοντος τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ ἄπειρα ὡς ἕν· ἐγγὺς δὲ ὀξύνοντι τὸ ἓν ἄπειρα φανήσεται, ἐπεὶ τοῦ ἑνὸς στέρεται, καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἄπειρά τε καὶ πεπερασμένα καὶ ἓν καὶ πολλὰ φαίνοιτ' ἄν. Δεῖ γὰρ δὴ τοῦ ἑνὸς καὶ ἄλλως οὐκ ἔστι τὸ ἓν, ἓν εἶναι, εἰ μὴ τὸ ἕν ἐστι, καὶ ὅμοια καὶ ἀνόμοια· ὅμοια γὰρ ὄντα μὴ ἔχοντα τὸ ἓν ἀποβαλλοῦνται τὸ ὅμοιον, καθὸ (1) ἕν εἰσι καὶ ταυτίζονται, καὶ ἀνόμοια σκιαγραφήσονται, ἓν μὲν καὶ ὅμοιον καὶ ταυτὸν φανήσονται τὰ μακρύθεν· προσελθόντι δέ γε πολλὰ καὶ ἕτερα τῷ τοῦ ἑτέρου φαντάσματι καὶ ἀνόμοια καὶ ἑτεροῖα αὐτοῖς.

« Καὶ ὁμοίους δὴ καὶ ἀνομοίους τοὺς ὄγκους . . . .
« . . . . ὄντος πολλά ἐστιν. — Ἀληθέστατα μὲν οὖν (2). »

Πᾶν τοὐναντίον αὐτοῖς δὴ τοῖς ἄλλοις ἐντεῦθεν γενήσεται ὁμοίους καὶ ἀνομοίους τοὺς ὄγκους ἀνάγκη δοκεῖν καὶ ἑαυτοῖς καὶ ἀλλήλοις, καὶ αὐτούς τε καὶ ἑτέρους ἀλλήλων καὶ ἁπτομένους καὶ χωρὶς ἑαυτῶν καὶ κινουμένους πάσας κινήσεις καὶ ἑστῶτας πάντῃ καὶ γινομένους καὶ ἀπολλυμένους, καὶ μηδέτερα πάσχειν, καὶ πάντα ταῦτα· ἃ δὴ καὶ εὐπετὲς διελθεῖν ἡμῖν, εἰ ἑνὸς μὴ ὄντος πολλά εἰσιν· ἃ δὴ ἐῶμεν συντομίας

(1) B. καθ' ὅ. A. B. πάντῃ.
(2) Bekk. ἑστῶτας πάνταχῃ·

χάριν· ἃ γὰρ πρὸ τοῦ ἐλέγομεν, ταῦτα κἀνταῦθα συμβήσεται.

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΝΝΑΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΔΑΜΑΣΚΙΟΝ (1).

« Ἔτι δὲ ἅπαξ ἐλθόντες ....
« .... φαίνεταί τι καὶ οὐ φαίνεται.
« — Ἀληθέστατα. »

Ἐπὶ τῆς τρίτης ὑποθέσεως τῆς ἓν εἰ μὴ ἔστι, τί ἕπεταί τε καὶ οὐχ ἕπεται, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς τρίτης ὑποθέσεως ἓν εἰ ἔστι, τί ἕπεται καὶ οὐχ ἕπεται, διακεχωρισμένως λέγει πρῶτον μὲν τίνα τὰ ἑπόμενα, καὶ ἔπειτα τίνα τὰ μὴ ἑπόμενα. Εἰπὼν τοίνυν τίνα τὰ ἑπόμενα, τίθησι (2) καὶ τίνα τὰ μὴ ἑπόμενα· οὐκοῦν, ἓν εἰ μὴ ἔστιν, εἰ τὰ ἄλλα τοῦ ἑνὸς μὴ ὄντος ἐστὶ, αὐτὰ τὰ ἄλλα· οὔτε ἓν ἔσται, οὔτε πολλὰ· ἓν μὲν οὐκ ἔσται, ὅτι ἄλλα τοῦ ἑνός εἰσιν· πολλὰ δὲ οὐκ ἔσται, ἐπιλείποντος τοῦ ἑνός, χώραν οὐκ ἔχει τὰ πολλὰ λέγεσθαι· ἐν γὰρ πολλοῖς οὖσιν ἓν εἴη ἂν τὸ ἕν· εἰ γὰρ μηδὲ αὐτοῦ ἐστιν ἕν, ἅπαντα οὐδέν ἐστιν· οὔτε γοῦν εἰσι τὰ ἄλλα ἓν οὔτε πολλὰ, ἀλλ' οὐδὲ φαίνονται οὔτε ἓν οὔτε πολλά· ὅτι τὰ ἄλλα ταῦτα οὐδενὶ τῶν μὴ ὄντων οὐδαμῇ οὐδαμῶς οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχει· οὐδέ τι τῶν μὴ ὄντων παρὰ τῷ καὶ τινὶ τῶν ἄλλων ἐστί. Τὸ

(1) Sic B. C.
(2) B. τίθησι νῦν καί.

γάρ τι τοῦτο ὡς μέρος οὐκ ἔστι τοῖς δὴ οὖσι· τὰ γὰρ μὴ ὄντα μέρη οὐκ ἔχουσιν. Εἰ γοῦν τὶ τοῦ μὴ ὄντος τοῖς ἄλλοις οὐκ ἔστιν, οὐδὲ δόξα τοῦ μὴ ὄντος παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐστὶν, οὐδὲ φάντασμα τοῦ ὄντος (1) παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐστίν· οὐδ' αὖθις τὸ μὴ ὂν δοξάζεται ὑπὸ τῶν ἄλλων οὐδαμῶς· ἓν ἄρα εἰ μὴ ἔστιν, οὐδὲ δοζάξεταί τι τῶν ἄλλων ἓν εἶναι, ἀλλ' οὐδὲ πολλὰ τοῦ ἑνὸς μὴ ὄντος, οὗ ἄνευ πολλὰ δοξάσαι ἀδύνατον· ἓν ἄρα εἰ μὴ ἔστιν, ἀπόλλυται τἄλλα· οὔτε γάρ ἐστιν οὔτε δοξάζεται ἓν οὐδὲ πολλὰ, οὐδ' ἄρα ὅμοια ταῦτά εἰσιν (2) οὐδὲ ἀνόμοια, οὐδὲ μὴν τὰ αὐτάγε οὐδέτερα οὐδ' ἁπτόμενα οὐδὲ χωρίς, οὐδὲ ὅσα ἄλλα ἐν τοῖς πρόσθεν· διήλθομεν ἐκεῖ γὰρ καὶ ἁπτόμενα καὶ χωρὶς ἐδείκνυμεν, καὶ ὅμοια καὶ ἀνόμοια, καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερα, νῦν δὲ οὔτε ἁπτόμενα οὔτε χωρὶς, οὔτε ὅμοια οὔτε ἀνόμοια, οὔτε τὰ αὐτὰ οὔτε ἕτερα· ὡς γοῦν πρότερον διήλθομεν τὰ φαινόμενα αὐτὰ τῶν ἄλλων· νῦν ταῦτα δὴ ἅπερ ἐφαίνοντο εἶναι, οὔτε εἰσὶν οὔτε φαίνονται. Οὐκοῦν καὶ συλλήβδην εἰ εἴποιμεν ἓν εἰ μὴ ἔστιν, οὐδ' ἄλλ' ἄττα, οὐδ' ἄλλο τι ὀρθῶς ἂν εἴποιμεν. Εἰρήσθω τοίνυν τοῦτο καὶ ὅτι ὡς ἔοικε καὶ εἰ ἓν ἐστι καθὼς ἐν ταῖς (3) πρόσθεν ὑποθέσεσιν ἔλεγε καὶ εἰ ἓν οὐκ ἔστιν· καθὼς ἐν ταύταις δὴ ταῖς παρούσαις, αὐτό τε καὶ τἄλλα καὶ πρὸς αὐτὰ, ἤγουν καὶ πρὸς αὐτὸ καὶ πρὸς τἄλ-

(1) B. C. τοῦ μὴ ὄντος.
(2) B. Deest εἰσὶν.
(3) B. ἐν ταῖς προτέραις.

λα, καὶ πρὸς ἄλληλα, αὐτό τε πρὸς (1) τοῖς ἄλλοις, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα καὶ πρὸς ἑαυτό, πάντα πάντως, καὶ ἔστι καὶ οὐκ ἔστι, καὶ φαίνεται καὶ οὐ φαίνεται ἀληθέστατα, καθὼς συντίθεται ὁ προσδιαλεγόμενος.

(1) B. πρὸς τὰ ἄλλα.—C. πρὸς τἆλλα.

FRAGMENTA
VERSIONIS INEDITÆ
COMMENTARII
IN
PARMENIDEM PLATONIS.

21.

PROCLUS

IN

PARMENIDEM.

LIBER SEXTUS (1).

Esto sane (1), *inquit, unum est, unum multa non fuerint, quonam enim pacto id? Nec ipsius pars, nec totum ipsum oportet esse.*

Hypothesium turbam Parmenides tantum exposuit, quantum et fuerit animadversione dignum. Numerus hypothesium par terminis quibus constat hypothesis. — Oportet volentem omnia in eodem cogere vere ludere, et ludum non senilem, sed puerilem aggredi. Ut contradictionis incommoda caveamus, unum varie accipiendum. Tametsi omnes hypotheses de uno Parmenidis agant novem tamen sunt. Numerum hypothesium esse novenarium po-

(1) Cod *Sextum fragmentum*. (2) Edit. p. 3.

suerunt ii qui dialogum dialecticum esse contendunt, et qui quasi vestigia verborum Platonis persequuti sunt; ab iis enim ipsis quasi vestigiis pendentes (critici) nobis superiores veram philosophi mentem et rerum œconomiam non adverterunt. Sed quid multis verbis est opus? Nam philosophus ipse partitionem planam faciet, si verba ejus penetremus; et tot hypotheses recipi oportere arbitror, quot Plato dat et exponit. At qui non logicam divisionem et verba tantum, sed res ipsas consectantur, non putant multas esse hypotheses; quippe uno unice accepto una tantum hypothesis est. De uno principio, non de principiis dialogus inscribendus. Ego inter utrosque et logicos et rerum nimiùm studiosos. Sed priusquàm veniam ad solutionem quæstionis, pauca equidem de principio perstringam. Imprimis unum statuimus omnium quæ sunt et quæ non sunt principium, quoniam unitum esse omnibus est bonum; imo enim et bonorum maximum et præclarissimum unum, et ab eo ipso uno omnia spectante sejungi malum extremum et omnium malorum deterrimum. Dissimilitudinis enim et dissolutionis et exstaseos a natura origo partitio est. Hinc jam et quodvis principium, quatenus hujus-

modi dignitatem nactum est, in rebus quæ sunt, unitatem quamdam esse dicimus idque in quovis ordine rerum. Primum quidem non in partibus, sed in totis ponitur, nec in ullo multorum, sed in unitatibus continendi, amplectendi, comprehendendi vim tenentibus. Fiat enim de ipsis rebus nobis sermo lucis dux (1). Eorum quæ cernuntur alia cœlestia, alia sublunaria; etenim corporeo ex igne atque a lunâ et ab aliis astris procedit aliud aliter in locum hunc. Sed si quis omnis mundani luminis monadem inquireret, unde et reliqua illustria et splendida et lucis largientia munus, non aliam compererit quam illustrem et clarum hunc quem cernimus solem et ambitum. Hic quippe desuper occulto progressu et cœlesti ordine omnibus insevit mundanis suam cuique pro mensura lucem; aut ex quo alio et astra et silvæ opacitas lucem participant? Num igitur hoc quod cernitur corpus lucis principium vocitabimus, quùm sit dimensionibus et partibus constans, et alia ex alia particula in eo procedat lux? Nos vero principium vestigamus unum lucis. Num forte animam (2) ejusdem lucis parentem arbitrabimur? Sed

(1) Edit p. 9. — Cod. habuit ὁ λόγος τοῦ φωτὸς αἴτιος.

(2) Intelligit *mundi animam*.

parturit et hæc lucem, non primo; anima quippe est multitudo. Lux autem emphasim habet simplicis et uniformis essentiæ. Num igitur mens (1) animæ causa? Et hæc quidem magis una quam anima, sed nondum proprie principium. Restat igitur ut τὸ unum sit mentis hujus et essentia et quasi flos et principium, etiam hujus lucis; τὸ unum enim est proprius sol in visibilibus dominans, boni præclara soboles. Omnis enim unitas illinc et omnis deitas ex unitatum unitate et ex deorum fonte; et sicut illa luminis illic principium intelligibilibus, ita et Phœbei solis unitas ejus est lucis origo, quæ hic lucet in mundo visibili, ut si unum oporteat causam sumpsisse universæ mundanæ lucis, hæc accipienda unitas uni analoga et in eo latens. Hæc vero unitas quum ante solis mentem locetur, instituta est et in mente quatenus mens unum est, ab ipsa participatum, quasi semen injectum in ea quo ei cohæret, non vero in mente abstracta ab uno, et in solis anima. — Nos principium unum omnium vestigamus, non multa principia. Quod si principium illud unum deprehendere necesse sit, ad id quod maxime unum est in

(1) *Mens* secundum Anaxagoram.

natura refugiamus, ad ipsum naturæ florem, quatenus natura ipsa Deus, ad id quod suo cohæret fonti, quodque universum cohibet, amplectitur, comprehendit, continet et vinculis unit et reddit sibi ipsi constans, consentiens, consonum, compatiens. Illud itaque existit unum universæ geniture origo compluribus naturæ viribus et privatis naturis et cunctis prorsus quibus natura imperat et quæ in ipsius sunt naturæ potestate.

Idem et monadem dicere et principium. Siquidem principium ubique maxime unum, quare de uno disputans de principiis verba faceret, et nihil interest dicere de principiis esse rem aut de uno. Omnem itaque essentiam incorpoream unum censent dici oportere viri sane illi pythagorici (1); partita vero et corporea aliud (2). Quare unum uti accipias incorporeas hypostases non egrederis et primordialium unitatum speculationem; omnes enim unitates in se invicem sunt et mutuo in unum cohærescunt, et commixtio specierum similitudo et amicitia et participatio mutua est. Sed unio qua illa junguntur multo plus uniformis et

(1) Edit. p. 14. In textu solum: οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι.

(2) Cod. habuit ἄλλο, quod rectum videtur. Edit. p. 14, ἄλλα.

inexplicabilis. Verumtamen quum hoc sit illic unio, ita admirabilis quædam est immixta ipsorum puritas, et singulorum proprietas multo exactius distinctione specierum inconfusa divina retinens et discretas vires proprias : quare alia quidem universaliora, alia permanentia, alia processione, alia conversione, alia genitricia, alia anagogica, alia opificia, alia assimilatoria. Mira sane et ineffabilis hujusmodi ἑνάδων unio, et suum cuique proprium, omnia in omnibus et singula seorsum. Nos quasi a vestigio et inde pendentes unionem propriaque venamur. — Essentiis (1) supereminent unitates ipsæ et, ut ait quidam, flores et summi vertices. Quum in eis unio sit ac discrimen, hoc tractans Parmenides, ut aperiat et pandat omnem eorum processionem superne ab abstracta unitate, vocat in hypostasim unum suum quod in rebus existentibus consideratur, aliquando quatenus unum participatur, et illud quidem procedens servat idem semper, contemplans illud multipliciter, variat vero, ut per antecedentis identitatem unionem divinarum ostendat unitatum. Si enim eam in aliis sumpseris, in aliis eamdem sumis, quo-

(1) Edit. p. 16.

niam sunt in se invicem omnes et radicatæ in uno. Sicut enim arbores suis radicibus solo defixæ hærent, et sunt terrestres, illic eodem modo et divina suis apicibus radicem in uno fixerunt, et ipsorum unumquodque unitas existit, et unum ob unionem ad unum absque confusione ulla, sed ob differentiam consequentis, modo totum, modo figuram, modo aliud quippiam suscipiens. — Minime perturbari oportet, ad multitudinem hypothesium intuentem, nec arbitrari eas subterfugere superis memoratam methodum, neque absistere a contemplatione de unitate primordialium; sed simul unionem ipsorum ostendere et discrimen. Omnes quippe sunt in eo quod in uno manent distinctæ, quod variam ab uno processionem fecerunt. Nec te ulla admiratio teneat, si in divinis unitatibus hæc dicimus. Etenim in intellectualibus essentiis ita appellare consuevimus impartibilem essentiam et unam omnem νοερὰν et mentes ac intelligentias omnes unum et unum omnes, ob identitatem cogentem et continentem universam intelligentiarum hypostasim. Quod quum ita sit, quid æstimare de ipsis oportet quæ sunt in rebus existentibus unitatibus, non uti unitæ maxime, non uti in se invicem sunt, non uti

commixtio mutua eximia, non ut nequeunt unum subterfugere. — Ubique prima suæ causæ formam tenent. Etenim corporum primum vivacissimum uti anima, et animarum prima uti mens, mens prima deus, quare et numerorum primus, uniformis, unicus, essentia superior sicut unum.

Quidam octonarium hypothesibus numerum dant. Prima (1) de uno, scilicet deo. Secunda de mente et mentis hypostasi. Tertia de animis ratione præditis. Quarta de animis ratione carentibus. Quinta de materia suapte natura idonea ad formarum typos et insignia capessenda. Sexta de materia expolita tamen et culta, formarum elegantia jam recepta. Septima de materia rudi et omnis speciei prorsus experte, orbata plane et privata, apta tamen effingi; de materia inquam per sese accepta. Octava de conjuncta materiæ specie; hæc enim ultima est inter principia post unum, post mentem, post gemina animarum genera, post materiam. Et horum unumquodque elementare principium est, species materiæ adjuncta, materia, anima, mens, et deus ipse multo prius profecto. Hæc sententia novenarium Platonis ejus verbis expressum tollit et

(1) Edit. p. 10.

rerum ordinem, quum speciem materia longe meliorem postremo loco statuendum putat. Qui igitur novem cum Platone hypotheses numerant, ita cuique rem suam subjectam distribuunt. Prima (1) de deo optimo, maximo, summo, primo, idque consensu omnium probatur. Secunda de latitudine rerum quæ mente et intelligentia spectantur. Tertia de anima nondum ratione prædita. Quarta de corpore jam ornato et honestato. Quinta de corpore inculto et rudi. Sexta de materia formata, Septima de materia nondum expolita. Octava de materiæ formis. Nona de materiæ quidem formis, quatenus tamen abjunctæ et avulsæ sunt. Ibi quidem ordo; sed bis idem inculcant. Nam expolita materies quonam pacto aut a corpore rudi aut formato sejuncta est? Rerum initia non afferunt. Non enim corpori principii vocabulum quadrare potest. Constat enim et compactum corpus atque aliunde concretum. Nec recte quintam inscribunt in qua passim locantur ea quæ nec stant nec moventur. Corpus autem tametsi, ut illi aiunt, rude et informe, movetur tamen, si cujuspiam est apud nos ponderis Timæi testi-

(1) Edit. p. 21.

monium et auctoritas. Tum male novam hypothesim posuere; quomodo enim sejuncta a materie species intelligentia solum et cogitatione principium fuerit? Nam principia ipsa hypostasim intelligentia et cogitatione non habent, sed essentia et re. Alii (1) hypotheses ita dixerunt. Prima de deo et diis, de uno, de omnibus divinis unitatibus intelligibilibus. Tertia non de anima, sed de melioribus nobis generibus, angelis, dæmonibus, heroibus, deorum ordini proximis, anima altioribus. Quarta de animis rationem nactis. Quinta de secundis animis. Sexta de materiæ formis et omnibus seminariis rationibus. Septima de materia ipsa. Octava de corpore cœlesti. Nona de genitricem vim habente et sublunari corpore. Recte ii quidem sed meliora genera circulo ambiunt, non recte; sive enim intellectualia sunt, habemus in secunda hypothesi de omni νοερᾷ latitudine sermonem; sive animalia ea in hypothesi de anima continentur, tum in postremis hypothesibus non principia ponunt; cæteræ quatuor absurda quædam ostendunt. Eo (2) potissimum spectat Parmenidis mens ut demonstret, quo pacto si sit unum, omnia quæ

(1) Edit. p. 23. (2) Edit. p. 24.

sunt procreantur; quod si non sit, perierint omnia, et prorsus reliquum fuerit nihil; et omnis methodus ita jubet demonstrare positione verorum et falsorum ademptione. Si providentia sit, omnia recte habebunt, sin minus, improbe omnia, sed universum corpus rerum et membra perperam et male gubernantur. Hæc proinde Parmenidis mens. Si unum sit, omnia, si non, nihil hypostasim assequuturum et tota perierit natura. In quinque igitur hypothesibus rerum principia spectantur; in aliis quatuor, quæ absurda adveniant uno adempto. E Rhodo philosophus (1) ita sentit. Omnes enim hypotheses decade complectitur. Prima: si unum sit, sequuntur afflatiora philosophiæ dogmata. Sexta: si non est, nihil huic subjectioni consentiet. In secunda et septima de intelligentia et de iis quæ ei subsunt. In tertia et octava de iis quæ menti ratiocinanti subjacent. In quarta et nona de formis corporeis. In quinta et decima de susceptaculo corporum. Cui quidem opinioni, quoniam multa accidunt incommoda, nos minime assentimur; tum quoniam numerum Platonis plane tollit. Ad Plutarchum (2) nostrum avum accedimus

(1) Edit. p. 25. Nonne Posidonius?

(2) Edit. p. 27. Non Chæronæus, sed filius ille Nestorii,

priscos sequutum eruditione. Is novenarium amplectitur: id tamen cum juniore sapit doctrina, qui in quinque, si sit unum, vera dogmata colligit, in reliquis absurda, si non sit. Etiam primam dicit de deo hypothesim. Secundam de mente. Tertiam de anima. Quartam de specie in materie immersa. Quintam de materia. *Alia* (1) attribuuntur uni. Mos quippe familiaris erat Pythagoricis unum dicere omnem essentiam incorpoream et abstractam, *alia* corpoream et in corporibus recumbentem. Hæc vir ille ex priscorum auctoritate. Nos itaque quid super his tantis et ejusmodi Platonis interpretibus dicturi sumus, quid nostris ex adytis et penetralibus adjiciemus?

Horum nobis sermonum dux factus Athenis (2) et lucem quum accendisset mentis et intelligentiæ, alia quidem ad formam magis theologiæ consentaneam referens, primam hypothesim voluit de deo esse supremo et primo; secundam de intelligibilibus; sed quoniam late ea patent suntque divûm multi ordines, suum cuique divinorum ordinum a Platone vocabulum symbolice inditum est, cum

magister Syriani, qui fuit ipse Procli magister in schola Atheniensi, unde illum Proclus προπάτορα dicit.

(1) Ut coddss. τὰ ἄλλα.

(2) Edit. p. 31. Syrianus.

suis pronominibus philosophiæ minime alienis, nec decantari solitis ab illis qui theogonias couscripsere. Tertia de anima non omni, sed ea quæ post divinam est; omnem enim divinam animam in secunda contineri. Ideo Plato ait: Unum igitur et temporis particeps; hoc autem animarum proprium primarum, non mentium, de quibus nec licet loqui Erat, nec Erit, sed solum Est sempiternum universa essentia. — Etsi quidem velles audire hypotheses suo ordine: prima est de uno deo, quonam modo gignit et omnes deorum ordines administrat: secunda de divinis ordinibus cunctis, quemadmodum ab uno processerint: tertia de animis diis similibus, essentiam, sed non deificatam nactis: quarta de materialibus, quomodo producuntur, quibus ordinibus a diis: quinta de materia, quomodo non particeps idealium unitatum desuper a superessentiali et una unitate hypostasim consequuta. Nam usque ad materiam unum et unius irradiatio venit, illustrans materiæ naturam incertam, obscuram, opacam.

Esto, inquit Plato, *si unum sit aliud quicquam etc.* (1). Scopus de Deo solum, de re quæ

(1) Edit. p. 34.

habet essentiam et hypostasim, non de eo quod ἀναπόστατον, ut nonnulli censuerunt, de quo negantur omnia. Omnes dii sunt ἑνάδες unitates essentia superiores et vulgo rerum supereminentes et essentiarum apices. —Sit omnis Deus unum, sed non adeo abstractum ibi unum, sicut ipsum primum unum, nec adeo ignotum et incircumscriptum: verum si et Plato ipse, in primæ hypothesis calce, nec illud essentiæ particeps inquit unum, nec ab ulla participari essentia; quomodo potest hoc aliis unitatibus connumerari? Omnes enim unitates ab essentiis participantur. Sicut igitur si quis nullo corpore uti animam dicit, non de omni anima loquitur, sed de sola imparticipata, et si nec omnino participari mentem ab anima solum dicit mentem imparticipatam; itidem et unum superessentiale, omninopotens, ab omni essentia et esse omni abstractum, solum primum, summumque unum dictitat et imparticipatum; sed non omne utcumque unum. Imo enim id unum etiam supra unum, nedum supra essentiam esse ait; neque enim hoc proprie cognominari potest. Uti homo proprie per animam, ita et proprie per unum deus. Necesse est primam subjectionem de deo esse solum, quatenus est is parens deorum multitudinis;

ipse exemptus e multitudine, nec in numero eorum constituendus et ordine, qui a se prodierunt, unde et omnia ab eo ipso negantur uno, uti omnium summo et eminentissimo, ab omnibus exempto; cuncta deorum insignia propria descripsit, ipse incircumscriptus, simpliciter unum, non unum, non intelligibile, non intellectuale, omnium hypostasium fons, omnium unitatum, ante omnem multitudinem. Causa prima intelligibilis pater dicitur et intelligibilium apex et omne νοητὸν complectens. Primus vero deus summusque, qui in prima hypothesi decantatur, non pater, sed omni paterna melior deitate et major, ille nempe contra distinctus, quod ad potestatem et mentem, a causis quarum ille genitor dicitur, implet trinitatem unam illis adjunctus; is vero primarius revera Deus exceptus ab omni comparatione et distinctione erga omnia. Is multo plus intelligibilis pater, nullius enim est secundorum, nec participatus omnino, nec sub essentiam ullam cadit aut intellectualem aut intelligibilem; sed unum superius cunctis unitatibus quæ participantur, raptatumque et abstractum ab omnibus ejus quod est processionibus. Is nobis scopus præscriptus intelligatur primæ hypotheseos: profugere ab uno quod

est, ad ipsum ipsissimum reverti, undique absolutum et liberum extra omnem aleam numerum, vulgus, turbam, ordinem divinarum essentiarum (1).

Ambigitur quomodo, dum a suo peculiari uno Parmenides pollicetur initia se capturum, a negationibus incipit unius, non affirmationibus. In poesi nihil negat; etenim unum integrum membris ipsum esse ait, quietum, necessarium, et errare negantem unum esse. Nam viam ipsam esse affirmat persuasionis secundum ipsum; quæ vero non esse inquit et non esse oportere; *sane inquam ego a persuasione, prorsus* (2) *alienam esse semitam.* = Hic alius urget scrupulus: an vis an imbecillitas humana usum negationum intulerit, vel nostro meliora animo et ingenia humanis altiora, ipsum quoque unum analogia et negatione capiunt? Hoc sane dicimus mentem paribus ad species notionibus ea nosse et capere, νοητὰ affirmando. Par enim cum pari, simile simili, *vicinum vicino coit* (3) et quod noscit hoc est; quod vero ait, id noscit; quod igitur est, hoc ait. Duplices unius notitias mens habet, aliam uti mens, aliam ut non mens, et aliam uti ad se

(1) Edit. p. 41.

(2) Edit. p. 50. Cod. habuit πανταπειθέα, ut fragm. Fulleb.

(3) Edit. p. 52.

conversa sese capit, aliam ceu ebria et afflata nectare (1), et aliam quatenus est, aliam quatenus non est. Aliam ergo negative, aliam affirmative habet. Tum divini quidam animi per suas summitates et unitates afflantur circa unum, et divini animi per intelligibiles vires sese noscunt et suam essentiam incorruptam, et rationes revolvunt suas, per imaginativas sensibilia præsumpserunt et regunt decenter ac opportune, et omnes quidem aliæ cognitiones suæ affirmativæ sunt : quæ enim sunt res ut sunt, norunt, idque affirmationis proprium existit. Afflationis autem opus circa unum negativum non quod sit, sed quid non sit, per melius quam quod sit. Quod si mentes et divinæ animæ negationibus unum concipiunt, quid contemnere necesse est animi nostri infirmitatem? Sicut in Epistolis inquit: Hoc est animo omnium fons malorum, quod *primi* proprium est quærere et ratiocinio illius cognitionem adtentare, quum deceret excitare in nobis unum, ut par pari, simile simili, si loqui fas sit, nosse aliquo modo juxta nostrum ordinem potentes efficiamur. Ut enim opinione opinabilia capimus, ratione rationabilia et mentis oculo

(1) Edit. Deest φησί τις p. 52.

intra nos intelligibile, ita et uno unum; hoc autem idem unum eo quod non est, non nihilum tamen quod ab omni hypostasi procul et ἀνυπόστατον ante ipsum esse, ante esse vivere, ante vivere intelligere. Quod non intelligimus, quod non vivit, quod non est, unum quomodo. Quod nullo modo unum nulla ratione est, unum ante esse non est, non tamen nihil. Unum enim quum sit, dici non potest nullum. Non esse igitur ipsum dicamus et intelligamus eo quod intra nos est illi simili. Etenim in nobis inest semen illius non esse, ne ad infinitum subducti ignoremus et imaginatione non existens, sed non afflate proferamus.

Multitudo, totum, pars, principium, medium, finis, terminus, figura, in alio generatio, tempus, effabile, scientia, moveri, idem, aliud, simile, dissimile, æquale, majus, minus, senius, junius, esse, nomen, opinio; hæc omnia negatione abjunguntur ab uno. Cur? Non credo illis qui ponunt duas tantum, divisionem et continuum, quanti species; nam Pythagorici et Plato multis locis clamant circa quantum disciplinas versari tres arithmeticam, geometricam, stati-

(1) Edit. p. 54.

cam; nec omnia accepta quanti naturæ sunt, ut formam habere, moveri, stare. Neque credo illis item qui decem categorias in his volutant. Non enim hoc solum sub categorias decem, sed et alia permulta quorum mentionem nullam fecit Parmenides: aut si qui quinque entis genera decantant ab uno dirimi, essentiam, idem, alterum, motum, statum. Adde figuram, totum, tempus, numerum, simile, dissimile non genera entis. Quicunque vero unitate hæc omnia monstrare volunt, omnium fidedignissimi sunt. Omnia continet in sese unitas et aliis omnibus præsens, stans, mota, manens, procedit, multiplicata a seipsa non exit. Adde quod mentis imitamen est monas; quare multo prius in mente hæc omnia præsumpta; et idcirco ab uno tolluntur. Etenim hæc quoque videns Parmenides in carminibus circa revera existens illic et sphæram reponit et totum et idem et alterum; simul enim ipsum et sphæræ simile magnitudini a medio, æquale prorsus et membris integrum vocat quietum (1): sphæra intelligibilis quidem mens, rationabilis monas, sensibilis vero mundus, hic umbras et simulachra ferens in sese deorum immortalium. Hac ra-

(1) Edit. p. 56.

tione ergo omnes numeros absolvunt, qui monadem invehunt, ab ea ad mentem transeuntes et negantes ab uno hac mente superiori. Nihil enim magnificum, sublime, sacrum, unum si monade altius; qua quidem etiam mens ipsa longe superior; et si mente ipsa majus quiddam existat et mentis plenitudines vincens. Nec vero in causam afferunt cur hæc præsumpta solum, nec plura, aut pauciora. Non enim in monade hæc tantum sunt; sunt nempe et complura alia, par, impar et iis subjectæ species, cur ex omnibus sola hæc; certi nihil et plane dictitant. Solus ergo (1) omnium quos novimus dux noster Platonem comitatus in divinarum cognitione perspexit quemadmodum omnia quidem quæ in ordine affirmat per secundam hypothesim illa eadem ab uno emovet. Non enim in ordine rerum omni omnia eadem ratione panduntur; sed alibi quidem multitudo, alibi vero alia quædam divinorum proprietas. Ut enim e Sophista perdidicimus primum unum existens, secundo loco totum, tertio universum; et uti in Phædro post intelligibiles deos, abscolor, figuratione carens essentia; secundo color, tertio figura, et in cæteris

(1) Edit. p. 57.

itidem. In alio rerum ordine alia revelantur. Illud scitu dignum multos esse in νοητοῖς ordines theologis pertritos et decantatos, trinitates tres, quas plane explicabimus in secunda hypothesi. Sunt et in νοητοῖς ac νοεροῖς illis cognatæ, pares, respondentes trinitates totidem. Quæ quum ita sint, constat multa hæc per primam et intelligibilem multitudinem subjici oportere; hæc enim multa, quatenus multa, ab uno dumtaxat substiterunt; unde et trinarium a superis permanat ad postrema usque in νοηροῖς, in supermundanis, in sensibilibus; et quicquid quacumque ratione cepit in essentia sortem, nactum hujusmodi trinitatem est. Nam in tria mens (1) siquidem a patre decidi, cunctas ait nescio quis divum, cujus velle est annuisse et omnia decisa jam. Hæc est ergo multitudo prima intelligibilis ab uno in lucem edita, quæ videbitur fortassis ab uno primum divelli.

Illud verbum *age* (2) præ se fert impetum, anagogicum nescio quid, quod dormitantes excitat et ignavos. Defectio est à deo ignavus mortalis. Oportet enim, si volumus, a negationibus ad intelligentiam unius evehi, nos ip-

(1) P. 64. Ut cod. D. Vid. N° 17. Collect. Oracul. Chald. a Thom. Taylor, in Classic. Ephemerid.

(2) Edit. p. 68.

sos a nostris propriis moribus excitare : tollenda varietas vitæ, exuendæ multæ curæ, solam ipsam per se agere decet animam, ita ei divinum panditur, et patet ipsa ad captum virtutis afflativæ. — Si per esse unum et primum, idem, primum non deus quispiam, sed per sese deus. Nam architectus plane deus quidam et pater : at primum non architectus, non pater, nec deus quivis et omnis aut architectus aut pater. Primum vero simpliciter deus, et dii omnes ab illo dii, quidam vero architecti vocati, per architectum et patrem, ab architecto (1) primo aut patre. Vocetur igitur unum simpliciter deus causa omnium deorum quatenus deorum et non deorum quorumdam.

Quicquid plura ambit, complectitur vimque plura continendi nactum est, jure quidem bono ad unum accedit propius. Namque unum ipsum, omnia continendi et complectendi amplissimo sinu et capacissimo vim habet, nihilque extra unius imperium latissimamque potestatem, nec privatio quidem et rerum ima.

Omne totum omnino multitudinem cogit. Omnis totalitas omnino ἔμφασιν habet partium suarum, totalitas enim in parte et omnino com-

(1) Edit. p. 71.

paratur et coordinata est ad partem, et non solum totum est sed et pars; totalitas vero ex partibus, quare et ex multitudine. Totum igitur nullo modo unum; si enim omne totum cum multitudine, unum vero sine multitudine est, non igitur totum unum. Rursus pars alterius partis est, itaque id quod partes habet multitudinem habet. Omnis enim pars unum quoddam cum aliis complere vult, sed unum ab omni multitudine alienum, non igitur pars. Receptum est autem quod neque totum est, neque igitur totum habens partes; nam sive unum sit totum, sive habens partes, unum multa erit, sed unum non multa, igitur non totum.

Ubique tam Plato quam cæteri theologi actiones e viribus, vires ab essentia pendere prædicant (1).

In trinitate totum (2) perfectum est. Dualitas tamen totum quoddam ut principium omnium partitorum. — Mundi (3) partem dixeris quemque nostrum, non quod integretur universum, ut totum, ex nobis; nec enim imperfectum fit universum ullo nostrum intereunte; sed quoniam ordine quodam invicem conjuncti sumus cum universi partibus integrantibus

(1) Edit. p. 83.
(2) Edit. p. 89.
(3) Edit. p. 91.

quasi in una familia et domo, et omnino sumus in mundo tamquam in uno animali et ipsi universi partes, et integrum ipsum reddimus et absolvimus, non quatenus est, sed quatenus fecundum.

Alia (1) consurgit ambiguitas : quo pacto Atheniensis hospes in Legibus deum vocat originem, medium et finem omnium rerum quæ sunt. Nonnulli aiunt primum habere initium et non habere, occulte quidem habere sed divisim non habere; omnia nempe in eo ineffabiliter et incomprehensibili nobis modo, sibi soli cognito; multitudo primo certe non convenit absolutissimo et alienissimo ab omni multitudine; unum ante omnem divisionem et multitudinem unitam aut discretam, sed hæc missa faciamus putida. Alii respondent venustius : In Legibus de deo agi primo, dum Parmenides agit de deo alterius ordinis. Exactius tamen dux noster solvit instantiam dicens : Idem non esse spectare et considerare unum in sese et ad alia; unum enim deus, ad alia habet initium, medium, finem. Hæc enim quum in pluribus sint, deus vero quoniam præ omnibus est, habet principium, medium, finem, sed pure. Constat illum tria hæc esse; sed non

(1) Edit. p. 92.

ideo ipse tria hæc habet. Aliorum igitur est principium, sed non secundum ipsum dividitur in hæc tria. Etenim principium omnium est quoniam inde omnia; et finis, quoniam ad eumdem omnia; omnis enim partus et omnis natura ad unum, ut solum bonum, porrigitur; medium autem, quoniam centra rerum omnia sive intelligibilium sive intellectualium sive anima insignium sive sensibilium in unum ipsa dividuntur. Igitur erit initium et finis et medium omnium unum, ipsum vero in sese horum habet nihil; quoniam nihil aliud quippiam admittit. Sed nec ad alterum refertur; neque enim principium habet, eo namque nihil potius; nec est ab ulla causa, nec finem habet, nullius quippe rei gratia est. Igitur ab omni alio exemptum est unum, et ei nihil opus est afferre, sed permanendum in negationibus. Etenim quum ipsum dicimus desideratum, aut finem aliorum, innuimus extensionem. Naturæ namque necessitate omnia post primum, et primum affectant omnia; etenim quo pacto ipsa ei tanquam centro et radici hærentia ac insita primo, possent non sui fontis, originis, causæ, desiderio trahi ac duci (1)?

Quærere hoc loco (2) rursus assolent quo-

(1) Edit. p. 95.

(2) Edit. p. 97.

nam pacto infinitum unum. Quidam aiunt, quoniam percurri minime potest quasi omnium terminus. Dici nempe solet infinitum bifariam, id imprimis quod nequit aut capi aut percurri transigive, necnon terminus ipse cui terminus non est alius, unum vero utrinque infinitum utpote incomprehensibile, incircumscriptum ac finis omnium, nullius termini egens. Alii infinitum quoniam immensæ potestatis, omnium rerum parens et omnis infinitudinis, per universa longe lateque vim suam et dona propagans; cuncta quippe uno continentur, atque ob id etiam sunt, nec subsistere quidem absque uno possunt suapte natura. Alii vero quoniam menti adscribitur terminus, animæ vero motio, aiunt unum propterea menti animoque præstare. At nos sane hæc grata duximus; magis tamen minusve recepta nobis sunt. At fide magna scitabimur nostrum ducem, in iis probe ac recte Platonis venatum sententiam, et monstrabimus veritatis studiosis imprimis quot in rebus infinitudinis ordines sunt, deinde quales termini processiones; deinde quod hoc loco infinitum. Ut ergo ab inferioribus exordiamur, primus infinitudinis gradus in materia informi; formæ enim et species materiæ fines existunt; secun-

dus in corpore sine qualitate; tertius in qualitatibus primis ubi et magis et minus est; his namque et in Philebo Socrates infinitum depinxit; quartus in generatione, quoniam semper circulo incessante convertitur, nec unquam conquiescet (1); quintus superior, in infinita moventis vi, quam tametsi corpus suapte natura et facultate minime capiat, mentis tamen beneficio et ope sempiternum est corpus et motus infinitus nunquam desiturus, perpetuus, idem, faciens initium finemque; sextus adhuc altior in anima; transitorie namque intelligens, vim perpetuæ motionis habet semper mobilis, connectens periodos mutuos et immutabilem conficiens actionem; septimus superior etiam ante tempus in mente; hæc enim minime transitoria et semper tota simul, integra, solida, adest præsens et sempiterna et immensæ potestatis; quod enim in ea immotum quid et indeficiens essentiæ est et potestatis non deficientis et semper vitam agentis vigilem, excitatam, experrectam, qua et quicquid movetur moveri semper potest, particeps in motione ipsa infinitudinis permanentis. Octavus superat mentem. Etenim infinitum est unum ipsum magnopere decantatum,

(1) Edit. p. 99.

quatenus universam continet intellectualem infinitudinem, unde et menti vita sempiterna. Ad ipsam igitur primam originem et fontem infinitudinis refugiamus, et arcanam omnium causam infiniti genitricem, et cernes cuncta illic infinita per facultatem. Tale namque, si vis idem infinitum hujusmodi apud Orphæum Chaos; de quo et ille cecinit οὐδέ τι πεῖρας ὑπῆν (1). Chaos vero primo infinitum et solum infinitum, et totius infinitudinis fons intelligibilis, intellectualis, animalis, corporeæ, materialis. Hi ordines et posteriores semper a prioribus pendentes materiæ ab æterna generatione; hæc ab æterno motu ætheris, is a divina anima propter irrequietam circuitionem perficitur. — Ut ordo pulchrorum a pulchritudine per essentiam et ordo æqualitatum ab æqualitate per essentiam, ita infinitudinum ab infinitudine per se. Nunc ad catenam termini veniemus. Duas nempe causas has simul Deus progenuit, finitum et infinitum, aut quoniam vis loqui nos Orphice, ethera et chaos. Infinitum enim chaos est, ut largiens donum omnis facultatis et omnis infinitudinis et vim habens alia continendi, utque infinitorum infinitissimum; terminus au-

(1) Edit. p. 101.

tem æther omnia finiens et metiens. Primus igitur terminus per essentiam terminus et fons et centrum omnium est terminorum intelligibilium, intellectualium, supermundanorum, mundanorum, ipsum omnium metrum et terminus præexistens. Secundus enim ut metrum et terminus vitæ mentis, constans et mixtum ex termino et infinito unde nec primum infinitum; quod enim primum selectum ab omnibus mixtis est, ut inquit Socrates in Philebo. Tertio terminus in mente, uti manet in eodem intelligens una, æterna, eadem vita; quod enim ἀμετάβατον minime transitorium et stans finitæ naturæ est, et omnino numerus. Quarto terminus tempus, ut numero procedens et metrum animi periodorum; semper enim metiens et definiens alia, termini causam et rationem participat. Quinto animi periodus, et qui identidem conficitur circulus metrum est invisibile omnium visibilium motionum; a vitali enim circuitione definitur omnis quæ aliunde movetur revolutio. Sexto in eodem et circa idem ætheris vertigo. Septimo indeficiens specierum materialium hypostasis; nulla nempe ex toto perit. Infinitis enim genitis varie se habentibus, tamen certæ, definitæ, terminatæ species stant, eædem

non plures aut pauciores. Octavo τὸ *quantum* in materialibus. Nono qualitate vacans corpus ut totum; non enim est magnitudine infinitum, sed tantum quantum universum; oportet enim totum subjectum dici universi. Decimo forma ipsa materialis quæ materiam continet et circumscribit termino et forma. Unum ultra et supra terminum quemcumque. Dicitur vero metrum in Legibus (1) Deus omnium, omnium desiderium, amor, deliciæ et omnibus præscribens vim, dignitatem; hic canitur infinitum nullius termini, nullius alterius metri indigum, super omnem terminum, sine principio, medio, fine, sine ullis extremis, impartibile seu partes non habens, sine multitudine et negatione omnium significationum infiniti, non habens extrema, neque initium, medium, finem sine figura igitur; nec enim rotundæ particeps esset, nec rectæ.

Cur (2) *rotundum porro id est?* In divinis rebus ii sermones, non mathematicorum vulgarium. Rectum quid? immota et minime deflectens intelligentiæ vis. Rotundum? coiens in sese atque agens; in carmine Parmenides ita:

(1) Edit. p. 105. (2) Edit. p. 112.

σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ Μεσσόθεν ἰσοπαλές; ipse agitat mens sphæræ magnitudinis instar; undique ex medio pura atque ens (1), ad quod poema alludere videtur Plato. Nos autem hæc minime probamus distare a veterum sapientia, et seipsum accusare Parmenidem idque in Platonis ipsius scena, quum talis personæ majestatem et gloriam omnibus fere locis tantopere commendatam cernimus. Atqui ita accipiamus eas figuras, ut in rectum progressio significetur sui ipsius finem absolvens. Intellectualium igitur unumquodque recto in omnia prodit, ad bonum convertitur suum, quod est in unoquoque medium, quoniam undecumque unumquodque ex æquo ipsum amplectitur et quasi ad centrum illud agit omnem suam multitudinem et omnes vires suas. Rotundum autem est intellectualium quodvis quia omnia intellectualia e medio æque distant, et bono proprio ex æquo unita sunt, unde non magis minusve distant instar equorum animi nostri; nam alius ad bonum ducit, alius pondere inclinat ad terram, sed intellectualia undique ex æquo ipsum attingunt centri ordinem. Pro-

(1) Edit. p. 112. Multum, distat hæc versio a nost coddss.

cessione cuncta sunt prima, media, postrema: at conversio omnia convertit et in unum reflectit et revolvit, et ad unum cogit, communes scilicet omnium rerum delicias. Divina genera sunt quæ conversione maxime describuntur; animi deinde recti et rotundi participes, instar lineæ prodeuntes, more circuli reflectentes, et ad sua revertentes principia. Postremo idem in sensibilibus videtur; figuræ hinc rectilineæ, et sphæræ omnium mundi figurarum concentrices. Timæus idcirco universum in sphæram mundum digessit, et sub figuris quinque æqualium laterum et angulorum quinas ejus partes excoluit, et ea omnia sphæræ typo circumscripsit et vicissim, unde et constat figuras has desuper e quodam divino venire sublimiori ordine. In generatione hæc iterum duo, rectum et rotundum, quæ more circuli per sua in sese vestigia revertitur, uti in Phædone scriptum est. Sicut in rectis via omnino per medium ab altero extremorum, sic desuper ab intellectualibus transitur ad genita usque. Sed si unum non a sese emicat, non reflectit in sese, constat nec recti particeps, nec rotundi. Tum quo se vertat, non finem habens ullum alium, non quicquam aliud quod desiderare queat? Abhor-

ret igitur ab omni figura unum, idque Plato unum per contraria et pugnantia figurarum genera persuasit. Et cernis rursus quemadmodum et hoc per superius dicta cogit, uti nec initium nec medium nec finem unum habeat, geometricis necessitatibus semper secunda prioribus demonstrans.

Negationes sunt affirmationum (1) matres.— Si figura unum contineretur, in multitudinem unum transmigraret et unum multa foret; connectit igitur Plato multis figuram per partes. Hæc autem omnia genera posteriora uno commonstrat.

LIBER SEPTIMUS (2).

Antequam manum porrigas ad syllogismorum necessitatem, conclusionem rursus procecinit, ante scientiæ vias intellectualibus intuitionibus utens. Atque idem semper in omnibus consequentibus præstabit.— Inquit Parmenides de uno per sese: quod idem in se eodem manet et per sese, adeo solidum illic manet; fortis nempe necessitas termini in vinculis tenet sec-

(1) Edit. p. 116.

(2) Cod. habet : *segmentum sept.*

tionem (1). Utrimque prohibet; causa est quod non imperfectum tale, si fas loqui. Mens nusquam ad posteriora; in seipsa enim per sese subsistit, et cohibetur a sua causa et, si velis theologice effari, paterna. Omnis enim mens patris est mens, sed alia universi patris, suæ trinitatis patris alia. Cohibetur igitur a patre mens, unum desiderat, uno continetur. Animæ in superioribus sunt duntaxat, utpote in mentibus a quibus exsuperantur. In sese autem et superioribus mens, in suo inquam patre et vi paterna; hucusque omnia in alio. Quicquid sese movet et quicquid in seipso est dualitatis (2) particeps et minime unum. Dualitas vero ipsa est multitudinis fons et ratio, et habet in se quasi in sinu et utero multitudinem quamlibet. Deinde quoniam aliquid est continens in seipso, oportet et quod continetur esse. Atqui demonstratum est nihil existere in uno tale. Nec enim ut totum partes contineri potest, neque ut figura ullius figuræ particeps. Igitur demonstratum ante fuerat dualitatem non habere unum.

Vide quæso... Negat ab uno statum et motum, id quod Parmenides in suis poematis et

(1) Edit. p. 118, leg. τόμην. (2) Edit. p. 137.

merito de uno ente affirmavit. Illud, inquit, integrum, incolume, solidum, unicum, intrepidum et tranquillum (1), simulque ingenitum; rursus, id quod motu cietur suo, motum magnorum in finibus vinculorum; idem rursum. In eodem imitamen, et in sese constat. Item firmum illic inconcussumque constat et nosse illic et esse idem. Non enim sine esse ipso nosse reperitur. Motio et status in essentiis videntur rerum. Motio namque processio essentiæ est, et statio in causas erectio. Manens enim progreditur unum omne, et essentiale quidem ante identitatem est et alteritatem. Idem enim et alterum fiunt quum a causis prodeunt res, et idcirco motus et statio præferuntur identitati et alteritati in Sophista; post ens motus et statio, deinde idem, alterum. Ens unicum est sine oppositione: motio bifida, statio trinaria, reflectione, erectione, processione. Identitas quaternaria, ejusdem enim longitudinis numerorum primus quaternio. Alteritas quinaria (2), hæc namque par et impar dirimit.

Nonne quod circulo circumfertur, etc. . . .

(1) Edit. p. 141. Plura hic quam in nost. Coddss.

(2) P. 144.

Geometricis (1) necessitatibus cogit unum expers motus circularis. Is per medium et extrema, sed unum, ut jam patuit, caret extremis et partibus, ideo sic moveri non potest. Ad verba, *in medio*, sphæram vult, quoniam centrum est cur innititur circulatio omnis; quo moto totum oportet moveri, et super hoc totum conditur tamquam sua basi; ita et in Politico, ubi sapiens ait: minimo pede universum incedit, centrum minimus pes. Nos et illud quod post unum statim est, melius esse quam vim ullam dicimus; imo vero potentiæ dat hypostasim et multo magis actione melius est. Si enim primæ trinitatis intelligibilium existentia est ultra omnem potentiam et actum, quanto magis unum quod omnem transcendit existentiam, melius est quam agere! Nil mirum si causa omnium ita erit ante omnem actionem, nisi ante omnem actionem primum a seipso productum actionem ipsius aliquis velit appellare. — Quatuor (2) problemata explicantur. Primo, unum non a seipso alterum. Secundo, unum non est ab aliis alterum. Tertio, unum non est sibi ipsi idem. Quarto, unum non aliis est idem; ex-

(1) Edit. p. 153. (2) Edit. p. 172.

trema perspicua, media vero difficillima. Et primo patet quod non a seipso alterum unum. Nam uni affinius idem; unde difficilius emovetur ab uno idem; unde assolent dialectici dicere dissimilitudines in cognatis quærere oportere, similitudines in diversis, non contra. Si unum a sese alterum, ab uno omnino erit alterum; ipsum enim unum quoad ab uno alterum non unum.

Sed *neque alterum ab alio.* (1) Secundum problema facilius reliquis, difficilius primo, idque confirmat ex eo quod nihil admittat ab aliis unum; id enim axioma in uno aliisque divinis causis omnium verissimum, non cœlum in sese mortalium quicquam admittit. Itaque nec unum a proprietate entium repleri potest. Nullo modo igitur erit cæteris idem; ea enim participaret si quid ab eis admitteret, quia et illa unum quoddam aliud participarent. Sed nec unum ambo potest participare; melius enim uno nihil, neque magis unum; et ascensus ad unum non ad multa; semper enim superiora magis unica; nec anima quidem quicquam a corpore admittit; nihil enim admitti potest, nihil recipi a

(1) Edit p. 174.

deterioribus. Aliud unum participatum et primo unum, desideratum cunctis rebus, et imparticeps preæxistens universis, et unum sine multis permanens. Quod participatur non omnino unum; nullo modo igitur idem est aliis unum, id quod ex communibus animi sententiis demonstratum. Demonstratio hæc: si unum alteri cuipiam omnium idem est, non uni enti erit idem, ipsum enim est unum; et simul cum hoc manifestum quod duplex esse nequit revera unum; essent itaque duo disjuncta invicem. Unum igitur solum est, a quo quod abest non unum. Si alteri ergo idem unum, non uni hoc idem est; etenim uni idem unum est, et quod non homini idem est non homo. Si igitur alteri in sese cuipiam idem unum, non unum est unum; si non unum, alterum ab uno. Quo quid absurdius? Satis erat in contradictionem per tria sermonem producere.

Dicendum, quod quædam est essentialis multitudo in rebus quæ sunt, alia ab extrinseco superveniens et quasi peregrina et adventitia; prior in speciebus subsistit, alia in rebus materiæ mersis.

Identitatem quidem (1) cum alteritate et

(1) Edit. p. 185.

multitudine coire convenireque possibile, sed unio est unio, at unum ultra coordinationem cum multitudine. Nam tametsi multa identitatem possunt participare, non tamen unum quatenus multa. Nam idem in multis etiam, unitas separata a multis; unde merito ostenditur quod unum non est identitas. Terminus omnis identitatis largitor entibus, et infinitum omnis discriminis et divisionis parens. Sicut ergo est unum super terminum omnem et infinitum, ita et super (1) omnem identitatem et alteritatem divinam et in rebus subsistentem.

Sed neque simile, etc. Transit ab ordine illo ad alium proximum, cujus proprium est solum supermundanum esse; et mundana cuncta genera et absoluta νοεροῖς diis assimilat, monadi architecticæ abstractæ, omnibus imperanti.— Missis negationibus hymnum theologicum in unum inchoat. Non ergo categorias ut placet aliis prosequemur.— Valeant categoriæ (2), sive recte eas prædicantibus sint sive prave distributæ. Nihil enim ad rem pertinent. — Si quis de ipso requirat; unde quod idem passum, simile? Respon-

(1) Edit. p. 187.

(2) Edit. p. 196.

dendum, quia identitatis filia similitudo est, sicut unius identitas; hæc et unum participat et a similitudine participatur; hoc autem est esse passum, scilicet participare aliud et procedere, secundum aliam antiquiorem causam. In Sophista passio dicitur participatio.

Hic versio magis magisque barbara vix intelligibilis evadit, et nullam fere præbet medelam lacunis quas nostri codices habent, p. 198 et 199, 200 etc.

P. 198, l. 5, 6. Codd. ὑφειμένην δὲ οὖσαν καὶ δύναμιν. *Versio* : Interiorem præ se ferentes vim.

Ibid. l. 17. Προσφόρως οὖν τῇ τάξει ταύτῃ ἀφομοιωτικῇ πεποίηκε καὶ ἐνταῦθα... Ἀρχὴ τὸ τέλος ἀφομοιοῦται τῶν περὶ αὐτῶν λόγων. *Versio, absque ulla lacunula* : idque valde accommodatum est ordini assimilatorio finem initio connectenti; quum, ubi de eo disseritur, sermonum finis initio par similisque respondet. Alius tamen in primis conclusionibus modus....

P. 199. ἢ ἡ τάξις τῶν .... πασῶν τάξεων, ἀλλ' ἔχουσι. Eorum namque fastigium et summa non est, aut species specierum, aut ordo.. *hic lacunulæ indicium ut in Coddss. Post* : omnium, sed medium tenens inter species et divina genera processionum.

P. 200. Ὡς γὰρ αὐτὸ προείπομεν . . . αὐτῶν τῶν ὀνομάτων. Versio : Ut enim ipsum appellabamus. . . . *hic lacunulæ indicium ut in Coddss. Post* : ipsorum nominum usum afferentes..

Ibid. p. 200. Καὶ ἐπεὶ, ὡς εἴπομεν, εἰ τὰ ἄλλα ὅμοια τῷ ἐνὶ λέγοι τις εἶναι, *absque lacunulæ signo quidem , sed non sine corruptela.* Versio : Quoniam et ut dicebamus. . . *hic lacunulæ signum. Post :* alia uni similia.

Ibid infra. Οὐδὲν γὰρ ἐπὶ τῶν εἰδῶν τὰ ὅμοια τοῖς εἴδεσιν ὁμοίοις ὅμοια συγχωροῦμεν ὑπάρχειν. . . *absque ullo lacunulæ signo et absque corruptela, ut videtur.* Versio : Nec enim. . . *lacunula. . . Post* : specierum similia speciebus similibus similia concedimus esse.

Ibid. infra : τὰ γὰρ ά . . . ἐν τούτοις . . . τοῦ ἑνός εἰσι δόσεις. Versio : simile exemplaribus. . . *Hic lacunula non ita brevis. Post* : in his (*absque lacunula*) unius munera sunt.

P. 209. lin. 16. *Lacunula est in Coddss. at versio ita contrahitur , ut ne vestigia quidem hujus loci exhibeat, saltem in exemplari meo.*

P. 211. lin. 1. Ἀλλ' οὐ προσθήκην οὐ προστιθέντος· Versio : Sed non additionem addente, *absque* οὐ. *Recte.*

Ibid. lin. 7. *Lacunula est, at locus hic omissus est in versione,*

Infra linea 13. *alia lacunula, quam versio ita implet aut transgreditur*: ne si bifidum, non unum vere, unum enim per se, non uno affectum, non concretum cum illis quæ ipsum mensurent.

Pag. 212, ad not. (2) — P. 213, ad not.(3): — Pag. 229, ad not. (1). — Et p. 231 ad not. (1) *Loca corrupta omisit versio.*

P. 237. lin. 12, 13. Τάχα δ' ἂν καὶ τὸ μὲν δὴ οὖν σημαίνει τὸ πρὸ πάσης κινήσεως ἐν τῷ νῦν ὁρώμενον ὂν εἰκονιζόμενον τὸ ἓν τῷ αἰωνίῳ. Versio: Quum illud forte significat quod ante omnem motum videtur, in nunc esse imitans unum sempiternum. *Recte; ergo corrige* τὸ ἐν τῷ.

P. 241. *Conjeceramus mendum aut lacunulam latere in his verbis*: ἀπέφησε πάντα usque *ad* ταύτ' οὖν ἀποφήσας. Versio: negavit ab uno omnia ordine tempus participare, par, simile, idem, alio moveri, in seipso esse, continere, partes habere, totum, multa (*quæ paraphrasis* τοῦ πάντα *in Coddss. deest*); negavit unum participare tempus quoniam nec senius nec juvenilius, nec coætaneum (nec coætaneum *deest in Coddss.*), nec senius et alia hæc quoniam nec simile nec dissimile, par nec impar; unum non par, simile, dissimile, impar quoniam non idem, nec diversum (*quæ versio in*

nostram conjecturam incidit); nec idem nec diversum quoniam nec aliud aut (*corrige* ac) unum, nec aliud aut unum (*dele* aut unum) quoniam non movetur penitus, non moveri nec stare quoniam nec in sese nec in alio, non in sese neo in alio quoniam non continet nec continetur; non continet nec continetur quoniam non totum; non totum quoniam non multa. Hæc quum negaverit et pervenerit usque ad id, non esse temporis consors; quod convenit (*ut conjeceramus*) multitudini divinarum animarum, et conjunctorum sibi divinorum generum. Etenim maxime iis convenire divisionem hanc dicimus et desuper huc (Coddss. εἰς αὐτούς?) prodit primum quidem trinarie, in præsens et præteritum et futurum.

Infra p. 247, lin. 9, 10. Versio: et utitur et tot....vocibus *cum signo lacunæ quæ nulla est in Coddss.*

Infra, p. 250, ἐπειδὴ εἶναι ὅτι. Versio: postquam novit (οἶδεν) quod potest prima essentia esse. *Recte.*

Infra, p. 251. Τοῦτο μὲν ὅπως ἔλαβεν....Versio: Hoc igitur ut sumpsit à communi in omnibus entibus ad causam refugit rerum et entium. *Pro* ὅπως repon. ὡς.

P. 253. *Versio* : Unde quoniam relinquebatur dicere ; ne forte secundum bonum aliquod unum essentiam non participat, ipsam tamen participat essentiam quæ est ante hæc, et participat illud verbum , est, cum essentia ipsa conjunctum statim intulit : non itaque ita est ut sit unum, esset enim ens jam et essentiæ particeps. = *Ultima verba Codd. sunt contractiora. Versio autem desinit ut Cod. D.*

FINIS.

INDEX HISTORICUS

AUCTORUM ET OPERUM

IN HOC SEXTO ET SEPTIMO LIBRO

MEMORATORUM.

A.

H.

I.

O.

P.

INDEX

ALTER IN DAMASCIUM

INDEX

EORUM QUÆ IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

ERRATA.

PAG. 3, l. ult. legend. συμβαίνειν; pro συμβαίνειν.

— 4, l. 13 et passim leg. τῇ.

— 6, l. 13 leg. μόνως.

— 7, l. 8 interpunge post ἡμῶν, et dele interpunctionem post διαθέσεως l. 9.

— 8, l. 5 a fin. leg. ὀλίγα ἄττα.

— 11, l. 1 συνῆπται leg. pro συνῆπταις.—l. 16 leg. ἠρεμίας p. ἠρ.

— 13, not. 2 ante *Additur* supple C.

— 17, not. 4 adde: *rectè.*

— 18, l. 23 leg. τέτρασι pro τετράσι.

— 19, l. 7 a fin. leg. ἄττα.

— 34, l. 8 et passim legend. ἔστιν.

— 40, l. 2 a fin. dele notam 8.

— 41, l. 11 leg. οὔτ' pro οὔττ'.

— 49, l. 8 et passim leg. ἔστι post μὲν. — Not. leg. volueris, p. 62.

— 50, leg. ὅλως.

— 52, l. 8 leg. τῇ, *item* pag. 57, l. 1. — Not. 3, pro: Quis ille? leg. Διονύσιος ὁ Μέγας, vid. p. 13.

— 53, l. 1 γιγνώσκουσι, et l. 4 ὅτι ἔστι.

— 56, l. 15 leg. ὄντος pro ὀντὸς.

— 57, l. 18 leg. πάσῃ pro πάσει, et l. ult. χρῶμα, τρίτον δὲ κ. τ. λ.

— 59, l. ult. leg. εἰ δὲ ἔστι pro εἰδὲ ἐστὶ.

— 61, l. 20 τί ἐστιν.

— 62, l. 13 leg. τοῦ ἑνὸς, εἶναι γὰρ κ. τ. λ.

— 64, l. 20 leg. ᾗ.—Not. 2, pro: *At quo è fonte*, etc. leg. Vid. Collect. oracul. chaldaic. *Thom. Taylor.* Ephemerid. classic.

— 65, l. 12 leg. δείξῃ, et 23 τέταχται pro τέηαχται.

Pag. 66, l. 21 leg. ἀρχή.
— 67, l. 14 leg. ποτὲ pro πότε.
— 68, l. 7 pro εἰ ἐν leg. Εἶεν. — l. 12 comma delendum post θεοῦ.
— 70, l. 2 a fin. dele punctum post λέγουσιν.
— 71, l. 12, 15 et passim leg. ζῶον et ζώου.
— 73, l. 15 et 16 leg. ἐγγυτέρω et πορρωτέρω.
— 76, l. 10 et passim, leg. κἂν pro κᾄν.
— 78, l. 3 ἔν τι pro ἔντι.
— 80, l. 16 δίῃ pro διῇ.
— 84, l. ult. leg. τούτων, et not. 2, l. ult. leg. τινός.
— 85, l. 4 ἐξήρηται et πάσης pro πασῆς.
— 89, l. 6 πορρωτέρω, et l. 8 τί γὰρ, et l. 11 comma delendum post τελευτήν.
— 92, l. 8 ἐκείνου, ἐν ᾧ ἐστι.
— 97, ult. supple post πάλιν signum notæ 3, nota : Fortè ἐν.
— 102, l. 11 adde punctum post ἐπισκηπτέον. — l. 18 αὐτόπερας.
— 105, l. 12 leg. ἔχοντι pro ἔχον.
— 106, l. 5 ἀόριστον pro ἀοριστὸν, et l. 10 δευτέρᾳ, et l. 11 στρογγύλου.
— 111, l. 18 dele comma post τῶν.
— 122, l. 10 ἄμεινόν ἐστι.
— 124, l. 20 et passim κἀκείνης pro κᾀκ. et *ibid.* ἐξῃρημένον et ᾗ. — l. ult. ἔγκυκλον.
— 126, l. 1 interpunctio del. post ὄν.
— 135, l. 14 prius καὶ del.
— 138, l. 5 interpunctio post πρῶτον del.
— 139, l. 9 leg. ἐγγυτάτω.
— 150, l. 6 νοῶν.
— 159, not. 5 ζωὰ pro ζῶα.
— 163, l. 11 τί δή;
— 175, leg. ἐν pro νε.
— 192, l. 13 ἀνομοιότης, et 19, αὐτόζωον.
— 193, l. 7 ἀνωτέρω.
— 197, l. 12 ἠτερωμένον.

Pag. 199, l. 17 ἀφομοιωτικήν.

— 200, l. 6 ὁμοιότητος..

— 202, l. 6 δεικνύοιτο. l. ult. ἔλλειψιν.

— 226, l. 2 ἐπεὶ γάρ.

— 208, l. 10 ἆρα.

— 214, l. 9 dele (2).

— 217, l. 24 post ἀρχὴν adde (2).

— 219, l. 21 πόλλ' ἄττα.

— 223, l. 21 αὐτόζωον et ζωοῖς.

— 233, l. 10 leg. ἐγγυτέρω p. ἐγγυτέρῳ.

— 244, l. 8 leg. ὡς pro ὥς.

— 250, l. 11 leg. ὁρώντων p. ὁροντων.

— 251, penult. leg. τῷ Παρμενίδῃ p. Παρμενίδη.

— 253, l. 19 leg. βούλει p. βουλει; et l. 22 εἰ ἔστι p. εἰ ἐστὶ.

— 255, l. 3 ἀμφοτέρωθεν p. ἀμφωτέρωθεν.

— 256, l. 14 δείξῃ p. δείξη; 16, κἀκεῖνα p. κᾀκεῖνα; *item* 271, 14.—Penult. ὅτι ἔστιν p. ἐστὶν, *item* 258, 2.

— 258, l. 15 πληρεστάτως p. πληρεστάτῳς.

— 260, l. 12 συνήχθη p. συνήχθῃ.

— 268, l. 10 περιστερᾷ p. περιστερᾶ.

— 290, pennlt. ᾗ p. ἥ.

— 298, antep. κἀκεῖνο p. κᾀκεῖνο, *item* 307, 5.

— 300, l. 19 ἀφαιρῇ p. ἀφαιρῆ; l. 4 et 9 ὧδε p. ᾧδε.

— 301, not. 2, ᾗ p. ἥ.

— 302, ΑΡΧΗ p. ΑΡΤΗ.

— 303, l. 16 Punctum interrogationis post χωρίς; ἆρα κ. τ. λ.

— 307, penult. delend. comma post ὄντι; ult. delend. τ' ante ἐκεῖνο.

— 319, not. 2, leg. πανταχῇ p. πάνταχη.

— 320, l. 1 leg. κἀνταῦθα p. κᾀνταῦθα.